www.nanafghan.com

بایبل

د

قرآن

په رښا کې

حکمتیار

بايبل
د
قرآن
په رڼا کې

آیا بایبل همغه کتاب دی چې پر عیسی علیه السلام نازل شوی؟!!

فهرست

عنوان | صفحه

مقدمه ---------- ۱
د بايبل لنډه معرفي ---------- ۷
عهد قديم---------- ۱۷
پيدا ښت---------- ۱۷
د نړۍ د ملتونو انشعاب---------- ۵۷
له ابرام سره د خدای ژمنه ---------- ۲۳
هاجر او اسمعيل---------- ۲۲
د اسحاق د تولد وعده ---------- ۲۸
د سدوم د ښار ورانښدا ---------- ۷۳
لوط او لونې ئې---------- ۷۹
ابراهيم او ابيملك---------- ۸۰
د ابراهيم امتحان ---------- ۸۸
اسحاق او ربکا ---------- ۹۲
د ابراهيم وفاتښدا ---------- ۹۳
د اسمعيل اعقاب---------- ۹۴
عيسو او يعقوب---------- ۹۵
اسحاق او ابيملك---------- ۹۸
يعقوب له عيسو نه برکت ترلاسه کوي ---------- ۱۰۰
د يعقوب خوب په بيت ئيل کې---------- ۱۰۴
يعقوب فدان ارام ته رسي ---------- ۱۰۸
د يعقوب زامن---------- ۱۱۲
په فني ئيل کې د يعقوب غږې!! ---------- ۱۲۰
يعقوب له عيسو سره مخامخ کېږي ---------- ۱۲۲

بايبل د قرآن په رڼا کې

د دينه رسوايي---------- ۱۲۳
يعقوب بيت ئيل ته ځي ---------- ۱۲۵
د يوسف خوبونه ---------- ۱۲۲
يوسف او د فوطيفار مېرمن---------- ۱۴۳
يوسف د بنديانو خوبونه تعبيروي---------- ۱۵۹
د فرعون خوبونه ---------- ۱۷۲
د يوسف ورونه مصر ته ځي ---------- ۱۸۴
خروج ---------- ۲۳۳
په مصر کې د بني اسرائيلو مريتوب ---------- ۲۳۲
موسی او هارون د فرعون په دربار کې ---------- ۲۲۲
د هارون عصا ---------- ۲۷۰
د فصح عيد ---------- ۲۷۴
د فرعون د مشر زوی مړينه---------- ۲۸۱
د فصح د عيد مقررات ---------- ۲۸۸
د موسی سرود ---------- ۲۹۴
من او سلوی ---------- ۲۹۴
له ډبرې اوبه!---------- ۲۹۹
له عمالقيانو سره نښته---------- ۳۰۰
بني اسرائيل په سينا کې---------- ۳۰۱
لس فرمانونه---------- ۳۰۳
اووم کال او اوومه ورځ ---------- ۳۱۷
درې عيدونه ---------- ۳۱۷
د خدای وعدې---------- ۳۱۸
د عهد تثبيت ---------- ۳۱۹
د معبد لپاره هديې ---------- ۳۲۰
د سپېڅلې ډوډۍ مېز ---------- ۳۲۱

خومره سره او سپين زر او نور فلزات په معبد مصرف شول؟ ---------- ۳۴۲
لاويان ---------- ۳۴۵
حرام او حلال شيان---------- ۳۴۷
حيض او نفاس---------- ۳۵۵
د کفارې روژه ---------- ۳۵۶
زنا او کرکجن کارونه ---------- ۳۵۷
مختلف قوانين ---------- ۳۵۹
اعداد---------- ۳۶۱
د نذر مقررات---------- ۳۶۳
د کنعان د سيمې څېړنه ---------- ۳۶۵
وتې (ځونډې) ---------- ۳۶۷
د طهارت اوبه ---------- ۳۷۱
مسي مار ---------- ۳۷۱
د سيحون او عوج ماتې ---------- ۳۷۲
له مديانيانو نه انتقام---------- ۳۷۵
تثنيه ---------- ۳۷۷
د حوريب د پرېښودو حکم ---------- ۳۷۷
د ازدواج احکام---------- ۳۷۸
يوشع ---------- ۳۸۳
يوشع اريحا ته جاسوسان لېږي ---------- ۳۸۳
د عخان ګناه ---------- ۳۸۶
د عای ښار فتح ---------- ۳۸۷
لمر له حرکته ودرېږي ---------- ۳۸۸
قاضيان---------- ۳۹۳
د کنعانيانو له پاتې شونو سره جنګ ---------- ۳۹۴
شمجر ---------- ۳۹۵

بايبل د قرآن په رڼا کې

جدعون ---------- ۳۹۵
روت ---------- ۴۰۲
لومړی او دوهم سموئیل ---------- ۴۰۷
د سموئیل زېږېدا ---------- ۴۰۷
فلسطینیان د عهد صندوق ترلاسه کوي ---------- ۴۰۸
خدای شائول رد کړ ---------- ۴۱۴
داؤد د پاچا په توګه انتخاب شو ---------- ۴۱۵
داؤد او بتشبع ---------- ۴۲۱
د داؤد سرود ---------- ۴۲۷
داؤد جنګیالي شماري ---------- ۴۲۸
لومړي پاچایان ---------- ۴۳۱
دوهم پاچایان ---------- ۴۳۹
د لومړیو ورځو تاریخ ---------- ۴۴۷
دوهم تاریخ ---------- ۴۵۱
عزرا ---------- ۴۵۷
نحمیا ---------- ۴۵۸
استر ---------- ۴۵۹
ایوب ---------- ۴۶۱
د ایوب د ایمان آزموېنه ---------- ۴۶۲
مزامیر ---------- ۵۰۳
امثال ---------- ۵۰۸
جامعه (ټولنه) ---------- ۵۱۳
د سلیمان غزلونه ---------- ۵۲۲
اشعیا ---------- ۵۳۳
ارمیا ---------- ۵۴۳
حزقیال نبي ---------- ۵۴۶

دانیال ---------- ۵۲۳
هوشع ---------- ۵۷۵
یوئیل ---------- ۵۷۷
عاموس ---------- ۵۷۹
عوبدیا ---------- ۵۸۱
یونس ---------- ۵۸۳
میکاه ---------- ۵۹۳
له بیت لحم نه د یوه پېښوا د ظهور وعده ---------- ۵۹۴
ناحوم ---------- ۲۰۴
حبقوق ---------- ۲۰۵
صفنیا ---------- ۲۰۶
حجي ---------- ۲۰۸
زکریا ---------- ۲۰۹
ملاکي ---------- ۲۱۵
تتمه ---------- ۲۱۹
عهد جدید ---------- ۲۲۳
د مَرقُس او متّی انجیلونه ---------- ۲۲۷
د عیسی تولد ---------- ۲۲۹
منجمان د عیسی په لټه کې ---------- ۲۳۱
مصر ته تېښته ---------- ۲۳۷
د یحیی پیغمبر ظهور ---------- ۲۳۷
د عیسی آزمېښت ---------- ۲۳۹
د غونډې د سر موعظه ---------- ۲۴۱
د تورات احکام ---------- ۲۴۳
د روژې په اړه پوښتنه ---------- ۲۴۹
دوولس شاګردان ---------- ۲۴۹

بایبل د قرآن په رڼا کې

د یحیی پوښتنه---------- ۲۵۲
د یهودانو علماء د معجزې غوښتنه کوي---------- ۲۵۲
د هیرودیس مضطرب وجدان ---------- ۲۵۴
په عیسی باندې د کنعاني ښځې ایمان---------- ۲۵۵
په ریاکاری سره ځان دیندار ښودل---------- ۲۶۰
په آخري زمانې کې به زه بیا راستون شم---------- ۲۶۱
په دنیا کې د عیسی د ژوند وروستۍ ورځې ---------- ۲۶۳
د لوقا انجیل ---------- ۲۷۱
د عیسی مسیح قصه---------- ۲۷۱
د عیسی تولد ---------- ۲۷۴
د عیسی اجداد ---------- ۲۷۶
عیسی خپل خدمات پیل کړل ---------- ۲۷۷
د روژې په اړه پوښتنه---------- ۲۷۸
د عیسی پیغام یحیی ته ---------- ۲۷۹
یوه بد لمنه مېرمن وبخښل شوه ---------- ۲۸۰
د خدای د کلام اغېز ---------- ۲۸۲
د خدای تر ټولو ستر حکم---------- ۲۸۸
د خدای کلام ته د غوږ نیولو اهمیت ---------- ۲۸۹
عیسی د دعا کولو ترتیب شاګردانو ته ښیي ---------- ۲۸۹
د خدای د ملکوت په اړه یو مثال---------- ۲۹۲
د عیسی د متابعت بیه---------- ۲۹۳
خدای د ورک شوو په لټه کې---------- ۲۹۳
د عیسی ځینې نورې خبرې---------- ۲۹۲
د عیسی وینا د قیامت په اړه---------- ۲۹۷
باید په جدیت سره دعا وکړئ ---------- ۲۹۷
عیسی له ماشومانو سره محبت کوي---------- ۲۹۹

د زیات ثروت خطر ---------- ۶۹۹
عیسی د خپل مرګ او بیاژوندون وړاندوینه کوي---------- ۷۰۰
اورشلیم ته د عیسی ننوتل---------- ۷۰۲
د ظالمو ملیارانو قصه---------- ۷۰۲
د رسولانو اعمال---------- ۷۱۱
د مسیح پیام اروپا ته رسېږي ---------- ۷۲۲
د یوحنا انجیل---------- ۷۲۹
مسیح زمونږ دنیا ته راغی ---------- ۷۲۹
د یوې بدلمنې ښځې محاکمه ---------- ۷۵۰
مکاشفه ---------- ۷۲۷
بې محبته کلیسا ته د مسیح پیغام---------- ۷۲۸
ځورېدلې کلیسا ته د مسیح پیغام ---------- ۷۷۰
د پرغامه کلیسا ته د مسیح پیغام---------- ۷۷۰
د طیاتیرا کلیسا ته پیغام---------- ۷۷۱
د مسیح پیغام د سارد بې روح کلیسا ته ---------- ۷۷۲
د فیلادلفیه مثالي کلیسا ته د مسیح پیغام ---------- ۷۷۲
د لائودیکیه کلیسا ته د مسیح پیغام---------- ۷۷۳
آسماني رؤیا ---------- ۷۷۴
د یوحنا لیکونه ---------- ۷۸۸
لومړی لیک ---------- ۷۸۸
د یوحنا دوهم لیک ---------- ۷۹۱
د یوحنا دریم لیک---------- ۷۹۲
د یعقوب لیک---------- ۷۹۳
د پطرس لیکونه ---------- ۷۹۹
لومړی لیک ---------- ۷۹۹
د پطرس دوهم لیک---------- ۸۰۲

بایبل د قرآن په رڼا کې

د يهودا ليك ---------- ۸۰۵
د پولس ليکونه ---------- ۸۰۷
لومړی ليك د قرنتس مسيحيانو ته---------- ۸۰۷
د پولس لومړی ليك د تسالونيکي مسيحيانو ته ---------- ۸۲۵
د مؤمنانو وضعيت له مرګه وروسته ---------- ۸۲۵
د پولس لومړی ليك تيموتائوس ته---------- ۸۲۷
د پولس دوهم خط د قرنتيس مسيحيانو ته ---------- ۸۲۹
د پولس دوهم ليك د تسالونيکي مسيحيانو ته ---------- ۸۳۲
د پولس دوهم ليك تيموتائوس ته ---------- ۸۳۴
د پولس ليك د کولسي مسيحيانو ته---------- ۸۳۶
مسيح څوك وو او څه ئې وکړل؟---------- ۸۳۶
د اَفَسُس مسيحيانو ته د پولس ليك ---------- ۸۴۴
د غلاطيه مسيحيانو ته د پولس ليك ---------- ۸۴۵
يهودي توکمه مسيحي عبرانيانو ته ليك ---------- ۸۴۷
د ملك صادق لوړوالی پر ابراهيم---------- ۸۵۱
خنوخ ---------- ۸۵۲
د پولس ليك فوليمون ته ---------- ۸۵۲
د پولس ليك فليپي مسيحيانو ته ---------- ۸۵۳
د پولس ليك د روم مسيحيانو ته---------- ۸۵۵
د آدم ګناه او د عيسی مسيح بخښنه ---------- ۸۵۸
د خدای واقعي قوم ---------- ۸۵۹
د مسيحيانو وظيفه د دولت په وړاندې ---------- ۸۶۴
د پولس ليك تيطوس ته---------- ۸۶۷
تتمه ---------- ۸۶۹

بایبل د قرآن په رڼا کې

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

د صليبي ځواکونو په لاس د اسلامي خلافت له زواله وروسته، غرب ته پر ټولې نړۍ د برلاسۍ موقع په لاس ورغله، دوی اسلامي خلافت ټوټې ټوټې کړ او په وړو وړو ملکونو ئې ووېشو، پاچايان، جنرالان او بې دينه واکمنان ئې پرې مسلط کړل، د دې مستعمراتو د فوځ جوړښت، سياسي نظام او تعليمي نصاب ئې داسې جوړ کړ چې له يوې خوا د دوی ګټې تأمين کړي او له بلې خوا اسلام ته د مسلمانانو د بيا ورګرځېدو او د اسلامي خلافت د احياء مخه ونيسي، خو غرب له فکري خلا سره مخامخ وو، د مسيحيت مسخه شوی دين د دې جوګه نه وو چې د غرب د نوي نسل پوښتنو او غوښتنو ته ځواب ووايي څه دا چې محکوم ولسونه ئې منلو ته چمتو کړي، لا ډېره موده نه وه تېره شوې چې غرب د الحاد او دين دښمنۍ له ځپاندە طوفان سره مخامخ شو، د غرب ځوان نسل د انجيل، کليسا او پاپ وينا د حقيقت او علم خلاف موندله، د انساني ژوند له تنظيمه عاجز او د انسان پوښتنو ته له ځواب ويلو معذور. له دې دين نه د بغاوت بهير پيل شو، په ببلو ببلو پراوونو کې ئې ببل ببل رنګونه غوره کړل، په پای کې د بغاوت دې بهېر د کمونيزم بڼه خپله کړه، چې دا هم د غرب له سياسي، اقتصادي او اجتماعي جوړښت نه بغاوت وو او هم له ديني جوړښته او له انجيل، پاپ او کليسا سره د مخالفت تونده څپه. د کمونيزم له ظهوره وروسته فکري مبارزه په دريو جبهو ووېشل شوه: له يوې خوا د غرب او د غرب په غېږ کې د زېرېدلي کمونيزم ترمنځ، له بلې خوا د کمونيزم او اسلام ترمنځ او په درېيمې جبهې کې د غرب او اسلام ترمنځ، اسلامي امت په سياسي محاذ کې د صليبي ځواکونو په وړاندې ماتې خوړلې وه خو د فاتح ځواک

دین او مذهب له دې عاجز وو چې اسلام ته ماتې ورکړی شي، کمونیزم داسې پراو ته ورسېدو چې غرب ئې له مقابلې عاجز شو، هم په سیاسي او نظامي محاذ کې او هم په فکري محاذ کې، ټوله شرقي اروپا، د روسیې او چین په څېر دوه ستر ملکونه، چې نفوس ئې د امریکا او اروپا څو برابره دی، د جنوبي امریکا ګڼ شمېر ملکونه، ټوله مرکزي آسیا او د مصر، سوډان، عراق، سوریې او یمن په څېر اسلامي هېوادونه د کمونیزم لاس ته ورغلل. خو په اسلامي هېوادونو د کمونیزم سلطه همغسې وه لکه د غرب سلطه، چې یوازې نظامي، سیاسي او اقتصادي وه او له دې عاجز وو چې اسلام ته ماتې ورکړی شي. کمونیزم د اسلام په وړاندې ماتې وخوړه، د کمونیزم ستره اډه، شوروي اتحاد په افغانستان کې د ماتې په وجه په زوال محکومه شوه او د کمونیزم ټغر ټول شو. خو اسلامي امت په داسې دریځ کې نه وو چې له دې سترې بریا هغه ګټه ترلاسه کړي چې ورسره مناسب وه، برعکس د شوروي اتحاد له ماتې نه امریکا ته دا مجال په لاس ورغی چې د نړۍ د یوازنۍ زبرځواک په توګه تبارز وکړي. او په دې سره مسیحیت د یوه فاتح ځواک د مذهب بڼه غوره کړه، نن مسیحیت په داسې موقعیت کې دی چې د امریکا، انګلستان، ایټالیا، استرالیا او کانادا په څېر ګڼ شمېر هېوادونه ئې په واک کې دي، هغه ملکونه ورسره دي چې په اقتصادي، سیاسي او نظامي لحاظ د نړۍ په لوېې برخې یا مخامخ او یا په غیرمستقیمه توګه حکومت کوي، امکانات ئې پراخ، لاس ئې آزاد او د کار مجال ورته برابر، مسیحیت ته د خلکو د رااړولو لپاره هومره پراخ امکانات په واک کې لري چې د نړۍ په تاریخ کې نه مسیحیت او نه کوم بل دین ته په لاس ورغلي، خو سره له دې، ناکام دی او له دې عاجز چې د دې دین د منونکو دائره پراخه کړي، دا خو پرېږده حتی له دې عاجز دی چې له مسیحیت نه د خلکو د اوښتو مخه ونیسي، په غربي هېوادونو کې هر کال په سلګونو کلیساګانې تړل کېږي او پاتې ئې هم داسې چې د ګوتو په شمېر عمر خوړلي ئې لیدو ته زړه ښه کوي. دا په داسې حال کې چې واتیکان نړدې شپږ لکه مبلغین استخدام کړي، پراخ تبلیغاتي وسایل لري، د اجتماعي خدماتو تر پردې لاندې مسیحیت ته د خلکو د ترغیب لپاره ئې په زرګونو مراکز پرانستلي، د واتیکان د ادعا له مخې دوی په اته

څلوېښت اسلامي هېوادو کې د خپلې خوښې داسې واکمنان مسلط کړي چې د دوی په امر هر څه کولو ته چمتو دي. او دا په داسې حال کې چې اسلام یتیم دی، پر اسلامي ملکونو ظالم، جابر، منافق او د پردیو په لاس مسلط شوي واکمنان حکومت کوي، د اسلام په لوري د بلنې هر خوځښت تر نورو د مخه د همدغو چارواکو په لاس ځپل کېږي، پر افغانستان او عراق د صلیبي ځواکونو ګډ برید او له دوی سره د اسلامي هېوادو د حکومتونو څرګندې او پټې ملګرتیا وښوده چې اسلامي امت څومره مظلوم او اسلام څومره بیوازې دی؟؟!!

په افغانستان کې د شوروي اتحاد ماتې او نن په عراق او افغانستان کې اسلامي مقاومت او د هغه له ځپلو نه د غربي ځواکونو عجز او ناتواني اسلامي امت راویښ کړ، غرب د اسلامي امت له راویښېدو وېرېدلی، دا ویښتیا د خپلو استعماري ګټو لپاره ستر ګواښ ګڼي، اسلام ته د ځوان نسل د پراخ راتګ، په غربي نړۍ کې له محرف مسیحیت، پانګه وال اقتصادي نظام، بې هدفي او بې فرهنګي نه د صالح وګړو ژوره کرکه او د اسلام په لوري د دوی ورځ په ورځ پراخه رجوع؛ غربي استعمارګران سخت وېرولي، د مقابلې لپاره ئې ملاتړلې، پر افغانستان او عراق د دوی وحشیانه برید او دلته په پاتې کېدو د دوی د ټینګار اصلي وجه او موخه همدا ده. خو إن شاء الله دوی به په دې صلیبي جنګ کې همداسې له ماتې سره مخامخ کېږي لکه چې شوروي اتحاد ورسره مخامخ شو. افغان مجاهدین او عراقي سرتیري به دوی ته هم د کمونیزم په څېر ماتې ورکوي.

صلیبي ځواکونه په افغانستان او عراق کې یوازې د جنګ په سنګرونو کې د اسلام او مسلمانانو مقابله نه کوي، په نورو برخو کې هم پراخې هلې ځلې لري، یوازې په افغانستان کې ئې دوه نیم زره انجیوګانې (غیر دولتي مؤسسې) جوړې کړې او نړۍ یو لك مامورین ئې په کې استخدام کړي چې دا ټول مسیحیت ته د افغانانو په اړولو او د اخلاقي فساد په خورلو لګیا دي. دوی له تایلند، چین، جنوبي کوریا او ګڼ شمېر نورو هېوادونو په زرهاوو بد لمنې نجونې افغانستان ته راوستې، په هوټلونو کې ئې ځای په ځای کړې او د اخلاقي فساد خورولو دنده ئې ورکړه، یوازې د جنوبي کوریا له هېواده ئې نړۍ دوه زره کسان په همدې موخه خو

د سیاحت په نامه راولېږل، په بامیان کې په خاصه توګه او د شمال په ځینو ولایاتو کې ځې کار پیل کړ، خبره ځې رسوایي ته ورسېده، خلکو د دوی په فعالیتونو اعتراض وکړ او حکومت ته ځې وویل چې دوی مسیحیت ته د افغانانو د اړولو هڅې کوي، باید له هېواده وشړل شي، حکومت مجبور شو او د دوی د ایستلو اعلان ځې وکړ!!

د عبدالرحمن پنجشیري ارتداد، ځرګند اعتراف، نیونه، د بش، بلیر، پاپ او نورو فوري عکس العمل او له څه ځنډه پرته د ده ژر خوشې کېدا او ایټالیا ته تګ؛ د اسلام او مسلمانانو په ضد د غرب د خطرناکو توطئو ابعاد ښه بربنډ کړل، دا د یوې شرمناکې توطئې یوه کړۍ وه، دا ډرامه د دې لپاره جوړه شوې وه چې مرتد شوو افغاني مسیحیانو ته وښیي چې افغانستان اوس ستاسو د ملګرو په واک کې دی، حکومت او چارواکي ځې ستاسو هم مسلکه او ستاسو په خدمت کې دي، څوک مو د ارتداد په جرم نه نیولی شي او نه محاکمه کولی، دوی ته ویل شوي وو چې په افغانستان کې زیات شمېر کسان مخصوصاً د انجیوګانو پرسونل او د حکومت لوړ پوړې چارواکي مسیحیت ته اوښتي، خو له وېرې خپل ارتداد نه شي اعلانولی، د ایټالیې استخباراتو دا پربکړه وکړه چې عبدالرحمن پنجشیری دې ته تیار کړي چې خپل ارتداد بربنډ کړي، د کورنۍ غړي ځې اړوند اداري ته اطلاع ورکړي، ونیولی شي، په محکمه کې په خپل ارتداد اعتراف وکړي، د محکمې بهیر ځرګند شي، ټول خلك تړې خبر شي، خو د امریکا، انګلستان، ایټالیا، کاناډا، استرالیا او نور حکومتونه فوراً او جدي عکس العمل وښیي، د فوري خوشې کولو غوښتنه وکړي، خلاص شي او په ایټالیا کې پناه ورکړی شي، تر څو په دې سره د هغو کسانو وېره ختمه شي چې خپل ارتداد نه شي اعلانولی. دا په حقیقت کې د مسیحیت په لوري د خلکو د تشویقولو لپاره یوه کرکجنه توطئه وه.

دغه حالت ته په پام سره د دې ضرورت وو چې د مسیحیت په حقیقت د خلکو د پوهاوي لپاره انجیل ته یوه کره کتنه وشي، له قرآن سره مقایسه کړی شي، خلك په دې پوه شي چې بایبل څه ویلي؟ او قرآن څه ځواب ورکړی؟ دا حقیقت ورته جوت شي چې مسیحیت ته اوښتي او له اسلامه مرتد شوي کسان په دې خاطر مسیحیت

ته نه دي اوښتې چې انجيل ئې لوستلی او هغه ئې يو داسې کتاب موندلی چې تر قرآن غوره په نظر ورغلی، د انجيل استدلال ئې مضبوط او بلنه ئې اغېزمنه او لارښوونې ئې د انسان د نېک مرغۍ ضامن موندلې او په هغه کې ئې د خپلو ټولو پوښتنو ځواب ترلاسه کړی!!!

مخکې له دې چې زه بايبل ولولم، ګمان مې کاوو چې دا به همغه مقدس آسماني کتاب وي چې د الله تعالی له لوري پر عيسی عليه السلام نازل شوی، خو الله تعالی په دې خاطر منسوخ کړ او پر ځای ئې قرآن راولېږو چې دين پلورونکو مسيحي علماوو په هغه کې تحريف وکړ، ځينې برخې ئې بدلې، ځينې ئې حذف او ځينې ئې غلط تعبير او تفسير کړې، ګمان مې دا وو چې ښايي معمولي تغيرات به په کې راغلي وي او ډېرې برخې به ئې له لاس وهنو او تحريفه خوندي پاتې وي، د همدې لپاره مې فکر کاوو چې هغو درنو مفسرينو کومه لويه اشتباه نه ده کړې چې د قرآن د تفسير په دوران کې ئې په دې کتاب استناد کړی يا ئې ځينې قصې تري رانقل کړې، خو کله چې ما په بايبل کې تحقيق پيل کړ؛ راته جوته شوه چې ما سخته اشتباه کړې وه، نه دا انجيل همغه مقدس آسماني کتاب دی او نه په دې کتاب استناد کول صحيح دی، په دې کتاب کې چې کوم څه ډېر لږ موندلی شو نو هغه؛ الهي کلام ته ورته جملات دي، ما په دې طمعې او هيلې بايبل پرانېزو او د هغه مطالعه مې پيل کړه چې په تورات او انجيل کې د يهودانو او مسيحيانو له لوري شوي تحريفونه به د قرآن په رڼا کې په ګوته کړم، هره پاڼه مې په همدې طمعې اړولې چې که په مخکنۍ کې مې الهي کلام تر سترګو نه شو، ښايي په دې پاڼې کې به ئې ومومم او که په دې کتاب او رسالې کې مې ونه ليدو په نورو کې به ئې وګورم، خو ما بايبل پای ته ورساوو پرته له دې چې زما آرمان ترسره شي، باور وکړئ ما په ټول بايبل کې د الله تعالی د مبارک کلام دومره څه هم ونه موندل لکه يوازې په آيت الکرسي او يا د فاتحې د سورې په اوو آيتونو کې چې راغلي. بايبل په اصل کې د بې بنسټه روايا تو داسې مجموعه ده چې له عيسی عليه السلام نه ډېر وروسته د بېلابېلو ليکوالانو په لاس ليکل شوي، زياتې برخې ئې د بني اسرائيلو د قوم د شجرې، نسب او تاريخ په اړه بحث کوي، يوه لويه برخه ئې د داسې قصو

مجموعه ده چې د هر هوښيار او عاقل انسان له نظره مسخره او خيالي ناولونو ته ورته بربښي، يوه برخه ئې داسې وړاند وينې دي چې تر اوسه ئې هېڅ يوه سمه او صحيح ونه ختله، ډېره لږه برخه ئې احکام دي چې په دې کې هم تر هر څه زيات د بني اسرائيلو د معبد د څرنګوالي او د قربانۍ د وړاندې کولو طريقې ښودل شوي. ما ته د تحقيق په دوران کې ثابته شوه چې قرآن کريم د دې کتاب نږدې په سلو کې د پنځه نوي برخو ترديد او د پنځو تصحيح کوي.

په بايبل د نقد په اړه تر دې د مخه هم ډېر کتابونه ليکل شوي، مخصوصاً په عربي او اردو کې، هر کتاب د نقد لپاره ځانګړې طريقه غوره کړې، خو ما چې کومه طريقه غوره کړې هغه له لوستونکي سره مرسته کوي چې له يوې خوا د بايبل يوه مشرح خلاصه ولولي او له بلې خوا د اعتراض وړ ټول موارد ورته جوت شي، ما لومړی د بايبل د هرې برخې خلاصه په پوره امانت او تفصيل سره وړاندې کړې، بيا مې تر نقد او کره کتنې لاندې نيولې، په نورو کتابونو کې دا طريقه نه ده کارول شوې، يوازې د اعتراض وړ برخې بېلې بېلې ځېړل شوې، د دغو کتابونو لوستونکي دې ته اړ کېږي چې بايبل هم خپلې مخې ته کېږدي او ولټوي چې تر نقد لاندې برخه چېرې راغلې، په کومه صيغه او په کوم ارتباط!! زمونږ نقد ئې له دې مشکل څخه ژغوري. په دې ليکنې کې ما د دې هڅه هم کړې چې د بايبل اکثر برخې د قرآن د آيتونو په څنګ کې کېږدم، توپير ئې له الهي کلام سره په ګوته کړم او د درنو لوستونکو قضاوت ته ئې وړاندې کړم.

ما د دې کتاب په ليکلو باندې نږدې نه مياشتې تېرې کړې، تر لسو نه زياتو علماوو او پوهانو وروڼو په خپلو مشورو او ملاحظاتو سره زما مرسته کوله، د تحقيق په دوران کې مې دغه کتابونه يا بشپړ يا په اجمالي توګه مطالعه کړي: الموسوعة الميسرة، اظهارالحق، الجواب الصحيح لمن بدل دين المسيح، عسيائيت، صليب ټوټ گيا، عيسائيت کيا هے، حوار مع زميلي المسيحي.... له ځينو نه مې په مناسبو برخو کې استفاده کړې، د شيخ احمد ديدات او ډاکټر ذاکر نايک ځينې ويناوې مې هم اوربدلې دي، الله تعالى دې دغو ليکوالانو، دعاتو او زما مشاورينو او مرستندويانو ته اجر ورکړي. که ما په دغو کتابونو کې کوم يو

کافي موندلی وی حتماً مې د هغه په ژباړې اکتفاء کوله او د نوي کتاب په لیکلو مې دومره وخت نه ضایع کولو، خو ما په بایبل باندې د یوه داسې جامع او مفصل بحث او نقد ضرورت احساس کړ چې هم د بایبل ټول اساسي مطالب د لوستونکو مخې ته کېږدي او هم ئې د انتقاد او اعتراض وړ ټولې برخې، په دغو کتابونو کې یا خو بحث اجمالي او مختصر دی، یا یوازې د بایبل تناقضات په ګوته شوي او په همدې اکتفا شوې، یا ئې بحث موضوعي دی او د ځانګړو قضایاوو په اړه د بایبل غلطو ویناوو ته ګوته نیول شوې، له دې کتابونو نه یوازې هغه څوك استفاده کولی شي چې یا ئې بایبل تر دې د مخه په دقت سره لوستلی وي او یا د مطالعې په دوران کې هغه خپلې مخې ته کېږدي، خو (بایبل د قرآن په رڼا کې) داسې لیکل شوی چې هم د بایبل ټول اساسي مطالب د لوستونکو مخې ته ږدي او هم هغه جدي اعتراضات چې عقل، علم او واقعي الهي دین ئې په دغو مطالبو لري، په دې کتاب کې به تاسو د قرآن په رڼا کې د بایبل اصلي ځیره وګورئ، یوه داسې مقایسه چې د قرآن او بایبل تر منځ ژور توپیرونه ستاسو مخې ته ږدي.

ما د تحقیق او نقد په دوران کې د بایبل له هغو دریو نسخو استفاده کړې چې د بایبل د یوې مشهورې او معتبرې نشراتي اداري لخوا په فارسي، عربي او انګریزي کې ترجمه او نشر شوې، دا مرکز د نړۍ په مختلفو ژبو د بایبل د ترجمې او نشر تر څنګ، ګڼ شمېر تلویزیوني شبکې، راډیوګانې او انټرنیټي صفحې هم لري، د نړۍ په نږدې دریو سوو ژبو ئې بایبل ترجمه او نشر کړی، د بایبل ډېرې قصې ئې په کارتوني بڼې کې هم تیارې او نشر کړې او هره ورځ ئې د دغو شبکو له لارې نندارې ته ږدي. دا باید علاوه کړم چې په دغو دریو نسخو کې هم ډېر ځلې اختلافات ترسترګو کېږي، په داسې حال کې چې ژباړه او خپرېدا ئې د یوه مرکز له لورې ترسره شوې، د دغو نسخو تر منځ د اختلاف په صورت کې ما اکثراً د فارسي نسخې وینا د نقد لپاره غوره کړې.

د بایبل لنډه معرفي:

مخکې له دې چې د بایبل متن ته د مشرح او تفصیلي بحث لپاره داخل شم، په

اختصار سره لاندې مطالب ستاسو مخې ته ږدم:

- که تاسو بايبل ته په دې نيت رجوع وکړئ چې پوه شئ د الله تعالی په هکله ئې څه ويلي، هغه ئې څنګه معرفي کړی، مواصفات ئې کوم او د شته والي دلايل ئې څه، نو څه به ترلاسه نه کړئ او د خپلو پوښتنو واضح او سم ځواب به په لاس درنه شي، نه يوازې دا چې تش لاس به تري پورته کېږئ بلکې ډېرې نوې پوښتنې به درسره پيدا کېږي، په بايبل کې به الله تعالی داسې ومومئ چې د کمزوري انسان په څېر دی، انسان ئې د ځان په شکل کې پيدا کړی، يوازې د بنې اسرائيلو خدای دی، له دوی سره دی ، په دوی کې اوسېږي، دوی ئې خپل قوم دی، دوی ئې زامن دي!! کله کله د انسان په شکل کې راظاهر شوی، د بني اسرائيلو پيغمبرانو ته ئې ځان ښودلی، له يعقوب عليه السلام د بنې اسرائيلو له جد سره ئې غېږې نيولې دي خو په دې نه دی توانېدلی چې هغه راڅملوي!! عادت ئې د ماشومانو په څېر دی، په وړوکي شي خوشحاله کېږي او په وړوکي شي خفه کېږي. د دوی خدای کله په ډېرې وړې خبرې سخت غصه شي او سخته جزا ورکوي حتی د ګناهګار تر اووم نسله نه بخښي او کله په ډېر کم او بې اهميته کار ډېر خوشحاله شي او د عامل تر اووم نسل پورې نېکه بدله ورکوي. يوازې ګناهګار نه مؤاخذه کوي بلکې اولاد ئې هم مجازات کوي. د سر د وېښتانو په خريلو سره سخت ناراضه کېږي او په پرېښودو سره ئې ډېر راضي کېږي!! کله چې داؤد عليه السلام د بني اسرائيلو د ځلميانو د شمېرلو امر وکړ، په دې سره الله هومره پرې غصه شو چې ورته وئې ويل: له دغو درېو سترو عذابونو څخه يو غوره کړه: وچ کالي، وبا او د دښمن غلبه، ده وبا غوره کړه!!!

د بايبل خدای بني اسرائيلو ته امر کوي چې نور قومونه ووژنئ، په هيڅا ئې رحم مه کوئ، ښځې، ماشومان او نارينه ئې له تيغه تېر کړئ، کورونه ئې وران او څاروي ئې ووژنئ او فصلونو ته ئې اور واچوئ.

خدای د خلکو په شتمنيو او محصولاتو کې خاصه برخه لري، خو د خدای دا برخه کاهنانو (مذهبي مشرانو) ته رسېږي، قرباني او صدقه به کاهن ته سپارل کېږي، کاهن له بل هر کاره معاف دی، يوازې د معبد خدمت به کوي، خدای د خپل

بنده دعا د کاهن له لارې اوري او قبلوی ئې، د کاهن راضي کول د خدای راضي کول دي او د ده ناراضه کول د خدای ناراضه کول دي.

کاهنان په هرې خبرې کې له خدای نه مخامخ هدایت ترلاسه کوي، ښه او بد سم او ګناهګار په قرعه معلوموي، د هرې جګړې له شروع کولو مخکې ترې پوښتنه کوي چې دا جګړه وکړي که نه، خدای په خپله له دوی سره په جګړې کې برخه اخلي، دوی هغه وخت باید جګړه پیل کړي چې د خدای د ګامونو غږ واوري.

د خدای په وړاندې رقص او سرود چنګ و نای وهل د عبادت په ضمن کې راځي.

- که تاسو وغواړئ چې بایبل په دې نیت ولولئ چې پوه شئ پیغمبران ئې څنګه معرفي کړي، ځانګړتیاوې ئې کومې، مأموریت ئې څه، قوم ته ئې څه ویلي، له کوم پیغام سره لېږل شوي، ولې الله تعالی د استاځو په توګه غوره کړي، د دوی امتیاز له نورو خلکو په څه کې وو، په ولس کې چا د دوی ملګرتیا کړې، چا ئې مخالفت ته ملا تړلې...؟!! نو د دې پوښتنو واضح ځواب نه شئ موندلی، د مثال په توګه ابراهیم علیه السلام به په بایبل کې یو عادي انسان ومومئ، د تارح ځوی، د بني اسرائیلو جد، یو مهاجر، ... نه ئې قوم ته څه پیغام او لارښوونه درلوده، نه ئې په خپلې ټولنې د مسلط سیاسي، اجتماعي او ديني نظام مقابله کړې، څو ځلې ئې خدای لیدلی او یو ځلې ئې خدای ته ډوډۍ هم ورکړې!! خو که تاسو د قرآن په هېنداره کې د ابراهیم علیه السلام شخصیت ته نظر وکړئ نو هغه به داسې یو عظیم شخصیت ومومئ چې سر ئې له آسمان سره لګېږي، داسې شخصیت چې پیغمبر علیه السلام به د ده په هکله ویل: زمونږ سردار او سالار ابراهیم علیه السلام دی، د ده ویناء، د ده دعوت، د ده شخصیت، د ده مبارزه، د ده استدلال، همت، صبر .. به هومره اوچت په نظر درشي چې له ځنډه پرته به د ده په عظمت اعتراف وکړئ!!

په بایبل کې پیغمبران او انبیاء داسې معرفي شوي: نه د اوسېدو خاص ځای لري او نه خلکو ته د ویلو لپاره کوم پیغام او لارښوونه. کار ئې یوازې دا دی چې پاچایانو ته ووایي: دې جنګ ته ولاړ شه او دې ته مه ځه، په دې کې بریا ترلاسه

کوي او په دې کې له ماتې سره مخامخ کېږي. دې قوم او دې کورنۍ ته برکت ورکوي او پر هغې بلې کورنۍ او کس د الله لعنت وروي. خلك له دوی نه د غیب خبرې پوښتي او دوی ځواب ورکوي. په غرونو او لوړو او اکثراً د خلکو له نظره پټ ګرځي. پاچایان تدهین کوي، په سر ئې د زیتون مبارك غوړي وراچوي او په همدې سره هغه ته پاچائي ورپه برخه کېږي. پر دوی وحي هغه وخت نازلېږي چې ساز او سرود غږېږي او دوی د وجد او مستۍ په حالت کې وي، د غیب خبرې په دې حالت کې دوی ته معلومېږي. بایبل د حزقیال په کتاب کې د انبیاوو په اړه یوه په زړه پورې وینا لري چې د دوی د انبیاوو څرنګوالی په ګوته کوي، لیکي: دوی د ګډړو په څېر ورانو ویجاړو ځایونو کې اوسېږي، دروغجنې وړاندوینې کوي، د خلکو لپاره د خیر خبره، لارښوونه او واضح پیغام نه لري، د خلکو له ژوند سره ئې هیڅ کار نه وي، هیڅ ویجاړ حصار د دوی په لاس نه رغول کېږي، د پاچایانو د سر دعا کوي، د خلکو د غولولو لپاره د پاچایانو سر په زیتون غوړوي او دا د خدای له لوري د ده د انتخاب ننبسه ګڼي!!!

- په بایبل کې د قیامت، بیاژوندون، حساب و کتاب، مکافات او مجازات، جنت او دوزخ په اړه څه نه دي ویل شوي، په داسې حال کې چې د قرآن یوه لویه برخه دې مبحث ته مختص شوې، په کومې موضوع چې په قرآن کې تر نورو زیات بحث شوی، د اثبات لپاره ئې زیات دلایل وړاندې شوي او د ټولو پیغمبرانو علیهم السلام د دعوت اساسي برخه ګڼل شوې همدا د قیامت او بیاژوندون موضوع ده، ډېره عجیبه ده چې بایبل د تورات او انجیل او د موسی علیه السلام، عیسی علیه السلام او د دوی د ټولو پیغمبرانو د دعوت دا مهمه برخه حذف کړې او په هیڅ ځای کې ئې معمولي یادونه هم نه کوي!!
- په بایبل کې د شیطان او پېریانو په اړه هم څه نه مومو، له جنت نه د آدم علیه السلام ایستل د شیطان په ځای د مار کار ګڼي، نه د انسان بد کارونه شیطاني وسوسو ته منسوبوي او نه هغه د انسان د خطرناك دښمن په توګه معرفي کوي، په داسې حال کې چې قرآن د انسان او فرشتې ترڅنګ د پېریانو یادونه کوي، د انسان په څېر ئې بااختیاره مخلوق ګڼي چې ښه او بد، کافر او مؤمن لري!

- د بایبل په مذهب کې ښځه نجس مخلوق ده، په هغه ځای کې ئې او سېدل ناروا دي چې مقدس شیان لکه د عهد صندوق پکې وي!!
- له غیر یهودي سره نکاح کول ناروا او د الله د غضب باعث ګڼل کېږي.
- د بایبل یوه لویه برخه قصې دي، خو دا قصې داسې دي لکه د ژمي په اوږدو شپو کې وړو وړو لمسیانو ته د بوډۍ انا قصې، هومره مسخره او د خندا وړ چې د هر عاقل انسان خندا پرې راځي، هیڅ هوښیار انسان به دا ونه مني چې دا قصې د الله تعالی د کتاب برخه کېدی شي، حتی دا به ونه وایي چې دا قصې کوم هوښیار انسان لیکلې دي.
- د بایبل بله لویه برخه د بېلابېلو قومونو په شجرو بحث کوي، د دې بحث په ترڅ کې به تاسو وګورئ چې د بایبل له نظره د ځمکې او آسمان له پیدا ېښته او د آدم علیه السلام له پیدا ېښته تر نن پورې نږدې شپږ زره کاله تېر شوي چې که د هر نسل لپاره یوه پېړۍ مختصه کړو نو اوسنۍ پېړۍ د شپېتم پوښت ده، له آدم علیه السلام نه تر نوح علیه السلام پورې لس پوښته، له نوح علیه السلام نه تر ابراهیم علیه السلام پورې لس پوښته، له ابراهیم علیه السلام نه تر عیسی علیه السلام پورې نږدې شل نسله او د عیسی علیه السلام له میلاده تر نن پورې شل پوښته!! دا په داسې حال کې چې د غرب د انسایکلوپیډیا (دائرة المعارف) له مخې د لمر عمر نږدې څلور ملیارده او شپږ سوه ملیونه کاله دی او همدا دائرة المعارف وایي چې د نیل په دوارو خواوو کې داسې آثار ترلاسه شوي چې ښیي له نن نه اوه زره کاله مخکې په دې سیمې کې انسانان د زراعت په کار بوخت وو، د زراعت وسایل ئې جوړ کړي او د ځمکو د خړوبولو لپاره ئې ویالې ایستلې وې!! او لیکي چې په فرانسه کې د کیندنو په ترڅ کې په غار کې داسې منظره موندل شوې چې له نن نه څوارلس زره کاله مخکې انځور شوې!! له دې معلومولی شئ چې انسان به څه وخت او د بایبل له وینا نه څو زره کاله مخکې پیدا شوی وي؟!! مخکې غربي څېړونکو ویل چې انسان پنځه ویشت زره کاله مخکې ګانې جوړه کړې او کارولې، په ۲۰۰۲ میلادي کال کې داسې ننښې په لاس ورغلې چې ښیي انسان نوي زره کاله مخکې ګانې جوړه کړې خو دا ګانې ئې د مېوو له زړو جوړه کړې وه، همدا راز ادعا

کوي چې د انسان لومړني اجداد نړۍ دري سوه زره کاله مخکې پيدا شوي!! دغو غربيانو ته وايو: تاسو څنګه هغه بايبل منئ چې د آسمانونو او ځمکې عمر شپږ زره شپږ کاله او شپږ ورځې بولي؟!! آيا د بايبل د لرې غورځولو لپاره د هغه دغه غلطه او بې بنسټه ادعا کافي نه ده؟!!

- د عالم د پيدايښت په اړه د بايبل وينا هومره بې بنسټه او غيرعلمي ده چې هر باشعوره انسان پرې پوهېدی شي، دا غلطه وينا په ډېر صراحت سره ښيي چې دا کتاب نه الهي کتاب دی او نه د کوم عالم او پوه انسان په لاس ليکل شوی کتاب!!
- بايبل په ټولو انسانانو کې بني اسرائيل غوره قوم او د الله تعالى نازولي زامن ګڼي، داسې چې جنت د دوی لپاره پيدا شوی او دوی د جنت لپاره، نورو قومونو ته د دوزخ د خس او خاشاك په سترګه ګوري او په بني اسرائيلو کې د لاوي قبيله چې د موسى عليه السلام قبيله ده ستانه ګڼي، دا قبيله به د معبد له خدمته پرته بل کار نه کوي، مصارف به ئې د معبد له عوايدو تأمينېږي!!
- بايبل به داسې ومومئ چې ټول بحثونه ئې د اسرائيليانو او د دوی شاوخوا مېشت قومونو په محور څرخېږي، بحثونه ئې له فلسطين، مصر، سوريې، بابل او آشور نه بهر نه وځي، نه د نړۍ د نورو قومونو په اړه څه وايي او نه د نورو ملکونو نومونه اخلي، د انبياوو وړاندوينې ئې په همدې قومونو او ملکونو پورې اختصاص لري، د خدای له لوري د عذاب يا بخښنې او رحمت پرېکړې يوازې په همدې قومونو پورې مختص دي، خدای د اسرائيليانو مل او د دوی د دښمنانو دښمن دی، د پيغمبرانو مأموريت ئې دا دی چې له خدای نه اسرائيليانو ته د بريا او برلاسي غوښتنه وکړي او د دوی پر دښمنانو د عذاب نازلېدو دعا وکړي، که خدای پر اسرائيليانو غصه شي او د عذاب پرېکړه وکړي دوی ئې مخنيوی کوي او که په نورو قومونو د پېرزويني پرېکړه کوي دوی اعتراض کوي او مخه ئې نيسي!! له بايبل نه به دا انتباه واخلئ چې په نړۍ کې نه له دغو قومونو پرته بل قوم شته او نه بل ملك، خدای ټول عالم ته شا کړې او په دغې تنګې سيمې کې اوسېږي، له آسمانه په داسې حال کې راکوز شوی چې تخت ئې څلور څلور سرې فرشتې پر اوږو وړي او په هغه کور کې مېشت شوی چې سليمان په اورشليم کې ورته جوړ کړ!! خو

د دې په مقابل کې د قرآن لومړی آیت داسې دی: الحمد لله رب العالمین: ستاینه هغه الله لره ده چې د عالمونو رب دی (نه د یوه خاص قوم رب او نه د یوې ځانګړې سیمې، د ټول عالم او عالمیانو رب دی)

- په بایبل کې به کافي ډېر تناقضات وګورئ، دلته یوه خبره، څو صفحې وروسته همدا خبره په بلې بڼې کې او د مخکنۍ کاملاً خلاف راغلې، د مثال په توګه دوه ځلې ئې دا خبره ابراهیم علیه السلام ته منسوب کړې چې د سفر په دوران کې ئې خپله میرمن د خور په نامه معرفي کړه او د پاچا عسکرو ترې بوتله، یو ځل وایي چې له ابراهیم علیه السلام سره دا معامله په مصر کې او د مصر د فرعون لخوا شوې، خو څو پاڼې وروسته لیکي چې دا پېښه د فلسطین په جرار نومي ښار کې واقع شوې او دا کار د فلسطین د پاچا ابیملك له لوري شوی، هلته لیکي چې په دې وخت کې ابراهیم پنځه نوي کلن وو!! او دلته لیکي چې په دې وخت کې ابراهیم پنځه اویا کلن وو!! او لږ وروسته همدا پېښه اسحاق علیه السلام ته منسوبوي او وایي چې له ده سره دا معامله د ابیملك له لوري شوې!!
- په بایبل کې به ډېر قبیح تکرار په نظر درشي، هومره چې که په مکرره توګه راغلې مطالب حذف کړو نو د کتاب حجم به د اوس په پرتله تر نیمائي راکم شي، د مثال په توګه د تثنیې د کتاب ټول مطالب په مخکنیو کتابونو کې راغلي او د همدې کتاب د لومړۍ برخې مطالب په وروستۍ برخې کې بیا تکرار شوي.
- بایبل به له خرافي، جعلي او درواغجنو قصو ډك ومومئ، داسې قصې لکه چې وایي: سامسون د خره د ژامې په هډوکي سره زر فلسطینیان ووژل!! سامسون په داسې حال کې د یوه معبد دوه ستنې د لاس په زور ونړولې چې په سترګو ړوند وو، لاس او پښې ئې ترلې وې، د دواړو ستنو تر منځ ودرول شوی وو، په دغو ستنو داسې چت ولاړ وو چې درې زره کسان ترې لاندې راغونډ شوي وو، ده دواړو ستنو ته زور ورکړ، ونړېدې، چت راپرېوت او ټول خلك د ده په شمول ترې لاندې شول!!
- یو څه چې په بایبل کې به زیات په نظر درشي، نو هغه شمېرې او ارقام دي، په دې شمېرو کې به په خاصه توګه وګورئ چې د اوو په عدد ډېر ترکیز شوی اووه، اووه سوه، اووه ورځې، اووه اونۍ، اووه میاشتې، اووه کلونه، اوه سړي، اووه

ښځې، اووه لونې، اووه زامن، همداسې اووه اووه، کله کله ئې اووه په دوو ضرب کړي او څوارلس څوارلس ئې تړې جوړ کړي او کله په لسو، سلو او زرو ضرب کړي او اویا، اووه سوه، اووه زره او اویا زره ئې تړې جوړ کړي، که د بایبل په شمېرو کې غور وکړئ په واضح توګه به درته معلومه شي چې دا هسې په تیاره کې په پټو سترګو کانې ویشتل دي، هیڅ وزن او اعتبار نه لري، د قرآن په وینا رجماً بالغیب دي، له همدغو بې بنسټه ارقامو هم معلومولی شئ چې دا کتاب د یوه ناول لیکونکي لخوا قصه خوښو ته لیکل شوی!!

- بایبل دوه برخې لري، (عهد قدیم) او (عهد جدید)، لومړۍ برخه ئې اوس له نه دېرشو کتابونو جوړه شوې، او دوهمه برخه ئې له اووه ویشتو، لومړۍ برخې ته هم مسیحیان د سپېڅلې کتاب د مهمې برخې په سترګه ګوري او هم یهودان، د دوی له نظره دا د تورات او زبور مجموعه ده، هیڅوک په یقین سره څه نه شي ویلی چې دا کتاب کله او د چا په لاس په دې بڼې کې ترتیب شوی، د بایبل لیکونکی هم په دې هکله یقیني خبره نه شي کولی چې دا کتابونه چا لیکلي، ده ته هم د دغو کتابونو لیکوالان معلوم نه دي، که څه هم د بایبل لیکونکي هڅه کړې چې د ځینو کتابونو لیکوالان په ګوته کړي خو په دې صیغه چې وایي: دا کتاب به احتمالاً فلان کس لیکلی وي!! تاسو به د دغو کتابونو په سرلیکونو کې ولولئ چې وایي: ښایي دا به سلیمان لیکلی وي، ښایي دا به عزرا لیکلی وي... د عهد قدیم د کتابونو او اسفارو د شمېر په اړه ټول مسیحیان او یهودان متفق نه دي، د کاتولیکیانو عهد قدیم تر پروتستانتیانو اووه اسفاره زیات لري، دوهمه برخه ئې یوازې مسیحیانو ته مختص ده، دې ته د انجیل او د هغه د شرحې په سترګه ګوري، خو دا انجیل یو نه بلکې د ځینو له نظره څلور دي: انجیل متی، لوقا، یوحنا او مرقس او د ځینو له نظره پنځه دي او برناپا هم پرې علاوه کوي، د دغو انجیلونو تر منځ کله شدید اختلاف او کله توافق ترسترګو کېږي، له الفاظو او د الفاظو له ترکیب نه ئې په وضاحت سره معلومېږي چې دا د ببلابېلو لیکوالانو په لاس لیکل شوي انجیلونه دي، د انجیلونو تر څنګ به، د عیسی علیه السلام حواریونو او شاګردانو ته منسوب څه رسالې وګورئ، کله چې دا رسالې او لیکونه له انجیلونو سره مقایسه

کوئ نو متوجه به شئ چې نه دا د کوم انجیل شرح او تفسیر دی او نه په خپله د کوم انجیل یوه برخه، بس یو چا بل ته لیك لېږلی او د بایبل لیکونکي هغه په بایبل کې شامل کړی، په دې کې ډېر لیکونه پولس ته منسوب شوي.

- دې ته په پام سره چې قرآن واضح او روښانه تاریخ لري، دا معلومه ده چې کومه برخه ئې کله او چېرې نازله شوې، چا چا له پیغمبر علیه السلام نه اورېدلی او لیکلی او چا چا حفظ کړی، بیا د چا په لاس او په کوم وخت کې له لیکل شوو نسخو، د حافظانو په موجودیت کې یوه نسخه جوړه شوې او په همدې نسخې د ټولو صحابه وو اتفاق شوی او په نړۍ کې خور شوی او الله تعالی د هغه داسې حفاظت کړی چې نن او د پیغمبر علیه السلام له رحلت نه څوارلس پېړۍ وروسته، چې څوك د نړۍ په یوې لرې سیمې کې خلکو ته لمونځ ورکوي او د لمانځه په دوران کې کوم لفظ ترې هېر شي، یا ئې ترتیب ترې بدل شي، یا ئې اعراب سم ونه وایي نو مقتدیان فتحه ورکړي او خپلې اشتباه ته ئې متوجه کړي!! هغه خلك چې بایبل ئې نه دی لوستلی داسې ګمان کوي چې ښایي تورات او انجیل به هم قرآن ته ورته تاریخ ولري، خو خبره نه یوازې داسې نه ده بلکې کاملاً د دې عکس ده، بایبل نه د اصلي تورات او انجیل مجموعه ده او نه ئې شرح او تفسیر، په بایبل کې چې کوم کتابونه راغونډ شوي حتی د شمېر په هکله ئې هم د بایبل منونکي متفق نه دي، که څه هم د دې اختلاف د ختمولو لپاره څو ځلې په بایبل کې تصرف شوی، مشهور مذهبي مشران ئې راغونډ شوي، په دې ئې توافق کړی چې ځینې کتابونه ترې حذف کړی او هغه جعلي وګڼي، خو وروسته بیا بلې ډلې ېېرته پرې علاوه کړي، کله چې د بایبل یو کتاب لولئ نو په هغه کې به ډېر تناقضات په نظر درشي او چې بیا دا له نورو سره مقایسه کوئ نو هم به ئې په مطالبو کې شدید تناقض او اختلاف وګورئ او هم ئې په الفاظو او د الفاظو په ترکیب کې. په دې اوسنۍ بڼې او ترتیب کې د بایبل د چاپ او خورېدو تاریخ هم ډېر پخوانی نه دی، که څه هم په یقین سره په دې اړه څه ویل ګران دي، د بایبل منونکي هم په دې هکله له څه ویلو عاجز دي، خو په دې باندې تر لسو پېړیو لرې موده تېرېږي، د موسې علیه السلام له زمانې بیا تر دغه وخته چې بایبل د یوه کتاب بڼه غوره کوله، په تورات او انجیل

څه تېر شوي، څومره برخې ئې خوندي پاتې شوې، څومره تغير او تحريف په کې راغلی، څومره برخې ئې حذف شوې او څه څه پرې علاوه شوي، دې پوښتنو ته د تاريخ له مخې هيڅوك ځواب نه شي ويلی، خو په خپله د بايبل له مطالعې نه هر هوښيار او منصف لوستونکی دا قضاوت کولی شي چې بايبل د داسې ګڼ شمېر نوم ورکو ليکوالانو د ليکنو مجموعه ده چې نه د موضوعاتو په هکله په خپلو کې توافق لري او نه ئې د ليکنو اسلوب او د استدلال انداز يوه بل ته ورته، يوه غوښتې د شعر په ژبه خبرې وکړي، بل د متلونو په ژبه، بل په فلسفي استدلال سره، بل د قصو او ناولونو په بڼې کې، بل د تاريخ ليکونکي او د شجرو مرتب کونکي په توګه خپل مطلب بيان کړی.

- په بايبل کې له تحقيق نه وروسته زه دې نتيجې ته رسېدلی يم چې ښايي په ټولې نړۍ کې به بل داسې مذهبي کتاب پيدا نه شي چې په تناقضاتو، بې بنسټو او بېهوده خبرو او دروغجنو جعلي قصو کې له بايبل سره سيالي وکړی شي، زه دې ته حيران يم چې هغه انسان به څنګه بايبل د يوه سپېڅلي کتاب په توګه مني چې عقل ولري او په سر کې ئې ماغزه وي!!

سبحان الله و بحمده، سبحان الله العظيم

حکمتيار

عهد قديم

پیدا ښنت

دا د بایبل د لومړي کتاب نوم دی، د عالم د پیدا ښنت په اړه بحث کوي، له غیرعلمي بحثونو ئې په ډاګه معلومېږي چې دا کتاب د داسې چا په لاس لیکل شوی چې د پیدا ښنت د څرنګوالي په اړه د ده معلومات ډېر ناقص او په افسانو ولاړ وو.

د بایبل د پیدا ښنت د کتاب په پیل کې د عالم د پیدا ښنت په اړه داسې لولو: (په سر کې کله چې خدای ځمکه او آسمان پیدا کړل، ځمکه تشه او بې شکله وه، د خدای روح د تورو بخاراتو پر سر خوځېده، خدای وفرمایل: (رڼا دې شي، نو رڼا شوه، خدای رڼائي خوښه کړه او له تیارې ئې بېله کړه، ده رونښنایي د ورځې په نامه او تیاره د شپې په نامه ونومولې، شپه تېره او سبا شوه او دا لومړۍ ورځ وه!!)

د بایبل په دې وینا کې څو خبرې د غور وړ دي:

- دا خوشې او بې معنا خبره ده چې ځمکه تشه او بې شکله وه!! له دې جملې نه هیڅوک څه مطلب نه شي اخیستی، له هر چا سره دا پوښتنه راولاړېږي چې ځمکه څنګه او له څه تشه وه؟ هر شته شی شکل لري، ځمکه څنګه بې شکله وه؟
- د بایبل له دې لومړۍ جملې هم او له اکثرو نورو جملو هم په ډاګه معلومېږي چې دا کتاب د الله تعالی کلام نه بلکې د یوه انسان کلام دی، داسې نه دي ویل شوي چې (کله ما ځمکه او آسمان پیدا کړل) بلکې ویل شوي چې کله خدای ځمکه او آسمان پیدا کړل... رڼا ئې خوښه شوه...) د دې خبرې معنا دا ده چې دا د الله تعالی په اړه د یوه انسان کلام دی، تاسو به د بایبل په هیڅ ځای کې ونه ګورئ چې الله تعالی د متکلم په صیغه خبرې کړې وي. خو د دې په مقابل کې قرآن داسې دی

چې ټولې ويناوې ئې د الله تعالى له لوري پيغمبر عليه السلام ته د خطاب بڼه لري، الله تعالى په خپله د متكلم په صيغه د قرآن مخاطبينو ته خطاب كوي.

• دلته د عالم د پيدا ښت د ښلاښلو مرحلو لپاره همدا زمونږ شپه او ورځ معيار ګڼل شوى، يعنې د لومړى ورځې په لومړيو دولسو ساعتونو كې الله تعالى رڼا راپيدا كړه، دا رڼا ئې په لومړي ځل وليده او خوښه ئې شوه او د ورځې په نامه ئې يادە كړه!! كه تاسو د بايبل دا خبره د يوه ساينس پوه او هغه څېړونكې په وړاندې كېږدئ چې د عالم د پيدا ښت په اړه څېړنې كوي نو تاسو ته به ووايي:

۱.دا هسې يوه خوشې، زړه او بې بنسټه قصه ده، هيڅ علمي ارزښت نه لري.

۲.د عالم د پيدا ښت ښلې ښلې مرحلې په ساعتونو او ورځو نه بلكې په سلهاوو مليونو كلونو اندازه كولى شو.

۳.رڼا او روښنائي له اجسامو نه ښل مخلوق نه دى چې په مستقله توګه پيدا شوې وي، رڼا همغه وخت پيدا شوې چې د لمر په څېر روښانه او ځلېدونكې ستورې راپيدا شول، ځمكه هم په سر كې روښانه او ځلېدونكې وه، وروسته وروسته او ورو ورو سړه او تياره شوه، خپله رڼا ئې له لاسه وركړه او له لمره ئې رڼا او روښنايي اخيستل پيل كړل.

۴.د ځمكې پر سر شپه او ورځ هغه وخت راپيدا شوې چې ځمكې خپله اصلي رڼا او ځلا له لاسه وركړه او تياره شوه!!

• د ورځې او شپې نومونه انسانانو په خپله وضع كړي، په هر ځاى او هر قوم كې ئې ښل ښل نومونه دي، څوك ئې ورځ، څوك يوم، څوك روز، څوك ئې dayپه نامه يادوي، كه دا نوم د الله تعالى له لوري ايښودل شوى وى نو په ټولو ژبو كې به سره ورته وو. د بايبل له ليكونكي پوښتنه كوو چې الله تعالى ورځ په كوم نامه يادە كړې وه، دا نوم عبري وو، عربي وو، انګليسي، چينائي كه جاپاني وو؟!!

• د بايبل د پيدا ښت باب چې چا ليكلى په دې وينا سره ئې هڅه كړې چې د خداى د هغې سرګردانې روح لپاره د اوسېدو مناسب ځاى جوړ كړي چې د تيارو بخاراتو پر سر خوځېده، په دې سره ئې غوښتلي د مسيحيانو د دې عقيدې لپاره كوم بنسټ جوړ كړي چې خداى پر ځمكه او د بني اسرائيلو په منځ كې اوسېږي، د

کائناتو د پیدا ښت په لومړی ورځ ئې د ځمکې پر سر ځان ته مناسب ځای جوړ کړ او سرګردانه روح ئې له تورو بخاراتو راکوزه شوه!!

د بایبل د دې غلطې وینا په مقابل کې قرآن څو خبرې لري:

- ځمکه او آسمان سره جوخت او یو وو، په یوه وخت او د یوې چاودنې په ترڅ کې سره بېل شول.
- الله تعالی آسمانونه او ځمکه په شپږو ورځو کې پیدا کړي خو دا شپږ ورځې زمونږ د معیارونو مطابق شپږ ورځې نه دي چې دوه اویا ساعته کېږي، بلکې د الله تعالی له عظمت سره مناسب شپږ مرحلې دي، قرآن مونږ ته وایي چې دا ورځ کله د زرو او کله د پنځوسو زرو کلونو معادل وخت لپاره کارول شوې او دا ځکه چې د انسانانو لپاره د وخت معیار ورځ وه او الله تعالی همدا لفظ کارولی خو دا د داسې اوږدې مودې لپاره چې یوه طبیعي مرحله احتوا کوي. له دې نه په واضح توګه معلومېږي چې د اصلي انجیل الفاظ به حتماً داسې وو لکه د قرآن الفاظ، هلته به هم د ورځ لفظ د یوې طبیعي مرحلې د بیانولو لپاره کارول شوی وي، په حقیقي او متداولې معنا نه بلکې په مجازي معنا، خو د بایبل لیکونکي اشتباه کړې او دا لفظ ئې په متداولي معنا اخیستی او له دې ئې همغه د ځمکې د سر ورځ جوړه کړې.

د پیدا ښت د باب شپږمه او اوومه فقره وایي:

(بیا خدای وفرمایل: د بخاراتو کتلې دې سره بېلې شي، تر څو پورته آسمان او لاندې بحر جوړ شي!! نو خدای د بخاراتو کتلې د ځمکې له اوبو نه بېلې کړې او آسمان ئې ترې جوړ کړ، شپه تېره او سحر شو او دا دوهمه ورځ وه!!)

که دې وینا ته لږ ځیر شئ نو څو حقایق به ستاسو مخې ته راشي:

- دلته د آسمان او اوبو بنسټ یو ګنبل شوی او ویل شوي چې بخارات سره بېل شول له یوې برخې ئې آسمان جوړ شو او له بلې د ځمکې د سر اوبه!! او دا د آسمان په اړه د یوه داسې ناپوه انسان انګېرنه کېدی شي چې د آسمان او اوبو د رنګ ورته والي ته په پام سره ئې ګمان کړی چې کېدی شي د دې دواړو بنسټ او بنیاد یو وي او دواړه له بخاراتو جوړ شوي وي، هغه په دې نه پوهېدو چې دا آسمان زمونږ د ځمکې په څېر په ملیاردونو ملیاردونو ستوري او اجرام په خپلې غېږ کې لري، څه

چې زمونږ پر سر د يوې شنې پردې په څېر په نظر راځي دا آسمان نه دی، بلکې زمونږ پر ځمکې راتاو د اوبو بخارات دي چې يوازې څو کيلو متره د ځمکې له سره واټن لري، له دې پردې آخوا بې انتهاء فضاء ده خو نه ئې رنګ شين دی او نه اوبو او بخاراتو ته ورته!!

- د آسمان د پيدا ښت په اړه د دې غير علمي او عاميانه نظر په مقابل کې د قرآن وينا څومره دقيقه او علمي ده چې وايي: په سر کې آسمان او ځمکه سره يو وو او د يوې زورورې چاودنې په ترڅ کې سره بېل شوي او دا هغه خبره ده چې د يوو ښتمې پېړۍ کائنات څېړونکي او ساينس پوهان ئې کوي.

د بايبل له نهمې تر ديارلسمې فقرې پورې دا مطالب راغلي:

(بيا خدای وفرمايل: د آسمان لاندې اوبه دې په يو ځای کې راغونډې شي تر څو وچه پيدا شي، همداسې وشول، خدای وچه د ځمکې په نامه او د اوبو ډنډ ئې د بحر په نامه ياد کړل او دا ئې خوښ شول، بيا ئې وفرمايل: ډول ډول نباتات او دانه لرونکي بوټي او مېوه لرونکي ونې دې په ځمکې کې راوټوکېږي او هر يو دې خپل خپل نوع پيدا کوي. همداسې وشول او خدای پرې خوښ شو، شپه تېره شوه او سحر شو او دا درېيمه ورځ وه)

څوک چې د طبيعت په اړه ډېر سطحي او بسيط معلومات هم ولري دا خبرې بې بنسټه او غلطې ګڼي، په څو دلايلو:

- له ورپسې ۱۴ او ۱۵ جملې معلومېږي چې د بايبل ليکونکی په دې عقيده دی چې لومړی اوبه، بوټي او ونې پيدا شوي او بيا لمر او سپوږمۍ؛ خو دا خبره نه عقل مني او نه علمي تحقيقات، عقل او مشاهده وايي چې د لمر له وړانګو او تودوخې پرته نه بوټي راټوکېږي او نه ونې، که لمر نه وي نو د ځمکې پر سر به هيڅ ژوی راپيدا نه شي، دا لمر دی چې ځمکې ته د ژوو د پيدا ښت او د بقا دوه ضروري شيان، رڼا او تودوخه ورکوي، که ومنو چې لمر سپوږمۍ وروسته پيدا شوي نو هغه بوټي او ونې څنګه راپيدا شوي، رڼا او تودوخه ئې له کومه ترلاسه کوله؟!! علمي تحقيقات وايي چې ځمکه، لمر او سپوږمۍ په يو وخت کې پيدا شوي او د دوی له پيدا ښته يوه ورځ وروسته نه بلکې په مليونهاوو کلونه وروسته

د ځمکې پر سر د ژوندون شرایط برابر شول. د بایبل لیکوال هم له دې پلوه غلطي کړې چې د بوټو او ونو پیدا ښت ئې د لمر او سپوږمۍ له پیدا ښته مخکې ګڼلې او هم له دې پلوه چې د لمر او سپوږمۍ پیدا ښت ئې له ځمکې سره په یو وخت نه دی ګڼلی!!

په څوارلسمې او پنځلسمې فقرې کې داسې لیکي:

(بیا خدای وفرمایل: په آسمان کې دې ځلانده اجسام وي چې ځمکه روښانه او ورځ له شپې ښله کړي او ورځې، فصلونه او کلونه رامنځ ته کړي او همداسې وشول، نو خدای دوه ستري رڼاوې پیدا کړې ترڅو ځمکې ته خپلې وړانګې ولېږي، لویه رڼائي ئې پر ورځې د حکومت لپاره او وړه رڼائي ئې پر شپې د حکومت لپاره، ده همداراز ستوري راپیدا کړل، خدای دا ستوري په آسمان کې ځای په ځای کړل تر څو ځمکه روښانه کړي، پر شپې او ورځې حکومت وکړي او رڼا او تیاره سره بېل کړي، خدای په دې خوښ شو، شپه تېره او سحر شو او دا څلورمه ورځ وه!!)

د دې وینا له ډېرو برخو معلومېږي چې دا د یوه کم علمه او د طبیعت له اسرارو د بې خبره انسان وینا ده، په څو دلایلو:

- سپوږمۍ د نورو ځلاندو ستورو په پرتله یو ډېر وړوکی ستوری دی، دې ته د لوی او ځلانده جسم نوم ورکول یوه ستره غلطي ده، په دې خاطر مونږ ته ستره برېښي چې مونږ ته تر ټولو نورو ستورو رانږدې ده، سپوږمۍ ځلانده جسم نه دی، رڼا ئې خپله نه ده، هغه برخه ئې مونږ ته روښانه برېښي چې د لمر رڼا پرې لګېږي، که تاسو دا خبره یوه عالم ته وکړئ چې سپوږمۍ یو ستر او ځلانده جسم دی نو په دې خبرې به وخاندي او دا به یوه ستره غلطي او عامیانه انګېرنه وګڼي.
- د بایبل لیکوال په دې نه پوهېدو چې لمر نه یوازې تر ټولو ستر او ځلانده جسم نه دی بلکې د دې لمر په څېر په آسمان کې په ملیاردونو ځلانده او تر دې ستر ستر اجرام شته، چې هم ئې رڼا تر یې زیاته ده او هم ئې تودوخه، خو په دې خاطر چې لمر تر هغوی مونږ ته رانږدې دی نو ځکه ئې د یوازني ستر او ځلانده جرم په توګه انګېرو، که تاسو د بایبل دا خبره کوم ساینس پوه ته وکړئ نو پر هغې به تمسخر کوي.

• د بایبل دا خبره هم بې معنا خبره ده چه لمر پر ورځې، سپوږمۍ پر شپې او ستوري پر دواړو حکومت کوي، دا نه معقوله خبره ده او نه کومه خاصه معنا افاده کوي، نه دوی حکومت کولی شي او نه شپه او ورځ داسې شیان دي چې حکومت پرې کېدی شي.

د پیدایښت د باب له ۲۰ تر ۲۳ جملې پورې داسې دي:

(بیا خدای وفرمایل: اوبه دې له ژوو ډکې شي او مرغان دې د آسمان له پاسه الوتنې پیل کړي، بیا خدای په اوبو کې ژوند کوونکي ستر ستر حیوانات او ژوي او ډول ډول مرغان پیدا کړل، خدای په دې هم خوښ شو او برکت ئې ورپه برخه کړ او وئې فرمایل: د بحر ژوي دې زیات او اوبه دې ډکې کړي او مرغان دې هم د ځمکې پر سر زیات شي، شپه تېره شوه سحر شو او دا پنځمه ورځ وه.)

په دې جملو کې څو د اعتراض ټکي په نظر راځي:

• د ژوو د پیدایښت په اړه دا رأیه سمه او دقیقه نه ده چې لومړی ډول ډول بوټي او ونې پیدا شوې او بیا په اوبو کې ژوند کوونکي حیوانات، دقیقه رأیه دا ده چې لومړی د اوبو ژوي او بیا د وچې ژوي پیدا شوي.

• د مرغانو په اړه دا ویل چې د آسمان د پاسه دې الوتنې پیل کړي، صحیح او دقیقه وینا نه ده، ځکه دوی د آسمان د پاسه الوتنې نه کوي، زمونږ د سر د پاسه او د ځمکې او آسمان ترمنځ الوتنې کوي. ممکن نه ده چې یو کلام دې د الله تعالی له لورې وي او په هغه کې دې داسې ټکیو ته پاملرنه نه وي شوې.

۲۴ او ۲۵ جملې ئې داسې دي:

(بیا خدای وفرمایل: ځمکه دې ډول ډول اهلي او وحشي حیوانات او خزندې راپیدا کړي، همداسې وشول او خدای ډول ډول اهلي او وحشي حیوانات او خزندې راپیدا کړل او له خپله کاره خوښ شو)

که دغو جملو ته لږ ځیر شئ نو دوه د اعتراض وړ خبرې به ستاسو مخې ته راشي:

• د بحث انداز داسې دی لکه له دوو خدایانو چې بحث کېږي، یو خدای فرمان ورکوي او بل خدای هغه ترسره کوي، ستر خدای وایي: ځمکه دې ډول ډول اهلي او

وحشي حيوانات او خزندې راپيدا کړي او بل خدای همدا کار کوي او لومړی خدای پرې خوشحالېږي!!

- په سر کې ويل شوي چې ځمکه دې ډول ډول اهلي او وحشي حيوانات او خزندې راپيدا کړي، خو وروسته ويل شوي چې خدای دوی راپيدا کړل.

په يوه بليغ کلام کې نه بې ځايه تکرار وي او نه تناقض، پورتنی مطلب که يو اديب انسان وليکي نو په لنډو الفاظو سره به ليکي: الله تعالی وغوښتل چې ځمکه دې ډول ډول اهلي او وحشي حيوانات او خزندې راپيدا کړي او همداسې وشول، دا په هغه صورت کې چې وغواړي د دوی پيدا ښت ځمکې ته منسوب کړي خو که وغواړي د دوی پيدا ښت الله تعالی ته منسوب کړي نو ليکي به: الله تعالی وغوښتل چې په ځمکې کې ډول ډول اهلي او وحشي حيوانات او خزندې راپيدا کړي، همداسې ئې وکړل. په دې وينا کې نه ابهام شته او نه لوستونکی په شك او شبهه کې اچوي، خو د بايبل وينا هم مبهمه ده او هم لوستونکی په شك کې اچوي چې دلته يو خدای مطرح دی که دوه، د ژوو پيدا کول د ځمکې کار دی که د الله تعالی؟!!

له ۲۲ تر ۳۱ جملې پورې داسې دي:

(بالآخره خدای وفرمايل: انسان به د ځان په څېر جوړوم، تر څو د ځمکې پر حيواناتو، د اوبو پر کبانو او د آسمان پر مرغانو حکومت وکړي)، (نو خدای انسان خپل ځان ته ورته پيدا کړ، هغه انسان د نارينه او ښځې په بڼه کې پيدا کړ او برکت ئې ورپه برخه کړ او وئې فرمايل: د اولاد خاوند او زيات شئ او ځمکه ډکه کړئ، پرې مسلط شئ، د سمندر پر کبانو، د آسمان پر مرغانو او پر ټولو حيواناتو حکومت وکړئ، (ټول دانه لرونکي بوټي او ټولې مېوه لرونکې ونې مې ستاسو د خوراك لپاره درکړل او ټول شنه وابنه مې حيواناتو، مرغانو او خزنده وو ته وبخښل)

په دې جملو کې څو داسې ستري ستري غلطې خبرې ګورو چې د الله تعالی له کلامه او له حقيقته په فرسخونو فرسخونو واټن لري:

- نه خدای د انسان په څېر کېدی شي او نه انسان د خدای په څېر، هغه خدای

چې د انسان په څېر وي حقيقي خداى نه بلکې د انسان د ذهن زېږنده خداى دى، دا يوازې بايبل نه دى چې وايي خداى د انسان په څېر دى، د نوح عليه السلام له قومه بيا تر نن پورې ټولو جاهلو قومونو د انسان مجسمه جوړه کړې او هغې ته ئې د خداى نوم ورکړى، د هندوانو او بودايانو خدايان هم د انسانانو مجسمې دي، هغوى هم له خدايه داسې يو انځور په خپل ذهن کې جوړ کړى چې انسان ته ورته دى، د ځمکې او آسمانونو خالق خداى نه په شکل، صورت او هيئت کې انسان يا بل مخلوق ته ورته کېدى شي او نه په خپلو صفاتو او افعالو کې، قرآن د الله تعالى په اړه د مسيحيانو او يهودانو دا غلطه انګېرنه په ډېر قاطعيت او صراحت سره ردوي او فرمايي چې الله تعالى د دې عالم هيڅ څه ته ورته نه دى او په دې ټول پراخ عالم کې هيڅ داسې څه نه شته چې الله تعالى ته ورته وي:

لَيْس كَمِثْلِه شيءٌ وَ هُوَ السمِيعُ البَصِيرُ* الشورى: ١١

د ده مثال ته ورته څه نه شته او دى لېدونکى اوربدونکى دى.

يعني الله تعالى هغه خبرې اوري چې جاهل وګړي ئې د ده په هکله کوي او دى له خپل مخلوق سره تشبيه کوي او ټول مخلوقات د ده تر نظر لاندې دي او ګوري چې هيڅ څه ده ته ورته نه دي.

- دا خبره بې معنا ده چې انسان د اوبو پر کبانو، د آسمان پر مرغانو او پر ټولو حيواناتو حکومت کوي، حکومت کول خو دې ته وايي چې حاکم امر کوي او محکوم د ده امر پر ځاى کوي، نه حيوانات زمونږ تر امر لاندې دي، نه کبان او نه مرغان، اکثر ئې له مونږ وېرېږي او تښتي، د دې وينا بر عکس د قرآن وينا څومره دقيقه ده چې فرمايي:

½çJèï ÑãøÆ ÷7Ø&r ÇJ öŒ$'Î $Br ÏNºq»J¡ 9$'Î $B Nã9 •q ™ ¢$Þ& {ƒ•? Ó9&

ÐÏB 5»Gï Ÿr "Ÿr ÐüèÎöÎ «$ † ÎÄ¥»gã `B Ä $Z9$`Br ÆZÛ$/r Æêg»ß

ÇÈ لقمان: ٢٠

په دې آيتونو کې د حکومت کولو پر ځای د تسخير لفظ کارول شوی، او وايي: د ځمکې او آسمان هر څه مو ستاسو لپاره مسخر کړي، يعني ستاسو د خدمت لپاره مو ګمارلي، شپه ورځ لګيا دي تاسو ته ګټه رسوي، د دوی شته والی ستاسو د شته والي ضامن دی، که دوی نه وي ستاسو ژوند له ګواښ سره مخامخ کېږي. مونږ پر لمر او سپوږمۍ حکومت نه کوو، خو دواړه زمونږ په خدمت کې لګيا دي، زمونږ ځمکې ته رڼا او تودوخه راکوي. په دې اړه به د اصلي انجيل وينا حتماً د قرآن دغو آيتونو ته ورته وه خو د بايبل ليکونکي په ناسمو الفاظو غلطه تعبير کړې.

- دا دواړه خبرې هم ناقصې او غلطې دي او هم د واقع خلاف چې ((ټول دانه لرونکي بوټي او ټولې مېوه لرونکي ونې مې ستاسو (انسانانو) د خوراک لپاره درکړي او ټول شنه واښه مې حيواناتو، مرغانو او خزنده وو ته وبخښل)، دا ځکه چې نه هغه يوازې د انسانانو د خوراک لپاره دي او نه دا يوازې د حيواناتو، مرغانو او خزنده وو لپاره، مونږ له دانه لرونکو بوټو نه پرته ډېر بوټي خورو او دوی پر وښو سربېره دانه او مېوه خوري، په مرغانو کې ډېر داسې دي چې يوازې دانه خوري او واښه نه شي خوړی او په حيواناتو کې ډېر داسې چې د وښو پر ځای غوښه خوري. د بايبل دا تقسيم نه مونږ مراعاتوو او نه دوی، دا تقسيم د واقع خلاف دی، کوم هوښيار او پوه انسان به دا غلطه او د واقع خلاف وينا د الله تعالى د کتاب وينا وګڼي؟

د پيدايښت د باب د لومړي فصل وروستۍ جمله دا ده:

(په دې وخت کې خدای ټول هغه څه له نظره تېر کړل چې ده پيدا کړي وو، د پيدايښت کار ئې ډېر په زړه پورې او عالي ومونده، شپه تېره شوه سحر شو او دا شپږمه ورځ وه)

د پيدايښت د باب دوهم فصل په دې مسخره خبرې پيل کېږي:

(په دې ترتيب آسمانونه، ځمکه او څه چې په دوی کې دي تکميل شول، د اوومې

ورځې په رارسېدو سره خدای د پیدا ېښت کار تمام کړ او له کاره ئې لاس واخیست، خدای اوومې ورځې ته برکت ورپه برخه کړ او هغه ئې مقدسه وبلله، دا ځکه چې دا هغه ورځ وه چې خدای د پیدا ېښت د کار له بشپړولو وروسته آرام وکړ. په دې توګه آسمانونه او ځمکه پیدا شول)!!

په دې خبرو هر باشعوره انسان څو جدي اعتراضات کولی شي:

- بایبل په دې وینا سره له خدایه داسې څوك جوړ کړی چې په خپل ټول عمر کې ئې شپږ ورځې کار کړی، په همدغو شپږو ورځو کې ئې د پیدا ېښت کار بشپړ کړی او د اوومې ورځې په رارسېدو سره له خپله کاره فارغ شوی، د ځمکې او آسمانونو ټول کارونه ئې خپلې مخې ته پرېښي او ده د خپلې ستړیا رفع کولو لپاره آرام کړی، بایبل دا هم نه وایي چې دا آرام یوازې د همدغې ورځې دولس ساعته وو که تر ننه دوام لري، د بیان له الفاظو خو داسې معلومېږي چې د خدای کار په شپږو ورځو کې بشپړ شوی، له کاره ئې لاس اخیستی، داسې کوم کار نه دی پاتې چې د بایبل خدای ئې د کولو لپاره راپورته شي او خپله رخصتي پای ته ورسوي!!
- دوی خدای په انسان قیاس کړی، لکه څنګه چې انسان د خپلې ستړیا رفع کولو لپاره په اونۍ کې یوې ورځې رخصتۍ ته ضرورت لري همداراز د بایبل خدای هم باید انسان ته ورته وي، شپږ ورځې ئې کار کړی او اوومه ورځ آرام!! آیا کوم عقلمند انسان به هغه څوك د خدای په حیث ومني چې ستړی کېږي او آرام ته ضرورت لري؟!
- مونږ خو عملاً ګورو چې د پیدا ېښت لړۍ په مسلسل او پر له پسې توګه روانه ده، یوه شېبه په کې توقف نه راځي، د دې هستۍ هرې خوا ته چې مخ اړوو، ګورو چې هر څه له هیڅ نه پیل شي، ورو ورو ستر شي، د کمال په لوري وده ورکړی شي، د خپلې ارتقاء او کمال آخرۍ پوړي ته ورسولی شي، یو ضروري او لازم کار ورباندې ترسره شي، یو ضرورت ورباندې رفع کړی شي، یوه تشه او خلا ورباندې ډکه کړی شي، بیایې زوال پیل شي، په زړېنت او مرګ محکوم شي او ځای ئې بل ته تش کړی شي، زوړ او کمزوری ختم شي او ځوان او ځواکمن ته خپل ځای پرېږدي، دا کار هره شېبه، هرې خوا ته تکرارېږي، د دې مظاهرو تر شا خو مونږ ته د

خالق او پیدا کوونکي ذات د مسلسل تصرف، ربوبیت او پالنې ننبې او آثار په نظر راځي، د بایبل پلویان دې مونږ ته ووایي چې دا کارونه څوک کوي؟ په خپله ترسره کېږي، که ئې الله تعالی ترسره کوي؟

تاسو د بایبل دا کچه وینا د قرآن له دې وینا سره مقایسه کړئ چې د الله تعالی په اړه فرمایي:

ÇïÈ Ðõ© 'Î qè Ðøƒ @ä ÇJ öŒ$ ÏºqK¡ 9$'Î `B ½ëéó„ الرحمن:۲۹

د آسمانونو او ځمکې هر څه ده ته خپلې غوښتنې وړاندې کوي (له ده نه د خپلو غوښتنو ترسره کېدل غواړي)، دی هره ورځ په یوه کار کې لګیا دی (یعني هغه هره شېبه په چارو کې د تصرف په حالت کې دی)

الله تعالی د ځمکې او آسمانونو د ټولو مخلوقاتو اړتیاوو ته په خپله ځواب وایي، دی ئې ضرورتونه رفع کوي او اړتیاوي ئې پوره کوي. د دې عالم هر کار، هره شېبه، په خپله مالك الملك خدای ترسره کوي،الله تعالی داسې نه دی چې د دنیا کارونه ئې خپلې مخې ته پرېښي وي او دی هیڅ تصرف پکې نه کوي، بلکې هر کار، که ستر وي او که وړ، د ده په اراده، إذن، حکم، قدرت او مخامخ تصرف سره ترسره کېږي، هغه یوه شیبه هم د عالم د چارو له اداري، پالنې او ساتنې څخه نه غافله کېږي،

همدا راز په البقرة:۲۵۵ کې فرمایي:

ÇïÈ ÐŠâèŒ íèŒqèr $K(ŒÝÏm ½ŒBqé Ÿwr Ú öŒ$ ÏºqJ¡ 9$q•Åëä ì År

(د قدرت او واکمنۍ) کرسۍ ئې پر آسمانونو او ځمکې حاوي ده او د دوی دواړو (ځمکې او آسمان) ساتنه ئې نه ستومانه کوي او هغه ستر لوړ ذات دی.

Ä é€Œ'?ã 3 qG Ø$Œê5$f¿ þGÅ 'Î Ú öŒ$ ÏºqJ¡ 9$,-{ "¼Œ! $Œa/' žc Ì

ã Ÿ¿ ÿíÍÐÎ ºN•q ¡ ãPqã Z9 •J)Œ § ðŒ9 $ZÏm ½ŒBƒ '$]9$Ø@Œ$ÓÅéã

يقيناً چې ستاسو رب هغه ذات دی چې آسمانونه او ځمکه ئې په شپږو ورځو کې پیدا کړل، بیا ئې پر عرش استوی وکړه، شپه پر ورځ راکاږي (پرې پټوي ئې)، داسې چې په تلوار ئې لټوي او لمر، سپوږمۍ او ستوري ئې امر ته منقاد دي، په دې پوه شه چې هم (خلقت يعني پیدا ښت) ده لره دی او هم (امر يعني چارې سمبالول)، د عالمونو پالونکی الله، برکتناك دی.

بایبل وایي چې الله تعالی له شپږو ورځو کار وروسته ستومانه شو او په اوومه ورځ ئې آرام وکړ، خو قرآن د بایبل د دې غلطې خبرې په ځواب کې فرمایي چې الله تعالی د آسمانونو او ځمکې له پیدا کولو وروسته د چارو واګې په خپل لاس کې ونیولې، د ټول کائنات د سلطنت پر عرش ئې استوی وکړه، هغه هم خالق دی او هم ټولواك، لکه څنګه چې د مخلوقاتو پیدا ښت د ده ځانګړتیا ده همداراز واکمني او د عالم د چارو سمبالول د ده کار دی، شپه او ورځ د ده په امر ځي راځي، لمر، سپوږمۍ او ستورې دی اداره کوي، الله تعالی هم خالق دی او هم پالونکی او ساتونکی.

ګورئ چې قرآن دا عالم داسې معرفي کوي چې د الله تعالی ملك دی، دی ئې واکمن دی، هر څه د ده په امر او حکم ترسره کېږي، که لمر راخېژي او لوېږي، که ورېځې په آسمان کې خوځي، باران او واوره تري ورېږي، که ونه او بوټی له ځمکې راټوکېږي او دانه او مېوه ورکوي، که ژوي پیدا کېږي، ستر کېږي او مري، هر څه او هرکار الله تعالی کوي، د ده په امر او توفیق ترسره کېږي. د بایبل دا خبره له بنسټه ردوي چې الله تعالی د عالم له پیدا ښته وروسته د نوې پیدا ښت لړۍ متوقف کړه، ستومانه شو او آرام ئې وکړ!! ګورئ چې د الله تعالی په اړه د بایبل وینا څومره ناقصه او د واقع خلاف ده او د قرآن وینا څومره جامع او د حقیقت مطابق، آیا یو عقلمند انسان به هغه خدای ومني چې ستومانه کېږي او آرام کولو ته اړ کېږي او د خپل ملك چاري او واګې خپلې مخې ته پرېږدي؟!!

د دې فصل له پنځمې تر پنځلسمې پورې فقرې داسې دي:

(کله چې خدای ځمکه او آسمان پیدا کړل، هیڅ بوټی او واښه د ځمکې پر سر نه وو شنه شوي، دا ځکه چې نه خدای باران ورولی وو او نه کوم انسان وو چې په ځمکې کې څه وکړي، خو اوبه له ځمکې راخوټېدې او ټولې وچې ئې خړوبولې!! دغه وخت خدای آدم له خاورې جوړ کړ او بیا ئې د ده په پزه کې د ژوند روح پو کړه او ده ته ئې ژوندون ورپه برخه کړ او له آدمه یو ژوندی موجود جوړ شو! له دې وروسته خدای په عدن کې چې په ختیځې سیمې کې پروت دی یو باغ پیدا کړ او هغه آدم ئې په کې ځای په ځای کړ چې مخکې ئې پیدا کړی وو!! خدای ډول ډول ښاېسته ونې په دې باغ کې راپیدا کړې تر څو خوندورې مېوې ورکړي، ده د باغ په منځ کې "د حیات ونه: او همداراز "د ښه او بد د پېژندو ونه) پیدا کړه، د عدن له سیمې د باغ په لوري یو سیند وبهېدو تر څو ئې خړوبه کړي، بیا دا رود په څلورو وړو رودونو تقسیم شو، لومړی رود ئې "فیشون" دی چې د خویله له سیمې تېرېږي او هلته خالص سره زر، مرغلري او د جزع ډبرې موندل کېږي، دوهم ئې (جیحون) دی چې د کوش له سیمې تېرېږي، دریم ئې (دجله) دی چې د آشور ختیځ ته درومي او څلورم ئې (فرات) دی!! خدای آدم د عدن په باغ کې پرېښود تر څو هلته کار وکړي او د باغ ساتنه او پالنه وکړي او ده ته ئې وویل: د دې باغ د ټولو ونو مېوې خوره پرته د یوې ونې "د ښه او بد د پېژندا ونه" دا ځکه چې که دا مېوه وخورې مطمئن اوسه چې حتماً مرې!!

راشئ دا جملې لږ په دقت سره له نظره تېرې کړو او وګورو چې دا څومره بې معنا، مبهمې، د حقیقت خلاف او افسانې ته ورته خبرې دي!!

- مونږ هره شېبه په خپلو سترګو ګورو چې الله تعالی ژوندي مخلوقات څنګه پیدا کوي، څنګه ئې له مړې خاورې جوړوي، څنګه روح په کې پو کوي او ژوندی مخلوق ترې جوړوي، آیا دغه څه چې مونږ ئې په خپلو سترګو ګورو له هغه څه سره مطابقت لري چې بایبل ئې د آدم علیه السلام د پیدایښت په اړه وایي؟! آیا د ژوندیو شیانو په پیداکولو کې د الله تعالی سنت همداسې دی چې لومړی د یوه شي مجسمه جوړوي، بیا ئې په پزه کې روح ور پو کوي او ژوندی مخلوق ترې جوړوي؟! آیا د بایبل لیکونکي او منونکي همداسې پیدا شوي؟! که دوی داسې نه وي پیدا

شوي نو د دوی جد آدم علیه السلام به ولې داسې پیدا شوی وي؟! الله تعالی خو انسانان، حیوانات او بوټي داسې پیدا کوي چې په سر کې وړوکې نطفه وي، ورو ورو ستره شي او یو بشپړ ژوندی مخلوق تړې جوړ شي، څنګه ومنو چې لومړی الله تعالی د ټولو ژوو مجسمې جوړې کړې بیا ئې د دوی په پزو کې روح پو کړې او ژوند ئې ورپه برخه کړی!! دا انګېرنه خو نه له انساني عقل سره اړخ لګوي او نه په پیدا ېښت کې د الله تعالی له مشهود او نه بدلېدونکي سنت سره.

- د پیدا ېښت د باب په لومړي فصل کې ویل شوي چې د آدم علیه السلام له خلقته مخکې ټول نور ژوي د بوټو او ونو په شمول پیدا شوي وو، خو دلته ویل شوي چې د ده د پیدا ېښت په وخت کې د ځمکې پر سر هیڅ وا ېښه او بوټي نه ول، د ده له پیدا ېښته وروسته خدای په عدن کې یو باغ پیدا کړ!! دا صریح تناقض دی.
- د بایبل له دې وینا معلومېږي چې آدم علیه السلام د ځمکې پر سر یوه باغ کې ځای په ځای شوی، خو د دې تر څنګ وایي چې په دې باغ کې خدای د نورو ونو تر څنګ او د باغ په منځنۍ برخې کې د (حیات ونه) او د (ښه او بد پېژندا ونه) هم پیدا کړه!! خو نه د ځمکې پر سر په ونو کې د حیات ونه شته او نه د ښه او بد پېژندا په نامه کومه ونه!! د بایبل لیکوال او پلویان دې ووایي چې دا دوه ونې چېرې دي؟ تاسو کومې ونې په دې نامه پېژنئ؟ د نړۍ په هیڅ ګوټ کې داسې ونې نه شته!! د حیات ونه، د معرفت ونه، د حیات اوبه او دې ته ورته نورې خبرې بې بنسټه او د خیال په عالم کې جوړې شوې خبرې دي، انسان داسې پیدا شوی چې خامخا به مري، الله تعالی داسې اوبه او مېوه نه ده پیدا کړې چې د هغې په خوړو سره انسان دایمي او ابدي ژوند ترلاسه کړي، د انسان معرفت اکتسابي دی، ورو ورو زیاتېږي، د تعلیم، تعلم، زده کړې او تجربې په نتیجه کې ئې د معرفت او د ښه او بد د پېژندا سطحه لوړېږي، الله تعالی داسې مېوه نه ده پیدا کړې چې د هغې په خوراك سره انسان ته د ښه او بد د پېژندو معرفت ورپه برخه شي!! د بایبل د دې وینا په خلاف، د قرآن په هغو آیتونو کې چې تر ټولو د مخه پر پیغمبر علیه السلام نازل شوي او په همدې آیتونو د قرآن د نزول لړۍ پیل شوې داسې راغلي:

ÇÈ Ø•ØF$ 7Ø r ÙŠÇÈ @ã ôÏ `»¡ $YŠ,={ ÇÈ ,={ “ Ï‰Š 7Ît ÉΟŠÏ ÙŠ

۱- ولوله په نوم د خپل رب، هغه چې پیدا ئې کړ. ۲- انسان ئې له ځوړندو پیدا کړ. ۳- ولوله چې رب دې ډېر کریم دی. ۴- آ چې په قلم ئې پوهه ورکړه. ۵- انسان ته ئې ورزده کړل څه چې نه پرې پوهېدو.

په دې مبارکو آیتونو کې څو مطالب خاصه توجه غواړي:

- د الله تعالی له لوري وحي د اقرأ (ولوله) په امر پیل شوې او دا ښیي چې د اسلام له نظره د (لوست) مقام او منزلت څومره لوړ دی او څومره اهمیت لري، دا د الله تعالی لومړی امر دی، په دغه امر سره ئې د وحي لېږل پیل کړي.
- دا د الله تعالی د کرم او پېرزوینې څرګنده ننبنه ښودل شوې چې انسان د یوه (ځوړند توکي) له حالته هغه ځای ته رسوي چې (کامل انسان) ترې جوړ شي، لیك او لوست ورښیي، انسان یوازینی مخلوق دی چې کولی شي د (لوستلو) له لارې د بل په خبره پوه شي او د (لیکلو) له لارې خپل معلومات خوندي کړي او خپل پیغام نورو ته ورسوي او په دې سره د خپل سلف له قیمتي تجاربو ګټه واخلي، د معلوماتو د ضایع کېدو مخه ونیسي او راتلونکي نسل ته ئې انتقال کړي، له انسانه پرته دا وړتیا او امتیاز په هیڅ ذیروح کې نه ګورو، الله تعالی په انسان کې دا استعداد او وړتیا ایښې ده چې له (قلم) نه د تعلیم او تعلم وسیله جوړه کړي، له دې ارخه ئې انسان ته پر ټولو نورو مخلوقاتو فضیلت ورکړی.
- په (قرائت)، (علم) او (قلم) سره هم انسان ته پر نورو مخلوقاتو فضیلت ورکړی شوی او هم په خپله د انسانانو تر منځ یوه ته پر بل فضیلت.
- (قلم) د زده کړې او پوهې ډېره اغېزمنه وسیله ده، په دې سره انسان د دې مجال ترلاسه کوي چې په ډېرو هغو حقایقو پوه شي چې له بلې لارې پرې پوهېدل ورته ممکن نه وو
- لکه څنګه چې دلته د (علم بالقلم) الفاظ په دې معنا دي چې انسان ته له قلم نه د استفادې استعداد ورکړی شوی، الله تعالی د هغه په فطرت کې دا ملکه ایښې چې قلم جوړ کړي، خپل ما في الضمیر ولیکي او نورو ته ئې انتقال کړي او له دې نه

د زده کړې او تعليم او تعلم وسيله جوړه کړي، همدا راز په نورو آيتونو کې دې ته ورته راغلي الفاظ لکه (علمه البيان) او (علم آدم الاسماء کلها) هم هغو استعدادونو ته اشاره کوي چې انسان ته ورکړی شوي، انسان ته د (بيان) ملکه ورکړی شوې، کولی شي خپل (مافی‌الضمير) اظهار کړي او له کلماتو او الفاظو نه په استفادې سره خپل قصد، هدف، نظر او پيغام تشريح او توضيح کړي، هغه ته د هر څه د پېژندو او په هر څه د يوه مناسب نوم ايښودو استعداد ورکړی شوی، هغه کولی شي خپله پوهه د نومونو په قالب کې ترتيب، تنظيم او حفظ کړي او نورو ته ئې انتقال کړي. دا د انسان يوه ځانګړتيا ده، دا صفت په نورو مخلوقاتو کې نه شته، په دې سره الله تعالی انسان ته پر ټولو مخلوقاتو فضيلت او شرف ورکړی

- په اصل کې انسان (بې علمه) دی، په تدريج سره زده کړه کوي او علم ترلاسه کوي. د انسان د پوهې او علم تفاوت د نورو ژوو له شعور او پوهې سره په دې کې دی چې نور ژوي ثابت او محدود علم لري، له مخکې د دوی په خټه او دماغ کې ايښودل شوی، په فطري او الهامي توګه ورته تفهيم شوې چې څنګه ژوند وکړي، کوم کوم کارونه وکړي، څه وخوري او د څه له خوراکه ډډه وکړي، څنګه مفيد او مضر سره بېل کړي، خو انسان کولی شي چې تر هغه څه زيات هم زده کړي چې په فطري او الهامي توګه ورښودل شوي او په ضمير کې ئې ايښودل شوي. دی کولی شي زده کړه وکړي، د خپلې پوهې سطحه لوړه کړي، اسرار کشف کړي او پټ حقايق ځان ته معلوم کړي، په (لوستلو)، (ليکلو) او له (قلم) نه په استفادې سره د خپلې حافظې ظرفيت لوړ او پراخ کړي او په هغه څه هم پوه شي چې نور پرې پوهېدلي او دی ترې غافل وو او له پېژندو ئې عاجز. که انسان ته له (قلم) نه د استفادې استعداد نه وی ورکړی شوی او په ليك او لوست نه پوهېدی نو د هر چا علم او پوهه به له ده سره پاتې کېده، نه به په دې توانېدو چې د نورو له پوهې او تجربو ګټه واخلي او نه به ئې خپل تجارب او علم نورو ته انتقالولی شو.

تاسو د قرآن دا علمي، دقيقه او په حقيقت او واقعيت ولاړه وينا د بايبل له دغې بې بنسټې ادعا سره مقايسه کړئ چې وايي: انسان د معرفت د ونې مېوه وخوړه، سترګې ئې پرانستې شوې، د ځان او خپل ماحول په حال پوه شو.

• بايبل دلته ويلي چې لومړی آدم علیه السلام ته د عدن په سيمې کې يو باغ جوړ کړی شو، بيا د دې باغ د خړوبولو لپاره د همدې عدن له سيمې يو دومره ستر سيند جاری کړی شو چې د دجلې او فرات په څېر څلور رودونه ترې جلا شوي وو، خو دا باغ دومره وړ وو چې آدم علیه السلام يوازې په هغه کې کار کاوو او د هغه ساتنه به ئې کوله!! او دا ستر سيند له هغه وروسته د عدن له سيمې په بهېدو شو چې خدای دا باغ تيار پيدا کړی او جوړ کړی وو!! دا ټولې خبرې هم د عقل خلاف دي او هم د واقع خلاف، معمول خو دا ده چې لومړی په يوې سيمې کې اوبه پيدا کېږي بيا په کې بوټي او ونې، خو بايبل د دې عکس خبره کوي!! نه د دې څلورو رودونو سرچينه يوه ده، نه له يوه سينده سره جلا شوي، نه د دجلې او فرات شاوخوا کې داسې بل ستر رود شته چې دجله او فرات ترې بېل شوي وي، د بايبل دا خبره ډېره عجيبه ده چې وايي دجله او فرات له يوه ستر سينده بېل شوي، حال دا چې دجله او فرات په سر کې نه بلکې په پای کې سره يو ځای شوي، ښايي د بايبل ليکونکي ته چا ويلي وو چې دا دواړه رودونه په فلانۍ سيمې کې سره يو ځای دي او بر سره بېل، ده ګمان کړی چې له بره سره يو ځای دي او په پای کې سره بېل!! که دا رودونه له جنوب شرقه د شمال غرب په لوري بهېدی نو بيا د بايبل خبره سمه وه، خو خبره برعکس ده، دا رودونه د عراق له شمال غربه د جنوب شرق په لوري بهېږي او د خليج خولې ته نږدې سره يوځای کېږي، د بايبل دا خبره هم نامعقوله ده چې د يوه کس تر څارنې او ساتنې لاندې يو وړ باغ دې په دومره ستر سيند خړوبه شي، که د دجلې او فرات ترڅنګ د فيشون او جيحون په نامه رودونه هم وی، چې نه شته او په نقشه کې هم نه ترسترګو کېږي، نو داسې څلور رودونه خو دومره ستر ملك ته اوبه ورکولی شي چې ټول عراق او ايران احتوا کړي، الله تعالی به څنګه داسې ستر رود د آدم علیه السلام تر څارنې لاندې د يوه واړه باغ د خړوبولو لپاره پيدا کوي؟!! او که له جيحون نه مراد د آمو دريا وي چې سر چينه ئې د پامير له لوړو ده او د دجلې او فرات له سرچينو نږدې پنځه زره کيلو متره فاصله لري، نو بيا خو به د بايبل د ليکونکي هغه د عدن باغ هومره ستر وي چې يوه څنډه ئې په افغانستان، تاجکستان او اوزبکستان کې او بله ئې په عراق کې!! او که جيحون کوم داسې رود

وي چې له کوش نه تېرېږي نو کوش اوس د ايران مربوطه سيمه ده!! دا خبره هم صحيح نه ده چې د سيند سرچينه او د باغ موقعيت دې يوه سيمه (عدن) وي، معمولاً خو د سيند سرچينه له هغو ځمکو ډېره لرې وي چې خړوبوي ئې.

• د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: آدم عليه السلام ته د کومې مېوې د نه خوړلو توصيه شوې وه او ګوابنل شوی وو چې که دا مېوه وخورې حتماً مرې؟ د حيات د ونې که د معرفت د ونې؟ بايبل دلته په دې هکله څه نه وايي خو ډېر وروسته د دې وضاحت کوي، طبيعي ده چې دا د حيات د ونې مېوه نه شي کېدی دا ځکه چې هغه خو په مرګ نه بلکې په دائمي ژوند منتج کېږي!! او د دوهمې خبرې معنا خو دا ده چې که ته د معرفت ترلاسه کولو هڅه وکړې او (د ښه او بد پېژندو د ونې) مېوه وخورې نو هرو مرو مرې، يعني په پټو سترګو ژوند کوه، د معرفت د ونې مېوه مه خوره، دا مېوه ستا د مرګ باعث کېږي!! په دې هکله څو پوښتنې لرو:

۱. آدم عليه السلام خو دا مېوه وخوړه، ولې مړ نه شو؟ ولې د بايبل د خدای خبره غلطه وخته؟ هغه خو ورته ويلي وو چې که دا مېوه وخورې مطمئن اوسه چې حتماً مرې!!

۲. د انسان د مرګ يو ستر عامل خو د بايبل د خبرې برعکس د ده عدم معرفت دی، هغه که له بيماری مري وجه ئې دا ده چې د دې بيماری د علاج دوا نه پېژني، هغه که د کوم دښمن په لاس مغلوبېږي او په قتل رسېږي سبب ئې دا دی چې معرفت ئې ناقص دی، د دښمن د پرځولو او د ده له شره د ځان ژغورلو په چل او چم نه پوهېږي، معرفت خو د ده د ژوند د اوږدوالي باعث دی نه د مرګ باعث، الله تعالی به څنګه ده ته وايي چې د معرفت د ونې مېوه ستا د مرګ باعث کېږي؟!!

د دې فصل له ۱۸تر ۲۴ پورې جملې دا دي:

(خدای وفرمايل: مناسبه نه ده چې آدم يوازې وي، بايد ده ته کوم مناسب يار او ملګری پيدا کړم، نو دغه وخت خدای ټول هغه حيوانات او مرغان د آدم خوا ته راوړل چې له خاورو ئې جوړ کړي وو، ترڅو وګوري چې آدم به څه څه نومونه پرې ږدي، په دې توګه ټول حيوانات او مرغان ونومول شول، نو آدم ټول حيوانات او مرغان ونومول، خو د ده لپاره مناسب يار ونه موندل شو، دغه وخت خدای آدم ويده

کړ، د ده یوه پښتنې ئې راوایسته او د هغې تش ځای ئې په غوښې ډك کړ او له دې پښتنې ئې یوه ښځه جوړه او د آدم خوا ته ئې راوسته، آدم وویل: دا زما د هډوکو یو هډوکی او زما د غوښې یوه غوښه ده، نوم دې (نسا) وي ځکه چې له (انسان) نه اخیستل شوې)، (په همدې وجه ده چې انسان له خپل مور پلار نه ښلېږي او له خپلې مېرمنې سره جوخت کېږي او له دې وروسته دواړه سره یو کېږي)!!

په دې څو لنډو جملو کې څو عجیبې او د خندا وړ خبرې ګورو:

- دا وینا داسې ده لکه چې څوك ووایي: خدای خپلې اشتباه ته متوجه شو چې آدم ئې یوازې پیدا کړی او دا مناسب کار نه وو اوس غواړي دا اشتباه جبران کړي او ده ته کومه جوړه او ملګری راپیدا کړي.
- دا ملګری باید دی په خپله او د حیواناتو او مرغانو له منځه غوره کړي، نو ځکه ئې ټول حیوانات او مرغان د ده خوا ته راوستل، ده د ځان لپاره کوم مناسب (یار) په دوی کې ونه موندو، هیڅ یو ئې د ملګرتیا لپاره غوره نه کړ، صرف دا کار ئې وکړ چې په هر یوه ئې یو نوم کېښود او په دې توګه د ټولو شیانو لپاره همغه وخت او د آدم علیه السلام له لوري نومونه غوره شول!!
- نو کله چې آدم علیه السلام له حیواناتو او مرغانو څخه کوم (یار) ځان ته غوره نه کړ، الله تعالی د دې لپاره خوب پرې راوست چې یوه پښتنې ئې ترې راوباسي، پرته له دې چې درد احساس کړي او له هغې څخه ده ته یو (یار او ملګرې) جوړه کړي، آدم علیه السلام په ژور خوب ویده وو چې پښتنې ئې ترې وایستې شوه، تش ځای ئې په غوښې ډك کړی شو، له پښتنې ئې یوه ښځه جوړه کړی شوه، د آدم علیه السلام له راویښېدو مخکې د ده خوا ته حاضره کړی شوه، کله چې هغه له خوبه راویښ شو په خپلې خوا کې ئې ومونده او فوراً ئې وویل: دا زما د هډوکو یو هډوکی او زما د غوښې یوه غوښه ده، نوم دې (نسا) وي ځکه چې له (انسان) نه اخیستل شوې)!! ډېره ډېره عجیبه ده چې یو هوښیار او عقلمند انسان داسې خبرې په خوله راوړي یا ئې له بله واوري او وئې مني!! آیا داسې ناپرتې او خوشې خبرې د الله تعالی کتاب ته منسوبول لویه بې باکي او جسارت نه دی؟!! مګر الله تعالی خپل مخلوقات دغسې پیدا کوي لکه بایبل چې وایي؟ مګر دا هره شېبه چې الله تعالی

حیوانات او د دوی جوړې پیدا کوي دغسې ئې پیدا کوي لکه بایبل چې ادعا کوي؟ آیا کوم عاقل انسان به دا خبره ومني چې د ژوو د جوړه جوړه پیدا کولو په اړه د الله تعالی سنت همداسې دی لکه په بایبل کې چې لیکل شوي؟ آیا سمه ده چې ووایو: لومړی د ټولو حیواناتو نارینه پیدا شوي بیا ئې له پښتیو د دوی ښځینه پیدا شوې؟! د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: آدم علیه السلام څنګه پوه شو چې دا زما د هډوکو یو هډوکی او زما د غوښې یوه غوښه ده؟ د بایبل د ادعا په اساس خو دی ویده وو او په دې هم نه دی پوه شوی چې د جراحي عملیات پرې ترسره شوي او یوه پښتې ترې ایستل شوې!! چا تاسو ته ویلي او څنګه به دا خبره ثابتوئ چې د آدم علیه السلام ژبه عبري یا عربي وه او پر خپلې ملګرې ئې د نسا نوم اېښی؟!! که د بایبل له ادعا سره سم په ټولو شیانو باندې نومونه د آدم علیه السلام له لورې اېښودل شوي وي ولې دا نومونه په ټولو انساني ژبو کې سره ورته نه دي؟ ستاسو په لور، زوی، خور، مور او پلار چا نومونه اېښي؟ په موټر، کمپیوټر، سیکل، تلویزیون، راډیو او ... دا نومونه آدم علیه السلام اېښي که د ده اولاد؟

- دا خبره له مخکنیو سره څه ارتباط لري چې بایبل ویلي: (په همدې وجه ده چې انسان له مور او پلاره ببلېږي او له خپلې مېرمنې سره جوخت کېږي او له دې وروسته دواړه سره یو کېږي)!! مونږ خو د مخکنیو جملو په هیڅ ځای او هیڅ لفظ کې داسې څه نه وینو چې له مور او پلاره د انسان ببلېدا او له خپلې مېرمنې سره یو ځای کېدا توجیه کړي!! دا بې ربطه خبرې ښیي چې د بایبل لیکوال له ادبي لحاظه هم ډېرې ستونزې درلودې.

د بایبل په درېیم فصل کې، د انسان سقوط تر عنوان لاندې په لومړیو ۱۹ جملو کې دا مطالب لولو:

- مار تر ټولو هغو حیواناتو ډېر زیرک وو چې خدای پیدا کړي وو، یوه ورځ مار د ښځې خوا ته راغی او هغې ته ئې وویل: آیا رښتیا ده چې خدای تاسو د باغ د ټولو ونو د مېوو له خوړلو منع کړي یئ؟ ښځې په ځواب کې ورته وویل: مونږ ته اجازه راکړی شوې چې د ټولو ونو مېوه وخورو پرته د یوې ونې چې د باغ په منځ کې ده، خدای امر کړی چې د دې ونې مېوه ونه خورو او حتی لاس ورنه وړو که نه نو مرو.

مار ورته وویل: "مطمئن اوسه چې نه مرئ، بلکې خدای ښه پوهېږي چې کله تاسو دا مېوه وخورئ سترګې مو پرانستل کېږي، د خدای په څېر کېږئ او ښه له بده ښلولی شئ"، هغه ونه ښځې ته ښاېسته وبرېښېده او له ځان سره ئې فکر وکړ چې "کېدی شي د دې ښاېسته ونې مېوه خوندوره وي او پوهه مې په برخه کړي، نو د دې ونې مېوې ئې راوشکولې، وئې خوړلې او خپل خاوند ته ئې هم ورکړې او هغه هم وخوړلې" په همدې سره د دوی دواړو سترګې پرانستلې شوې، په خپلې بربنډتیا پوه شول، نو د انځر له پانو ئې د ځان پټولو جامه جوړه کړه، د همدې ورځې په مازدیګر کې، آدم علیه السلام او ښځې ئې د خدای غږ واورېدو چې په باغ کې ګرځېدو، نو په ونو کې پټ شول، خدای آدم ته غږ کړ: اې آدمه! چېرې یې، ولې پټېږې؟ آدم ځواب ورکړ: ستا غږ مې په باغ کې واورېدو، ووېرېدم، دا ځکه چې لوڅ وم، نو ځکه پټ شوم، خدای وفرمایل: چا درته وویل چې لوڅ یې؟ آیا د هغې ونې مېوه دې خوړلې ده چې تړې منع کړی مې وې؟ آدم ځواب ورکړ: دغې ښځې چې زما ملګرې دې ګرځولې، ما ته ئې دا مېوه راکړه او ما هم وخوړه، دلته نو خدای له ښځې وپوښتل: دا څه کار وو چې تا وکړ؟ ښځې وویل: مار وغولولم!! نو خدای مار ته وویل: د دغه کار د کولو په سبب به د ځمکې تر ټولو وحشي او اهلي حیواناتو زیات ملعون وې، تر څو چې ژوندی وې په خپلې سینې به خوځې، خاورې به خورې، ستا او د ښځې او ستا د نسل او د ښځې د نسل تر منځ به تلپاتې دښمني اچوم، د ښځې نسل به ستا سر ځیې او ته به د ده پنډۍ چیچې، دغه وخت خدای ښځې ته وفرمایل: ستا د زېږولو د وخت درد به درته زیات کړم، ته به په درد او کړاوو سره خپل اولاد زېږوې، د خپل میړه مشتاقه به وې او هغه به پرتا برلاسی وي، بیا خدای آدم ته وفرمایل: له دې کبله چې د خپلې ښځې خبره دې ومنله او د هغې ونې مېوه دې وخوړله چې درته ویلي مې وو مېوه ئې مه خوره، ځمکه به تر لعنت لاندې راشي او ته به په خپل ټول عمر کې په زحمت او کړاو سره خپل معاش تړې ترلاسه کوې، له ځمکې به اغزي او خاشاك درته راټوکېږي او د ښدیا بوټي به خورې، د عمر تر پایه به د تندي په خولو سره ډوډۍ خورې او په پای کې به همغې خاورې ته ښېرته ورګرځې چې تړې واخیستی شوې، دا ځکه چې ته له خاورو جوړ

شوی يې او خاورو ته به بېرته ورګرځې، آدم خپله ښځه حوی (يعني ژوندون) ونومولە، ځکه چې دا باید د ټولو ژوندیو مور شي!!!

په دې برخې کې دومره بېهوده او د خندا وړ خبرې دي چې انسان ورته حیران شي، نه پوهېږو مسیحیان څنګه دا خبرې د الله تعالی له لوري او د یوه مقدس آسماني کتاب خبرې ګڼي!! لاندې څو خبرو ته ئې متوجه شئ:

- وایي مار تر ټولو حیواناتو زیات زیرک دی، حال دا چې د مار زیرکتیا تر ډېرو ډېرو حیواناتو لږ ده.
- وایي مار د ښځې د غولولو لپاره باغ ته ورغی!! نه پوهېږو د مار ئې د ښځې له غولولو سره څه؟ کوم عاقل انسان به دا خبره ومني چې مار کولی شي ښځه وغولوي!!
- وایي: مار ښځې ته وویل: خدای تاسو ته حقیقت نه دی ویلی، دا سمه نه ده چې د دې مېوې په خوړلو سره تاسو مرئ، حقیقت دا دی چې د دې مېوې په خوړلو سره تاسو په ښه او بد پوهېږئ، خدای په دې خاطر نه غواړي چې تاسو دا مېوه وخورئ چې په دې سره تاسو د خدای په څېر معرفت ترلاسه کوئ او په ښه او بد پوهېږئ او د ده رقیبان درنه جوړېږي، هغه نه غواړي چې رقیب ولري!! د همدې لپاره ئې تاسو د دغې مېوې له خوړلو منع کړي یئ!! بایبل وایي چې د مار خبره سمه وخته او د خدای خبره ناسمه او د حقیقت خلاف، دوی دواړو دا مېوه وخوړه، مړه نه شول، برعکس په ښه او بد پوه شول!!
- بایبل په دې بحث سره ښځه د ګناه اصلي عامل او باعث معرفي کوي، د ګناه پیل د دې لخوا شوی، د ځمکې پر سر لومړی ګناه د دې له لوري وه، نارینه هم د دې په لاس ګناه ته هڅول شوی! او دا د حقیقت او واقع کاملاً خلاف خبره ده، د ګناه په کولو کې د ښځې جسارت تر نارینه ډېر لږ دی، په نارینه وو کې د مجرمانو شمېر تل تر ښځو زیات وي، ښځه غالباً د نارینه تقلید کوي، په هغه پسې اقتدا کوي، د ښځو جوړښت داسې دی چې تر نارینه ئې ښېګړو ته تمایل زیات وي، قوي عاطفه ئې د بدو په ځای ښو ته هڅوي، تل ګورو چې نارینه د ګناه لپاره په ښځو پسې ورځي.

په جنت کې د ممنوعه ښوې په اړه به د اصلي انجيل وينا حتماً هغسې وي چې په قرآن کې راغلې، قرآن دا موضوع د يوې ډېرې ژورې علمي موضوع په حيث څېړلې او يوه ستر علمي حقيقت ته ئې اشاره کړې او هغه دا چې د عالم په ټولو ژوو کې يوازې انسان داسې پيدا شوی چې مجبور دی د مفيد او مضر خوراك په هكله له بله معلومات ترلاسه کړي، نور ژوي داسې پيدا شوي چې د پيدا ښنت له لومړيو شېبو په دې پوهېږي چې کوم څه وخوري او کوم څه نه، په دماغ کې ئې د مضر او ګټور بوټي او دانې د تشخيص استعداد ايښودل شوی، د دغه استعداد په مرسته د پيدا ښنت له لومړۍ ورځې سم او ناسم خوراك معلومولی شي، د آهو بچی، وری، سېرلی، وزګوړی، سخوندر، جونګی او ټول نور ژوي او بچيان ئې هغه بوټي نه په خوله کوي چې ورته مضر وي، خو د انسان بچی ډېره، خاوره، سکروټه او هر څه په خوله کوي، تر اوږدې مودې ئې بايد مور سمبال کړي او د تاوانې شيانو له خوړلو ئې وساتي، قرآن په جنت کې د آدم عليه السلام د ځای په ځای کېدو او د ممنوعه شجرې په يادولو سره دغې اساسي او مهمې خبرې ته اشاره کړې، خو د بايبل ليکوال له دې نه يوه خندونکې بې بنسټه قصه جوړه کړې!!

دا ډېره ډېره مسخره خبره ده چې د دغې مېوې له خوړلو مخکې دوی خپل بربنډ توب نه احساساوو او له خوړلو وروسته پوه شول چې بربنډ دي!! او دا ځکه چې مخکې بې معرفته ول او د معرفت د مېوې له خوړلو وروسته ئې سترګې پرانستلې شوې او خپل لوڅوالی ئې احساس کړ!! حقيقت د دې خبرې کاملاً عکس او دا دی چې: الله تعالی د ځمکې په سر هر ژوي ته داسې لباس ورکړی چې هم ښايسته دی، هم ئې په ځان برابر دی، نه ګنډل غواړي او نه اوبدل، نه زړېږي او نه شړېږي، هم ئې په ژمي کې له يخنۍ ساتي او هم په دوبي کې له تودوخې. د ځينو لباس خو دومره ښايسته دی چې که د نړۍ ټول انسانان راغونډ شي نو نه په دې ظرافت، لطافت، ښايست او رنګ کې داسې لباس اوبدلی شي او نه ئې ګنډلی. په ټولو ژوو کې يوازې انسان هغه مخلوق دی چې بربنډ دی، د نورو په څېر جامه نه لري، دې ته اړ دی چې ځان ته به جامه جوړوي، د ژمي لپاره ښله او د دوبي لپاره ښله، د قرآن له وينا معلومېږي چې انسان په سر کې داسې نه وو، وروسته بربنډ شوی، له لوڅېدو مخکې ئې

داسې جامه وه چې هیڅکله به نه بربنډ کېدو، تل ئې دی پټ ساتو، نه د جامو اوبدلو ته اړ وو او نه ګنډلو ته، له دې جامو نه د یوې اشتباه په نتیجه کې محروم شو، د ممنوعه شجرې مېوه ئې وخوړه او په دې سره هغه جامه ترې وایستی شوه او بربنډ شو، لومړی ئې د ونو له پاڼو ځان ته جامه جوړه کړه او وروسته ئې نورې جامې، ځینې ئې یوازې د ځان پټولو لپاره، ځینې ئې د ښایست او سینګار لپاره او ځینې ئې د تقوی لباس، سنګین، باوقاره له ګناه نه مانع لباس. د بایبل لیکونکي د آدم علیه السلام بربنډېدا هغسې توجیه کړې، له سره لوڅ ول، خو نه پرې پوهېدل، د معرفت د مېوې په خوړلو سره پرې پوه شول!! په مسلمانانو کې د بایبل تر اغېز لاندې راغلي خلك د آدم علیه السلام له لومړني لباس نه داسې تعبیر لري چې ګواکې دا به له وړیو، ورېښمو، سنډو او یا مالوچو نه اوبدل شوې کومه جامه وه، چې د ده په قد قامت برابره ګنډل شوي وه، حال دا چې اوبدلې او ګنډل شوې جامه بني آدم جوړه کړې، الله چې کومه جامه ورکوي هغه اوبدل او ګنډل نه غواړي. دوی نه د قرآن الفاظو ته پام کړی او نه هغه څه ته چې هره شېبه ئې په خپلو سترګو ګوري، یوې خوا ته په ملیونهاوو هغه ژوي ګوري چې په ښایسته الهي جامو پټ دي او بلې خوا ته یوازې بني آدم چې له دې جامې محروم او دې ته اړ شوی چې له وړیو، ورېښمو، سنډو، نیلون او یا مالوچو نه ځان ته جامه جوړه کړي، قرآن په دې سره یو ستر علمي حقیقت بیان کړی خو د اسرائیلي روایاتو په دام کې پرېوتو کسانو له دې نه افسانه جوړه کړې.

- له کومې ورځې چې انسان له لومړنۍ الهي جامې محروم شوی او په خپل لاس د جامو جوړولو ته اړ شوی، نو همدا جامه د انسانانو ترمنځ د تفریق، تبعیض او یو په بل د لویي او تېري وسیله ګرځېدلې، نه ګورئ چې په دغه جامه کې څومره ظلمونه کېږي، په عسکري او پولیسي جامو کې هره ورځ څومره بې ګناه انسانان ځورول کېږي، څومره شریف انسانان د خړو جامو په سبب تحقیر کېږي، څومره ذلیل انسانان په فاخره جامو کې تر نورو ځان لوړ ګڼي، نه ګورئ چې یوه له خپلې جامې د ګیدړې پوستکی جوړ کړی خلك پرې غولوي، بل له جامو نه د پسه په څېر بې آزاره بربنډي خو په سینه کې ئې د لېوه زړه او هغه بل به په خپلو جامو سره ځان

داسې ښيي چې زمری دی خو تر ګیدړ به زیات بې زړه او جبون وي. الله تعالی انسان ته د جامو جوړول ورښودلي، د دې لپاره چې ځان له تودوخې او یخنۍ پرې وژغوري او د هغه لباس ئې په درېو ډولونو وېشلی: د ځان پټولو لباس، د ښایست لباس او د تقوی لباس، خو انسان له خپلې جامې نه یا د غولولو وسیله جوړه کړې، یا د ظلم او تېري وسیله، یا یو په بل د لوبې او تکبر ذریعه!!

• قرآن د آدم علیه السلام د غولولو او له جنت نه د ده د ایستلو کار شیطان ته منسوبوي، شیطان همغه څوك دی چې د آدم علیه السلام اولاد (انسان) ګناه ته هڅوي، دا نن چې مونږ یو څوك احساسوو چې په زړه مو چوندۍ لګوي، ګناه ته مو هڅوي، ګناه او حرام راته ښایسته کوي، زمونږ د (ارتقاء) او (دوام) باعث ئې ګڼي، همغه چې مونږ ئې په سترګو نه ګورو خو هره شېبه ئې اغېز احساسوو، زمونږ جد ته همدا دوکه مار مخلوق او همدا وسوسه اچوونکی په همدې توګه ورغلی، همداسې ئې ورته ویلي: که دا مېوه وخورئ (په جنت کې تل پاتې کېدا) او (معنوي ارتقاء) به مو په برخه شي، قرآن په دې اړه همغه خبره کړې چې هر انسان ئې هره شېبه په خپل ژوند کې احساسوي، خو بایبل خوشې او بېهوده خبره کوي او دا وسوسه د مار له لوري ګڼي!!

• د بایبل دا خبره تر ټولو حیرانوونکې ده چې وایي: د همدې ورځې په مازدیګر کې، آدم علیه السلام او ښځې ئې د خدای غږ واورېدو چې په باغ کې ګرځېدو، نو په ونو کې پټ شول، خدای آدم ته غږ کړ: اې آدمه! چېرې یې، ولې پټېږې؟ آدم ځواب ورکړ: ستا غږ مې په باغ کې واورېدو، ووېرېدم، دا ځکه چې لوڅ وم، نو ځکه پټ شوم، خدای وفرمایل: چا درته وویل چې لوڅ یې؟ آیا د هغې ونې مېوه دې خوړلې ده چې تړې منع کړی مې وې؟ آدم ځواب ورکړ: دغې ښځې چې زما ملګرې دې ګرځولې، ما ته ئې دا مېوه راکړه او ما هم وخوړه، دلته نو خدای له ښځې وپوښتل: دا څه کار وو چې تا وکړ؟ ښځې وویل: مار وغولولم!!

دلته څو خبرې د پام وړ دي:

• بایبل الله تعالی داسې معرفي کوي: په یوه وړوکي باغ کې ګرځي، د ګامونو غږ ئې آدم علیه السلام واورېدو، تړې پټ شو، خدای نه پوهېدو چې آدم چېرې دی،

غږ ئې ورته وکړ: اې آدمه چېرې يې؟ له دې هم خبر نه وو چې دوی دواړو هغه ممنوعه مېوه خوړلې ده!!! له آدم علیه السلام نه پوښتنه کوي: څنګه پوه شوې چې لوڅ يې؟ آيا هغه مېوه مو خوړلې چې تړې منع کړي مې وئ؟!! له دې هم نه وو خبر چې ښځې دا کار کړی!! او له دې هم چې مار غولولې وه!!

- په دې سزا هم لږ غور وکړئ چې مار ته د دغه غولولو په وجه ورکړی شوه: تل دې په سينه خوځېږې، خاورې دې خوراك شه!! پوښتنه کوو: آيا مار له دې د مخه په سينه نه په پښو خوځېدو؟ دا نور ډېر حيوانات او خزندې چې په سينه خوځېږي هغوی ته د کومې ګناه سزا ورکړی شوې؟! دا څومره نامعقوله او غلطه خبره ده چې د مار خوراك خاوره ده!! هيڅ مار خاوره نه خوري، د مار خوراك خاوره نه بلکې د مرغانو، موږکانو او چنګښو په څېر حيوانات دي!!

ښځې ته چې کومه سزا ورکړی شوې په دې هم لږ غور وکړئ: د زېږولو د وخت درد دې زيات شه!! د خاوند د اشتياق په اور وسوځې، هغه دې پر تا برلاسی وي!! پوښتنه کوو: دغو بې شمېره حيواناتو ته چې د اولاد زېږولو په وخت کې همداسې د درد احساس کوي، د کومې ګناه سزا ورکول کېږي؟! د مېړه اشتياق خپلې مېرمنې ته زيات دی که د مېرمنې خپل مېړه ته؟ مګر دا اشتياق سزا ده؟ په ټولو ژوو کې دا اشتياق شته، دوی ته د کومې ګناه په وجه دا د اشتياق سزا ورکړی شوې؟ دا اشتياق خو سزا نه بلکې د الله تعالی يوه لويه پيرزوينه ده، د انسان او حيوان د نسل د دوام يوه ستره وسيله ده، تاسو ولې دې اشتياق ته د سزا په سترګه ګورئ؟ قرآن خو د ښځې او مېړه ترمنځ دا الفت، مينه او اشتياق د الهي رحمت او پيرزوينې يوه ستره بېلګه ګڼي!! آيا دا سمه ده چې د نارينه سلطه او برلاسی پر خپلې مېرمنې ښځې ته سزا وګڼو؟! دا برلاسی يوه طبيعي مسئله ده، په اکثرو حيواناتو کې هم د دې شاهد يو، داسې چې نارينه د ښځې ساتنه او ځارنه کوي، تړې دفاع کوي، بل ئې خوا ته نه پرېږدي، اداره کوي ئې، ... دا برلاسي نه يوازې ښځې ته سزا نه شو ګڼلی بلکې د ښځې لپاره يوه ستره الهي پېرزوينه ده، چرګ له خپلو چرګو دومره دفاع کوي چې پرې زخمي زخمي شي، همداسې بې شمېره نور مرغان او حيوانات، هيڅ عاقل انسان به د بايبل دا وينا د منلو وړ ونه ګڼي.

له ۲۰تر ۲۴ پورې د دې فصل جملې داسې دي:

(خدای د حیوان له پوسته لباس جوړ کړ او آدم او مېرمنې ته ئې وروا‌غوست، بیا خدای وفرمایل: اوس چې آدم زمونږ په څېر شوی او ښه او بد پېژني، باید پرې ئې نږدو چې د "حیات د ونې" مېوه هم وخوري او تر ابده ژوندی وي، نو خدای دی د عدن له باغه وایست، تر څو ولاړ شي او په هغې ځمکې کې کار وکړي چې له خاورې ئې جوړ شوی، په دې توګه ده آدم د عدن له باغه وایست او د عدن د باغ په شرقي برخې کې ئې د اور په داسې سرو تورو سمبال فرشتې وګمارلې چې هرې خوا ته څرخي، ترڅو د حیات د ونې لاره خوندي وساتي!!)

د دې کرښو د مطالبو په اړه څو پوښتنې راولاړېږي:

- مخلوقاتو ته د لباس په ورکولو کې د الله تعالی سنت داسې نه دی چې د کوم درزي په څېر چا ته لباس جوړ کړي او وروائې غوندي، د بایبل لیکوال په دې نه پوهېږي چې د الله تعالی له لوري د لباس ورکولو معنا څه ده!! الله تعالی ټولو حیواناتو، ونو او بوټو ته مناسب مناسب لباس ورکړي، چې هم ئې له یخنۍ ساتي، هم له ګرمۍ او هم له حشراتو او مکروبونو، آدم علیه السلام ته هم د نورو په څېر مناسب لباس ورکړی شوی وو، خو د ممنوعه مېوې په خوړلو سره له هغه لباسه محروم شو، لومړی ئې په پانو ځان پټ کړ، بیا د حیواناتو په پوستکي او وروسته وروسته د ده اولاد له وړیو او تاره اوبدل شوې جامې ځان ته جوړې کړې.
- د بایبل لیکوال کله د عدن باغ په ځمکې کې ګڼي او کله ئې له ځمکې بهر، مخکې ئې ویلي وو چې دا د ځمکې شرقي لوري ته واقع دی، خو دلته وایي چې آدم د عدن له باغه وایستی شو او هغې ځمکې ته ولېږلی شو چې ترې جوړ شوی!!
- دی خدای داسې معرفي کوي چې نه غواړي د ده په مخلوقاتو کې داسې څوک وي چې په ښه او بد پوهېږي، غوښتل ئې چې آدم علیه السلام د معرفت د ونې مېوه ونه خوري، خو د ده د ارادې خلاف آدم علیه السلام د هغې مېوې په خوړلو موفق شو!! اوس نو دا تدابیر سنجوي چې څنګه د دې مخه ونیسي چې آدم علیه السلام د حیات د ونې مېوه هم ونه خوري او د ده لپاره یو تلپاتې حریف او رقیب نه شي!! نو ځکه ئې له یوې خوا آدم علیه السلام د عدن له باغه وایست او له بلې خوا ئې دغې

ونې ته د رسېدو په لار کې داسې فرشتې وګمارلې چې په تورو سمبال وي او دا تورې هم د اور تورې چې هرې خوا ته څرخي او نه پرېږدي څوک ترې تېر شي!! پوښتنه کوو: که دا باغ آسمان کې وي طبیعي ده چې له آسمانه د آدم له راکوزېدو وروسته هغه باغ ته د ده ننوتل ممکن نه وو، نو په سرو تورو سمبال فرشتې د څه لپاره ګمارل کېدې؟ او که دا په ځمکې کې وو نو مونږ ته ووایئ چې چېرې دی اوس خو له داسې پهره دارانو تېرېدل آسانه شوي، که آدم علیه السلام نه شو تېرېدی اولاد ئې اوس کولی شي د حیات ونې ته د رسېدو لپاره په هلیکوپترو سره هلته ځان ورسوي. که عادي خلك دا کار نه شي کولی پاپ ته خو ډېره آسانه ده!!

له دغو بېهوده او چټې خبرو نه هر څوك په دې پوهېدی شي چې د بایبل لیکوال څوك او د څنګه شخصیت خاوند دی او د الله تعالی په اړه د ده انګېرنې څومره بې بنسټه دي!!

قرآن د بایبل د دغو غلطو خبرو د تردید او تصحیح لپاره فرمایي چې الله تعالی آدم علیه السلام د داسې مخلوق په څېر پیدا کړ چې معرفت ئې تر فرشتو ډېر لوړ وو، په هر څه د پوهېدو توان او استعداد ئې ورکړ، په هغه څه ئې د پوهېدو توفیق ورکړ چې فرشتې پرې نه پوهېدې او د همدې معرفت او پوهې په سبب ئې د ځمکې خلافت ده ته وسپارو، د معرفت په وجه ئې دی رټلی نه دی، د ځان رقیب او حریف ئې نه دی ګڼلی بلکې د ځمکې خلافت ئې ورسپارلی او فرشتو ته ئې امر کړی چې ده ته سجده وکړي، بایبل وایي چې فرشتې په سرو تورو د آدم مقابله کوي او قرآن وایي چې فرشتو آدم علیه السلام ته سجده وکړه او الله تعالی د ځمکې او آسمان هر څه آدم علیه السلام ته مسخر کړل.

د بایبل څلورم فصل په داسې مسخره بحثونو مشتمل دی چې جمله جمله ئې د خندا وړ او د حقیقت خلاف ده!!

لومړی څلور جملې ئې دا مطالب بیانوي: حوی حامله شوه، زوی ئې وزېږاوو او نوم ئې پرې قائن کېښود، بیا ئې بل زوی پیدا شو چې هابیل ئې ونوماوو، هابیل شپنې کوله او قائن بزګري، څه موده وروسته قائن د خپلې ځمکې له حاصلاتو یوه هدیه خدای ته وړاندې کړه، هابیل هم د خپلې رمې څو هغه څاروي ذبح کړل چې د

خپلو مېندو لومړني بچيان ول او د غوښې تر ټولو غوره برخه ئې خدای ته وړاندې کړه، خدای هابیل او د ده هدیه قبوله او قائن او د ده هدیه ئې قبوله نه کړه، قائن غصه شو او له ډېرې غصې ئې سر ټیټ واچاوو ، یوه ورځ قائن له خپل ورور هابیل نه وغوښتل چې له ده سره ښېدیا ته ولاړ شي، کله چې په صحرا کې ول ناڅاپي قائن پر خپل ورور برید وکړ او هغه ئې وواژو، بیا خدای ترې پوښتنه وکړه چې هابیل چېرې دی؟ قائن خدای ته ځواب ورکړ: زه څه پوهېږم چې هغه چېرې دی، زه خو ئې څارونکی نه یم؟!! خدای وفرمایل: آیا دا کار د کولو وو چې تا وکړ؟ ستا د ورور وینه ما ته چیغې وهي، ته نور ملعون یې او له دغې ځمکې چې ستا د ورور په وینو سره شوې رټل کېږې، نور به ځمکه هغه حاصل نه درکوي چې باید درکړی ئې وی، قائن وویل: دا سزا خو زما له زغمه اوچته ده، له دې وروسته چې هر څوک ما ووینې وژني به مې، خدای وفرمایل: داسې نه ده، هیڅوک دې نه شي وژلی، که چا ووژلې سزا به ئې ستا د سزا اووه برابره وي، بیا خدای قائن په داسې نښې سره نښانمند کړ چې که څوک ئې وګوري وئې نه وژني!! بیا لیکي چې قائن د عدن ختیځ ته د یوه ښار په جوړولو لګیا شواو د خپل زوی خنوع نوم ئې پرې کېښود!! بیا وایي چې د ده په اووم نسل کې د یابال په نامه یوه لمسي ئې په کېږدیو کې ژوند کول او شپنې رایج کړه او د ده ورور د لومړي ځل لپاره موسیقي اختراع کړه او چنګ او نی ئې جوړ کړل او د دوی ناسکه ورور توبل د قائن لمسي مسي اوسپنیز آلات جوړ کړل!! لمك د دوی پلار خپلو مېرمنو ته وویل: ما یو ځوان وژلی، که څوك د هغه په بدل کې ما ووژني، سزا به ئې اووه اویا برابره وي!!

په دې خیالي او له ځانه جوړې کړې جعلي قصې کې څو برخې د یادولو وړ او په دې ارزي چې نقد شي:

- د آدم علیه السلام د اولاد شمېر به د ده تر اووم اتم نسله پورې ښایي دومره هم نه وو چې یو وړوکی کلی ترې جوړ شي، د قرآن او اصلي انجیل دا وینا ډېره دقیقه ده چې د دوی د اوسېدا ځای جنت (باغ) او خوراك ئې مېوه وه، تر ډېرې اوږدې مودې باید د ده اولاد په مېوو اکتفا کړې وي، په دې مودې کې نه دوی زراعت ته مخه کړې او نه ئې حیوانات اهلي کړي، علمي تحقیقات او څېړنې ښیي چې انسان

ډېر وروسته او له نن نه يوازې څو زره کاله مخکې زراعت ته مخه کړې او حيوانات ئې اهلي کړي او دا هم د مجبوريت په وجه او په دې خاطر چې شمېر ئې زيات شوی، يوازې ئې په مېوو اکتفا نه شوی کولی او دې ته اړ شوي چې د خوراک نوي نوي توکي او نوې نوې منابع ولټوي. د بايبل دا وينا کاملاً غيرعلمي او بې بنسټه ده چې د آدم عليه السلام زوی يا د ده اووم اتم نسل زراعت پيل کړی، په کېږديو کې ژوند ئې پيل کړی او له اوسپنې او مسو ئې آلات جوړ کړي، علمي تحقيقات ښيي چې انسان مس او اوسپنه له نن نه څو زره کاله مخکې کشف او له هغوی ئې د ساده وسايلو جوړولو لپاره استفاده پيل کړه، په ابتداء کې يوازې د ښکار لپاره او ډېر وروسته د ځمکې کيندلو او بيا د قطع کولو او رېبلو لپاره، علمي څېړنې او تحقيقات دا هم ښيي چې انسان په سر کې په طبيعي سوړو او غارونو کې اوسېدو، بيا ئې د لوړو ډډې تراشلې او ځان ته ئې د اوسېدو غارونه جوړ کړي، په خېمو کې ژوند او يا د ځمکې پر سر کور جوړول ډېر ډېر وروسته او له نن نه څو زره کاله مخکې پيل شوي، د آدم عليه السلام د زوی قائن په اړه دا ويل چې هغه د ښار په جوړولو بوخت شو ډېره مسخره خبره ده، هېڅ عاقل انسان به په داسې غلطې خبرې د خولې پرانستلو جسارت ونه کړي!!

• د بايبل ليکونکي هڅه کړې چې د اصلي انجيل او د هر الهي کتاب هغه لارښوونه او صريح حکم نفي کړي چې د قتل عادلانه سزا قصاص او د قاتل وژل ګڼي، دی ليکي چې خدای، قائن (قاتل) په داسې توګه نښانمند کړ چې څوک ئې ونه وژني او دا پرېکړه ئې وکړه چې که څوک دا قاتل ووژني سزا به ئې د ده اووه برابره وي او د دې قاتل په اووم نسل کې لمسی وايي: ما قتل کړی، خو که څوک ما ووژني سزا به ئې اووه اويا برابره وي!! پوښتنه کوو: د بايبل له نظره د قاتل سزا څه ده؟ له مخکې بيانه خو معلومېږي چې سزا ئې لعنت او تبعيد دی، نو تاسو وايئ چې د دې قاتل د قاتل سزا اووه برابره ټاکل شوې د دې معنا څه ده؟ اووه ځله لعنت او اووه ځله تبعيد؟ او ولې بايد د دې قاتل سزا د لومړني په پرتله اووه برابره زياته وي؟ که څوک زما زوی ووژني او زه انتقام ترې واخلم او هغه ووژنم زما سزا به ولې د هغه قاتل اووه برابره وي؟ په کوم دليل او کوم انساني معيار سره دا ظالمانه

فیصله توجیه کولی شو؟

د دې فصل وروستۍ ۲۲ جمله داسې ده:

کله چې شیث (د آدم علیه السلام زوی) ستر شو خدای یو زوی ورکړ چې نوم ئې انوش وو، د همدې انوش په وخت کې خلکو د خدای عبادت پیل کړ!!

د دې غلطې وینا معنا دا ده چې له دې د مخه د انوش سلف، د آدم علیه السلام په شمول، د خدای عبادت نه کاوو!! پوښتنه کوو چې د دې خبرې معنا څه ده؟ ولې ئې د خدای عبادت نه کاوو؟ آیا خدای ئې نه پېژندو؟ د عبادت په کولو نه پوهېدل؟ که له خدایه پرته ئې د بل چا عبادت کاوو؟ که بایبل په دې عقیده وي چې آدم علیه السلام پیغمبر نه وو او حتی د خدای عبادت ئې هم نه کاوو، نو بیا له هغه سره د الله تعالی مسلسل لیدل او خبرې کول څنګه توجیه کوي؟

د پیدایښت بل فصل (له آدمه تر نوح پورې) نومول شوی، تر دې عنوان لاندې، ګڼ شمېر نومونه اخیستل شوي او د هر یوه عمر په ګوته شوی، لکه دا چې آدم ۱۳۰ کلن وو چې شیث پیدا شو، بیا ئې ۸۰۰ کاله ژوند وکړ او په ۹۳۰ کلنۍ کې وفات شو، شیث ۱۳۵ کلن وو چې زوی ئې انوش پیدا شو، د انوش له زېږېدو وروسته ئې ۸۰۷ کاله ژوند وکړ او په ۹۱۲ کلنۍ وفات شو، همداسې د قینان، مهلل ئیل، یارد، خنوخ، متوشالح، لمك او نوح نومونه اخلي او عمرونه ئې بیانوي او لیکي چې نوح په ۵۰۰ کلنۍ کې د دریو زامنو سام، حام او یافث خاوند شو!!که پوښتنه وشي چې دا تاریخونه له دومره دقت سره مو له کومې مرجع ترلاسه کړي؟ د تاریخ په کوم کتاب کې مو لوستي او که د الله تعالی له لوري په نازل شوي کوم کتاب کې؟ له هغه وخته خو نه کوم لیکلی تاریخ شته او نه د الهي کتاب کومه پاڼه!! محال ده چې د الله تعالی له لوري لېږل شوی کتاب دې په داسې غیر ضروري خبرو بحث وکړي؟ د بایبل د ادعا له مخې له آدم علیه السلام نه تر نوح علیه السلام پورې ۱۰ نسله او له نوح علیه السلام نه تر ابراهیم علیه السلام پورې هم لس نسله تېر شوي او د دې معنا دا ده چې ګواکې له آدم علیه السلام نه تر ابراهیم علیه السلام پورې شل نسله یعنې نږدې دوه زره کاله تېر شوي!! او که له ابراهیم علیه السلام نه تر نن پورې نږدې څلور زره کاله وګڼو نو باید د بایبل د ادعا له مخې د

ځمکې پر سر د انسان له پیدا ېښته تر نن پورې نړۍ شپږ زره کاله تېر شوي وي!! خو راشئ وګورو چې علمي تحقیقات او څېړنې په دې هکله څه وایي؟! تحقیقات خو ښیي چې د نړۍ په ګوټ ګوټ کې، د بایبل د عدن له سیمې نه په زرهاو میله لرې، له نن نه نړۍ لس زره کاله مخکې نه یوازې انسانان د ځمکې پر سر اوسېدل بلکې مدني ژوند ئې پیل کړی، د دې مدني ژوند ډېر آثار ترلاسه شوي، د بایبل د حساب له مخې خو باید د نوح علیه السلام تر طوفانه د ځمکې پر سر دومره انسانان اوسېدل چې شمېر ئې د یوه کلي په اندازه وو او دا کلی به د فرات او دجلې خوا ته د عدن باغ په شا وخوا کې وو، د نوح علیه السلام له طوفانه وروسته تر ابراهیم علیه السلام پورې به هم د انسانانو شمېر همدومره وو!! نو پوښتنه کوو چې له دې نېټې ډېر د مخه په چین، اندونیزیا او افریقا کې د انسانانو د ژوند، هغه هم مدني ژوند، لپاره بایبل څه توجیه وړاندې کولی شي؟! دا د آدم علیه السلام له نسله نه وو که د بایبل لیکوال د تاریخ په لیکلو کې ستونزه درلوده؟

قرآن نه د محمد علیه السلام عمر په ګوته کړی او نه د کوم بل پیغمبر یا تر بحث لاندې شخصیت، نه ئې د ده پلار، نیکه، مور، لونې، لمسیانو نوم اخیستی او نه ئې دا ویلي چې قبیله ئې څه نومېده او شجره څه وه؟ دا ځکه چې دا مسایل د یوه لارښود الهي کتاب د بحث موضوع نه شي کېدی او په دې نه ارزي چې یو داعي پرې ځان مصروف کړي، د مسیحیانو یو مشهور شخصیت پولس خپل یوه شاګرد ته لیکي: دا خلك پرېږده چې په خوشو قصو مشغول او په بېهوده شجرو باندې بحثونه کوي او په خپلو کې په جدل او شخړو بوخت دي، پولس دا قصې خوشې او بېهوده ګڼي او په شجرو باندې بحثونه د وقت ضیاع. قرآن یوائې د نوح علیه السلام په هکله دومره ویلي چې ۹۵۰کاله ئې په دعوت او مبارزه کې تېر کړل خو د دومره اوږدې مبارزې په نتیجه کې یوائې دومره کسانو پرې ایمان راوړ چې په ډکې کشتۍ کې ځای شول، دا هم د ده د عمر په ګوته کولو لپاره نه بلکې د دې لپاره چې مؤمنانو ته لارښوونه وکړي چې که مبارزه اوږده شوه نو خپله حوصله مه بایلئ، ستاسو جد ۹۵۰کاله مبارزه وکړه، نه ستړی شو او نه ناامېده!! د الله تعالی کتاب خو د تاریخ کتاب نه دی چې د شخصیتونو عمرونه او د دوی شجرې بیان

کړي!! د بايبل لويه برخه شجرو ته مختص شوې او د دې هڅه شوې چې د بني اسرائيلو د دولسو قبيلو تاريخ او شجره په ډېر تفصيل سره بيان کړي، د بايبل له دې بحثونو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې دا هغه انجيل نه دی چې پر عيسی عليه السلام نازل شوی، د الله تعالی له لوري هر نازل شوی کتاب بايد د قرآن په څېر په لارښوونو او احکامو شامل وي نه په قصو او د دې او هغې قبيلې د شجرې په بيانولو!!

ورپسې (د نوح طوفان) تر عنوان لاندې په څو داسې ګډو وډو، بې ربطه او بې معنا جملو بحث پيل کوي چې د بايبل له ليکواله پرته ئې هيڅوک په معنا نه پوهېږي او ښايي په خپله ليکوال هم نه پوهېدو چې څه ليکي:

(په دې وخت کې چې د ځمکې پر سر د انسانانو شمېر په زياتېدو وو، د خدای زامن د انسانانو د ښايسته لونې مجذوب شول (پرې مين شول) او هره يوه ئې چې خوښه شوه خپله مېرمن ئې کړه، په دې وخت کې خدای وفرمايل: زما روح به د تل لپاره په انسانانو کې نه پاتې کېږي، ځکه هغه فاني کېدونکی او نفساني مخلوق دی، نو يو سل شل کاله فرصت ورکوم، ترڅو ځان اصلاح کړي"، نو کله چې د خدای زامنو د انسانانو له لونې سره نږدېکت وکړ، د ديوانو په څېر دنګ دنګ سړي ترې پيدا شول، دا د مخکنۍ زمانې نومیالي او معروف باتوران دي، کله چې خدای وليدل چې انسانان په ګناهونو کې غرق دي او تل د بدو کارونو په لوري درومي د انسانانو په پيدا کولو پښېمانه او ناراضه شو.)

په دې اړه څو عرايض لرم:

- داسې معلومېږي چې د بايبل ليکوال غوښتل د هغو افسانوي شخصيتونو د پيدا ښت د څرنګوالي لپاره يوه توجيه جوړه کړي چې د بوډيو په نکلونو کې ياد شوي، د ديوانو په څېر ستر ستر او دنګ دنګ چې پيل به ئې په يوې ګوتې پورته کاوو او د بحر له تله به ئې نهنګ په لاس راايستو، دا دی بايبل دې پوښتنې ته ځواب ورکوي چې دا ديوانو ته ورته معروف شخصيتونه څنګه پيدا شول؛ د خدای زامنو د انسانانو ښايسته ښايسته لونې خپلې مېرمنې کړې، د دوی له نږدېکته دا معروف پهلوانان پيدا شول. ډېره عجيبه ده چې کوم انسان د داسې خبرې کولو

جسارت کوي او تر دې هم ډېره د حیرانتیا خبره دا ده چې کوم انسان داسې خوشې او مسخره خبره مني.

• د بایبل ځینو مفسرینو بې ځایه هڅه کړې چې دا الفاظ توجیه کړي او د خدای له زامنو نه د شیث صالح زامن جوړ کړي، په حاشیه کې ئې لیکي: (ښایي د خدای له زامنو نه مراد د شیث خدای پالونکي زامن وي، دا ځکه چې د خدای د زامنو اطلاق په خدای پالونکو انسانانو هم کېږي، خو ځینې نور مفسرین په دې باور دي چې له دې نه مراد هغه فرشتې دي چې د خدای له امره ئې سرغړونه وکړه) خو هر څوك پوهېږي چې دا خوشې خبرې او بې ځایه هڅه ده، د بایبل لیکوال په ډېر صراحت سره ویلي چې دا د خدای زامن وو نه انسانان وو او نه هم فرشتې، وایي د خدای زامنو د انسانانو لونې نکاح کړې، د دوی له وصلته نوی نسل پیدا شو، جسد ئې دیوانو ته ورته خو روح ئې د خدای روح!! خو خدای وفرمایل: زما روح به د تل لپاره په انسانانو کې نه پاتې کېږي، دا ځکه چې انسان فاني او نفساني دی، یعني د انسانانو دا خدائي نسل د تل لپاره دوام نه کوي، د خدای روح به د تل لپاره په انسانانو کې نه پاتې کېږي!! د همدې لپاره اوس هغه دیوانو ته ورته مخکنې انسانان نه شته، که څوك پوښتنه کوي چې اوس ولې داسې دیو صفته او دیو هیکله انسانان نه شته، د بایبل لیکوال ورته لنډ او آسانه ځواب ورکړی!! خدای ویلي وو چې زما روح به د تل لپاره په انسانانو کې نه پاتې کېږي!!

• نه پوهېږو د دې جملې (نو یو سل شل کاله فرصت ورکوم، ترڅو ځان اصلاح کړي) له مخکنیو سره څه ارتباط دی؟!! مونږ ته ووایه: د بایبل خدای د خپلو زامنو په کوم کار غصه شوی، د انسانانو د لونو په نکاح کولو که د دیو هیکله انسانانو په پیدا کېدو؟ او ولې پوره یو سل شل کاله فرصت؟

• تاسو ګورئ چې د بایبل خدای په دې نه پوهېدو، هغه انسان چې دی ئې پیدا کوي څنګه مخلوق به وي، ښه کارونه به کوي که بد، ګناه ته به ئې میلان زیات وي که نېکو کارونو ته؟ خو کله چې خدای ولیدل چې انسانان په ګناهونو کې غرق دي او تل د بدو کارونو په لوري درومي، د انسانانو په پیدا کولو پښېمانه او ناراضه شو. د بایبل جاهل او ظالم لیکونکی د دې پروا هم نه لري چې د الله تعالی په هکله

داسې غلطې خبرې وليکي!! بايبل د دې عنوان په اوومې جملې کې داسې ليکي: نو خدای وفرمايل:زه هغه انسان د ځمکې له سره محوه کوم چې پيدا مې کړ، حتی حيوانات، مرغان او خزندې هم له منځه وړم، دا ځکه چې د دوی په پيداکولو متأسف يم!!

ورپسې د نوح عليه السلام د طوفان په اړه بحث کوي خو د بحث په ترڅ کې به وګورئ چې جملې ئې بې ربطه او غلطې او د واقع خلاف او په داسې توګه لکه کومه بوډۍ چې د ژمي په شپو کې خپلو وړو وړو لمسيانو ته يوه خيالي کيسه کوي. لکه چې په ۱۲ او ۱۳ فقرو کې ليکي: کله چې خدای د انسان فساد او شرارت وليدو نوح ته ئې وويل: تصميم مې نيولی چې دا خلك هلاك کړم، ځکه چې ځمکه ئې له شرارته ډکه کړې، زه به دوی له ځمکې سره يو ځای له منځه وړم!! د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: خدای خو ځمکه له منځه نه ده وړې، يوازې د وچې څه حيوانات ئې له منځه وړې، الله تعالی به څنګه داسې خبره کوي چې حقيقت ونه لري او عملي نه شي، يا خو د بايبل ليکوال د اصلي انجيل د مطلب په سم او دقيق بيانولو کې ستونزه لري، د دې په ځای چې ووايي: دا خلك او د ځمکې پر وچې حيوانات له منځه وړم، غلط الفاظ کاروي او ليکي دا خلك سره له ځمکې له منځه وړم!! او يا خو ئې دا هر څه له خپله ځانه ليکلي او دې ته ئې هم پام نه دی شوی چې دا خبره سمه نه ده!!

ورپسې د نوح عليه السلام د کشتۍ طول، عرض او لوړوالی په ډېر دقت سره ۳۰۰، ۵۰ او ۳۰ ذراع ګڼي او ليکي چې کړکۍ ئې چېرې او دروازه ئې چېرې وه!! او ادعا کوي چې دا درې پوړې کشتۍ وه!! معلومه نه ده چې د بايبل ليکوال دا ارقام له کومه ترلاسه کړي؟ او که لږ ځير شو نو ښايي داسې کشتۍ له نوح عليه السلام نه څو زره کاله وروسته جوړه شوې وي!!

په اووم فصل کې ليکي: بيا خدای نوح ته وفرمايل: ته او کورنۍ دې کشتۍ ته ننوځئ، دا ځکه چې د دې دور په ټولو خلکو کې مې يوازې ته رښتونی او صالح وموندې!! پوښتنه کوو: که د هغه دور په ټولو خلکو کې يوازې نوح عليه السلام رښتونی او صالح انسان وو او د همدې لپاره الله تعالی وژغورو نو زامن او کورنۍ

ئې د څه لپاره وژغورل شول؟ آیا هغوی د نوح علیه السلام په خاطر وژغورلی شول، که داسې وي نو دا خو له عدالت او انصافه ډېره لرې خبره ده، مونږ خو هر هغه قاضي ظالم او بې انصافه ګڼو چې د یوه په خاطر بل معاف یا مجازات کړي، مجرم د صالح دوست په خاطر معاف کړي او صالح د مجرم دوست په خاطر مجازات کړي، له عادل الله تعالی نه خو داسې بې انصافي او غیرعادلانه قضاوت ډېر ډېر لرې دی، مونږ ته خو قرآن ویلي چې د نوح علیه السلام مېرمن او زوی هم د غرق شوو په ډله کې ول، دا ځکه چې د ده په څېر صالح نه ول، او که دوی هم د ژغورلو وړ او نېك انسانان ول بیا نو د بایبل لیکوال غلط شوی چې لیکي: خدای نوح ته وویل ته او کورنۍ دې کشتۍ ته ننوځئ دا ځکه چې د دې دور په ټولو خلکو کې مې یوازې ته رښتونی او صالح ومومندې!!

بیا لیکي چې خدای نوح ته وفرمایل: اووه جوړې هغه څاروي چې غوښه ئې حلاله ده، اووه جوړې مرغان او یوه جوړه د نورو حیواناتو درسره واخله، ترڅو له طوفانه وروسته د دوی نسل د ځمکې پر سر پاتې شي، خو په ۲۰ فقرې کې لیکي: له کشتۍ راکوځېدو سره سم نوح د خدای لپاره د قربانۍ ځای جوړ کړ او د هر حلال حیوان او مرغه ئې یو یو هلته ذبح کړل او خدای د نوح په دې کار ډېر خوښ شو، پوښتنه راولاړېږي: چې یو یو ئې نر یا ښځه ذبح شول نو بیا ئې نسل څنګه دوام وکړ، دا قرباني خو باید لږ تر لږه یو کال وروسته شوې وی او نوح علیه السلام تر هغه صبر کړی وی چې دغو حیواناتو او مرغانو بچیان زېږولي وی!! په ۱۴ او ۱۵ فقرې کې د مخکنۍ ادعا برعکس لیکي: د هر ډول وحشي او اهلي حیواناتو، مرغانو او خزنده وو یوه یوه جوړه هم له دوی سره ول، په دې سره د بایبل لیکوال خپله مخکنۍ وینا ردوي، هلته د خدای امر داسې ګڼي: اووه جوړې هغه څاروي چې غوښه ئې حلاله ده، اووه جوړې مرغان او یوه جوړه د نورو حیواناتو درسره واخله، دلته د هغې خبرې خلاف وایي: د هر ډول وحشي او اهلي حیواناتو، مرغانو او خزنده وو یوه یوه جوړه هم له دوی سره ول، که داسې وي نو دا مخکې د اووه اووه جوړو او یوې جوړې یادول د څه لپاره وو؟

بیا لیکي: او کشتۍ ته د دوی له ننوتو وروسته خدای د کشتۍ دروازه په دوی

پسې بنده کړه، ۴۰ شپې ورځې باران ووربدو، کشتۍ اوبو په سر واخیسته او وخوځېده، دومره باران ووربدو چې اوبه د جګو جګو غرونو تر څوکو هم اووه ګزه واوښتې، د ځمکې د سر ټول ژوي هلاك شول، یوازې د دې کشتۍ سورلۍ وژغورل شوې، ۱۵۰ ورځې همداسې ځمکه تر اوبو لاندې وه، ۱۵۰ ورځې وروسته کشتۍ د ارارات د غرونو پر سر تم شوه، درې میاشتې وروسته د غرونو څوکې څرګندې شوې او بیا څلوېښت ورځې وروسته نوح د کشتۍ کړکۍ پرانیسته او یو کارغه ئې بهر خوشې کړ، خو کارغه بېرته کشتۍ ته راستون نه شو، بیا ئې یوه کوتره پرېښوده، تر څو وګوري چې آیا د ځمکې نباستو لپاره کومه وچه ځمکه پیدا کېږي، خو کوترې کوم ځای پیدا نه کړ، دا ځکه چې لا اوبه د ځمکې پر سر وې، نوح اووه ورځې نور صبر وکړ، بیا ئې همغه کوتره خوشې کړه، دا ځل د لمر لوېدو په وخت کې په داسې حال کې د نوح خوا ته راستنه شوه چې په منسوکې کې ئې د زیتون شنه پاڼه وه، له دې نه نوح پوه شو چې د ځمکې د اکثرو برخو اوبه ناستې دي، یوه اونۍ وروسته نوح بیا همغه کوتره پرېښوده، خو دا ځل هغه بېرته راستنه نه شوه!! د کوترې د خوشې کولو نه یوه میاشت وروسته نوح د کشتۍ سر لوخ کړ، بهر ئې وکتل او وئې لیدل چې د ځمکې سطحه وچه شوې، اته اونۍ نورې هم تېرې شوې او بلآخره ټوله ځمکه وچه شوه، دا وخت خدای نوح ته وویل: اوس د دې وخت رارسېدلی چې ټول له کشتۍ ووځئ!!)

څوك چې په دې خبرو لږ هم غور وکړي په آسانۍ ورته جوته کېږي چې ټولې بې بنسټه او له ځانه جوړې شوې خبرې دي، په دې کې لاندې څو خبرو ته ستاسو پام رااړوم:

- که هغه وخت څلوېښت ورځې باران ورېدلی وي، نو د ځمکې د بیا وچېدو لپاره حد اکثر څلوېښت ورځې په کار وي خو د بایبل لیکونکی وایي چې نوح علیه السلام نږدې دیارلس میاشتې وروسته د ځمکې سطحه وچه وموندە.!!
- که دا کشتۍ د ارارات د غرونو په سر تم شوې وي نو هغه ځای باید په لومړۍ اونۍ کې کاملاً وچ شوی وي، نوح علیه السلام دا دیارلس میاشتې د څه لپاره په کشتۍ کې داسې ایسار وو چې شاوخوا ته د کتلو لپاره ئې د کشتۍ له کړکۍ نه

بهر هم ونه کتل او له کارغه او کوترې ئې کار اخیست چې وګوري چېرې وچه ځمکه شته که نه؟!! مګر د یوه جګ غره په سر ناست انسان ته د دې ضرورت وي چې د مرغانو په واسطه وچه ځمکه معلومه کړي؟ له جګه ځایه خو هم اوبه معلومېږي او هم وچه ځمکه!!

- بایبل وایي چې نوح له کشتۍ نه له راکوځېدو سره سم د هر ډول څاروي څخه یو یو د قربانۍ لپاره ذبح کړ، حال دا چې ده ته ویل شوي وو چې د دغو څارویو یوه یوه جوړه د دې لپاره په کشتۍ کې درسره واخله چې نسل ئې دوام وکړي خو ده په همغه لومړۍ ورځ د دغو جوړو یو یو ذبح کړ!! د بایبل لیکوال دې ووایي چې په دغو خبرو کې کومه یوه رښتیا ده؟ د دغو حیواناتو نسل څنګه دوام وکړ؟ دا څاروي ئې په کشتۍ کې د ذبح کولو لپاره له ځان سره اخیستي وو که د نسل د دوام لپاره؟!

بیا لیکي: په دغې قربانۍ باندې خدای ډېر خوښ شو او له ځانه سره ئې وویل: زه به بیا د انسان په خاطر چې له ماشومتوبه ئې زړه د ګناه په لوري متمایل وي ځمکه لعنت نه کړم او بیا به داسې ټول ژوي له منځه نه وړم!! بایبل مخکې ویلي وو چې الله تعالی د انسان په پیدا کولو پښېمانه شو او دلته ئې ویلي چې د دې طوفان په رالېږلو پښېمانه شو!! دا ځکه چې د انسان د ګناهونو لپاره ئې ولې پر ځمکې لعنت ولېږو او د ځمکې د سر ټول ژوي ئې له منځه یووړل، له دې وروسته به تر قیامته پورې داسې کار بیا نه تکراروي!! او دا ځکه چې د انسان ګناه یو طبیعي کار دی له ماشومتوبه د ګناه په لوري متمایل وي!! د الله تعالی په هکله دا خبره یوازې یو کافر او بې ایمانه انسان کولی شي او د انسان په هکله دا خبره یوازې هغه په ګناهونو کې تر ستوني غرق ګناهګار انسان کولی شي چې د ګناه لپاره توجیهات لټوي او هڅه ئې دا وي چې ثابته کړي د انسان ګناه کول یوه طبیعي مسئله ده، ګناه له ماشومتوبه ورسره ملګري وي!! یو با ایمانه انسان به څنګه دا خبره کوي چې نعوذبالله خدای اشتباه کوي، په خپلو کړو پښېمانه کېږي!!

قرآن هم په ځای ځای کې د نوح علیه السلام د قصې ځینې برخې رااخلي، خو نه د یوې تاریخي پېښې د بیانولو په منظور بلکې د پند او وعظ په موخه او په ډېرې اغیزمنې بڼې کې او هلته چې غواړي د یوه مطلب د اثبات لپاره د یوې تاریخي

بېلګې وړاندې کول مفید او مؤثر وي. کله چې غواړي دعوتګرانو او مبارزینو ته ووایي: داسې نه چې د خپلې مبارزې په اوږدېدو سره ستړې یا مأیوس شئ او مبارزه نیمګړې پرېږدئ، ستاسو جد نوح علیه السلام نه نیم سوه کاله مبارزه وکړه خو نه ستومانه شو او نه مأیوس او نه ئې له مبارزې لاس واخیست، کله چې غواړي مخاطبینو ته دا خبره وکړي چې د الله تعالی معامله له هر انسان سره د ده د ایمان او عمل له مخې وي نه د ده د نسب له مخې، نو ورته وایي: دا دی د نوح علیه السلام مېرمن او زوی د خپل عمل په وجه له نورو سره یو ځای غرق شول، له نوح علیه السلام سره د دوی خپلوي ونه ژغورل، کله چې غواړي د حق د لارې مجاهدینو ته ډاډ او اطمئنان ورکړي چې الله تعالی به باطل ځواکونه حتماً له ماتې او زوال سره مخامخ کوي که څه هم شمېر ئې زیات او ټوله نړۍ پرې ډکه وي او حق پالونکي به حتماً ژغوري او پر باطل پالونکو به حتماً بریا ورپه برخه کوي که څه هم شمېر ئې لږ وي، نو د نوح علیه السلام قصه ئې د یوې تاریخي بېلګې په توګه مخې ته ږدي.

بایبل تر دې عنوان لاندې (له نوح سره د خدای ژمنه) د ډېرو بې ربطه او رکیکو جملو په ترڅ کې لیکي: بیا خدای نوح او د ده زامنو ته وویل: زه له تاسو سره او ستاسو له راتلونکو نسلونو سره او حتی له ټولو حیواناتو، مرغانو او خزنده وو سره ژمنه کوم چې له دې وروسته به هیڅکله ژوي په طوفان سره هلاک نه کړم او ځمکه به هم بیا د طوفان په واسطه نه ویجاړوم، له تاسو سره زما د دې عهد نښه دا ده چې: خپل قوس قزح (د بوډې ټال، هغه لیندۍ ته ورته رنګینې ګاري چې د باران په وخت په آسمان کې راڅرګندې شي) په وربځو کې ږدم او دا به زما د هغې ژمنې نښه وي چې له نړۍ سره مې کړې، کله چې وربځې د ځمکې پر سر خورې کړم او قوس قزح راڅرګند شي، هغه وخت به ما ته خپله هغه ژمنه رایاد ېږي چې له تاسو او نورو ژوو سره مې کړې، نو ځکه به بیا نړۍ په طوفان سره له منځه نه ځي!!

دا د بایبل یوه بله لویه بې باکي او جسارت دی چې د الله تعالی په شأن کې ئې کوي او وایي چې نعوذبالله د خدای حافظه ضعیفه ده، په وربځو کې ئې خپله رنګینه لیندۍ اینبې ده تر څو د وربځو خوربدو په وخت کې راڅرګنده شي او خدای ته خپله هغه ژمنه ورپه یاد کړي چې له نوح علیه السلام او د ده له زامنو سره

ئې کړې وه، که دا ټبنه نه وی نو کېدی شو یو ځل بیا ئې په طوفان سره دا ځمکه او ټول ژوي له منځه وړي وی!! د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: الله تعالی خو له دغې ژمنې وروسته هم ډېر ډېر ځلې په طوفانونو سره ډېر انسانان او نور ژوي له منځه وړي، کله کله خو ئې شمېر لکونو ته رسېدلی، بایبل خو د الله تعالی له قوله داسې لیکي: ژمنه کوم چې له دې وروسته به هیڅکله ژوي په طوفان سره هلاك نه کړم!! د بایبل لیکنه ناقصه او غلطه ده که په دې وخت کې نعوذبالله خدای خپله ژمنه هېره کړې او یا قوس قزح نه دی څرګند شوی؟!!

د همدې عنوان په ۲۰او ۲۱ فقرې کې داسې لیکي: نوح د کرهنې په کار بوخت شو، د انګورو باغ ئې جوړ کړ، یوه ورځ چې ډېر شراب ئې څښلي وو د مستۍ په حالت کې په خپلې خېمې کې لوڅ څملاست، حام (د ده زوی او د کنعان پلار) دی په دې حالت کې ولیدو، بهر ولاړ او خپلو وروڼو ته ئې حال ووایو، سام او یافث د دې خبرې په اوربدو سره یو څادر په خپلو اوږو واچاوو او په داسې حال کې د پلار په لوري وخوځېدل چې شا ئې د پلار خوا ته وه تر څو هغه بربنډ ونه ګوري، بیا ئې څادر پرې وغوړاوو، کله چې نوح په سد شو او پوه شو چې حام څه کار کړی نو وئې ویل: په کنعان دې لعنت وي، د خپلو وروڼو د بنده بنده دې وي، خدای دې سام ته برکت ورپه برخه کړي او کنعان دې د ده غلام او مریی وي، خدای دې یافث ته برکت ورکړي او د سام د نېك مرغۍ شریك دې وي او کنعان دې د ده غلام وي!!)

دلته څو خبرې د پام وړ دي:

- بایبل یوازې د نوح علیه السلام په اړه نه بلکې د اکثرو پیغمبرانو علیهم السلام په هکله همداسې خرابه او کچه ژبه کاروي او په شراب څښلو او نورو ناوړه کارونو ئې متهموي، حال دا چې هیڅ پیغمبر او حتی هیڅ شریف او هوښیار انسان د شرابو څښلو شوق نه کوي.
- د حام د دومره وړې ګناه په وجه ولې باید د ده زوی او اولاد د لعنت وړ وګرځي، کوم انصاف او عدالت دا خبره صحیح ګڼي چې د پلار په جرم زوی د الهي لعنت مستحق شي؟!!
- د بایبل لیکوال هڅه کړې چې د بني اسرائیلو جد سام په داسې څېرې کې

انځور کړي چې نوح علیه السلام برکت ورپه برخه کړی او د دوی رقیب قوم کنعانیان د لعنت وړ، له برکته محروم او د دوی غلامان معرفي کړي!! تاسو به د بایبل په ځای ځای کې وګورئ چې دغه احساس خپل ځان نښیي او په یوې بلې بڼې کې راڅرګند ښړي.

- د دې غلطې انګېرنې په مقابل کې قرآن فرمایي چې خلك برابر دي، ټول نسه پیدا شوي، هیڅوك له خپلې مور بد نه دی پیدا شوی، ټول انسانان له یوې ګډې جوړې مور او پلاره پیدا شوي، په رګونو کې ئې یوه وینه خوځېږي، نه ئې د پیدا ښت ماده بېله بېله ده، نه نسل او نسب او نه پیدا کوونکی، الله تعالی یو د بل په ګناه نه نیسي، نه د چا په وینا بې ګناه انسان د لعنت وړ ګرځوي او نه ئې د برکت مستحق، له هر چا سره ئې معامله د هغه د عمل او عقیدې له مخې وي.

د نړۍ د ملتونو انشعاب

بایبل تر دې عنوان لاندې د مختلفو ملتونو شجرې بیانوي، د بایبل لویه برخه په دغې موضوع بحث ته مختص شوې!! خو د بحث په ترڅ کې د خلکو ترمنځ د ژبو د بېلوالي په اړه د بایبل د لیکوال له سلیقې سره سم داسې لیکي: هغه مهال د نړۍ ټولو خلکو په یوې ژبې خبرې کولې، شمېر ئې ورو ورو زیات شو، د شرق په لوري وخوځېدل، د بابل په سیمې کې ئې په خپلو کې مشوره وکړه چې راشئ داسې لوی ښار جوړ کړو چې لوړ برج به ئې وي تر څو د نوم او نښان خاوندان شو او همدا به مونږ له خورېدو او بېلېدو خوندي وساتي، د ښار په جوړولو کې ئې د تیږو په ځای له پخو خښتو او د ګچ په ځای له قیره کار واخیست، خو کله چې خدای دې ښار او برج ته وکتل چې د جوړېدو په حال کې وو، وئې ویل: د ټولو خلکو ژبه یوه ده او متحد شوي او دغه کار ته ئې ملا ترلې، که ئې مخه ونه نیسم نو په راتلونکې کې به هر هغه کار وکولی شي چې زړه ئې وغواړي، نو د دوی ژبه به سره بېله بېله کړم، تر څو د یوه بل په خبرو پوه نه شي، دغه اختلاف باعث شو چې دوی د هغه ښار له جوړولو لاس واخلي او په دې توګه خدای دوی خواره واره کړل!!

ګورئ چې دلته هم بایبل خدای د انسان د حریف او رقیب په توګه معرفي کړی،

د انسانانو یو والی نه خوښوي، له وحدته ئې وېره لري، د دوی ژبه ئې د دې لپاره سره ببله ببله کړه چې یو د بل په خبرو پوه نه شي او یووالی ئې له منځه ولاړ شي!!

د ژبو تر منځ د توپیر په اړه د بایبل توجیه ډېره غلطه او بې بنسټه ده، نه خو دا توپیر د دې مانع ګرځي چې یو د بل په خبرو پوه شي او نه خو د ژبې یو والی او ببل والی خلك متحد یا متفرق کوي، ډېر قومونه داسې دي چې ژبه ئې یوه ده خو له شدید اختلاف سره مخامخ او یو د بل وینو ته تږی او ډېر بیا داسې چې ژبه ئې ببله ببله خو سره متحد او تر سکنیو وروڼو ډېر سره خواږه دي، د بایبل دا توجیه نه د ژبې طبیعي ارتقاء توجیه کولی شي او نه په یوې ژبې کې د اختلاف راولاړېدو دلایل په ګوته کولی شي، هر ژب پوه انسان په دې پوهېږي چې دا تعبیر بې بنسټه او غیر علمي دی!! که بایبل ویلي وی چې د خلکو د زیاتوالي، له یوې سیمې بلې ته د دوی کوچېدل او له یوه بله ببلېدل د دې سبب شو چې په ژبو کې اختلاف راپیدا شي او نوې نوې نومونه او الفاظ او ژبې رامنځته شي، هر چا به دا خبره ورسره منله، الله تعالی انسان ته دا استعداد ورکړی چې د هر شي لپاره مناسب نوم غوره کړي، دا د انسان کمال او په ټولو نورو ژوو د ده امتیاز په ګوته کوي او دا بې له شکه پر ده باندې د الله تعالی لویه پېرزوینه او احسان دی، مونږ نن ډېر داسې الفاظ، کلمات او نومونه لرو چې سل کاله مخکې په هیڅ ژبې کې نه ول، دا ځکه چې مخکې دا شیان نه ول، وروسته وروسته راپیدا شوي، د دې اختلاف په عواملو او اهمیت د علم او پوهې خاوندان پوهېږي لکه چې قرآن فرمایي:

7Ï°Œ 'Î Þ} ŒÆÏ°q¾Ïr ÞÆ6 Ï¢Å¾Ï ¾ »=Ï÷z¾ ÇÚ ŒÆ¾ ÑN°q»J¡¡ 9$ßÙz ¾Ï¢6»ƒ#ä ÔÏr

ÇÏ¦È ûüÏÎ»ÈÞ Ï¾M»ƒY الروم:۲۲

او د الله تعالی د قدرت له ښو څخه د آسمانونو او ځمکې پیدایښت او ستاسو د ژبو او رنګونو اختلاف دی، یقیناً چې په دې کې پوهانو او عالمانو ته ښې دي!!

په رښتیا که زمونږ ژبې ارتقاء نه شوی کولی او مونږ د نویو شیانو لپاره نومونه نه شوی وضع کولی، له څومره ستونزو سره به مخامخ وو، د یوه شي په هکله د

بحث په دوران کې به مجبور وو هغه شی په خپله راحاضر کړو!! او که زمونږ رنګونه او شکلونه سره مختلف نه وی د خلکو په پېژندا کې به له څومره کړاوونو سره مخامخ وو، په یوې کورنۍ کې دوه ماشومان جوړه او په یوه شکل او رنګ پیدا او ستر شي، هر څوك پرې غلطېږي، معامله ئې له یوه سره وي او دعوا پر بل کوي، که د ټولې نړۍ خلك یو رنګ او ژبه ئې سره ورته وی، نړېوال به له څومره ستر کړاو سره مخامخ ول، په دې اړه د قرآن وینا څومره دقیق او درنه ده چې فرمایي:

ÐÎ {ÞÆ‘$èGÏ Ø€Í$7%r $IqãÆ ÐÆ»Ÿè_r Ó\RÉr 9.Œ `Ï /Æ»Ÿ}=z $RÎ â¨ $Z9$$k$Š»7

الحجرات: ۱۳ ÇÎÈ ÞÎ7z ÎÎÃ ¢$ÐÎ ÐÆ9)Æ «Ï $‰Ÿà ÐÆB•Ò2 &

اې خلکو! یقیناً چې مونږ له یوه نارینه او یوې ښځینه راپیدا کړئ او ټبر ټبر او قبیلې قبیلې مو کړئ تر څو یو بل وپېژنئ، بې شکه چې د الله په نزد کې ستاسو تر ټولو غوره ستاسو تر ټولو زیات پرهېزګار دی، یقیناً چې الله ښه باخبره پوه دی.

که انجیل په خپلې اصلي بڼې کې پاتې وی او مسیحي ملایانو نه وی تحریف کړی نو هر لفظ به ئې د قرآن په څېر دقیق او هره جمله به ئې د قرآن په څېر ښکلې او ښاېسته وه، نه به چا له ادبي لحاظه اعتراض پرې کولی شو او نه له علمي لحاظه او نه به چا نامناسب لفظ، بې ربطه جمله او بې معنا خبره په کې موندلی شوی.

د شجرو بیانولو په لړ کې د بایبل لیکوال د ابراهیم علیه السلام او د ده د پاك لمنې مېرمنې سارا په اړه داسې ناپاکه ژبه کاروي چې انسان ورته حیران شي، دوی د ټولو پیغمبرانو علیهم السلام په هکله همداسې غلط او کافرانه اظهارات لري، د ابراهیم علیه السلام په هکله لیکي:

خدای ابرام ته وفرمایل: خپل ولایت، پلرنی کور او خپلوان پرېږده او هغه ځای ته ولاړ شه چې زه به ئې درته لارښوونه وکړم، ابرام وخوځېدو، لومړی کنعان، بیا د کنعان جنوب او په پای کې مصر ته ولاړ، کله چې مصر ته ورسېدو، خپلې مېرمنې ته ئې وویل: ته ښکلې یې، که د مصر خلك پوه شي چې ته زما مېرمن یې نو ستا د تصاحب او ترلاسه کولو لپاره به ما ووژني، خو که ووایې چې زما خور یې نو ستا

لپاره به خلك له ما سره ښه چلند کوي او سر به مې خوندي وي!! فرعون ته ځينو درباريانو اطلاع ورکړه چې سارا ډېره ښکلې ده، د دې د ښاېست ډېره ستاينه ئې وکړه، فرعون امر وکړ چې زما قصر ته ئې راولئ)، بيا فرعون د سارا په خاطر ابرام ته ډېرې هدايا وې لکه پسونه، غوايي، اوښان، خره، غلامان او وينځې ورکړې، خو خداى فرعون او د ده په قصر کې او سېدونکي په سخت مصيبت اخته کړل، دا ځکه چې د ابرام مېرمن ئې قصر ته بېولې وه، فرعون ابرام وروغوښت او ورته وئې ويل: دا څه کار وو چې تا له ما سره وکړ، ولې دې ما ته ونه ويل چې سارا ستا مېرمن ده؟ ولې دې هغه خپله خور وښوده چې ځان ته ئې په نکاح کړم؟ اوس ئې درسره بوځه او له دې ځايه ولاړ شه!!

د ابراهيم عليه السلام او د ده د پاك لمنې مېرمنې په شأن کې دې ګستاخۍ ته او د داسې عظيم الشأنه شخصيتونو په هکله د داسې سپکو او رذيلانه خبرو په اورېدو سره د انسان وېښتان ځېږ شي، دا هغه ابراهيم عليه السلام دى چې قرآن ئې د مؤمنانو جد، ستر بت ماتوونکى، ستر موحد او د کعبې معمار معرفي کوي او وايي چې د عراق د ستر ظالم حاکم په وړاندې ئې سر ټيټ نه کړ، له ګوابښونو ئې ونه وېرېدو، په اور کې له لوېدو ونه وېرېدو، په منجنيق کې د کښېنولو په وخت کې ئې ويل حسبنا الله و نعم الوكيل، نمرود په مرګ تهديد کړ ده په ځواب کې ورته وويل: د مرګ ژوند پرېکړه زما رب کوي نه ته، داسې لکه لمر چې د ده په اراده له ختيځه طلوع کوي او په مغرب کې پرېوځي، نه ئې ته وخت او مسير بدلولى شې او نه بل څوك. ابراهيم عليه السلام هغه وخت هم دروغ ونه ويل او ونه وېرېدو چې په يوازې سر معبد ته ننوت، ټول بتان ئې مات مات کړل، کله چې خلك معبد ته راغلل او خپل بتان ئې نسکور ومونډل او ژر پوه شول چې دا کار له ابراهيمه پرته د بل چا نه دى، نو دى ئې راحاضر کړ او وئې پوښتو: دا کار تا کړى؟ هغه د انکار په ځاى وويل: تبر خو د ستر بت په غاړه کې دى، تري وپوښتئ که خبرې کولى شي؟ هغوى وويل: ته پوهېرې چې دوى خبرې نه شي کولى، نو ده ورته وويل: افسوس پر تاسو او ستاسو پر دغو معبودانو، نه خبرې کولى شي، نه له ځانه دفاع کولى شي او نه د ځان په خلاف اتهام ردولى شي، څنګه د هغه څه عبادت کوئ چې نه ګټه رسولى

شي او نه تاوان دفع کولی شي؟!! داسې يو ستر، زړه ور او پر خپل رب متوکل پيغمبر به څنګه له وېرې دروغ وايي؟!! بايبل نه يوازې د ابراهيم عليه السلام د قصې دا مهمې برخې نه رااخلي او له نمرود سره د ده د مبارزې په اړه هيڅ نه وايي بلکې د نمرود ستاينه کوي، هلته چې وايي: د نوح عليه السلام يو لمسی (د کوش زوی) نمرود نومېدو، چې يو زړه ور او نومیالی اتل وو، د هغه قدرت په سبب چې خدای ورکړی وو، ډېر ماهر غشي ويشتونکی شو، د همدې لپاره ده چې که نن څوک وغواړي د غشو په ويشتو کې د چا مهارت وستايي نو وايي: خدای دې تا د نببې په ويشتو کې د نمرود په څېر کړي!!

بايبل وايي چې کنعان ته د تلو په وخت کې ابرام (ابراهيم عليه السلام) پنځه اويا کلن وو، طبيعي ده چې مېرمن به ئې هم همدومره عمر درلود، په داسې زړښت کې د دې د ښايست خبره کول او دا بې بنسټه ادعا او دروغجنه دعوا کول چې فرعون هغه ځان ته په دې خاطر په نکاح کړه چې ابراهيم عليه السلام ويلي وو دا زما خور ده، ډېره مسخره خبره ده، مګر فرعون ته د مصر ښايسته او ښکلې پېغلې کمې وې چې يوه پنځه اويا کلنه بوډې په نکاح کړي؟ بايبل دلته ليکي چې له ابراهيم عليه السلام سره دا معامله په مصر کې او د مصر د فرعون لخوا شوې، خو څو پانې وروسته ليکي چې دا پېښه د فلسطين په جرار نومي ښار کې واقع شوې او دا کار د فلسطين د پاچا ابيملك له لوري شوی، هلته ليکي چې په دې وخت کې ابراهيم پنځه نوي کلن وو!!

بايبل ليکي چې ابرام ډېر شتمن وو، ډېرې رمې ئې درلودې، پوښتنه کوو چې د رمو خاوند خو په صحرا او غرونو کې اوسېږي، هغه په مصر کې څه کول؟ مصر خو هغه وخت هم لوی ښار وو او د همدې لپاره د مصر (ښار) په نامه يادېدو؟!! که بايبل ليکلي وی چې ابراهيم عليه السلام د دعوت په ارتباط مصر ته تللی وو، چا وربانديې اعتراض نه کاوو خو هغه ليکي چې ابرام د خپلو څارويو او له رمو سره د مصر په لوري وخوځېدو!!

قرآن چې د ابراهيم عليه السلام په هکله څه ويلي د بايبل ټولې خبرې حرف حرف ردوي. بايبل په دې هکله هيڅ نه دي ويلي چې ابراهيم عليه السلام د خپل

پلار او قوم پر غلط دين اعتراض وکړ، د خپل پلار او قوم له مخالفت سره مخامخ شو، خپل پلار له کوره په شړلو وګواښو، بتان ئې مات کړل، زنداني شو، نمرود په مرګ تهديد کړ، په اور کې واچول شو او له عراقه ئې هجرت وکړ، بايبل د دې ټولو خبرو په هکله ساکت دی او حتی له عراقه د ابراهيم عليه السلام د وتلو په هکله ليکي چې تارح (د ابرام پلار) له خپل زوی ابرام، له خپلې نړور سارای او له خپل لمسي لوط سره يو ځای له اورکلدانيان نه د کنعان په لوري وکوچېدو او په حران کې ځای په ځای شول!! قرآن د ابراهيم عليه السلام د پلار د نوم په هکله هم د بايبل ادعا غلطه ګڼي او هغه د تارح په ځای د آزر په نامه يادوي، متأسفانه زمونږ ځينې مفسرين هومره د دغه جعلي بايبل تر اغيز لاندې تللي چې د قرآن د دغې صريح وينا په خلاف وايي چې د ابراهيم عليه السلام د پلار نوم تارح وو او آزر د بت نوم وو!!

بايبل د ابراهيم عليه السلام په قصې کې هم او په ډېرو نورو مواردو کې هم ليکي چې خدای دلته او هلته ابراهيم عليه السلام او نورو پيغمبرانو عليهم السلام ته راڅرګند شوی او مخامخ ئې خبرې ورسره کړې دي!! خو څوک چې د الله تعالی د عظمت او د انسان د ضعف په اړه سم او دقيق تصور ولري هېڅکله به دا خبره ونه کړي چې انسان په دغو ضعيفو او کمزورو سترګو کولی شي د ځمکې او آسمانونو پيدا کوونکی خدای وګوري، قرآن وايي چې انسان نه شي کولی الله تعالی په خپلو سترګو په دنيا کې وګوري، د موسی عليه السلام، دا د بني اسرائيلو ستر پيغمبر، چې قرآن ئې يواځنی هغه پيغمبر ګڼي چې الله تعالی ورسره د حجاب له شا خبرې کړې دي، د ده په اړه قرآن فرمايي چې په خپلو سترګو د الله تعالی د ليدلو تمنا او غوښتنه ئې وکړه، الله تعالی ورته وفرمايل: هيڅکله مې نه شې ليدلی:

ÓÍ1•? `9 A$% š• øÎ öŠR& þÎí& Ê‘ A$% ¼œš ¼œJ=.r $Zï»)ŠÜÏ Ó›qã ä!` $Ð9r

è7 fü ¼œš 4ÇB $Ð=ù ÓÍ1•? $ öj ù ¼œR$ 6 B S)GØ$Êîù è6 f ß’‹Î öŠR$ÇÅ»9r

âï& ŒR r š• øÎ ßMŒê š• Y» sŒ‘ A$% -$ù& $Ð=ù $ZÊ ¹ Ó› qã Sz r $y2 Š ¼ãè_

ÇÎÎÈ ûüÏËBs3ß

الاعراف: ۱۴۳

او کله چې موسی زمونږ میقات ته راغی او رب ئې ورسره خبرې وکړې، وئې ویل: اې زما ربه! ما ته راوښیه چې درته وګورم، وئې فرمایل: هیڅکله مې لیدی نه شې، خو دې غره ته وګوره، که په خپل ځای ثابت پاتې شو، نو ته به مې هم حتماً وګورې، خو کله چې د ده رب د غره په لوري تجلی وکړه، ټوټې ټوټې شو او موسی بې سده پرېووت، کله چې راپه سد شو وئې ویل: پاکي تا لره ده، تا ته مې توبه ده او زه لومړنی مؤمن او باورکوونکی یم (د دې خبرې چې هیڅوك الله تعالی په خپلو سترګو نه شي لیدی)

همداراز قرآن فرمایي:

Çl̈Èb̈ôí/ø$#'‹Ü=9$qèr• »ÁbŸ$3íõãqèr ãÁbŸ$qà2 íõêw الانعام: ۱۰۳

سترګې ئې لېدی نه شي او دی سترګې وینې او دی ښه باخبره لطیف دی.

ساینس او علم مونږ ته وایي چې د انسان سترګې د انرژي، نور، جاذبې او ساحې په څېر شیانو له لیدو عاجزې دي، نو دا سترګې به لطیف خدای څنګه ولیدی شي، خو بایبل د قرآن او علم خلاف دعوا کوي چې خدای د بني اسرائیلو اکثرو پیغمبرانو او حتی کاهنانو ته په وار وار راڅرګند شوی او تل د انسان په څېره کې، د ورېځو له منځه راوتلی، حتی له یعقوب علیه السلام سره ئې غېږې نیولې دي او په دې نه دی توانېدلی چې هغه راڅملوي، خو د غېږو په وخت کې په یعقوب علیه السلام دومره زور راغلی چې د ښي ورون یوه عضله ئې خوږ شوه!! د دغې پېښې په سبب بني اسرائیل تراوسه د حیواناتو دغه عضله نه خوري!!

له ابرام سره د خدای ژمنه

بایبل تر دې عنوان لاندې په ۵ فقرې کې لیکي: خدای په شپه کې ابرام له خپله کوره بهر راوغوښت او هغه ته ئې وویل: د آسمان ستورو ته نظر وکړه آیا کولی شې وئې شمارې؟ ستا نسل به هم دې ته ورته بې شمېره وي!! دلته نو ابرام په خدای اعتماد

وکړ او د همدې لپاره خدای ترې راضي شو او دی ئې قبول کړ، خدای ابرام ته وویل: زه همغه خدای یم چې ته مې له اورکلدانیانه راوایستې ترڅو دغه سیمه تا ته درکړم، ابرام وویل: خدایه! څنګه مطمئن شم چې دا سیمه ما ته راکوې؟ خدای ورته وویل: یوه درې کلنه سخوندره، یوه درې کلنه وزه، یو درې کلن پسه، یوه قمري او یوه کوتره درواخله، سرونه ترې پرې کړه، هر یو له سره تر پښو نیمایي کړه، ټوټې ئې یوه د بلې خوا ته کېږده،خو مرغان مه نیمایي کوه، ابرام همداسې وکړل، ترماښامه ئې غوښه خوړونکي مرغان چې پر دغو غوښو به کښېناستل، ترې ایسار کړل، د ماښام په وخت کې ابرام په ژور خوب ویده شو او یوې وحشتناکې تیارې احاطه کړ!!)

دلته څو خبرې د بحث وړ دي:

- بایبل دلته او په ګڼ شمېر نورو ځایونو کې د دې هڅه کوي چې ثابته کړي د بني اسرائیلو خدای د مصر له پولو تر فرات پورې دا ټوله سیمه دوی ته ورکړې، دلته وایي چې له ابراهیم علیه السلام سره خدای ژمنه وکړه چې د ده نسل به د ستورو تر شمېر هم زیات کړي او دا سیمه به د ده اولاد ته وسپاري!! دا د آسمان تر ستورو او د ځمکې تر شګو د بني اسرائیلو د نسل د زیاتېدو مبالغه د بایبل په څو ځایونو کې مخې ته راځي، د بایبل لیکوال په دې نه پوهېدو چې د بني اسرائیلو ټول شمېر (د یعقوب علیه السلام له پیدا ېښته تر قیامته پورې) به دومره هم نه شي لکه د آسمان د یوې وړې برخې د ستورو شمېر، که تاسو د بایبل دا خبره هغه چا ته وکړئ چې د ستورو په اړه تحقیق کوي او په دې پوهېږي چې په آسمان کې څومره ستور لیکي او په هر ستور لیکي کې څومره ستوري دي، هغه به درته ووایي چې د انسان له پیدا ېښته تر نن پورې د ټولو انسانانو شمېر د یوه ستور لیکي د ټولو ستورو د یوې وړې برخې په اندازه هم نه دی او په آسمان کې نږدې یو سل شل ملیارده ستور لیکي دي!! آیا ممکنه ده علیم خدای داسې له مبالغې ډکې او د حقیقت خلاف خبره وکړي او ووایي چې د ابراهیم علیه السلام د اولاد شمېر به د آسمان تر ستورو او د ځمکې تر شګو هم زیات شي، داسې خبره خو یوازې یو شاعر کولی شي نه یو عالم او محقق انسان!!

• خدای ابرام ته وایي چې قرباني وکړه، که ستا قرباني قبوله شوه نو باید مطمئن شې چې زما ژمنه حتماً ترسره کېږي، د قربانۍ د قبلېدو نښه دا ده چې د قربانۍ په غوښه به یوه لوخړه راشي، همداسې وشول.

• قرآن د بایبل دا ټولې خبرې ردوي، ستورو ته د کتلو په اړه د بایبل د وینا خلاف فرمایي چې دا په ځوانۍ کې له خپل قوم سره د ابراهیم علیه السلام د مناقشې یوه صحنه وه، بتانو ته ئې وکتل او وئې ویل چې دا خو تاسو په خپلو لاسونو جوړ کړي څنګه ئې خدایان ګڼئ، د آسمان ستورو، سپوږمۍ او لمر ته ئې ګوته ونیوله او وئې ویل: دا خو پرېوځي، زه پرېوتونکي په خدائۍ نه منم! د مرغانو د ذبح کولو په اړه فرمایي: ابراهیم علیه السلام دعا وکړه: خدایه! ما ته راوښیه چې مړي څنګه بېرته راژوندي کوې، الله تعالی وفرمایل: آیا په بیا راژوندي کېدو باور نه لرې؟ وئې ویل: ولې به باور نه لرم، غواړم زړه مې ډاډه شي، الله تعالی وفرمایل: څلور مرغان راواخله، له ځان سره ئې روږدي کړه، بیا ځینې پر یوه، ځینې پر بل او ځینې پر بل غره کېږده او بیا ورغږ کړه، چې خوا ته دې په منډه راشي، که دا مرغان ستا په یوې اشارې ستا خوا ته راځغلي، مړي به همداسې زما په یوې اشارې له قبرونو راپاڅي او زما خوا ته به راځي.

بایبل د هغې قربانۍ په هکله چې خلك ئې خدای ته وړاندې کوي وایي: کومه قرباني چې خدای ئې قبوله کړي، لوخړه راشي او وئې سوځوي، همداراز وایي: د دې قربانۍ په وینو به د معبد خاص خاص ځایونه سره کېږي، یوه برخه به د معبد په خاص ځای کې سوځول کېږي، د غوښې تر ټولو خوندورې برخې به ئې د معبد مجاور کاهن (د دوی ملا) ته ورکول کېږي!! خو قرآن وایي چې خدای نه د دې قربانۍ وینو ته ضرورت لري او نه ئې غوښې ته، د خدای برخه فقیرانو ته ورکړئ، دا د کاهن نه بلکې د فقیرانو برخه ده: لکه چې فرمایي:

9 ` ÏŠAZƒ ©qè=t«ó¡o „ Ïr$qBé& ÏŠ$BBÎ) ÏŠr$dèB 3“ qè=ÏÒs? ÏŠ$BZÏã .... الحج: ۳۷

الله ته ئې نه غوښه رسي او نه ئې وینې، خو ستاسو تقوی ورسي.

همداراز فرمايي:

ğè¤Ø¨ ìï$)ßßq¤ÊÔ&r $¢]ß{qæù الحج: ۲۸

نو په خپله هم تري وخوړئ او پر بې وزلي فقير ئې هم وخوړئ.

تاسو به د بايبل په ځای ځای کې له دې سره مخامخ شئ چې د بايبل خدای د ماشومانو په څېر دی، کله په وړې خبرې تر حده زيات خوشحاله شي او کله په وړې خبرې سخت غصه، کله د وړوکي کار په مقابل کې تر اووم پوښته مکافات ورکوي او کله د وړې اشتباه په مقابل کې د انسان تر اوومه پوښته سخته سزا ورکوي!! دلته وايي چې ابرام تر مانبامه د غوښو څارنه وکړه خو مانبام په ژور خوب ويده شو او خدای د همدې ويده کېدو داسې سزا ورکړه: ستا نسل به څلور سوه کاله په پردي ملك کې د غلامۍ ژوند تېروي او ظلم به پرې کېږي!! خو قرآن وايي نه زوی د پلار په ګناه نيول کېږي او نه پلار د زوی په جرم، هر چا ته د خپل عمل او هڅو بدله ورکول کېږي:

ÇÌÈ Óë™ $B ßvÎ Ç» ¡ $Mï § ßßb&r ÇÌÈ 3‘ •z é‘ør«Î#r âï? ßv& النجم: ۳۸-۳۹

دا چې هيڅوك به د بل (د ګناه) پېټی په اوږو نه وړي، او دا چې انسان ته له خپلې هڅې پرته بل څه نه ورپه برخه کېږي.

خو بايبل تر همدې عنوان لاندې له ۱۷ تر ۲۱ فقرې پورې داسې ليکي:

کله چې لمر پرېوت او تياره شوه، تورې لوخړې او ځلانده لمبه د غوښو له منځه تېره شوه، په دغه ورځ خدای له ابرام سره ژمنه وکړه او وئې فرمايل: زه دغه سيمه د مصر له پولې تر فرات پورې ستا نسل ته سپارم، (يعني د قيني، قنزي، قدموني، حيتي، فرزي، رفايي، اموري، کنعاني، جرجاشي او يبوسي قبيلو ټاټوبي)

هاجر او اسمعيل

بايبل تر دې عنوان لاندې هم ډېرې سپکې سپورې او غلطې ويناوې لري او ليکي:

سارای ابرام ته وویل: زه اولاد نه لرم، ته زما دا وینځه په نکاح کړه چې زما لپاره اولاد ترې پیدا شي، ابرام موافقه وکړه، خو کله چې هاجر حامله (امیندواره) شوه، نو مغروره شوه او سارای ته ئې د حقارت په سترګه کتل، سارای ابرام ته شکایت وکړ، هغه په ځواب کې ورته وویل: دا ستا وینځه ده، چې څنګه دې زړه غواړي همغسې ورسره وکړه!! نو سارای له هاجر سره بدسلوکي پیل کړه او هغه وتښتېده!! خو په بېدیا کې یوې فرشتې د هغه چینې خوا ته ولیده چې د شور په لارې کې پرته ده، ورته وئې ویل: بېرته خپلې باداړې ته ستنه شه او اطاعت ئې کوه، زه به ستا نسل زیات کړم، ته حامله یې، زوی به وزېږوې، د اسمعیل نوم پرې کېږده... ستا زوی به وحشي وي، دی به له ټولو سره او ټول به له ده سره جنګېږي!! ... هاجر له ځان سره وویل: آیا په رښتیا ما خدای لیدلی!! ... هاجر کور ته ستنه شوه او زوی ئې پیدا شو او ابرام، اسمعیل ونومولو!!)

دلته څو خبرې په پام کې ولرئ:

قرآن د بایبل د دغو غلطو خبرو د تصحیح لپاره فرمایي:

- هاجر تښتېدلې نه ده بلکې ابراهیم علیه السلام د الله تعالی په امر له خپل زوی اسمعیل علیه السلام سره یو ځای د مکې په وادي کې پرېښوده.
- دا چینه هغه نه ده چې بایبل ئې ادعا کوي، بلکې دا د زمزم چینه ده، چې تر ننه پاتې ده، د زمزم اوبه ترې بهېږي او په خوا کې ئې د اسمعیل علیه السلام اولاد مېشت دي.
- بایبل دلته هم او په ډېرو نورو ځایونو کې هم خدای او فرشته سره خلطوي، دلته وایي چې یوې فرشتې هاجر ولیده خو وروسته د همدغې فرشتې له خولې وایي: زه به ستا اولاد زیات کړم، د هاجر وینا هم داسې لیکي: آیا په رښتیا سره ما خدای لیدلی!! له دې وروسته د ابراهیم علیه السلام په هکله لیکي چې درې فرشتې ورته راغلې او ورپسې لیکي چې له دغو دریو څخه یو ئې خدای وو!! د بایبل لیکوال هڅه کوي چې د دریو خدایانو (خدای، زوی ئې او روح القدس) غلط او بې معنا تصور سم ثابت کړي!! دا د فرشتې او خدای نومونه یو د بل په ځای کارول د همدې لپاره دي!!

• هاجر ته الله تعالی هومره لوړ مقام ورکړ چې د صفا او مروې تر منځ د دې هڅه ئې د حج په څېر د یوه ستر عبادت په مناسکو کې ونیول او وئې فرمایل: څوك چې د خدای د کور طواف ته راځي د هاجر په څېر به د دغو دواړو غونډیو ترمنځ منډه وهي او د هرې غونډۍ پر سر به د دې په څېر کعبې ته مخ اړوي او دعا به کوي!!

• د اسمعیل علیه السلام په هکله د بایبل د لیکوال کچه او بده ژبه خوځول د قومي او مذهبي تعصب زېږنده ده، تاسو به دې ته ورته ویناوې د بایبل په ډېرو ځایونو کې وګورئ چې د دوی کاهنانو د نورو قومونو په هکله کړې دي، پر هغوی ئې لعنت ویلی او د مرګ او له منځه وړلو مستحق ئې ګڼلي!!

د اسحاق د تولد وعده

بایبل په اولسم فصل کې تر دې عنوان لاندې څو خبرې لري:

خدای ابرام ته راڅرګند شو، او ورته وئې ویل: له تا سره مې ژمنه ده چې نسل به دې زیاتوم، له دې وروسته به ستا نوم د ابرام په ځای ابراهیم (د قومونو پلار) وي، دا ځکه چې غواړم ستا له نسله ډېر قومونه او پاچایان راپیدا کړم، دا ژمنه مې تر ابده پورې له تا او ستا له نسله سره ده، زه ستا او ستا د زامنو خدای یم، دغه کنعان به هم تر ابده تا او ستا اولاد ته سپارم او د دوی خدای به وم!!

دلته هم څو خبرو ته پام وکړئ:

• قرآن د بایبل دا خبرې له بنسټه ردوي او وایي چې ابراهیم علیه السلام د اسلامي امت او موحدینو جد دی، ده ته د امامت مقام په دې خاطر ورکړی شو چې په الهي آزموینو کې بریالی شو، خو کله چې ده دا تمنا وکړه چې د امامت منصب دې د ده اولاد ته هم ورپه برخه شي، الله تعالی دا دعا ونه منله او په ځواب کې ئې ورته وفرمایل: ظالمان په دې ژمنې کې نه دي شامل، یعني دا الهي ژمنه په قومي او نسلي بنیاد نه ده ولاړه، داسې نه ده چې له پلاره به زوی ته انتقالېږي که څه هم زوی ظالم او نااهله وي!!

• قرآن د بایبل د دغو غلطو انګېرنو په خلاف وایي چې الله تعالی یوازې د بني اسرائیلو خدای نه دی، د ټولو انسانانو خدای دی، د ده په وړاندې هیڅ قوم پر بل

باندې له نسبي او قومي لحاظه غوره والی نه لري، ټول ئې له يوې خاورې او برابر پيدا کړي، نه سپين پر تور او نه عرب پر عجم څه غوره والی لري.

• تاسو به د بايبل په ډېرو ځايونو کې وګورئ چې الله تعالی ته دا ظالمانه پربکړه منسوبوي چې د نورو قومونو مربوطه سيمې او ځمکې بني اسرائيلو ته سپاري، يوازې دا نه چې ځمکې ئې ترې اخلي او دوی ته ئې سپاري بلکې هغوی د وژلو، شړلو او په غلامۍ کې د ساتلو وړ ګڼي!!

بايبل له دې وروسته په ۱۲ فقرې کې ابراهيم عليه السلام ته د اوامرو په ضمن کې ليکي:

(هر اته ورځنی ماشوم بايد ختنه (سنت) کړی شي... څوك چې ختنه نه شي بايد له قومه وشړلی شي!! ورپسې ليکي له دې وروسته به سارای د ساره (شاهزادګۍ) په نامه يادوې، له دې به د ډېر اولاد خاوند شې، ستا په زامنو کې به ډېر پاچايان راپيدا شي!!

د دغو خبرو په اړه څو ټکيو ته پام وکړئ:

• په ټول بايبل کې به دا په نظر درشي چې د ژوند مهم او اساسي مسايل له پامه غورځول شوي او د دې په ځای د ختنه په څېر وړو وړو او فرعي مسايلو ته د اساسي مسايلو په سترګه کتل شوي!! په ټول قرآن کې د ختنه، نوکانو اخيستل، وېښتان څومره پرېښودل او دې ته ورته مسايلو په اړه هيڅ نه دي ويل شوي، خو د بايبل له نظره همدغه مسايل هومره اهميت لري چې عدم مراعات ئې د سختې سزا وړ ګڼل شوي، د بايبل له نظره د سر د وېښتانو په اوږدو پرېښودو خدای ډېر زيات راضي کېږي او په لنډولو ئې هومره غصه کېږي چې ستر شخصيتونه د همدې ګناه په سبب سخت مواخذه کوي!!

• د بايبل له نظره د شهزادګۍ نوم ډېر دروند نوم دی، هومره چې ګواکې الله تعالی ئې د ابراهيم عليه السلام د مېرمنې لپاره غوره کوي، خو د قرآن له نظره پاچايان د فساد او ظلم باعث او د عزتمندو خلکو د سپکولو عامل دي، قرآن د سبا د ملکې دا قول رااخلي او هغه تائيدوي چې د پاچايانو په اړه ئې ويلی:

7ÿ‹.r \Œ& $gîel& o¢ä& {þè_r $drß¡ ø βƒö {qèzŠ #Œ} 8qè8¢b} ©M9$%

وئې ويل: يقيناً چې پاچايان کوم کلي ته ننوځي نو تباه کوي ئې او د هغه باعزته خلك سپکوي او همداسې کوي.

بايبل د همدې باب په اتلسم فصل کې ليکي:
(هغه وخت چې ابراهيم د ممري د سيمې په بلوطو کې اوسېدو خدای يو ځل بيا ورته راڅرګند شو، چې قصه ئې داسې وه: ابراهيم په غرمه کې د خپلې خيمې خوله کې ناست وو چې ناڅاپي ئې وليدل درې کسان د ده خوا ته راروان دي، له ځايه پورته شو او د دوی استقبال ته ورغی، ابراهيم تندی پر ځمکه کېښود او دوی ته ئې وويل: اې ښاغلو! هيله کوم چې لږ تم شئ، د دې ونې سيوري ته دمه شئ، زه ځم او ستاسو د پښو وينځلو لپاره اوبه راوړم، يوه مړۍ ډوډۍ به هم راوړم چې وئې خورئ او د سفر د دوام جوګه شئ، تاسو زما مېلمانه يئ، هغوی ورته وويل: چې څه دې وويل همغسې وکړه، ... لازيات وخت نه وو تېر شوی چې ابراهيم څه کوچ، شيدې او کباب خپلو مېلمنو ته راووړ او د دوی تر مخ ئې کېښود او په داسې حال کې چې مېلمانه په خوراك لګيا ول دی ئې خوا ته د يوې ونې په څنګ کې ودرېدو، مېلمنو له ابراهيمه وپوښتل: ساره چېرې ده، هغه وويل په خېمه کې، يوه کس ئې وويل: راتلونکی کال دا وخت به ستا خوا ته راشو او ساره به زوی وزېږوي، ساره د دوی خبرې اورېدې، په دې وخت کې ابراهيم او ساره ډېر عمر خوړلي ول، ساره د دې نه وه چې اولاد ئې په برخه شي، ساره په خپل زړه کې وخندل او وئې ويل: آيا کېدی شي زما په عمر ښځه له داسې بوډا مېړه سره د اولاد خاونده شي؟! خدای ابراهيم ته وويل: ولې ساره وخندل او وئې ويل: آيا کېدی شي زما په عمر ښځه د اولاد خاونده شي؟ مګر داسې کوم کار شته چې خدای ته ګران وي؟ لکه څنګه چې مې تا ته وويل راتلونکی کال به ستا خوا ته بيا راشو او ساره به د زوی خاونده شي، ساره چې وېرېدلې وه، انکار ئې وکړ او وئې ويل: ما نه دي خندلي، ورته وئې ويل: ولې نه؛ ودې خندل)!!

د دې خبرو په اړه لاندې عرايض لرم:

• ګورئ چې دلته هم بايبل خدای له يوې خوا د انسان په څېره کې انځور کړی، ابراهيم ئې پښې ورمنځلې، کوچ، شيدې او کباب ئې وخوړل او له بلې خوا ئې درې ګونی ګنډلی، درې کسان راغلل، ابراهيم ورته سجده وکړه، د دوی له منځه خدای ابراهيم ته وويل، د ساره د زړه خندا او وينا ئې له لرې اورېده، ساره انکار کوي او خدای ورته وايي ولې نه، ودې خندل!!

• قرآن دا ټولې خبرې دروغجنې ګڼي او فرمايي چې د فرشتو يو ټولګی د ځوانانو په بڼه کې د ابراهيم عليه السلام خوا ته راغی، مأموريت ئې دا وو چې د لوط عليه السلام مرستې ته ورشي، هغه وژغوري او مفسد قوم ئې هلاک او کلی پرې رانسکور کړي، هلته د تلو په دوران کې د ابراهيم عليه السلام خوا ته راغلې، تر څو د ده په کورنۍ کې د دوو پيغمبرانو د پيدا کېدو زېری ورکړي، د اسحاق او د هغه د زوی يعقوب عليهما السلام د زېږېدو زېری، ابراهيم عليه السلام د ځوانانو ګمان پرې وکړ، قرآن دا خبره د دې لپاره کوي چې د بايبل دا ادعا تکذيب کړي چې پيغمبران له غيبه خبر دي، دا دی ګورئ چې ابراهيم عليه السلام فرشتې ونه پېژندې، وريته غوښه ئې د دوی مخې ته کېښوده، کله چې هغوی د زوی او لمسي زېری ورکړ په دې خبرې د ده او د ده د مېرمنې باور نه راتلو، کله چې فرشتو ځان ورمعرفي کړ نه پوهېدو چې د څه لپاره راغلې دي!! پوښتنه ترې کوي چې د څه لپاره لېږل شوې يئ، ورته وئې ويل: د لوط په قوم باندې د دوی کلی رانسکوروو، ابراهيم عليه السلام ورته وويل: هلته خو د لوط په څېر صالح انسان هم شته، په هغه به ئې هم رانسکوروئ، ورته وئې ويل: نه، هغه او کورنۍ به ئې ژغورو!! قرآن دا ټولې خبرې د دې لپاره رااخلي چې د بايبل غلطه وينا تصحيح کړي او وښيي چې په غيب له الله تعالی پرته هيڅوک حتی پيغمبران هم نه پوهېږي.

• د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: که ابراهيم عليه السلام دا درې کسان انسانان ګڼل ولې ئې سجده ورته وکړه؟ او که ئې د خدای ګمان پرې کړی ولې ئې کوچ، شيدې او کباب مخې ته ورته ايښي؟

• که خدای له خپلو دوو شريکانو سره يو ځای د ابراهيم عليه السلام خوا ته په خوراک بوخت وو، د عالم د سنبالولو کار ئې چا ته سپارلی وو؟ آيا ستاسو عقل دا

خبره مني چې درې خدايان د بلوط د يوې ونې تر سيوري لاندې ځائېږي، ستومانه کېږي، ډوډۍ خوري، ابراهيم ئې پېښې ورمينځي؟ که داسې وي نو ستاسو پر عقل ژړا په کار ده.

قرآن د بايبل د دغې خبرې د تردید په اړه په دې قاطع دليل او حجت استدلال کوي چې څوك خوراك ته اړ وي هغه خدای نه شي کېدی، په هغه د خدای ګمان مه کوئ، عيسی عليه السلام او مور ئې خوراك کاوو همدا کافي ده چې باور وکړئ هغوی انسانان وو نه خدايان، خوراك د عجز، ضعف او نقص نښه ده، همدا راز فرمايي: که په ځمکې او آسمان کې له يوه خدای نه پرته نور خدايان وی نو حتماً به د ځمکې او آسمان ټولې چارې مختل او هر څه به تباه شوي وو، دا ځکه چې په هغه صورت کې به هر خدای له خپلې خوښې سره سم د دې عالم اداره غوښتله، خپل واك او ځواك به ئې د خپلې خوښې مطابق کارولو، حتماً به د دوی تر منځ د آراوو اختلاف راولاړېدو، په اجراءاتو او تصرفاتو کې به د دوی ېلې ېلې ارادې حتماً په ټکر او تصادم منتج کېدې او دا به په کائناتو کې د لويې تباهۍ سبب جوړېدو. په هستي او کاينات کې دا حاکم نظم او نسق په دې دلالت کوي چې د مخلوقاتو د امورو د تدبير واك او اختيار له يوه ذات سره دی. په الانبياء:۲۲ کې فرمايي:

ÇÈ bqğÁ ƒ $Ø ã Ą œ ‘ ‹ $` » s Ý ù $?‰ ¡ ÿ ª ! ŽŸ] î Ì # ä $ JÍ Ż i b ¾ . ð

که په آسمان او ځمکې کې له الله پرته نور خدايان وی؛ دواړه حتماً تباه کېدل، نو د دوی له ستايلو نه د عرش پالونکي الله لره پاکي ده.

دا د توحيد د اثبات او د متعددو خدايانو د غلطې انګېرنې د تردید دومره مضبوط دليل دی چې هيڅ عاقل انسان ترې انکار نه شي کولی.

بايبل ورپسې ليکي:

(په دې وخت کې دا درې کسان جګ شول تر څو سدوم ته ولاړ شي، ابراهيم هم جګ شو تر څو دوی بدرګه کړي، خو خدای وويل: آيا دا سمه ده چې خپله منصوبه له ابراهيمه پټه وساتم؟ ... نو خدای ابراهيم ته وفرمايل: د سدوم او عموره د خلکو چيغې د ظلم په ضد پورته شوې دي او ګناهونه ئې زيات شوي، نو ځکه لاندې ځم

تر څو هغې استغاثې ته ځواب ووايم چې زما تر غوږ شوې ده!! په دې وخت کې دوه کسان د سدوم په لوري وخوځېدل او خدای د ابراهيم خوا ته پاتې شو!!)

د بايبل له منونکو نه پوښتنه کوو: خدای وايي زه لاندې ځم، خو بيا نه ځي او د ابراهيم خوا ته پاتې کېږي، مګر کېدی شي خدای له خپلې خبرې داسې ژر ژر واوړي؟!! که بايبل وايي چې دا دوه نور کسان هم خدايان او په خدايي کې شريک دي او د دوی تګ د خدای د تګ په معنا دی، نو بيا ولې ئې د فرشتو په نامه يادوي؟ دا مغالطه او ضد او نقيض خبرې د څه لپاره؟

د سدوم د ښار ورانېدا

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: (کله چې دوه فرشتې لمر لوېدو سره د سدوم د ښار دروازې ته ورسېدلې، لوط هلته ناست وو، د دوی په ليدو سره پورته شو او د دوی استقبال ته ورغی او ورته وئې ويل: ښاغليو! نن شپه له ما سره ولاړ شئ او زما مېلمانه شئ،... دوی په سر کې دا بلنه ونه منله، خو د لوط د اصرار او ټينګار په وجه ئې موافقه وکړه، هغه ورته پټيره مړۍ پخه کړه او مکلف مانښامنی ئې ورته تيار کړ، د ودېدو په مهال د ښار خلکو، زړو او ځوانانو د لوط کور محاصره کړ او له ده ئې وغوښتل چې مېلمانه وروسپاري، تر څو بدکاري ورسره وکړي!! لوط له کوره ورووت او هغوی ته ئې وويل: دوستانو! هيله کوم له دې کرکجن کار نه لاس واخلئ، دا دي زما دوه لونې دي، چې څه مو زړه غواړي ورسره وئې کړئ، خو د دغو دوو کسانو چې ما ته ئې پناه راوړې مه مزاحم کېږئ!! هغوی ورته وويل: زمونږ له مخې لرې شه، مونږ دلته پناه درکړې او اوس ته راته امر کوې چې څه وکړو او څه نه!! اوس به له تاسره هغه څه کوو چې غوښتل مو له دغو دوو کسانو سره ئې وکړو!! نو دغه وخت ئې پر لوط برید وکړ او د دروازې د ماتولو هڅه ئې وکړه، په دې وخت کې هغو دوو کسانو لاس وراوږد کړ، لوط ئې کور ته دننه کړ او دروازه ئې بنده کړه او د هغو کسانو سترګې ئې ورړندې کړې چې له کوره بهر ول، تر څو د کور دروازه ونه شي موندلی، ... بيا ئې لوط ته وويل: زامن، لونې، زومان او ټول خپلوان دې، له ښاره وباسه، مونږ خدای رالېږلي يو چې دا ښار وران کړو، ... د لوط زومانو د ده

خبره ونه منله، نو فرشتو ورته وويل: مېرمن او دوه لونې دې له ځان سره روانې کړه... ده ځنډ وکړ، فرشتو څلور سره له لاسونو ونيول او له ښاره بهر ئې خوندي ځای ته ورسول، يوه ئې ورته وويل: د خپل ځان د ژغورلو لپاره وتښتئ، غره ته ولاړ شئ، شا ته مه ګورئ، که په دشته کې پاتې شوئ هلاکت مو حتمي دی!!.. لوط وويل: تمنا کوم، مونږ پرېږدئ چې په دغه واړه کلي کې پاتې شو، غره ته نه شو رسېدلی، ... هغه ورته وويل: ډېر ښه، ستا غوښتنه مو ومنله، دا کلی نه ورانوم، ... لمر لوېدو سره خدای په عموره او سدوم سکروټې وورولې، ټول ښارونه او کلي ئې له ټولو اوسېدونکو او نباتاتو سره له منځه يووړل، خو د لوط مېرمن شا ته وکتل او د مالګې په څلې بدله شوه!!)

که تاسو د دې قصې محتوياتو او هغو الفاظو ته چې ليکونکي کارولي لږ ځير شئ او بيا دا له هغه څه سره مقايسه کړئ چې قرآن د دې قصې په اړه ويلي، نو په دې پوهېدل به درته ګران نه وي چې قرآن د الله تعالی کلام دی او بايبل د يوه کمزوري انسان ګډې وډې خبرې. قرآن د لوط عليه السلام د ژوند دغه برخه په هغه ځای کې د يوې تاريخې بېلګې په توګه رااخلي چې غواړي د حق د لارې مبارزينو ته ووايي: الله تعالی مو هيڅکله يوازې نه پرېږدي، ستاسو د ژغورنې ذمه وار دی، که خلك مو ملګرتيا ونه کړي او ستاسو د مخالفت لپاره په ګډه ملاوتړي نو ملايکې به ستاسو مرستې ته رالېږي، هغه ستاسو د دعاګانو اورېدونکی او منونکی دی، مګر د لوط عليه السلام له قصې خبر نه يئ چې په ځوانۍ کې ئې ايمان راوړ، له ټول قومه يوازې دی دې ته تيار شو چې د خپل تره ابراهيم عليه السلام سره د حق په لار کې د ملګرتيا لپاره ملا وتړي، له هغه سره ئې يو ځای هجرت وکړ، هغه په دغې سيمې کې د دعوت چلولو لپاره پرېښود، قوم ته ئې ويل: له الله تعالی ووېرېږئ، له بدکارۍ او بدلمنۍ لاس واخلئ، آيا هغه ښځې چې الله تعالی ستاسو لپاره پيدا کړې هغه پرېږدئ او د نارينه وو په لوري د شهوت لپاره درومئ؟!! دا هغه کرکجن کار دی چې له تاسو مخکې هيڅا نه دی کړی، د بدکارۍ څرګند محفلونه جوړوئ او لارې شکوئ، د قوم ځواب ئې له دې پرته بل څه نه وو چې لوط او ملګري ئې له خپله ملکه وشړئ، دا د پاکۍ او پاك لمنۍ د خبرو له

مکرر اورېدو خپل غوږونه آرام کړئ، هغه ته ئې وویل: یا دې دا خبرې بندې کړه یا خو دې ته تیار شه چې له خپل ملکه دې وشړو!! هغه خپل رب ته دعا وکړه: زما ربه! په دې مفسد قوم بریا را!! الله تعالی د ده دعا قبوله کړه، فرشتې ئې د څو تنکیو ځوانانو په ښه کې د ده مرستې ته راولېږلې، د فرشتو دغه ټولګی مخکې له دې چې د ده خوا ته راشي ابراهیم علیه السلام ته ورغلې، هغه د مېلمنو ګمان پرې وکړ، وریته غوښه ئې د دوی مخې ته کېښوده، چې متوجه شو میلمانه ئې ډوډۍ ته لاس نه وروړي، ووېرېدو، ګمان ئې وکړ چې ښایي دا خلك د دښمنۍ په نیت راغلي چې ډوډۍ ته لاس نه وروړي، فرشتو ئې پرېشاني رفع کړه او ورته وئې ویل: مونږ فرشتې یو، الله تعالی رالېږلې یو چې د لوط قوم هلاك کړو، هغه وویل: هلته خو لوط هم اوسېږي!! وئې ویل: هغه او د ده مؤمن ملګري به ژغورو، هلته له یوې کورنۍ پرته بله ایمان لرونکې کورنۍ نه شته، تا ته زېرى درکوو چې په کورنۍ کې به دې د اسحاق او یعقوب علیهما السلام په څېر دوه پیغمبران پیدا شي، دی او ښځه ئې حیران شول، ښځې ئې له ډېره حیرته خپل تندی په څپېړه وواهو او وئې ویل: زه بوډۍ او خاوند مې بوډا! څنګه به د اولاد خاوند کېږو؟!! هغوی ورته وویل: آیا د الله تعالی په وعدې کې شك کوئ؟ ترې رخصت شوې، د لوط علیه السلام خوا ته راغلې، هغه هم د زلمو ګمان پرې وکړ، کورته ئې بوتلل، خو د دوی په راتلو سخت پرېشانه او غمجن شو، هومره چې سینه ئې پرې تنګه شوه، له کوره ایستل ئې د مروت خلاف کار ګاڼو او له ساتلو ئې ځان عاجز ګاڼو، قوم پرې خبر شو، د ده کور ئې محاصره کړ، مېلمانه ئې ترې غوښتل، ده ئې په یوازې سر مخنیوی کاوو او ورته ویل ئې: ما ته سپکاوی مه راړوئ، هغو ښځو ته مخه کړئ چې الله تعالی د همدې لپاره پیدا کړې، آیا په تاسو کې کوم هوښیار او عقلمند انسان نه شته چې زما خبره واوري، کاش دلته یوازې نه وی او خپل قوم راسره وی چې ستاسو مخه مې نیولې وی!! په دغه وخت کې فرشتو ورته وویل: مونږ فرشتې یو، ستا مرستې ته راغلې یو، سبا سحر به پر دوی دا کلی رانسکوروو، سبا خو به لرې نه وي؟!! دی او کورنۍ ئې وژغورله، ښځې ئې ورسره ملګرتیا ونه کړه، له قوم سره پاتې شوه او له هغوی سره یو ځای هلاکه شوه، کلی پرې رانسکور شو او تیږې پرې وورېدې!!

قرآن داسې فرمايي:

هود: ۷۹-۸۳

او یقیناً چې زمونږ استاځو ابراهیم ته زېرى راوړې، سلام ئې پرې واچاوو، د سلام ځواب ئې ورکړ او له څه ځنډه پرته ئې وریت شوى سخوندر راوړې، خو چې د دوى لاسونو ته ئې پام شو چې نه ورخوځي نااشنا ئې وګڼل او تړې ووېرېدو، وئې ویل: مه وېرېږه، مونږ د لوط د قوم په لورې لېږل شوي یو، مېرمن ئې ولاړه وه او وئې خندل، نو د اسحاق او تر اسحاق وروسته د یعقوب زېرى مو ورکړ، وئې ویل: واى واى، آیا په داسې حال کې به زوى زېږوم چې په خپله بوډى او خاوند مې بوډا دى، دا خو عجیبه خبره ده؟! وئې ویل: آیا د الله له کاره تعجب کوې، د الله رحمتونه او برکتونه دې پر تاسو وي اې د دې کور اوسېدونکو! بې شکه چې هغه ستایل شوى د عظمت خاوند دى. نو کله چې له ابراهیمه وېره وتښتېده او زېرى پرې وشو نو له مونږ سره ئې د لوط د قوم په اړه چېرې چاړې پیل کړې، یقیناً چې ابراهیم د ډېر زغم خاوند، ډېر نرم زړى او انابت کوونکى وو، اې ابراهیمه! له دې تېر شه، خبره دا ده چې ستا د رب پرېکړه شوې او دوى ته داسې عذاب راتلونکى دى چې نه رد کېږي او کله چې زمونږ استاځي لوط ته ورغلل، پرې غمجن شو او د دوى په راتلو ئې سینه تنګه شوه او وئې ویل: دا خو ډېره سخته ورځ ده. او قوم ئې په منډه منډه ورته راغى او تر دې مخکې ئې هم بدکارونه کول، وئې ویل: اې زما قومه! دا مې لونې دي، دوى درته پاکې او حلالې دي، له الله ووېرېږئ او د مېلمنو په اړه مې شرم او رسوایي مه رااړوئ، آیا په تاسو کې کوم عقلمند کس نه شته؟! وئې ویل: ښه پوهېږې چې ستا د لونو په اړه (د څه کولو) حق نه لرو او ته ښه پوهېږې چې مونږ څه غواړو! وئې ویل: کاش پر تاسو مې زور بر وى او یا مې د مضبوطې اسرې پنا ترلاسه وى! وئې ویل: اې لوطه! مونږ ستا د رب استاځي یو، هیڅکله لاس نه شي درورې، د شپې په یوې برخې کې دې کورنۍ روانه کړه، هیڅوك مو شا ته ونه ګورې، مګر مېرمن دې، یقیناً چې دې ته به همغه څه رسي چې هغو (نورو) ته رسي، بې شکه چې د دوى لپاره ټاکل شوى مهال سباوون دى، آیا سباوون نږدې نه دى؟! نو کله چې زمونږ حکم صادر شو دا سیمه مو لاندې باندې کړه او د پخو خټو هغه ډبرې مو پرله پسې پرې وورولې چې ستا د رب خوا ته په نښه شوې وې او همداسې ورځ له دغو ظالمانو هم لرې نه ده.

ګورئ چې قرآن دا قصه په څومره عبرتناکې او اغېزمنې بڼې کې وړاندې کړې، په هرې برخې کې ئې ستر ستر درسونه پراته، هر څه ئې طبیعي، الفاظ ئې ښکلي، بیان ئې دقیق، د حق د لارې مجاهد ته د صبر او نه مأیوسه کېدو درس ورکوي او ورته وایي: ښایي داسې حالت درباندې راشي چې ستا او د بري تر منځ هیڅ واټن نه وي، د نصرت فرشتې دې خوا ته رسېدلې وي خو ته پرې نه پوهېږې او په همدغه حالت کې هم الله تعالی غواړي تا وآزمویي که دې صبر وکړ، بری دې حتمي دی، مه د دښمن له زیاتوالي وېرېږه او مه د خپلو ملګرو او ملاتړو د لږوالي پروا کوه، د لوط علیه السلام په څېر به دې الله تعالی مرسته کوي او د دښمنانو په وړاندې به دې یوازې نه پرېږدي.

قرآن چې کله د کوم پیغمبر علیه السلام نوم اخلي نو د دې لپاره نه چې د هغه شجره بیان کړي او هدف ئې دا وي چې مونږ ته ووایي پلار ئې څه نومېدو او د زوی نوم ئې څه وو او د کومې قبیلې وو، بلکې مونږ ته وایي چې ده خپل قوم ته څه وویل، له کومو کارونو ئې منع کړي، کومو کارونو ته ئې رابللي، چا پرې ایمان راوړی او چا ئې مخالفت ته ملا تړلې، مستکبرینو او مترفینو څه ځواب ورکړی، د اقتدار او شتمنیو خاوندانو څه چلند ورسره کړی او د قوم د بې وزلو او مستضعفینو ځواب ورته څه وو، مبارزه ئې په څه منتج شوه؟ بایبل د هیڅ پیغمبر په اړه دا خبرې نه کوي، په ټول بایبل کې به د هیڅ پیغمبر د قصې په لړ کې دا خبرې ونه مومئ، وبه ګورئ چې د بایبل لیکوال یوازې د هغه په شجرې ترکیز کوي.!!

بایبل د قرآن په خلاف ادعا کوي چې د لوط ښځه له ده سره یو ځای له سیمې ووته خو په دې خاطر چې شا ته ئې وکتل د مالګې په څلي بدله شوه!! دا څومره خوشې او بېهوده خبره ده!! نه دا د خدای سنت دی چې څوك د مالګې په څلي بدل کړي او نه الله تعالی په دومره وړې خبرې څوك داسې سخت مواخذه کوي، ولې به شا ته کتل جرم او ګناه ګڼي او ولې به د داسې وړې خبرې په سبب داسې ستره سزا ورکوي؟! قرآن هم وایي چې لوط علیه السلام ته ویل شوي وو چې تاسو ووځئ او شا ته مه ګورئ، خو د نه کتلو معنی دا ده چې وروسته پاتې کسانو ته هیڅ اعتناء مه کوئ، دا پروا مه کوئ چې څوك پاتې شو او څه ورسره وشول؟ که ستا مېرمن هم

وروسته پاتې شوه پروا ئې مه کوه!! په یقین سره ویلی شو چې په اصلي انجیل کې به دې ته ورته وینا راغلې وي خو د بایبل لیکوال ترې داسې مسخره قصه جوړه کړې، له دې نه علاوه غربیانو ته باید ووایو: تاسو په تاریخې څېړنو ډېر باور لرئ، آیا ستاسو کوم څېړونکي تراوسه داسې کومه نښه ترلاسه کړې چې د بایبل دا ادعا تائید کړي، په هغې سیمې کې د وران او نسکور شوي کلي ډېر آثار ترلاسه شوي، خو هیڅا نه دي ویلي چې هلته د مالګې داسې یو ځلی وموندلی شو چې د یوې ښځې مجسمه ده!!

لوط او لونې ئې

بایبل تر دې عنوان لاندې د لوط علیه السلام او د ده د پاك لمنو او مجاهدو لونو په هکله داسې څه لیکي چې د هر مؤمن انسان وېښتان ورته ځیږ شي!! لیکي: (خو لوط ووېرېدو او د صوغر په کلي کې د پاتې کېدو په ځای غرنۍ سیمې ته ولاړ او په یوه غار کې ځای په ځای شول، یوه ورځ د لوط مشرې لور خپلې خور ته وویل: په دې ټولې سیمې کې هیڅ نارینه نه شته چې له مونږ سره نکاح وکړي، پلار به مو هم ډېر ژر زوړ شي او نور به نه شي کولی چې له ځانه وروسته نسل ترې پاتې شي، راځه چې شراب پرې وڅښو او نږدېکت ورسره وکړو او په دې توګه د خپل پلار نسل تلپاتې وساتو!! نو همدغه شپه ئې هغه مست کړ او مشره لور ورسره پرېوته، خو لوط د خپلې لور له نږدېکت او سحر د ده له ځنګه له پاځېدو خبر نه شو، سبا مشرې خور کشرې ته وویل: ما تېره شپه له هغه سره نږدېکت وکړ، راځه چې نن شپه بیا شراب پرې وڅښو او دا ځل ته ورسره شپه تېره کړه!! نو بیا ئې هغه مست کړ، کشره لور ورسره ځملاسته، خو بیا هم لوط پرې پوه نه شو، په دې توګه دواړه نجونې له خپله پلاره حامله شوې، دواړو زامن وزېږول!!)

دا د لوط علیه السلام په څېر د یوه جلیل القدره او مجاهد پیغمبر او د ده د پاك لمنو او مجاهدو لونو په هکله د بایبل کرکجنې او دروغجنې خبرې دي، داسې خبرې چې انسان ئې په ویلو او لیکلو شرمېږي، یو پیغمبر به څنګه شراب څښي؟ څنګه به د شرابو د څښلو په وخت کې په دې نه پوهېږي چې دا شراب دي که اوبه؟

څنګه به د ده پاك لمنې لونې د اسې کار کوي؟ کوم عاقل انسان به دا خبره ومني چې لوط علیه السلام په د اسې ځای کې اوسېدو چې هلته هیڅ بل انسان نه وو؟ ولې به د ابراهیم علیه السلام خوا ته نه تلو؟ ابراهیم علیه السلام خو د بایبل په وینا له ده نه یوازې دومره لرې وو چې هغه دوه مېلمانه غرمه وخوځېدل او د لمر لوېدو په مهال د لوط علیه السلام خوا ته ورسېدل؟ څنګه به دا خبره ومني چې په یو ځل نږدیکت سره ښځه حامله کېږي؟ او دا نږدېکت به حتماً په هغو ورځو کې وو چې د ښځو د حامله کېدو احتمال قوي وي؟ بایبل خو وایي چې لوط علیه السلام د یوه د اسې غره په یوه غار کې اوسېدو چې هلته له دوی پرته بل څوك نه وو، نو دا شراب ئې له کومه او له چا ترلاسه کړل؟ دې بې ځوابو پوښتنو ته بایبل او د بایبل منونکي هیڅ ځواب نه لري!!

انسان هغه مهال د قرآن په عظمت ښه پوهېدی شي چې د بایبل په څېر د کوم کتاب په څنګ کې ئې کېږدي او دواړه سره مقایسه کړي او وګوري چې د دوی تر منځ څومره ژور توپیر شته، دومره لکه د ځمکې او آسمان ترمنځ، یو ئې هومره لوړ او بل ئې دومره ټیټ، په دې به په پوه شي چې واقعاً قرآن د الله تعالی کلام دی او بایبل د یوه د اسې انسان د ذهن زېږنده چې غوښتل ئې د عوامو په مزاج برابر کومه قصه له ځانه ولیکي!!

ابراهیم او ابیملك

بایبل تر دې عنوان لاندې یو ځل بیا د ابراهیم علیه السلام هغه قصه تکراراً لیکي چې یوه ظالم واکمن د ده مېرمن ساره تري بوتله، خو دا ځل په د اسې بڼې کې چې له مخکنۍ سره سل په سلو کې توپیر لري، لکه چې دا کاملاً بله قصه وي، دا ځل د اسې لیکي: کله چې ابراهیم د جرار په ښار کې وو، ساره ئې خپله خور معرفي کړه، نو ابیملك د جرار پاچا ځینې کسان ولېږل چې ساره د ده قصر ته راولي، خو په همدې شپې خدای په خوب کې ابیملك ته ورځرګند شو او ورته وئې ویل: ته به خامخا ومرې ځکه مېرونه ښځه دې په نکاح کړې!! ابیملك لاترهغه مهاله له دې سره نه وو ځملاستلی، نو عرض ئې وکړ: خدایه! زه بې تقصیره یم، آیا ته به ما او

زما قوم وژني؟ په خپله ابراهيم ما ته وويل چې دا مې خور ده او ساره هم د ده خبره تائيد کړه او وئې ويل چې دی مې ورور دی، ما هيڅ بد نيت نه درلود، خدای وويل: هو؛ ستا خبره صحيح ده د همدې لپاره مې پرې ننبودې چې ګناه وکړې او هغې ته لاس ورورې اوس نو دا ښځه خپل خاوند ته وسپاره، هغه به دعا درته وکړي او ته به ژوندی پاتې شې!! پاچا سبا سحر وختي پاڅېدو، په تلوار ئې خپل درباريان راوغوښتل، خپل خوب ئې ورته تېر کړ او ټول سخت ووېرېدل، نو دغه وخت پاچا ابراهيم خپل دربار ته راوغوښت او ورته وئې ويل: دا څه کار وو چې تا له مونږ سره وکړ؟ ما له تا سره څه بد کړي وو چې زه او زما ملك دې په داسې لويې ګناه اخته کړو؟... ابراهيم ځواب ورکړ: ګمان مې دا وو چې د دې ملك خلك به له خدايه نه وېرېږي او د دې لپاره چې زما مېرمن تصاحب کړي ما به ووژني، پر دې سربېره دا زما ناسکه خور هم ده، له يوه پلاره يو او ما دا ځان ته په نکاح کړه، کله چې زما خدای زه له خپل ټاټوبي نورو ملکونو ته ولېږلم، له ساره مې وغوښتل چې دا ښېګړه له ما سره وکړي چې په هر ځای کې ځان زما خور معرفي کړي!! نو ابيملك ډېر پسونه، غواوې، غلامان او وينځې ورکړې، د ده مېرمن ساره ئې وروسپارله او ورته وئې ويل: زما په ټول ملك کې وګرځه د اوسېدو لپاره چې دې کوم ځای خوښ شو هلته مېشت شه!!

د بايبل په دې دواړو قصو کې دومره ژور اختلاف او توپير شته چې هيڅوك ئې نه شي توجيه کولی، په مخکنۍ کې ويل شوي چې دا د مصر فرعون وو او دلته ويل شوي چې دا د جرار پاچا ابيملك وو او ورپسې ويل شوي چې ابيملك د فلسطين پاچا وو، هلته ويل شوي چې ساره ئې په نکاح کړه او ډېر وروسته ورته معلومه شوه چې دا د ابراهيم خور نه بلکې مېرمن ده، خو دلته ويل شوي چې خدای پاچا ته د نکاح په همغې لومړۍ شپه په خوب کې وويل چې دا د ابراهيم مېرمن ده، هلته ويل شوي چې فرعون؛ ابراهيم او مېرمن ئې د همدې غلطۍ په سبب له خپل ملکه د فوځيانو په لاس وشړل او دلته ويل شوي چې ابيملك ورته وويل: زما د ملك په هر ځای کې چې خوښ دې وي مېشت شه!!

علاوه پر دې د بايبل له وينا خو داسې معلومېږي چې ابيملك هيڅ تقصير نه

درلود ، تقصير د ابراهيم او د ساره وو چې ده ته ئې حقيقت نه وو ويلی او دا نکاح د ساره په خوښه تر سره شوې!! که داسې وي نو ابيملك څه ګناه درلوده؟ ولې خدای ورته ويلي چې ته حتماً مرې؟ او که ده کومه ګناه کړې وي ولې به خدای د ده په ګناه د ده قوم هم هلاکوي؟ دا ضد او نقيض خبرې او الله تعالی ته د داسې غيرعادلانه پربکړو نسبت به د بايبل ليکونکی او منونکي څنګه توجيه کوي؟؟ څنګه ومنو چې ساره د ابراهيم عليه السلام ناسکه خور وه او ده ورسره نکاح کړې وه!! قرآن خو مونږ ته وايي چې ستاسو دين همغه د ابراهيم دين دی، څه چې په هغه دين کې حلال وو درته حلال دي او څه چې حرام وو حرام دي، قرآن خو له خور سره نکاح تحريم کړې ده، آيا دا کېدی شي چې د ابراهيم عليه السلام په دين کې داسې نکاح جائز وي؟ نن خو علم په قاطع الفاظو د قرآن خبره تائيدوي او له داسې نږدې خپلوانو سره نکاح سخت مضر ګڼي، عليم خدای به څنګه داسې مضر او تاواني نکاح جائز شمېري؟!!

په قرآن کې د بايبل دغه غلطه او بې محتوی قصه نه مومو ، خو په روایاتو کې ځينې داسې روايات شته چې دا قصه په کې راغلې، خو هغه هم د بايبل له وينا سره ژور توپير لري، دا روايات له قرآن سره تعارض لري، هم د الفاظو له مخې او هم د محتوا له مخې، احتمالاً دا روايات له اسرائيلي منابعو څخه اخيستل شوي او يا راوي د بايبل خبره کوله خو اورېدونکي ګمان کړی چې دا د ده خبره ده!! روايت داسې دی:

عن أبي هريرة: أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال لم يكذب إبراهيم النبي عليه السلام قط إلا ثلاث كذبات ثنتين في ذات الله قوله إني سقيم وقوله بل فعله كبيرهم هذا وواحدة في شأن سارة....

له ابو هريرة رضي الله عنه روايت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: ابراهيم عليه السلام له دريو درواغو پرته هيڅ درواغ نه دي ويلي، دوه ئې د الله تعالی د ذات په اړه وو ، چې يو ئې د ده دا وينا وه چې وئې ويل: زه ناروغ يم او بل ئې دا وينا چې وئې ويل: د دوی دغه لوی بت دا کار کړی او يو ئې د ساره په هکله چې ويلي ئې وو دا مې خور ده...

خو د قرآن له مخې د ابراهيم عليه السلام پنځه خبرې داسې ګڼل کېدی شي چې يا ئې توريه کړې او يا ئې د استدلال لپاره داسې څه ويلي چې وروسته ئې په خپله رد کړي:

šú üÎïÏÝ$<= ïnéÍw A$% Ïùä $Ø=ù 'Îí #‹»d A$% $¥.ö. #ä‘ ðØ$ïøã£_ $Ø=ù -١

ÇÏÈ الانعام: ٧٦

کله چې د شپې تياره پرې راغله او ستوری ئې وليد وئې ويل: دا مې رب دی، خو کله چې پرېووت وئې ويل: پرېوتونکي نه خوښوم.

'Îí 'Î‰ö ïÏ©ûÈ A$% Ïùä $Ø=ù 'Îí #‹»d A$% $Z-$/ •J)ïÏ$ #ä‘ $Ø=ù -٢

ÇÏÈ û,ÎkÐ9$ÏQö)ïÏ$`Ï žú ðqà2 Ÿ الانعام: ٧٧

کله چې ئې سپوږمۍ د راختو په حال کې وليدله وئې ويل: دا مې رب دی، خو چې پرېوته وئې ويل: که مې خپل رب لارنښوونه ونه کړي له لارورکې قوم څخه به وم.

'Ïö)Éöï)»ƒ A$% ÏM=ùä $Ø=ù ž9ò2 &!‹»d 'Îí #‹»d A$% ÆZî-$/ § ðœ9$#ä‘ $Ø=ù -٣

ÇÏÈ bqäÎôÊ$ïÏ$Ï ïÏ$ Ï/ الانعام: ٧٨

کله چې ئې لمر د راختو په حال کې وليد وئې ويل: دا مې رب دی، دا خو تر ټولو ستر دی، خو چې پرېووت وئې ويل: اې زما قومه! زه له هغو (معبودانو) بې زاره يم چې تاسو ئې له (خدای) سره شريکوئ.

۴- غوښتل ئې د بتانو د ماتولو لپاره په ښار کې پاتې شي، خلکو ته ئې وويل: إني سقيم (زه ناروغ يم)، مېلې ته نه ځم.

۵- کله چې ئې بتان مات کړل او تبر ئې د لوی بت په غاړې کې وځړاوو، خلکو تري وپوښتل چې دا کار تا کړئ، وئې ويل: بل فعله کبيرهم: ما نه بلکې د دوی دغه ستر

بت دا کار کړی. خو ورپسې ئې ورته وویل آیا د هغه څه عبادت کوئ چې نه ګټه دررسولی شي او نه تاوان درنه دفع کولی شي؟!!

په حقیقت کې دا پنځه پورتنۍ خبرې دروغ نه وې، د درواغو اطلاق نه شي پرې کېدی، خو که د دغه روایت له مخې په هغوی د درواغو اطلاق کېږي، نو بیا خو درې کذبات نه بلکې پنځه دي او د الله تعالی په اړه خو دوه نه بلکې درې دي، د خپلې مېرمنې په هکله دا خبره ده ته منسوبول چې ویلي ئې وو دا مې خور ده، په دې هکله نه یوازې په قرآن کې کومه اشاره نه مومو، بلکې د دې خبرې په کولو سره د قرآن د وینا مخالفت کېږي، ځکه قرآن هغه پنځه خبرې یادوي او دا روایت دغه درې ترې حذفوي او په ځای ئې هغه خبره راوړي چې قرآن نه ده کړې!! د قرآن له مخې خو د الله تعالی په هکله درې ځلې درواغو ته ورته خبره شوې، درې ځلې ئې ویلي: هذا ربي، هذا ربي، هذا ربي، دا ولې دوه ځلې ګڼل شوي، که په تکلف سره دا درې یو وګڼو نو دوهم ئې کوم دی، (إني سقيم) که (بل فعله كبيرهم) دا دواړه خو في ذات الله نه دي!! یو ئې د بت په اړه دی او بل ئې د ځان په اړه، په روایت کې خو ویل شوي چې: لم يكذب إبراهيم النبي عليه السلام قط إلا ثلاث كذبات ثنتين في ذات الله... او دا دواړه في ذات الله ګڼي: (إني سقيم)، (بل فعله كبيرهم)، حال دا چې دا دواړه (في ذات الله) نه دي، د الله تعالی د ذات په اړه خو یوازې هغه درې ځلې (هذا ربي) ویل دي، د ساره د قصې لپاره خو په دې روایت کې هم مجال نه پاتې کېږي!!

مسلمانان حدیث ته د قرآن د شرحې او تفسیر په سترګه ګوري، طبیعي ده چې شرح او تفسیر هیڅکله له متن سره تعارض نه شي درلودی، کوم روایت چې له قرآن سره اړخ نه لګوي مسلمانان ورته اعتبار نه ورکوي.

دا باید ووایم چې په بایبل کې له تحقیق نه مخکې ما څو ځلې د دې حدیث په اوربدو سره ژړلي او ویلي مې دي: یا الله آیا تا ابراهیم علیه السلام، خپل خلیل، په دې سره هم ابتلاء کړی؟!! خو د بایبل له مطالعې وروسته چې کله ما په دې روایت کې غور وکړ او د قرآن په رڼا کې ورته ځیر شوم راته معلومه شوه چې دا روایت له

قرآن سره تعارض لري او د بايبل خبره يو دروغجن او بې بنسټه تور دی.

بايبل د دې قصې په پای کې ليکي: (دغه مهال ابراهيم خدای ته دعا وکړه او خدای پاچا، د ده مېرمنو او وينځو ته شفا ورکړه، تر څو وکولی شي د اولاد خاوند شي، دا ځکه چې خدای په دې خاطر د ده ټولې مېرمنې شنډې کړې وې چې ابيملك د ابراهيم مېرمن ساره ځان ته نکاح کړې وه!!)

د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: د دې خبرې معنا خو دا ده چې ساره دومره اوړده موده د ابيملك په نکاح کې پاتې شوې چې ده او مېرمنو ته ئې معلومه شوې چې ټولې شنډې شوې دي، د ښځو شنډېدل خو په يوه شپه کې نه ښځو ته معلومېږي او نه ئې خاوندانو ته!! د پاچا مېرمنو څه ګناه کړې وه چې د مېړه په جرم مجازات کېږي؟ وينځو څه ګناه کړې وه چې هغوی هم د پاچا په جرم ناروغه کړی شوې؟! آيا دا خبره له انساني عقله سره اړخ لګوي چې د يوې شپې په څو ساعتونو کې هم د پاچا مېرمنې شنډې شي او هم ببرته روغې، د ښځې په شنډېدو خو داسې ژر ډېر حاذق ډاکټر هم له ډېرو پرمخ تللو وسايلو سره نه شي پوهېدی!! تر ټولو لويه پوښتنه دا ده چې آيا د بايبل ليکونکي خپله هغه خبره هېره کړې چې ويل ئې د ابراهيم عليه السلام خېمې ته د خدای او دوو فرشتو د راتلو په مهال د ده مېرمن ساره هومره عمر خوړلې بوډی وه چې د اولاد درلودو طمع ئې ختمه شوې وه او حتی د فرشتو او حتی خدای په دې خبرې ئې باور نه شو کولی چې په راتلونکي کال کې به د اولاد خاونده شي، د ابيملك په څېر پاچا چې ګڼ شمېر نورې مېرمنې ئې درلودې او حتماً به ټولې ډېرې ښايسته او پېغلې وې، ولې به يوه بوډی ځان ته نکاح کوي؟ د بايبل د وينا مطابق دا مهال ابراهيم عليه السلام نه نوي کلن او د ساره عمر به تر نوي زيات وو، کوم عقل به دا خبره ومنې چې يوه داسې پاچا دا په زور ځان ته نکاح کړه چې ګڼ شمېر نورې مېرمنې ئې هم درلودې؟!

له دغې بې بنسټه قصې وروسته بايبل ليکي: (خدای په خپلې وعدې وفا وکړه او ساره همغه مهال حامله شوه چې خدای ټاکلی وو او په زوړوالي کې ئې ابراهيم ته زوی وزېږاوو او ابراهيم پر هغه د اسحاق (خندا) نوم کېښود،... په اتمه ورځ ئې سنت کړ،... د اسحاق د تولد په مهال ابراهيم نه نوي کلن وو!! ... او ساره وويل: چا

دا ګمان کاوو چې زه به یوه ورځ د ابراهیم زوی ته تی ورکوم؟!! خو دا دی ما په زېښت کې هغه ته زوی وزېږاوو؟!)

بایبل د ټولو تاریخي شواهدو خلاف او د ابراهیم علیه السلام په هکله د یوه ناروا او ظالمانه تور په توګه لیکي چې ابراهیم علیه السلام خپله مېرمن هاجر د ساره په وینا له کوره وشړله او هغه په بئر شبع کې ځای په ځای شوه: (یوه ورځ ساره متوجه شوه چې اسمعیل د مصري هاجر زوی اسحاق ځوروي، نو ابراهیم ته ئې وویل: دا وینځه او زوی ئې له کوره وباسه، ځکه اسمعیل به زما د زوی اسحاق ترځنګ ستا وارث نه وي!! دې خبرې ابراهیم سخت وځوراوو ، ځکه چې اسمعیل هم د ده زوی وو ، خو خدای ورته وفرمایل: د خپل زوی او وینځې په اړه اندېښنه مه کوه، څه چې ساره ویلي همغسې وکړه!! نو ابراهیم سحر وختي پاڅېدو ، ډوډۍ او د اوبو ډك ژی ئې د هاجر پر اوږو کېښود او له زوی سره ئې یو ځای له کوره وایسته، هاجر په بئر شبع کې لالهانده ګرځېده... کله چې د مشك اوبه تمامې شوې، خپل زوی ئې د بوټو لاندې پرېښود او دا سل ګزه لرې کښېناسته او له ځان سره ئې وویل: نه غواړم د خپل زوی مرګ په خپلو سترګو وګورم او په زوره زوره ئې وژړل، دغه وخت خدای د ماشوم چیغو ته متوجه شو او د خدای فرشتې هاجر ته غږ کړ: اې هاجر! څه شوې ، مه ژاړه! ځکه خدای ستا د ماشوم چیغې اورېدلې دي، ورشه هغه درواخله او په خپلې غېږې کې ئې ونیسه... بیا خدای د هاجر سترګې پرانستلې او هغې په خپلې خوا کې چینه ولیده، مشك ئې ترې ډك کړ او خپل زوی ته ئې اوبه ورکړې، خدای له اسمعیل سره وو ، هغه د فاران په دشتې کې ستر شو او مور ئې یوه مصرۍ نجلۍ ورته وکړه...)

دلته څو داسې خبرې ترسترګو کېږي چې د حقیقت خلاف او د یوه ستر پیغمبر په اړه ستر تور او اتهام ګڼل کېږي:

- بایبل له یوې خوا لیکي چې دغه مهال اسمعیل علیه السلام دومره وړوکی ماشوم وو چې مور په غېږ کې ګرځاوو ، د یوه بوټي سیوري لاندې ئې څملاوو ، خو له بلې خوا لیکي چې ساره متوجه شوه اسمعیل اسحاق ځوروي!! پوښتنه کوو: آیا یو تی خور وړوکی ماشوم هم کولی شي بل ماشوم هومره وځوروي چې د ساره په

څېر صبرناکه مور ئې ونه شي زغملی او له ابراهیم علیه السلام نه وغواړي چې دا او مور ئې له دې کوره وشړه؟!!

- ټول تاریخي شواهد په دې شهادت ورکوي چې ابراهیم علیه السلام، د الله تعالی په حکم، خپله مېرمن هاجر رضي الله عنها او خپل زوی اسمعیل علیه السلام د مکې په وادي کې پرېښي. دلته د اسمعیل علیه السلام تر پښو لاندې د زمزم چینه راخوټېدلې او همدلته د ده له نسله د بني اسمعیل لویه قبیله جوړه شوې.
- نه ابراهیم علیه السلام خپله مېرمن له کوره شړلې ده او نه دا په بئر شبع کې ځای په ځای شوې او نه هغه چینه په بئر شبع کې راخوټېدلې، په دې هکله د بایبل ادعا بې بنسټه او د تاریخي حقایقو خلاف ده. که دا کار شوی وی نو اوس به خلکو د زمزم د چینې په ځای د بئر شبع چینې ته مخه کوله او هغې ته به ئې دومره په درنه سترګه کتل چې زمزم ته ګوري!!
- څنګه به د ابراهیم علیه السلام په څېر یو ستر شخصیت، د ګڼ شمېر پیغمبرانو پلار او نیکه، داسې د عدالت او عاطفې خلاف کار کوي چې خپله یوه مېرمن د بلې د خوشحالولو لپاره په داسې حال کې له کوره وشړي چې تی خور ماشوم ئې په غېږ کې دی؟!!
- قرآن دا خبره له بنسټه ردوي او وایي چې ابراهیم علیه السلام خپله مېرمن هاجر او زوی ئې په مکه کې پرېښودل او دا دعا ئې وکړه:

{qß‹Éäï $Z/‘ Ïß$s ß‰$ 7 Ï‹/ ‰Yäà ?ö- “ Ï Îöî Š#qÎ ÓÉÍĥê `Ï ÅMZ3Ø‹ Þß $Z/§

ÓÖ§è9 ÏN‘•JW9$ `Ï NÖ‰ãÖ‰r ÑÍÖÎ ü‘ ÈÞ Ä $Z9$ Š/E Ï Æ‰ïì ÖèÔ_$ì o¢‹Á9$

’Î ãÓ« `Ï ‹ì $’?ã 4 ÿ/ì $Br ßÎèç$Br ’Å‰ $B Ð-è? 7 ŘÎ $Y/‘ ÇÌÈ brãâ„

‚» sØÎr Ÿ‹ë»JØÎÎ9Å‰$’?ã ’Í = dr “ Ï‰$-Ì ‰ð s‰ÇÌÈ ì$J¡ 9$’Î Ÿr ÇÙ ÖŦ$

ì$ãŠÖ6)?r $Y/‘ ÓÉÍĥê `Ïr íq‹Á9$OŠÉÍÓÍ_èÔ_$É‘ ÇÌÈ ì$ã$!$Ï‹Ü ¡9 ’Îì ÐÎ

ÇÍÈ ابراهیم: ۳۷-۴۰

ې زمونږ ربه! ما خو د خپل اولاد ځينې، ستا د محترم کور خوا ته په داسې بېدیا کې مېشت کړل چې بې بوټي ده، اې زمونږ ربه! د دې لپاره چې لمونځ اقامه کړی شي، د خلکو زړونه د دوی لوري ته رامات کړه او له مېوو روزي ورکړه چې شکر پر ځای کړي. اې زمونږ ربه! یقیناً چې ته په هر هغه څه پوهېږې چې مونږ ئې پټوو یا ئې ښکاره کوو او پر الله خو نه څه په آسمان کې پټ پاتې کېږي او نه په ځمکې کې، ستاینه هغه الله لره ده چې ما ته ئې په زړښت کې اسمعیل او اسحاق راپه برخه کړل، بې شکه چې زما رب د دعاګانو اورېدونکی دی، اې زما ربه! لمونځ کوونکی مې کړې او اولاد مې هم، اې زمونږ ربه! او دعا مې قبوله کړې!!

د قرآن له دغو آیتونو نه چې د ابراهیم علیه السلام دعا ئې په ډېرې اغېزمنې بڼې کې بیان کړې، څو خبرې په صراحت سره معلومېږي:

- ابراهیم علیه السلام خپله مېرمن هاجر او زوی ئې اسمعیل علیه السلام د مکې په بېدیا کې هغه مهال پرېښودل چې هغه ناوسپېره ډاګ وو او هېڅ بوټی په کې نه راټوکېدو.
- دا کار ئې د الله تعالی په امر او په دې موخه کړی وو چې دلته به څو کاله وروسته د الله تعالی محترم کور (بیت الله) جوړوي.
- د دوی لپاره ئې د رزق او د دوی په لوري د خلکو د زړونو د راماتېدو دعا ئې وکړه. دا ځکه چې په هغې وچې بېدیا کې نه بل انسان اوسېدو او نه بوټي، ونې او اوبه وې.
- مطمئن وو چې الله تعالی به دا دعا داسې قبلوي لکه ده ته چې ئې په زړښت کې اولاد ورکړ. د دعا له الفاظو معلومېږي چې اسمعیل تر اسحق مشر وو.
- د دعا په الفاظو کې د ده قوي عاطفه او د مېرمنې او زوی په نسبت د ده ژور زړه سوی او قوي مینه د څپانده سیند په څېر انځور شوې. د دې دعا په اورېدو سره به د هر مهربان پلار له سترګو اوښکې بهېږي.

د ابراهیم امتحان

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکلي: (څه وخت تېر شو، خدای وغوښتل چې

ابراهيم امتحان کړي، نو هغه ته ئې غږ کړ: اې ابراهيمه! خپل يوازنی زوی يعني اسحاق چې ډېر درباندې ګران دی، درسره روان کړه او د موريا سيمې ته ولاړ شه او هلته ئې د هغه غره پر سر د سوځېدونکې هديې په توګه قرباني کړه، چې زه به ئې دروښيم)، ابراهيم سحر وختي پاڅېدو، څه د سوند لرګي ئې د قربانۍ سوځولو لپاره په خره بار کړل، زوی او دوه نوکران ئې له ځان سره په همغه لوري روان کړل او دري ورځې وروسته ئې هغه ځای له لرې وليد ، نوکرانو ته ئې وويل: تاسو له خره سره دلته پاتې شئ، زه او زوی مې څو چې هلته د خدای عبادت وکړو ... لرګي ئې اسحاق ته ورپه شا کړل او په خپله ئې چاړه او هغه څه واخيستل چې د قربانۍ لرګي به پرې بلوي، ... اسحاق پوښتنه ترې وکړه: مونږ لرګي او اور راسره لرو خو د قربانۍ وری چېرې دی؟ ځواب ئې ورکړ چې خدای به د وري بندوبست وکړي!! ... کله چې هغه ځای ته ورسېدل، لرګي ئې پرې کېښودل او اسحاق ئې وتاړو او پر لرګو ئې پرې باسو ، ... چاړه ئې اوچته کړه چې اسحاق قرباني کړي، په همدې وخت کې د خدای فرشتې له آسمانه پرې غږ کړ: ابراهيمه ابراهيمه ! چاړه پر ځمکه کېږده او زوی ته دې تاوان مه رسوه اوس پوه شوم چې د خدای مطيع بنده يې، دا ځکه چې يوازنی زوی دې ترې ونه سپماوو!!)

دلته څو اعتراضات لرو:

- په دې وخت کې اسحاق عليه السلام د ابراهيم عليه السلام يوازنی زوی نه وو ، تر ده مخکې اسمعيل عليه السلام پيدا شوی وو. که فرشتې ورته ويلي وي چې يوازنی زوی دې له خدايه ونه سپماوو نو دا بايد اسحاق نه بلکې اسمعيل عليه السلام وي. ځکه د يوازني زوی صيغه يوازې په اسمعيل عليه السلام صدق کولی شي. د مشر زوی په شته والي کې کشر زوی ته يوازنی زوی نه شي ويل کېدی.
- د بايبل وينا داسې ده چې ګواکې ابراهيم عليه السلام خپلو نوکرانو ته رښتيا خبره ونه کړه، د دې په ځای چې ووايي زوی مې قرباني کوم ورته وئې ويل: مونږ عبادت کوو او ببرته راځو!! اسحاق عليه السلام ئې هم په حقيقت نه وو پوه کړی. معلومه نه ده چې هلته ئې په زور راځملولی او که په خپله خوښه قربانۍ ته چمتو شوی، د بايبل له الفاظو خو داسې معلومېږي چې هغه ئې په زور ترلی او د لرګيو له

پاسه ئې ځملولی!!

• قرآن د بايبل دا ادعاوې ردوي، د اسمعيل عليه السلام د قرباني کولو خبره کوي، خو داسې چې ابراهيم عليه السلام د خپل خوب او د ده د قرباني کولو خبره ورته کړې او هغه په ځواب کې ورته وايي: مهربانه پلاره! په څه چې الله تعالى مأموره کړی يې هغه ترسره کړه، إن شاء الله ما به صابر وممې، اسمعيل ئې له ځان سره روان کړی، د قربانۍ لپاره ئې پرمخې ځملولی، چاړه ئې په غاړه ورته ايښې، خو چې سترګې ئې پرانيستې د اسمعيل پر ځای ئې پسه تر خپلې چاړې لاندې موندلی!! د قرآن الفاظ دا دي:

Ø»=âÎ pRëœ6ù ÇËÈ ûüÅî»Á9$`Ä ’í é÷d É‘ ÇÈ ëï¥‰Ø™ ’Îí 4‹Î ë÷ëd#Œ ’ÎA$%r

#Œ$B ëÁR$ 7t2Œ þÎëQ$ZJ¤$’Î3‘ ‘& þÎÓ_ƒ A$% Óë¡ 9$qèB ÷=/ $H»ù ÇËÈ ÐŠÎm

$J=Ð& $Ø=ù ÇËÈ ûïÎÉÁ9$`Ä ª! ¤a$© bÎ þÎÉF™ æB»ê$B Øèë¤M/'»ƒ A$% 2” •?

“ Ìøu 7Ï° ‹ . $RÎ $ƒæ°9$M¥Œ ¹ ¥ç% ÇÍÈ ÐŠÐ°•Ð»ƒ b& pY#‰»Rr ÇÍÈ ëÎî f Ù ½Ø©r

$Yø•?r ÇËÈ ÐŠÃã Ø ÐÉÎ pY#‰ùr ÇÍÈ ÐüÎ¤¤¥(è=7¤¤q¿ # ‹ »d žc Î ÇÍÈ ûüŽÅé¤¤$

ôÄ ½ÐÎ ÇÍÈ ûüŽÅé¤¤$ “ Ìøu 7Ï° ‹ . ÇÍÈ OŠÐ°•Ð #?ã Ñ»™ ÇÍÈ ûïÌÅÐ$’Î ønøã

ÇËÈ šú üŽB»¤¤$RŠ$6Ã الصافات: ۹۹-۱۱۱

او وئې ويل: زه خو د خپل رب په لوري ځم، يقين لرم چې هغه به لار راوښيي، اې زما ربه! له صالحينو څخه ئې راپه برخه کړې، نو د يوه صبرناك زلمي زېرى مو ورکړ، نو چې کله له ده سره د تګ عمر ته ورسېدو، وئې ويل: اې زويه! په خوب کې وينم چې تا ذبح کوم، وګوره چې ستا رأيه څه ده؟ هغه وويل: پلار جانه! په کوم کار چې ګمارل شوی يې هغه ترسره کړه، که خدای کول ما به له صبر کوونکو څخه وممې، کله چې دواړه (خپل رب ته) تسليم شول او هغه ئې پرمخې پرې ايست او غږ مو ورته وکړ چې اې ابراهيمه! بې شکه چې تا خپل خوب رښتيا کړ، مونږ خو نېکانو ته داسې بدله ورکوو، يقيناً چې دا څرګنده ابتلا او آزموينه وه او لويه

قرباني مو په بدل کې ورکړه او د ده په اړه مو په وروستنيو کې دا (خبره) پرېښوده چې پر ابراهيم دې سلامونه وي، همداراز نېکانو ته بدله ورکوو، يقيناً چې هغه زما له مؤمنو بندګانو څخه وو.

له دې بيانه معلومېږي چې اسحاق عليه السلام تر اسمعيل عليه السلام وروسته پيدا شوی. که څه هم د بايبل ليکوال هڅه کړې چې اسحاق يوازنی زوی او د اسمعيل عليه السلام همزولی معرفي کړي خو داسې الفاظ ئې کارولي چې له ده سره ئې د دې ادعا په اثبات کې مرسته نه ده کړې، برعکس د ده له اظهاراتو هم معلومېږي چې اسمعيل تر اسحاق مشر وو، هغه الفاظ دا دي: کله چې هاجر حامله شوه ... ساره د دې چلند ونشو زغملی، ابراهيم عليه السلام ته ئې شکايت وکړ. اسمعيل اسحاق ځوراوو نو ځکه ساره له ابراهيم عليه السلام نه وغوښتل چې دا له کوره وشړي.

له دې الفاظو خو معلومېږي چې اسمعيل عليه السلام تر اسحاق عليه السلام مشر وو او د يوازني زوی خطاب خو پر ده صدق کوي نه پر اسحاق عليه السلام.

بايبل دلته له داسې يوه څرګند حقيقت نه انکار کړی چې د لمر په څېر روښانه دی، د ابراهيم عليه السلام له زمانې نه او له هغې ورځې چې مبارکه کعبه د ده او اسمعيل عليهما السلام په لاسونو جوړه شوه، تر نن پورې په تېرو نږدې څلورو زرو کلونو کې په سلهاوو مليونو خلکو د دغې کعبې طواف کړی او دا لړۍ تر اوسه روانه ده، هر کال په مليونونو خلك د صفا او مروې تر منځ د هاجر سعي رايادوي، د اسمعيل عليه السلام د ذبحې په ځای کې الله تعالی ته قرباني وړاندې کوي، د اسمعيل عليه السلام اولاد (بني اسمعيل) په مکې مکرمې او د هغې شاوخوا سيمو کې مېشت دي، بايبل دا ټول تاريخي شواهد له پامه غورځولي او داسې بې بنسټه ادعا ئې کړې چې د ثبوت لپاره ئې هيڅ دليل نه شي وړاندې کولی، که ابراهيم عليه السلام په بل ځای کې کوم معبد جوړ کړی وی او د خپل زوی د قرباني کولو مظاهره ئې په کوم بل ځای کې کړې وی نو نن به خلك هغه معبد ته تلل او په هغه ځای کې به ئې قرباني وړاندې کوله!!

اسحاق او ربکا

تر دې عنوان لاندې هم د بايبل ليکوال داسې قصه ليکي چې هر عادي لوستونکی هم پرې پوهېدی شي چې دا حقيقت نه لري او جعلي ده، خلاصه ئې دا ده چې ابراهيم عليه السلام وغوښتل خپل زوی اسحاق عليه السلام ته واده وکړي، خپل ناظر ئې راوغوښت، هغه ته ئې قسم ورکړ چې زما زوی ته زما له خپل قوم او ټبر نه کومه نجلۍ غوره کړه او مه پرېږده چې دی له کنعانيانو نه څوک نکاح کړي، هغه ئې خپل ملك ته ولېږو، پرته له دې چې ورته ووايي چا ته ورشه او د چا لور ورته وغواړه!! هغه ولاړ، سيمې ته ورسېدو، د يوه ځا په غاړه تم شو، دعا ئې وکړه چې خدای ئې په دې سفر کې بريالی کړي، له ځان سره ئې وويل: دلته ودرېږم، نجونې د اوبو لپاره راځي، کومې يوې ته به ووايم چې اوبه راکړه، که هغې اوبه راکړې او راته وئې ويل: چې زه به ستا اوښانو ته هم اوبه ورکړم، نو دا به د دې نښه وي چې خدای همدا نجلۍ د اسحاق لپاره غوره کړې، همداسې وشول، ربکا د ابراهيم د ورور لمسۍ راغله، ده ته ئې اوبه ورکړې اوښان ئې خړوبه کړل او دی پوه شو چې دعا ئې قبوله شوې ... د دوی کور ته ولاړ، د دسترخوان په سر ئې لاس له ډوډۍ خوړلو راتم کړ او د نجلۍ پلار ته ئې وويل: تر څو خپله خبره درته ونه کړم او تاسو زما غوښتنه ونه منئ ډوډۍ نه خورم... ټوله قصه ئې ورته وکړه، هغوی موافقه وکړه او دې ته تيار شول چې ربکا له ده سره يو ځای د اسحاق په لوري وخوځي!!!

پوښتنه دا ده چې ولې به ابراهيم عليه السلام خپل ناظر ته مشخصه لارښوونه نه کوله چې چا ته ورشه او د چا لور تري وغواړه؟ څنګه ومنو چې ناظر په پټو سترګو خوځېدلی او ناڅاپي د ابراهيم عليه السلام د ورور کلي ته رسېدلی او د هغه له لمسۍ سره مخامخ شوی؟ همغه چې اسحاق ته به ئې راواده کوي؟ مګر کېدی شي د زوی لپاره د ښځې غوره کولو کار دې څوک د يوه ناظر خوښې ته پرېږدي؟ که بايبل ليکلي وی چې ابراهيم عليه السلام ناظر ته وويل: ولاړ شه زما د ورور کلي ته او د هغه لمسۍ زما زوی ته تري وغواړه دا خبره د منلو وړ وه، خو د بايبل دا وينا نه له عقل سره اړخ لګوي او نه د هغه وخت له دود دستور سره!! نه په قبايلي ژوند کې داسې کار معمول دی او نه په ښاري ژوند کې!!

د ابراهيم وفاتېدا

تر دې عنوان لاندې هم د بايبل ليکونکي د دې هڅه کړې چې وښيي اسحاق عليه السلام د ابراهيم عليه السلام اصلي زوی، د ده ځای ناستی، د معنوي مقام او شتمنيو وارث دی، نور زامن ئې له وينځو پيدا شوي، ختيځو سيمو ته ئې ولېږل، اسحاق عليه السلام ئې له ځان سره پرېښود او د وفات په وخت کې ئې خپله شتنمي ده ته وسپارله، نورو ته ئې هسې څه هدېې مدېې ورکړې!! په مسلمانانو کې هم يوه داسې ډله راپيدا شوه چې د پيغمبر عليه السلام ځينې اولاد اصلي ګڼي او ځينې غير اصلي، علي رضي الله عنه ته په دې خاطر پر نورو صحابه وو ترجيح ورکوي چې د پيغمبر عليه السلام د تره زوی وو!! عثمان رضي الله عنه ته چې د پيغمبر عليه السلام دوه لونې ئې يوه په بلې پسې نکاح کړې په دې سترګه نه ګوري!! د پيغمبر عليه السلام په لاس روزل شوو صحابه وو لومړی ابوبکر رضي الله عنه، بيا عمر رضي الله عنه او بيا عثمان رضي الله عنه غوره کړل او بيعت ئې ورسره وکړ، په دې بيعت کې علي رضي الله عنه او زامن ئې هم شامل ول، خو دوی نه يوازې دا اتفاقي پرېکړه نه مني بلکې هغو صحابه وو ته نعوذ بالله د منافق خطاب کوي چې له علي پرته ئې بل څوک د خلافت وړ ګڼلی!!

تاسو به د بايبل په ځای ځای کې وګورئ چې د قومي تعصب دا احساس په يوې او بلې بڼې کې ځان ښيي او ليکوال د دې هڅه کوي چې بني اسرائيل د ابراهيم عليه السلام اصلي اولاد او نور ئې غير اصلي اولاد ثابت کړي. د همدې لپاره قرآن د دوی د دغې غلطې انګېرنې او ادعا د ردولو لپاره فرمايي چې ابراهيم عليه السلام ته نږدې خلك تاسو نه بلکې هغه خلك دي چې د ده فکري ملګرتيا ئې کړې، د ده په لارې تللي، نه هغه چې په نسبي لحاظ ځان هغه ته منسوبوي، فرمايي:

ﺩ ír ª¦ ❀ {qžB#ä šú ï‰❀ óÉ9$# ‹»dr ¤qè7?$ûï‰❀ NŠd'•ûÎ Ä $Y9$ '‹¤¿ žc Î

ÇÏÈ ûüÏŠ»ÒB$

آل عمران: ۲۸

بې شکه چې ابراهيم عليه السلام ته تر ټولو نږدې خلك هغه کسان دي چې د ده متابعت ئې کړی او دا پېغمبر او هغه چې ايمان ئې راوړی او الله د مؤمنانو ولي دی.

بني اسرائيل په دې غره ول چې د ابراهيم عليه السلام اولاده دي، ګڼ شمېر پېغمبران په دوی کې مبعوث شوي، دوی د دغو پېغمبرانو ورثه دي، د خلکو امامت او پيشوايي د دوی حق دی، دوی د جنت لپاره او جنت د دوی لپاره پيدا شوی،... دلته د دوی د دې غلطو او بې بنسټه تصوراتو د نفي لپاره ويل شوي چې نه تاسو ابراهيم عليه السلام ته نږدې يئ او نه ستاسو مذهب د ده مذهب ته ورته دی، ده ته نږدې خلك يا همغه وو چې د ده متابعت ئې کاوو، يا محمد عليه السلام او د ده با ايمانه ملګري. او الله د دغو مؤمنانو مولا دی. تاسو د ابراهيم عليه السلام له طريقې عدول کړی، ستاسو ظلم او شرك تاسو د هغه له وراثت او امت نه ايستلي ياست، د الله په وړاندې د خپلوی اړيکې، قومي او نسلي تعلقات هېڅ ارزښت نه لري، په دې اساس د خلکو په هکله فيصله نه کوي، ټول ئې له يوې مادې او له يوې جوړې نه پيدا کړي، له بندګانو سره د الله تعالی معامله د دوی د ايمان او عمل له مخې وي، نه د جاه او نسب له مخې.

بايبل ليکي: ابراهيم خپله ټوله شتمني اسحاق ته ورکړه، اما نورو زامنو ته چې د ده له وينځو پيدا شوي وو، څه هديې ورکړې او هغوی ئې په خپل ژوند کې د خپل زوی اسحاق له شا وخوا لرې د ختيځ سيمو ته ولېږل!!

مګر ممکن ده چې د ابراهيم عليه السلام په څېر ستر شخصيت داسې له عدالت او انصاف نه لرې وښې وکړي، يوه زوی ته پر بل ترجيح ورکړي، خپله ټوله شتمني يوه ته ورکړي او نورو ته په ټيټه سترګه وګوري، څه هديې ورکړي او د خپل يوه نازولي زوی له شاوخوا ئې لرې ولېږي؟

د اسمعيل اعقاب

تر دې عنوان لاندې د بايبل ليکوال يو ځل بيا د قومي تعصب په حکم د اسمعيل عليه السلام او د ده د اولاد په اړه له اهانته ډکه لهجه خپلوي، د وينځې زوی ئې ګڼي او د اولاد په اړه ئې وايي چې تل له خپلو وروڼو سره په جګړو بوخت ول، داسې ليکي: د ابراهيم او مصري هاجر (د ساره د وينځې) د زوی اسمعيل د زامنو نومونه د دوی د پيدا ېښت له ترتيب سره سم دا وو: نبايوت، قيدار، ادبيل،

مبسام، مشماع، دومه، مسا، حداد، تيما، يطور، نافيش او قدمه، ... له دوی دولس قبيلې جوړې شوې... تل له خپلو وروڼو سره په جګړو بوخت ول!!

عيسو او يعقوب

تر دې عنوان لاندې د بايبل ليکونکي يوه داسې قصه راوړې چې جمله جمله ئې د خندا وړ ده، هيڅ عاقل انسان به په داسې خوشې، جعلي او له ځانه جوړې کړې قصې باور ونه کړي، انسان ورته حيران شي چې د بايبل منونکي څنګه دا قصه مني او د يوه مقدس کتاب برخه ئې ګڼي او ګمان کوي چې کېدی شي الله تعالی په خپل مقدس کتاب کې داسې قصې هم بيان کړې وي!! انسان دې ته هم حيران شي چې د لندن، واشنګټن او پاريس په څېر ښارونو کې اوسېدونکي غربيان څنګه دا د عقل او علم خلاف خبرې مني!! خو کله چې انسان دې ته متوجه کېږي چې غرب اوس هم په خرافاتو کې ترستوني غرق دی اوس هم هلته ترټولو زيات خرڅېدونکی کتاب د جادو کتاب دی، په ۲۰۰۲ کال کې په اروپا او امريکا کې د جادو د يوه کتاب درې سوه مليونه نسخې وپلورل شوې، د بايبل ډېرې قصې د جادو د دې کتاب قصې ته ورته دي، که دا په شوق شوق لولي نو په دې هم بايد تعجب ونه کړو چې څنګه د بايبل دا خندونکې قصې مني!!

بايبل خپله قصه داسې پيل کړې: (د ابراهيم د زوی اسحاق د زامنو قصه داسې ده: اسحاق څلوېښت کلن وو چې ربکا .... ئې په نکاح کړه، ربکا شنډه وه اولاد ئې نه کېدو، اسحاق به تل ورته دعا کوله، بالآخره خدای د ده دعا اجابت کړه، ربکا حامله شوه، داسې معلومېده چې دوه بچيان ئې په ګېډه کې دي او په خپلو کې په نښته بوخت او يو بل ته لاس اچوي!! نو ربکا له ځانه سره وويل: په ما څه شوي؟ نو په دې هکله ئې له خدايه وپوښتل، خدای ورته وفرمايل: له دغو دوو زامنو نه چې ستا په رحم کې دي دوه ملتونه به پيدا شي، يو به تر بل ځواکمن وي، مشر به د کشر غلامي کوي، کله چې د زېږېدو وخت راورسېدو، ربکا دوه ګوڼې وزېږول، لومړی زوی چې وزېږېدو، له رنګه تك سور وو او په وېښتانو داسې پټ وو لکه پوستين چې ئې اغوستی وي، نو ځکه ئې دی عيسو (په وېښتانو پټ) ونوماوو، دوهم زوی

چې زېږېدو نو د عیسو پښه ئې ټینګه نیولې وه، نو ځکه ئې دی یعقوب (تر پښې نیونکی) ونوماوو!! ... دا دوه زامن ستر شول، عیسو تکړه ښکاري او د ښدیا او صحرا سړی وو، یعقوب آرام انسان او د کېږدۍ خوښوونکی وو، عیسو د اسحاق ډېر خوښ وو ځکه چې د عیسو د ښکار غوښه به ئې خوړله، خو یعقوب په ربکا ګران وو، یوه ورځ یعقوب آش پخولو چې عیسو ستړی او وږی له ښکاره راوګرځېدو او وئې ویل: وروره! له لوږې بې سیکه یم، له دې تاوده آشه لږ راکړه، یعقوب ورته وویل: په دې شرط چې د لومړي پیدا کېدو (مشرۍ) حق دې ما ته وسپاړې!! عیسو وویل: زه له لوږې مرم، د مشرتوب حق څه ګټه رارسوي!! یعقوب ورته وویل: لوړه وکړه چې له دې وروسته به ستا د مشرۍ حق زما وي!! عیسو لوړه وکړه او په دې توګه د مشرۍ حق د کشر ورور په برخه شو!!)

امید دی د دې خندوونکې قصې لاندې برخو ته لږ ځیر شئ:

- د اسحاق دواړه زامن د مور په رحم کې په جګړه بوخت وو، داسې ئې یوه بل ته لاس اچولو چې مور ئې ورته حیرانه وه، له خدایه ئې پوښتنه وکړه چې دا پر ما څه شوي!! او خدای هم له ځنډه پرته ځواب ورکړ: یو ئې زورور او بل کمزوری دی اولاد به ئې په جګړه بوخت وي، مشر او د ده اولاد به د کشر غلامان وي!! دا له خرافاتو او مسخره خبرو ډکه قصه به ډېر ناپوه انسان هم په خوله رانه وړي، هر ماشوم له زېږېدو څو میاشتې مخکې د مور په ګېډې کې خوځېږي، مور ئې حرکات او د لاس پښو اچول احساسوي، که دوه وي نو مور ئې دا حرکات لازیات احساسوي، بایبل دا یوه ځانګړې پېښه ګڼي او د عیسو او یعقوب تر منځ ئې د فطري دښمنۍ نښه بولي!! د بایبل لیکوال غواړي په دې سره د دغو دواړو د اولاد تر منځ هغه نه پخلا کېدونکې دښمني توجیه کړي چې وروسته به په همدې بایبل کې د هغې تفصیلات ستاسو مخې ته راشي!! ده غوښتي دې پوښتنې ته ځواب ووایي چې ولې د یوه نیکه (اسحاق علیه السلام) اولاد داسې په خپلو کې ننښتي او یو د بل وینو ته تږي دي؟ ولې زورور پر کمزورو ظلم کوي او اسیران ئې په غلامۍ کې ساتي؟ لنډ ځواب ئې ورکړی: دا ځکه چې د دوی پلرونه حتی د مور په ګېډې کې هم په جګړو بوخت ول او دا ځکه چې الله تعالی ویلي دي چې مشر او اولاد به ئې د کشر غلامان

وي!! چې خدای تعالی د دوی مور ته د دې خبر ورکړی نو تاسو ولې په دې کار اعتراض کوئ!! دا شو د جګړو او غلامۍ د توجیه لپاره د بایبل استدلال!! حیرت دی هغه چا ته چې عقل ئې داسې خبرې منلی شي!!

• د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوو: ربکا چېرې او څنګه خدای ولید او پوښتنه ئې تري وکړه؟ که د مسیحیت له پیدا ښته تر نن پورې ستاسو هیڅ پاپ په دې نه دی توانېدلی چې خدای وګوري، پوښتنه تري وکړي او ځواب ترلاسه کړي، ربکا څنګه وتوانېده؟!!

• د ماشوم لاس خو د زېرېدو په وخت کې دومره وړې وي چې یوه وړه ګوته هم کلکه نه شي نیولی، یعقوب څنګه وتوانېدو چې د عیسو پښه داسې کلکه ونیسي چې ورپسې ښوییدو؟!!

• معمولاً خو په یوه وخت دوه ګونې پیدا شوي ماشومان ډېر سره ورته وي، هومره چې کله کله مور پلار هم پرې غلط شي، دا څنګه د بایبل دوه ګونې دومره له یوه بله توپیر لري چې یو ئې په وښتانو پټ او بل داسې چې کله غواړي ځان د ده په څېر کړي نو د سېرلي پوستکی پر لاس تړي؟!!

• مګر دا د منلو خبره ده چې اسحاق علیه السلام په دې خاطر عیسو خوښولو چې ده ته ئې د ښکار غوښه پخوله، آیا دا د یوه لوی شخصیت په اړه لوی اتهام نه دی چې وویل شي، ده د محبت او درنښت پرېکړه د خوړو په بنسټ کوله؟!!

• په کلیوال ژوند کې خو تر اوسه معمول دا ده چې د پخلي کار ښځې کوي او حتی نن په یو وښتمه پېړۍ کې او په لویو لویو ښارونو کې هم اکثراً د پخلنځي واکمنه د کور مېرمن وي، څنګه ومنو چې یعقوب لګیا وو آش ئې پخاوو!! همداراز په کلیوال ژوند کې یوه لویه کورنۍ له یوه پخلنځي کار اخلي او پخلی ئې ګډ وي، مخصوصاً هغه وخت چې پلار او مور ژوندي وي او زامن له دوی سره ګډ اوسېږي، دا خبره قطعاً د منلو نه ده چې عیسو له یعقوبه آش وغوښتو او هغه په دې شرط ورکړ چې دی د مشرۍ حق هغه ته وسپاري!! په کلیوال ژوند کې خو څوک له مېلمه هم ډوډۍ سپمول لوی عیب او پېغور ګڼي!! د بایبل لیکوال خو عیسو پیاوړی ښکاري ګڼي، څنګه ئې دلته هومره کمزوری ښیي چې د یوه نس ډوډۍ لپاره د کشر

ورور مشرۍ ته غاړه ږدي؟ آيا مشري داسې کوم شی دی چې څوك ترې تېرېدی شي، که ومنو چې يو زوی ترې تېر شو نو پلار او مور به ئې داسې غلطه پرېکړه څنګه ومني؟!! د دې قصې حرف حرف او جمله جمله غلطه او جعلي ده.

اسحاق او ابيملك

بايبل تر دې عنوان لاندې خپله ليکنه داسې پيل کوي: (يوه ورځ د کنعان په سيمې کې داسې قحطي راغله لکه د ابراهيم په وخت کې چې راغلې وه، نو د همدې لپاره اسحاق د فلسطين پاچا ابيملك خوا ته د جرار ښار ته ولاړ، دلته خدای ورته راښکاره شو او ورته وئې ويل: مصر ته مه ځه، دلته پاتې شه، که زما خبره دې ومنله نو زه به درسره وم، ډېر برکت به درپه برخه کړم، دا ټوله سيمه به تا او ستا اولاد ته وسپارم، دا ځکه چې ما له ابراهيم سره دا ژمنه کړې وه!! ستا نسل به د آسمان د ستورو په څېر بې شمېره کړم!! ...)

دلته څو خبرو ته ځير شئ:

- له دې وينا معلومېږي چې جرار د فلسطين مربوط ښار وو نه د مصر کوم ښار او ابيملك د فلسطين پاچا وو او د بايبل د ادعا له مخې له ابراهيم او ساره سره هغه جفا ده کړې وه، نو پوښتنه کوو چې بايبل ولې په بل ځای کې ويلي چې هغه جفا د مصر فرعون ورسره کړې وه؟!! دا فاحش تناقض څنګه توجيه کوي؟!
- ګورئ چې يو ځل بيا خدای ته د حقيقت خلاف او يوه ستره مبالغه منسوب شوې، ستا نسل به د آسمان د ستورو په څېر بې شمېره کړم!! او ګورئ چې يو ځل بيا بايبل د دې سيمې قباله د خدای له لوري بني اسرائيلو ته ورکوي او د خدای له قوله ليکي: دا ټوله سيمه به تا او ستا اولاد ته وسپارم،!!

ورپسې ليکي: اسحاق په جرار کې پاتې شو، چې کله به خلکو د ربکا په اړه پوښتنه ترې کوله ورته ويل به ئې دا مې خور ده!! دا ځکه چې ربکا ډېره ښاېسته وه، له دې وېرېدو چې که ووايي دا مې ښځه ده د هغې د تصاحب لپاره به ئې څوك ووژني، څه موده وروسته ابيملك له کړکۍ ولېد چې اسحاق له ربکا سره لوبې کوي، نو اسحاق ئې راوغوښت او ورته وئې ويل: ولې دې ويلي وو چې دا مې خور

ده حال دا چې مېرمن دې ده؟! اسحاق په ځواب کې ورته وويل: وېرېدم چې څوك به مې د دې د تصاحب لپاره ووژني!! ....)

دا همغه قصه ده چې بايبل د ابراهيم عليه السلام او د ده د مېرمنې ساره په هكله هم مخكې دوه ځله ليكلې ده، هلته ئې هم له اتيا نوي كلنې بوډې نه ښكلې پېغله جوړه كړې او دلته هم، د بايبل ليكوال دې ته پام نه دی كړی چې له دې څو كرښې مخكې ئې ليكلي چې اسحاق ته په څلوېښت كلنۍ كې خدای دوه زامن وركړل، دواړه تكړه او مضبوط زلميان شول، د ښكار كولو جوګه شول، له دې وروسته قحطي راغله او اسحاق جرار ته په كډه شو، د دې معنا خو دا ده چې په دې وخت كې بايد د اسحاق عمر نږدې شپېته كاله او د ربكا عمر به هم د دې شاوخوا كې وو!! نو اسحاق عليه السلام به ولې له دې وېرې خپله سپين سرې مېرمن خپله خور معرفي كوي چې څوك ئې د تصاحب لپاره دی ونه وژني؟!! نه پوهېږو چې د بايبل ليكوال له داسې ښكرورو دروغو څه هدف او مقصد لري او دې ته هم حيران يو چې د بايبل منونكي څنګه دغو ښكرورو دروغو ته نه متوجه كېږي؟!!

كه تاسو د دې عنوان ټولې برخې له نظره تېرې كړئ متوجه به شئ چې ټول مطالب او الفاظ ئې تكراري دي، توپير يوازې په دې كې دی چې مخكې د ابراهيم او ساره نوم اخيستل شوی او دلته د اسحاق او ربكا، د ابراهيم عليه السلام او ابيملك ترمنځ چې څه تېر شوي او څه د يوه او بل له خولې ليكل شوي دلته ئې هم ليكلي چې د اسحاق او ابيملك ترمنځ هم همدا له معمولي تغير سره تېر شوي او ويل شوي!! هلته هم ابيملك پاچا وو او اوس چې ابراهيم عليه السلام وفات شوی او اسحاق هم نږدې شپېته كلن دی همغه ابيملك پاچا دی!! هلته هم ابيملك د خپل فوځ له مشر فيكول سره د ابراهيم ليدو ته ورغی او دلته هم له هماغه فيكول سره د اسحاق ليدو ته ورغلی، هلته د ابراهيم له لوري هداياوې وركړی شوې او دلته د اسحاق له لوري!! د (ابيملك او ابراهيم تر منځ عهد) تر عنوان لاندې چې بايبل څه ليكلي، د (اسحاق او ابيملك) ترعنوان لاندې همغه خبرې بيا تكرار شوې!! د عقل تقاضا خو دا ده چې دا مهال به د فلسطين پاچا يا د ابيملك كوم زوی او يا كوم لمسی وو!!

آیا دا خبره هم کوم عقل منلی شي چې اسحاق به د ابیملك قصر ته دومره نږدې اوسېدو چې هغه د خپل قصر له کړکۍ د دوی د لوبو تماشا کوله!!

د بایبل لیکوال دلته لیکي چې د اسحاق غلامانو د یوه کوهي د کېندلو او په هغه کې د اوبو د راوتلو خبره کوي او وایي چې اسحاق په دې باندې د بئر شبع نوم کېښود، خو همدا خبره ئې څو صفحې مخکې د ابراهیم علیه السلام په ارتباط کړې او بئر شبع ئې هغه ته منسوب کړی، داسې معلومېږي چې لیکوال د دې عنوان مطالب ښایي له مخکنې نه څه موده وروسته لیکلي وي او دا ترې هېر وو چې تر دې مخکې ئې د ابراهیم علیه السلام په ارتباط لیکلي!! هلته ئې داسې لیکلي دي: ابراهیم ابیملك ته د هغه کوهي په اړه شکایت وکړ چې د ابیملك نوکرانو ترې غصب کړی وو، ابیملك ورته وویل: ولې دې مخکې دا خبره نه وه راته کړې... له دې وروسته ئې دا کوهی د بئر شبع په نامه یاد کړ، دا ځکه چې دوی ژمنه او لوړه وکړه!! خو دلته لیکي: اسحاق هغه د شبع (قسم) په نامه ونوماوو او کوم ښار چې هلته جوړ شو هغه ئې د بئر شبع په نامه یاد کړ چې تراوسه په همدې نامه پاتې دی!!

یعقوب له عیسو نه برکت ترلاسه کوي

بایبل تر دې عنوان لاندې تر نورو قصو لازیاته خندوونکې او مسخره قصه لیکلې، وایي: اسحاق ډېر زوړ او سترګې ئې رندې شوې وې، یوه ورځ ئې خپل زوی عیسو راوغوښت او ورته وئې ویل: زه نور زوړ شوی یم، لیندې او غشی دې درواخله، صحرا ته ولاړ شه، ښکار وکړه، له غوښې ئې زما د طبعې خواړه برابر کړه چې وئې خورم او له مرګه مخکې تا ته برکت درکړم!! خو ربکا د دوی خبرې واورېدې، کله چې عیسو د ښکار لپاره ووت، ربکا یعقوب وروغوښت او ورته وئې ویل: وامې ورېدل چې پلار دې عیسو ته داسې ویل .... اوس ته هغه څه وکړه چې زه درته وایم، رمې ته ورشه، دوه ښه سپرلې ترې راجلا کړه، ما ته ئې راوله چې له غوښې ئې هغه خوراك جوړ کړم چې پلار دې ډېر خوښوي، بیا ئې ته هغه ته وروړه چې وئې خوري او له مرګه مخکې تا ته برکت درکړي!! یعقوب ځواب ورکړ: د عیسو پر بدن زیات وېښتان دي، زما پر بدن نه شته، که مې پلار لاس راوړي او پوه شي

چې زه عیسو نه یم بیا به څنګه وي؟ هلته خو به دی وایي چې ما غوښتل دی دوکه کړم نو د برکت پر ځای به ما لعنت کړي!! ربکا ورته وویل: زویه ! د ده لعنت دې پر ما وي، ته همغه څه وکړه چې زه درته وایم... نو هغه خوراك ئې تیار کړ چې د اسحاق ډېر خوښ وو، بیا ئې د عیسو جامې یعقوب ته ورواغوستې، بیا ئې د سپرلي پوستکی د ده پر لاسونو او غاړه کلك وتاړو، هغه خوندور خوراك ئې سره له ډوډۍ ورکړ چې پلار ته ئې وروړي، هغه خوراك پلار ته وروړ او وئې ویل: پلاره! اسحاق وویل: آ څوك یې؟ ورته وئې ویل: زه عیسو ستا مشر زوی یم، لکه چې تا راته وویل، ولاړم، ښکار مې وکړ، ستا د خوښې خواړه مې جوړ کړل، کښېنه وئې خوره او ما ته برکت را، اسحاق ورته وویل: زویه! څنګه وتوانېدې چې داسې ژرکوم څه ښکار کړې، هغه ورته وویل: ستا خدای مخې ته راووست، اسحاق ورته وویل: نږدې راشه چې لاس درباندې راکښ کړم او ډاډه شم چې ته په رښتیا عیسو یې!! یعقوب ورنږدې شو، پلار ئې پر لاسونو او غاړه لاس راکښ کړ او وئې ویل: غږ د یعقوب ده خو لاسونه د عیسو!! اسحاق ونه پېژاندو ځکه چې لاسونه ئې د عیسو په څېر له وېښتانو ډك وو، وئې پوښتو: آیا ته په رښتیا عیسو یې؟ هغه ورته وویل: هو پلاره! اسحاق وویل: نو ډوډۍ راوړه چې وئې خورم او بیا تا ته برکت درکړم!! یعقوب د ده مخې ته ډوډۍ کېښوده، اسحاق ډوډۍ وخوړله او هغه شراب ئې هم وڅښل چې یعقوب راوړي ول، بیا ئې وویل: زویه! نږدې راشه او ما ښکل کړه، یعقوب نږدې ورغی او پر مخ ئې ښکل کړ، کله چې اسحاق د ده جامې بوي کړې ده ته ئې برکت ورکړ او وئې ویل: د زوی بوی مې د صحرا د ګلانو په څېر ښکلی دی چې خدای برکت ورکړی، خدای دې ستا پر ځمکه باران ووروي، چې محصول دې ډېر او غله او شراب دې زیات شي، ډېر ملتونه دې ستا غلامان شي، د خپلو وروڼو سالار شې او ټول خپلوان دې ستا درناوی وکړي، پر هغو دې لعنت وي چې پر تا لعنت کوي او پر هغو دې برکت وي چې تا ته برکت درکوي، نو له دې وروسته اسحاق یعقوب ته برکت ورکړ، هغه له کوټې ووت او د ده له وتلو سره سم عیسو له ښکاره راستون شو، هغه هم هغه خوراك تیار کړ چې د پلار ډېر خوښ وو، رائې وړ او ورته وئې ویل: دا ده هغه خواړه مې چې ستا خوښ دي د ښکار له غوښې سره

تیار او درته رامې وړ، راپاڅه او وئې خوره او ما ته برکت را! اسحاق پوښتنه وکړه: ته څوك یې؟ عیسو ځواب ورکړ: زه ستا مشر زوی عیسو یم. اسحاق په داسې حال کې چې له زیات درده پرېږدو په لړزانده غږ ئې وویل: نو هغه بل چې له تا نه مخکې ئې ډوډۍ راوړه او ما وخوړه څوك وو؟ چې هر څوك وو برکت ئې ترلاسه کړ!! عیسو له ډېره درده چیغه کړه او وئې ویل: پلاره ! ما ته برکت را! هیله کوم ما ته هم برکت را! اسحاق ځواب ورکړ: ستا ورور دلته راغی، زه ئې وغولولم او ستا برکت ئې ترلاسه کړ. عیسو وویل: بې دلیله نه ده چې هغه ته خلك یعقوب "ټګمار" وایي!!)... خپل پلار ته ئې وویل: آیا یو برکت دې هم زما لپاره نه دی پرېښی؟ اسحاق ځواب ورکړ: هغه مې ستا سالار کړ او ټول خپلوان مې د ده غلامان، د غلې او شرابو محصول مې ده ته ورکړ، نور څه نه دي پاتې چې تا ته ئې درکړم!! ... باران به ستا پر ځمکه نه اوري، حاصلات به دې زیات نه وي، د خپلې توري په زور به ژوند کوې، د خپل ورور غلامي به کوې، خو په پای کې به تري آزاد شې!!)

دا ئې د بایبل قصه!! عجیبه ده که په انسانانو کې داسې څوك پیدا شي چې دا قصه واوري او خندا ئې پرې رانه شي!! د بایبل له منونکو څو پوښتنې لرو:

- آیا کېدی شي د انسان د غاړې او لاسونو وېښتان د سپرلي په څېر وي؟ آیا کېدی شي پلار خپل زوی له غږه ونه پېژني او د سپرلي په پوستکې دوکه شي؟ دا څنګه برکت وو چې یعقوب په دوکې ترلاسه کړ او پلار بېرته تري اخیستی نه شو؟ په کار خو دا وه چې پلار نه یوازې هغه برکت بېرته له یعقوبه اخیستی وی چې په دوکې ئې ترلاسه کړی وو بلکې مزید ئې هغه رټلی وی!! د دې برکت پربکړه الله تعالی کوي که بنده؟ الله تعالی خو نه غولېږي، مستحق او غیر مستحق پېژني، هغه به څنګه د هغه چا د غلطې دعا په اساس پربکړه کوي چې غولېدلی؟ مګر کېدی شي چې یو پیغمبر خپل زوی ته دا دعا وکړي: غله او شراب دې زیات شه؟ ډېر ملتونه دې ستا غلامان شي!! پیغمبران علیهم السلام خو د غلامۍ په ضد او د عدالت او برابرۍ لپاره راولاړ شوي، د فساد او شراب د مخنیوي لپاره ئې دعوت چلولی، څنګه دا خبره منئ چې د اسحاق علیه السلام په څېر ستر پیغمبر به خپل زوی ته داسې دعاګانې کوي؟! څنګه منئ چې اسحاق علیه السلام له ډېر وروسته

راتلونکو پېښو خبر وو خو په هغه څه نه پوهېدو چې په خوا کې ئې تېرېدل؟! په دې خبر وو چې کوم لمسیان به ئې له کوم برخلیك سره مخامخ وي خو یعقوب ئې له غږه ونه پېژاندو او د وزې پر پوستکي ئې د عیسو د پوستکي ګمان وکړ؟!! مګر کېدی شي په یوه کتاب کې دې دومره غلطې خبرې، تناقضات، خرافات، د حق او عدالت خلاف مطالب وي او سره له دې څوك هغه یو مقدس کتاب وګڼي؟

- دا ولې دوی د خپل نیکه او جد په هکله داسې ناروا تورونه لګوي او مونږ تري دفاع کوو؟ مونږ اسحاق علیه السلام او یعقوب علیه السلام له ټولو هغو اتهاماتو او تورونو بریئ او ډېر لوړ ګڼو چې په مسخه شوي تورات او انجیل کې راغلي؟!
- تاسو د بایبل دا وینا د عظیم الشأن قرآن له دې وینا سره مقایسه کړئ چې فرمایي: الله تعالی د ظالم په هکله حتی د ابراهیم علیه السلام په څېر د یوه ستر پیغمبر علیه السلام دعا هم نه قبلوي، هلته چې فرمایي:

`Ïr A$% $B$BÎ Ä $Y÷ï 7 æë% ` ’ðÎ A$% £ÇÆ?'ù Ì»Kî3Î ½çš Oؿº•Ç #?FÆ$Ë Îr

ÇËÍÈ ûüÐÎ»ê9$ “ Ï‰ôã Ã$Zƒ Ÿw A$% ÓÉÍê البقرة: ١٢٤

او کله چې خپل رب ئې ابراهیم (علیه السلام) په څو خبرو وآزمویلو، کومې چې هغه ترسره کړې، وئې فرمایل: زه خو دې د خلکو لپاره د یوه امام او پیشوا جوړونکی یم، وئې ویل: او زما له اولاد نه هم، وئې فرمایل: زما ژمنه ظالمان نه احتوا کوي.

قرآن فرمایي چې ابراهیم علیه السلام ته هغه لوړ معنوي مقام د دې لپاره ورکړی شو چې په ګڼ شمېر هغو الهي آزموینو کې بریالی شو چې یو په بل پسې ورسره مخامخ شو، د پلار او قوم مخالفت، زندان ته تګ، په اور کې لوېدل، هجرت او وطن پرېښودل، د مکې په وېروونکې وچې بېدیا کې هاجر او اسمعیل یوازې پرېښودل، د اسمعیل په ذبح کولو ئې ګمارل، ... هغه په ټولو دغو الهي آزموینو کې بریالی شو، د دې بریا بدله او جزاء دا وه چې د خلکو د امامت او پیشوائۍ مقام ئې په برخه شي، الله تعالی ورته وفرمایل چې اوس نو ته د خلکو د

امامت وړ يې، دا مقام تا ته سپارم. تمنا ئې وکړه چې کاش د خلکو د لارښوونې دا مقام د ده د اولاد هم په برخه شي! الله تعالی وفرمایل: زما په دې فرمان کې ظالمان نه دي شامل، ظالمان که څه هم ستا زامن وي د دې جلیل مقام وړ نه دي.

خو د دې په مقابل کې بایبل وایي چې نعوذ بالله یعقوب علیه السلام په درواغ ویلو، چل او دوکې سره او د خپل پلار په غولولو سره یو ستر معنوي مقام ترلاسه کړ!!!

بایبل په دې پسې لیکي چې عیسو غوښتل یعقوب ووژني، مور ئې خبره شوه، یعقوب ته ئې وویل چې حران ته وتښته او هلته تر هغه له خپل ماما لابان سره پاتې شه چې د ورور غصه دې سړه شي، اسحاق ته ئې وویل چې نه غواړم زوی مې د حیتي له قبیلې کومه نجلۍ په نکاح کړي، له دوی مې زړه تور دی، له خپل قومه ورته ښځه کوم، ... اسحاق دا خبره ومنله، یعقوب ئې راوغوښت، برکت ئې ورکړ او ورته وئې ویل: پام کوه چې له کنعانیانو نه ځان ته مېرمن غوره نه کړې، فوراً بین النهرین ته د خپل نیکه بتوئیل کره ولاړ شه او د لابان کومه لور ځان ته په نکاح کړه!!

د یعقوب خوب په بیت ئیل کې

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: یعقوب د حران په نیت له بئر شبع وخوځېدو، هماغه ورځ له لمر لوېدو وروسته یوه ځای ته ورسېدو، غوښتل ئې شپه دلته تېره کړي، یوه ډبره ئې راواخیسته، تر سر لاندې ئې کړه او ویده شو، په خوب کې ئې یوه زینه ولیده چې پښې ئې پر ځمکه او سر ئې آسمان ته رسي، فرشتې ورباندې ښکته پورته ځي او خدای د زینې پر سر ولاړ دی، نو خدای وویل: زه خدای، د ابراهیم او ستا د پلار اسحاق خدای یم، دغه ځمکه چې ته پرې ویده ئې دا ستا ده، زه ئې تا او ستا نسل ته دربخښم، ستا نسل به د غبار په څېر بې شمېره شي، له ختیځه تر لوېدیځه او له شماله تر جنوبه به پرې ډکه شي، چې چېرې ولاړ شې بیرته به دې دې ځای ته راولم... چې ترڅو خپله وعده پوره نه کړم نه دې پرېږدم...!!)

که دې خبرو ته لږ ځیر شئ وبه ګورئ چې:

• دا د همغو خبرو تکرار دی چې بايبل د ابراهيم عليه السلام په هکله مخکې ليکلې وې، توپير ئې يوازې په دې کې دی چې مخکې ئې ليکلي: خدای ابراهيم ته راڅرګند شو او دغه وعده ئې ورسره وکړه او دلته يعقوب په خوب کې وليد او هماغه وعده ئې ورسره وکړه، هلته ئې ليکلي چې ستا اولاد به ترستورو هم زيات شي او دلته وايې د غبار په څېر به زيات شي!

• د بايبل له نظره دا خبره ډېره مهمه بربېنې چې ثابته کړي خدای له ابراهيم عليه السلام او اسحاق عليه السلام سره ژمنه کړې ده چې دغه سيمه به د يعقوب نسل (بني اسرائيل) ته سپاري، د ابراهيم عليه السلام د نورو اولادونو نسل په دې سيمې د دعوا حق نه لري!! دا خبره په بايبل کې ډېره زياته تکرار شوې او په ډاګه تړې معلومېږي چې د بايبل ليکوال د يوه داسې هېواد د جوړولو هڅه کوي چې په هغه کې به له بني اسرائيلو پرته هيڅوک نه اوسېږي، دا نن چې صهيونستان لګيا دي د امريکايانو په مرسته د سوريې، لبنان او عراق په لوري خپله لمن پراخوي او غواړي تر دجلې او فرات پوري ورسي او له دې سيمې ټول نور قومونه وباسي، وجه ئې د بايبل دغه اظهارات دي، د همدې لپاره دوی دوه مليونه فلسطينيان له خپلو کورونو وشړل او نه ئې پرېږدي چې بيرته خپلو کورونو ته ستانه شي!!

• د قرآن په هيڅ ځای کې به د بايبل دغې غلطې وينا ته ورته کوم مطلب ونه ګورئ، قرآن نه وايي چې الله تعالی فرمايلي له عربانو او يا د عربو له کومې خاصې قبيلې سره ژمنه کوم چې فلانۍ سيمه به دوی ته سپارم، دا به د دوی په نسل پورې تړلې وي، نور قومونه به په کې د ژوند کولو او ميشت کېدو حق نه لري، قرآن د بايبل دا وينا له بنسټه ردوي او فرمايي چې ځمکه ټوله د خدای ده، د خپلو بندګانو لپاره ئې پيدا کړې او هغه چا ته به ئې په ميراث ورکوي چې صالح وي، د ده ټول صالح بندګان، که د هر قوم او قبيلې وي، د ځمکې اصلي وارثان دي.

ôÏ â¤±„ `B $gÐ qã¬ Ú ÖÏ$žc Ì ¤ « Ø qãèGÖ$ïÏÐ)ï Ó› qã A$%

ÇËÈ šú üÎ=Ôüè7Ó³èÐr ¾ÍÏ$6ã الاعراف: ۱۲۸

موسی خپل قوم ته وويل: له الله مرسته وغواړئ او صبر وکړئ، ځمکه خو له شکه

پرته د الله ده، له خپلو بندګانو ئې چې چا ته غوښتي وي په میراث ئې ورکوي او نېکه پایله د پرهېزګارانو ده.

همداراز فرمایي:

šc qßÎ»Á9$ " Ï$6Ï $gèƒ Ú ÖÆ$žc ‹ Ìœè!$Ÿ‰è/ .`B íqç"9$'Î $¥ÐŸ2 ß)9r

ÇÏÈ الانبیاء: ۱۰۵

او یقیناً چې له توراته وروسته مو په زبور کې هم ولیکل چې ځمکه به زما صالح بندګان په میراث وړي.

ګورئ چې الله تعالی له کوم خاص قوم او قبیلې سره نه بلکې د نړۍ له ټولو صالحو بندګانو سره وعده کړې چې ځمکه به دوی ته په میراث ورکوي، د بایبل او د قرآن د وینا ترمنځ هومره ژور توپیر شته لکه د ځمکې او آسمان ترمنځ، لکه د الله تعالی د کلام او د یوه متعصب انسان د کلام تر منځ!! یو وایي چې ځمکه د ټولو صالحانو ګډ کور دی او بل وایي چې خدای له فلان کس سره ژمنه کړې چې د ځمکې دا پراخه برخه ستا نسل ته سپارم!! او د دې ځمکې قباله په خوب کې ورکړی شوې، لیکلی سند هم نه لري!! نن اسرائیلیان په همدې خوب استناد کوي او نور قومونه له هغې سیمې شړي، کورونه ئې ورورانوي او بېرته ستنېدو ته ئې نه پرېږدي!!

- قرآن مسلمانان داسې وروزل چې د حق د غلبې او د مظلومانو د ژغورلو لپاره ملا وتړي، د هغو بې وزلو او تر ظلم لاندې انسانانو استغاثې ته ځواب ووایي چې د یوه ژغورونکي راتلو ته سترګې په لار ول، د الله تعالی په وړاندې ئې د دعا لاسونه اوچت کړي ول او ویل ئې: اې زمونږ ربه! ته مو له ظالمانو وژغورې، له دې هېواده چې واکمنان ئې ظالمان دي کومې بلې سیمې ته د وتلو لار راته پرانېزې، داسې څوک راپیدا کړه چې مونږ ته د دوستۍ او مرستې لاس رااوږد کړي!! الله تعالی مسلمانانو ته دا شرف ورپه برخه کړ چې د مظلومانو ملګرتیا وکړي، تر هند او چین پورې، تر هسپانیا او مراکش پورې پلي او په اوښانو سواره ولاړل، د نړۍ

په ګوټ ګوټ کې ئې د ظالمانو واکمني پای ته ورسوله او مظلومان ئې آزاد کړل، خو هلته ئې اقتدار صالح انسانانو ته وسپارو، د دوی فتوحات د یوه قوم او قبیلې فتوحات نه ول، یو توکم ئې پر بل توکم نه دی مسلط کړی، دا ځکه چې قرآن ورته ویلي وو: دا ځکمه د ټولو صالح بندګانو ګډ کور دی!!

- په یقین سره ویلی شو چې په اصلي انجیل کې به حتماً د قرآن دغه وینا راغلې وي خو مسیحي دین پلورونکو علماوو او د بایبل لیکونکي په هغه کې لاسوهنه کړې او داسې څه ئې ترې جوړ کړي چې د صهیونیزم لپاره مذهبي بنسټ شي!!
- داسې معلومېږي چې د بایبل لیکوال د یعقوب علیه السلام د خوب دا قصه د دې لپاره جوړه کړې ده چې د مسلمانانو د هغې بیت الله حقیقت تر پوښتنې لاندې راولي چې د ابراهیم او اسمعیل علیهما السلام په لاس په مکه کې جوړه شوې!! خو هر څوك په دې پوهېږي چې دا یوه بېهوده هڅه ده، قرآن د بایبل په ځواب کې فرمایي چې د ځمکې پر سر لومړۍ جوړه شوې خونه (بیت الله) هماغه ده چې د ابراهیم علیه السلام په لاس په مکه کې جوړه شوې، دلایل ئې دا ښیي چې دلته د ابراهیم علیه السلام د قیام ننبې او خاطرې پاتې دي، د ابراهیم علیه السلام له زمانه تر نن پورې خلك ورته رادرومي، دومره احترام ئې کوي چې څوك ورننوځي له هرراز تېرې خوندي وي او الله تعالی تل د هغې حفاظت کړی. د ابراهیم علیه السلام په لاس د بیت الله له جوړېدو وروسته به د هغه لمسي یعقوب علیه السلام څنګه بل ځای د بیت الله په نامه یاداوو؟!! د یعقوب علیه السلام د دې سفر او خوب په اړه دا پوښتنې راولاړېږي: ۱- له بئر شبع تر بیت ئیل پورې لږ تر لږه د دریو څلورو ورځو مزل دی، خو بایبل وایي چې یعقوب سحر وخوځېدو او ماښام ورسېدو!! ۲- ولې به یعقوب خپل خوب داسې تعبیروي چې همدا سیمه د خدای کور او د آسمان دروازه ده؟ د خوب کومه برخه دا معنا ورکوي؟ بایبل خو وایي چې ده خدای د زینې پر سر آسمان کې ولید، نه په هغه ځای کې چې یعقوب ویده وو، په خوب کې کومه دروازه هم په نظر نه ده ورغلې!! د آسمان دروازه خو باید په آسمان کې وي په بیت ئیل کې د آسمان د دروازې شته والی څه معنا لري؟ د بایبل له لیکوالې پرته به څوك داسې خوب په دې شکل تعبیر کړي؟!! هغه رؤیا چې لیدونکي ته خاص پیغام له ځان سره

ونه لري، په هغه کې کارول شوي رموز دقيق او جالب نه وي، پرېشانه خوب دی چې هيڅ ارزښت نه لري، د خدای ليدل او هغه هم د زينې پر سر، د فرشتو ليدل او هغه هم په زينو د کښته پورته تلو په حال کې، له همدغو پرېشانه خوبونو څخه دی چې د بايبل ليکونکي جوړ کړی، نه داسې خوب چې له يعقوب عليه السلام سره ښايي. هيڅوک نه په خوب کې خدای ليدی شي او نه په ويښه کې، (چې د موسی عليه السلام په څېر ستر پيغمبر په ويښه نه شو ليدی، نو بل څوک به ئې په خوب کې څنګه وليدی شي؟)، خو بايبل له داسې خوبونو ډک دی چې خدای په کې مکرر ليدل شوی، د بايبل يوه برخه، د يوحنا په نامه له سره تر پايه يو پرېشانه خوب دی، داسې خوب چې ليدونکي ئې تر خپل عمر زيات وخت له خدای سره په آسمان کې تېر کړی، هغه په عجيبې بڼې کې د تخت پر سر ناست ګوري او عيسی عليه السلام د يوه سپرلي په شکل کې د خدای خوا ته، تاسو به پر نومورې برخې د بحث په دوران کې وګورئ چې څومره ګډ وډ او پرېشانه خوب دی، پر هرې جملې به ئې خندا درځي.

- قرآن د بايبل د دغو بې ربطو خوبونو او غلطو تعبيرونو په مقابل کې د يوسف عليه السلام هغه خوب رااخلي چې په ماشومتوب کې ئې ليدلی او خپل پلار يعقوب عليه السلام ته ئې تېر کړی، چې تفصيل به ئې وروسته وګورئ.

يعقوب فدان ارام ته رسي

تر دې عنوان لاندې د بايبل ليکونکی ليکي: ... يعقوب په صحرا کې د يوه کوهي څنګ ته ورسېدو... هلته شپانه راغونډ وو ... پوښتنه ئې وکړه: آيا لابان د ناحور زوی پېژنئ؟ هغوی ورته وويل: هو؛ هغه ده لور ئې راحيل له خپلې رمې سره راروانه ده، ... يعقوب په يوازې تن د کوهي له سره لويه تيږه لرې کړه او د راحيل رمه ئې خړوبه کړه... بيا وروړاندې شو او هغه ئې ښکل کړه او په ژړا شو، ځان ئې ورمعرفي کړ،... هغې د کور په لوري وغځاستل او خپل پلار ئې خبر کړ... لابان راغی، خپل خوريې ئې په غېږ کې ونيو، ښکل ئې کړ او له ځان سره ئې کور ته بوت.. يوه مياشت وروسته لابان ورته وويل: زه نه غواړم چې ما ته وړيا کار وکړې،

ووايه څومره اجوره درکړم... يعقوب چې د ده په کشرې لور راحيل باندې زړه بايللی وو، ورته وويل: که کشره لور دې راکړې اووه کاله به ستا نوکري وکړم... لابان موافقه وکړه... اووه کاله پوره شول... لابان د واده بندوبست وکړ، ډېر خلك ئې راوبلل... چې کله شپه تياره شوه نو د راحيل په ځای ئې مشره لور ليه د ده حجلې ته ورولېږله، يعقوب ورسره نږدې بکت وکړ، سهار متوجه شو چې د راحيل په ځای ئې له ليه سره شپه تېره کړې!! نو لابان ته ورغی او ورته وئې ويل: دا دې له ما سره څه وکړل، ما د دې لپاره اووه کاله ستا خدمت وکړ چې راحيل راته راکړې، ولې دې دوکه راسره وکړه؟ هغه ځواب ورکړ: زمونږ دود دستور داسې دی چې لومړی مشره لور ودوو، يوه اونۍ صبر وکړه، راحيل هم درکوم خو په دې شرط چې د اووه کاله نور خدمت ژمنه وکړې!!! يعقوب ومنله، يوه اونۍ وروسته ئې راحيل هم ده ته ورکړه!!)

د دې جعلي قصې دغو برخو ته ستاسو پام رااړوم:

- يعقوب يوه پېغله نجلۍ چې د واده کېدو عمر ته رسېدلې وه د نورو شپنو په مخکې ښکل کړه!! داسې کار نه يوازې د هغه وخت په قبايلي ژوند کې لوی جرم ګڼل کېدو بلکې د اروپا او امريکا په لادينه مدني ټولنو کې ئې دوه سوه کاله مخکې بېلګه نه شو وړاندې کولی، نږدې يوه پېړۍ مخکې د انګلستان د پارلمان يوه غړي خپله مېرمن د نورو په وړاندې ښکل کړه او له دې يوه لويه لانجه جوړه شوه!!
- لابان د خپلې ژمنې خلاف د کشرې لور پر ځای خپله مشره لور د شپې په تياره کې د يعقوب حجلې ته ورولېږله، هغه شپه ورسره تېره کړه، نه ئې له غږ نه وپېژنده او نه له رنګه!! د رنګ لپاره خو د بايبل ليکوال ښه حيله جوړه کړې او ليکلې ئې دي چې کله شپه تياره شوه نو لابان د راحيل په ځای ليه ورولېږله!! خو دا ئې نه دي ليکلي چې ولې ئې له غږ نه ونه پېژنده؟!!
- دوه خويندې په يوه وخت يوه کس ته په نکاح کېدل ئې جائز ګڼلې او دا هغه څه دي چې قرآن ئې حرام ګڼي، الهي شريعت نه غواړي چې د دوو خويندو مينه په رقابت او کينې بدله شي، داسې نکاح دوه نږدې انسانان چې يو له بل سره پاکه او

ژوره مینه لري سره لړې کوي او د دوی ترمنځ رقابت او کینه راولاړوي. اسلامي شریعت ترځلورو ښځو نکاح کول جائز کړي خو د یوه ضرورت په وجه، د کونډو او یتیمانو په خاطر او د دې لپاره چې که د ښځو شمېر تر نارینه وو زیات وي، نو دا ستونزه له بلې لارې نه شي حل کېدی. دا نن نن په روسیه کې نه ملیونه، په امریکا کې اووه ملیونه، په جرمني، فرانسه او انګلستان (هر یوه) کې له دریو تر پنځو ملیونو پورې ښځې تر نارینه وو زیاتې دي، د نړۍ په ټولو هېوادونو کې د ښځو شمېر تر نارینه وو زیات دی، عادتاً نجونې تر هلکانو زیاتې پیدا کېږي، په جنګونو کې خو اکثر نارینه مري او هر جنګ په جګړو کې ښکېل ولسونه د کونډو او تر نارینه وو د ښځو د شمېر د زیاتېدو له ستونزې سره مخامخ کوي، د شورویانو په ضد د جهاد په دوران کې یو نیم ملیون افغانان په شهادت ورسېدل، چې اکثر ئې نارینه وو، د ایران او عراق په جنګ کې یو ملیون ایرانیان ووژل شول چې غالب اکثریت ئې نارینه وو، په دې دواړو ملکونو کې به له جګړو نه دا راولاړه شوې ستونزه څنګه حل کېږي؟ د غرب په څېر د زنا د جائز ګڼلو له لارې، د متعه او موقت نکاح له لارې، که د زوجاتو تعدد ته د اجازې ورکولو له لارې؟ د زنا په هکله خو نن د نړۍ فرد فرد ته معلومه شوه چې پایلې ئې څومره خطرناکې دي او انسانانو ته ئې څومر ستونزې راپیدا کړې، د ایډز خطرناکه بیماري له همدې راپیدا شوې، ایران ونه توانېدو چې په موقته نکاح او متعه سره دا ستونزه حل کړي، که څه هم تر سل زرو نه زیاتې ایراني ښځې افغانانو په نکاح کړې خو د ایران دا ستونزه په خپل حال پاتې ده. د دې ستر مشکل د حل یوازنۍ لار هغه ده چې اسلامي شریعت معرفي کړې، اسلام نه یوازې دا جائز ګڼي بلکې هغه د همت او مېړانې او په یتیم او کونډې د زړه سوي ننبسه ګڼي، خو وایي چې هم به له یوې نه د زیاتو ښځو کول د عدل په موخه وي او هم به په یوې ښځې اکتفاء د عدل په حکم. هغه کم عقله کسان چې د زوجاتو د تعدد په اړه پر اسلام نیوکې او اعتراضات کوي او هغه د عدالت او مساوات خلاف کار ګڼي، دې پوښتنې ته له ځواب ویلو عاجز دي چې د کونډو او یتیمانوستونزه به څنګه حل کېږي، تر نارینه وو د ښځو د شمېر د زیاتوالي په صورت کې به دا مشکل څنګه حل کوو؟ دوی نه په غرب کې د زنا په جواز اعتراض

کوي، نه په دې چې یو کس یوه قانوني ښځه لري او لس غیر قانوني او نه په دې چې په غرب کې زنا په تجارتي کار وبار بدله شوې او د حکومتونو د عوایدو یو مورد هغه مالیه ده چې له فاحشو نه ئې ترلاسه کوي، د لندن په یوه ښار کې اویا زره فاحشو ته د دې تجارت اجازه ورکړی شوې او دولت ته مالیه ورکوي، عجیبه ده چې څوك زنا جائزه ګڼي، خو هغه قانوني، صفا او سُتره نکاح ناجائزه ګڼي چې اسلام د عدل په موخه او شرط روا کړې، په داسې حال کې چې اسلام نکاح هغه ترون ته وایي چې د ښځې او نارینه ترمنځ او د دواړو په موافقه ترسره کېږي، که کومه ښځه پخپله خوښه له داسې مېړه سره نکاح کوي چې نورې ښځې هم لري نو په دې باندې د نورو د اعتراض لپاره څه مجال پاتې کېږي؟!!

نه پوهېږو هغه کسان څنګه ځانته د دې حق ورکوي چې د اسلام په دې اصل اعتراض وکړي، په داسې حال کې چې د یوې قانوني ښځې تر څنګ د ګڼ شمېر غیرقانوني جنسي ارتباطاتو په درلودو اعتراض نه لري!! کمونستان خو د "کورنۍ جوړېدل" د "فردي ملکیت" په څېر د غیر کمونستي ټولنې ننبه ګڼي او په دې باور دي چې په دې برخې کې هم باید فردي ملکیت له منځه ولاړ شي، باید کورنۍ منحل او آزاد جنسي تعلقات رایج شي اولاد د کورنۍ "مال" نه بلکې د ټولنې "مال" وګڼلی شي، دولت د دوی روزنه په غاړه واخلي، د کورنۍ د غېږ پر ځای باید په ورکتون کې وروزل شي، په کورنۍ کې د دوی روزنه په دوی کې د "فردي ملکیت" غلط افکار راولاړوي!! خو راشئ وګورو چې د غیر قانوني او آزادو جنسي تعلقاتو نتائج څه وو او نن "علم" په دې هکله څه وایي او د کومو خطرناکو اجتماعی ستونزو او ناعلاجه ناروغیو منشأ ئې ګڼي!! د " ایډز" په شان ناعلاجه ناروغي، د ګڼ شمېر نورو جسمي او رواني ناروغیو په شمول، د همدې فاجعې نتائج ګڼي او وایي: اکثر ستر ستر جانیان هغه دي چې د مور په غېږ کې نه دي روزل شوي، د پلار د ترحم او مینې لاس ئې په سر نه دی تېر شوی، داسې څوك ئې نه دی موندلی چې صادقانه ترحم، عاطفه، زړه سوی او رښتینې مینه ئې له هغه زده کړې وي.

- عجیبه دا ده چې یهودان او مسیحیان د خپلو پیغمبرانو په هکله لیکي چې تر یوې ئې زیاتې مېرمنې درلودې، حتی د داؤد علیه السلام په هکله وایي چې نه

نوي مېرمنې ئې درلودې، خو پر مسلمانانو اعتراض کوي چې ولې څلور ښځې په نکاح کول جائز ګڼي؟!!

- قرآن د بايبل دا قصه تصحيح کوي او هغه د يعقوب عليه السلام نه بلکې د موسی عليه السلام د ژوند يوه برخه ګڼي، خو که تاسو دا دواړه قصې يوه د بلې خوا ته کېږدئ او ورته ځير شئ نو وبه ګورئ چې د بايبل قصه ډېره بې محتوا، غيرطبيعي، د واقعيتونو خلاف او جعلي ده او له ورايه معلومېږي چې د يوه کمزوري ليکوال د ناقص ذهن او ضعيف قلم زېږنده ده، نه اورېدونکي ته کوم پيغام له ځان سره لري او نه کوم درس او لارښوونه، خو د قرآن د قصې په لفظ لفظ او جملې جملې کې واضح پيغام او بې شمېره ارزښتناکې لارښوونې دي، هر څه ئې طبيعي، د واقعيتونو مطابق او پر حقايقو ولاړ. بايبل قصه له دې ځايه پيل کړې چې يعقوب عليه السلام د خپل ورور له وېرې وتښتېدو، خو قرآن وايي چې موسی عليه السلام د يوه ظالم په خلاف د يوه مظلوم ملګرتيا وکړه، له هغه نه د دفاع په خاطر ظالم او تېري کوونکي قبطي ته څپېړه ورکوي او په همدې سره هغه مري، شپه په اندېښنو کې تېروي، له ده او هغه مظلوم بني اسرائيلي پرته بل څوک له پېښې نه خبرېږي، موسی عليه السلام په همدې ورځ د مبارزې پرېکړه کوي، له ظالمانو نه د برائت او بې زارۍ او د مظلومانو د ملاتړ او دفاع پرېکړه، سبا بيا ښار ته راځي بيا ګوري چې هماغه پرونی مظلوم بني اسرائيلي له يوه بل قبطي سره په شخړه لګيا دی او له ده نه مرسته غواړي، د مبارزې هوډ ئې دې ته اړ کوي چې د هغه مظلوم مرستې ته وروړاندې شي، خو هغه ته وايي چې ته غلط شوی يې، د ظالمانو له ناروا وو د ژغورنې لار او طريقه دا نه ده، دی ئې مرستې ته وروړاندې کېږي خو هغه په زوره زوره وايي: غواړې ما هم د هغه پرونې کس په څېر ووژنې! ته هم غواړې يو جابر وې، د يوه مصلح په څېر د عمل کولو اراده نه لرې!! په همدې وخت کې څوک په مندې راشي او دا خبر ورته راوړي چې د فرعون درباريان په دې بحث او مشوره کوي چې تا ووژني، زه دې خواخوږی يم، له دې ځايه ووځه!! له وېرې او اندېښنې سره تر ووت او دعا ئې وکړه: اې زما ربه! له دې ظالمانو مې وژغورې! کله چې د مدين په لارې سم شو، نو وئې ويل: امېد دی چې زما رب مې

په سمې لار بوځي او کله چې د مدین اوبو ته ورسېدو شپانه ئې ولیدل چې خپلو رمو ته اوبه ورکوي، آخوا ئې دوه نجۍ ولیدې چې خپل څاروي ایساروي، پوښتنه ئې تري وکړه: ستاسو څه مشکل دی؟ هغوی ورته وویل: مونږ تر هغه خپله رمه نه شو خړوبولی چې تر څو شپانه له دې ځایه نه وي وتلي، (یا به ئې له شپنو پاتې اوبه خپلې رمې ته ورکولې او یا خو ئې د حیا له وجهې نه غوښتل تر هغه کوهي ته رانږدې شي چې شپانه دا ځای پرېږدي)، پلار مو ډېر سپین ږیری دی (په کورنۍ کې بل نارینه نه لرو، مونږ دې ته اړې شوې یو چې خپله رمه وپیایو)، موسی علیه السلام د دوی رمه خړوبه کړه او د ونې سیوري ته راستون شو او په دې وخت کې ئې یوه ډېره زړه ژړونکې دعا وکړه: اې زما ربه! پر ما دې ډېرې پېرزوینې کړې وې، نن له هغو ټولو محروم یم، هر څه ته ئې محتاج (د فرعون په کور کې هغه سوکاله او آرام ژوند او د نن ورځې لوږه، فقر او احتیاج ئې مخې ته ودرېدو)، له همدې دعا سره سم، له هغو دوو نجونو نه یوه په حیاء حیاء کې راغله او موسی ته ئې وویل: زما پلار دې غواړي چې زمونږ د رمې خړوبولو په بدل کې څه درکړي، (کور ته له ستنېدو سره سم پلار تري پوښتنه کړې وه چې نن ولې دومره ژر راغلئ؟ قصه ئې ورته تېره کړې او ورته ویلي ئې وو چې د کوهي غاړې کې یوه ناست مسافر زلمي زمونږ رمې ته اوبه راوایستې، نو ځکه ئې یوه پسې ولېږله چې دی کور ته وروليي)، ورسره روان شو، دی مخکې او هغه تر شا، کله چې کور ته ورسېدو، د نجونو پلار ته ئې خپله قصه وکړه او هغه ورته وویل: نور نو له ظالمانو ژغورل شوی یې، دا سیمه د هغوی له سلطې بهر ده، یوې لور ئې پلار ته وویل: پلاره! دا په نوکرۍ ونیسه، د نوکر په لټه کې وې، نېه ده چې همدا پیاوړی او امین کس په نوکرۍ ونیسې، هغه له ځان سره فکر وکړ چې په کور کې د یوه نامحرم زلمي ساتل صحیح نه ده، نېه به وي یوه لور په نکاح ورکړم، موسی ته ئې وویل: غواړم یوه لور مې تا ته درکړم خو په دې شرط چې اته کاله به له ما سره د اجورې په مقابل کې تېروې او که تر لسو کلونو راسره پاتې شوې نو دا به ستا پېرزوینه وي، موسی علیه السلام چې د یوه ډاډمن پنائي په لټه کې وو، دا وړاندیز ئې فوراً ومانو، خو ورته وئې ویل: په دې دواړو کې هره موده چې مې دلته تېروله اختیار به ئې زما وي، په همدې

ئې ژمنه سره وکړه او الله تعالی ئې په خپلې ژمنې شاهد ونیولو، د مودې په پای کې ئې پرېکړه وکړه چې مصر ته ستون شي، له خپلې کورنۍ سره وخوځېدو، یوه شپه په یوې تنګې او کږلېچنې درې کې روان وو چې لار ترې ورکه شوه، لرې ئې رنا ترسترګو شوه، مېرمنې ته ئې وویل: تاسو دلته تم شئ، هلته ورځم یا به د لارې په اړه معلومات ترلاسه کړم او یا به یوه سکروټه ترې راوړم چې اور پرې بل کړو او پرې ګرم شئ، کله چې ورنږدې شو، د ناو په ښي اړخ کې، د یوې بختورې او په شنو ونو پټې سیمې له یوې ونې ئې دا غږ تر غوږ شو: اې موسی! زه د عالمونو پالونکی رب یم، د فرعون مقابلې ته ولاړ شه، د بنې اسرائیلو د آزادۍ لپاره، هغه بغاوت کړی، د خپلې بریا په اړه ډاډه اوسه، زما آیتونه ستا د بریا لپاره کافي دي، موسی علیه السلام ته دا هر څه ناڅاپي او له تصور نه لوړ وو، دا کار ئې له خپل توان او طاقت نه لوړ ګانړو، خپل عذر ئې داسې وړاندې کړ: د ژبې طلاقت نه لرم، حوصله مې کمزورې ده، یا دا پېښې د هارون په غاړه کړه، هغه تر ما فصیح دی او یا ئې زما مرستیال کړه، ...

د قرآن الفاظ دا دي:

ÇíÈ ûüÏÅé¢ Ø¢ “ Ìµ š• Ï’ ‹ .r $Vüär $VßÃn µ»Y←?#ä #“ qGØ$ ¼µ£‰Ê& ÷:/ $Ø9r

`Ë #‹»d ÈXÏGFµƒ È£#ã‘ $kŽï ‰_qù $gÎel& ôË 7#µî Èïm 4?ã pZƒ‰J¢$Ø z Šr

¾ÍÍr¢ã ôË “ Ï%¢$’?ã ¾ÍÍr¢ã ôË # ‹»dr ¾ÍÍr¢ã ôË

ÇíÈ ûüÎB @ÊB Ær¢ã ¼µR] ÇÜæ9$È¤å ôË # ‹»d A$% Ïøã ÉÓ)ù É› qÃ¼µ“.qù

É‘ A$% ÇíÈ ÐŠïm$¢$âqãóÍ¢qè ¼µR] ÿÃ •ÿóù ’Í ëÿô$ ÓÅÿR ÆMð=ß ’Î É‘ A$%

$ŽÉ¹{ ÞZƒ‰J¢$’Î x7ô 'ù ÇÈ ûüË¹ð Ãÿ #ŽÊß šc qä& ô=ù ¥?ã MðèÃ& $JÎ

ûüÎB Æ ãó9 7R] é› qÃ¼µ9 A$% ¼µäÎÇFó„ Æs ÐÆ[$Í ¼µŽÇ¥FØ$ “ Ï%¢$#ŒÎù Ü Ï%Ðƒ

ÓÍ=ëÞ? b& ¢ƒì& é› qÃ»ƒ A$% $J¢©Æ¢ã qè “ Ï%¢$Í · Üƒ b& Š#‘& Þ& $Ø=ù ÇíÈ

القصص: ۱۴-۳۵

کله چې انسان د قرآن دا بلیغ او اغېزمن کلام چې هر توری او هر لفظ ئې په ډېر دقت سره غوره شوی، د بایبل له وینا سره مقایسه کوي بې اختیاره ئې دا الفاظ په ژبه راځي چې قرآن له شکه پرته د الله تعالی کلام دی.

د مدین د کوهي په خوا کې د هغه سیوري لاندې چې د موسی علیه السلام کوم حالت وو، له ننه ۳۲ کاله د مخه په ما باندې همداسې حالت راغلی وو، د وخت فرعون سردار داؤد زما د اعدام پربکړه کړې وه، تر تعقیب لاندې وم، تخار، کندز، پروان، پکتیا، غزني او پکتیکا ته ولاړم، تر څو د پنا کوم مطمئن ځای پیدا کړم، خو موفق نه شوم، په پای کې دې ته اړ شوم چې پاکستان ته ولاړ شم، له هغه وخته تر نن پورې چې کله د موسی علیه السلام هغه دعا په قرآن کې لولم، بې اختیاره مې اوښکې پر مخ راشي.

د یعقوب زامن

تر دې عنوان لاندې هم بایبل ډېرې ګډې وډې او غیر ضروري قصې لري، د لیه او راحیل ترمنځ د زامنو په پیدا کولو کې د شدید رقابت دعوا کوي، هومره چې

کله به یوه په خپله د زامنو له پیدا کولو محرومه شوه نو له یعقوب علیه السلام نه به ئې وغوښتل چې د دې وینځه په نکاح کړي تر څو له خپلې بنې شا ته پاتې نه شي!! او دا باب د یوسف علیه السلام په زېږېدو پای ته رسوي او داسې ښیي چې یعقوب علیه السلام دا ټوله اوږده موده، د بایبل په وینا شل کاله، له خسر سره پاتې شوی، نه ئې د خپل پلار او مور پوښتنه کړې او نه د کلي او وطن!! له دې وروسته ئې له خسره اجازه وغوښته چې وطن ته ستون شي، هغه په پاتې کېدو ټینګار وکړ خو ده ونه منله، د اجرت خبره ئې رامنځ ته شوه، ده خسر ته وویل: اجازه راکړه ټول برګ او خالدار پسونه او وزې او تور سپرلي ځان ته رابېل کړم، دې ته هم تیار یم چې بیا هم درته خدمت وکړم، ... لابان موافقه وکړه ... لابان صحرا ته ولاړ، د یعقوب برخه وزې، پسونه او سپرلي ئې بېل کړل او ټول ئې د هغه زامنو ته وسپارل او دوی ئې د دریو ورځو مزل په واټن له یعقوبه لرې ولېږل. یعقوب هملته پاتې شو چې پاتې رمه وپیایي!! په دې وخت کې یعقوب د چنار، بادام او ولي تازه او شنې څانګې راواخیستې، سپین خطونه ئې پرې وښکل او دا ئې د اوبه خور خوا ته کېښودې او دا د دې لپاره چې د رمې نر او ښځې به دلته سره نږدیکت کوي، دې برګو څانګو ته به ګوري، نو ځکه به برګ بچیان زېږوي!! همداسې وشول او یعقوب هم ټول برګ بچیان د لابان له رمې ېلول او له خپلې رمې سره ئې یو ځای کول!! همداراز کله چې به پیاوړو وزو نږدېکت کاوو نو یعقوب به دا څانګې د دوی مخې ته کېښودې تر څو د ده لپاره پیاوړې برګ سپرلي وزېږوي، خو د کمزورو وزو مخې ته به ئې دا څانګې نه ایښودې!! ... په دې توګه یعقوب د ډېرې شتمنۍ، رمو، وینځو او غلامانو خاوند شو،... اوښو ئې دا حالت ونه شو زغملی ... یعقوب متوجه شو چې له ده سره د لابان وضعیت هم بدل شوی... یوه ورځ ئې خپلې مېرمنې صحرا ته راوغوښتې... او پرته له دې چې خپل خسر خبر کړي له هماغه ځایه له هر څه سره د کنعان په لوري وخوځېدو،... راحیل د خپل پلار بتان هم پټ له ځان سره واخیستل ... پرته له دې چې یعقوب پرې خبر کړي!! ... لابان درې ورځې وروسته په پوه شو چې یعقوب تښتېدلی ... هغه ورپسې وخوځېدو... اووه ورځې وروسته ئې په جلعاد کې لاندې کړ... خو مخکې له دې چې له یعقوب سره مخامخ شي د شپې

خدای په خوب کې ورته راڅرګند شو او ورته وئې ویل: پام کوه یعقوب ته څه ونه وایې!! لابان یعقوب ته وویل: ولې دې دوکه راکړه، ولې دې خبر نه کړم چې د رخصتېدو په وخت کې مې د یوه جشن ترتیبات درته نیولي وی... لمسیان مې ښکل کړي وی... اوس د تاوان دررسولو وس لرم... خو تېره شپه ستا د پلار خدای په خوب کې راته وویل: پام کوه چې یعقوب ته تاوان ونه رسوې!!! خو دا راته ووایه چې زما بتان دې ولې په پټه درسره اخیستي؟!! یعقوب ورته وویل: له دې وېرې چې لونې به دې له ما ستنې کړې ته مې خبر نه کړې، خو د بتانو په هکله باید ووایم: چا چې اخیستي باید ووژلی شي!! ... لابان په لټولو پیل وکړ... په پای کې د راحیل کېږدۍ ته ننوت... راحیل چې بتان ئې د اوښ د کتې لاندې پټ کړي ول د دې لپاره هملته پر کتې ناسته وه چې څوک ئې پورته نه کړي او بتان ونه مومي، لابان خپمه ولټوله، څه ئې پیدا نه کړل... راحیل ورته وویل: پلاره ما وبخښه چې ستا مخې ته پورته نه شوم... دا ځکه چې په حیض کې یم!!! ... د لابان او یعقوب ترمنځ روغه جوړه وشوه... یوه بل ته د تاوان نه رسولو ژمنه ئې سره وکړه... دلته ئې د دې ژمنې رایادولو لپاره د ډبرو څلی جوړ کړ او سبا لابان ترې رخصت شو!!)

د دې برخې جمله جمله د خندا وړ ده، د خط لرونکو څانګو په لیدو سره د برګو بچیانو پیدا کول خو داسې څه دي چې نه پوهېږو د بایبل لیکونکي څنګه د داسې مسخره خبرې د لیکلو جسارت کړی؟!! نه پوهېږو د څه لپاره ئې دا هڅه کړې چې یعقوب علیه السلام د یوه دوکه مار په څېر انځور کړي او د یوسف علیه السلام محترمه مور د خپل پلار د بتانو غله!!

- ښځه معمولاً له دې حیاء کوي چې نارینه ته، پلار خو پرېږده حتی خپل خاوند ته، دا خبره وکړي چې په حیض کې ده، د دې په ځای وایي: زړه مې بد بد کېږي، سر راباندې څرخي، ناروغه یم... مګر راحیل خپل پلار ته له دې پرته بله خبره نه شوی کولی؟ داسې یوه خبره چې ښځې ئې عادتاً د حیض په وخت کې کوي؟

داسې فکر کوم چې که په دغو ګډو وډو او بېهوده خبرو بحث کوم نو لوستونکي به مې ملامتوي چې ولې دې خپل وخت په داسې خوشو خبرو ضایع کړی؟ دا د خندا وړ خبرې کله په دې ارزي چې څوک ئې نقد کړي... خو څه وکړو چې

دا د بش او بلیر مقدس کتاب دی، د نړۍ څو سوه ملیونه وګړي ئې د یوه مقدس مذهبي کتاب په څېر مني، د دې مذهب پلویان اوس په افغانستان او عراق کې له مسلمانانو سره په لویې جګړې بوخت دي، په فلسطین کې د صهیونستانو جنګ هم د دوی جنګ دی!! او دا دی اوس ئې د اسلام په ضد یو بل خونړی صلیبي جنګ پیل کړی!! غواړي مسلمانان دې ته اړ کړي چې له قرآنه لاس واخلي او بایبل د مقدس الهي کتاب په حیث ومني، دغو خبرو دې ته اړ کړی یم چې د بایبل په نقد باندې خپل وخت ضایع کړم.

له دې وروسته خپل ټاټوبي ته د یعقوب علیه السلام د بېرته ستنېدو قصه راغلې، چې په دې کې له خپل ورور عیسو سره له مخامخېدو د ده سخته وېره او د هغه د خوشحالولو لپاره دوه سوه وزې، شل وزان، دوه سوه مېږې، شل پسونه، دېرش لنګې اوښې له خپلو جونګیو سره، څلوېښت غواوې او لس غواییې، شل خرې او لس خره د تحفې په توګه د ورلېږو خبره کوي، چې هغه ئې ډله ډله یوه په بلې پسې د خپلو نوکرانو په لاس تر خپلې قافلې مخکې د عیسو په لوري روانې کړې!! او هغوی ته ئې وویل: که له عیسو سره مخامخ شوئ او پوښتنه ئې درنه وکړه چې دا د چا دي؟ ورته ووایئ: ستا د غلام یعقوب هغه تحفې دي چې خپل سالار عیسو ته ئې لېږلې!! او په خپله هم تر شا راروان دی!! دوی ئې روان کړل او په خپله ئې شپه په هماغه ځای کې تېره کړه، ده خپله قافله لا د مخه په دوو برخو وېشلې وه او دا د دې لپاره چې که عیسو پر یوې برخې برید وکړي بله برخه به په تېښته موفقه شي!! د لارې په اوږدو کې د ده هغه دعا هم رااخلي چې په هغې کې خدای ته خپله دا وعده ورپه یادوي چې ورته ویلي ئې وو: تا ته برکت درکوم او اولاد به دې د ساحل د شګو د شمېر په اندازه زیات کړم، دعا کوي چې د عیسو له شره ئې وژغوري!! دا ټولې خبرې داسې دي چې د یعقوب علیه السلام په څېر د یوه ستر او جلیل القدره پیغمبر له شأنه ډېرې لرې دي او یوازې له یوه بې زړه او مکار سړي سره ښایي!! یعقوب خو نه د عیسو زوی وژلی، نه ئې کوم تاوان وررسولی، نه ئې د ده کوم حق غصب کړی، آیا د انسان عقل دا خبره منلی شي چې عیسو هیڅ په هیڅه او یوازې په دې خبره دومره غصه وو او شل کاله ئې خپله غصه په زړه کې ساتلې وه چې د ده

په ځای ئې له خپل پلاره برکت ترلاسه کړی وو؟!! هغه یعقوب چې د بایبل په وینا خدای نه وو توانیدلی چې راوئې ځملوي، څنګه دومره بې زړه دی چې د عیسو له غضبه د ځان ژغورلو لپاره رشوت ورکوي؟!! او رشوت هم دومره ستر، پنځه سوه اتیا اوښان، غویان، وزې، مېرې او خره!! د بایبل له دې شمېرو خو معلومېږي چې په دې وخت کې به لږ تر لږه د یعقوب د څارویو مجموعي شمېر نږدې پنځه زره وو، ځکه هدیه او تحفه خو چې ډېره وي نو د مجموعي شتنمۍ لسمه برخه دې وي!! یعقوب دا دومره څاروي له کومه کړل؟ په داسې حال کې چې دی د خپل خسر شپون وو او د بایبل په وینا ئې څوارلس کاله یوازې د دې لپاره شپنې کړې وه چې ماما ئې دوه لونې په نکاح ورکړې، آیا کوم عقل دا خبره مني چې د پاتې شپږو کلنو شپنې په مقابل کې دې خپل خسر پنځه زره څاروي ورکړي وي؟ او عجیبه لا دا ده چې د دې لوی رشوت له ورکولو وروسته هم یعقوب له خپل ورور سره دوکه کوي او هغه ته وایي چې ستا خوا ته در روان یو، خو لاره بدله کړي او بلې سیمې ته ولاړ شي!! که یعقوب له خپله وروره وېرېدو ولې به ئې په خپل راتلو خبراوو؟ او په داسې حال کې چې د هغه سیمې ته ئې د ورتلو اراده هم نه وه ولې به ئې دومره رشوت ورکاوو؟

په فني ئیل کې د یعقوب غېږې!!

دا د بایبل د پیدایښت د کتاب یو بل عنوان دی، په دې کې له خدای سره د یعقوب د غېږې نیولو دا خندونکې قصه راغلې: یعقوب د شپې پاڅېدو، دوه مېرمنې، وینځې، یولس زامن او خپل شته ئې د یبوق ګودر ته ورسول او له دریابه ئې آخوا واړول او په خپله ئې شپه دې خوا ته یوازې تېره کړه، بیا نو یو کس د ده خوا ته راغی، تر سهاره ئې له ده سره غېږې ونیولې، کله چې هغه کس ولیدل چې یعقوب نه شي ځملولی نو یو کلك ګوزار ئې په ورون ورکړ او د یعقوب پښه ئې ډېره ورخوږه کړه!! بیا هغه کس ورته وویل: پرېږده چې ولاړ شم، زیاتې خو سهار شو، خو یعقوب ورته وویل: تر څو چې برکت رانه کړې نه دې پرېږدم چې له دې ځایه ولاړ شې، هغه ورته وویل: نوم دې څه دی؟ ځواب ئې ورکړ: یعقوب، ورته وئې ویل: له دې وروسته به ستا نوم اسرائیل (د خدای په وړاندې مقاوم) وي، ځکه چې ته د

خدای او خلکو په وړاندې مقاوم وې او بریالی شوی یې!! یعقوب ترې پوښتنه وکړه: ستا نوم څه دی؟ هغه ورته وویل: ولې زما د نوم پوښتنه کوې؟ هملته ئې یعقوب ته برکت ورکړ، یعقوب له ځانه سره وویل: ما دلته خدای مخامخ ولیدو خو سره له دې دا دی ژوندی پاتې یم!! نو ځکه ئې دا ځای فنو ئیل (د خدای څېره) ونوماوو، یعقوب د لمر ختو په مهال له هغه ځایه وخوځېدو او د دې لپاره ګوډ ګوډ روان وو چې تېره شپه ئې په غېږو کې پښه خوږه شوې وه!! بني اسرائیل تر اوسه د ځاروي د عرق النساء هغه عضله نه خوري چې د ښی پښې په ورون کې وي!! دا ځکه چې په هغې شپې کې له خدای سره د غېږو نیولو په مهال د یعقوب دغه عضله خوږه شوې وه!!)

ګورئ چې د الله تعالی په هکله د بایبل انګېرنه څنګه ده؟ یو انسان دی، د شپې په تیاره کې د یعقوب خوا ته راغلی، ټوله شپه ئې له هغه سره غېږې نیولې دي، په دې نه دی توانېدلی چې یعقوب راڅملوي!! بس دومره توانېدلی چې په ښي ورون لغته ورکړي، سهار ئې غوښتل ولاړ شي، خو یعقوب کلك نیولی وو، ځان ئې نه شو ترې خلاصولی، التماس ئې ورته وکړ!! یعقوب په دې شرط پرېښود چې برکت ورکړي، بله چاره ئې نه وه، برکت ئې ورکړ!! ډېره ډېره د حیرانتیا خبره ده، نه پوهېږم د بایبل منونکو په سر کې ماغزه دي که بوس؟ څنګه دا بېهوده او ناپرتې خبرې مني؟!! هغه لوی ذات چې دا بې انتهاء کائنات ئې پیدا کړي، هر څه ئې پالي او ساتي، دا بې شمېره ستور لیکي او په هغوی کې بې شمېره ستوري، دا لمر او سپوږمۍ، دا ورېځې او دا هر څه د ده په واك کې دي، دی ئې اداره کوي، د ده له سننو د بغاوت او سرغړاوي توان نه لري، دا ستر رب العالمین خدای د بایبل له نظره یو وړوکی او انسان ته ورته ذات دی چې د یعقوب له راڅملولو او د ده له منګولو د ځان له ژغورلو عاجز دی!! عجیبه لا دا ده چې یعقوب له خپل پلاره په مکر سره برکت ترلاسه کړ خو له خدایه ئې په خپل زور سره!! هغه ئې کلك نیولی وو، تلو ته ئې نه پرېښودو!! هغه وخت ئې پرېښود چې د ده غوښتنه ئې ومنله او برکت ئې ورپه برخه کړ!! او د دې لپاره ئې د ده نوم اسرائیل وټاکو چې د خدای په وړاندې (د غېږو په دوران کې) ئې پوره مقاومت کړی!!

د بايبل برکت هم عجيب برکت دی هم په زور ترلاسه کېدی شي او هم په مکر او چل سره!! تل د کمزوري په واک کې وي!! او بل ئې تري اخلي، خو هغه ئې په ښېرته راګرځولو هم نه توانېږي!! چې د چا له خولې دا خبره ووځي: ځه؛ برکت مې در کړ، که څه هم دا خبره ئې د مجبوريت په وجه کړې وي يا د اشتباه او غلطۍ په وجه، بس خبره ختمه شي، برکت ئې له لاسه والوزي، له ښېرته راګرځولو ئې عاجز وي!!

يعقوب له عيسو سره مخامخ کېږي

بايبل تر دی عنوان لاندې ليکي: کله چې يعقوب له عيسو سره مخامخ شو اووه ځله ئې د تعظيم سر ورته ټيټ کړ (سجده ئې ورته وکړه!!)، عيسو په تلوار ورغی او هغه ئې په خپلې غېږ کې ونيولو... بيا د يعقوب د کورنۍ ټول غړي راوړاندې شول او تعظيم ئې پر ځای کړ!! ... يعقوب عيسو ته وويل: ستا د مخ ليدل راته داسې دی لکه د خدای مخ ليدل!! ... عيسو غوښتل چې ټول له ده سره يو ځای د ده کور ته ولاړ شي خو يعقوب ورته وويل: ماشومان او ښځې تېز تګ نه شي کولی، تاسو ولاړ شئ مونږ پسې درځو... عيسو رخصت شو... او يعقوب خپله لاره بدله کړه او د سعير په ځای سکوت ته ولاړ او هلته ئې واړول!! او بيا له هغه ځايه په سلامتۍ سره د کنعان شکيم ته ورسېدو!!)

د يعقوب عليه السلام په هکله د بايبل له دې ويناوو يوه خبره په واضح توګه معلومېږي چې غواړي هغه ماهر چلناك انسان معرفي کړي، ښايي په دې سره بني اسرائيلو ته دا درس ورکوي چې که غواړئ خپلو موخو او اهدافو ته ورسېږئ نو بايد د خپل نيکه په څېر له هر چا سره، که خپل وي که پردی، له چلونو او دوکو کار واخلئ!! تقيه کوئ، حقيقت چا ته مه وايئ، خپله اصلي خبره له هر چا پټه ساتئ، غلطه او غولوونکې خبره ورته کوئ!! پروا نه کوي که تندی پر ځمکه ورته کېږدئ او د هغه لپاره د تعظيم سر ټيټ کړئ، مهمه دا ده چې خپل مقصد ته ځان ورسوئ!! که د دښمن د غولولو لپاره اووه ځله هغه ته سجده وکړې څه باك نه لري، مګر نه ګورې چې ستا نيکه او پلار همداسې وکړل؟! خو تاسو د بايبل دا درس او لارښوونه د قرآن له دې وينا سره مقايسه کړئ چې خدعه او دوکه حرام او د منافق

نبنه ئې ګڼي، فرمايي چې الله تعالى له صادقانو سره دى او مؤمنانو ته امر کوي چې د صادقانو ملګرتيا وکړي:

التوبة: ۱۱۹ ÇÈ šú üï»Á9$ì B{qèqär ©#(qà(qB#ä šú ï%$K»ƒ

اې مؤمنان! ايمان راوړئ، له الله ووېرېږئ او له صادقانو سره اوسئ.

صداقت او په خپلو وعدو او ژمنو وفا کول د پيغمبرانو عليهم السلام ځانګړتياوې ګڼي او فرمايي:

مريم: ۵۴ ÇÍÈ$ÎR/qÎ‘ b%.r‰ãqè-Ï$¹ b%.¼ÎR) Ï$Ê»ïÎ É»Gè’Îèè

او په کتاب کې اسمعيل درياد کړه چې په وعدو کې رښتونى او باخبره استاځى وو

مريم: ۵۲ ÇÍÈ$ÎR/ïï¹ b%.¼ÎR) §ƒÏ$) É»Gè’Îèè

او په کتاب کې د ادريس يادونه وکړه چې ډېر رښتونى پيغمبر وو

د اسلام له نظره د نفاق او منافق اصلي نښې درې دي: دروغ وايي، په خپلو ژمنو وفا نه کوي او په امانتونو کې خيانت کوي. پيغمبر عليه السلام فرمايي: څوک چې په خپلو ژمنو نه ودرېږي هيڅ دين نه لري او څوک چې امين نه وي هيڅ ايمان نه لري.

نه پوهېږو مسيحيان څنګه هغه کتاب يو مقدس کتاب ګڼي او ويناوې ئې د الهي کتاب ويناوې چې خپل منونکي درواغو، دوکې، خدعې او په خپلو ژمنو نه ودرېدو ته هڅوي او د يعقوب عليه السلام په څېر يو صادق پيغمبر د يوه دوکه مار او وعده خلاف انسان په څېر معرفي کوي؟!!

د دينه رسوايي

تر دې عنوان لاندې د بايبل څرګندونې تر مخکښو هم ډېرې د حيرت او خندا وړ دي!! ليکي: يوه ورځ دينه د يعقوب لور او ليه د هغو نجونو ليدلو ته ورغلې چې د دوى په ګاونډ کې اوسېدې، کله چې د خوى د پاچا حمور زوى شکيم، دينه وليده،

هغه ئې ونيوله او تبرى ئې پرې وکړ، شکيم سخت پرې مين شوى وو ، هڅه ئې وکړه چې په خوږو خوږو خبرو سره ئې پام ځان ته راواړوي، شکيم دا خبره له خپل پلار سره يادە کړه او له هغه ئې وغوښتل چې دا نجلۍ ورته وکړي، لا ډير وخت نه وو تېر شوى چې خبره تر يعقوب پورې ورسېده، خو د دې لپاره چې زامن ئې صحرا ته تللي وو د دوى تر راستنېدو ئې هيڅ اقدام ونه کړ، حمور د شکيم پلار د يعقوب خوا ته ورغى... په دې وخت کې د يعقوب زامن هم راستانه شوي ول، دوى د خپلې خور په پت له تبرې او له دې سپکاوي سخت غصه ول، خو په چل سره ئې شکيم او د هغه پلار ته وويل: مونږ نه شو کولى خپله خور هغه چا ته په نکاح ورکړو چې سنت شوى نه دى، دا زمونږ لپاره سپکاوى دى، د نورو نجونو په اړه هم هغه وخت دوستي درسره کولى شو چې ستاسو ټول خلك سنت شي، بيا به ستاسو په څنګ کې اوسېږو او يو قوم به وو!! حمور او شکيم دا شرط ومانو دا ځکه چې پر دينه مين شوى وو!! ... دوى د ښار ټول خلك راغونډ کړل او ورته وئې ويل: دا خلك زمونږ دوستان دي، اجازه ورکړئ چې دلته له مونږ سره پاتې شي، ... خو دوى يو شرط لري او هغه دا چې زمونږ ټول نارينه به ختنه کېږي... ښاريانو د دوى خبره ومنله، ټول سنت شول، خو په دريمه ورځ چې لا د دوى خوږ او درد نه وو ختم شوى، شمعون او لاوي د دينه ورونو خپلې توري راواخيستې او پرته له دې چې له کوم مقاومت سره مخامخ شي ښار ته ننوتل او ټول خلك ئې له تېغه تېر کړل، حمور او شکيم ئې هم ووژل او دينه ئې له ځانه سره بوتله!! بيا نو د يعقوب نور زامن ولاړل او ټول ښار ئې تالان کړ، دوى د صحرا رمې او په کورونو کې مال، دولت، ښځې او ماشومان ټول غارت کړل او له ځانه سره ئې يووړل!!)

د دې مسخره قصې لاندې برخو ته ځير شئ:

۱. يعقوب او زامنو ئې له دښمنه د غچ اخيستو لپاره چل جوړ کړ، د خپل چل د پلې کولو لپاره ئې دينه شکيم ته ورکړه، هغه له ځان سره کورته بوتله (يعني د بايبل منونکي بايد داسې چلونه هم له خپلو نيکونو زده کړي)، داسې کار خو يو شريف، پتمن او غيرتي انسان هم نه کوي، د يعقوب عليه السلام په څېر ستر شخصيت به څنګه خپله لور له يوه چا سره د چل په نيت لېږي؟!! او دا څومره مسخره خبره ده چې

دینه ئې په دې شرط ورکړه چې د ښار ټول نارینه به سنت کېږي!! او د ښار ټولو نارینه وو دا خبره ومنله، هیڅا ونه ویل چې مونږ به ولې سنت کېږو؟ هغه څوك دې سنت شي چې د دوی له خویندو سره نکاح کوي!! دا ځای یو وړوکی کلی هم نه دی، لوی ښار دی، ښه ساتنه ئې کېږي او د ننوتلو لپاره یوازې یوه دروازه لري!! طبیعي ده چې دلته به که په زرهاوو نه وو نو په سلهاوو نارینه خو به اوسېدل، ټول د څلورو پنځو نجونو لپاره سنت شول!!

۲. په درېیمه ورځ د یعقوب دوو زامنو پر ښار برید وکړ، په دروازه کې داسې څوك نه وو چې د دوی مخه ونیسي، ښار ته ننوتل، ټول نارینه ئې له تېغه تېر کړل، شکیم او حمور ئې هم ووژل او خپله خور ئې تر ې راوسته!! آیا د کوم انسان عقل دا خبره منلی شي چې دوه کسان د یوه لوی ښار په زرهاوو او یا په سلهاوو نارینه له تېغه تېر کړي؟ مګر د سنت کېدو درد هومره وي چې څوك له ځایه هم نه شي خوځېدی؟!! د دوو کسانو د مقابلې لپاره خو لس کمزورې ښځې هم کافي دي، په تورو خو څه کوې په سوتې هم د دوو کسانو چاره کولی شي!! داسې مبالغه یوازې د بایبل لیکونکی منلی شي!! په بایبل کې به دې ته ورته ډېرې نورې مبالغې هم په نظر درشي.

۳. د یعقوب زامن خو د یوه جلیل القدره پیغمبر علیه السلام زامن ول، څنګه به ئې د یوه مجرم لپاره د یوه ښار ټول نارینه وژل، لونې، ښځې، زامن او شتمنی به ئې غارت کولې؟!! خپلو منونکو ته د داسې خطرناکو درسونو ورکولو پابلې به څومره خطرناکې وي؟ او څومره بد عواقب به پرې مرتب کېږي؟!!

یعقوب بیت ئیل ته ځي

بایبل تر دې عنوان لاندې یو ځل بیا لیکي چې خدای په بیت ئیل کې یعقوب ته بیا راڅرګند شو، ورته وئې ویل له دې وروسته به ستا نوم د یعقوب په ځای اسرائیل وي!! ډېر پاچایان به ستا له نسله راپیدا شي، دا سیمه چې له ابراهیم او اسحاق سره مې د دوی اولاد ته د سپارلو ژمنه کړې وه تا ته ئې سپارم، بیا نو خدای د ده له څنګه آسمان ته ولاړ!! ښایي د دې خبرې د لیکلو په وخت کې د بایبل د لیکونکي

حافظې کار پرېښی وو او دا ئې په یاد نه وو چې د اردون د رود په غاړه او له خدای سره د غېږو له نیولو وروسته هم خدای ورته ویلي وو چې له دې وروسته به ستا نوم د یعقوب په ځای اسرائیل وي!! د دې تناقض او تکرار ځواب دې د بایبل منونکي ووایي، خدای هلته د اسرائیل نوم پرې ایښی وو که دلته؟!!

ورپسې لیکي: یعقوب په دې خاطر دلته د ډبرو څلی جوړ کړ چې دلته ئې خدای لیدلی وو، د څلي پر سر ئې د څښاك هدیه توی کړه او د زیتون په غوړو ئې غوړ کړ!!)

هر باایمانه انسان پوهېږي چې هیڅ پیغمبر او هیڅ الهي دین خلکو ته نه وایي چې د خدای په نامه څلي جوړ کړئ، شراب یا شربت پرې توی کړئ او په غوړو ئې غوړ کړئ، داسې بېهوده او خوشې کارونه د پیغمبرانو علیهم السلام له شأنه ډېر ډېر لرې دي، پیغمبران علیهم السلام د دې لپاره راغلي چې خلك له داسې جاهلانه دودونو وژغوري، داسې څلي وران کړي، الهي دین خلکو ته وایي: څه چې د خدای په نامه وقف کوئ د ده مسکینو بندګانو ته ئې ورکړئ.

بایبل د یعقوب دا د کلونو کلونو اوږد سفر په دې ختموي چې خپل ځای او د پلار خوا ته په داسې حال کې راستون شو چه پلار ئې یوسل اتیا کلن وو او همدا وخت وفات شو!! ورپسې د یعقوب او عیسو د اولاد شجرې بیانوي.

د یوسف خوبونه

د یوسف علیه السلام د هغه خوب په اړه چې قرآن هم رااخیستی، د بایبل وینا په ځینو برخو کې قرآن ته ورته ده، خو هغه ئې د یوې بې محتوی او بې مقصده قصې په ترڅ کې رااخیستې، په داسې حال کې چې قرآن دا د یوې ډېرې عبرتناکې او روزونکې قصې په ضمن کې بیانوي او په هرې برخې کې ئې په لسهاوو درسونه مخاطب ته ورکوي، قرآن د دغې قصې په ترڅ کې د حق د لارې مبارزینو ته دا ډاډینه ورکوي چې الله تعالی د حقپالو مل او د دوی د بریا ذمه وار دی. دا قصه په حقیقت کې د داسې چا حالت انځوروي چې د زندان له یوې تیارې خونې پاچایۍ ته رسېدلی، هغه څوك چې خپلو وروڼو ورسره مخالفت ته ملاوتړله، په کوهي کې ئې

واچاوو، د يوه غلام په توګه په ارزانه بيه خرڅ شو، د پاك لمنۍ په جرم زندان ته ولاړ ... خو لا څو کاله نه وو تېر شوي چې له همدې زندانه قصر ته ورسېدو او د هغه وخت تر ټولو د ستر هېواد د پاچايۍ پر تخت کښېناستو!! په دې قصې کې د دې حقيقت لپاره تاريخي بېلګې وړاندې شوې چې د باطل په مقابل کې حق، د دروغو، چل او دوکې په خلاف ربښتونولۍ او صداقت او د اخلاقي فساد په وړاندې پاك لمني خامخا غلبه مومي او د لاندې دريو مهمو خبرو د اثبات لپاره دا قصه د يوې عملې او تاريخي بېلګې په توګه زمونږ مخې ته ږدي:

الف:- د خدای د لارې لاروي، حتماً له سختو آزمېښتونو او کړاوونو سره مخامخېږي، دا آزمېښتونه کله کله هومره سخت وي چې د پيغمبرانو عليهم السلام په څېر اولوالعزمه شخصيتونه هم کله د يأس او ناهيلۍ پرې او ته رسېږي.

ب:- د سختو آزمېښتونو په پای او له بري نه د يأس او ناهيلۍ په پرې کې الهي مرسته دوی ته رسېدلې، ژغورل شوي او بري ته رسېدلي.

ج:- د شر او فساد ځواکونه او هغه مجرم عناصر چې د پيغمبرانو د دعوت او بلنې په وړاندې در ټېلي او مخالفت ته ځې ملا تړلې په پای کې، ناڅاپه، د دوی د انګېرنو په خلاف، د الله تعالی له سختې نيونې او مؤاخذې سره مخامخ شوي او په دردوونکي الهي عذاب اخته شوي.

قرآن د يوسف په نامه يوه مکمله سوره لري، دا سوره په مکه مکرمه کې هغه وخت نازله شوې چې پيغمبر صلي الله عليه وسلم د قريشو له سخت مخالفت سره مخامخ وو، د دغو مخالفتونو لارښوونه هغو کسانو کوله او د تشديد لپاره يې هلې ځلې کولې چې پيغمبر عليه السلام او د هغه دعوت يې د خپل زعامت لپاره ستر ګواښ بالو، هغوی د رسول اکرم صلي الله عليه وسلم د فکري او اخلاقي عظمت په وړاندې ځان وړوکی احساساوو او داسې يې انګېرله چې د پيغمبر صلي الله عليه وسلم فکري او اخلاقي عظمت او لوړوالی به د دې سبب شي چې د قريشو محلي او قبيلوي مشران د زعامت له ډګره ووځي او ټول خلك پيغمبر عليه السلام د خپل زعيم او مخکښ په توګه غوره کړي.

دغو مخالفتونو هغه وخت زور واخيست چې د قريشو مشرانو وليدل چې د قوم

ځوانان، د ټولنې صالح او نېك شخصيتونه د پيغمبر عليه السلام دعوت ته په پراخه پيمانه ګروهمن کړي، د غورځنګ لمنه په چ ټکی سره پراختيا مومي او د مؤمنو ځوانانو ګوابسل، تعذيب او فشار هم د دغه دعوت د مخ په زياتېدونکي خپړو مخه نه شي نيولی، له همدې امله د مخالفينو يو ې ډلې پر دې ټينګار کاوو چې رسول الله صلي الله عليه وسلم له مکې نه تبعيد شي، بلـ ې ډلې ئې د وژلو پرېکړه وکړه او بلې ئې غوښتل چې بندي يې کړي.

د ابو لهب په څېر د رسول الله صلي الله عليه وسلم نږدې خپلوانو د دې پر ځای چې د ده غوره دوستان او مرستيالان وی، د هغه د خورا بدو دښمنانو په کتار کې ودرېدل؛ د همدغو مخالفتونو او دښمنيو په طوفان کې د يوسف سوره نازلېږي او د همدې قصې په ترڅ کې مخالفينو ته ويل شوي چې ستاسو برخليك به هم د يوسف عليه السلام د مخالفينو په څېر وي، هغوی هم د يوسف عليه السلام پر ضد د رخې او کينې لاره ونيوله او د هغه په حق کې يې له هيڅ ډول تېري او جفا نه ډډه ونه کړه، يوې ډلې مخالفينو د هغه د وژلو او شړلو توطئه جوړه کړه، کوهي ته يې ګوزار کړ، پرې ئې ښود چې د مريي په شان په لړه بيه وپلورل شي، بلې ډلې زنداني کړ، تر ډېرو کلونو ئې په زندان کې وساتو؛ خو په دې برياليې نه شول چې الهي مقدرات بدل کړي او هغه مقام ته د يوسف عليه السلام د رسېدو مخه ونيسي چې له ده سره وړ وو.

د يوسف عليه السلام سوره هغه وخت ښه جاجولی شو او د هر آيت په مفهوم او د مضامينو په پراخو ابعادو ئې سم پوهېدی شو چې د دې سورې د نزول په وخت کې د مکې حاکمه فضا په پام کې ولرو او هغه پيغام چې د دې سورې له هر آيت نه د غورځنګ پلويانو او دښمنانو ترلاسه کولو په نظر کې ولرو.

دا مبارکه سوره د هغو کسانو پوښتنو ته دقيق ځوابونه ورکوي چې غواړي پوه شي له مصلح او زړه سواندو دعوتګرانو سره د شديد مخالفت وجه څه وي، څوك ئې مخالفت کوي او ولې؟ او د دې مخالفت پايله به څه وي؟ هغه چې غواړي پوه شي صالح قيادتونه کوم او مواصفات ئې څه دي او د ناصالح سياسي او اجتماعي زعامتونو ځانګړتياوې کومې دي؟ د دې مبارکې سورې په ترڅ کې د جاهلي ټولنې

د سياسي او اجتماعي زعامت اخلاقي ځانګړتياوې په ډېره دقيقه او حکيمانه توګه انځور شوې، خدای خبر چې د قريشو مفسد مشران به د دې سورې په اورېدو سره څومره غصه شوي وي؟ دوی ته د دې سورې په هغې برخې کې چې د عزيز مصر او د مصر د نورو مشرانو د کورنيو اخلاقي حالت په کې انځور شوی، د خپلو کورنيو بد حالت ترسترګو کېدو او له همدې سورې نه پيغمبر عليه السلام دا درس اخيستی وو چې کله د يوه سرلوړي فاتح په توګه مکې ته داخل شو، ټول قريش د ده د سختو کينه کښو دښمنانو په شمول د کعبې خوا ته راغونډ وو او دې ته منتظر چې وګوري پيغمبر عليه السلام به د دوی د تېرو دښمنيو څه سزا ورکوي، سرونه ئې له شرمه ټيټ او وېرې اخيستي، کله چې پيغمبر عليه السلام ترې پوښتنه وکړه: له ما څه انتظار لرئ؟ له عذر، خجالت، عجز او انکسار نه په ډک غږ ئې ځواب ورکړ: هماغه انتظار چې له يوه مهربان او کريم مشر وروره کېدی شي!! او هغه په ځواب کې ورته وويل: زما ځواب همغه دی چې زما ورور يوسف عليه السلام خپلو وروڼو ته ورکړی وو، اذهبوا و انتم الطلقاء: ځئ تاسو آزاد يئ!!

دا دې مهم مبحثونه د سورې له وروستي آيت نه مخکې په ايجاز او لنډيز سره داسې راغلي:

âß±®` B ÓÉÃü $Rĵ¢Ç R ßÐëä$_ {qÇÉà2 ©% ßÅ& {ĥZßr @ß³9$ § «ø×Ø$#Œ} ÉĿm

ÇËÈ ûüBÌð ßßSQö)ßßÇã $ZßÙ Š•ãßÝr

تر هغه چې پيغمبران نهيلي شول او ګومان يې وکړ چې کاذب (انتظار) تير ايستي وو، نابېره زمونږ مرسته دوی ته رسېدلې او هغو ته نجات ورکړی شوی چې مونږ غوښتل او زمونږ عذاب به له مجرمانو نه دفع نه کړای شي، (په هيڅ ځواك او هيڅ تدبير سره نه شي کېدای چې الهي عذاب له ظالمانو نه دفع کړای شي)

بايبل ليکي چې يوسف عليه السلام خوب وليد او وروڼو ته ئې تېر کړ او په همدې سره د هغوی حسادت راوپارېدو!! خو قرآن د بايبل خبره تصحيح کوي او فرمايي چې له يوسف عليه السلام سره د ده د وروڼو د مخالفت سبب د ده خوب نه

بلکې د ده هغه لوړ شخصیت وو چې پلار د همدې په وجه په درنه سترګه ورته کتل او د ده راتلونکې ورته روښانه او ځلانده معلومېده، ده خپل خوب وروښو ته نه بلکې خپل پلار ته تېر کړ او ورته وئې ویل: پلار جانه! په خوب کې یولس ستوري او لمر او سپوږمۍ ګورم چې راته سجده وکړي! پلار ورته وویل: ګرانه زویه! خوب دې وروښو ته مه تېروه، داسې نه چې شیطان ئې ستا خلاف کوم خطرناك تدبیر ته وهڅوي، د خوب تعبیر دې دا دی چې الله تعالی به تا غوره کړي، د خبرو په حقیقت او د خوبونو په تعبیر د پوهېدو علم به درکړي او خپل نعمتونه به پر تا او د یعقوب په کورنۍ بشپړ کړي، هغسې لکه چې ستا پرپلار او نیکه، ابراهیم او اسحاق ئې بشپړ کړي وو.

د یعقوب علیه السلام په دې دقیق تعبیر کې یوولس ستوري د ده د یوولسو وروښو، لمر او سپوږمۍ د ده پلار او مور رؤیائي رموز ګڼل شوي او سجده ئې د ده په وړاندې د دوی انقیاد او د دې نښه ښودل شوې چې الله تعالی به ده ته ستر او لوړ مقام ورپه برخه کړي، هغه ته به پر نورو فضیلت وروبخښي او د یعقوب علیه السلام د کورنۍ قیادت او مشري به ئې په برخه شي. د تأویل الاحادیث (د خبرو په کنه او حقیقت د پوهېدو) او د خوبونو د سم او دقیق تعبیر پوهه به ئې په برخه شي، یعني له یوه پلوه به د خوبونو د تعبیر علم ورکړی شي او له بله پلوه د هرې خبرې تل ته د رسېدو استعداد او توانمندي به ترلاسه کړي او دا د یوه انسان د پوهې او علم تر ټولو لوړ پوړ دی. یعقوب علیه السلام له دې "روٴیا" نه پوه شو چې دی او اولاده یې د خپل وخت د ځلاندو ستورو په شان دي. له همدې امله یوسف علیه السلام ته فرمایي چې الله تعالی به پر تا او د یعقوب پر کورنۍ باندې خپله پېرزوینه بشپړه کړي، هغسې لکه چې ستا پر نیکونو ابراهیم او اسحاق علیهما السلام باندې ئې بشپړه کړې وه، لکه څنګه چې هغوي د الهي انعام مستحق وګرځېدل او د خلکو د هدایت وسیله شول، تاسې به هم د خلکو د لارې د ځلاندو مشالونو حیثیت غوره کوئ او له تروږمیو څخه به د هغوی د ایستلو باعث وګرځئ. یعقوب علیه السلام ته له دې خوبه معلومه شوه چې په تأویل الاحادیث کې به یوسف علیه السلام تر ده هم مخکې وي، د ده په وړاندې خپله سجده ئې همداسې تعبیر کړه، نو ځکه ئې هغه ته

وويل: الله تعالى به د تأويل الاحاديث علم درکړي.

قرآن په دې سره څو مهمې مهمې لارښوونې خپل مخاطب ته کوي:

- کله داسې وي چې په يوه صالح انسان کې ښېګړې او لوړ لوړ نېك صفات د کينه ګرو او حسودو انسانانو کينه راپاروي او همدغه کينه او حسد يې د لوړو شخصيتونو دښمنۍ ته هڅوي. تل به ګورئ چې فاسق او مفسد انسانان له صالح او نېکو انسانانو سره دښمني کوي.
- داسې مه انګېرئ چې په انسان کې حسادت يوه طبيعي پېښه ده، داسې نه ده؛ بلکې دا شيطان دی چې په انسان کې د دې ناروغۍ سبب ګرځي، که چېرې په نورو کې ښېګړې او اوچت خصلتونه، په تا کې هم دغو ارزښتونو ته د رسېدو تلوسه راولاړه کړي او تا هم ښېګړو او لوړو خصلتونو ته وهڅوي او په تا کې نوې ولولې، شوق او ارزوګانې راوپاروي، دا يو طبيعي امر دی؛ مګر که د دې پر عکس تا د فضل او ښېګړې له خاوندانو سره عداوت، دښمنۍ او کينې ته وهڅوي او د دې بد کړچار سبب شي، نو پام کوه چې شيطان ستا پر زړه او دماغ سيوری غورځولی او دغه منفي احساسات يې در کې راپارولي دي.
- خپل رازونه او اسرار له ځان سره وساته او د هغه له افشا کولو نه، په خاصه توګه سيالانو او هغو کسانو ته چې له تاسره د تنافس او رقابت قصد لري، ډډه وکړه.

همدا راز فرمايي چې يعقوب عليه السلام پوه او د درايت خاوند دی، هم د خپل زوی خوب په دقيقه توګه تعبيروي او هم هغه ته لارښوونه کوي چې خپلو وروڼو ته يې له افشا کولو ډډه وکړه، داسې نه چې شيطان د هغوی کينه ونه پاروي او ستا په خلاف ئې کوم خطرناك پټ تدبير ته اړ نه باسي.

قرآن د يوسف عليه السلام د وروڼو منفي احساسات او غلطه اراده د دې لپاره زمونږ مخې ته ږدي چې ځان تري وساتو ، د دوی احساسات په دې توګه انځوروي:

#Ĵ ⊂ m& ɯąä&r ß# ßqæ {qß% ßĴ ÇÐÈ û,Ĵí$¡¡ ÷Ĵ M»ƒ#ä ÿḧïq÷ẑĴr # ßqÃ'Î b¾. ß)©

يوسف: ۷-۸ ÇÏÈ ÆüîB @»=Ê ’Å R/& ÐĴ þ7Ó ã ßÆr $ŸB $ŸŠÎ&

د یوسف او د هغه د وروڼو په قصې کې پوښتونکو ته روښانه ننښې دي. کله چې دوی وویل: یوسف او ورور ئې زمونږ پلار ته تر مونږ ګران او محبوب دی، په داسې حال کې چې مونږ یوه ډله یو (شمېر مو زیات دی)، بې شکه چې پلار مو په څرګندې اشتباه کې دی.

د قرآن په دې وینا کې څو مهم ټکي د پام او غور غوښتنه کوي:

- په داسې حال کې چې یعقوب علیه السلام له یوسف علیه السلام سره د هغه د وړتیاوو او غوره غوره ځانګړتیاوو په خاطر مینه کوي، د هغه ښه اخلاق او کړه وړه ئې خوښېږي، د هغه په څېرې او کړنو کې د یوه لوی شخصیت ننښې ګوري او د همدې لپاره خاصه اعتنا ورته لري او داسې نه وه چې د خپلو زامنو تر منځ غیرعادلانه توپیر وکړي او بې موجبه یوه ته په بل ترجیح ورکړي، د ده په څېر له یوه حساس او عادل پیغمبره داسې بې عدالتي ډېره لرې ده، خو نور زامن ئې چې د یوسف علیه السلام ځانګړتیاوو او لوړ شخصیت د دوی حسادت پارولی، یوسف ته د پلار خاصه پاملرنه بې عدالتي ګڼي او د تبعیض او توپیر په سترګه ورته ګوري.
- له یوسف علیه السلام سره د ده د وروڼو د مخالفت اساسي محرک دا وو چې د یوسف علیه السلام په وړاندې ئې د حقارت او ټیټوالي احساس کاوو او د ده ستر شخصیت اوچت اخلاق، متانت او وقار ئې نه شو زغملی، په داسې حال کې چې د ده همدغه لوړ خصلتونه چې د دوی حسادت او رخه ئې راپاروله د دوی د پلار او نورو خلکو توجه او اعتنا ئې ځان ته جلبوله.
- هغه کسان چې د ذاتي مواصفاتو له مخې د لوړ تلو وړ نه دي، د لوړ الوت لپاره پیاوړې وزرونه نه لري، له لویو لویو شخصیتونو سره د سیالۍ اهلیت نه لري، خو حرص پرې غالب دی، جاه طلبه دي، حقایقو ته د تسلیمېدو او د لوړو شخصیتونو پر عظمت د اعتراف پر ځای او له هغوی سره په نېکو کارونو کې د مرستې او ملګرتیا په ځای د ناروا رقابت لار غوره کوي، د ځان د غوره والي د ثابتولو لپاره د یوسف علیه السلام د وروڼو په څېر غلطو توجیهاتو ته پناه وړي او

وايي: مونږ په دې خاطر غوره او د احترام او توجه مستحق يو چې شمېر مو زيات دی!! ځواکمن يو!! د دوی په څېر په عصبيتونو تکيه کوي او د تعصباتو اور ته لمن وهي. په واقعيت کې دغه وګړي د کمزورو شخصيتونو خاوندان دي، د زعامت او مشرۍ وړتياوې او ځانګړتياوې نه لري؛ مګر جاه طلبه او د قدرت وږي دي، غواړي دا حرص او اقتدار ته د رسېدو دا وژونکې تنده له نارواوو لارو اشباع کړي، د قومي او نژادي تعصباتو په پارولو سره غواړي قدرت ته ورسېږي او په دې توګه د قدرت په مسابقه کې پر خپلو رقيبانو بری وموميِ. هغه چې د امت او ملت په شامله او پراخه مستوا کې د منل کېدو جوګه نه دی او دا کفايت او اهليت په کې نه شته چې د يوه پراخ ملت په کچه د مشرۍ مقام ترلاسه کړي نو د دې هڅه کوي چې لږ تر لږه د قوم، قبيلې او عشيرې په سطح د زعامت مقام ته ځان ورسوي، خو دا مقام هم د حسادتونو او د نورو په ضد د کرکې او نفرت راپارولو له لارې ترلاسه کوي!!

- قرآن په دې قصې کې مونږ ته وايي: هغه کسان چې عصبيتونه عنوانوي، د ځان لپاره د قوم او قبيلې په نامه امتيازات غواړي او تل د قومونو تر منځ د امتيازاتو پر وېش اعتراض کوي، دوی د ځان او خپلو رقيبانو په اړه د خورا عادل مرجع قضاوت هم نه مني، داسې لکه چې د يوسف عليه السلام وروڼو د خپل حکيم، پوه، حساس او عادل پلار قضاوت هم ناعادلانه ګاڼو او ويل ئې: مونږ ته په پام نه کولو سره زمونږ پلار ستره اشتباه کوي؛ ان ابانا لفي ضلال مبين!!
- تاريخي تجربې ښيي چې د قومي عصبيت بيرغچيان سره له دې چې د هغوی قضاوت او دريځ د خلکو په ګڼه او شمېر باندې ولاړ وي او د هر قوم نفوس د ملاك او معيار په توګه مني، مګر تل داکثريت قضاوت ته غاړه نه ږدي او مخالفت ترې کوي، د اکثريت له لارې نه خپله لاره بېلوي، د امت په وړاندې ملت، د ملت په وړاندې مليت او قوم او د قوم او قبيلې په منځ کې کورني او عشيره يې حدونه عنوانوي. قرآن فرمايي چې دا شعارونه شيطاني لاملونه لري او د شيطان په تحريك او لمسونه رامنځ ته کېږي، شيطان وو چې دلومړي ځل لپاره يې نژادي توپير عنوان کړ او ويې ويل: انا خير منه، خلقتني من نار و خلقته من طين. زه تر ده غوره يم، زه

دې له اوره پیدا کړی یم او هغه دې له خاورې پیدا کړی دی.

• په سیاسي مبارزاتو کې همدغه کمزوری، مګر متعصب حریف دی چې د سالم او رغنده رقابت او سیالۍ پر ځای پر پټو توطیو لاس پورې کوي، ترڅو له دې لارې خپل رقیبان ترور کاندي او د مبارزې له ډګره یې وباسي.

• ځینې بیا داسې دي چې که څه هم هدف ته درسېدو لپاره ناروا لارې غوره کوي؛ مګر ادعا ئې داسې وي چې ګواکې د دوی هدف نېك دی او هدف ته له رسېدو وروسته به د خدمت مصدر ګرځي او د صالحو افرادو په څېر به ښو عملونو ته ملا تړي، د دوی په نظر نېك هدف ته د رسېدو لپاره هره لاره غوره کول جایز دي، د هدف نېك والی نامشروع او ناروا تګلارو ته مشروعیت ورکوي، په داسې حال کې چې نه د هدف تقدس کولای شي چې نامقدسه وسیله توجیه کړي او نه له هغه چا چې د کمزورۍ په پړاو کې په غلطو لارو درومي، د خپلو رقیبانو د پرځولو لپاره نارواوو وسېلو ته لاس کوي، دا توقع کېدی شي چې د ځواکمنۍ او قدرت پر مهال دې د صالح انسان په څېر عمل وکړي؛ بلکې د دې په خلاف، اقتدار به د ده د لا زیات انحراف سبب شي او د نورو په خلاف به د ده کړچار تر مخکې هم لازیات کرکجن او د غندلو وړ کړي.

• که چېرې د یوسف علیه السلام په څېر له یوه ستر پیغمبر سره د خپلو ډېرو نږدې خپلوانو او دوستانو لخوا، له کومې ګناه پرته او بې موجبه، داسې جفا او ظلم کېږي، نو ته اې د الله د لارې مجاهده! باید د الله تعالی په لار کې او د پیغمبرانو د کړنلارو او تګلارو په تعقیب کې، د دغسې جفاګانو منتظر واوسې او په ځان کې د هغوی د زغملو ځواك او زغم راپیدا کړې، داسې نه چې د آزمېښتونو او ستونزو پروخت بې حوصلې شې، ناامېده شې او مبارزه په نیمه لاره کې ناتمامه پرېږدې او تا ته، اې د دغو صحنو تماشاچي! اې د عافیت پر غونډۍ ناست د مبارزو پاېلو ته منتظره! تا ته ویل شوي: داسې و نه انګېرې چې دا د الله د لارې سرتېرې مجاهدین په دې خاطر له کړاوونو سره مخامخ دي چې د الله تعالی د عنایت او رعایت وړ نه دي او له الهي عنایت او پېرزوینو محروم کړی شوي!! او په دې سبب له دې برخلیك سره مخامخ شوي چې غلطي او اشتباه تړې شوې!! داسې نه

ده؛ دوی نه، بلکې تا اشتباه کړې، دا لوړې ژورې او دا آزمېښتونه د دې لارې طبیعت او د الله تعالی د نه بدلېدونکو سننو څخه یو سنت دی. د خدای د لارې مجاهدین به د آزمېښت په دې لوړو ژورو او د کړاوونو او ستونزو په دې پېچومو او کږلېچونو کې روزل کېږي، د دوی صبر او استقامت به مضبوطېږي، د دوی استعدادونه ته به وده ورکول کېږي او د کمال او پوخوالي هغه پړاو ته به رسېږي چې د الله تعالی د نصرت وړ وګرځي او د بریا پرېکړه ئې وکړي.

- د یوسف علیه السلام د ورونو دا وینا چې په تکرار سره ئې کړې: (نحن عصبة: مونږ خو یوه پیاوړې ډله یو)، ښیي چې دوی پر شمېر او عدد ترکیز کوي او په همدې سره غواړي ځان تر یوسف علیه السلام غوره او د خپل پلار د التفات او اعتنا مستحق ثابت کړي!! مخکې ئې وویل: مونږ د یوسف په نسبت غوره یو، ځکه چې هغه یوازې دی او مونږ یوه ډله یو او بیا وایي: ځنګه به ئې لېوه رانه وخوري په داسې حال کې چې زمونږ په ځېر ځواکمنه ډله ئې په ځنګ کې او ساتنه ئې کوي!! الله تعالی پر شمېر او "عده او عتاد" باندې د خپل بنده بروسه نه خوښوي، ځوک چې پر ماسوی الله باندې تکیه او اعتماد وکړي یوازې ئې پرېږدي او له خپلې مرستې څخه ئې محرموي، له خپلو بندګانو څخه غواړي چې یوازې د ده عبادت وکړي، یوازې ده ته د دعا او احتیاج لاسونه اوچت کړي، یوازې له ده مرسته وغواړي او یوازې پر ده باندې تکیه او اعتماد وکړي.

بایبل لیکي چې د یوسف ورونو خپلې رمې شکیم ته د څرولو لپاره بوولې وې... پلار ئې یوسف پسې ورولېږو چې احوال ئې واخلي، ... کله چې هلته ورنږدې شو، ورونو ئې وویل: دا دی لوی خوب لیدونکی راغی، راځئ چې وئې وژنو او په یوه کوهي کې ئې واچوو، پلار ته به ووایو چې کوم ځناور خوړلی دی... یوه ئې وویل: د وژلو په ځای ئې ژوندی په ځا کې واچوئ... په خپله به په کې مړ شي... له وروسېدو سره سم ئې برید پرې وکړ... جامې ئې ترې وایستلې او په ځا کې ئې واچاوو ... ناڅاپه ئې یو کاروان ولید چې د دوی خوا ته راروان دی... فیصله ئې وکړه چې پر دغه کاروان ئې وپلوري... له کوهي ئې راوایست او خرڅ ئې کړ... او کاروانیانو له ځان سره مصر ته روان کړ...)

بايبل دوكه، چل ول، غولول او په خپلو ژمنو نه ودرېدل د خپل داستان د اتل په څېره کې انځوروي خو قرآن کريم ئې د مجرمينو ځانګړتياوې ګڼي، بايبل ئې يعقوب عليه السلام ته منسوبوي او کله چې د يوسف عليه السلام د وروڼو وار رارسي د دوی هغې دوکې ته ګوته نه نيسي چې قرآن ورته اشاره کړې، ګمان نه کوم چې د بايبل ليکونکي دې دا کار اشتباهاً کړی وي، باور مې دا دی چې دا کار ئې عمداً کړی، د ده له نظره خدعه او دوکه يو هنر او کمال دی، بايد اتلانو ته منسوب شي، نه عادي خلکو او مجرمينو ته!!

قرآن فرمايي چې د يوسف وروڼو په خپلو کې مشوره وکړه چې يوسف په کوهي کې اچوو، پرېږدو ئې چې کوم کاروان ئې له ځان سره کوم لرې ملك ته بوځي او د مريي په توګه ئې وپلوري، په کار ده چې پلار مونږ ته تر ده زيات په درنه سترګه کتلی، زمونږ شمېر زيات دی، هم دکور ټول کارونه کوو او هم ئې حفاظت کوو، خپل پلار ته راغلل او ورته وئې ويل: پرېږده چې يوسف له مونږ سره د لوبو او مېوو خوړلو لپاره صحرا ته ولاړ شي، پلار ئې وويل: تاسو پوهېږئ چې زه ورپسې خفه کېږم او وېرېږم چې تاسو به تري غافله شئ او لېوه به ئې وخوري، دوی بيا خپل شمېر ته ګوته ونيوله او وئې ويل: که لېوه ئې له مونږ وخوړی شي په داسې حال کې چې مونږ کافي ډېر يو نو مونږ به بلا وهلي يو!! هغه ئې په کوهي کې واچاوو... د کاروانيانو يوه کس اوبه راايستې، ناڅاپه ئې وليدل چې له بوکې سره يو تنکی زلمی راپورته شو، چيغې ئې کړې: زېری زېری دا دی يو تنکی زلمی!!... په يوه خوندي ځای کې ئې پټ کړ... ښه سلوك ئې ورسره کاوو، پرې مهربانه ول... په مصر کې ئې په ارزانه بيه وپلورو... پېرېدونکي خپلې مېرمنې ته وويل: په عزت او درناوي سره ئې ښه وساته، يا به ئې خپل زوی وګڼو يا اميد دی کومه بله ګټه ترې راورسي...)

$Bq% ¾Á‰è/ .`B {qqa?r Ba<Î& qô_r Ba9 @p/ $Ê ü qqã•Ô$Í& #Bqã{qè¥$

âÙ è/ qÖÉcj é ä ¥¥M6»Šî 'Îqa¥r #Bqã{qè¥? Ÿ Ba¥B @Í$% A$% ÇÈ ûüÅî» ¹

¼ã $RÎr #Bqã4?ã $ZBÙ Ÿ 79 $B R/'»ƒ {q¥% ÇÈ û,Ï¥»ù Öçyä bÎ Í‘$§¡ 9$

يوسف: ۲۰-۹

ګورئ چې قرآن په څومره دقيقه توګه د هغه مهال اجتماعي وضعيت انځور کړی، يو موندل شوی ماشوم شتمني ګڼل کېده، په موندلو سره به يوه بل ته زېری ورکاوو، د مريانو خرڅلاو ګرم بازار درلود او هر بې وارثه او موندل شوی ماشوم چې به کله د مريي خرڅوونکو لاس ته ورغی، نو ګران کار وو چې د هغوی له پنجو نه د خلاصون لاره پيدا کړي او خپلې کورنۍ ته ببرته وروګرځي، د يوه مريي په څېر به لاس په لاس کېدو، نامعلومې سيمې ته به وليږدول شو او د مجهول برخليك سره به مخامخ شو.

بايبل ليکي چې د يوسف عليه السلام ورونو د کاروان له ليدو سره هغه ببرته له کوهي راوايست او په کاروانيانو ئې وپلورو، دا خبره هم قرآن ردوي او هم ئې عقل نه مني، که دوی په کاروانيانو د پلورلو اراده درلودی نو ولې به ئې په کوهي کې اچاوو؟ يوسف عليه السلام د پلورلو په وخت کې کاروانيانو ته ويلی شو چې زه

مربی نه یم، دا مې ورونه دي، پلار مې خبر نه دی... هیڅوك نه غواړي په داسې لانجې کې ښکېل شي او آزاد انسان د مربي په نامه واخلي!! قرآن فرمایي چې یوسف علیه السلام په مصر کې وپلورلی شو.

½ç‹Ï, GR ₧ $Yèÿ Yƒ b¿ é¤ ã ç1q#B 'Ê1ò2 ¿ ÿïî¿•Bæv žÇ¸B `B ç1Žl©$ " Ï%A%r

ª! $r Ï] ƒß$mR$è@ƒfÛ `B ½çJïèär ÇJ öR$'Î # ß qäï $Y©B 7Ï° ‹Ÿ2 r #$Ï!r

Ç¦È šc qß-ê ŵ Ä $Z9$ŽYò2 ¿£Åæ9r ¾ÁÌÞ¿ #?ã ë÷Ï%ñ یوسف: ۲۱

د قرآن له وینا معلومېږي چې یوسف علیه السلام د کاروان سردار ته د خپلو ورونو د جفا داستان اورولی، د هغه عاطفه او زړه سوی راپارېدلی او دې نتیجې ته رسېدلی چې یوسف علیه السلام خپلې کورنۍ ته له ستنېدو منع کړي، له ځان سره ئې بوځي، تر څو د خپلو ځواکمنو او حسودو ورونو لخوا ونه وژلی شي، دا ئې غوره ګڼلې چې یو ښه ځای ورته پیدا کړي، د مصر په کوم معزز شخصیت باندې ئې په لږه بیه وپلوري، دا ئې هم نه دي غوښتي چې په ګرانه بیه ئې وپلوري، د زیاتو پیسو ترلاسه کولو په ځای ئې د دې ښکلي او بااستعداده زلمي راتلونکې ته زیاته توجه کړې.

قرآن د قصې د دغې برخې په ترڅ کې مونږ ته لارښوونه کوي چې کله کله ستر ستر شخصیتونه په ډېره لږه بیه خرڅ کړی شي!! هو په خدای قسم همداسې دی، ډېر ځله ستر ستر شخصیتونه، د خپلوانو په لاس او حتی د خپلو ضعیف النفسه ملګرو په لاس دښمنانو ته په لاس ورکړی شوي او وژل شوي!!

قرآن فرمایي چې د یوسف علیه السلام د ورونو طمع دا وه چې په دې سره به له خپلې مخې یو ستر خنډ لرې کړي او خپلو موخو ته د رسېدو لپاره به لار آواره کړي، خو نه پوهېدل چې د دې کار پایله به څه وي!! د خپل دغه شرمناك کار په عواقبو له پوهېدو عاجز وو او داسې ګومان یې نه کاوو چې یوه ورځ به بیا له یوسف علیه السلام سره مخامخ کېږي او دا ټوله ماجرا به د دوی مخې ته کېښودی شي!! همداراز فرمایي چې په کوهي کې د لوېدو په مهال یوسف علیه السلام ته الهام وشو چې پروا مه کوه، له دې ځایه به ووځي، داسې ورځ به راشي چې دوی به

ستا مخې ته سرټيټي او شرمنده ولاړ وي او دا کار به ورپه يادوي!! او دا هغه څه دي چې د حق د لارې مبارزينو ته د ستونزو او کړاوونو په مهال الهام کېږي، الله تعالى ئې له ناهيلۍ ساتي او په زړونو کې ئې هيلې او امېدونه راپيدا کوي. د يوسف عليه السلام د قصې په بيانولو سره قرآن د دغو دريو اساسي موضوعګانو د اثبات لپاره تاريخي بېلګې زمونږ مخې ته ږدي: د وروڼو مخالفت او د دوی په لاس کوهې ته لوېدل، د نامعلوم برخليك په لوري خوځېدل، په ارزانه بيه خرڅېدل، د ستونزو او کړاونو بېلګه، په څاه کې د لوېدو په وخت کې دا الهام چې له دې ځايه به حتماً ژغورل کېږي او له کوهي وتل د نجات بېلګه او په پای کې له خپلو وروڼو سره په داسې حال کې مخامخېدل چې هغوی به په خپلو نادودو او جفاګانو شرمنده وي د بري او د دښمن د ماتې تاريخي بېلګه. تاسو به د بايبل په هيڅ برخې کې او د هيڅ قصې په ترڅ کې ونه مومئ چې له کومې قصې ئې داسې کوم ستر مطلب ثابتول او يوه مهمه لارښوونه کول په نظر کې وي.

بايبل ليکي چې د يوسف وروڼو د ده جامې د يوې وزې په وينو سرې کړې... پلار ته راغلل او وئې ويل: آيا دا د يوسف جامې نه دي؟ ... هغه جامې وپېژندې او وئې ويل: حتماً کوم ځناور خوړلی دی... نو له ويره ئې خپلې جامې څيرې کړې، زړې جامې ئې واغوستې... ډېرې ورځې ئې په ماتم تېرې کړې... د کورنۍ غړو هڅه وکړه چې هغه ته تسلي ورکړي خو ګټه ئې ونه کړه... وئې ويل: ترمرګه به د يوسف غم هېر نه کړم!! قرآن د بايبل دا وينا غلطه ګڼي او فرمايي:

 # ß?qã$Zò2 •?r ßÎ?Kó$ $Yõd(Œ $R} R/'»ƒ {q¥% ÇïÈ šc qãõ/ ß$±ã ¼d$/¿ ÿã¼`r

4?ã rã¼`r ÇïÈ ûüï¥‰» ¹ $Zà2 ö?r $Z©9Ïs¤ßÎ MR¿$Br Ü ¼é!$¥#Ÿ2 'ù $Yé»GB ‰Zã

ª! $r @Šïd ž¤Áù #›¼ ¼ãÝà¿R¿ ¼ã9 M9§™ ©/ A$% 5> É. ©‰Î ¾ïÃŠÜ%

ÇïÈ bqßÁ? $B 4?ã ß$èG ó ß¼$ یوسف: ۱۲-۱۸

د يوسف عليه السلام وروڼه ماخستن په اوښلنو سترګو خپل پلار ته ورغلل او وئې ويل: پلاره! مونږ له يوه بله د مخکې کېدو لوبه کوله، يوسف مو د خپلو شيانو خوا

ته پرېښود، په همدې کې لېوه راغی او هغه ئې وخوړلو، ته به حتماً زمونږ په خبرې باور نه کوې که څه هم مونږ په یقین سره رښتونې وو، هغه ورته وویل: داسې نه ده، خپلو نفسونو غولولي یئ او کوم غلط کار ئې دربانديې کړی، زما لپاره له ښه صبره پرته بل څه نه دي پاتې، ستاسو د دې خبرو په وړاندې به له الله تعالی مرسته غواړم، یوازې الله تعالی هغه ذات دی چې په داسې حالاتو کې تر مرسته غوښتی شي!!

ګورئ د بایبل او قرآن د ویناوو ترمنځ څومره ژور توپیر دی، یو د قصې اتل صابر، حساس او په حالاتو پوه انځوروي، د خپلو زامنو له وینا، څېړې او حرکاتو پوهېږي چې دروغ ورته وایي، نه ئې په خبرو باور کوي، نه ئې په اوښلنو سترګو غولېږي او نه ئې د یوسف علیه السلام هغه جامې دوکه کولی شي چې په نورو وینو ئې سرې کړې. صبر کوي، په غمونو کې خپل رب ته پناه وړي. خو بل ئې د داسې بې صبره انسان په څېر انځوروي چې له ډېره ویره خپلې جامې څیري، زړې جامې پر تن کوي او ژمنه کوي چې تر مرګه به دا غم هېر نه کړي!!

قرآن د دې قصې په ترڅ کې مونږ ته څو مهمې لارښوونې کوي:

- باید په خپلو قضاوتونو کې تلوار او عجله ونه کړو، باید محتاط واوسو، یوازې د متهم ظاهري بڼه، اوښلنې سترګې، غولوونکې ادعاګانې او هغه شواهد چې د خپلې ادعا د ثبوت لپاره ئې وړاندې کوي کافي ونه ګڼو، د متهم سوابق باید په پام کې ولرو.
- یعقوب علیه السلام حساس او پوه انسان وو، د یوسف علیه السلام د وروڼو په تصنعي ژړا، د قضیې په باب د دوی د خبرو له څرنګوالي، د یوسف علیه السلام د کمیس له وضعې او له یوسف علیه السلام سره د وروڼو مخکنیو حسادتونو ته په پام سره پوه شو چې زامنو یې رښتیا نه دي ورته ویلي او اصله قضیه ئې ترې پټه کړې ده.
- د مصیبتونو په وړاندې صبر کول د پیغمبرانو طریقه ده.
- ښایي یعقوب علیه السلام ته د خپل زوی یوسف علیه السلام تر ورکېدو دا

غم او اند ښښنه لازياته درنه وه چې زامن ئې داسې دي، له ده او له خپل ورور سره ئې داسې څه کړي، بې شکه چې د يعقوب عليه السلام لپاره به د داسې زامنو زغمل او تحمل تر دې هم دروند پېښې او له زغم او حوصلې اوچت وو چې يو زوی تر يو ورک شوی، د يوه شريف او بااحساسه انسان لپاره دا ډېر دروند پېښې وي چې خپل زامن د خپل اوچت انتظار خلاف ګوري او له داسې کسانو سره په يو ځای ژوند کولو مجبور شوی وي!!

• يعقوب عليه السلام چې په خپله جليل القدره پيغمبر او د يوه ستر او اولوالعزمه پيغمبر ابراهيم عليه السلام لمسی دی او الله تعالی ته د نږدې توب او د معنوي مقام په لحاظ خورا اوچت مقام لري، خو سره له دې ستر او اوچت معنوي مقامه، له غيبه بې خبره دی، له دې عاجز دی چې پوه شي زامنو ئې له يوسف عليه السلام سره څه کړي دي؟!! څو کيلو متره لرې د ده نازولی او ګران زوی په کوهي کې پروت دی، خو دی ئې نه له حاله خبر دی او نه ئې مرسته کولی شي!! خپل عجز او ناتواني په دې الفاظو بيانوي: يوازينی مستعان او مرستندوی الله تعالی دی، فقط له هماغه ذات نه بايد مرسته وغوښتلی شي. په دې بيان سره د هغو ناپوه خلکو خولو ته سخت ګوزار ورکړی شوی چې په غيب باندې له الله تعالی پرته د بل چا د پوهېدا دعوا کوي!! د قصې دغه برخه مونږ ته د قرآن عظيم الشان له اساسي مطالبو نه يو مطلب په ګوته کوي، هغه دا چې په ځمکه او آسمان کې له الله تعالی پرته نه څوک په غيبو علم لري او نه د چارو د سمبالولو واک او اختيار لري، هر څوک چې له خدايه پرته بل چا ته د غيبو د علم نسبت وکړي او هغه د چارو متصرف وګڼي په واقع کې يې قرآن تکذيب کړی دی.

بايبل د قصې په منځ کې د يهودا او تامار تر عنوان لاندې يوه بله خندونکې قصه رااخلي او وايي: په دغو ورځو کې يهودا د پلار له کوره عدولام ته ولاړ او د حيره نومي کس خوا ته دېره شو، هلته ئې شوعا نومې ښځه په نکاح کړه... له هغې د دريو زامنو عير، اونان او شيله خاوند شو...عير ته ئې تامار نومې نجلۍ راواده کړه... خو دی شرير انسان وو نو ځکه خدای وواژو، يهودا د ده ورور ته وويل چې زمونږ له دود دستور سره سم ته بايد د خپل ورور کونډه ځان ته په نکاح کړې تر څو

ستا د ورور نسل پاتې شي!!! ده په نکاح کړه خو د نږدېکت په وخت کې به ئې اعتزال کاوو تر څو تامار حامله نه شي او د ده اولاد د بل په نامه یاد نه شي!!! د اونان دا کار د خدای خوښ نه شو نو ځکه ئې هغه هم مړ کړ!!! یهودا خپلې نږور تامار ته وویل چې د پلار کره ولاړه شه کله چې شیله ځوان شو تا به ورنکاح کړم... خو یهودا له دې وېرېدو چې شیله هم مړ نه شي... څه موده وروسته د یهودا مېرمن مړه شوه... یهودا غوښتل تمنه ته ولاړ شي... تامار خبره شوه... د کونډېتوب جامې ئې وایستې... د دې لپاره چې ونه پېژندی شي یو ټیکری ئې په سر کړ او خپل مخ ئې پرې پټ کړ او د کور په دروازه کې د یهودا په انتظار ودرېده... غوښتل ئې له هغه غچ واخلي چې ولې ئې شیله ته په نکاح نه کړه.. یهودا ولیده... د فاحشې ګمان ئې پرې وکړ... خوا ته ئې ورغی... غوښتنه ئې ترې وکړه... نه پوهېدو چې خپله نږور ئې ده... د یوه سپرلي په بدل کې ئې نږدېکت ورسره وکړ... او خپله عصا او ګوتې ئې په ګرو کې ورته کېښوده... څه موده وروسته یهودا ته خبر ورسېدو چې تامار زنا کړې ده... ده ئې د سوځولو فیصله وکړه... تامار وویل: د دې عصا او ګوتې خاوند زما د اولاد پلار دی... یهودا وویل دا څه تقصیر نه لري... ځکه ما خپل زوی شیله ته په نکاح نه کړه... له سوځولو ئې تېر شو.... تامار دوه ګوني وزېږول... د زېږون په وخت کې یوه ماشوم لاس راوایست او قابلې د ده په مټ سور تار وتاړو... هغه لاس شا ته کړ... او بل تر ده مخکې وزېږېدو!!! یو ئې فارس (بهر راوتونکی) او بل ئې زارح (سور) ونوماوو!!!

په دې ضمني قصې کې دا د حیرت وړ خبرې مومو:

- اونان باید د دې لپاره د خپل ورور له کونډې سره نکاح وکړي چې د مړ ورور نسل دوام وکړي!! نه پوهېږو چې د دې نوې نکاح په نتیجه کې زېږېدونکې اولاد به ولې د مخکني ورور نسل او اولاد ګڼل کېږي؟!! او اونان به ولې د دې لپاره اعتزال کاوو چې اولاد ئې د بل په نامه یاد نه شي؟!!
- دا خبره کوم عقل منلی شي چې تامار د دراوزې په خوله کې ودرېده، یهودا وربانديې رابرابر شو، د دې له انتظار سره سم د دې خوا ته راغی، مطالبه ئې ترې وکړه، موافقه وشوه، یهودا هغه له خبرو ونه پېژنده، له رنګه ئې هم ونه پېژنده، د

نړۍ بکت په مهال ئې هم له خبرو او له رنګه ونه پېژنده!!! ګواکې دا د پټو سترګو او له لیدو کتو او خبرو پرته کومه معامله وه!! په همدې یو ځل نړۍ بکت سره هغه حامله شوه!!! او همدا حامله کېدا هغه څه وو چې تامار غوښتل...

- یوه ماشوم خپل لاس راوایستو، قابلې سور تار ترې تاو کړ، په شا شو، بل راووت!!!

تاسو به بایبل له داسې مسخره خبرو ډك ومومئ. باور وکړئ ما ته د بایبل د لیکونکي خبرې هومره د حیرانتیا او تعجب وړ نه برېښي لکه د بایبل د منونکو دا سفاهت او بې عقلي چې له داسې مسخره قصو ډك کتاب یو مقدس کتاب ګڼي، لیکونکی خو ئې خاص مقاصد لري، خو منونکي ئې څه بلا وهلي چې داسې ببهوده خبرې مني؟!!

- قرآن د بایبل دا ادعا ردوي چې کاروانیانو یوسف علیه السلام له خپلو وروڼو وپېرېدو، د دې ادعا برعکس وایي چې کاروانیانو له څاه راوایست او د موندل شوې قیمتي متاع په څېر ئې پټ کړ، د قرآن په دغو مختصرو الفاظو کې هومره ژور مطالب پراته دي چې د هغه مهال د ټولنې د دردونکي وضعیت د دقیق توضیح لپاره کفایت کوي، د کاروان د سالار یو غلام هغه ته د یوه تنکي ځوان د موندلو زېرۍ ورکوي، هغه ئې د قیمتي متاع په څېر پټ ساتي او دا ځکه چې دی به څو ورځې وروسته د مصر په بازار کې په ګرانه بیه پلوري، یعني هغه مهال نه یوازې د غلامانو د پېر پلور بازار ګرم وو بلکې دومره بې امنیتي خوره وه چې چا ته به کوم ماشوم او تنکی زلمی په لاس ورغی، که څه هم د کومې آزادې او عزتمنې کورنۍ غړی به وو، بس د غلامانو په ډلې کې به شامل شو، له خپلې کورنۍ سره به ئې روابط د تل لپاره وشلېدل، د بېرته ستنېدو مجال ئې نه شو ترلاسه کولی، د مجهول برخلیك په لوري به یوړل شو، لاس په لاس به شو، په یوه بل به خرڅ شو، په دې سره قرآن حکیم د هغه مهال اجتماعي وضعیت په دقیقه توګه انځور کړی.

یوسف او د فوطیفار مېرمن

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: په مصر کې د فرعون د ساتونکو مشر

فوطيفار، يوسف په بيه واخيست... څه موده وروسته ئې دی د خپل کور او تجارت ناظر وټاکو... يوسف ښاپسته ځوان وو، د فوطيفار مېرمنې زړه پرې بايلو... له هغه ئې د مباشرت غوښتنه وکړه... هغه ونه منله او وئې ويل: بادار مې پر ما دومره اعتماد کړی، د خپلو ټولو شتمنيو اختيار ئې راسپارلی... څنګه به دا کرکجن کار کوم... دا د خدای په وړاندې لويه ګناه ده... خو هغې لاس نه اخيست... يوه ورځ يوسف د کور په کارونو لګيا وو... له دوی دواړو پرته بل څوك په کور کې نه وو... هغې مېرمنې لاس وروا‌چاوو چې له ما سره څملە... يوسف ترې وتښتېدو او له کوره ووت، خو جامه ئې د هغې ښځې په منګولو کې پاتې شوه... ښځې خدمتګارانو ته چيغې کړې او هغوی ته ئې وويل: خاوند مې يو عبراني نوکر کور ته راوستی، دا دی ما ته ئې سپکاوی راوړولو... زما خونې ته راغی... لاس ئې راواچاوو... ما چيغې کړې او دی وتښتېدو او دا دی جامه ئې زما په لاس کې پاتې شوه... کله چې فوطيفار د خپلې مېرمنې خبرې واورېدې ډېر په غصه شو او يوسف ئې په هغه زندان کې واچاوو چې د پاچا نور بنديان په کې اچول شوي وو!!!)

د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو: تا خو څو سطره مخکې ليکلي چې په کور کې بل څوك نه وو، نو د فوطيفار مېرمنې چا ته غږ کړ او دا خدمتګاران په يوې چيغې ځنګه او له کومه راورسېدل؟!! راشه د قرآن وينا واوره چې څومره دقيقه او له ژورو لارښونو ډکه ده:

- قرآن د قصې دا برخه د يوسف عليه السلام د ابتلاء او آزموينې د يوه بل، خو ډېر حساس او خطرناك پړاو په توګه رااخلي، تر دې مخکې د ورونو له مخالفت او حسادت سره مخامخ شو، په کوهي کې واچولی شو، په ارزانه بيه خرڅ شو، بل ملك ته يوړل شو، آزاد ژوند ئې د غلامۍ په ژوند بدل شو، په پای کې د يوې مفسدې مصري کورنۍ نوکرۍ ته اړ شو او دا د ده د ژوند تر ټولو حساسه مرحله او ترټولو خطرناکه آزموينه، اوس له يوه بل دښمن سره مخامخ دی، مخکښ دښمن په زړه کې ورته کينه او حسادت درلود، خو دا دښمن په زړه کې ورته هوس او شهوت لري، هغه په کوهي کې وغورځاوو او دا ئې د ګناه په ډنډ کې غورځول غواړي، د دې دښمن دام ډېر غولونکی او جالب دی او ځان ترې ساتل ډېر ګران.

• قرآن نه د دې مصري نوم اخلي او نه ئې د مېرمنې، دا ځکه چې قرآن د تاريخ کتاب نه دی، د نومونو يادول نه مفيد دی او نه ضروري، د عزيز مصر په نامه ئې يادوي او دا د دې لپاره چې وښيي د مصر ټول هغه شخصيتونه چې دا ئې يو وو، د ده په ځېر ول، په خپلو کورونو کې ئې زلمي خدمتګاران او پېغلې خدمتګارانې ساتلې، د دې پروا ئې نه وه چې له دې څه فتنې راولاړېږي، داسې پېښو ته ئې د ګناه په سترګه نه کتل، خاص اهميت ئې نه ورکاوو، دا اختلاط او حتی په جنسي روابطو کې آزادي د هغو کورنيو يوه عادي او عامه معامله وه او د هر اشرافي ژوند يوه لازمي ځانګړتيا ده.

د قرآن له وينا معلومېږي چې د مصر عزيز د يوسف عليه السلام له ليدو سره سم د هغه له ځېرې، ناستې ولاړې، هوښيارتيا او زيرکتيا نه پوه شوی چې هغه يو غلام نه، بلکې له يوې شريفې کورنۍ سره تعلق لري چې د حوادثو او پېښو طوفانونو له دې برخليك سره مخامخ کړی، نو ځکه ئې خپلې ښځې ته وويل: نه ښايي له هغه سره د مريي په ځېر چارچلند وشي، بلکې په کار ده ښه ئې وپالې، هيله ده چې په دې کور کې د هغه شته والی مونږ ته ګټور ثابت شي، که مو په هغه کې نورې ښېګړې او وړتياوې وموندې په زويولۍ به ئې ونيسو او د خپلو ټولو شتمنيو امين او وارث به ئې کړو.

• قرآن فرمايي چې د عزيز مصر مېرمنې يوسف خپلې خونې ته وروغوښت، دروازې ئې کلکې وټرلې، بيا ئې يوسف ته بلنه ورکړه، هغه انکار وکړ، وئې ويل: الله تعالی مې رب دی، دغه ځای ته ئې راورسولم، دومره پېرزوينې ئې راباندې وکړې، دا کار لوی ظلم دی، ظالمان نه ژغورل کېږي او نه بريالي کېږي!! او يقيناً چې هم هغې د ده تلوسه وکړه او که ده د خپل رب برهان نه وی ليدلی حتماً ئې د هغې تلوسه کوله، په دې توګه مو فحشاء او بدکاري تري وګرځوله، بې شکه چې هغه زمونږ له مخلصو بندګانو څخه وو، (هغې غوښتل لاس وراچوي، دی تري وتښتېدو)، له لمنې ئې ونيولو، (لمنه ئې وشکېده او د هغې ښځې په منګولو کې پاتې شوه)، د دروازې له پرانستلو سره سم ئې د ښځې خاوند په خپلې مخې کې وموند، مېرمنې ئې وويل: د هغه چا سزا به څه وي چې غوښتل ئې ستا مېرمنې ته

سپکاوی وروړوي؟! ده وویل: دې له ما نفساني غوښتنه درلوده، د کورنۍ له غړو نه یوه شاهد داسې شهادت ورکړ: که ئې کمیس له مخې غوځ شوی وي، نو دې رښتیا ویلی او دی دروغجن دی خو که کمیس ئې له شا غوځ شوی وي نو بیا خو دې دروغ ویلي او دی رښتونی دی، چې وئې لیدل کمیس ئې له شا غوځ شوی، نو خاوند ئې مېرمنې ته وویل: دا ستاسو ښځو مکرونه دي، ستاسو مکرونه ډېر ستر دي، یوسفه! له دې تېر شه او ته اې ښځې! د خپلې ګناه معافي وغواړه، یقیناً چې خطا شوې یې!!

د قرآن الفاظ دا دي:

A$% š• 9 Mød ÕM9$%r šU °qØ[$M)=ñr ¾ÅÅÿR¯`ã $gï÷/ † Î qè ÓÉ$ç¿r°‘r

¾ÅÎ ÕM9d Õ)9r ÇÏÈ šc qØÎ»ê9$$Îÿ¿ÿ¼ÿRÎ “ #q¶B ` ¡ô& þÎ1 ¼ÿRÎ ‹! EèB

ôB ¼ÿRÎ ä$±ó ÿ¿¿r äþ¡ 9$ÿ¿ã $ÎÇZï 7ï°‹Ÿ2 ¾ÅÎ1 `»dØÇ#äS b& wÿ° $k1 $dr

$d‰Ì™ $Šÿ¿¿r 9Ø¿ `B ¼ÿÁŠÜ% ÕL‰r >$7¿¿$)6GØ$r ÇÏÈ šú üÃ=ØÜ¿¿$R$6¿ã

ÇÏÈ Ò$ï& ëU #‹ã ¤& ` f ó¿cb& wÎ #ãþ¡ 7ïd'Î Š#‘& ôB â“_ $B ÕM9$% É$7¿¿#$!

@Ø¿è`B £‰è¼ÿÁŠÜ% šc ¼. bÎ$gÎd& ôB Ø$Ü$© ‰ğ©r ÓÅÿR¯`ã Ó¿¿r°‘ ‘Ü A$%

`B qèr ÕM/‹3ù 9Ø¿ `B £‰è¼ÿÁŠÜ% b¼. bÎr ÇÏÈ ûüÎÉ»3¿¿$`B qèr ÕM%‰Áù

£ä‰ø bÎ £ä‰øŸ2 `B ¼ÿRÎ A$% 9Ø¿ `B £‰è¼ÿÁŠÜ% #ä‘ $Ø=ù ÇÐÈ ûüï¼»Á9$

ûüïÛ$ƒø$`B ÏMZà2 ÆRÎ ÆÎ‹ï “ ìÿó¿Ø$r #‹»d ôã óÚ ìã& Ø ïqãÇÏÈ ìÀã

ÇÐÈ یوسف: ۲۳-۲۹

د قرآن دا برخه څو لارښوونې او ظریف ټکي زمونږ مخې ته ږدي:

- الله تعالی یوسف علیه السلام د خورا ستر ماموریت او لویې دندې لپاره غوره کړی وو، د یوه ستر انقلاب لپاره، د یوه سیاسي، اجتماعي، فکري او

اخلاقي انقلاب لپاره، د مصر په څېر په يوې داسې ټولنې کې چې له مدني لحاظه ډېره مخکې تللې خو له فکري او اخلاقي لحاظه ډېره وروسته پاتې، ظلم، فساد او بې عدالتي خپل تور وزر پرې غوړولی، واکمنان ئې په فساد کې تر ستونې غرق، مظلومان له خپلو ټولو انساني حقوقو محروم، د واکمنانو د هوسونو قرباني، په نه ګناه زندان ته درومي او د اربابانو د مزاج خلاف په يوه معمولي کار په دار ځړول کېږي، دا ستر مأموريت سپېځلی، مهذب، مدبر او د ډسپلين خاوند قيادت او زعامت ايجابوي، هغه کسان چې د اسلامي ټولنې د جوړولو په لاره کې مبارزه کوي، هغه ټولنه چې پيغمبران عليهم السلام ئې پر جوړولو مأمور شوي، بايد دغسې لوړ شخصيت ولري او د مبارزې په لوړو ژورو کې د دوی دا وړتياوې راخرګندې شي.

- که چېرې ظروف او شرايط په ګناه کې د انسان د پرېوتو مشوق وي او هغه ګناه ته وهڅوي، نو د ډېرو سترو شخصيتونو د لوېدو او سقوط احتمال هم شته، له هغو ظروفو او شرايطو نه چې انسان ګناه ته رابولي يا يې ورته را کاږي بايد ځان وساتو.
- که چېرې يوسف عليه السلام د خپل رب برهان نه وی ليدلی، د هغې مېرمنې په لوري به ښويېدلی وو، راشئ وګورو چې دا الهي برهان څه وو؟ د آيت له فحوی نه معلومېږي دا برهان د يوسف عليه السلام هغه احساس وو چې په دغو الفاظو سره ئې بيان کړ: الله تعالی مې رب او پالونکی دی، دې غوره مقام ته ئې راورسولم، ظالمان نه ژغورل کېږي، همدغه احساس د دې باعث شو چې د ځوانۍ په هغه طوفاني دوره کې د شيطان او نفس له وسوسو خوندي پاتې شي.
- قرآن فرمايي چې په دې کار سره يوازې دا نه چې دی له دغې ګناه نه وژغورل شو بلکې په همدې سره بې حيايي او بدکاري له ده نه په شا وتمبول شوه!! د قرآن دا وينا په سطحي نظر سره انسان ته عجيبه برېښي، خو په لږ دقت سره پوهېدی شي چې په دې الفاظو کې ډېر ژور او ظريف مطالب پراته دي، څوک چې په لومړي ځل د خپل نفس ناروا غوښتنې او د خپل هوس د هڅونې په وړاندې صبر وکړي، تسليم نه شي او پښې ئې له ښويېدو وژغورل شي، دغه کار په ده کې د ځان ساتنې هغه

ځواك او احساس كمال او قوت ته ورسوي چې په راتلونكې كې د داسې هڅونو په وړاندې ئې پښې ونه ښويږي، چا چې په لومړۍ مقابلې كې د بديو په وړاندې ماتې ونه خوړله، د بديو د مقابلې ځواك ئې لازيات پياوړی او مضبوط شي او چا چې په لومړۍ مقابلې كې ماتې وخوړه، بيا بيا به تر بريدونو لاندې راځي او ماتې به خوري، څوك چې د بدكاريو دروازه پرانيزي تړل ئې ورته ګران شي او څوك چې د لومړي ځل لپاره د هغې له پرانستلو ډډه وكړي د تل لپاره تري خوندي پاتې شي، يوه ګناه نورو ګناهونو ته لار پرانيزي، يوې ګناه ته په منفي ځواب ويلو سره د نورو مخه نيول كېږي، يوسف عليه السلام هغې لومړۍ بلنې ته په منفي ځواب ويلو سره ټولو هغو كسانو ته ځواب وركړی چې د ده د بې لارې كولو طمع ئې كوله، ټول په دې پوهېدلي چې دا هوښيار ښكار په لومې كې نه ښنلي، چې د عزيز مصر مېرمن په دې ونه توانېده نور به څنګه هغه ښكار كړی شي او څنګه به د هغه د ښكار كولو جسارت او طمع كوي؟!! هو؛ په دې سره الله تعالى له يوې خوا دی د ځوانۍ په هغو شېبو كې چې احساسات ښه په ځوښ كې وي او هوس ډېر څپانده په ګناه كې له پرېوتو وساتو او له بلې خوا ئې بد كارۍ ته بلونكي ځواكونه په فرسخونو له ده لرې كړل.

- الله تعالى هغه د مصر د ټولنې د زعامت لپاره غوره كړی وو، د مصر د هغه وخت پر ټولنې د فحشا، اخلاقي فساد او جنسي آزادۍ تور وزر غوړېدلی وو، په خاصه توګه د ټولنې په لوړ پوړيو او اشرافي كورنيو كې دا بيماري په پراخه پيمانه خوره وه، له دې پلوه ئې حالت داسې وو لكه د نن ورځې د لوېديځې نړۍ د ګنده ټولنو حالت، جنسي بې لاريتوب ته نه يوازې د ګناه په سترګه نه كتل كېدل بلكې يو عادي كار ګڼل كېدو، د يوسف عليه السلام دا كار د دې باعث شو چې د مصر ټولې هغه مېرمنې چې په خپلو نخرو سره ئې د مصر هر واكمن په آسانۍ سره ښكار كاوو له ده ناهيلې شي او د ده د بې لارې كولو طمع ونه كړي، كه د عزيز مېرمن ونه توانېده چې يوسف عليه السلام د خپلې ځوانۍ په موسم كې دوكه كړي، هغه وخت چې احساسات څپانده وي او په داسې حالت كې چې دی ئې مريی او خدمتګار وو، نو له هغه وروسته چې د عمر پوخوالي ته ورسېږي او د مصر واكمن شي، نو څنګه

به هغوی وکولای شي چې دی ښکار کړي!! د قرآن دا الفاظ څومره دقیق دي:

ä$±ó ÿ¥ äþ¡ %$ęƵã $ÎÇƵï (ترڅو په دې توګه بدکاري او بې حیائي ترې ایساره کړو!!)، داسې ئې نه دي ویلي چې هغه مو له بدکارۍ او بې حیایۍ راایسار کړ، نه بلکې بدکاري او فحشاء ترې ایساره شوه، یعني هغه کار یې وکړ چې نور بدکاري او بې حیایي ورته نږدې نه شي.

- د هغو ټولو آزمېښتونو له جملې نه چې یوسف علیه السلام ورسره مخامخ شوی، خورا لوی او خطرناك ئې همدغه آزمېښت وو، د وروڼو مخالفت، کینه او حسادت، په ځا کې لوېدل، مرییتوب ته لېږدېدا او بندي کېدا... دا ټول تر دې آزمېښت ډېر ډېر آسانه ول.

ګورئ چې د قرآن د وینا په لفظ لفظ کې څومره ژورې لارښوونې او ظریف ټکې مخې ته راځي، دوه خبرې ئې په ډېره دقیقه او اغېزمنه توګه انځور کړې: یو د خدای بنده او بل د نفس بنده، یو له ګناه تښتي او بل په ګناه پسې زغلي، یو د ځوانۍ په جذباتي موسم کې له ګناه ځان ساتي او بل په داسې حال کې د ګناه هڅه کوي چې ټولې جسمي او جنسي ارتیاوې ئې رفع شوې، دواړه د دروازې په لوري منډې وهي خو یو ئې د پرانستلو او له ګناه نه د ځان ژغورلو په نیت او بل ئې د دې لپاره چې خلاصه نه شي او ښکار ئې له منګولو ونه وځي، دواړو د دروازې په لوري وځغاستل، یو یې له ګناه نه د تېښتې لپاره او بل یې د بې لارې نفس د اشباع لپاره، یو یې له خدایه ویرې تېښتې ته اړ کړی او بل یې د زړه له مراد نه د محرومېدو وېرې، عجیبه صحنه ده، دوه متضادې خبرې په یوه تګلوري کې، د یوه منزل په لور په منډو، مګر له ببلا ببلو موخو سره، څه عجیبه صحنه ننداري ته اینبودل شوې، هغه صحنه چې زړه په لړزا او درزا راولي، مشاعر هڅوي، په انسان کې وجد راپاروي. ډېر داسې کسان مومې چې دوی او هڅې ئې د دې صحنې له خبرو سره ورته دي، ټول په یو تګلوري کې، د یوه هدف او مقصد په لور تلوار کې، کله نا کله له ورتو شعارونو او ادعاګانو سره، خو یو یې د رحمن خدای لپاره او بل یې د نفس او شیطان په حکم، یو یې په پاك لمنتوب سره او بل یې له لړلو او ملوثو لاسونو

سره، یو بې له الله تعالی نه د ویرې نه په ډك زړه سره او بل بې له خیرن، خپن او ګنده ضمیر سره.

• دواړه د خپل محسن په وړاندې ودرېږي، د یوه د ژوند ملګری او د بل آقا، یوه ته دې محسن هر څه ورکړي او د خپل ژوند شریکه ئې ګرځولې، خو له بل سره ئې یوازې دومره کړي چې په نوکرۍ ئې نیولی، یو خپل محسن ته صادق او وفادار او بل ورته خائن او بې وفا، مجرم تر بې ګناه مخکې د ځان د برائت ادعا کوي او بې ګناه تورنوي او د هغه لپاره د سزا غوښتنه کوي!! پاك لمنی بېګناه له دې ډډه کوي چې بل تورن کړي، له ځانه دفاع ته اړ کېږي.

• لکه څنګه چې مو د یوسف او د هغه د وروڼو په قصې کې ولوستل چې تېری د یوسف علیه السلام د وروڼو لخوا شوی، هغه یې څا ته وغورځاوو او بیا ئې د ده کمیس د دې لپاره په "کاذبه وینه" سور کړ چې پلار پرې وغولوي، دلته هم وینئ چې تېری د بدکار او مجرم له پلوه دی او د صالح مظلوم کمیس په کې څیري شوی، هغه تورن شوی او هغه په زندان او دردناك عذاب ګوابښل شوی!! که تاریخ ته یو ځغلند نظر واچوو نو وبه ګورو د دغو دوو انساني لوریو ترمینځ د تاریخ د ټولو ټکرونو ماهیت همدغسې دی.

• کله چې دوی دواړه د مصر عزیز د وره خوله کې ویني، نو مجرمه ښځه ئې په جګ غږ وایي: یوسف ستا پر عزت او ناموس د تېري او لاس اچولو نیت درلود، د داسې تېري کوونکي سزا له دې پرته بل څه کېدی شي چې یا بندي شي او یا سخت تعذیب شي!! په دې صحنه کې هم ګورئ چې د شر او فساد سمبول یرغلګر دی، تبلیغات او افتراءات د هغه له لوري دي او د پاك لمنتوب او تقوا لوری تر تهاجم لاندې او دفاع ته اړ شوی!! تل همداسې وي، د چا لمن چې په ګناهونو لړلې وي هغه څوك په ګناه تورنوي چې له ګناه نه د تېښتې پر وخت ئې لمن څیرې شوې. اکثراً داسې کېږي چې سپیځلي خلك د خپل سپېځلتوب نه د دفاع لپاره د تبلیغ ډېر لږ احساس کوي او دا ضرورت لږ احساسوي چې د خپل پاك لمنتوب لپاره دلایل وړاندې کړي، دا مجرمان او ګناه ګاران دي چې د خپل جرم د پټولو او سپېځلتیا د اثبات لپاره تبلیغاتو ته ضرورت لري، دوی د ځان د تبرئي لپاره نور خلك تورنوي.

• الله تعالی په خپله له مخلصو بندګانو دفاع کوي، هغه تل له متقیانو او پرهېزګارانو سره دی، یوازې ئې نه پرېږدي، آزمېښتونه پرې راولي، په لوړو ژورو سره ئې آزموېي، دا ځکه چې ابتلاء او آزمېښت د الله تعالی سنت دی او دا ځکه چې د آزمېښتونو په ترڅ کې د متقیانو روزنه کوي، په دې سره د دوی شخصیت ته مزیده ځلا ورکوي، خو هیڅکله ئې د دښمنانو په وړاندې یوازې او بې اسرې نه پرېږدي، چا چې د آزمېښتونو په دوران کې تر پایه پورې صبر وکړ، الهي مرسته به ئې خامخا خوا ته را رسي، د باطل د پلویانو او ملګرو له منځه به داسې څوک راولاړوي چې له حق پالونکو دفاع وکړي، د مخالف لوري تورونه رد کړي او د دوی پر پاکۍ او پاك لمنۍ شهادت ورکړي!! د یوسف علیه السلام لمن داسې څیرې شوې چې د یوسف علیه السلام پر پاکي او د عزیز د ښځې په بدلمنتوب شاهدي ورکوي، هماغسي چې په وینو لړلی کمیس یې یعقوب وپوهاوو چې لېوه نه دی دارلی، بلکې ورونړو ئې کوم بل کار پرې کړی.

د عزیز مصر غبرګون ډېر سوړ، له دې هم ډډه کوي چې خپلې مېرمنې ته کومه سخته خبره وکړي، دا خو پرېږده چې طلاقه ئې کړي، سزا ورکړي، یا دا له یوسفه لرې کړي او یا یوسف ترې لرې کړي، له خپله کوره ئې وباسي او بل ځای ته ئې ولېږي، تر څو د دې فاجعې له بیا تکراره مخنیوی وکړي، فقط دومره ورته وایي: د ښځو مکرونه همداسې وي!! په مکرونو کې ډېر مهارت لري!! د عام خطاب په ډول، داسې چې نورې ښځې ئې هم په کې شاملې کړې دي: د شځو مکرونه همداسې وي!!! د دې دا کار خطا او غلطې ګڼي خو په دې معنا چې ولې ئې خپل حیثیت او مقام ته پام نه دی کړی، دا خو ستا نوکر دی نه سیال!! یعني دا کار په خپل ذات کې د اعتراض وړ نه ګڼي یوازې په هغه صورت کې ئې د اعتراض وړ شمېرې چې له خپل سیال سره نه وي!! یوسف ته ئې وویل: له دې خبرې نه تېر شه، څه چې درسره شوې هغه هېر کړه او سترګې پرې پټې کړه!! او خپلې ښځې ته ئې وویل: د خپلې ګناه لپاره بخښنه وغواړه، اشتباه دې کړې ده!! خو د ده په الفاظو کې دا وضاحت نه شته چې له چا بخښنه وغواړي، له الله تعالی نه که له خپل مېرې نه؟! د ده الفاظ دا وو: انك کنت من الخاطئین : یقیناً چې ته له خطا شوو څخه یې!! آیا له دې خبرې نه

د ده مقصد دا دی چې ګناه دې کړې، دا عمل خو ذاتاً یوه ګناه ده او یا دا چې دا ګناه نه بلکې یوه اشتباه ګڼي او معنا ئې دا ده چې ولې ئې په یو مریي او غلام باندې زړه بایللی او له هغه ئې د زړه مراد غوښتی؟! د آیت الفاظ ډېر صریح دي، ده په پای کې د ذنب، جرم او اثم پر ځای د "خطا" لفظ کارولی چې مطلب ئې دا دی: د یوې شریفې کورنۍ عزتمنه مېرمن چې په خپل مریي زړه بایللي لویه اشتباه کوي!!

د مصر د عزیز له خبرو نه داسې معلومېږي چې د ده قصد دا دی چې مېرمن ئې باید په خپله له ده نه بخښنه وغواړي، باید له خپل دغه مېړه نه بخښنه وغواړي چې دا ټول آرام او له عیش او عشرته ډک ژوند یې ورته مهیا کړی، دومره پراخ او زیات نعمتونه ئې تر پښو لاندې ورته غوړولي، خو له دې سره سره دا بل چا ته زړه ورکوي او یوه مریي ته پر ده ترجیح ورکوي!!

ګورئ چې یوسف علیه السلام د دغو ټولو نعمتونو پر یوې وړې برخې لاس موندلی، له دې ټولو نعمتونو څخه ډېر لږ څه د ده هم په برخه شوي، خو دی ئې په مقابل کې د الله تعالی پاس ساتي او ګناه کول د نعمت کفران ګڼي او ترې ځان ساتي، مګر د مصر د عزیز ښځه څومره ناشکره ده چې د دغو ټولو نعمتونو په وړاندې د خپل مېړه پاس نه ساتي؟! د نعمتونو وفرت او ډېروالی غالباً د هغه کفران ته لاره وباسي او انسان د منعم په وړاندې ناشکرۍ ته هڅوي او په انسان کې د عصیان او طغیان سبب ګرځي.

بایبل دلته د دې قصې له یوې ډېرې مهمې او حساسې برخې هسې تېرېږي، خو قرآن ئې په تفصیل سره بیانوي او فرمایي: د ښار ځینو ښځو په خپلو غونډو او مجلسونو کې دا تبصرې پیل کړې چې د عزیز مصر مېرمنې په خپل نوکر زړه بایللی، دا خو ئې څرګنده غلطي کړې ده!! (د دې له شأن سره خو دا نه ښایي چې له خپل غلام سره مینه وکړي، دا چېرې او غلام ئې چېرې!!)، قرآن فرمایي چې دا هسې د دوی مکر وو، ټولې په همدې مرض اخته وې، هسې ئې خپلو خاوندانو ته داسې ښوده چې دوی د عزیز مصر د مېرمنې په څېر نه دي، په دوی دې دا بد ګمان نه کوي!! کله چې د عزیز مصر مېرمن د دوی له دې مکره خبره شوه نو د مېلمستیا بند وبست ئې ورته وکړ، د یوې صفې په سر ئې ورته ځای برابر کړ، د هرې یوې مخې ته

ئې د مېوې لوښی او چاړه کښښوده، کله چې دوی په خوراك لګیا وې یوسف ته ئې د دوی خوا ته د څه ورورلو امر وکړ، کله چې د مصر د واکمنو مېرمنو ولید، حسن ته ئې هك پك او مجذوبې شوې، بې اختیاره ئې خپل لاسونه غوڅ کړل، د عزیز مېرمنې پرې غږ کړ: دا هماغه کس دی چې تاسو پرې ملامتولم، هو! ما ترې د زړه مراد وغوښتو مګر هغه ډډه وکړه او که غوښتنه مې ونه منې او اوامرو ته مې غاړه کښښږدي ځای به ئې زندان وي، خوار او ذلیل به شي، یوسف (چې د دوی خبرې ئې اوریدلې او متوجه شوی چې اوس نو وضعیت لا ډېر خطرناك شو، دلته راغونډې شوې مېرمنې ټولې د دې په څېر دي اوس به هغوې هم د ده د بې لارې کولو هڅه کوي، نو الله تعالی ته ئې د دعا لاسونه اوچت کړل او) وئې ویل: زما ربه! زندان تر هغه څه راته غوره دی چې دوی مې وربولي! که ته مې د دوی له مکره ونه ساتې دوی ته به مایل شم او د نورو جاهلانو په څېر به شم!! الله تعالی د ده دعا قبوله کړه، له دې ګنده محیطه ئې د ده د لرې کولو پرېکړه وکړه، عزیز مصر سره له هغه چې حقایق ورته څرګند شوي وو دا فیصله وکړه چې تر یوې مودې ئې زندان ته ولېږي.

د قرآن الفاظ دا دي:

$RÎ $%ña $gÿó© ßa% ¾ĥÅÿØR `ã $g9Gù ßÍº•êfƒÍÞèÆ$ßU¿•Æ$ÞÝƒ‰J¥ß'Î ¤qóÎ A$%r

$\3GãÆ£Ç; ßN‰Gã¿r £ÍßÎ ßM:™ö¿ £ÜÌÞßJÎ ßMèÜ™ $Hªù ÇÌÈ ßüÎB @»=Ê 'Î $g1Ž\9

`èÖ%r ¼ąRŽ9ø¿ ÿąZƒ‹' $Hªù £ÍßÃ ó ãæ$ÌM9$%r $ŽßÅA £ßB ę‰ĥºr @ä ßM?#är

" ¥%$Æ£ä¥º‹ù ßM9$% ÇÌÈ Òƒì. Ô=B ŭÎ‡‹»d ÞÎ#Ž³0#‹»d $B-¦ · »m `ær £Å¥‰ƒ¿

£Z f óäª ¼ąæB#ä $B Ðèÿƒ ß¥©ûÆr NÁè÷FØ$ª ¾ĥÅÿØR `ã ¼ąº9Šr°' ßª)9r ĥŠª ÓÍZ£ÔÞª

ŭÎr ĥøÎ ÓÍRqãßƒ $ÆB ¥‹Î <m¿ ßðÅ9$É ' A$% ÇÌÈ ûïÌÉóÁ9$`B $Æą8‹9r

$ŽÇù ¼ąS' ¼ąº >$ f FØ$ª ÇÌÌÈ ûüÎÿ»gœ$`B `ä¿r £ÍßÎ Ü ô ¿£ð‰œ ÓÍãª ô Îç?

ÏM»ƒ¥$ã' $B ¥è/ .`B Mç #‰/ Œê ÇÌÍÈ ÐŠÎè¥$ß‹Ü¡¡ 9$qð ¼ąRÎ £ð‰œ ąZã

دلته څو خبرې د ځانګړې توجه وړ دي:

• د ښار د ښځو يوې ډلې، نه ټولو ښځو، فقط د درباريانو او رئيسانو ښځو، هغه چې په خپل چاپېريال کې د نورو اشرافي مېرمنو له ټولو اسرارو خبرېږي، وويل: د عزيز ښځې لويه غلطي کړې ده!! خپل غلام ته يې زړه ورکړی او له هغه نه يې د زړه مراد غوښتی، د هغې په شان شريفه او لوړ نسبه ښځه وګوره او مريي ته زړه بايلل وګوره! هيڅوک داسې نه کوي لکه چې هغې کړي دي!! قرآن کريم د دوی دا خبرې هسې مکر او حيله ګڼي او دا په ګوته کوي چې دوی ټولې په دې ناروغۍ اخته وې، ټولې د عزيز مصر د مېرمنې په څېر وې، دا خبرې ئې د خپل پاک لمنتوب د اثبات لپاره کړې او په دې سره ئې خپلو مېړونو ته ښودله چې دوی دا کار اشتباه ګڼي او هيڅ کله به يې مرتکبې نه شي!!

قرآن فرمايي: کله چې دې د دوی مکرجنې خبرې واورېدې نو په هغوی پسې ئې استازی ولېږو او د دوی لپاره ئې مجلس جوړ کړ، بالښتونه يې ورته کېښودل او (د غذا او مېوو پر دستر خوان باندې ئې) هرې يوې ته چاړه کېښوده او (يوسف عليه السلام ته يې) وويل: د دوی مخې ته وروځه! کله چې د هغوی نظر پرې ولګيدو، نو هغه يې (له خپل ګومان او تصور نه) ډېر لوړ وموندو (د ټولو سترګې پرې ښخې پاتې شوې او د مېوو پرځای ئې) خپلې ګوتې پرې کړې او وئې ويل: خدای ته پناه! دا خو بشر نه دی، دا خو له يوې قدرمنې فرشتې پرته بل څه نه دی!! د عزيز مصر مېرمن (له کوم شرم او حيا پرته د خپل راز او د عياشۍ د مجلسونو سيالو او هم مسلکو ملګرو ته) وايي: زه مو په دې ملامتولم چې خپل مريي ته مې زړه ورکړی، دا دی هغه غلام! هو ما ترې د زړه مراد وغوښتو خو هغه ډډه وکړه، لوړه کوم چې يا به مې مراد پوره کوي او يا به زندان ته درومي، له ذلت او سپکاوي سره به مخامخېږي او له دې ټولو نعمتونو به محرومېږي!!

ګورئ چې قرآن د مصر د اشرافي کورنيو اخلاقي وضعيت څنګه انځور کړی: د عزيز مصر د مېرمنې د عياشۍ په محفل کې مېلمانه، آزاد خيالې، د مصر د اشرافو په کورنيو پورې مربوطې بدلمنې ښځې چې کله يوسف عليه السلام وينې، خپل

حواس بايلي، خپل کنټرول له لاسه ورکوي، ټول د هغه د جمال په نندارہ کې ډوبېږي او له ډېرې وارخطايۍ نه د مېوو پر ځای خپلې ګوتې پرې کوي، بې له دې چې د شرم او حيا احساس وکړي د ده د حسن ستاينه کوي، د عزيز مېرمنې ته برائت ورکوي او دې ته دا مجال برابرېږي چې په پوره جسارت سره پر خپل کار اعتراف وکړي!!

قرآن په دغو څو لنډو جملو سره د مصر د درباريانو او زعيمانو د کورنيو د بداخلاقيو وضعيت او د هغوي د شخصي ژوندانه ټول اړخونه، پټې او ښکاره زاويې او ګوښې په ډېر دقت سره تصويروي او دا ښيي چې په غير اسلامي ټولنو کې او د هغو خلکو په منځ کې چې پر خدای او آخرت ايمان نه لري، زعما او مشران ئې له اخلاقي لحاظه تر دې حده په فساد کې غرق وي، دومره سپک او ذليل وي چې آزاد جنسي روابط په هغوی کې عادي کار ګڼل کېږي او هيڅوک هم پرې اعتراض نه کوي.

دې ټکي ته مو بايد پام وي چې له دې قصې څخه او له هغو تبصرو او تحليلونو څخه چې د مصر د مشرانو اخلاقي وضعيت په کې څېړل شوی، د قريشو د سردارانو انتباه به څه وه؟ له دې به ئې څه پيغام اخيستو؟ آيا د دې قصې حرف حرف به ئې ځان ته متوجه نه ګانو او هغه به ئې په ټولنې کې پر خپل اعتبار، رسوخ او عزت يو خطرناک برید او تېری نه بالو؟ آيا د مکې عامو خلکو به د دې قصې په هېنداري کې د خپلو سردارانو او د دوی د کورنيو څېره نه ليدله؟ او هر آيت به ئې د دوی پر بدې وضعې نه تطبيقاوو؟

په دې آيتونو کې د يوسف عليه السلام هغه وضعيت چې ورسره مخامخ وو په ډېر زړه راښکونکي، جالب او ښوونکي بڼه کې انځور شوی، هغه چې تازه رسېدلی ۱۸_۱۹ کلن ځوان دی، د صحرا په ويړه غېږه او د هغې په صافه او شفافه هوا کې دنيا ته راغلی او د ځوانۍ پراو ته رسېدلی، الله تعالی ورته ښکلی صورت ورکړی، د ورونو جفا يې ليدلې، په ځا کې د لوېدلو بده ورځ ئې ګاللې، د غلامۍ شپې او ورځې يې ليدلې او اوس د نړۍ په خورا متمدنه سيمه کې (د مصر په پلازمېنه کې) د مصر د عزيز په کور کې ژوند کوي، په هغه کې د بدوي او مدني ژوند آثار او

ښپې له ورايه ښکارېدې، د هغه رابښکونکې څېره د جلال او جمال، ښايست او تقوی، وقار او مهربانۍ، متانت او ساده توب ښکلی امتزاج وو، هر لیدونکی به ئې ځان ته رابښکو او د ځان مجذوب به ئې ګرځاوو، د یوسف علیه السلام ذاتي ښېګړې ورته حادثې او پېښې رامنځته کړې، لومړی ئې د ورونو له کینې سره مخامخ کړ او دی اوس د عزیز په کور کې له هغه لوي آزمېښت سره مخامخ شو، د عزیز ښځه ورپسې شوه، هره شېبه ئې د ګناه په ناولي ډنډ کې د لوېد وېره وه، په هرګام کې ئې مخې ته دام، له هغه محفل نه وروسته خو د مصر د سردارانو ټولې مېرمنې پرې مینې او د هغه د اغوا لپاره ئې پایځې رابډوهلې وې، د هغه ستونزه ئې لازیاته کړې وه، هرې خوا ته چې ګوري، ګناه ورته خپله غولوونکې غېږه پرانستې ده او په هر ګام کې د شر داعي او بلونکی ورته په کمین کې دی، په ناز او نخرو ئې ځان ته رابلي، که نور خلك په ګناه پسې منډې وهي، دلته ګناه په ده پسې ځغلي او هره شېبه د دې انتظار کوي چې هغه غافل ومومي او ګوزار پرې وکړي، غافل ئې کړي، اراده ئې کمزورې وويني، ګناه ته تمایل په کې راژوندی کړي او ډېر ژر ئې ښکار کاندي، څومره خطرناکه صحنه ده او څومره اروا سوځوونکې آزموینه؟ هغه په دې سخته مبارزه کې ثابت قدمه او کوټلی دی، له هر پلوه نه په بري سره سر لوړی او فاتح تېرېږي، د عزیز د ښځې ګوابښونه يې اورېدلي او لیدلي، چې یوسف باید له دغو دوو نه یو غوره کړي، یا په ګناه کې سقوط او د دې غوښتنو ته تسلیمېدا، یا زندان ته تګ او د خواریو او ذلتونو منل، خو هغه د دغو دوو بدیلونو څخه د یوه په انتخاب کې ځنډ ونه کړ، بې له ځنډه ئې زندان غوره کړ، په پوره اشتیاق سره هغه بدیل انتخابوي چې پرې وبرالوو ئې، په پوره سوز او د زړه له تله خپل رب ته دعا کوي او وایي: زما پالونکې خدایه! زندان له هغه څه ډېر راته محبوب دی چې دوی مې وربلي!!

دا برخه له یوې خوا مونږ ته دا رابښيي چې له دې محفل نه وروسته د عزیز مصر مېرمن د یوسف علیه السلام په ښکارولو کې یوازې نه وه، د مصر د سردارانو ډېرې مېرمنې ورسره شریکې شوې وې او له بله پلوه یوسف علیه السلام دغه صحنه دومره خطرناکه ګڼلې چې د الله تعالی له لطف او مرحمته پرته ئې په بل څه

خلاصون ترې ګران لیدلی، د همدې لپاره ئې خپل رب ته په دې الفاظو دعا کړې: که د دوی مکر را نه دفع نه کړې، نو د دوی په دام کې به ولوېږم.

د قرآن دا وینا هم خاصه توجه غواړي چې فرمایي: یوسف علیه السلام جنسي بې لاریتوب او شذوذ د جاهلیت له مظاهرو څخه ګڼي، د قرآن له نظره په هرې ټولنې کې چې د دې ګنده او ناولي عمل مظاهر راڅرګند شي نو هغه ټولنه له تمدن نه وروسته پاتې او جهل وهلې ټولنه ده. علم او تمدن انسان د قانونمندۍ خوا ته کاږي او ټولې اړیکې د همدغې قانونمندۍ په سیوري کې تنظیموي او ټولنه له دې ژغوري چې قانون ترپښو لاندې شي، له حدودو تېرې وشي، نظم له منځه ولاړ شي، یو د بل په حق او حد تېرې وکړي، د انسان په ژوند کې تر ټولو مهمه او اساسي قضیه د ده جنسي اړیکې دي چې د ده او د ده د نسل ژوند او دوام ورپورې تړلی دی. د انسان د ژوند د دغه اساسي اړخ روغوالی، د قانون په چوکاټ کې د هغه تنظیمول او په دې برخه کې د پولو او حدودو د تر پښو لاندې کېدلو مخنیوی د علم او تمدن له لومړنیو غوښتنو څخه ده. جهل او د انسان له فطرت او د هغه د جسم د سلامتیا او روغتیا له غوښتنو او د هغه د روح او بدن له صحي اړتیاوو نه بې خبري د دې سبب کېږي چې انسان د ژوند دغه اړخ ته لازمه اعتنا ونه شي، ضوابط ئې تر پښو لاندې شي او له حدودو ئې تېرې وشي، مګر دا نه ګورئ چې د لوبدیځې نړۍ بې مهاره ټولنه له دې جهته څومره رنځ وړي او له څومره خطرناکو ناروغیو سره مخامخ ده؟ د ایډز وژونکې ناروغي د دې ټولنې له مظاهرو څخه یوه ده، د لوبدیځې نړۍ زړه سوانده پوهان په چیغو چیغو د خطر اعلان کوي چې یا آزادې جنسي اړیکې کنټرول کړئ او یا د هغه د بدو او تباه کوونکو عواقبو انتظار وکړئ.

الله تعالی د یوسف علیه السلام دعا قبوله کړه، ده زندان تر دې لړلي چاپېریال غوره وګانو، زندان ورته خوندي پناځی ښکاره شو، د مصر د واکمنانو له مکرجنو او نخره ګرو ښځو نه ئې الله تعالی ته پناه یووړه، د دعاګانو اورېدونکي علیم خداي د ده دعا اجابت کړه، له هغه چټل او لړلي چاپېریال او په ګناه کې له سقوط او لوبدو ئې وژغورو، الله تعالی د خپل مخلص بنده دعاګانې اوري او قبلوي ئې،

هغه د خپل بنده له هر حالته خبر دی، په دې پوهېږي چې د څه ډول معاملې وړ او مستحق دی؟

قرآن فرمايي چې درباريانو ته دا غوره وبرېښېده چې يوسف عليه السلام د څه مودې لپاره زندان ته ولېږي، په داسې حال کې چې حقايق ورته څرګند شوي او د يوسف عليه السلام په پاك لمنې پوه شوي ول. په دې اړه د قرآن له الفاظو معلومېږي چې يوازې د مصر عزيز نه؛ بلکې د مصر نورو درباريانو هم مصلحت په دې کې ليدلی چې د يوې مودې لپاره يوسف عليه السلام زندان کې وساتي، دوی دغه تصميم د ځينو نښو نښانو له ليدو وروسته ونيولو!! خو دا نښې نښانې کومې وې، هغه چې د يوسف عليه السلام په پاك لمنې ئې دلالت کاوو او که هغه اطلاعات چې د هغې مېلمستيا له وضعيته دوی ته رسېدلي وو؟ د قرآن له دغو الفاظو (من بعد ما رأوا الايات) او (ثم بدا لهم) چې په دواړو کې د جمعې صيغې راغلې ښيي چې زندان ته د يوسف عليه السلام په لېږلو کې نور درباريان هم شريك ول او دا ځکه چې دوی ته دا اطلاع رسېدلې وه چې په هغې مېلمستيا کې د دوی مېرمنو هم په يوسف عليه السلام زړه بايللی او د همغه څه کولو هڅه ئې کړې چې څو ورځې مخکې ئې د عزيز مصر مېرمن پرې ملامتوله!! دا بهير مونږ ته د هغې جاهلې ټولنې يوه بله توره زاويه هم په ګوته کوي او هغه دا چې په دغو ټولنو کې فيصلې او پرېکړې د مصلحتونو له مخې کېږي، نه د عدالت له مخې، د غيراسلامي ټولنو په محاکمو کې د واکمنانو هوی او هوس واکمني او حکومت کوي نه (قانون او قضا)، حاکم او واکمن کولی شي يو بې ګناه انسان د خپلې خوښې تر مودې پورې په زندان کې وساتي، همغسې لکه د مصر واکمنانو او درباريانو چې د خپلو مېرمنو د اداره کولو او له فساده د راګرځولو پر ځای ئې يوسف عليه السلام د نامعلومې مودې لپاره زندان ته ولېږو!!

هغه شخصيت ته چې الهي تقدير د مصر په ټولنه کې د يوه ژور بدلون راوستو لپاره غوره کړی او د دې ټولنې قيادت او زعامت به ده ته سپارل کېږي، ضروري ده چې د بدوي ژوندانه د وضعيت له مشاهدې او د مصر د حکامو د وضعې له ژورې مطالعې نه وروسته، د مصر د محاکمو د پرېکړو په څرنګوالي او ماهيت پوه شي

او د زندان او زندانیانو له حال او احواله پوره خبر شي؛ او دا ځکه چې عوام د حاکمو نظامونو د پراخو تبلیغاتو له مخې داسې ګومان کوي چې (محاکم) آزاد او مستقل دي او قاضي د قانون او مقرراتو په حکم قضاوت کوي او د عدالت له تامین نه پرته هیڅ څیز ته ارزښت نه ورکوي، د دې غلط ذهنیت تصحیح نه یوازې د عامه خلکو او طبقاتو تر منځ ضروري ده؛ بلکې د خواصو او د ټولنیزو انقلابونو د زعامت او مشرتابه په کچه هم ضروري ده، د زندان وضع او د زندانیانو حالت، د دې ټولنو د محاکمو او قاضیانو ماهیت په ښه توګه څرګندوي، د انقلاب مشران باید زندان ته لاړ شي تر څو په جاهلي ټولنه کې د عدالت او قانون ماهیت په خپلو ټولو غړیو او روح سره احساس کړي او په دې پوه شي چې په دې مجال کې کومې تبدیلي او انقلاب ته ضرورت شته!!

قرآن په دې قصې سره مونږ ته دا درس راکوي چې که چېرې د الله تعالی کوم صالح بنده د ده په لار کې زندان ته درومي، باید ډاډه او مطمئن وي او د پایلو په اړه دې هیڅ تشویش نه کوي، دا او هره پرېکړه دې د الله تعالی له لوري وګڼي او په دې باور دې وي چې په دې کې ئې حتماً حکمتونه او مصلحتونه ایښي دي، که نن نه پرې پوهېږې، ژر به پرې پوه شي، مګر نه ګورئ چې زندان ته د یوسف علیه السلام تګ نه یوازې د ده له غوښتنې سره سم وو؛ بلکې الله تعالی په دې سره دی په ګناه کې له پرېوتو وژغورو، زندان ئې ورته یوه مدرسه کړه او د هغې په غیږه کې ئې له لا ډېرې فکري او اخلاقي ودې برخمن کړ او هلته ئې د مصر د ټولنې یوه بله تیاره زاویه له نږدې وکتله... او په پای کې له همدې زندانه د مصر واکمنۍ ته ورسېدو.

یوسف د بندیانو خوبونه تعبیروي

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: (فرعون د دربار د ساقیانو او نانوایانو په رئیسانو غصه شوی وو... دواړه ئې په هغه زندان کې واچول چې یوسف هم په کې وو... دوی زیاته موده هلته پاتې شول... فوطیفار یوسف د دوی د خدمت لپاره ګمارلی وو...یوه شپه دواړو خوب ولید... سهار یوسف متوجه شو چې دواړه خفه

دي... پوښتنه ئې تري وکړه... وئې ويل: مونږ خوب ليدلی خو څوك نه شته چې مونږ ته ئې تعبير کړي... يوسف ورته وويل: د خوبونو تعبيرول د خدای کار دی!! ما ته ووايئ څنګه خوبونه مو ليدلي... د ساقيانو رئيس وويل: د انګورو داسې تاك مې وليد چې درې څانګې ئې وې...ناڅاپه څانګې وغوړېدې او زيات انګور په کې وټوکېدل... له ما سره د فرعون د شرابو جام وو، انګور مې په کې وزښېنل او فرعون ته مې ورکړل او هغه وڅښل، يوسف ورته وويل: ستا د خوب تعبير دا دی: درې څانګې يعني درې ورځې، تر دريو ورځو پورې به فرعون تا له زندانه آزاد کړي او بيا به د ده ساقي شې... هيله مې دا ده چې ما هېر نه کړې، فرعون ته زما قصه وکړه او تري وغواړه چې ما له دې زندانه آزاد کړي... کله چې د نانوايانو رئيس دا تعبير واورېدو او هغه ئې ښه وموند نو هغه هم خپل خوب داسې ورته تېر کړ: په خوب کې په خپل سر باندې له ډوډۍ ډك درې شکورونه ګورم ... مرغان راغلل او هغه ئې وخوړې، يوسف ورته وويل: درې سبده يعني درې ورځې، درې ورځې وروسته به فرعون ستا سر له تنه بېل کړي او بدن به دې په دار وځړوي، مرغان به راشي او ستا د بدن غوښې به وخوري... درې ورځې وروسته د فرعون د زېږېدو کليزه وه... دا دواړه بنديان ئې خپل حضور ته وروغوښتل... د ساقيانو رئيس ئې په خپلې مخکنۍ دندې وګمارو او بل ئې په دار وځړاوو)

قرآن د بايبل د دغو خبرو اکثرې برخې ردوي او په ځای ئې د قصې اصلي بهير په داسې بڼې کې بيانوي چې نه يوازې هر څه ئې طبيعي او د واقعيتونو مطابق دي بلکې ډېر ظريف نقاط او مفيدې لارښوونې زمونږ مخې ته ږدي، فرمايي:

þõ) ãz FÿA%r #•ô z ¿Ç ã& Óí1'& þõ)$Jë‰n& A$% È$‹Fù `õ Å9$qèB ÿz Šr

`Ë š• 1•R $Ñ) ÿ&ïf‹Gî $Zø)n q¿Ë ¿ëÖ9$@äÜ? #Ëz ÓÅÜ -qù @ÜÔn& Óí1'&

b& ÿ6% ¾&ïf‹Gî $JãëÜR ÿ›) ÿ&ïï$%–ëë P‹èÛ $Jã‹ïÜ(ÿ› A$% ÇÏÈ ûüŽÅé GÜ$

í•ÅF$ Nër «¦ $ bqäBèãÿ› Q¿% 'ëB Æ¤? 'õ) þî ÓÍJ=æ $ËB $JãÏ°Œ $Jã‹ïÜ(

b& $Z9 šc ¼. $B >qàè/r ,»sõÎr OŠÜ°•ê ü ä$/#ä 'ëB Æè7?$ ÇÌÈ brëÿ». Üë

Ä $Z9$ŽYò2 & £Å»9r Ä $Z9$'?ãr $Zþã ‹ ¢ÈÒù `Ë š• ÏºŒ æÓ« `Ë ‹ ¢Ï 8Îô›

â6g)¤¢Ë¤h°q¤¢ª¦ ¢ÙQ& Îöz šc qèÏýGB È $/Ûä ÇõÎ Å9$ÓÅ9 Á»ƒ ÇÌÈ brãâ„ Ÿ

$kÍ ª¦ $A"R& $B Nà2 ¤¢/#är ÓÊR& $dqßÈ¢ß™ ¢$JÕ& Ÿ Ÿ ÿÏrß `Ë brßÇè? $B ÇÌÈ

£Å»9r ßÍ)¤¢ßÛï¤!$ 7ÏºŒ ¤$ƒ Ÿ Ÿ {ÿßÇè? ž& •B& ‹ ž Ÿ ßÎÛ¤¢ßÈ Ÿ ?»ÜûÞ `Ë

ÇÍÈ šc qß-êƒ Ÿ Ä $Z9$ŽYò2 & یوسف: ۳۲-۴۰

د دې آیتونو خلاصه دا ده:

له یوسف سره په یو وخت دوه زلمي غلامان هم بندیان شول، هر یوه ئې یو خوب بیا بیا لیدلی وو، یوسف ته راغلل، یوه ئې وویل: زه په خوب کې ځان داسې ګورم چې انګور زېښم او بل ورته وویل: زه په خوب کې ځان داسې ګورم چې پر خپل سر ډوډۍ وړم او مارغان ئې خوري، مونږ د دې خوبونو په تعبیر پوه کړه، ته راته ښه سړی معلومېږې، هغه ورته وویل: لابه هغه خواړه چې (معمولاً هره ورځ) درکول کېږي نه وي درته راغلی چې تعبیر به ئې درته ووایم، دا د هغه علم یوه برخه ده چې زما پالونکي خداي راښودلی، ما د هغه قوم دین پرېښود چې پر الله ایمان نه لري او پر آخرت کافران شوي. او د خپلو نیکونو ابراهیم، اسحاق او یعقوب د دین متابعت مې وکړ، مونږ ته نه ښایي چې له الله سره کوم څه شریك کړو، دا پر مونږ او پر ټولو خلکو د خدای یو فضل او پېرزوینه ده؛ خو اکثر خلك شکر نه کوي، (یعني دا د الله تعالی لویه پېرزوینه ده چې مونږ ته ئې فرمایلي: له الله پرته بل چا ته سر مه ټیټوئ او بل ته لاس لمن مه اوږدوئ)، د زندان ملګرو! آیا ډول، ډول اربابان غوره دي او که یوغالب خدای چې پر ټولو کاینات مسلط دی؟ له ده پرته خو تاسو د داسې څه عبادت کوئ چې هسې څو نومونه دي، چې تاسو او ستاسو پلرونو نومولي، الله هیڅ دلیل ورته نه دی نازل کړی، حکم (صادرول) خو یوازې الله لره دی، امر ئې کړی چې له ده پرته د هیچا عبادت مه کوئ، سم او سیده دین همدا دی، خو زیاتره خلك نه پوهېږي)

ګورئ چې یوسف علیه السلام له خپل زندانه د دعوت او مبارزې سنګر جوړ کړی، له هره فرصته په استفادې سره خلك د الله تعالی عبادت ته رابلي، له شرك او د ګڼ شمېر اربابانو له بندګۍ نه بغاوت ته بلنه ورکوي، مخکې له دې چې د خپل زنداني ملګرو خوبونه تعبیر کړي، هغوی د توحید، معاد، رسالت، له شرك نه برائت، د الله تعالی عبادت ته رابلي، خو تر هر څه مخکې لازم بولي چې د هغوي اعتماد جلب کړي؛ ځان داسې معرفي کوي: ما د هغه قوم دین پرېښی چې پر خدای ایمان نه لري، له آخرته منکر دي، د دې په ځای مې د خپلو نیکونو ابراهیم، اسحاق او یعقوب علیهم السلام د دین متابعت ته ملا تړلې او ورته وایي: له ذلت او سپکاوي نه د خلاصون یوازینۍ لار دا ده چې له الله تعالی پرته بل چا ته سر ټیټ نه کړو، له شرك نه ډډه وکړو، یوازې په همدې سره د الله تعالی عنایت او فضل زمونږ او د ټولو انسانانو په برخه کېدی شي، الله تعالی په خپل دې پرېکنده او قاطع حکم او امر سره چې له ده پرته هیڅوا ته د بندګۍ سر ټیټ نه کړو او هیڅوا ته د احتیاج او نیازمندۍ لاس اوږد نه کړو، پر مونږ لویه پیرزوینه کړې ده، خپل خاص احسان او فضل ئې زمونږ په برخه کړی او زمونږ سر لوړي او عزت ئې غوښتی دی. خو ډېر انسانان د دې الهي احسان او ستر نعمت پاس نه ساتي، د شرك په ګنده ډنډ کې لوېږي،او په همدې سره ئې ذلت او سپکاوی په برخه کېږي، یوسف علیه السلام د زندان ملګرو ته وایي:

- څوك چې د ځمکې او آسمانونو د یوازني پالونکي رب له عبادته ډډه وکړي، د ډول ډول اربابانو او دروغجنو خدایانو د بندګۍ په دام کې پرېوځي، د هغه چا په څېر شي چې دکومې رسۍ په وسیله پورته تللی خو د لارې په نیمایي کې نابېره رسۍ شلېدلې، له بره سره ئې اړیکې غوڅې شوې، راپرېوتی، یا د ښکاري مرغانو منګولو کې ګیر شوی او یا توندو سیلیو پر سر اخیستی او په کومې ژورې کندې کې ئې غورځولی، آیا نه وینئ چې زمونږ په دې شرك وهلې او له الله تعالی نه بې خبرې ټولنې څومره ډول ډول اربابان حکومت کوي؟!! آیا غوره نه ده چې د دوی د ظالمانه واکمنۍ نه د نجات او خلاصون لپاره یوه خدای ته پناه یوسو او یوازې د هغه عبادت وکړو؟ له الله تعالی پرته ټول معبودان او هر هغه څه چې تاسو ئې

لمانځئ، مرسته تري غواړئ او پناه وروړئ، تش په نامه معبودان دي، هسې خوشې نومونه دي، هیڅ حیثیت نه لري، هیڅ نه شي کولی، په حقیقت کې دا تاسو اوستاسو پلرونه دي چې دوی مو په خاصو نومونو او القابو نومولي، داسې ځانګړتیاوې، کرامات او خصوصیات مو ورته منسوب کړي چې په کې نه شته، هسې ګومان کوئ چې ستاسو دعاګانې اوري، ستاسې مرسته کولی شي، ستاسې حاجتونه پوره کوي او دعا ګانې مو قبلوي؛ په داسې حال کې چې نه د دې پراخې هستۍ په غبرګې داسې دلیل تر سترګو کېږي چې الله تعالی شریك لري او نه په کوم الهي کتاب کې ویل شوي چې له الله تعالی پرته د بل عبادت، هغه ته سر ټیټول او له هغه مرسته غوښتل جایز دي، هغه څوك چې دا ادعا او ګمان ئې کړی چې د دې عالم کوم څیز یا کوم څوك په الوهیت او ربوبیت کې د الله تعالی سیال او شریك دی او الله تعالی هغه د هستۍ په اداره او د چارو په سمبالولو کې له ځان سره شریك کړی، ادعا ئې پوچه او ګمان ئې بې بنسټه دی، داسې چې په ټوله هستۍ کې به د دې ادعا د اثبات لپاره کوم دلیل وړاندې نه کړی شي!! هغه دین په دې وال ووهئ او هیڅکله د الهي دین په سترګه مه ورته ګورئ چې شرك ته بلنه ورکوي.

- الله تعالی ټولواك دی، د عالم د ساتلو او پاللو واګې ئې په لاس کې دي، د هر کار پربکړه د ده له لوري کېږي، حکم او فرمان صادرول ده لره مختص دي، پر ټول عالم د ده جل جلاله حکم نافذ دی، په دې واکمنۍ او حکومت کولو کې هیڅوك ورسره شریك نه دی. الله تعالی د قانون جوړولو او پربکړو کولو صلاحیت او اختیار هیڅا ته نه دی ورکړی، باید د ژوند په ټولو چارو کې له الله تعالی او د هغه له دین نه هدایت او لارښوونه تر لاسه کړو او د هغه له حکم او امر سره سم عمل وکړو.
- ستاسې د ټولنې مطلق العنانه حاکمان ظالمان دي، له خپل حد او حق نه یې تېری کړی او په خپلې دې ادعا سره د شرك مرتکب شوي چې د قانون جوړول د دوی حق دی.
- د الله تعالی دائمي او پربکنده حکم دا دی چې له ده پرته د بل څیز او بل چا عبادت مه کوئ، د بل چا له درشل او درباره وبره او طمع مه لرئ، له الله تعالی پرته

هیچا ته د بندګۍ سر مه ټیټوئ او د فرمان او حکم اطاعت ئې مه کوئ، کوم مذهب او دین چې تا ته وایي: له غیر الله مرسته غوښتل جایز دي؛ نو پوه شه چې دا دروغجن دین او کورې اوږ مذهب دی، داسې دین او مذهب چې فقط جاهل وګړي ئې په دام کې ښکار کېږي!!

له دې اغېزمن دعوت نه وروسته یوسف علیه السلام د زندان ملګرو ته د دوی د خوبونو په اړه وایي:

ﷺ ﷺ

یوسف: ۴۱-۴۲

د زندان ملګرو! ستاسو یو تن به آزاد شي او بیا به د خپل بادار د شرابو ساقي شي او بل به په دار وځړول شي او مرغان به ئې د سر غوښې شکوي، دا دی هغه کار تر سره شو چې تاسو ئې پوښتنه کوله. بیا ئې د دوی دواړو هغه یوه ته چې ګومان ئې کاوو آزاد به شي، داسې وویل: خپل بادار (د مصر پاچا) ته زما یادونه وکړه، خو شیطان د ده وریادول تري هېر کړل، نو تر څو کلونو په زندان کې پاتې شو.

دلته څو ظریف ټکي زمونږ توجه جلبوي:

- ګورئ چې یوسف علیه السلام ته وروښو په یوه سترګه کتل، د ده وړتیاوو د هغوی حسادت راپاراوو او د مصر د درباریانو عیاشو او بدکارو ښځو په بله سترګه ورته کتل، د ده حسن د دوی هوس او شهوت راپاراوو، خو د دوی دواړو په خلاف د دې دوو ستم ځپلو غلامانو تاثر د ده په باب بل شان دی، د یوسف علیه السلام په څېرې، خبرو، حرکاتو او ناستې پاستې کې د یوه صالح، محسن او پرهېزګار انسان ننبې او آثار د دوی توجه جلبوي او د خپلو خوبونو د تعبیر لپاره ورته رجوع کوي، هغه ته د محسن او نېکوکار خطاب کوي.

• د بايبل دا خبره هم هيڅ وزن او وقعت نه لري چې وايي: يوه شپه دواړو خوب وليد... سهار يوسف متوجه شو چې دواړه خفه دي... پوښتنه ئې ترې وکړه... وئې ويل: مونږ خوب ليدلی خو څوك نه شته چې مونږ ته ئې تعبير کړي!!! دا ځکه چې نه خو دوی داسې څه په خوب کې ليدلي وو چې پرې پريشانه شوي وی او نه د خوب په تعبير پوهېدل!! د بايبل د دې وينا په اپوټه کې قرآن فرمايي چې دوی يوسف عليه السلام ته راغلي، صالح، نېك او پوه انسان ورته معلوم شوی، ګمان ئې کړی چې دی کولی شي زمونږ خوبونه تعبير کړي

• لکه چې ګورئ قرآن نه دا خبره کوي چې دوی دړې ځانګې او دړې شکورونه په خوب کې ليدلي او نه دا خبره چې يوسف عليه السلام دوی ته وويل چې دړې ورځې وروسته به ستاسو خوبونه په دې توګه رښتيا کېږي، د بايبل دا وينا هيڅ وزن نه لري چې د دريو ځانګو او دريو شکورونو تعبير دړې ورځې دی، يوسف عليه السلام د يوه له خوبه پوهېدلی چې آزاد به شي او بېرته به په خپلې مخکنۍ دندې وګمارل شي، قرآن فرمايي چې د يوسف ګمان همدا وو، د ده له خوبه ئې انتباه همدا وه، د دوهم کس خوب دوه برخې درلودې: پر خپل سر د ډوډۍ وړل او د ده پر سر باندې د مرغانو خوراك، له لومړۍ برخې ئې دا انتباه اخيستې چې د هغې ډوډۍ د پخولو مسئوليت به د ده پر سر پرېوځي چې پاچا پرې غصه شوی وو او دی ئې د همدې لپاره زندان ته لېږلی وو او له دوهمې برخې ئې دا انګېرلې چې پر دار به وځړول شي او مارغان به ئې د سر پوستکی او ماغزه خوري.

د قرآن له وينا معلومېږي چې دا دواړه زلميان هم د يوسف عليه السلام په څېر بې ګناه ول، د قرآن له الفاظو او د يوسف عليه السلام له تعبير نه معلومېږي چې يو ئې د دربار ساقي او بل يې نانوای وو، ويل شوي چې په دې خاطر زندان ته لېږل شوي ول چې د دربار په يوې ميلمستيا کې يوه داسې شراب مېلمنو ته وړاندې کړي وو چې مچ په کې لوېدلی وو او بل يې داسې ډوډۍ پخه کړې وه چې شګې په کې وې، د آيت له الفاظو او د هغو دواړو له خوبونو څخه دا جوتېږي چې نومورې وينا صحيح او د بايبل خبره غلطه ده چې دوی د دربار د چارو مشران وو، قرآن دوی دواړه د زلميانو په نامه يادوي، او په دې سره مونږ ته د مصر د هغه مهال وضعيت

دقیقاً انځوروي، دا یوازې یوسف علیه السلام نه وو چې د حاکم نظام د عیاشو او ظالمو واکمنانو د هوسونو قرباني شوی وو؛ بلکې د ده په څېر ګڼ شمېر کسان هره ورځ د دې مفسد نظام د مفسدو واکدارانو د هوسونو قرباني کېدل، دا یوازې دی نه وو چې له کومې ګناه او جرم پرته زنداني شوی او د دې ټولنې د ظالمو واکمنانو د غضب او قهر تر متروکې لاندې راغلی؛ بلکې د ده په څېر ډېر نور هم له کومې ګناه پرته د دوی په لاس تعذیب کېږي، رنګ رنګ عذابونه ګالي او هیڅ په هیڅ ځورول کېږي.

د قرآن له الفاظو معلومېږي چې یوسف علیه السلام د زندان دغو دوو ملګرو ته وویل: کوم خواړه چې هره ورځ په معین وخت درکول کېږي، د هغه وخت تر رارسېدو مخکې به ستاسې د خوب تعبیر درته ووایم، یعني دا چې له دوی ئې وخت غوښتی، تر څو د دوی د خوبونو په باب فکر وکړي او صحیح او دقیق تعبیر ئې ورته ووایي. د اټکل له مخې دغو ملګرو ئې سهار له ویښېدو نه وروسته ده ته خپل خوبونه تېر کړي او ده د غرمې تر ډوډۍ پورې مهلت غوښتی، د دې وینا په اهمیت هغه وخت ښه پوهېدی شو چې په راتلونکې کې د پاچا د خوب د تعبیر په اړه د یوسف علیه السلام فوري ځواب او له څه ځنډه پرته تعبیر ته ځیر شو، دلته ئې وخت غوښتی او هلته ئې له ځنډه پرته ځواب ویلی او د دې معنی دا ده چې د یوسف علیه السلام بصیرت او پوهه ورځ په ورځ زیاته شوې، زندان د ده لپاره که له یوې خوا د مبارزې او دعوت سنګر وو له بلې خوا یوه مدرسه وه، الله تعالی تر هغه مهاله په زندان کې پرېښود چې ښه روزنه ئې وشي او د هغه ستر او تاریخي مأموریت لپاره جوګه شي چې څه موده وروسته به ورسپارل کېږي، د مصر د هغه مهال د لوی ملك زعامت او قیادت ده ته سپارل کېدو، الله تعالی د همدې لپاره دی له کنعانه راروان کړی وو، د ستونزو، کړاوونو او آزموینو په لوړو ژورو کې ئې وروزو او ورو ورو ئې د هغه استعدادونو او وړتیاوو ته وده ورکړه او دا شرایط ئې ورته برابر کړل چې له زندانه قصر ته ورسېږي او له غلامۍ نه پاچاهۍ ته. متأسفانه زمونږ ځینې مفسرین هم د اسرائیلي روایاتو تر اغېز لاندې تللي او د قرآن دا برخه ئې داسې تعبیر کړې چې ګواکې یوسف علیه السلام په غیب پوهېدو او د زندان

ملګرو ته ئې ویلي چې زه مو په دې خبرولی شم چې نن به کوم خواړه درته راځي او سبا کوم او ځینو داسې تعبیر کړی چې په خوب کې هر خواړه وګورئ زه ئې تعبیر درته ښیم!! دا دواړه تعبیرونه کمزوري دي او د قرآن له الفاظو سره اړخ نه لګوي، قرآن د یوسف علیه السلام قول په دې الفاظو رانقلوي: نبأتکما بتأویله (تاسې دواړه به د هغه په تعبیر خبر کړم، دا الفاظ صریحاً ښیي چې مراد ئې د خوب تأویل او تعبیر دی؛ د خوراک لپاره د تاویل کلمه نه استعمالېږي او صحیح نه ده چې ووایو: نبأتکما بتأویل الطعام!! سر بیره پر دې دلته زندانیانو له یوسف علیه السلام نه د خپلو خوبونو تعبیر غوښتی او دا صحیح نه ده چې د خوبونو د تعبیر پر ځای هغوی ته ووایي چې د هغه خوړو څرنګوالی به درته وښیم چې په راتلونکې کې درکول کېږي!!

د قرآن دا دقیق او له معانیو ډک الفاظ هم د غور او دقت غوښتنه کوي چې فرمایي:

¾ïîÎî •ò2 Ëß»Üœ¢9$q9 ¡Š'ùš• Îî ‰Ÿ'Îò2 ¢¢$JÐ¢8 8 $R½ÇÑ£ß " Ï‰Ø A$%r

ÇÍÈ ûüŽÅ ì ðÎ ÇðÅ9$'Î] Î=ù یوسف:۴۲

او د دوی دواړو له منځه ئې هغه چا ته چې ګمان ئې وکړ خوشې کېږي وویل: د خپل بادار خوا ته دې ما یاد کړه، نو شیطان دا تري هېره کړه چې خپل بادار ته ئې یادونه وکړي، نو ځکه څو کلونه په زندان کې پاتې شو.

دا آیت په ډېر صراحت سره ښیي چې:

- یوسف علیه السلام نه د ځان په اړه له الهي قضا خبر وو او نه د خپلو دوو زنداني ملګرو له مقدراتو، بلکې د دوی له خوبونو ئې اټکل کړی، د یوه خوب ته په پام سره ئې ګومان کړی، حدس ئې وهلی او اټکل ئې کړی چې له زندانه به آزاد شي، د "ظن" لفظ کارول همدا مطلب افاده کوي. او په دې سره قرآن د بایبل دا وینا یو ځل بیا رد کړې چې پیغمبران علیهم السلام په غیب پوهېږي، که تاسو بایبل ته لږ ځیر شئ په ځای ځای او نږدې د ټولو پیغمبرانو په اړه به وګورئ چې په غیب پوهېدا

ورته منسوب شوې او قرآن همدومره په دې خبرې تأکید کوي چې نه پیغمبران په غیب خبر دي او نه پر ځمکه او آسمان کې له الله تعالی پرته بل څوك په غیب پوهېږي.

• یوسف علیه السلام خپل دغه ملګري ته چې د ده په ګمان به له زندانه خوشې کېږي او بیا به د دربار ساقي شي، وویل: ما په یاد لره، هېر مې نه کړې، خپل بادار ته دې زما احوال واوروه؛ خو هغه چې د شیطان په لار تللی وو، د خپل زندان یار ئې هېر کړ، دربار ته نږدېوالی د دې سبب شو چې د سختو ورځو یاران هېر کړي، وئې نه غوښتل او یا ئې ونه شو کړی چې د یوسف احوال خپل بادار ته واوروي.

• د قرآن له دغو الفاظو (فلبث في السجن بضع سنین: نو د څو کلونو لپاره په زندان کې پاتې شو)، داسې معلومېږي چې یوسف علیه السلام د خوبونو د تعبیر په دوران کې کوم داسې کار کړی چې له امله ئې څو کاله په زندان کې پاتې شو، دا کوم کار وو؟ کوم داسې الفاظ د ده له خولې وتلي چې له امله ئې د زندان موده د څو نورو کلونو لپاره اوږده شوې؟ که څه هم ځینې مفسرین وایي چې د قرآن په دې الفاظو کې چې وایي: (فانساه الشیطان ذکر ربه)، یوسف علیه السلام ته اشاره شوې، خو دا ډېره کمزورې خبره ده، ځکه له دې نه دوه آیته وروسته وضاحت شوی چې دغه هېروونکی یوسف علیه السلام نه؛ بلکې د هغه د زندان ملګری وو چې څه موده وروسته ئې خبره ورپه یاد شوه، دا هېرېدا د یوسف علیه السلام د ملګري کار وو نه د یوسف علیه السلام کار. د دوی تعبیر د قرآن له الفاظو سره قطعاً اړخ نه لګوي، هغه یوسف چې د الله تعالی لپاره ئې زندان ته پر دربار ترجیح ورکړه اوس به په زندان کې څنګه خپل رب هېروي، انسان خو معمولاً په سختیو کې نسبت آسانیو ته لازیات خدای یادوي. د آیتونو ترکیب داسې دی چې هېرېدا د .آزاد شوي ملګري کار دی، ځکه له ده غوښتل شوي وو چې د خپل بادار خوا ته ما یاد کړه، نسیان او هېرېدا له دې سره جوخت راغلې او له همدې ساقي پرته بل چا ته نه شي منسوبېدی.

• د قرآن الفاظ په دې هکله ډېر صریح دي چې په زندان کې د یوسف علیه السلام د پاتې کېدو دلیل دا وو چې له خپل زنداني ملګري ئې دا مطالبه وکړه چې

د ده احوال خپل بادار ته ووايي او په دې توګه له زندان نه د خلاصون په لټه کې شو، په داسې حال کې چې څه موده مخکې يې ويلي وو؛ زندان ته پر هغه څه ترجيح ورکوم چې دوی مې وربلي! ولې ئې عجله وکړه، ولې بې حوصلې شو، ولې د يوه غلام په وسيله له ظالم حاکم نه استرحام کوي؟!! حکيم خدای د هغه دا کار غوره ونه بالو؛ نو ځکه څو کاله نور هم په زندان کې پاتې شو او دا ځکه چې هغه لا مزيد روزنې ته ضرورت درلود، د هغه د معنوي ودې او ارتقاء لپاره څه نوره موده په زندان کې پاتې کېدل ضروري وو. دا مطلب هغه وخت مونږ ته لازيات جوت کېږي چې ګورو قرآن په همدې سورې کې او څو آيتونه وروسته، د يوسف عليه السلام لوړ عزم او متين صبر او زغم داسې انځوروي: څو کاله وروسته، همدا زنداني ملګری، په داسې حال کې د ده خوا ته راځي چې د مصر د پاچا پيغام ورسره دی، دی ئې دربار ته ورغوښتی، خو دی پاچا ته له ورتلو ډډه کوي، له زندان نه د خلاصون په باب عجله نه لري، په ډېره استغنا او متانت سره وايي: اول بايد زما د زنداني کېدو وجه معلومه شي، له هغو دې پلټنه او تحقيق وشي چې زه ئې زندان ته لېږلی وم، کله چې زما برائت اعلان شو هله به دا بلنه ومنم!!

حکيم خدای غوښتل چې يوسف عليه السلام د مصر د ټولنې د مشرتابه لپاره تيار کړي، د سختو آزموينو په لوړو ژورو کې وده ورکړي، هغه وړتياوې، ځواکونه او استعدادونه ئې راويښ کړي او ځلا ورکړي چې يوازې په سختو شرايطو کې راويښېږي او ځلا مومي، د يوه حکيم، مدبر او زړه سواند قيادت وړتياوې په کې راپيدا کړي، پوره فهم او بصيرت ئې په برخه کړي، د کنعان په نيمه بدوي ټولنې کې ممکن نه وه هغه استعدادونه په ده کې راپيدا شوي وی چې د مصر د واکمنۍ لپاره ضروري ول، کنعان د مصر له مدني ټولنې نه خورا زيات توپيرونه درلودل، څوک چې په هغه محيط کې ستر شوی په دې نه توانېدو چې د مصر د محيط غوښتنې درک کړي او د هغه ستر هېواد د خلکو د قيادت له عهدې څخه ووځي، د دې لپاره چې يوسف عليه السلام د مصر د ټولنې نبض ښه درک کړي، په ټولو اسرارو ئې دقيقاً پوه شي، د سياسي او اجتماعي اړيکو او مناسباتو په ماهيت ئې ښه پوه شي او په هغه کې د مصر د متمدنې ټولنې د زعامت وړتوب او لياقت

راپیدا شي، نو ښایي چې د کنعان د نیمه بدوي ټولنې نه مصر ته لاړ شي او هلته تر یوې مودې د مصر د زمامدارانو د ډلې د یوې مرفه کورنۍ په غېږې کې پاتې شي، هماغسې لکه چې الله تعالی موسی علیه السلام د یوې اسرائیلي مظلومې کورنۍ له غېږې بیل کړ او د سیند د څپو پر اوږو ئې د فرعون کور ته ورساوو، د هغه جلاد له تیغه یې وژغورو چې د بني اسرائیلو د بچیانو د وژلو او حلالولو لپاره ګمارل شوی وو، د دښمن مانۍ یې ورته مدرسه وګرځوله او په همدغې مدرسې کې ئې هغه علم او حکمت په برخه شو چې د دغې ټولنې د لارښوونې او قیادت لپاره ئې ورته ضرورت درلود، له ده نه مخکې ئې یوسف علیه السلام هم له کنعانه مصر ته ورساوو، د مصر د عزیز کور ئې ورته مدرسه کړ، دلته ئې د تأویل الاحادیث علم په برخه شو، دلته د مصر د ټولنې په نبض پوه شو او دلته د دې ټولنې د زعامت وړتیاوې او ځانګړتیاوې په کې وپاللی شوې. ده دیانت او خدای لمانځنه د ابراهیمي کورنۍ په غېږ کې زده کړې وه، مینه، سادګي، مروت، زړورتیا، صداقت، صبر، قناعت او ټولې هغه ښېګړې چې د نیمه بدوي ژوند ځانګړتیاوې دي، دا ئې په کنعان کې ترلاسه کړل، هغه درایت او فراست چې د مصر د ټولنې د مشرتابه لپاره ضروري وو دا ئې باید په خپله په مصر کې، د عزیز مصر په کور او په زندان کې ترلاسه کړی وی، د کنعان په چاپېریال کې دا زده کړه ورته ممکن نه وه، نو ځکه حکیم خدای په خپل خاص الهي تدبیر سره هغه مصر ته وروست او د مصر په یوې واکمنې او حکمرانې کورنۍ کې ئې مېشت کړ او په دې سره ئې په ده کې د دغو استعدادونو د ودې شرایط برابر کړل.

په دې قصې سره قرآن مونږ ته دا ستر درس راکوي چې هیڅوک، که هر څومره ځواکمن وي، په هیڅ تدبیر او حیلې سره نه شي کولی د الله تعالی پرېکړې وځنډوي او د تحقق مخه ئې ونیسي، الله تعالی چې څوک د یوې ټولنې او ملت د زعامت لپاره غوره کړی او هغه ته ئې د مشرتابه وړتیاوې ورکړې وي، کوم قدرت کولای شي د هغه په مخ کې خنډ شي؟! او دغه مقام ته د رسېدو مخه ئې ونیسي؟! مګر د یوسف علیه السلام له عبرت او پنده ډکه قصه دا نه ثابتوي چې خدای په خپل کار کې برلاسی او غالب دی، خو ډېر خلك پرې نه پوهېږي.

قرآن فرمايي چې کله يوسف عليه السلام د پوخوالي او رشد مرحلې ته ورسېد ، نو حکم او علم ورکړ شو ، په قرآن کې اکثراً د پيغمبرانو د بعثت د بيانولو لپاره دا الفاظ کارول شوي چې حکم او علم ورکړی شو او په دې سره مونږ ته لارښوونه کوي چې پيغمبرانو عليهم السلام ته هم علم ورکړی شوی او هم د حکم او فيصلې قوت، هغوی هم فکري امامان دي او هم سياسي مشران او د پرېکړو او حکم کولو مرجع، دلته د يوسف عليه السلام په هکله ويل شوي چې (حکم) او (علم) ورکړی شو ، له (علم) نه مخکې د (حکم) يادښت دا مطلب په ګوته کوي چې يوسف عليه السلام لومړی قدرت ته رسېدلی او د مصر واکمن شوی او بيا په پيغمبرۍ مبعوث شوی. خو دلته دا هم ويل شوي چې الله تعالی له ټولو محسنينو او نېکانو سره همداسې معامله کوي، دا الهي معامله يوازې پيغمبرانو ته نه ده مختصه شوې، بلکې ټول نېکان هم په کې شاملېږي، د هغوی هڅې به هم خامخا ثمر ته رسوي او نېکه بدله به ورکوي، د پېښو او حوادثو په لوړو ژورو او پېچومو کې به هغوی ته رشد او وده ورکوي او د دښمن د توطئو په وړاندې به ئې ساتنه او حفاظت کوي او د دوی د بريا او برلاسۍ لاره به آواروي.

ګورئ چې قرآن په څومره حکيمانه توګه د هغه الهي نظام د مشرانو او واکمنانو ځانګړتياوې زمونږ مخې ته ږدي چې الله تعالی ئې د انسانانو لپاره غوره ګڼي، د دې ټولنې د زعامت يوه بېلګه د يوسف عليه السلام په څېره کې انځوروي او زمونږ نندارې ته ئې ږدي او مونږ ته ښيي چې په دې نظام کې د چارو واګې د هغو شخصيتونو په لاس کې وي چې په پټه او ښکاره له الله تعالی څخه وېرېږي، د خلکو د سر، مال، عزت او ناموس ساتونکي وي، حرام ته له نږدې کېدو او له الهي حدودو نه د تېري څخه په کلکه ځان ساتي، د دې پر ځای چې په ځمکه کې تمکين او قدرت ته رسېدل په دوی کې طغيان او سرکښي راوپاروي، د دې اپوټه په دوی کې انکسار او تواضع زياتوي، پر خدای ايمان او دا باور او اعتقاد چې هر څه ئې د الله تعالی پېرزوينه، احسان او عنايت دی، نه د دوی د ذاتي کمال او هنر نتيجه، دغه احساس، باور او اعتقاد له ګناهونو نه هم او د اقتدار په وخت کې له غرور او تکبر نه هم د ځان ساتلو سبب ګرځي.

د فرعون خوبونه

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: (له دې دوه کاله وروسته، يوه شپه فرعون خوب وليد چې د نيل خوا ته ولاړ دی، ناڅاپه له روده اووه څورب غويي راووتل... ورپسې اووه ډنګر غويي راووتل... بيا دغو ډنګرو غويانو هغه مزې غويان له ستونې تېر کړل... فرعون راويښ شو... خو بيا ويده شو او دا ځل ئې وليدل چې له يوې څانګې اووه ډک وړې راوټوکېدل... ورپسې ئې اووه نازک وړې وليدل چې شرقي بادونو وچ کړي ول، وچو او نازکو وړيو ډک وړې وخوړل، ... فرعون له خوبه راويښ شو، سهار ئې فکر پرېشانه وو، د مصر ټول جادوګران او پوهان ئې راوبلل... خپل خوب ئې ورته تېر کړ خو څوک نه وو چې دا خوبونه ورته تعبير کړي... د ساقيانو رئيس راوړاندې شو او وئې ويل: اوس را په ياد شول چې ... زمونږ خوبونه يوه عبراني ځوان تعبير کړل او تعبيرونه ئې رښتيا وختل... فرعون فوراً څوک ولېږو چې يوسف حاضر کړي... يوسف سر او صورت برابر او جامې ئې بدلې کړې ... او د فوعون حضور ته ورغی... فرعون خپل خوب ورته تېر کړ... يوسف وويل: زه په خپله خوبونه نه شم تعبيرولی خو خدای به ستا خوب درته تعبير کړي... فرعون خپل خوبونه ورته تېر کړل... او يوسف ورته وويل: ستا د دواړو خوبونو معنی يوه ده... اووه مزې غويي او اووه ډک وړې د پريمانۍ اووه کلونه په ګوته کوي... او اووه ډنګر غويي او اووه وچ وړې د وچ کالۍ د اووه کلونو نښه ده چې ورپسې به راځي، په دې توګه خدای ته له هغه څه خبر کړې چې په مصر کې به ئې ترسره کوي... اووه کاله به پرېماني وي او بيا سخته وچ کالي او قحطي، ... زه وړاندیز کوم چې يو پوه او هوښيار کس د کر کښت په دنده وګمارې او هغه بايد د پرېمانۍ په کلونو کې د محصولاتو پنځمه برخه په شاهي انبارونو کې ذخيره کړي... فرعون او ټولو درباريانو د ده وړاندیز خوښ شو او فرعون وويل: تر يوسفه به غوره کس څوک وي چې د دې کار له عهدې ووځي.. په ده کې د خدای روح ده!! يوسف ته ئې وويل: همدا اوس تا په دغه دنده ګمارم، ته به د مصر دوهم لوړ پوړی کس وې او فرمان به دې په هر ځای کې چلېږي!! بيا فرعون د پاچايۍ ګوتې ورپه ګوته کړه، فاخره لباس ئې ورواغوست، د طلا زنځير ئې ورپه غاړه کړ، په دوهمې

معتبرې سلطنتي ګاډۍ کې ئې سپور کړ... چې چېرې به تلو دا اعلان به ئې تر مخ کېدو: په ګونډه شئ (د تعظيم لپاره)!!

لکه چې ګورئ د بايبل په وينا کې کافي غيرضروري تفصيل، بې ځايه تکرار، نامناسب او ګونګ الفاظ او نامعقولې څرګندونې شته، دغو څو ويناګانو ته ئې لږ ځير شئ: يوسف وويل: زه په خپله خوبونه نه شم تعبيرولی خو خدای به ستا خوب درته تعبير کړي!!!... دا په داسې حال کې چې څو شېبې وروسته يوسف په خپله د ده خوب تعبيروي!! فرعون وويل: تر يوسفه به غوره کس څوک وي چې د دې کار له عهدې ووځي.. په ده کې د خدای روح ده!! د يوسف عليه السلام په اړه دا خبره کول چې ده ته ئې د سرو زرو زنځير ورپه غاړه کړ!! دا د هغه چا خبره کېدی شي چې پيغمبران عليهم السلام نه پېژني او په دې نه پوهېږي چې دوی د داسې جاهلانه دودونو په خلاف د مبارزې لپاره لېږل شوي، ښايي د بايبل ليکونکي دلته د يوسف عليه السلام د هغو مخالفينو وينا کټ مټ رانقل کړي وي چې د مصر د دوهم لوړ پوړي شخصيت په توګه ئې د ده له ټاکلو سره مخالفت کاوو او دا ئې نه شوی زغملی چې د دوی په اصطلاح يو کنعاني غلام پر مصريانو حکومت وکړي، دا کار داسې ورته برېښېدو لکه څوک چې د غلام په غاړه کې د سرو زرو زنځير واچوي، بايبل دغه استعاره په حقيقي معنی رااخيستې!! په ډېرو نورو ځايونو کې به هم وګورئ چې د بايبل ليکونکی همدا غلطي کوي. د بايبل د اظهاراتو په رکاکت هغه وخت ښه پوهېدی شو چې د قرآن د وينا په رڼا کې ورته ځير شو، قرآن د بايبل دا وينا تصحيح کوي او دا جريان په ډېرو محدودو جملو کې په ډېره معقوله توګه او ښکلو الفاظو کې بيانوي او فرمايي:

Ðì»ïçÝÎ ìð™r Ô$ fÏä ìð™ £ßæè2 Ù¡ Ð5$JÅ ¸N°•)/ ìð™ 3' '& þÐ ä ÎJæA%r

ÇÎÈ šc rÝæè? $ƒø¤-Ì óÇ¼ä bÎ ' »ƒæâ 'Î 'Îqßæ _| Jæ$%š»ƒ ¸M» ¡ Î$ƒ •zé¤ Ýßöä

$Jæäß $gU " ¼%Ø$A$%r ÇÍÈ ûüÐÎ»êÎ Ä»-ôn¦ $è ƒ ŕ©Î ßæ $Br Ð»-ôn& ß »óÊ& {ßæ%

'Î $Zïæ ßƒüÅ 9$%š ¤ Ïßqã ÇÎÈ Èqè Ø ù ¾Ïƒ ŕ©Î Nä6 âßé Ø& þBé‰è/ •.Š¤r

þjèŒM» ¡ Î¼ƒ • z é r ŽØ ä ¤ ¤»-ÇÏ¹ ÆØ™ r Ô $ f ä ì ð™ £ Ø è à 2 Ù ƒ Þ $ J Å Ņ °) / ÆØ™

Ø ¤ ‰ Á m $ J ù $ Ï ¿ Š û ü Ï Å ì ð™ bq ã ‘ ¢ ? A $ % Ç Í È bq Ø - ê ƒ Ó Ø Ê è 9 Ä $ Z 9 $ ’ < Î ¤ Å Ä ö

` ì ä Ù ƒ Š # ‰ È © Ó Ø ™ 7 ï ° Œ Ï ‰ è / . ` Ï ’ Î Ù ƒ ¤ Ê Ç Í È bq è ä Ù ¹ $ Ø Ï W < Î % ø v Î ÿ Ï Î Ç ¹ ’ Î ¤ r â < ù

Ø ¤ $ ó ã Ï ¼ Š Ï Ø Œ 7 ï ° Œ Ï ‰ è / . ` Ï ’ Î Ù ƒ ¤ Ê Ç Í È bq ã Á ä Ø ¤ $ Ø Ï W < Î % ø v Î £ Ù ; È Ø Ø ‰ $ B

Ç Í È br Ž Ù Ê è ƒ Ï ¼ Š Ï r â ¨ $ Z 9 $ یوسف: ۴۳-۴۹

ا چا وویل: زه په خوب کې اووه څوربې غواوې ګورم چې اووه ډنګرې غواوې ئې وخوري او اووه شنه وړې او اووه نور وچ، درباریانو! ما د خپل خوب په تعبیر خبر کړئ که د خوبونو په تعبیر پوهېږئ. هغوی (په ځواب کې) وویل: دا هسې د خیالاتو ګډې ده (ګډ وډ خوبونه دي) او مونږ د دغو خیالي خوبونو په تعبیر نه پوهېږو. او له هغو دوو نه یوه ژغورل شوي کس، چې له څه مودې وروسته خبره ورپه یاد شوې وه، وویل: زه به مو پرې خبر کړم، ما (زندان ته د یوسف علیه السلام د لیدو لپاره) ولېږئ!، (هغه وویل): اې ریښتونې یوسفه! د اووه څوربو غواوو چې اووه ډنګرې غواوې ئې وخوري او اووه شنو وړیو او اووه وچو وړیو په تعبیر مو خبر کړه، ښایي (د مجلس له پورته کېدو د مخه) ورستون شم، هیله ده چې پرې پوه شي. (یوسف علیه السلام) وویل: تر اووو کلونو به پر له پسې کر کښت کوئ، څه چې ترلاسه کوئ په خپلو وړیو کې ئې پرېږدئ مګر هغه لږه برخه ئې چې خورئ ئې، بیا به له دې وروسته اووه نور سخت (کلونه) راشي، چې هغه به ټول هغه څه درنه وخوري چې ورته ذخیره کړي مو وي، مګر هغه لږه برخه چې ساتئ ئې. بیا به له دې وروسته داسې کال راشي چې په هغه کې به پر خلکو بارانونه ووربږي او په هغه کې به (خلك د مېوو) عصاره وباسي.

په دغو مختصرو آیتونو کې لاندې مهم مطالب زمونږ مخې ته راځي:

- دا څلورم خوب (رؤیا) ده چې په دې سوره کې ئې یادونه کېږي او ښیي چې کافر او مسلمان، ظالم او مظلوم، ښه او بد انسانان، ټول خلك له خوبونو سره

مخامخ کېږي، ځينې ئې جدي انګېرې او د تعبير هڅه ئې کوي، غواړي پوه شي چې خوب ئې څه پيغام ورته لري، ځينې ئې جدي نه نيسي، يا ئې د ورځنيو فعاليتونو تسلسل ګڼي، يا هسې ګډ وډ خيالات او يا ئې د هغو هيلو او آرزوګانو انعکاس چې نه دي ترسره شوې، په شا تمبول شوې هيلې ئې ګڼي چې په خوب کې ځان ښيي، د همدې لپاره د خوبونو له څنګه په بې پروايۍ تېرېږي او دا زحمت ځان ته نه ورکوي چې تعبير ئې کړي او په هغه پيغام د پوهېدو هڅه وکړي چې خوبونه ئې له ځان سره لري. د انسان ((رؤيا)) ښيي چې انسان له محسوس او ملموس برخو نه علاوه هم ډېر څه لري، د فهم او درک دنيا ئې يوازې په محسوساتو کې نه راخلاصه کېږي، د ده د فهم او درک دنيا ډېر نور پراخ او پيچلي ابعاد او اړخونه هم لري، که هغه په خپلو ظاهري حواسو سره مشهود او ملموس شيان او تر سترګو کېدونکې نړۍ درک کوي؛ په لا شعور کې د زمان او مکان له پولو اوړي، له غيبي نړۍ نه، د پردو او حجابونو له ماورا نه پيغامونه ترلاسه کوي، دا پيغامونه څه ډول ور رسېږي، سرچينه ئې چېرې ده، څوک دی؟ څه دی؟ څنګه په خوب کې په هغه څه پوهېدی شي چې په ويښه نه شي پرې پوهېدی؟ دا پوښتنې ځواب غواړي، منصف څېړونکي نه شي کولای چې له څنګه ئې په بې پروايۍ تېر شي. که مونږ په خپل ژوند کې د تخمينونو او انګېرنو په مرسته وړاند وينې کوو او ډېر ځله مو وړاندوينې سمې خبژي، که په خوب کې داسې څه ګورو چې څه موده وروسته تحقق مومي، د دې لپاره څه توجيه وړاندې کولی شو؟ مګر کولی شو د يوه کس داسې په لسهاوو خوبونه او په ټولې نړۍ کې د لکونو خلکو داسې خوبونه عادي او بې اهميته خبره وګڼو او د تصادف نوم ورکړو؟ آيا لږ تر لږه د دې خبرې په کولو مجبور نه يو چې زمونږ مغز د خوب په حالت کې همغسې وړاند وينې کولی شي چې په ويښه ئې کوي؟ آيا دا خبره ډېره بېهوده او خوشې خبره نه ده چې څوک ووايي: زمونږ مغز په ويښه کې سم او په غور او دقت سره کار کوي خو د خوب په حالت کې ئې هر تحليل ناسم او له غور او دقته پرته او ګډ وډ خيالات وي؟!! ډېر نامعقول انسان به د داسې خبرې کولو جرأت کوي، ډېر ناپوه انسان به دا ګمان کوي چې د خوب په حالت کې دماغ خپل کار پرېږدي، نه په قضاياوو غور کولی شي او نه ئې د

غور او تفکر نتایج او لاس ته راوړنې د اهمیت وړ دي!! حال دا چې په خوب کې د انسان یوازې د څو حواسو سویچونه بند او د انتظار (standby) په حالت کې شي، نور دماغ د مخکې په څېر خپل کار ته دوام ورکوي، ښایي د ځینو برخو توقف مغز ته د ښه غور او فکر کولو لا ښه موقع او فرصت په لاس ورکړي. په هر صورت؛ خوب یو حقیقت دی، رښتیا ختل ئې داسې څه چې انکار تر ې ګران دی. د هغو خوبونو لپاره څه توجیه وړاندې کولی شو چې د راتلونکو پېښو خبر راکوي او خبر ئې هم ډېر دقیق؟ آیا پر عالم الغیب خدای باندې له ایمان نه پرته بل تفسیر او تعبیر ورته درلودی شو؟ د الله تعالی د اثبات لپاره له خورا کوټلو دلایلو څخه یو دلیل همدغه د انسان خوبونه دي.

• له الفاظو جوتېږي چې د مصر پاچا پرله پسې یو خوب ویني، بالآخره خپل خوب ځینو درباریانو ته تېروي او تر ې غواړي چې تعبیر ئې ورته ووایي، د بیان انداز داسې دی چې پاچا هسې په کوم مجلس کې ځینو درباریانو ته خپل خوب تېر کړی او ورته ویلي ئې دي: که د خوبونو په تعبیر پوهېږئ نو زما دا خوب تعبیر کړئ، د بایبل دا وینا هیڅ وزن نه لري چې پاچا سهار وختي ټول درباریان، نجومیان او جادوګران راوغوښتل چې د ده خوب ورته تعبیر کړي!! نه خو دا خوب د دومره ستر او عاجل اقدام غوښتنه کوي او نه هیڅ هوښیار انسان د یوه خوب لپاره دومره ستره غونډه جوړوي!! د درباریانو له دې ځوابه چې پاچا ته ئې وویل: دا کوم معنی لرونکی خوب نه دی، مونږ ئې په تعبیر نه پوهېږو، معلومېږي چې نه پاچا خپل خوب جدي ګڼلی او نه ئې درباریانو.

• دا خبره هم د خاصې پاملرنې وړ ده چې قرآن دا پاچا د فرعون په نامه نه یادوي، بلکې د ملك (پاچا) په نامه ئې یادوي، د وروستیو علمي تحقیقاتو په ترڅ کې دا خبره معلومه شوې چې د یوسف علیه السلام په دور کې د مصر پاچایان د فرعون په نامه نه یادېدل، ډېر وروسته د فرعون نوم ورته غوره شوی، تحقیقات ښیي چې د هغه وخت پاچایان د هکسوس په نامه یادېدل چې له ۱۷۳۰تر ۱۵۸۰مخکې له مېلاده ئې پر مصر حکومت کړی، له دغو تحقیقاتو هم معلومېږي چې د بایبل دا وینا غلطه ده چې نوموړی پاچا د فرعون په نامه یادوي.

• د دربار ساقي، د يوسف عليه السلام د زندان ملګري ته د دې خوب له اورېدلو سره سم، يوسف عليه السلام ورپه ياد شو او وئې ويل: زه کولای شم دا خوب تعبير کړم، په دې شرط چې ما زندان ته ولېږئ، هلته يو څوك راسره وو چې خوبونه ئې په ډېر دقت سره تعبيرول، د ساقي له دې خبرې چې (ما ولېږئ) په ډاګه معلومېږي چې دی يو غلام دی نه کوم مشر او د بايبل د وينا له مخې رئيس!! هغه يوسف عليه السلام ته ورغی، خوب ئې ورته تېر کړ، تعبير ئې ترې وغوښت او ټينګار ئې وکړ چې د درباريانو د مجلس له پورته کېدو نه مخکې د خوب تعبير ورته ووايي او يوسف عليه السلام بې له څه ځنډه د پاچا خوب داسې تعبير کړ: اووه څوربې غواوې د اووه وو برکتي کلونو نښه ده او اووه ډنګرې غواوې د اووه وچ کالیو او قحطي کلونو څرګندونه کوي، اووه شنه وږې اووه حاصل لرونکي فصلونه په ګوته کوي او اووه وچ وږي د ذکر شويو اووه وو فصلونو هغه وچ شوي حاصلات په ګوته کوي چې په وږو کې به ساتل کېږي او د قحط په کلونو کې به استفاده ترې کېږي، د اووه وو برکتي کلونو حاصلات به د قحط په اووه وو کلنو کې مصرف شي، خو په دې شرط چې په وچو وږو کې وساتل شي، قحط اووه کاله دوام کوي، له هغه نه وروسته عادي حالت رامنځ ته کېږي، بارانونه به پيل شي او مصر ته به بيا پرېماني او سمسورتيا راوګرځي او خلك به د مېوو عصارې زېښي. د مصر وګړي ښايي محتاط وي او د قحط په کلونو کې د ټولو غلو دانو له مصرفولو ډډه وکړي، هغوي بايد يوه اندازه غله دانه د تخم په توګه د راتلونکي کال لپاره وساتي، همدارنګه متوجه وي چې د غلو دانو د ساتلو او ذخيره کولو غوره طريقه دا ده چې په خپلو وږو کې وساتل شي.

• له زندانه د يوسف عليه السلام د وتلو په اړه د بايبل وينا داسې ده چې د هغه ستر شخصيت له شانه سره هيڅ اړخ نه لګوي، هغه ئې داسې معرفي کړی لکه چې ډېر بې حوصلې شوی وو، فقط يوې اشارې ته منتظر وو، د پاچا د پيغام له اورېدو سره ئې سم ځان تيار کړی، خپل سر او صورت ئې برابر کړی او نوې جامې ئې اغوستې دي او په تلوار سره د پاچا حضور ته حاضر شوی!!

خو قرآن بيا وايي:

يوسف: ٥٠-٥٣ ÇÎÈ

(د يوسف عليه السلام د زندان ملګرى ښپرته وګرځېدو ، د خوب تعبير ئې واوراوو ، پاچا امر وکړ چې يوسف عليه السلام ورولي)، پاچا وويل: ما ته ئې راولئ؛ خو کله چې (د پاچا) قاصد ورغى، وئې ويل: بادار ته دې ښپرته ورشه او وئې پوښته چې د هغو ښځو حال به څنګه وي چې خپل لاسونه ئې پرې کړل (څه به ورسره کېږي)؟ که څه هم زما پالونکى رب د دوى په هغه مکر ډېر ښه پوهېږي، (پاچا هغه ښځې راوبللې) وئې ويل: هغه وخت چې تاسو له يوسف نه د زړه مراد غوښتى وو ، خبره مو څنګه وه؟! هغوى وويل: خداى ته پناه وړو! مونږ په هغه کې هيڅ بدي نه ده ليدلې، د مصر د عزيز ښځې وويل: اوس حقيقت څرګند شو ، ما ترې د زړه مراد وغوښت او هغه يقيناً چې له رښتونو انسانانو څخه دى، (زما دا اعتراف) د دې لپاره دى چې پوه شي په غياب کې مې خيانت ورسره نه دى کړى او د دې لپاره چې (پوهېږم) خداى د خاينانو تدبيرونه نه هدايتوي (نه پرېږدي د خاينانو تدبيرونه دوى خپل مقصد ته ورسوي) او زه خپل ځان نه سپينوم، په دې کې شك نه شته چې نفس د بدى په لور ډېر هڅوونکى دى، مګر هغه چې زما پالونکى خداى پرې ورحمېږي، بې شکه چې زما پالونکى رب ډېر مهربان بخښونکى دى.

ګورئ چې د پاچا قاصد د ده له پيغام سره زندان ته ورځي او يوسف عليه السلام ته وايي: د مصر پاچا غوښتى يې، ستا تعبير ئې خوښ کړى اوس ستا ليدو

ته منتظر دی!! خو یوسف علیه السلام ، هغه د زندان د اولو ورځو یوسف نه دی، له زندانه د وتلو په اړه څه تلوار او عجله نه لري؛ بلکې زندان ئې د خپلې مبارزې لپاره د سنګر په توګه غوره کړی؛ له خپل مولا پرته بل ته طمع او امید نه لري، باور ئې دا دی چې له زندانه د وتلو پربکړه د الله تعالی له لوري کېږي، نو ځکه په ډېر متانت سره قاصد ته وایي: ببرته وګرځه او خپل بادار ته دې ووایه: د هغو ښځو برخلیك به څنګه وي چې ده ته ئې هغه توطئه جوړه او زندان ته ئې ولېږو؟ باید لومړی د هغې خبرې سپیناوی وشي، زما (برائت) اعلان شي، که څه هم الله تعالی راته کافي دی، هغه د دوی له توطئو ښه خبر دی. ګورئ چې د یوسف علیه السلام متانت، صبر او زغم ټوله وضعه داسې بدله کړې چې اوس پاچا تلوار لري، هغه غواړي چې له یوسف علیه السلام سره ژر تر ژره ملاقات وکړي، د ده شرط مني، هغې ښځې راغواړي چې د عزیز مصر د مېرمنې په محفل کې راغونډې شوې وې او پوښتنه تري کوي: په کومه ورځ چې تاسو له یوسف علیه السلام نه د زړه مراد غوښتی وو، خبره څنګه وه، د پېښې جریان څنګه وو؟ ولې مو دا کار وکړ؟ د پاچا وینا او دریځ داسې دی لکه چې د یوسف علیه السلام مدافع وکیل وي، له تحقیق او پلټنې نه مخکې د هغه خبرې تصدیقوي او له ښځو نه داسې استفسار کوي چې ګواکې د دوی جرم په بشپړه توګه ثابت او څرګند دی او د شك او شبهې هیڅ مجال په کې نه شته، ټولې ښځې وضع داسې ګڼي چې له اعترافه پرته بله چاره نه لري؛ نو ځکه وایي: خدای ته پناه وړو! مونږ په هغه کې هیڅ بدي نه ده لیدلې، اصلي مجرم وروړاندې کېږي او په ټول صراحت سره اعتراف کوي او وایي: اوس حقیقت څرګند شو ، ما له هغه نه د زړه مراد وغوښت او هغه رښتونی او صادق دی، په دوه دلیلونو اعتراف کوم: یو دا چې غواړم هغه په دې پوه شي چې په غیاب کې مې خیانت ورسره نه دی کړی او تور مې نه دی ورپورې کړی او بل دا چې اوس په دې باور یم چې الله تعالی نه پربږدي خائنان په مکر او چل ول سره خپلو موخو ته ورسېږي، نه غواړم چې ځان سپین او تبرئه کړم، د انسان نفس تل هغه بدو کړو وړو ته هڅوي، له شره ئې یوازې هغه څوك ژغورل کېږي چې زما د مهربان رب پېرزوینه او رحم ئې په برخه شي، یقیناً چې زما پالونکی رب مهربان بخښونکی دی.

که څه هم ځینو مفسرینو دا ګمان کړی چې وروستنۍ څو خبرې د یوسف علیه السلام خبرې دي، نه د هغې مېرمنې، د دوی دلیل دا دی چې دغه خبرې د هغې مېرمنې له شأن نه ډېرې اوچتې دي؛ خو دا توجیه په څو دلایلو کمزورې ده:

۱. د بیان په هیڅ برخې کې داسې کومه نښه یا قرینه نه مومو چې ثابته کړي دا د یوسف علیه السلام خبرې دي.

۲. د آیتونو سیاق او سباق او د کلام لړۍ له دې توجیه سره اړخ نه لګوي، برعکس په ټول صراحت سره ښیي چې دا د هغې مېرمنې د خبرو دوام دی.

۳. د دغو خبرو په دوران کې یوسف علیه السلام لا په زندان کې دی او له پاچا سره نه دی مخامخ شوی او مجلس ته نه دی حاضر شوی، وروستی آیت همدغه راپه ګوته کوي.

۴. د دې خبرې لپاره هیڅ دلیل نه شو موندلی چې یوسف علیه السلام ووایي: غواړم چې د مصر عزیز پوه شي چې د هغه په غیاب کې مي له هغه سره هیڅ خیانت نه دی کړی، ځکه چې د مصر عزیز د پېښې په وړځ له حقیقته خبر شو او د یوسف علیه السلام پر پاك لمنتوب او سپیڅلتیا ئې باور راغی.

۵. د آیت دا برخه (إن الله لا یهدي کیدالخائنین)، په هیڅ شان نه شو کولای د یوسف علیه السلام قول وګڼو، دا کلام فقط له هغې مېرمنې سره ښایي، هغه باید ووایي: که چېرې دا ځل هم له یوسف علیه السلام سره خیانت وکړم او په کوم تور ئې تورن کړم او د دې پر ځای چې پر خپل جرم اعتراف وکړم هغه متهم کړم، نو د پخوانۍ پېښې په څېر به حقیقت څرګند شي، خدای د خاینانو توطئې، حیلې او بهانې رسوا او خنثي کوي او نه پرېږدي چې د توطئو په مرسته خپلو ناولو موخو ته ورسېږي.

د هغې مېرمنې مؤمنانه څرګندونې په واقع کې دا حقیقت ثابتوي چې د یوسف علیه السلام کړو وړو او د زندان له سنګر نه د ده مبارزې او جهاد د مصر په ټولنې باندې ژورې اغېزې کړې دي، ژوره تبدیلي په کې راغلې، دومره چې د پرون ورځې هغه مېرمن نن داسې مؤمنانه څرګندونې کوي، له دوو زنداني ملګرو سره د یوسف علیه السلام بحث او د خوبونو له تعبیرولو مخکې دوی د الله لارې ته بلل، هغه هم

په دومره تفصیل او په دومره مضبوط استدلال سره، دا ښیي چې هغه په زندان کې آرام نه دی ناست، په جدي، پرله پسې او نه ستړي کېدونکې توګه ئې دعوت چلولی او په دې بریالی شوی چې د مصر په ټولنې کې له فکري او اخلاقي لحاظه پراخه او ژوره تبدیلي راولي، یوه ستر بدلون او انقلاب ته لار آواره کړي او له همدغه زندانه د یوه سیاسي او اجتماعي انقلاب او بدلون راوستو لپاره شرایط برابر کړي.

متأسفانه لکه څنګه چې د مسیحیانو او یهودانو علماوو او مشایخو (احبار او رهبان) د الله تعالی له مقدس او لارښود کتاب نه قصې او شجرې جوړې کړې، داسې چې نن د دوی په مذهبي کتابونو کې د الله تعالی د مقدس کتاب وړه برخه هم نه تر سترګو کېږي، زمونږ قصه خوښي هم د دوی تر اغېز لاندې راغلي او د یوسف علیه السلام له دغې عبرتناکې او لارښوونکې قصې نه ئې د یوې داسې بدکارې ښځې د مینې داستان جوړ کړی چې غوښتل ئې یو ښایسته ځوان په دام کې واچوي او له هغه نه د زړه مراد ترلاسه کړي، تر دې پورې چې د دغو قصه خوښو ځینو ادعا کړې چې یوسف علیه السلام د ژوند په وروستیو کې همدغه پر ده مینه مېرمن په نکاح کړه!!! دا په داسې حال کې چې نه په قرآن کې داسې کومه اشاره مومو او نه په روایاتو کې. له دې ارزښتناکې تاریخي قصې نه داسې نکل جوړول او پاڅله ئې داسې راایستل نه یوازې د ناروغو اذهانو د بیمارو سلیقو زېرنده ده، بلکې د دوی تعبیر سل په سلو کې د دې قصې له روح او بنسټیزو موخو سره تصادم کوي، قصه اصلاً په دې اصل ولاړه ده چې دوه مخالف او متضاد شخصیتونه یو د بل په څنګ کې کېږدي او توپیرونه ئې په ګوته کړي، راوښیي چې یو څومره لوړ دی او بل څومره ټیټ، یو څومره پاکیزه، امین او صادق دی او بل څومره ناولی، خائن او بې وفا، یو د خدای مخلص بنده او بل د شیطان او نفس مطیع بنده، عجیبه ده چې دغه بیمار کسان داسې غلط او معکوس نتایج ترې اخلي او دا متضادې بېلګې او متفاوت شخصیتونه سره پخلا کوي!! آیا دا شونې ده چې یو پیغمبر له هغه جلال او عظمت سره داسې ښځه په نکاح کړي؟ بایبل هم د خپلو شجرو په ترڅ کې لیکلي چې فرعون یوسف په یوه مصري نوم، صفنات فعنیح، ونوماوو او د فوطي فارع

کاهن لور اسنات ئې ورته راوادە کړه!!!

قرآن دربار ته د یوسف علیه السلام د ورتلو په اړه داسې فرمایي:

îüÅB $Z≠$! Pø×ß6 7Ñ) A$% ½çJ=. $Ø=ù ÓÅÿZÏ ¤óÁî÷ GÖ¿ ÿïî ’îq¢ß¾7îJßA%r

$Y©B 7ÿ‹.r ÇÎÈ Ò©îæ ãáŠÿm ’îþ ÇJ ö{$ÈÉ“z 4?ã ÓÍ›è¢$A% ÇÎÈ ê¤üB¿

•¢¿ ß‹Å¤ç¨Ÿr ã®±®` B $ZÏ#q•î Ü¯ŠÃ¤ç ã®±„¶ ø m $k¶B ß©Gƒ ÇJ ö{$’Î #ß¶qã

یوسف:٥٤-٥٧ ÇÎÈ bq㣃{q¢.r {qÆB#ä ûïŸ%Ó¶Ÿ»z í•Å¶$ß¢Ø¯Ÿr ÇÎÈ ûüŸÅ‹ó ß¶$

او پاچا وویل: هغه ما ته راولئ چې د ځان لپاره ئې خاص (مشاور) وټاکم، خو له هغه وروسته چې خبرې ئې ورسره وکړې وئې ویل: ته (له همدې) ننني ورځې زمونږ په دربار کې واکمن امین یې (د پاچا معتمد با صلاحیته چارواکی او د ټولو دولتي شتمنیو امین)!! ده وویل: ما (یوازې) د دولت د خزانو پر چارو وګمارە، باور وکړه چې ښه او پوه ساتونکی به وم (هم ئې د ساتنې له عهدې وتلی شم او هم ئې د سم مصرف او په خپل مناسب ځای د لګولو بصیرت او پوهه لرم)، او په دې توګه مو یوسف په هغه ملك کې متمکن کړ، چې هر ځای او په هر ډول ئې غوښتل مبشت کېدی شو، چا ته چې مو خوښه شي خپل رحمت او پیرزوینه ورپه برخه کوو او مونږ د نېکانو اجر او بدله نه ضایع کوو. او د هغو لپاره چې ایمان ئې راوړی او پرهیزګاري ئې کوله، اخروي اجر او بدله تر دې هم ډېره غوره ده.

پاچا له یوسف علیه السلام سره تر ملاقات نه مخکې تصمیم درلود چې هغه د خپل خاص مشاور په توګه وټاکي؛ مګر له هغه سره د خبرو نه وروسته د هغه تصمیم بدل شو او هغه ئې د دربار د معتبر او باصلاحیته وزیر او د ځان د معتمد په توګه وټاکو او خپله فیصله ئې ورته ابلاغ کړه، مګر یوسف علیه السلام د دې پرېکړې او منصب له منلو انکار وکړ او وئې ویل: ما د دې منصب پر ځای یوازې د مصر پر خزانو وګمارە، زه به په پوره احتیاط او امانتداری سره د هغو ساتنه وکړم، زه په ځان کې د دې څانګې د اداره کولو صلاحیت او توان وینم، پاچا له خپل نظره

تېرېږي او د يوسف عليه السلام له رأيې سره توافق ښيي او د دولت د دغې څانګې بشپړ صلاحيت ورسپاري.

د آيت له دې برخې (يتبوأ منها حيث يشاء) نه دوه مطلبونه اخيستل کېږي:

الف_ د مصر ټول هېواد د ده د صلاحيت او واکمنۍ په کړۍ کې شامل وو، چېرې چې ئې غوښتل اوسېدلی شو، د مصر هيڅ سيمه د ده د واکمنۍ او اختيار له ساحې بهر نه وه.

ب_ په هغه نظام کې ئې چې هره وظيفه او هر مقام غوښتی وی، بې له ځنډه ئې ترلاسه کولی شو، هيڅوک او هيڅ څه ئې په مخ کې خنډ کېدی نه شو.

حکيم خدای جل شأنه په تدريج سره يوسف عليه السلام هغه مقام ته ورساوو چې په مصر کې متمکن شي، د ده پر مخ د واکمنۍ ټولې لارې پرانيستی شي، قدرت ته د رسېدو ټول اسباب ورته برابر شي، د هغه د ستر او لوړ شخصيت ټولې جلبوونکې برخې د هغې ټولنې د مختلفو طبقو او اصنافو لپاره رابرسېره شي، د خلکو اعتماد او باور، احترام او محبت ورته راجلب شي، پس له هغه چې د مصر ولس د ده له اوچتو استعدادونو، صداقت، امانت، پاك لمنتوب او نفس او هوس ته نه تسليمېدا نه خبر شول، په زندان کې د ده صبر، زغم، مقاومت، ثبات او متانت ټولو ته څرګند شو، خلکو وليدل چې د مصر پاچا د ملاقات بلنه ورکړه؛ خو ده ونه منله او تر هغه ئې دربار ته له تلو انکار وکړ چې د ده برائت اعلان شي، له پاچاهۍ نه رالاندې د هېواد تر ټولو لوړه عهده ورته سپارل کېده خو ده ونه منله او د دې پر ځای ئې داسې دندې ته ملا وترله چې د هغې له لارې د خپل مظلوم ولس خدمت وکړی شي، د ده پوهه، بصيرت او درايت ټولو ته ثابت او څرګند شو، د ده لوړ او پياوړی شخصيت او فکري او اخلاقي عظمت داسې وو چې هيڅا ورسره رقابت او سيالي نه شوی کولی، د مصر ټوله واکمني ئې عملاً په لاس کې پرېوته، پاچا له يوه سمبول نه زيات حيثيت نه درلود، د قحط په کلونو کې د اقتصادي چارو په اداره او سمون کې او له هغه ستر بحران نه د خلکو په ايستلو کې د ده درايت، وړتيا او اهليت په بشپړ ډول راڅرګند شو، هغه نور عملاً د پاچا وليعهد وو، د پاچا له مرګه وروسته ده ته د قدرت په لېږد کې هيڅ خنډ نه وو پاتې، په دې توګه مالك الملك

خدای جل شأنه د هغه وخت د لوی هېواد واکمني یوسف علیه السلام ته وسپارله او د ده بلامنازع واکمني ئې پر هغه پراخ او ستر ملك محققه کړه.

هو! دا الله تعالی جل شأنه دی چې د خپل رحمت او پېرزوینو سیوری پر هغه چا غوړوي چې دې ئې په خپله خوښ کړي او د دې لپاره ئې اهل او وړ ومومي، هغه نه یوازې د خپلو صالحو بنده ګانو اجر نه ضایع کوي؛ بلکې دنیوي او اخروي بدله ئې تر خپل حق څو برابره زیاته ورکوي، نه یوازې په دنیا کې د دوی پر نېکو او غوره کړنو باندې مثبت نتایج مرتب کوي، بلکې په آخرت کې تر دنیا غوره بدله ورکوي، د دوی تقوی او ځان ساتنه د دې باعث شي چې په دنیا او آخرت کې غوره بدلې تر لاسه کړي، هر څوك چې د ایمان په لار کې ثابت پاتې شو او د مبارزې په لوړو ژورو کې مأیوس نه شو، یوې بلې خوا ته ونه ښویېد، ښي او چپ لوري ته منحرف نه شو او په اراده او عزم کې ئې تزلزل رانغی، هغه دې مطمئن اوسي چې عزیز خدای ئې د بري ضامن دی، نه پرېږدي چې قربانۍ ئې ضایع شي او هڅې ئې بې نتیجې پاتې شي.

د یوسف وروڼه مصر ته ځي

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: (یعقوب خپلو زامنو ته وویل: ولې ناست یئ او هسې یوه بل ته ګورئ... اورېدلي مې دي چې په مصر کې غله ډېره ده... مخکې له دې چې له لوږې ومرو؛ ولاړ شئ او له هغه ځایه غله راوړئ... لس زامن ئې وخوځېدل... یعقوب بنیامین ورسره ونه لېږلو... دوی د یوسف خوا ته ورغلل... سجده ئې ورته وکړه... یوسف وپېژندل... خو په غصې سره ئې دوی ته وویل: له کوم ځایه راغلي یئ؟ دوی ورته وویل: له کنعانه د غلې اخیستلو لپاره راغلي یو... یوسف ته خپل خوبونه ورپه یاد شول.. ورته وئې ویل: تاسو جاسوسان یئ او د احوال معلومولو لپاره راغلي یئ... هغوی وویل: سالاره! مونږ د غلې اخیستلو لپاره راغلي یو، جاسوسان نه یو، یوسف ورته وویل: نه تاسو جاسوسان یئ!! هغوی وویل: باداره! مونږ ټول دولس وروڼه وو، پلار مو په کنعان کې دی، یو هلته پاتې شو، بل مړ شوی... یوسف ورته وویل: څنګه به دا معلوموو چې تاسو رښتیا وایئ؟

یوازې په هغه صورت کې به ستاسو خبره ومنم چې کشر ورور مو هم راولئ... که داسې ونه کړئ د فرعون په سر مې قسم چې له مصره د وتلو اجازه به درنه کړم... یو کس دې ولاړ شي او خپل ورور دې راولي، نور به دلته په زندان کې وي... بیا ئې ټول تر دریو ورځو بندیان کړل،... په درېیمه ورځ ئې ورته وویل: زه له خدایه وېرېدونکی انسان یم... تاسو ټول خوشې کوم... یو کس به په زندان کې پاتې وي، نور مو غله کور ته ورسوئ، خو خپل کشر ورور به راولئ او په دې سره به ما ته ثابته شي چې تاسو صادق یئ او زه به ستاسو له وژلو تېر شم!! دوی دا شرط ومنلو!! بیا ئې سره وویل: له دې ستونزو سره په دې خاطر مخامخ شوي یو چې له یوسف سره مو بد وکړل... یوسف د دوی خبرې اوریدې او دوی نه پوهېدل چې یوسف پرې پوهېږي!! ... بیا یوسف په پټه خپلو نوکرانو ته وویل: جوالونه ئې له غلو ورډک کړئ او د دوی خپلې پیسې هم د غلې په منځ کې پټې کېږدئ... غله ئې پر خرو بار کړه... د لمر لوېدو پر مهال یو ځای تم شول... یوه ورور ئې د خپل جوال خوله پرانستله چې خره ته دانه ترې ورکړي... ناڅاپه ئې ولیدل چې پیسې ئې د جوال په خوله کې پرتې دي... ورونو ته ئې وویل ... هغوی له وېرې لړزېدل چې دا لا خدای څه بلا راباندې راوستله!! ... کنعان ته ورسېدل... ټوله قصه ئې پلار ته تېره کړه... کله چې ئې بارونه پرانستل خپلې پیسې ئې ومونډلې... پلار هم ډېر وار خطا شو او وئې ویل: ولې دا مصیبتونه راباندې راځي...)

د بایبل په دې برخې کې هم له ادبي لحاظه ډېر رکاکت شته او هم یوسف علیه السلام او د ده پلار ته داسې نامناسب حرکات او نامناسبې خبرې منسوب شوې چې د دوی له شأنه ډېرې لرې دي!! ورونه په مرګ ګواښل، زندان ته ئې لېږل، د یوسف په شته والي کې دا خبرې کول چې له یوسف سره مو بد کړي ول ځکه له دې مصیبت سره مخامخ شوو، د فرعون په سر لوړه کول... دا ټولې خبرې نه یوازې نامعقولې دي بلکې ښیي چې دا قصه له ځانه جوړه شوې. راشئ وګورو چې قرآن په دې هکله څومره په زړه پورې او درنه وینا لري:

Nèd“ß_ $Ð9r ÇÏÈ brëÅZÃ ½ç9 Ùèr ÓGù•èù Ïøã {qèz‰ù #Ïqñäq÷Ž ä$_r

ÇÏÈ šc qãÅ ë ÓÐ Ó ÓÎÎ #<) (ÞÇ) RÐ Ê Î يوسف: ٥٨-٦٢

د يوسف وروڼه راغلل او د هغه محضر ته ننوتل، داسې چې ده وپېژندل خو دوی ونه پېژاندو او چې کله ئې په خپلو بارونو سمبال کړل ورته وئې ویل: خپل هغه ورور هم راولئ چې له پلاره مو (ورور) دی، نه ګورئ چې زه ډکې ډکې پیمانې ورکوم او ښه مېلمه پال یم؟ خو که ئې ما ته را نه ولئ؛ نو نه به له ما سره تاسو ته کومه پیمانه وي او نه به ماته رانږدې کېږئ. هغوی وویل: له پلاره به ئې حتماً د ده (د لېږلو) غوښتنه وکړو او مونږ هرومرو د دې کار کوونکي یو. خپلو (مؤظفو) زلمیانو ته ئې وویل: د دوی هغه مال چې (د غلې په بدل کې ئې ورکړی)، (په پټه) د دوی په پېټو کې کېږدئ، داسې چې کور ته د ستنېدو پر مهال پرې پوه شي، ترڅو بېرته راوګرځي.

ګورئ چې په دغو لنډو آیتونو او مختصرو الفاظو سره؛ عظیم الشأن قرآن څومره حقایق بیان کړي او څومره ژورې لارښوونې ئې زمونږ مخې ته ایښې او څنګه ئې د بایبل غلطې ویناوې تصحیح کړې؟! لکه څنګه چې د یوه جامع او بلیغ کلام تقاضاء ده قرآن پرته له دې چې ووایي یوسف علیه السلام خپل کار څنګه پیل کړ، د ښېرازه کالونو په دوران کې ئې څه وکړل او د وچ کالیو لپاره ئې څه تیاری ونیو؟ سره له دې چې په دې اړه ئې هیڅ نه دي ویلي او خبره ئې له هغه ځایه پیل کړې چې د ده وروڼه د غلې اخیستلو لپاره مصر ته راغلي او د ده په حضور کې ودرېدلي، له همدې نه د قرآن هر هوښیار لوستونکی په دې پوهېږي چې یوسف علیه السلام په دې موده کې کوم کوم کارونه کړي، له دې آیتونو نه معلومېږي چې:

- یوسف علیه السلام په خپلو لوړو قایدانه استعدادونو سره په کار پیل کړی، د مصر د ځمکو ښېرازه کولو او د کر کښت وضعیت ښه کولو ته ئې خاصه پاملرنه کړې، د پاچا د خوب تعبیر ته په پام سره ئې په لومړیو اووه وو کلونو کې پریمانه غله اخیستلې او په ګودامونو کې ئې ذخیره کړې، د قحط د کلونو لپاره ئې پوره

تیاری نیولی، د قحطي په رارسېدو سره ئې دا کارونه کړي: د غلو دانو لپاره ئې مناسبه بیه ټاکلې، د هغې غلې مقدار ئې ټاکلی چې ښایي یوه یوه کس ته د مناسبې دولتي بیې په مقابل کې ورکړی شي، هر څوك باید په خپله د غلې اخیستلو لپاره حاضر شي، د غلې پلورلو لړۍ ئې تر خپل نظارت او څارنې لاندې پیل کړې، په داسې حال کې چې د مصر په نورو سیمو کې خلك له سختې قحطۍ سره مخامخ ول، په مصر کې د غلې د زیاتوالي او ارزانۍ انګازې هرې خوا ته رسېدې او خلك له لږو لږو سیمو، ډله ډله د غلو اخیستلو لپاره مصر ته راتلل او د ضرورت وړ غله ئې په ډېره ارزانه بیه ترلاسه کوله او د مصر د چارواکو د ښه نظم، ښو اخلاقو او ښې مېلمه پالنې ښې خاطرې ئې له ځانه سره وړلې.

د یوسف علیه السلام وروڼه هم د غلې د پېرلو لپاره مصر ته ورځي، په خپل نوبت سره د یوسف علیه السلام حضور ته منل کېږي، یوسف علیه السلام هغوي وپېژندل، خو دوی د هغه په پېژندلو کې ځکه پاتې راغلل چې په کوهي کې د ده له غورځولو تر دغه دمه نږدې شل کلونه تېر شوي وو، په هغه وخت کې یوسف علیه السلام تنکی ځوان وو، څه موده ئې د عزیز مصر په کور کې تېره کړه، نږدې لس کلونه ئې په زندان کې تېر کړل، له واکمنۍ نه ئې تر اوو کلونو زیاته موده تېره شوې وه، دغې اوږدې مودې له خپلو لوړو ژورو سره د یوسف علیه السلام په ځیرې کې ډېر بدلون راوستی وو، په ځانګړي توګه، هغوي دا تصور هم نه شو کولای چې ښایي د دوی جفا سېزلی ورور به داسې ستر مقام ته رسېدلی وي، د حضور هیبت او د احتیاج او ضرورت احساس هم نه پرېږدي چې انسان تر ځان لوړ لوري ته ځیر شي او د څېړې خطونه ئې په دقت سره وارزوي او وئې پېژني.

د غذایي موادو د تجارت او احتکار د مخنیوي لپاره د هرې کورنۍ پر هر وګړي به په ټاکلي اندازه غله خرڅېدله، هر بالغ نارینه باید په خپله د خپلې ټاکلې غلې د پېرلو لپاره حاضر شوی وی، د یوسف وروڼو د خپل معذور او په سترګو ړوند پلار او ناسکه ورور لپاره هم غله وغوښته، د پلار عذر ئې ومنل شو؛ خو د ورور په اړه ورته وویل شو: په وروستي ځل باید هغه هم دلته راولئ، که چېرې مو دروغ ویلي وو او هغه مو حاضر نه کړ، نو زمونږ خوا ته نور مه راځئ او د غلې تر

لاسه کولو طمع هم مه کوئ!! ګورئ چې د بایبل او قرآن د ویناوو تر منځ څومره ژور توپیرونه شته، بایبل د یوسف علیه السلام چلند داسې انځور کړی لکه د یوه کم ظرفه انسان چلند ، داسې الفاظ او کارونه ئې هغه ته منسوب کړي چې د یوه ستر شخصیت له شأنه ډېر لرې دي، خو د قرآن عظیم الشأن څرګندونې داسې دي چې د یوسف علیه السلام ستر شخصیت، صبر، زغم او تدبر په کې له ورایه ښکاري، د قرآن له وینا معلومېږي چې یوسف علیه السلام له خپلو وروڼو سره په معامله کې ډېر محتاط دی، هڅه کوي چې د ده له کومې وینا او حرکت نه د ده د وروڼو حساسیت او حسادت راونه پارېږي او مصر ته له راتلو او د ده په خوا کې له مېشتېدو ډډه ونه کړي، دا اندېښنه هم ورسره ده چې داسې نه ورور ته ئې کوم ضرر ورورسوي. هغو کسانو ته چې د بدوي او صحرایي ژوند په باب پوره او دقیق معلومات نه لري، په دې مطلب پوهېدل لږ ګران دی چې یوسف علیه السلام ولې په هماغه لومړني ملاقات کې خپلو وروڼو ته ځان معرفي نه کړ؟ د هغه وخت د نیمه بدوي ژوند غوښتنه او تقاضا دا وه چې یوسف علیه السلام له خپلو وروڼو سره په ډېر احتیاط چلند وکړي، د دوی اعتماد جلب کړي، له داسې تدبیره کار واخلي چې لومړی د ده سکه ورور روغ رمټ ورته راورسوي، مصر ته په مکررو تلو راتلو او د وړیا مرستو په ترلاسه کولو سره او د ده د ډېر ښه سلوك په لیدو سره ډاډه او مطمئن شي چې یوسف علیه السلام هغوی ته د ضرر رسولو او انتقام نیت نه لري او کولی شي په بشپړ ډاډ ، اطمئنان او درناوي سره د ده په څنګ کې ژوند وکړي او د ورور ګلوی له معاملې ئې مطمئن او ډاډه وي.

په نیمه بدوي کورنیو کې کله کله یو ناسنجول شوی او بې احتیاطه حرکت د یوې لویې کورنۍ د بشپړې تباهۍ لامل شي، یوسف علیه السلام یوه ترخه تجربه درلوده، ښایي محتاطانه عمل ئې کړی وی، ښایي هغه وخت ئې ځان خپلو وروڼو ته معرفي کړی وی چې له یوه پلوه ئې خپل ورور په لاس ورغلی او له بله پلوه ئې پر خپلو کینه کښو او حسودو وروڼو باندې د هر ډول شاته تګ لارې بندې کړې وی، غوښتل ئې وروڼو ته ثابته کړي چې د ده په اړه ئې اشتباه کړې، بې موجبه ئې حسادت ورسره کړی، دا ورور دوی ته مینه او درناوی په زړه کې لري، غواړي د تل

لپاره د ده په خوا کې په عزت او درناوي سره ژوند وکړي، نه ښايي له داسې مهربان ورور سره د دښمنۍ لار غوره کړي، دوی ته ئې تر هغه ځان معرفي نه کړ چې پر خپلو اشتباهاتو او قصور پوه شي، له دې پرته بله لاره ورته پاتې نه وي چې د دښمنۍ پر ځای وروري ورسره وپالي، کله چې هغوي هر یو د دې ناپېژندوی سړي د شرافت، مېلمه پالنې، فضیلت او احسان په اړه په خپلو منځونو کې هم او د خپلې کورنۍ په وړاندې هم په مکرر ډول یادونه کړې او په وار وار ئې ستایلی، پس له هغه چې دوی پوه شي دا همغه کس دی چې دوی ورسره حسادت کاوو او په ځاه کې ئې وغورځاوو، همغه چې دوی په بده سترګه ورته کتل، د دښمنۍ وړ ئې ګانړو، دا یو مهربان ورور دی، د ستایلو وړ شخصیت، دا دی په نه پېژندل شوې ځېرې کې ئې د ده څومره ستاینه کړې، هر ځای او د هر چا په وړاندې ئې دی ستایلی؛ مګر دا له عقل او انصافه لرې خبره نه ده چې له همدې شخصیت سره د یوسف علیه السلام په ځېره کې حسد وکړي؟! په دې توګه به دوی په خپلې اشتباه پوه شي او په خپل دریځ کې به بدلون راولي.

یوسف علیه السلام نه یوازې دا چې له دوی نه د خپل ورور د راوستلو کلك تعهد اخلي بلکې داسې تدبیر کاروي چې ټوله کورنۍ د ده د ورور په لېږلو توافق وکړي، دا ترتیب ئې ونیولو چې د دوی راوړې بضاعه (هغه جنس چې د غلې د پېرلو لپاره ئې له ځان سره راوړي وو) بېرته کورنۍ ته مسترد شي، خو له دې وېرې چې که ئې خپلو ورونړو ته وسپاري ښایي ضایع شي او خپل پلار ته ووایي چې غله ئې د همغه جنس په بدل کې اخیستې ده، د خپلو ورونړو په امانتدارۍ بې باوره وو، نو ځکه ئې خپلو معتمدو زلمیانو ته وویل: د دوی راوړې توکي د غلو په پېټو کې داسې ځای په ځای کړئ چې فقط کور ته له رسېدو وروسته او هغه وخت پرې پوه شي چې خپل پېټې پرانیزي، چې په دې سره به ټوله کورنۍ تشویق شي او مصر ته د ده د سکنې ورور له لېږلو سره به توافق وکړي.

د (درهم) او (دینار) پر ځای د ((بضاعه)) د کلمې استعمال دا ښیي چې هغه مهال پېر پلور جنس د جنس په بدل کې وو او لا سیکه نه وه رایج شوې، د بایبل دا وینا هیڅ وزن او اعتبار نه لري چې د یوسف علیه السلام ورونړو سکې له ځان سره وړې

وې، له دې خبرې دا هم معلومېږي چې د دوی د راوړو توکیو حجم هومره وو چې د غلې په پېټو کې ئې پټول ګران کار نه وو، له دې ټولو خبرو دا جوتېږي چې د دوی (بضاعه) باید ګانې وي چې د مجبوریت له مخې ئې د غلې په بدل کې ورکړې وې، احتمالاً د دې صحنې لیدل یوسف علیه السلام سخت ځورولی او تصمیم ئې نیولی چې دا ګانې سلامت او په بشپړه توګه د ده کورنۍ ته ورسېږي او په دې سره هم د ورونو او هم د کورنۍ د نورو غړو باور او اعتماد تر لاسه کړي.

قرآن ورپسې فرمايي:

$RÎr @GÒ6 R R z& $YèB @ÅÖ'ù @ÈBB$ZB ì ÏB R/'»ƒ {q%% ÓÎg‹Î& #<Î {p_ ' $B=ù

@0% `B ï‹Å& #?ã Bã€Ï¿B $JŸ2 ×vÎ ïøã BãB#ä @d A$% ÇÏÈ bq×Ïÿ»s9 ½ç9

ÓGFè»ŸÔÎ {r‰ ` r ÓGè»FB {qS Gù $B9r ÇÏÈ ûüÏq'Ò$Bmö& qèr $ãÏÿ»m Îöz ª! $u

ãÏÿtur $Z=el& ÞÒRr $Ÿø)Î ÔlŠâ $Yèè»ŸÔÎ ½ÍÉ»d ÓÈZR $B R/'»ƒ {q%% BÍÕ)Î ÔlŠâ

Èqèsêé(Rn Bã6 èB ½ß#Å‹éÔ9 A$% ÇÏÈ Ï•Å„ @øŸ2 7 Ï°Œ ÐÈ/ Ÿø¤ ßŠ“Rr $R% {&

$B 4?ã ª! A% ÓG)ïqB qçÒ?#ä $B=ù BãÎ Þ$tã b& wÎ ÿïÎ ÓÍŸÊÙ9 «‹ $šÆ Ï $ÞÏqB

ƒ%ÌÿGB 5> °q‹ ÔÏ {qœ‹š# ‰Ïn°r 5> $/ .Ï {qœ‹Ô? Ÿw ÓÍ6»ƒ A$%r ÇÏÈ @«‹Ï r ãqà R

è@qGšù ïøær ÆMÙQ? ïøã -‡ ×vÎ ãßtq$ÈÎ ãÓ« `Ï «‹ $šÆ Ï NãZã ÓÍ÷é$Br

ÇÏÈ bqèß2 qFßß$

يوسف: ٦٣-٦٧

كله چې دوی خپل پلار ته وګرځېدل، وئې ویل: پلاره! له مونږ نه ئې یوه پیمانه وسپموله، نو خپل ورور مو راسره ولېږه تر څو (بشپړې) پیمانې ترلاسه کړو، مونږ به ئې خامخا ساتونکي وو. پلار ورته وویل: آیا د ده په اړه داسې باور دربانديې وکړم لکه مخکې چې مې د ده د ورور په اړه باور دربانديې کړی وو؟ همدا او بل څه نه؟ خدای خورا ښه ساتونکی دی او هغه تر هر رحم کوونکي زیات مهربانه دی. خو کله چې دوی خپل پېټې پرانستل؛ نو خپله بضاعه (جنس) ئې وموندو چې ورګرځول

شوی، وئې ویل: نور نو څه غواړو؟ دا هم زمونږ بضاعه (جنس) چې ښه راکړی شوی، (پرېږده چې بیا ولاړ شو) او خپله کورنۍ له لوږې وژغورو او د خپل ورور ساتنه وکړو، دا خو یوه آسانه پیمانه ترلاسه کول دي!! وئې ویل: تر هغه به ئې درسره ونه لېږم چې کلکه الهي ژمنه راسره وکړئ چې ښه ته به ئې رارسوئ مګر دا چې محاصره او ایسار کړی شئ او چې کله ئې کلك قول ورکړ، وئې ویل: پر هغه څه چې مونږ ئې وایو الله وکیل او ذمه وار دی. وئې ویل: زامنو! له یوې دروازې (ننار ته) مه ننوځئ، له مختلفو دروازو ورننوځئ او زه (په دې وینا سره) د الله کومه پرېکړه درنه نه شم دفع کولی، د پرېکړو واك خو یوازې له الله سره دی، پر هغه مې توکل دی او هر توکل کوونکی باید پر هغه توکل وکړي.

د یوسف علیه السلام ورونه خپلې کورنۍ ته وروګرځېدل، دومره غله ئې له ځان سره وړې وه چې د اوږدې مودې لپاره ټولې کورنۍ ته کافي نه وه، خپل پلار ته ئې وویل: په کار ده چې ډېر ژر بیا مصر ته ولاړ شو، نوره غله راوړو، زمونږ کشری ورور هم راسره ولېږه چې د هغه برخه هم ترلاسه کړو، ډاډ درکوو چې په ښه توګه به ئې ساتنه کوو. پلار چې د یوسف علیه السلام د بیلتون داغ پر زړه لري او پر خپلو زامنو باور نه شي کولی او د اعتماد وړ ئې نه بولي؛ په ځواب کې وایي: آیا له ما دا توقع لرئ چې د ده په اړه هم پر تاسو همغسې اعتماد وکړم چې د ده د ورور په اړه مې پر تاسو وکړ، همدا او بل څه نه؟ دا خو عجیبه توقع او بې ځایه انتظار دی! الله تعالی به مو په خپله وساتي هغه تر هر چا ښه ساتونکی دی، ما ته د مصر د هغه مهربان او مېلمه پال کس نوم ډېر مه اخلئ، الله تعالی تر هر رحم کوونکي زیات مهربان دی، هغه به مو په دې قحطي کې وساتي، هغه به پر مونږ مهربانه شي، د خپل رحمت له بې پایه سمندر نه به مو خړوبه کړي او زمونږ مشکل او ربړه به له بلې لارې حل کړي. خو کله چې دوی خپل پښتې پرانستل او ناڅاپه ئې خپل مال په کې ومونډو، نو د هغه چا په ځېر چې خپل ستر هدف ته رسېدلی وي او یا مضبوط او پیاوړی دلیل په لاس ورغلی وي، خپل پلار ته ئې وویل: نور نو تر دې زیات څه غواړو؟ دا دی مال او متاع مو هم رامسترد شوې، پرېږده چې لاړ شو، خپل ورور هم

له ځان سره بوځو، کورنۍ له لوړې وژغورو، موجوده غله مو لږه ده او ټولې کورنۍ ته کفایت نه کوي! یعقوب علیه السلام مجبور شو، له خپل دریځ نه کوز شو او مصر ته د خپل کشر زوی له لېږلو سره ئې په نه زړه توافق وکړ او خپلو زامنو ته ئې وویل: په دې شرط ئې درسره لېږم چې د الله تعالی په نامه راسره ژمنه وکړئ چې خامخا به ئې روغ رمټ رارسوئ، مګر دا چې له کومې پېښې سره مخامخ شئ، څوك مو په زور ایسار کړي، محاصره شئ او له محاصرې د وتلو لار ونه مومئ. یعقوب علیه السلام مصر ته د خپل کشر زوی له لېږلو سره توافق وکړ، خو له ډېرو اندېښنو سره، د یوسف علیه السلام د هجران او بیلتون درد ئې لا نه وو هېر کړی چې اوس په دې ناموافقو حالاتو کې خپل ټول زامن په ګډه او یو ځای د سختو مجبوریتونو په وجه ناچار سفر ته لېږي، له دې پرته بله چاره نه لري، خپلو زامنو ته توصیه کوي چې کله مصر ته ننوتئ نو ټول له یوې دروازې مه ننوځئ، بلکې بېل، بېل له مختلفو دروازو او لوریو ننوځئ، نه ویل کېږي ستاسې ډله ییز ورتګ د شریرو خلکو توجه ځان ته جلب کړي او داسې وانګېري چې دا لویه ډله به خامخا د ډیرو غلو د پېرلو لپاره له اطرافه ښار ته راغلې وي او ښایي پرېمانه مال ئې هم له ځان سره راوړې وي، داسې نه چې د همدې لپاره ستاسو په ضد په کومې خطرناکې توطئې لاس پورې کړي او ضرر درورسوي، په دې پسې نه یم چې په خپلې دغې توصیې سره به الهي تقدیر بدل کړم او هغه څه چې خدای تاسې ته غوښتي دي له تاسې به ئې دفع کړم، الله تعالی چې کومه پرېکړه کړې هغه خامخا تر سره کېږي، دی یوازنی واکمن دی او پرېکړې د ده له لوري کېږي، د هستۍ په اداره کې او د حکمونو او پرېکړو په صادرولو کې هیڅوك ورسره شریك نه دی، ما پر خدای توکل کړی، څوك چې غواړي پر چا او څه توکل وکړي نو یوازې پر الله تعالی دې توکل وکړي.

دلته ګورئ چې یعقوب علیه السلام له هغه ستر معنوي شخصیت او لوړ پیغمبرانه مقام او منزلت سره او له هغه قرب او نږدې والي سره چې د الله تعالی په دربار کې ئې لري، په دنیوي چارو کې، د نورو عادي خلکو په څېر خپل انساني تدابیر په کار وړي، نه له غیبه خبر دی او نه په چارو کې د تصرف ادعا لري او نه د دې مدعي دی چې الهي تقدیر بدلولی شي، پر خپل خدای توکل کوي او ټول خلك

پر خدای باندې توکل او اعتماد ته رابلي.

همدارنګه ګورئ چې د پيغمبرانو په مکتب کې د تدابيرو غوره کول نه پر الهي مقدراتو د اعتقاد منافي دی او نه پر خدای جل شانه باندې د توکل منافي، د دې مکتب پلويان په داسې حال کې چې پر نه بدلېدونکو الهي مقدراتو کلکه عقيده لري، خدای خپل وکيل او چاره ګر بولي او پر هغه توکل کوي، له دې سره سره په چارو کې انساني تدابير په کار اچوي، نه ئې پر الله تعالی باندې توکل او بروسه له دې ايساروي چې په خپلو چارو کې له تدبيره کار واخلي او نه ئې پر قضا او قدر باندې اعتقاد او باور.

همدا شان ګورئ چې قرآن په دغه تاريخي درس او د يوه ستر پيغمبر په عملي ژوند کې مونږ ته دا رازده کوي چې د (توکل ځای له (تدبير) نه وروسته دی اول بايد (تدبير) خپل کړې او بيا پر الله تعالی توکل وکړې.

بايبل ليکي چې (يعقوب عليه السلام د کشر زوی له لېږلو سره موافقه وکړه او وئې ويل: که خدای غواړي چې زه بې اولاده شم نو پرېږده چې بې اولاده شم... زامنو ته ئې وويل: مخکنۍ پيسې هم درسره واخلئ او همدومره نورې هم... شهد ، بادام، پستې، عطر لرونکي بوټي او نورې تحفې ئې ورکړې چې د مصر حاکم ته ئې وروړي... کله چې له يوسف سره مخامخ شول هغه وويل: دوی به نن غرمه له ما سره ډوډۍ خوري... ناظر دوی د يوسف قصر ته وروستل... قصر ته د تلو په وخت کې ډېر وېرېدل... ګمان ئې کاوو چې ښايي د هغو پيسو په وجه به مو بنديان کړي چې زمونږ په پښتو کې اېښودل شوې وې... نو ځکه ئې د قصر په دروازه کې ناظر ته وويل: مخکې چې مونږ کومې پيسې درکړې وې هغه مو په خپلو پښتو کې ومونديلې... بېرته مو له ځانه سره راوړې... هغه ورته وويل: اند ېښنه مه کوئ، ښايي ستاسو او ستاسو د نيکونو خدای دا پيسې ستاسو په پښتو کې اېښې وي، ځکه چې ما خپلې پيسې ترلاسه کړې دي... يوسف ته ئې هديې ورکړې... د پلار او د کورنۍ د احوال پوښتنه ئې تري وکړه... خپل کشر ورور ته ئې ګوته ونيوله چې آيا دی همغه ستاسو کشر ورور دی؟ يوسف دوی د عمر په حساب يو تر بل مخکې پر دسترخان کښېنول...دوی په دې کار ډېر حيران شول... يوسف خپل سکه ورور ته تر

نورو پنځه برابره زيات خوراك کښنود...له ډوډۍ وروسته يوسف خپل ناظر ته وويل چې ډك ډك پټټې ورته بار کړئ... پيسې ئې هم د پټټو په خوله کې ورته کښږدئ... او زما جام د بنيامين په پټټې کې پټ کښږدئ... ناظر همداسې وکړل... سهار وختي ورونو خپل پټټې پر خرو بار کړل او وخوځېدل، خو لاډېر لرې نه وو تللي چې ناظر ورپسې ورغی او د يوسف دا خبرې ئې ورته وکړې: ولې مو د ښېګړو په بدل کې بدي راسره وکړه؟ ولې مو زما د بادار هغه مخصوص جام چې شراب په کې څښي او فال پرې ګوري غلا کړی؟ دوی ورته وويل: لوړه کوو چې مونږ دا کار نه دی کړی... له چا سره چې تا دا جام وموندو هغه ووژنه او مونږ به هم د خپل بادار غلامان وو...هغه ورته وويل: صحيح ده خو يوازې غل به زما غلام وي نور به درومي... تلاشي ئې د مشر ورور له پټټې پيل کړه... د بنيامين په پټټې کې ئې وموند... بېرته ښار ته راوګرځېدل... د يوسف په وړاندې ئې سجده وکړه... هغه ورته وويل: ولې مو دا کار راسره وکړ؟ مګر نه پوهېدئ چې زه د فال له لارې په دې پوهېدی شم چې زما جام چا غلا کړی...وئې ويل: اوس به هغه څوك زما غلام وي چې جام ئې غلا کړی... ورونو ورته ويل: سالاره! پوهېږو چې ته د فرعون په څېر ځواکمن يې... که مونږ له بنيامين نه پرته خپل کور ته ولاړ شو پلار به مو له ډېره غمه ومري... نو يوسف ونتوانېدو چې نور صبر وکړي... خپل ځان ئې ورونو ته معرفي کړ... ورته وئې ويل چې ژر ولاړ شئ او پلار ما ته راورسوئ. فرعون له دې پېښې خبر شو... يوسف ته ئې وويل: ورونو ته دې ووايه چې کنعان ته ولاړ شي، خپله کورنۍ دلته راولي، زه به ښېرازه ځمکه ورکړم... څو ګاډۍ هم ورسره ولېږه چې ښځې او ماشومان په کې راولي... دوی د خپل پلار خوا ته ورسېدل... ورته وئې ويل: يوسف ژوندی دی او د ټول مصر حاکم دی... پلار ئې په دې خبرو باور نه کاوو خو چې سترګې ئې پر ګاډيو ولګېدې... وئې ويل: اوس مې باور راغی چې يوسف ژوندی دی، ځم چې له مرګه مخکې ئې ووينم!!)

د بايبل په دې ويناوو کې زياتې غلطۍ او بې بنسټې خبرې شته چې څو ېېلګې ئې دا دي:

- يعقوب خو دغه وخت هم په خپل کور کې يولس زامن درلودل، څنګه به ئې د

یوه بنیامین د لږلو په وخت کې دا خبره کوله چې که خدای غواړي بې اولاده شم پرېږده چې بې اولاده شم؟

- دوی د فقر او لوږې له داسې حالت سره مخامخ ول چې په خپل مرګ وپرېدل، د ښځو ګانې ئې د غلو لپاره پلورلې، دومره شهد، بادام، پستې، عطر او نورې هدیې ئې له کومې کړې چې پر خرو ئې بار کړي؟
- د یوسف ناظر ورته دروغ وویل چې دا پیسې به ستاسو خدای ستاسو په پټتو کې اېښې وي!!
- یوسف دوی د عمر په حساب مشر تر کشره مخکې پر دسترخان کښېنول او دې کار ته دوی حیران پاتې شول. خپل سکه ورور ته ئې د نورو په پرتله پنځه برابره زیات خواړه مخې ته کېښودل!! آیا کوم شریف انسان به داسې کار وکړي چې په یوه دسترخان باندې د خپل یوه مېلمه تر مخ د نورو په پرتله پنځه برابره خواړه کېږدي؟ که داسې کار شوی وی نو د یوسف د وروڼو لپاره همدا کافي وو چې د ده خوا ته هیڅکله رانه شي!!
- ولې به بیا هم د دوی پیسې د پټتو په خوله کې پټې ږدي؟
- دوی د یوسف د شرابو جام پټ کړی، په دې جام سره به یوسف فالونه نیول!! په داسې حال کې چې نه خو پیغمبران علیهم السلام شراب څښي او نه فالونه ګوري، د بایبل له دې وینا معلومېږي چې لیکونکی ئې هغه څوک دی چې خلك په دروغجنو او غولونکو فالونو غولوي او شکراني ترې شکوي. یوسف علیه السلام ته دا خبره منسوبول چې وروڼو ته ئې وویل، مګر په دې نه وئ خبر چې زه په فال سره هغه څوک پېژندی شم چې زما جام ئې غلا کړی، یوازې د داسې چا کار کېدی شي چې پیغمبران علیهم السلام او د دوی له تګلارو خبر نه وي.
- په داسې حال کې چې مخکې ئې په مکرره توګه لیکلي دي چې یعقوب علیه السلام په سترګو ړوند شوی وو، خو دلته لیکي چې کله یعقوب علیه السلام ګاډۍ په خپلو سترګو ولیدې نو باور ئې راغی چې یوسف علیه السلام ژوندی دی!!

قرآن د بایبل دا ټولې غلطې خبرې تصحیح کوي او په ډېرو موجزو او بلیغو الفاظو سره فرمایي:

يوسف: ٦٨-٧٥

او كله چې (مصر ته) هماغسې ننوتل چې خپل پلار ورته ويلي وو، هغه د الله هيڅ پرېکړه نه ترې دفع کوله، دا خو د يعقوب عليه السلام په زړه کې هسې له يوې هيلې پرته بل څه نه وو چې تر سره ئې کړه او يقيناً چې دی د هغه علم خاوند وو چې مونږ ورښودلی وو، خو ډېر خلك نه پوهېږي. او کله چې د يوسف (عليه السلام) محضر ته ننوتل؛ خپل سکه ورور ئې په خپل څنګ کې کښېناوو او وئې ويل: زه ستا هماغه (ورك شوی) ورور يم، پر هغه څه چې دوی کول مه مأيوسه کېږه! او چې کله ئې دوی په سامان سمبال کړل، نو د اوبو لوښی ئې د خپل ورور په پېټي کې کښېښود، بيا جارچي غږ کړ: کاروانيانو! تاسې حتماً غله ياست! دوی مخ وروړاوو او وئې ويل: څه شی لټوئ؟ ورته وئې ويل: شاهي پيمانه لټوو، هر څوك چې هغه راوړي د يوه اوښ بار د هغه شو او زه د دې ذمه وار يم. دوی وويل: په خدای قسم، تاسې پوهېږئ چې مونږ د دې لپاره نه يو راغلي چې په ځمکه کې فساد وکړو او مونږ غله نه يو. ورته وئې ويل: که چېرې درواغجن وئ نو جزا به ئې څه وي؟ هغوی وويل: جزا به ئې دا وي چې د چا په پېټي کې پيدا شو هغه به په بدل کې اخيستل کېږي، مونږ ظالمانو ته داسې سزا ورکوو.

يعني د يعقوب عليه السلام زامن د پلار له توصيې سره سم ښار ته ننوتل، پلار

په خپلې دې توصيې سره نه شو کولای له دوی څه دفع کړي، فقط د دې توصيې حاجت ئې په خپل زړه کې احساس کړ، چې تر سره ئې کړه، د ده توصيې او ويناوې د هغه علم له مخې وې چې الله تعالی ورپه برخه کړی وو، ټولې خبرې ئې عالمانه وې، ډېر خلك په دې حقايقو نه پوهېږي، کله تدبير د توکل منافي ګڼي، کله احتياط په الهي مقدراتو او په قضا او قدر د ايمان مغاير بولي او کله پر خدای ايمان او پر الله تعالی توکل په دې معني نيسي چې ځان تقدير ته وسپاري او له هر ډول تدبير نه لاس په سر شي.

د قرآن له وينا معلومېږي چې يوسف عليه السلام خپل سکه ورور په مناسب وخت کې خپلې خوا ته غوښتی، د احوال پوښتنه ئې ترې کړې، ده د نورو خبرو په ضمن کې د خپل ورور د ورکېدو قصه ورته کړې او يوسف عليه السلام ورته ويلي: زه ستا هماغه ورك شوی ورور يم، د خپلو وروڼو په نارواوو کړو وړو مه مأيوسه کېږه، داسې څه ترتيب نيسم چې ته له ما سره پاتې شې او وروڼه دې کور ته ولاړ شي او غله له ځانه سره يوسي. د همدې لپاره ئې خپلو موظفو کسانو ته لارښوونه کړې چې د (غلې او اوبو پيمانه) د ده د سکه ورور په پېټې کې په پټه کېږدي او بيا اعلان وکړي چې شاهي پيمانه ورکه شوې ده او حتماً کاروانيانو غلا کړې ده، چا چې راوړه او يا ئې وښودله د يوه اوښ بار غله به ورته انعام ورکوو، د يوسف عليه السلام وروڼو وويل: مونږ نه غله يو او نه د فساد لپاره راغلي يو، دلته مجبوريت راوستي يو، که چېرې په مونږ کې هر څوك غل وخوت، سزا به ئې دا وي چې د همدې غلا په بدل کې به ئې تاسو ته سپارو...

قرآن دلته څو خبرې لري چې زياته توجه غواړي: فرمايي:

$RÖÏ š• ï°‹. ï‹Å« ïÏæí `Ï $g_•÷ GØ$ßÊï‹Å« ïÏæí Ø©Ö ÓÛÿï‹ïæ•'Î «‰6ù

âš±®` B Ø»_ 'Š ßùØ ª¦ a±„ b« Wj ÅîJßßÊßš 'Îç$z« ‹ê Ûï b¼. $B #ßqäï

ÇÞÏÈ ÒšÎæ Øùè "ïÈ@à2 -ûür

يوسف: ٧٦- ٧٦

د دې آيتونو خلاصه دا ده: (تلاشي پيل شوې، لومړی د نورو پېټې پلټل شوي او په پای کې د ده د سکه ورور او د هغه له پېټې ئې پيمانه راايستلې، دا يو الهي

تدبیر وو چې یوسف علیه السلام ته ښودل شوی، د مصر د قوانینو له مخې ده خپل ورور نه شو راګرځولی، الله تعالی چې چا ته وغواړي پوهه او حکمت ورپه برخه کوي او په همدې حکمت سره د هغه مقام او منزلت لوړوي، خو هیڅوك دې په خپل علم او حکمت نه غره کېږي، په دې دې خبر وي چې د هر پوه په سر بل پوه شته.

د دې وینا په اړه څو خبرې په پام کې ولرئ:

- قرآن د بایبل د وینا برعکس دا ورك شوی شی کله د سقایة (د اوبو څښلو لوښی) او کله ئې صواع (پیمانه) بولي، له دې نه معلومېږي چې دا لوښی سطل یا لویې کاسې ته ورته لوښی وو چې هم د اوبو لپاره کارېدو او هم د پیمانې لپاره، د بایبل دا ادعا غلطه ده چې دا د یوسف علیه السلام د شرابو جام ګڼي، د پاچا د شرابو جام داسې په میدان نه وي پروت چې د غلو دانو پېرلو لپاره راغلي خلك ئې غلا کړی شي!!
- له دې نه دا هم معلومېږي چې د مصر د هغه وخت ټولنه یوه مدني ټولنه وه، نظم او قانون په کې حاکم وو، چارواکو او ځواکمنو واکدارانو هم د قانون خلاف کار نه شو کولی، د یوسف علیه السلام په څېر ځواکمن کس هم نه شو کولی خپل ورور بې دلیله بندي کړي او یا ئې له ځان سره تم کړي، دې ته اړ وو چې څه قانوني چاره ورته ولټوي.

دلته قرآن یوه عجیبه صحنه انځوروي، له یوې خوا د یوسف علیه السلام لوی زغم او صبر او له بلې خوا د ده په ضد د وروڼو زړه او ژوره کینه په کې انځور شوې، فرمایي:

ÓŒ9 $dÏ‰¢ãÙ9r ¾ÏÅÝ¡R 'Î@ ß qã$dS™'ù @% `Ï ½ÆŒÓ¡ -•™ ê)ù øÌó„ bÎ{ê%

ÇŒÈ šc qèÃ? $JÎ ß-ã¡ª! $r $Z 6 B@ ÓŒR¡ A$% یوسف: ۷۷

(وروڼو) ئې وویل: که ده (ننۍ) غلا کړې، نو سکه ورور ئې تر ده د مخه غلا کړې!! (یوسف علیه السلام) دا خبره په خپل زړه کې وساتله (د دوی د دې تور او اتهام په ځواب کې ئې څه ونه ویل) او هغوی ته ئې (د خپل زړه دا خبره ښکاره نه کړه چې) وئې ویل: تاسو په ډېر بد مقام او حالت کې یئ او الله تعالی ستاسو د وینا په

حقیقت ښه پوه دی.

ګورئ چې له یوې خوا ئې ورونو لا خپله ژوره کینه نه ده هېره کړې او اوس هم د ده په ضد د زړه برېاسې په داسې ناروا تورونو سره راباسي او له بلې خوا یوسف علیه السلام لا پرې مهربانه دی، نه غواړي ځواب ورکړي او له ځانه دفاع وکړي، د دوی په حال افسوس کوي، بیا ئې هم تصمیم دا دی چې دغه حسود او کینه کښ ورونه ئې خوا ته راشي او د ده په څنګ کې ژوند وکړي!! قرآن په دې سره مونږ ته لارښوونه کوي چې د پیغمبرانو علیهم السلام شأن داسې وي، د پیغمبرانو علیهم السلام په لار تلونکي مشران باید داسې وي، د یوه صالح مشر ځانګړتیا دغه ده، باید داسې لوی زغم او لوی زړه ولري او له خپل قدرت نه په استفادې سره له چا نه خپل غچ او انتقام وانخلي.

`Ï 71•R $RÎ ÿçR% 6 B $R‰n& õã¸ù #Ëî. $V¸ø© $I& ÿÃî bÎ â¸íèï$k$»ƒ {q¤%

#ÐÎ $RÎ ÿç‰Ÿî $Yè»FB $R¤` r `B ÿvÎ ‹ ¢Ð b& «ï $Œ$èB A$% ÇÌÈ šú üÏÅé¤ï$

žc &{þï-è? ï9% ïëÏçÎŸ2 A$% $ïåÑ {qÝÃ=z ç¤B {qÝ«ïÐ$$ï-ù ÇÌÈ šc qÏî»à©

Ú ö{$y•ïô-ù #ÐqÃ'Îó¸Ûï$B ã¤ `Ïr «ï $`Ï $ÐïqB Nãøæ ‹ z&¤% ïã$/&

{q¢ùà¸ù ïã‹Î& #Î{þÃ¸ö$Çï È ûüÏÅ»tø$ïöz qër 'í ª! $Nãtr ª& þî& þí bŒÙ¸ 4¤n

ÇÌÈ ûüÏÅÿ»m É¸øöü $Zà2 $Br $ZðÎæ $JÎ ÿvÎ $R¤Í- $Br -•™ 7Zï$žc Î R/'»ƒ

ð/ A$% ÇÏÈ šc qÏ‰» Á9 $RÎr $kŽï $Zàï ÓÉ$$Ž•ëïr $kŽï $Zà2 ÓÉ$$pƒö)ï$$È«ðr

që ½¤RÎ $èŠÏd ðîÎ ÓÍ‹ïÙ¸ b& ª! $Ó¤ã ê@Šïd ÿbÁù #Ø¤ ïãÝã R& ïã9 Ñ9§™

ÇÌÈÐŠÅ6 s$$ÐŠÎè$$ یوسف: ۷۸- ۸۳

(د یوسف ورونو) وویل: عالیقدره! رښتیا درته وایو چې دی ډېر عمر خوړلی سپین ږیری پلار لري (د ده ببلوالی نه شي زغملی)، د ده په ځای له مونږ نه یو تن په

اسارت ونيسه، مونږ دې له نېکانو څخه بولو. وئې ويل: خدای ته پناه وړم چې له هغه چا پرته چې خپله متاع مو ورسره موندلې بل څوك په اسارت ونيسو، په هغه صورت کې خو به د ظالمانو له ډلې څخه وو. نو کله چې ترې ناهيلې شول، د پټو خبرو لپاره ګوښې ته (له خلکو بېل) شول، مشر ئې وويل: مګر دې ته مو پام نه دی چې خپل پلار مو د الله په نامه ژمنه درنه اخيستې؟ او تر دې د مخه مو چې د يوسف په اړه تېری کړی وو؟ زه خو به تر هغه دا ځمکه هيڅکله پرې نږدم چې يا مې پلار اجازه راکړي او يا الله تعالی زما په اړه کومه پرېکړه وکړي او هغه تر ټولو غوره حکم کوونکی دی. پلار ته مو ورشئ او ورته ووايئ: زوی دې غلا وکړه، دا شهادت مو له هغه پرته په بل څه نه دی ولاړ چې مونږ په خپله پرې پوه شوي يو (په خپلو سترګو مو وليدل چې غلا شوی مال د ده له پېټې راووت، دا کار ئې زمونږ په غياب کې کړی) او مونږ خو په غياب کې د ده ځارنه او ساتنه نه شوی کولی. له هغه کلي چې په کې وو او له هغه کاروانه چې په کې راغلو پوښتنه وکړه، ډاډه اوسه چې مونږ رښتوني يو. وئې ويل: داسې نه ده؛ بلکې ستاسو نفسونو کوم کار درته ښايسته کړی، نو (زما دې) غوره صبر وي، امېد دی چې الله تعالی ټول راته راولي، بې شکه چې هغه باحکمته پوه دی.

په دې آيتونو کې څو اساسي مطالب د غور وړ دي:

- يوسف عليه السلام غواړي چې خپل سکه ورور له ځان سره وساتي، دا موضوع ورته خاص اهميت لري؛ خو د مصر د حاکم نظام او موجوده قوانينو له مخې نه شي کولی هغه په اسارت ونيسي او له ځان سره ئې وساتي، د ده د وروڼو دې وينا ورته کار آسانه او ستونزه ئې ورته حل کړه چې وئې ويل: له هر چا سره چې پيمانه پيدا شوه د غلا په جرم دې زنداني شي، الهي تدبير د ده مرسته وکړه، الهي تدبير داسې دی چې د دښمن خبره په خپله د دښمن د غاړې غړوندی شي، په خپل ايښي دام کې ئې پښه ونښلي، تېشه د بل لپاره پورته کړي خو خپله پښه پرې ووهي او هره تيږه چې پورته کوي پر خپل سر ئې لګېږي.
- له دې وينا معلومېږي چې د مصر پاچا لا ژوندی دی او د هغه قوانين په ټولنې

کې نافذ دي، یوسف علیه السلام په پیغمبرۍ نه دی مبعوث شوی او د مصر په نظام کې د پیغمبرۍ له حیثیت سره وظیفه نه تر سره کوي، د هغو خلکو رأیه سمه نه ده چې په دې نظام کې د یوسف علیه السلام د کار په استناد غواړي په غیر اسلامي نظامونو کې کار کول توجیه کړي، ځکه دا د ده له بعثت نه مخکې حالت وو.

- یوسف علیه السلام د خپلو وروڼو د ځواب له اوږدلو وروسته، ساتونکو ته هدایت ورکوي چې بارونه وپلټئ، د پلټنې کار باید داسې وي چې هیڅا ته شك راپیدا نه کړي، نو ځکه ئې پلټنه د یوسف علیه السلام د نورو وروڼو له پټتو پیل کړه او په پای کې د ده د سکه ورور وار راغی او ورکه شوې پیمانه ئې تړې وښکله او د وروڼو له ژمنې سره سم ئې په اسارت ونیو.
- په دې آیت کې د دین لفظ داسې کارول شوی چې د دین حقیقت په ډېره واضحه توګه بیانوي، فی دین الملك فقره ښیي چې د اسلام له نظره دین یعني پر ټولنې حاکم نظام، یعني هغه نظام چې د انسان فردي او ټولنیز مناسبات او اړیکې تنظیموي او مشاجرې ئې حل و فصل کوي. دا سمه نه ده چې څوك دین خاص مذهبي مراسم وګڼي او په عباداتو، اورادو او اذکارو کې ئې خلاصه کړي.
- د ژوند په هرې برخې کې چې چا ته پر نورو خلکو فضیلت او لوړوالی ورپه برخه شي، نو دې ته دې متوجه وي چې دا فضیلت خپل ذاتي کار ونه ګڼي او پرې مغرور نه شي؛ بلکې باید په دې باور وي چې د دې برلاسي او فضیلت منشأ او سرچینه الهي عنایت او پېرزوینه ده، باید باور ولري چې الله تعالی د هر سر د پاسه سر پیدا کړی او د هر پوه او عالم نه بر بل عالم، دا باور په انسان کې د غرور او تکبر احساس له منځه وړي او نه پرېږدي چې په ټولنه کې د ځان لاندې خلك تحقیر کړي او په سپکه سترګه ورته وګوري.
- د یوسف علیه السلام وروڼو چې لا ئې د یوسف علیه السلام په باب په زړه کې کینه درلوده او د ده سکه ورور ئې ښه نه اېسېدو، د دې صحنې په لیدو سره د خپل زړه برابرسې داسې وایستې: ورور ئې هم د ده په څېر وو، هغه هم غل وو!! د دې پر ځای چې له خپل ورور نه دفاع وکړي اپوټه د هغه په ضد شهادت ورکوي، د دې

پر ځای چې د پېښې په اړه د شك او شبهې څرګندونه وکړي او په دې کار کې د خپل ورور لاس لرل رد کړي، پر هغه باندې وارد شوی اتهام تصدیقوي او صحیح ئې ګڼي او ادعا کوي چې دا کار د هغه له شأنه لرې نه دی، ورور ئې هم غل وو، د هیڅ شك ځای نه دی پاتې، په کار ده چې مجازات شي او په اسارت ونیولی شي!! یوسف علیه السلام ځواب نه ورکوي، د هغه څه له ویلو ډډه کوي چې زړه ئې غوښتل، له ځان سره وایي: لا مو هغه مخکنی بد خوی نه دی بدل شوی، لا له خپله ناروا دریځه نه یئ راکوز شوي، الله تعالی ستاسو د خبرو په حقیقت ښه پوهېږي.

• د ورونو حالت ډېر عجیب انځور شوی؛ چا ته چې یوه شېبه مخکې ئې غل ګڼي؛ وایي: د قدر وړه! د هغه پر ځای زمونږ یو تن په اسارت ونیسئ، هغه سپین ږیری پلار لري، مونږ له تا نه ډېرې ښېګړې لیدلې دي، په دې باب هم له مونږ سره احسان وکړه، ستا په څېر له یوه محسن نه د احسان طمع لرو!! یوسف علیه السلام په ځواب کې ورته وایي: الله تعالی ته پناه وړم چې یو بې ګناه سړی د یوه مجرم پر ځای مؤاخذه کړو، په هغه صورت کې خو به مونږ ظالمان وو!! قرآن په دې سره مونږ ته لارښوونه کوي چې یو د بل په بدل کې مجازات کول ظلم دی، پیغمبران علیهم السلام راغلي چې د داسې ظلم ټغر ټول کړي او دا هغه ستره خبره ده چې له یوې اسلامي ټولنې پرته ئې په بل ځای کې مثال نه شو موندلی، دا اوس په یوو ښتمې پېښې کې د مجرم پر ځای د ده پلار، زوی او ورور ځورول کېږي، د قاتل په بدل کې د ده پلار، زوی او ورور وژل کېږي، د یوه کس د جرم په مقابل کې په کلي، قوم او حتی ملت برید کېږي، په لسهاوو او سلهاوو کسان وژل کېږي.

• کله چې د ورونو ټینګار بې نتیجې پاتې کېږي او د خپل ورور له خوشې کېدو ناهیلي کېږي، نو له خلکو ببلېږي او په یوې ګوښې کې په ټیټ غږ په خبرو لګیا کېږي، مشر ورور ئې ورته وایي: آیا له پلار سره مو خپله کلکه ژمنه هېره کړې؟ تر دې د مخه مو د یوسف په اړه هم تېری وکړ؟ ما هوډ کړی چې تر هغه پورې به دا ځای نه پرېږدم چې یا مې پلار هدایت راکړي او یا الله تعالی خپله فیصله صادره کړي، زه د الهي فیصلې انتظار کوم، تاسې پلار ته ورشئ او ورته ووایئ چې زوی دې په غلا نیول شوی، ښه پوهېږو چې دا کار ئې کړی، صحیح ده چې مونږ باید د ده

څارنه او ساتنه کړې وی، خو هغه دا کار پټ او زمونږ له نظره لرې تر سره کړی، مونږ څرنګه په غیاب کې د ده ساتنه کولی شوی؟ ته د هغه کلي له خلکو پوښتنه وکړه چې مونږ په کې اوسېدو او دا پېښه په کې وشوه، له هغه کاروان نه وپوښته چې مونږ ورسره یو ځای راغلو، ترڅو حقیقت درته څرګند شي او زمونږ ریښتینولي درته ثابته شي. له دې وینا نه څو خبرې جوته کېږي: لومړی دا چې د بایبل دا وینا غلطه ده چې ورونو ئې د یوسف علیه السلام په وړاندې یوه بل ته ویلي چې مونږ په دې خاطر له دغو مصیبتونو سره مخامخ شوي یو چې له یوسف سره مو بد وکړل، داسې خبره هیڅ مجرم د نورو په وړاندې نه کوي، که څه هم ګمان ئې دا وي چې نور د دوی په خبرو نه پوهېږي، که ئې ویلو ته اړ شي نو په پټو غوندو کې او په ټیټ غږ ئې کوي، هغسې لکه چې قرآن د یوسف علیه السلام د ورونو په هکله فرمایي. او دوهمه خبره دا چې مشر ورور ئې د دوی پر هغه فوري شهادت اعتراض کړی او دا ئې یوه غلطي ګڼلې چې خپل کشر ورور او یوسف علیه السلام ئې په غلا تورن کړل!!

که څه هم ځینو درنو مفسرینو (و ما شهدنا إلا بما علمنا و ما کنا للغیب حفظین) داسې تفسیروي: مونږ د هغه څه په اړه شهادت ورکوو چې علم پرې لرو او په خپلو سترګو مو لیدلي، خو له هغه څه خبر نه یو چې د پردې تر شا شوي، مونږ د خپل ورور له پټې د پیمانې د وتلو صحنه ولیدله، نو ځکه وایو چې هغه غلا کړې ده؛ خو دا چې د پردې شاته څه شوي او چا دا کار کړی، له دې راز نه خبر نه یو. دا تعبیر د قصې له روح سره اړخ نه لګوي او څو اعتراضونه پرې کېږي:

الف: د (إن ابنك سرق) له فقرې په ډېر وضاحت سره څرګندېږي چې دوی د خپل ورور پر غلا تأکید لري او په هغه کې د شك او تردید ځای نه وینې.

ب_ دوی داسې نه دي ویلي چې (وما شهدنا الا بما رأینا): او مونږ خو یوازې د هغه څه شهادت ورکوو چې په سترګو مو لیدلي، بلکې داسې ئې ویلي: (و ما شهدنا الا بما علمنا)) یعنې زمونږ شهادت د هغې غلا په هکله د پوهې له مخې ده، پوهېږو چې دا کار شوی، په حقیقت ئې باور لرو.

ج_ همدارنګه، نه دي ویل شوي چې: (و ما کنا للغیب عالمین) یعني مونږ له غیبه

خبر نه یو، بلکې ویل شوي چې (و ما کنا للغیب حافظین) یعنې مونږ څه ډول کولی شوی چې د ده ساتنه وکړو په داسې حال کې چې دا کار ئې زمونږ په غیاب کې او په پټه تر سره کړی؟

• بیا هم ګورئ چې حساس او هوښیار پلار د دوی خبرو ته د شك په سترګه ګوري، باور پرې نه کوي دا ځکه چې هم خپل کشر زوی ښه پېژني او هم دوی، حدس وهي چې خبره داسې نه ده، حقیقت بل څه دی، د دوی شهادت د عقدو او نفساني اغراضو محصول ګڼي او ورته وایي: داسې نه ده؛ بلکې ستاسو نفسونو کوم کار درته ښایسته کړی، نو (زما دې) غوره صبر وي، امید دی چې الله تعالی ټول راته راولي، بې شکه چې هغه باحکمته پوه دی. یعني الله تعالی په ټولو رازونو خبر دی او د هغه په هر کار کې حکمتونه نغښتي دي، امید دی هغه مې په دې مصیبت کې مرسته وکړي او ټول روغ رمټ راته راولي.

• دلته یعقوب علیه السلام د الله تعالی دوه صفات یادوي او وایي: هغه (باحکمته) (پوه) دی، په دې سره د یعقوب علیه السلام د زړه دوې خبرې افاده شوې: ۱- الله تعالی ښه پوهېږي چې دا پېښه ولې او څنګه رامنځ ته شوې؟! ۲- د الله تعالی هیڅ کار بې حکمته نه وي، امید دی په دې کې هم مونږ ته کوم خیر او مصلحت مضمر وي. او دا هغه څه دي چې هر مسلمان ئې باید له مصیبتونو سره د مخامخ کېدو په مهال ووایي.

قرآن د بایبل د وینا خلاف د یعقوب علیه السلام حالت داسې انځوروي:

ÇÏÍÈ Ò©à. qßù Ê¬ß ßßŠÆ Ë qŽZßà ÓÍÐ‹ß # Ïqã4?ã 4"™'»ƒ A$%r ÙÞà 4<q?r

šú üÂÎ»gßßŠÆ Ë bqã? ¤¼ $Ê •m šc qã? ÓÍm # Ïqãêã2 õ? {èGÿ? ‹ $? {qß%

ÓÍ7»ƒ ÇÏÍÈ šc qß-è? Ÿ $B ‹ $ŠÆ Ë ß-ã‹r ‹ $'‹Ì Ì¬ãr ÓÍ {qãÓ« $JRÎ A$% ÇÏÍÈ

`Ë ß «ƒƒ Ÿ ½ßRÎ ‹ $Q¤§ `Ë {qÝ«ƒ? Ÿr ïŠÅ‹r # Ïqã `Ë {qÝ ï s Fù {qÙdß$

ÇÏÈ brëÿ»3ßßÖ) ßßvÌ ‹ $Q¤§ یوسف: ۸۴-۸۷

او له دوی ئې مخ واړاوو او وئې ویل: وای افسوس د یوسف په حال! له غمه ئې د

سترګو تور سپين شو (سترګې ئې بې نوره شوې) او هغه د غمونو زغمونکی وو (خپل غمونه ئې زغمل)، (زامنو) ورته ویل: په خدای قسم، تل یوسف دومره یادوې چې غم ځپلی (او له ډېرو اندېښنو به ویلې) شې او یا به هلاك شې. وئې ویل: زه خو خپل غم او خفګان خدای ته ژاړم او له الهي علومو نه په هغه څه پوهېږم چې تاسې پرې نه پوهېږئ (زه له الله تعالی شکایت نه کوم بلکې الله تعالی ته شکایت کوم)، زما زامنو! لاړشئ! یوسف او د هغه ورور ولټوئ او د خدای له رحمته مه ناامیده کېږئ، دخدای له رحمته له کافرې ډلې پرته بل څوك نه نا امیده کېږي)

یعني نوي داغ زوړ داغ تازه کړ، د کشر زوی نیونه د یعقوب علیه السلام د زړه زخمونه نورهم ژور کړل او د خپل زړه ژور او سوځند درد ئې په دې الفاظو بیان کړ: (یا اسفی علی یوسف)، خو دا د زړه چیغه ئې په ګوښه کې، له خپلو زامنو نه لرې او له الله تعالی سره د راز او نیاز پر وخت، د زړه له تله وایسته، په داسې حال کې چې د یوسف له غمه ئې دومره ژړلي وو چې د سترګو لید ئې کم شوی او ړوندېدو ته نږدې شوی وو، هره اندېښنه به ئې په خپل زړه کې زغمله او نه ئې پرېښوده چې غم او خفګان ئې نورو ته څرګند شي. خو دا ئې نه شوی کولی چې د سترګو اوښکې تمې کړي، د خدای پیغمبران او اولیاء همدغسې دي، له سختو آزموینو سره مخامخ کېږي، د خدای په لاره کې دردونه او رنځونه ویني، خو له صبر او زغم نه کار اخلي، تل صابر او شاکر وي، د خپل غم او غصې په باب یوه خبره هم پر ژبه نه راوړي، شکوه او شکایت نه کوي، څومره چې له ډېر غم او درد سره مخامخ کېږي، همدومره ئې خپل رب ته تضرع او زاري زیاتېږي او الله تعالی د خپل صالح او مخلص بنده دغه حالت خوښوي، الله تعالی د خپل بنده قرب خوښوي، آزمېښتونه، کړاوونه او ستونزې انسان خپل رب ته ورنږدې کوي او اړیکې ئې له الله تعالی سره مزید ټینګوي او مزید قوت وربخښي، له دردونو او کړاوونو سره د مخامخ کېدو پر وخت د هغو مؤمنو مبارزینو تګلاره همدا ده چې د انبیاوو علیهم السلام خط تعقیبوي، صبر کوي، خپل غمونه زغمي، جزع و فزع نه کوي، چیغې نه وهي، خپل سر او مخ په څپړو نه وهي، خپلې جامې نه شلوي، خپل غم او خفګان زغمي او له

څرګندولو ئې ډډه کوي، په خلوت کې خپل رب ته خپل شکایتونه وړاندې کوي او د خپل درد علاج تري غواړي، یوازې د اوښکو په بهېدو بسنه او اکتفاء کوي، هغه اوښکې چې بې اختیاره بهېږي. الله تعالی ته اوښکې تویول او په خلوت کې د غم او خفګان څرګندونه د ایمان نخښه ده او له الله تعالی نه شکایت او په ریا سره اوښکې تویول د نفاق علامه ده.

حسود او کینه کښ زامن، د پلار له خولې، په وار وار د یوسف علیه السلام د نوم له اوربدو او د ده له غمه د اوښکو په تویولو لازیات عقده من کېږي او ورته وایي: دا د یوسف (علیه السلام) ډېره یادونه پرېږده، دې حالت ته ئې ورسولې، پر ځان رحم وکړه، آیا تر هغه به ئې ویر کوې چې له پښو ولوېږې او ومرې؟ ستا دا بې صبري به ستا د هلاکت سبب شي او هغه ځای ته به دې ورسوي چې انسان پر الهي قضا باندې اعتراض کوي او همدا ئې د هلاکت لامل شي! پلار په ځواب کې ورته وایي: زه له الله تعالی شکایت نه کوم؛ بلکې خپل شکایتونه الله تعالی ته وړاندې کوم، د خپلو دردونو د علاج درمل تري غواړم، هغه ته زاري کوم، پر دین او غوښتنو ئې او پر ایمان او لوازمو ئې تر تاسو ډېر ښه پوهېږم. زامنو! ولاړ شئ، یوسف (علیه السلام) او ورور ئې ولټوئ او د الله تعالی له رحمته مه مأیوسه کېږئ؛ ځکه چې یوازې کافر د الله تعالی له رحمته ناامېده کېږي.

قرآن د بایبل د وینا په خلاف فرمایي چې د یوسف وروڼه درې ځلې مصر ته د غلې لپاره تللي او په همدې درېیم ځل یوسف علیه السلام ځان ورمعرفي کړی او جریان د یوسف د سورې په ۸۸-۹۳آیتونو کې داسې معرفي کوي:

Âs ÷'ù ƒ7ß _ “B ƒ7è»ÖÎÎ $Z¥Å r žØ 9$$Z=ë&r $Z¡¡ B ãƒíè¼$$Ks»7 {q$$% ïøã {qèz Š $Ð=ù

Lâèù $B Lêð Îæ Ød A$% ÇÌÈ šú üÏÏÁ FÐ$$ “ Ìp! ®$$Þ} $Zþã ø£Á ?r Ø¤8$$Z9

Ð# Ís qã$& A$% Ð# Ís qã MRV 7 Rã& {p$$% ÇÌÈ šc qêj»_ ÓÉ& Ðî ï‹Å&r # Ís qã

•Ô& Ð‹Ðãẅ ®$ c Îù ãÁƒr È=ƒ `B ¼Ñ} $Zþã ª! $ Æ B ¼% ÓÅ& ï‹»dr

A$% ÇÌÈ šú üÏÜ» , 9 $Zà2 bÎr $Zþã ª! $8•O#ä ¼) 9 ‹ï $7 {q$$% ÇÌÈ šú üÏÅ‹ Ð$$

ÓÂ‹Ü)Î{qzdæÇÈšú üÜÏm°Sæmöqèr ¾3ª!¾ëÿý/ Pö«æ¾æ=ƒÎ¿Ÿw

ÇÌÈšú üëJô&¾à6 îd'Î †îqêûr#ŽÁ/ÏÑû'Î&ïô_r4?ãqqàæù#‹»d

کله چې د ده محضر ته ننوتل؛ نو وئې ويل: عاليقدره! مونږ او زمونږ کورنۍ کړاوونو ځپلې يو، له ناڅيزې متاع سره راغلي يو، (زمونږ ستونزو ته په پام سره او پرته له دې چې زمونږ د متاع مقدار او ارزښت ته نظر وکړې) پوره پيمانه را او (څه) د صدقې په توګه راکړه، بې شکه چې خدای صدقه ورکوونکو ته اجر او بدله ورکوي. وئې ويل: آيا پوهيږئ چې تاسو له يوسف او ورور سره ئې په ناپوهۍ کې څه وکړل؟ هغوی وويل: آيا په رښتيا ته يوسف يې؟ وئې ويل: هو! زه يوسف يم او دا مې ورور دی، يقيناً چې خدای پر مونږ احسان وکړ، څوك چې تقوی غوره کړي او (د مصايبو په وړاندې) صبر وکړي، نو خدای هيڅکله د دغو نېکانو اجر نه ضايع کوي. هغوی وويل: پر خدای قسم چې الله (تعالی) تا ته پر مونږ غوره والی درکړی او يقيناً چې مونږ خطا کوونکي وو. وئې ويل: نن هيڅ پړه درباندې نه شته، خدای دې بخښنه درته وکړي او هغه تر هر رحم کوونکي زيات رحم کوونکی او مهربانه دی. زما دا کميس يوسئ او زما د پلار پرمخ ئې وغورځئ، ليدونکی به شي او خپله ټوله کورنۍ ما ته راولئ.

د يوسف عليه السلام ورونه د پلار په وينا بيا د مصر په لوري خوځېږي، خپله پاتې ناڅيزه شتمنۍ هم له ځانه سره اخلي تر څو نوره غله پرې واخلي، لوږې او فقر ځپلي، په ډېره پريشانه وضعه مصر ته ننوتل او د يوسف عليه السلام په حضور کې حاضر شول او هغه ته ئې وويل: عالي قدره! پر مونږ ډېره بده ورځ راغلې، څه مو چې کور کې درلودل ټول خلاص شوي، له لږې شتمنۍ سره درته راغلي يو، هيله من يو چې زمونږ ناڅيزې پانګې ته له پامه پرته هماغه پخوانی مقدار غله راکړې، له تا نه د صدقې طمع لرو، يوسف عليه السلام د خپلو ورونو خوار و زار حالت، د صدقې او خيرات غوښتلو په وړاندې خپل سيك له لاسه ورکړ، د هغوی له دردو ډکو خبرو بې تابه کړ اوښکې ئې له سترګو وخوټېدې او له دې پرته ئې بله چاره نه

موندله چې ځان ورمعرفي کړي او ورته ووايي: آيا پوهېږئ چې د ناپوهۍ پر مهال مو له يوسف عليه السلام او د هغه له ورور سره څه وکړل؟ ورونو ئې دا تصور نه شو کولی چې دا اوس يوسف عليه السلام ته مخامخ ولاړ دي، په حيرت سره ئې وپوښتل: آيا په رښتيا ته يوسف يې؟!! هغه په ځواب کې وويل: هو! زه يوسف يم او دا مې ورور دی! خدای پر مونږ احسان وکړ او دا د الله تعالی نه بدلېدونکی او ثابت سنت دی چې څوک د تقوی لار غوره کړي او د ستونزو په وړاندې صابر وي، نو اجر ئې د ده په خوا کې خوندي او محفوظ دی، حتماً به ئې ترلاسه کوي، الله تعالی ئې هڅې هيڅکله نه عبث کوي او اجر ئې نه ضايع کوي.

قرآن د يوسف عليه السلام قصه، له دې ټول تفصيل سره د دغو څو خبرو د اثبات لپاره کوي چې يوسف عليه السلام خپلو ورونو ته وکړې: الله تعالی د متقيانو او صابرانو اجر نه ضايع کوي، چا چې له دوی سره جفا کړې ټيټ سر به ئې په وړاندې ودرېږي، په خپلې خطا او د دوی په حقانيت به اعتراف کوي. دا دی ګورئ چې د تقدير ځواکمنو لاسونو د يوسف عليه السلام ورونه هغه ځای ته نابېره، بې خبره او د خپلو عزايمو او ارادو خلاف رسولي او د هغه حقيقت په اعتراف ئې اړ کړي چې له هغه نه د تېښتې لپاره ئې کومې جفا ګانې نه وې چې له يوسف عليه السلام سره ئې ونه کړې، کومې هڅې نه وې چې وئې نه کړې او کوم تدبيرونه نه وو چې وئې نه سنجول... خو دا دی نن د تقدير مضبوطو او ځواکمنو لاسونو د هغه چا په وړاندې ودرولي چې دوی ئې پر ښېګړو له اعتراف نه تېښته کوله او دې ته حاضر نه وو چې ومني الله تعالی يوسف عليه السلام ته پر دوی غوره والی ورکړی، له چا سره چې دوی ناروا رقابت او سيالي کوله، هغه ئې د وژلو وړ ګانړو، نن د هماغه چا د صدقې طمع لري، د ده احسان ته ئې سترګې نيولې دي، هغه په پرله پسې ډول خپل محسن ګڼي او غوره شخصيت ئې بولي او هر ځل د خپلو خبرو په پيل کې هغه ته عزيز او عالي قدر وايي. دا هماغه يوسف دی چې دوی ورسره کينه او حسد کاوو، هماغه شخص چې دوی کوهي کې واچاوو او کلونه ، کلونه ئې د هغه کينه په زړه کې وپالله او فقط څو ورځې مخکې او له شلو کلونو وروسته ئې هغه ته (غل) وويل!! عجيبه له عبرتونو ډکه صحنه ده!! د تقدير لاسونه څومره

څواکمن دي؟ څنګه مغرور، متعصب او کینه ور غاړه غړوونکي په ګونډو کوي؟ څنګه ئې د حقیقت اعتراف ته اړ کوي؟!!

خو راشئ وګورئ چې د قرآن د دې قصې اتل، یوسف علیه السلام د بریا او فتحې په وخت د خپل مغلوب سیال او رقیب سره څنګه چلند کوي او په دې سره مونږ ته څه لارښوونه کوي او کوم درسونه راکوي؟!!

د یوسف علیه السلام کریمانه او له عظمته ډک ځواب د ده د شخصیت جلال او عظمت په ډېره ښه توګه ننداري ته ږدي او دا ښیي چې د خپلو وروڼو ټولې جفا ګانې ئې هېرې کړې دي او په لطف، مهربانۍ او زړه سوي سره چلند کوي، فرمایي: ډاډه اوسئ چې نه مو ملامتوم او نه کوم اعتراض درباندې لرم، ما بخښلي یاست، الله تعالی دې هم تاسو ته بخښنه وکړي، په دې باور ولرئ چې الله تعالی ډېر او تر هر چا زیات مهربانه دی. دا چې قرآن ولې دا قصه په دومره تفصیل سره رااخیستې او په دې کې خپل مخاطب ته څه پیغامونه لري، په دې هغه وخت ښه پوهېدی شو چې د پیغمبر صلی الله علیه وسلم هغه وینا خپلې مخې ته کېږدو چې د مکې له فتحې وروسته ئې خپلو زړو دښمنانو ته وکړه، کله چې له لس زره فاتح فوځ سره په داسې حال کې مکې ته ننوت چې هیڅا ئې د مقابلې توان په خپلو متو کې نه لیدو، دښمنان ئې یا وتښتېدل او یا ئې د ځان د ژغورلو لپاره هغو پناه ځایونو ته پناه یووړه چې پیغمبر علیه السلام ټاکلي وو، الهي وعدې ترسره شوې، د یوسف د سورې په ترڅ کې چې کومې وړاندوینې شوې وې او پیغمبر علیه السلام ته دا ډاډ او اطمئنان ورکړی شوی وو چې ستا مخالفین به هم د یوسف علیه السلام د وروڼو په څېر ستا په وړاندې ټیټ سر ودرېږي، همداسې وشول، رسول الله صلي الله علیه وسلم د فتحې په دوهمه ورځ، په داسې حال کې چې د قریشو ټول مغرور سرداران د ده په وړاندې د مغلوبو اسیرانو په څېر، په یوه لیکه، له شرم او خجالت نه ځوړند سرونه ولاړ وو، ده د یوه مهربان او درونده ورور په توګه ورته وویل: له ما نه د کومې معاملې توقع کوئ؟ هغوی په ځواب کې وویل: له خپل کریم ورور نه، چې زمونږ د کریم ورور زوی دی، د عفوې او بخښنې انتظار لرو! له ځنډه پرته ئې وفرمایل: هغه څه در ته وایم چې زما ورور یوسف علیه السلام خپلو وروڼو ته ویلي

وو:
(لاتثريب عليكم اليوم)
اذهبوا وانتم الطلقاء
نن هيڅ ملامتيا دربانديې نه شته،
دومئ تاسو آزاد ياست!

د قصو په اړه د بايبل او قرآن تر منځ نه يوازې له دې پلوه ژور توپيرونه شته چې د قرآن وينا، د بيان اسلوب، الفاظ او جوړښت ئې ډېر دقيق، خوندور او اغېزناك دي، هر لفظ ئې په ډېر دقت سره غوره شوی او په خپل مناسب او ښايسته ځای کې کارول شوی او هر يو خاص مطلب افاده کوي، خو د بايبل داسې چې يوه برخه ئې د بلې برخې متناقض، الفاظ او د جملو ترکيب ئې له رکاکتونو ډك، نه ئې عقلمن انسان منلی شي او نه د ادبي سليقې خاوند ترې خوند اخيستی شي، بلکې له دې پلوه به هم د دواړو ترمنځ ژور توپير وګورئ چې د قرآن قصې ځانګړې موخې او اهداف تعقيبوي، هره قصه د يوه ستر مطلب د ښه توضيح لپاره وړاندې کوي، په هرې قصې کې لارښوونې او درسونه لري، خو د بايبل قصې فقط قصې او شجرې دي، د يوسف عليه السلام قصه ئې يوه ښه بېلګه ده، دا قصه په قرآن کې په دومره ښايسته او خوندورې بڼې کې راغلې چې د قرآن هر مينه وال ئې په ډېرې آسانۍ سره حفظ کولی شي، په عربي هېوادونو کې خو وضعيت داسې دی چې اکثر امامان په دې خاطر په لمانځه کې د دې سورې له قرائته ډډه کوي چې که احياناً په کې غلط شي نو له ډېرو خواوو به فتحه ورکول کېږي. په همدغې خوندورې او آسانې سورې کې د الله د لارې مجاهدينو ته هومره ژورې او پراخې توصيې او لارښوونې شوې چې هر مجاهد ته ئې يادول ضروري برېښي.

دا هم د قرآن يو ستر اعجاز دی چې د نزول له نېټې تر ننه په مليونهاوو خلکو هغه حفظ کړی، تاسو به په ټولې نړۍ او ټول بشري تاريخ کې هيڅ داسې مذهبي او غير مذهبي، د شعر يا د نثر کوم کتاب ونه مومئ چې د قرآن په اندازه حافظان ولري!! د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: دا ولې تاسو په خپل اوړده تاريخ کې د بايبل محدود شمېر حافظان هم نه لرئ؟!! ځواب ئې څرګند دی؛ انسان هغه کلام ژر

حفظ کولی شي چې د زړه دړه ئې ورته پرانیستلې شي، له عقل سره ئې اړخ ولګوي، محتوی ئې لوړه او د الفاظو ترکیب ئې خوندور وي، باور وکړئ چې ما په ټول بایبل کې یوازې د داوود مزامیر داسې ومومندل چې څه نا څه د انسان د زړه دروازه ورته خلاصه شي او په هغه کې معنوي او ادبي خوند او ښکلا احساس کړي، له دغو څو پاڼو پرته نور په ټول بایبل کې څوک دا خوند او ښکلا نه شي موندلی.

یوسف علیه السلام د خپلو وروڼو له خبرو پوه شوی وو چې عزتمن پلار ئې د ده په فراق کې ړوند شوی، خو دی په داسې موقعیت کې نه وو چې مصر پرېږدي او د خپل ګران پلار لیدو ته ورشي، د قرآن له وینا معلومېږي چې په دې وخت کې دی د مصر د واکمنۍ پر تخت ناست وو، خو د بایبل وینا دلته هم د نورو مواردو په څېر له تناقضاتو ډکه ده، یوې خوا ته د یوسف علیه السلام د وروڼو له قوله داسې حکایت کوي: پلار ته ئې وویل: یوسف ژوندی دی او د ټول مصر حاکم دی، خو له بلې خوا وروسته لیکي چې یوسف د فرعون حضور ته ورغی او ورته وئې ویل: زما پلار او وروڼه له خپلو رمو، ګلو او هر څه سره چې درلودل ئې له کنعانه دلته راغلي او په جوشن کې ځای په ځای شوي، خپل هغه پنځه وروڼه ئې هم ورمعرفي کړل چې له ځان سره ئې راوستي وو!! د بایبل په وینا کې نه یوازې له دې پلوه تناقض شته چې وروڼو ته ئې هغه خبره منسوبوي او بیا دا خبره کوي؛ بلکې له دې پلوه هم چې وایي: پلار او وروڼه له رمو، ګلو او هر څه سره راغلي، په داسې حال کې چې له دې د مخه ئې په وار وار لیکلي چې له ډېرې لوړې او فقره ئې د مرګ وېره وه!! څوک چې ګلې او رمې لري ولې به د غلو دانو لپاره خپلې ګانې خرڅوي، قحطي خو تر انسانانو مخکې ځاروي ځیې، مالداران هغه وخت له ستونزو، لوړې او فقر سره مخامخ کېږي چې خپل ځاروي له لاسه ورکړي. د مصر د پاچا لپاره د فرعون نوم راوړل په خپله یوه غلطي ده ځکه د غرب د دائرة المعارف له مخې هم په دې وخت کې د مصر پاچایان د فرعون په نامه نه یادېدل.

یوسف علیه السلام خپلو وروڼو ته وویل: زما دا کمیس له ځان سره یوسئ او د پلار پر مخ ئې وغوړوئ، چې سترګې ئې روښانه شي، بیا ټوله کورنۍ زما خوا ته

راولئ. د ده احساس دا وو چې پلار ئې په دې وجه د خپلو سترګو نور له لاسه ورکړی چې د ګران زوی د مرګ خبر ئې په داسې حال کې اورېدلی چې په وینو سور څیرې کمیس ئې مخې ته پروت وو، دا د ده مهربان بوډا پلار ته درنه ناڅاپي صدمه وه، د ده پر زړه او دماغ دا سخت ګوزار د دې باعث شوی چې له امله ئې د سترګو نور له لاسه ورکړي، یوسف علیه السلام په خپل پیغمبرانه فراست سره وانګېرله چې د زوی د ژوند زېری او هغه کمیس چې د زوی بوی تري احساسېږي، دا به هغه لویه صدمه جبران کړي چې له امله ئې د پلار سترګې بې نوره شوې. نو ځکه ئې په اطمئنان سره وویل: یأت بصیراً: سترګې به ئې روغې او روښانه شي.

دلته قرآن د یعقوب علیه السلام په اړه یوې داسې خبرې ته اشاره کوي چې خاصه توجه غواړي، قرآن کریم یعقوب علیه السلام د یوه درانه او حساس شخصیت په توګه معرفي کوي، داسې چې له مصره کاروان د ده د ورک شوي زوی له کمیس سره راخوځېږي، لا له مصره ډېر نه دی لرې شوی چې دی په کنعان کې د خپل زوی د کمیس بوی احساسوي، خو بایبل بیا د ده په هکله داسې وایي: زامنو ئې ورته وویل: یوسف ژوندی او د ټول مصر حاکم دی!! خو ده تر هغه په دې خبرې باور نه کاوو چې ګاډی ئې ولیدې!! قرآن داسې فرمایي:

{qB% ÇÏÈ ßrÅÏÿêb& wQ9 #ÏqãxƒÍ ÅÅ¥ 'ÎÒÏdqÇš^ $% ÞÈÏSM=Áù $Ï9r

Å?ÏÏ ¾ïîÒÔr 4?ã ç9)Ï ÞÈÏ=6ÏSä!` b& $Ï=ù ÇÏÈ Éƒ‰)ÏSš• î»=Ê '9 7ÑÎ «¦ $?

R/'»ƒ {qB% ÇÏÈ šc qÏ=è? Ÿw $B «¦ $ `Ï ß=æ& ÞÒÎ Ïà6 È@Ï Ï9& A$% #ŽÃ/

qè ½çÑÎ ÞÎ Ïà9 ëÏÓGÐ& š' Ô™ A$% ÇÏÈ ûüÏÜ»z $Žä $ÑÎ $Z/qÈ $Z9 ëÏÓGÐ$

ÇÏÈ ÐšÏm§Ï$Îqã¾ó¹Ï$ یوسف: ۹۴-۹۸

کله چې کاروان له (مصره) لرې شو؛ نو پلار ئې وویل: که مې بې عقله ونه ګڼئ زه خو (ننۍ) د یوسف (علیه السلام) (خوږ) بوی احساسوم! ورته وئې ویل: په خدای قسم چې ته په خپلې پخوانۍ اشتباه کې یې (زاړه خیالونه دې غلطوي)!! نو کله چې زېری ورکوونکی قاصد راورسېد او (د یوسف) کمیس ئې د ده پر مخ وغوړاوو ناڅاپه ئې

سترګې رنړې شوې، وئې ویل: نه مې وو درته ویلي چې د الله تعالی له لورې د راکړل شوي علم په وجه په هغه څه پوهېږم چې تاسو پرې نه پوهیږئ. دوی وویل: پلاره! زمونږ (د ګناهونو لپاره له الله تعالی نه) بخښنه وغواړه، یقیناً چې مونږ خطا کاران وو. وئې ویل: ژر به له خپل رب نه بخښنه درته وغواړم، بې شکه چې هغه مهربان بخښونکی دی.

کله چې کاروان له مصر نه د کنعان په لور وخوځېد او له ښار نه لږ څه لرې شو، د یوسف علیه السلام پلار وویل: نن مې د یوسف علیه السلام بوي ترسپړمو کېږي، هیله من یم چې د ډېر سپین ږیرتوب له لامله مې په کم عقلتوب متهم نه کړئ، د کورنۍ غړو ته په دې خبرې پوهېدل او باور کول ګران کار وو، په ډېر تأکید سره ئې ورته وویل: اشتباه کوې، تېر وختونه دریادېږي، ستا د خیال په فضا کې د تیرو وختونو یادونه، د کوم غولوونکي بوی احساس درکوي، ته ئې د یوسف علیه السلام خوږ بوی ګڼې!! لازیات وخت نه وو تېر شوی چې ناڅاپه زېرې ورکوونکی را ورسېد او د یوسف علیه السلام کمیس ئې د پلار پر مخ وغورځاوو او په همدې سره د زوی له ښېلتونه راتوکېدلی د ځګر داغ جوړ او ړندې سترګې روښانه شوې، نو د کورنۍ غړو ته ئې مخ کړ او وئې ویل: ما درته نه وو ویلي چې زه له الهي علم نه په هغه څه پوهېږم چې تاسې پرې نه پوهیږئ، ما دا احساساوله چې یوسف علیه السلام ژوندی دی او آخر به ئې وګورم، درته ویل مې چې ولاړ شئ او دواړه ولټوئ او له الهي رحمته مه ناامېده کېږئ، درته ومې ویل چې د یوسف علیه السلام عطر مې تر سپړمو کېږي، تاسې نه منله، دا دی ټولې خبرې رښتیا وختې او حقیقت ئې درته څرګند او ښکاره شو!!

دا جریان د هغه فراست او پوهې حقیقت په واضحه توګه څرګندوي چې الله تعالی ئې خپلو پیغمبرانو او اولیاوو ته ورکوي او ښیي چې هغوی پر غیب علم نه لري، خو د غیب له عالمه داسې وړمې احساسوي چې سرچینه او لوری ئې ورته څرګند نه وي، کله دا وړمې په ویښه احساسوي او کله په خپلو خوبونو کې د غیب له عالمه پیغامونه ترلاسه کوي، خو دا (علم) نه بلکې (احساس) وي، دا احساس د

ظاهري پنځګونو حواسو کار نه دی، مرجع او سرچینه ئې څرګنده نه وي، بنده پرې هیڅ تسلط نه لري، د پټو حقایقو وړمې ئې په خپلو څپو سره احساس راوپاروي، نه پوهېږي دا احساس څنګه ورسره راپیدا شوی؟!! د دې احساس واګې د انسان په اختیار کې نه وي، نور هم په دې نه شي قانع کولی چې په دې احساس کې ورسره شریك شي، هماغسې لکه چې یعقوب علیه السلام یو وخت نه شو کولی څو مټره آخوا په کوهي کې د یوسف علیه السلام له لوېدو خبر شي؛ خو بل وخت په ډېر لرې واټن کې، له مصر نه د کنعان په لور د کاروان له خوځېدو سره سم د خپل زوی د کمیس بوی احساسوي، خو نه په دې باندې پوهېږي چې دا بوی له کومه راځي او نه په دې چې ولې نن دا احساس ورسره راپیدا شوی، منبع ئې کومه او لوری ئې کوم دی او نه نورو ته په پوره ډاډ او اطمئنان سره کومه خبره کولی شي، کله چې غواړي د خپلې کورنۍ له غړو سره خپل ننني احساس شریك کړي، زړه نا زړه ورته وایي: که مې په کم عقلۍ متهم نه کړئ زه نن د یوسف بوی احساسوم!! ګورئ چې دکورنۍ غړي ورسره توافق نه کوي او په ښکاره ډول او په پوره تأکید سره ورته وایي: اشتباه کوې، تیر وختونه دریاد ېږي!!

ښایي ستاسو د هر یوه په ژوند کې کله داسې واقع شوي وي چې زړه مو ناڅاپه د یوې پېښې د رامنځ ته کېدو خبر درکوي او تاسو له کوم خاص دلیل نه پرته د کومې پېښې انتظار کوئ، ناڅاپه وینئ چې ستاسې د زړه احساس رښتیا ثابت شو او ستاسو انتظار پر ځای وخوت، مثلاً دخپلې کورنۍ له غړو سره ناست یئ، یو تن وایي: ګومان کوم چې ورور جان به مې نن یا سبا له سفره راشي، د کورنۍ نور غړي وایي: نه، هغه لا د راتګ نیت نه لري، دی ورته وایي: هو! زه هم همداسې انګېرم، خو نه پوهېږم چې ولې مې زړه راته وایي چې هغه له سفره راځي!! ناڅاپه وینې چې حدس ئې صحیح وخوت، ورور ئې د محاسباتو او انګېرنو خلاف او د احساس سره سم راغی!! ممکن نه دی چې دا احساس دې محض یو تصادف وي، ښایي د هغو کسانو شمېر لږ نه وي چې دې ته د تصادف په سترګه ګوري، خو د قرآن له دغو ویناوو معلومېږي چې دا تصادف نه دی، دا چې په څو پر له پسې مواردو کې د یعقوب علیه السلام (احساس) سم او د حقیقت مطابق خېژي، دا ښیي چې په انسان

کې د ده له پنځو حواسو نه علاوه د احساس داسې يوه (ملَکه) شته چې د راتلونکو پېښو نه اطلاع ترلاسه کوي، خو په داسې توګه چې نه د دې پيغامونو له لوري او منبع خبر وي، نه کوم سلطه پرې لري او نه د ده په امر او هغه وخت چې دی ئې غواړي ورته راځي.

دا احساس او اړوند ملکه ئې په تقوی سره وده کوي، په پيغمبرانو، پرهېزګارانو او صالح انسانانو کې کمال ته رسېږي، دوی ته داسې فراست ورپه برخه شي چې نه يوازې د ملمع، ګرانو، پېچلو او مبهمو خبرو په حقيقت پوهېدل ورته آسانوي بلکې د ملمع او غولونکو څېرو تر شا پټ زړونه او د هغوی موخې پېژندی شي، د يعقوب عليه السلام په قصې کې مونږ ته د دغه حساس لرې ليد څو بېلګې مخې ته راغلې.

زامن ئې ډېر وروسته پوه شول چې دوی هم د يوسف عليه السلام په اړه اشتباه کوله او هم د خپل پلار په اړه، د پلار په وړاندې پر خپلو غلطيو اعتراف کوي او ترې غواړي چې له الله تعالی نه ورته بخښنه وغواړي.

د قرآن له وينا معلومېږي چې يوسف عليه السلام له ښاره بهر، د خپلې کورنۍ د استقبال لپاره منتظر ولاړ وو چې راورسېدل، مور او پلار ئې په خپلې ګاډۍ کې، خپلې خوا ته کښېنول او د ښار په لوري وخوځېدل، د قرآن وينا داسې ده:

ÇïÈ ûüŽB#ä ª! $ä$© bÎ ŽÇ Ï {qèz ŠA%r ïŕq/& ïøÎ # r#ä # ïqã4?ã {qèz Š $Ø=ù

@ï% `Ï ‘ »ƒãâ@ƒŕÙ # ‹ »d ÏM/'»ƒ A$%r #%ÉÏ ½ç9 {r»z r Ä ëï$'?ã ïŕq/& ì ù‘r

.`Ï Ŕ7ï$`Ï Nãî ä! `r Çõ9$`Ï Ó_ •ž& Ø Þî ` ¡ô& %r $ym 'Îŕ $g=è_ %

Ð Šîè$qè ½ç Î â± „ $Jj ✻ ‹Ü9 'Îŕ Ïb Þ† Îq=ž Î û/r ÓÍø ß»Üœ9$ø“ b& Ï‰è/

•Ü$ù Ï] ƒß%nŗ$è ƒŕÙ `Ï ÓÍFð=ãr Å ùï$ `Ï ÓÍF?#ä % é ‘ * ÇÈ ãÅtø$

ÓÍ ÅÅr $ÙÎóã ÓÍ@? í•ÅÝ$ $‹Ŗ‰9$ 'Î ¾ÇÍr MR& ÇÙ öŗ$ ÏN°q»J¡ 9$

ÇÈ ûüÅÎ»Á 9$Ï

یوسف: ۹۹-۱۰۱

نو کله چې د یوسف علیه السلام محضر ته ننوتل، مور او پلار ئې په خپلې خوا کې کښېنول او وئې ویل: که خدای کول په ډاډ او امن سره مصر ته داخل شئ. او خپل مور او پلار ئې تخت ته لوړ کړل او ورته په سجده شول او وئې ویل: مهربانه پلاره! دا هماغه زما د پخواني خوب تعبیر دی چې پالونکي رب رښتونی کړ او له ما سره ئې هغه وخت هم احسان وکړ چې له زندانه ئې وایستم او تاسو ئې له بېدیا دلته راوستلئ، وروسته له هغه چې شیطان زما او زما د وروڼو تر منځ شخړه راولاړه کړه، بې شکه چې زما پالونکی رب د هر څه لپاره چې وغواړي لطیف دی، (په لطافت او دقت سره ورته رسي هیڅ څه ئې مخې ته نه شي خنډ کېدی) یقیناً چې هغه باحکمته پوه دی. زما پالونکیه! پاچاهي دې راکړه او تأویل الاحادیث دې رازده کړ، د آسمانونو او ځمکې خالقه! ته مې په دنیا او آخرت کې مولا او کار جوړوونکی یې، ما مسلمان وفات کړه او له صالحانو سره مې یو ځای کړه.

په دې آیتونو کې په لږ دقت سره څو اساسي مطالب زمونږ تر سترګو کېږي:
الف: یوسف علیه السلام د خپلې کورنۍ د استقبال لپاره له ښاره بهر وروتلی.
ب: پلار او مور ئې په خپلې خوا کې په داسې وسیلې کې کښېنولي چې د لارې په اوږدو کې ورسره یو ځای وي.
ج: په ټولې لارې کې هم او په ټول مصر کې هم داسې خاص امنیتي تدابیر نیول شوي چې آثار او نښې نښانې ئې له واریه ښکاري او یوسف علیه السلام هغه ته په اشاره سره خپل مور او پلار ته وایي: د خدای له غوښتنې سره سم په امن او امان سره ښار ته ننوځئ.
د_ د دې آیتونو له الفاظو او په خاصه توګه د (العرش) او (الملك) له الفاظو په وضاحت سره معلومېږي چې یوسف علیه السلام اوس د مصر پاچا دی او د مصر اقتدار په بشپړه توګه د ده په واك کې دی.
هـ: مخامخ شاهي مانۍ ته تللي او هلته یوسف علیه السلام خپل مور او پلار پرشاهي تخت کښېنولي او په خپله له تخت نه لاندې ودرېدلی او د هغوی احترام ئې پر ځای کړی، خو مور، پلار او وروڼو ئې دی د دې درناوي وړ او مستحق ګڼلی

او هغه ته ئې د تعظیم مراسم په ځای کړي. مفسرین د (خروا له سجداً) په تفسیر کې لاندې مختلف نظریات لري:

• ځینې په دې باور دي چې د یوسف مور، پلار او وروڼو ئې د شکرانې سجده وکړه او الله جل جلاله ته په سجده شول، خو د یوسف لپاره او د هغه نعمت په خاطر چې الله جل جلاله د یوسف په وجه پر دوی پېرزو کړ.

• ځینې په دې عقیده دي چې له اسلام نه په مخکې شرایعو کې د تعظیم سجده د غیر الله لپاره روا ګڼل کېده، خو اسلام د غیر الله لپاره هم د عبادت او هم د تعظیم سجده حرام وګرځوله او فقط د خدای جل شانه لپاره ئې ځانګړې کړه؛ ګواکې د یوسف مور، پلار او وروڼو یوسف علیه السلام ته د تعظیم سجده کړې نه د عبادت سجده.

• د مفسرینو یوه بله ډله په دې عقیده ده چې سجده؛ پر ځمکې باندې د تندي ایښودلو او د چا په پښو کې د لوټدلو په معني، په هیڅ آسماني شریعت کې غیر الله ته جایز نه وه، په مخکنیو شرایعو کې هم د هغې د جواز هیڅ سند نه شو موندلی، هغوی وایي چې نه ښایي په هر ځای کې سجده پر ځمکې باندې د تندي ایښودلو په معنی تعبیر کړو؛ لکه چې په قرآن کې د لمر، سپوږمۍ، ستورو، ونو، غرونواو ... سجده په مکرر ډول راغلې؛ خو د نوموړو موجوداتو دا سجده په هغې معنی نه شو اخیستی چې ګواکې دوی سر پر ځمکې باندې ایښی، ځکه دا موجودات نه شمزۍ لري، نه ملا او نه هم زنګنونه چې د دغو غړو په وسیله رکوع ته لاړ شي او بیا سجده وکړي او نه وچولی لري چې پر ځمکه ئې کېږدي، د هغوی د سجدې معنی الله ته له کامل انقیاده پرته بل مفهوم نه شي درلودی، همدارنګه یوسف علیه السلام ته د مور، پلار او وروڼو سجده د تعظیم او انقیاد اظهار وو نه د عبادت سجده او نه د هغه پښو ته د پرېوتلو سجده، که تېرو بحثونو ته لږ ځیر شو او د یوسف علیه السلام هغه (رؤیا) په پام کې ونیسو چې لمر، سپوږمۍ او یوولس ستوري ئې د ځان په وړاندې د سجدې په حالت کې لیدلي وو او نن د دغې صحنې د مشاهدې پر وخت وایي: ګرانه پلاره! دا زما د هغه پخواني خوب تعبیر دی چې زما پالونکي رب رښتونی کړ، دا ښیي چې د ویښې سجده به د خوب (رؤیا) سجدې

ته ورته وه، حتماً به د دواړو ترمنځ څه شباهت وو، نه هغه تندی پر ځمکې ایښودل وو او نه دا.

• یوسف علیه السلام د دې حالت په لیدو سره فرمایي: پالونکي خدای مې پر ما احسان وکړ (پر خپلو ښېګړو ئې ونازولم)، زه ئې له زندان نه بهر کړم او دغه مقام ته ئې ورسولم، تاسې ئې له صحرا نه دلته راوستلئ، وروسته له هغه چې شیطان زما او زما د وروڼو تر منځ نزاع را منځته کړه، زما رب جل شانه چې دکوم کار اراده وکړي په لطافت او دقت ئې تر سره کوي، هغه باحکمته پوه دی. په دې څرګندونو کې هم څو ټکي د غور وړ دي:

الف: د خپل پالونکي خدای په نعمتونو، احسان او عنایت اعتراف کوي او د دې پر ځای چې قدرت ته رسېدل او نعمتونه ترلاسه کول د خپلو هڅو، کمال او لیاقت نتیجه وګڼي، برعکس هغه الهي احسان بولي.

ب: د ده خوا ته د وروڼو په شمول د ټولې کورنۍ راتګ لوی نعمت انګېري، یعني دا چې هغه نه یوازې ټولې جفاګانې هېرې کړي دي، بلکې دا الهي پېرزوینه او احسان ګڼي چې نن ئې وروڼه په څنګ کې دي، له همدغه ځای نه کولی شو په دې پوه شو چې یوسف علیه السلام ولې له خپلو وروڼو سره هغه چلند کاوو، په ډېر احتیاط سره خوځېدو، نه ئې غوښتل چې ژر او له وخت نه مخکې ځان دوی ته معرفي کړي؛ ځکه هغه داسې انګېرله چې ښایي له مقدماتي کارونو نه مخکې ځان معرفي کول به د وروڼو د حسادت او کینې د راپارېدو سبب شي او د ده خوا ته له راتلو به ډډه وکړي.

ج ـ هغه د خپلو وروڼو او ځان ترمنځ د منازعې او شخړې عامل شیطاني لمسونې او تحرکات ګڼي او په دې اړه د بحث په دوران کې اول ځان ته ګوته نیسي او وروسته د وروڼو نوم اخلي؛ دا په خپله یوه ظریفه نکته او حساس ټکی افاده کوي او ښیي چې له وروڼو سره په معامله کې څومره محتاط دی او څنګه له هر هغه عادي حرکت اومعمولي اشارې نه چې د دوی د احساساتو په ژوبلېدو منتج شي، ځان ساتي.

د ـ وایي: په دې ټولو پېښو کې الهي حکمت مضمر وو، حکیم خدای غوښتل چې په دې توګه ما له بېدیا نه مصر ته راولي او د مصر واکمني راوسپاري. یعني هغه نه

یوازې دا چې تېر هېر کړي او د خپلو وروڼو جفاګانې ئې په بشپړه توګه له پامه غورځولې اوهیڅکله هم د غچ په فکر کې نه دی؛ بلکې نوموړې پېښې او لوړې ژورې، داسې عادي او طبیعي پېښې ګڼي چې مخکې له مخکې مقدر شوې او له الهي مقدراتو سره سم د ده مخې ته راغلې، د الله تعالی په لطف او توفیق تري تېر شوی او دغه اوسني مقام ته رسېدلی دی.

عظیم الشأن قرآن د یوسف علیه السلام دا له عبرتونو، پندونو او لارښوونو نه ډکه قصه د ده په جامع دعا پای ته رسوي: د دعا په پیل کې د الله جل جلاله پر دوو نعمتونو چې دی ئې پرې نازولی اعتراف کوي: (زما ربه! پاچاهي دې راکړه او تأویل الاحادیث دې راوښود) او دا همغه (حکم) او (علم) دی چې الله جل شأنه ئې له انبیاوو او د دوی له صادقو پلویانو سره د ورکړې ژمنه او وعده کړې ده، بیا الله جل جلاله په دنیا او آخرت کې خپل مولا او کار جوړوونکی بولي او ورپسې له الله جل شأنه څخه غواړي چې د ژوند تر پایه پورې همدغسې مطیع او منقاد پاتې شي او مرګ هغه وخت او په هغه حالت کې ورته راشي چې په بشپړه توګه خپل رب ته تسلیم، فرمان وړونکی او منقاد وي او په پای کې ئې د الله د صالحو بنده ګانو په کتار کې د ودرېدو او د هغوی مقام او منزلت ته د رسېدو افتخار په برخه شي.

په دې سره قرآن مونږ ته د صالح مشرانو ځانګړتیاوې رابنیي او د دوی او د فاسدو واکمنانو تر منځ ژور توپیرونه راپه ګوته کوي، دا د دوی لومړۍ ځانګړتیا ګڼي چې اقتدار ته رسېدا ئې له خپل رب نه بغاوت ته نه شي هڅولی، اقتدار غرور او مستي نه په کې راولاړوي او د دې سبب نه ګرځي چې د خپل رب له اوامرو سرغړاوی وکړي، ځان له قانون نه اوچت وګڼي، ضوابطو او مقرراتو ته التزام ونه لري او په خپله د قانون او شریعت ځای ونیسي؛ بلکې دوی داسې دي چې د قدرت په لوړو پوړو کې له نورو او تر مخکښي وخت نه لازیات شریعت او قانون ته التزام لري او ورته غاړه ږدي، دوهمه ځانګړتیا ئې هغه تل پاتې تمنا وي چې دوی د صالح کسانو په قطار کې وي او صالح کسان د دوی په خوا کې. هر مشر له خپلو ملګرو او د ملګرو د څرنګوالي په اړه د ده له هیلو او تمنیاتو نه پېژندی شئ، د کوم مشر چې ملګري او مشاورین نېک او صالح وي او غواړي چې صالح ملګري او نېک

مشاورين ئې په څنګ کې وي، هغه صالح مشر دی، نېك کسان به په چارو ګماري، له دې نه به ځان ساتي چې ظالم چارواکي پر خلکو مسلط کړي، نه پرېږدي چې هغه خاينې او مکارې څېرې ئې په (بطانه) کې شامل شي او د ده شا و خوا ونيسي، چې درباروتو او واکمنانو ته د تقرب او نژدې کېدو په لارو چارو پوه دي او په غوړه مالي، چاپلوسي او چالاکي سره ځان دربار ته رسوي، لوړو مقاماتو ته د رسېدو په سوړو بلد دي او په دې لار کې له هيڅ ذلت او رذالت نه ډډه نه کوي. د بد مشر خوا کې به بده (بطانه) او ناصالح ملګري او مشاورين وګورئ، هغه چې له ناروا وو لارو مخکې تللي، تر دربار پورې رسېدلي، د مشرانو شا وخوا ئې نيولې، د دربار قرب او نږدې والي شهرت او قدرت ورپه برخه کړی او په همدې سره ئې د ناروا ګټو ترلاسه کولو لارې ځان ته پرانيستې دي.

قرآن چې په کومې موخې دا قصه رااخيستې او د کومو مهمو مطالبو د اثبات او ښه توضيح او د يوه تاريخي مثال په ترڅ کې ئې د بيانولو لپاره زمونږ مخې ته ايښې، د قصې په پای کې ئې داسې بيانوي:

brãØ¿ Ùèr Ùèr•Ø« {¿ãíd« Ø¿ ÙÍ¢‰9 MŸä$Br 7 øÎ ï‹ïmq¿É øóÙÙ$6Ñ« ôÙ 7Ï°Œ

qèl Þî @« ôÙ ïøã óß¿éó¿ $Br ÇïÈ ûüŸÙ¤ßÎ Mô •m ü¿r Ä $Ÿ9$¿ÿò2 « $Br ÇïÈ

$kÖæ šc r³ßƒ ÇJ öŒ[$ ÏN°q»J¡¡ 9$ 'Î ƒ#ä ôÙ ûÉŸ2 r ÇïÍÈ ûüÏ»è¿ö ö¿2 Ë ¼vÎ

b« {¿ÆÙ'ù« ÇïÈ bq¿ÎôÞ Nèr ¼vÎ «‹ $Î Nè¿ÿò2 « ßÙ¤ã$Br ÇïÈ bq¿Ê Ìèã $k]ã Ùèr

Ø¿È ÇïÈ šc r¿ß¿„ ẅ Ùèr ƒŒ¤ó/ ¿ã$¡¡ 9$ÙÙÃÏÜ ¤« «‹ $É #‹ ã ôÙ ¤«Ë»î ÙÙÃÏÜ

`Ù ß¿« $Br «‹ $`»s ß¿r ÓÍ¿è6?$ÇBr ß¿« ¤ž•Á / 4?ã «‹ $'‹Î {¿ãš« Þ¤Ï™ ¾íÉ»d

 # •¿Ù$È¿ed« ôÙ NÍØÎ ÚÇq¿ÙZ¼ `Í ¼vÎ š• Î¿« `Ù $Z¿Ü"Ø« $Br ÇïÈ šú üÍÎô ß¿$

í•ÅŸ$#$!r ôÎ¡Ø¼ `Ù ûÜ¼ß¿è7É¿ã šc ¼. # ø {r¿ÆZŠù ÇJ öŒ[$ † Î{r¿ÅŸ„ Ó÷ù«

ß¿¼ Ù¿Å« {¿ßr ã¿Ï°9$ § «øƠ$#ŒÎ éŒm ÇïÈ bq¿É¿? Ÿ¿ù« {¿Ø)7$šú ïŸ¼Ø ¿ÙZ

Ç¨È ûüBÌ÷ð ŒŠQ¢)Œ§Çã $ZŒÙ Š•ãŵr ât±®` B ÓŒÆã $R¢Ç R ŒdäŠ_ {q¢É2

`Å6 »9r 2" ŽIÿãŠZ¢Ÿ‰n b¼. $B É»6Œ{$ 'íŗ¢ ¤ŒÆ ŒîÃ Á¼ 'Î šc ¼. ß)9

Ç¨È bqãBsãõ¢)Ÿ¢q' r " ‰dr ãó« è2 ¢‹ÁÿŸ?r Ÿƒ‰ƒ û¨/ " Ÿ¼$, ƒŸ‰éÁ?

یوسف: ۱۰۲-۱۱۱

دا د غیب خبرې دي چې په وحي سره ئې تا ته درښیو او ته هغه مهال د دوی په څنګ کې نه وې چې د کار (په اړه ئې خپلې رأیې) راغونډې کړې او په داسې حال کې (سره سلا) شول چې پټ تدبیر او توطئه ئې جوړوله. ډېرى خلك داسې دي چې که ته هر څومره (د دوی پر هدایت باندې) حریص وې ایمان نه راوړي. او ته (د دعوت په عوض کې) کومه بدله نه تري غواړې، دا خو عالمیانو ته له پنده پرته بل څه نه دی. او په آسمانونو او ځمکې کې څومره داسې نښې، نښانې شته چې دوی پرې تېرېږي (ویني ئې او احساسوي ئې) خو دوی (له اعتناء او تامل نه پرته) مخ تري اړوي. او ډېرى ئې پر الله ایمان نه راوړي؛ مګر دا چې شرك کوونکي وي. آیا له دې ځان خوندي ګڼي چې د کوم الهي عذاب سیورى پرې وغورځېږي او یا قیامت په داسې حال کې ناڅاپه پرې راشي چې بې خبره وي. ورته ووایه: همدا مې لاره ده، د الله لور ته په بصیرت سره بلنه ورکوم، زه هم او هغه هم چې زما متابعت کوي او زه له مشرکانو څخه نه یم. او له تا نه مخکې مو چې له کلیوالو نه څوك لېږلي او وحي مو ورته کړې له سړو پرته بل څوك (فرشتې) نه ول؛ آیا د ځمکې پر مخ نه دي ګرځېدلي او نه ئې دي لیدلي چې تر دوی د مخکنیو پایله څنګه وه؟ او د استوګنې اخروي ځای خو د هغو لپاره ډېر غوره دی چې تقوی ئې کوله، آیا تعقل نه کوئ؟ تر هغه چې پیغمبران ناامېده شوي او انګېرله ئې ده چې درواغجن انتظار تېر ایستي دي، ناڅاپه زمونږ نصرت او مرسته وررسېدلې او هغه څوك ژغورل شوی چې مونږ غوښتل او زمونږ عذاب له مجرمینو نه شي ایسارېدی. یقیناً چې د دوی په قصو کې د عقل خاوندانو ته ځانګړې پند او عبرت (پروت)دی، دا هسې له ځانه جوړه شوې وینا نه ده، بلکې تر ځان د مخکنیو تصدیق او تائید دی او د هر څه تفصیل او د ایمان راوړونکو لپاره لارښود او رحمت.

د يوسف عليه السلام د قصې له راوړلو نه د قرآن موخه دا وه چې د پورتنيو مهمو مطالبو تاريخي بېلګې زمونږ مخې ته کېږدي، د دغو مطالبو شرح او تفصيل دا دی: د دغو آيتونو د نازلېدو پر مهال او هغه وخت چې رسول الله صلي الله عليه وسلم د يوسف عليه السلام د قصې مختلفې او حساسې برخې او لوړې ژورې خلکو ته بيانولې؛ نو د دې قصې د اتلانو له پيدا ېښت او وفاته نږدې ۲۵۰۰ کلونه تېر شوي وو، دا قصه له ټولو دغو تفصيلاتو سره او هغسې چې پيغمبر عليه السلام خلکو ته بيانوله نه په کوم کتاب کې موندل کېده او نه په خلکو کې له يوه نه بل ته ويل کېده، پيغمبر عليه السلام په ليك لوست بلد نه وو چې له کوم کتابه ئې اقتباس کړې وی، مخکنيو مسخه شوو مذهبي کتابونو په ډېرې غلطې بڼې کې وړاندې کړې وه، پوښتنه دا ده چې پيغمبر عليه السلام څرنګه دا له عبرتونو ډکه تاريخي قصه په دومره دقت او تفصيل سره او په داسې اغېزناکې بڼې کې وړاندې کړه؟ څنګه وتوانېدو چې د دې قصې په ترڅ کې له يوې خوا د مکې د هغه مهال وضعيت انځور کړي، له بلې خوا هغه څه په اغېزناکه توګه بيان کړي چې د ده او مخالفينو تر منځ تېرېدل او له بلې خوا د دعوت مخالفين د دې عبرتناکې قصې په هېنداړې کې خپله څېره او راتلونکې وګوري او خپلې پاېلې او محتوم برخليك درك کړي، متوجه شي او عبرت واخلي؟ او څنګه د دې قصې ټولې برخې يوه په بلې پسې رښتيانی شوې؟ د قريشو مشرانو هم د يوسف عليه السلام د وروڼو په څېر له رسول الله صلي الله عليه وسلم سره د رڅې او کينې لاره ونيوله، د هغه پر ضد ئې د عناد او دښمنۍ لپاره ملاوې وترلې، په خپلو منځونو کې ئې وويل: يا هغه ووژنئ يا ئې زندان ته کښ کړئ او يا ئې له مکې نه تبعيد کړئ، هغه او ياران ئې له مکې مکرمې نه هجرت ته اړ کړل؛ خو لا زيات کلونه نه وو تېر شوي چې ټول د يوسف عليه السلام د وروڼو په شان، د رسول الله صلي الله عليه وسلم مخې ته ټيټ سر او شرمېدلي ودرېدل او عذر ئې تري وغوښت او ده هم دوی ته د يوسف عليه السلام وينا تکرار کړه: (لاتثريب عليكم اليوم) ؟!!

پيغمبر عليه السلام په دې ټولو خبرو باندې څنګه او له کوم ځای نه پوه شو؟ قرآن فرمايي: دا غيبي اخبار دي چې الله تعالی ئې د وحي په وسيله درښيي، دا

قصه ښيي چې ته په رښتيا د الله رسول يې او الهي وحي ستا لارښوونه کوي، ځکه چې له وحي نه پرته څوك په غيبو باندې نه شي پوهيدی.

تا د دې قصې په ترڅ کې ستر ستر انکار نه منونکي حقايق د خلکو مخې ته ايښي، خو ډېرى خلك داسې وي چې يوازې د حقايقو په ليدو او اورېدو سره ايمان نه راوړي، برهان او استدلال ئې نه شي قانع کولی، د زړه سواندو بلونکو او داعيانو هغه سخت حرص او تلوسه چې د دوی د هدايت په اړه ئې لري، دا هم د دوی د هدايت لپاره کفايت نه کوي او داسې نتيجه نه ورکوي چې د حقايقو په محض ليدلو سره ايمان راوړي او خپل زاړه او غلط افکار او عقايد شا ته وغورځوي، ډېرى خلك له حاکمې وضعې سره جوړ جاړی کوي، د خپلې ټولنې له روان بهير سره خوځي، دې ته ترجيح ورکوي چې له نورو سره اوړه په اوړه پر مخ ولاړ شي که څه هم هغوی په غلطو لارو روان وي، د خپلې زمانې له غوښتنو سره ځان عادي کړي، دا نه خوښوي چې په دوی، د دوی د ټولنې په حالت او په حاکمې وضعې کې بدلون راشي، دعوتګران بايد د دې وضعې په ليدو نااميده نه شي، هغه لږ شمېر خلك چې له حاکمې وضعې سره د ټکر جرأت، همت او شهامت لري او غواړي له رواني بدې وضعې سره مقابله وکړي، د خپلې ټولنې د ځواکمنو جاذبو له اغېز نه د وتلو ځواك په ځان کې ويني او د حاکم نظام په جوړښت کې او د حاکم او محکوم په وضعې کې د بدلون راوستلو ضرورت احساسوي، همدغه خلك د اسلامي نهضتونو د مشرانو او د مصلحو دعوتګرانو لپاره کافي دي، همدوی دي چې په وضعې کې بدلون راولي، د ټولنې د خوځښت مسير بدلوي او بيا هغه مخالف اکثريت هم په دوی پسې روانېږي او د دوی لار تعقيبوي.

ستا د حقانيت د اثبات لپاره دا هم کافي ده چې ته د دعوت په عوض کې له خلکو نه د بدلې او عوض غوښتنه نه لرې او دا د پيغمبرانو عليهم السلام او د صالحو او رښتونو بلونکو يوه ستره نښه ده، په همدې سره يو صالح او حقيقي دعوتګر له يوه ټګمار بلونکي نه بېلولی شو، قرآن کريم له ټولو پيغمبرانو نه دا قول رانقلوي چې خپلو قومونو ته ئې ويلي: له تاسو نه څه طمع نه لرو، اجر او بدله درنه نه غواړو، مونږ د عالميانو له پالونکي رب نه د اجر طمع لرو، د پيغمبرانو عليهم

السلام د مواصفاتو او ځانګړتياوو د بيانولو په ترڅ کې په دې صفت ترکيز او په مکرره توګه د هغه يادونه ښيي چې دا صفت او ځانګړتيا خاص اهميت لري؛ او مونږ دې ته متوجه کوي چې د مشر او لارښود په انتخاب کې بايد دې ته په جدي توګه پاملرنه وکړو او يوازې هغه څوک د مشر او د ټولنې د لارښود په توګه غوره کړو چې نه له خلکو نه مادي طمع لري او نه معنوي، نه دا هيله ترې لري چې وئې ستايي او مداحي ئې وکړي او نه د ځان او د خپلو خپلوانو لپاره د مادي امتيازاتو په فکر کې وي، هغه څوک چې د خلکو لارښوونه خپل ديني مسئوليت او شرعي تکليف ګڼي، اجر ئې له الله تعالى نه غواړي، د حق په لار کې تر نورو زياته قرباني ورکوي، نه دا چې نور خلك قربانۍ ته دعوتوي خو په خپله د نورو د خولو او وينو په بيه له جوړ شوي رنګين دسترخانه تغذيه کېږي، نه هغه چې غواړي خلك د دوی د چړچو او عياشيو په پښو کې ذبح شي، د دې لپاره قرباني ورکړي چې دوی جاه او جلال ته ورسېږي، نه هغه چې غواړي په جامو او خوړو کې تر نورو امتيازات ولري او د اوسېدو ځای ئې تر نورو غوره او مرفه وي.

په آسمانونو او ځمکې کې ډېرې داسې خورې ښې ښکلې نښانې تر سترګو کېږي چې د زمانې په اوږدو کې په وار وار ځان ښيي، رابښکاره کېږي او اوړي را اوړي چې انسان د الله تعالى په لوري بلي، حق ته بلنه ورکوي، د کفر له بدو پايلو نه وېرول کوي او عبرتناکې پايلې ئې انسان ته انځوروي؛ خو ډېرى خلك د دغو ښو ښکلو نښانو تر څنګ په بې پروايۍ او بې باکۍ سره تېرېږي، نه فکر په کې کوي او نه عبرت ترې اخلي.

که چېرې انسان د خپل چاپيريال ښکارندو مظاهرو ته لږ ځير شي او د خپلو کړنو په تاريخي بېلګو لږ غور او فکر وکړي، په زرګونو بلونکي او داعيان به په کې مومي چې دى د الله تعالى لوري او لارې ته دعوتوي او د سمې لارې په تشخيص او ټاکنې کې ئې مرستې ته ورځي. خو ډېر لږ کسان دا کفايت او اهليت ترلاسه کوي، د دغو محدودو وګړو له جملې نه چې ايمان راوړي، ډېرى ئې مشرك شي او خپل ايمان د شرك په ګندګيو لړي، ځينې ئې داسې وي چې د الله تعالى په څنګ کې له غير الله نه هم طمعه لري، مرسته ترې غواړي او د هغوی کورګي ته پناه

وړي، ځينې ئې له غير الله نه داسې وېرېږي لکه له الله تعالى نه، ځينې ئې له غير الله سره داسې مينه کوي چې داسې مينه او محبت يوازې له الله تعالى سره نښايي، يوه ډله ئې د غير الله په وړاندې داسې منقاد او فرمان وړونکي وي چې داسې انقياد له الله تعالى پرته بل چا ته جواز نه لري... د مشرکو وګړو په پرتله د هغو سوچه او مخلصو مسلمانانو شمېر چې ايمان ئې په شرک نه دى لړل شوى، دومره دى لکه د دنګو دنګو غرونو په ډېرو بې ارزښتو ډبرو کې د قيمتي کانو شمېر!!

دغه کافر او مشرک عناصر چې د پيغمبرانو عليهم السلام له دعوت سره مخالفت ته ملا تړي او له حق دين سره جنګېږي، څه شي له الهي عذابه ډاډه کړي؟ ولې د قيامت له ناڅاپي راتګ نه د امنيت احساس کوي؟ آيا دې خبرې بې باکه کړي او د ګناه کولو جسارت ئې ورکړى چې له الهي عذابه وېره نه لري او ځان خوندي ګڼي او د قيامت په ناڅاپي راتلو باور نه لري؟! دا څومره بې بنياده ډاډ دى او دا څومره جاهلانه بې باکي!!

دوى ته ووايه: مونږ له تاسو نه خپله لار ښېله کړې، زه او زما پلويان په بصيرت او پوهې سره د الله لورې ته بلنه ورکوو، الله تعالى له هر عيب او نقص نه پاک ګڼو او له شرک نه ځان ساتو، مونږ په کايناتو کې د ژور غور او د تاريخ د دقيقې څېړنې او مطالعې په نتيجه کې خپله لار ټاکلې ده، د الله تعالى د قدرت له نښو نښانو نه د ړندو په څېر سطحي نه تېرېږو، د دغو نښو نښانو پيغامونه په غور او تعمق سره اورو او د هغوى په رڼا کې خپله لار ټاکو.

دا دعوت او بلنه نوې نه ده، له دې نه مخکې هم ډېر ستر ستر شخصيتونه تېر شوي چې په وحي سره به ئې لارښوونه کېده، آيا ستا مخالفين او هغه ځواکونه چې ستا دعوت درواغ ګڼي او ستا پر ضد د جنګ جبهه پرانېزي، له تاريخي حوادثو او د خپلو پخوانيو کافرو او مشرکو ملګرو له بدو پايلو عبرت نه اخلي؟!! آيا په دې نه پوهېږي چې وروستى برى به خامخا د حقپالو په برخه کېږي، په دنيا کې هم او په آخرت کې هم او اخروي اجر خو به ئې د دنيا په پرتله ډېر ډېر غوره وي؟!!

دا يوازې ته نه يې چې له ستونزو، کړاوونو او مخالفتونو سره مخامخ يې، په ډېرو پيغمبرانو باندې داسې سخت او له زغملو اوچت کړاوونه راغلي او د

مخالفينو له داسې شديد مخالفت سره مخامخ شوي چې د اولواالعزمه پيغمبرانو عليهم السلام د يأس او ناامېدۍ اسباب ئې برابر کړي، هغوي له داسې وضعې سره مخامخ شوي چې ګمان ئې کړی د دعوت د بريا په اړه د دوی باور له ګمان او غولوونکو هيلو پرته بل څه نه وو، ځان ئې په کلکې محاصرې کې موندلی، ټولې لارې ئې پر خپلې مخې بندې ليدلې او د بري امکان او احتمال ورته په نشت برابر او محال معلوم شوی. په همدغسې يوې ستونزمنې او له کړاوونو نه ډکې مرحلې کې الهي مرسته وررسېدلې، يأس او ناامېدي ئې ختمه شوې او مخکښ هيلې ئې رښتونې ختلې، د نجات بېړۍ ئې له طوفانونو تېره شوې او د نجات او بريا ساحل ته رسېدلې او په همدغې مرحلې کې د دوی پر دښمنانو او مخالفينو باندې الهي عذاب نازل شوی او په کلکه مؤاخذه شوي. تر څو چې پيغمبران نه دي مأيوس شوي، د دعوت کار ئې پر مخ بوولی؛ او د خپل قوم له هدايته ئې طمع نه ده شکېدلې، الله تعالی د دوی پر مخالفينو د عذاب لېږل ځنډولی، خو کله چې قوم دوی ته د رد ځواب ورکړی، دوی ئې رټلي، شړلي او د دوی په خلاف ئې د جنګ جبهه پرانيستې، الهي عذاب پرې نازل شوی، مهلت ئې پای ته رسېدلی او ټغر ئې ټول شوی.

قرآن چې کومې تاريخي قصې زمونږ مخې ته ايښې دي، د تاريخ په لوړو ژورو کې د حق او باطل ترمنځ د تصادم او نښتو کومې پېښې ئې بيان کړې دي، په دې کې د عقل خاوندانو ته عبرتناک درسونه دي، دا د نورو کتابونو د هغو قصو په څېر مه ګڼئ چې قصه خوښو له ځانه جوړې کړې، قرآن د تاريخ د ټولو دردمنو، زړه سواندو او صالحو بلونکو او دعوتګرانو او د دوی د رښتوني الهي دعوت تصديق کوي، هر څه ئې په ډېر دقت او تفصيل سره بيان کړي، څوک چې د حق په لټه کې وي او پر حقايقو د ايمان راوړلو اراده لري، دا کتاب به ئې لارښود وي او د ده لپاره د الله تعالی د رحمت او پېرزويني ډالۍ.

بايبل د دې قصې په پای کې ليکي: (يوسف د کورنۍ غړو ته وويل: زه فرعون ته وايم چې تاسو شپني کوله، دا دنده له نيکونو په ميراث درته پاتې ده... اوس له خپلو رمو سره مصر ته راغلي يئ... تاسو به هم فرعون ته همدا خبره وکړئ... که دا

ځواب ورکړئ نو هغه به اجازه درکړي چې په جوشن کې پاتې شئ... د نورو سیمو خلك له شپنو کرکه لري... فرعون دوی ته په جوشن کې د پاتې کېدو اجازه ورکړه...یوسف خپل پلار هم فرعون ته راووست او هغه فرعون ته برکت ورکړ!! ... قحطي ورځ په ورځ زیاتېده... یوسف د مصر او کنعان د خلکو ټولې پیسې د غلې په بدل کې ترلاسه او د فوعون په خزانه کې ئې جمع کړې... کله چې د خلکو پیسې ختمې شوې، یوسف ورته وویل: څاروي مو راکړئ چې په بدل کې ئې غله درکړم...دوی مجبور وو د یوه کال غلې په بدل کې د ولس ټول څاروي د فرعون په واك کې شول... خلك بیا راغلل، غله ئې وغوښته او وئې ویل چې اوس خو نه پیسې لرو او نه څاروي، له ځان او ځمکو پرته بل څه نه دي راته پاتې... یوسف د دوی ټولې ځمکې د فرعون لپاره تړې واخیستې... او په دې توګه ټول مصریان د فرعون غلامان شول...یوسف یوازې د کاهنانو ځمکې تړې وانخیستې، دا ځکه چې هغوی ته ئې ورپیا خواړه ورکول نو د خپلو ځمکو پلورلو ته اړ نه ول...نو یوسف خلکو ته وویل: ما تاسې او ستاسو ځمکې د فرعون لپاره پېرلې اوس به تاسو ته تخم درکوم چې وئې کرئ او د لو په مهال به پنځمه برخه فرعون ته ورکوئ او پاتې به ئې ستاسو او ستاسو د څارویو خوراك او د راتلونکي کال د تخم لپاره وي... دوی ورته وویل: تا راسره ښېګړه کړې ده، مونږ راضي یو چې له دې وروسته د فرعون غلامان وو!!)

ګورئ چې بایبل یوسف علیه السلام د یوه داسې انسان په څېره کې انځور کړی چې د فرعون خادم دی، د ولس له مجبوریتونو نه ئې د فرعون په ګټه استفاده وکړه، د ولس هر څه ئې تړې واخیستل او د فرعون په واك کې ئې ورکړل او ټول مصریان ئې د ده غلامان کړل!! آیا تر دې د ستر ظلم او تېرې تصور کېدی شي؟ آیا داسې انسان تر فوعون هم لوی ظالم نه دی؟ آیا دا ممکنه ده چې عادل او مهربان خدای داسې څوك په پیغمبرۍ غوره کړي؟!! له دې دروغجنې وینا نه د بایبل د لیکونکې موخه دا ده چې خپلو پلویانو ته ووایي: مهمه دا ده چې اسرائیلیان وژغورلی شي، که په هره بیه وي، حتی د فرعون د ملګرتیا په بیه او حتی د فرعون پښو ته د یوه لوی ولس د غورځولو او د دوی په غاړه کې د غلامۍ د کړۍ اچولو په بیه!! ځکه چې ستاسو جد یوسف علیه السلام همداسې کړي وو!! ښایي یهودي

مارکس او هیګل د ځمکو د دولتي کولو نظریه د بایبل له دغې برخې اخیستې وي!! خو تاسو د بایبل دا نظر له اسلام سره مقایسه کړئ چې وایي، ځمکه د هغه چا ده چې کري ئې!! واکمن د خلکو له شتمنیو نه یوازې عشر او زکات ترلاسه کولی شي، خو دا د واکمن حق نه بلکې د (فقیر او مسکین) حق دی چې حکومت ئې له شتمنو اخلي او په نښتمنو ئې وېشي. قرآن دا د یوه ظالم او فرعوني نظام ځانګړتیا ګڼي چې واکمن ئې ځان ته ټولواک وایي او د ملك او ولس ټولې شتمنۍ د ځان بولي، قرآن پیغمبران علیهم السلام او د دوی تګلاره د موسی علیه السلام په څېره کې داسې انځوروي چې هم د ظالم فرعون، هم د ټګمار هامان او هم د شتمن قارون مقابله کوي، یو ئې د ظالمانه اقتدار ببلګه، بل ئې د ټګمارو مذهبي مشرانو ببلګه او درېیم ئې د حریصو شتمنو او بډایانو ببلګه. قرآن وایي چې د تاریخ په اوږدو کې تل دغو دریو طبقو د پیغمبرانو علیهم السلام مقابله کړې، خو بایبل یوسف علیه السلام د فرعون او کاهنانو ملګری معرفي کوي، د فرعون په ګټه د عام ولس شتمنۍ مصادره کوي او کاهنانو ته امتیازات ورکوي، په اسلام کې نه خاصه مذهبي طبقه شته او نه د دوی لپاره ځانګړي امتیازات، اسلام فرعوني نظام په دې خاطر محکوموي چې خلك ئې په ډلو ډلو وېشلي وو، طبقاتي نظام ئې رامنځته کړی وو، چارواکو ځان ټولواك ګانو او د ولس په شتمنیو کې ئې د هر راز تصرف حق ځان ته ورکاوو.

بایبل دا قصه او د (پیدایښت) کتاب په دې بېهوده خبرو پای ته رسوي:

(یعقوب له مرګه مخکې یوسف ته وویل: لوړه وکړه چې ما به په کنعان کې ښخوې... د ده دوو زامنو ته ئې برکت ورکړ... د کشر پر سر ئې ښی لاس او د مشر پر سر ئې کین لاس ایښی وو... یوسف وویل: پلاره تا اشتباه کړې... ښی لاس د مشر پر سره کېږده... هغه ورته وویل: زه پوهېږم چې څه کوم... کشر به تر ده مخور او ستر وي او د ډېرو ولسونو پلار به وي... یوسف ته ئې وویل: زه خپله ټوله ځمکه هم تا ته سپارم... زامنو ته ئې وویل: زما خوا ته راغونډ شئ چې درته ووایم پر تاسو به څه حالت راشي!!... رؤبي ته ئې وویل: ته د سیند د څپو په څېر څپاندې یې... خو په دې خاطر چې زما پر یوې مېرمنې دې جنسي تېری کړی له دې وروسته به په خپلو

ورونو برلاسی نه يې... شمعون او لاوي ته ئې وويل: تاسو بې رحمه او بې انصافه يئ... يهودا د زمري د هغې بچي په څېر دی چې له ښکاره وروسته وېده شوی وي، څوك دا جرأت کولی شي چې هغه راويښ کړي... د سلطنت او پاچايۍ عصا به تل د ده په لاس کې وي... بولون به د دريا ساحل کې مېشت شي...يساکار د بار وړونکي حيوان په څېر دی...دان د هغه مار په څېر دی چې په لارې کې د آسونو پښې چيچي... په جاد باندې به بريدونه وشي... اشي به ښېرازه ځمکې لري...نفتالي هغه غرځه دی چې ښکلي بچيان زېږوي...يوسف هغه مېوه لرونکې ونه ده چې د ويالې پر غاړه ئې څانګو سيوری غوړولی وي... بنيامين د څيرونکي لېوه په څېر دی چې په سباوون کې خپل دښمنان داړي او مانښام هغه څه وېشي چې ترلاسه کړي ئې دي!!! بيا د يعقوب عليه السلام او يوسف عليه السلام د مړينې خبره کوي او په همدې سره دا قصه او دا کتاب پای ته رسوي.

د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: که دا د برکت ورکولو خبره رښتيا وی او يعقوب عليه السلام د دې واك او اختيار درلودی چې چا ته برکت ورکړي او بختور ئې کړي، نو آيا ده به د خپلې کورنۍ له کوم غړي سپمولی وو؟ آيا دا مجال به پاتې وو چې ځينې تړې محروم شي؟ ولې به ئې د ځينو په هکله هغه خبرې کولې چې بايبل ئې ادعا کوي؟ هيڅ پلار نه غواړي چې ځينې زامن ئې ښه او ځينې بد وي، پلار د خپل هيڅ زوی بدبختي او له سعادت نه محروميت نه خوښوي!! د بايبل دا خبره بې بنسټه او واهي ده چې د ښه پلار ټول اولاد به ښه وي او د بد پلار نسل به ټول بد وي، که داسې وی نو د يعقوب عليه السلام په ټول اولاد کې به يو هم داسې نه پيدا کېدو چې د بايبل په وينا ئې ورته ښېرا کړې او بد ئې ګڼلی!! د انسان ښه والی او بد والی د ده په تربيې او روزنې پورې تړلی، هيڅوك له خپلې موړې شريرې او بد دنيا ته نه راځي او هيڅوك په دې وجه له نورو غوره نه شي کېدی چې په ځانګړې کورنۍ کې پيدا شوی، د آذر په کور کې ابراهيم پيدا کېږي او د نوح په کور کې داسې زوی او مېرمن چې د ده په ځای د کافرانو ملګرتيا کوي.

د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو: آيا ممکنه ده چې د يعقوب عليه السلام په څېر ستر شخصيت دې د خپلو زامنو په وړاندې يوه زوی ته ګوته ونيسي او ودې

وايي: ده زما په مېرمنې تېرى کړى؟!! آيا کوم شريف انسان به داسې بد زوى له ځان سره وساتي؟ آيا کوم غيرتي ورور به داسې بدکار ورور په خپلې خوا کې ومني او له هغه سره به ګډ ژوند ته تيار شي؟!!

قرآن د بايبل د دې بېهوده ويناوو او يعقوب عليه السلام ته د داسې پوچو او سپکو خبرو او بې بنسټو وړاندوينو د منسوبولو په خلاف فرمايي چې يعقوب عليه السلام له مرګه مخکې خپل زامن راغونډ کړل او ورته وئې ويل: له ما نه وروسته به د چا عبادت کوئ؟ هغوى په ځواب کې وويل: د هغه يوازني رب عبادت به کوو چې ستا او ستا د پلرونو ابراهيم، اسمعيل او اسحاق رب دى او مونږ ورته منقاد يو. او بيا د مخکنيو شخصيتونو په اړه د بحث په هکله يوه ډېره جامع لارښوونه کوي او د هغو خلکو غلطې انګېرنې تصحيح کوي چې نېکو شخصيتونو ته د ځان منسوبولو له لارې د امتيازاتو ترلاسه کول او ځان تر نورو غوره ثابتول غواړي، دغه غلطه انګېرنه ده چې قومي او نژادي تعصبات زېږوي او د سترو سترو فتنو او لويو لويو جګړو باعث ګرځي، قرآن فرمايي:

šc qèJèf {q¢. $Ã bqèóêŸr Ó£¡ . $B Nã9r ÑM6 ¡ . $B $I; ÑM=z Ñ% þBé7 ù

ÇíÎÈ البقرة: ۱۳۴

دا يوه ډله وه چې تېره شوه، دوى ته خپلې لاس ته راوړنې دي او تاسو ته خپلې (دوى به د خپلو کړو وړو بدله ترلاسه کوي او تاسو د خپلو کړو وړو)، له تاسو نه دا پوښتنه نه کېږي چې هغوى څه کول؟!!

يعني هر څوك به د خپلو عملونو په اړه پوښتل کېږي، نه يو د بل ځواب ورکولى شي او نه يو د بل د کړو وړو په وجه مکافات او مجازات کېږي!! او دا د بايبل د ليکونکي او د بايبل د منونکو او د ټولو هغو خلکو په خولې ستر او سخت ګوزار دى چې په نسلي امتيازاتو باور لري او ګمان کوي چې معنوي او مذهبي مقام او منزلت يو داسې موروثي توکى دى چې له پلاره اولاد ته انتقالېږي، لکه څنګه چې د بايبل بنسټ په همدې غلطې انګېرنې اېښودل شوى، په ټولو جاهلانه او محرفو مذهبونو کې به وګورئ چې دا انګېرنه ئې بنسټ دى، مذهبي او معنوي مقام

موروثي توکی ګڼي، په نسلي امتيازاتو باور لري، يوه خاص ټبر ته پر نورو ترجيح ورکوي، د عمل او عقيدې پر ځای نژادي اړيکې او معروفو شخصيتونو ته انتساب خدای ته د تقرب وسيله بولي، په ټولو دغو محرفو مذاهبو کې دا خبره شريکه ده چې خدای له يوه خاص توکم سره خاص تعلقات لري، هغه ورته تر نورو نازولی دی، خدای ټول خلك يو برابرنه دي پيدا کړي، ټول توکمونه يو شانته نه دي، د دغو مذهبونو توپير يوازې په دې کې دی چې هر يو خپل خاص او ځانګړی توکم د خدای نازولی توکم ګڼي.

د سم او ناسم مذهب، صحيح او ناصحيح مسلك، اصلي او جعلي دين تر منځ د قضاوت په اړه دا د يوه ستر اصل په توګه په پام کې ولرئ چې: کوم يو ئې په توکميز توپير باور لري او خاص توکم ته پر نورو ترجيح ورکوي او کوم يو ټول انسانان برابر او د يوه پلار اولاد ګڼي، کوم يو مذهبي مقام موروثي توکی ګڼي او کوم يو ئې د انسان عمل او عقيده د ده د معنوي مقام او منزلت معيار ګڼي، ناسم مذهب هغه دی چې د معنوي مقام په اړه د بايبل په څېر قضاوت کوي او سالم مذهب هغه دی چې قضاوت ئې قرآن ته ورته وي او وايي: $l; ÐM=z ß% þBé7 ü

ÇíÈšc qèJè/{qÞ. $Ðã bqèóêŸr Ó£ö¡. $B Nã9r ÐM6¡. $B

خروج

د بايبل دوهم کتاب د خروج په نامه ياد شوی، د دې کتاب په مقدمه کې لولو:
(د خروج کتاب له مصر نه د بني اسرائيلو د وتلو په هکله دی، موسی د خدای له لوري د بني اسرائيلو د مشرۍ لپاره غوره شوی وو تر څو دوی موعود سيمې يعني کنعان ته بوځي... د کتاب دوولس لومړي فصلونه د بني اسرائيلو د دردناك حالت په اړه بحث کوي، خدای پر مصريانو رنګ رنګ مصيبتونه لېږي تر څو د مصر پاچا فرعون دې ته مجبور کړي چې بني اسرائيل وتلو ته پرېږدي... له وتلو وروسته د خدای له اوامرو د سرغړاوي په وجه تر څلوېښتو کلونو د مصر او کنعان ترمنځ بېديا کې لالهانده پاتې شول...په دې وخت کې د خدای له لوري د نورو لارښوونو په څنګ کې (لس فرمانونه) د موسی په لاس بني اسرائيلو ته ورکړی شول، ترڅو پوه شي چې د سفر په دوران کې څنګه ژوند وکړي... د دې لارښوونو لويه برخه د هغو قربانيو په هکله وه چې د ګناهونو د بښنلو لپاره وړاندې کېدې... خو د ګناهونو د بښنې لپاره دا قربانۍ کافي نه وې... دا هسې يوه پېلامه وه د هغې لويې قربانۍ لپاره چې خدای د ټولو انسانانو لپاره په پام کې درلوده او هغه د عيسی مسيح مړينه پر صليب باندې...واقعي قرباني دغه ده چې کولی شي ټول انسانان له خپلو ګناهونو وژغوري!!!)

په کار ده د دغې مقدمې په وړاندې لږ توقف وکړو او وګورو چې د خروج کتاب په خلاصه توګه د لوستونکو لپاره څه پيغام لري؟! د مقدمې دوه برخې د پام وړ دي:

- وايي: د دې لارښوونو لويه برخه د هغو قربانيو په هکله وه چې د ګناهونو د

بخښلو لپاره وړاندې کېدې.

• خو د ګناهونو د بخښنې لپاره دا قربانۍ کافي نه وې... دا هسې يوه پېلامه وه د هغې لويې قربانۍ لپاره چې خدای د ټولو انسانانو لپاره په پام کې درلوده او هغه د عيسی مسيح مړينه پر صليب باندې...واقعي قرباني دغه ده چې کولی شي ټول انسانان له خپلو ګناهونو وژغوري!!!

د دغو دواړو خبرو په اړه لاندې عرايض لرو:

• په بايبل کې له قصو او شجرو وروسته تر هر څه زيات د هغو قربانيو (صدقاتو) په اړه بحث شوی چې د (معبد) په نامه د هغه (مجاورانو) ته ورکول کېږي، څه چې په بايبل کې ډېر لږ تر سترګو کېږي هغه د ژوند اړوند احکام او لارښوونې دي، دا احکام د ټول بايبل خو پرېږده يوازې د شجرو د بحث سلمه برخه هم نه جوړوي، بايبل ته څوک د يوه لارښود کتاب نوم نه شي ورکولی، ځکه د لارښوونو برخه ئې له نشت سره برابره ده، که څوک دا کتاب د بني اسرائيلو د قصو او شجرو په نامه ياد کړي، دا نوم ډېر ورته غوره او مناسب دی. د دې په مقابل کې قرآن اصلاً د شجرو په اړه بحث نه کوي، په ټول قرآن کې يوازې په څو محدودو مواردو کې د خاص ضرورت له مخې د چا د پلار يا زوی نوم اخيستل شوی.

• په قرآن کې د هغو قربانيو (صدقاتو) په اړه چې د ګناه د جبران لپاره بايد وړاندې شي، هغه چې د بايبل لويه برخه ورته ټاکل شوې، ډېر لږ او ضمني بحث شوی، يوازې د قسم ماتولو، د مجبوريت او ناتوانۍ په وجه د روژې نه نيولو او د حج او عمرې د ځينو مناسکو او احکامو د نه مراعاتولو په صورت کې داسې قرباني ضروري ګڼي، خو د قربانۍ د حکم تر څنګ دا لارښوونه هم کوي چې دا به مسکين ته ورکوئ، نه هغسې لکه چې بايبل دا قرباني د معبد د مجاور حق او برخه ګڼي!!

• که بايبل ويلي وی چې عيسی عليه السلام د ټولو انسانانو لپاره قرباني ورکړه، مونږ دا خبره ورسره منله او په دې کې هيڅ شك نه لرو چې عيسی عليه السلام او د ده ملګرو د بشريت د ژغورنې لپاره ډېرې او بې ساري قربانۍ ورکړې، له بايبل سره په دې اړه زمونږ اختلاف په دې کې دی چې هغه دا قربانۍ د ټولو

انسانانو د ګناهونو (فديه) ګڼي، يعني دا چې د دغې قربانۍ په سبب الله تعالى د مسيحيانو د ټولو ګناهونو نه تېرېږي او بخښنه ورته کوي!! او دا نه يوازې په دين کې يو صريح او کرکجن تحريف دی او د الله تعالى په اړه يو بهتان؛ بلکې ګناه ته د مسيحيانو د ترغيب او تشويق وسيله ده، په ګناه باندې د جسارت لپاره دا کافي ده چې ګناهګار ته د برائت سند ورکړی شي او ورته وويلی شي چې ستا د ګناهونو فديه له مخکې نه ورکړی شوې!! د مسيح وينې ستا د ګناهونو فديه ده!! هغه دين چې يو انسان د بل لپاره مکافات يا مجازات کړي د حق او عدالت خلاف دين دی!! آيا مونږ هغه قاضي يو ظالم قاضي نه ګڼو چې د يوه سزا بل ته ورکړي اويا يو د بل لپاره له سزا معاف کړي؟! آيا هغه محکمه چې يو مجرم د بل د ښه عمل لپاره معاف کړي د يوه ظالم نظام محکمه نه ده؟!! آيا دا د عادل خدای له شأن سره ښايي چې د مسيح وينې د نړۍ د ټولو مجرمينو او ګناهګارانو لپاره د فديې په توګه ومني او د هغوی له مجازات نه منصرف شي؟!! د بايبل ليکونکي يوه عامه خبره تحريف کړې او هغې ته ئې غلط رنګ ورکړی، هر څوک د اتلو مبارزينو او د حق او عدالت د لارې د شهيدانو په اړه وايي چې دوی د مظلومانو د ژغورنې لپاره قرباني ورکړه، دا د دوی د قربانيو په وجه وه چې مظلومان له ظلم او بې عدالتۍ نه وژغورل شول، عيسى عليه السلام او د الله تعالى نورو پيغمبرانو عليهم السلام او د تاريخ په اوږدو کې د الله د لارې ډېرو مبارزينو او حقپالونکو د مظلومانو د ژغونې لپاره قربانۍ ورکړې، کړاوونه ئې ګاللي، په رنګ رنګ عذابونو تعذيب شوي، زندانونو ته تللي او په شهادت رسېدلي، د دوی د دغو قربانيو په طفيل انسانان له جهل، شرک او ظلم نه ژغورل شوي، د بايبل ليکونکي دغه عامه خبر چې په هر قوم او هېواد کې د هر حق پالونکي مبارز په هکله کېږي، تحريف کړې او هغه ئې د يوه خرافي او بې بنسټه باور او اعتقاد لپاره کارولې، د دې په ځای چې ووايي: د مسيح عليه السلام دعوت، جهاد، مبارزه او قربانۍ د دې لپاره وې چې مونږ له جهل او ظلم نه وژغورل شو، له ګناهونو نه ځان وساتو، په دنيا او آخرت کې د الله تعالى له عذابه خوندي پاتې شو، په دنيا کې مو سعادت او په آخرت کې مو د الله تعالى رضا او جنت په برخه شي، برعکس وايي: پر صليب باندې د مسيح مړينه

هغه واقعي قرباني ده چې کولی شي ټول انسانان له ګناهونو نه وژغوري!! د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو: آيا له دې وينا نه ستا مقصد دا دی چې د ده د قربانۍ په سبب به ټول انسانان د ګناه له کولو ژغورل کېږي او که به ګناه کوي خو له سزا به ئې ژغورل کېږي؟!! لومړۍ ادعا خو د واقع خلاف ده عملاً ګورو چې له دغې قربانۍ نه وروسته خلکو او تر ټولو زيات مسيحيانو ګناهونه، ظلمونه او فسادونه کړي!! او که دا قرباني د ټولو انسانانو د ګناهونو فديه ګڼې نو دا خو د الله تعالی په نسبت يوه لويه او ظالمانه افتراء ده، الله تعالی به څنګه د ټولو ګناهګارانو سزا مسيح عليه السلام ته ورکوله او څنګه به د مسيح عليه السلام نېك عمل او قرباني د نړۍ د ټولو مجرمينو او ګناهګارانو فديه ګڼي او د هغوی له مجازاته به لاس اخلي؟ هر باشعوره انسان داسې قضاوت د عدالت خلاف او صريح ظلم ګڼي، که په کومې محکمې کې او د کوم قانون له مخې پلار د زوی په جرم مواخذه شي او يا زوی د پلار په وجه له مواخذې او محاسبې وژغورلی شي، دا محکمه ظالمانه ده او دا قانون د عدالت خلاف قانون دی. مونږ خو عملاً ګورو چې الله تعالی د مسيح عليه السلام له تلو وروسته ډېر ګناهګاران او ظالمان په دنيا کې سخت نيولي او مناسبه سزا ئې ورکړې، ستا د ادعا معنی او تقاضاء خو دا ده چې د مسيح عليه السلام د وينې په سبب بايد دا کار نه وی شوی، ځکه چې ده د ټولو انسانانو د ګناه لپاره فديه ورکړې، که الله تعالی د ده قرباني د فديې په توګه منلې وي نو ولې ئې د فديې له قبلولو وروسته دا ظالمان او ګناهګاران مجازات کړي؟!! قرآن وايي: (چا چې له قاتل نه فديه ترلاسه کړه او بيا ئې پر قاتل تېری وکړ د دردناك عذاب مستحق دی)، د عدل او عقل تقاضاء دغه ده، د فديې له منلو وروسته د ګناهګار مواخذه او مجازات تېری او ظلم دی، د بايبل ليکونکی دغه تېری او ظلم الله تعالی ته منسوبوي!!

په مصر کې د بني اسرائيلو مريېتوب

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: (...ډېر کلونه تېر شول، يوسف، وروڼه ئې او د دوی د دور ټول وګړي مړه شول... خو د دوی نسل په ډېر سرعت سره زيات شو او

لوی قوم تري جوړ شو... په مصر کې داسې پاچا ته واګې په لاس ورغلې چې مصریانو ته ئې وویل: د اسرائیلیانو شمېر ورځ په ورځ زیاتېږي، په کار ده د دې چاره وکړو... که نه د کومې جګړې په دوران کې به له دښمن سره یو ځای شي... په دوی ئې ظلمونه پیل کړل، خپل غلامان ئې کړل او اجباري کارونه ئې پرې کول... فرعون قابلو ته امر وکړ چې د دوی زامن د زېږېدو پر مهال ووژني... دوو قابلو دا کار نه کاوو او د دوی زامن ئې نه وژل.. بیا فرعون خلکو ته امر وکړ چې د اسرائیلیانو زامن د نیل سیند ته وغورځوئ او لونې ئې ژوندۍ پرېږدئ... په دې وخت کې د لاوي د قبیلې یوه کس د خپلې قبیلې یوه نجلۍ په نکاح کړه چې یو ښایسته زوی ئې وزېږاوو... درې میاشتې ئې هغه وروزو خو نور ئې له پټ ساتلو ناتوانه شوه... په یوه شکور کې ئې کېښود او د نیل سیند کې ئې پرېښود... خور ئې ځارنه کوله... په دې وخت کې د فرعون لور له دوو وینځو سره د لمبېدو لپاره نیل ته راغلې وه... سترګې ئې په شکور ولګېدې، یوه وینځه ئې ورولېږله چې وئې نیسي... په شکور کې ئې ماشوم د ژړا په حال کې ولید ، زړه ئې پرې وسوځېدو او وئې ویل: دا د کومې عبراني کورنۍ ماشوم دی... خور ئې ورغله او ورته وئې ویل: آیا غواړئ کومه عبراني مېرمن درته راولم چې تی ورکړي؟...د فرعون لور ورته وویل: ورشه!...مور ئې راوستله او د فرعون لور ورته وویل: دا ماشوم خپل کورته یوسه، تی ورکړه او زما لپاره ئې ستر کړه... کله چې ستر شو د فرعون لور ته ئې ورووړ او هغې خپل زوی وګانړو او موسی (له اوبو اخیستل شوی) ئې ونوماوو... کلونه تېر شول، موسی ستر شو، یوه ورځ د عبرانیانو سیمې ته ورغی، یو مصري ئې ولیدو چې یو عبراني وهي، یوې خوا بلې خوا ته ئې وکتل چې څوک ئې تر سترګو نه شو نو مصري ئې وواژو او تر شګو لاندې ئې ښخ کړ، سبا بیا د قوم لیدو ته ولاړ، دوه عبرانیان ئې ولیدل چې په خپلو کې نښتي، وهونکي ته ئې وویل: ولې خپل ورور وهې؟ هغه ورته وویل: ته څوک ئې چې مداخله کوې... آیا غواړې ما هم د هغه مصري په څېر ووژنې؟... موسی پوه شو چې د هغه مصري وژل کېدا بربنډه شوې، ووېرېدو... فرعون د موسی د نیولو او وژلو امر وکړ...موسی د مدیان سیمې ته وتښتېدو...یوه ورځ د هغه ځای د کوهي په غاړه ناست وو اووه نجونې ئې ولیدې

چې له کوهي ئې اوبه راایستلې تر څو خپلو څارویو ته ئې ورکړي... شپنو د یترون لونې د کوهې له غاړې لرې کړې او خپلې رمې ئې خړوبه کړې... موسی وړاندې ورغی، شپانه ئې یوې خوا بلې خوا ته کړل او له نجونو سره ئې د خپلو څارویو په خړوبولو کې مرسته وکړه...کله چې نجونې کورته ستنې شوې پلار ترې وپوښتل: نن ولې دومره ژر راغلئ؟ وئې وویل: یوه مصري راسره مرسته وکړه...پلار ورته وویل: هغه دلته راولئ... موسی ورغی، د هغه په کور کې پاتې شو... هغه خپله لور صفوره په نکاح ورکړه... یوه ورځ په داسې حال کې چې موسی د رمې په پښولو بوخت وو... ناڅاپه د خدای فرشته د اور په بڼه کې د یوه بوټي له منځه ورښکاره شوه... کله چې خدای ولیدل چې موسی بوټي ته ورنږدې کېږي، د بوټي له منځه ئې پرې غږ کړ: موسی! موسی! نور مه رانږدې کېږه، څپلې دې له پښو وباسه، ځکه چې ته په یوه سپېځلي ځای ولاړ یې...زه ستا د نیکونو ابراهیم، اسحاق او یعقوب خدای یم...ما په مصر کې د خپلو بندګانو کړاوونه لیدلي... راغلی یم چې دوی د مصریانو له منګولو وژغورم او هغې ښېرازه ځمکې ته ئې بوځم چې شات او شیدې په کې بهېږي...هغې سیمې ته چې اوس کنعاني، هیتي، اموري، فرزي، حوي او یبوسي په کې مېشت دي اوس تا فرعون ته لېږم تر څو زما قوم له مصره وباسې...موسی وویل: زه څوک یم چې دا کار وکولی شم... خدای ورته وویل: زه درسره یم...موسی وویل: که بني اسرائیل را نه پوښتنه وکړي چې د هغه خدای نوم څه دی چې ته ئې رالېږلی یې، څه ورته ووایم؟ خدای وفرمایل: (یم چې یم!!) دوی ته ووایه: (یم) ستاسو خوا ته رالېږلی یم، دا زما تلپاتې نوم دی، ټول خلك به مې په دې نامه پېژني...موسی وویل: که بني اسرائیل زما خبره ونه منې په څه به ئې قانع کوم؟ ... خدای ورته وویل: عصا دې وغورځوه... وئې غورځوله چې ناڅاپه مار ترې جوړ شو... موسی له وېرې په تېښته شو ، خدای ورته وویل: لاس وراوږد کړه او مار تر لکۍ ونیسه... همداسې ئې وکړل او مار بېرته په عصا بدل شو... بیا ئې ورته وویل: لاس دې په خپلې جامې کې د ننه کړه... کله چې ئې لاس بېرته راوایست ګوري چې د جذام په وجه د واورې په څېر تك سپین شوی...خدای ورته وویل: بیا ئې د ننه کړه... دا ځل ئې چې لاس راوایست روغ رمټ شوی وو ... موسی زړه نازړه وو ، غوښتل ئې

د ده په ځای بل څوك ولېږلی شي... خدای پرې غصه شو... هارون ئې هم ورسره کړ او ورته وئې ویل: هارون ښه ویاند دی د خلکو په وړاندې به دی ستا ویاند وي ... موسی خپل سخر ته وویل چې مصر ته ځم ترڅو د خپلې کورنۍ احوال واخلم... هغه ورته وویل: په مخه دې ښه... د مصر په لوري وخوځېدو... خدای ورته وویل: فرعون ته ورشه، دا معجزې وروښیه... ورته ووایه چې خدای فرمایي: اسرائیل زما مشر زوی دی... نو ځکه تا ته امر کوم چې دوی پرېږده چې له مصره ووځي او زما عبادت وکړي، که دا کار ونه کړې نو ستا مشر زوی به درته ووژنم... نو موسی له خپلې کورنۍ سره د مصر په لوري وخوځېدو...د لارې په اوږدو کې او هغه وخت چې دوی د آرام کولو لپاره تم شول، خدای ورته راڅرګند شو او موسی ئې په مرګ وګواښو... نو صفوره یوه تېږه راواخیسته او خپل زوی ئې سنت کړ او د غوښې ټوټه ئې د موسی پښو ته وغورځوله او وئې ویل: د خپل زوی د نه سنت کولو په سبب دې نږدې ځان مرګ ته ورکړی وو... د همدې لپاره خدای د موسی له وژلو تېر شو!!)

د بایبل په دې قصې کې هم د محتوا له لحاظه ډېرې ستونزې شته او هم له ادبي پلوه بې شمېره نواقص، دا ستونزې او نواقص هغه وخت ښه درك کولی شئ چې د بایبل وینا د قرآن له څرګندونو سره مقایسه کړئ، خو که تاسو د بایبل دا قصه د یوه ناول لیکونکي مخې ته کېږدئ او تري وپوښتئ چې د قصې د محتوی او ادبي جوړښت په اړه څه نظر لري؟ نو له شکه پرته به درته ووایي: دا د یوه ضعیف او کمزوري لیکوال لیکنه ده!! ښایي د هر هوښیار انسان لپاره د بایبل دا وروستۍ وینا کافي وي چې د بایبل په ماهیت پوه شي او په دې کې شك ونه کړي چې دا کتاب د یوه داسې کم عقله انسان په لاس لیکل شوی چې نه خدای سم پېژني او نه د الهي کتابونو له لارښوونو خبر دی.!!

- کوم باشعوره انسان به دا خبره ومني چې خدای ویلي: اسرائیل زما مشر زوی دی!! آیا دا ممکنه ده چې د الله تعالی په کتاب کې داسې غلطه او د حقیقت خلاف خبره ترسترګو شي؟! د بایبل لیکونکی دې ووایي چې له اسرائیل نه د ده مراد یعقوب علیه السلام دی که بني اسرائیل؟ که مراد ئې بني اسرائیل وي نو بیا خو باید ویل شوي وی چې بني اسرائیل زما مشران زامن دي او که مراد ئې یعقوب

علیه السلام وي نو ده خو بل ځای کې عیسی علیه السلام د خدای یوازنی زوی ګڼلی!! دا متناقضې خبرې ځنګه سره تلفیق کوي؟ د یوازني زوی تر څنګ خو نه د بل مشر زوی شته والی ممکن دی او نه د ډېرو زامنو!! که خدای زوی درلودی نو هغه به هم خدای وو، د بایبل لیکونکی دې مونږ ته ووایي چې خدای د اسرائیل په څېر دی که اسرائیل د خدای په څېر؟ آیا ستا په خدای کې ټول هغه عیبونه شته چې بني اسرائیلو کې شته؟ بني اسرائیل بیمارېږي، وږي او تږي کېږي، خوراک کوي، په خوراک پورې اړوند ډېرې نیمګړتیاوې لري، ویدېږي، ووړ وي ستر شي او په پای کې ومري، طبیعي ده چې د دوی پلار هم باید دغسې وي!! آیا خپل خدای ته دا ټول عیبونه او نواقص راجع کوې؟!! ستا په خدای کې د بني اسرائیلو کوم صفت شته او په بنې اسرائیلو کې د خدای کوم صفت؟!! ولې هغوی ته د خدای د مشر زوی لقب ورکړی شوی؟ تر دوی خو ډېر نسلونه مخکې پیدا شوي، مشر زوی خو هغه چا ته ویل کېږي چې تر نورو زامنو مخکې پیدا شوی وي!! که دا ئې مشر زوی وی نو کشر به ئې هم وو!! دا کشر زوی هم رامعرفي کړه!! چې څوک د پیدا ېښت نېټه لري هغه په دې دلیل خدای نه شي کېدی چې له دې نېټې مخکې نه وو!! د چا چې زوی په یوې معینې نېټې کې پیدا شوی او له هغې مخکې نه وو نو دی به هم همداسې په یوې معینې نېټې کې پیدا شوی وي او له هغه مخکې به نه وو!! څوک چې زوی لري نو هغه حتماً پلار هم لري!! آیا د خدای په هکله دا باور د منلو وړ دی؟!! په انسان باندې د خدای د زوی اطلاق به ډېر ناپوه او احمق انسان کوي!!

قرآن د بایبل د دې غلطې او واهي خبرې په رد کې فرمایي:

Ø/ NãÎqÇãÎ NãÇÉèãNîù Ø¢ ¼æ¶ím&r «‹ $(è¶Ùã ßtW 3˚ •»Á¥9$ Ãqß«ãSM9$%r

Çí ØÇ{ $ ÏN°q»Jï 9$ãZ ãÀ-‹ r â8±„ `B Ù JÉèãr â8±„ `Jï ãÿøf ,={ ôÐBÌ³ 0 OÇR&

ÇïÈÇÁ JãÏøÎr $JßZ«/ $Br {المائدة: ١٨

یهودانو او نصاراوو وویل: مونږ د الله زامن او د ده محبوبان یو، ورته ووایه: نو ولې مو په خپلو ګناهونو تعذیبوي؟ داسې نه ده بلکې تاسو همغه عادي انسانان یئ چې الله پیدا کړي. چا ته چې وغواړي بخښنه کوي او څوک چې وغواړي تعذیبوی

ئې او د آسمانونو، ځمکې او څه چې په دوی کې دي، د ټولو واك له الله سره دی او ببرته ورتګ د ده په لوري دی.

يعني که تاسو د خدای زامن او محبوبان وئ نو دا ستر ستر الهي عذابونه به پر تاسو نه نازلېدل، له هغه سپکاوي، ذلت او اسارت سره به ئې نه مخامخ کولی چې په مصر کې ورسره مخامخ وئ، هيڅ پلار نه غواړي چې زامن ئې په عذابونو اخته شي، تاسو خو همغه انسانان يئ چې الله تعالی ستاسو په څېر ډېر نور پيدا کړي، ستاسو او د هغوی تر منځ څه توپير شته چې ځان تر نورو غوره او د خدای زامن ګڼئ؟!! زوی ته خو هغه څوك ضرورت لري چې مري، خدای به ولې زوی لري چې هيڅکله نه مري؟!! زوی او ځای ناستي ته خو هغه څوك اړ وي چې خپل ملك په خپله، د بل له مرستې پرته او د تل لپاره نه شي سمبالولی، الله تعالی خو د ځمکې او آسمانونو مالك او ټولواك دی هغه به ولې زوی او ځای ناستی غوره کوي؟!! څنګه به هغه څوك د زوی په توګه غوره کوي چې ډېر ژر مري او د ده په لوري وردرومي؟!!

- څوك به دا خبره ومني چې الله تعالی، موسی عليه السلام په دې خاطر په مرګ وګواښو چې خپل زوی ئې نه وو سنت کړی او بيا په دې خاطر د ده له وژلو تېر شو چې مېرمنې ئې د خپل سنت شوي زوی د غوښې ټوټه د موسی پښو ته وغورځوله؟!! بايبل خو وايي چې څو ورځې مخکې خدای؛ موسی عليه السلام ته ورڅرګند شو، هغه ته ئې معجزې ورکړې او د يوه پيغمبر په توګه ئې د فرعون لوري ته ولېږو، سره له دې چې ده خپل زوی نه وو سنت کړی!! که د زوی نه سنتول دومره ستره ګناه وي او د بايبل خدای دومره پرې غصه کېږي نو موسی عليه السلام ئې ولې له دې سره سره په پيغمبری وټاکو؟ آيا هغه مهال دې ته متوجه نه وو او اوس د سفر په دوران کې ورته متوجه شوی؟ موسی عليه السلام ته خو لا تورات نه وو ورکړی شوی، لا د زوی د سنتولو په اړه کومه لارښوونه هم ورته نه وه شوې، ولې به ئې اوس او د سفر په دوران کې او هغه وخت چې په خوب ويده دی په مرګ ګواښو؟!! د الله تعالی دين خو د سفر پر مهال فرايض هم معافوي، مسافر ته د روژې ځنډول جائز ګڼي، د

څلورو رکعتونو لمونځ ئې ورته دوه رکعته کړی، هر الهي دین او هر واقعي مذهب به د کړاوونو او زحمت پر وخت د انسان د مکلفیتونو پېټی سپکوي، دا د مهربان الله تعالی له شأنه ډېره لرې ده چې د سفر پر مهال د زوی د نه سنتولو په سبب خپل غوره پیغمبر پر مرګ تهدید کړي!! د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوو چې د موسی علیه السلام مېرمن څنګه په دې پوه شوه چې خدای په دی خاطر پر ده غصه دی چې خپل زوی ئې نه دی سنت کړی؟!! او په هغه صورت کې به د ده له وژلو لاس اخلي چې د خپل سنت شوي زوی د غوښې ټوټه د موسی پښو ته وغورځوي؟!! د بایبل منونکو ته وایو: باور وکړئ چې که له دغو غلطو او بېهوده خبرو چې بایبل ترې ډک دی او شمېر ئې زرهاوو ته رسېږي، که مسلمانانو دې ته ورته یوه غلطه خبره هم په قرآن کې موندلې وی نو (نعوذ بالله) قرآن به ئې د الله تعالی کتاب نه ګانړو او ایمان به ئې پرې نه راوړو.

که د بایبل په سلهاوو خوشې، غلطې او بېهوده خبرې پرېږدو؛ یوازې دغه څو مسخره خبرې ئې کافي دي چې هر هوښیار انسان ئې په لوستلو سره دا کتاب په دېوال ووهي او لرې ئې وغورځوي. بایبل چې کوم خدای معرفي کوي هغه همداسې د ماشومانو په څېر عادتونه لري، په وړو وړو خبرو خپل دوستان په مرګ ګواښي او په وړو وړو خبرو ئې غصه کښېني او له خپلو پرېکړو اوړي!!! خو قرآن ګناهونه وبښي، ځینې ئې ستر ګڼي او ځینې ئې واړه او فرمایي: که له سترو سترو ګناهونو ځان وساتئ له وړو وړو به الله تعالی درته تېر شي:

$Vƒì. Wz ÔB Nà6 ìÅÔÇr ÞaÏ$«íᵐ Þa¥ã ðÿ3Ïçµ¤ã bûÏ]ÊB •í¾Ÿ2 {qÇÏFµB bÎ

النساء: ٣١ ÇÌÈ

که مو له هغو سترو سترو نه ډډه وکړه چې ترې منع شوي یئ، بد بد به درنه ورژوو او د ننوتو په عزتمن ځای کې به مو داخل کړو.

دلته سیئات د کبائرو په مقابل کې ذکر شوي او دا مطلب افاده کوي چې که له سترو سترو ګناهونو نه ډډه وکړئ نو الله تعالی به سیئات یا واړه واړه ګناهونه درته معاف کړي، خو دا ستر ګناهونه کوم دي او واړه ئې کوم؟ آیا مراد ورنه یوازې دغه

ګناهونه دي چې تر دې آیت نه مخکې ورته اشاره شوې؟ په ناحقه د بل مال خوړل او د نفس قتل او که معنی ئې عامه ده او ټولو هغو ګناهونو ته شاملېږي چې اسلام ورته کبائر وایي؟ او دا کبائر کوم دي؟

- په مخکنیو آیتونو کې له هغو اووه سترو سترو ګناهونو چې پېغمبر علیه السلام ئې موبقات ګڼي درې ئې راغلي، قتل، سود او د یتیم مال خوړل، پاتې ئې په نورو آیتونو کې ذکر شوي:

عن أبي هريرة أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال اجتنبوا السبع الموبقات قيل يا رسول الله وما هن قال الشرك بالله والشح وقتل النفس التي حرم الله إلا بالحق وأكل مال اليتيم وأكل الربا والتولي يوم الزحف وقذف المحصنات الغافلات المؤمنات رواه النسائي

له ابو هریره نه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل: له اوو تباه کوونکو نه ډډه وکړئ، وویل شو: یا رسول الله! دا کوم کوم دي: وئې فرمایل: له الله سره شرك، بخل او حرص، د هغه نفس وژل چې الله ئې وژل حرام کړي مګر په حقه، د یتیم مال خوړل، سود خوړل، د جګړې په ورځ شا اړول او تېښته او د مؤمنو، عفیفو او له ګناه نه د غافلو ښځو تورنول.

ګورئ چې د اسلام له نظره هغه ستر ستر ګناهونه کوم دي چې د الله تعالی د غضب باعث او د هلاکت سبب ګڼل شوي؟!! خو بایبل د دغو ګناهونو په ځای د سر وېښتان خریل او زوی نه سنتول ستر ستر ګناهونه او د الله تعالی د غضب او غصې باعث ګڼي!!

قرآن هم د موسی علیه السلام او له مصر نه د بني اسرائیلو د وتلو قصه رااخیستې ده، خو نه یوازې دا چې د بایبل د قصې ډېرې برخې ئې تصحیح کړې بلکې دا قصه ئې د هغې مقدمې لپاره د یوې تاریخي بېلګې په توګه وړاندې کړې چې د قصې په پیل کې ئې د خپل مخاطب مخې ته ږدي، د فرعون تر مشرۍ لاندې د یوه طبقاتي او ظالم نظام ځانګړتیاوې او د دې نظام د راپرځولو په اړه د الله تعالی سنت بیانوي او د دې سنت د توضیح لپاره دا قصه د یوې تاریخي بېلګې په توګه وړاندې کوي، د قرآن قصص د بایبل په څېر هسې قصې او شجرې نه دي، بلکې تاریخي مثالونه او بېلګې دي، د قرآن هدف دا نه دی چې د یوه قام د ژوند

قصه د يوه نكل او ناول په توګه وړاندې کړي، بلکې د يوې تاريخي قصې په ترڅ کې ئې د يوه قوم د عروج او زوال عوامل څېړلي، د يوه مهم مطلب او د الله تعالى د يوې وعدې او د يوه الهي سنت او فطري قانون د بيان او اثبات لپاره تاريخي بېلګې وړاندې کوي، هره قصه ئې ځانګړې موخه او هدف لري، په يوې مهمې خبرې د مخاطب د قانع کولو لپاره د يوه قوم د عبرتناکې قصې يوه برخه رااخلي، له هغو قصو نه چې قرآن عظيم الشان ئې يادونه په تفصيل سره کړې ده، يوه ئې د بني اسرائيلو د عروج او زوال قصه ده، قرآن عظيم الشأن د دغې قصې ټول اړخونه او د دغه قوم د عروج او زوال ټولې پېښې څېړلې دي؛ له کومه ځايه د دې قوم د شرف او عزت دوران پيل شو، څنګه عزت او سرلوړی ته ورسېدو، څنګه د ځمکې خلافت او وراثت او د خلکو امامت ورپه برخه شو او د نړۍ پر ټولو قومونو فضيلت او لوړوالی ورکړی شو؟ او بيا څنګه د دغه سرلوړي ولس د زوال دور پيل شو؟ له هغه لوړ او اوچت مقام نه د راپرېوتو او زوال عوامل ئې کوم وو؟ ولې دا قوم له ذلت، مسکنت او د الله تعالى له غضب او لعنت سره مخامخ شو، داسې چې د نورو ولسونو لپاره د پند او عبرت وسيله وګرځېدل؟ د عروج، عزت او فضيلت عوامل يې کوم وو او د زوال او سقوط لاملونه ئې څه وو؟ پيغمبر عليه السلام مونږ ته دا درس راکړی چې دا تاريخي بېلګې به تل تکرارېږي، تاسې به هم د هغو امتونو پر لار درومئ او د دوی سنن او تګلارې به تعقيبوئ چې تر تاسو د مخه تېر شوي. هر دور به ځان ته فرعون او موسى لري، هغه مبارك فرمايي چې ابوجهل زما د امت فرعون دی. له دې نه معلومېږي چې د قرآن قصې نکلونه نه بلکې تاريخي بېلګې دي چې په پرله پسې توګه به تکرارېږي. د قرآن په دغو قصو کې بايد ولټوو چې عزت او شرف ته د رسېدو لار کومه او د ولسونو د زوال، ذلت، اسارت او محکوميت عوامل کوم دي؟ قرآن عظيم الشأن د بني اسرائيلو د عروج او زوال قصه داسې پيلوي:

šc ¤ãädï bĵ ÇìÈ šc qæBsñQ¤)ï ¢sæf šc ¤ãädr é› qÆî7R `B š• øã{qæR

¾ØÕGó„r ÐdäšYb &Îx ãÐæB æyí¦Û #ëÐGó„ šÐ<© $g:el¿ @è_r ÇJ ö¶$'Î Ÿã

د موسی او فرعون ځینې خبرې په ربښتیانې بڼې کې پرتا لولو، د هغو خلکو لپاره چې ایمان راوړي، یقیناً چې فرعون په ځمکې کې کبر او لویي وکړه اوسېدونکي ئې په ډلو ډلو ووېشل، غوښتل ئې یوه ډله ئې بې وزلې او کمزورې وي، زامن ئې ورحلالول او لونې ئې ژوندۍ پرېښودې، یقیناً چې دی له مفسدینو څخه وو.

دا مبارک آیتونه مونږ ته د یوه ظالم او فرعوني نظام اساسي ځانګړتیاوې داسې رابنیي:

- واکمن ئې فرعون دی چې د دغو صفاتو څښتن دی: مغرور او متکبر دی، د خپلې لویې د ثابتولو او ساتلو په فکر کې دی، د خپل قدرت د بقا په لټه کې دی او د دې هڅه کوي چې خپله لویي پر نورو تحمیل کړي.
- خلك ئې په ډلو ډلو وېشلي دي، پر ټولنې ئې طبقاتي نظام مسلط کړی.
- عاصي او مفسد دی، په ټولنې کې د فساد اصلي عامل دی، که فقر او لوږه ده، که خلك د جهل او شرك په ډنډ کې غرق دي، که ظالمان پرې مسلط دي، که امنیت او عدالت نه شته، د دې ټولو ناخوالو او مفاسدو اصلي عامل فرعون دی. پر دې ټولنې مفسدین حکومت کوي او فرعون د دغو واکمنو مفسدینو د ډلې نه او د ټولو سالار دی

قرآن په نورو آیتونو کې مونږ ته د دې مزید تفصیلات بیان کړي او فرمایلي ئې دي چې په فرعوني نظام کې خلك په عام طور په دوو ډلو، حاکم او محکوم، ظالم او مظلوم، مستکبر او مستضعف، مرفه او فقیر وېشل کېږي او حاکمه طبقه ئې په دریو ډلو وېشل کېږي:

۱- واکمن او حواریون ئې، ۲- د نظام په خدمت کې ټګمار مذهبي مشران، ۳- بډای او شتمنه طبقه چې دغه نظام د شتمنیو خاوندان کړي.

- د فرعون په هکله وایي چې دی ځان د مصر د ټولو شتمنیو څښتن بولي او ځان د خلکو د هر څه مالك الرقاب ګڼي: قرآن فرمایي:

`Ï “ Ìpß ãgRÍ[$ÍÉ»dr ŽÇÏ ä7 ûÜ ’Í § ßß¼ Éö)»ƒ A$% ¾ÏÏBö% ’Î ãöãäï 3 Š$Rr

ÇÎÈ brŽÇ ïèŸù¼ ÛÉés ? الزخرف: ٥١

او فرعون په خپل قوم کې په جګ غږ وویل: اې زما قومه! آیا د مصر پاچایي زما نه ده؟ او دا نهرونه چې زما تر واك لاندې بهېږي؟ آیا نه ئې ګورئ؟

ګورئ چې قرآن فرعوني نظام داسې معرفي کوي چې ټولواك ئې ځان د هېواد د ګردو شتمنیو، نهرونو او ځمکو څښتن ګڼي!! په هر نظام کې چې واکمنان ئې ځان د خلکو مالك الرقاب او د ملي شتمنیو بې رقیبه څښتن ګڼي او په دغو شتمنیو کې د هر راز تصرف حق ځان ته ورکوي د قرآن له نظره دا یو مفسد، ظالمانه او فرعوني نظام دی. همداراز قرآن فرمایي:

ÇÌÌÈ ûüÏîÎê ßßs `Ï9 ¼ÇR)r ÇJ öÇ $’Î A$è9 šc öãäï b)r یونس: ٨٣

یقیناً چې فرعون د ځمکې پر سر یو متکبر او باغي وو او هغه له مسرفینو څخه وو.

دا د فرعون او فرعوني نظام ځانګړتیاوې دي، قرآنکریم د دې لپاره دا یادونه کوي چې مونږ د دې په هېنداره کې فرعون ته ورته واکمنان وپېژنو او په دې پوه شو چې الله تعالی کوم نظام یو فرعوني نظام ګڼي او د رانسکورولو لپاره ئې موسی لېږي؟!! له دې قصې نه د قرآن موخه دا نه ده چې مونږ په تاریخ کې هغه تېر شوی فرعون وپېژنو، بلکې هدف ئې دا دی چې مونږ په دې خبرې پوه کړي چې په چا کې دغه صفات وي هغه فرعون دی او د فرعون له برخلیك سره به مخامخ کېږي. او ته به د دې فرعون داسې مقابله کوې لکه چې موسی د خپل فرعون مقابله کوله.

قرآن د فرعوني نظام واکمنان په دریو ډلو وېشي، د هرې ډلې د مشر یادونه کوي، د (فرعون)، (هامان) او (قارون) نومونه اخلي، دا هر یو د یوې حاکمې طبقې ممثل دی، دغه درې طبقې او په سر کې ئې دا درې مشران یوه بل ته لاس ورکوي او پر یوه ملت او هېواد حکومت کوي. په هرجاهلي نظام کې به وګورئ چې دغه درې طبقې په ګډه طبقاتي نظام چلوي، هر نظام درې اړخه لري، ایدیالوژیکي، سیاسي

او اقتصادي اړخونه. فرعون د مصر د هغه وخت د حاکم سیاسي نظام اړخ تمثیلوي، هامان ئې د ایدیالوژیکي او فکري اړخ استاځی او د دغه نظام مفکر او تیوریسن دی، د ده طبقه ده چې فرعون ته مشورې ورکوي، مسلط فرعوني نظام توجیه کوي، د فرعون له تصرفاتو او اقداماتو دفاع کوي او د ولس د اقناع لپاره فتوا ګانې ورکوي او قارون د پانګې او شتمنۍ څښتن او د شتمنې طبقې ممثل دی. هدف له فرعون، هامان او قارون نه یوازې درې کسان نه بلکې د فرعوني نظام درې واکمنې طبقې معرفي کول دي. په دې نظام کې فرعون محور دی او هامان او قارون ئې ښې او کیڼ لاسونه.

قرآن عظیم الشان فرمایي چې الله تعالی موسی علیه السلام د دې لپاره مصر ته ولېږو چې لومړی د فرعون، بیا د هامان او په پای کې د قارون مقابله وکړي:

šc rã%r `»J»dr šc ¤ãëï 4‹Ì ÇïÌÈ Eú üîB 9»ÜüBr $Zï»ƒ$«Î Ó› qÃ$ZÜ™ï ß)9r

ÇïÍÈ È#¤Ÿ2 ÖÅ»™{q#)ù غافر: ۲۳-۲۴

یقیناً چې مونږ موسی له خپلو آیتونو او څرګندو دلایلو سره فرعون ، هامان او قارون ته ولېږو.

اصلي دښمنان ئې ورښودلي، دا وضاحت ئې ورته کړی چې په مصر کې به ستا مقابله له چا چا سره وي، خو دا ئې هم ورته ویلي چې څنګه به ئې مقابله کوې، لومړی د چا او ورپسې د چا؟ د ټولو خو په تدریج سره، داسې چې یوه ته به پر بل اولویت ورکوې، اصلي او لومړی دښمن فرعون دی، لومړۍ مقابله باید له ده سره وي، داسې نه چې په نورو جبهاتو کې تر دې د مخه مصروف شې او تر ټولو خطرناك او اصلي دښمن درنه پاتې شي!! په لومړي سر کې به د فرعون مقابله کوې، بیا د هامان او ورپسې د قارون، موسی علیه السلام د همدغو دریو طبقو په ضد د مبارزې لپاره لېږل شوی وو ، څوك چې د موسی علیه السلام په لار د تلو اراده لري نو د دغو دریو خطرناکو دښمنانو مقابلې ته به ملا تړي.

قرآن فرمایي چې فرعون او نظام ئې له یوې ډلې سره داسې معامله کوله:

غوښتل ئې يوه ډله ئې بې وزلې او کمزورې وي، زامن ئې ورحلالول او لونې ئې ژوندۍ پرېښودې، يقيناً چې دی له مفسدينو څخه وو.

که څه هم ځينو مفسرينو ويلي چې د فرعون يو خوب ورته داسې تعبير شوی وو چې په بني اسرائيلو کې به داسې ماشوم وزېږي چې د ده تخت او تاج ته به تاوان ورسوي، نو ځکه ئې د دې احتمالي خطر د مخنيوي لپاره د بني اسرائيلو د ماشومانو په وژلو لاس پورې کړ، ځينې نور بيا وايي چې کاهنانو د داسې کوم احتمالي خطر اطلاع ورکړې وه، نو ځکه ئې د بنې اسرائيلو د ماشومانو د وژلو امر کړی وو، خو د دې آيت الفاظ په ډېره څرګنده او واضحه توګه ښيي چې د ماشومانو د وژلو وجه نه خوب وو او نه د کاهنانو وړاندوينه، بلکې فرعون غوښتل چې د بني اسرائيلو شمېر زيات نه شي، د ځواکمنۍ او قوت احساس ونه کړي او د بغاوت لپاره ملا ونه تړي، په استضعاف او کمزورۍ کې د بني اسرائيلو د ساتلو لپاره ئې د دوی د نارينه ماشومانو د وژلو پرېکړه کړې وه.

همدا راز قرآن فرمايي چې فرعون د الوهيت دعوی کړې وه او د دې دعوی معنی دا نه ده چې هغه ځان خدای ګاڼو، نه؛ بلکې هغه داسې څه کول چې يوازې له الله تعالی سره ښايي، هغه ځان ته د هغو کارونو حق ورکاوو چې له الله تعالی پرته له بل چا سره نه ښايي، هغه ويل: د هرې قضيې په اړه به وروستۍ فيصله همغه وي چې زه ئې کوم، زه ستاسو، ستاسو د مرګ او ژوند او ستاسو او د دې هېواد د ټولو شتمنيو ټولواک يم، قانون همغه دی چې زه ئې وضع کوم، حلال همغه دی چې زه ئې حلال ګڼم او حرام همغه چې زه ورته حرام وايم!! هر څوک چې دا دعوی کوي هغه په حقيقت کې ځان د خلکو اله ګڼلی!! که څه هم په ژبه ونه وايي چې زه د خلکو اله او معبود يم.

قرآن فرمايي چې فرعون موسی ته داسې وويل:

وئې ويل: که له ما پرته دې بل اله او معبود ونيولو، خامخا به دې له زندانيانو څخه وګرځوم. (يعني په دې ملك کې به له ما پرته بل چا ته په دې سترګه نه ګورې چې احکام صادروي او د پربکړو حق لري، دلته خو يوازې زما احکام چلېږي او که تا د بلې مرجع دعوی وکړه نو ځای دې زندان دی، له نورو زندانيانو سره به يو ځای په زندان کې پروت وې)

د قرآن د وينا له مخې نن د نړۍ نږدې ټول نظامونه فرعوني نظامونه دي، شتمنۍ د څو محدودو شتمنو په لاس کې، پراخې او اضافي اداري له ډېرو مامورينو سره، ستر ستر فوځونه او پوليس او د هغوی ملا ماتوونکي مصارف... دا ټول د عام ولس په اوږو بار وي او مصارف ئې له عام ولس نه ترلاسه کېږي، چارواکي ئې تر فرعون هم زيات بې رحمه، ظالم او مغرور، چې نه له الله تعالی وېرېږي او نه په ولس ترحم لري!!

قرآن عظيم الشأن فرمايي: چې فرعون نه يوازې خپل مخالفين په زندان کې اچول بلکې هغوی ئې رجم کول، د دوی پر لاسونو او پښو کې ئې مېخونه ټك وهل، عادي او پردي مخالفين خو پرېږده حتی د خپلې هغې مېرمنې په لاس او پښو کې ئې هم مېخونه ټك وهل چې ايمان ئې راوړی وو!! د فرعون په اړه له دې تفصيلي بحث نه په ډاګه معلومېږي چې قرآن غواړي مونږ ته د موسی عليه السلام د بعثت اصلي هدف معرفي کړي، خو بايبل د دغو اصلي خبرو په هکله چوپه خوله دی؛ يوازې له مصر نه د بني اسرائيلو د خروج او هغې سيمې ته د دوی د تلو خبره ورته اهميت لري چې د بايبل په وينا شيدې او شات په کې بهېږي، چې مقصد ئې شام او فلسطين دی، متأسفانه د بايبل منونکي دې ته هم پام نه کوي چې الله تعالی به څنګه داسې له مبالغې ډکه او د حقيقت خلاف خبره کوي؟!! آيا په شام او فلسطين يا د ځمکې په بل ځای کې داسې سيمه پيدا کېږي چې هلته د شاتو او شيدو ويالې بهېږي؟؟

قرآن عظيم الشأن د قصې متن ته له ننوتلو مخکې د الله تعالی يو عام او نه

بدلېدونکی سنت بیانوي او دا ټوله قصه د همدې الهي سنت د توضیح لپاره رااخلي، فرمایي:

ßÛ-èð Rr æBí¿ ÛÛ-èÛr ÇÚ öÆ$ † Î {qÜëÒçÖ$šú ï¼Û$'?ã £ÛR b¿ ß/ÌÛr

NÛ¼Û $JÛšqãã r `»J»dr šc qãäÛ "ÌÛr ÇÚ öÆ$'ÎÛÇ `ÅJÛr ÇÎÈ šú üÏÍ°qÛ$

ÇÏÈ šc râ‹tÛ{qÛ$Ÿ2 $B القصص: ۵

او غواړو پر هغو پېرزوینه وکړو چې په ځمکې کې ئې د بې وزلۍ لټه کېږي او پېشوایان ئې کړو او (د ټولو شتمنیو) وارثان ئې کړو او پر ځمکې کې تمکین ورپه برخه کړو او له دوی نه فرعون، هامان او لښکرو ته ئې هغه څه وښېو چې ترې وېرېدل.

یعني دا د الله تعالی نه بدلېدونکی سنت دی چې بې وزلي ولسونه به له اسارت او محکومیت نه ژغوري، له دوی نه به د لویو لویو مستکبرو طاقتونو د پرځولو او نسکورولو لپاره کار اخلي، تر ټولو د ستر مغرور ځواك د نسکورولو لپاره به د نړۍ تر ټولو ضعیف او مستضعف قوم انتخابوي، فرعون به د خپلو غلامانو (بني اسرائیلو) په لاس له منځه وړي.

الله تعالی به پرهغو کسانو احسان کوي چې په ځمکې کې ضعیف شمېرل کېږي، د ضعف او ناتوانۍ لپاره ئې هڅه کېږي، استکباري نظامونو ځپلي، الله تعالی غواړي د داسې مظلومانو په لاس دا مغرور او مستبد ځواکونه نسکور کړي، دوی ته د نورو قومونو د قیادت او مشرۍ افتخار ورپه برخه کړي، نور ولسونه هم په دوی پسې اقتدا وکړي، د ځمکو او شتمنیو وارثان ئې کړي، هغه درې طبقې چې په سیاسي، مذهبي او اقتصادي لحاظ پرخلکو حکومت کوي، د دوی هر څه دغو مظلومانو ته په میراث ورکړي، په ځمکه کې اقتدار او تمکین دوی ته وسپاري، واك او صلاحیت دوی ته انتقال کړي، هغه ضعیف او بې وزلی ولس د دوی ځای ناستی کړي چې په وېرې او خوف کې ئې ژوند کاوو، حکومتونو د دوی د وېرولو او ضعیفولو هڅې کولې، د الله تعالی سنت داسې دی چې لومړی

له دغو بې وزلو او مستضعفينو نه په فکري او اخلاقي لحاظ امامان جوړ کړي، هاماني ډله د خلکو د فکري او مذهبي قيادت له مقامه خلع کړي او دا قيادت مستضعفينو ته وسپاري، فرعونيان د ولس له سياسي او اجتماعي قيادت نه عزل کړي او دا قيادت بې وزلو ته وسپاري او په پای کې د قارون د ډلې شتمنۍ دوی ته په میراث ورکړي. فرعون، هامان او لښکرې ئې چې له څه وېرېدل او تل ئې حذر ترې کاوو، رنګ رنګ تدابیر ئې نیول چې دا بې وزلي راوېښ نه شي، یو بل ته لاس ورنه کړي، د نظام په ضد پاڅون ونه کړي، الله تعالی غواړي چې دوی ته همدا وروښيي، دوی له دې وېرېدل چې بې وزلي او مظلومان قوت ونه مومي، قیام ونه کړي او د خپل حق د لاس ته راوړلو لپاره د واکمنانو په خلاف راولاړ نه شي او د همدې لپاره ئې په استضعاف او ناتوانۍ کې ساتل، خو د الله تعالی سنت دا دی چې پر مظلومانو او مستضعفانو به د پېرزوینې او احسان وزر غوړوي او فرعونیانو ته به هرو مرو هغه څه ښیي چې ترې وېرېدل.

قرآن عظیم الشأن فرمایي چې د دې الهي سنت د تحقق لړۍ د پیغمبر له بعثت او د قاید، مشر او زعیم له راپیدا کېدو وروسته پیل کېږي، قیادت او زعامت د دې کار مقدمه ده، د الله تعالی سنت او اراده د ولسونو د مقدراتو او برخلیك په ټاکلو کې همداسې ده، خو د دې سنت د تطبیق کار چې له کومه ځایه پیل کېږي، هغه د پیغمبر بعثت او د قیادت رامنځ ته کېدل دي، له همدې ځایه د آزادۍ نهضتونه او د استبداد ضد خوځښتونه پیل کېږي.

قرآن د مصر د هغه مهال حالت داسې انځوروي چې په ټول مصر باندې د شدید اختناق تورې وربڼې خورې وې، د اختناق حالت دومره شدید او وېره او خوف دومره خوره وه چې موسی علیه السلام او د بني اسرائیلو هر ماشوم د خپلې مور په غېږ کې هم خوندي نه وو، د فرعون جلادان د بني اسرائیلو د هر نوې زېږېدونکي ماشوم لپاره توره په لاس ولاړ ول، موسی علیه السلام په داسې سختو حالاتو کې نړۍ ته راغی چې مور ئې له دې عاجزه وه چې دی په خپلې غېږ کې وروزي، د قوم، ملت او ولس تائید او ملاتړ خو پرېږده، حتی د خپلې مور له هغې لومړنۍ غېږې هم محروم شو، مور ئې مجبوره وه چې دی د ماشومتوب په حالت کې د اوبو څپو ته

وسپاري!! خو قرآن فرمايي چې د الله تعالى سنت نه بدلېدونکى دى، هيڅوك ئې د تحقق مخه نه شي نيولى، د چا په هكله چې الله تعالى غوښتي وي د يوه بې وزلي او مظلوم ولس د پاڅون لارښوونه وكړي، په طوفانونو او د څپاندو او مستو سيندونو په څپو كې به ئې وساتي، د فرعون په كور كې به ئې ستر كړي، د دښمن په خوا كې او حتى د هغه په لاس به ئې روزنه وكړي!! الله تعالى غوښتل چې موسى عليه السلام داسې وروزي چې د ولس د مشرۍ وړتياوې په ده كې وده وكړي او د ضعف او حقارت هغه احساس په ده كې را پيدا نه شي چې عادتاً په يوې مظلومې او بې وزلې كورنۍ كې د روزل شوي انسان په زړه او دماغ توره پرده اچوي. د يوه مظلوم ولس قيادت او مشري هغه څوك نه شي كولى چې په خپله د حقارت احساس كوي، په كوم چاپېريال كې چې فقر او مسكنت وي، وېره او خوف وي او د قوم بچيان په مظلوميت، بې وزلۍ او خوف كې پيدا كېږي او ستر كېږي، ګرانه ده چې په دغسې چاپېريال كې د روزل شوي او ستر شوي انسان پر زړه او دماغ د حقارت احساس وزر ونه غوړوي، د همدې لپاره حكيم خداى موسى عليه السلام د خپلې مور له غېږې جلا كړ او د فرعون كور ته ئې ولېږو چې هلته وروزل شي او د مشرتابه اړوند ځانګړتياوې ورپه برخه كړي. قرآن فرمايي:

Ÿr 'Î$ƒB Ÿr É$Ÿ& † Î Ï$ÉÆÙ ïøã MÿÅ #ŒÎù ï‹ëÆ¢ b¿ é› qã ÇÉ#‹Ì $Zïm«r

šc qãëï Ã#ä ÿçÜ) G¿& ÇÈ šú üî™ëÐ¿&$Æ Ë qçëë¾ `r Å¢øÎ qr$!‘ $Ñ Þî“¿B

(q¿$Ÿ2 $JëŠqãã r `»J»dr šc qãëï žc Î $Ñ“mr #¿&ã ó@9 bqà6 ‹ï

b¿ é¤ã qçëÞ? Ÿr 79r 'Ík@¿&ã Ñ¿$è šc qãëï Ñ¿•Þ$Ï9$%r ÇÈ šú üÏÜ» z

bÎ ¼ñÌ»ù 4† ›qã ÇÉ#sè x7ð ¿r ÇÈ šc rãã„ Ÿr ïër #$Ÿ!r ¼ç‹Ï, G¿ ¤¿ $Yèÿ Zƒ

ÇÈ šú üÏÞ»Ð¿&$ `Ë šc qãÐï $gîù 4?ã $YÐ/§ b¿ ¤wçÞ ¾ïÎ ” Ï‰ðç9 ðÑŠ$Ÿ2

$YÞ9mr * ÇÈ šc rãã„ Ÿr ïër 5÷ãã `ã ¾ïÎ ðÑŽÇ7ù ï‹Ã è¾ïÎ»z Ç ðÑ9$%r

½q9 ßèr ßà6 9 ½qRqëjõf Mßr è¢d& #?ã ßã9Ø& Qd ß¼$)ù ê@% `Ï ì Ê#•Jßßïøã

‰ãr žc & O=èGïr šc "é? ŵr $gßãã §)? õ1 ¾ïÏßÉ#<Î qRŠŠ•ù ÇÈ šc qß Á»R

القصص:٧-١٣ ÇÌÈ šc qß-êƒŵ ßèŽYò2 & £Å›9r ?Y m‹! $

او د موسى مور ته مو وحي وكړه چې تى ورکړه او کله چې پرې ووېرېدې نو سيند ته ئې وغورځوه، مه وېرېږه او مه غمجنه کېږه، مونږ ئې خامخا بېرته ستا خوا ته راګرځوونکي او د پيغمبرانو له ډلې ئې ګرځوونکي يو. فرعونيانو ترلاسه کړ، تر څو ئې دښمن شي او د اندېښنو سبب، يقيناً چې فرعون، هامان او لښکرې ئې اشتباه کوونکي ول او د فرعون مېرمنې وويل: زما او ستا لپاره يو د سترګو تور دى، مه ئې وژنئ، ښايي ګټه راورسوي يا ئې په زوى ولرو ونيسو او دا په داسې حال کې چې دوى نه پوهېدل او د موسى د مور زړه بې قراره شو، که د دې لپاره چې له مؤمنانو څخه وي د دې زړه مو نه وى مضبوط کړى، نو نږدې وه چې څرګنده ئې کړي او د ده خور ته ئې وويل: ورپسې شه! نو له ګوښې ګوښې ئې داسې تر سترګو لاندې نيولى وو چې هغوى پرې نه پوهېدل او تر دې مخکې مو تى ورکوونکې پرې منع کړې وې، نو وئې ويل: آيا داسې کورنۍ دروښيم چې درته وئې پالي او خواخوږي ئې وي؟ نو په دې توګه مو خپلې مور ته راوګرځاوو چې سترګې ئې پرې سړې شي، غمجنه نه وي او پوه شي چې د الله وعده رښتونې ده خو ډېرى خلك نه پوهېږي.

د قرآن له دې او په همدې هکله له نورو مبارکو آيتونو څو خبرې معلومېږي:

- د بني اسرائيلو لپاره د مصر وضعيت داسې وو چې مېندو خپل ماشومان په خپلې غېږ کې نه شو ساتلى، دا پرېکړه شوې وه چې د دوى نارينه ماشومان به وژل کېږي.
- الله تعالى د موسى عليه السلام د مور په زړه کې دا خبره واچوله چې دى تر هغه وپاله چې خطر احساس کړي، د خطر په صورت کې ئې سيند ته وغورځوه او ډاډه اوسه چې نه يوازې ببرته به ئې روغ رمټ درته راوګرځوو بلکې هغه به د پيغمبر په توګه غوره کړو.
- مور ئې دى په صندوق کې اينبى او په سيند کې ئې پرېښى، د بايبل وينا سمه نه ده چې وايي په شکور کې ئې اينبى، شکور نه يو ماشوم د اوبو پر سر ساتلى شي او نه د هغه لپاره خوندي او مصئون ګڼل کېدى شي!!

- صندوق په داسې وخت کې له سینده د فرعونیانو (آل فرعون) لخوا راایستل شوی چې فرعون او مېرمن ئې هم د سیند خوا کې وو.
- فرعون د ده د وژلو امر کړی او مېرمنې ئې ممانعت کړی.
- نورو مېرمنو غوښتي چې تی ورکړي خو ده د هیچا پر تي خوله نه ده ایښې.
- د موسی علیه السلام خور له لرې د صحنې تماشا کوي، چا ته ئې ویلي چې زه داسې مېرمن پېژنم چې د ماشومانو په ښه ساتلو کې خاص مهارت لري، ځواب ئې ترلاسه کړی چې رائې وله، خپله مور ئې راوستې، کله چې هغې موسی خپل تي ته نیولی، تی ئې رودلی، د فرعون مېرمنې د ماشوم د ساتلو او پاللو دنده دې ته سپارلې.
- د الله تعالی وعدې رښتونې دي، چې دا ئې یوه بېلګه وه.

قرآن فرمایي چې موسی علیه السلام په داسې ماحول کې ستر شو چې پخې ځوانۍ ته د رسېدو پر مهال ئې هم (حکم) په برخه شو او هم (علم):

ÇïÈ ûüÏÅé ßß“ Ìø š• ï° ‹ .r $Vüär $Vßãn p¥?#ä # qGØ¾ ¼ç£ß& ÷=/ $Ð9r

القصص: ۱۴

او کله چې پوخوالي ته ورسېدو حکمت او علم مو ورپه برخه کړ او همداراز نېکانو ته بدله ورکوو.

کله چې موسی علیه السلام خپل قوت او کمال ته ورسېد (د ځوانۍ هغه پړاو ته چې د انسان ټول قوتونه او استعدادونه په کې کمال ته رسېږي) نو مونږ ورته علم او حکمت ورکړ، (دا الهي پېرزوینه یوازې د ده په اړه نه وه، دا عام الهي سنت دی، له نورو نېکانو سره به هم دې ته ورته معامله کېږي)، (و كذلك نجزی المحسنين) همدغسې ټولو نېکانو ته بدله ورکوو، هرڅوك چې د نېکۍ لاره غوره کړي؛ دغسې به الله تعالی هغه ته نېکه بدله ورکوي، علم او حکمت به ئې په برخه کوي.

باید وګورو چې دا کوم (علم) او کوم (حکمت) دی چې د موسی علیه السلام په برخه شوی؟! مخکښې آیتونه په خپله د دې وضاحت کوي: د موسی علیه السلام د روزنې چاپېریال داسې انځوروي چې له یوې خوا ئې له خپلې مذهبي کورنۍ سره

اړیکې ټینګې دي او دیني پوهه له دې ځایه ترلاسه کوي او له بلې خوا د فرعون په دربار کې د شاهي کورنۍ د یوه غړي په توګه د ده لپاره د ډېر څه زده کولو شرایط برابر دي، په دې توګه الله تعالی ده ته له یوې خوا دیني علم ورکړ او له بلې خوا ئی هغه بصیرت او حکمت ور په برخه کړ چې د ولس د قیادت او مشرتابه لپاره ضروري وي.

دا آیتونه مونږ ته ښیي چې د قیادت او زعامت لپاره یوازې (علم) کافي نه دی، بلکې د علم تر څنګ (حکمت) ته هم اړتیا شته، د قرآن په ځای ځای کې به دا مطلب ستاسو مخې ته راشي چې پیغمبران علیهم السلام له (علم) او (حکمت) سره د خپل امت په لوري تللي او دوی ته ئې هم د علم ښوونه کړې او هم د حکمت. یعني یوازې په حقایقو پوهېدل کافي نه دي، د حقایقو پلې کول، تطبیقول او د تطبیق په لارو چارو ئې پوهېدل ترهر څه د مخه ضروري دي. الله تعالی موسی علیه السلام ته هم علم ورکړ او هم حکمت، ګورئ چې د یوه اجتماعي انقلاب لړۍ د داسې قیادت له راپیدا کېدو پیل کېږي چې الله تعالی هم علم ورکړی او هم حکمت.

قرآن عظیم الشأن د موسی علیه السلام د قصې د دغې برخې په ترڅ کې د قیادت او زعامت یوه بله مهمه ځانګړتیا او وړتیا هم په ګوته کوي، هغه وړتیا چې د علم او حکمت ترڅنګ ئې د قاید لپاره ضروري ګڼي او هغه یو حساس ضمیر دی، داسې حساس ضمیر چې ظلم او تېری نه شي زغملی، پر مظلومانو او بې وزلو انسانانو د ظلم او تېري په وړاندې بې تفاوته او خاموش نه شي پاتې کېدی.

قرآن فرمایي:

`Ï #‹»d ÈŸÏ¢FÞƒ È£#ã‘ $kŽÏ ‰_qù $gÎd& ôÏ 7#ÿÎ ÈïÏm 4?ã pZƒ‰JÞ$Ÿ z Šr

¾ÍfÞã ôÏ “Ï¢$’?ã ¾Ïïè‹© `Ï “Ï¢$qM»óG Ÿ$u ¾ÍfÞã ôÏ #‹»dr ¾Ïïè‹©

ÇÎÈ ¢üÎÞ @ÔÞ ÆÞã ¼ÞÎ ÇÙœ9$ÈHå ôÏ #‹»d A$% ïøã ÁÓ)ù Á› qã¼ç“.qù

É‘A$% ÇÎÈ ÐŠïmS$âqÞóÞ¢qd ¼ÞÎ ÿœ •ÿóù ’íÐÿô$u ÓÅÿR MÐ=ß ’ÎÉ‘A$%

$ZÁ!{ ÞZƒ‰JÞ$’Î x7ô 'ù ÇÈ ûüÏÌô Ïuÿ #ŽÊÿß šc qä& ô=ù ¥?ã MðèR& $JÎ

القصص: ۱۵-۲۲

ودې وژني، ووځه! زه دې له خواخوږو څخه يم . نو په داسې حال کې له وېرې سره له ښاره ووت چې څار ئې کاوو ، وئې ويل: اې زما ربه! له دغه ظالم قومه مې وژغوره!

ګورئ چې قرآن د دې قصې اتل څنګه انځوروي، په ښار کې دوه سړي د نښتې په حالت کې ګوري، يو ئې ظالم او بل ئې مظلوم، يو ئې د واکمنې طبقې او بل ئې د بې وزلې قبيلې، مظلوم او بې وزلی مرسته ترې غواړي، دی فوراً او له ځنډه پرته د بې وسه او مظلوم مرستې ته وروړاندې کېږي، په بې تفاوتی له صحنې نه تېرېږي، مخ نه ترې اړوي، ځان تر دې لوړ نه ګڼي چې د دوو کسانو په لانجې کې مداخله وکړي، که څه هم دی اوس د شاهي کورنۍ غړی دی او کېدی شي چې مداخله او له يوه بني اسرائيلي نه د ده دفاع ډېر تاوان ورورسوي، خپل موقف له لاسه ورکړي، د فرعون له پېرزوينو محروم شي، په داسې حالت کې د ډېرو عقلمنو خلکو عقل دا ورته وايي چې غوږ مه پرې ګروه، مخ بلې خوا ته واړوه او تېر شه، ولې ځان په يوې لانجې کې اچوې!! موسی عليه السلام په دې خاطر نه شي کولی له صحنې بې پروا او بې تفاوته تېر شي چې الله تعالی حساس ضمير ورکړی، پر يوه مظلوم انسان تېری نه شي زغملی، د خپل حساس ضمير په حکم مداخله کوي، هسې د خلاصون مداخله هم نه، چې که ئې يو يا دواړه خواوې ونه مني نو خپله لار وهي او صحنه پرېږدي، بلکې له مظلومه دفاع کوي، ظالم او تېری کوونکی په سوک يا څپېړه وهي، خو دا ګوزار داسې وو چې په همدې سره د ظالم چاره وشوه، کار ئې تمام شو او ومړ، (فقضى عليه)، د موسی عليه السلام په يوه وار سره د هغه ظالم د ژوند فيصله وشوه او په قتل ورسېد. قرآنکريم دا د يوه صالح او زړه سواند قايد او زعيم د درېيم صفت په توګه وړاندې کوي او د دې قصې په ترڅ کې مونږ ته وايي چې له صالح مشر سره د علم او حکمت تر څنګ داسې حساس ضمير ضروري دی، د ظلم او تېري په مقابل کې چوپ او بې تفاوته نه پاتې کېدل او له مظلومانو دفاع کول.

د قتل له پېښې وروسته د موسی عليه السلام په وينا کې څو ډېرې حساسې او مهمې خبرې زمونږ مخې ته اينبودل شوې:

- موسی عليه السلام له همدې پېښې وروسته تصميم نيسي چې له دې نېټې

وروسته به هيڅکله د ظالمانو او مجرمانو ملاتړ او ملګرتيا نه کوم، دا له فرعون او فرعوني نظام سره د ده د تلپاتې مقاطعې او پرېکون هوډ او عزم وو!! د دې په ځای چې دا ناڅاپي پېښه ئې د مظلوم له ملګرتيا او د نورو په شخړو کې له مداخلې منصرف کړي او ووايي چې له دې وروسته به په داسې قضاياوو کې مداخله نه کوم او ځان ته به بې ځايه ستونزې نه راپيدا کوم، برعکس له ظالمانو نه خپل برائت اعلانوي!!

- الله تعالی ته د خپلې دعا په ترڅ کې وايي: د دې لپاره چې تا راباندې پېرزوينه وکړه، نو له دې وروسته به هيڅکله د مجرمينو ملا تړ نه کوم!! خو بايد وګورو چې موسی عليه السلام دلته کوم الهي نعمت او پېرزويني ته ګوته نيسي؟! که څه هم د نعمت صيغه عامه ده او په ټولو الهي پېرزوينو ئې اطلاق کېدی شي خو دلته ئې مراد د نورو نعمتونو تر څنګ دا هم دی چې الله تعالی د ده پرده وکړه او د قتل پېښه بربنډه نه شوه.
- دا ظريف ټکی هم زمونږ مخې ته راځي چې د ګناه له دنيوي سزا نه د چا ژغورنه د الله تعالی له لوري يوه پېرزوينه او بخښنه ده، لکه څنګه چې دلته ګورئ چې موسی عليه السلام د قتل د پېښې بخښنه وغوښته، الله تعالی ورته بخښنه وکړه او ده د دغې بخښنې په مقابل کې ژمنه وکړه چې له دې وروسته به د مجرمينو ملا تړ نه کوم.
- قرآن د بايبل د ادعا خلاف وايي چې دا قتل عمدي قتل نه وو، موسی عليه السلام د ده د وژلو په نيت نه دی وهلی، په څپېړې ئې وهلی او طبيعي ده چې په څپېړې يا سوک څوک نه وژل کېږي!! د موسی عليه السلام فوري ندامت او بخښنه غوښتل په خپله دا ثابتوي چې دا يوه تصادفي پېښه وه.

موسی عليه السلام سبا بيا همغه پرونی مظلوم د يوه بل قبطي تر تېري لاندې وموند، همغه بيا مرسته ترې وغوښته، دی ورروان شو خو چې ورنږدې شو همغه ته ئې وويل: ته غلط شوی يې، دا يوه غلطي ده چې له دغو ظالمانو سره په جګړو کې ښکېل کېږې، اسرائيلي داسې وانګېرله چې موسی عليه السلام دی ملامت ګڼي او غواړي وئې وهي، حال دا چې موسی عليه السلام د ده د مرستې په نيت ورروان

وو، خو هغه په جګ غږ ناري کړې: موسی! ته غواړې ما هم ووژنې، همغسې لکه چې پرون دې هغه بل ووژلو؟! ته هسې ځان مصلح او د مظلومانو ملګری ګڼې... په دې سره قرآن مونږ ته دا راښودل غواړي چې موسی علیه السلام د داسې یوه نااهله قوم د ژغورنې لپاره مأمور شوی، د خپل ناجي او ژغورونکي اسرار افشاء کوي، څو شېبې مخکې د یوه ناجي په سترګه ورته ګوري او د ظالمانو له منګولو د ژغورنې لپاره ده ته غږ کوي او مرسته ترې غواړي خو چې د ده پر غلطۍ ئې ګوته کېښوده او هغه ئې ملامت کړ، نه یوازې له ټولو ښېګڼو ئې انکار کوي، جابر او ظالم ئې ګڼي، بلکې دښمن ته ئې په لاس ورکوي او اسرار ئې افشاء کوي!! او په دې سره قرآن مونږ ته دا هم راښيي چې بني اسرائیل لا د دې وړ نه وو چې د ظالمانو له سلطې نه د نجات لپاره د یوه مشر تر قیادت لاندې راغونډ شي او پاڅون ته ملا وتړي، له یوې خو موسی علیه السلام مزید روزنې ته ضرورت لري او له بلې خوا بني اسرائیل باید څه نوره موده سختې ورځې وګوري او دې نتیجې ته ورسېږي چې د یوه مشر تر قیادت لاندې له راغونډېدو او د ظلم په خلاف له پاڅون نه پرته بله چاره نه لري!!

فرعون او درباریانو ئې فیصله وکړه چې موسی علیه السلام د قتل په تور اعدام کړي، له دربار څخه یو کس په عجله او تلوار سره د موسی علیه السلام خوا ته ځان ورساوو، د درباریانو له پرېکړې ئې خبر کړ او له مصر نه د وتلو مشوره ئې ورکړه، موسی علیه السلام د خپل دوست او خواخوږي مشوره منې او د مصر د پرېښودو پرېکړه کوي. الله تعالی غوښتل چې دا د بني اسرائیلو ناجي او د فرعون په ضد د یوه ستر انقلاب قاید د هجرت په لوړو ژورو کې او د ستونزو او کړاوونو په ترڅ کې وروزي او هغه زغم او صبر ورپه برخه کړي چې د انقلابونو د مشرتابه لپاره ضروري دی. او په دې سره قرآن مونږ ته لارښوونه کوي چې د ولسونو د مشرتابه لپاره د (علم)، (حکمت) او (حساس ضمیر) تر څنګ هغه (صبر او زغم) ته ضرورت دی چې د (هجرت) او له کړاوونو او ستونزو سره ئې د مخامخ کېدو په نتیجه کې د انسان په برخه کېږي. د ګلانو پر بستر ستر شوی مشر نه د مظلومو او بې وزلو ولسونو دردونه حس کوی شي او نه د یوه انقلاب قیادت او لارښوونه کولی

او کله چې ئې د مدین په لوري مخه کړه وئې ویل: هیله ده، رب مې په سمې لارې بوځي او کله چې د مدین اوبو ته ورسېدو، یوه ډله خلك ئې پرې وموندل چې خړوبول ئې (خپل څاروي) او له دوی آخوا ئې دوې ښځې ترسترګو شوې چې (خپل څاروي ئې) ایسارول، (ورته) وئې ویل: ستاسو څه مشکل دی؟ (دواړو) ورته وویل: تر څو چې شپانه نه وي وتلي مونږ (خپل څاروي) نه شو خړوبولی (یا به ئې له شپنو پاتې اوبه خپلې رمې ته ورکولې او یا خو ئې د حیا له وجهې نه غوښتل تر هغه کوهي ته رانږدې شي چې شپانه دا ځای پرېږدي)، پلار مو ډېر سپین ږیری دی (په کورنۍ کې بل نارینه نه لرو، مونږ دې ته اړ شوې یو چې خپله رمه وپیایو)، موسی علیه السلام د دوی رمه خړوبه کړه او پخواني سیوري ته راستون شو، (او په دې وخت کې ئې یوه ډېره زړه ژړونکې دعا وکړه:) وئې ویل: اې زما ربه! پر ما چې دې کومې پېرزویني کړې وې، نن ورته محتاج یم (له هغو ټولو محروم او هر څه ته ئې محتاج یم، د فرعون په کور کې هغه سوکاله او آرام ژوند او د نن ورځې لوږه، فقر او احتیاج ئې مخې ته ودرېدو)، (له همدې دعا سره سم) له هغو دوو نجونو نه یوه په حیاء حیاء کې راغله، (او موسی ته) ئې وویل: زما پلار دې غواړي چې زمونږ د رمې خړوبولو په بدل کې څه درکړي، (کور ته له ستنېدو سره سم پلار ترې پوښتنه کړې وه چې نن ولې دومره ژر راغلئ؟ قصه ئې ورته تېره کړې او ورته ویلي ئې وو چې د کوهي غاړې کې یوه ناست مسافر زلمي زمونږ رمې ته اوبه راوایستې، نو ځکه ئې یوه پسې ولېږله چې دی کور ته وروليږي، ورسره روان شو، دی مخکې او هغه تر شا)، کله چې ورورسېدو، (د نجونو پلار ته ئې) خپله قصه وکړه، هغه ورته وویل: نور نو له ظالمانو ژغورل شوی یې، (دا سیمه د هغوی له سلطې بهر ده)، یوې لور ئې

(پلار ته) وویل: (پلاره!) دا په نوکرۍ ونیسه، (د نوکر په لټه کې وې)، ښه ده چې همدا پیاوړی او امین کس په نوکرۍ ونیسې، (هغه له ځان سره فکر وکړ چې په کور کې د یوه نامحرم زلمي ساتل صحیح نه ده، ښه به وي یوه لور په نکاح ورکړم، موسی ته ئې) وویل: غواړم یوه لور مې تا ته درکړم خو په دې شرط چې اته کاله به له ما سره د اجورې په مقابل کې تېروې او که تر لسو کلونو راسره پاتې شوې نو دا به ستا پېرزوینه وي، نه غواړم چې زیاتی درباندې وکړم، که خدای کول ما به له صالحینو څخه وومومې، (موسی علیه السلام چې د یوه ډاډمن پناځي په لټه کې وو، دا وړاندیز ئې فوراً ومانو، خو ورته) وئې ویل: همدا دې زما او ستا ترمنځ (ژمنه) وي، په دې دواړو کې هره موده چې مې (دلته) تېروله (اختیار به ئې زما وي او) تېری به راباندې نه کېږي، (په همدې ئې سره ژمنه وکړه او وئې ویل:) په هغه څه چې وایو ئې الله شاهد او وکیل دی او کله چې موسی دا موده بشپړه کړه او (پرېکړه ئې وکړه چې مصر ته ستون شي)، له خپلې کورنۍ سره وخوځېدو، (یوه شپه په یوې تنګې او کږلېچنې درې کې روان وو چې لار تري ورکه شوه) د طور په یوه اړخ کې ئې اور ترسترګو شو، خپلې کورنۍ ته ئې وویل: تم شئ! زما یو اور ترسترګو شو، یا به کوم خبر (او احوال) تري درته راوړم او یا د اور کومه سکروټه چې (اور پرې بل کړو او) تاوده شئ، نو کله چې ورغی د ناو له ښي اړخه (په شنو ونو پټې) یوې بختورې سیمې له یوې ونې نه پرې غږ شو؛ چې اې موسی! زه د عالمونو پالونکی رب یم او دا چې عصا دې وغورځوه، چې کله ئې هغه داسې ولیدله چې د تېز مار په څېر خوځي، شا ئې واړوله، په تېښته شو او تر شا ئې نه کتل، (الله تعالی وفرمایل) اې موسی! مخ راواړوه او مه وېرېږه، یقیناً چې ته خوندي یې، لاس دې په ګرېوان کې دننه کړه، سپین له داغه پرته به راووځي او د وېرې په حالت کې دې وزرونه (لاسونه) له ځان سره جوخت کړه، (په دې سره به دې وېره پای ته رسي)، د فرعون او د ده د درباریانو په وړاندې دا دوه (ستا د حقانیت د اثبات لپاره) ننښې او دلایل دي، دوی له شکه پرته یو فاسق قوم دی، وئې ویل: اې زما ربه! ما د دوی یو کس وژلی، نو وېرېږم چې وبه مې وژني (مخکې له دې چې خپل دعوت پیل کړم) او زما ورور هارون تر ما ژبه ور او فصیح دی، نو له ما سره ئې ولېږه، یقیناً چې زه له دې

وېږم چې دروغجن به مې وګڼي، وئې ويل: مټ به دې په خپل ورور سره مضبوط کړم او تاسو دواړو ته به داسې ځواك درپه برخه کړم چې دوی دررسېدلی نه شي (او تاوان نه شي دررسولی) زما د آيتونو په سبب به تاسو او ستاسو پلويان او متابعين برلاسي وي....

او په نورو آيتونو کې د دې مزيد تفصيل راغلی او فرمايي چې موسی عليه السلام ته وويل شو: د فرعون مقابلې ته ولاړ شه، د بنې اسرائيلو د آزادۍ لپاره، هغه بغاوت کړی، د خپلې بريا په اړه ډاډه اوسه، زما آيتونه ستا د بريا لپاره کافي دي، موسی عليه السلام ته دا هر څه ناڅاپي او له تصور نه لوړ وو، دا کار ئې له خپل توان او طاقت نه لوړ ګانړو، خپل عذر ئې داسې وړاندې کړ: د ژبې طلاقت نه لرم، حوصله مې کمزورې ده، يا دا پېښې د هارون په غاړه کړه، ځکه چې هغه تر ما فصيح دی‌او يا ئې زما مرستيال کړه، ...

الله تعالی غوښتل چې موسی عليه السلام په مدين کې د يوه نېك او صالح انسان په خوا کې واوسوي او د هغه تر روزنې لاندې اته يا لس کاله پاتې شې، په دې دوران کې شپنې وکړي او دا ئې د تربيت او روزنې بله مرحله وي، د دې مرحلې په پای کې د مصر په لوري، د خپل قوم د لارښوونې او د فرعون مقابلې ته ولاړ شي!!

د قرآن په دغو ويناوو کې څو اساسي لارښوونې مونږ ته شوې:

- هجرت د شخصيتونو د روزنې مدرسه ده، د مظلومو ولسونو لپاره چې الله تعالی کوم قيادت غوره کوي هغه به د هجرت په لوړو ژورو کې روزي.
- موسی عليه السلام بايد د څه وخت لپاره د مصر له مختنقې فضاء او له هغه ظلماني او ضيق محيط نه چې فرعون پرې حکومت کوي ووځي، د مدين په آزادې فضاء کې ژوند وکړي، د ظالمانو له هرراز سلطې نه د آزاد ژوند خوند وڅکي، شپنې وکړي، دا شپنې په خپله قيادت دی او د قيادت رموز انسان ته ورښيي.
- د پنا ځای په لټه کې وو، الله تعالی ورته مناسب ځای غوره کړی وو، همغه ځای ته ئې ورساوو.

• موسی علیه السلام خپله ژمنه تر سره او خپله موده بشپړه کړه او له خپلې کورنۍ سره د مصر په لوري وخوځېدو، د لارې په اوږدو کې په ناڅاپي توګه او په داسې حال کې چې نه ئې دا ګمان کاوو او نه انتظار، الله تعالی د پیغمبر په توګه وټاکو، د بایبل دا ادعا حقیقت نه لري چې موسی علیه السلام په مدین کې پر پیغمبرۍ مبعوث شوی، حقیقت دا دی چې هغه د مدین او مصر ترمنځ د طور په غره کې او هغه مهال چې مصر ته روان وو په پیغمبرۍ مبعوث شوی. قرآن د دې خبرې په کولو سره ځانګړې موخه لري، غواړي مونږ پوه کړي چې موسی علیه السلام د زعامت او قیادت طمع او تلوسه نه درلوده، نه ئې کله دا خیال په ذهن کې تېر شوی او نه ئې د دې ستر کار توان او استعداد په ځان کې لیدو، په ناڅاپي توګه له دې بهیر سره مخامخ شوی او دا دنده ورپه غاړه شوې او دا هم د یوه صالح مشر یوه ځانګړې ننبنه ده، په خپله نه د مشرۍ ترلاسه کولو تلوسه لري او نه ئې هڅه کوي، دا دی ګورئ چې د موسی علیه السلام په څېر ستر شخصیت او د اولوا العزمه پیغمبرانو نه یو پیغمبر د مشرۍ له دندې ځان عاجز ګڼي، غواړي دا مسئولیت بل چا ته وسپارلی شي، خپل عذر او ناتواني وړاندې کوي او وایي: د زعامت لپاره دوو وړتیاو ته ضرورت دی: (پراخه حوصله) او (ښه فصاحت) چې زه له دواړو محروم یم، نه د دې درومد پېټي د وړو حوصله لرم او نه ولس ته د خپل پیغام رسولو لپاره فصیح ژبه!!

• قرآن د بایبل دا وینا غلطه ګڼي چې ګواکې الله تعالی موسی علیه السلام ته راڅرګند شوی، وایي چې موسی یوازې یوه رڼا لیدلې او یو غږ ئې اورېدلی، قرآن په دې خبرې تأکید کوي چې په دې دنیا کې هیڅوک د الله تعالی د لیدو توان نه لري، په داسې حال کې چې موسی علیه السلام یوازنی هغه پیغمبر ګڼي چې الله تعالی ورسره خبرې کړې دي، خو د همده په اړه فرمایي چې الله تعالی ته ئې د لیدو سوال وکړ، الله تعالی ورته وفرمایل چې ما نه شې لیدی، دې غره ته وګوره، که زما د تجلي په وړاندې ئې مقاومت وکړی شو نو ته به هم ما ولیدی شې، خو کله چې الله تعالی غره ته تجلي وکړه، غر ټوټې ټوټې شو او موسی علیه السلام بې سده شو، کله چې راپه سد شو وئې ویل: ربه ! پاکي تا لره ده، زما دې توبه وي، زه

لومړی هغه کس یم چې په دې خبرې ایمان راوړم چې انسان د الله تعالی له لیدو ډېر عاجز دی او دا د بایبل د لیکونکي په خوله یو سخت ګوزار دی چې په لسهاوو ځایونو کې ئې دا ادعا کړې چې خدای دې او هغه ته، دلته او هلته راڅرګند شو!! مونږ چې لمر ته په رڼو سترګو نه شو کتلی، د ځمکې او آسمانونو هغه پیدا کوونکی رب به څنګه په خپلو دغو سترګو او دلته په دنیا کې ولیدی شو چې دا لمر د هغه د عظمت په وړاندې د مشنګو د دانې په څېر دی!!؟ د لمر رڼا به د الله تعالی د تجلي په وړاندې څه حیثیت ولري؟

• قرآن د بایبل دا ادعا هم ردوي چې وایي د موسی علیه السلام یوه معجزه دا وه چې لاس به ئې په جامه کې د ننه کړ نو د پښې په شان به داغجن او سپین راووت!! قرآن وایي چې لاس به تك سپین، ځلانده او بې داغه وو، نه د پښې په څېر داغجن، طبیعي ده چې څوك داغجن لاس ته د معجزې په سترګه نه ګوري، سپین ځلانده او بې داغه لاس په محاوراتو کې معمولاً د دې لپاره کارول کېږي چې د یو چا پاکوالی، پاك لمنتوب، صفایي او له ګناه او غدر نه لرې والی بیانول په پام کې وي، په ټولو ژبو کې هغه چا ته چې په غدر، دوکې او خیانت نه وي ککړ ویل کېږي: لاس ئې سپین دی، همداراز خپله عصا د خپل توان او ځواك او خپلو ذاتي امکاناتو لپاره د استعارې په توګه کارول کېږي، که څه هم دا دواړه د موسی علیه السلام معجزې وې، خو په دې سره مونږ ته قرآن د یوه واقعي مشر دوې نورې ځانګړتیاوې رابنیي:

۱- د هغه لمن بې داغه وي، د هغه په شخصیت کې څوك تور داغ نه شي موندلی، پاك لمنتوب او سپېڅلي اخلاق ئې په حقانیت او رښتونولۍ شهادت ورکوي.

۲- له خپلې (عصا) سره د دښمن مقابلې ته درومي، له الله تعالی پرته په هیڅا بروسه او توکل نه کوي او د نورو د تائید او ملاتړ په اعتماد مبارزې ته ملا نه تړي.

• قرآن په دې سره مونږ ته دا درس هم راکوي چې که ستا (لاس سپین) وي نو د فرعون مقابله په یوې (عصا) سره هم کولی شې، الله تعالی به ستا په دغې (عصا) کې هغه قوت او ځواك ږدي چې د فرعون د مجهزو لښکرو په وړاندې درته کافي وي، قرآن په دې ټینګار کوي چې د ښکېلو ځواکونو تر منځ ننښتو کې د بري او

ماتې پرېکړه د تجهیزاتو، عدد او عدة له مخې نه کېږي، داسې نه ده چې مجهز لوری به خامخا بری ترلاسه کوي او د وسایلو له پلوه کمزوری اړخ به خامخا ماتې خوري، بلکې د دواړو لوریو اخلاقي او معنوي حالت د نښتو پای ټاکي، وروستۍ بریا به د هغه چا په برخه کېږي چې له فکري او اخلاقي لحاظه پر خپل حریف برلاسی وي!! دلته هم الله تعالی موسی علیه السلام ته فرمایي چې تاسو او ستاسو پلویان به زما د آیتونو په وجه برلاسي وئ، یعني ستاسو د بر لاسي او پر دښمن د غلبې لپاره همدا بینات او آیتونه کافي دي.

- د موسی علیه السلام د دې دواړو خبرو چې ویل ئې: (وېرېږم چې وبه مې وژني)، (وېرېږم چې دروغجن به مې وګڼي) معنی دا ده چې: ښایي ما ته د دې فرصت هم رانه کړی شي چې خپل پیغام خلکو ته ورسوم، په قتل تورن یم، له تلو سره سم به زما د وژلو پرېکړه کوي او بني اسرائیل به ما ته د شك په سترګه ګوري، ځکه چې زه څه موده د فرعون په کور کې پاتې شوی یم، زما په اړه دا فکر کوي چې د قیادت او مشرۍ شوق او تلوسه ئې د فرعون له کوره ترلاسه کړې، د دې په ځای چې ما یو پیغمبر وګڼي ما به د اقتدار وړی او د پیغمبرۍ دروغجن مدعي وشمېري!! ګورئ چې موسی علیه السلام هم د قبطیانو له غبرګونه اند ښښنه لري او هم د اسرائیلیانو، هم له دوست نه او هم له دښمنه، قرآن حالات داسې انځور کړي چې موسی علیه السلام له هیڅ پلوه د مصر شرایط د ځان او خپل دعوت په ګټه نه ګڼي، یوازې دی، د دې دروند پېټي د وړلو توان او حوصله په ځان کې نه ګوري، فقط یوه عصا ورسره ده، نه د دوست مثبت غبرګون ته طمع لري او نه د دښمن له پلوه څه ډاډ او اطمئنان لري، خو له دې ټولو سره سره وروستۍ فتح د ده په برخه شوه او مجهز دښمن ئې له ماتې سره مخامخ شو!!

موسی او هارون د فرعون په دربار کې

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: (د قوم له مشرانو سره له لیدو وروسته موسی او هارون فرعون ته ورغلل او ورته وئې ویل: مونږ د خدای له لوري، د بني اسرائیلو د خدای له لوري تا ته یو پیغام راوړی، هغه فرمایي: زما قوم پرېږده چې صحرا ته

ولاړ شي او زما عبادت وکړي!! فرعون ورته وويل: خدای څوك دی چې زه ئې خبرې واورم او بني اسرائيل آزاد کړم؟... دوی ورته وويل: ... د عبرانيانو خدای مونږ ته ويلي چې د دريو ورځو په مزل واټن صحرا ته ولاړ شو او هلته د خپل خدای لپاره قرباني وکړو، که دا کار ونه کړو نو هغه به مو په بيماری يا جنګ سره ووژني!! فرعون د دوی خبره ونه منله، ... په بني اسرائيلو ئې شاقه کارونه لازيات کړل... فرعون ته د شکايت لپاره ورغلل، هغه ئې شکايت ته اعتناء ونه کړه... له قصره د راوتلو په وخت کې ئې موسی او هارون ته چې د قصر په خوله کې ورته منتظر ول وويل: خدای دې زمونږ غچ له تاسو واخلي چې مونږ مو د فرعون او د ده د درباريانو له نظره وغورځولو او زمونږ د وژلو بهانه مو په لاس ورکړه!! موسی خدای ته شکايت وکړ چې ولې خپل قوم له کړاوونو سره مخامخ کوې؟ آيا زه دې د همدې لپاره رالېږلی وم؟ خدای ورته وويل: اوس به وګورې چې زه له فرعون سره څه کوم؟ داسې به ئې تر فشارونو لاندې ونيسم چې نه يوازې زما قوم پرېږدي بلکې په زور ئې له مصره وشړي، زه همغه خدای يم چې ابراهيم، اسحاق او يعقوب ته د قادر او مطلق خدای په توګه ورڅرګند شوم خو د خدای په نامه مې ځان ورمعرفي نه کړ!! ما له دوی سره وعده کړې ده چې د کنعان سيمه به دوی ته بخښم، ... خدای موسی ته امر وکړ چې بيا فرعون ته ورشه... هغه ورته وويل: چې بني اسرائيل زما خبره نه اوري نو فرعون به ئې څنګه واوري؟ ...)

د بايبل د دغو خبرو په وړاندې بايد لږ توقف وکړو او ناسموالی ئې په ګوته کړو: د بايبل د ادعا له مخې موسی عليه السلام د فرعون ليدو ته ورغلی او هغه ته ئې له ځانه دا خبره کړې چې د عبرانيانو د خدای پيغام ستا لپاره دا دی چې د خدای قوم؛ بني اسرائيل پرېږده چې له مصره د دريو ورځو په واټن صحرا ته ووځي او هلته خدای ته خپلې قربانۍ وړاندې کړي، ګواکې دا يو چم او چل وو، غوښتل ئې بني اسرائيل په دې پلمه له مصره ووځي او کنعان ته ولاړ شي!! قرآن دا ادعا ردوي او فرمايي چې موسی عليه السلام فرعون ته همغه څه ويلي چې هر پيغمبر ئې ولس او د ولس واکمنانو ته وايي، هغه ئې په الله تعالی او آخرت ايمان ته رابللی، د نورو اساسي خبرو په ضمن کې ئې هغه ته ويلي چې د بني اسرائيلو له تعذيب، ځورولو

او په اسارت او غلامۍ کې د دوی له ساتلو نه لاس واخله، پرېږده چې آزاد ژوند وکړي، که تړې وېرېږي او د همدې لپاره ئې په اسارت او استضعاف کې ساتې او زامن ئې ورته وژنې نو پرې ئې ږده چې له مصره ووځي او د خپلې خوښې سیمې ته له مونږ سره ولاړ شي... فرعون ورته وویل: آیا ته همغه نه یې چې ماشوم وې او مونږ وروزلې او د خپل عمر څو کلونه دې زمونږ خوا کې تېر کړل؟ او خپل هغه کار دې هم وکړ، حال دا چې هغه وخت ته هم (زمونږ په څېر) د کافرانو له ډلې وې، وئې ویل: هغه کار مې په داسې حال کې کړی چې له لارورکو او ناپوهانو څخه وم (په ناپوهۍ کې هغه کار رانه شوی، اعتراف کوم چې هغه وخت زه هم ستاسو په څېر لار ورکی وم) نو کله چې له تاسو ووېرېدم درنه وتښتېدم، نو زما رب راته حکم راکړ او له پیغمبرانو څخه ئې وګرځولم او دا پېرزوینه چې ته ئې پر ما منت ږدې، د دې وجه خو دا ده چې تا بني اسرائیل غلامان کړي (که دوی آزاد وی ولې به زه د خپلې مور له غېږې محرومېدم، ستا لاس ته به درتلم او ستا تر روزنې لاندې به نیول کېدم او ولې به تا نن د دغې خبرې منت پر ما ایښودو او خپله دا پېرزوینه به دې ما ته رایادوله؟!!) د قرآن الفاظ دا دي:

ÇÈ إِسرَائِيلَ ÝÍ/ $ZèB Ø ÅÖ Þ& ÇÈ ûüÜ=èßÉ ' ãqß ' $Rî wqàù šc ¤ãëï $‹ïÙ

Mùèù ÓÉß7 G=èù Mùèùr ÇÈ ûüÏÅ 8ìqå ÔB $ZŠï Mŵ9r #%‹ïr $ZŠï 7 îhÇÓ9& A$%

$ß9 ßãZB ßlö•ÿù ÇÈ û,ÎkÒ9$`B ßr #Ê $gÊèù A$% ÇÈ šú ïíÿ»3ßßŠ4E B MR&r

Þ& ¥?ã $k]Ø? þxJèï 7 ür ÇÈ ûüî™ö3ß$`B ÓÍ=è_r $Vßãn 'Îí 'í = dqù ßãEÞÅ

الشعراء: ١٢-٢٢ ÇÈ إِسرَائِيلَ ÝÍ/ ßl‰7ã

د بایبل د لیکوال دا بد عادت دی چې تل د خپلو قصو اتلان داسې انځوروي چې په چل او چم سره غواړي خپلو موخو ته ځان ورسوي!! او له دې نه د لیکوال مقصد دا دی چې د بایبل منونکي او پلویان ذهناً دې ته چمتو کړي چې ومني په مکر او چل سره ځان خپل هدف ته رسول د اتلانو او پیغمبرانو کار دی!! کاش ده داسې یوه پلمه جوړه کړي وی چې فرعون ته د منلو وړ او معقوله برېښېدی، موسی

علیه السلام به څنګه د فرعون په څېر یوه ستر ظالم ته وایي چې خدای تا ته دا پیغام لېږلی چې بني اسرائیل پرېږده له مصره صحرا ته ووځي او هلته خپل خدای ته خپلې قربانۍ وړاندې کړي!! آیا موسی علیه السلام په فرعون باندې د داسې ساده او کم عقله انسان ګمان کاوو چې دا پلمه به ومني او د وتلو اجازه به ورکړي؟!!

• قرآن د بایبل دا خبره هم ردوي چې د بني اسرائیلو مشرانو موسی علیه السلام د خپلو ستونزو لامل ګڼلی او شکایت ئې ترې کړی او ده له هغه څه شکایت کړی چې الله تعالی له بني اسرائیلو سره کول!! د دې ادعا په خلاف فرمایي چې موسی علیه السلام بني اسرائیلو ته د صبر او له الله تعالی نه د مرستې غوښتو توصیه وکړه:

ôÏ â¤±„ `B $gÉ qã-¼ Ú ÖÞ$žc Î ¤ « ¼ (qãÈGÖ$¼ÏÖ)Ï Ó› qã A$%

ÇËÈ šú üÎFÓ¼Ï è7Fè¼ ¾ÍŠ$6Ï Ã الاعراف: ۱۲۸

موسی خپل قوم ته وویل: له الله مرسته وغواړئ او صبر وکړئ، یقیناً چې ځمکه د الله ده، له خپلو بندګانو نه ئې چې چا ته خوښه وي په میراث ئې ورکوي او نېکه پایله د متقیانو ده (وروستی برې د هغه چا په برخه کېږي چې له بې صبرۍ ځان وساتي او له الله تعالی پرته بل چا ته د مرستې لاس اوږد نه کړي)

او د بني اسرائیلو همتناك او له شهامته ډك ځواب داسې بیانوي:

š• îÓ¼ã bÀ ¼ã¼ Ó¤ã A$% $YKÅ $B ‰è/ .`Ïr $Z‹ÏÙ bÀ è% `Ï $Yƒ¼rÉ{Ï%

ÇËÈ bqèJè? #ø2 •ŽZ‹ù ÇÚ ÖÞ$’Î¼à6 ÿÎ÷ Gó ƒr ¼à2 ï¾ã الاعراف: ۱۲۹

وئې ویل: ستا له راتلو د مخه هم کړول شوي یو او له راتلو وروسته دې هم، (موسی علیه السلام) ورته وویل: امید دی چې رب مو ستاسو دښمن هلاك کړي او د ځمکې خلافت درپه برخه کړي او بیا وګوري چې تاسو څنګه عمل کوئ.

د قرآن د وینا له مخې بني اسرائیلو په مېړانې او صبر سره د موسی علیه السلام ملګرتیا کړې او د همدغه صبر په سبب الله تعالی پر دښمن برې ورکړ او د نړۍ پر

ټولو قومونو او ولسونو ئې دوی ته فضیلت ورکړ.

ÓÉ$ $g/Ì»óBr Çİ öŦ$ šX Í»±B šc qãèÒFóçŧ{qç. šú ï%$Pö)$ $Zø«r

$B $RëBŠr {rž¹ $JÎ إِسرَائِيلَ ÓÍ/ 4?ã Ó_óB$š• Îf ÀMJÎ. ÓM$?r $kŽi $Zø»/

القصص: ۱۳۷ ÇìÞÈ šc qëÌèf{qŞŸ2 $Br½qëäq%r Üc qãäd BZÓƒ šc ¼.

او د هغې ځمکې ختیځې او لوېدیځې برخې چې برکتونه مو په کې ایښي وو هغه قوم ته په میراث ورکړې چې په استضعاف کې ساتل کېدل او ستا د رب غوره وینا د بني اسرائیلو په اړه په دې سبب بشپړه شوه چې صبر ئې وکړ او هغه څه مو ویجاړ کړل چې فرعون او قوم ئې جوړول او لوړول.

دلته د بایبل په وینا کې جدي تناقض ګورو، له یوې خوا بني اسرائیل داسې معرفي کوي چې د فرعون په غلامۍ کې راضي وو او پر موسی علیه السلام ئې دا اعتراض درلود چې ولې ئې د مرګ له ګوابښ سره مخامخ کړل، خو له بلې خوا وایي چې دوی له مصر نه د وتلو په اړه له موسی علیه السلام سره موافق ول او د همدې لپاره د دوی مشران د فرعون لیدو ته ورغلي وو، پوښتنه دا ده چې هغه ولس به څنګه د یوه انقلابي مشر قیادت ومني، پاڅون ته به ملا وتړي او له ده سره به یوځای هجرت ته تیار شي چې هغه ته ئې ځواب دا وي: ستا په سبب فرعون او درباریان ئې له مونږ ناراضه شوي، له مونږ ئې مخ اړولی او په مرګ مو ګوابني!! آیا دا د یوه ستر پیغمبر په نسبت لوی اتهام نه دی چې خدای ته ئې شکایت وکړ چې ولې خپل قوم له کړاوونو سره مخامخ کوې؟ آیا زه دې د همدې لپاره رالېږلی وم؟ آیا د بایبل دا ادعا به کوم عقلمن او په دین پوه انسان ومني چې وایي: خدای موسی ته امر وکړ چې بیا فرعون ته ورشه... هغه ورته وویل: چې بني اسرائیل زما خبره نه اوري نو فرعون به ئې څنګه واوري؟

د هارون عصا

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: (خدای موسی او هارون ته وویل: دا ځل به د

مصر پاچا له تاسو معجزه وغواړي، نو هارون دې خپله عصا د فرعون په مخکې پر ځمکه وغورځوي، عصا به مار شي... موسی او هارون بیا فرعون ته ورغلل... هارون د فرعون او درباریانو په وړاندې خپله عصا پر ځمکه وغورځوله او مار ترې جوړ شو، فرعون د مصر حکیمان او جادوګران راوغوښتل، هغوی هم د خپل جادو په مرسته همدا کار وکړ، خپلې عصاګانې ئې پر ځمکه وغورځولې او ماران ترې جوړ شول، خو د هارون مار د جادوګرانو ټول ماران وخوړل...خو د دې معجزې له لیدو سره سره د فرعون زړه سخت پاتې شو... بیا خدای موسی ته وویل: سبا هغه عصا درسره واخله چې مار ترې جوړ شوی وو، د نیل ژیړ ته ورشه، د فرعون تر راتلو انتظار وکړه، ورته ووایه: ... اوس به خدای داسې کار وکړي چې پوه شې هغه خدای دی... زه به د ده په امر د نیل اوبه په یوه ګوزار سره په وینو بدلې کړم... هارون د پاچا او درباریانو په وړاندې د نیل اوبه په خپلې عصا ووهلې او په وینو بدلې شوې، ټول ماهیان مړه شول او اوبه ګنده شوې، ...خو د فرعون زړه همغسې سخت پاتې شو... له دې نه یوه اونۍ وروسته خدای موسی ته وویل: فرعون ته ورشه او ورته ووایه: زما قوم پرېږده چې ولاړ شي او زما عبادت وکړي، که نه نو ټول مصر به له چنګاښو درته ډک کړم، د نیل سیند به داسې له چنګاښو ډک شي چې بهر به راووځي او ستا د قصر په لوري به هجوم راوړي... ستا د خوب خونې، د اوړو ټغریو او تنورونو ته به ځان ورسوي... هارون خپله عصا د نیل سیند، چینو او حوضونو ته اوږده کړه، ټول له چنګاښو ډک شول... خو مصري جادوګرانو هم په خپل جادو سره همدا کار وکړ او ډېرې زیاتې چنګاښې ئې راپیدا کړې!! فرعون له موسی نه وغوښتل چې خپل خدای ته دعا وکړي چې دا بلا زمونږ له سره لرې کړي، ژمنه کوم چې په هغه صورت کې به بني اسرائیل پرېږدم چې ولاړ شي او د خپل خدای لپاره قرباني وکړي... موسی دعا وکړه... ټولې چنګاښې مړې شوې ... خو بیا هم د فرعون زړه نرم نه شو... بیا خدای موسی ته وویل: هارون ته ووایه چې سبا خپله عصا پر ځمکه ووهي تر څو ټول مصر له ماشو ډک شي... همداسې ئې وکړل او ټول مصر له ماشو ډک شو او پر خلکو ئې برید پیل کړ... د مصر جادوګرانو وغوښتل چې همدا کار وکړي خو دا ځل موفق نه شول... نو فرعون ته ئې وویل: په دې کار کې

حتماً خدای لاس لري... خو بیا هم د فرعون زړه نرم نه شو... ورپسې په همدې توګه د مچانو، طاعون، دانو، ژلې، ملخ او سختې تیارې دا سې یادونه کوي لکه چې ئې د مخکنیو مصیبتونو یادونه کړې، الفاظ ئې تکراري او جملې ئې سره ورته، هرځل د هارون په عصا یو له دغو مصیبتونو پر مصریانو مسلط شوی او بیا فرعون له موسی غوښتې چې دعا وکړي... د موسی علیه السلام د دعا په وجه مصیبت تر ې دفع شوی خو فرعون په خپل قول عمل نه دی کړی!! په پای کې لیکي چې فرعون موسی علیه السلام ته وویل: زما له مخې لرې شه او بیا مه راځه که نه نو وژل کېږې، موسی ورته وویل: لکه څنګه چې تا وویل بیا به ما ونه ګورې ، نو خدای موسی ته وویل: دا سې بلا به پر فرعون او د ده پر قوم راولم چې دی به په خپله له تاسو وغواړي چې له مصره ووځئ!! د اسرائیلیانو ښځو ته ووایه چې له وتلو مخکې له خپلو مصري ګاونډیو نه سره او سپین زر (په امانت) ترلاسه کړي!!! نو موسی فرعون ته وویل: خدای فرمایي: نن نیمه شپه به د مصر له منځه تېر شم، (په همدې سره به) د مصري کورنیو ټول مشران زامن ومري، د فرعون له مشره زویه چې د ده ځای ناستی دی نیولې د هغې وینځې تر زوی پورې چې کار ئې په مېچنې سره د غنمو وړه کول وي، حتی د مصر د څارویو لومړي بچیان به هم ومري!!! ... نو دغه وخت موسی له غصې سره د فرعون له قصره ووت،...)

دلته د بایبل ګڼ شمېر خبرې د سالم عقل او صحیح الهي دین خلاف دي او قرآن ئې ردوي:

بایبل دا سې ښیي لکه چې موسی علیه السلام څو اونۍ سر په سر د فرعون په دربار کې تېرې کړې وي او په همدې مودې کې خدای په وار وار ورته راغلی او ده ته ئې د نوې معجزې ښودلو لارښوونه کړې وي، ده هم خپلې ټولې معجزې د فرعون په حضور کې او له جادوګرانو سره په مقابله کې ښودلې دي، هر څه چې ده کړي جادوګرانو هم همغه کار کړی، دوی یوازې د ماشو په پیدا کولو نه دي توانېدلي!! دا هسې یوه بې بنسټه او په خرافاتو ولاړه خبره ده، هیڅ جادوګر، که هر څومره ماهر او چالاک وي، هیڅ شی نه شي پیدا کولی، نه مړ شی او نه ژوندی، د جادوګر کمال او هنر په دې کې وي چې د خلکو ذهن تر اغېز لاندې راولي او یو شی د خپلې

اصلي بنې په ځای په بدلې بنې کې وګوري، جادوګر له دې پرته نور هیڅ نه شي کولی، له الله تعالی پرته نه څوك په جادو سره څه پیدا کولی شي او نه په بل څه سره، د قرآن د وینا له مخې جادوګرانو خپل پرې اچولي او په جادو سره ئې د خلکو په ذهن او سترګو داسې اغېز کړی چې دوی ته دا پرې د مارانو په څېر خوځنده وبرېښي، د پرو په ماهیت کې څه تبدیلي نه ده راغلې د خلکو په سترګو اغېز پرېوتی. قرآن په دې اړه فرمایي: قرآن د سحر د ماهیت په اړه فرمایي:

ÇïÈ Áëé¢ $X& ÈèÓ Å `Ï ïØ]@§ã ÙÓÅ ãr Ùß7ïm #Œfù {q}Ø@/A$% طه: ٦٦

(موسی علیه السلام جادوګرانو ته) وویل: نه؛ بلکې تاسو ئې وغورځوئ، نو هغه وخت د دوی د سحر په وجه د دوی پرې او عصاګانې داسې ورته وبرېښېدې چې ګواکې ځغلي.

یعني جادوګرانو په خپل جادو سره یوازې دومره څه کړي چې پر ځمکې پراته پرې او عصاګانې موسی علیه السلام او نورو ته داسې برېښېدلې چې ګواکې خوځي او ځغلي، د دوی په جادو سره د دغو شیانو په ماهیت کې څه تبدیلي نه ده راغلې، بلکې د خلکو ذهن ته داسې ورغلې چې دا پرې او عصاګانې د مارانو په څېر ځغلي او په دې سره د بایبل د ټولو هغو ادعاګانو تردید شوی چې وایي: جادوګرانو دا او هغه شیان راپیدا کړل!!

- د ټولو معجزو موخه دا ښودل شوې چې فرعون د بني اسرائیلو پرېښودو ته اړ کړي، نه دا چې مصریان پر خدای ایمان راوړي، له کفر او شرك نه لاس واخلي او د الله تعالی دین ته غاړه کېږدي!! خو که تاسو په دې اړه د قرآن وینا ته ځیر شئ وبه ګورئ چې موسی علیه السلام فرعون او مصریانو ته جامع او بشپړ پیغام لري، د بني اسرائیلو آزادي د اساسي مسایلو په ضمن کې او د یوې ثانوي موضوع په څېر مطرح کوي.
- که معجزې یوازې فرعون ته ښودل کېدې او مقصد ئې دا وو چې فرعون بني اسرائیلو ته له مصره د وتلو اجازه ورکړي، ولې ئې په ټولو مصریانو دا مصیبتونه راوستل؟ ولې ئې د ټولو مصریانو حتی د هغو وینځو مشران زامن هم ورته وژل چې

مېچنې ئې چلولې؟!! آيا دا خبره د کوم انسان عقل منلی شي چې الله تعالی د مصريانو د زامنو د وژلو لپاره په خپله د مصر له منځه تېر شوی؟!! او آيا الله تعالی د چا د وژلو لپاره دې ته اړ کېږي چې ځمکې ته راکوز شي او د هغه کلي له منځه تېر شي چې د کليوالو د وژلو پرېکړه ئې کړې؟!! دا هره ورځ چې انسانان د الله تعالی په اراده پيدا کېږي او مري، داسې مري لکه چې بايبل وايي؟! او تر ټولو مسخره خبره خو لا هغه ده چې بايبل تر دې وروسته کړې او ليکلي ئې دي چې خدای به په مصر کې د بني اسرائيلو او مصريانو کورونه له دې ننبې سره ببلوي چې د بني اسرائيلو د کورونو دروازې به د قربانۍ په وينو سرې شوې وي او د دغو وينو په ليدو سره به د بايبل خدای له دغو کورونو تېرېږي، يوازې د مصريانو کورونو ته به ننوځي او د دوی مشران زامن به وژني!!!

- ګورئ چې بايبل دلته هم خدای داسې معرفي کوي چې بني اسرائيلو ته د غدر او خيانت لارښوونه کوي، وايي چې خدای موسی عليه السلام ته ويلي وو: د اسرائيليانو ښځو ته ووايه چې له خپلو مصري ګاونډيو نه د سرو او سپينو زرو ښه ډېرې ګانې (په کومه پلمه) ترلاسه کړي، چې بيا ئې د وتلو په وخت کې له ځانه سره يوسي!! آيا ممکنه ده چې د ځمکې او آسمانونو رب به خپلو بندګانو ته داسې د غدر او خيانت درس ورکوي!!

د فصح عيد

بايبل تر دې عنوان لاندې داسې کاږي: خدای موسی او هارون ته وويل: له دې وروسته به ستاسو لپاره دا مياشت د کال لومړۍ او تر ټولو مهمه مياشت وي... هر کال به د دې مياشتې په لسمه هره کورنۍ يو وری تياروي، که د کورنۍ شمېر کم وي په خپل ګاونډ کې له بلې وړې کورنۍ سره دې ګډ شي، دا وری يا سپرلی به نر، بې عيبه او يو کلن وي، د همدې مياشتې د څوارلسمې په مازديګر دې ټول اسرائيليان دا وري قرباني کړي او د هغوی وينې دې د دروازو د ولاړو تيرانو او د هغو خونو د دروازو پر سر وشيندي چې د وري غوښه په کې خوړل کېږي، په همدې شپه دې دا غوښه وريته کړي او له پتيرې ډوډۍ او ترخو سابه سره دې وخوري،

غوښه به اومه او په اوبو کې پخه شوې نه خوري، بلکې ټوله به د سر، پښو، زړه او ينې په شمول وريته او ټوله به د همدې شپې تر سهاره خوري، که څه پاتې شوه هغه به سوځوي (د دې لپاره چې غير يهودي ته ئې تر پاتې کېدو سوځول غوره دي)، د وري له خوړو مخکې به خپلې څپلۍ په پښو کوئ، خپله عصا به په لاس کې نيسئ او د سفر لپاره به تيارېږئ...دا مراسم به د خدای فصح په نامه يادېږي، دا ځکه چې زه خدای يم او نن شپه به د مصر له سيمې تېرېږم او د مصريانو ټول مشران زامن او د دوی د څارويو لومړي پيدا شوي بچيان به وژنم او د دوی خدايانو ته به سزا ورکوم، کومې وينې چې تاسو د دروازو پر تيرانو شيندلې دا به د دې نښه وي چې دا کورونه ستاسې دي، زه به ئې په همدې سره پېژنم، له هغوی به تېرېږم او يوازې مصريان به وژنم!!! هر کال به د دې ورځې په ياد جشن نيسئ، په دې جشن کې چې اووه ورځې به وي يوازې پتيره ډوډۍ خورئ، په لومړۍ ورځ به خمېره له کوره بهر وړئ... ځکه که څوک په دغو ورځو کې د خمېره شوو وړو ډوډۍ وخوري له اسرائيليانو نه به شړل کېږي، په لومړۍ او اوومه ورځ به ټول په ګډه د خدای عبادت کوئ، په دغو دوو ورځو کې به د خوراك له برابرولو پرته بل هيڅ کار نه کوئ!! بايبل دلته دا خبره درې ځلې تکراروي چې په دغو اووه ورځو کې به يوازې پتيره ډوډۍ خورئ، په کور کې به خمېره نه ساتئ، چا چې خميره ډوډۍ وخوړله له اسرائيليانو نه به طرد کېږي!!! دا به تر ابده پر تاسو واجب وي... دا د دې لپاره چې په دغې ورځې ما له مصره وژغورلئ!!!

لکه چې ګورئ دا برخه هم له ډېرو مسخره او خندوونکو خبرو ډکه ده، چې ځينې ئې دا دي:

- آيا دا عجيب مذهب نه دی چې د يو کلن وري حلالول، وريتول او په خپله ئې خوړل يو مهم مذهبي کار ګڼي؟!! داسې نه چې هغه حلال کړئ او د الله تعالی په نامه ئې فقيرانو او مسکينانو ته ورکړئ!! قرباني خو دې ته ويل کېږي چې څوك له يوه غوره شي، د يوه سپيڅلي هدف لپاره تېر شي، نه پوهېږو چې د داسې وريتې غوښې خوړلو ته څنګه د قربانۍ نوم ورکوئ؟!!
- آيا کېدی شي الهي دين انسانانو ته ووايي چې د خپلو کورونو او خونو

دروازې د قربانۍ په وينو ولړئ؟!! آيا داسې دين به د سالم فطرت خاوند ومني؟!! او په خاصه توګه چې دا په وينو د دروازو لړل د دې لپاره ضروري ګڼي چې خدای ته د يوې نښې په توګه وي او په دې سره پوه شي چې دا کور او دا خونه د اسرائيليانو ده، نو هلته به له ننوتلو ډډه کوي او د دوی زامن به نه وژني؟!!!

- ګورئ چې د بايبل له نظره مهم مسايل کوم دي؟ د ثواب کار کوم دی او د ګناه کار کوم؟ خدای په څه راضي کېږي او په څه ناراضه کېږي؟ د بايبل خدای د پتيرې ډوډۍ په خوړلو راضي کېږي او د خمېرې ډوډۍ په خوړلو دومره غصه کېږي چې خوړونکی ئې له خپل نازولي قوم نه د شړلو او رټلو وړ ګڼي!!! آيا داسې دين ته څوک الهي دين ويلی شي؟ آيا هغه دين يو انساني دين کېدی شي چې د انسان د ژوند اړوند ټول مهم او اساسي مسايل ئې له پامه غورځولي وي او ترکيز ئې په دغسې مسايلو وي؟!!

راشئ وګورو چې قرآن د موسی عليه السلام د قصې د دغې برخې په اړه څه وايي او د قرآن او بايبل د ويناوو ترمنځ څومره ژور توپير شته، دا څومره لوړ، جامع او اغېزناک او هغه بل څومره ټيټ، بې محتوی او بې ارزښته!!! قرآن فرمايي:

7 ¢ÆÅ ¤Ør& A$% ÇÌÈ šú ïÏqã ó J¥¢$`Ï 7 Z÷è¢Ô Ÿ " Îõî $g»9Ì Nõƒ¤$¢Ñ! A$% #ŒÎù ¤$ Á ã 4+¤Ø ÇÌÈ ûüŸ‰»Á 9$šÆ Ï MYà2 bÌ ÿïÎ Ï Nû A$% ÇÌÈ ¢üÎ¤ ãõ´Î bÌ ÿ¤9¤m Z- Jü A$% ÇÌÌÈ ûïÌÈ»Z÷ï ã¢Ò ø ' Ïd #ŒÎù ½ç‰ƒ í "Rr ÇÌÈ ¢üÎ¤ ¤$7è¢ ' Ïd šc rãÃÛ #Œ$Jù ¾Ì÷é ÅÎ Nà6 Æ¢ ö ôÏ Nã _ì¤ã b& ¤ƒì¤ÇÌÍÈ Ò¢Îæ ÷Å» ¡ 9 # ‹ »d Ð¢Îæ A÷s™ ê¢à6 Î š, q¢Ú ÇÌÈ ûïÎÅ»m ÊÆ‰J¥¢'Î Ç è¢Ø ¤{ &r ¤Å ö {¤¢% ÇÌÈ ÇÌÈ bqÃÜ Gø Lã& Ø d Ä $Z÷ï Ø¢Ïr ÇÌÈ ÐqÀ¢B Ðqƒ Ì»)‹Ü ë÷ s ¡ 9$ì Ü¤ù ÇÌÈ ûÆ bø ã ëÿï {q¢% ë÷ s ¡ 9$ä!` $Ð÷ù ÇÍÈ ûüÎï »ó¢$Ñd {qÇ. bÌ o• s ¡ 9$Ñ Î® $Z÷ê9 Mç A$% ÇÍÈ ûüÎ¢) Ø¢$`Ü©Ç Ì Ñ¤Ñr Ñè A$% ÇÍÈ ûüÎï »ó¢$Ñ¤ $Zä bÌ #•Ô Ÿ $Z9

$RÎ bQ¤ãdÌ Ó"ÈÎ {q¤%r ÑQ§ÃÏr ÑL;$7Ïm {Q)Ø¹ ÇÎÈ bq¤¹B Lã& $B {q¤¹Ø Ó› qB

'Å¤Ã ÇÎÈ bq¤ÏÙ¡ $B Ø)¹ ‘ Ïl #Œî¹ ¡$Á ã Ó› qÃ 4+Ø¹ ÇÍÈ bqÇÎ»ó¤$ß§Z9

A$% ÇÍÈ brãdr Ó› qÃ É ‘ ÇÍÈ û¹Ï=»è¤$É •Î $ZB#ä {¡¤% ÇÎÈ ûï‰É »™ ë• s ¡¡ 9$

bq¦è? $ Q¡ =ù •é Å9$ÑãJ=æ “ ï‰§Ñãä¤î39 ½¡Ç Ñã9 bŒ#ä Þ& Ï‰% ½¡9 Ó¦¥B#ä

$RÎ ŽöÊ Ẅ {q¤% ÇÍÈ šú ü¦Ë¤Ø& ÑãY7k¹ _{ r ¥ »=Å ôÏ /ã=ã¯ ör ÑãƒÏ‰ƒ¤ £èÏ%{

ÇÎÈ ûüÏZ§Ñ¤Ã¤¡ $Yä b& $Z»‹»Ü z $Y§ $Z9 •ÿø b& ¤JÖR $RÎ ÇÎÈ bq¹Î) Z¤$ZÎf 4‹Î

الشعراء: ٢٩-٥١

(فرعون موسى عليه السلام ته) وويل: كه له ما نه پرته دې بل معبود غوره كړ له زندانيانو څخه به دې وگرځوم، (هغه ورته) وويل: (زندان ته مې لېږې) كه څه هم (د خپل حقانيت د اثبات لپاره) څرگنده نښه درته وړاندې كړم؟! هغه ورته وويل: رائې وړه كه رښتونى يې! نو خپله عصا ئې وغورځوله چې ښكاره مار ترې جوړ شو او خپل لاس ئې راوايست چې ليدونكو ته رون او ځلانده وو، (فرعون) په خپلې خوا كې درباريانو ته وويل: دا خو ډېر پوه جادوگر دى، غواړي په خپل جادو سره مو له خپل ملكه وباسي، نو څه مشوره راكوئ؟ وئې ويل: ده او ورور ته ئې مهلت وركړه او په ښارونو كې ټول راغونډوونكي (جارچيان) وگمارە، تر څو ټول پوه ماهر جادوگران درته راولي، نو جادوگران د معلومې ورځې ټاكلي ځاى ته راغونډ كړى شول او خلكو ته وويل شو: آيا تاسو هم راغونډېدونكي يئ، تر څو د (موسى په ځاى د خپلو) دغو جادوگرانو متابعت وكړو، (په خاصه توگه هغه وخت چې) دوى برلاسي شي، نو كله چې جادوگران راغلل فرعون ته ئې وويل: كه مونږ برلاسي شوو نو آيا مونږ ته به حتماً څه انعام او اجوره راكول كېږي؟! وئې ويل: هو! او په هغه صورت كې خو به تاسو (دربار ته) د مقربينو په ډله كې وئ!! موسى ورته وويل: څه چې (د جادو ښودلو لپاره) غورځوئ وئې غورځوئ!! نو خپل پرې او عصاگانې ئې وغورځولې او وئې ويل: د فرعون په عزت قسم چې مونږ هرو مرو غالبېدونكي يو!!

نو موسی خپله عصا وغورځوله چې ناڅاپه ئې هغه څه تېرول چې دوی په درواغو جوړول، نو جادوګران په سجده پرېوتل او وئې ویل: په رب العالمین مو ایمان راوړ، د موسی او هارون په رب، (فرعون) وویل: آیا تر دې د مخه چې زه اجازه درکړم تاسو ایمان راوړ؟!! په دې کې شك نه شته چې دی ستاسو هغه مشر دی چې جادو ئې درښودلی، نو اوس به پوه شئ، حتماً به ستاسو لاسونه او ستاسو پښې بدل بدل پرې کړم او تاسو ټول به په دار وځړوم، (دوی ورته) وویل: باك نه شته، مونږ د خپل رب په لوري ورګرځېدونکي یو، طمع مو دا ده چې زمونږ رب به زمونږ خطاګانې په دې خاطر راته وبخښي چې لومړني ایمان راوړونکي شوو)

د قرآن په دې موجزو او مختصرو الفاظو کې هومره پراخ او ژور مطالب او لارښوونې پرتې دي چې له شرحې او تفصیل نه ئې یو کتاب جوړېږي، ځینې مهمې برخې ئې دا دي:

- فرعونان په دلایلو نه قانع کېږي، د حق د لارې مبارزین دې له ظالمو او فرعون صفته واکمنانو دا طمع نه کوي چې د دوی دلایل به ومني او له مخالفته به لاس واخلي.
- لکه څنګه چې فرعون د موسی علیه السلام مقابلې ته د مصر جادوګران راوړاندې کړل، همدا راز به تل او د تاریخ په هر پړاو کې، د فرعون ملګري، د هر دیني تحریك په ضد، ټګمار مذهبي مشران راوړاندې کوي او د دین مقابله به په دین او د مذهب مقابله به په مذهب سره کوي، د حقپالو دعوتګرانو په ضد به د دین پلورونکو ټګمارو مذهبي مشرانو ډله لومړي خط ته لېږي.
- که غواړئ چې یو واقعي دعوتګر وپېژنئ او له دروغجن، ټګمار، دین خرڅوونکي او مذهب پلورونکي مذهبي مشر نه ئې تفکیك کړئ نو دا به د یوه ځلانده ملاك او معیار په توګه په پام کې لرئ چې له فرعونانو سره ئې چلند څنګه دی، د هغه مقابله کوي که د هغه مزدور دی، د ده په ضد خوځېږي که د ده په امر او اشاره، خدای ته د تقرب په لټه کې دی که فرعون ته!! قرآن دلته د موسی علیه السلام په مقابل کې ټګمار او د فرعون مزدور مذهبي مشران د جادوګرانو په څېره

کې انځوروي چې دا ئې ځانګړتیاوې ګڼي: د حقپالونکو په ضد د فرعون په امر راغونډېږي، له فرعون نه د مزد او اجورې طمع لري، تر ټولو ستر هدف ئې دا دی چې فرعون ته تقرب او نږدې والی ئې په برخه شي او د درباریانو په ډله کې ونیولی شي.

- د فرعوني نظامونو واکمنان به تل د ديني خوځښتونو په ضد په هغه دین او مذهب ترکیز کوي چې د دوی د واکمنۍ تر سیوري لاندې په ولس کې خور شوی، د قومي مذهب بڼه ئې غوره کړې، د ټولنې حاکم وضعیت د الهي مقدراتو مطابق او د الله تعالی د خوښې حالت ګڼي، ولس ته په دې حالت د قناعت توصیه کوي، له مخالفت نه ئې منع کوي، ولس ته ئې پیغام دا وي چې په روان وضعیت راضي اوسه، دا واکمنان د خدای سیوری ګڼه، له دې حالت سره مخالفت له الهي مقدراتو سره مخالفت بولله!! ګورئ چې فرعون ولس ته څه وایي: ولې د موسی په ځای د خپلو مخکنیو مذهبي مشرانو متابعت ونه کړو؟!!
- خو دغه لومړي خط ته لېږل شوي مذهبي مشران، هغه چې فرعون خلکو ته ویل: د موسی په ځای ولې د دوی متابعت ونه کړو!! کله چې د موسی علیه السلام د دعوت پر حقانیت پوهېږي او ایمان راوړي، د دوی په اړه د فرعون دریځ او پرېکړه دا ده: موسی ستاسو په څېر دی، ستاسو استاد دی، تاسو ته هم ده د جادو ښودنه کړې، په ګډه مو دا لوبه او توطئه جوړه کړې وه، که داسې نه وی نو ولې مو زما له اجازې مخکې خپله ماتې ومنله، د خلکو په وړاندې موسی ته تسلیم شوئ او ایمان مو راوړ؟ اوس به پوه شئ چې له تاسو سره څه کوم، لاسونه او پښې به مو بدل بدل سره قطع کوم.
- کوم ځواب چې جادوګران ئې په دې وخت کې فرعون ته ورکوي، ډېر عجیب، د پام وړ او ارزښتناك دی، وایي: هیڅ پروا مو نه شته، مرګ ته چمتو یو، دا مرګ خو له دې پرته بل څه نه دی چې مونږ د خپل پالونکي رب په لوري بیایي، هسې هم مرو او د خپل رب په لوري خامخا ورګرځو!! په دې سره قرآن مونږ ته له یوې خوا دا لارښوونه کوي چې پر خدای باندې ایمان انسان ته داسې جرأت او شهامت ورپه برخه کوي، دا جادوګران ګورئ چې څو شېبې مخکې د فرعون په امر راغونډ شوي

وو، د ده لپاره ئې د موسی علیه السلام مقابله کوله، د فرعون پر سره ئې لوړه کوله او د ده د عزت او جلال په طفیل ئې خپله بریا یقیني او حتمي ګڼله، له فرعون نه ئې د اجوري طمع وه او تر ټولو ستر هدف ئې دا وو چې د فرعون د درباریانو په ډله کې ونیول شي، خو اوس او په الله تعالی باندې له ایمان نه وروسته په دوی کې دومره ژوره تبدیلي راغلې چې د فرعون د ګوابنونو پروا نه کوي، له مرګه نه وېرېږي، مرګ د الله تعالی په لوري د تلو وسیله ګڼي او پرونۍ مادي طمع ئې اوس په معنوي تلوسې بدله شوې او موخه ئې دا ده چې الله تعالی تر راضي شي او ګناهونه ئې ورته وبخښي!! له بلې خوا مونږ ته وایي چې د ایمان خاوند باید داسې وي، که تاسو په رښتیا په الله تعالی ایمان لرئ نو د فرعونانو له ګوابنونو به نه وېرېږئ.

- د قرآن د وینا له مخې په مصریانو باندې دا عذابونه او مصیبتونه نازل شوي: قحطي، د حاصلاتو کموالی، طوفان، ملخان، کنې، چنګاشي، وینې، خو قرآن وایي چې د دې مصیبتونو وجه د دوی ګناهونه وو او هدف تر دا چې دوی پند واخلي او له خپل کفر، شرک، ظلم او فساد نه لاس په سر شي.

ÇìÌÈ brãz2 ¤ƒ ÓĞ¯ē9 ÏN°•JV9$`Ï <È ÿRr ûüŽĻ9$ bǫãdi A#ä $R© {ℓ ©)9r

الاعراف: ۱۳۰

او یقیناً چې فرعونیان مو په قحطي او د حاصلاتو په کموالي سره ونیول تر څو پند واخلي.

Ņ»¤Á ÿB Ņ»ƒ#ä P$!$r íŠ$ÿŽÒ9$r ŸØ$à$r Š#•g¤$r b$ùqÜ9$ ßĹŽãã $Zü™Ðù

ÇìÌÈ šú üBÍ¢C $BQ% {q¦.r{rž9ò6 GÐ$ä الاعراف: ۱۳۳

نو طوفان، ملخان، کنې، چنګاښې او وینه مو د بېلابېلو نښو (په توګه) پرې راولېږل او دوی لویي وکړه او یو مجرم قوم وو.

د دې آیت د (مفصلات) له لفظ نه په څرګنده توګه معلومېږي چې دا مصیبتونه په یوه وخت او یو په بل پسې نه دي نازل شوي بلکې په بېلابېلو وختونو کې نازل

شوي، يو کال قحطي راغلې، يو کال د باغونو او ځمکو حاصلات کم شوي، يو کال ملخانو د دوی پر فصلونو برید کړی، يو وخت طوفان پرې راغلی، بل وخت کنې او بيا چنګاښې پرې مسلط شوې او يو وخت د دوی اوبه د سرو وينو په څېر شوې او دا د بايبل د دې ادعا خلاف ده چې وايي دا ټول حوادث د څو اونيو په منځ کې او د موسی او هارون عليهما السلام په لاس او هغه وخت تر سره شوي چې دوی د فرعون له جادوګرانو سره مقابله کوله، د بايبل ادعا هم د عقل او واقع خلاف ده او هم د قرآن د وينا خلاف!! د الله تعالی سنت دا دی چې له مصيبت نه وروسته خپلو بندګانو ته د توبې او تجديد نظر موقع ورکوي، که پند وانه خلي، بل او بل مصيبت پرې راولي، په يوه وخت د ګڼ شمېر مصيبتونو يو په بل پسې راتلو سره د توبې او تجديد نظر مجال ختمېږي.

د فرعون د مشر زوی مړينه

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: خدای په نيمه شپه کې د ټولو مصريانو ټول مشران زامن ووژل، د فرعون له مشر زويه د هغه غلام تر زويه چې ترځمکې لاندې تور زندان کې پروت وو... په دغه شپه فرعون او درباريان راويښ شول ... ټولو په جګ غږ ژړا پيل کړه... فرعون په همدغه شپه موسی او هارون راوغوښتل او ورته وئې ويل: ژر له مصره ووځئ او اسرائيليان هم درسره بوځئ، خپل څاروي هم درسره روان کړئ... خو له وتلو مخکې ما ته دعا وکړئ، ... نورو مصريانو هم اسرائيليانو ته وويل: له مصره ووځئ... دوی له مصريانو نه ډېر سره او سپين زر هم واخيستل... او په دې توګه ئې د مصر ټولې شتمنۍ له ځان سره يووړې... شمېر ئې له ښځو او ماشومانو پرته نږدې شپږ سوه زره سړي وو... اسرائيليانو څلور سوه دېرش کاله په مصر کې تېر کړل...

دلته د بايبل څو عجيبو خبرو ته لږ ځير شئ:

- خدای په نيمه شپه کې مصر ته راغی، د مصر په ټولو کورونو وګرځېدو، له هغه کوره تېر شو چې دروازه ئې په وينو لړلې وه، د هر مصري کور ته داخل شو، د هغه مشر زوی ئې ورته وواژو، په دې وخت کې د اسرائيليانو شمېر نږدې دوه

مليونه وو، طبيعي ده چې د مصريانو شمېر به هم لږ تر لږه څلور مليونه وو، که هره کورنۍ لس کسان وګڼو نو د مصر د کورونو شمېر به شپږ لکه وو، د بايبل خدای چې د انسان په څېر دی او تګ ئې هم انسان ته ورته، ګام په ګام مخکې ځي، په پاتې نيمې شپې کې په دې شپږ لکه کورونو ګرځېدلی، شا وخوا څلور لکه مصري ځوانان ئې وژلي، بيا په همدې پاتې نيمې شپې کې فرعون موسی او هارون ځان ته غوښتي، هغوی ته ئې له مصره د وتلو او ده ته د دعا کولو خبره کړې!!! په همدې شپه د اسرائيليانو ښځو د خپلو مصري ګاونډيو له مېرمنو نه ښه ډېر سره او سپين زر ترلاسه کړي، هومره چې د مصر ټولې شتمنۍ ئې د ځان کړې او له ځان سره ئې وړې!!! نه پوهېږم مسيحيان او يهودان کومې بلا وهلي چې داسې مسخره خبرې مني، که يو ناول ليکونکی وغواړي چې ډېر حيرانووکی ناول وليکي نو دا هڅه خامخا کوي چې خبرې ئې څه نا څه په عقل برابرې وي، که ډېر هوښيار خلك ئې ونه مني نو ځينې کم عقله خلك خو ئې ومني، خو د بايبل ليکونکي د دې پروا نه ده کړې، مسيحيان ئې داسې موندلي چې ګران دروغ تر آسان رښتيا ژر مني، د زوړ تاريخ هره خبره ورته مقدسه برېښي!! هر څه چې د دوی پلرونو ته منسوب شي او د انجيل او تورات په نامه وړاندې شي له تعمقه پرته ئې مني!!

- بايبل تر دې د مخه ليکلي وو چې په مصر کې د يعقوب عليه السلام د مېشتېدو په وخت کې د ده د کورنۍ د ټولو غړو شمېر اويا کسان وو او اوس ليکي چې څلور سوه دېرش کاله وروسته کله چې له مصره وتل نو يوازې د نارينه وو شمېر نږدې شپږلکه وو، يعني د ښځو او ماشومانو په شمول به لږ تر لږه دوه مليونه ول او د دې معنی دا ده چې په دې مودې کې د دوی شمېر نږدې اته ويشت زره پنځه سوه ځله زيات شوی، که د بايبل دا له مبالغې ډکه محاسبه ومنو نو دا دوه مليونه يهودان بايد له نورو څلور سوه دېرشو کلونو تېرېدو وروسته اووه پنځوس مليارده شوي وي، چې دا د ټولې نړۍ د موجوده نفوس نږدې لس برابره دی او بيا په تېرو نږدې دوه نيم زرو کلونو کې به د دوی شمېر څومره شوی وي؟!! آيا دا محاسبه ډېره خندونکې نه ده؟ ښايي د بايبل ليکونکي به غوښتلي وي چې همغه زړه بې بنسټه خبره رښتونې کړي چې بايبل خدای ته منسوب کړې او ويلي ئې دي: د يهودانو

شمېر به د آسمان تر ستورو او د ځمکې تر شګو هم زیات شي!! خو نن او په ۲۰۰۲ میلادي کال کې د یهودانو مجموعي شمېر شپږو ملیونو ته نه رسېږي!! بایبل دا خبرې په داسې وخت کې کړې دي چې د شمېرو په هکله ئې چا درواغ نه شوی ثابتولی، هغه وخت خو به تر زرو زیات رقم هم نه وو، چا دا محاسبه ورسره کوله چې اویا کسیزه کورنۍ څنګه په ۴۳۰ کلونو کې (یعني پنځه نسله وروسته) دوه ملیونو ته ورسېده؟!! په دومره مودې کې خو د سویانو په څېر د هغو حیواناتو شمېر هم دې حد ته نه شي رسېدی چې هر ځل ډېر بچیان زېږوي!! بایبل دې ته هم پام نه دی کړی چې په مصر کې بني اسرائیلو ډېر بد ژوند درلود، فرعون د دوی زامن ورته وژل، په دې صورت کې خو باید د دوی شمېر د زیاتېدو په ځای کمېدی!! که زیاتېدل ومنو، نو په ۱۹۹۸کال کې د دوی د نفوس وده په کال کې ۱،۹% وه که د بایبل په خاطر دا ۲% وګڼو نو د دوی شمېر باید په ۴۳۰ کلونو کې نږدې درې لکه پنځوس زره وی نه دوه ملیونه!!

له دغو غلطو ارقامو او په ارقامو باندې د بایبل له ترکیز نه د بایبل په ماهیت پوهېدی شئ، په لارښود کتاب کې د ارقامو، شجرو او نومونو په ځای په اساسي مفاهیمو ترکیز کېږي او لارښوونو ته اهمیت ورکول کېږي، قرآن د ارقامو په هکله فرمایي چې په دې ځان مه مصروفوئ، دا هومره ارزښت نه لري چې له چا سره پرې مناقشه وکړئ او خپل وخت پرې ضایع کړئ، د اصحاب کهف د قصې په ترڅ کې فرمایي چې په دې له خلکو سره بحثونه مه کوئ چې د دوی شمېر څومره وو او څو کلونه په غره کې پاتې شول، بس همدومره کافي ده چې ووایئ: دا د مؤمنو زلمیانو یوه ډله وه، په خدای ئې ایمان راوړ، د ظالمو واکمنانو له وېرې ئې غره ته پنا یووړه او الله تعالی د اوږدې مودې لپاره په خوب ویده او ژوندي وساتل، نه د دوی شمېر په ګوته کوي او نه دا وایي چې څو کلونه په غره کې پاتې شول، فرمایي:

ÇìÈ “ Wd ÓG»RŠi-r óĝĥî {qæB#ä p‹Hi Nd] ès ßd Nd'7R 7 øã •È à R ßd

الکهف: ۱۳

مونږ د دوی قصه په رښتونې توګه درته بیانوو، دوی یوه داسې ډله وه چې په خپل رب ئې ایمان راوړ او مونږ ئې ایمان ورمضبوط کړ.

د خپل قوم په اړه د دوی نظر داسې بيانوي:

ÇÈ#%/&#Ê}{þS îþê`9r bûï=B 'Î bà2 r‰<èã¤& Óäq3ã_ë¢ Œ3ø{rëgê/ b}bû}

الكهف: ٢٠

که دوی درباندې برلاسي شي نو يا به مو د ډبرو په ويشتلو سره وژني او يا به مو خپل مذهب ته وراړوي او په دې صورت کې به هيڅکله بريا درپه برخه نه شي.

د دوی د شمېر په اړه د قصه خوښو وينا او د دوی په مقابل کې د مسلمان داعي دريځ داسې په ګوته کوي:

É=øûß $Ñd' bâù bâ•Š5™ ¤¡⊨~ šc qêqà/r Óßûù Óßâî#§ ¤»=0 bqêqà‹™

Ÿù @‹î% ðvÎ bßß=è/ $B NÎ£ëÎ ß=æ& þîß @ê bâÙ2 bâ¶B$0r ¤è5™ šc qêqà/r

الكهف: ٢٢ ÇÈ#%m& ÓßÑB Oûß‰ïMÿÇó@ Ùr #ûj»ß ¶•ÉðvÎ bÙZï Í$Jê

وايي به: درې ول او څلورم ئې د دوی سپی وو او وايي به: پنځه ول او شپږم ئې د دوی سپی وو، دا هسې په تياره کې کانې ويشتل دي او وايي به: اووه ول او اتم ئې د دوی سپی وو!! ووايه: زما رب د دوی له شمېره ښه خبر دی، يوازې لږ کسان پرې پوهېږي، د دوی (د شمېر) په اړه له سر سري بحثه پرته له چا سره شخړه مه کوه او د دغو خلکو له هيڅا نه د دوی په اړه پوښتنه مه کوه.

راشئ وګورو چې قرآن د بني اسرائيلو د وتلو څرنګوالی څنګه بيانوي، د فرعون په اجازه ئې ګڼي که له فرعونه د بغاوت په توګه؟ آيا د مصريانو زلمي زامن په سيند کې غرق شوي که په خپلو کورونو کې وژل شوي؟ د شپې لخوا وتل ئې د دې لپاره وو چې فرعون په همغه شپه د وتلو امر ورته کړی وو او که د دې لپاره چې د فرعون له خبرېدو د مخه ډېر مزل ووهي او که د فرعون لښکرې ئې تعقيبوي نو وئې نه شي نيولی؟!!

قرآن فرمايي چې الله تعالی موسی عليه السلام ته د هجرت امر وکړ، ورته وئې ويل چې د شپې شپې بني اسرائيل مخکې او ته تر شا له مصره ووځئ، فرعون به له خپلو لښکرو سره په تاسو پسې درځي، د نيول کېدو وېره مه کوئ... د قرآن الفاظ

دا دي:

ÇÏÈ bqê•øB ÓÝã_ ÙÙÎ #qd‘ •ó 7ÙÙBÃÙÙ ÇÏÈ bqã7FB Nà6 ŘÎ ¸xØ “ Š$7ÊÎ Îó 'ù

ûüÎgÅ»ù $kŽÏi {qÇ. ÞJè®r ÇÏÈ ÐƒÌ. Ę$)Br ßrâãr ÇÏÈ Õqšãr ĻM»Z_ `Ï {qä•? ô.

$Br ÙÚ öŒ{ß âßJ¡ 9$ÑÎÕã ÓM3/ $Jù ÇÏÈ `ƒÌz#ä $Bq‰ $g»Y¢ø•«r 7Ÿ°‹. ÇÏÈ

šc ¤ãdi `Ï ÇÏÈ ÈüÎgÙÙßÉ # ‹ èßß`Ï لِإسرَائيل ŸÐÍ/ $Y¢qŪ ß)9r ÇÏÈ `ƒÌàZÃ{qÇ.

ÇÏÈ ûüÏ»èßß’?ã ¢ùÃ 4?ã ÙÙG®RÏ-ž$Ÿ‰)9r ÇÏÈ ûüÎÎÔÙÙß `Ï $ŠŸ¾æ b¼. ½¸ŘÎ

الدخان: ٢٣-٤٣ ÇÎÌÈ êú üÎB {ÔF/ ÏŠÏ $B Ï»ƒÞ$`Ï MG»Y•?#är

زما بندګان د شپې شپې روان کړه، یقیناً چې ستاسو تعاقب به کېږي او بحر آرام او ولاړ پرېږده، بې شکه چې دوی غرقېدونکی لښکر دی، څومره باغونه، چینې، فصلونه او د اوسېدو غوره ځایونه ئې پرېښودل او هغه نعمتونه چې چرچې ئې په کې کولې؟!! همداسې او بل قوم ته مو په میراث ورکړل، نو نه آسمان او ځمکې پرې وژړل او نه مهلت ورکړی شو!!او یقیناً بني اسرائیل مو له هغه سپکوونکي عذابه وژغورل، له فرعونه؛ یقیناً چې هغه د مسرفینو له ډلې نه یو ستر متکبر وو او یقیناً چې په پوهې سره مو (بني اسرائیل) پر ټولو نړیوالو غوره کړل او هغه نښې مو ورکړې چې څرګندې آزموینې په کې وې.

همدا راز فرمایي:

ÈÈÉ‰J¢ß’Î ãqãdi ¥™Ö ù ÇÏÈ bqã7FB /ãŘÎ ü Š$6ÊÎ أَسرِ Þ& é› qã 4‹Î $Zøm«r

ì‹Ü g: $ŘÎr ÇÎÌÈ bqÃÍ$ó9 $Z9 ÙÙÎr ÇÍÌÈ bqè¦% ÞBËžÅ9 ätwè¯d ÞÎ ÇÎÌÈ ûïÎÅ»m

7Ÿ°‹. ÇÎÌÈ ÐƒÌ. Ę$)Br ÷qãär ÇÎÈ Õqšãr ĻM»Z_ `Ï NG»Yô •ž'ù ÇÎÌÈ brâÉ»m

A$% È$èð f ß$#äÅ•? $Ø-ù ÇÏÈ šú üÏÎôB Nèqæ6Øù ÇÎÈ إسرَائيلَ ÓÍ/ $g»Y¢ø•«r

4‹Î $Yßm«'ù ÇÏÈ È¥‰Ã™ ’Îí ÓÉB ÞÎ Þ¼. A$% ÇÏÈ bqä‘ßÙ9 $ŘÎ é› qã Ë »s ô &

$Yÿ9ær ÇÏÌÈ ÉŠÅè¥ŠqÖ9% 5ëì @ä b¼3ù ,-ÿR$ì •é7¥8$Áèî>ÎõÌ$È¿ é› qã

'Î bÎ ÇÏÌÈ ûïì z Ï¥$Y»ô¿ ÖêÇÏÌÈ ûüÊ¼d¿ ÿµçèB `Br é› qã$ZãU¿r ÇÏÌÈ ûïì z Ï¥$0

ÇÏÈ ûüŽŽ¹¸B Nèžç¿ b¼. $Br ¢ŸY 7Ï°Œ الشعراء: ٥٢-٢٨

او موسى ته مو وحي وكړه چې زما بندګان روان کړه،(دوی ترمخ او ته ئې تر شا)، يقيناً چې ستاسو تعاقب به کېږي، نو فرعون ښارونو ته اربکي ولېږل، (او وئې ويل) : دا يو لږکی ټولګی دی او دا دوی دي چې زمونږ غصه ئې راپارولې او يقيناً چې مونږ يو محتاط ټولی يو، نو له باغونو او چينو مو وايستل او له خزانو او غوره بنګلو، همداسې؛ او بني اسرائيلو ته مو په ميراث ورکړل، نو د لمر خاته پر مهال ورپسې شول او کله چې دواړو ډلو يو بل سره وليدل د موسى ملګرو وويل: شك نه شته چې مونږ ومومدل شوو (دا دی مونږ ته راورسېدل)، وئې ويل: داسې نه ده؛ يقيناً چې زما رب راسره دی، هغه به حتماً (د نجات) لار راښيي، نو موسى ته مو وحي وکړه چې دا سيند په عصا ووهه، نو وچاود او هره برخه ئې د ستر غره په څېر (پر ځای ولاړه) وه، هغه ځای ته مو وروستني هم رانږدې کړل او موسى او ټول هغه کسان مو وژغورل چې له ده سره ول، بيا مو وروستني غرق کړل، يقيناً چې په دې کې ستره نښه ده او ډېری ئې ايمان راوړونکي نه ول او يقيناً چې ستا رب مهربان عزتمن دی.

ګورئ چې موسى عليه السلام په هغه سخت حالت کې، چې له هرې خوا لار پرې بنده، د دښمن مجهز فوځ ئې تر شا، مخې ته بحر حايل او ملګري ئې هم وېرې اخيستي، خو دی په همدې حالت کې ډاډه او مطمئن دی او د الله تعالى مرستې ته سترګې په لار او د همدغه ډاډ او اطمئنان په وجه الله تعالى ورته وفرمايل: اوس نو دا بحر په خپلې عصا ووهه، يعني دا الهي مرسته د هغه ډاډ او اطمئنان نتيجه وه چې موسى عليه السلام وښوده او خپلو ملګرو ته ئې وويل: ګمان مه کوئ چې مونږ ونيول شوو او د دښمن په لاس کې پرېوتو!! الله تعالى راسره دی؛ هغه زمونږ د ژغورنې ذمه وار دی!!

ښايي هيڅ هوښيار او د حساس ضمير خاوند به دا ضرورت احساس نه کړي چې د قرآن دا بليغه، اغېزناکه او عبرتناکه وينا د بايبل له هغې پرېوتې او ګډې وډې وينا سره مقايسه شي، دې ته د انسان زړه په رپېدا راشي، د سر وېښتان ئې ځيږ شي، دا آيتونه ئې له ځان سره همغې صحنې ته بوځي، داسې احساس ورسره راپيدا شي چې دا هر څه په خپلو سترګو ګوري، يوه ډله د سيند په څپو سره وژغورل شي او بله په همدې څپو کې غرقه شي، يوه ته سيند په خپلې سينې لار ورکوي او بل ته خپل کومي پرانېزي، له يوه سره بې وزلي او وېرې اخيستې ملګري دي او له بل سره مغرور او مجهز فوځ، يو د آزادۍ لپاره خوځېدلی او بل د غلامۍ په زنځېرونو کې د يوه مظلوم ولس د ساتلو تکل کوي، يو پر الله تعالی توکل کوي، د هغه په امر خوځېدلی او خپله لار په خپلې عصا پرانېزي او بل د خدايۍ دعوی کوي، يو د بنګلو، باغونو او خزانو خاوند دی او بل تش لاسی ولس، له هر څه محروم، د وطن پرېښودو ته اړ، ... خو ګورئ چې وروستۍ فتح او بريا د چا په برخه کېږي او له ماتې سره څوک مخامخ کېږي؟!! پرېکړې له عرشه صادرېږي نه د ځمکې پر سر له قصرونو نه، داسې نه ده چې د زور او ځواک خاوندان به تل برلاسي وي او په هرې نښتې کې به بريا د دوی په برخه!! نه ګورئ چې فرعون له کوم برخليک سره مخامخ شو؟!! آيا له خپل لښکر سره يو ځای غرق نه شو؟ او شتمنۍ ئې بني اسرائيلو ته په مېراث پاتې نه شوې؟!!

د فرعون غرقېدا داسې پېښه ده چې انکار ترې ډېر ګران دی، د مصر فرد فرد له خپل پلار نيکه نه اورېدلې او سينه په سينه تر ننه رارسېدلې، د فرعون په مومیايي شوي کالبت باندې؛ وروستيو علمي څېړنو هم ثابته کړه چې هغه په اوبو کې د غرقېدو په وجه مړ شوی، بايبل هم دا قصه رااخيستې ده خو هسې د يوې پېښې په توګه، له قصې مخکې او وروسته به داسې څه په نظر در نه شي چې د قصې د بيانولو موخه او هدف ګڼل کېږي، خو وګورئ چې قرآن په دې اړه څومره عبرتناکه وينا لري:

**r_ «ûqR $ø‹ Ïm÷ƒ7ß ÏM÷ƒ7ß ÏNºuq÷z ö6s% ù&tø:$# (#qãèÎ7¨?$# ÏM»oYÏB÷sßJø9$# (#qãèÎ7¨?$# ÏM»oYÏB÷sßJø9$#

`Ï ŒÂr إسرَائيلَ Ÿ¡ÿ¾ïÎ ÛMZB#ä üf ¼ŒÂšv) m»9Ì w ¼µR¡ ÛMZB#ä A$% ä•óÂŒçŸ2 ‘š¡

7 šÉ¡ Z¡çPö×ÂŒä ÇÈ ûïŸ‰ÅÿÛÂŒs `Ï MZär ã©% MÏÛÁ ã ©%r `»ÂŒä ÇÈ ûüÐÎó ÛÂŒs

šc qÆÿ»ó9 $Z¡»ƒ#ä ôã Ä $Z9$ `Ï #ŽÆï. ÐÎr ¡Æƒ#ä 7 ÿùz ôJï šc qÆÛï 7 ï‰7Î

ÇÈ یونس: ۹۰-۹۲

او بني اسرائيل مو له سينده تېر کړل، نو فرعون او لښکرې ئې د ظلم او تېري په قصد ورپسې شول، تر هغه چې غرقېدا راګېر کړ، وئې ويل: په دې ايمان راوړم چې له هغه معبود پرته بل معبود نه شته چې بني اسرائيلو پرې ايمان راوړی او زه (نور د الله تعالی په وړاندې) له غاړه اېښودونکو او تسليم شوو څخه يم!! اوس! او په داسې حال کې چې مخکې دې سرکښي کوله او له مفسدينو څخه وې؟!! نو نن به دې بدن وژغورو تر څو هغو کسانو ته (د عبرت) نښه وې چې له تا وروسته (راځي او پاتې) دي او د خلکو ډېری زما له آيتونو غافل دي!!

بايبل د دغو اساسي خبرو له کولو عاجز دی، قصه د قصې لپاره راوړي نه د کوم اوچت او سپېځلي مقصد لپاره !!

د فصح د عيد مقررات

بايبل دا عنوان داسې شروع کوي: بيا خدای موسی او هارون ته د فصح د عيد مقررات داسې وروښودل: هيڅ غير يهودي به د قربانۍ د وري غوښه نه خوري، خو هغه غلام چې اخيستل شوی او ختنه شوی وي، کولی شي دا غوښه وخوري، خدمتګار او غير يهودي مېلمه به ئې هم نه خوري، د وري ټوله غوښه په همغه خونو کې وخورئ چې په کې اوسېږئ، دا غوښه به له کوره بهر نه وړئ، هيڅ هډوکی به ئې نه ماتوئ... په دې مراسمو کې يوازې هغه څوک برخه اخيستی شي چې سنت شوی وي... اووه ورځې به پتيره ډوډۍ خورئ، په دې مودې کې بايد ستاسو په کورونو کې حتی ستاسو په سيمې کې خميره پيدا نه شي... ستاسو مشران زامن او د څارويو لومړي بچيان به زما وي...د خره د لومړي کوټې په ځای به وری ورکوئ... که

وری مو نه ورکاوو نو خر ورکړئ خو غاړه به ئې ورماتوئ...)
دلته څو خبرې د ځانګړې توجه وړ دي:

- دلته د څارویو د بچیانو ورکول څلور ځلې تکرار شوي، چېرې هم چې بایبل د قربانۍ په اړه بحث کوي، نو جدي تأکید او ترکیز او ډېر تکرار به مو تر سترګو شي، له دې ترکیز او تأکید نه په واضح توګه معلومېږي چې د بایبل لیکونکی حتماً د معبد مجاور وو او دا د خدای په نامه قرباني د ده د ډلې په واک کې پرېوته)!!
- یهودانو ته ویل شوي چې د قربانۍ غوښه به غیر یهودي ته نه ورکوئ، که غیر یهودي ته پاتې کېده نو غوره دا ده چې وئې سوځوئ، دې ته ورته احکام به په بایبل او تورات کې ډېر په نظر درشي، بایبل د غیریهودي ښځو سره نکاح نه یوازې ناروا ګڼي بلکې هغه د الله تعالی د غصې او غضب باعث بولي، دا ښیي چې بایبل د کوم متعصب یهودي په لاس لیکل شوی، داسې یهودي چې یهودیت ته د مذهب په سترګه نه بلکې د قوم په سترګه ګوري، د ده له نظره هر یهودي، که ښه وي که بد، که کافر وي که مؤمن، تر هر بل انسانه غوره دی، که هر څومره نېک او صالح او د اوچتو اخلاقو خاوند وي، حتی که د فرشتې په څېر له ګناهونو لرې وي، خو له دې امله چې یهودي نه دی او له یهودي مور او پلاره نه دی پیدا شوی، نه ئې ایمان خدای ته ارزښت لري او نه ئې صالح عملونه!! آیا د یوه دین او مذهب د لرې غورځولو لپاره همدا کافي نه ده چې د انسانانو تر منځ په تبعیض او نابرابرۍ باور لري؟!! آیا کوم شریف او عاقل انسان به داسې دین ومني چې یوه قوم ته د نړۍ په ټولو انسانانو ترجیح ورکوي؟ آیا داسې دین کولی شي په نړۍ کې صلح، عدالت، برابري او امنیت راولي او د انسانانو ترمنځ ورورګلوي او اخوت تأمین کړي؟!! آیا د تاریخ د اکثرو جګړو لامل همدغه قومي او نژادي تعصب نه وو؟ د الله تعالی دین له دې منزه دی چې د الله تعالی په بندګانو کې د نژادي او قومي توپیر سپارښتنه وکړي، یو قوم د الله تعالی نازولی قوم او ستانه وګڼي او بل ذلیل، سپک او د تحقیر وړ، د الله تعالی له لورې لېږل شوي کتابونه د انجیل او تورات په شمول دا خبره کوي چې ټول انسانان یوه خدای، له خاورو او له یوه پلار او مور نه پیدا کړي،

د هيڅا په رګونو کې خاصه او ځانګړې وينه نه خوځېږي، هيڅوك په بل باندې قومي او نژادي فضيلت نه لري، له ايمان او عمل نه پرته د فضيلت بل لامل نه مني، دا د جاهلو قومونو او محرفو مذهبونو خصوصيت شمېرې چې يوه قوم او ټبر ته پر نورو لوړتيا او فضيلت ورکوي او د قربانۍ په اړه فرمايي چې دا د الله تعالى بې وزلو او نېستمنو بندګانو ته ورکړئ، څه چې تاسو د خداى حق ګڼئ هغه د خداى محتاجو بندګانو ته ورکړئ که څه هم کافر وي!! قرآن د بايبل د دغې غلطې خبرې په تردید کې مسلمانانو ته لارښوونه کوي چې ستاسو طعام اهل کتابو ته حلال دى او د هغوى طعام تاسو ته:

ÐÇ¸ @ïm ÐãÃ§èÛr ÐÃ©@ïm =»GÅÐ§{qêréûïï%ÐÃ§èÛr ÐM»6íÖ»$ÐãÃ9 @ïmÉPö×Ð§

ÆÊ} ÐãÎ6½ `Ð =»GÅÐ§{qêréûïï%Ð§ `Ð ÐM»ÝÁé×qÐr ÏM»ÝÐ»GÐ§ `Ð ÐM»ÝÁé×qÐr

ëÐßf `Br 5#‰÷{¿ ïf ÉÏ, GÃ Ÿ¥r ûïÅÿ» ¡ Ã ž¤î ûïÏÃ ÐÐ £Ð'qã_é£ÐqÐÐ?#ä

المائدة: ٥ ÇÎÈ `ƒÎÅ»ƒø§`Ð6•ÅÐÿ$'Îqér½ãéJã Ýîm6)ù Ç»KƒÐÐ§

نن ټول پاکيزه شيان درته حلال کړې شول او د اهل کتابو طعام تاسو ته حلال دى او ستاسو طعام دوى ته حلال دى او له مؤمنانو څخه په نکاح کېدونکې ښځې هم او له هغو خلکو څخه په نکاح کېدونکې ښځې هم درته حلالې دي چې له تاسو نه مخکې کتاب ورکړى شوى، په دې شرط چې مهر ئې ورکړئ، په داسې حال کې چې نکاح کوونکي به وئ نه زنا کوونکي او نه د پټې معشوقې او محبوبې نيونکي، او څوك چې له ايمانه انکار وکړي نو يقيناً چې عمل ئې حبط او تباه شو او هغه به په آخرت کې له زيانمنو څخه وي.

تر دې آيتونو نه مخکې آيتونو کې د شيانو حِل او حرمت يا د دوى د ذاتي مواصفاتو له مخې او يا د حلالولو د طريقې له مخې څېړل شوى، خو په دې مبارك آيت کې حِل او حرمت ته له يوه بله پلوه اشاره شوې او هغه دا چې دا د مؤمن د لاس دي او که د غير مؤمن د لاس، په دې اړه څو لارښوونې شوې:

- نن ټول پاکیزه شیان درته حلال شول.
- د اهل کتابو پاکیزه طعام هم درته حلال دی.
- ستاسو طعام دوی ته حلال دی، تاسو ته دا اجازه درکړی شوې چې هغوی ته طعام ورکړئ.
- لکه څنګه چې د مسلمانو ښځو نکاح درته روا ده د اهل کتابو د پاك لمنو ښځو نکاح هم درته روا ده، خو په څو شرطه: ۱- مهر ئې ورکړئ. ۲- په خپلې نکاح کې د دوی د ساتلو په موخه ئې په نکاح کړئ نه د دې لپاره چې څو ورځې خپل جنسي اړتیا رفع کړئ او نه داسې چې دا نکاح مو پټې یارانې ته ورته وي. ۳- دې ته مو پام وي چې دا نکاح تاسو کفر ته متمایل نه کړي، پام کوئ چې د اهل کتابو داسې ښځې په نکاح نه کړئ چې ستاسو ایمان ته تاوان رسوي او ستاسو آخرت تباه کوي.

دې ته مو باید پام وي چې اهل کتاب یوازې نوم نه دی او په هر هغه چا ئې اطلاق نه شي کېدی چې په قوم یهودي وي او یا له یهودي او مسیحي مور پلار نه پیدا شوی وي، اهل کتاب یعني هغه کسان چې په کوم الهي کتاب باور لري، د تورات او انجیل متابعت کوي، د داسې اهل کتابو ذبیحه خوړل او ښځې په نکاح کول روا دي، اما هغه چې نوم ئې یهودي یا مسیحي دی خو نه په عقیده کې دوی ته ورته دی او نه په عمل او اخلاق کې، نه په تورات عمل کوي او نه په انجیل، دوی ته د اهل کتابو په سترګه کتل، ذبیحه ئې حلاله ګڼل او ښځې ئې په نکاح کول روا نه دي. که د مسلمان هغه غیر شرعي ذبیحه حلاله نه وي چې د الله نوم ورباندې نه وي یاد شوی او یا له الله نه پرته د بل چا په نامه ذبح شوې وي، نو د مشرك اهل کتاب هغه ذبیحه به څنګه حلاله وي چې د خپل مذهب مطابق ئې نه ده ذبح کړې؟! که اسلام مونږ د بدلمنې مسلمانې ښځې له نکاح کولو منع کوي نو د اهل کتابو د مشرکې او بد لمنې مېرمنې د نکاح اجازه به څنګه راکوي؟!! ګورئ چې اسلام عقیدې او عمل ته اعتبار ورکوي او بایبل نسب ته.

- د بایبل دا خبره خو ډېره د حیرت وړ ده چې وایي: که خر مو د قربانۍ لپاره ورکاوو نو غاړه ئې ور ماته کړئ!!! بایبلیانو ته وایو: آیا د بایبل دغه خبره کافي نه

ده چې دا کتاب لرې وغورځوئ؟!! عاقل انسان خو چې په يوه کتاب کې يوه داسې خرافي او مسخره خبره ومومي نو يوې خوا ته ئې ږدي، بايبل خو له داسې خبرو ډک دی، دغلته وايي: هيڅ غير يهودي به د قربانۍ د وري غوښه نه خوري، خو هغه غلام چې اخيستل شوی او ختنه شوی وي، کولی شي دا غوښه وخوري، خدمتګار او غير يهودي مېلمه به ئې هم نه خوري، د وري ټوله غوښه په همغه خونو کې وخورئ چې په کې اوسېږئ، دا غوښه به له کوره بهر نه وړئ، هيڅ هډوکی به ئې نه ماتوئ... په دې مراسمو کې يوازې هغه څوک برخه اخيستی شي چې سنت شوی وي... اووه ورځې به پتيره ډوډۍ خورئ، په دې مودې کې بايد ستاسو په کورونو کې حتی ستاسو په سيمې کې خمېره پيدا نه شي... نه پوهېږو په تاسو څه بلا نازله شوې چې دا کتاب د يوه مقدس او حتی الهي کتاب په توګه منئ؟!! آيا د خره غاړه ورماتول قرباني ده؟ آيا الله تعالی خپلو بندګانو ته د داسې کارونو امر کوي؟!!

بايبل ورپسې ليکي: په دې سفر کې به خدای د ورځې له لوري په ورېځو سره او د شپې له لوري د اور په ستنې سره د دوی لارښوونه کوله، نو ځکه ئې هم د ورځې سفر کولی شو او هم د شپې، دا د اور او ورېځو ستنې به هيڅکله له دوی څخه نه ېېلېدې!! دا خبرې نه له عقله سره اړخ لګوي او نه د الله تعالی له سننو سره، الله تعالی نه په اور سره چا ته لار ښيي او نه په ورېځو سره، الله تعالی خو ورېځې د باران ورولو لپاره پيدا کړې، قرآن د بايبل د دې ادعا خلاف فرمايي چې په بنې اسرائيلو مو په صحرا کې د ورېځو سيوری جوړ کړ، په همدې سره ئې له سختې تودوخې وژغورل، بارانونه ئې پرې ورول او له تندې ئې ژغورل. تاسو به په ډېرو نورو مواردو کې هم وګورئ چې بايبل د پورتنۍ خبرې په څېر په غيرطبيعي، د الهي عامو او مشهودو سننو خلاف او په خارق العاده خبرو ترکيز کوي او قرآن د دې برعکس د عالم طبيعي پېښې او حوادث د الله تعالی د تصرف نښه ګڼي، قرآن وايي له ورېځو مو تاسو ته سيوری جوړ کړ او بايبل وايي خدای په ورېځو او د اور په ستنو سره بنې اسرائيلو ته لار ښوده!! بايبل وايي چې دا ورېځې او اور فرشتې وې، خو قرآن وايي چې دا همغه ورېځ وه چې باران تړې ورېږي!! بايبل وايي چې خدای د اور او ورېځو له منځه ځان وښود او قرآن په حيرت او تعجب سره پوښتي:

آیا دوی د دې انتظار لري چې خدای د وربځو په لوخړو کې دوی ته راشي او فرشتې هم او کار پای ته ورسېږي؟!!

’‹ĵr ãØ[$ÓÕØr è 6 Í=Jør Ù$Jó¥`ß @=Ø ’Î ª $ßÜŠîÙ bℓ Wĵ brãÝƒ @d

ÇËÈ âqÂV$B _ëê« $ البقرة:٢١٠

بايبل ورپسې وايي: کله چې فرعون ته اطلاع ورسېده چې بني اسرائيل تښتېدلي نو دی او درباريان ئې پښېمانه شول او وئې ويل: دا څه غلط کار وو چې مونږ وکړ...نو د مصر پاچا خپله ګاډی تياره کړه...لښکر ته ئې د خوځېدو امر وکړ... نو له خپلو شپږ سوه مخصوصو ګاډيو او د مصر له ټولو ګاډيو سره وخوځېدل...کله چې اسرائيليانو وليدل نو ووېرېدل، موسی ته ئې وويل: ولې دې مونږ دغې صحرا ته راوستلو؟ مګر په مصر کې قبرونه نه وو چې دې ښېدیا ته دې راوستلو چې ومرو... تا ته مو ويلي وو چې مونږ خپل حال ته پرېږده... په مصر کې د غلامۍ ژوند تر دې غوره وو چې په دې صحرا کې ومرو...خدای موسی ته وويل: عصا دې د دریاب لوري ته اوږده کړه چې اوبه ئې سره ببلې شي او بني اسرائيل له هغې لارې تېر شي چې په اوبو کې پرانستل کېږي...په دې وخت کې هغه فرشته چې د بني اسرائيلو په مخکې به خوځېده د دوی شا ته منتقل شوه او د وربځو ستنه هم شا ته منتقل او د مصريانو او بني اسرائيلو تر منځ حايل شوه... چې شپه شوه نو د وربځو ستنه هم د اور په ستنې بدله شوه، داسې چې بني اسرائيل په رڼا کې او مصريان په تياره کې ول... بيا موسی خپله عصا د اوبو طرف ته اوږده کړه اوبه څېرې شوې او بني اسرائيلو ته لار پرانستل شوه... ټوله شپه له مشرقه تېز باد وچلېدو او لار ئې وچه کړه... بني اسرائيل له اوبو تېر شول... سهار خدای د وربځو او اور له منځه مصريانو ته وکتل او هغوی ئې پرېشانه کړل، داسې چې د ټولو ګاډيو څرخونه له خپله ځايه اوچت شول... حرکت ئې نه شو کولی... مصريانو وويل: راځئ چې وتښتو ځکه خدای د بني اسرائيلو لپاره له مونږ سره جنګ ته حاضر شوی... کله چې بني اسرائيل له سينده تېر شول، سهار خدای موسی ته وويل: عصا دې اوبو ته اوږده کړه چې اوبه بېرته سره ورشي...اوبه سره ورغلې او د فرعون لښکر داسې له منځه

ولاړ چې یو کس ئې ترې ژوندی پاتې نه شو...)

د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: بایبل خو لیکلي چې د بني اسرائیلو د وتلو په شپه خدای په نیمه شپه کې مصر ته ننووت، د ټولو مصریانو مشران زامن ئې د فرعون د زوی په شمول ووژل او د شپې په همدغې نیمایي کې فرعون موسی او هارون وروغوښتل چې ټول له مصره ووځئ، که دا خبرې رښتیا وی نو فرعون به څنګه په داسې حال کې موسی علیه السلام تعقیباوو؟ ده خو د بایبل د خدای زور لیدلی وو څنګه به ئې بیا دا جرأت کاوو؟ آیا ممکنه ده چې یوه قوم ته دې نږدې څلور سوه زره جنازې پرتې وي بیا دې هم دومره لوی لښکر برابر کړي او په دوه ملیونه تښتېدونکو پسې دې ووځي؟!! له دې خبرو خو په ډاګه معلومېږي چې د بایبل هغه خبره دروغ ده چې خدای مصر ته ننوتی وو او د مصریانو مشران زامن ئې ورته وژلي وو!!

د موسی سرود

دلته بایبل یو سرود رانقلوي او په پای کې ئې لیکي: د دې سرود له ویلو وروسته مریم نبیه د هارون خور دریا راواخیسته او وهله ئې او نڅا ئې پیل کړه، نورو ښځو هم همدا کار وکړ... او مریم دا سرود ووایو: د خدای سرود ووایئ چې په پرتمینه توګه غالب شوی او د دوی آسونه او سواره ئې په اوبو کې وغورځول!!

تاسو به د بایبل په نورو برخو کې هم وګورئ چې چنګ، رباب، دریا، رقص او نڅا د ذکر او عبادت جزء ګڼي، دلته د هارون خور د رقص او نڅا او سندرو په حال کې ښیي او په نورو ځایونو کې خپل انبیا داسې معرفي کوي چې د مستۍ، رقص او وجد په حالت کې به غیبي خبرې ورته معلومېدې!!

من او سلوی

تر دې عنوان لاندې په بایبل کې دا خبرې د غور وړ مومو: (بني اسرائیلو بیا له موسی او هارون نه شکایت وکړ او وئې ویل: کاش چې په مصر کې پاتې وی او هملته خدای وژلي وی، هلته به له غوښو د ډکو دېګونو خوا ته کښېنستو او چې

څومره مو زړه غوښتل خوړه مو، خو اوس به په دغې دښتې کې چې تاسو ورته راوستلو ډېر ژر له لوږې ومرو... خدای موسی ته وویل: اوس به له آسمانه دوی ته ډوډۍ راولېږم... هرځوک کولی شي له خپله کوره ووځي او د همغې ورځې لپاره ډوډۍ جمع کړي... غواړم په دې حکم سره دوی وآزمویم چې زما اطاعت کوي که نه... د جمعې په ورځ کولی شي د دوو ورځو خوراك جمع کړي...دوی ته ووایه چې هر مازدیګر به غوښې خوري او هر سهار به په ډوډۍ مړېږي... د همغې ورځې په مازدیګر ډېر مړزان راغلل او د دوی شا و خوا سیمه تر ډکه شوه... او سهار پرخه پربوته او کله چې پرخه ختمه شوه وړې وړې دانې تر پاتې شوي چې د واورې دانو ته ورته وې... یوه له بله ئې وپوښتل: دا څه دي؟ موسی ورته وویل: دا همغه ډوډۍ ده چې خدای درکړې چې وئې خورئ... خدای فرمایلي چې هره کورنۍ د خپلې ورځنۍ اړتیا په اندازه تر جمع کولی شي... د هر کس لپاره یو عومر (نږدې دوه نیم لیتره)،... نو دوی بهر ووتل او په ټولولو ئې لګیا شول، چا ډېر او چا کم غونډ کړل خو کله چې ئې وتلل نو وئې لیدل چې چا ډېر غونډ کړي وو زیات ونه ختل او چې چا لږ غونډ کړي وو کم ونه ختل... هر چا خپله ټاکلې برخه ترلاسه کړې وه!!! موسی ورته وویل: هیڅ څه به ئې تر سبا پورې نه ساتئ... خو ځینو د موسی خبرې ته اعتناء ونه کړه، څه ئې سبا ته ساتلي ول... خو سهار متوجه شول چې ټول خوسا شوي او چینجي په کې راپیدا شوي... موسی هارون ته وویل: له دې من څخه یو عومر (نږدې دوه نیم کیلو) په یوه لوښي کې وساته چې راتلونکو نسلونو ته د پند او عبرت لپاره پاتې شي... چې دغه بیا (د عهد صندوق) کې له نورو مقدسو شیانو سره کېښودی شو!!!

دلته د بایبل د وینا ضعیف ټکي دا دي:

- اسرائیلیان ئې داسې انځور کړي لکه چې په مصر کې دوی ډېر مرفه ژوند درلود، داسې چې له غوښو د ډکو دېګونو خوا ته به کښېنستل او چې څومره به ئې زړه غوښتل خوړله به ئې!! دا په مصر کې د اسرائیلیانو د بد ژوند، فقر، لوږې او د غلامۍ د ژوند یو معکوس او غلط تصویر او د حقایقو خلاف وینا ده، که اسرائیلیانو په مصر کې داسې مرفه ژوند درلودی نو هیڅکله به له موسی علیه

السلام سره هجرت ته نه وو تيار شوي!!

- وايي: خداى له دوى سره وعده كړې وه چې مازديګر به غوښه او سهار به ډوډۍ ورکوي، خو سهار ئې د ډوډۍ په ځاى سپينې دانې ومونديې او موسى ورته وويل چې همدا همغه ډوډۍ ده چې خداى ئې وعده درسره كړې وه!! په دانو باندې د ډوډۍ اطلاق نه شي كېدى، د خوراك، روزي او رزق په نامه يادېدى شي خو هيڅوك دا غلطي نه كوي چې دانو ته د ډوډۍ نوم ورکړي.
- دا خوشې او بې بنسټه خبره ده چې وايي: كه چا ډېر غونډ كړي وو يا لږ ، چې كور ته ئې يووړل او وئې تلل نو همغه يو (عومر) ترې جوړ شو!! دا هم بې بنسټه خبره ده چې دوى ته ويل شوي وو د ورځني خوراك په اندازه به ئې راټولوئ او د سبا لپاره به ئې نه ساتئ!! د دوى جرم دا نه وو چې زيات ئې غونډ كړي وو ځكه په خپله بايبل وايي چې زيات غونډولو كومه ګټه نه ورسوله، په تللو كې به ډېر هم يو عومر ختل او لږ هم!! ذخيره كول ئې هم دوى ته ګټه نه رسوله ځكه دا به تر سهاره خوسا كېدل!! د بايبل ليكونكى دې دا معما حل كړي چې يو ځاى وايي: چې چا دا (من) د سبا لپاره ذخيره كړي وو سبا ئې هغه خوسا او ګنده شوي ومونډل، بل ځاى وايي چې د جمعې په ورځ به ئې د شنبې د ورځې لپاره هم ټولول، ځكه چې په دې ورځ له كار كولو منع شوي وو او بيا ليكي چې موسى عليه السلام هارون عليه السلام ته وويل چې د (من) يو (عومر) راټول كړه چې د راتلونكو نسلونو لپاره ئې وساتو او دا ئې (د عهد په صندوق) كې كېښودل!!! دا خبره به كوم عقل ومني چې يو شي هم په يوه شپه كې ګنده كېږي او هم د راتلونكو نسلونو لپاره په ساتلو نه ګنده كېږي!!!
- قرآن د بايبل دا ادعا ردوي او وايي چې اسرائيليانو بې صبري وكړه او موسى عليه السلام ته ئې وويل: تر څو به په دې يو ډول خوراك صبر كوو؟ تر څو به همدا صحرا وي او دا من و سلوى؟!!

ªMÎ^ê$ÇÊ$Z9 ó›ìæà š• ƒ‘ $Y9 ãŠ$‰ Ÿžh'r Ø$èÛ 4?ã ŽÉÁR`9 Ó› qß»ƒ ÓÇÙèßr

qèl ” Ÿ‰Ø$šc qßŒŽÓó‰ A$% $gÎÁ/r $kÅ‰ãr $gÏßqèr $gÍ$VÏr $gÎØ/ .`Ï ÞÚ ÖÇ$

البقرة: ٦١

او هغه وخت چې تاسو وويل: اى موسى! په يوه رنګ خوراك هيڅكله صبر نه شو كولى!! نو خپل رب ته دې زمونږ لپاره دعا وكړه چې مونږ ته هغه څه راوباسي چې ځمكه ئې راشنه كوي: له ساګ سابه ئې، تره او بادرنګ ئې، غنم ئې، نسك ئې او پياز ئې، وئې ويل: آيا د هغه څه په عوض كې چې غوره دى هغه څه غواړئ چې راټيټ او ناغوره دى، كوم ښار ته كوز شئ، چې هلته هغه څه ترلاسه كړئ چې تاسو ئې غوښتنه وكړه، نو سپكاوى او خوارې ورباندې وټپل شوه او د الله په غضب اخته شول، دا په دې خاطر چې د الله آيتونه ئې تكذيبول او پېغمبران ئې په ناحقه وژل، دا هم په دې سبب چې عصيان ئې وكړ او تېرى ئې كاوو.

قرآن له دې وروسته بني اسرائيلو ته هغه نعمتونه ورپه يادوي چې د هجرت په دوران كې الله تعالى ورپه برخه كړل، له مصر نه د شام په لوري د تلو په وخت كې، د سينا په تودې او وچې ښديا كې او هغه وخت چې د دوى كښږدى هم شړېدلى وې او د صحرا ګرمې هوا سخت ځورول، الله تعالى په دوى باندې يو په بل پسې داسې وريځې راوستې چې هم ئې له ګرمى وساتي او هم ئې د اوبو ضرورت رفع كړي، سيل سيل مړزان به راتلل او دوى به نيول، هر سهار به د ښديا د بوټو په سر داسې خوندور څه راپيدا كېدل چې دوى به راغونډول او په خوند خوند به ئې خوړل، خو دوى د هجرت په دې ژوند او يو ډول خوړو صبر ونشو كړى، موسى عليه السلام ته ئې په څرګندو الفاظو وويل چې نور نو تر دې زيات صبر نه شو كولى، د دغه بې صبرۍ په وجه له دې نعمتونو نه محروم او په فقر، لوږه او ذلت محكوم شول، د بني اسرائيلو په دې قصې كې هر مسلمان ته د دې سبق وركړى شوى: كه د الله په لار كې هجرت وكړئ، د رزق او روزي ضامن مو الله دى، د بني اسرائيلو د من او سلوى په څېر به تاسو ته روزي دركوي، خو كه بې صبري وكړئ او په نيمه لار كې ودرېږئ او

سفر نیمګړی پرېږدئ، د دوی په برخلیك به اخته شئ. الله په هیڅا ظلم نه کوي، د خپلې لارې په مجاهد او مهاجر خو ئې په هېڅ صورت کې نه کوي، څنګه ممکن ده چې دوی یوازې او بې اسرې پرېږدي، بني اسرائیل چې له کومو بدو پایلو سره مخامخ شول، دا د دوی د ظلمونو سزا وه.

خو که دوی په خپل حلال رزق قناعت ونه کړي او د الله په لار کې د جهاد په سنګرونو کې صبر له لاسه ورکړي، نو له ذلت، سپکاوي او خواری سره به ئې مخامخ کوي. په دوی کې به ترټولو د مخه د عصیان او د دین له حدودو نه تېری او د بل په حقوقو د تجاوز او تعدي بیماري خورېږي، دا بیماري به هغه حد ته رسي چې د پیغمبر او حق پالونکو داعیانو د مخالفت حتی وژلو لپاره به ملا وتړي او د الله له آیتونو نه به انکار وکړي. دې مطلب ته مو باید پام وي چې د آدم علیه السلام په قصې کې هم په جائز رزق عدم اکتفاء او ممنوعه شجری ته لاس غځول له جنت نه د وتو باعث شو او ورته وویلی شو (اهبطوا) او بني اسرائیلو ته هم په همدې سبب وویلی شو: (اهبطوا)، له دې نه معلومېږي چې د انسان د سقوط او له لوړو پوړو نه د راپرېوتو یوه اساسي وجه همدا بې صبري او په خپل جائز رزق قناعت نه کول دي.

د بني اسرائیلو په دې قصې کې هغه مطلب په لازیات تفصیل سره راغلی چې په جنت کې د آدم علیه السلام د ځای په ځای کېدو او بیا له هغه نه د وتو په قصې کې په اختصار سره راغلی. دا قصه د هغې شرحه ده، په دې کې د شجره ممنوعه حقیقت په ډاګه شوی، دا یوه مېوه وه نه بل څه، له شجره ممنوعه نه هر بل تعبیر بې بنسټه او غلط دی او د قرآن د دغې شرحې مخالف. د بایبل د لیکونکي په څېر د شکاك ذهن خاوندان د آدم علیه السلام د پیدایښت، په جنت کې ځای په ځای کېدل، شجره ممنوعه او له جنت نه کوزېدل او د دې قصې له ټولو برخو نه داسې څه جوړوي چې غیر طبیعي، خارق العاده او د ده د اولاد له هر څه سره توپیر ولري!! د قرآن له وینا معلومېږي چې د بني اسرائیلو جرم نه دا وو چې زیات (من) ئې راغونډول او نه دا چې سبا ته ئې ذخیره کول، جرم ئې بې صبري وه، جرم ئې د هجرت له ژوند نه ستومانه کېدل وو، په یو ډول خوراك قناعت نه کول وو!! د قرآن له وینا دا هم معلومېږي چې دوی له موسی علیه السلام نه ساګ، سابه، تره،

بادرنګ، پیاز او نسك غوښتي او په مصر کې دوی ته همدا شیان په لاس ورتلل نه د بایبل په وینا د غوښو ډك دیګونه!! نو ځکه موسی علیه السلام ورته وایي: که دا شیان غواړئ نو مصر ته کوز شئ!! د دې شیانو د غوښتلو معنی خو دا ده چې تاسو په مصر کې د ذلت او غلامۍ په هغه ژوند راضي وئ!!

له ډبرې اوبه!

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: اسرائیلیانو په رفیدیم کې له موسی اوبه وغوښتې او ورته وئې ویل: ولې دې له مصره راوایستلو؟ آیا دلته دې د دې لپاره راوستلو چې له تندې ومرو؟ موسی خدای ته وویل: زه له دې قوم سره څه وکړم نږدې ده ما سنګسار کړي!! خدای ورته وویل: د بني اسرائیلو ځینې مشران درسره واخله، د حوریب غره ته ولاړ شه، هلته به زه د یوې ډبرې خوا ته ستا په څنګ کې ودرېږم، په خپلې عصا دې ډبره ووهه چې اوبه تري وبهېږي...موسی همداسې وکړل او اوبه تري وبهېدې... دلته اسرائیلیانو له خدای سره مجادله وکړه او وئې ویل آیا خدای زمونږ په منځ کې شته...نو ځکه موسی دا ځای مریبه (یعني د شخړې او مجادلې ځای) ونوماوو!!

قرآن د بایبل دا وینا هم تصحیح کوي او فرمایي:

$F^@Bçž ðl• f ÿR$ • f Ûßš, $ Á èh > îðl$$Ÿ¾ù ¾ïBö)ï 4† › qã 4+óKØ$Ëjr

{ø¼è? ¼r ‹ $Éeh `B {qçõ$ {qè2 ðß/žðB < $Ré@à2 Oîã ß% $Žßã ožðã

ÇïÈ ûï¼Åÿæ Çj ðR$ † Î البقرة: ٦٠

او کله چې موسی علیه السلام د خپل قوم لپاره د خړوبه کېدو غوښتنه وکړه، نو (ورته) ومو ویل: دا تیږه په خپلې عصا ووهه، نو په دې سره له هغې دوولس چینې راوخوتېدې، هرې ډلې خپل اوبه خوړ وپېژندو، د الله له رزق نه وخورئ او وڅښئ او په ځمکې کې فساد کوونکی مه ګرځئ.

په دې آیتونو کې له یوې خوا د بایبل دا خبره رد شوې چې وایي: اسرائیلیانو له

خدای سره شخړه وکړه او وئې ویل چې که خدای زمونږ په منځ کې وي نو چېرې دی؟ ولې ئې مونږ په خپلو سترګو نه ګورو؟!! قرآن فرمایي نه یوازې دوی دلته شخړه نه ده کړې بلکې دلته د دوی تر منځ د راتلونکو شخړو مخه هم نیول شوې، دلته دوولس چینې راوخوټېدې، د هرې قبیلې لپاره ببله چینه،او دا د دې لپاره چې د اوبو په سر ئې لانجه راولاړه نه شي. له بلې خوا د الله د لارې مجاهد او مهاجر ته ډاډ ورکړی شوی چې الله ستا د رزق او روزي ذمه وار دی ، که الله وغواړي نو له ډبرې نه تاسو ته چینې راایستی شي، همغسې لکه چې بني اسرائیلو ته ئې د سینا په لویې وچې صحرا کې له تیږې نه دوولس چینې راوایستې، الله تعالی هغه ولس ته د ډاډه او پراخ رزق او روزي تضمین ورکوي چې ایمان راوړي، د دین په نسبت التزام ولري او د الله په لار کې جهاد ته ملا وتړي، د روزي په سر د دوی ترمنځ د شخړو راولاړېدو مخه به هم نیسي او الله به عزت او سوکالي ورپه برخه کوي.

دلته د بایبل ادعا دا ده چې خدای د هغې ډبرې خوا ته ولاړ وو، موسی علیه السلام لیدو، خو اسرائیلي مشرانو نه لیدو، د دې خبرې پر سر شخړه راولاړه شوه چې آیا خدای همدا اوس زمونږ په منځ کې شته که نه؟!! له خپل خدای او له موسی سره ئې شخړه وه، خدای ته ئې ویل: که ته زمونږ په منځ کې یې نو مونږ ته ځان راوښییه!! موسی ته ئې ویل: که خدای دلته وي نو ولې ئې مونږ نه ګورو؟!! لانجه حل نه شوه، نو ځکه موسی علیه السلام دا ځای د مریبه په نامه یاد کړ!!! سل حیف هغه عقل ته چې داسې مسخره خبرې مني او هغه د الله تعالی د کتاب خبره ګڼي!!!

له عمالقیانو سره نښته

بایبل تر دې سرلیک لاندې لیکي: عمالقیان له اسرائیلیانو سره د جګړې لپاره رفیدیم ته راغلل، موسی یوشع ته وویل: سبا له ځینو کسانو سره د دوی مقابلې ته ورشه، زه به د خدای عصا په لاس کې لرم او د غره پر سر به ولاړ وم!!! یوشع همداسې وکړل... موسی، هارون او حور غره ته وختل...موسی خپل لاسونه د آسمان په لوري د دعا لپاره لوړ کړل... تر څو چې به د ده لاسونه لوړ ول نو اسرائیلیان به په جګړې کې برلاسي ول، خو کله چې به ستومانه شو او لاسونه به ئې کوز کړل نو

عمالیقیان به برلاسي شول، په پای کې موسی سترې شو او خپل لاسونه ځې نه شو اوچتولی، نو هارون او حور په یوې تیږې کښېناوو او تر لمر لوېدو ځې د ده لاسونه اوچت نیولي وو او په دې سره یوشع او جنګیالو ځې عمالقیان خواره واره کړل!!!

دلته هم د بایبل د لیکونکي هغه بیماري ځان ښیي چې مهم قضایا په ډېرو بسیطو او شکلي حرکاتو پورې غوټه کوي، شکلیاتو ته تر اصلي حقایقو زیات اهمیت ورکوي، لکه دلته چې وایي: تر څو چې به د موسی علیه السلام لاسونه لوړ ول نو اسرائیلیان به برلاسي ول او چې راکوز به شول نو برلاسي به ځې په ماتې بدله شوه!!! د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوو: د بنده د دعاګانو په وخت کې ستاسو خدای د ده لاسونو ته ګوري او فیصله کوي که د ده د زړه تمنا او پر ژبې دعا ته؟!! آیا د هغه چا دعا نه قبلوي چې له ډېرې سترې ځې لاسونه راکوز شوي؟!! له دې د مخه خو تا په یوه ځای کې هم نه دي لیکلي چې د لاسونو لوړ نیولو په سبب موسی علیه السلام ته هغه سترې سترې بریاوې او فتوحات ورپه برخه شول!! دا ولې؟!!

قرآن د ډېرو پیغمبرانو علیهم السلام هغه دعاګانې رانقل کړې چې الله تعالی قبولې کړې دي، خو په هیڅ ځای کې ځې د دعاکوونکي حالت او د لاسونو لوړولو او ټیټولو ته اشاره نه ده کړې، د دوی د منل شوو دعاګانو هغه خوندور او زړه لړزوونکي الفاظ ځې ذکر کړي چې ډېر ځله د انسان اوښکې ورته بهېږي، طبیعي ده چې د دعاګانو منونکی رب دغو الفاظو ته چې د انسان د زړه ترجماني کوي، اهمیت ورکوي، نه د لاسونو حالت ته!!

بني اسرائیل په سینا کې

تر دې سرلیك لاندې د بایبل ځینې ویناوې دا دي: ... خدای موسی ته وویل: زه په پرېږو وربځو کې تا ته راځم...ترڅو چې له تا سره خبرې کوم قوم به زما غږ اوري او له دې وروسته به ستا په خبرې باور کوي...لاندې ولاړ شه او بنې اسرائیل د ملاقات لپاره چمتو کړه...ورته ووایه چې خپلې جامې ووینځي، ځکه چې زه غواړم د دوی د سترګو په وړاندې د سینا په غره راکوز شم... هلته څه حدود وټاکه چې څوك تري تېر نه شي او بر ولاړ نه شي...څوك چې له دې حدودو تېر شو وبه وژل

شي... هغه بايد په غښو يا ډبرو ووژل شي... کله چې په شپېلۍ کې پو شو نو د غره لمنې ته نږدې شئ... د درېيمې ورځې سهار د لمر ختو پر مهال د تالندې او برېښنا دروند غږ تر غوږ شو او پرېږه ورېځ پر غره خوره شوه او بيا د شپېلۍ په څېر غږ واوريدی شو، ټول قوم له وېرې ولړزېدو.. ټول غر له لوخړو ډك وو... ځکه خدای د اور په لمبو کې هلته کوز شوی وو... نو په دغه وخت کې موسی له خدای سره خبرې وکړې او خدای هم د رعد غږ ته ورته غږ سره ځواب ورکړ... بيا موسی لاندې ولاړ او څه چې خدای ورته ويلي وو خلکو ته ئې وويل!!! دلته څو ځله ليکي چې خدای موسی ته وويل: بني اسرائيلو ته ووايه چې له دې حدودو به هيڅوك بر نه تېرېږي او خدای ته د ورنږدې کېدو هڅه به نه کوي، که نه نو وژل کېږي، له ډېر تأکيد او تکرار نه داسې معلومېږي لکه چې دا ټوله خبره د بايبل د ليکونکي لخوا جوړه شوې ډرامه وي!!

د بايبل له ليکوالې پوښتنه کوو: تا په لسهاوو ځله ليکلي چې خدای دې او هغه پيغمبر او نبي ته او حتی عادي انسانانو ته ځان ښودلی، خو نه په داسې هيبتناك کيفيت او هيئت سره او په ورېځو او لوخړو کې، دا ځل څه شوي چې د ورېځو په لوخړو کې راځي او غږ ئې د تالندې په څېر دی، غر لړزېږي او په بني اسرائيلو وېره خوره ده؟!! تا خپله هغه خبره په ياد ده که نه چې ليکلي دې وو: خدای د انسان په شکل کې د يعقوب خوا ته راغی او له هغه سره ئې ټوله شپه غېږې نيولې خو په راپرځولو ئې بريالی نه شو؟!! عادي راغلی وو، نه په ورېځو کې او نه په لوخړو کې او غږ ئې هم داسې وو چې يعقوب عليه السلام د انسان ګمان پرې وکړ، ابراهيم عليه السلام ته هم د درېو انسانانو په بڼه کې راغی، هغه د مسافرو ګمان پرې وکړ او وريته غوښه ئې وراته راوړه، دا ځل ولې ليکې چې هغه د غره پر سر کوز شو، ټول غر په دود او لوخړو پټ شوی وو او غږ ئې تالندې ته ورته وو!!! اسرائيليان څنګه پوه شول چې دا د خدای غږ دی که د تالندې؟ انسان خو په هغه کلام پوهېږي چې د انسان کلام ته ورته وي، له هغه غږ نه چې تالندې ته ورته وي هيڅ مطلب نه شي اخيستی، موسی عليه السلام له هغه غږ نه څنګه د الله تعالی په مطلب پوه شو؟!! قرآن د بايبل دا ادعا ردوي چې الله تعالی په ورېځو کې او د دود په لوخړو

کې نازل شوی، دا د اسرائیلیانو وهم او بې بنسټه انتظار ګڼي چې خدای او فرشتې دې په ورېځو او لوخړو کې نازل شي، فرمايي:

’‹ĵr ãBR[$ÓÕ®r è 6 Í¤JBr Ù$Jó¥s`B @=B ’Î ª $ßßŠíÙ bi Wĵ brãÁÝƒ @d

Ç¡È âqBÅW$B_ëê«ł $ البقرة: ۲۱۰

آيا له دې پرته د بل څه انتظار کوي چې الله د ورېځو په سيوري کې ورته راشي او ملائکې هم او د کار ترسره کېدو پربکړه وشي، په داسې حال کې چې کارونه ټول الله ته راجع کېږي.

قرآن د بايبل دغه غلطه وينا هم تصحيح کوي او فرمايي چې موسی عليه السلام هغه وخت د قوم مشران له ځان سره غره ته بوتلل چې الله تعالی د تورات اړوند احکام ورکول، داسې حالت ئې پرې راووست چې غر ئې پر خپل سر د راپرېوتو په حال کې ليدو، په همدې حالت کې له دوی نه د الهي احکامو په نسبت د التزام غوښتنه وشوه، دوی په خوله يو څه درلودل او په زړه کې بل څه، په خوله ئې د التزام ژمنه کوله خو په زړه کې ئې د بغاوت او نه منلو اراده وه، د همدې په وجه تالنده پرې پرېوته او دا مشران ووژل شول، موسی عليه السلام سخت پرېشانه شو، دا وېره ورسره پيدا شوه چې قوم به ئې د خپلو مشرانو په وژلو تورن کړي، دعا ئې وکړه، الله تعالی هغوی بېرته راژوندي کړل.

لس فرمانونه

دلته بايبل ليکي:خدای له موسی سره خبرې وکړې او دا احکام ئې ورکړل: (زه خدای، ستا خدای يم، همغه خدای چې ته ئې له اسارت او غلامۍ وژغورلې. له ما پرته به دې نور خدايان نه وي، د ځان لپاره هيڅ بت د حيوان، مارغه او ماهي په څېر مه جوړوه، د هغه په وړاندې مه په ګونډه کېږه او عبادت ئې مه کوه، دا ځکه چې زه خدای ستا خدای يم، غيور خدای يم، څوک چې له ما سره دښمني وکړي سزا ورکوم، دا سزا به د دوی د زامنو تر درېيم او څلورم پوشته پورې ورکول کېږي!! خو څوک چې له ما سره دوستي کوي او زما احکام پر ځای کوي، تر زر پوشته به پرې

رحمت کوم!! ... زما له نومه غلطه استفاده مه کوه، که په بې احترامۍ سره زما نوم یاد کړې یا د درواغو قسم پرې وخورې مجازات کوم دې، ... د سبت ورځ په یاد لره او سپېخلې ئې ګڼه... په دې ورځ به هیڅ کار نه کوئ... دا ځکه چې خدای په شپږو ورځو کې آسمان، ځمکه او... راپیدا کړل او په اوومه ورځ ئې له کاره لاس واخیست... نو ده دا ورځ د استراحت ورځ ونومولە...د پلار او مور احترام کوه ترڅو دې عمر اوږد شي... قتل مه کوه، زنا مه کوه، غلا مه کوه او درواغ مه وایه، د بل د مال او ناموس طمع مه کوه، د خپل ګاونډي د مریي، وینځې، غوایي، خره او مال د لاس ته راوړو هڅه مه کوه.) ... کله چې بني اسرائیلو رعد و برق او له غره نه د لوخړو پورته کېدا ولیده او د شپېلۍ غږ ئې واورېدو ووېرېدل او ولړزېدل او له غره نه لرې ودرېدل او موسی ته ئې وویل: ته د خدای خبرې واوره، مونږ ته ئې ووایه مونږ اطاعت کوو، خدای دې مخامخ له مونږ سره خبرې نه کوي ځکه وېرېږو چې وبه مرو!!! موسی ورته وویل: مه وېرېږئ... خدای د دې لپاره راکوز شوی چې تاسو ته خپل قدرت وښیي تر څو له دې وروسته تري ووېرېږئ او ګناه ونه کړئ!!... نو بیا خدای له موسی وغوښتل چې بني اسرائیلو ته ووایه: تاسو ولیدل چې څنګه مې له آسمانه له تاسو سره خبرې وکړې!!! نو له دې وروسته د سرو او سپینو زرو نه ځان ته بتان مه جوړوئ او عبادت ئې مه کوئ... ما ته چې د قربانۍ کوم ځای جوړوئ باید له خاورې جوړ شوی وي، د خپلو څارویو نه چې کومې سوځېدونکې قربانۍ او د سلامتۍ هدیې وړاندې کوئ نو دلته ئې قربانۍ کوئ، ... که مو غوښتل چې د قربانۍ ځای له ډبرو جوړ کړئ نو دا ډبرې (د څټك په څېر) وسایلو سره مه ماتوئ او مه ئې تراشئ،... داسې ډبرې زما د قربانۍ له ځای سره نه ښایي!! د قربانۍ د ځای لپاره زینه هم مه جوړوئ، داسې نه چې له دغو زینو د پورته تلو په مهال مو عورت بربنډ نه شي...)

دلته د بایبل لیکونکي ته څو پوښتنې راجع کېږي:

- په دې کې هیڅ شك نه شته چې په تورات کې به د الله تعالی لومړۍ لارښوونه دا وه چې له الله جل شأنه پرته بل معبود نه شته، د انسان، حیوان، مارغه او بل څه بت به نه جوړوئ او عبادت به ئې نه کوئ، دا د هر الهي دین اساسي او لومړنۍ خبره

ده، خو د بايبل له منونکو پوښتنه کوو چې تاسو د بايبل د دغې څرګندې او پرېکنده وينا په خلاف ولې عيسی عليه السلام په الوهيت کې شريک کړی؟ ولې د ده او د مريمې عليهما السلام مجسمې مو جوړې کړې، ټولې کليساوې مو په دغو مجسمو ډکې دي؟ دا ولې ستاسو کشيشان د د دغو مجسمو په وړاندې په ګونډه کېږي، عبادت ئې کوي او مرسته ترې غواړي؟!! د بايبل د وينا معنی خو دا ده چې چا له الله تعالی سره څوک يا څه شريک کړ، د هغه مجسمه ئې جوړه او د هغه په وړاندې په ګونډه شو له الله تعالی سره ئې دښمني کړې، داسې دښمني چې الله تعالی به ده او د ده دري او څلور پوشته ته سزا ورکوي!!

• خو د بايبل دا خبره د دين له بنيادي اساساتو سره ټکر کوي چې خدای تر دري څلور پوشته خپل دښمن ته سزا ورکوي او تر زر پوشته خپل دوست په خپل رحمت او پېرزوينو نازوي!! دا باور او نظر هم د ديني اصولو او باورونو خلاف ده او هم د عدل او عقل خلاف، ولې به عادل خدای يو چا ته د پلار او غور نيکه په جرم سزا ورکوي؟!! او ولې به د غور نيکه په خاطر د ده کړوسيانو ته نيکه بدله ورکوي که څه هم د الله تعالی د پېرزوينو او رحمت مستحق نه وي؟!! که داسې وی نو د آدم عليه السلام په زر پوشته اولاد به د الهي رحمت سيوری غوړېدلی وو، خو بايبل په خپله اعتراف کوي چې د آدم عليه السلام په تېرو شپېتو پوشته کې ډېر د الله تعالی له رحمته محرومه او په الهي عذاب اخته شوي!!! د بايبل د ادعا په اساس خو بايد د نوح عليه السلام، ابراهيم عليه السلام، موسی عليه السلام او نورو پيغمبرانو عليهم السلام په زر پوشته کې د الله تعالی د لعنت او عذاب مستحق اولاد نه راپيدا کېدو!!

• الله تعالی په اونۍ کې يوه ورځ د دې لپاره د تعطيل او رخصتۍ ورځ نه ده ګرځولې چې ده په خپله عالم په شپږو ورځو کې پيدا کړ او اوومه ورځ ترې وزګار شو او آرام ئې وکړ!! الله تعالی عالم پيدا کړی او له پيدا کولو وروسته ئې د دې عالم چارې په خپل واک کې نيولې، د عالم تر پيدا کولو د دې عالم ساتل او پالل که ګران کار نه وي نو آسان خو په هيڅ صورت کې نه دی، قرآن فرمايي چې الله تعالی هم خالق دی او هم ئې ټولواک، مالک او حاکم، د آسمانونو او ځمکې له پيدا

کولو وروسته ئې د دې عالم د پاچايۍ پر عرش استوی وکړه او د مالك الملك په توګه ئې د عالم د اداري، ساتنې او پالنې واګې په خپل اختيار کې واخيستې او په دې سره د بايبل د دغې غلطې وينا تردید شوی چې الله تعالی په انسان قياسوي، ستومانه کېږي او استراحت ته ضرورت لري!! د انسان لپاره په اونۍ کې يوه ورځ د عبادت لپاره مختص شوې، د يهودانو لپاره هفته، د مسيحيانو لپاره يکشنبه او د مسلمانانو لپاره جمعه، پر مسلمانانو د جمعې لمونځ فرض شوی، په دې ورځ به ټول په جومات کې راغونډ ېږي، په جماعت سره به لمونځ کوي او د جمعې د ورځې هغه خطبه به اوري چې د امام او د هغه د نائب له لوري ورکول کېږي او په هغې کې د تېرې اونۍ ټولې مهمې او اساسي مسئلې څېړل کېږي. په دې ورځ به يوازې د لمانځه لپاره خپل کارونه متوقف کوي، له لمانځه وروسته خپل کارونه د نورو ورځو په څېر کولی شي!! د بايبل ليکونکي ته وايو: که د اونۍ آخري ورځ د عبادت لپاره ټاکل شوې وي نو آخري ورځ خو جمعه ده نه هفته!! که دا وروستۍ ورځ وګڼو نو تاسو ولې د يکشنبې ورځ د تعطيل ورځ منئ؟!! د بايبل کومه خبر د منلو ده؟

- د بايبل ليکونکی له يوې خوا دا ادعا کوي چې خدای د اور لمبو او لوخړو کې د غره پر سر راکوز شو... او له بلې خوا ليکي چې خدای د موسی له لارې بني اسرائيلو ته وويل: تاسو وليدل چې څنګه مې له آسمانه له تاسو سره خبرې وکړې!!! نو له دې وروسته د سرو او سپينو زرو نه ځان ته بتان مه جوړوئ او عبادت ئې مه کوئ... دې تناقض ته څه ځواب وايي؟ په دې مهال خدای په آسمان کې وو که د غره پر سر ورېځو او لوخړو کې؟!!
- که الله تعالی تاسو ته دا ويلي وي چې ما ته د قربانۍ کوم ځای جوړوئ بايد له خاورې جوړ شوی وي، د خپلو ځارويو نه چې کومې سوځېدونکې قربانۍ او د سلامتۍ هديې وړاندې کوئ نو دلته ئې قربانۍ کوئ، ... که مو غوښتل چې د قربانۍ ځای له ډبرو جوړ کړئ نو دا ډبرې (د څټك په څېر) وسايلو سره مه ماتوئ او مه ئې تراشئ،... داسې ډبرې زما د قربانۍ له ځای سره نه ښايي!! نو تاسو ولې خپل معبد او د عهد صندوق له څو زره کيلو ګرامه سرو او سپينو زرو او ... جوړ کړی؟!! الله تعالی خو تاسو ته ويلي چې د قربانۍ ځای له خاورو جوړ کړئ، که له ډبرو ئې

جوړوئ نو ډبرې به نه تراشئ... او دا د ټولو جاهلو قومونو بد عادت دی چې معبدونه ئې له معنوي لحاظه وران وي خو ظاهر ئې ډېر ښایسته او مزین، ډېر قومونه به وګورئ چې له بې وزلو او غریبو دوکه شوو دینداارانو د شکرانو او صدقو په نامه سره او سپین زر راغونډوي او د قبرونو پر سر سترې سترې بنګلې جوړوي او دروازې ئې په سرو او سپینو زرو ورته سینګاروي!! که د الله تعالی د خوښې له معبد سره تراشلې ډبرې هم نه ښایي نو د سرو زرو دروازې او په سرو زرو پوشل شوی د عهد صندوق به څنګه خوښوي؟!! زمونږ عظیم الشأن قرآن خو فرمایي چې چا سره او سپین زر ذخیره کړل او د الله تعالی په لارې کې ئې خرڅ نه کړل او له مسکینانو او فقیرانو سره ئې له مرستې ډډه وکړه، د قیامت په ورځ به ئې تندی، اړخ او شا د همدغو سرو او سپینو زرو په سکو داغل کېږي!!

• آیا ممکن ده چې الله تعالی خپل بنده په دې مأمور کړي چې څاروي د دې لپاره ذبح کړي چې بیا ئې وسوځوي؟!! د دې په ځای چې غوښه ئې د الله تعالی بې وزلو، وږو او نیستمنو بندګانو ته ورکړي د قربانۍ په ځای کې ئې وسوځوي؟!! آیا هیڅ عاقل انسان به داسې دین ومني چې خلك په داسې بېهوده او له عقل او انصاف نه لرې امورو باندې مکلفوي؟!

• د بایبل دا خبره هم ډېره مسخره او خندونکې ده چې وایي: خدای وفرمایل: د قربانۍ په ځای کې زینې هم مه جوړوئ، دا ځکه چې کېدی شي پر زینو د ختلو په مهال ستاسو عورت بربنډ شي!!! ښایي په اصلي انجیل کې ویل شوي وي چې معبد باید پورې پورې نه وي، ټول باید د الله تعالی په وړاندې یو برابر ودرېږئ، نه دا چې ځینې لوړ او ځینې ټیټ، او دا همغه لارښوونه ده چې اسلام ئې مونږ ته کوي، خو د بایبل لیکونکي دا خبره تحریف کړې او له هغې ئې داسې مسخره خبره جوړه کړې!!

بایبل ورپسې لیکي:

(که دې عبرانی غلام وپېرو نو یوازې شپږ کاله به ستا خدمت کوي په اوو م کال به ئې وړیا آزادوي... که ارباب ئې ورته واده کړی وي او زامن او لونې ولري نو یوازې دی به آزاد ېږي، مېرمن او اولاد به ئې له ارباب سره پاتې کېږي... خو که ده وویل: زه تر آزادۍ خپل ارباب، مېرمن او اولاد غوره ګڼم نوارباب به ئې د قوم قاضیانو ته

ورولي، د ټولو په وړاندې به د هغه غوږ ورسوری کړي تر څو له دې وروسته د تل لپاره د ده غلام وي)!!!

ګورئ چې بايبل يو ځل بيا د اوو عدد معتبر ګڼلی او ويلي ئې دي چې په اووم کال به مريي آزادېږي!! خو ورپسې ارباب ته نه يوازې د دې اجازه ورکوي چې هغه د تل لپاره د مريي په توګه وساتي بلکې دا حق هم ورکوي چې غوږ ئې ورسوری کړي!! آيا ممکن ده چې د الله تعالی په دين کې داسې ظلم او تېری جائز وګڼلی شي؟ اسلام خو دا هم حرام ګڼي چې څوک د حيوان غوږ ورپرې کړي يا ئې وداغي!! د حيوان وهل او درونده پېټی پرې بارول هم ناروا او د عدالت او تقوی خلاف کار ګڼي!! قرآن د حيوان د غوږونو لنډول او پرې کول او په فطرت او خلقت کې تغير او بدلون راوستل هغه شيطاني کار ګڼي چې د انسان د پيدايښت په لومړی ورځې ئې په خپله ذمه اخيستی او لوړه ئې کړې چې انسان به بې لارې کوي او دې کار ته به ئې هڅوي، قرآن په دې اړه فرمايي:

ª! $qZè©ÇÈ #%fìB $ØÜø© ØvÎ šc qãßf bÎr $ÆRÎ wÎ ÿïïrß `Ï šc qãßf bÎ

ßÖ•ØvÎr ßÖÝ•ÏB{r ßÖÝ=Æ{r ÇÈ $Ær ãÿB $ß¶R 8ß$6ä ôÏ ß‹ÏBÝ š^ $%r

`»Üø¹9$ÉÏ, Ff `Br «‹ $šY ùz žc ÿÉõšù ßå•ØvÎr É»èRf$šc #Œ#ä£à6 ïqãù

ßäÐRßëƒ $Br ßÍŽÏJãr ßäÐRßëƒ ÇÈ $Ýß $Æ•óäz •Åz ß)ù «‹ $Âc rß `Ï $Ør

ÇÈ $¶Á šïC $kãä brßÅ‹ Øvr ÐÝg_ õG1rÛB 7 Í»9réÇÈ #‘ráâ ØvÎ ß»Üø¹9$

النساء: ١١٧- ١٢١

دوی خو له الله پرته يوازې د ښځو عبادت کوي او له سرکښ شيطان نه پرته د بل څه عبادت نه کوي. همغه چې الله رټلی او ويلي ئې دي: هرومرو به ستا له بندګانو څخه ټاکلې برخه ترلاسه کوم. او حتماً به ئې تېرباسم او حتماً به هيلې پکې راولاړوم او خامخا به ورته امر کوم نو د څاروو غوږونه به غوڅوي او هرومرو به ئې ګمارم نو د الله د مخلوق جوړښت به بدلوي او څوک چې له الله پرته شيطان دوست ونيسي نو په ښکاره تاوان سره ئې تاوان وکړ. وعدې ورسره کوي او هيلې پکې راولاړوي او

شیطان خو له تېرایستو پرته څه وعده نه ورسره کوي. دوی همغه دي چې میشت ځای ئې دوزخ دی او له هغه نه به د خلاصون چاره نه مومي.

په دغو څو لنډو جملو کې د شیطان ټول هغه خبیث کارونه په ګوته شوي چې په خپلو ملګرو ئې ترسره کوي. د شیطان ملګرتیا او ټول هغه کارونه کول چې د شیطان د حزب غړي ئې باید ترسره کړي، له سمې لارې انحراف او کړېدل او په کږو لارو کې خپلو موخو ته د رسېدو هڅه کول، شرک، د دروغجن معبود لپاره قرباني، له فطرت سره جنګ او د هغو الهي سننو د بدلولو هڅه چې د ټولو مخلوقاتو په پیدایښت او جوړښت کې مراعات شوي. دا چې ګورئ څوک سالم او پاکیزه جنسي تعلقات پرېږدي او ناولې لارې او غیر فطري طریقې غوره کوي، دا د همجنسانو تر منځ غیر فطري جنسي تعلقات، د خپل فطرت خلاف هغه مخدره مواد استعمالول چې بې سده ئې کړي او د خپلو حواسو اداره کول له لاسه ورکړي، دا چې نارینه غواړي ځان د ښځې په څېر کړي او ښځه ځان د نارینه په څېر، په لباس کې هم او په حرکاتو او سکناتو کې هم، دا چې نارینه ږیره خریي، هره ورځ د خپل مخ د پوستکي په ملیونهاوو حجرات ریبي، لنډه موده وروسته ئې مخ ګونځې ګونځې شي، د زنې لاندې غوښه ئې راوځړېږي، دا همغه له فطرت سره جنګ دی چې شیطان خپل ملګري ورباندې ګماري، دا چې ګورئ څوک د دروغجنو معبودانو لپاره په انسان، حیوان او حتی په خپل ځان ظلم کوي، څوک د څاروي غوږ غوڅوي، څوک ځان وهي، څوک ریاضتونه په ځان مني، څوک رهبانیت ته مخه کوي او څوک له نکاح نه ډډه کوي، دا هر یو په حقیقت کې د شیطان هغه قسمونه رښتوني کوي.

- د قرآن له دغې وینا نه هم د بایبل د دې حکم حقیقت څرګند ېږي چې ارباب ته د غلام د غوږ پرې کولو حق ورکوي او هم دا چې دوی ولې د مریمې علیها السلام مجسمه جوړوي او په کلیسا کې ئې نصبوي. دوی په اصل کې د شیطان عبادت کوي، شیطان غولولي، څوک ئې دې ته هڅولی چې د مریمې علیها السلام مجسمه جوړه کړي او څوک ئې دې ته چې د مناة، نائلة او عزیٰ په څېر ښځینه بتان معبودان ونیسي او په وړاندې ئې ګونډه شي.

زياترو مشرکانو د ښځو په څېره کې ځان ته معبودان جوړ کړي او عبادت ئې کوي، جنسي بې لارښتوب ئې هغه ځای ته ورسوي چې پر زړه او ذهن ئې بې مهاره جنسي تمایلات مسلط شي، ټول ژوند ئې د دې تر اغېز لاندې راشي، هر څه له دغې زاویې ګوري، د جنسي هوس بنده شي، هم ئې دوستي د دې لپاره وي او هم ئې دښمني، له دې نه پرته بله مینه نه پېژني، شراب دا اور لا تیز کړي، د ښځو او نارینه وو آزاد اختلاط او بربنډتوب وربانديې مزید تیل توی کړي، مسته موسیقي، رقص او نڅا او د عشق او شهوت په ستاینې کې سندرې لازیات ورته لمن ووهي، هم ئې بتان او هم ئې مجسمې د ښځو انځورونه شي . که تاسو دا اوس غربي ټولنې ته لږ په دقت سره ځیر شئ نو د قرآن د دغه آیت مصداق به په خپلو سترګو وګورئ، هرې خوا ته به دې د ښځو مجسمې ترسترګو شي، هم په معبد کې او هم په مغازه کې، هم د کشیش په وینا کې او هم د ټلویزیون په تجارتي اعلاناتو کې، هلته د تجارت لپاره ښځه او د دې ښایست استعمالېږي، هلته لوړو مراتبو ته رسېدل د ښځو له لارې وي، هلته مور او پلار هېر شوي، د دې مینې ټغر ټول شوی، ځای ئې جنسي هوس او تعلق ته خالي شوی، له نکاح او د کورنۍ له جوړولو نه ډډه کېږي دا ځکه چې نکاح د آزاد جنسي تعلقاتو مانع کېږي، له اولاد سره د ښځې او مېړه علاقه او مینه نه شته او دا د دې لپاره چې اولاد ساتل او روزل زحمت غواړي او د جنسي تلذذ او خوند اخیستو په وړاندې خنډ کېږي، مېړه او ښځه د دې په ځای چې اولاد ولري، سپی او پشۍ ساتي، هلته به تاسو له کشیشانو نه هم واورئ چې مریم علیها السلام په زنا تورنه کوي او په دې خبرې خاص تأکید کوي او وایي چې هغې توبه وکړه او بیا ئې دا مقام ترلاسه کړ او دا د دې لپاره چې د یوه زناکار ولس معبود هم باید د زنا سمبول وي، هلته به تاسو د فروید په څېر د دوی له فیلسوفانو نه هم واورئ چې وایي: د انسان د ټولو کړو وړو، اړیکو او روابطو منشأ جنسي تمایل دی، د پلار مینه له لور سره او د مور مینه له زوی سره له دغه تمایل نه راولاړېږي، هم د انسان د وینې ټول فعالیتونه او هم ئې د خوب خوبونه جنسي منشأ لري.

راشئ وګورئ چې بایبل د وینځې په اړه څه وایي؟ د وینځې په هکله وایي چې هغه به د غلام په څېر له شپږ کاله خدمته وروسته نه آزادېږي... که ئې ارباب نه

غواړي ځانه ته ئې واده کړي نو په بل دې خرڅه کړي... خو په غير يهودي به ئې نه خرڅوي ځکه چې دا کار له دې سره خيانت دی!!! د بايبل دا حکم د هغې يهودي وينځې په اړه ده چې پلار ئې د فقر او نېستۍ په وجه مجبور شوی وئې پلوري!!! د بايبل منونکو ته وايو: تاسو خو د انسانانو تر منځ د برابرۍ او عدالت خبره کوئ، د آزادۍ شعارونه ورکوئ خو سره له دې داسې کتاب منئ چې د دائمي غلامۍ، د وينځې او مريې تر منځ او د يهودي او غير يهودي ترمنځ په ژور توپير باور لري او احکام ئې په دغه توپير او تبعيض ولاړ دي!! مونږ ته ووايي چې ستاسو خبره سمه نه ده که ستاسو د مقدس کتاب خبره؟!!

بايبل د قصاص په اړه وايي: (که چا کوم انسان داسې وواهو چې ترې مړ شو بايد ووژلی شي!! که ئې په خطا سره وواژو نو زه به ډېر ژر داسې ځای ورته وټاکم چې پناه وروړي!! څوك چې پلار يا مور ووهي بايد ووژلی شي، که چا کوم انسان وتښتاوو، که ئې د مريې په توګه پلورلی او که ئې نه وي پلورلی بايد ووژلی شي، چا چې پر خپل مور او پلار لعنت ووايو بايد ووژلی شي... که څوك خپل مريې يا وينځه داسې په لرګي ووهي چې زخمي شي او ومري بايد مجازات شي!!! خو که هغه مريې او وينځه له وهلو وروسته ژوندۍ پاتې شوه، ارباب به ئې نه مجازات کېږي ځکه چې د دوی ځښتن دی !!!)

د بايبل منونکي دې د دې بې عدالتۍ، عدم مساوات او ظالمانه احکامو توجيه وړاندې کړي او زمونږ دغو پوښتنو ته دې ځواب ووايي:

- تاسو خو اوس د قصاص قانون له خپلو اساسي قوانينو او جزايي مقرراتو حذف کړی، دا ولې؟ په بايبل ايمان نه لرئ که هغه قوانين درته غيرعادلانه برېښي؟ څوك چې بايبل مني پر اسلام څنګه د قصاص په اړه اعتراض کوي؟!!
- آيا د دې لپاره کومه معقوله توجيه لرئ چې ارباب به د خپل غلام او مريې په وژلو نه قصاص کېږي او يوازې څه مجازات به ورته ټاکل کېږي او دا مجازات هم په هغه صورت کې منتفي کېږي چې په څو ورځو کې وهل شوی مريې او وينځه له خپلو ټپونو ونه مري؟!!
- د عدالت تقاضا خو دا ده چې په قصاص کې هم انسانان برابر وګڼلی شي او هم

قصاص تپري ته ورته وي، وهونکی بايد ووهلی شي او وژونکی ووژلی شي!! بايبل ولې د عدالت خلاف هم په انسانانو کې توپير کوي او هم په قصاص کې؟!!

• د خطا قتل په اړه خو عادلانه حکم دا دی چې د مقتول ورثه وو ته ديت ورکړی شي، په دې ديت سره هم د مقتول د کورنۍ هغه خساره څه ناڅه جبرانېږي چې د خپلې کورنۍ د يوه غړي له وژل کېدو راولاړه شوې، هم قاتل ته مناسب درس دی چې بيا بې احتياطي ونه کړي او هم د قاتل او مقتول د کورنيو تر منځ د روغې جوړې غوره طريقه ده او د هغو فتنو مخه پرې نيول کېږي چې اکثراً له داسې پېښو راولاړېږي، دا بايبل ولې ټول دغه حقايق له پامه غورځولي او د خطا قتل په اړه ئې ويلي چې قاتل بايد داسې ځای ته پناه يوسي چې د حکومت لخوا به ورته ټاکل کېږي، دا سيمه به د حکومت تر سلطې لاندې وي خو د قصاص قانون به نه په کې عملي کېږي؟!!

• راشئ لږ قرآن ته ځير شئ او وګورئ چې په دې اړه ئې قضاوت څومره عادلانه او د عقل او انصاف له غوښتنو سره سم دی او څومره له بايبل سره توپير لري!! قرآن فرمايي:

Ÿ‰ÕèÍ ¶ÍèÍ ÌÍèÍ ·ÕèS ‘=Ñ)ÍèS ’Î ÍÉ $Á ÉÍèS¶ÍèS¤ =Ïä {qÆB#ä ûÏ‰ÍèS$ÍèS»ƒ

9» ¡ ôñÎÍ ïøÎ)Íè!Š&r Æs rëeJÍèÍ 7$6ÏèS ÏÍÐ« ïŠÅ& ôÏ ½Íè ’Æã ôJù Ó\RVÍèÍ Ó\RVÍèr

ÇÐÑÈ ÒŠÏ& é> #‹ã ½Íè ù 7ÏºŒ ‰è/ 3‘ ‰ÇãÆ$ÇJù ¤JôÑ‘r ÑÆÎ§ `Ï *‹ÿÏ 7ÏºŒ

ÇÐÑÈ bqàÒG?ÑÆ6 =ê9 É »6ÍèÍ[$’ír5ƒ«q¦šm ÆÉ $Á ÉÍèS’ÎÑÆ9r البقرة: ١٧٨-١٧٩

ای مؤمنانو! د وژل شوو په اړه قصاص درباندې فرض کړی شوی، آزاد په آزاد، مريي په مريي او ښځه په ښځې، خو که چا ته د خپل ورور له لوري څه وبخښلی شو، نو په ښه توګه ورپسې کېدل دي او په نېکه وجه ئې ده ته ادا کول، دا ستاسو د رب له لوري تخفيف او پېرزوينه ده، نو چا چې له دې وروسته تېری وکړ، هغه لره دردناك عذاب دی. او ای عقلمنو! په قصاص کې تاسو ته ژوندون دی، د دې لپاره چې ځان ساتنه مو کړې وي.

یعني قصاص درباندې فرض کړی شوی، قاتل به دې ته غاړه ږدي، د آزاد په بدل کې آزاد، د مریي په بدل کې مریي او د ښځې په بدلې کې ښځه، همدا راز نارینه د ښځې، ښځه د نارینه، مریي د آزاد او آزاد د مریي په مقابل کې. یوازې قاتل به وژل کېږي، که قاتل نارینه وي، یا ښځه، آزاد وي یا مریي، د قتل بدل به له بل چا نه اخیستل کېږي، داسې نه چې د قاتل خپلوان ووژل شي. د قصاص پرېکړه به د اسلامي حکومت قاضي کوي، داسې نه چې د مقتول ورثه په خپل سر دا کار وکړي. حکومت مکلف شوی چې د قصاص حکم به نافذوي، د مقتول ورثه ته به دا شرائط برابروي چې قاتل قصاص کړي.

قرآن هم د بایبل دا غلط او له انصافه لرې قوانین مردود وګڼل او هم ئې د جاهلیت د دور ټول هغه ناروا او ظالمانه دود دستور ختم کړ چې د قصاص او بدلې په اړه رائج وو. دوی خلك په عزیز او ذلیل، شریف او رذیل، حر او عبد وېشلي وو، د قتلونو په اړه هم د دوی دا ناروا وېش په نظر کې نیول کېدو، شتمن د بې وزلي، شریف د رذیل او بادار د غلام په بدله کې نه وژل کېدو، اسلام راغی د خلکو ترمنځ ئې د مساوات اعلان وکړ، وئې ویل چې ټول انسانان د یوه الله مخلوق او بندګان دي، په رګونو کې ئې یوه وینه خوځېږي، یو په بل له تقوی پرته په څه کې فضیلت او شرف نلري، د بدلې لپاره ئې د قصاص نوم کېښود چې معنا ئې برابري ده. او وئې ویل: نفس د نفس په مقابل کی، (أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ) دا د انسانانو ترمنځ د برابرۍ هغه اعلان وو چې زرکاله وروسته هم د نړۍ د هېڅ هیواد په مدني قوانینو کې ئې بېلګه نه لیدل کېده، په عمل کې خو تر اوسه حتی په هغو هیوادونو کې چې په دروغو ځان د بشري حقوقو مخکښان ګڼي او د انسانانو ترمنځ د برابرۍ دعوی کوي، یوه هم دا اصلنه دی مراعات کړی، امریکا خپلو فوځیانو ته په اشغال شوو سیمو کې د هر جنایت اجازه ورکوي، د جنګي جنایاتو په نړېوالو محاکمو کې د دوی د محاکمې مخالفت کوي، د بګرام، ابوغریب او ګوانتانامو په جهنمي زندانونو کې چې دوی له بې وزلو بندیانو سره څه وکړل او عکسونه ئې په ټولې نړۍ کې خواره شول، دې ټولو ثابته کړه چې دا بې رحمه متمدن کافران لا څومره له هغه څه نه لرې دي چې اسلام ئې د انسان د کرامت د ساتنې، مساوات او د قصاص په

اړه وايي، عجيبه لا دا ده چې دغه د تمدن او ترحم دروغجن، مکار او رياکار مدعيان د قصاص په اړه اسلامي قوانين د اعتراض وړ ګڼي او وايي چې د قتل په مقابل کې د قتل حکم بايد لغوه شي او د نړۍ د ټولو هيوادونو له اساسي قوانينو او جزائي احکامو نه حذف شي، خو اسلام که له يوې خوا وايي چې قصاص د خلکو ژوند خوندي کوي، په قصاص سره عدالت تأمينيږي، په قصاص سره د قتلونو مخنيوی کيږي، له بلې خوا د ديت په قانون سره قاتل او د مقتول د کورنۍ ترمنځ د روغې جوړې لار پرانيزي او د قصاص واک د مقتول ورثه ته ورکوي، خو يوه ته ئې ويلی: قصاص ته به غاړه ږدې، بل ته ئې ويلي: يوازې له قاتل نه به قصاص اخلې نه د ده له خپلوانو نه. يوه ته ئې وويل: که د مقتول ورثه د قصاص نه منصرف او په ديت راضي شول نو په ښه توګه به هغه ادا کوې او بل ته ئې وويل: په ديت له رضايت نه وروسته به په ښه توګه د هغه مطالبه کوې، مبادا د ديت ترلاسه کولو وروسته له قاتل نه د غچ او انتقام اخيستو هڅه وکړې.

په قصاص سره د قتلونو مخنيوی کيږي، د خلکو ژوند د هغو قاتلانو له ګوابنونو خوندي پاتې کيږي چې د قصاص د نشتوالي په صورت کې په هر بې وزلي تېری کوي او د ټولنې امنيت او د خلکو ژوند له خطر سره مخامخ کوي. په ټولنې کې واقعي امنيت نه په پوليسي او جاسوسي نظام او د پوليسو په زياتولو راتلی شي او نه د زندانونو په جوړولو او ډکولو سره، له دې لارې راغلی امنيت تل کاذب او موقتي وي، د نيويارک په ښهر د امريکا په لويو لويو ښارونو کې چې په هر ګام کې پوليس او د استخباراتو غړي ولاړ وي او هرې خوا ته کامرې نصب دي، خو څوک نه په جيب کې له ځان سره پيسې ساتي او نه لاسي بکس ګرځوي، له دې وېرې چې بدمعاشان به ئې په چاړه تهديد او هر څه به تري واخلي، که د څو ساعتونو لپاره بربښنا ولاړه شي، هومره جنائې پېښې ترسره شي چې د آسيا په لويو لويو ملکونو کې په يوه کال کې هم دومره پېښې نه کيږي.

بايبل د زخمونو په اړه يو ځل همغه خبره کوي چې قرآن کړې او وايي: نفس د نفس په بدل کې، سترګه د سترګې په بدل کې، غاښ د غاښ په بدل کې، لاس د لاس په بدل کې، پښه د پښې په بدل کې، داغ د داغ په بدل کې، زخم د زخم په بدل

کې او وهل د وهلو په بدل کې، خو ورپسې ښځه تبعیض ته مخه کوي او لیکي: که چا خپل مریي یا وینځه په خپل ګوزار سره ږنده کړه، نو د دې په بدل کې به ئې آزادوي، که ئې غاښ ورمات کړ د غاښ په بدل کې به ئې آزادوي!! عجیبه خو لا دا ده چې بایبل د حیواناتو د مجازات په هکله داسې وایي: که کوم غویی سړی یا ښځه په ښکر ووهي او وئې وژني نو دا غویی به رجم (په تږو ویشتل) کېږي او غوښه به ئې هم نه خوړل کېږي!! او خاوند به ئې بې ګناه ګڼل کېږي، خو که ئې مخکې هم داسې کار کړی وو او خاوند ئې ترې خبر وو او هغه ئې نه وو ترلی نو په دې صورت کې به غویی رجم کېږي او خاوند به ئې وژل کېږي!! مګر دا چې د مقتول خپلوان په دیت راضي شي!! خو که غویی کوم غلام یا وینځه په ښکر وهلو ووژني نو باید د دوی ارباب ته دېرش مثقاله سپین زر ورکړی شي او غویی دې ووژل شي!!

د اخلاقي قوانینو تر عنوان لاندې هم د بایبل خبرې د حیرانتیا وړ دي، لیکي: که چا کومه پېغله دوکه کړه او جنسي تږی ئې پرې وکړ باید په نکاح ئې کړي او مهر ئې ورکړي، خو که د پېغلې پلار په دې واده راضي نه وو نو یوازې مهر به ورکوي!! که ښځه جادوګري وکړي باید ووژل شي، که انسان له کوم حیوان سره جنسي نږدېکت وکړي باید ووژل شي، که څوک له خدای پرته بل خدای ته قرباني وکړي باید ووژل شي، که د خپل قوم کوم کس ته دې پور ورکړ د سودخورو په څېر سود مه ترې اخله، د غلو او د انګورو د عصیر لومړی حاصل به په خپله ما ته وړاندې کوئ، د لومړي زوی فدیه ورکړئ، د غوایو او مېږو لومړي بچیان به زما وي اووه ورځې ئې له مور سره پرېږدئ او په اتمه ورځ ئې ما ته وسپارئ، تاسو زما مقدس او سپېڅلی قوم یئ نو د هغه حیوان غوښه مه خورئ چې ځناورو داړلی وي...) دلته څو پوښتنې لرو:

- که څوک له حیوان سره مجامعت کوي هغه د وژلو وړ ګڼئ خو که له انسان سره زنا (غیر قانوني مجامعت) کوي هغه یوازې د مهر په ورکولو مکلف ګڼئ او زنا ته ئې د ګناه او جرم په سترګه نه ګورئ!! آیا د دې لپاره څه توجیه هم وړاندې کولی شئ؟!! نن خو د دې غیر قانوني مجامعت او جنسي آزادۍ بدې پایلې هم درته څرګندې شوې، د ایډز په څیر خطرناکه ببماري له همدې زېږي، بایبل څنګه دې

خطرناك جرم ته داسې په عادي سترګه کتلي؟ د بايبل منونکي دې مونږ ته د دې ځواب هم راکړي چې ولې نن د امريکا او بريتانيا په څېر مسيحي ملکونو کې جنسي روابطو ته بشپړه آزادي ورکړی شوې، دومره چې حتی حکومتونه ئې فاحشو ته د کميشن په بدل کې رسمي مجوز ورکوي چې د ناموس عرضه کولو دکان پرانېزي!!

• که ښځه جادوګري وکړي بايد ووژل شي خو که نارينه دا کار وکړي نو څنګه؟ ولې نه دي ويل شوي چې جادوګر به وژل کېږي که ښځه وي او که نارينه؟

• بايبل هم سود حرام ګڼي خو له وينا ئې داسې معلومېږي چې يوازې به د خپل قوم له پوروړو سود نه اخلئ، ښايي د دغې وينا په وجه نن په ټولو مسيحي هېوادونو کې سود نه يوازې جايز دی بلکې د دوی اقتصادي نظام پرې ولاړ دی!!

• بايبل د ځمکو او باغونو لومړی حاصل او د څارويو لومړي بچيان د خدای حق ګڼي، خو دا نه وايي چې دا به د خدای په نامه د ده بې وزلو او نادارو بندګانو ته ورکوئ او د الله تعالی په لار کې به ئې مصرفوئ، بلکې دا د معبد د مجاور برخه ګڼي. د بايبل له دغې برخې په ډاګه معلومېږي چې دا کتاب د هغه چا له لوري جوړ شوی چې له دين نه دام جوړوي او جاهل عوام پرې غولوي، هر هغه دين او مذهب چې يوه مفت خوره ډله رامنځ ته کوي، د خلکو د قربانيو په اړه ئې د خدای ځای ناستې ګڼي او عوامو ته وايي: د خدای برخه دغې مذهبي ډلې ته وسپارئ، دا يو غولوونکی دين او مذهب دی، دا همغه مذهب دی چې ټول پيغمبران عليهم السلام ئې مقابلې ته لېږل شوي، دا همغه دين دی چې تر ټولو د مخه ئې د الهي دين مقابله کړې، همدا وجه ده چې قرآن فرمايي:

Ä $Y9$ A°qB& bqæiL¤9 È$7d¹9$r Í$6ôn¶ $ŠÆ Ï #ŽïŸ2 Þ) {hŽB#ä ûï‰$ k»ƒ

Ÿr pÐÿ¤ =d©!$šc rææƒ šú ï‰$ «ä $è‹î™ `ã šc r‰Ãƒr èÜ»6¤

التوبة: ۳۴ **ÇÌÍÈ Ð$ï‰ A #‹èÎ Nèžå7ù «ä $è‹î™ 'Î$kXqäÿZã**

اې مؤمنانو! د احبار (ملايانو) او رهبان (مشايخو) ډېرى د خلکو مالونه په ناحقه خوري او د الله له لارې مخنيوی کوي او هغه چې سره او سپين زر ذخيره کوي او د

الله په لار کې ئې نه مصرفوي نو د دردناك عذاب زېرى ورکړه.

اووم کال او اوومه ورځ

دا د بايبل بل عنوان دى، چې داسې ئې پيل کړى: (خپله ځمکه (پټې) شپږ کاله وکره او په اووم کال ئې پرېږده چې استراحت وکړي او په دې کال چې څه په خپله په کې راټوکېږي پرې ئې ږدئ چې فقيران او د صحرا حيوانات ئې وخوري، دا حکم د انګورو او زيتونو د باغ په اړه هم صدق کوي!!

بايبل دلته هم خپله هغه غلطه عقيده چې د خداى په اړه ئې وړاندې کړې او ويلي ئې دي چې خداى د پيدا ښت په پيل کې شپږ ورځې کار وکړ او په اوومه ورځ ئې استراحت وکړ، د ځمکې او د انسان د کار په اړه هم وړاندې کړې، دوى دواړو ته ئې هم شپږ ورځې د کار لپاره او اوومه ورځ د استراحت لپاره ټاکلې!! خو هر عاقل انسان په دې پوهېږي چې نه خداى داسې ذات دى چې ستومانه کېږي او استراحت ته ضرورت لري او نه ځمکه او انسان په خداى قياس کېدى شي!!

دري عيدونه

تر دې عنوان لاندې هم بايبل عجيبې عجيبې خبرې لري، د بني اسرائيلو لپاره ئې دري عيدونه ټاکلي: يو ئې د پټيرې ډوډۍ عيد، بل ئې د حصاد عيد (د هغو مېوو او دانو حاصل راټولو عيد چې تر ټولو لومړى راټوکېږي) او دربيم ئې د حاصلاتو د راغونډولو عيد (هغه وخت چې د فصلونو حاصلات راغونډېږي)، د دې عيدونو مهمه برخه دا ګڼي چې قربانۍ، صدقات، د ځارويو لومړي بچيان او د دانو او مېوو لومړي حاصلات به د خداى په نامه د معبد مجاور ته سپارئ!! د همدې بحث په ترڅ کې ليکي: وزګړى به د خپلې مور په شيدو کې نه پخوئ!! نه پوهېږو چې د دې خبرې ئې له عيدونو سره څه تړاو دى!؟

دا عيدونه د دې په ځاى چې د عام ولس لپاره د خوښۍ او عيد ورځې وي د معبد د مجاورانو لپاره عيدونه دي، د دوى محفلونه به ډېر رنګين وي او عايدات ئې ډېر پراخ، د عام غولېدلي ولس تر ټولو غوره مال به وړيا د دوى په لاس کې

پرېوځي، هم ئې د ځمکو او باغونو له حاصلاتو او هم د رمو له لومړيو بچيانو نه، دا نه د عام ولس عيدونه دي او نه د مسکينانو عيدونه، دا د بايبل عيدونه دي، راشئ هغه د مسلمانانو له عيدونو سره مقايسه کړئ چې يو ئې د قربانۍ عيد دی، په دې ورځ مسلمانان هغه ستره قرباني رايادوي چې ابراهيم او اسمعيل عليهما السلام وړاندې کړه، دا ورځ او دا قرباني لمانځي، شتمن ئې څاروي حلالوي او غوښه ئې درې برخې کوي، يوه ئې عام مسکينانو ته، يوه ئې خپلوانو مسکينانو ته او يوه ئې خپلې کورنۍ ته ورکوي، حاجيان هغه ځای ته ځي او قرباني وړاندې کوي چې ابراهيم عليه السلام خپل زوی اسمعيل عليه السلام هلته د قربانۍ لپاره بوولی وو، دا قرباني په لومړي سر کې پيغمبر عليه السلام يوازې د مسکينانو لپاره ټاکلې وه او ساتل ئې منع کړي وو خو وروسته ئې د يوې برخې ساتلو اجازه هم ورکړه. دوهم عيد ئې د روژې عيد دی، د هغې مياشتې د پای عيد چې قرآن په کې نازل شوی او د همدې لپاره مسلمانان د دغې مياشتې د روژې په نيولو مکلف شوي او په پای کې اختر کوي، په دې کې به هم هر شتمن صدقه ورکوي، د خپلې کورنۍ لخوا مسکينانو ته، د هر تن په مقابل کې نږدې دوه کيلو غنم يا ئې معادل نور شيان، د يوه مسکين د ورځنۍ خوراک معادل. دا نه حکومت ته ورکول کېږي او نه کومې خاصې مذهبې ډلې ته، دا د مسکين حق دی، بايد هغه ته ورکړی شي. په دې دواړو عيدونو کې به مسلمانان په لويې صحرايي غونډې کې د عيد دوه رکعته لمونځ په جمع کوي، د مسلمانانو زعيم يا نائب به ئې هم لمونځ ورکوي او هم خطبه. دا هم په يوې سيمې کې د مسلمانانو کلنۍ غونډه ده او هم د نړۍ د ټولو مسلمانانو لپاره کلنۍ ستره غونډه.

د خدای وعدې

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: (زه به ستاسو د لارښوونې لپاره يوه فرشته درلېږم تر څو ستاسو په مخکې روانه وي او هغې سيمې ته مو هدايت کړي چې ستاسو لپاره مې تياره کړې... د دې سيمې ټول اوسېدونکي به درته هلاک کړم...سرې بمبرې به پرې مسلطې کړم... دوی ووژنئ او بتان ئې ورمات کړئ... له

دوی او د دوی له خدایانو سره هیڅ ژمنه او تعهد مه کوئ، هیڅوک ئې په سیمې کې مه پرېږدئ... ستاسو د دې سیمې حدود به دا وي: له بحیره احمر نه د فلسطین تر ټرانګې او د جنوب له صحرا نه د فرات تر سیند پورې!!

ګورئ چې د بایبل لیکونکی اسرائیلیان د نورو قومونو په ضد څه څه کولو ته هڅوي، ورته وایي: دوی ووژنئ، له خپله ملکه ئې وشړئ، هیڅوک ئې مه پرېږدئ چې ستاسو په منځ کې ژوند وکړي، خدای د فرات تر سیند پورې دا ټوله پراخه ځمکه تاسو ته غوره کړې، قباله ئې د خدای له لوري تاسو ته درکړې شوې، له دې سیمې د اوسېدونکو په ایستلو کې خدای ستاسو مرسته کوي!!! تاسو به د بایبل په ډېرو نورو برخو کې هم وګورئ چې بني اسرائیلو ته دې ته ورته لارښوونې کوي او ورته وایي چې د دې سیمې په اوسېدونکو به هیڅ رحم نه کوئ او هیڅوک به ئې ژوندی نه پرېږدئ!! د بایبل له دغو ویناوو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې دا کتاب د یوه متعصب او بې رحمه یهودي لخوا لیکل شوی، د الله تعالی له لوري لېږل شوی کتاب له دې ډېر لوړ وي چې یوه قوم ته د نورو قومونو د وژلو او له خپلو سیمو د ایستلو امر وکړي، الله تعالی د حق لپاره د باطل په خلاف او د ظالم، کافر او مشرك په ضد د جنګ امر کوي، د الهي دین جنګ د حق او باطل ترمنځ جنګ وي نه د قومونو ترمنځ جنګ.

د عهد تثبیت

بایبل تر دې سرلیك لاندې لیکي: (موسی د غره لاندې د قربانۍ ځای جوړ کړ... څه زلمیان ئې ولېږل چې د سوځېدو او سلامتۍ قرباني خدای ته وړاندې کړي... موسی د قرباني شوو څارویو نیمایي وینې په خنکوکې واچولې او نیمې نورې ئې د قربانۍ په ځای وشیندلې...بیا ئې د عهد کتاب بني اسرائیلو ته ولوست...قوم ژمنه وکړه... بیا موسی دا د خنکو وینې پر خلکو وشیندلې او وئې ویل: دا وینې هغه ژمنه مُهر کوي چې د دغو احکامو په لېږلو سره خدای له تاسو سره وکړه!! موسی، هارون، ناداب او ابیهو د اسرائیلیانو له اویاوو مشرانو سره غره ته وختل او د اسرائیلو خدای ئې ولیدو، داسې معلومېده چې د ده تر پښو لاندې آسمان ته ورته

د شين ياقوت فرش خور وي، كه څه هم د بني اسرائيلو مشرانو خداى وليدو خو دوى ته ئې كوم تاوان ونه رساوو... هغوى د خداى په حضور كې خوراك او څښاك وكړ!!!

د عقل او سليم فطرت خاوندانو ته بلنه وركوم چې د بايبل په دغو مسخره، د عقل او سالم فطرت منافي خبرو باندې لږ غور وكړي، آيا الهي دين به خلكو ته دا وايي چې خپلې قربانۍ وسوځوئ، په وينو ئې د معبد او د قربانۍ د ځاى ستنې او دېوالونه ولړئ، پاتې وينې په خلكو وشيندئ او دا له خداى سره د كړې ژمنې مُهر وگنئ؟ آيا د آسمانونو او ځمكې پيدا كوونكى خداى د غره پر څوكه راكوز شوى او د بني اسرائيلو مشرانو ليدلى او د ده پر دسترخان ئې ډوډۍ خوړلې؟!! او دا خداى هم يوازې د بني اسرائيلو خداى دى او نور انسانان ورسره شريك نه دي؟ آيا د يوه كتاب د لرې غورځولو لپاره دغه بېهوده خبرې كافي نه دي؟!!

د معبد لپاره هديې

دا د بايبل بل عنوان دى، د بايبل د ليكونكي لپاره تر ټولو مهم عنوان، كه تاسو په بايبل كې لږ غور وكړئ نو دا به هرو مرو درته جوته شي چې د بايبل د ليكونكي لپاره تر ټولو مهمه موضوع همدا ده، دا برخه د ده ډلې ته سره او سپين زر وړيا په لاس وركوي، له دوى نه د خداى ځاى ناستي جوړوي، خداى ته چې كومې هديې وړاندې كېږي د دوى په لاس كې پرېږدئ!! بايبل چې دلته د خپل معبد ، د قربانۍ ځاى، د عهد صندوق، د عبادت خېمه، د سپېځلې ډوډۍ مېز... او نورو برخو د شكل، جوړښت او څرنگوالي په اړه كوم تفصيلي بحث كوي، د سرو او سپينو زرو د بې درېغه كارولو امر كوي او په پر له پسې توگه تأكيد كوي چې هر څه به ئې د نقشې مطابق وي، له دې ټولو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې دا هر څه د ټگمارو مذهبي مشرانو يوه غولوونكې لوبه ده، زه ئې دلته يوازې څو لومړنۍ برخې رانقلوم، له دې نه تاسو قياس كولى شئ چې د معبد د جوړښت په اړه د بايبل اوامر څنگه دي او له بې عقلو عوامو نه څنگه د معبد په نامه سره او سپين زر او د دوى د شتمنيو تر ټولو غوره برخې ترلاسه كوي!! بايبل دا عنوان داسې پيلوي:

خدای موسی ته وویل: بني اسرائیلو ته ووایه چې ما ته هدیې راوړي، له هغه چا هدیې قبولې کړه چې په شوق او رغبت سره ئې وړاندې کوي، هدیې باید په دې توګه وي: سره زر، سپین زر، مس، شنې، ارغواني او سرې جامې، نرم کتان، د وزو وړی، د پسه سور شوی پوستکی، د دولفین (نهنګ ته ورته ماهي) پوستکی، د اقاقیا (سرو) لرګي، د زیتون غوړي د ځراغونو لپاره، بنه بوی لرونکي هغه توکي چې د مسح کولو غوړي ترې جوړېږي، عطر او دودونکي خوشبویه لرګي، قیمتي ډبرې د ایفود (د کاهن ځانګړې جامې) او د ده د سینه بند جوړولو لپاره، بني اسرائیل باید زما لپاره ځانګړې مقدسه خیمه جوړه کړي تر څو د دوی په خوا کې مېشت شم، دا خیمه او لوازم به ئې همغسې جوړوئ چې زه ئې نقشه درکوم!! د عهد صندوق به د سرو له لرګي جوړوئ، اوږدوالی به ئې ۱۲۵ سانتي مترە، سور او لوړوالی ئې ۷۵ سانتي مترە، منځ او بهر ئې په خالصو سرو زرو وپوښه او په ژی ئې د سرو زرو ګاره تېره کړه، د دې صندوق لپاره د سرو زرو څلور حلقې جوړې کړه، د صندوق څلور لاندنیو کونجونو سره ئې ونښلوه، ... د صندوق د وړلو لپاره د سرو د لرګي دوه دستکې په سرو زرو وپوښه او په حلقو کې ئې ننباسه، کله چې د صندوق جوړول بشپړ شي هغه دوه لوحې به درکړم چې قوانین او لارښوونې مې پکې لیکلې دي تر څو ئې په دې صندوق کې کېږدې. د صندوق سرپوښ به له خالص سرو زرو جوړوې، اوږدوالی ئې ۱۲۵ او سور ئې ۷۵ سانتي، دا سرپوښ د (رحمت تخت) دی ستاسو د ګناهونو د کفارې لپاره!! د رحمت د تخت پر سر د فرشتې د شکل دوه مجسمې له سرو زرو نصب کړه، دا مجسمې داسې جوړې کړه چې د رحمت له تخت سره جوخت او ونښتې وي، دواړه یوې بلې ته مخامخ او سترګې ئې د تخت په لوري او وزرونه ئې په تخت خواره وي، د رحمت تخت پر صندوق نصب کړه، بیا به زه هملته ملاقات درسره کوم او د دغو دواړو فرشتو له منځه به خبرې درسره وکړم او بني اسرائیلو ته به اړینې لارښوونې وکړم.!!

د سپېځلې ډوډۍ مېز

دا مېز به د سرو له لرګي جوړوې اوږدوالی ئې یو ګز، سور ئې نیم ګز، لوړ والی

ئې ۷۵ سانتي، ټوله به په خالصو سرو زرو پوښل شوې وي، پر دواړو خواوو ئې د سرو زرو یو یو قاب نصب کړه، د مېز ژېړ ته د څلورو ګوتو په اندازه حاشیه ورکړه او د سرو زرو په قاب ئې وپوښه، څلورو کونجونو کې ئې د سرو زرو څلور حلقې نصب کړه، دغې حلقې د هغو دستکو لپاره دي چې د مېز د انتقال په وخت کې به ترې کار اخیستل کېږي، دا دستکې به هم د سرو له ونې څخه وي او په سرو زرو به پوښل شوي وي...همداراز د خالصو سرو زرو قابونه، کاسې، جامونه او پیالې به د هغو هدیو لپاره جوړوې چې څښل کېږي!! (سپېڅلې ډوډۍ) به تل زما په وړاندې د مېز پر سر پرته وي!!... د څراغ ایښودو لپاره یو لوښی د خالص سرو زرو نه جوړ کړه، پښې او تنه ئې باید یوه ټوټه او د خالص سرو زرو وي، د دې لوښي د ګل د ګېډۍ او پاڼو انځور ئې هم باید د سرو زرو وي... د دې لوښي په جوړولو کې به ۳۴-۳۶ کیلو سره زر کارول کېږي... ورپسې د عبادت د خیمې طرح ورکوي، په دې کې هم قیمتي رنګارنګ ټوټې، د سرو رزو ګروې... په دې کې ۹۲د سپینو زرو ستنې او څلور د سرو زرو ستنې، اته تختې چې په سرو زرو به پوښل شوې وي، کارول کېږي... دوه برخې لري چې په یوې پردې سره بېلې شوې، یوه د قدس په نامه او بله ئې د قدس الاقداس په نامه!! ... د عهد صندوق به په قدس الاقداس کې کېښودل کېږي...د خیمې د پردې لپاره به هم پنځه د لرګي ستنې وي چې په سرو زرو به پوښل شوې وي... د قربانۍ د ځای ټول لوازم او اړوند لوښي به د مسو وي... د معبد لپاره به حیاط جوړوې... له قیمتي او نفیس کتان نه، طول ئې پنځوس ګزه او عرض ئې پنځه ویشت ګزه، ستنې به ئې مسي او کړۍ، حلقې او هغه زنځیرونه ئې چې ستنې سره وصلوي د سپینو زرو وي... ټول نور لوازم او مېخونه به ئې د مسو وي!!)

د بایبل له منونکو څو پوښتنې لرو:

- بایبل خو مخکې لیکلي وو چې خدای د قربانۍ د ځای په اړه امر کړی وو چې دا به له خاورو جوړوئ، ډبرې به هم نه په کې کاروئ، که د ډبرو کارولو ته اړ شوئ نو تراشلې ډبرې مه کاروئ، له شته ډبرو استفاده وکړئ، د ډبرو د تراشلو او ماتولو لپاره له وسایلو هم کار مه اخلئ!!! دلته څنګه د خپلې مخکنۍ وینا خلاف د معبد

او قربانۍ د ځای لپاره د سرو او سپینو زرو د کارولو امر کوي، دقیقه نقشه ورکوي، اندازه ئې ټاکي، اوږدوالی، سور او لوړوالي ئی ټاکي او تأکید کوي چې هر څه به ئې د نقشې مطابق وي؟ ولې د دومره تبذیر او اسراف امر کوي، هومره چې یوازې د څراغ د ایښودو په لوښي کې به نږدې ۳۲ کیلو ګرامه سره زر کارول شوي وي؟!!

- دا ولې په ټول بایبل کې د عبادت د څرنګوالي په اړه هیڅ واضح لارښوونه نه تر سترګو کېږي، تفصیلي بحث خو پرېږدئ اجمالي بحث هم نه مومو، خو د معبد د جوړښت په اړه دومره تفصیلي او دقیق بحث شوی، پوښتنه کوو: عبادت مهم دی که د عبادت ځای؟!! مونږ په ټول قرآن کې د عبادت د ځای د څرنګوالي په اړه یو آیت هم نه مومو، خو د عبادت د حرکاتو، الفاظو او څرنګوالي په اړه ډېر تفصیلي او دقیق بحثونه ګورو، د دې بحثونو یوه ښېلګه هم په ټول بایبل کې نه شته!! دا ولې؟!! د بایبل د دې بیان له حرف حرف او جملې جملې معلومېږي چې دا د یوه ټګمار مجاور او مکار مذهبي مشر لیکنه ده.
- آیا الله تعالی د تورات لوحې د دې لپاره لېږلې وې چې د سرو زرو په صندوق کې کېښودی شي که د دې لپاره چې د خلکو د ژوند لارښود وي او عمل پرې وشي؟ څنګه ممکن ده چې موسی علیه السلام به تورات د سرو زرو په صندوق کې ږدي؟!! قرآن خو مونږ ته تورات د هغه کتاب په توګه معرفي کوي چې نسخې ترې جوړې شوې او په ولس کې خورې شوې (والطور وکتاب مسطور في رق منشور)، موسی علیه السلام خو د تورات له راوړلو سره سم له بني اسرائیلو په دې کتاب د عمل کولو ژمنه اخیستې وه، قرآن خو مونږ ته وایي چې موسی علیه السلام دا لوحې هغه وخت لرې وغورځولې چې وئې لیدل د ده قوم د سامري په لاس دوکه شوی او د خدای په ځای ئې د سخوندر د مجسمې عبادت پیل کړی، تورات هم همدغه خبره کوي، له دې نه خو معلومېږي چې د موسی علیه السلام له نظره دا لوحې نه بلکې په دې لوحو کې لیکل شوي احکام مهم ول!! د ټولو جاهلو قومونو تاریخ په دې شهادت ورکوي چې دوی له خپلو سپېڅلو کتابونو سره همدا معامله کړې ده، هغه کتاب چې په لومړي سر کې د دوی د نېکو او صالحو پلرونو لپاره لارښود کتاب

وو، خو ورو ورو تري لري شوي، د کتاب لارښوونې ئې هېرې کړې، په جامو کې ئې نغښتلی، په لوړ طاق کې ئې ایښی او د تبرك وسیله ئې تري جوړه کړې، هندوانو او سیکانو له خپلو سپېځلو کتابونو سره همداسې وکړل، په درمسال کې ئې کښنود، په ګڼ شمېر جامو کې ئې پټ کړ، خوا ته ئې عطر شیندي، خوشبویه لرګي دودوي، بوزی ورته وهي، د برکت ترلاسه کولو لپاره ئې تر خوا تېرېږي او تعظیم ئې کوي!! مسلمانانو د جهل او انحطاط په دوران کې له قرآن سره همدا معامله وکړه، هغه کتاب چې د یوه ستر سیاسي، اجتماعي او اقتصادي انقلاب لارښود وو، د ژوند د هرې پېښې په اړه به مسلمانانو هغه ته رجوع کوله، د خپلې هرې پوښتنې ځواب به ئې له قرآن نه غوښت، هره شخړه به ئې په قرآن حلوله، د هرې قضیې په اړه به ئې د قرآن لارښوونه او پرېکړه وروستۍ پرېکړه ګڼله، هغه کتاب چې په نړۍ کې ئې ستره او ژوره تبدیلي راوسته، له خورو ورو قومونو نه ئې یو ستر او سرلوړی متحد امت جوړ کړ، د ظالمانو په ضد ئې مظلومان پاڅون ته وهڅول، اقتدار ئې له ظالمانو واخیست او مظلومانو ته ئې وسپارو، دوه سترې امپراطورۍ ئې په زوال محکومې کړې، خو آیا پوهېږئ چې څو پېړۍ وروسته، تش په نامه مسلمانانو له دغه لارښود او انقلابي کتاب سره څه وکړل؟!! هغه ئې هېر کړ، یوازې د تبرك وسیله ئې تري جوړه کړه، په جامو کې ئې ونغښتو، د تعظیم او احترام په نامه ئې د خپلې خونې په داسې طاق کې کښنود چې تر ټولو لوړ وي او د هیڅا لاس نه ورسي، هغه وخت به ئې له لوړ ځایه راکوزاوو چې غوښتل ئې د لوړې کولو لپاره لاس پرې کېږدي!!

- ګمان مه کوئ چې د معبد په تزئین او سینګارولو کې تاسو یوازې یئ، د نړۍ ډېرو ټګمارانو له معبد نه ښایسته او غلوونکی دام جوړ کړی، پرون ئې د یوه مصلح، داعي او ناجي مقابله کړې، چې هغه تللی یا وژل شوی او په همدې سره ئې په ولس کې محبوبیت زیات شوی، همدغه د ده پرونې دښمنان راپورته شوي، د ده پر قبر ئې زیارتونه جوړکړي، د ده په نامه ئې خلك غولولي، شکرانې او صدقې ئې ترلاسه کړې، پنځه ئې پر زیارت مصرف کړې او پنځه نوي ئې په خپل جیب کې اچولې، د زیارت دروازې، قبې او کړۍ ئې له سرو زرو جوړې کړې، ښه زیب او

زینت ئې ورکړی، چې هیبت ئې زیات شي او عوام پرې په آسانۍ وغولوي!! په اسلامي هېوادونو کې هم داسې خلك ډېر زیات دي چې قبر ئې دکان دی او زیارتونه ئې دام، پر قبرونو ئې داسې سترې سترې بنګلې جوړې کړې چې نه ستاسو سپینه مانۍ ورسره مقایسه کیدی شي او نه واتیکان!! او آیا پوهېږئ چې دا زیارتونه ئې د هغه چا پر قبر جوړ کړي چې هغه په خپل ژوند کې تر یوې لوښتې لوړ قبرونه رنګول او د قبرونو پر سر جنډې ئې نسکورولې!!

• هر عقلمن انسان په دې پوهېږي چې د معبد د سینګارولو لپاره سره او سپین زر کارول او مجاور ته ئې د نفیس ټوکر جامې جوړول او قیمتي ډبرې ئې په سینه بند او ملابند کې کارول یوازې د ټګمارو مذهبي مشرانو کار کېدی شي، په اسلام کې نه خاصه مذهبي طبقه شته، نه ئې خاص امتیازات، نه ئې خاصه تبعیضي او امتیازي جامه، نه ئې په قربانیو او صدقاتو کې خاصه برخه، اسلام مونږ ته وایي ټوله ځمکه مسجد دی، په هر ځای کې د الله تعالی عبادت کولی شئ، امام په خپله غوره کړئ، هغه امام مه نیسئ چې پر امامت اجوره غواړي، مسجد به مو ساده وي او له سینګارولو به ئې ډډه کوئ، د لمانځه پر مهال به امام له مقتدیانو نه په لوړ ځای نه ودرېږي.

او دا همغه خبره ده چې د بایبل لیکونکي سهواً لیکلې وه: د قربانۍ ځای له خاورو جوړ کړئ، که ډبره کاروئ نو مه ئې تراشئ، تراشلې ډبرې له ما سره نه ښایي!! په معبد کې زینه هم مه جوړوئ، خو هغه د انجیل په دغې خبرې کې تحریف کړی او دا ئې پرې اضافه کړې: داسې نه چې له دغو زینو د پورته تلو په مهال مو عورت بربنډ نه شي...د بایبل لیکونکی دې ته نه دی تیار چې ووایي: زینې د دې لپاره مه جوړوئ چې د الله تعالی په وړاندې یو برابر ودرېږئ!!

• قرآن مونږ ته وایي چې له سرو او سپینو زرو بُت جوړول د سامري کار دی!! واقعاً چې د سرو زرو معبد او معبود جوړل د هغو ټګمارانو کار دی چې د سامري په څېر وي!! هیڅ واقعي خدای پالونکی به په دې راضي نه شي چې د الله تعالی په نامه دې له غولېدلو عوامو نه سره زر ترلاسه شي او هغه دې په داسې مواردو کې مصرف شي، واقعي الهي دین هغه دی چې خلکو ته وایي: د الله تعالی د بې وزلو

بندګانو مرسته وکړئ، شتمنۍ مو د خير په کارونو کې، د وږو په مړولو کې، د بربنډو په پټولو کې ، د بيمارانو په تداوي کې او د مسکينانو په لاس نيوي کې ولګوئ، سره او سپين زر مه ذخيره کوئ، چا چې ذخيره کړل ځای ئې جهنم دی!!

• ای کاش د بايبل منونکي په دې پوه شي چې له هغو تصنعي او بې محتوی حرکاتو نه د انسان ځومره کرکه کېږي چې ستاسو په معبد کې ئې ستاسو کاهن او کشيش ترسره کوي، کاش تاسو دغو حرکاتو ته يو ځل زمونږ په سترګه هم کتلي وی، کله چې انسان د دوی په معبد کې د کاهن او کشيش هغه حرکات ګوري چې د سپېځلې مېز خوا ته په نخرو نخرو راځي، خاصې جامې ئې چې په ګنډل شوو ګلانو سينګار شوې اغوستې، د مېز مخې ته ودرېږي، د کتاب په وړاندې ګونډه کېږي، د سرو زرو په جام کې سپېځلې شربت يا شراب څښي، خلك يو يو راځي، د ده په وړاندې ګونډه کېږي، دی د هغه په خوله کې يوه ټوټه سپېځلې مړۍ وړي او په همدې سره ګمان کوي چې خپل مراد ئې ترلاسه کړی او خدای ئې لمانځلی!! له دې صحنې نه د انسان ځومره کرکه کېږي!! دا څښاك او خوراك له عوامو ترلاسه شوي، کله چې د دوی په لاس کې وو سپېځلي نه وو، خو چې د معبد د مجاور لاس ته ورغلل مقدس شول!! دا کاهن او کشيش د دغو عوامو لخوا تغذيه کېږي، خو په معبد کې کشيش د دوی په خوله کې يوه مړۍ وړي او همدا د هغه لويه پېرزوينه او احسان ګڼي!!

• قرآن د الله تعالی د عرش په هکله فرمايي چې وسعت او عظمت ئې هومره دی چې آسمانونه او ځمکه ئې احتوا کړې، خو بايبل وايي چې د خدای د عرش اوږدوالی ۱۲۵ او سور ئې ۷۵ سانتي دی، دا هم د يوه صندوق سرپوښ دی، د (رحمت تخت) په نامه ئې يادوي او ليکي چې خدای موسی ته وويل: بيا به زه هملته (درحمت له تخته او د عبادت د خېمې له منځه) ملاقات درسره کوم او د تخت پر سر د دوو فرشتو د مجسمو له منځه به خبرې درسره وکړم او بني اسرائيلو ته به اړينې لارښوونې وکړم.!!

• بايبل له دې وروسته ليکي چې خدای د هرراز مجسمو له جوړولو او د دوی په وړاندې د عبادت له کولو ممانعت کړی او فرمايلي ئې دي: بت مه جوړوئ او بتان

مه لمانځئ، مجسمه، د ډبرو څلي او تراشلې ډبرې د لمانځنې لپاره مه جوړوئ... خو دلته ئې خدای د دوو فرشتو د مجسمو تر منځ پر تخت ناست انځور کړی او د تثلیث او درې ګونو خدایانو عقیدې ته ئې عیني تجسم ورکړی.

بایبل د څراغ په اړه امر کوي چې تل به روښانه وي او بني اسرائیل په دې ګماري چې د زیتون غوړي به ورته راوړي، هیڅکله به ئې مړ کېدو ته نه پرېږدي...

د کاهن د جامو په اړه لیکي: خپل ورور هارون او زامن ئې ابیهو، العازار او ایتامار له نورو بني اسرائیلو ببل کړه او د کهانت مقام ورته ورکړه تر څو زما خدمت وکړي!! مخصوصې جامې ورته تیارې کړه، داسې چې هرڅوك ئې له جامو وپېژني چې دوی زما خدمت کوي، جامه به ئې ښایسته او د ده د مقدس کار سره وړ وي، هغو خلکو ته وظیفه ورکړه چې د ګنډلو په کار کې ځانګړی مهارت لري چې ده ته دا ښایسته او ځانګړې جامه جوړه کړي، جامه ئې عبارت ده له ایفود، ردا، په ګنډلو ګلانو ښایسته شوی کمیس، عمامه، ملابند، د هارون زامنو ته به هم دا جامې جوړېږي تر څو د کاهن په توګه زما خدمت وکړي، بیا د ایفود، سینه بند او نورو جامو تفصیلات بیانوي، په ټولو کې کافي مقدار سره زر، جواهرات او قیمتي ډبرې ضروري ګڼي... او ورپسې د کاهن په توګه د هارون او د ده د زامنو د ټاکنې په اړه لیکي: ... د معبد د دروازې په خوله کې هارون او زامنو ته ئې غسل ورکړه...دا جامې ورواغونده او د سرو زرو تاج ئې پر سر ورکېږده... بیا ئې پر سر د مسح غوړي ورتوې کړه... په دې توګه هارون او زامن ئې د کهانت د مقام لپاره سپېځلي کړه !!! بیا سخوندر حلال کړه، په وینو ئې د قربانۍ د ځای ښکرونه سره کړه او پاتې وینې ئې پښو ته توې کړه... ځینې برخې ئې هملته او ځینې ئې بهر وسوځوه، بیا دې هارون او د ده زامن هم یو پسه حلال کړي او له وینو او وازګو او نورو برخو سره دې همداسې وکړي... دا د سوځولو قرباني د خدای ډېره خوښه ده!!! بیا یو بل پسه واخله چې هارون او زامن ئې لاس پرې کېږدي او حلال ئې کړي، په وینو ئې د هارون او د ده د زامنو د ښي غوږ پسته او د ښي لاس او ښۍ پښې بټه ګوته سره کړه...پاتې وینې د قربانۍ په ځای وشیندې... له دغې وینې نه یوه برخه راواخله او د مسح له غوړو سره ئې ګډې کړه او پر هارون او زامنو ئې او د دوی پر

جامو ئې وشيندە!!!په دې توګه به دوی او جامې ئې سپېځلې شي!!!او له ډېرو نورو مسخره خبرو نه وروسته لیکي: بني اسرائیل به تل د قربانۍ د پسه دا برخې یعني سینه او ورنونه خدای ته وړاندې کوي چې د کاهن په برخه شي!!

دلته څو خبرې د غور وړ دي:

- مذهبي مقام موروثي ګڼل شوی، د هارون په کورنۍ کې به له یوه نه بل ته په میراث پاتې کېږي!! او دا هغه څه دي چې په هیڅ عقلي معیار کې د منلو وړ نه دی او هر باشعوره انسان ترې کرکه کوي، مګر مذهبي مقام له عقیدې او عمل نه پرته په بل څه ترلاسه کېدی شي؟!! مګر دا د مال، ځمکې او دولت په څېر دی چې له پلاره اولاد ته په میراث پاتې شي؟!! آیا هغه مذهب چې مذهبي مقام یو موروثي توکی ګڼي په لته د وهلو وړ نه دی؟! په مسلمانانو کې هم د جهل او د اسلام له روح نه د بې خبرۍ په وجه د ټګمارو مذهبي مشرانو په لاس داسې مذهبي فرقې راپیدا شوې چې مذهبي او روحاني مقام موروثي توکی ګڼي!! ځینو خپل پیر ته دا حیثیت ورکړ او ځینو خپل امیر ته، چا د علي رضي الله عنه اولاد د امامت وارث وګانو، هغه هم نه ټول بلکې ځینې ئې او حتی په ماشومتوب او حتی په غیابت کې، هڅه ئې وکړه چې شمېر ئې دولسو ته ورسوي، د عیسی علیه السلام د دولسو حواریونو او د بني اسرائیلو د دولسو قبیلو له شمېر سره برابر، په دوولسم ئې امامت ختم کړ، یو ورك شوی ماشوم ئې د غیابت د دوران داسې امام وټاکو چې اوس تر عرش نه څو ګزه بر ناست دی او خدای د دوی او هغه تر منځ واسطه ده، په خپلو دعاګانو کې وایي خدایه! امام زمان له مونږ راضي کړې!! خدایه!! د قیامت په ورځ مو د امام زمان په وړاندې شرمنده مه کړې!! همغسې لکه چې بایبل له عیسی علیه السلام نه خدای او د خدای ځای ناستی او د ګناهونو بخښونکی جوړ کړ!! عجیبه لا دا ده چې بایبل د موسی علیه السلام په ځای د هارون علیه السلام اولاد د موسی علیه السلام ځای ناستي او د مذهبي مقام وارث ګڼي او دوی د علي رضي الله عنه اولاد!! نه د پیغمبر علیه السلام د نورو لونو او زومانو اولاد په دې حق کې شریکوي او نه هغه چې د علي رضي الله عنه په شمول ټولو صحابه وو د پیغمبر علیه السلام د ځای ناستي په توګه وټاکلو او بیعت ئې ورسره وکړ!!

• بایبل په دې توګه یوه ځانګړې مفت خوره مذهبي فرقه له خاصو امتیازاتو سره رامنځ ته کړه، دا فرقه به له خلکو د الله تعالی په نامه صدقې او شکرانې ترلاسه کوي، د قربانۍ تر ټولو غوره او خوندوره برخه به دوی ته ورکول کېږي، جامې به ئې تر ټولو قیمتي، نفیسي او امتیازي وي، هیڅ کار به نه کوي، دوی او اولاد به ئې سپېځلي انسانان ګڼل کېږي، نه په دې سبب چې عقیده او عمل ئې تر نورو ښه دی بلکې د دې لپاره چې په خاصې کورنۍ کې پیدا شوې او دا هم نه د دې لپاره چې د دې کورنۍ د غړو په رګونو کې ځانګړې وینه بهېږي بلکې د دې لپاره چې موسی علیه السلام د د دوی پر اجدادو د قربانۍ ویني شیندلې وې!!

• الله تعالی خو دا خوښوي چې د ده په وړاندې ټول خلك یو برابر اوږه په اوږه، له لوړ ټیټ او مخکې وروسته پرته، په یو رنګ ساده جامو کې ودرېږي، اسلام مونږ ته ویلي چې د لمانځه په وخت کې همداسې یو برابر او اوږه په اوږه ودرېږئ، مونږ ئې په دې ګمارلي یو چې په حج کې به یو رنګ جامې اغوندو، هر واقعي الهي دین به همداسې وي او تبعیض به حرام ګڼي.

• پوښتنه کوو: ولې به د بایبل دا مفت خوره ډله خاصه جامه لري، په داسې حال کې چې دا جامه نورو ورکړې؟!! آیا هغه څوك غوره دی چې صدقه ورکوي او که هغه څوك چې اخلي ئې؟ مونږ ته خو پیغمبر علیه السلام وایي برنی لاس تر لاندني لاس غوره دی!!

• بایبل وایي چې د قربانۍ تر ټولو خوندوره برخه به د خدای په نامه د کاهن وي!! که تاسو په بایبل کې لږ غور وکړئ نو وبه ګورئ چې د بایبل د لیکونکي له نظره تر ټولو مهمه او اساسي خبره همدا ده، وبه ګورئ چې وایي: د څارویو لومړي بچیان به د کاهن وي، د ځمکې لومړی فصل به د کاهن وي، د باغونو لومړی مېوه به د کاهن وي، له انګورو لومړي جوړ شوي شراب به د کاهن وي او ...!!

• د هارون علیه السلام او د ده د زامنو په غوږونو وینه موښل او جامې ئې په وینو ورلړلو سره هغوی سپېځلي شوي!! حیران یو چې دا خبر د بایبل پلویان څنګه مني؟!! څنګه ئې عقل په دې قانع کېږي چې د وینو په لړلو سره څوك د ناپاکېدو په ځای سپېځلی کېږي؟!! قرآن د بایبل د دغې خندوونکې وینا د تردید لپاره په موجز

او قاطع الفاظو سره فرمايي:

ﷺ!q ¹ $kŽbæ «ï $NÑ'$(rëëëëS ïwz $kŽÏï ïB9 «ï $Ïîìëê© `Ï /B9 $g»Yûè_ šc ïôZ¢ïr

ïB9 $g»Rör; ™ 7Ï°‹. ğèïïïr ìÏ$)ï¢{qïÊÔ«r $k¡Ï {qëBù $kïïpëã_ ïM7_r #ŒÎù

ïBZÏ 3* qÿC9$ïïïZƒ `Å»9r $dïïBÏ Ÿr $gÑqté ©$A$Zƒ `9 ÇÌÏÈ brëBâ? ïBª è9

ÇÌÏÈ šú üŸÅé ïïïÅïr ïB1‰d $B 4?ã ©$(rÏÉ3ëÏ ïB9 $d•q ™ 7Ï°‹.

الحج: ۳۲-۳۷

او د قربانۍ څاروي مو تاسو ته په شعائر الله کې شامل کړي، په دې کې ستاسو لپاره ښېګړې دي او د ولاړې په حالت کې ئې (د ذبحه کولو په وخت کې) د الله نوم پرې یاد کړئ، نو کله چې ئې اړخ پر ځمکه ولګېدو په خپله ئې هم وخورئ او پر قانع مسکین او غیرقانع سوال کوونکي ئې هم وخورئ، په دې توګه الله تاسو ته مسخر کړي تر څو شکر وکړئ، (د دوی په قرباني کولو سره) نه الله ته د دوی غوښې رسي او نه ئې وینې، بلکې ستاسو تقوی وررسي، همداسې ئې ستاسو لپاره مسخر کړل ترڅو الله د هغې لارښوونې په وجه په لوبې یاد کړئ چې ستاسو په برخه ئې کړه او نېکانو ته زېرى ورکړه.

ګورئ چې قرآن د قربانۍ په اړه څومره مهمې لارښوونې کوي او موخه ئې څه ګڼي:

- د الله تعالى په نامه د څاروي حلالول او د ده په لار کې ئې قرباني کول په الله د ایمان او باور نښه ده.
- نه ئې وینې الله تعالى ته رسي او نه ئې غوښه، په خپله ئې وخورئ او پر مسکینانو ئې وخورئ، د الله تعالى برخه مسکین ته ورکړئ. داسې مه ګڼئ چې د قربانۍ وینې سپېځلې دي او که څوك پرې ولړلی شو نو سپېځلی او مقدس شو، د قرباني شوي څاروي نه وینه سپېځلې ده نه غوښه، موخه ئې د چا تقدیس نه بلکې خپل او پردي مسکین ته طعام ورکول دي.
- په دې قربانۍ سره په تاسو کې تقوی راپیدا کېږي، له حرص او بخل نه

خوندې کېږئ، الله تعالی ستاسو دغه تقوی او ځان ساتنه خوښوي.

بايبل د کلنۍ هديې او د يوه بل هغه طلايي مکان له يادولو وروسته چې خوشبويه بوټي به په کې دودول کېږي، د معبد د هديې يادونه په دې توګه کوي: خدای موسی ته وويل: هر کله چې بني اسرائيل شمېرې نو د شمېرلو په وخت کې دې هر بني اسرائيلي د خپل ځان له لوري هديه ورکړي... تر څو د شمېرلو پر مهال بلا پرې نازله نه شي!! هر کس به نيم مثقال سره زر فديه ورکوي... نه به شتمن تر دې زيات ورکوي او نه غريب تر دې لږ!!

اسلام د بايبل د دغې وينا په خلاف وايي: له شتمن نه واخله غريب ته ئې ورکړه، د اسلام له نظره غريب نه يوازې له هر راز مالي مکلفيت نه معاف دی بلکې د شتمنو په مال کې د ده ځانګړی حق دی، دولت په دې مکلف دی چې له شتمن نه به د غريب دا حق ترلاسه کوي او هغه ته به ئې سپاري!

بايبل په دې پسې د معبد د مسي حوض تفصيلات بيانوي، بيا د مسح کولو د سپېڅلو غوړيو د جوړولو طريقه، مواد او د هر يوه مقدار ټاکي، بيا د دودوونکو معطرو توکيو د جوړولو تفصيلات بيانوي، ورپسې د معبد د ټولو لوښو د جوړولو لپاره هغه تکړه صنعتګران معرفي کوي چې د بايبل خدای د همدې لپاره غوره کړي وو او ورپسې د سبت د ورځې په اړه ليکي چې دا د خدای سپېڅلې ورځ ده، په دې کې به هيڅ کار نه کوئ، د استراحت لپاره به ئې مختص کوئ!! او په همدې لړ کې ليکي چې کله موسی د سينا په غره کې وو خدای ورته هغه لوحې ورکړې چې په خپلو ګوتو ئې لس احکام په کې ليکلي وو!! خو د سينا په غره کې ئې ځنډ وکړ... خلك هارون ته راغلل چې پاڅه او مونږ ته خدای جوړ کړه چې زمونږ لارښوونه وکړي... هارون ورته وويل: د سرو زرو هغه ګانې ما ته راوړئ چې ستاسو د مېرمنو، لونو او زامنو په غوږونو کې دي، خلکو دا کار وکړ... هارون ټولې ويلې کړې، په يوه قالب کې ئې واچولې او سخوندر ئې تري جوړ کړ، کله چې خلکو سخوندر ولید چيغې ئې کړې: اې بني اسرائيلو! دا ستاسو هغه خدای دی چې له مصره ئې راوايستئ!! هارون د دې صحنې په ليدو سره د سخوندر مخې ته د قربانۍ ځای هم جوړ کړ او وئې ويل: سبا د خدای لپاره جشن نيسو!! سبا خلك سهار

وختي پاڅېدل، د سخوندر په وړاندې ئې د سوځولو او سلامتۍ قرباني وړانده کړه، کښېنستل... ښه ډېر خوراك څښاك او د بې حيايۍ کارونه ئې وکړل... خدای موسی ته وويل: په تلوار لاندې ولاړ شه چې ستا قوم فاسد شوی... پرېږده چې د خپلې غصې اور پرې بل کړم... او ټول ووژنم... خو موسی وويل: خدايه! ولې پر خپل قوم دومره غصه يې؟ سوال کوم چې خپله غصه پرېږده او د خپل قوم له مجازاته تېر شه!! ... خپله هغه لوړه را په ياد کړه چې ابراهيم او اسحاق ته دې ويلي وو: په خپل ذات لوړه کوم چې ستاسو اولاد به د آسمان د ستورو په څېر بې شمېره کړم!! ... نو له دې کبله خدای له خپل تصميم نه تېر شو!! ... نو موسی له غره راکوز شو... او هغه دوه ډبرينې لوحې ئې په لاس کې وې چې په دواړو خواوو ئې (خدای په خپل لاس) لس احکام ليکلي وو... کله چې پنډغالي ته رانږدې شو، شور او غوږ ئې ترغوږ شو... سترګې ئې پر طلايي سخوندر ولګېدې چې خلك ئې مخې ته په نڅا او خندا بوخت دي... داسې غصه شو چې لوحې ئې تر غره!! لاندې وغورځولې او ټوټې ټوټې شوې... بيا ئې طلايي سخوندر په اور کې ويلي کړ، وئې ټکاوو او د هغه دوړې ئې پر اوبو وشيندلې او دا اوبه ئې پر بني اسرائيلو وڅښلې!!! ... هارون ته ئې وويل: ولې دې له قوم سره دا جفا وکړه؟.. د پنډغالي په دروازه کې ودرېدو او غږ ئې کړ: څوك چې د خدای پلوي وي زما خوا ته دې راشي... د لاوي ټول ټبر د ده خوا ته راغونډ شو... ورته وئې ويل: خدای امر کوي چې تورې ترملا وترئ، د پنډغالي له يوه سره تر بل سره ولاړ شئ، خپل ورور، دوست او ګاونډی ووژنئ...لاويانو اطاعت وکړ او په دې ورځ دريې زره اسرائيليان ووژل شول... موسی لاويانو ته وويل: تاسو ثابته کړه چې د خدای د خدمت وړ ياست... نو خدای به تاسو ته برکت درکړي!!!... موسی خدای ته وويل: دې قوم لويه ګناه کړې، خو ته ئې وبخښه او يا خو زما نوم له خپل کتابه محوه کړه!! خدای ورته وويل: ستا نوم به ولې محوه کوم... چا چې ګناه کړې هغه ته سزا ورکوم...خدای د هغه بت د لمانځنې لامله پربني اسرائيلو لويه بلا نازله کړه چې هارون جوړ کړی وو!! بيا خدای موسی ته وفرمايل: دا قوم هغې سيمې ته بوځه چې شات او شيدې په کې بهېږي!!! خو زه به په دې سفر کې ستاسو په منځ کې نه وم، ځکه چې سرکښ يئ... ممکن په لارې

کې مو هلاك کړم!! که يوه شېبه ستاسو په منځ کې پاتې شم نو تاسو حتماً وژنم... تر څو چې ستاسو په اړه وروستۍ پرېکړه کوم هر ډول ګانې او جواهرات له ځانه لرې کړئ...)

که څه هم د دې وينا جمله جمله غلطه ده او هر عاقل انسان ئې په غلطۍ پوهېږي، خو د بايبل د هغو منونکو لپاره چې دا کتاب ئې له غور نه پرته منلی او هره وينا ئې ورته مقدس برېښي، څو وضاحتونه ضروري ګڼو:

- آيا ستاسو عقل دا خبره مني چې الله تعالی به د معبد په جوړولو کې د سرو او سپينو زرو او قيمتي ډبر د کارولو امر کړی وي؟!! آيا د خدای له يوه مسکين او فقير بنده سره چې له لوږې او بيماری مري، مرسته به غوره وي که د معبد د تزئين او ښکلا لپاره بې درېغه مصرف؟!! که دا تاسو ته پرېښودی شي نو ستاسو پرېکړه به څه وي، کوم ته به ترجيح ورکوئ؟!!
- آيا ستاسو عقل دا مني چې خدای ستومانه کېږي او اوومه ورځ ئې د دې لپاره د تعطيل او استراحت ورځ ټاکلې چې په دې ورځ ده هم له کاره لاس اخيستی او استراحت ئې کړی وو؟!! مونږ ته خو د اونۍ يوه ورځ د استراحت لپاره نه بلکې د يوه اجتماعي عبادت لپاره ټاکل شوې، له دې نه خو په وضاحت سره معلومېږي چې تاسو ته هم يوه ورځ د اجتماعي عبادت لپاره غوره شوې وه!! انساني ټولنه خو دې ته زياته اړه ده، د يوه واقعي دين لارښوونه خو به حتماً په دې ارتباط وي، د کار او استراحت په اړه پرېکړه خو بايد انسان ته پرېښودی شي چې په خپله او د خپل مصلحت، ظروفو او شرايطو له مخې پرېکړه وکړي!!
- آيا الله تعالی زمونږ په څېر دی چې د څه ليکلو لپاره بايد قلم په لاس کې واخلي او په خپلو ګوتو څه وليکي؟!! د الله تعالی په اړه داسې وينا خو يوازې هغه څوك کولی شي چې نه ئې پېژني او په يوه کمزوري او محتاج انسان ئې قياسوي، راشئ د بايبل دا ضعيفه وينا د قرآن له جامع او کاملې وينا سره مقايسه کړئ چې فرمايي:

ÇÏÈ ãqãŠù `ä¼ç9 Aqà}ƒ b& $Rœ© Š#'& 1ÉÎ ¥ç6& $JRÎ يس: ۸۲

يقيناً چې د ده کار له دې پرته بل څه نه دی چې کله د کوم څه اراده وکړي نو ورته

وايي: وشه، نو هغه (له ځنډه پرته ترسره) کېږي!!

• که په ربښتيا دا د سرو زرو سخوندر ډوله بت او د هغه مخې ته د قربانۍ ځای هارون جوړ کړی وي، نو تر ټولو سخته سزا خو باید ده ته ورکړی شوې وی!! دا ځنګه موسی علیه السلام د نورو د وژلو امر کوي، هغه هم له پوښتنې او ګوښې پرته او د پندغالي له یوه سره تر بله سره د ټولو د وژلو امر او هارون علیه السلام ته نه یوازې کومه سزا نه ورکوي بلکې دی او زامن ئې د معبد د ساتونکو او پالونکو په توګه پرېږدي؟!!! قرآن د بایبل دا وینا ردوي او فرمایي:

üf Ÿ‰è/ .`Ë 'Îqßëÿ÷z $J¡ø A$% $ŸZÅ& `»7Ô î ¾ÄËöq 4<Ì é›qß ì _‘ $Ø9r

Pö)ßßÔÎPéÛúßA$% ïøÎ¾ÿ÷ï‹Å& Ä ûî ‹ {&r y#qßF$'+ßr ÛßÎf •ß ÓÇÛÉ ã&

Ùö)ßS ìB ÓÍûèÞB Ÿr ä‰ãF$šf Î ÓÏÙâêŸù ÓÍRqèÞƒ {rß.r 'Îqãèß KØ$

ßmö MR&r 7Ë#q‘ † Î $¥ÙÅš&r ÓÅŁr 'í ÖÿôS É‘ A$% ÇÎÈ ûÜÐÎ»ß9$

ÇÎÈšú üÏq°S9$ الاعراف:۱۵۰-۱۵۱

او کله چې موسی خپل قوم ته غصه ناك او اسفناك راوګرځېدو وئې ویل: له ما وروسته مو زما ډېر بد نیابت کړی، آیا د خپل رب په کار کې مو دومره تلوار وکړ؟ (داسې ژر مو د الله تعالی په ځای د بت عبادت پیل کړ؟) الواح ئې لرې وغورځولې او خپل ورور ئې تر سر ونیو او د ځان په لوري ئې راښکود ، (ورور ئې) وویل: زما د مور بچیه! قوم کمزوری وګڼلم، نږدې وو ومې وژني، نو دښمنان مه راباندې ښادوه او د ظالم قوم له ډلې مې مه ګرځوه! وئې ویل: زما ربه! ما ته بخښنه وکړې او زما ورور ته هم او په خپل رحمت کې مو داخل کړې او ته خو یقیناً چې تر ټولو رحم کوونکو زیات رحم کوونکی یې.

• آیا ستاسو عقل او ایمان دا مني چې الله تعالی به داسې پربکړه کړې وي چې یوه ډله به توري له تېکو راباسي او د پندغالي له یوه پلوه به تر بل پلوه پورې

درومي او چې څوك مخې ته ورځي، كه ئې ورور وي، كه دوست، كه ګاونډی، نو وژني به ئې؟!! پرته له دې چې وګوري د سخوندر عبادت ئې كړی وو كه نه، د وژلو وړ دی كه نه؟ د عقل، عدل او دين تقاضا خو دا ده چې يوازې مجرم ته سزا وركړی شي او يوازې بت لمانځونكی مجازات شي!! كه دا د پټو سترګو وژنه وی نو ولې به له شپږو لكو نه يوازې درې زره وژل كېدل؟! په كار خو دا وه چې په داسې عام قتل كې د وژل شوو شمېر ډېر زيات وی، كه د بايبل دا خبره رښتيا وي چې درې زره وژل شوي نو بيا خو د دې معنی دا ده چې يوازې مجرمان وژل شوي. متأسفانه زمونږ ځينې مفسرين هم د دغو اسرائيلي روايتو تر اغېز لاندې تللي او د بايبل دا غلطه او بې بنسټه وينا ئې د قرآن د دې مبارك آيت په تفسير كې رااخيستې:

¾ïBö)ï Á› qã A$% ®jr ÇÎÈ brßGõ Ùã²è9 b$%ögùr =»G²ÙÓ› qã $Y÷?#ä ®jr

Ùã ¡ ğR& {hæ¥ Ùãíî$/ 4<} {hçq ÿÓ ëÙãÍ$f ßã Nà6 ¡ ğR& Ùã-ß ÙãÎéö)»f

ÇÎÈ Ð$ïmg$Sö #ß¹$qè ½çÎ Ùãøã > $Gù Ùãíî$/ ‰Ÿã Ùã²öz Ùãï°E

البقرة:۵۳- ۵۴

او هغه وخت چې موسی ته مو كتاب او فرقان وركړ ترڅو هدايت شئ. او كله چې موسی خپل قوم ته وويل: ای زما قومه! بې شكه چې د سخوندر په نيولو سره تاسو پر خپل ځان ظلم كړی، نو د خپل رب لور ته مخه او توبه وكړئ او (مشرك شوي) خپلوان مو ووژنئ، دا د خپل رب په نزد كې درته غوره دی، ستاسو توبه به قبوله كړي، بې شكه چې هغه ډېر مهربان توبه منونكی دی.

له مصر نه له وتلو او د آزادۍ له لاس ته راوړلو وروسته، بنې اسرائيل يوه داسې لارښود كتاب ته اړ وو چې د دوی فردي او اجتماعي ژوند تنظيم كړي، الله ورته تورات ولېږو، چې هم ضروري احكام او قوانين پكې وو او هم د ښه او بد د پېژندو او د مفيد او مضر تر منځ د فرق كولو او تفكيك روښانه او څرګند معيارونه، د همدغه كتاب په ترڅ كې دوی ته حكم وشو چې د سامري په متابعت او له سخوندر نه ځان ته په معبود جوړولو سره مو ستر ظلم او جفا كړې، د دې لوی

جرم د جبران لپاره بايد په يوه ستر جهاد لاس پورې کړئ. ځينې ګناهونه داسې وي چې په يوازې توبې سره ئې الله تعالى نه بخښي، د توبې قبلېدل ئې شرائط او لوازم لري، د بني اسرائيلو دا ګناه دومره ستره وه چې د توبې قبلېدا ئې په دې مشروط شوې وه چې وسله به اخلي او د هغو کسانو په خلاف به جهاد اعلانوي چې د شرک لار ئې غوره کړه او سخوندر ئې ځان ته معبود کړ. له دې نه معلومېږي چې په ځينو حالاتو کې يوازې ګناه کوونکى نه بلکې د ګناه ليدونکى به هم کفاره ورکوي. د هغو بني اسرائيلو لپاره چې د سخوندر د لمانځنې مخنيوى ئې نه وو کړى دا کفاره وټاکلې شوه چې د مشرکانو په ضد به وسله وال جهاد پيل کوي. د دې مبارک آيت واضح او څرګنده معنى همدا ده، په نورو آيتونو سره هم د دې وضاحت شوى، لکه څنګه چې په بل آيت کې دې ته ورته الفاظ داسې راغلي: ولاتخرجون انفسكم من ديارکم (خپل ځانونه (يعني خپلوان مو) له خپلو کورونو مه شړئ) او ورپسې د دې تشريح داسې شوې: وتخرجون فريقاً منكم من ديارهم (او خپله يوه ډله له خپلو کورونو باسئ)، دا ښيي چې له فاقتلوا انفسكم نه مراد دا دى چې د خپل قوم همغه مشرک کسان ووژنئ. خو د بايبل د غلطې وينا تر اغېز لاندې ځينو د انفسكم نه مراد خپل ځان وژل اخيستى!! د بني اسرائيلو دا ګناه د هغو افغانانو ګناه ته ورته ده چې د روسانو په ضد له جهاد نه وروسته امريکائيانو ته تسليم شول او پر خپل هېواد ئې د دوى سلطه او د دوى په لاس تپل شوي حکام ومنل. پرون ئې د خداى پالونکو مجاهدينو د ملګرتيا او د الله تعالى د بندګۍ دعوا کوله خو نن ئې د ډالرو د بت په وړاندې سر ټيټ کړى او د امريکايانو تر قومندې لاندې د خپل ولس په ضد جنګېږي!!

- آيا ستاسو عقل دا خبره مني چې موسى عليه السلام به په بني اسرائيلو له اېرو ډکې اوبه څښلې وي؟! ولې به ئې دا بېهوده او بې معنى کار کاوو او د دې ګټه څه وه او څه معنى ئې درلوده؟! قرآن د بايبل دا وينا ردوي او فرمايي چې بني اسرائيلو د سوځول شوي بت په اېرو لړلې اوبه نه وې څښلې بلکې د دې بت مينه ئې څښلې وه!!

{qãJÖ$ ǫ§ÿÎ Nà6 »Z<?#ä $B {rää ‘qÜ9$ëà6 %qù $Zèù‘r ëä)»V‹Ï $RÖ {& ŒÎr

او چې کله مو ستاسو ژمنه درنه واخيسته او د طور غر مو ستاسو له پاسه رااوچت کړ، (او ومو ويل:) په هغه څه منګولې کلکې ولګوئ چې تاسو ته مو درکړی او غوږ شئ، وئې ويل: غوږ شوو خو سرغړونه کوو او د خپل کفر په سبب ئې سخوندر په زړونو کې ننه ايستی شو، ووايه: که تاسو مؤمنان ياست دا ايمان خو مو په ډېرو بدو شيانو ګماري!!

يعني دوی په داسې حالت کې له الله سره کړې ژمنې ماتې کړې چې د طور غر ئې د سر له پاسه وو، په همدغه وخت کې ئې په ژبه د مننې او اطاعت الفاظ وو خو په زړونو کې ئې د عصيان هوډ او اراده، له همدې تعهد نه وروسته ئې جعلي معبود غوره کړ، دوی ته ويل شوي: چې د کفر په سبب د سخوندر مينه ستاسو د زړه تل ته کوزه شوه، که ستاسو دا ټول ناوړه اعمال د کوم ايمان په حکم او د کومې عقيدې له مخې وي نو دا خو ډېر کرغېړن ايمان او بده عقيده ده چې په داسې بدو کارونو مو ګماري.

- آيا ستاسو ايمان دا اجازه درکوي چې د بايبل دا خبره ومنئ: موسی وويل: خدايه! ولې پر خپل قوم دومره غصه يې؟ سوال کوم چې خپله غصه پرېږده او د خپل قوم له مجازاته تېر شه!! ... خپله هغه لوړه را په ياد کړه چې ابراهيم او اسحاق ته دې ويلي وو: په خپل ذات لوړه کوم چې ستاسو اولاد به د آسمان د ستورو په څېر بې شمېره کړم!! ... نو له دې کبله خدای له خپل تصميم نه تېر شو!! يعني دا چې خدای غصه وو، پرېکړه ئې دا وه چې بني اسرائيل هلاک کړي، خپله مخکنۍ ژمنه ئې هېره وه... موسی عليه السلام خپله ژمنه ورپه ياد کړه نو ځکه له خپل تصميم نه منصرف شو!!
- آيا ستاسو عقل دا خبره منې چې الله تعالی به په خپلې وينا کې دومره مبالغه کړې وي او ويلي به ئې وي: دا قوم هغې سيمې ته بوځه چې شات او شيدې په کې

بهېږي!!! شمېر به ئې د آسمان د ستورو په اندازه کړم!!

- قرآن فرمايي چې دا بت هارون نه بلکې سامري جوړ کړ:

¾ÄïBöq% 4<Î é› qã ì _•ù ÇÏÎÈ “‘ ÌB$¡ 9$ãÊ&r 8Ï‰è/ .`Ï 7 Böq% $ZFù ö% $RÎù A$% P& ¥öÈèÏ$ãÌà6 øæ A$Üù& $Z¡m #‰ãr Ï3Š Ïäö€ƒ Ï9& Éöq)»ƒ A$% $ZÅ& `»7Ò î $Yÿ÷z& $B {q$% ÇÏÌÈ “ Ï‰ÄöqB Lêÿ÷z'ù Ï3Îƒ§ `Ï È Ò î Ï3øæ @Ï† b& Ï9Š'& '+ø 7Ï°‹3ù $g»Yø×)ù Ïöq)ø$ÞZƒÎ- `Ï #Y¶–r& $ZÙëq $ZÅ»9r $ZÅùÙÎ 8‰ÄöqB ç9Ĵr Ïà6 ß9Ĵ ¤‹»d {q$)ù Öqæ ½Æ©#‰¡_ WÓïÄ Ï9ß9 l•z'ù ÇÏÈ “‘ íÉ¡9$ ÇÏÌÈ $ÙÿR Ÿ¾r #ÙÑ Ïç æ7Îðƒ Ÿ¾r Ÿ¾q% óÎÿøĴ ßÅ_ëƒ ¾v& b÷•ƒ Ÿx ù& ÇÏÌÈ ÓÅ Yù é› qã ‘ïqêÎ?$ß»Hq$$ãÌà/‘ ÞĴr ¾ÄïÎ OÇ^Ïè$JRĴ Éöq)»ƒ ê@ö `Ï ãrãd Ïç A$% ö)9r A$% ÇÏÈ é› qã $Zøĵ ì Å_ëƒ é@n ûüÿÅ»ã ïøã yŽØ¯`9 {q$% ÇÏÈ “ Ì¤& {hã<Û&r Pèz6ƒ A$% ÇÏÌÈ “ Ì¤& MÞÁ è ù& ÇÆE èÎ®¾v& ÇÏÈ {h÷Ê Ï9Ff‘ ëĴ 7 èZB $B ãrãg»ƒ é÷ê¤ Ï9r ¾ƒÄ•ØĴ ÓÍ/ û¾/ M¥ß Aqà? b& ÆMŠÏ± z ’Ïĵ ÛÅùÎ ¾r ÓÉéšÎî õçÛ ¾v ÆMÒ6)ù ¾ÄïÎ {rÇÇ ƒ Ï9 $JÎ ÏÞÇ◊ A$% ÇÏÎÈ “‘ Ì Ü» ¡»ƒ š• çÖ{ $Jù A$% ÇÏÎÈ ’íç% é÷d¤ A$% ÇÏÌÈ ÓÅÿR ’í Ï9ß™ š• Ï°‹Ÿ2 r $gêõ7Yù ÉqÏ$$¤Ì0& ôÏ ¤ZÒ6% #<Ĵ ö¤R$r ¼ƒÿ÷¤ `©#‰ÄöqB 7 9 ÞĴr ¨ $¡Ï ¾v Aqà? b& íç$s¤$’Î 7 9 c îù $JRĴ ÇÏÈ $ÿó$ É$¤$’Î ¼ƒÿÅYZ9 Oê ¼ƒ%Ìhs¤© $ZÏ‰æ ïøã MÙ “ Ï‰ß 7 ß»9Ĵ

طه: ٨٥-٩٨ ÇÏÌÈ $VÙù äÓ« @à2 ì År qè ¾vĴ m»9Ĵ w “ Ï‰ß‘ $¤ã ß»9Ĵ

وئې فرمايل: يقيناً چې له تا وروسته مو ستا قوم په آزمېښت کې واچاوو او سامري دوکه او بې لارې کړل، نو موسی خپل قوم ته غصه ناك او افسوس ناك ستون شو،

وئې ویل: اې زما قومه! آیا الله د غوره وعدو ژمنه نه وه درسره کړې، آیا (د وعدې دا) موده دربانديې اوږده شوه، یا ومو غوښتل چې د خپل رب غضب دربانديې راپرېوځي، نو ځکه مو زما له وعدې تخلف وکړ، وئې ویل: مونږ په خپلې خوښې او واك سره ستا له وعدې څخه نه یو په شا شوي، خو د هغه قوم د ګانو پېټي راپه شا شول، نو ومو غورځول او سامري هم وغورځول، نو سخوندر ته ورته مجسمه ئې ورته راوایسته چې رمباړه ئې وه او وئې ویل: دا ستاسو او د موسی معبود دی او (حق خبره ئې) هېره شوه، آیا دې ته ئې نه کتل چې هیڅ خبره نه ورګرځوي (د خبرې ځواب نه شي ورکولی) او نه دوی ته د کومې ګټې واك لري او نه د څه تاوان، او یقیناً چې هارون تر دې د مخه ورته ویلي وو: اې زما قومه! یقیناً چې په دې سره وآزمویل شوئ او ستاسو رب خو له شکه پرته هماغه رحمن رب دی، نو زما متابعت وکړئ او زما د امر اطاعت وکړئ، وئې ویل: تر هغه به ئې تل اعتکاف کوو چې موسی راوګرځي، وئې ویل: اې هارونه! څه شي له دې منع کړې چې دوی دې بې لارې ومومندل او زما اطاعت دې ونه کړ؟! آیا زما له امره دې سرغړاوی وکړ؟ وئې ویل: اې زما د مور بچیه! تر ږیرې او تر سر مې مه نیسه، زه له دې ووېرېدم چې ته به (راته) ووایې: په بني اسرائیلو کې دې تفرقه راولاړه کړه او زما د وینا خیال دې ونه کړ، وئې ویل: اې سامري! ستا څه حال وو؟ وئې ویل: هغه څه مې ترسترګو شول چې د نورو ترسترګو نه شول، نو د پیغمبر له آثارو مې یو موټ ترلاسه کړل، بیا مې وغورځول، نفس مې همدا راته ښایسته کړ، وئې ویل: نو درومه او ستا لپاره به د دنیا په ژوند کې دا ویل وي چې: لاس مه راوړئ او تا ته داسې نښته ټاکل شوې چې تړې شا ته کېدا دې نه شته او خپل هغه معبود ته دې وګوره چې پرمخې ئې پرې (خوا ته) پرېوتی وې، خامخا به ئې وسوځوو، بیا به ئې د ایرو په څېر په سیند کې وشیندو، خبره دا ده بله نه ده چې ستاسو معبود هغه الله دی چې له ده پرته بل معبود نه شته، علماً ئې په هرڅه احتوی کړې.

ګورئ چې قرآن (طلایي بت) جوړول د (سامري) کار ګڼي، مونږ ته د ټولو طلایي معبودانو او معبدونو حقیقت بیانوي او لارښوونه راته کوي چې چېرې تاسو ته

داسې معبد او معبود په نظر درشي چې له سرو او سپينو زرو جوړشوی نو پوه شئ چې د دې په جوړولو کې حتماً د کوم سامري لاس وو!! قرآن مونږ ته سامري او د هغه ځانګړتیاوې داسې معرفي کوي: تر عامو خلکو ئې پوهه او بصیرت نسبتاً زیات دی، یعني شیخ او ملا دی، هم خلك ورته د پوه په سترګه ګوري او هم په خپله ځان تر نورو پوه ګڼي، د پیغمبر له لارښوونو، شعارونو او علومو نه ئې هم څه برخه ترلاسه کړې، خو په نیمې لارې کې ئې ټول شا ته غورځولي، نفس دوکه کړی او د خلکو غولولو ته ئې هڅولی. یعني د شرك بنسټ د هغو ټګمارو مذهبي مشرانو په لاس ایښودل شوی چې د پیغمبر له آثارو او د دین له ویناوو ئې څه برخه درلوده، خو دا ئې شا ته غورځولي او د خلکو د دوکه کولو لپاره ئې ملا ترلې، د سرو زرو بت ئې ورته جوړ کړی، هغه هم په خپله د دوی له ګانو او پیسو او ورته ویلي ئې دي: دا ستاسو رب دی او په دې توګه ئې خلك د الله تعالی په ځای د (سخوندر) عبادت ته چمتو کړي!! ښایي بې مناسبته به نه وي چې د مطلب د مزید توضیح لپاره یوه قصه رانقل کړم، له یوه دوست سره له ناګمان نومې سیمې نه پېښور ته راتلم، په لارې کې مې د جونګي بابا په نامه لوحه ترسترګو شوه، پوښتنه مې وکړه چې جونګی بابا څوك وو؟ مونږ خو د اوښ بچي ته جونګی وایو، هغه راته وویل: څو کاله مخکې دلته د سړك په غاړه یو مړی ومونډی شو، ناپېژاندو کسانو وژلی وو، کوچی وو اوښه ورسره وه، خوا ته ئې پر ځمکه چو وه، خلك راغونډ شول اوښه ئې ټومبله خو هغه له خپله ځایه نه خوځېده، په همدې حال کې چې د خلکو ګڼه ګونه زیاتېده، یو ملنګ راغی، دا صحنه ئې ولېده او په یوې ګوښې کې ئې خپل څادر وغوړاوو او غږ ئې کړ: واچوئ د جونګي بابا په نامه، خدای مو وبخښه واچوئ د جونګي بابا په نامه!! مړی همدلته ښخ او هغه ملنګ ئې مجاور شو او ورو ورو زیارت پرې جوړ شو!! ډېر زیارتونه د جونګي بابا په څېر جوړ شوي!! ځینې ئې د ملنګانو په لاس او ځینې ئې د ملکانو او پاچایانو په لاس!! دواړو د خلکو د غولولو او شکولو لپاره دا کار کړی.

کله چې بني اسرائیل له مصر نه وتل، د لارې په اوږدو کې د داسې قوم خوا ته تېر شول چې بتان ئی درلودل، دوی هم له موسی علیه السلام نه وغوښتل چې

همداسې کوم بت ورته جوړ کړي، موسی علیه السلام سخت ورټل او دا ئې د یوه جاهل او ناپوه قوم غوښتنه وګڼله، سامري د قوم دا تلوسه او د ضعف نقطه درک کړه، منتظر وو چې په کوم مناسب فرصت کې ترې ګټه واخلي، پوه شو چې دا خلك تر سترګو کېدونکی خدای غواړي، د ولس جاهلانه تلوسې او د موسی علیه السلام موقت غیابت دا موقع په لاس ورکړه، په بیړه پاڅېدو، خلکو ته ئې وویل: باید د نورو قومونو په څېر د دعا او عبادت پر مهال د خدای انځور زمونږ مخې ته ولاړ وي، سخوندر د قوت نښه ده، د خدای قدرت او ځواکمني باید د سخوندر په بڼه کې انځور کړو، که تاسو خدای منئ نو خپلې ګڼې راوړئ، دوی ته ئې د سخوندر داسې مجسمه جوړه کړه چې کله کله به رمباړه ترې پورته کېده، قوم ته ئې وویل: دا همغه خدای دی چې تاسو ئې له مصره وایستئ!! د ګڼو له غوڼولو معلومېږي چې ښایي په دې کار کې د ښځو وڼه تر نارینه وو زیاته وه!!

- قرآن د دې قصې په ترڅ کې مونږ ته وایي: جاهل قومونه ډېر ژر د ټګمارو او دوکه مارو مذهبي مشرانو په لومو کې ښکار شي، دین پلورونکي ئې د دین په نامه دوکه کړي، سامري ئې مذهبي مشر شي او د سرو زرو سخوندر ئې معبود! د خدای په ځای ئې د سخوندر په وړاندې سر ټیټولو ته چمتو کړي، هم ایمان ترې واخلي او هم ئې شتمنی، د سرو زرو بت ورته جوړ کړي خو له دوی د اخیستل شوو سرو زرو له یوې وړې برخې!!
- عجیبه دا ده چې بایبل دلته ویلي چې خدای بني اسرائیلو ته په خپل اخطار کې وویل: که یوه شېبه ستاسو په منځ کې پاتې شم نو تاسو حتماً وژنم، خو له دې نه څو سطره وروسته لیکي: خدای ژمنه وکړه چې له خپل قوم سره به پاتې کېږي!! بایبل تل خپل خدای همداسې معرفي کوي چې نن یوه خبره کوي او سبا بله، اوس یوه ژمنه کوي او څو شېبې وروسته له خپلې ژمنې په شا کېږي او د خپلې مخکنۍ ژمنې خلاف عمل کوي!! او تر دې ئې هم عجیبه خبره دا چې مخکې ئې په لسهاوو ځله لیکلي چې خدای خلکو ته ځان ښودلی خو دلته لیکي: خدای د موسی د دې غوښتنې په ځواب کې چې ما ته خپل ځان وښیه، وفرمایل: زه به خپل جلال ستا مخې ته تېر کړم، خپل نوم به هم په جګ غږ یاد کړم... خو نه پرېږدم چې زما څېره

وګورې، ځکه چې انسان نه شي کولی ما وګورې او ژوندی پاتې شي!!!نو پاڅه او پر دې ډبرې زما خوا ته ودرېږه، کله چې زما جلال تېرېږي نو تا به د دې ډبرې په سورې کې کښېنوم او په خپل لاس به دې پټ کړم، ترڅو له دې ځایه تېر شم، بیا به خپل لاس لرې کړم چې شا مې وګورې!!

- سل حیف او افسوس د هغه چا په عقل چې داسې مسخره، متناقضې او بیوه د بلې ضد خبرې منې!!! خدای ئې خوا ته ولاړ دی، خدای ئې مخې ته تېرېږي، خدای لاس پرې ایښی، د خدای شا ګورې او که ئې وګورې نو مرې، خو نه مړ شو او نه ئې د هغه له خولې د هغه نوم واورېدو او قصه تمامه شوه!!
- بایبل له دې وروسته لیکي: خدای موسی ته وفرمایل: زه خدای یم، مهربان خدای، ډېر وروسته غصه کېدونکی خدای، امین خدای چې په زرهاوو کسانو پېرزوینه کوم او خطا، عصیان او ګناه بخښم، خو ګناه بې سزا نه پرېږدم، د پلرونو د ګناه انتقام د دوی له زامنو تر څلورم پوشته اخلم!!! دا ئې هم د بایبل خدای چې هم هره ګناه بخښي او هم هېڅ ګناه بې سزا نه پرېږدي!! یوازې ګناهګار ته سزا نه ورکوي بلکې د ده له څلورم پوشته هم غچ اخلي!! او دا ټول په داسې حال کې چې ژر غصه کېدونکی هم نه دی!! زمونږ سر خو په داسې خبرو نه خلاصېږي!! د ګناه د بخښلو معنی خو دا ده چې سزا ئې معاف شي، د عدل، رحمت او پېرزوینې تقاضا خو دا ده چې که سزا ورکول کېږي نو یوازې مجرم ته ورکړی شي!!

بایبل له دې وروسته یو ځل بیا د معبد په هکله ډېر مفصل بحث کوي او ټولې خبرې ئې د مخکنیو خبرو تکرار دی، د همدې تکراري بحث په ترڅ کې دا سرلیک علاوه کوي:

څومره سره او سپین زر او نور فلزات په معبد مصرف شول؟

تر دې سرلیک لاندې بایبل لیکي: (... بني اسرائیلو زر کیلو ګرامه سره زر هدیه کړل، چې ټول د معبد په جوړولو کې مصرف شول، د مصرف شوو سپینو زرو مقدار نږدې درې زره څلور سوه دېرش کیلو وو، چې له ۲۰۳۵۵۰ نفرو څخه چې عمر ئې له شلو کلونو لوړ وو، راغونډ شوي وو، هر یوه شپږ ګرامه هدیه کړې وو، بني

اسرائیلو دوه زره څلور سوه شل کیلو مس هدیه کړل چې د معبد په ستنو او نورو لوازمو مصرف شول!!

او دا بحث په دې وینا پای ته رسوي چې: موسی معبد جوړ کړ... ورېځو خیمه وپوښله، داسې چې موسی ونتوانېدو خیمې ته ننوځي... له دې وروسته کله چې به ورېځې د خېمې له سره لوړې شوې نو بني اسرائیلو به خپل سفر پیل کړ او تر څو چې به ورېځې وې دوی به په خپل ځای تم وو...د ورځې پر مهال به پر خېمې ورېځې غوړېدلې وې او د شپې به په ورېځو کې اور راڅرګند شو، داسې چې قوم به هغه لیدلی شو، په دې توګه به ورېځو د سفر په دوران کې د بني اسرائیلو لارښوونه کوله!!!

د بایبل دوهم کتاب همدلته پای ته رسي!!

لاويان

دا د زوړ بايبل درېيم کتاب دی، ځينې ئې (د کاهنانو لارښود کتاب) نوموي، د لاويانو د قبيلې او د دوی د مذهبي دندو په اړه بحث کوي، د بني اسرائيلو ټول کاهنان له دغې قبيلې څخه دي، بايبل وايي چې دا کتاب موسی عليه السلام د صحرايي سفر په دوران کې ليکلی... اووه لومړي فصلونه ئې د کاهنانو او خلکو د ګناهونو اړوند قربانۍ په هکله ليکل شوي او پاتې ئې د پاک او ناپاک خوراک، د سبت د ورځې درناوی او د سم او ناسم کړو وړو مربوط مقررات څېړي... په دې کتاب کې خدای له خپل قوم سره ژمنه کوي چې تل به د دوی په منځ کې وي او له دوی سره به يو ځای په لار درومي، ستاسو خدای به وم او تاسو به زما قوم وئ!!!

دا د دې کتاب په هکله د بايبل مقدمه وه چې په کار ده د ځينو برخو په اړه ئې لږ بحث وکړو:

لاويان د موسی عليه السلام قبيله ده، د بني اسرائيلو نورو قبيلو دوی د موسی عليه السلام د ځای ناستو په توګه منلي او د مذهبي مشرتابه دنده ئې د دوی موروثي حق ګڼلی او دا هغه څه دي چې ټول جاهل قومونه ئې له خپلو سياسي، مذهبي او اجتماعي مشرانو سره کوي، هم د پاچا او ملك زوی د ده ځای ناستی ګڼي، هم د قائد زوی او هم د پيړ زوی، ځای ناستی ئې د خپل پلار مقام او منزلت د اهليت او خپلو وړتياوو له مخې نه بلکې د وراثت له مخې ترلاسه کوي، نه يوازې کورنۍ ئې د امتيازاتو مستحق ګڼي بلکې قبيله ئې هم د امتيازاتو وړ او تر نورو لوړ ګڼي، که بني اسرائيلو دا د مذهبي مشرتابه امتياز لاويانو او د هارون عليه

السلام اولاد ته ورکړ، په مسلمانانو کې یوې مذهبي فرقې دا امتیاز ساداتو او د علي رضي الله عنه اولاد ته ورکړ، هغوی وایي: کاهن باید د لاویانو له قبیلې څخه وي او دوی وایي مذهبي مرجع باید له ساداتو څخه وي او امام د علي رضي الله عنه له اولاد څخه، هغوی هم خپلو مذهبي مشرانو ته ځانګړې جامه جوړه کړه چې له نورو توپیر لري او دوی هم ، هغوی هم صدقې لاویانو ته ورکوي او دوی ئې هم خپلو مراجعو ته!! دا په داسې حال کې چې د پیغمبر علیه السلام له رحلته وروسته د ده په لاس روزل شوو صحابه وو د ده د خپلوانو په ځای د ده یو ډېر خوږ او نږدې ملګری، ابوبکر رضي الله عنه غوره کړ او د ابوبکر رضي الله عنه له وفاته وروسته ئې د ده د زوی یا نورو خپلوانو په ځای د پیغمبر علیه السلام یو بل نږدې ملګری عمر رضي الله عنه انتخاب کړ او په دې توګه ئې وښوده چې د اسلام له نظره نه امارت او قیادت موروثي توکی دی او نه داسې سپېڅلې او تر نورو غوره قبیله مني چې مذهبي مقام به د دوی تر منځ له پلاره زوی ته په میراث رسي، د قیادت انتخاب ئې د خلکو دنده وګڼله او معنوي مقام ئې د انسان په عقیدې او عمل پورې مربوط وګانو او دې جاهلانه او ظالمانه دود دستور ته ئې لته ورکړه چې سیاسي، مذهبي او معنوي مقام په موروثي توګه له یوه بل ته انتقال شي او یوه قبیله په دې دلیل تر نورو غوره او سپېڅلې وګنلی شي چې لومړی قاید او زعیم په دوی کې راولاړ شوی!! پیغمبر علیه السلام په خپلې کورنۍ د صدقاتو او زکات اخیستل هم منع کړل او دا ئې د دوی لپاره حرام وګڼل او په دې توګه ئې په مسلمانانو کې د لاویانو په څېر د یوې ستانې قبیلې د راپیدا کېدو مخه ونیوله!!

د دې کتاب لومړۍ برخه د قربانۍ څرنګوالي ته ځانګړې شوې، په سر کې د سوځېدونکې قربانۍ په اړه بحث کوي او وایي چې د قربانۍ د څارویو کومې برخې باید وسوځولی شي، کومې ئې کاهن ته ورکړی شي، وینې ئې څنګه د قربانۍ د ځای په ستنو وشیندلی شي، د دې بحث مطالب نه یوازې مخکې څو ځله تکرار شوي بلکې له دې وروسته هم راځي، د بایبل لیکونکي ته دا بحث ډېر په زړه پورې او مهم دی، په دوه درې ځلې ئې زړه نه سړېږي، ورپسې د اوړو قرباني څېړي او لیکي چې د غلو دانو کومې برخې به څومره څومره او په څه بڼې کې کاهن ته

ورکوئ، بیا د سلامتی قرباني، د ګناه قرباني او د جبران قرباني څېړي، د جبران قرباني هغې قرباني ته وایي چې د اشتباهاتو په عوض کې باید ورکړندې شي، د ټولو قربانیو یوه برخه سوځول کېږي او همدا د خدای برخه ګڼې، خو دا برخه وازګې، کولمې او دې ته ورته برخې دي، خو خوندوره برخه ئې چې سینه او ورنونه دي، دا د کاهن برخه ده او هغه ته به سپارل کېږي!! او کاهن به د دې په مقابل کې د خدای په ورکړندې د ده شفاعت کوي او ګناه به ئې بخښل کېږي!! ورپسې د دغو قربانیو عجیب عجیب مقررات بیانوي او یو ځل بیا د هارون او د ده د اولاد د تقدیس د هغو مراسمو تفصیلات مکرراً بیانوي چې مخکې ئې پرې تفصیلي بحث کړی وو!! د دې بحث ټولې خبرې هومره بېهوده او د خندا وړ دي چې که د لوستونکو د بې ځایه سرخوړې وېره راسره نه وی نو ما به له نقد نه پرته ټولې رانقل کړې وې.

حرام او حلال شیان

په دې اړه لیکي: د وچې هغه حیوانات درته حلال دي چې شخوند وهي او نوك ئې یو نه بلکې په منځ کې ېېل وي، اوښ، سوی او کوني کبر حرام دي، ځکه شخوند وهي خو نوك ئې په منځ کې ېېل نه دی او خوګ حرام دی چې که څه هم نوك ئې ېېل دی خو شخوند نه وهي... د اوبو له ژوو هغه درته حلال دي چې پَرې او په پوستکي فلس لري (د ماهي په څېر وي) له دې پرته نور ئې درته حرام دي... له مرغانو څخه به دا نه خورئ: کونګ، باز، شاهین، عقاب، باشه، ټپوس، کاغ، شترمرغ، دریایي مارغه، لکلك، ماهي خوړونکی مارغه، هدهد، آسمان څکالی. وزر لرونکې خزندې به نه خوړل کېږي مګر هغه چې ټوپ وهي، یعني ملخ او مختلف ډولونه ئې،... څوك چې د دغو حیواناتو لاش ته لاس وروړي تر مابنامه به نجس ګڼل کېږي...پر ځمکه ښوېدونکي حیوانات که پښې ولري که نه، حرام دي،

ګورئ چې بایبل هر څه حرام ګڼي مګر هغه چې نومونه او ځانګړتیاوې ئې په ګوته کوي، خو قرآن هر څه حلال ګڼي مګر هغه چې نوم ئې اخلي او ځانګړتیاوې ئې بیانوي، د بایبل له نظره اصل د اشیاوو حرمت دی مګر هغه څه چې بایبل حلال کړي

خو د قرآن له نظره اصل د اشياوو حلال والی دی مګر هغه څه چې الله تعالی حرام کړي، د اشياوو د حل او حرمت په اړه د دې دواړو دريځونو ترمنځ ډېر ژور او بنيادي توپير شته، بايبل د حرامو شمېر زيات کړی او قرآن د حلالو شمېر، بايبل خپل پلويان له کړاوونو سره مخامخ کړي او بې ځايه بنديزونه پرې لګوي، خو قرآن د انسانانو ستونزه حل کړي، بايبل د حلال او حرام پرېکړه له کوم منطقي او معقول دليل پرته کوي، خو قرآن هغه څه حرام ګڼي چې انسان ته تاوان رسوي او هغه څه حلال ګڼي چې ګټه ئې تر تاوان زياته وي.
قرآن فرمايي:

ÚãøÆ 4 =Ñã¸$B ŏvĵ É»èRĦ[$ąèJŠĺ5 Nã9 ÚM=ĥné ĎqąèãĤ {qè«{ąB#ä šú ï¼Ú$g‹'»ƒ

ÇÈ Ñ‰ƒÌÞã¸$B ÑãŽ‹ ®$b) Þãn ÚÇ&r ï‰ãÁ9$' Ĵĵê Žöî المائدة: ١

ای مؤمنانو! په تړونونو وفا وکړئ، څرېدونکي بوده درته حلال کړی شوي، مګر هغه چې درباندې ولوستی شي، خو حلال نه ګڼونکي د ښکار کله چې په احرام کې وئ، بې شکه چې الله همغسې حکم کوي چې غواړي ئې.

په دې مبارک آيت کې دري اساسي خبرې راغلې:

- په خپلو ژمنو او تړونونو وفا وکړئ، که دا له الله سره وي او که په خپلو منځونو کې، که د مسلمان او مسلمان تر منځ وي او که د مسلمان او نامسلمان تر منځ. په لږ دقت سره په دې پوهېدی شو چې ديانت په دوو خبرو کې راخلاصه کېږي: خپلو تعهداتو او ژمنو ته التزام او د حلال او حرام مراعات، دا مبارک آيت دغو دوو اساسي خبرو ته ګوته نيسي، په خپلو تعهداتو وفا کول په حقيقت کې د ديانت بل نوم دی، څوک چې خپلو ژمنو ته وفادار نه وي هغه هېڅ دين نلري، لکه چې پيغمبر عليه السلام فرمايي: لا دين لمن لاعهد له.
- ټول څرېدونکي حيوانات، که دا د کور څاروي وي او که د صحرا څرېدونکي حيوانات، درته حلال دي، مګر هغه چې الله تعالی له دې حکمه مستثنی کړي. د آيت دغه برخه څو لارښوونې لري:

۱. یوازې د هغو حیواناتو غوښه انسان ته حلاله کړی شوې چې څارویو ته ورته وي، وانښه او دانه خوري. په آیت کې د (صید: ښکار) له ذکر نه معلومېږي چې په بهیمة الانعام کې ټول هغه حیوانات شامل دي چې څارویو ته ورته وي، یعني د هغو حیواناتو غوښه هم حلاله ده چې صحرائي دي، په کور کې د څارویو په څیر نه ساتل کېږي، خو څارویو ته ورته وي.

۲. له دې نه معلومېږي چې د هغو حیواناتو غوښه حلاله نه ده چې څارویو ته ورته نه وي او د وانښو په ځای غوښه خوري.

۳. دغه حکم ته په پام سره پیغمبر علیه السلام د هر داړې لرونکي ځناور او د هر منګولې لرونکي ښکاري مرغه له غوښې نه ممانعت کړی:

عن بن عباس قال نهی رسول الله صلی الله علیه وسلم عن کل ذي ناب وعن کل ذي مخلب من الطیر.

• دا الهي احکام دي، الله دا پرېکړه کړې چې په ژمنو به وفا کوئ او د څرېدونکو حیواناتو غوښه خوړلی شئ مګر هغه چې الله تعالی ترې مستثنی کړي.

دا چې په اسلامي شریعت کې ولې د ځینو حیواناتو غوښه تحریم شوې، آیا دلیل ئې دا دی چې د دغو حیواناتو غوښه انسان ته له صحي پلوه تاوان لري؟ او که په تحریم کې ئې کوم بل غرض او حکمت په پام کې نیول شوی؟ د بقرې د سورې په ۲۱۹ آیت کې تاسو ګورئ چې د (اثم: ګناه) په مقابل کې د (منفعت :ګټې) ذکر شوی، له دې نه په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې د حلال او حرام د ټاکلو په اړه دا اصل په پام کې نیول شوی چې څه انسان ته ګټه لري او څه تاوان، هر څه چې انسان ته ئې تاوان تر ګټې زیات وي، الله تعالی هغه حرام کړی او هر څه چې ګټه ئې تر تاوانه زیاته وي هغه ئې حلال کړي. انسان ته د غوښه خوړونکو حیواناتو او مرغانو د غوښې خوراک چې کوم کوم تاوانونه او ضررونه لري، په دې باندې انسان هلته په دقیقه توګه پوهېدی شي چې هم د دغو غوښو د ترکیب او خاصیت په هکله کامل معلومات ترلاسه کړي او هم ئې په انسان باندې له اغیز نه پوره خبر شي، د علمي تحقیقاتو په ترڅ کې خو تر ډېره حده دا خبره معلومه شوې چې د دغو حیواناتو غوښه له صحي پلوه انسان ته ضررونه لري، یو مثال ئې د بیزو غوښه ده چې وایي د

ايډز بيماري د دغې غوښې له خوړلو څخه له بيزو نه انسان ته منتقل شوې، اما له روحي پلوه ئې په ټولو اضرارو پوهېدل انسان ته مقدور نه ده، د موضوع دا اړخ په لابراتوار کې نه شي معلومېدی، دا به د تجاربو له مخې معلومېږي، تراوسه انسانانو په دې هکله هېڅنه دي کړي، د دې زحمت ئېنه دی ایستلی چې وګوري کوم څه له روحي پلوه انسان ته تاوان لري او کوم څه ګټه، دومره ویلی شو چې هر خوراك د انسان په مزاج او روحيې ځانګړی اغیز لري، ځینې د انسان یوه غریزه پاروي او ځینې ئې بله، ځینې د نشاط او تحرك باعث شي او ځینې د کسالت او خمود، د داړونکو مرغانو او حیواناتو په غوښه کې د داړلو او څیرلو خاصیت شته، د دوی د غوښې په خوراك سره دغه خصلت په انسان کې راپیدا کېږي او وده کوي او دا معلومه ده چې که په انسان کې د دغو ځناورو دا خصلت راپیدا شي څومره خطرناك عواقب ورباندې مرتب کېدی شي، که په وسلو د مجهز انسان له زړه نه ترحم او عاطفه وایستی شي او ځای ئې د داړونکو او درنده ځناورو دغه خصلت ته خالي شي، په ځمکې کې به څومره تباهي خوره کړي؟!! ځناور خو یوازې د خپل ضرورت په اندازه داړل او څیرل کوي، چې مړ شي له داړلو او څیرلو لاس واخلي، خو انسان بیا په دې حد کې توقف نه کوي، هغه د غچ، انتقام، قهر او غصې او پر نورو د خپلې لویې او برلاسي تپلو جذبات هم لري، که دا د څیرلو او داړلو خصلت هم له دغو ځناورو نه ترلاسه کړي، پایله به ئې څه وي؟ دغه ستر مصلحت او حکمت ته په پام سره د دغو غوښه تحریم شوې.

لکه څنګه چې بایبل د حرامو حیواناتو شمېر زیات کړی، په زړو ادیانو او مذاهبو کې ځینې داسې دي چې یا د غوښې خوراك ناسم او ناروا کار ګڼي او یا خو هغه د روحي او معنوي ارتقاء مانع بولي او اوس داسې ډلې راپیدا شوې چې وایي انسان باید یوازې د حبوباتو، نباتاتو او مېوو په خوړلو اکتفاء وکړي او د غوښې له خوړلو ځان وساتي، له دوی نه ځینې د حیوان ذبح کول د ترحم او عاطفې خلاف کار ګڼي او ځینې ئې د غوښې خوراك د انسان روغتیا او سلامتا ته مضر شمېري. په دې هکله څو خبرو ته ستاسو پام رااړم:

§ هر هغه مذهب چې حلال شیان تحریم کړي او د انسان روغتیا او سلامتیا ته

ئې مضر او د ده د معنوي ارتقاء په وړاندې ئې خنډ وګڼي، هغه غلط او د اسلام له دائرې وتلی مذهب دی.

§ انسان ته د غوښې د خوراك له جواز نه معلومېږي چې قرآن په دې هکله هم ډېر دقیق او علمي دریځ لري او د انسان فطري جوړښت ئې دقیقاً په پام کې نیولی، د ژورو علمي تحقیقاتو په نتیجه کې ثابته شوې چې د انسان جسمي جوړښت او د هاضمې جهاز ئې نه هغو حیواناتو ته ورته دی چې یوازې واښه خوړی او هضموی شي او نه هغو ته چې یوازې غوښه خوړی او هضموی شي، بلکې ځینې برخې ئې یوې ډلې او ځینې ئې بلې ته ورته دي، له غاښونو او تریخي ئې معلومېږي چې هغه د غوښې خوړلو او هضمولو توان لري، د دې تحقیقاتو له مخې په قاطع توګه دا حکم کولی شو چې هر هغه دین، مذهب او مسلك چې په انسان باندې د غوښې خوراك منع کوي، هغه د انسان د فطرت خلاف غیر علمي خبره کوي. په دې هکله هم د هندو مذهب دریځ غلط دی او هم هغه نظریه چې په اروپا کې نوې راټوکېدلې او یوازې د نباتاتو په خوړلو تأکید کوي او هم د تصوف په نامه هغه عقیده چې وایي: د معنوي ارتقا لپاره باید د غوښې له خوړو ډډه وشي، ځکه د غوښې خوراك زړه سختوي!!

§ که څوك د حیوان ذبح کول د ترحم او عاطفې ضد عمل ګڼي، هغه باید د یوه بوټي پرې کول، وریتول او سوزول هم د ترحم خلاف عمل وګڼي، بوټي هم ژوند او احساس لري، په ژوند او احساس کې ئې له حیواناتو سره توپیر ډېر لږ دی.

§ ولې باید یوازې پر انسان باندې دا حکم جاري او نور حیوانات تري مستثنی کړو، ناچار باید دا پرېکړه ټولو حیواناتو ته وغځوو او ووایو چې یو د بل خوړل ظالمانه عمل دی، خو که دا غلطه او غیرطبیعي نظریه ومنلی شي، د یوه ژوي لپاره د بل قرباني کېدل متوقف شي او د ژوو ترمنځ د ارتباط او تعلق د لویې کړۍ په کوم ځای کې دا رابطه قطع شي، ټول ژوي به له منځه ځي. هره هغه نظریه چې دا خبره کوي هغه غیر علمي نظریه ده او خبره ئې د طبیعت د عام قانون خلاف خبره ده.

§ خنزیر که څه هم د څارویو په څیر واښه خوري، خو دوه ډېرې ناولې ځانګړتیاوې لري: ۱- هر ګنده شی خوري، د حیواناتو ګندګي هم او حتی یو د بل

ګندګي هم. ۲- په جنسي عمل کې ډېر افراط کوي، يو د بل له جنسي عمل نه خوند اخلي. په دې کار کې له هېڅ ځاروي سره نه شي مقايسه کېدلی، ډېر ځاروي داسې دې چې يوازې د القاح په وخت کې د لنډ وخت لپاره جنسي نږدېوالی کوي، د کال په نورو وختونو کې ئې دا تمايل سوړ او ساکت وي او ډېر نور بيا داسې دي چې په خپلې ښځې غيرت کوي او د بل د تيري په مقابل کې شديد عکس العمل ښيي، خو خنزير له دغو دواړو څخه توپير لري، دغو ګنده او خطرناکو ځانګړتياوو او هغو تاوانونو ته په پام سره هم چې ورو ورو به انسان ته ځرګندېږي، د خنزير غوښه حرامه شوې.

همدا راز قرآن د دې پوښتنې په ځواب کې چې څه انسان ته حلال کړی شوي، فرمايي:

ûüÎÏ3ßÇí#qgøS`Ï OßÔ¯æ $Br ÆM»6ÍÖ9$ßß9 @ïnéÐê ÙÇ; @ïnéÆ£$B 7 Rqèó„

Ø$(qà?9r ïøã «ı $Ô$(rëëØr Ùßøæ `ß ¡ Æ $)Ê{qèßù ª¹ $ßß3J¯æ $)Ê£åqçèê

ÇÍÈÉ$¡ïø$ß/Î Ø$Þ) المائدة: ۴

له تا نه پوښتنه کوي چې څه ورته حلال دي؟ ورته ووايه: پاك او ستره شيان درته حلال شوي او د ښکار کوونکو حيواناتو نه چې کوم يو تاسو روزلی وي او په ښکار پسې ئې لېږئ او هغه څه ورښيئ چې الله تاسو ته درښودلي، نو څه چې درته وساتي هغه خورئ او د الله نوم وربانديې يادوئ او له الله ووېرېږئ، بې شکه چې الله ژر حساب کوونکی دی.

مسلمانانو د حلالو شيانو په هکله مزيد معلومات غوښتو، دلته د يوې جامع لارښوونې په ترڅ کې د دوی پوښتنو ته ځواب ويل شوی، داسې ځواب چې د حلال او حرام په پېژندو کې د دوی لپاره د محك حيثيت لري: هر پاکيزه شی درته حلال دی او هر ګنده شی حرام، په دې لارښوونې کې څو اساسي خبرې د پوره غور غوښتنه کوي: په ځواب کې د دې په ځای چې د حلالو شيانو کوم تفصيلي لست ورکړی شي په عامه صيغه ورته ويل شوي چې له ګنده شيانو نه پرته ټول پاکيزه

شیان درته حلال دي، حرام هغه دي چې الله حرام کړي، باید په دې ځان پوه کړئ چې الله تعالی څه حرام کړي، له دغو حرام شوو شیانو نه پرته نور ټول پاکیزه شیان حلال دي، د شیانو د حل او حرمت په اړه اصل دا دی چې هر څه حلال دي مګر هغه چې الله حرام کړي وي.

ګورئ چې دلته یو ځل بیا ویل شوي چې د شیانو د حل او حرمت او حلال والي او حرامو الي په هکله د هغوی پاکي او ناپاکي په پام کې نیول شوې کوم څه چې پاکیزه دي هغه درته حلال شوي او کوم څه چې ناپاك او ګنده دي هغه حرام کړی شوي.

قرآن فرمایي چې له هر پیغمبر نه مخکې خلکو په دین کې زیادت راوستی، ډېر څه ئې پر اصل دین ورزیات کړي، ډېر حلال شیان ئې حرام کړي، د دین له لورې ورکړی شوې آزادي ئې محدوده کړې، د خلکو په لاس پښو کې ئې زنځیرونه اچولي، د پیغمبرانو علیهم السلام د بعثت یو هدف دا وو چې دا اضافي پېښې د خلکو له اوږو راکوز کړي او دا زنځیرونه وشلوي، مذهبي انحراف په اصل کې له بدعت نه پیل کېږي، په دین کې له لاسوهنې نه، نه له څه راکمولو نه بلکې له څه زیاتولو نه، د حلال له حرامولو نه، د تقوی په نامه په دین کې له څه زیاتولو نه، پر پېغمبر علیه السلام د بني اسرائیلو د ټګمارو مذهبي مشرانو اعتراض دا نه دی چې ولې ئې حلال شیان حرام کړل، بلکې اعتراض ئې دا دی چې ولې حرام شیان حلالوي؟! دا څنګه د یوه پېغمبر او مذهبي مشر په حیث ومنو چې تقوی ئې زمونږ په اندازه نه ده، مونږ تر ده نه زیات د حرامو خیال ساتو، دا دی ګورئ چې دی ډېر هغه شیان حلال ګڼي چې مونږ ئې حرام ګڼو، دا تقوی مونږ ته زمونږ له جد ابراهیم علیه السلام او زمونږ له پلار یعقوب علیه السلام نه راپاتې شوې!! قرآن په دې اړه فرمایي: ټول هغه شیان چې په اسلام کې حلال ګڼل شوي، بني اسرائیلو ته هم حلال کړی شوي وو:

b¿ è@% `Ï ¾ïÅÿR 4?ã إِسرَائِيلَ ?ãSm $B ¥ÎÍ6ï yxïm b$Ÿ2 Ï$èÖ9$@ä

آل عمران: ۹۳ Ç)ÌÈ šú ïÏ‰» ¹ Nèzäb)$dqè%ï1‘ö9$#(qêù Ïè ä1‘ö9$A”1ê

ټول خوراکي شيان بني اسرائيلو ته حلال وو، مګر هغه چې د تورات له نازلېدو د مخه اسرائيل (يعقوب عليه السلام) په خپله په ځان حرام کړي وو، ورته ووايه: تورات راوړئ او وئې لولئ که رښتوني ياست.

دلته د دوی په ځواب کې ويل شوي: د الله په دين کې ټول دغه خوراکي شيان حلال وو، حرامول ئې ستاسو کار دی نه د الله د کتاب کار، يعقوب عليه السلام چې د کوم څه له خوړلو ډډه کوله، دا اجتناب له يوې خوا د ده شخصي کار وو او له بلې خوا د تورات له راتلو د مخه وو. په دې باندې استناد کول او حلال شيان حرام ګڼل غلط او بې بنسټه استدلال او توجيه ده.

همدا راز فرمايي:

þ1'ïG9$'Î Nè‰Ÿä $7q6$B ¼ąRr₧Å "ï%$¥_ ÓM$ÓÉ9$AqÏ3$9$šc qâÎFƒ ûï%$

Bhtär ÏM»6ÍÖ9$Dg9 @ïär ì 6 Y3M$Çã Nğ8%ƒr Å rãèJMÎ Nèæ¤ƒ È«ÅÏY$r

{qãB#ä šú ï%$ Ôûÿæ ©R%. ÓÉ$Ÿ»õF$ NèŽìÀ Î Nğzã BÖƒr] Í6 , M$Ôûÿæ

ÇÎÈ šc qB Î9G3M$è 7 Í9ré ÿąèB AÌR€ü" ï%$'qZ9$(qã7?$r ąrãÁRr ąrâ'ãr ¼ïÎ

الاعراف: ۱۵۷

هغه کسان چې د امي رسول او پيغمبر متابعت کوي، هغه چې دوی ئې نوم په تورات او انجيل کې له ځان سره ليکلی مومي، هغه چې دوی په نېکي ګماري او له بدي نه ئې منع کوي او پاک شيان ورته حلال او ناولي ورته حرام ګرځوي او بارونه ئې د دوي له اوږو راکوزوي او هغه زنځيرونه شلوي چې د دوی په لاسونو او پښو کې لويدلي وو، نو چا چې پر هغه ايمان راوړ، د ده مرسته ئې وکړه او په هغې رڼا پسې ولاړل چې په ده باندې نازله شوې، همدا کسان برلاسي او بريالي دي.

ګورئ چې پيغمبر د خلکو بارونه سپکوي، زنځيرونه شلوي، انسانان آزادوي، ټول پاک شيان چې پخوا د دوی تګمارو مذهبي مشرانو يوه برخه ورته حرام کړي وو حلال ګرځوي او ټول ناولي شيان حرام شمېري، خلکو ته داسې نور او څراغ ورکوي چې له تيارو او خرافاتو نه وربانديې ووځي او د حقيقت روښانه دنيا ته لاړ شي. د

قرآن له دې وينا په ډېر صراحت سره معلومېږي چې د مخکنيو امتونو مذهبي مشرانو په دين کې زيادت کړی، له خپل لوري ئې مذهبي مراسم راايستلي، ډېر حلال شيان ئې پر خلکو حرام کړي، د خلکو آزادي ئې محدوده کړې، نوي قيود ئې وضع کړي او دا ئې د الله تعالی د دين برخه معرفي کړې، د بايبل ډېرې خبرې د قرآن د دغې وينا مصداق دی.

حيض او نفاس

بايبل د حيض او نفاس په اړه ليکي: هغه ښځه چې اولاد راوړي تر يوې اونۍ شرعاً ناولې او نجسه ده، داسې لکه د حيض په مهال چې ناولې او نجسه وي، په اتمه ورځ به ئې زوی سنت کېږي، دري دېرش ورځې به انتظار کوي تر څو وينه ودرېږي، په دې مودې که به مقدس شي ته لاس نه وروړي او معبد ته به نه ننوځي. که ئې لور وزېږوله نو تر دوو اونيو به نجسه وي، په دې صورت کې به شپږشپېته ورځې صبر کوي چې پاکه شي او وينه ئې ودرېږي!! کله چې د طهارت موده پوره شوه، که ماشوم زوی وي يا لور، مور به ئې يو کلن سپرلی د سوځېدونکې قربانۍ په توګه او يوه کوتره د ګناه د قربانۍ په توګه وړاندې کوي!! دا هديې به د معبد دروازې ته راوړي او کاهن ته به ئې سپاري، چې د خدای لپاره ئې قرباني کړي او د دې لپاره د ګناه کفاره شي.!! دا وخت به هغه له نفاس نه پاکه شي!!

ګورئ چې بايبل د حيض او نفاس په حالت کې ښځه نجس او پليده ګڼي، خو قرآن حيض او نفاس ته د اذيت او بيمارۍ د يوه طبيعي حالت په سترګه ګوري، بايبل د زوی او لور تر منځ په نفاس کې توپير کوي خو قرآن په توپير باور نه لري، د وينې توقف له حيض او نفاس نه د وتلو شرط ګڼي، بايبل د حيض په حالت کې د ښځې سره، ناسته، پاسته او ملاسته حرام ګڼي خو قرآن يوازې د مجامعت ممانعت کوي، د حيض او نفاس په اړه د بايبل خبرې د عقل او علم خلاف او په خرافاتو مبتنې دي خو د قرآن وينا علمي او د حقايقو مطابق، ولې به د حيض او نفاس په مهال د وينې راتګ د ښځې د نجاست سبب وي؟ ولې به د زوی او لور د نفاس موده ببله ببله وي؟ ولې به ثابته نېټه ورته ټاکل کېږي؟ د عقل او علم تقاضا خو دا ده چې

د وينې توقف له حيض او نفاس نه د وتلو نښه وګڼلی شي.

بايبل د جذام مريض ته هم د نجس خطاب کوي، دا پرېکړه کاهن ته سپاري چې د چا له معاينې وروسته ووايي: دی د جذام په مرض اخته دی که نه او که اخته وو تړې روغ شوی که نه، څوك چې د کاهن له معاينې وروسته روغ اعلان شو هغه به هم کاهن ته يو وری وړاندې کوي او که نادار وو نو دوه کوترې به وروړي، کاهن به د ده پر سر او غوږونو سپېځلې غوړي موښي او په دې توګه به له نجاسته وتلی اعلانېږي!! په دې توګه د بايبل ليکونکي د کاهن لپاره دومره فيس ټاکلی چې نن ئې د کابل ډاکټران هم له اخيستو شرمېږي او له انصافه ئې ډېر لرې ګڼي!! د ډاکټر او کاهن تر منځ توپير دومره دی چې ډاکټر د روغېدو لپاره ناروغ ته د دوا نسخه ورکوي خو کاهن د ناروغ له روغېدو وروسته د ده پر سر او غوږونو سپېځلې غوړي ورموښي!! له روغېدو مخکې ځکه دا کار نه کوي چې بيا خو په خپله بې اغېزه ثابتېدی شي او د غوړيو سپېځلتوب ئې تر پوښتنې لاندې راتلی شي!! بيا خو به بيمار وايي چې نه د کاهن په لاس کې څه برکت وو او نه ئې په سپېځلو غوړيو کې څه اغېز!!

بايبل دا هم ليکي چې د معبد له دراوزې پرته په بل ځای کې قرباني کول ستر جرم دی، هومره ستر چې سزا ئې له قوم نه د دې مجرم رټل او شړل دي!! او تأکيد کوي چې بايد د قربانۍ حيوان د معبد په دروازې کې کاهن ته وسپارلی شي!! تر څو ئې کاهن وينې د قربانۍ په ځای وشيندي او وازګې ئې د داسې عطرو په څېر وسوځوي چې د خدای ډېر خوښېږي!! غوښه ئې د کاهن شي او دی خالي لاس کور ته ستون شي!!

د کفارې روژه

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: ... هارون به قدس الاقداس ته هغه وخت ننوځي چې غسل ئې کړی وي، خاصې جامې ئې اغوستې وي،... بيا به د اسرائيلو قوم دوه وزان او يوه پسه راوړي...بيا به د خيمې مخې ته يو وز حلال کړي او بل به ژوندی په صحرا کې پرېږدي چې د اسرائيليانو ګناهونه له ځان سره يوسي!! په دې دواړو کې

به یو د قرعې په اساس غوره کوي، ... هارون به د حلال شوي څاروي لږه وینه راواخلي، یو ځل به لږ د رحمت تخت مخکنۍ برخې باندې وشیندي او اووه ځله به ئې د تخت مخې ته پر ځمکه وشیندي... نو بیا به نه مري!!! بیا به د ذبح شوي وز په وینه همدا کار وکړي، په دې توګه به قدس الاقداس له هغو ناولتیاوو پاك شي چې د قوم د ګناهونو په سبب ورپه برخه شوی!!

آیا ډېره د حیرانتیا وړ خبره نه ده چې څوك داسې خرافات او مسخره خبرې مني؟ قدس الاقداس (د سپېڅلو سپېڅلی ځای، چېرې چې د بایبل خدای د رحمت پر تخت ناست دی، یعني عرش) د اسرائیلیانو د ګناهونو په سبب ناولی کېږي او د بایبل لیکونکی ئې د سخوندر او وزې په وینو پاکوي او د اسرائیلیانو د ګناه پېټی پر وزې باروي او صحرا ته ئې لېږي!! دا وزه به هم د قرعې له مخې ټاکل کېږي، دا په داسې حال کې چې له دې مخکې ئې لیکلي چې خدای هیڅ ګناه بې سزا نه پرېږدي او په داسې حال کې چې له دې وروسته وینه داسې ناولی شی ګڼي چې که ئې څوك وخوري نو باید له قوم نه وشړلی شي!!

زنا او کرکجن کارونه

بایبل تر دې عنوان لاندې څو سمې خبرې هم لري خو په ډېره کچه ژبه ئې کوي: وایي: له محارمو سره جنسي نږدېکت مه کوئ، له مور او د پلار له نورو مېرمنو سره مجامعت مه کوه، ځکه په دې کار سره خپل پلار ته بې احترامي کوې!! له سکه او ناسکه خوښدو سره، د خپل زوی او لور له لونې سره، نږدېکت مه کوه، ځکه په دې سره ځان رسوا کوې، له عمه او خاله سره، د تره له مېرمنې سره، له خپلې نږور سره، له ورښدار سره نږدېکت مه کوه، چې ترڅو دې مېرمن ژوندۍ وي خور به ئې نه په نکاح کوې، د حیض په وخت کې خپلې مېرمنې ته مه نږدې کېږه، د بل له مېرمنې سره نږدېکت مه کوه.

معلومېږي چې د بایبل دا احکام د انجیل دي خو الفاظ ئې د بایبل د لیکونکي، ممکن نه ده چې په اصلي انجیل کې د زنا ستره ګناه هسې د پلار او ورور په نسبت بې احترامي ګڼل شوې وي، قرآن دا حرام کړي خو په دې صیغه:

Æ±Å»ù b$Ÿ2 ¼gR Î # =™ ‰ $B ŭvÎ ä$ ¡ Ï9$šÆ Ë Nà2 ä/#ä x 3R $B {qS ÅZ? Ÿr

النساء: ٢٢ Ç¦È ‚x‹î™ ä$™r $Ì›BBr

او له هغو ښځو نه څوك مه په نکاح کوئ چې ستاسو پلرونو په نکاح کړې، مګر هغه څه چې مخکې تېر شوي، يقيناً چې دا څرګنده بې حيائي، د غضب وړ کار او بده طريقه ده.

له مور او ميرې سره نکاح دربانديې حرامه ده، که له اسلام نه مخکې دا ګناه درنه شوې وي اوس به ئې پرېږدئ او له دې وروسته به هغه د څرګندې بې حيائې کار، د الله د غضب وړ او ناکاره کرکجنه طريقه ګڼئ.

Ë Ì[$ß$Y/r ß›» z r ß›Ø ãr ß›6 êq z&r ß›ê$Y/r ß›Ø gBéß›6 øã ßBÈñn

ß»gBér þè» Ê $$šÆ Ë Nà6 êq z&r ß›Yè Ê ö ÓÉ$ß›6 ÞgBér Ï-z V$ß›Y/r

ß©bîù £ÞÎ OÞùz Š ÓÉ$ß›Í$ ¡ Þ`Ë Nà2 íqã ñ 'Î ÓÉ$ß›6 ö7‘r ß›Í$ ¡ Î

ôË ûïÉ$ß›6 Í$Yù ã Í=mr ß›6 øæ y$Yã Ÿù Æ ÞÎ OÞùz Š {qÞã?

#Yqã î b¼. ©$žc Ì # =™ ‰ $B ŭvÎ Ë£-z V$šú #/ {qãJõ? b&r ß›6 Î»-õ &

النساء: ٢٣ Ç¦È $ÙŠmS

خپلې ميندې، خپلې لونې، خپلې خويندې، خپلې تريندې، خپلې تورياني، ورېږې، خورزې او هغه رضاعي ميندې مو چې تی ئې درکړی او رضاعي خويندې مو او د خپلو مېرمنو ميندې مو او په خپل کور کې له هغو مېرمنو نه ستاسو پرکتې چې نږدېوالی مو ورسره کړی، که مو نږدېوالی نه وي ورسره کړی نو څه ګناه به دربانديې نه وي او د خپلو اصلي زامنو مېرمنې (ږنندې) مو او دا چې دوه خويندې سره يو ځای په نکاح کړئ، دا پر تاسو حرام کړی شوې، مګر هغه څه چې مخکې تېر شوي، يقيناً چې الله مهربان بخښونکی دی.

نن د علمي تجربو له مخې ثابته شوې چې له محارمو خپلوانو سره نکاح مضره ده او بدې پايلې لري، ضعيف او د بيماريو په مقابل کې کمزوري اولاد تړې پيدا کېږي.

بايبل لواطت او له حيوان سره جنسي نږدېکت قبيح او کرکجن کار ګڼي، خو د بايبل پلويان اوس په امريکا او اروپا کې دا دواړه جائز ګڼي او په خپلو اساسي قوانينو کې هغه د مجاز عمل په توګه پېژني. احتمالاً د بايبل دا سست الفاظ د دې باعث شوي چې په مسيحي ملکونو کې زنا ته د سترې ګناه په سترګه ونه کتلی شي!!

مختلف قوانين

بايبل تر دې مبحث لاندې ځينې داسې خبرې لري چې حتماً ئې له اصلي انجيل نه اقتباس کړې خو ځينې ئې خپلې پرې علاوه کړې، ليکي: ... بت مه جوړوئ او بتان مه لمانځئ، مجسمه، د ډبرو څلي او تراشلې ډبرې د لمانځنې لپاره مه جوړوئ...د مور او پلار احترام کوئ، غلا مه کوئ، درواغ مه وايئ، څوك مه دوكه كوئ، ... جادوګري مه کوئ، فال مه نيسئ، د بت لمانځونکو په څېر پر خپلو مړو ماتم مه کوئ او خپل مخ او ځان مه زخمي کوئ، د سر وېښتان مو د ماتم په توګه مه ګونځې کوئ او خپل ګرېوان مه څيرئ او د دوی په څېر خالونه مه وهئ، کله چې د عبادت خيمې ته درومئ نو هيڅکله شراب او نور مست کوونکي مشروبات مه څښئ... د خنزير غوښه مه خورئ... زنا او لواطت کونکي بايد ووژل شي، جادوګران او د روح احضاروونکي بايد ووژل شي... دا هغه خبرې دي چې هر الهي دين ئې کوي خو بايبل د دې تر څنګ ليکي: که د قربانۍ غوښه تر درېيمې ورځې پاتې شوه وئې سوځوئ، ځکه دا نجسه ده... که چا وخوړه ګناهګار دی، خدای ته ئې بې احترامي کړې بايد له قومه وشړلی شي... په خپل پټې کې دوه ډوله دانې مه کرئ، دوه جنسه جامې مه اغوندئ...که چا له وينځې سره زنا وکړه نو کاهن ته دې يو پسه د قربانۍ لپاره وروړي په دې سره به ئې ګناه وبخښلی شي... کله چې موعود سيمې ته ورسېدئ او ډول ډول مېوه لرونکې ونې مو وکرلې نو تر دريو کلونو ئې مېوې مه

خورئ چې نجسې دي...د څلورم کال ټول حاصل به زما وي... کاهنان به د هارون له نسله وي... دوی به مړو ته د عادي خلکو په څېر لاس نه وروړي چې نجس کېږي... د سر او ږيري وېښتان به نه لنډوي...له طلاق شوې ښځې او کونډې سره به نکاح نه کوي، يوازې باکره پېغلې به په نکاح کوي، که نه نو زامن به ئې سپېځلي نه وي...له کاهنانو پرته به بل څوك د سپېځلې قربانۍ توکي نه خوري.. دا ټولې خبرې بې بنسټه، د عقل او علم خلاف او له الهي حق دين سره متعارضې خبرې دي.

بايبل له دې وروسته يو ځل بيا د عيدونو بحث تکراراً او بيا ئې په ډېر تفصيل سره رااخلي، الفاظ ئې همغه دي چې مونږ تر دې د مخه پرې بحث کړی. خو دلته د يوبيل په نامه يو بل عيد هم پرې زياتوي او ليکي: هر پنځوس کاله وروسته به د اوومې مياشتې په لسمه، ستاسو په ټول هېواد کې د شپېلیو په وهلو سره دا کال لمانځئ، دا مقدس کال د يوبيل کال دی، ... په دې کال به ټول اخيستل شوي شيان، ځمکه، کور او په غلامۍ اخيستل شوی انسان خپل اصلي خاوند ته مسترد کېږي... په دې کال به هيڅ څه نه کرئ، ستاسو خوراك به په خپل سر ټوکېدلي بوټې وي... د ځمکو بيعه به د دغه کال د نږدې والي او لرې والي له مخې ټاکئ، که زيات کالونه ورته پاتې وي نو بيعه به زياته وي او په بل صورت کې کمه، خو په دې کې دوه استثنا راوړي: د لاويانو ځمکې او د هغو ښارونو ځمکې چې حصار ترې تاو وي...

بايبل د دې کتاب په وروستيو برخو کې د اطاعت او عصيان پايلې بيانوي او د نذر د اړوند مقرراتو په بحث ئې پای ته رسوي.

اعداد

دا د بايبل د څلورم کتاب نوم دی، په مقدمه کې ئې ليکل شوي: دا کتاب د هغو پېښو په اړه بحث کوي چې اسرائيليان په صحرا کې د خپل سفر په دوران کې ورسره مخامخ شوي، د کتاب په لومړي عنوان کې ليکي چې خدای موسی ته امر وکړ چې اسرائيليان وشمېره، د هرې قبيلې تر شل کلن نه بر او د جنګېدو وړ کسانو شمېر ببل ببل معلوم کړه، د ټولو شمېر ئې معلوم کړ خو د لاويانو شمېرنه په دې خاطر ونه شوه چې دوی له نظامي خدمت نه معاف وو، د دوی کار يوازې د عبادت د خېمې چارې سمبالول دي، د جنګيالیو شمېر ۲۰۳۵۵۰ شو، له دې بحث نه وروسته دا بې ربطه عنوان راوړي: هغه مېرمنې چې د خپلو خاوندانو تر بد ګمانۍ لاندې راځي او ليکي: خدای موسی ته وفرمايل: د اسرائيل قوم ته ووايه: که څوک پر خپلې مېرمنې بدګمانه شو چې له بل سره ئې يارانه کړې او شهود او دلايل ورسره نه وو نو د حقيقت معلومولو لپاره دې خپله مېرمن کاهن ته راولي، يو کيلو د وربشو اوړه دې هم له ځان سره راوړي، پرته له دې چې غوړي ئې ورسره ګډ کړي وي، ځکه چې دا (د بد ګمانۍ هديه) ده او د ګناه د معلومولو لپاره وړاندې کېږي!!کاهن دې دا ښځه د خدای حضور ته (د رحمت تخت په وړاندې) راولي، لږ سپېځلې اوبه دې په يوې کوزې کې واچوي، د معبد د صحن لږ دوړې دې ورسره ګډې کړي، بيا دې د ښځې کوسۍ پرانېزي، د بدګمانۍ هديه دې په لاس کې ورکړي، تر څو معلومه شي چې د مېړه بدګماني ئې په ځای ده که نه، کاهن دې په داسې حال کې د ښځې په وړاندې ودرېږي چې د ترخو اوبو کوزه ئې په لاس کې

وي، بيا دې ښځې ته ووايي: لوړه وکړه چې بې ګناه يې!! بيا دې ورته ووايي: که له خپل خاوند نه پرته له بل چا سره دې نږدې کت نه وي کړی نو د لعنت د دغو ترخو اوبو له اغېزه خوندي پاتې شې خو که دې زنا کړې وي نو د خدای لعنت دې پر تا وي، نس دې وپرسېږه او شنډه شې او د اولاد له زېږولو ولوېږې!!! او هغه ښځه دې ووايي: هو! همداسې دې وشي، بيا دې کاهن دا لعنتونه په يوه تعويذ کې وليکي او دا تعويذ دې په هغو ترخو اوبو کې وويندي او اوبه دې ښځې ته ورکړي چې وئې څښي، بيا دې کاهن د بد ګمانۍ هديه له ښځې واخلي، د خدای په وړاندې دې وخوځوي او بيا دې د قربانۍ په ځای کېږدي، يو موټ دې هلته وسوځوي، بيا دې ښځې ته ووايي چې دا اوبه وڅښه، که دې له خپل مېړه سره خيانت کړی وي نو اوبه به پرې اغېز وکړي، نس به ئې وپرسېږي او شنډه به شي،... که نه نو تاوان به نه وررسېږي!!!

دلته د بايبل څو مضحکو خبرو ته لږ ځير شئ: خدای د رحمت پر تخت ناست دی، زنا کاره مېرمن ئې مخې ته ودرېږي، خدای کاهن ته نه وايي چې زنا ئې کړې که نه، په متهمې ښځې که پاک لمنه وي او که بد لمنه، ناولې ترخې اوبه چې د معبد د صحن دوړې ورسره ګډې شوې څښل کېږي، که زنا ئې کړې وه څه وخت وروسته به ئې نس وپرسېږي او اولاد به ئې نه کېږي او که نه نو دا اوبه به پرې اغېز نه کوي، له دې وروسته نو خبره د دې په قسمت پورې ترلې ده، که بې ګناه وه او هسې ئې د کومې بيماری په وجه نس وپرسېدو او يا ئې اولاد ونه شو نو دا به د هغو اوبو اغېز ګڼل کېږي!!!

راشئ د بايبل دا مسخره او د خندا وړ خبرې د عظيم الشأن قرآن له هغو حکيمانه لارښوونو سره مقايسه کړئ چې په دې هکله ئې کوي. قرآن د زنا کوونکي د مجازات لپاره د ده خپل اعتراف يا د څلورو مسلمانو شاهدانو شهادت ضروري ګڼي. له دې شرط نه معلومېږي چې اسلام د يوه انسان د مجازات په اړه څومره احتياط لازم کړی، که څوک بل په زنا تورن کړي خو د خپلې ادعا د اثبات لپاره څلور شاهدان حاضر نه کړی شي، هغه مفتري او فاسق ګڼل کېږي، په درو به وهل کېږي او له دې وروسته به ئې هېڅ شهادت د منلو وړ نه وي. که د ښځې خپل خاوند

دا تور ولګوي نو يا به څلور شاهدان راولي او يا به څلور ځله د الله په نامه لوړه کوي چې رښتيا وايي او پنځم ځل به وايي: که دی دروغجن وي نو د الله لعنت دې وربانديې وي، خو که ښځه اعتراف ونه کړي او د خاوند په څېر په څلور ځله قسم او يو ځل لعنت سره دا اتهام رد کړي د قاضي په وړاندې برئ ګڼل کېږي. د شاهدانو شهادت هم يوازې په هغه صورت کې اعتبار لري چې دا عمل ئې په خپلو سترګو ليدلی وي، د شك او ګمان په بنياد شهادت نه منل کېږي. دا ټول احتياطي تدابير د دې لپاره دي چې هسې د شك او وهم په بنسټ څوك مجازات نه شي او عزت ته ئې تاوان ونه رسېږي، د ناروا او په خپل سر قتلونو مخنيوی وشي، قضايا محکمې ته وړاندې شي او قاضي له پوره غور او دقت نه وروسته په احتياط سره فيصله وکړي.

د بايبل منونکو ته لوړه ورکوم چې آيا د بايبل د لرې غورځولو او پر قرآن باندې د ايمان راوړلو لپاره دغه مقايسه کافي نه ده؟!!

د نذر مقررات

تر دې عنوان لاندې په دې کتاب کې لولو: ... کله چې يو نارينه يا ښځه ... په خاصه توګه (د تل لپاره يا تر يوې مودې) ځان د خدای د خدمت لپاره نذر کړي نو له دې وروسته به په دغې مودې کې الکلي مشروبات، شراب، تازه شراب، د انګور اوبه، انګور او ممیز (وڅکي)، خپلې خولې ته نه وروړي، دوی بايد له انګورو چې څه ترلاسه کېږي ونه خوري، له زړو ئې نېولې تر پوستکې پورې ئې!! د سر وېښتان به نه خريي، مړو ته به نه نږدې کېږي، که څه هم د ده د مور، پلار، ورور يا خور جنازه وي، که څوك ناڅاپي د ده تر څنګ ومري نو دی نجس شوی او اووه ورځې وروسته به خپل وېښتان وخريي چې پاك شي، بيا به دوه کوترې د خيمې مخې ته کاهن ته ورکړي چې ... د ده د ګناه لپاره ئې قرباني کړي!... او د مودې په پای کې به د عبادت د خيمې مخې ته ورځي، يو يو کلن وری او يوه يوه کلنه وری، يوه ټوکرۍ د اعلی اوړو ډوډۍ چې د زيتون غوړي په کې ګډ وي... د څښاك له هديې سره به راوړي او کاهن ته به ئې سپاري!!!. له دې وروسته به خپل وېښتان وخريي... نور نو

کولی شي شراب وڅښي...

د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو:

- دا ولې دې شراب يوازې په خدايي خدمتګارانو باندې موقتاً او د خدمت په دوران کې حرام کړي؟ او ولې دې په نورو وختونو کې د څښلو اجازه ورکړې؟ شراب خو ګنده شی دی، انسان بې سده کوي او الله تعالی حرام کړي!
- انګور او ممیز دې ولې حرام کړي؟ آیا د دې لپاره چې شراب ترې جوړېږي؟ شراب خو له کجورو ، وربشو او نورو شیانو هم جوړېږي، آیا ټول هغه شیان په خدائي خدمتګارانو حرام دي چې شراب ترې جوړېږي؟ د دې لپاره به ستا منطق او استدلال څه وي؟
- که د چا په خوا کې څوك ومري ولې به دی نجس کېږي؟ که نجس کېږي نو د غسل په کولو سره به پاکېږي، د وېښتانو په خریلو ولې له نجاسته وځي، د دې خبرې ئې له نجاست سره تعلق دی؟ او ولې به کاهن ته د داسې خوندورې او اعلی هدیې په ورکولو پاکېږي؟!!

له دې وروسته د دې کتاب ډېرې برخې د مخکنیو کتابونو په څېر دي، موضوعات ئې ورته خو په الفاظو کې ئې ژور توپیرونه شته، د مړزانو په هکله د دې کتاب وینا د مخکني په خلاف داسې ده: خدای سیلې راولېږله، باد د سیند له خوا مړزان د پنډ غالي په لوري راوستل، شمېر ئې دومره وو چې د پنډغالي څلورو خواوو ته د یوې ورځې په مزل (یعني نږدې شل کیلومتره) یو پر بل د یوه ګز په لوړوالي پراته ول، اسرائیلیانو ټوله ورځ او سبا ئې راټولول، لږ تر لږ هر اسرائیلي دومره مړزان غونډ کړي وو چې نږدې درې سوه منه وو!! د وچولو لپاره ئې د پنډغالي شا وخوا خواره کړل، خو کله چې دوی د مړزانو خوړل پیل کړل د خدای غضب پرې نازل شو او ډېر ئې هلاك کړل!!

د من او سلوی د ځرنګوالي، مقدار او ساتلو په هکله د اعداد او خروج کتابونو په وینا کې ژور تناقض شته، په خروج کې لیکل شوي چې هره ورځ به مړزان راتلل، هر کس ته ویل شوي وو چې یوازې یو عومر به جمع کوي، ساتل ئې ممکن نه وو... خو دلته په داسې له مبالغې ډك او خندوونکې بڼه کې د دوی شمېر او د راغونډولو

دروغجنه قصه کوي چې وايي هر اسرائيلي دري سوه منه راغونډ کړل، هلته وايي چې له خوړلو وروسته هيڅ بلا پرې نازله نه شوه خو دلته ليکي چې د خدای غضب پرې نازل شو او ډېر ئې هلاک کړل!! که تاسو دا دواړه برخې له نظره تېرې کړئ او ژور تناقض ته ئې ځير شئ، نو د بايبل يوازې دغه غلطې او متناقضې خبرې به د هغه د لرې غورځولو لپاره کافي وګڼئ!!

د کنعان د سيمې څېړنه

بايبل تر دې سرليک لاندې ليکي: ... موسی د خدای له حکم سره سم دوولس کسان ولېږل...دوی ولاړل...د شکول درې ته ورسېدل...د انګورو يو وړی ئې ترلاسه کړ، هومره ستر وو چې د يوه دستک په مرسته به دوو کسانو ووړ، څه انار او زيتون ئې هم له ځان سره راواخيستل، ... څلوېښت ورځې وروسته له سفره راوګرځېدل... قوم ئې د سيمې له حالته خبر کړ او مېوې ئې وروښودې!! دوی وويل: کومې سيمې ته چې تا لېږلي وو شيدې او شات په کې بهېږي، دا ئې مېوې دي... خو خلک ئې ډېر زورور او ښارونه ئې ستر ستر دي او حصار لري او پر دې سربېره مو هلته د مخکنۍ زمانې د ديوانو په څېر غټ غټ (عناقيان) هم وليدل!!! خو د دوی له منځه يوه کس چې کالېب نومېدو وويل: راځئ چې برېد پرې وکړو، مونږ ئې نيولی شو... خو ملګرو ئې وويل: مونږ د دوی مقابله نه شو کولی... په دوی کې مو داسې دنګ دنګ خلک ولېدل چې مونږ ئې په څنګ کې د ملخانو په څېر معلومېدو!!!

د دې وينا څو ټکيو ته لږ ځير شئ:

- د هغې سيمې حالت ئې داسې انځور کړی چې ځينې خلک ئې د ديوانو په څېر ستر ستر ول او دوی ځان د هغوی په خوا کې د ملخ په څېر ووړ ليدو، (دا به نو حتماً هغه کسان وو چې د پيدايښت په کتاب کې ئې داسې معرفي کړي: د خدای زامنو د انسانانو له پېغلو سره واده وکړ او ديوانو ته د ورته تاريخي پهلوانانو نسل تر پې پيدا شو!!)، د انګورو وړی ئې هومره ستر وو چې دوو کسانو د دستک په مرسته وړی شوی!! (که ئې دا هم ويلي وی چې د انګورو دانې ئې د مصر د کدوانو په اندازه وې نو ښايي بيا به هم د بايبل منونکو ته د حيرانتيا وړ خبره نه معلومېده)

او هلته د شيدو او شاتو ويالې بهېدې!! آيا ممکن ده چې د انګور، زيتون او انار په څېر مېوې دې د څلوېښت ورځو مزل کې روغې رمتې پاتې شي او ګنده دې نه شي؟ آيا په دنيا کې د شاتو او شيدو ويالې هم شته؟ په دې سيمې کې خو ابراهيم عليه السلام او د ده زامن، اسحاق عليه السلام او يعقوب عليه السلام اوسېدلي، دوی ولې دا دنګ دنګ ديوانو ته ورته کسان ونه ليدل؟ د پيدا ېښت په کتاب کې خو ليکل شوي چې دا نسل يوازې يو سل شل کاله د ځمکې پر سر پاتې شوی... هلته ئې داسې ليکلي: په دې وخت کې خدای وفرمايل: زما روح به د تل لپاره په انسانانو کې نه پاتې کېږي، ځکه هغه فاني کېدونکی او نفساني مخلوق دی، نو يو سل شل کاله فرصت ورکوم، ترڅو ځان اصلاح کړي" نو کله چې د خدای زامنو د انسانانو له لونې سره نږديکت وکړ د ديوانو په څېر دنګ دنګ سړي ترې پيدا شول، دا د مخکنۍ زماني نومیالي او معروف باتوران دي...)، آيا له داسې مبالغو ډک کتاب ته د سپېڅلي کتاب په سترګه کتل لوی سفاهت نه دی؟!! الله تعالی او د ده پيغمبران عليهم السلام خو پرېږده آيا د يوه عاقل او هوښيار انسان په کتاب کې به داسې مسخره خبرې وموميږ؟!!

راشئ وګورئ چې قرآن په دې هکله څه وايي؟ قرآن فرمايي:

ßáÍ$/Š« #?ã {r‰?ø Ÿ‰r ¼Ø9 ª¦ $ = G. ÓÉ¼$ p™Œ) Ø¼$ Ú ÖÍ{ $ {qæ« Š«$ É¢ø)»ƒ

Á¼Øn $g¬ä« ÖR¯ `9 $Rγr ûïí$·¬_ $Ø¢ø% $kŽÏ Ìbγ é› qß»ƒ {qè¼% ÇÌÈ ûïÍÂ»z {qçγ)ZFù

ûïÏ%¼$ `Ï ÈŸX ã ‘ A$% ÇÌÈ šc qèÅºŠ $Rγù $gŽÏ {qã_ éø‹ bγù $gŽÏ {qã_ éø‹

bqçγ»î ¼ØRγù qß¼ç¬z Š #Œîù šU $6¼$Ø¼ÍÖã {qè« Š«$ JÍÖã ª¦ $Nè%R šc qè¼ƒ†

{qè#Š $B #%/« $g¬ä« ÖR¯ `9 $RγÎ é› qß»ƒ {qè¼% ÇÌÈ ûïŽÏ«B Oçγä bγ {qè©qGù «¦ $'?ãr

Ÿ‰γ)ãƒ îÅ« w '‹ÎÉ ‘ A$% ÇÌÈ šc rßÏ»% $Yß»d $RγÎ Ix Ï»)ù š• ßr MR« é¬ dÉ¼ù $gŠÌ

¡¼ÍÖã ÎB¼ê $gRγù A$% ÇÌÈ ûïÉÅ»ÿ¼$ÒÏ)¼$ šú ¼Ÿ/r $YY«/ ¤ê¼ù ÓÅ«r ÓÅ¡ÿR

ÇïÈšú üÉÅ»ÿ)’?ã ¨ Ü Ÿù ÇJ öF$’Îšc qß‹Ïƒ ™ `Šè/ü

المائدة: ٢١-٢٢

(موسى عليه السلام وويل:) اې زما قومه! دغې مقدسې ځمکې ته چې الله درته ليکلې ورننوځئ او شا ته شا ته کېږئ مه، که نه نو زيانمن به راوګرځئ. وئې ويل: اې موسى! په دې کې خو يو پياوړی قوم دی او مونږ به تر هغه هېڅکله ورداخل نه شو چې دوی ترې ووځي، که ترې ووتل بيا به ورننوتونکي شو. له دغو چې وېرېدل، دوو سړيو ئې چې الله پرې پېرزوينه کړې وه، وويل: له دروازې پرې ورننوځئ، نو کله هم چې ورننوتئ تاسو به بريالي وئ او که مؤمنان وئ نو پر الله بايد توکل وکړئ. وئې ويل: اې موسى! تر څو چې دوی په کې وي مونږ به هېڅکله ورداخل نه شو، نو ته او رب دې لاړ شئ او وجنګېږئ، مونږ به همدلته ناست وو! وئې ويل: اې زما ربه! زما په واک کې خو له خپل ځان او له خپل وروره پرته نور څه نه شته، نو مونږ او دغه فاسق قوم په خپلو کې سره بېل کړه. وئې فرمايل: نو دا تر څلوېښتو کلونو پرې حرامه شوه، په ځمکې کې به لالهانده ګرځي، نو پر دې فاسق قوم تأسف مه کوه.

بايبل له هغه وروسته چې ليکي خدای يو ځل بيا غصه شو، غوښتل ئې اسرائيليان ووژني خو موسى له خپل تصميم نه واړاوو او بيا ئې پرېکړه وکړه چې اسرائيليان به څلوېښت کاله په صحرا کې لالهانده ګرځي، بيا د قربانۍ بحث ته راګرځي او د مخکنيو کتابونو خبرې بيا تکراروي.

وتې (ځوندې)

بايبل تر دې نامه لاندې ليکي چې خدای موسى ته وفرمايل: اسرائيليانو ته ووايه چې د خپلو جامو په لمنو کې له تاره جوړ شوي وتې (ځوندې) په شنه تار وځړوئ او دا به تل او ستاسو د ټولو نسلونو لپاره يو دود وي، دغه وتې به تاسو ته زما احکام دريادوي!! او ورپسې د موسى عليه السلام په ضد د رؤبين د قبيلې د دريو مشرانو د بغاوت يادونه کوي او ليکي چې په دې کې د لاويانو د قوم دوه سوه

پنځوسو منتخبو مشرانو هم برخه اخيستې وه، غونډتل ئې د موسی علیه السلام مشري پای ته ورسوي، ... موسی دوی ته وویل: آیا ستاسو لپاره مخکني امتیازات کافي نه دي، چې اوس د کاهني مقام هم غواړئ؟ ... موسی غصه شو او خدای ته ئې وویل: نور نو د دوی قرباني مه قبلوه... سبا ټول قوم د موسی په وینا د عبادت د خیمې خوا ته راغونډ شو، ... د خدای جلال ټولو اسرائیلیانو ته راڅرګند شو، خدای موسی او هارون ته وویل: د دې قوم له ځنګه لرې شئ چې فوراً ئې هلاک کړم... خو موسی او هارون په سجده پرېوتل او وئې ویل: ... آیا د یوه کس د ګناه لپاره په ټول قوم غصه کېږې؟ ... نو خدای وویل: اسرائیلیانو ته ووایه چې د قورح، دوتان او ابیرام له خیمو لرې شي.... همداسې ئې وکړل... ناڅاپي ځمکه وچاوده او دا درې کسان له خپلو کورنیو سره په کې ښخ شول...بیا د خدای له لوري یو اور راغی او هغه دوه نیم سوه کسان ئې وسوځول (دا دوه نیم سوه کسان چې په توطئې کې ئې برخه اخیستې وه د معبد خادمان وو، سپېلني به ئې دودول، هر یوه ځان ته د سپېلنیو دودولو سامان او لوازم جوړ کړي وو او له قربانیو او هدیو نه به ئې خپله برخه ترلاسه کوله).... یوه ورځ وروسته اسرائیلیانو بیا له موسی نه شکایت وکړ... بیا خدای په ورېځو کې راڅرګند شو... څوارلس زره اووه سوه کسان ئې ترې ووژل شول!!! لیکي چې شخړه د زعامت پر سر وه، خلکو د هارون مشري نه منله... په پای کې دا لانجه داسې پای ته ورسېده چې خدای موسی ته وویل: ټول مشران دې خپلې عصاګانې تا ته راوړي، په هرې عصا د هغه د خاوند نوم ولیکه... د عهد صندوق خوا ته ئې کېږده... هغه څوک چې زه ئې د مشرۍ لپاره غوره کوم عصا به ئې غوټۍ وکړي... همداسې ئې وکړل... سبا چې د عبادت خیمې ته ننوت نو وئې لیدل چې د هارون عصا غوټۍ کړې، ګل ترې ټوکېدلی او بادام ئې کړی... موسی ټولې عصاګانې راوایستې او هر چا خپله عصا واخیسته... خو سره له دې اسرائیلیانو خپل شکایتونه تر مخکې نه هم زیات کړل. ښایي ویل به ئې چې موسی (علیه السلام) د هارون د عصاء په ځای د بادام د ونې تازه ځانګه ودرولې!!

داسې معلومېږي چې د بایبل لیکونکي په تورات یا انجیل کې د قارون د خسف کېدو خبر لوستی او ده ترې دا قصه جوړه کړې، په دې کې هیڅ شك نه شته

چې په تورات او انجيل کې به د قارون قصه په همغه بڼې کې راغلې وي چې په قرآن کې راغلې، قرآن د بايبل دا قصه له بنسټه ردوي او د قورح په ځای د قارون نوم اخلي او فرمايي چې دی له فرعون سره د خپل قوم په ضد ملګری شوی وو، د ډېرو شتمنيو خاوند وو، دا شتمنۍ ئې هم د دغې ملګرتيا په وجه ترلاسه کړې وه، د موسی عليه السلام مخالفت ته ئې ملا تړلې وه او له خپلو شتمنيو سره په ځمکه کې ښخ شو. د قرآن الفاظ دا دي:

½µtË$ÿB bÎ $B Î-qæ¸ø$`Ë µ»Y<?#är ÙÎµæ Á¨ö7ù Á› qÃÒµ% `Ë šc ¼Ÿ2 brã% bÎ

ÇÐÈ ûüïmÌÿ¸ø$<= ïã Ÿw ©$bÎ -y•ÿ? Ÿw ½µÊ¤% ½µ9 A$% ¤Î íÉ¸ø$'ír¤ï6Á ã¸ø$ ¸ø¤G9

`Å¤n&r $<R‰9$šÆ Ë 7 7ŠÃR š [Y? Ÿwr o•Å¤y$'#¤!$ª! $š• 9?#ä $J<ï ÆÉ¸ø$

ûïŸ‰Å¤ÿ¸ø$<= ïã Ÿw ©$bÎ ÇÚ ö¤{$'Î Š$ ¡ ÿ¸ø$ÆÉ Ÿwr š• ø Î ª! $` ¡ ön& $JŸ2

¾¸ø$Îö% `Ë 7=el& ¤n% ©$žc & Ù-è¤ƒ Ù9r& ü Ÿ‰Ž¤ Ø¸ø$ 4?ã ½µÊ¤ïr¤É$JR Î A$% ÇÐÈ

Ð¤ÎqÎ¤ `ã ã«¤ç Ÿwr $ß¤d ŽÿÒ2 &r ¸ø$è ¤ž¸Ë ‰©& qèl ôB Èr¤ã¸ø$ šÆ Ë

o¤$ s¸ø$šc r¤ƒì¤ãšú ï¼¤$A$% ¾¸ïÏ^ƒÎ- 'Î ¾¸ïË¤% 4?ã I•, ù ÇÐÈ šc q¤ïð ¸ø$

{qêr¤éšú ï¼¤A%r ÇÐÈ Ð¤Šìã ã m r¤l! ½µR Îã r㤠š† Îr¤é¤B Ÿ¤ËB $Y9 Mø»ƒ $<R‰9$

ßvÎ $g9Þ=ã Ÿwr $[sÎ» ¹ Ÿ¤Ùãr šÆ B#ä ôJÏ Žöz «! $ Ù #q0 Ù¤à6 =ƒr N¤ë¸ø$

`Ë ½µRrÞÇ Zƒ ¤ï `Ë ½µ9 b¼Ÿ2 $Jù Ú ö¤{$íÍ#‰Îr ¾¸ïÎ $Yÿ¡ƒú ÇÐÈ šc rÞÉÁ9$

Ás B¤{$Î ½µR¼3B {¤ŸJ? šú ï¼¤$x7ô &r ÇÐÈ `ƒÎÇ GY¸ø$`Ë šc ¼. $Br «! $Èr¤Š

ª! $£B b& Ÿw¤ã ã‰ÿƒr ¾¸ÍŠ$7Ëã ôË ã¤±„ `Jï šX ø¤n$ÝŸ¤ ©$žc (3ƒr bq¤uà¸ƒ

ûïŸ‰¤ $gè¤ù ë•Å¤y$ã¤!$7 ïl ÇÐÈ br¤ÿ»3¸ø$Î¤ÿ¤ã Ÿw ½µR(3ƒr $ZÎ # ¡ , 9 $Yøã

يقيناً چې قارون د موسى له قومه وو، چې پر دوى ئې تېرى وكړ، له خزانو مو دومره ورکړې وې چې کونجيانې به ئې يوې ځواکمنې ډلې ته درنې وې، کله چې خپل قوم ورته وويل: (په دې) مه ويارېږه، يقيناً چې الله ويارونکي نه خوښوي، په هغه څه کې چې الله درکړي د آخرت کور ولټوه او خپله دنيوي برخه دې هم مه هېروه او همغسې (له نورو سره) ښېګړه کوه چې الله له تا سره ښېګړه کړې او په ځمکې کې فساد مه لټوه، الله مفسدين نه خوښوي، وئې ويل: له دې پرته بل څه نه دي چې ما ته راکړل شوى (مال او دولت) زما د هغې پوهې او هنر نتيجه ده چې زه ئې لرم، آيا په دې نه پوهېدو چې الله تر ده د مخه ډېر داسې خلك هلاك کړل چې زور ئې تر ده زيات او راټول کړى (مال او دولت) ئې تر ده ډېر وو؟ او له مجرمانو نه د دوى د ګناهونو (د څرنګوالي او لاملونو) پوښتنه نه کېږي. نو د خپل قوم په وړاندې له خپل شان او شوکت سره راووت، هغو چې د دنيوي ژوند په لټه کې ول وئې ويل: کاش زمونږ هم دغه حالت وى چې د قارون په برخه شوى! يقيناً چې دى د لويې برخې خاوند دى او هغو چې علم ئې په برخه شوى وو وئې ويل: افسوس ستاسو په حال، الهي ثواب او بدله هغه چا ته چې ايمان ئې راوړى او نېك عمل ئې کړى (تر دې ډېر) غوره دى او دا خو يوازې د صابرانو په برخه کېدى شي، نو دى او د ده کور مو په ځمکه کې ښخ کړ، نو له الله پرته ئې نه کومه ډله وه چې مرسته ئې وکړې او نه ئې انتقام اخيستونکي، او هغه چې پرون ئې د ده د مقام او مرتبې تمنا کوله داسې شول چې ويل ئې: او هو ! خبره خو دا وه چې په حقيقت کې دا الله دى چې د خپلو بندګانو نه چې چا ته وغواړي رزق ورته پراخوي او تنګوي، که دا نه وى چې الله پر مونږ احسان وکړ نو مونږ به ئې هم په ځمکې کې ننويستلي وو او هو! حقيقت خو دا دى چې کافران هيڅکله نه شي ژغورل کېدى، دا اخروي کور خو د هغه چا لپاره ټاکو چې په ځمکې کې نه لويې غواړي او نه فساد، او غوره پايله د متقيانو ده.

ګورئ چې قرآن په څومره حکيمانه انداز د قارون او د ده د شان او شوکت تر اغېز لاندې د تللو ضعيف الايمانو کسانو حالت او پايله بيانوي او د دوى په

وړاندې د واقعي مؤمنانو حالت څنګه انځوروي؟!! قرآن فرمايي چې موسی علیه السلام د فرعون، هامان او قارون مقابلې ته لېږل شوی وو، قارون د موسی له قومه او اسرائیلي وو خو د خپل قوم په ضد له فرعون سره ملګری شوی او په ټولو تېریو کې ئې د هغه ملګرتیا کوله، قارون په خپل کور کې له ټولې کورنۍ سره په ځمکې کې خسف شو او فرعون له خپلو لښکرو سره په سیند کې غرق شو.

د طهارت اوبه

بایبل تر دې عنوان لاندې هم عجیبه خندونکې وینا لري چې خلاصه ئې دا ده: سور غویی ذبح کړئ، څو قطرې وینې ئې د رحمت تخت په اړخ کې وشیندئ... له معبد نه بهر ئې وسوځوئ... ایرې ئې په یو ځای کې کېږدئ... هر څوک کولی شي له دې ایرو لږ واخلي... له اوبو سره ئې ګډې کړي... او بیا له ګناه نه د ځان پاکولو لپاره په دې اوبو ځان وواینځي!!! او هم ئې په هغه خیمه کې وشیندي چې څوک په کې مړ شوی او هم په هغو لوښو او نورو لوازمو چې په دې خیمه کې وو او د مړي په سبب نجس شوي!!

د اعداد کتاب د خروج په خلاف له ډېرې د چینو د راخوټېدو قصه د سفر د دغې مرحلې پېښه ګڼي حال دا چې د خروج کتاب ئې تر دې د مخکنۍ مرحلې پېښه، په دې ارتباط د دې دواړو کتابونو په الفاظو کې ډېر تناقضات او توپیرونه شته!!

مسي مار

اعداد په دې ارتباط لیکي: خدای موسی ته وویل: یو مسي مار جوړ کړه، ... د یوه تیر پر سر ئې ځوړند کړه، که مار څوک وچیچلو، د دې مسي مار په کتلو سره به له مرګه ژغورل کېږي!!

څومره چې تاسو او هر عقلمن انسان دې مسخره خبرې ته حیرانېږي، د بایبل منونکو ته همدومره دا خندوونکې قصه اهمیت لري، د بایبل په څو ځایونو کې د عیسی علیه السلام په صلیب ځړېدا له دغه مسي مار سره تشبیه شوې!!

د سيحون او عوج ماتې

اعداد په داسې حال کې چې څو صفحې مخکې ئې لیکلي چې د خدای په حکم سره اسرائیلیان څلوېښت کاله په صحرا کې لالهانده ژوند ته اړ شول، دلته لیکي چې دوی د سیحون پاچا ټول هېواد سره له پلازمېنې او نورو ښارونو ونیوو!!

د اعداد یوه بله خندوونکې قصه هم واورئ: ... د بالاق پاچا، بلعام (د باعور زوی) ته د یوه پلاوي په لاس دا پیغام ولېږو: یو لوی قوم له مصره راوتلی او زما سیمې ته راروان دی، هیله کوم چې راشه او دا قوم زما لپاره په خپلې دعا سره د لعنت وړ وګرځوه...پلاوی له نقدو پیسو سره بلعام ته ورغی... بلعام ورته وویل: شپه دلته وکړئ، زه به له خدایه پوښتنه وکړم چې دا کار وکړم که نه؟ په دې شپه خدای د بلعام خوا ته راغی او هغه ته ئې وویل: دا خلك څوك دي؟ ده ورته وویل: دا د موآب د پاچا بالاق لخوا راغلي او زه ئې د لعنت کولو لپاره غوښتی یم... خدای ورته وویل: له دوی سره مه ځه او په دې قوم باندې لعنت مه وایه... بلعام پلاوي ته وویل: خدای ما ته د تلو اجازه رانه کړه... پلاوی بېرته ولاړ... بالاق تر مخکني مهم پلاوی له دې پیغام سره ورولېږو... ښه بدله به درکړم... چې څه غواړې هغه به درکړم ... بلعام ورته وویل: که له سرو زرو ډك قصر هم راکړئ نه ځم...د خدای د امر مخالفت نه شم کولی... خو بیا هم نن شپه پاتې شئ زه به له خدایه پوښتنه وکړم چې اجازه راکوي که نه؟ ...هغه شپه خدای بلعام ته وویل: له دوی سره ولاړ شه خو هغه کار به کوې چې زه ئې در ته وایم...سهار ئې پر خپل خره کته واچوله او له پلاوي سره وخوځېدو...خو خدای د ده په تلو غصه شو...فرشته ئې ولېږله چې لار ئې خنډ کړي... د بلعام خره فرشته ولیده چې دوه توري ئې په لاس کې او په لار کې ولاړه ده، وترېدو او له لارې پټې ته واوښتو، خو بلعام وواهو او لارې ته ئې سم کړ...بیا د خدای فرشته په یوه تنګ ځای کې چې دواړو خواوو ته ئې دېوالونه وو، ودرېده، خره چې فرشته په لار کې ولاړه ولیده نو دېوال ته داسې نږدې تېر شو چې د بلعام پښه له دېوال سره ولګېده، هغه بیا خر لارې ته سم کړ، بیا فرشته لږ لاندې په داسې ډېر تنګ ځای کې ودرېده چې خر نه شو تېرېدی، نو خر پرېووت، بلعام پرې غصه شو او په لرګي ئې وواهو، په دې مهال خدای خر په خبرو راووست او وئې ویل: ما

څه کړي؟ ولې دې درې ځلې ووهلم؟ بلعام ورته وویل: د دې لپاره چې زه دې مسخره کړم ، کاش توره راسره وی چې ته مې همدلته وژلی وې!! خره ورته وویل: آیا تر دې د مخه مې کله هم داسې کار کړی؟ بلعام وویل: نه! په دې وخت کې خدای د بلعام سترګې پرانستې او هغه د خدای فرشته ولیده چې توره په لاس په لارې کې ولاړه ده! نو د هغې په وړاندې په سجده پرېوت، فرشتې ورته وویل: ولې دې دا خر درې واړې وواهو؟ زه راغلې یم چې ستا مانع شم، دا ځکه چې ستا دا سفر د تمرد له وجهې ده، دې خره درې واړې زه ولیدم او له ما ئې لار چپه کړه، که دا کار ئې نه وی کړی نو ته مې وژلې او هغه مې ژوندی پرېښود!!! بلعام اعتراف وکړ چې ما ګناه کړې، متوجه نه شوم چې تا زما لار نیولې، نو اوس که ته زما له تلو سره موافق نه یې بېرته خپل کور ته ستنېږم، فرشتې ورته وویل: له دوی سره ولاړ شه خو همغه کار به کوې چې زه ئې درته وایم،... پاچا ترې وپوښتل: ولې له لومړي پلاوي سره رانه غلې، آیا ګمان دې کاوو چې ښه شکرانه به درنه کړم؟ هغه ورته وویل: اوس راغلی یم، خو د څه ویلو توان نه لرم، څه چې خدای زما پر ژبه جاري کړي همغه به وایم!! ... پاچا دی له ځان سره د حصورت کلي ته بوت، هلته پاچا پسه او غویی قرباني کړ او له غوښې ئې څه بلعام او د پلاوي غړو ته ورکړه، سهار ئې دی له ځان سره د بموت غره ته وخېژاوو ، له هغه ځایه ئې د اسرائیلیانو یوه برخه لیدلی شوی، بلعام پاچا ته وویل: دلته د قربانۍ اووه ځایونه جوړ کړه او اوه پسونه او اووه غویې د قربانۍ لپاره حاضر کړه، پاچا همداسې وکړل، بیا ئې پاچا ته وویل: دلته د خپلو سوځېدونکو قربانیو په خوا کې ودرېږه، زه ځم چې وګورم خدای زما ملاقات ته راځي که نه، نو بلعام د یوې غونډۍ سر ته وخوت، بلعام خدای ته وویل: ما د قربانۍ اووه ځایونه او د هر یوه پر سر اووه پسونه او اووه غویې حاضر کړي، په دې وخت کې خدای د بلعام په لاس بالاق ته دا پیغام ولېږو:

بالاق پاچا زه له موآب نه دلته راوستم چې د اسرائیل قوم لعنت کړم،
زه څنګه هغه څوك لعنت کړم چې خدای نه دي لعنت کړي؟
زه ئې د ډبرې له سره ګورم، د لوړو په څېر دي، بې شماره بې حسابه
کاش دومره بختور وی چې د یوه اسرائیلي په توګه مړ شوی وی

کاش پای مې د اسرائیلیانو په څېر وی
پاچا ورته وویل: دا دې څه کار وکړ؟ تا خو د لعنت په ځای دوی ته برکت ورکړ!
ده ورته وویل: زه خو هغه څه وایم چې خدای ئې راباندې وایي!!
بیا ئې بل غره ته بوتلو، هلته ئې هم د قربانۍ اووه ځایونه جوړ کړل ... مخکنی بهیر تکرار شو او د ده له خولې اسرائیلیانو ته ښېرا ونه ختله،... بیا ئې درېیم غره ته بوتلو هلته ئې همغه کارونه وکړل، د اسرائیلیانو ډېره ستاینه ئې وکړه،... څلورمه وحي پرې نازل شوه... د عمالیقیانو او قینیانو چې له اسرائیلیانو سره جنګېدل، د دوی د ماتې او تباهۍ وړاندوینې ئې وکړې... بیا بلعام او پاچا خپل خپل ځای ته ستانه شول!!

دا خندوونکې قصه په نقد نه ارزي، جمله جمله ئې د خندا وړ ده، ډېر احمق انسان به ئې ومني، هغه څوك به ئې مني چې د بلعام خر ترې هوښیار وي!! څو خبرې ئې چې ټوکو ټکالو ته ورته دي بیا تکراروم:

- بلعام د خدای په اجازه خوځېدلی خو خدای ئې په روانېدو غصه شوی!!
- خر ئې فرشته ګوري او دی ئې له لیدو عاجز دی!!
- د فرشتې په لیدو سره خر لار بدلوي خو فرشته له خپله ځایه نه شي خوځېدی او مخه ئې نه شي نیولی!!
- فرشتې غوښتل بلعام ووژني خو خره ترې بچ کړ!!
- بیا ئې له وژلو تېره شوه او له پاچا سره ئې د تلو اجازه په دې شرط ورکړه چې همغه کار به کوي چې فرشته ئې ورته وایي او دا همغه خبره وه چې خدای د اجازې په وخت کې بلعام ته کړې وه!!
- پاچا پر دریو غرونو یوویشت د قربانۍ ځایونه جوړ او یو ویشت غویي او یوویشت پسونه ئې حلال کړل خو بلعام اسرائیلیانو ته د ښېرا په ځای دعا کوله!!
- دغه بلعام چې لرې لید ئې تر خپل خره هم لنډ وو او سترګې ئې تر هغه کمزورې، د دریو قومونو د راتلونکې په اړه وړاندوینې وکړې!! او بایبل وروسته لیکي چې دی په خپله لنډه موده وروسته ووژل شو!!

چا چې جهاد کړی وي حتماً به ئې ډېر بلعامان تر سترګو شوي وي، د دښمن

لپاره مجاهدينو ته ښېرا کوونکي، خو چې مجاهدين برلاسي شوي همدغو بلعامانو ورته ويلي: مونږ هلته په خوله ښېرا او په زړه کې دعا درته کوله!! د قرآن په الفاظو سره : (إنا کنا معکم: يقيناً چې مونږ د دښمن په خوا کې ستاسو ملګري وو)!!

انګريزانو هم د افغانستان د اشغال په وخت کې ډېر بلعامان د دوو سترو سره افغانستان ته راوستل، يو له عراقه او بل له هند نه، د موسی عليه السلام بلعام د غرونو پر سر د قربانۍ ځايونه جوړول او دوی د غرونو او غونډيو پر سر چل ګزي زيارتونه، هغوی هم د قربانۍ له ځايه ترصد کاوو او دوی هم له دې زيارتونو نه د ترصد لپاره کار اخيست!!

له مديانيانو نه انتقام

اعداد تر دې سرليك لاندې ليکي: خدای موسی ته وويل: له مديانيانو نه په دې خاطر انتقام واخلئ چې قوم ئې بت لمانځلو ته وهڅاوو، بيا به ته مړ... موسی له هرې قبيلې زر جنګيالي وغوښتل، دوولس زره جنګيالي ئې جنګ ته ولېږل، ... د مديانيانو ټول سړي ووژل شول، له پنځو پاچايانو او بلعام سره، .. د اسرائيليانو فوځ ټولې ښځې او ماشومان اسيران کړل، رمې او مالونه ئې تالان، ښارونه، کلي او کلاګانې ئې ورانې کړې، اسيران او غنايم ئې د موسی خوا ته راوړل، موسی د فوځ په افسرانو غصه شو چې ولې مو د دوی ښځې ژوندۍ پرېښې، دوی خو همغه خلك دي چې د بلعام نصيحتونه ئې ومنل، چې قوم ئې بت لمانځلو ته تيار کړ او زمونږ خلك ئې په بلا او مصيبت اخته کړل، نو ټول زامن او مېړونښې ښځې ووژنئ او يوازې پېغلې د ځان لپاره ژوندۍ پرېږدئ!!

دلته څو خبرې په پام کې ولرئ:

- د قرآن له وينا معلومېږي چې اسرائيليانو د موسی عليه السلام په ژوند کې جهاد نه دی کړی، کله چې ده جهاد ته رابللي دوی د رد ځواب ورکړی.
- د بايبل له نورو برخو هم معلومېږي چې دوی څلوېښت کاله په صحرا کې لالهانده ژوند کړی. بايبل ليکلي چې خدای لوړه کړې وه چې د اسرائيليانو دا نسل

به پرې نړۍ موعود ځمکې ته داخل شي.

- په دې اساس په يقين سره ويلی شو چې د اعداد دا قصه بې بنسټه او سراسر جعلي ده او د بايبل د مخکنيو ويناوو خلاف ده.
- څنګه ممکنه ده چې د موسی عليه السلام په څېر يو ستر پيغمبر به د زرهاوو ښځو او ماشومانو د وژلو فيصله کوي؟!!
- اعداد څو سطره وروسته ليکي چې ټول افسران موسی عليه السلام ته راغلل او وئې ويل: مونږ خپل ټول جنګيالي وشمېرل، له مونږ نه په دې جنګ کې يو کس هم نه دی وژل شوی!! دا خبره کافي ده چې ووايو دا قصه له ځانه جوړه شوې او حقيقت نه لري.
- د بايبل ليکونکی اسرائيليانو ته دا درس ورکوي چې د جنګ په دوران کې هم او له برلاسي وروسته به هم په هيڅا رحم نه کوئ، ټول نارينه، ماشومان او ښځې به وژنئ، يوازې پېغلې به ژوندۍ پرېږدئ، ښارونه او کلي به ورانوئ... ټول هغه کارونه درته جايز دي چې د موسی عليه السلام په وخت کې ستاسو فوځ له مديانيانو سره وکړل. اسرائيل چې نن له مظلومو فلسطينيانو سره څه کوي د دغې لارښوونې يوه بېلګه ده!!
- کوم بلعام چې د اعداد په وينا ئې نورو ته هره ښېرا او دعا منل کېده او د دريو قومونو د برخليك په اړه ئې وړاندوينې کړې وې، دلته ئې د موسی عليه السلام له قوله مشرك او بت لمانځونکی معرفي کوي!! او بيا وايي چې په خپله په دې جنګ کې ووژل شو!!

د اعداد کتاب په پای کې ټول مخکنی بحث په اختصار سره رااخلي او خلاصه ئې وړاندې کوي او بيا د موعود ځمکې حدود او د اسرائيليانو د هرې قبيلې برخه ټاکي او په همدې سره پای ته رسي.

ما د اعداد کتاب د بايبل په ټولو کتابونو کې تر ټولو مسخره، له تناقضاتو ډك او په خرافاتي خبرو لړلی کتاب وموند، خو ښايي د بايبل منونکو ته تر ټولو جالب او غوره کتاب همدا وي!!

تثنیه

د دې کتاب په مقدمه کې راغلي: دا د مقدس کتاب پنځم کتاب دی، هغه پېښې په کې لیکل شوې چې د اردن سیند غاړې ته د اسرائیلیانو له رارسېدو وروسته ئې لړی پیل شوې، دا مهال دوی په صحرا کې له څلوېښت کاله لالهانده ژوند وروسته د سیند دې غا ړې ته رارسېدلي او موعود سیمه د سیند آغاړې کې وه.... د کتاب نوم ئې د دې لپاره تثنیه ښودلی چې مخکنې احکام او مقررات دلته بیا تکرار شوي، ... د مقدمې په پای کې لیکي: د کتاب په آخري برخې کې راغلي چې موسی خپل ځای ناستی ټاکي تر څو موعود سیمې ته د اسرائیلیانو د تلو لار ښوونه وکړي !!

د حوریب د پرېښودو حکم

تر دې سر لیك لاندې یو ځل بیا د اسرائیلیانو د موعود ځمکې حدود په ګوته کېږي او لیکي: کله چې مونږ د حوریب په غره کې وو خدای مونږ ته وویل: ... یعني د مدیترانې ټوله ژۍ تر فرات پورې د لبنان په شمول ونیسئ... ما د دغې سیمې وعده ستاسو نیکونو ابراهیم، اسحاق او یعقوب ته ورکړې وه!!... ورپسې د کنعان د سیمې د څېړنې لپاره د پلاوي د لېږلو قصه بیا تکرارېږي، ... او دا خبره کوي چې موسی خپل قوم ته وویل: خدای د اسرائیلیانو په وجه پر ما هم غصه شو او راته وئې ویل: ته به موعود سیمې ته داخل نه شې، ستا په ځای به یوشع دا کار وکړي، ... بیا تېرې شوې خبرې په داسې بڼې کې تکراروي چې قوم ته د موسی علیه السلام

د وينا او خطاب نوم ورکوي، د همدې خطاب په ترڅ کې قصه بيا تکراروي، هغه لس مخکني احکام بيا بيانوي... د همدې لړۍ په ضمن کې د موسی عليه السلام له قوله اسرائيليانو ته خبرې کوي: کله چې خدای دغې سيمې ته ورسولئ... او هلته مېشت اووه قومونه ستاسو په لاس مغلوب شول، بايد ټول ووژنئ، ... په هيڅا ئې رحم مه کوئ، په بشپړه توګه ئې له منځه يوسئ، ... مه پرېږدئ چې ستاسو زامن د دوی لونې په نکاح کړي...د قربانۍ ځايونه ئې وروران کړئ، مجسمې ئې ورماتې کړئ، بتان ئې وروسوځوئ!!!

په دې کتاب کې دا هم ويل شوي چې د پلار له ميراثه به مشر زوی ته دوه برخې او کشر ته يوه برخه ورکول کېږي!! خو دا نه وايي چې ولې؟ د څه لپاره او د کوم معقول دليل له مخې بايد دا توپير وشي، د عقل او عدل تقاضا خو دا ده چې د زامنو برخې برابرې وي او که توپير ضروري وي نو په کار خو دا ده چې کشر ته تر مشر زياته توجه وشي، مشر د کشر په نسبت هم د زور او ځواک له مخې او هم د ژوند د تجربو له مخې په خپلو پښو ولاړ او په ځان بسيا وي، کشر لا دغه حد ته نه وي رسېدلی!! اسلام خو د زامنو برخې برابرې ګڼي او لور ته په داسې حال کې د زوی نيمه برخه ټاکي چې د پلار په کور کې ئې نفقه د پلار په غاړه او د مېړه په کور کې ئې د مېړه په غاړه وي او پر دې سربېره له خپل مېړه نه د خپلې خوښې مهر ترلاسه کوي.

د ازدواج احکام

تثنيه دلته ليکي: که کوم سړی يوه پېغله په نکاح کړي، بيا ئې خوښه نه شي او په دې ئې تورنه کړي چې خپل پېغلتوب ئې نه دی ساتلی او باکره نه وه، په لومړۍ شپه راته معلومه شوه چې دا باکره نه وه، نو د نجلۍ مور او پلار بايد داسې مدرک وړاندې کړي چې د نجلۍ پېغلتوب او باکره والی ثابت کړي، د سپين ږيرو په مخکې به هغه ټوټه وغوړوي... قاضيان به ئې وګوري که ترې ثابته شوه چې سړي دروغ ويلي نو په درو به ئې ووهي او سل مثقاله سپين زر به د جريمې په توګه د نجلۍ پلار ته ورکړي...او دا به د تل لپاره د ده په نکاح کې پاتې کېږي او د

طلاقولو حق به ئې نه لري!! خو که ادعا ئې سمه وخته نو سپين ږيري دې دا نجلۍ د پلار کره بوځي او د ښار سړي دې دا رجم کړي!! که کوم نارينه د کومې مېړونۍ ښځې سره د زنا په حالت کې وليدی شو، دواړه بايد ووژل شي!! که کومه مېړونۍ نجلۍ د کوم سړي لخوا اختطاف شوه، دواړه بايد له ښاره بهر رجم شي، نجلۍ د دې لپاره چې د اختطاف په مهال ئې چيغې نه وې وهلې!! خو که دا کار له ښاره بهر وشي بيا نو نجلۍ داسې جرم نه دی کړی چې د وژلو وړ وي، ځکه چا ئې مرسته نه شوی کولی!!

څو پوښتنې لرو:

- کومه ټوټه د نجلۍ پېغلتوب ثابتولی شي؟ او قاضي به څنګه د داسې يوې ټوټې له مخې پرېکړه کوي چې په وينو لړلې ده؟ څنګه به معلوموي چې دا د چا وينې او د کوم وخت دي؟ مېړه ته دا ډېره آسانه ده چې پرې نږدي ښځې ته داسې ټوټه په لاس ورشي.
- ولې به سل مثقاله سره زر د نجلۍ پلار ته ورکوي؟ دلته خو د نجلۍ سپکاوی شوی او دا معاوضه بايد دې ته ورکړی شي نه پلار ته ئې؟
- د زنا په اړه د يوه کس ادعا څنګه د منلو وړ ګڼل کېدی شي؟ قاضي به د ده کومو الفاظو ته اعتبار ورکوي؟ اصولاً خو بايد له مدعي نه وغوښتلی شی چې د خپلې ادعا د اثبات لپاره شواهد او دلايل وړاندې کړي، نه دا چې مدعی عليه له ځانه د دفاع په خاطر د مدارکو او شواهدو په وړاندې کولو مکلف شي، بايبل ولې له يوې خوا مېړه ته د دې فرصت په لاس ورکوي چې که ئې خپله ښځه خوښه نه شوه نو په نه پېغلتوب ئې تورنه کړي او له بلې خوا د قاضي په وړاندې د دلايلو او مدارکو په وړاندې کولو ئې هم نه مکلف کوي او دا ترې نه غواړي چې خپله ادعا ثابته کړه؟!!
- که په ښار کې اختطاف شوې نجلۍ ووايي چې ما چيغې ووهلې خو څوک مې مرستې ته رانه غی، بيا څنګه؟ او که په صحرا کې اختطاف شوې چيغې نه وي وهلې نو څنګه؟
- مونږ دې ته حيران يو چې د ښځو په حق کې له دومره بې انصافي او ظلم سره

سره د بايبل منونکي په کومه خوله او کومو سترګو د ښځو د حقوقو خبره کوي، بايبل خو په ټولو مواردو کې د ښځې حقوق تر پښو لاندې کړې او هغې ته ئې په سپکه سترګه کتلي، د بايبل منونکي دې مونږ ته د خپل سپېځلي کتاب يوه جمله داسې راوښيي چې ښځې ته ئې په درنه سترګه کتلي وي او له نارينه سره ئې برابر حقوق ورکړي وي!! عجيبه ده چې دوی پر اسلام اعتراض کوي په داسې حال کې چې اسلام ښځې ته تر نارينه زيات حقوق ورکړي.

راشئ قرآن ته غوږ شئ چې په داسې مواردو کې څومره دقيقې لارښوونې لري:

- که چا خپله مېرمن په زنا تورنه کړه يا به ځلور شاهدان وړاندې کوي او يا به ځلور ځلې لوړه کوي چې رښتيا وايي او په پنځم ځل به وايي: که مې درواغ ويلي وي د الله تعالى لعنت دې پر ما وي، خو که ښځې په همداسې قسمونو او لعنت سره د ده خبره دروغجنه وبالله نو ښځه برئ او پاك لمنه ګڼل کېږي. خو که له مېړه نه پرته بل څوك کومه ښځه په زنا تورنه کړي نو يا به ځلور شاهدان وړاندې کوي او يا به په درو وهل کېږي، درواغجن او فاسق به ګڼل کېږي او له دې وروسته به ئې شهادت په هيڅ مورد کې د منلو وړ نه وي.
- که چا په لومړۍ شپه او له مجامعت نه مخکې خپله مېرمن طلاق کړه، که ئې مهر ټاکل شوی وي نو نيمايي مهر به ښځې ته ورکوي او که له مجامعت نه وروسته ئې طلاق کړه بشپړ مهر به ورکوي. که ئې مهر نه وو ټاکل شوی، نو د خپل وس او توان مطابق به مناسبه متاع او جامه ورکوي. قرآن د همدې لپاره د مهر حق ښځې ته ورکړی چې مېړه ئې په ناروا او د دې لپاره طلاق نه کړي چې تر دې ئې بله ښايسته موندلې، يا ئې زړه تري تور شوی په بلې ئې بدلول غواړي، مهر ئې د ښځې په موافقې پورې مربوط کړی، ثابت حد ئې نه دی ورته ټاکلی، دا مهر د دې راتلونکې تضمينوي، د دې ترڅنګ قرآن د زور او تپل شوې نکاح خبره نه کوي او له مېړه نه د طلاق حق نه سلبوي، دا کار د ګټې په ځای تاوان لري او کورنۍ له تلپاتې کړاوونو، شخړو او ستونزو سره مخامخ کوي. که کوم مېړه خپله مېرمن په زنا تورنه کړي، څنګه به ئې د قاضي په امر له ځان سره ساتي او څنګه به دا مېرمن داسې مېړه ته زړه ورکوي او له هغه سره به ښه او ډاډمن ژوند کوي. د بې باورۍ او بې اعتمادۍ

په صورت کې خو تر ټولو مناسبه چاره دا ده چې قاضي د طلاق پرېکړه وکړي نه دا چې د زور ملګرتیا په دواړو وتپي. د قرآن الفاظ دا دي:

£ðqëÑBr ÆÖƒÙ £ß¾ {qÊÙø? ¤¼ £ðq¬ J? ß¾ $B ä$ ¡ Ï¾$ãÞÛ bÎ ßBøæ y$Zã_ ¥v

ÇÌÏÈ ûüÏÅé«ß'?ã $)m Å rêêJß¾ $ð»GB ¼ç‰% ÎÏÞGß¾'?ãr ¼ç‰% ÆÅqß¾'?ã

wÎ ëÊ •ù $B ß ó Ïù ÆÖƒÙ £Ì; ÓÊ •ù ß¾r £ðq¬ J? bÌ È¾ `Ï £ðqGÞÛ bÎr

¥r 3" qÞ¿Ï ÛU •ù {ãè? bÌr Ç¾3Ï¾$ã‰Þã ¾Á¾‰<Î " Ï¾$(qãè? ¤¼ šc qãè? bÌ

البقرة: ٢٣٢-٢٣٧ ÇÌÈÎ•Á / bqèÈ? $JÎ ©$Þ} ß¾Z</ ÜÒÏß¾(ê¡ Y?

په دې کې هم په تاسو څه الزام او ګناه نه شته چې ښځې له نږدې والی نه یا دوی ته د کوم مهر له ټاکلو نه د مخه طلاق کړئ، خو څه مال متاع ورکړئ، په توانمن د خپل توان په اندازه او په نادار د خپل وس په اندازه، مناسبه متاع په غوره توګه، دا یو حق دی پر محسنینو. او که مو له نږدې والي د مخه هغه وخت طلاقې کړې چې کوم مهر مو ورته ټاکلی وي نو د دې مهر نیمایي دی، مګر دا چې ښځه ترې تېره شي او یا هغه کس تېر شي چې د نکاح غوټه ئې په لاس کې ده او که عفو وکړئ، دا تقوی ته نږدې ده او په خپلو کې فضل او احسان مه هېروئ، بې شکه چې الله ستاسو د کړنو ښه لیدونکی دی.

که له نږدې والي او صحیحه خلوت نه د مخه په هغه وخت کې ښځې طلاقې کړئ چې لا مو مهرنه دی ورته ټاکلی، نو په دې صورت کې نه کوم مکلفیت درپه غاړه دی او نه دا د ګناه کار دی، خو دغو ښځو ته د خپل وس او توان په اندازه څه ورکړئ، په دې سره به د دواړو کورنیو ترمنځ د تاو تریخوالي مخه نیول شوې وي او له بلې خوا به د هغې ښځې تسلي شوې وي، خو که مهر مو ورته ټاکلی وو، نو بیا د دغه ټاکلي مهر نیمایي درباندې لازم ده، مګر دا چې ښځه ترې تېره شي او یا دا چې نارینه پاتې نیمایي هم ورکړي، همدغه یو بل ته عفو، له خپل حق نه بل ته تېرېدل او فضل او احسان کول درته غوره دی

- قرآن نه د نجلیٰ پلار او مور په دې مکلف کوي چې د خپلې لور د پېغلتوب ثابتولو لپاره کومه ټوټه وړاندې کړي او نه مېړه په دې مکلف کوي چې د نجلیٰ پلار ته جریمه ورکړي او همدا مېرمن حتماً او په نه زړه له ځان سره وساتي.

د تثنیې کتاب په هغه سرود پای ته رسي چې موسی علیه السلام ته ئې منسوب کړی او بیا په پای کې د موسی علیه السلام د وفات یادونه کوي

یوشع

د دې کتاب په مقدمه کې لولو: یوشع د موسی مرستیال وو چې د اسرائیلیانو په څلوېښت کلن صحرایي دوران کې ئې د لښکر مشري په غاړه وه او د موسی له مرګه وروسته د اسرائیلو د قوم مشر شو تر څو ئې سپېځلي سیمې ته لارښوونه وکړي. په دې کتاب کې د اسرائیلیانو په هغو جګړو پورې اړوند مطالب راغلي چې دوي د کنعان له خلکو سره درلودلې او د مفتوحه ځمکو د وېش له څرنګوالي سره اړه لري.

یوشع اریحا ته جاسوسان لېږي

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: یوشع دوه جاسوسان د اردون سیند آغاړې ته ولېږل تر څو ... د اریحا وضعیت معلوم کړي...کله چې هلته ورسېدل نو د شپې تېرولو لپاره د راحاب په نامه د یوې فاحشې کور ته ولاړل، په همدې شپه د اریحا پاچا ته خبر ورسېدو چې څو اسرائیلي جاسوسان ښار ته رانوتلي، ... راحاب ته ئې پیغام ولېږو چې ستا مېلمانه جاسوسان دي مونږ ته ئې وسپاره...هغې په داسې حال کې چې دوی ئې د بام په سر تر بوټو لاندې پټ کړي وو ځواب ورکړ: زما کره راغلل، ومې نه پېژندل ... ماښام مخکې له دې چې د ښار دروازې وتړل شي زما له کوره ووتل، نه پوهېږم چېرې ولاړل...راحاب د شپې دواړو ته ورغله او ورته وئې ویل: زه شك نه لرم چې خدای به زمونږ هېواد تاسو ته په لاس درکړي...اوس له تاسو نه

غواړم چې د خپل خدای په نامه له ما سره ژمنه وکړئ چې که تاسو ښار ونیولو د دې مرستې په بدل کې به ما ، زما پلار، مور، خویندې، ورونه او د دوی کورنۍ له وژلو ساتئ، یوه نښه به هم راکوئ...دوی ورسره ژمنه وکړه...د راحاب کور له حصار سره جوخت وو...دواړه ځې د پړې په ذریعه له کړکۍ لاندې کوز کړل او ورته وئې ویل: درې ورځې په غره کې تېرې کړئ، بیا په خپله مخه ولاړ شئ... دوی ورته وویل: کله چې مونږ په دې ښار حمله کوله ته دې ټوله کورنۍ په خپل کور کې راغونډه کړه او دا سور پړی پر کړکۍ ځوړند کړه....دوی د یوشع خوا ته ورغلل...اطمئنان ئې ورکړ چې دا سیمه به زمونږ په لاس فتح کېږي ځکه چې خلك ئې سخت له مونږ وېرېږي... سبا د اسرائیلیانو لښکر وخوځېدو... ورته امر شوی وو چې کاهنان به ترمخ د عهد صندوق وړي او تاسو به یو کیلومتر تر دوی وروسته وئ، یوشع د خدای له حکمه سره سم دوی ته وویل: د اردون سیند په غاړه تم شئ... نن به وګورئ چې ژوندی خدای ستاسو په منځ کې دی...ټوله سیمه به ستاسو په لاس کې پرېږدي... کله چې د کاهنانو پښې اوبو ته ورسېدې اوبه به ودرېږي...همداسې وشول... اسرائیلیان له روده تېر شول...کاهنان تر هغه د رود په منځ کې ولاړ وو چې ټول اسرائیلیان تېر شول...کله چې کاهنان له سینده ووتل د اوبو بهیر بېرته د مخکې په څېر پیل شو... په دې وخت کې خدای یوشع ته وویل: د اسرائیلیانو ټول سړي او هلکان دې ختنه (سنت) شي...د دې کار وجه دا وه چې په مصر کې ختنه شوي اسرائیلیان مړه شوي وو او په دې څلوېښتو کلونو کې زېږېدلي اسرائیلیان نه وو ختنه شوي، نو ځکه دا حکم ورته وشو!!!... همدلته یوشع یو کس ولید چې توره ئې په لاس کې وه، پوښتنه ئې ترې وکړه: دوست یې که دښمن؟ هغه ورته وویل: زه د خدای د لښکر مشر یم!! یوشع ورته سجده وکړه... هغه ورته وویل: څپلۍ دې وباسه چې دا ځای سپېځلی دی!! هغه همداسې وکړل...خدای یوشع ته وفرمایل: ټول لښکر به شپږ ورځې او هره ورځ تر ښار راګرځي، اووه کاهنان چې اووه شپېلۍ به ورسره وي، د عهد صندوق به د دوی مخې ته وړي... په اوومه ورځ دې اووه ځلې راوځرخي، په داسې حال کې چې کاهنان به شپېلۍ وهي...کله چې تاسو د شپېلۍ اوچت غږ واورېدو، ټول په لوړ غږ ناري کړئ تر څو د حصار دېوال رانسکور شي، بیا نو پر ښار له څلورو

خواوو برید وکړئ... همداسې وشول... یوشع لښکر ته وویل: دا ښار او هر څه چې په کې دي حرام دي...په بشپړه توګه ئې وران کړئ...یوازې راحاب فاحشه او څوك چې د دې په کور کې وي ژوندي پرېږدئ... نو همداسې ئې وکړل...نر، ښځه، زوړ، ځوان او څاروي ئې ووژل...یوازې راحاب او خپلوان ئې ژوندي پاتې شول...)

دلته څو پوښتنې لرو:

- آیا هغه دین ته د یوه الهي دین په سترګه کتلی شو چې ختنه نه کول ورته ستره ګناه برېښي خو د زرهاوو انسانانو، ښځو، ماشومانو، بوډاګانو او د دوی د څارویو وژل ورته د ثواب کار برېښي؟
- آیا ختنه نه کول ستره ګناه ده که د یوې فاحشې په کور کې شپه تېرول؟
- آیا خدای په دې راضي کېږي چې د یوه لوی ښار ټول انسانان او څاروي دې ووژل شي خو یوه فاحشه او د دې کورنۍ دې ژوندۍ پرېښودی شي؟
- له دې نه خو معلومېږي چې اسرائیلیانو په تېرو څلوېښتو کلونو کې خپل زامن نه سنتول، موسی او هارون علیهما السلام دا حالت څنګه زغملو او د دې سترې ګناه په مقابل کې ئې څنګه سکوت کاوو؟!!
- که ختنه نه کول هومره ستره ګناه وي چې د هغه په وجه اسرائیلیان په څلوېښتو کلونو کې د خدای له تائید نه محروم وو، نو څنګه دغو ناسنت شوو ته د اردون سیند پرانیستی شو؟!!
- که د عهد په صندوق کې دومره کمال وو چې سیند ورته پرانستل کېدو او د دښمن حصارونه ئې رنګول نو دا ولې د دې صندوق په شته والي کې دوی څلوېښت کاله د ذلت او سپکاوي ژوند تېراوو؟ دا صندوق اوس هم د اسرائیلیانو په لاس کې دی، ولې ئې د هغه لوی اسرائیل د جوړولو لپاره نه کاروي چې بایبل ئې وعده ورکړې؟ کوم صندوق چې په خپله او د بل له مرستې پرته یو سانتي متر له خپله ځایه نه شي خوځېدی، نور ئې په شا وړي، څنګه کولی شي داسې ستر ستر کارونه وکړي؟!!
- که له سیند نه تېرېدل یوازې په هغه صورت کې ممکن وو چې اوبه ئې ودرېږي نو هغه دوه جاسوسان څنګه توانېدلي وو چې تېر راتېر شي؟ له دې نه خو

معلومېږي چې له سيند نه تېرېدل نه محال او نه ګران کار وو او نه ئې د اوبو ودرولو لپاره د عهد صندوق اعجاز ته اړتيا وه!! بايبل وروسته څو ځله ليکي چې دا او هغه لښکر له دې سينده واوښت، د جدعون درې سوه ملګري هم او د اسرائيليانو د دښمن؛ مديانيانو فوځ هم له دې سيند نه د عهد صندوق له مرستې پرته تېر شوي.

• د سپېځلو توکيو په نامه داسې جعلي صندوقونه او هغوی ته په درواغو کرامات منسوبول په ټولو جاهلو قومونو کې شته، له چا سره سپېځلې ډبرې، له چا سره سپېځلې جنډې، له چا سره سپېځلې جامې، له چا سره سپېځلې مجسمې او ... هر يو دښمن پرې ماتوي او خپل مراد پرې تر لاسه کوي!! د احد په جنګ کې د قريشو فوځ درې زره او د مسلمانانو شمېر اووه سوه وو، خو دوی خپله بريا د هبل او عزا په طفيل ګڼله او د هبل او عزا مجاورانو دا بريا د دغو بتانو کرامت ته منسوبوله!!

د عخان ګناه

بايبل تر دې سرليك لاندې ليکي: ... خو اسرائيليانو ګناه وکړه... يوه کس د عخان په نامه د غنيمت له اموالو څه پټ کړي وو... او خدای د دغه کار په سبب پر ټولو اسرائيليانو غصه شو...يوشع د عای ښار د نيولو لپاره درې زره کسان ولېږل...خو دوی ماتې وخوړه او شپږ دېرش کسان ئې ووژل شوو...د اسرائيليانو لښکر له دې پېښې سخت ووېرېدل او خپله روحيه ئې له لاسه ورکړه...يوشع او نورو مشرانو له ويره خپلې جامې څيرې کړې،... يوشع خدای ته شکايت وکړ چې ولې دې مونږ دلته راوستو تر څو د اموريانو په لاس ووژل شو؟...خدای ورته وويل: پاڅه، ولې داسې په خاورو پروت يې؟!!... اسرائيليانو خيانت کړی...د غنيمت مال ئې پټ کړی...که دا له منځه يو نه سي نو زه به نور له تاسو سره نه وم...سبا ټول زما په وړاندې حاضر شئ چې زه ګناهګار در معرفي کړم...قوم قوم، قبيله قبيله او کورنۍ کورنۍ دې زما مخ ته تېرې شي تر څو هغه کس دروښيم چې غنيمت ئې پټ کړی... خدای هغه قوم، قبيله او کورنۍ او په دوی پورې مربوط هغه مجرم معرفي کړ، د

ده له خیمې د غنیمت پټ کړی مال ترلاسه شو... اسرائیلیانو دی او کورنۍ ئې رجم کړل او بیا ئې وسوځول... او د ډبرو څلی ئې پرې جوړ کړ!!!

څو پوښتنې لرو:

- آیا ستاسو خدای د یوه کس په خاطر ټول قوم ته سزا ورکوي؟ هغه قوم ته چې نه په ګناه کې ورسره شریك دی او نه ترې خبر؟ آیا دا لوی ظلم نه دی؟
- آیا هغه قوم او مشر ئې ډېر بې غیرته او جبون قوم او مشر نه دی چې د شپږ دېرش کسانو په مرګ دومره وارخطا کېږي، خپل ګرېوانونه څیري او له خپل خدایه شکایت کوي؟ مګر کېدی شي یو پیغمبر داسې وي؟
- آیا عقل او عدل د دې اجازه ورکوي چې د غنیمت له مال نه څه پټول داسې لوی جرم وګڼلی شي چې په سبب ئې مجرم او د ده کورنۍ رجم او وسوځول شي؟!! د بایبل پلویان خو نن په دې اعتراض کوي چې اسلام ولې د غله لاس قطع کول جائز کړي، خو په خپله د معمولي غنیمت پټولو په وجه د یوه جنګیالي سوځول او رجم کول جائز ګڼي!!
- دا خو عجیب خدای دی چې د غله د معرفي کولو لپاره به ټول خلك، صف صف، قبیله قبیله د ده تر مخ تېرېږي چې غل وپېژني او ترې راوئې باسي!!

د عای ښار فتح

بایبل دلته لیکي: خدای یوشع ته وویل: وېره پرېږده، پاڅه، ټول لښکر د عای په لوري درسره روان کړه... زه به د عای پاچا درته تسلیم کړم... له دوی سره همغه څه وکړه چې د اریحا له پاچا او خلکو سره دې وکړل...یوشع دېرش زره زړه ور جنګیالي غوره کړل او ورته وئې ویل: په شپه کې ځان ښار ته نږدې ورسوئ، هملته کمین ونیسئ... او د حملې لپاره چمتو اوسئ...زه به له خپلو جنګیالیو سره ښار ته نږدې ورشم... د دښمن جنګیالي به د مخکې په څېر زمونږ د مقابلې لپاره راووځي... مونږ به تر شا شو... دوی به ګمان وکړي چې د مخکې په څېر تښتو... مونږ به تعقیب کړي... له ښاره به لرې شي... په دې وخت کې تاسو پر ښار حمله وکړئ... او ښار وسوځوئ... دا د خدای امر دی!! همداسې وشول... په کمین کې ناست اسرائیلیان

ښار ته ننوتل... اور ئې ورواچاوو... د عای پاچا چې له ټول فوځ سره د یوشع په تعقیب پسې وتلی وو... تر شا ئې وکتل وئې لیدل چې ښار د اور په لمبو کې سوځي... او له دواړو خواوو تر برید لاندې راغلل او ټول ووژل شول...د ښار د اوسېدونکو شمېر دوولس زره وو او ټول ووژل شول... د عای پاچا ژوندی په لاس ورغلی وو او یوشع په دار کړ، مازدیګر ئې له داره راکوز کړ او د ښار په دروازه کې ئې واچاوو او د ډبرو ډېران ئې پرې جوړ کړ!!

څو خبرو ته پام وکړئ:

- د بایبل له نظره هم د اسیر وژل جائز دي او هم د مفتوحه سیمې د ماشومانو، ښځو او بوډاګانو وژل او هم د ښارونو ورانول او سوځول، هغه هم له فتح کولو وروسته!! خو اسلام نه د اسیر وژل جائز ګڼي او نه د ماشومانو، ښځو او بوډاګانو وژل، نه د ونو قطع کول او د فصلونو سوځول او نه د عبادت ځایونو ورانول او ړنګول او نه د دښمن د مړو سپکول...
- بایبل ولې دا ځل دا لویه بریا د عهد د صندوق کرامت او د کاهنانو د دعا نتیجه نه ګڼي او د یوشع د جنګي تدبیر نتیجه ئې ګڼي؟!! له دې نه خو معلومېږي چې یوشع یو مدبر نظامي مشر او زیرک قائد او د جنګ په تکتیکونو پوه وو، په خپله ئې عملاً په جنګ کې برخه اخیستله!! فتوحات ئې د صندوق په طفیل نه بلکې د خپل ایمان او تورې په برکت په برخه کېدل!!
- له ماتې خوړلي دښمن سره له مروت او مېړانې لرې چلند او د هغه ښځې او ماشومان وژل، د اتلانو کار نه بلکې د ذلیلو او رذیلو فاتحانو کار وي!! څنګه ومنو چې یوشع علیه السلام به داسې سپک کار ته ملا ترلې وي؟!!

لمر له حرکته ودرېږي

بایبل تر دې سرلیک لاندې لیکي: د اورشلیم پاچا ادوني صَدَق د عای او اریحا د سقوط او د دوی د پاچایانو له وژل کېدو خبر شو... دی او خلك ئې ډېر ووېرېدل...نو د شا او خوا پاچایانو ته ئې احوال ولېږو چې زما مرسته وکړئ چې جبعون ونیسم... ځکه چې خلکو ئې له اسرائیلیانو سره روغه جوړه کړې... پنځو

پاچایانو د ده مرسته وکړه...د جبعون مشران یوشع ته ورغلل او له ده ئې وغوښتل چې د دښمن په مقابل کې ئې مرسته وکړي... یوشع خپل فوځ هغې سیمې ته وخوځاوو... په شپه کې ئې ځان دښمن ته ورساوو... دښمن وارخطا شو... اسرائیلیانو د دوی ډېر کسان ووژل...او نور ئې پسې واخیستل...کله چې دښمن د بیت حورون ځورې ته ورسېدو خدای له آسمانه درنه ژلې پرې وورولە... دومره خلك دلته ووژل شول چې د اسرائیلیانو په لاس تر وژل شوو ئې شمېر زیات وو...په همدې مهال یوشع خدای ته دعا وکړه او وئې ویل: اې لمره! د جبعون پر سر او اې سپوږمۍ د ایلون پر سر له خوځېدو ودرېږه!!... لمر سپوږمۍ له حرکته ودرېدل تر څو اسرائیلیان دښمن تباه کړي!!نو لمر ټوله ورځ د آسمان په نیمایي کې ولاړ وو... د دې پېښې نظیر نه مخکې لیدل شوی او نه به وروسته ولیدل شي!!... پنځه پاچایان په یوه غار کې پټ شول... یوشع خبر شو ، امر ئې وکړ چې د غار خوله په لویې ډبرې بنده کړئ او څو ساتونکي پرې وګمارئ....تاسو دښمن تعقیب کړئ... له لږ کسانو پرته ټول ئې ووژل... بیا ئې دا پاچایان له غاره راوایستل... یوشع ټول اسرائیلیان راغونډ کړل... بیا ئې د قوم مشرانو ته وویل: د دغو پاچایانو پر څټ پښه کېږدئ او پرې تېر شئ... بیا ئې په خپلې توري ټول ووژل...او بیا ئې تر مازدیګره پر دار ځوړند پرېښودل... او بیا ئې په هماغه غار کې کېښودل او خوله ئې وربنده کړه... او دا غار تراوسه هماغسې پاتې دی!!

د دې وینا څو برخو ته لږ ځیر شئ:

- په ژلې دومره خلك ووژل شول چې په جنګ کې نه وو وژل شوي!! بایبل نه دي لیکلي چې په دې ژلې کې له اسرائیلیانو نه څومره کسان ووژل شول، دوی خو ورنږدې او ورپسې ول، که ئې لیکلي وی چې ژلې به یوازې پر دښمن راپرېوتە او اسرائیلیان به ترې خوندي وو نو د بایبل منونکو ته به ئې قصه لا ډېره خونده وره او حیرانونکې وه!!
- یوشع لمر او سپوږمۍ ته وویل چې ځای په ځای ودرېږئ او همداسې وشول او دا کار نه تر دې د مخه شوی او نه به وروسته وشي!! بایبل خپله دا خبره څو صفحې وروسته بېرته اخلي او د یوه بل نبي الیشع په اړه لیکي چې هغه هم د پاچا لپاره نه

یوازې لمر ودرولو بلکې لس ساعته ئې شا ته بوت!! پوښتنه کوو چې د بایبل کومه خبره رښتیا ده؟ حقیقت دا دی چې په دې دواړو کې ئې یوه هم رښتیا نه ده، نه په دې ورځ لمر ودریدلی نه تر دې د مخه او نه تر دې وروسته!! خدای د لمر او سپوږمۍ واګې چا ته نه سپاري او د داسې وړو خبرو لپاره د ستر عالم په نظم کې تبدیلي نه راولي، د بایبل لیکونکی په دې نه پوهېږي چې که لمر او سپوږمۍ یوه ثانیه توقف وکړي نو د عالم ټول موجود نظم متلاشي کېږي!! د بایبل لیکونکی دې ته هم نه دی متوجه چې سپوږمۍ په ټکنده غرمه کې په آسمان کې څه کول او ودرېدل ئې اسرائیلیانو ته څه ګټه رسوله؟!!

- دا پاچایان څنګه ټول په یوه غار کې یوازې راغونډ شوي وو، نه ورسره خپل فوځ وو او نه ساتونکي!! او څنګه ئې په ړوند ړوند سترګو د یوشع جنګیالیو ته کتل چې د غار خوله بندوي!! آیا له بایبل نه پرته بل چا او د تاریخ کوم بل کتاب هم دا خبره کړې؟ کوم بې عقله انسان به دا خبره ومني چې د پنځو ملکونو پاچایان له خپلو لښکرو لرې په یوه غره کې راغونډ او په یوه غار کې پټ شي، پاچایان خو اکثراً په جنګونو کې له برخې اخیستلو ډډه کوي، که برخه اخلي نو د فوځ تر شا په داسې خوندي ځای کې ولاړ او د جنګ تماشا کوي چې د ماتې په صورت کې په آسانۍ ځان وباسي!!
- څنګه ومنو چې یوشع علیه السلام به له اسیرانو سره داسې له مروت او مېرانې لرې سلوک کړی وي؟!!

له دې وروسته بایبل د ګڼ شمېر ښارونو نومونه اخلي (مقیده، لبنه، لاخیش، جازر، عجلون، حبرون، دبیر،) او لیکي چې دا ټول فتح شول، ټول اوسېدونکي ئې د اریحا په څېر له تېغه تېر شول او هیڅوک ئې ژوندی پرې نه ښود!! له قادش برنیغ نه تر غزه پورې او له جوشن نه تر جبعون پورې ئې عام وژنه وکړه!! ... بیا د شمال ټول پاچایان د دوی په ضد متحد شول... خپل فوځونه ئې د دوی مقابلې ته راوایستل ... ټولو ماتې وخوړه او ټول ووژل شول...داسې چې یو نفر هم ترې ژوندی پاتې نه شو... خدای دوی ته ویلي وو چې د آسونو پلې ئې ورپرې کړئ نو دوی هم دښمن ته له ماتې ورکولو وروسته د ټولو آسونو پلې قطع کړې او جنګي ګاډی ئې

وسوځولې!! بيا ئې پر حاصور او له هغه وروسته د ماتې خوړلو پاچايانو په ښارونو حمله وکړه او د هغوی ټول اوسېدونکي ئې ووژل...د حاصور ښار ئې وسوځاوو خو نور ښارونه ئې ونه سوځول... يوشع دا ټوله پراخه سيمه د اسرائيليانو په مختلفو قبيلو ووېشله..

دلته څو پوښتنې راولاړېږي:

- که څوك په جنګونو کې اتم بم استعمال کړي بيا هم داسې نه وايي چې د دښمن ټول خلك ووژل شول او يو کس هم ژوندی پاتې نه شو، په پلې جنګونو کې چې د دواړو خواوو په لاس کې يوازې تورې او نېزې وي څنګه دا خبره د منلو ده چې ټول ووژل شول او يو کس ترې ژوندی پاتې نه شو؟!! آيا ممکن ده چې يو سپېځلی کتاب داسې له مبالغې ډکه او غلطه خبره وکړي؟!
- آيا ممکنه ده چې يو هوښيار جنګي سالار داسې لويه غلطي وکړي چې په لاس ورغلي جنګي وسايل له منځه يوسي او د آسونو پلې قطع کړي؟
- د بايبل ليکونکي ته وايو که اسرائيليان په جنګ کې ماتې وخوري او همدا کار ورسره وشي، دښمن د دوی ټول نر ښځه او ماشومان ووژني، دا درته جائز ښکاري که ناجائز، د لوی ظلم په سترګه ورته ګوري که د جنګ طبيعت او تقاضا؟!!
- ما ته د بايبل له لوستلو وروسته معلومه شوه چې پيغمبر عليه السلام ولې د مدينې له يهودانو سره هغه معامله وکړه، اوس پوهېږم چې دوی تر دې د لازيات سزا مستحق ول، څوك چې د خپل دښمن د نر، ښځې، ووړ، زوړ، په عام وژنې د يوې ديني او مذهبي عقيدې په توګه باور لري او تل ئې له خپلو دښمنانو سره همداسې کړي وي، له دوی سره بالمثله معامله کول د عقل او عدل تقاضا ده، خو پيغمبر عليه السلام هغه ورسره ونه کړل چې د دوی بايبل ئې جائز ګڼي، اوس د جرمني نازيان راته ډېر بې رحمه او سخت زړې نه معلومېږي او د اسرائيليانو عام وژنه ئې راته تر هغو عام وژنو لږ معلومېږي چې د اسرائيليانو په لاس تر سره شوې او بايبل ئې په ډېر افتخار سره يادوي او هغه د الله تعالی د حکم او رضا مطابق ګڼي!!

قاضيان

د دې کتاب په مقدمه کې لولو: دا کتاب د اسرائيليانو د هغه ۳۵۰ کلن تاريخ پېښې بيانوي چې د شائول له پاچايي مخکې رامنځ ته شوې، په دې مودې کې چې کومو مشرانو د اسرائيليانو مشري کوله د قاضي په نامه به يادېدو نو ځکه د دې کتاب نوم قاضيان دی.... کله چې به اسرائيليان د دښمنانو تر برید لاندې راغلل له خدای نه به ئې مرسته وغوښتله او هغه به يو مشر ورته وټاکو... ترڅو د دوی لارښوونه وکړي او دښمن ته ئې ماتې ورکړي... د مشر له مرګه وروسته به دوی بيا د ګناه لوري ته مخه کړه...کله چې به دوی د خدای له عبادته لاس واخيست نو سخت ظالمان به تر ې جوړ شول او د نورو قومونو په څېر به ئې شرارتونه کول،... په خپلو منځونو کې به جنګېدل... خو خدای هيڅ ګناه بې سزا نه پرېږدي...!!!

د مقدمې په اړه څو پوښتنې لرو: له عبادت نه ستا مراد څه دی؟ چا ته ظالم وايې؟ او کوم کار شرارت ګڼې؟ مونږ خو په تېرو پنځو کتابونو کې د عبادت په نامه له يوې ورځې روژې پرته بل څه ونه موندل، دا روژه هم د هغه ورځې په ياد نيول ضروري ګڼې چې اسرائيليان له مصره په وتلو موفق شول!! مونږ ته خو له دې پرته د عبادت په نامه بل څه په نظر نه دي راغلي!! ستا د دې خبرو معنی خو دا ده چې خدای بني اسرائيل د دوی د دينداری او عبادت په وجه نازولي او د عصيان او ګناه په سبب ئې رټلي، په يوه صورت کې ئې د دوی مرسته کړې او په بل صورت کې ئې عذابونه پرې نازل کړي!! که داسې وي نو ته ولې اسرائيليان د خدای زامن، تر ټولو غوره او د ده خاص قوم ګڼې؟!! الله تعالی خو دا معامله له خپلو ټولو بندګانو سره کوي، پرته له دې چې د دوی قوم او نسب ته وګوري، هم ئې تر

اسرائیلیانو مخکې له ډېرو سره همداسې کړې او هم ئې تر دوی وروسته!! له نورو قومونو نه د اسرائیلیانو امتیاز په څه کې دی چې ته دوی ته د خدای د زامنو او د ده د غوره او محبوبو بندګانو لقب ورکوې!! ستا له مخکنیو کتابونو خو معلومېږي چې اسرائیلیانو هغه وخت ظلمونه او شرارتونه پیل کړي او په سلهاوو زره ماشومان، ښځې او بوډاګان ئې وژلي، ښارونه ئې سوځولی، کلي ئې وران کړي، ځاروي ئې وژلي او فصلونو ته ئې اور اچولی چې ځان ئې دیندار ګڼلی او دې کار ته ئې د عبادت په سترګه کتلي، نور قومونه هغه وخت د دوی له شرارتونو خوندي پاتې شوي چې د اسرائیلیانو مذهبي جنګونه متوقف شوي!! داسې معلومېږي چې د بایبل له نظره د اسرائیلیانو خپل منځي جنګونه شرارت او ظلم دی خو له نورو قومونو سره جنګ د خدای عبادت او دینداري.

د کنعانیانو له پاتې شونو سره جنګ

تر دې سرلیك لاندې راغلي: (د یوشع له مرګه وروسته اسرائیلیانو له خدای نه پوښتنه وکړه: زمونږ کومه قبیله باید تر نورو مخکې له کنعانیانو سره وجنګېږي؟ خدای ورته وویل: د یهودا قبیله او زه به د کنعانیانو سیمه دوی ته ورکوم!!... دوی کنعانیانو ته ماتې ورکړه او لس زره ئې تري ووژل...د دوی پاچا ادوني بازق ئې ونیولو او د لاس او پښو ګوتې ئې ورپرې کړې... ادوني بازق وویل: اویا داسې پاچایانو زما په دسترخان پاتې مړې خوړله چې د لاسونو او پښو ګوتې مې ورپرې کړې وې، دا دی نن ما ته د خپلو عملونو سزا راکړې شوه!! د یهودا قبیلې د یورشلیم ښار ونیولو او ټول اوسېدونکي ئې ووژل!! او ښار ته ئې اور واچاوو!! ... ورپسې د ګڼ شمېر نورو سیمو یادونه کوي چې اسرائیلیانو فتح کړې، اوسېدونکي ئې قتل عام کړل او ښارونه ئې وسوځول!!)

دلته هم دا خبرې د غور وړ دي:

- بایبل خو مخکې لیکلي وو چې په کنعان کې ئې ټول خلك له تېغه تېر کړل، دا پاتې شونې څوك وو ، دا لس زره څنګه پاتې شوي وو چې اسرائیلیان بیا د دوی په ضد جنګ ته اړ شول، ستا هغه خبره رښتیا وه که دا ؟!

• ادونی بازق ډېر ظالم وو که ستاسو قاضي؟ هغه هم د پاچایانو د لاس پښو ګوتې پرې کولې او تاسو هم، هغه بې دینه وو او تاسو دینداره، د دینداریِ او بې دینیِ په منځ کې فرق څه دی؟!!

• آیا دا د منلو خبره ده چې ادوني بازق اویا پاچایانو ته ماتې ورکړې وه، ټول ئې نیولي وو او د لاسونو او پښو ګوتې ئې ورپرې کړې وې، که د کلي پر سر یو پاچا هم وو نو دومره پاچایان په هغې وړې سیمې کې نه پیدا کېدل!!

شمجر

تر دې سرلیك لاندې د بایبل دې خندوونکې وینا ته غوږ شئ: له ایهود نه وروسته شمجر د اسرائیلیانو لارښود شو، ده یو ځل د غوبني په لرګي باندې شپږ سوه فلسطینیان ووژل!!... او اسرائیلیان ئې تړې وژغورل...

جدعون

تر دې عنوان لاندې د بایبل څو مسخره خبرو ته ځیر شئ: ...یوه ورځ د خدای فرشته... د بلوط ونې لاندې کښېنسته... جدعون ته ئې وویل: اې زړه وره! پاڅه خدای له تا سره دی... جدعون وویل: که ته په رښتیا خدای یې او له ما سره به وې نو په یوې نښې دا خبره راته څرګنده کړه... هیله کوم دلته تم شه ... زه ځم او یوه هدیه درته راوړم!!... کور ته ولاړ... سبرلی ئې حلال کړ...غوښه ئې پخه کړه.. له لس کیلو ګرامه اوړو ئې څو پتیرې ډوډۍ پخې کړې...غوښه او شوروا ئې فرشتې ته راوړه او مخې ته ئې ورته کښېنوده...فرشتې ورته وویل: غوښه او ډوډۍ په هغې ډبرې کښېږده، شوروا پرې توی کړه... جدعون دا کار وکړ... فرشتې د خپلې عصا سر پرې وموښو، له ډبرې د اور لمبه پورته شوه او هغه ئې وسوځول...او فرشته له نظره غایبه شوه... بیا جدعون خدای ته وویل: که په رښتیا اسرائیلیان زما په لاس ژغورې نو ما ته ئې په دې توګه ثابت کړه: زه به د درمند په ځای لږ وړې کښېږدم، که سبا په دې وړیو پرخه ناسته وه او ځمکه وچه وه نو زه به مطمئن شم چې ته اسرائیلیان زما په لاس ژغورې...همداسې وشول... سهار وختي کله چې له خوبه

پاڅېدو وړې ئې لمدې او ځمکه ئې وچه وموندە، له وړې يوه کاسه اوبه وبهېدې... بيا ئې خدای ته وويل: پر ما مه غصه کېږه...اجازه راکړه يو بل امتحان هم وکړم...دا ځل پرېږده چې وړې وچې پاتې شي او ځمکه لمده شي... هغه شپه شاوخوا ځمکه لمده او وړې وچې پاتې شوې وې!!... جدعون د مديانيانو په ضد جګړې ته ووت... خدای ورته وويل: ستاسو شمېر زيات دی... نه غواړم چې دا ټول له مديانيانو سره وجنګېږي... دوی ته ووايه چې څوك وېرېږي هغوی دې خپل کور ته ولاړ شي... دوه ويشت زره تر شا شول او لس زره پاتې شول...خدای جدعون ته وويل اوس هم شمېر زيات دی، د چينې خوا ته ئې راوله... تر څو تا ته وښيم چې څوك بايد له تا سره ولاړ شي او څوك نه... چا چې اوبه په رغوې کې واخيستې، خولې ته ئې نږدې کړې او د سپي په څېر ئې وڅښلې دا به له هغو کسانو بېل کړې چې په اوبو پرېوځي او څښي ئې... لومړی ډله درې سوه شول...خدای جدعون ته وويل: زه په دغو دريو سوو، مديانيانو ته ماتې ورکوم... همدا درې سوه ئې له ځان سره روان کړل او نور ئې خپلو کورونو ته ولېږل...د شپې خدای جدعون ته وويل: پاڅه او پر دښمن برېد وکړه... که وېرېږې نو لومړی له خپل نوکر سره پټ د دښمن خوا ته ولاړ شه او واوره چې دوی څه وايي... جدعون همداسې وکړل... مديانيان په يوې درې کې راغونډ شوي وو، شمېر ئې د ملخانو په څېر زيات وو...اوښان ئې د بيابان د شګو په څېر له شمېره وتلي وو...جدعون د يوې خېمې خوا ته وښوېدو... په دې وخت کې يو کس له خوبه راويښ شو او خپل ملګري ته ئې وويل: خوب مې ليدو چې د اوربشو يوه ډوډۍ زمونږ په پنډغالي کې راپرېوته، له يوې خېمې سره ولګېده او هغه ئې نسکوره کړه.... ملګري ئې ورته وويل: ستا د خوب تعبير دا دی چې خدای به مونږ د جدعون په لاس له ماتې سره مخامخ کړي... او دی به ټول مديانيان او متحدين ئې له تېغه تېر کړي!!! جدعون چې دا خوب واورېدو شکر ئې وکړ... لښکر ته راستون شو او ناړې ئې کړې: پاڅئ چې خدای به مديانيان تاسو ته تسليم کړي!! څراغونه او شپېلۍ درسره واخلئ... چې لښکر ته ورنږدې شوئ نو هغه څه وکړئ چې ما کول... هلته ئې څراغونه روښانه کړل او په شپېليو کې ئې پو کول پيل کړل... دښمن وارخطا شو ... په تېښته شو... او د اردن له سيندە واوښتل!!!

د دې قصې څو برخو ته لږ پام وکړئ:

- خدای د جدعون خوا ته راغی، عصا ورسره وه، د څښې لاندې کښېناست... جدعون ورته وویل: که ته خدای یې نو لږ تم شه زه یوه هدیه در ته راوړم... لاړ د سېرلې په حلالولو، پخولو، د لس کیلو اوړو په لمدولو او د ډوډۍ په پخولو ئې ښه ډېر وخت تېر کړ... خدای ورته منتظر وو ... شوروا او ډوډۍ ئې ورته راوړه... په دې وخت کې همدا کس چې ده د خدای ګمان پرې کړی وو، د خدای د فرشتې په نامه ئې یادوي... څو شېبې وروسته بیا د خدای خطاب ورته کوي... همداسې ئې کله خدای ګڼي او کله د خدای فرشته... او بایبل په حاشیه کې لیکي چې خدای د فرشتې په څېره کې ورته راغلی وو!!! خو دا نه وایي چې فرشته په کومه څېره کې وه... جدعون خو د انسان ګمان پرې کړی وو او شوروا ئې ورته تیاره کړه... شوروا ئې د خدای په امر د ډبرې پر سر په غوښې او ډوډۍ توی کړه... د خدای فرشتې د عصا سر ورنږدې کړ... غوښه او ډوډۍ د اور په لمبو کې وسوځېده... جدعون بیا هم ډاډه نه شو چې دا خدای دی... په وړیو ئې دوه ځله امتحان کړ... په درېیم ځل او په دې سره مطمئن شو چې د شپې پرخه ورېدلې وه، ځمکه ئې لمده کړې وه خو وړۍ وچې پاتې وې، ډاډه شو چې دا حقیقتاً خدای دی، له خدایه پرته بل څوك دا کار نه شي کولی، دا ئې په زړه کې تېره نه شوه چې کېدی شي زما وړۍ چا اخیستې وي، له ځان سره ئې ساتلې وي او سهار ئې زما له راتلو لږ د مخه هلته ایښې وي!! خدای دوه شپې هملته له جدعون سره تېرې کړې... له دریو امتحانونو وروسته جدعون مطمئن شو چې دا خدای دی!!!
- د دښمن شمېر د ملخانو په څېر زیات وو او د اوښانو شمېر ئې د صحرا د شګو په اندازه!!! جدعون د خدای په امر د خپل فوځ له منځه چې دوه دېرش زره وو، یوازې درې سوه کسان غوره کړل او دا درې سوه کسان هغه وو چې د چینې اوبه ئې د سپو په څېر څښلې وې!!!
- جدعون د دښمن د یوې خیمې خوا ته پټ پروت دی... غوږ ئې نیولی... په همدې نیمه شپه کې یو کس راویښ شو او بل ته ئې خپل خوب تېر کړ... او هغه د اوربشو ډوډۍ د جدعون په معنی او پر خېمې راپرېوتل او د هغې نسکورېدل ئې د

خپل فوځ د ماتې او د ټولو د وژل کېدو په معنی تعبیر کړل!!! او جدعون د دغه تعبیر په اورېدو سره مطمئن شو چې بریا د ده په برخه ده... د څراغونو په بلولو او په شپېلیو کې پو کولو سره ئې د دشمن فوځ داسې خور وور کړ چې د اردن له سیند نه په تېښته واوښت!! ... یو لك شل زره تړې مړه شوي وو او یوازې پنځلس زره تړې ژوندي پاتې وو!!!

- نه پوهېږم هغه به څنګه انسان وي چې د داسې احمقانه خبرو کولو جسارت کوي او څوك به داسې مسخره خبرې د یوه مقدس کتاب خبرې ګڼي!!!

قرآن د بایبل دا خبرې ردوي او د دغې چینې اړوند قصه په هغه لنبکر پورې مربوط ګڼي چې طالوت ئې مشر او داؤد علیه السلام د یوه جنګیالي په توګه په کې برخه اخیستې وه، فرمایي:

§ ÞùçB >ÎŸ `Jù 9gÝÎ Nà6 ‹îF¢Ã©$žc Ì A$% ßqÃÆ ÞÎ qœÛ Ÿ Áù $Ð=ù

ÞÐB WœÎ% ÞvÌçB {qÇÎ³ù ¾Á‰‹Î ÇÞœÃ $žIø$ÇB ÞvÌ ÓÎß ¼ÇÎù çÕèÖƒ Þ©` Br ÓÎß

¾Áß qÃÆ r Nqœ f Î Pÿ×Þ$Z9 p%$Û Ÿv {qœ% ¼çèB {qÃB#ä šú ï‰Ðr qè ¼ç-r% ` $Ð=ù

ÞÐÎ Ò>ïŸ2 Çïv Ð7=î ÆŠî% Çïi `Þ NŸ2 ‹ $(qà»=B NÐR% šc qZÆƒ šú ï‰ÐA%

ÇïÈ ûïÎÉÁ9$ì B ª! $r ‹ $ البقرة: ٢٤٩

نو کله چې طالوت لښکرې راوایستې، وئې ویل: الله تاسو په یوې ویالې آزموېي، نو چا چې تر اوبه وڅښلې زما له ډلې څخه نه دی او چا چې (ئې خوند) ونه څکو، نو هغه زما (ملګری) دی، مګر دا چې د خپل یوه لاس یوه لپه (اوبه) غوړپ کړي، خو د دوی له لږو کسانو پرته نورو هغه وڅښلې، نو چې کله دی او د ده مؤمن ملګري تړې واوښتل، وئې ویل: نن خو مونږ د جالوت او د ده د لښکرو (د مقابلې) توان نه لرو، خو هغو کسانو چې په دې ئې باور وو چې له الله سره مخامخ کېدونکي دي وویل: څومره لږه کې ټولګې د الله په حکم سره په ډېره کې ټولګیو غالب شوي، الله خو له صابرانو سره دی.

ګورئ چې د قرآن په دې حکیمانه وینا کې څومره ژورې لارښوونې دي او د بایبل له کمزورې او خرافاتي وینا سره ئې څومره ژور توپیرونه دي؟

قرآن د دې قصې په ترڅ کې مونږ ته دا لارښوونې لري:

- جهاد د صابرانو کار دی، بې صبره، بې همته، بې عزمه، بې ارادې او ضعیف النفسه کسان چې د کړاوونو د ګاللو همت او حوصله نه لري، جهاد نه شي کولی.
- د جهاد مشران باید خپل مجاهدین وآزموېي او وګوري چې په دوی کې څوك د ستونزو او کړاوونو ګاللو ته تیار دی، پیاوړې مټې، غښتلی زړه، لوړ همت ، کلك عزم لري او د صبر او زغم خاوند دی او د دښمن د شمېر له زیاتوالي او د وسلو له ډېرښته نه وېرېږي.
- یوازې په دغو کسانو حساب وکړئ او د همدوی په ملګرتیا بسنه وکړئ، بې همته او بې صبره کسان د نیمې لارې ملګري وي او په سختو شېبو کې له خپل صف نه ښلېږي او خپل سنګر دښمن ته پرېږدي، د داسې کسانو ملګرتیا د ګټې په ځای تاوان کوي، د همدې لپاره طالوت خپلو ملګرو ته وویل: له ما سره هغه څوك ملګرتیا کولی شي چې د دې راتلونکي نهر اوبه ونه څښي، په تنده کې صبر وکړي، هغه هم راسره تلی شي چې په یوه غوړې اکتفاء وکړي، خو هغه چې ډك نس اوبه څښي، زما د ملګرتیا وړنه دی. (د طالوت دا آزموینه داسې ده لکه مونږ چې په روژې مکلف شوي یو ، دا په اصل کې د روژې لپاره یو مثال او ښېلګه ده، په روژې سره په انسان کې د صبر او ځان ساتنې خصلت وده کوي) د ده له لوی لښکر نه یو وړوکی ټولګی په دې آزموینه کې بریالي وختل او همدغو ته الله پر هغه مغرور او ظالم دښمن بری ورکړ.
- بری د صابرانو په برخه کېږي، هغه چې پر الله ځې باور وي، د هغه نصرت ته سترګې په لار وي، له الله نه په سنګر کې او د دښمن په وړاندې د صبر او استقامت غوښتنه کوي، نه د هغه چا په برخه چې د جنګیالیو شمېر ځې زیات وي.
- دا په وار وار لیدل شوې چې یوه وړوکي ټولګي ته الله تعالی په لوی لښکر فتح او بری ورکړی، دا ځکه چې الله د صابرانو مل دی.
- په دې ننښتې کې د دښمن د فوځ سالار د داؤد علیه السلام په لاس ووژل شو او د

همدغه زړه وړي اتلولۍ په وجه الله تعالی داؤد علیه السلام ته د دغه ملك پاچایي او اقتدار وسپارو، علم او حکمت ئې ورکړ او د پېغمبرۍ مقام ته ئې ورساوو، د الله تعالی سنت دا دی او په دې راضي کېږي چې د مؤمنانو قیادت د دغسې مجاهدو مشرانو په لاس کې وي.

- د قرآن د دغو آیتونو په رڼا کې دوه خبرې په ډېر وضاحت سره معلومېږي:

۱- لومړی دا چې له تباهۍ نه د ځمکې د ساتلو یوازنۍ لار دا ده چې د مؤمنانو د صالح ډلې په لاس د کافرانو د فاسدې ډلې مخنیوی وشي، الله تعالی د دوی په ذریعه د هغوی شر دفع کوي او په دې سره ځمکه له تباهۍ نه ژغوري.

۲- د دغه الهي سنت مطابق به تل د مؤمنانو یوه مجاهده ډله راپیدا کېږي، د مفسدو ځواکونو مقابله به کوي او الله تعالی به هغوی ته د شر او فساد پر ځواکونو غلبه ورکوي.

قرآن دا قصه د دغه مطلب د اثبات لپاره وړاندې کړې. د همدې لپاره قرآن دلته وایي چې د پېغمبرانو او د دوی د جهادونو په هکله چې څه په دې کتاب کې ویل شوي، دا الهي ارشادات دي، ټول ئې حقایق دي، پېغمبران او د دوی مأموریت همداسې وي، تل د شر او فساد له ځواکونو سره جنګېدلي، ته هم یو له دغو پېغمبرانو څخه یې، ستا مأموریت هم دوی ته ورته دی.

که یو باشعوره او با انصافه انسان د بایبل دغه قصه د قرآن له دغې وینا سره مقایسه کړي، نو همدا ورته کافي ده چې ووایي: قرآن د الله تعالی کتاب دی او بایبل د یوه کم عقله او ناپوه انسان لیکنه.

بایبل وروسته د جدعون په اړه لیکي: ... د دښمن د تعقیب په وخت کې د سوکوت او فنوئیل خلکو ده ته د ډوډۍ له ورکولو ډډه وکړه او ورته وئې ویل: تاسو لا تراوسه زبح او صلمونع نه دي نیولي چې مونږ ډوډۍ درکړو.. ده ورته وویل: کله چې دا سیمې ونیسم راګرځم او تاسو ته به سزا درکوم... د یوه قوم ئې ټول نارینه ووژل او بل ته ئې دا سزا ورکړه چې د صحرا په اغزیو ئې د دوی د بدن غوښې ترې وشکولې!!!

ورپسې د اسرائیلیانو د ګڼ شمېر مشرانو نومونه اخلي چې د اقتدار لپاره په

خپلو کې سره جنګېدلي او يوه بل وژلی... او بيا د سامسون په نامه د يوه داسې کس يادونه کوي چې قصه ئې ډېره ډېره د خندا وړ ده. ليکي: اسرائيليانو بيا ګناه ته مخه کړه...نو خدای څلوېښت کاله د فلسطينيانو لاس ته ورکړل...يوه ورځ د خدای فرشتې د مانوح مېرمنې ته ځان وښود...او ورته وئې ويل: که څه هم تراوسه شنډه وې خو ډېر ژر به د زوی خاونده شې...پام کوه چې شراب او مست کوونکي څښاک ونه څښې او حرام او ناپاک شيان ونه خورې!!! د زوی د سر وېښتان به دې هيڅکه نه خرييل کېږي، دا ځکه چې دی د زېږېدو له پيله نذر شوی، دی به له فلسطينيانو نه د اسرائيليانو د آزادولو غورځنګ پيل کوي!!! ماشوم پيدا شو او دې ئې نوم سامسون کېښود!!... ستر شو... خدای برکت ورکړ...يوه ورځ ئې يوه فلسطينۍ نجلۍ وليده، زړه ئې پرې بايلو...مور او پلار ته ئې قصه وکړه او ترې وئې غوښتل چې دا نجلۍ ورته وکړي...دوی مخالفت وکړ او ورته وئې ويل: ولې د دغو بت لمانځونکو فلسطينيانو نه ښځه کوې؟ ولې له خپلې کورنۍ او قوم نه څوک نه غوره کوې؟... سامسون په خپلې خبرې ټينګار وکړ... او مور او پلار ئې نه پوهېدل چې په دې خبرې کې د خدای لاس دی او غواړي له دې نه فلسطينيانو ته يوه لومه جوړه کړي...سامسون له خپلې مور او پلار سره تمنې ته روان شو...په لارې کې د انګورو په باغ کې يوه ځوان زمري په سامسون برید وکړ... که څه هم له ده سره وسله نه وه خو بيا ئې هم زمری د يوه سېرلي په څېر څيرې کړ!! خو په دې اړه ئې مور او پلار ته څه ونه ويل... کله چې تمنه ته ورسېدو، له هغې نجلۍ سره ئې خبرې وکړې او خوښه ئې شوه...له څه مودې وروسته بيا له مور او پلار سره د واده لپاره تمنې ته روان شو... په لارې کې د هغه مړ زمري خوا ته ورغی... د موچيو په ګڼه ګوڼه ئې سترګې ولګېدې او د مړ زمري په کالبوت کې ئې د موچيو په ځالې کې شات ومونډل...څه مقدار ئې له ځان سره واخيستل چې په لار کې ئې وخوري... مور او پلار ته ئې هم لږ ورکړل خو دا ئې ورته ونه ويل چې شات ئې له کومه ترلاسه کړل... پلار ئې د واده په کار بوخت وو... ده د هغه ځای د دود دستور مطابق د کلي ځوانانو ته مېلمستيا وکړه، دېرشو زلميانو په کې برخه واخيسته، سامسون دوی ته وويل: يوه معما لرم، که تاسو په اووه ورځو کې د هغې ځواب راکړ، نو دېرش کتاني څادرونه له دېرشو

جوړو جامو سره به درکوم که نه نو تاسو به دا جامې راکوئ، دوی وویل: ډېره ښه! خپله معما ووایه! هغه وویل: له خوړونکي خوراك راووت او له زوروره خوږه!! ... درې ورځې تېرې شوي خو ځواب ئې ونه موندو، په څلورمه ورځ د سامسون مېرمنې ته راغلل او ورته وئې ویل: له خپل مېړه نه د معما ځواب معلوم کړه او مونږ ته ئې ووایه، که نه نو ستا د پلار کور سوځوو، ... نو د سامسون مېرمن ده ته ورغله، وئې ژړل او ورته وئې ویل: زه درباندې ګرانه نه یم، له ما کرکه لرې، ... د هغې معما ځواب ما ته نه وایې...هغه ورته وویل: ما مور او پلار ته د هغې ځواب نه دی ویلی نو ته څنګه د دې انتظار لرې؟ خو هغې نه پرېښود...او هره ورځ به ئې ورته ژړل...بلآخره ئې په اوومه ورځ ورته ووایو...او دې هم ځوانان پرې خبر کړل...نو زلمیانو هم له لمر لوېدو د مخه د معما ځواب سامسون ته داسې ورکړ: تر شاتو به څه شی خوږ وي او تر زمري څه شی زورور!! سامسون ورته وویل: که زما په غوا مو یوې نه وی کړې نو د معما ځواب مو نه شو موندلی!! نو د خدای روح پرې کښېناسته، د اشقلون ښار ته ولاړ، د برش کسان ئې ووژل او د هغوی جامې ئې دغو زلمیانو ته راوړې، په غصه خپل کور ته ولاړ او د ده مېرمن بل چا ته په نکاح ورکړی شوه!!

دا ئې د سامسون معما او هغه ئې د ځوانانو ځواب او دا شوه د بایبل د سپېځلي کتاب قصه!!! آیا د غربیانو پر عقل ژړا نه ده په کار چې داسې مسخره قصې د سپېځلي کتاب قصې ګڼي؟ داسې خبرې هم مني چې سامسون له مور او پلار سره روان وو، د انګورو په تاکونو کې لږ تري لرې شو، ناڅاپي ځوان زمري پرې برید وکړ، که څه هم له ده سره نه توره او نه چاړه وه خو دا ځوان زمری ئې له دواړو ژامو نیولی او په منځ کې ئې څیرلی، نه ئې جامې څیرې شوې، نه ئې ځان زخمي شوی، نه ئې جامې په خپلو وینو یا د زمري په وینو سرې شوې او نه ئې په څېره کې څه بدلون راغلی، نه ده مور او پلار ته د دې ننښتې په اړه څه ویلي او نه مور او پلار د ده په څېرې کې تغیر موندلی چې پوښتنه تري وکړي!! څه موده وروسته ئې د همدې زمري په کالبوت کې د شاتو د موچیو ځاله موندلې او شات ئې تري راایستي او له دې ئې دا معما جوړه کړې: له خوړونکي خوراك راووت او

له زورورە خوارە!! نه پوهېږو په کوم قاموس کې دې ته معما ویل کېدی شي!! او دا څنګه خدای دی چې روح ئې پر سامسون کښېناسته او دی ئې د دېرشو بې ګناه کسانو وژلو ته وهڅاوو؟!!

بله ئې واورئ: سامسون څه موده وروسته یو سپرلی د هدیې په توګه له ځان سره واخیست او د خپلې مېرمنې کور ته ورغی، خو سخر ئې کور ته د ننوتلو اجازه ورنه کړه او ورته وئې ویل: ما ګمان وکړ چې ته ترې کرکه لرې نو ځکه مې بل چا ته په نکاح ورکړه... د هغې خور تر ې ښاېسته ده، کولی شې هغه په نکاح کړې!! سامسون نارې کړې!! اوس چې په فلسطینیانو کومه بلا راولم ملامت به نه وم!! بهر ولاړ، درې سوه ګېدړان ئې ونیول، جوړه جوړه ئې له لکیو سره وتړل، د هرې جوړې منځ کې ئې یو مشعل کېښود، بیا ئې اور ورواچاوو او د فلسطینیانو په فصلونو او پټیو کې ئې پرېښودل او په دې کار سره د فلسطینیانو ټول فصلونه او د زیتون باغونه وسوځېدل... فلسطینیانو له یوه بل نه پوښتل: دا کار چا کړی؟ ... ورته معلومه شوه چې سامسون کړی... نو دوی هغه ښځه او پلار ئې ژوندي وسوځول!! کله چې سامسون له دې پېښې خبر شو، لوړه ئې وکړه چې هرو مرو به د دې غچ اخلم...پر فلسطینیانو ئې برید وکړ او ډېر ئې تړې ووژل...بیا په سورې کې پټ شو... فلسطینیانو سیمه محاصره کړه... د سیمې خلك مجبور شول چې سامسون ونیسي او فلسطینیانو ته ئې لاس تړلی وسپاري...سامسون ورته وویل: صحیح ده خو تاسو مې مه وژنئ...نو په دوو پړو ئې وتړلو او له ځانه سره ئې روان کړ...کله چې لحی ته ورسېدو، فلسطینیانو د ده په لیدو سره چېغې وهل پیل کړل ... په دې وخت کې د خدای روح پر سامسون کښېنستله او پرې داسې وشړېدل لکه نري تارونه چې وسوځي او سره ښېل شي...نو په دې وخت کې ئې د یوه مړه خره د ژامې هډوکی راواخیست او په دې سره ئې زر تنه فلسطینیان ووژل!!! بیا ئې دا سرود ووایو: د خره د ژامې په هډوکي مې، له مړو ډېرانونه جوړ کړل، د خره د ژامې په هډوکي مې، یو زر سړي ووژل.. بیا ئې هډوکی لرې واچاوو... ترې وو... له خدای نه ئې اوبه وغوښتې او خدای له یوې ژورې کندې د ځمکې په سر اوبه ورته روانې کړې!! څه وخت وروسته د فلسطینیانو ښار، غزې ته ولاړ، شپه ئې له یوې بدلمنې ښځې سره

تېره کړه... فلسطینیان خبر شول، کور ئې محاصره کړ...او تر سهاره منتظر پاتې شول... سامسون تر نیمې شپې ویده شو ، بیا پاڅېدو ، له ښاره د وتلو په مهال ئې د ښار لویه دروازه له بیخه وایستله او له ځان سره ئې غره ته یووړه!!

څه وخت وروسته سامسون په یوې فلسطینۍ چې دلیله نومېده، مین شو ،... د فلسطینیانو پنځو مشرانو دې نجلۍ ته وویل: هڅه وکړه چې د ده د ځواکمنۍ په رمز ځان پوه کړې...او په دې چې څنګه کولی شو دی په بند کې واچوو ، که دا کار وکړې مونږ هر یو به یولس سوه مثقاله سپین زر انعام درکړو ...نو دلیلې سامسون ته وویل: هیله کوم راته ووایې چې ستا د قوت رمز په څه کې دی؟ څنګه کېدی شي څوک تا وترې او کمزوری دې کړي؟ سامسون ورته وویل: که د اوو لیندیو په تارونو وترلی شم نو د نورو خلکو په څېر به ناتوانه شم!! د فلسطینیانو مشرانو دا تارونه ورته راوړل... دلیلې دی په خوب کې پرې وتاړو... څو فلسطینیان ئې په خونې کې کښېنولي وو... بیا ئې سامسون ته غږ کړ: سامسونه! فلسطینیان ستا د نیولو لپاره راغلي!! سامسون په ځان خوځولو سره د لېندۍ تارونه داسې وشلول لکه نري تارونه چې اور ته ورنږدې شي او وسوځي!! نو د سامسون د ځواکمنۍ راز څرګند نه شو!! دلیلې ورته وویل: سامسونه!! پر ما دې ملنډې ووهلې، هیله کوم ما ته ووایې چې څنګه به څوک تا کمزوری کوي؟ ده ورته وویل: که په اوو داسې پړو وترلی شم چې هیڅ کار نه وي ترې اخیستل شوی، نو بې ځواکه کېږم!! ... خو دا پرې ئې هم وشلول او دی په دام کې ونه نښت، ...بیا ئې ترې پوښتنه وکړه... هغه بیا ورته وویل: که زما د سر اووه وښتان له نورو تارونو سره یو ځای تاو شي او زه پرې وترلی شم، ځواك مې له منځه ځي... دلیلې دا کار هم وکړ خو تجربه ناکامه وه... دلیلې نه پرېښود... تر هغه چې ده د خپلې ځواکمنۍ راز ورته څرګند کړ او وئې ویل: زما د سر وښتان هیڅکله نه دي خریل شوي، ځکه چې زه د زېږېدو له نېټې نذر شوی یم، که مې د سر وښتان وخریلی شي، ځواك مې له منځه ځي!!! دا ځل دلیله پوه شوه چې رښتیا ئې ورته ویلي، نو هغو پنځو مشرانو ته ئې اطلاع ورکړه چې راشئ راز مې پیدا کړی... دوی له پیسو سره راغلل... دلیلې د سامسون سر په خپلې لمنې کښېنود او ویده ئې کړ او د دې په وینا ئې د سامسون سر وخریلو او په

دې توګه ئې سامسون بې وسه کړ...بيا ئې چيغې کړې: سامسونه! فلسطينيان راغلي چې تا ونيسي، هغه راويښ شو، ګمان ئې وکړ چې دا ځل به هم ځان وخوځوم او پرې به وشلېږي، خو له دې غافل وو چې خدای يوازې پرېښی!! په دې وخت کې فلسطينيان راغلل او دی ئې د مسو په زنځيرونو وتاړو، سترګې ئې تړې وايستې او غزې ته ئې بوت او په زندان کې ئې واچاوو او غنم به ئې پرې مېچن کول، خو زيات وخت لا نه وو تېر شوی چې د ده وېښتان ورسېدل... د فلسطينيانو مشران راغونډ شول چې خپل بت داجون ته لويه قرباني وړاندې کړي... پنځه مشران ئې له درې زرو کسانو سره په معبد کې راغونډ شوي وو... سامسون ئې راوست، سامسون هغه ځوان ته چې دی ئې راوستلو وويل: زما دواړه لاسونه په هغو دوو ستنو کېږده چې د معبد چت پرې ولاړ دی... بيا ئې دا دعا وکړه: خدايه! هيله کوم ما درپه ياد کړې، يو ځل بيا زما ځواك راپه برخه کړه چې له فلسطينيانو د خپلو سترګو غچ واخلم!... په دې وخت کې ئې پر دواړو ستنو زور وکړ...د معبد چت رانسکور شو... په دې ورځ ئې دومره فلسطينيان ووژل چې په خپل ټول عمر کې ئې نه وو وژلي!!!)

په دې خندوونکې قصې کې د بايبل څو خبرو ته لږ ځير شئ: د خدای روح د داسې چا پر سر په وار وار کښېنستلې چې شپه ئې د يوې بدلمنې ښځې په کور کې تېره کړې!! ده ته ئې له ژورې کندې د ځمکې پر سر اوبه روانې کړې!! د خدای روح دومره ځواك ورکړ چې د خره د ژامې په هډوکي سره زر فلسطينيان ووژني!! دا د خدای روح تر هغه پر ده نازلېده چې د سر وېښتان ئې نه وو خريلي، بل په خوب کې وروخريل او هغه هم د ده د هغې مېرمنې په وينا چې ده دا چم ورښودلی وو، دی د سر د وېښتانو د خريلو په وخت کې راويښ نه شو او په همدې سره د خدای روح تړي ولاړه او دی ئې يوازې پرېښود... خپلې مېرمنې ته ئې دا چم ورښودلی وو چې څنګه به ئې د ده دښمنان په دام کې اچوي،... درې زره کسان په داسې معبد کې راغونډ شوي وو چې چت ئې په دوو ستنو ولاړ وو!! (درې زره کسان چې د خښتو په څېر يو له بل سره ونښلي نو اووه سوه پنځوس متره مربع ځای ته ضرورت لري او داسې چت د بايبل له ليکونکي پرته بل چا تر شلمې پېړۍ پورې نه دی جوړ کړی)،

دا چت په داسې دوو ستنو ولاړ وو چې ډېرې سره نږدې وې، دومره چې سامسون دواړه لاسونه پرې ایښي وو او دومره کمزورې وې چې کله سامسون په خپلو تړلو لاسونو زور پرې وکړ دواړه ئې رانسکورې کړې او چت ئې راړنګ کړ او دومره فلسطینیان ئې په دې ورځ ووژل چې په خپل ټول عمر کې ئې نه وو وژلي!!! دا ئې د غربیانو سپېځلی بایبل او دا ئې د هغه قصې!!

روت

دا د بایبل د بل کتاب نوم دی، د نعومي او روت په نامه د دوو کونډو قصه په کې راغلې، نعومي کونډه شوه، دوه زامن ئې هم مړه شول، د زامنو کونډې ورته پاتې شوې، غوښتل ئې دواړه د خپلو پلرونو کره ولېږي خو روت ورسره پاتې شوه، روت د خپلې خوښې په وینا بل مېړه وکړ، له هغه ئې زوی پیدا شو، نوم ئې عوبید پرې کېښود او لیکي چې همدا عوبید د داؤد علیه السلام نیکه وو!! د بایبل د دې وینا معنا دا ده چې د داؤد علیه السلام مور یهودي نه وه او یهودان هغه څوک له خپلې قبیلې نه شمېري چې مور ئې یهودي نه وي، په دې اساس خو باید دوی داؤد علیه السلام یهودي نه ګڼلی او هغه ئې د یهودانو د پاچایانو له ډلې نه شمېرلی!! دا کتاب له دې پرته چې د شجرې مختصر کتاب وي نور څه نه لري.

لومړی او دوهم سموئیل

بایبل د لومړي سوئیل په مقدمه کې لیکي: دا کتاب د سموئیل نبي نه پیل کېږي او په شائول پای ته رسي، سموئیل په سمه توګه د اسرائیلیانو لارښوونه کوله، خو سره له دې هغوی تر وغوښتل چې یو پاچا ورته وټاکي او هغه شائول د اسرائیلیانو د لومړي پاچا په توګه غوره کړ. شائول په سر کې ښه وو خو ورو ورو له خدایه لرې شو، خدای له سموئیل نه وغوښتل چې داؤد د شائول په ځای غوره کړي.

د سموئیل زېږېدا

بایبل دلته د سموئیل شجره او د ده د زېږېدو تفصیلات بیانوي او لیکي چې پلار ئې القانه نومېدو، دوه ښځې ئې وې، یوه ئې حنا نومېده چې اولاد ئې نه وو، ... دې په معبد کې دعا وکړه چې خدای ورته زوی ورکړي او دا ژمنه ئې وکړه چې خپل زوی به د معبد د خدمت لپاره نذر کوي، خدای زوی ورکړ، د سموئیل نوم ئې ورته غوره کړ، له دوه کلنۍ وروسته ئې معبد ته وسپارو... دلته د حنا د دعا په نامه داسې ښکلې دعا رانقلوي چې د بایبل په ټول کتاب کې دې ته د ورته مطالبو اړوند صفحې له پنځو شپږو تجاوز نه کوي، وایي چې حنا داسې دعا وکړه:
هیڅوک د خدای په څېر سپېڅلی نه دی، له هغه پرته بل خدای نه شته، زمونږ د خدای تر پنا غوره پنا ځای نه شته، له کبرجنو خبرو او کړو وړو لاس واخلئ، دا ځکه چې خدای په هر څه پوهېږي، دا خدای دی چې د خلکو د کارونو په اړه قضاوت کوي، د جنګیالیو لبندۍ ماتې شوې، خو پرېوتي ځواکمن شول، چې ماړه

ول د يوې مړۍ لپاره مزدورۍ ته تيار شول، او چې وژې ول ډك نس او سوكاله ځملاستل، شنډې مېرمنې اووه زامن وزېږول، او چا چې زيات زامن درلودل بې اولاده شوه، خداى وژني او ژوندي كوي، ګور ته ئې لېږي او بيا ئې راپاځوي، فقيروي ئې او غني كوي ئې، ټيټوي ئې او لوړوي ئې، فقير له خاورو لوړوي، او محتاج له بدبختۍ ژغوري، او د پاچيانو په څېر ئې د عزت پر تخت كښېنوي، خداى خپل پاك بندګان ساتي، او بدكاران په تيارو كې ورکېږي، داسې نه ده چې انسان په خپل قدرت بريالى كېږي، څوك چې له خداى سره مخالفت كوي له منځه ځي، خداى به له آسمانه تندر پرې راولي ....

فلسطينيان د عهد صندوق ترلاسه كوي

بايبل تر دې سرليك لاندې ليكي: ... د فلسطينيانو او اسرائيليانو تر منځ جګړې پيل شوې وې... فلسطينيانو اسرائيليانو ته ماتې وركړه... بيا اسرائيليانو د عهد صندوق له ځان سره د جګړې ميدان ته يووړ... خو په دې جګړې كې د اسرائيليانو دېرش زره كسان ووژل شول او د عهد صندوق هم د فلسطينيانو لاس ته ورغى...(دا همغه صندوق دى چې د بايبل د ادعا له مخې اسرائيليانو سيندونه پرې ودرول او حصارونه ئې پرې نسكورول او دلته هم ادعا كوي چې)، فلسطينيانو دا صندوق په خپل معبد كې د خپل بت مخې ته كېښود، سبا ئې وليدل چې بت د صندوق په وړاندې په سجده پروت دى!! ... بېرته ئې په خپل ځاى ودراوو... بل سهار ئې بيا وليدل چې د دوى بت پرمخې د صندوق په وړاندې پروت او سر او لاسونه ئې پرې شوي،... خداى د دې سيمې خلكو ته سخته سزا وركړه... مشوره ئې وكړه چې دا صندوق بلې سيمې ته وړو... هلته هم خداى مصيبتونه نازل كړل... په پاى كې مجبور شول چې له اوو مياشتو وروسته صندوق له ډېرو هديو سره اسرائيليانو ته مسترد كړي!!! په يوې ګاډۍ كې ئې چې دوو غواوو كشوله، له هدايا وو سره كېښود او غواوې ئې خپلې مخې ته پرېښودې او هغوى هم مخامخ د اسرائيليانو سيمې بيت شمس ته ورسېدې... خداى د دې سيمې اويا كسان ځكه ووژل چې د صندوق منځ ئې كتلى وو... سموئيل خلك د توبې او دعا لپاره په مصفه

کې راغونډ کړل... فلسطینیان خبر شول، د برید لپاره وخوځېدل... سموئیل یو وری قرباني کړ او خدای ته ئې دعا وکړه...اسرائیلیان وارخطا شول... له سموئیل نه ئې وغوښتل چې تر هغه له دعا لاس وانه خلي چې خدای فلسطینیانو ته ماتې ورکړي... فلسطینیانو برید وکړ، په دې وخت کې خدای د تالندې په څېر چیغې کړې، فلسطینیان وارخطا شول او ماتې ئې وخوړه!! اسرائیلیانو تعقیب کړل او ټول ئې ووژل!! ... اسرائیلیانو له سموئیل نه وغوښتل چې دوی ته یو پاچا وټاکي...سموئیل له خدای نه وپوښتل چې څه وکړي؟ خدای ورته وویل: دوی چې څه وایي همغسې وکړه، ځکه دوی ته نه ئې رد کړی، زه ئې رد کړی یم، نه غواړي چې زه ئې پاچا وم، ... خو پوه ئې کړه چې د پاچا درلودل څومره بدې پایلې لري!! سموئیل ورته وویل: که پاچا غواړئ نو هغه به ستاسو زامن د ځان نوکران کړي، ځینې به په ګاډیو، ځینې پر آسونو د ده خدمت کوي او ځینې به د ګاډیو مخې ته ځغلي، ځینې به په فوځ کې او ځینې په پټیو کې وګماري، تر څو ځمکې یوې او حاصلات ورته راغونډ کړي....ستاسو لونې به هم په کار وګماري، ځینې به ډوډۍ ورته پخوي او ځینې به ښه عطرونه ورته جوړوي، ستاسو ښې ځمکې او باغونه به درنه واخلي او خپلو خلکو ته به ئې ورکړي...له تاسو به عشر اخلي او په خپلو درباریانو به ئې مصرفوي، ... ستاسو هر څه به د ځان کړي او تاسو به خپل غلامان، .. خلکو د ده نصیحت ونه منلو... ناڅاپي یو کس چې د خپلو خرو په لټه کې له کوره وتلی وو، له خپل ملګري سره د سموئیل لیدو ته په دې نیت ورغلل چې د خرو په اړه ئې لارښوونه وکړي، د ده ملګري اورېدلي وو چې دا کس هر څه ووایي رښتیا خبرې..... شائول ورته وویل: د شکرانې لپاره څه نه لرو، ملګري ئې وویل له ما سره یوه سیکه شته دا به ورکړو... ناڅاپي له سموئیل سره په لار کې مخامخ شول، یوه ورځ مخکې خدای سموئیل ته ویلي وو چې په دغه ځای کې به سبا د بنیامین له قومه یو څوک درسره مخامخ شي، همدا زما د قوم د مشر په توګه غوره کړه او سپېڅلې غوړي ئې پر سر ورمونښه...دی به زما قوم له فلسطینیانو وژغوري!! کله چې سموئیل له شائول سره مخامخ شو خدای ورته وویل: دا همغه کس دی چې زما پر قوم به حکومت کوي!! ... سموئیل دوی دواړو ته وویل: تر ما د مخه هغې غونډې

ته ولاړ شئ... د خپلو خرو اندېښنه مه کوئ... ځکه هغه موندل شوي... او پوه شه چې د خدای او ټول قوم امېد تا ته دی...ده وویل: زما قوم د اسرائیلیانو په ټولو قبیلو کې ووړ او زما کورنۍ په ټولو کورنیو کې وړه ده، څنګه دا خبره ما ته کوې؟ ... بیا سموئیل په یوه لوښي کې د زیتون غوړي راواخیستل او د شائول پر سر ئې توی کړل، ښکل ئې کړ او ورته وئې ویل: خدای ته غوره کړی ئې چې د قوم پاچا وې... کور ته د تلو په لار کې به د راحیل له قبر سره دوه سړي مخې ته درشي او تا ته به ووایي چې پلار دې خره پیدا کړي... بیا به درې سړي مخې ته درشي چې تا ته به دوه ډوډۍ درکړي... بیا به د انبیاوو یوه ډله وګورې چې له غره راکوزېږي او له چنګ، دریا او نی سره سرود وایي او نبوت (نڅا او مستي) کوي، په دې وخت کې به د خدای روح پر تا کښېنې او له دوی سره به نبوت پیل کړې او له دې وروسته به ته نوی سړی شې... همداسې وشول، دا وړاندوینې ټولې تر سره شوې... سموئیل خلك د خدای په وړاندې راغونډ کړل...او د خدای دا پیغام ئې وروراووو: ... تاسو پاچا غوښتی وو، نو اوس زما په وړاندې له خپلو قبیلو سره راغونډ شئ، سموئیل قبیلې خدای ته وړاندې کړې، پچه واچولی شوه چې بنیامین د قبیلې په نامه وخته، په دوی کې د پچې په ذریعه د مطري کورنۍ غوره شوه او په دې کورنۍ کې پچه د شائول په نامه وخته!! خو کله چې د شائول نوم واخیستی شو دی حاضر نه وو، خدای وفرمایل: هغه ځان د سفر په بارونو او سامانونو کې پټ کړی، ورمنډې ئې کړې او هغه ئې راوست!! کله چې د خلکو په منځ کې ودرېدو نو تر ټولو لوړ وو، په دې وخت کې سموئیل وویل: دا دی هغه پاچا چې خدای درته غوره کړی، په اسرائیلیانو کې تر ده غوره نه شته!! ټولو ناري کړې: ژوندی دې وي پاچا!!

راشئ وګورو چې قرآن د بایبل د دې ویناوو په اړه څه وایي، قرآن هم دا قصه رااخیستې، خو په داسې انداز سره چې د بایبل د ویناوو د تائید په ځای د هغې جمله جمله ردوي، د قرآن له وینا داسې معلومېږي چې د بایبل د خبرو د تردید لپاره دا قصه رااخیستل شوې. قرآن فرمایي:

$Z6 îB $Z9 ÇÌ èÐ§ÐÇ¸ ÓÉÏ {q¾% ØÎ Ê › qÃŸ‰è/ .`B إِسرَائِيلَ ŸÍÍ/ .`B Z- J¾Ð'‹Î •? Ð9%

{qšš% {qšš»)êžv& Ã$FÉÈ$šÀà6 øæ =ïà2 bÎ ó ğ¡ ã ðd A$% ‹ï $È‹î™ 'Î ðÏ»)ðe

šÛğžæ =ïã $Ø=ù $ZÍ$Yßr $RÌ»ƒß `Ï $Yô Ì÷z éšß‰r ‹ï $È‹î™ 'Î ÿß»)ðçžv& $Z9 $Br

©$ßÎ óğš¦R óğ9 A$‰r ÇïÍÈ šú üÜÎ»ã9šÍ ØŠÎæ ª! $r óğžÏ Wš΁ žvÎ {qšð? Ã$FÉÈ$

Åïüßšíf ', m& ßtür $Zžãã Û• üßšÈã ãqã ƒ 4Ï& {hšš% ‰ZÎB šV qšÛ üà6 9] è/ ß‰

'Î ðÜóı ½ğŠ#–r üà6 øæ ğ8ÿÜô $©$ßÎ A$% É$Jš$ŠÆ Ï ðê™ Nšáüšr ğžÏ

óğ9 A$‰r ÇïÐÈ ÒŠÎæ ì Å°r ª! $r â±„ Æ B ½ç 6 üà 'Îšáª! $r Éóé šÈ Éüš$

$ØÏ ðŠÉr üà6 Îß `Ï ðZŠÅ6 ™ ì‹ì ü qÇ$G9$Èà6 ‹ïÚ b& ÿïÅ6 üà pƒ#ä ÐÎ üğŠÎR

Oéžä bÎ üà6 ©ðZ/ß š• ï°Œ 'Î ÐÎ ð3Í»K$ÈÉÜØ brãd Ã#är 4† › qÃÃ#ä 8•?

ÇïÍÈ šú üÏÏšØ البقرة: ٢٤٦-٢٤٨

آيا د بني اسرائيلو هغه ډله دې ونه ليده چې له موسى نه وروسته وه، کله چې ئې خپل پېغمبر ته وويل: مونږ ته يو پاچا وټاکه، تر څو د الله په لار کې وجنګېږو، ورته وئې ويل: آيا داسې خو به نه وي چې جنګېدل درباندې فرض شي نو ونه جنګېږئ؟ وئې ويل: نو په مونږ به څه شوي وي چې د الله په لار کې به نه جنګېږو، په داسې حال کې چې له خپل کور کلي او ټبر نه ايستل شوي يو؟ خو چې کله جنګېدل درباندې فرض کړی شو نو ټول په شا شول غير له لږ شمېر نه ئې او الله خو د ظالمانو په حال ښه پوه دی. او پېغمبر ئې ورته وويل: الله خو طالوت درته پاچا ټاکلی، وئې ويل: څنګه به پر مونږ باندې ده لره پاچايي وي، حال دا چې مونږ په پاچايۍ کې تر ده ډېر وړ او مستحق يو او ده ته د مال پراخوالی هم نه دی ورکړی شوی؟ وئې ويل: بې شکه چې هغه الله پرتاسو غوره کړی او په علم او جسم کې ئې پراخوالی او زياتوالی ورکړی او الله چې چا ته وغواړي پاچايي ورکوي او الله ښه پوه واسع دی. او پېغمبر ئې ورته وويل: د ده د پاچايۍ نښه دا ده چې تاسو ته به هغه صندوق راشي چې په هغه کې ستاسو د رب له لوري يوه ډاډينه او د موسى او هارون د

اولادې پاتې شوني دي، هغه چې ملائکې به ئې حمل کوي، په دې کې تاسو ته څرګنده ننبه ده که مؤمنان یاست.

د قرآن له دې وینا څو اساسي خبرې معلومېږي:

- له موسی علیه السلام نه وروسته بني اسرائیل په شرك او فساد اخته او له سمې لارې منحرف شول، د جالوت په نامه یو ظالم او بې رحمه پاچا وربانده مسلط شوی، ډېر ئې وژلي، د دوی کورونه ئې لوټ او تاراج کړي او دوی ئې له خپل کور کلي نه شړلي، خپل لارښود پیغمبر ته راغلي، له خپلو مخکنیو کړو وړو او د الله په لار کې د جهاد له نه کولو نه ئې ندامت ښودلی او له هغه نه ئې د الله په لار کې د جهاد اجازه غوښتې، هغه د دوی مخکني حالت ته په پام سره ورته ویلي: مبادا جهاد درباندې فرض شي او بیا تاسو له هغه نه ډډه وکړئ، دوی ورته ویلي په داسې حال کې چې پر مونږ ظلمونه شوي، له خپل کلي کور نه شړل شوي یو، هیڅ داسې دلیل نه ګورو چې د الله په لار کې ونه جنګېږو، خو چې ورته وویلی شو چې اوس نو وسله واخلئ او له دښمن سره وجنګېږئ، یوازې محدودو کسانو تیاری وښود، نور ټول له خپلې ژمنې او د الله په لار کې له جنګېدو په ډډه شول.
- دوی له خپل پیغمبر څخه د یوه پاچا د ټاکلو غوښتنه کړې، پیغمبر ورته ویلي: تاسو د یوه پاچا د ټاکلو غوښتنه کړې وه، دا دی الله تعالی طالوت درته غوره کړی، د الله له دین نه اوښتي قوم ورته وویل: دی خو پر مونږ د مشرۍ وړ نه دی، نه د نسب له مخې او نه د مال او شتمنۍ له مخې، د ټول ولس قیادت او زعامت خو باید داسې چا ته وسپارل شي چې قیادت او زعامت له پلار نیکه نه ورته په میراث پاتې شوی وي، د کومې درنې او معتبرې کورنۍ غړی وي، نبه ډېر مال او دولت ولري!! پېغمبر د دوی په ځواب کې وایي: دی خو الله غوره کړی، د زعامت او قیادت وړتیا هغه ورکړې، نبه پوه دی او د نبه صحت او قوي بدن خاوند دی، د مشرتابه غوره مواصفات خو همدا دي، خو دوی دې ته تیار نه وو چې د طالوت قیادت ومني، د دوی معیارونه بدل شوي وو، د زعامت د مواصفاتو په اړه ئې همغسې انګېرله چې بې دینه او لارورکي قومونه ئې انګېري، د پېغمبر دا وینا

ئې نه منله چې الله تعالی د دوی په څېرنه دی چې نسب او مال د قیادت لپاره ضروري وګڼي او د طالوت په څېر یو نادار او بې نوم نښانه څوك دې د دوی د مشرۍ لپاره مناسب ونه ګڼي.

• قرآن د بایبل دا وینا هم ردوي چې پیغمبر د پېچې او قرعې په ذریعه پاچا ورته ټاکلی او دا هم چې نومول شوی کس شائول وو، د دې په خلاف وایي چې دا کس طالوت وو، د دوی پیغمبر د هغو وړتیاوو له مخې ټاکلی چې الله تعالی ورکړې وې، هغه (علم) او (روغتیا او ځواکمنتیا) ته ګوته نیسي چې طالوت ترې برخمن وو او همدا د قیادت لپاره د ضروري مواصفاتو په توګه معرفي کوي.

• قرآن فرمایي چې د دوی پیغمبر د ورك شوي صندوق بېرته راتګ د طالوت د قیادت او له ده نه د الهي تائید نښه ګڼلې او دا صندوق د ملائکو په ذریعه تر دوی رارسول شوی نه د غواوو د ګاډۍ په ذریعه.

• قرآن دا صندوق هسې د دوی د زړونو د تسکین وسیله ګڼلې، نه هغسې چې بایبل ادعا کړې چې لوی لوی کرامتونه ئې درلودل، که داسې وی نو د همدې صندوق په شته والي کې به په یوه جنګ کې د اسرائیلیانو دېرش زره جنګیالي نه وژل کېدل، دا صندوق به د دښمن په لاس کې نه پرېښوت، که په صندوق کې دا کمال وی نو فلسطینیانو ته به ئې هم همدومره برکتونه ورپه برخه کول چې اسرائیلیانو ترې طمع درلوده، دا د منلو نه ده چې یو شی دې یوه ته د برکتونو باعث او بل ته د مصیبتونو سبب وي.

• بني اسرائیلو ته له پلار نیکه نه داسې یو صندوق په میراث پاتې شوی وو چې په هغه کې څه مبارك شیان لکه د تورات لوحې او د موسی او هارون علیهما السلام د لاس څه نښې وې، دوی داسې ګڼله چې تر څو دا صندوق زمونږ په واك کې وي نو تل به بریالي وو او دښمن به پر مونږ غلبه نه شي موندلی، ناڅاپي د دوی په سیمو د برید په ترڅ کې دا صندوق د دښمن په لاس کې پرېښوت، په دې سره د دوی پاتې مېړانه او همت هم ختم شو، د دښمن له مقابلې ئې لاس واخیست او وتښتېدل، پېغمبر ئې ورته وویل: دا صندوق به الله تعالی بېرته تاسو ته مسترد کړي، ملائکې به ئې تاسو ته راوړي او دا به د دې نښه ګڼئ چې طالوت د الله له لوري تاسو ته

غوره شوی، همداسې وشول.

- د دې قصې په ترڅ کې الله تعالی مؤمنانو ته دا لارښوونه کوي چې پام کوئ د جهاد له فرض کېدو وروسته ترشا نه شئ، داسې نه چې د قیادت لپاره هغه معیارونه وکاروئ چې جاهلو قومونو کارولي، داسې نه چې له علمي استعداد او جسمي پیاوړتیا نه پرته د نورو مواصفاتو له مخې ځانته قیادت غوره کړئ، له هغه چا سره د مخالفت لار مه غوره کوئ چې الله تعالی د قیادت دغه غوره صفات ورکړي وي.
- قرآن د پاچایانو په اړه همغه خبره کوي چې بایبل کړې خو په ډېرو مختصرو او جامع الفاظو سره او د سبا د ملکې د وینا د تائید په توګه، فرمایي:

7ÿ‹.r \€& $gîel& o¢ä& {þè_r $dr¥¡ ìœ βƒë% {qèzŠ #Œ} 8qè¥¥b} ©M9$%

ÇìÍÈšc qèÿƒ النمل: ۳۴

وئې ویل: پاچیان خو چې کوم هېواد ته ننوځي، تباه ئې کړي، عزتمن خلك ئې سپك کړي او همداسې کوي.

خدای شائول رد کړ

بایبل تر دغه عنوان لاندې لیکي: سموئیل شائول ته وویل: ما د پاچایۍ لپاره ستا په سر غوړې وموښل اوس د خدای پیغام ته غوږ شه! زه غواړم عمالیقیانو ته سزا ورکړم، ځکه دوی اسرائیلیانو ته له مصر نه د وتلو پر مهال اجازه ورنه کړه چې د دوی له سیمې تېر شي!! پاڅه او دوی قتل عام کړه، رحم مه پرې کوه، ښځې، نارینه، تي خور ماشومان، غوایي، پسونه، اوښان، خره او ټول څاروي ئې ووژنه، ... شائول همداسې وکړل... ټول قوم ئې ووژلو، خو ده او جنګیالیو ئې د خدای له حکم نه سرغړاوی وکړ، د عمالقیانو پاچا او مزي غوایي او پسونه... ئې ژوندي پرېښودل... نو د همدې په وجه خدای سموئیل ته وویل: زه متأسف یم چې شائول مې د پاچایۍ لپاره غوره کړ!! دا دی له ما ئې سرغړاوی وکړ!! سموئیل شائول ته دا خبره وکړه،... په پای کې ئې ورته وویل: نن خدای د اسرائیلیانو پاچایي له تا

اخیستې ده، ... او داسې چا ته ئې سپارلې چې تر تا غوره دی!! سموئیل ورسره ولاړ او هغه پاچا ئې ووژلو او بیا ئې ټوټې ټوټې کړ... خو سره له دې د شائول توبه قبوله نه شوه!!! ګورئ چې د بایبل لیکوال خپلو پلویانو ته څه درسونه ورکوي؟ خدای څنګه معرفي کوي او پیغمبرانو ته د خدای اوامر او لارښوونې څنګه ګڼي؟ د بایبل خدای په دې راضي کېږي چې عمالقیانو ته د دوی د پلرونو د یوې وړې ګناه په سبب داسې ستره سزا ورکړي، ټول باید ووژل شي، د یوه کس د ژوندي پاتې کېدو په سبب په هغه چا هم غصه شو چې په خپله ئې غوره کړی وو!! او دا خو لا څه کوې په خپل انتخاب هم پښېمانه شو!!

داؤد د پاچا په توګه انتخاب شو

دلته به تاسو د بایبل له ښکرورو درواغو او تناقضاتو څخه څو نورې بېلګې هم وګورئ، بایبل لیکي: (خدای سموئیل ته وویل: تر دې زیات د شائول په غم کې مه اوسه، ما دی له پاچایۍ ګوښه کړی اوس نو د غوړیو لوښی درسره واخله، د یسي کورنۍ ته ورشه، ما د ده یو زوی غوره کړی چې پاچا شي...سموئیل خدای ته وویل: دا کار به څنګه کوم؟ که شائول خبر شو ما وژني!! خدای په ځواب کې وویل: یو سخوندر درسره روان کړه، ووایه چې د قربانۍ لپاره راغلی یې، بیا یسي د قربانۍ ځای ته دروبله، هلته به زه درته ووایم چې کوم زوی به ئې تدهین کړې (د زیتون غوړي به ئې پر سر ورمومبې او په همدې سره به دی پاچا شي)، (یعني دا چې د بایبل خدای چل وروښود او ورته وئې ویل: د دې لپاره چې شائول پوه نه شي نو د قربانۍ په نامه هغه ځای ته ولاړ شه او په پټه دا کار وکړه)... سموئیل همداسې وکړل... د قربانۍ په ځای کې ده د یسي په اوو زامنو یو په بل پسې سترګې خښې کړې او ګمان ئې وکړ چې خدای به دا یا دا یا دا د پاچایۍ لپاره غوره کړی وي، خو خدای قبول نه کړل، په پای کې ئې یسي ته وویل: ستا دا زامن خو خدای قبول نه کړل آیا بل زوی هم لرې؟ هغه وویل: هو؛ هغه تر ټولو وړې دی، څاروي پیایي، هغه ئې راوست او خدای وویل: دا همغه کس دی چې ما غوره کړی!! نو سموئیل د هغه پر سر غوړي توی کړل، د خدای روح پرې کښېنسته او له همغې ورځې وروسته تل

ورسره وه!!! ورپسې بايبل ليکي چې د خداى روح له شائول نه لرې شوه او داسې روح پرې کښېنسته چې دى به ئې ځوراوو... درباريانو ورته وويل: پرېږده چې يوه تکړه سندرغاړى او موسيقي پوه درته راولو چې کله دا پليته روح تا ځوروي نو موسيقي به درته غږوي ... ده موافقه وکړه... يوه درباري وويل: د يسي زوى په دې کې ډېر ماهر دى... شائول قاصدان ولېږل او داؤد شپون ئې ورته راووست... خوښ ئې شو... پلار ئې موافقه وکړه چې ورسره پاتې شي... کله چې به هغه پليتې روح ځورولو نو داؤد به په خپل ساز او سرود سره دا روح ترې شړله او دى به آرام شو... په همدې مودې کې فلسطينيانو د حملې لپاره تيارى نيولو... د فوځ مشر ئې جليات نومېدو...قد ئې درې ګزه وو.. زره ئې اووه پنځوس کيلو وه... د مسو خود ئې وو ، پښې ئې سره له زنګنونو په ښلو مسي تختو پټې وې، تر شا ئې هم د مسو تخته ځړېدله... (يعني ټول په مسو کې پټ وو او ښايي د دې ټولو وزن لږ تر لږه سل کيلو وو)، د نېزې لرګى ئې د نساجانو د لرګي په څېر ستر او پرېږ وو او د نيزې سر ئې اووه کيلو وزن درلود... ډال به ئې بل چا ورسره ووړ!!! جليات ميدان ته راووت او سيال ئې وغوښت...څوك حاضر نه شو... څلوېښت ورځې ئې همداسې سيال غوښتو خو څوك ئې مقابلې ته نه راووت...(دلته بايبل د خپلې مخکنۍ خبرې خلاف داؤد د پاچا له درباره بېرته شپنۍ ته بيايي او ليکي): د جنګ په دغو ورځو کې يسي خپل کشر زوى ته وويل: دا لس ډوډۍ، لس کيلو غله او لس ټوټې پوخه (پنير) در سره واخله او سنګر ته ئې يوسه او خپلو وروڼو ته ئې ورکړه، ...ده خپله رمه بل شپون ته وسپارله او روان شو... جليات بيا سيال وغوښت...داؤد پوښتنه وکړه، دا څه وايي؟... که ئې څوك ووژني پاچا به څه جائزه ورکوي؟ ورته وويل شو چې پاچا به خپله لور ورکوي...وروڼو ئې دى وراټو چې ته دلته څه کوې؟ رمه دې چا ته پرېښې؟...شائول د ده خبرې واورېدې... ده ورته وويل: هيڅ اندېښنه مه کوه، ستا دا غلام به ولاړ شي او له دې فلسطيني سره به مقابله وکړي... پاچا وويل: ته ځوان ئې او جنګي تجربه نه لري...خو ده ورته وويل: کله چې زه رمه پيايم او کوم يږ او زمرى کوم وري وتښتوي نو زه ورپسې ځم، ترې خلاصوم ئې او که راباندې برېد وکړي نو له ستونې ئې نيسم او وژنم ئې !!! ستا دې غلام هم زمريان وژلي او هم

خرسان، دا مشرك فلسطيني به هم وژنم!! شائول راضي شو، خپل جنګي وسايل، زره او خود ئې هم ورکړ...خو چې څو ګامه ئې واخيستل وئې وويل: زه په دغو کې نه شم تلی... له ځانه ئې لرې کړې...خپل لرګی او مچلوغه ئې ورسره واخيسته او مقابلې ته ورغی...جليات راوړاندې شو... پرې وئې خندل... داؤد ورمخکې شو... ډبره ئې په مچلوغې کې کښښوده... د جليات تندی ئې په نښه کړ... ډبره مخامخ د هغه په تندي ولګېده او په ځمکه رانسکور شو... ورمنډې ئې کړې، د هغه توره ئې راواخيسته او غاړه ئې ورپرې او سر ئې ترې ببل کړ... فلسطينيانو چې خپل پهلوان له لاسه ورکړ په تښته شول ... دلته بايبل په جګړې کې د داؤد د برخې اخيستلو په اړه د مخکنيو دوو خبرو خلاف درېيمه خبره کوي او ليکي: کله چې داؤد د جليات مقابلې ته وړاندې کېدو نو شائول د خپل فوځ له مشر ابنير نه پوښتنه وکړه: دا ځوان څوک دی؟ هغه ورته وويل: ستا په سر قسم چې نه ئې پېژنم! شائول ورته وويل: ولاړ شه پوښتنه وکړه چې دا څوک دی، هغه ولاړ او داؤد ئې په داسې حال کې ورته راوست چې د جليات سر ئې په لاس کې وو، شائول ترې وپوښتل: ځوانه ته څوک ئې؟ هغه ورته وويل: ستا د غلام يسي زوی!!

د بايبل ډېرې خبرې دغسې يوه د بلې متناقضې دي، لکه دلته چې ګورئ يو ځل داؤد د يوه وړوکي ماشوم شپون په توګه معرفي کوي چې پلار د دې لپاره سنګر ته لېږلی چې خپلو مشرانو جنګيالیو ورونو ته ډوډۍ وروړي، بيا ئې د پاچا سندر غاړې ګڼي او بيا ئې د پاچا له لوري د جليات مقابلې ته لېږلی داسې جنګيالی ښيي چې پاچا خپل جنګي وسايل، خود او زره هم ده ته ورکړي وو، خو په پای کې ئې داسې معرفي کوي چې نه پاچا پېژاندو او نه د ده د فوځ مشر!! دې ته حيران يم چې د بايبل منونکي له داسې ښکرورو درواغو او تناقضاتو ډک کتاب څنګه د يوه سپېڅلي کتاب په توګه مني؟!!

بايبل په دې پسې د شائول په دربار کې د داؤد عليه السلام په اړه ډېرې نورې ناپرتې خبرې لري، ... ليکي داؤد به هره ورځ ده ته ساز غږاوو... دوه ځلې شائول د ده د وژلو لپاره د نېزې ګوزار پرې وکړ خو نېزه خطا ولاړه... شائول خپله لور ميکال په دې شرط ورکړه چې د سلو وژل شوو فلسطينيانو غلفة (د نارينه تناسلي غړی)

ورته راوړي... شائول غوښتل چې په دې توګه دی د فلسطینیانو په لاس ووژل شي... مجبور شو خپله لور ورکړي... خو بیا هم د ده د وژلو په فکر کې وو... ډېرې نورې هڅې ئې وکړې خو ټولې ناکامې شوې... داؤد تړې وتښتېدو... سموئیل ته ورغی... شائول یوه ډله عسکر ورپسې ولېږل... کله چې د سموئیل خوا ته ورغلل هغه ئې د نبوت (جذبې او وجد په حالت کې وموند)، دوی هم ورسره نڅا پیل کړه... شائول دویمه او درېیمه ډله ولېږله... هغوی هم د لومړۍ ډلې په څېر جذبې واخیستل... په پای کې داؤد تښتېدو... په یوه غره کې تم شو... ډله ئې جوړه کړه... له فلسطینیانو سره ئې څو ځله وتښتېدو... خو شائول ورپسې وو... یو ځل شائول د فلسطینیانو له جګړې د راستنېدو په مهال له خپلو ساتونکو بېل شو او قضای حاجت لپاره یوه سوري ته ننوت... د دې سوري په آخر کې داؤد له خپلو ملګرو سره پټ وو... شائول ئې په همدې حالت کې ولید... ملګرو ئې ورته وویل: دا ئې وخت دی، خپل غچ تړې واخله... سوکه سوکه ورنږدې شو... د وژلو په ځای ئې د څادر یوه څوکه تړې غوڅه کړه او په دې کار هم پښیمانه شو او وئې ویل: بد کار مې وکړ، وای زما په حال که مې خپل پاچا ته څه تاوان ورساوو...ځکه چې دی د خدای له لوري غوره شوی!!! کله چې پاچا له غاره ووت، داؤد ورپسې راووت او غږ ئې کړ: ولې د خلکو خبرو ته غوږ نیسې او زما د وژلو تکل کوې، نن درته ثابته شوه چې زه بد نیت نه درته لرم، دا دی خدای زما په لاس کې راکړې، خو ما ونه وژلې، دا ئې ستا د څادر پیڅه، ... کله چې داؤد خپلې خبرې پای ته ورسولې، شائول غږ کړ: داؤده زویه! دا ته یې؟ او په ژړا شو... ته تر ما غوره یې...ته به د اسرائیلیانو پاچا وې...لوړه وکړه چې کله پاچا شوې زما کورنۍ ته به تاوان نه رسوې!! داؤد په خپله مخه ولاړ او شائول په خپله مخه!!

دې ته ورته ډېرې نورې ښېګوده خبرې کوي... د شائول او د یوې جادوګرې ښځې قصه رااخلي چې شائول تړې وغوښتل: د سموئیل روح راته حاضره کړه... هغې

راحاضره کړه... او ده ته ئې وویل: ولې دې احضار کړم؟ هغه ورته وویل: د دې لپاره چې وضعیت مې ډېر خراب دی، فلسطینیانو حمله پیل کړې، خدای پرېښی یم، نه په خوب کې زما د دعاګانو ځواب راکوي او نه د انبیاوو په واسطه!! ... هغه ورته وویل: چې خدای پرېښی یې نو له ما نه څه غواړې؟ دا ټول مصیبتونه د دې لپاره دربانديې راغلل چې تا د عمالیقیانو د ټول قوم د وژلو په اړه همغه څه ونه کړل چې خدای درته ویلي وو!! سبا به ته له خپلو زامنو سره زما په څنګ کې وئ (یعني وبه مرئ او زما خوا ته به راشئ!!... فلسطینیان له یوې خوا او اسرائیلیان له بلې خوا د جنګ لپاره راروان ول...

بایبل د خپلو نورو تناقضاتو په څېر دلته هم لیکي چې داؤد د اخیش په فوځ کې د جګړې لپاره راروان وو، دا همغه اخیش دی چې بایبل څو سطره مخکې لیکلي وو: داؤد د ده په خوا کې ځان په لېونتوب وهلی وو، که دا کار ئې نه وی کړی نو دی ئې حتماً وژلو او تري وتښتېدو!! خو وروسته ئې لیکلي چې اخیش یوه سیمه ورکړه، ده به له هغه ځایه په فلسطینیانو بریدونه کول خو اخیش ته به ئې ویل چې ما په اسرائیلیانو برید کړی او اخیش په دې دلیل نه تري خبرېدو چې داؤد به د سیمې یو کس هم ژوندی نه پرېښودو او داسې څوک به نه پاتې کېدو چې اخیش د ده له حملې خبر کړي)، جګړه ونښته، لومړی د شائول زامن او ورپسې دی ووژل شو...او ټول جنګیالي ئې هم د فلسطینیانو په لاس قتل شول..

په دوهم سموئیل کې دا قصه داسې مخکې بیایي: داؤد خبر شو، له ویره ئې خپلې جامې څیرې کړې، ډېر ئې وژل او هغه ورځ ئې روژه ونیوله... او بیا داؤد له خدای نه وپوښتل: آیا د اسرائیلیانو کوم ښار ته ولاړ شم؟ خدای ورته وویل: هو؛ بیا ئې وپوښتل: کوم ښار ته ولاړ شم؟ خدای ورته وویل: حبرون ته، هلته ولاړ...هلته د یهودانو مشرانو دی پاچا کړ او پر سر ئې غوړي ور توی کړل!!

دا د داؤد علیه السلام د پاچا کېدو په اړه د بایبل قصه وه، په دې کې به څو خبرو حتماً ستاسو پام ځان ته جلب کړی وي:

- د بایبل له نظره پیغمبر او نبي هغه دی چې څو کارونه کوي: پاچا تدهین کوي او پر سر ئې غوړي تویوي، یوه ته ښېرا او بل ته دعا کوي، وړاند وینې کوي،

پاچايانو ته وايي چې کوم جنګ ته ولاړ شي او کوم ته نه، په کوم قوم برید وکړي او څنګه ئې نر، ښځې او ماشومان ووژني، په وجد راځي، جذبه ئې نیسي، دریا، چنګ او نی ته ناڅي، کله کله د انبیاوو لویه ډله د جذبې او وجد په حالت کې په لاړې روان وي او نڅا کوي!! داسې لکه نن چې تاسو د چرسي ملنګانو یوه ډله ګورئ چې د بري امام، داتا ګنج بخش او فلاني بابا د عرس مراسمو ته روان وي، د ځینو په پښو کې ګړنجي، د ځینو په لاسونو کې بګڼي، د ځینو په لاسونو کې اوږده اوږده سوټي، رنګ رنګ تراړې تړې راتاو، د چرسو کرکجن بوی او د سپېلنیو لوخړې تړې اوچت، په نڅا نڅا او په داسې حال کې چې څنې غورځوي، مستي کوي او له ګړنجو ډکې پښې په زور زور په ځمکه وهي، د بایبل انبیاوو به هم همداسې کول، دوی نه خلکو ته وعظ، نصیحت او لارښوونه کوي او نه د دوی د ژوند د تنظیم لپاره احکام او مقررات بیانوي، یوازې د قربانۍ مربوط احکام ورښیي!! د دې په مقابل کې قرآن هر پیغمبر او نبي د داسې شخصیت په توګه معرفي کوي چې د ژوند په ټولو چارو کې د قوم مشر دی، د خلکو لپاره قدوه او لارښود دی، د مظلومانو ملګری او د ظالمانو دښمن دی، نه د پاچایانو پر سر غوړې تویوي او نه ماشومان د پاچایانو په توګه غوره کوي، د ښپرا په ځای خلکو ته د هدایت دعا کوي. په جنګونو کې د خپلو ملګرو قومندان، په جومات کې امام او په محکمه کې قاضي وي، د مصلح، مجاهد، داعي، مبلغ، ناصح او واعظ په توګه ئې معرفي کوي.

- د بایبل له نظره د خلکو پاچایان او مشران د یوه کس لخوا غوره کېږي، عام ولس د هغه په انتخاب کې د څه ویلو حق نه لري. د دې کس لخوا کېدی شي یو ووړ ماشوم د پاچایۍ لپاره غوره شي، خلك به ئې مني او اعتراض به نه کوي. او دا همغه څه دي چې ټول شیطاني مذاهب او لارورکي جاهلانه ادیان له بایبل سره په کې شریك دي او دا هغه څه دي چې پیغمبران علیهم السلام د هغه په خلاف مبارزې ته لېږل شوي.
- بایبل وایي چې کله داؤد یورشلیم ونیولو او د عهد صندوق ئې ورانتقالولو نو په ټول زور ځواك سره ئې نبوت وکړ (یعني د وجد په حالت کې ئې نڅا وکړه)، د

ده مېرمنې میکا دې کار ته په سپکه سترګه وکتل او دا ئې د ده له حیثیت او شأنه لرې وګانړ، اعتراض ئې پرې وکړ او ورته وئې ویل: نن دې د خلکو په وړاندې ځان سپك کړ، هغه پرې غصه شو او د دغه اعتراض په وجه تر پایه بې اولاده پاتې شوه!!

- بایبل وایي چې جادوګران (چې د بایبل له نظره ښځې وي) کولی شي د پیغمبرانو روح حاضر کړي او له هغوی نه د راتلونکو پېښو په اړه معلومات ترلاسه کړي!! دا په داسې حال کې چې بایبل تر دې د مخه لیکلي: جادوګران او د روح احضارووونکي باید ووژل شي،... خو دلته وایي چې شائول د جادوګرې ښځې په واسطه د یوه نبي روح حاضره کړه.
- قرآن داؤد علیه السلام ته د یوه جلیل القدره پیغمبر په سترګه ګوري خو بایبل ئې پاچا ګڼي!! قرآن وایي چې داؤد علیه السلام د طالوت د لښکر په هغې ډلې کې وو چې په آزموینې کې بریالي شول، د صبر خاوندان ول، په آخرت ئې ایمان درلود او په دې باور وو چې الله تعالی ډېر ځله د صابرانو واړه ټولګي ته په لوی لښکر بری ورکړی، د طالوت تر قومندې لاندې ئې په جګړې کې برخه واخیسته، د دښمن د فوځ سالار د ده په لاس ووژل شو او د همدغه زړه وړې اتلولۍ په وجه الله تعالی ده ته د دغه ملك پاچایي او اقتدار وسپارو، علم او حکمت ئې ورکړ او د پېغمبرۍ مقام ته ئې ورساوو، قرآن په دې سره مونږ ته دا درس راکوي چې همدا د الله تعالی سنت دی او الله تعالی په دې راضي کېږي چې د مؤمنانو قیادت د دغسې مجاهدو مشرانو په لاس کې وي.

داؤد او بتشبع

راشئ وګورئ چې بایبل تر دې عنوان لاندې د داؤد علیه السلام په هکله څه لیکي، هغه د یوه درونډ پیغمبر په توګه نه بلکې (نعوذ بالله) د یوه عیاش پاچا په څېر انځوروي او لیکي: یوه ورځ مازدیګر داؤد په خپل قصر کې د بام سر ته وخوت چې آزاده هوا تنفس کړي، قدم ئې واهو چې ناڅاپه ئې سترګې په یوې ښکلې ښځې ولګېدې چې لمبېده، داؤد یو څوك ولېږو چې پوښتنه وکړي دا ښځه څوك ده، معلومه شوه چې نوم ئې بتشبع او د اوریا مېرمن ده، نو داؤد څو کسان ورولېږل او

دا ښځه ئې د ده قصر ته راوسته او داؤد ورسره ځملاست... بتشبع ولمبېده... او کور ته ولاړه... څه وخت وروسته پوه شوه چې حامله ده، نو داؤد ته ئې د دې خبرې اطلاع ورکړه... داؤد د ښځې مېړه اوریا راوغوښت، (دی د جنګ له میدانه راستون شوی وو)، داؤد د جنګ د وضعیت په اړه څه پوښتنې تري وکړې... بیا ئې رخصت کړ او د ده له تلو وروسته ئې څه تحفې هم کور ته ورولېږلې... اوریا شپه د قصر په خوله کې له ساتونکو سره تېره کړه... داؤد خبر شو او دی ئې راوغوښت او تري وئې پوښتل: ولې دې شپه په کور کې تېره نه کړه؟ ... ده ورته وویل: فوځ د عهد له صندوق سره په ښدیا کې دي زه څنګه کور ته ولاړ شم او شپه له خپلې مېرمنې سره تېره کړم!! داؤد ورته وویل: ډېر ښه! نن شپه دلته پاتې شه او سبا ببرته د جنګ میدان ته ولاړ شه، داؤد دی مانبامنې ته راوبالو، په شرابو ئې مست کړ، خو سره له دې کور ته د تلو په ځای هملته پاتې شو...سهار داؤد د یوآب په نامه خط ولیکو او د اوریا په لاس ئې ورولېږو...په خط کې ئې لیکلي وو: کله چې جګړه تنده شي اوریا لومړي خط ته ولېږه او یوازې ئې پرېږده چې ووژل شي!!! یوآب همداسې وکړل او اوریا ووژل شو!! ... یوآب اطلاع ورکړه او ده په ځواب کې خبر ورولېږو چې ستا له کاره راضي یم!! بتشبع د ماتم ورځې تېرې کړې، بیا داؤد قصر ته راوسته او په نکاح ئې کړه...خدای په دې کار ناراضه شو او ناتان نبي ئې داؤد ته له دې پیغام سره ولېږو: په یوه ښار کې دوو کسانو ژوند کاوو، یو فقیر وو او بل غني، شتمن ډېر څاروي درلودل او نېستمن یوازې یوه سپرلۍ درلوده... یوه ورځ د شتمن کور ته مېلمه راغی خو ده د دې په ځای چې خپل کوم څاروی ورته حلال کړي د فقیر سپرلۍ ئې ورته حلاله کړه...داؤد وویل: په خدای قسم چا چې دا کار کړی وي باید ووژل شي!! په دې وخت کې ناتان نبي ورته وویل: هغه شتمن ته یې!! ... تا اوریا وواژو او د ده مېرمن دې ځان ته نکاح کړه...نو زه به هم ستا په مېرمنو همداسې حالت راولم، د ګاونډیو په لاس کې به پرېږدم او هغوی به په رڼا ورځ ورسره څملي... داؤد اعتراف وکړ... ناتان ورته وویل: خدای هم ته وبخښلې او د دې ګناه په سبب به تا نه هلاکوي خو ستا دا ځوی به ومري!! همداسې وشول...ماشوم مړ شو، خو بتشبع بیا حامله شوه، زوی ئې وزېږاوو او نوم ئې سلیمان پرې کېښود...

د پيغمبرانو عليهم السلام په هكله د بايبل له دې تورونو او د هر يوه په ضد د داسې كركجنې ژبې له كارولو نه معلومېږي چې دا كار عمداً او په دې خاطر كوي چې د نورو پيغمبرانو عليهم السلام شخصيت داغجن كړي، د خلكو پام او توجه له هغوی راوګرځوي او په دې ئې قانع كړي چې يوازنی د منلو وړ شخصيت مسيح عليه السلام دی!! له دې پرته د بايبل د دې عمدي تورونو او الزاماتو لپاره بله معقوله توجيه نه شو موندلی. دا نن چې په مسلمانانو كې يوه ډله د پيغمبر عليه السلام له نږدې يارانو او د ده په مبارکو لاسونو روزل شوو صحابه وو نه يوازې علي رضي الله عنه او د ده درې ځلور ملګري تائيدوي او د نورو په اړه حتی د دې خبرې له كولو ډډه نه كوي چې وايي: هغوی ټول له اسلامه واوښتل او منافق شول!! دوی هم د بايبل د ليكونكي په ببهارې اخته شوي

دلته د بايبل له ليكوال نه څو پوښتنې لرو:

- د داؤد عليه السلام له قصر نه د اوريا كور په څومره واټن كې وو؟ طبيعي ده چې د يوه عادي عسكر كور بايد د پاچا له قصر نه ډېر لرې وي، كه دا كور نږدې وی نو داؤد عليه السلام به حتماً پېژاندو او له نورو به ئې دا پوښتنه نه كوله چې دا څوك ده؟ نو داؤد څنګه وتوانېدو چې د خپل قصر له بامه د اوريا د كور په حمام كې د ده ښځه د لمبېدو په حال كې داسې وګوري چې ښكلا ئې هم ورته معلومه شي؟ د يوه انسان ښكلا خو په سل ګزه واټن كې هم نه شي تشخيصېدی، سل ګزه خو به يوازې د قصر دېوالونه له دې بامه لرې وو!!
- د كوم پاچا چې عسكر دومره مذهبي جذبه لري چې د جنګ له ميدانه راغلی خو خپل كور ته له تلو او له خپلې مېرمنې سره د شپې له تېرولو په دې خاطر ډډه كوي چې د عهد صندوق د جنګ په ميدان كې او د ده ملګري په سنګر كې د دښمن مقابله كوي!! نو د پاچا ديني او مذهبي جذبه به څنګه او څومره لوړه او قوي وي؟ په كار خو دا ده چې پاچا ئې لږ تر لږه د دغه عسكر په څېر وي!! مونږ ته خو قرآن داؤد عليه السلام د يوه ستر عابد، ذاكر، مجاهد، خدای پالونكي، له الله تعالى وېرېدونكي او د بصيرت او كمال خاوند په توګه معرفي كوي او پيغمبر عليه السلام ته فرمايي چې د دښمنانو د ناروا تبلغياتو په مقابل كې د داؤد عليه السلام

په څېر صبر وکړه:

A$7ÅÆ$$Rëœ ™ $RÎ ÇïÈ ê• #ï'& ÿçRÎ Ï‰ƒ#Ff$#Œ Š½ã#Š $R%õã ëäÆÆ• bqëçà/ƒ $B 4?ã ãÉÕ $

$RŠ‰©r ÇïÈ è #ï'& ÿÆ©@ä æ qà±tŒ Žëö9$• ÇïÈ É#Žõ ÏÿÏ•r ÖÅèÆÎ `é Îm ç¼çèB

{rê§¡ ê Ïüá , Æ$({à7R 7 9?& õdr * ÇïÈ É $ÜÏø$ÿóÁ ùr pJõÅÆ$çÿ¥?#är ¼ç3ùã

$ZÀè/ 4ö/ È$JáÁ z ê , ? Ÿ{qÆ% ÆÆB í ÏÿùŠ½ã#Š 4?ã {qèzŠ õÎ ÇïÈ > #•é ÜÆ$

‼‹»d ÞÎ ÇïÈ Å°ŽÂ 9$ä‼q™ 4‹Î $RÏ‰d•r ñŸÜê€Ÿr È±s Æ Î $ZY‹/ /ã±n$ä ‹Ù è/ 4?ã

ÇïÈ É $ÜÏø$'Î 'Î"ãr $kŽÏÿœ A$)ù ‰Ïh°r ×f èR 'ír Æf èR bqãóÎr ÖóÎ ¼ç9 ÓÅ&

ÆÆÕè/ ‘ éä9 ä$Ü÷ê$`Ë #ŽŸ. ÞÎr ¾Å$èÏ 4‹Î 7Ï f èR É#sÝÎ 7 J÷ß ê)9 A$%

çYGù $JR& Ë¼ã#Š £ßr Æè $B @‹Î%r Ï»sÎ»Á 9$(qäÜãr {qãÆ#ä ûïŸ‰Æ$ŽvÎ ÇÙ è/ 4?ã

4"Æ$9 $R‰ZÆä ¼Æä ÞÎr 7Ï°Œ ¼ç9 $RëÿóùÇïÈ) > $R&r $ÆÏ#‘ §zr ¼ç‘ •ÿóÇÖ$ä

è±tœÆ Ä $Z9$ûä/ ±ã÷n$ä ÇÚ öÆ{$'Î Æÿ‹Îz 7 »Y±è_ $RÎ Ë¼ã#‰»ƒ ÇïÈ 7U $«B `ó ãnr

è#‹ã Æ9 «ł $Æ‹Î™ `ã bq•Ðƒ ûïŸ‰Æ$bÎ «ł $Æ‹Î™ `ã 7 ÐãÜ 3 qgÆ$ÆÆ® Ÿ{r

ÆÆÜ»/ $Jâ‹/ $Br Ú öÆ{$ ä$Jï 9$$Zÿ z $Br ÇïÈ É $ ï œ$Pø/ {qÝ$ $JÎ ‰ƒŸ‰©

ÇïÈ í$Z9$`Ë {rãÿ. ûïŸ‰Æ$ÿ@ƒqù {rãÿ. ûïŸ‰Æ$ß 7Ï°Œ ص: ۱۷-۲۷

په هغه څه صبر وکړه چې دوی ئې وایي او زمونږ بنده داود در په یاد کړه چې د (پیاوړو او هنرمندو) لاسونو خاوند وو، یقیناً چې هغه (خدای ته ډېر ډېر او بیا بیا) ورګرځېدونکی وو، یقیناً چې مونږ غرونه ورسره رام کړي وو چې سهار او مانښام به ئې تسبیح ویله او مرغان ورته راغونډ کړی شوي، ټول ورته راګرځېدونکي، د ده پاچایي مو ورته مضبوطه کړه، حکمت او پرېکنده وینا مو ورپه برخه کړه او آیا د هغو شخړه کوونکو خبر دررسېدلی چې له دېواله محراب (د عبادت ځای) ته

واوښتل، کله چې د داؤد محضر ته داخل شول، دی ترې ووېرېدو، وئې ویل: مه وېرېږه! مونږ دوه مدعیان یو چې یوه پر بل تېری کړی، نو زمونږ تر منځ په حقه سره پرېکړه وکړه، ظلم مه کوه او د سمې لارې لارښوونه راته وکړه، دا زما ورور دی چې نه نوي مېرۍ لري او زما یوه مېږه ده، نو ما ته ئې وویل: دا هم ما ته وسپاره او په خبرو کې ئې زور زیاتی راسره وکړ، وئې ویل: یقیناً چې په خپلو مېرۍ سربېره ستا د مېرۍ په غوښتلو سره ئې ظلم درباندې کړی او یقیناً چې ډېری شریکان یو په بل تېری کوي پرته له هغو چې ایمان ئې راوړی او نېک عمله دي او دوی څومره لږ دي او داؤد ګمان وکړ چې مونږ آزمویلی نو له خپل رب نه ئې بخښنه وغوښته، په سجده پرېووت او خدای ته ئې مخه کړه، نو مونږ دا ورته وبخښله او یقیناً چې ده ته زمونږ تقرب حاصل وو او غوره پایله، اې داؤده! یقیناً چې ته مو په ځمکې کې خلیفه ګمارلی یې، نو د خلکو ترمنځ په حقه پرېکړه کوه، د هوی او هوس متابعت مه کوه چې د الله له لارې به دې بې لارې کړي، یقیناً هغه چې د الله له لارې بې لارې کېږي په دې سبب دوی ته سخت عذاب (تاکل شوی) دی چې د حساب ورځ ئې هېره کړې او مونږ آسمان او ځمکه او څه چې په دوی کې دي خوشې او بېهوده نه دي پیدا کړي، دا هسې د هغو کسانو ګمان دی چې کافران شوي، نو دغو کافرانو ته د اور لویه کنده ده.

له دغو مبارکو آیتونو نه څو اساسي خبرې معلومېرۍ:

- د داؤد علیه السلام په ضد ناروا او ظالمانه تبلیغات شوي، د بایبل تبلیغات ئې یوه بېلګه ده، خو ده صبر پرې کړی.
- پیغمبر علیه السلام ته ویل شوي چې ته هم د دښمنانو د تبلیغاتو پروا مه کوه او د خپل دیني ورور داؤد علیه السلام په څېر صبر وکړه.
- داؤد علیه السلام د کمال خاوند وو، د زغرو جوړولو په صنعت کې پر ټولو برلاسی وو او د دې ترڅنګ د الله تعالی منقاد او مطیع بنده وو.
- سبا او ماښام به د خدای په ذکر او د زبور په تلاوت مشغول وو او په خوږ غږ کې ئې دومره ستر اغېز وو چې غرونو او مارغانو ورسره زمزمه کاوو.

• مضبوط حکومت ئې وو، الله تعالی ورته پوهه او حکمت ورکړی وو او د پېچلو شخړو او منازعاتو د عادلانه او حکیمانه حل و فصل استعداد ئې ورپه برخه کړی وو.

• د دې عادلانه قضاوت یوه بېلګه ئې دا ده چې الله تعالی دوه فرشتې د دوو مدعیانو په بڼه کې ورولېږلې، له دېواله هغه ځای ته ورواوښتلې چې داؤد علیه السلام به په تلاوت او عبادت مصروف وو، دی ووېرېدو، هغوی ورته وویل: مه وېرېږه، مونږ د یوې شخړې د حل و فصل لپاره درته راغلي یو، یوه ئې وویل: دا نه نوي مېږې لري او زه یوه، په زور سره غواړي دا هم را نه واخلي، ته زمونږ تر منځ عادلانه او سمه پرېکړه وکړه او مونږ ته سمه لار وښیه، هغه له دې مخکې چې د دوهم کس دلایل واوري او بیا فیصله وکړي، د مدعي د دعوا له مخې ئې پرېکړه وکړه او وئې ویل: ده دربانديې تیری کړی، خو د دغې خبرې له کولو سره سم او متصل متوجه شو چې غلطي ئې وکړه، د عادلانه قضاوت تقاضا دا وه چې د مدعی علیه دلایل مې هم اورېدلي وی او بیا مې قضاوت کړی وی، له الله تعالی ئې بخښنه وغوښته او په سجده پرېووت!! قرآن په دې وینا سره نه یوازې د داؤد علیه السلام ستر شخصیت مونږ ته معرفي کوي او د بایبل غلطه وینا ردوي، بلکې مونږ ته د دې لارښوونه هم کوي چې عادل او له الله تعالی نه وېرېدونکی قاضي باید هغه وخت هم یوازې د مدعي د وینا له مخې پرېکړه ونه کړي چې په سلو کې نه نوي ځان په حقه ګڼي او بل ملامت او پر ثابتوي، باید په سړه سینه د بل دلایل هم واوري او په پای کې قضاوت وکړي.

• د قرآن له دې وینا معلومېږي چې د داؤد علیه السلام په اړه په اصلي انجیل کې همدا مطلب راغلی خو د بایبل ظالم او دروغجن لیکوال داسې ناروا او غلطه قصه تري جوړه کړې.

متأسفانه زمونږ ځینې مفسرین هم د اسرائیلي روایاتو تر اغېز لاندې تللي او د قرآن د دغو مبارکو آیتونو په تفسیر کې ئې د بایبل دا دروغجنه او بې بنسټه قصه رانقل کړې، په داسې حال کې چې دلته په قضاوت کې د (عدالت) موضوع څېړل کېږي، فرشتې هم داؤد علیه السلام ته وایي چې زمونږ تر منځ سم او عادلانه

قضاوت وکړه او الله تعالی هم ورته فرمایي چې د قضاوت په دوران کې د خپل هوس متابعت مه کوه، د خپلو احساساتو په حکم قضاوت مه کوه، د مدعي او مدعی علیه تر منځ عدالت مراعات کړه، د یوه خبره دې واورېده بل ته هم موقع ورکړه چې خپله خبره وکړي، داسې نه چې عدالت تر پښو لاندې کړې، په قضاوت کې عجله وکړې او د شخړې د یوه لوري د وینا له مخې پرېکړه وکړې، دوی دا ټول صراحتونه له پامه غورځولي او د بایبل قصې ته ئې اعتبار ورکړی!! دا مفسرین هغه دي چې بایبل ئې په دقت سره نه دی لوستلی او دې ته ئې توجه نه ده کړې چې قرآن د بایبل تائید او تصدیق نه بلکې تردید او تصحیح کوي، بایبل هغه انجیل او تورات نه دی چې قرآن ئې تصدیق کوي!! بایبل په تورات او انجیل کې ژور او نه بخښونکی تحریف کړی، په بایبل کې د دې الهي کتابونو ډېره لږه برخه هغه هم په کچه الفاظو کې تر سترګو کېږي، قرآن راغلی چې د دې محرف کتاب ټولې دروغجنې خبرې بربنډې او حقایق خلکو ته څرګند کړي، په بایبل استناد او د قرآن د آیتونو په تفسیر کې د هغه مطالب رانقلول لویه اشتباه ده!!

د داؤد سرود

بایبل تر دې سر لیك لاندې یو سرود داؤد علیه السلام ته منسوبوي چې ځینې برخې ئې دا دي:

خدای زما حصار او پنا ځای دی
د ډال په څېر مې ساتي
ما ته پنا راکوي او په خپل قدرت سره مې ژغوري
زما ژغورونکي له ظالمانو وژغورلم
بیا بیا به ئې مرستې ته رابلم او هغه به مې له دښمنانو ژغوري
اې خدایه! ته د عبادت وړ یې....

د داؤد په دې او ځینو نورو سرودونو کې چې بایبل هغه ته منسوب کړي او همدې ته د داؤد مزامیر (زبور) نوم ورکوي، دې ته ورته ښکلې جملې هم تر سترګو کېږي او ډېرې غلطې او کرکجنې هم چې ببلګې ئې دا دي:

زما ناره د خدای غوږ ته ورسېده
هغه په خپلې سپېځلې خونې کې زما غږ واورېدو!
نو دا مهال ځمکه وخوځېده او په لړزېدو شوه!
د آسمان ستنې ولړزېدې!
ځکه چې خدای غصه شوی وو!
له پزې ئې دود ختو!
د سوځوونکي اور لمبې ئې له خولې وتې!
آسمان ئې سوری کړ او راکوز شو!
تر پښو لاندې ئې تیاره وربځې وې!
په خپلې آسماني ګاډۍ سور شو او د باد په څېر والوت!
په تیاریو کې ئې ځان ونغښت!
له اوبو ډکو پربړو وربځو احاطه کړ! ....

داؤد جنګیالي شماري

بایبل په دې ارتباط لیکي: یو ځل بیا خدای اسرائیلیانو ته په قهر شو، د دوی د تنبیه لپاره ئې داؤد دې ته وهڅاوو چې اسرائیل او یهودا وشماري!! داؤد د جنګیالیو د شمېرلو لپاره پلاوی وټاکو... پلاوي دا راپور وړاندې کړ: د اسرائیلیانو د جنګیالیو شمېر اته سوه زره او د یهودا پنځه سوه زره دی،... (په بل ځای کې دا شمېر دومره ګڼې چې تر دې څو لکه فرق لري)، داؤد په خپل کار پښېمانه شو، خدای ته ئې وویل: ...لویه ګناه مې وکړه، هیله کوم زما له حماقته راتېر شې!! سبا مخکې له دې چې داؤد راویښ شي، خدای جاد نبي ته وویل: داؤد ته ووایه: له دې دریو نه یو غوره کړه: درې کاله قحطي، درې میاشتې له خپلو دښمنانو تېښته او ستا په ملك کې درې ورځې وژونکې ناروغي!! داؤد بیماري غوره کړه، سبا خدای پر اسرائیلیانو باندې د دریو ورځو طاعون مسلط کړ چې اویا زره په کې ووژل شول... خو کله چې د مرګ فرشته پلازمېنې ته راورسېده، خدای په دې پرېکړې او دې کار متأسف شو او فرشتې ته ئې وویل: کافي ده، نور لاس درتم

کړه!! داؤد فرشته لیدلې وه او خدای ته ئې وویل: زه مقصر او ګناهګار یم، ما او زما کورنۍ ته سزا را، دغو خلکو څه ګناه کړې؟ بیا داؤد د قربانۍ ځای جوړ کړ، سوځېدونکې قرباني ئې وړاندې کړه او خدای د ده دعا قبوله او مرض ئې دفع کړ!!

د بایبل له لیکونکي څو پوښتنې لرو:

- د داؤد د اعتراض ځواب ورکړه، ګناه ده کړې ولې باید د ده په ګناه عام ولس په طاعون اخته او اویا زره تړې ووژل شي؟!!
- د جنګیالیو شمېرل ولې ګناه ګڼل شوې؟ او ولې ستا خدای پرې غصه شوی؟ که دا ګناه وي نو ولې په داسې وړې ګناه دومره ستره سزا ورکوي؟ کوم عقل او عدل دې ته ګناه ویلی شي او دا ئې سزا منلی شي؟
- دا اوس مسیحیان او د بایبل منونکي خپل فوځونه شمېرې، ولې خدای داسې سزا نه ورکوي؟
- بایبل څو ځلې د اسرائیلیانو شمېر په ګوته کړی، طبیعي ده چې دا به له شمېرنې وروسته وو نه د تخمین له مخې، ولې په هغه وخت کې ستا خدای د اسرائیلیانو مخکنیو مشرانو ته داسې سزا نه ورکوله؟ بایبل لیکي چې خدای موسی ته وویل: هر کله چې بني اسرائیل شمېرې نو د شمېرلو په وخت کې دې هر بني اسرائیلي د خپل ځان له لوري هدیه ورکړي... تر څو د شمېرلو پر مهال بلا پرې نازله نه شي!! دا څنګه د داؤد شمېرنه ګناه ګڼي خو موسی علیه السلام په شمېرلو مکلف کوي؟! که دا ګناه دومره لویه وي، نو په هر ځای او مستوی او د هر چا لخوا چې وي باید جرم وګڼلی شي، پلار باید خپله کورنۍ ونه شمېري او افسر باید خپل عسکر ونه شمېري...
- په خپلو پرېکړو هغه څوک پښېمانه کېږي او تأسف کوي چې علم ئې محدود وي، د خپلو پرېکړو له پایلو خبر نه وي، انتظار ئې یو څه او نتیجه بل څه راووځي، نو ځکه پښېمانه او متأسف شي، آیا ته خپل خدای ته په همدې سترګه ګورې؟!!

لومړي پاچايان

دا د بايبل د بل کتاب نوم دی چې په دې مقدمه پيل شوی: داؤد ډېر زوړ شوی وو... چې په برسټن به ئې هم پټ کړ نه تود ېدو... درباريانو ورته وويل: ستا علاج په دې کې دی چې يوه ښکلې پېغله دې پرستاري وکړي او په غېږ کې دې پرېوځي چې تود شې...نو د اسرائيليانو په ټول هېواد کې وګرځېدل او د ابيشك په نامه يوه ښکلې پېغله ئې غوره کړه، د ده قصر ته ئې راوستله او په پرستارۍ ئې لګيا شوه، خو ده ورسره نږدې بکت ونه کړ!!

بايبل له دې وروسته د داؤد عليه السلام د ځای ناستي په توګه د سليمان عليه السلام ټاکنې باندې بحث کوي او ليکي چې ده خپل ورور ادونيا چې د سلطنت مدعي وو ووژلو... او بيا د ده لخوا د يوه ستر معبد د جوړوېدو په اړه ډېر تفصيلي بحث کوي، خو الفاظ ئې د مخکنيو بحثونو تکرار او همغه دي چې موسی عليه السلام لخوا د معبد جوړولو په اړه ئې کارولي، دلته هم ليکي چې په دې معبد ښه ډېر سره او سپين زر، مس، قيمتي ډبرې او اعلی لرګي مصرف شول. بيا د ده د لوی او مجلل قصر په اړه معلومات ورکوي او ليکي چې سليمان د سرو زرو دوه سوه ډالونه چې د هر يوه وزن څلوېښت کېلو وو او دې سوه ډالونه چې د هر يوه وزن دوه کيلو وو، جوړ کړي وو او دا ئې د قصر په لوی تالار کې چې (د لبنان جنګل) نومېدو، ايښي وو، د قصر ټول لوښي د خالصو سرو زرو وو، سليمان اووه سوه مېرمنې او دې سوه وينځې درلودې، دغو مېرمنو ورو ورو سليمان له خدايه لرې

کړ او د دې په ځای چې د عمر په پای کې د خپل پلار په څېر د خدای عبادت ته تر مخکې زیات توجه وکړي د بتانو عبادت ته ئې مخه کړه!!! د یورشلیم په غره ئې د موآب او مولك بتانو لپاره دوه معبدونه جوړ کړل!! مېرمنې ئې اکثراً مشرکانې وې او ده هرې یوې ته خپله خپله د بت خونه جوړه کړه!!! که څه هم خدای دوه ځلې ده ته ځان وروښود او دی ئې د بتانو له لمانځنې منع کړ خو ده د خدای له امره سرغړونه وکړه، نو خدای په سلیمان غصه شو او ورته وئې ویل: له دې کبله چې زما له اوامرو دې سرغړاوی وکړ سلطنت درنه اخلم او ستا ترلاس لاندې یوه کس ته ئې سپارم، خو ستا د پلار داؤد په خاطر دا کار ستا په ژوند کې نه بلکې ستا د زوی په سلطنت کې کوم!!! سلیمان څلوېښت کاله پاچایي وکړه کله چې وفات شو نو زوی ئې رحبعام پاچا شو!! بایبل له دې وروسته د ګڼ شمېر پاچایانو او د هر یوه په وخت کې د هغو نبیانو یادونه کوي چې وړاند وینې به ئې کولې... د دوی تر منځ جګړو او نښتو ته ګوته نیسي، ارقام او شمېرې ورکوي او دا ټول داسې لکه چې څوك تاریخ لیکي، خو د فاتحانو په ګټه او د فاتحانو له ستاینو ډك او یا څوك د نکلونو او قصو داسې کتاب لیکي چې غواړي د لوستونکي تعجب او حیرت راوپاروي!! په دې ټولو قصو کې به نه کومه ګټه وره خبر په نظر درشي او نه کومه لارښوونه!! ښه به وي چې له دغو قصو څخه یوه د ېبلګې په توګه ستاسو مخې ته کېږدو چې نورې پرې قیاس کړئ:

د اخاب له مرګه وروسته د موآب خلکو بغاوت وکړ او اسرائیلیانو ته د باج او جزیې له ورکولو ئې ډډه وکړه، په دې ورځو کې اخزیا پاچا د قصر له پورتنۍ پوړ نه لاندې راپرېوتی او سخت ټپي شوی وو، ده د عقرون د خلکو بت بعل زبوب ته څوك ولېږو ترڅو وپوښتي چې دی به روغ شي که نه!! خو د خدای فرشتې ایلیا نبي ته وویل: ځان د پاچا پلاوي ته ورسوه او ورته ووایه: آیا په اسرائیلیانو کې خدای نه شته چې د پاچا د روغېدو په اړه پوښتنه تري وکړئ؟ لاړ شئ خپل پاچا ته ووایئ: د دغه کار په سبب به روغ نه شې او وبه مرې!! پلاوي دا خبره پاچا ته ورسوله... پاچا وپوښتل: د دې کس ظاهر او جامه څنګه وه؟ هغوی وویل: پوستین ئې اغوستی وو او د څرمنې ملابند ئې تړلی وو، پاچا وویل: دا ایلیا نبي دی! نو یو سردار ئې له

پنځوسو عسکرو سره ولېږو چې هغه راولي... دوی هغه د يوې غونډۍ پر سر ناست ومونډ او ورته وئې ويل: اې د خدای نازوليه! پاچا امر کړی چې له مونږ سره يو ځای ولاړ شې! هغه په ځواب کې وويل: که زه د خدای نازولی بنده يم نو له آسمانه دې اور راشي او تا او ستا پنځوس عسکر دې وسوځوي، همداسې وشول، له آسمانه اور نازل شو، سردار او عسکر ئې وسوځول، پاچا بيا پنځوس عسکر ولېږل، هغوی هم د مخکنيو په برخليك اخته شول!! درېيم سردار ئې ولېږو خو هغه ايليا ته وويل: په ما او دغو عسکرو رحم وکړه، د مخکنيو په برخليك مو مه اخته کوه!! فرشته راغله او ايليا ته ئې وويل: مه وېرېږه، ورسره ولاړ شه... پاچا ته ورغی او د ده د مرګ خبر ئې ورکړ او هغه د ايليا له وړاند وينې سره سم مړ شو!!! او بيا آسمان ته د ايليا د ختلو خبره کوي او ليکي: اليشع له ايليا سره يو ځای د بيت ئيل په لوري وخوځېدو، په لاړې کې د انبياوو له يوې ډلې سره مخامخ شو او هغوی اليشع ته وويل: آيا خبر يې چې نن به خدای ستا مولا درنه اخلي، هغه ورته وويل: هو؛ خاموش اوسئ، بيا د اريحا په لوري وخوځېدل، هلته هم د انبياوو بلې ډلې اليشع ته همدا خبره وکړه او ده همغه ځواب ورکړ، بيا د اردون د سيند په لوري روان شول، د رود په غاړه ودرېدل، پنځوسو انبياوو له لرې د دوی تماشا کوله، په دې وخت کې ايليا خپل څادر ونغاښت او اوبه ئې پرې ووهلې اوبه په منځ کې وېشلې شوې او دوی دواړه په وچه لار تېر شول، د سيند آخوا ته ايليا اليشع ته وويل: مخکې له دې چې آسمان ته ولاړ شم، ووايه څه رانه غواړې؟ ده ورته وويل: د خپل ځواك دوه برابره روحي ځواك درنه غواړم، ده ورته وويل: ډېر ګران شی دې رانه وغوښت، که آسمان ته د تلو په وخت کې دې وليدم نو ستا تمنا به تر سره شي که نه نو غوښتنه به دې ترسره نه شي!! کله چې دوی دواړو هلته قدم واهو ناڅاپي د اور ګاډی چې د اور آسونو کشوله راڅرګنده شوه، دوی دواړه ئې سره وېشل کړل او ايليا په لوڅړو کې آسمان ته وخوت،... اليشع خپل څادر څيرې کړ او د ده څادر ئې له ځان سره واخيست، ېرته راروان شو، د سيند غاړې ته راورسېدو، په څادر ئې سيند وواهو، لار ورته پرانيستی شوه!! بيا ليکي چې اليشع دا او هغه معجزه خلکو ته وښوده، تروې اوبه ئې خوږې کړې، څلوېښتو تنکيو زلميانو دی توهين کړ

ناڅاپي له ځنګله يږ راووت او دوی ئې وخوړل، په وچ نهر کې ئې اوبه وبهولې، مړی ئې راژوندی کړ، د اسرائیلیانو په لاس د موآب د ماتې وړاند وینه ئې وکړه او همداسې وشول، د یوې کونډې له یوې کوزې زیتون غوړیو ئې د ټول کلي کوزې له غوړیو ډکې کړې او د سوریې د فوځ مشر نعمان ئې د جذام له مرضه روغ کړ، داسې چې ورته وئې ویل: د اردون سیند په اوبو کې اووه ځله غوټه شه مرض به دې ختم شي، ده زړه نا زړه دا خبره ومنله اوومې غوټې سره روغ شو!!! هغه غوښتل چې تحفه ورکړي خو ده قبوله نه کړه... روان شو، د الیشع خدمتګار جیحزي له ځان سره وویل: په خدای قسم چې پسې ځم او هدیې ترې اخلم... کله چې جیحزي ورنږدې شو هغه ئې مخې ته راوړاندې شو او وئې پوښتل: څه شوي؟ ده ورته وویل: ستا له روانېدو وروسته دوه ځوان انبیا راغلل او له الیشع ئې درې زره مثقاله سپین زر او دوې جوړې جامې وغوښتې، نعمان ورته وویل: هیله کوم شپږ زره مثقاله درسره واخلئ، په کڅوړو کې ئې وارواچول، کله چې د الیشع خوا ته ورغی هغه ورنه وپوښتل: جیحزی چېرې تللی وې؟ هغه وویل: چېرې نه وم تللی!! الیشع وویل: آیا ګمان کوي کله چې نعمان له خپلې ګاډۍ راکوز شو او ستا استقبال ته راوړاندې شو زما روح پرې خبره نه شوه؟ ... د دې کار په سبب به د نعمان جذام پر تا راشي او ستا نسل به تر ابده پرې مبتلا وي!! جیحزي د ده لخوا ووت او پوستکی ئې د واورې په څېر له جذامه سپین شوی وو!! یو ځل له یوه نبي نه امانتي تبر له لاستي ووت او د سیند په اوبو کې ولوېد، له الیشع نه ئې مرسته وغوښته، هغه ورغی، یو لرګی ئې په هغه ځای کې په اوبو کې داخل کړ، تبر له اوبو راووت او د اوبو په سر روان شو او هغه ئې راوایست!! دې ته ورته ګڼ شمېر نورې معجزې یادوي !!

په دې هکله څو خبرې د پام وړ دي:

- دغه قصې د بایبل ماهیت څرګندوي او ښیي چې دا کتاب د الله تعالی له کوم سپیڅلي کتاب نه مأخوذ نه بلکې د درباري وقایع لیکونکو د لیکنو مجموعه ده.
- بایبل د ایلیا او الیشع معجزې بیانوي خو دا نه وایي چې دوی په خپله د ځنګه شخصیت خاوندان وو او خلکو ته ئې څه ویل؟ پیغام ئې څه وو؟ د چا عبادت ته ئې رابلل او د چا له عبادت نه ئې د ځان ساتلو توصیه ورته کوله؟ او د دغو معجزو له

ښودلو ئې هدف څه وو؟

• د دې په مقابل کې قرآن لومړی د ده د اصلي نوم په هکله د بايبل اشتباه تصحيح کوي او هغه د ايليا په ځای د الياس په نامه يادوي، پيغمبر ئې ګڼي او د ده په شأن کې داسې فرمايي:

Wœ/ bqãß?¼ ÇÏÈ bqàæ? Ÿv¼ ÿ¡ïBö)ï A$% øÎ ÇÏÈ šú üî™ØBø$`Ù9 ¨ $<øÎ bÎr

qqÇ«3ù ÇÏÈ šú üÏrÆ $ßBáÍ$/#ä þ‘r ØB/‘ ¢$ÇÏÈ ûüÉ»ƒø$`¡ôß šc râ‹?r

ÇÏÈ ûïì Å ÿ$’Î ïøã $Yø?r ÇÏÈ šú üÃ=ØBø$‹ $Š$7ã ŵÎ ÇÐÈ brÇØ é B9 ßÅÎù

$RŠ$7ã ôB ¼ÆÎ ÇÏÈ ûüŽÅé Bø$ “ ìÆU š• Ï°‹. $RÎ ÇÏÈ ûüÅ$ƒ ÆÎ #?ã Ñ»™

ÇÏÈ ûüŽBÞBø$ الصٰفٰت:۱۲۳-۱۳۲

او يقيناً چې الياس د پيغمبرانو له ډلې څخه وو، خپل قوم ته ئې وويل: آيا ځان (له ګناهونو، فساد او ظلم نه) نه ساتئ؟ آيا د بعل عبادت کوئ او تر ټولو غوره خالق پرېږدئ؟ همغه ستاسو رب او ستاسو د مخکنيو پلرنو رب!! نو دروغجن ئې وګانو نو خامخا به (زمونږ په وړاندې) حاضر کړی شي، د الله له مخلصو بندګانو نه پرته او په وروستنيو کې مو د ده په اړه دا وينا پرېښوده چې په الياسين دې سلامونه وي، مونږ همداسې نېکانو ته بدله ورکوو، يقيناً چې دی زمونږ له باايمانه بندګانو څخه وو.

قرآن په دغو موجزو الفاظو سره د الياس عليه السلام د شخصيت مهم ابعاد او د ده د دعوت او رسالت ټول اساسي برخې بيانوي او فرمايي چې دی يو پيغمبر وو، د الله تعالی مخلص او مؤمن بنده وو، قوم ئې تقوی او پرهېزګاری ته رابلو، د بتانو له عبادت نه ئې منع کول، ورته ويل ئې چې تر ټولو د غوره خالق عبادت وکړئ نه د هغه څه چې تاسو په خپل لاس جوړ کړی، هم ئې وجود ستاسو د لاس محصول او هم ئې کرامتونه ستاسو د وهم زېږنده، له پلار نيکه درپاتې بتان پرېږدئ، د هغه الله عبادت وکړئ چې هم ئې تاسو پيدا کړي يئ او هم ئې ستاسو پلرونه، قوم د ده

مخالفت ته ملا تړلې، دی ئې دروغجن ګڼلی، قرآن له هغو معجزو نه چې بایبل ئې ایلیا ته منسوبوي یوه هم نه یادوي، په حقیقت کې دا معجزې د ده له وفاته وروسته بایبل لیکونکي جوړې کړې او ده ته ئې منسوب کړې او دا معامله د الله تعالی له ډېرو مخلصو بندګانو سره شوې، په ژوند کې خلکو له دوی سره دښمنۍ ته ملا تړلی، دوی ئې دروغجن او دعوت ئې کاذب ګڼلی، خو همدغو کسانو چې په ژوند کې ئې د دوی مخالفت کولو، له وفاته وروسته ئې دوی ته کرامات او معجزې منسوب کړې او د دوی په قبرونو ئې زیارتونه جوړ کړي.

- قرآن فرمایي چې په ځمکې او آسمان کې له الله تعالی پرته هیڅوک په غیب نه پوهېږي، نه فرشتې، نه انبیاء، نه اولیاء او نه پېریان، څوک چې په غیب د پوهېدو ادعا کوي دروغ وایي، څوک چې له الله تعالی پرته بل ته د غیب علم ثابتوي دروغجن دی، په غیب د پوهېدو ادعا هغه ټګمار مذهبي مشران کوي چې خلك غولوي او شکرانې ترلاسه کوي، الله تعالی هیڅا ته د غیب علم نه دی ورکړی، هیڅوك نه پوهېږي چې کله او چېرې به مري، نه د خپل مرګ له نېټې او ځای نه خبر دی او نه د بل، کوم مریدان چې د خپلو پیرانو په هکله تبلیغات کوي او دوی ته علم غیب ثابتوي یا جاهل او له دینه بې خبره دي او یا ټګماران او له جاهلو خلکو د خپل پیر په نامه د شکرانو د شکولو په لټه کې. له الله تعالی پرته هیڅوك د مړې د راژوندي کولو توان نه لري، په پیغمبرانو علیهم السلام کې یوازې عیسی علیه السلام ته دا معجزه ورکړی شوې وه چې خلکو ته د قیامت او بیاژوندون د اثبات لپاره ئې له خټو د مارغه څېره جوړه کړه او د ده په پو سره ژوندی مارغه تړې جوړ شو!!

- قرآن فرمایي چې د عالم د چارو په سمبالولو کې الله تعالی شریك نه لري، داسې څوك ئې نه دی پیدا کړی چې د عالم ځینې چارې ئې هغه ته سپارلې وي، ترڅو د خلکو غوښتنو ته ځواب ووایي او حاجتونه ئې ترسره کړي، الله تعالی هم خالق دی، هم مالك دی، هم ټولواك دی، هم د عالم چارې سمبالوي، هم د مخلوق غوشتنې پوره کوي او هم ئې حاجتونه ترسره کوي. کوم مذهب او دین چې خپل مذهبي مشر، پیغمبر، امام، پیر او شیخ ته د غیب علم منسوبوي او د دعاګانو د

اجابت مرجع ئې ګڼي، جعلي مذهب او خرافي دين دی.

• په قرآن کې د ځينو پيغمبرانو عليهم السلام معجزې ذکر شوې: لکه ابراهيم عليه السلام چې د نمرود په اور کې ونه سوځېدو، د موسی عليه السلام عصا او يد بيضاء او عيسی عليه السلام چې پيس د ده په دعا روغېدو، له خټې جوړ شوی مارغه د ده په پو سره په ژوندي مارغه بدلېدو او د راتلونکې ورځې د خوراک په هکله ئې خلك خبرولی شو، خو دا معجزې داسې نه وې چې د نوموړو پيغمبرانو عليهم السلام ذاتي کار وي او يا نور پيغمبران د دوی په ځانګړو معجزو کې ورسره شريك وي او دا کارونه د هر يوه په وس کې وي او داسې هم نه وې چې وخت ناوخت ئې هر چا ته وښيي، دا په خاص خاص وختونو کې او د الله تعالی په إذن او امر سره د يوه لوی مصلحت لپاره ښودل شوې!! په قرآن کې زمونږ پيغمبر عليه السلام ته هيڅ داسې معجزه نه ده منسوب، په خپله (قرآن) د ده معجزه ګڼل شوې. او دا د مړو تر راژوندي کولو هم ستره او تلپاتې معجزه ده!!

• دا يوازې مسيحيان او يهودان نه دي چې خپل مذهبي مشران ئې له مرګه وروسته آسمان ته خېژولي، تر دوی د مخه هم ډېرو جاهلو قومونو دا کار کړی او تر دوی وروسته هم، ايليا يوازنی کس نه دی چې د بايبل ليکوال د اور په ګاډۍ کې آسمان ته لېږلی، ډېرو نورو هم ورك پيران، شيخان او امامان آسمان ته لېږلي او د عرش په شاوخوا کې ئې کښېنولي، ډېر نور تر خاورو لاندې باباګان او امامان په آسمان کې لټوي.

• دا يوازې بايبل نه دی چې مذهبي مقام موروثي ګڼي او روحي مقام له يوه نه بل ته د انتقال وړ متاع، ټول جاهلي مذاهب په دې کې له بايبل سره ملګري دي او د بايبل خبره کوي!! د خان خاني او پاچايي نظامونو په څېر زوی د پلار ځای ناستی وي، له ايليا نه خپل شاګرد اليشع ته د روحي مقام انتقال خو لا څه ناڅه توجيه کېدی شي، داسې مذهب هم شته چې له پنځه کلن ورك ماشوم نه ئې امام زمان جوړ کړی!! په خپل لاس جوړ کړی بت اور، لمر، غويی،... ئې د خدای ځای ناستی ګرځولی!!

دوهم پاچايان

بايبل تر دې عنوان لاندې د څو نورو پاچايانو شجرې او د دوی جنګونه بيانوي او په ضمن کې ئې د اشعيا نبي يادونه کوي او ليکي: په دې ورځو کې حزقيا پاچا بيمار وو، اشعيا نبي عيادت ته ورغی او د خدای له لوري ئې دا پيغام ورووړ: وصيت دې وکړه، عمر دې پای ته رسېدلی او له بيماری څخه نه روغېږې! حزقيا خپل مخ دېوال ته واړاوو او دا دعاء ئې وکړه: خدايه! څومره ستا لپاره وفادار او امين وم او څنګه مې هڅه کړې چې ستا د خوښې سره سم عمل وکړم! ستونی ئې ونښت او ډېر ئې وژړل، مخکې له دې چې اشعيا له قصره ووځي خدای يو ځل بيا ورسره خبرې وکړې او وئې فرمايل: حزقيا ته ورستون شه او ورته ووايه: ستا خدای، ستا د جد داؤد خدای، ستا دعا واورېده، ستا اوښکې ئې ولېدې، هغه به شفا درکړي، درې ورځې وروسته به له بستره پاڅې... او پنځلس کاله به ستا عمر دراوږد کړي!! بيا اشعيا نبي وويل: لږ انځر درواخلئ، وئې ټکوئ او د پاچا په دانو ئې کېږدئ، همداسې ئې وکړل او هغه روغ شو!! خو حزقيا اشعيا ته وويل: يوه ښنه راته وښيه چې ډاډه شم خدای روغتيا راکوي! هغه ورته وويل: دې ساعت ته چې د سيوري له مخې وخت ټاکي وګوره، آيا غواړې سيوری ئې لس درجې مخکې ولاړ شي که وروسته؟ (يعني لمر مخکې ولاړ شي که وروسته)، حزقيا ورته وويل: غوره به دا وي چې سيوری وروسته راشي، اشعيا له خدايه وغوښتل چې سيوری شا ته کړي او همداسې وشول!!

بايبل له دې د مخه د اليشع په اړه ليکلي وو چې لمر او سپوږمۍ د ده لپاره

ودربدل او دا کار نه تر دې د مخه شوی او نه به وروسته وشي، خو خپله هغه خبره ئې هېره کړې او دلته ئې ویلي چې لمر د اشعیا په امر لس ساعته شا ته ولاړ!!

د بایبل د دې خبرې معنا دا ده چې د خدای پرېکړې د انسانو په ځېر بدلېږي رابدلېږي، حتې پرېکنده او قاطع پرېکړې ئې هم، پاچا ته ئې پیغام ولېږو چې مړې، خو څو شېبې وروسته ئې بل پیغام ولېږو او ورته وئې ویل: نه یوازې دا چې روغ به شې بلکې پنځلس کاله نور هم ستا عمر زیاتوم!! او د ده د اندېښنې ختمولو لپاره ئې لس ساعته لمر شا ته بوت، که د مازدیګر څلور بجې وې نو د سهار شپږ بجې ئې کړې!!! نو حزقیا ډاډه شو!!

د بایبل لیکوال په دې نه پوهېږي چې د الله تعالی پرېکړې قاطع او نه بدلېدونکې دي او سنن ئې تغیر نه منونکي، نه اجل مخکې وروسته کېږي او نه لمر او سپوږمۍ!! بایبل خدای په داسې انسان قیاس کړی چې هره شېبه ئې افکار او عزایم بدلېږي، په دې نه پوهېږي چې په انسان کې دا عیب د کم علمۍ په وجه دی، دا شېبه یو کار ورته ښه معلوم شي او د هغې له مخې پرېکړه وکړي، خو څو شېبې وروسته یا په خپلې غلطۍ پوه شي، یا تر مخکنۍ پرېکړې غوره په نظر ورشي نو ځکه خپل تصمیم بدل کړي او له مخکنۍ پرېکړې په شا شي، دا یو نقص دی، دا د علم د کم والي او د هوډ او عزم د سست والي ننبه ده، الله تعالی له دې نقص او عیبه مبراء دی، هغه خدای خدای نه دی چې علم ئې ناقص وي او پرېکړې ئې بدلېږي رابدلېږي، قرآن په دې هکله فرمایي:

Ÿx ù óßè_ & ä! ` #Œ) @ _ & pBé@ä ª ! $ä$© $B ŏv) $è ÿR ŵr #ĹÑ ÓÅ ÿZ ä7 îB& W @è

ÇÎÈ bqÈ‰ÿF ó „ ŵr ā$™ brä, øó ƒ یونس: ۴۹

ووایه: خپل ځان ته نه د ضرر (دفع کولو) واك لرم او نه د ګټې (رسولو واك)، پرته له هغه څه چې الله غوښتي، د هر امت لپاره ثابته ښېته ټاکل شوې، کله چې د دوی اجل راورسېږي نه یوه شېبه وروسته کېږي او نه مخکې کېږي.

ګورئ چې قرآن پیغمبر علیه السلام ته وایي: په خپله خوله خلکو ته ووایه چې

د تاوان او ګټې پربکړه زما په واك کې نه ده، نېټې نه شم بدلولی، د ګټې او تاوان پربکړه الله تعالی کوي او د هر چا نه بدلېدونکی اجل هغه ټاکلی!!

دا مطلب په قرآن کې څو ځله تکرار شوی او دا د دې لپاره چې د بایبل د لیکونکي په څېر د هغو ټګمارانو مخه ونیسي چې خلکو ته وایي: راشئ په یوه دم او دعا سره ستاسو تقدیر بدلولی شو، مرګ مو ځنډولی شو، عمر مو زیاتولی شو، تاوانونه دفع کولی شو، مرادونو ته د رسېدلو لارې درته پرانیستلی شو!!

قرآن همدا راز فرمایي: الهي سنن ثابت او نه بدلېدونکي دي، هیڅوك نه شي کولی د الله تعالی هغه ثابت سنن بدل کړي چې په دې عالم کې ئې وضع کړي او هر څه د هغوی مطابق تر سره کېږي:

ÇËÈ Ww‰ƒ« $ZÝ‰ `9r @6 `B{ z šú ï‰$ † Î« $ZI الاحزاب: ۲۲

دا د الله هغه سنت دی چې په مخکنیو کې تېر شوی او هیڅکله به د الله د سننو لپاره تغیر او تبدیلي ونه مومې.

ÏMYÝ‰ `9r Ww‰ƒ« $MYÝ‰ `=ù ûüÏrF $MYI žwÎ šc rãZf @gù...

ÇÎÈ x fè« $ فاطر: ۴۳

آیا دوی د مخکنیو له سنت نه پرته بل څه ته انتظار لري؟ په داسې حال کې چې هیڅکله به د الله د سننو لپاره هیڅ تبدیلي ونه مومې او هېڅکله به د الله د سننو لپاره هیڅ بدلون ونه مومې.

د بایبل لیکونکی په دې نه پوهېږي چې الله تعالی د دې عالم نظم هومره دقیق جوړ کړی او هر څه ئې په خپل خپل ځای کې داسې مناسب پیدا کړي چې که په دې نظم کې معمولي تبدیلي راشي هر څه ئې یو له بل سره تصادم کوي، که لمر لس ساعته په شا کېدل خو پرېږده که لس ثانیې په خپل ځای ودرېږي دا عالم له منځه ځي!! قرآن په المؤمنون: ۷۱ کې په دې هکله فرمایي:

.. Æ îy‹i `Br kÚ öF$r ŸV °q»J¡ 9$N‰ ¡ ÿ9 bdä±qd‘, s$ì 7$p r

که حق د دوی د هوس تابع شي، نو آسمانونه او ځمکه او هر هغه څه چې په دوی کې

دي، تباه کېږي، ...

يعني که د عالم دا حقيقي نظام د انسان د هوس تابع کړی شي او ده ته د خپل هوس مطابق د تصرف موقع ورکړی شي، د دې عالم هر څه له تباهۍ سره مخامخ کېږي. د دې عالم نظم داسې وګڼئ لکه په يوه ډېر ستر هوائي ميدان کې چې هره شېبه ګڼ شمېر جهازونه ترې الوزي او په کې کښېنې او دا ټول د يوه حساس کمپيوټر په واسطه اداره کېږي، که د دې کمپيوټر سر انجنير خپل نازولی ماشوم زوی د کمپيوټر خونې ته له ځان سره بوځي او اجازه ورکړي چې د کمپيوټر په هرې بټنې چې زړه ئې غواړي ګوته کېږدي، د دې پايله به څه وي؟!! همدا راز که د دې عالم په نظم او اداره کې د انسان هوس دخالت وکړي، د تودوخې کم والی زياتوالی، د ورځې او شپې اوږدوالی او لنډ والی، د لمر او سپوږمۍ د راختو او لوېدو اوقات د ده د خوښې مطابق بدل رابدل شي، دا عالم تباه کېږي!!

دا وضاحت هم ضروري دی چې دغو اسرائيلي روايتو پر مسلمانانو هم خپل اغېز کړی، په مسلمانانو کې هم داسې روايات خواره شوي چې ځينې ئې وايي: پيغمبر عليه السلام ته لمر ودرېدو، سليمان عليه السلام ته لمر په شا راغی، علي رضي الله عنه ته لمر ودرېدو او يو روايت هم د ابوهريرة رضي الله عنه دی چې وايي: پيغمبر عليه السلام وفرمايل: إن الشمس لم تحبس لبشر إلا ليوشع ... لمر له يوشع نه پرته هيچا ته نه دی ودرېدلی... د دې روايتو په اړه څو خبرو ته پام په کار دی:

- ځينې محدثين د دې وروستي روايت اسناد صحيح ګڼي، خو نور ضعيف او حتی موضوعي ګڼي.
- دا روايت ټول هغه روايات ردوي چې د بل چا لپاره د لمر د ودرېدو خبره په کې راغلې، يوازې يوشع ته د لمر د ودرېدو معنی دا ده چې دا نور روايات چې وايي د سليمان عليه السلام، پيغمبر عليه السلام، علي رضي الله عنه... لپاره لمر ودرېدلی حقيقت نه لري، ډېره عجيبه ده چې څوك دا حديث هم مني او نور روايات هم!! زه هغه چا ته حيران يم چې د قرآن دا صريح او واضح آيت د دغو اسرائيلي روايتو تر اغېز لاندې غلط تفسيروي:

Ìœ `ã Îœ¤=ã M7ô« pÕA$)ù ÇÈ Š«¸M Ú Ìã œ

ص:۳۱-۳۳

کله چې مازدیګر تېز ځغاستي ښه آسونه ور وړاندې کړی شول، نو (سلیمان علیه السلام) وویل: د خپل رب د ذکر په سبب مې د آسونو مینه غوره کړې، تر څو چې (د دوړو) په حجاب کې پټ شول، (وئې ویل) ښېرته ئې راوګرځوئ، نو (د دوی) په پښو او غاړو ئې لاس راکاړو.

آیا ډېره عجیبه نه ده چې څوك په دې آیت کې (توارت بالحجاب) د لمر لوېدل ګڼي او (رُدُّوهَا عَلَيَّ) د لمر ښېرته راګرځول!! او (فَطفِقَ مَسحَا بِالسوقِ وَ الأعنَاقِ) د آسونو پښې او غاړې قطع کول؟!! په داسې حال کې چې دلته نه په خپله آیت کې او نه له هغه نه مخکې یا وروسته د لمر هیڅ ذکر نه دی شوی او هر عادي انسان هم پوهېږي چې دا د (صافنات الجیاد) په هکله دي، همدا آسونه له سترګو پټ شوي، د دوی د ښېرته راګرځولو امر ئې کړی او د دوی په غاړو او پوندېو ئې لاس راکښ کړی، آیا هغه روایت او تفسیر د منلو وړ دی چې د قرآن د دغه صریح آیت داسې غلط تفسیر او تعبیر په کې راغلی وي؟

- او دا وروستی حدیث یوازې له ابوهریرة رضي الله عنه نه روایت شوی.
- په قرآن کې نه یوازې د دې لپاره هیڅ تائید نه شو موندلی بلکې له قرآن سره ئې متعارض مومو.
- که پیغمبر علیه السلام دا خبره کړې وی نو حتماً به ډېرو صحابه وو اوربدلې وه، ډېرو نورو به هم ویلي وو چې مونږ له رسول الله صلی الله علیه و سلم څخه دا خبره واوربده.
- د لمر د ودربدو په څېر یوه عجیبه او نادره خبره خو حتماً باید ډېرو یوه بل ته کړې وی، ولې له ابوهریرة رضي الله عنه نه پرته بل چا دا خبره نه ده کړې؟
- د دې روایت په اړه غالب ګمان دا دی چې ابوهریرة رضي الله عنه د پیغمبر علیه السلام دا خبره کړې چې إن الشمس لم تحبس لبشر: لمر د هیڅ انسان لپاره نه دی ودرول شوی، وروسته ئې د اهل کتابو دا خبره کړې چې هغوی وایي یوازې د

یوشع لپاره ودرول شوی اورېدونکي دا ګمان کړی چې دا هم د پیغمبر علیه السلام د قول ضمیمه ده!! والله اعلم.

بایبل د الیشع د معجزاتو په لړ کې لیکي: د سوریې پاچا له اسرائیلیانو سره په جګړو کې ښکېل شو... خپل فوځ ئې د برید لپاره په یوې سیمې کې ځای په ځای کړ، خو الیشع د اسرائیلیانو پاچا ترې خبر کړ چې ورنږدې نه شي، همداسې څو ځلې نور ئې هم پاچا ته د سوریې د لښکر د ځای په اړه اطلاع ورکړه... د سوریې پاچا غصه شو او خپل افسران ئې راوغوښتل چې په تاسو کې حتماً داسې څوک شته چې له ما سره خیانت کوي او زما له نقشې نه اسرائیلیان خبروي..یوه افسر ورته وویل: قربان! په مونږ کې خائن نه شته، دا د الیشع نبي کار دی چې حتی ستا هغه خبرې هم د اسرائیلیانو پاچا ته رسوي چې ته ئې په خپل پالنګ کې کوې!! ...د سوریې پاچا زیات شمېر فوځ له ګاډیو او آسونو سره ولېږو چې هغه ونیسي... د دوتان ښار ئې محاصره کړ... سهار د الیشع خدمتګار متوجه شو چې محاصره شوي، په منډه الیشع ته ورغی او ورته وئې ویل: باداره! مونږ محاصره شوي یو، څه وکړو؟ هغه وویل: مه وېرېږه، زمونږ فوځ تر دوی زیات دی، الیشع دعا وکړه، خدایه! د ده سترګې پرانېزه چې وویني، د الیشع د خدمتګار سترګې پرانیستل شوې او وئې لیدل چې د شاوخوا غرونه د اور له ګاډیو او آسونو ډک دي، کله چې د سوریې لښکر د دوی خوا ته راروان شو الیشع دعا وکړه: خدایه! د دوی سترګې ړندې کړې، ټول ړانده شول، الیشع وروووت او وئې ویل: تاسو لار غلطه کړې... په ما پسې راشئ تر څو مو هغه ښار ته ورسوم چې ستاسو مطلوب سړی په کې اوسېږي...(نو دوی ئې سامرې ته چې د فلسطینیانو پلازمېنه وو ورسول)، هلته ئې دعا وکړه: خدایه د دوی سترګې روغې کړې! او دوی ولیدل چې د اسرائیلو په پلازمېنې کې دي... پاچا غوښتل دوی ووژني خو الیشع پرې نه ښود او له مېلمستیا وروسته ئې رخصت کړل... او له دې وروسته سوریې په اسرائیلیانو له حملې ډډه کوله!!!

د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: آیا ستاسو عقل دا بې منطقه او دروغجنه قصه منې؟ آیا کېدی شي یو لوی فوځ په ړندو سترګو له سوریې نه د اسرائیلیانو

پلازمېنې سامرې ته رسول شوی وي؟ او په دې څو ورځنې مزل کې هیڅوك دې ته نه وي متوجه شوی چې چېرې ئې بیایي؟ او د لارې په اوږدو کې ئې د سوریې له کوم چا نه پوښتنه هم نه وي کړې چې مونږ چېرې روان یو؟ او اسرائیلیانو هم د دوی مخه نه وي نیولې چې دا د دښمن فوځ ولې زمونږ د پلازمېنې په لور روان دی؟

که ومنو چې دا کار شوی او د سوریې د فوځ یوه مسلح ډله له الیشع سره د اسرائیلیانو پلازمېنې ته تللې، نو د دې لپاره یوازې یوه توجیه کېدی شي او هغه دا چې الیشع د اسرائیلیانو او سوریې ترمنځ منځګړیتوب کړی، له ده سره د سوریې یو پلاوی د اسرائیلیانو پلازمېنې ته تللی، د دوی تر منځ روغه جوړه شوې او د جګړې حالت پای ته رسېدلی. خو د بایبل لیکونکي له دې نه د الیشع معجزه جوړه کړې!! ما ته د بایبل له دې قصې نه د دوو افغاني ډلو د مشرانو قصه مخې ته ودرېده، له روسانو او پرچمیانو سره ئې د یوه ائتلافي حکومت د جوړولو په اړه خبرې آتړې روانې وې، د وروستي توافق لپاره باید پنجشیر ته ورغلي وی، دواړو بېل بېل داخل ته سفر وکړ، خو په جهاد کې د برخې اخیستو او د مجاهدینو د وضعیت د لیدو په نامه، له توافق نه وروسته یو ئې د روسانو د یوې پوستې خوا ته تېرېدو، چا ورته وویل: استاده! دلته خو د روسانو پوسته ده، داسې نه چې ډزې راباندې وکړي!! هغه ورته وویل: بې غمه اوسه، روسان اوس بګېل شوي او له ډزو لوېدلي!! له دې سفره وروسته د دوی تر منځ اوربند ، یو په بل ډزې نه کول، ملګرتیا او د نورو په ضد ګډ عملیات پیل شول او دا کټ مټ د بایبل د لیکونکي خبرې ته ورته ده چې وایي: د سوریې د فوځ لویه ډله د اسرائیلو پلازمېنې ته روانه وه چا پرې ډزې نه کولې او مخه ئې نه نیوله!! په رندو سترګو د اسرائیل پلازمېنې ته ورسېدل، پاچا ورته مجلله مېلمستیا برابره کړه، په عزت سره ئې رخصت کړل او له دې وروسته سوریې په اسرائیلیانو له حملې ډډه کوله!! او دا ټول د الیشع معجزه وه!!

د لومړيو ورځو تاريخ

دا د بايبل د بل کتاب نوم دی، په مقدمه کې ئې ليکي: دا کتاب هم د اسرائيليانو د تاريخي کتابونو له جملې څخه دی، په دې کې ځينې هغه مطالب راغلي چې د دوهم سموئيل په کتاب کې هم راغلي، خو دا کتاب د اسرائيليانو په ځای د يهودا په قبيلې پورې اړوند پېښو ته اشاره کوي، دا کتاب د مذهبي چارو او د معبد په اړه بحث کوي، خو د پاچايانو د تاريخ کتابونو د سياسي پېښو او د دربارونو اړوند قضاياوو باندې بحث کړی، دا کتاب احتمالاً د عزرا په لاس چې کاهن او ليکوال وو ليکل شوی، په ۵۸۲ مخکې له مېلاده، د يهودا خلك د هغه يرغل په نتيجه کې چې د بابليانو لخوا د دوی پر سيمه وشو، په اسارت ونيول شول او بابل ته انتقال شول، څو لسيزې وروسته کله چې اسرائيليان د کورش کبير په حکم خپل وطن ته ستانه شول، عزرا په همدې وخت کې دا کتاب وليکلو، تر څو دوی له خپل تاريخ او د داؤد او سليمان د حکومتونو له اهميته خبر کړي، مذهبي مراسم او په معبد کې د خدای د عبادت قواعد ئې دوی ته وروښودل، نه لومړي فصلونه ئې له آدم نه تر شائول پورې د لومړنيو انسانانو د نومونو فهرستونه دي، له لسم نه تر شلم فصله پورې د داؤد پاچا د ژوند په اړه دي، ...

ګمان کوم په دې کتاب باندې بحث کولو ته ضرورت نه وي، همدا مقدمه کافي ده چې پوه شو دا د شجرو کتاب دی او د نومونو يو لوی فهرست، د عزرا په لاس ليکل شوي، نه له انجيل نه مأخوذ دی او نه له تورات نه او اهميت ئې تر يوه تاريخي کتاب زيات نه دی، دا چې د بايبل ليکونکي ولې دا کتاب د سپېځلو

کتابونو په ضمن کې نیولی، په ځواب ئې یوازې دی ښه پوهېږي!! د شجرو په اړه د دې کتاب دروغجنې ادعاګانې له دې معلومولی شئ چې د شائول د مرګ په اړه دلته یو څه او تر دې د مخه ئې بل څه لیکلي، دلته وایي: چې شائول په جګړې کې ژوبل شو، خپل ساتونکي ته ئې وویل چې وئې وژني تر څو د دښمن په لاس کې اسیر نه شي،... خو هغه ډډه وکړه، نو په خپلې ولاړې تورې ئې ځان واچاوو او مړ شو، ساتونکي ئې هم په خپلې تورې ځان وواژو!! خو بایبل په دوهم سموئیل کې د دې وینا خلاف داسې لیکلي دي: د شائول له لښکره یوه کس ځان داؤد ته ورساوو... داؤد د شائول د لښکر په اړه ترې وپوښتل، هغه وویل، لښکر ماتې وخوړه، شائول او زوی ئې یوناتان ووژل شوو، داؤد ترې وپوښتل: څنګه پوه شوې چې شائول وژل شوی؟ هغه وویل: تصادفاً زه د جلبوع په غره کې وم، شائول مې ولید چې په خپلې نېزې ئې تکیه کړې، د دښمن لښکرو محاصره کړی وو او شپږه په شپږه ورته رانږدې کېدل، کله چې د شائول سترګې راباندې ولګېدې ما ته ئې غږ کړ او پوښتنه ئې رانه وکړه چې څوک یې؟ ما ورته وویل: یو عمالیقي یم، بیا ئې راته وویل: راشه ما ووژنه چې سخت ټپي شوی یم، غواړم ژر له دردونو بې غمه شم، زه هم ورغلم او هغه مې وواژو!! داؤد ورته وویل: څنګه دې دا جسارت وکړ چې د خدای غوره پاچا ووژنې، نو یوه ځوان ته ئې امر وکړ چې دی ووژنه او هغه وواژو!!

همدا راز بایبل مخکې لیکلي وو چې (یو ځل بیا خدای اسرائیلیانو ته په قهر شو، د دوی د تنبیه لپاره ئې داؤد دې ته وهڅاوو چې اسرائیل او یهودا وشمارې!!) خو دلته لیکي: شیطان وغوښتل چې اسرائیلیان په مصیبت اخته کړي، نو داؤد ئې دوکه کړ او هغه ئې د اسرائیلیانو شمېرلو ته وهڅاوو!! او دا لومړی ځل دی چې د بایبل له پیل نه تر دې کتاب پورې د (شیطان) نوم اخیستل کېږي، تر دې د مخه د بایبل په هیڅ ځای کې د شیطان نوم نه دی اخیستل شوی!!!

د دې کتاب نورې قصې هم دې ته ورته د مخکنیو کتابونو له قصو سره ژور توپیرونه لري! په دې کتاب کې د داؤد له قوله خپل زوی سلیمان ته دا خبره راغلې: ما غوښتل چې د خدای لپاره کور په خپل لاس جوړ کړم، خو خدای راته وویل: تا

ډېر جنګونه کړي او لاسونه دې د ډېرو انسانانو په وينو سره دي، نو دا کار به نه کوې، خو له ما سره ئې وعده وکړه چې تا ته به داسې زوی درکړم چې نوم به ئې سليمان يعني صلح غوښتونکی وي، ... هغه به زما لپاره کور جوړ کړي، دی به زما زوی او زه به د ده پلار وم... او د ده زامن او نسل به تر ابده د اسرائيليانو د پاچايۍ پر تخت کښېنوم...

د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوم: آيا ستا د خدای دا ژمنه تر سره شوې؟ آيا تر نن پورې د اسرائيليانو ټول پاچايان د سليمان اولاده دي؟ که دا ژمنه نه وي ترسره شوې او په اسرائيليانو کې ګڼ شمېر چارواکي او پاچايان له نورو قبيلو قدرت ته رسيدلي وي، نو تا دروغ ويلي که ستا خدای؟

د ارقامو په اړه د تل په څېر دلته هم څرګند اختلاف مخې ته راځي، چې يوه بېلګه ئې دا ده: يو ځای ليکي چې له شمېرنې وروسته معلومه شوه چې د اسرائيليانو د جنګالیو شمېر اته لکه او د يهودا د قبيلې پنځه لکه وو، خو بل ځای ليکي: چې د اسرائيليانو شمېر يولس لکه او د يهودا څلور لکه اويا زره وو!! يو ئې دري لکه زيات کړی او بل ئې دېرش زره راکم کړی او دې ته ئې هم پام نه دی کړی چې يو ځل ئې شمېرنه داسې جرم ګڼلی چې په سبب ئې اسرائيليان په طاعون اخته شول او په دريو ورځو اويا زره تړې مړه شول، خو په بل ځل کې هيڅ ونه شول!!

دوهم تاریخ

دا د بایبل دولسم کتاب دی، په سریزه کې ئې لولو: دا د مخکني کتاب ادامه ده، په اصل کې دواړه سره یو وو او لیکونکی ئې هم همغه عزرا دی، په دې کتاب کې راغلي چې سلیمان د اسرائیلیانو بې رقیبه پاچا وو، د خدای کور ئې په اوو کلونو کې جوړ کړ، د سبا ملکه د ده له پوهې او حکمته خبره شوه او د ده ملاقات ته راغله، ... ډېر نور مشران هم راغلل چې د ده له حکمته برخه من شي، ... دی د خپل پلار په څېر له خدایه نه وېرېدو، مشرکې ښځې ئې په نکاح کړې، د خدای د اطاعت په ځای ئې د دغو مېرمنو خبرو ته غوږ نیولو، د دوی په څېر مشرك او بت لمانځونکی شو او خلك به ئې په زور په خپلو کارونو ګمارل، په پای کې له څلوېښتو کلونو حکومت نه وروسته پرته له دې چې توبه وکړي له دنیا ولاړ، په داسې حال کې چې د نړۍ له ډېرو شتمنو پاچایانو څخه وو!! خو له مرګه وروسته ئې د سلطنت هغه شأن او شوکت هم له منځه ولاړ!! ورپسې لیکي: له لسم نه تر شپږ دېرشمه فصله پورې د یهودا د قبیلې تاریخ بیانوي، په دې برخې کې د مذهبي اصلاحاتو او نظامي بریاوو په اړه بحث شوی، کومو پاچایانو چې په دې دوران کې ئې حکومت کړی ټول ئې له خدایه وېرېدونکي نه وو، شرور او ګناهګار وو، پاچایانو خلك د ګناه او شرارت په لوري بېول او نېکو پاچایانو به د خدای او ښه ژوند په لوري هدایت کول... دا کتاب د یهودا د حکومت په سقوط، بابل ته د یهودا د قبیلې تبعید او د خدای د کور په ورانېدو پای ته رسي!!!

د بايبل له ليکونکي څو پوښتنې لرو:

- تا خو څو پانې مخکې ليکلي وو چې سليمان د خدای له لوري د زوی په توګه غوره شوی وو او خدای د خپل کور د جوړولو لپاره هم دی تر خپل پلار غوره او مناسب ګڼلی وو، خو اوس څنګه ليکې چې دی د خپل پلار په څېر له خدايه نه وېرېدو، مشرکې ښځې ئې په نکاح کړې، د خدای د اطاعت په ځای ئې د دغو مېرمنو خبرو ته غوږ نيولو، د دوی په څېر مشرك او بت لمانځونکی شو؟!! ستا کومه خبره رښتيا ده؟
- تا خو ليکلي وو چې خدای له داؤد سره ژمنه کړې وه چې د سليمان نسل به تر ابده د اسرائيليانو پاچايان وي!! دلته ولې ليکې چې اقتدار د سليمان له خپل نسل نه خو پرېږده حتی د ده له قبيلې اسرائيليانو هم يهودا ته انتقال شو؟!!
- خدای څنګه په دې راضي شو چې د ده کور وران شي؟ د عهد صندوق په شته والي کې دا کور څنګه او ولې وران شو؟!! تا خو په دې صندوق سره سيندونه څيرلي او حصارونه دې نسکور کړي، د خدای د کور د ورانېدو په وخت کې ئې ولې کرامات راڅرګند نه شول؟؟
- ستا په خبرې کې قبيح تناقض ګورو، له يوې خوا وايې چې سليمان د خدای له لوري غوره شوی او له بلې خوا وايې چې دی د خپل پلار په څېر له خدايه نه وېرېدو، مشرکې ښځې ئې په نکاح کړې وې، د خدای د اطاعت په ځای ئې د دغو مېرمنو خبرو ته غوږ نيولو، د دوی په څېر مشرك او بت لمانځونکی شو!! آيا دا ممکن ده چې د عليم او خبير الله له لوري غوره شوی کس داسې وخېژي؟ ستا د خبرې معنی خو يا دا ده چې ستا خدای په خپل انتخاب کې اشتباه کړې وه، د سليمان په هکله ئې چې څه وړاندوينې کړې وې او څه انتظار ئې ترې درلود صحيح نه وو!! او يا دا چې د سليمان په هکله ستا ټولې خبرې غلطې دي، څوك چې يو کس د کوم کار لپاره غوره کوي او هغه په خپل کار کې پاتې راځي او د خپل مأموريت خلاف عمل کوي، نو په دې کې نه يوازې همدا کس ملامت دی بلکې هغه څوك هم ملامت دی چې دی ئې انتخاب کړې او په دې کار ئې ګمارلی، د ده ناکامي د د ده د غوره کوونکي د ضعيف تشخيص او بې خبرۍ ښکاره ده، مونږ خو د پيغمبرانو عليهم

السلام په اړه دا باور لرو چې هغوی له ګناه معصوم او خوندي دي، دوی تر ټولو غوره انسانان دي، د رشد او کمال هغې اوچتې څوکې ته رسېدلي چې له دوی پرته بل څوک هلته نه شي رسېدلی، الله تعالی هغوی ته په معنوي، اخلاقي او عملي لحاظ داسې ورو ورو وده ورکړې او د کمال وروستي پوړ ته ئې رسولي چې د دوی د ژوند د لومړي او وروستي پړاو تر منځ د ځمکې او آسمان په اندازه توپیر وو، عجیبه ده چې ته ئې په سر کې ښه ګڼې او په پای کې خراب!! په سر کې د الله تعالی له لوري غوره شوی نېک بنده او په پای کې بې لارې او د بت بنده!!

راشئ وګوره چې قرآن د سلیمان علیه السلام په هکله څه وایي؟ قرآن فرمایي:

øÅèøÎ ïøã Úìã øÎ ÇÌÈ è#r& ÿQÎ ßõèøS Nèï `»JøÎ Š¼ã#‰ï $ZõdrrÎ

ôì'#q? ÓØm 'Îí ìøÉ `ã Îöøô$=ãn ÆM7ôß pÎ A$)ù ÇÌÈ ßš«ø$ÆM»ZÿÁ9$

`»JøÎ $ZFù ô)9r ÇÌÌÈ É$ZâÆ$ Éq¬ 9$Î $Sóß ,ÿÜù ¥?ã $drŠâÇÌÈ É$ f ïøÎ

ÓèÆ^ƒ ŭv ¼ZùÃ 'í é dr 'í öÿô$É ' A$% ÇÌÍÈ > $R& ßê#‰ ¡ _ ¾ïíÅøä4?ã $Zè)ør

ã!{â ¾íìÐ'Î "ìß x ƒìº$q9 $Röq ¡ù ÇÌÈ Ü $dqß$MR& 7RÎ ü Ï‰è/ .`Ï ‰nŁ

Š$ÿô Æ$'Î ûüÏš)Ã ûïì z#är ÇÌÐÈ <É #§î r ãZ/ @ä ûüÜ»«9$ ÇÌÍÈ > $ ¹ & ß øm

`óãnr 4"ø $R‰ZÃ ¼ç9 ÞÎr ÇÌÌÈ 5> $ ¡ ïm Îöî ð Å& ¤ô ß$ $RÜã # « »d ÇÌÌÈ

ÇÍÈ 5> $«B ص: ۳۰-۴۰

او داؤد ته مو سلیمان ورپه برخه کړ، (د خدای) څومره غوره بنده!! یقیناً چې هغه (خپل رب ته) ډېر ورګرځېدونکی وو، کله چې ده ته (یو) مازدیګری ځغاستې ته چمتو ښه او ګړندي آسونه وړاندې کړی شول، نو وئې ویل: د خپل رب د ذکر په سبب مې د آسونو مینه غوره کړې، تر څو چې (د دوړو) په حجاب کې پټ شول، (وئې ویل) بېرته ئې راوګرځوئ، نو (د دوی) په پښو او غاړو ئې لاس راکاړو. او یقیناً چې سلیمان مو وآزمویو او د ده په کرسۍ مو یوه (هسې) جثه واچوله، بیا ئې

انابت وکړ، وئې ویل: اې زما ربه! ما ته بخښنه وکړه، داسې پاچایي راپه برخه کړه چې له ما وروسته له هیچا سره نه ښایي، بې شکه چې ته ډېر لوروونکی یې، نو هغه باد مو ورته مسخر کړ چې د ده په امر به آرام آرام هغه لوري ته خوځېدو چې ده غوښتو او هغه پېریان چې مانیې جوړوونکي او غوټه وهونکي وو او نور ئې ترلي په زنځیرونو کې، دا زمونږ پېرزوینه ده، نو احسان کوه یا لاس راتموه، له (کوم) حساب پرته او یقیناً چې ده لره زمونږ خوا کې تقرب او نږدې والی دی او غوره پایله.

ګورئ چې قرآن عظیم الشأن سلیمان علیه السلام داسې معرفي کوي:

- هغه د الله تعالی غوره او نېک بنده وو، تل ئې خدای ته مخه وه، مجاهد وو او د الله تعالی لپاره ئې له ښو او ګړندیو آسونو سره مینه وه، د دوی د ځغاستې تماشا به ئې کوله، بیا بیا به ئې غوښتل چې د ده مخې ته تېر شي، د دوی په پښو او غاړو به ئې لاس راکاړو.
- داسې زوی ئې په برخه او د ده ځای ناستی شو چې هسې (تش کالبوت او له اوچتو انساني ارزښتونو خالي) جسد وو، د ده په سبب ئې هم خپل رب ته په وار وار رجوع کوله. او ښایي د همدې لپاره ئې ویلي چې ما ته داسې پاچایي راپه برخه کړه چې له ما نه وروسته له هیچا سره نه ښایي!! په یوه آیت کې او یوه په بلې پسې د دې دواړو خبرو ذکر همدا مطلب په ګوته کوي. بایبل هم د ده زوی همداسې نااهله ګڼي.
- بادونه ورته مسخر شوي وو، ښایي مراد ئې دا وي چې د لومړي ځل لپاره بادي کښتۍ د ده له لوري جوړې شوې.
- پېریان ورته مسخر وو، بنائي کارونه ئې پرې کول او له سیندونو ئې مرجان او مرغلرې پرې راایستلې.
- د الله تعالی په خوا کې ئې لوړ مقام وو او د غوره پایلې خاوند.

همدا راز قرآن فرمایي:

ÍÎÏÐÑÒÓ $Zà2 rÙÚ)ßàáâYî ïñÍ M±ÿRõöÏ^ ëûü$'îÈ$Jà6 tý þÿ `»Jßß3r Š¼ãŠr

Š¼ã#Š ì B $Rëœ ™r $Vüãr $Vßãn $Y<?#ä ˆxà2 r `»JßßS $g»Yðgÿù ÇÑÈ šú ï¼ûg»©

Ùà6 ©<' qž9 pè¥¹ ¤»Y¥=ær ÇÑÈ šú üÎÊ»ù $Zà2 r ŽëÖ9$œ `éîm ç A$7ÉÆ¼$

"ìg8 ÆŸï¹ ¼æ ¤†ìh$ `»JøÝÿr ÇÑÈ brëÅ»© ÙÆR& @gù ÙãÅÚ .`Ì NãY Ã é¢ï

الانبياء:٧٨- ٨١ ÇÑÈ ûüÏÎ»ã äó« èãÎ $Zà2 r $kŽï$Zø»/ ÓÉÆÇJ œ[$'<ˆ}ÿíìÞ/Î

او داؤد او سليمان چې کله ئې د هغه کښت په اړه پرېکړه کوله چې د بل چا رمه په کې ننوته (او هغه ئې تباه کړ)، مونږ ئې د پرېکړې شاهد وو، نو سليمان مو پرې پوه کړ او دواړو ته مو حکمت او علم ورپه برخه کړی وو، داؤد ته مو غرونه داسې مسخر کړي وو چې تسبيح به ئې ويله او مارغان او کوونکي ئې مونږ وو او هغه ته مو د پوښاک (زغرې) جوړول ورزده کړل چې تاسو د جګړو (پرمهال) ساتي، نو آيا شکر کوونکي يئ؟ او سليمان ته مو باد مسخر کړ د ده په امر به هغې سيمې ته خوځېدو چې برکت مو ورکړی او مونږ په هر څه پوه يو.

دلته هم ګورئ چې د داؤد او سليمان عليهما السلام څو ځانګړتياوې بيان شوې:

- د خلکو د شخړو د حل و فصل نه بصيرت او حکمت ئې په برخه شوی وو. په دې کې سليمان عليه السلام تر خپل پلار هم مخکې وو. بېلګه ئې د هغې نزاع او شخړې حل و فصل ده چې د يوه کس رمه د بل د انګورو تاکونو ته د شپې لخوا ننوتله، ټول تاکونه ئې له پاڼو، مېوو او ځانګو سره وخوړل، د منازعې د حل لپاره داؤد عليه السلام ته راغلل، هغه پرېکړه وکړه چې د تاکونو د تاوان په مقابل کې دې د رمې د خاوند مېړې د باغ خاوند ته ورکړی شي، سليمان عليه السلام دا پرېکړه عادلانه ونه ګڼله او خپل پلار ته ئې وويل: په کار ده د رمې خاوند په دې مکلف شي چې په باغ کې کار وکړي او بېرته ئې خپل مخکنۍ حالت ته ورسوي، تر هغه دې د ده رمه د باغ د خاوند په واک کې وي چې له شيدو او نورو محصولاتو ئې استفاده کوي، بيا دې رمه او باغ خپل خپل خاوند ته وسپارلی شي. داؤد عليه

السلام د ده پرېکړه غوره وګڼله او شخړه په دې توګه حل شوه.

- له مسو نه د زغرې جوړول د دوی لخوا پیل شوي.
- د لومړي ځل لپاره بادي کشتۍ د سلیمان علیه السلام لخوا جوړه شوې.
- له یمن نه تر شام پورې د ده ملك غزبدلی وو، د فلسطین او لبنان خوا ته د مدیترانې اوبه هم د دوی په ملك پورې مربوطې وي او همدلته به د دوی بادي کشتۍ تلې راتلې.
- همدا راز قرآن فرمایي چې د نظامي موخو او د خطونو وړو راوړو لپاره له مارغانو د استفادې لړۍ د ده په دور کې پیل شوې. د سبا ملکې ته د ده لیك د هدهد په واسطه لېږل شوی.
- د بایبل د وینا خلاف قرآن فرمایي چې سلیمان علیه السلام یو مجاهد پیغمبر وو، د سبا ملکه ئې په دې وګوابنله چې که تسلیم نه شي نو د داسې ستر فوځ مقابلې ته دې چمتو شي چې مخې ته ئې نه شي تم کېدی.
- قرآن نه یوازې د بایبل دا خبره بې بنسټه ګڼي او د سلیمان علیه السلام په اړه ئې یو دروغجن تور چې ده د ژوند په پای کې د بتانو عبادت پیل کړ او مېرمنې ئې هم مشرکې وې، بلکې فرمایي چې ده د سبا ملکه هم له شرك نه لاس اخیستو او د یوازني رب عبادت ته چمتو کړه:

النمل:۴۳ ÇîÈ ûïíÝÿ». Ôô% `Ï MR%. $XÎ « ¢ $ÈrÏ `Ï Ïô²? MR%. $Ï $dÈ‰ ¹ r

او (د سبا ملکه ئې) له هغه څه راوګرځوله چې دې ئې له الله پرته عبادت کاوو، هغه له یوه کافر قوم څخه وه.

حقیقت دا دی چې سلیمان علیه السلام یو موحد او مجاهد شخصیت وو، د ده لوی او مضبوط حکومت د ده او د ده د پلار د جهادونو نتیجه وه، د دوی دواړو په هکله د بایبل خبرې پوچې او بې بنسټه دي، عیاش خلك نه لوی لوی دولتونه جوړولی شي او نه ئې ساتلی شي، د چا چې توره د سرو زرو شوه جنګ ئې بایللی او د چا په معبد کې چې سره زر وکارول شول خدای ئې هېر کړی او دین ئې له لاسه ورکړی.

عزرا

د دې کتاب په مقدمه کې لولو: ... د دې کتاب لیکونکی په غالب ګمان عزرا دی، دی کاهن هم وو او کاتب هم... دی له نورو یهودانو سره بابل ته تبعید شوی وو... او کله چې کورش یهودان له اسارته آزادوي، دی هم له نورو سره یو ځای خپل ملك ته ستنېږي...او له څلورو میاشتو خطرناك سفر نه وروسته یورشلیم ته رسېږي...هلته د یهودانو مشران ده ته اطلاع ورکوي چې ځینو یهودانو له غیر یهودي ښځو سره واده کړی.، په دې خبرې سخت خفه شو او د خپل قوم لپاره ژړا او اوښکو دعا وکړه...په پای کې خلك په خپلې غلطۍ پوهېږي او ځان اصلاح کوي (غیر یهودي مېرمنې طلاقوي!!).. په دې هکله د بایبل الفاظ دا دي: ... نو کاهن عزرا پاڅېدو او دوی ته ئې وویل: تاسو ګناه کړې ده چې غیریهودي مېرمنې مو په نکاح کړې دي، ... اوس د خپل خدای، د خپلو نیکونو خدای په وړاندې اعتراف وکړئ او د ده غوښتنه ترسره کړئ، له دغو قومونو چې ستاسو شاوخوا کې دي لرې شئ او له دغو پردیو ښځو ببل شئ!!

ګورئ چې بایبل په خپله اعتراف کوي چې دا کتاب عزرا لیکلی، هغه په اسارت نیول شوی او بابل ته انتقال شوی وو، د ده یو غیر مستند تاریخ په داسې حال کې د بایبل برخه ګرځول شوی چې مطالب ئې مخکې او وروسته تکرار شوي!! ګورئ چې د بایبل خدای یهودانو ته د الله تعالی له نورو بندګانو نه د ببلېدو او د غیریهودي مېرمنو د طلاق امر کوي!! آیا کېدی شي دا د هغه الله تعالی امر وي چې د ټولو انسانانو رب دی؟! آیا که کوم انسان داسې قانون وضع کړي چې د دوو

انسانانو تر منځ په دې خاطر د بېلتون حکم کوي چې یو د یوې قبیلې او بل د بلې قبیلې دی، دا قانون به کوم عاقل او عادل انسان عادلانه او معقول وګڼي؟ هغه به کوم بې عقله انسان وي چې دې ته په درنه سترګه وګوري او هغه د الله تعالی له لورې وګڼي؟!!

نحمیا

دا د بایبل بل کتاب دی، نحمیا نومې لیکلی، دا د ده د خاطراتو کتاب دی، خو بایبل د سپېځلو کتابونو په ضمن کې نیولی، د ده ځینو خبرو ته لږ ځیر شئ:

(د شوش په سلطنتي قصر کې وم، یو یهودي ورور مې لیدو ته راغی، نوم ئې حنانی وو، د بېرته ستانه شوو خلکو او د اورشلیم د وضعې پوښتنه مې ترې وکړه، هغه راته وویل: دوی په ډېرې خواری کې ژوند کوي...د ښار حصار لا همغسې وران دی او دروازې لا نه دې جوړې شوې، ... ډېر مې وژړل، څو ورځې مې هیڅ ونه خوړل او خدای ته مې دعا وکړه...څلور میاشتې وروسته کله چې مې د شرابو جام پاچا ته ورکاوو، له ما ئې وپوښتل: ولې داسې غمجن یې؟... تر دې مهاله زه هیڅکله پاچا غمجن نه وم لیدلی!! له پوښتنې ئې ووېرېدم، ځواب مې ورکړ: پاچا دې تر ابده ژوندی وي!! چې زما هغه ښار وران وي چې نیکونه مې په کې ښخ دي او دروازې ئې سوځېدلې، نو زه به ولې غمجن نه وم، پاچا وویل: غوښتنه دې څه ده؟ ومې ویل: که د پاچا خوښه وي او په ما ئې د لطف نظر وي نو ما دې خپل وطن ته ولېږي ترڅو د خپلو نیکونو ښار آباد کړم!! پاچا موافقه وکړه...

ګورئ چې نحمیا د شوش د هغه پاچا د شرابو ساقي دی چې دوی ئې له خپل هېواده تبعید کړي وو، له خپل یهودي وروره ئې د هېواد غمجن احوال واورېدو، دومره خفه شو چې څو ورځې ئې هیڅ ونه خوړل!! خو سره له دې په هغو ورځو کې هم او تر څلورو میاشتو پورې پاچا د ده په څېرې کې هیڅکه د غم نښې ونه لیدې، خو

څلور میاشتې وروسته ئې د ده په څېره کې هغه مهال د خفګان نښې ولیدلې چې د شرابو جام ئې ورکاوو!! نه پوهېږو چې دا خبرې په کوم منطق د منلو وړ ګڼلی شو!!

دی له دې وروسته د اورشلیم د حصار په جوړولو او په هغه کې د خپلې مهمې وندې په هکله په ډېر تفصیل سره بحث کوي، له دې وروسته د هغو کسانو د نومونو یو اوږد فهرست وړاندې کوي چې له تبعیده راستانه شوي وو، د حصار په جوړولو کې ئې برخه اخیستې وه، له عزرا سره ئې ژمن لیك امضا کړی وو او د هغو قبیلو نومونه چې په اورشلیم کې ځای په ځای شوې او ګڼ شمېر نور نومونه،...

نه پوهېږم د بایبل لیکوال د خاطراتو په دې بې محتوی کتاب کې څه لیدلې چې هغه ئې د سپېځلو کتابونو په فهرست کې شامل او د بایبل برخه ئې ګرځولی.

استر

بایبل لیکي چې استر د یوې یهودي یتیمې نوم دی، دا کتاب د دې په هکله بحث کوي، په مقدمه کې ئې راغلي: د پارس پاچا خشایار په خپلې مېرمنې په دې سبب غصه شوی وو چې په یوې مېلمستیا کې ئې برخه نه وه اخیستې... په دې سبب ئې هغه له ملکه والي خلع کړه او په ځای ئې استر ځان ته په نکاح کړه!! د استر تره مردخای ورته وویل چې خپل یهودي والی مه څرګندوه، د خشایار صدراعظم هامان نومېدو، چې ډېر متکبر وو او له ټولو ئې د احترام هیله درلوده، یو ځل مردخای د ده درناوی ونه کړ، نو دی ډېر غصه شو، پاچا ته ئې د ټولو یهودانو د وژلو مشوره ورکړه، پاچا له دې خبر نه وو چې استر د ده ملکه هم یهودۍ ده، د یهودانو د وژلو امر ئې وکړ، مردخای استر ته د دې حکم په اړه خبر ورکړ، هغې پاچا ته وویل: زه هم له هغو خلکو څخه یم چې تا ئې د وژلو امر کړی، پاچا دومره غصه کېږي چې فوراً حکم کوي چې هامان باید په همغه دار وځړول شي چې د

یهودانو لپاره ئې جوړ کړی وو!! او د ده په ځای ئې مردخای د صدر اعظم په توګه وټاکو!! یهودان دغه ورځ د پوریم د جشن په نامه لمانځي!!

له دې مقدمې قیاس کولی شئ چې دا څنګه کتاب دی؟ د بوډې انا تر نکل هم خندوونکی نکل، بوډې انا چې د ژمې په اوږدو اوږدو شپو کې خپلو وړو وړو لمسیانو ته کوم نکل کوي نو د ورځې ئې له ځان سره جوړ کړي او دې ته ئې پام وي چې داسې نه کوم شوخ لمسی ئې ورته ووایي: انا انا!! نه منو نه منو، دا کیسه دې له ځانه جوړه کړې، نن مونږ ته رښتونې کیسه وکړه!! خو د بایبل لیکوال د دې پروا هم نه کوي، خپلو لوستونکو او منونکو ته د هغو وړو وړو لمسیانو په سترګه هم نه ګوري، د دې پروا نه کوي چې د درواغو داسې مجموعه یو ماشوم هم نه مني!! څنګه به پاچا خپله مېرمن په دې سبب طلاقوي چې په یوې مېلمستیا کې ئې برخه نه وه اخیستې او د دې په ځای به داسې بڼځه کوي چې نه ئې پلار ورته معلوم دی او نه نسب او قبیله!! څنګه به ئې صدراعظم د یوه کس د عدم احترام په سبب د ټولو یهودانو د وژلو پرېکړه کوي او پاچا به هم ورسره موافقه کوي، بیا به د قصر مخې ته دار جوړوي او په دې وخت کې به استر ځان پاچا ته معرفي کوي او بیا به پاچا پر خپل همغه صدراعظم غصه کېږي او د ده د وژلو او په دار ځړولو امر به کوي!! او په ځای به ئې یهودي مردخای صدراعظم کوي!! پوښتنه کوو: هامان څنګه پوه شو چې د استر تره مردخای یهودي دی، تا خو لیکلي چې استر خپل یهودي والی پټ ساتلی وو؟!! که تا لیکلي وی چې پاچا د یهودانو مذهب قبول کړی وو، د همدې لپاره ئې یوه یهودي بڼځه وکړه، د همدې لپاره ئې یو یهودي صدراعظم کړ او د همدې لپاره ئې یهودانو ته اجازه ورکړه چې په دریو ورځو کې ۷۵۰۰۰ خلك ووژني، نو د بوډې انا کوم شوخ لمسي به هم له کومې پوښتنې پرته ستا نکل منلو، خو تا خپل نکل داسې جوړ کړی چې هیچا ته د منلو نه برېښي!!

داسې معلومېږي چې د بایبل لیکونکي دا قصه د دې لپاره له ځانه جوړه کړې چې د یهودانو پېغلې د استر په څېر کارونو ته چمتو کړي او ورته ووایي چې یوه ښایسته یهودي پېغله کولی شي خپل قوم ته له داسې لارو دومره ستر ستر خدمتونه وکړي!!

ایوب

د بایبل د دې کتاب په مقدمه کې لولو: د ایوب کتاب د رنځ او ستونزې او د هغې د عواملو په اړه بحث کوي،... ایوب یو نېک، پوه او شتمن سړی وو، ناڅاپه له کړاوونو سره مخامخ شو، لس زامن ئې په یوه طوفان کې مړه شول، شتمني ئې له لاسه ووته او په سختې ناروغۍ اخته شو، درې دوستان ئې پوښتنې ته ورغلل، ... ایوب ته ئې وویل: د ګناهونو په سبب له بدې ورځې سره مخامخ شوی یې!! ایوب ټینګار کوي چې داسې نه ده، خو خلك د ده خبره نه مني... پرېشانه دی خو په دې باور دی چې خپل خدای نه دی هېر کړی، که څه هم د مصیبتونو په علت او سبب نه پوهېږي، بالآخره خدای د لوڅړو له منځه وربانديې غږ کوي او ورته وایي: انسان هیڅکله د خدای په عظمت نه شي پوهېدی!! د خدای د خبرو له اورېدو وروسته ایوب وویل: تر دې د مخه زما غوږونو ستا په اړه نور څه اورېدلي وو، خو نن زما سترګې تا ګوري!! نو ځکه له ځانه بې زاره یم او ستا په وړاندې په خاورو او ایرو کې توبه کوم!! ایوب په دې پوه شو چې په خدای باندې د ده باور باید له هغو پېښو سره ونه ټرل شي چې دی ورسره مخامخ کېږي!! خدای د ایوب شتمني دوه برابره بېرته ورکوي او لس زامن وربخښي... د ایوب له کتابه دا نتیجه ترلاسه کوو: (کوم څه چې مونږ په خپل ژوند کې ورسره مخامخ کېږو، دا د خدای له اقتداره بهر نه دي، د شیطان قدرت او اختیار په هغې محدودې کې دی چې خدای ئې اجازه ورکړې...)

مخکې له دې چې د دې کتاب د موضوع په اړه بحث ته داخل شم څو خبرې

ضروري ګڼم: ما په ټول بايبل کې يوازې دا کتاب داسې وموندو چې څه نا څه د الهي کتاب نښې او آثار په کې ترسترګو کېږي، که څه هم د کتاب ليکونکي موضوعات سره خلط کړي او د مطلب له سمې او روغې افادې عاجز پاتې شوی. سره له دې چې د ايوب کتاب د بايبل د نورو کتابونو په څېر له بې بنسټو او بې محتوی خبرو ډک دی خو له نورو څخه ئې توپير په دې کې دی چې دلته څه ناڅه د انسان يوې اساسي پوښتنې ته د ځواب ورکولو هڅه شوې، خو په ډېره ناقصه او کمزورې توګه!! بايبل هڅه کړې د مصيبتونو په اړه پنځه توجيهات وړاندې کړي او په پنځو کې ئې يوه غوره او معقوله ثابته کړي!! د ايوب په څېره کې د مصيبتونو د لاملونو په اړه يوه انګېرنه انځوروي او د ده د ځلورو دوستانو په څېرو کې څلور نورې انګېرنې تمثيلوي. دا يوه له هغو اساسي مسايلو څخه ده چې هر دين او مذهب بايد ځواب ورته ولري او دا توضيح کړي چې د مصيبتونو اسباب څه دي؟ انسان ولې له مصيبتونو سره مخامخ کېږي؟ څوک ئې ورسره مخامخ کوي؟ خدای که شيطان؟ ولې ئې مخامخ کوي؟ د ده د ګناه په سبب ئې خدای له مصيبتونو سره مخامخ کوي که شيطان ئې د خپلې دښمنۍ په سبب ورسره مخامخ کوي؟

بايبل ليکي: (د عوص په سيمې کې يو کس اوسېدو چې نوم ئې ايوب وو، له خدای څخه وېرېدونکی، نېک او له ګناهونو ځان ساتونکی وو، اووه زامن او دري لونې ئې وې اووه زره مېږې، دري زره اوښان، پنځه سوه جوړې غوايي، پنځه سوه خرې او ډېر نوکران ئې درلودل!!)

د بايبل دغو ارقامو ته هم ځير شئ: اووه زامن، اووه زره مېږې، دري لونې، دري زره اوښان، پنځه سوه جوړې غوايي او پنځه سوه خرې!! دا هماغه اووه دي چې بايبل ئې ډېر ډېر راوړي او په هر ځای کې ئې کاروي!!

د ايوب د ايمان آزمويښنه

بايبل تر دې سرليک لاندې يوه مهمه اعتقادي مسئله د پنځو څېرو د ويناوو په ترڅ کې څېړي، دا بحث په ټول بايبل کې ځانګړی او استثنائي حيثيت لري، د بحث موضوع او د څېړنې څرنګوالي دې عنوان ته د بايبل په ټولو نورو عنوانو غوره

والی ورکړی، په دې هکله ئې بحث کړی چې انسان ولې له کړاوونو او مصیبتونو سره مخامخ کېږي، څوك او څه ئې مخامخ کوي؟ او د مصیبتونو په وړاندې د چا غبرګون مثبت او صحیح دی او د چا ناسم او غلط؟ څوك د صبر او قناعت لار غوره کوي او څوك د شکایت او اعتراض لار؟ د پنځو کسانو په ویناوو کې ئې دې ته پنځه ځوابونه ورکړي، خو متأسفانه په دې نه دی توانېدلی چې دې پوښتنې ته واضح او معقول ځواب ووایي، تاسو به وګورئ چې بېل بېل نظریات ئې سره خلط کړي، په داسې حال کې چې غواړي یو کس د صابر او قانع په توګه معرفي کړي او د هغه په وینا او عمل کې صبر او قناعت انځور کړي، هغه ته ئې شکایت او اعتراض هم منسوب کړی، له دې بحث نه لوستونکی دا نتیجه نه شي ترلاسه کولی چې د چا وینا سمه ده او د چا ناسمه؟ او په الله تعالی د ایمان او باور تقاضا څه ده؟ ...

بایبل لیکي : یوه ورځ چې فرشتې د خدای په وړاندې حاضرې شوې وې، شیطان هم ورسره وو ، خدای له شیطانه وپوښتل: چېرې وې؟ شیطان ورته وویل: د ځمکې چارچاپېر ګرځېدم، خدای وویل: آیا زما بنده ایوب دې ولید ؟ د ځمکې پر سر د ده په څېر انسان نه شته، نېك، له خدایه وېرېدونکی، له ګناه نه ځان ساتونکی، شیطان وویل: که له خدایه وېرې ده ته ګټه نه رسولی نو دا کار ئې نه کاوو!! هرڅه دې ورکړي... شتمني ئې تر پې واخله بیا وګوره چې په څرګنده به له تا انکار کوي!! خدای شیطان ته وویل: لاړ شه، د شتمنیو په اړه ئې چې څه غواړې هغه وکړه خو ده ته تاوان مه رسوه، شیطان ووت... یوه ورځ چې د ایوب زامن د ده د مشر زوی په کور کې مېلمانه وو ، یو کس ایوب ته راغی او وئې ویل: مونږ یوې کوله، خره څرېدل چې سابیانو ناڅاپي برید وکړ، کارګران ئې ووژل او څاروي ئې له ځان سره یوړل، یوازې زه ژوندی پاتې شوم، د ده خبرې لا پای ته نه وې رسېدلې چې بل قاصد راغی او وئې ویل: له آسمانه اور راپرېوت، ټول شپانه او رمې ئې وسوځول، یوازې زه ژوندی پاتې شوم... د ده خبره لا نه وه ختمه شوې چې بل کس راغی او وئې ویل: کلدانیانو پر مونږ برید وکړ، ستا اوښان ئې یوړل او نوکران ئې ووژل، یوازې زه تر پې ژوندی پاتې شوم، په همدې کې بل کس راورسېدو او وئې ویل: ستا ټول زامن او لونې د مشر زوی په کور کې مېلمانه وو ، چې ناڅاپي تنده سیلۍ راغله او

کور ئې وران کړ، ټول تر چتونو لاندې شول، یوازې زه ترې ژوندی پاتې شوم، په دې وخت کې ایوب پاڅېدو، له ډېره ویره ئې خپلې جامې څیرې کړې، د سر وېښتان ئې وخرېیل او د خدای په وړاندې په خاورو کې پرېووت او وئې ویل: د مور له رحمه لوڅ دنیا ته راغلم او لوڅ به ځم، خدای راکړي وو او خدای واخیستل، د خدای نوم دې مبارك وي!! له دې ټولو سره سره ایوب ګناه ونه کړه او خدای ته ئې نامناسبه خبره ونه کړه!! بیا ملائکې د خدای په وړاندې حاضرې شوې، شیطان هم ورسره وو، د شیطان او خدای ترمنځ همغه مخکنۍ خبرې تکرار شوې او دا ځل خدای ورته وویل: ځه د ده د بدن په اړه چې څه غواړې ورسره وئې کړه خو وژنه ئې مه!! نو شیطان د خدای له حضوره ووت او ایوب ئې په دردوونکو دانو اخته کړ، ایوب په ایرو کې کښېناست او یو کودړی ئې راواخیست او ځان ئې پرې ګراوو، مېرمنې ئې ورته وویل: آیا سره له دې چې خدای دا ټول مصیبتونه درباندې راوستل بیا هم ورته وفادار یې، په خدای لعنت ووایه او ومره!! ایوب ورته وویل: ته د یوې بې عقلې ښځې په څېر خبرې کوې، آیا یوازې ښه شیان به له خدایه مونږ ته رسېږي او بد نه؟!! د دغو ټولو مصیبتونو سره سره ایوب د خدای په اړه بده خبره ونه کړه.

د بایبل په دې وینا کې څو خبرې د پام وړ دي:

- شیطان داسې معرفي کوي چې کولی شي د ملائکو په څنګ کې د الله تعالی په حضور کې په وار وار ودرېږي، د خبرو کولو مجال او د الله تعالی د مخلصو بندګانو د ځورولو او په مصیبتونو د دوی د اخته کولو اجازه ترلاسه کړي!! دا خبرې نه له الهي کتابونو سره اړخ لګوي او نه د الله تعالی له شأن سره، له مقربو فرشتو سره یو ځای د الله تعالی په حضور کې د شیطان په وار وار حاضرېدل او د الله تعالی د یوه مخلص او صالح بنده د ځورولو اجازه ترلاسه کول، له دیني ارشاداتو سره متصادمه رأیه ده، الله تعالی له دې ډېر لوړ دی چې شیطان په خپل حضور کې ومني او هغه ته د مصیبتونو د نازلولو واك ورکړي، قرآن، شیطان داسې معرفي کوي چې الله تعالی رټلی، لعنت ئې پرې ویلی او آسمان ته د ختلو لار ئې پرې ټرلې. همدا راز قرآن فرمایي چې په آسمان او ځمکې کې الله تعالی داسې څوك نه دی پیدا کړی چې د ګټې او تاوان رسولو واك ئې هغه ته سپارلی وي، شیطان خو

پرېږده مقربو فرشتو او پيغمبرانو عليهم السلام ته هم دا واك نه دی ورکړی شوی. په الهي دين کې د شرك او توحيد ترمنځ توپير په دې کې دی چې يو ئې الله تعالی ټولواك ګڼي او بل ئې د الله تعالی ترڅنګ نور ذوات د واك خاوند او د الله تعالی شريك.

- له يوې خوا ايوب عليه السلام د يوه شاکر او صابر بنده په توګه معرفي کوي خو له بلې خوا ئې د يوه شاکي، ناراضه او د الله تعالی په پرېکړو د اعتراض لرونکي په توګه!! له يوې خوا ده ته دا خبره منسوبوي چې مېرمنې ته ئې وويل: آيا له خدايه به يوازې ښه شيان رارسي او بد شيان نه؟ خو له بلې خوا ئې داسې معرفي کوي چې په الله تعالی باندې سخت اعتراض لري چې ولې ئې له کړاوونو سره مخامخ کړی!! خو قرآن د ايوب عليه السلام په هکله فرمايي:

¼µ9 $Zöf GÖ$¾ ÇÌÈ šú üÏq°9$$¾mœ MR&r žØ9$ÓÍ¡¡ B 'îö¥µ/‘ 3* Š$R ðÊj šU qf&r

3* •ò2 Ïr $R‰Ÿä ôÏB ¡æq‘ ÓðèB NÐ¬ÏBr ½ß#el& µ»Y•?#är ØÊ `Ï ¾¼î $B $Yµø±3ù

ÇÌÍÈ ûïŸ‰Ï»èüÏ الانبياء: ۸۳-۸۴

او ايوب درياد کړه چې کله ئې خپل رب ته داسې دعا وکړه: ما ته تکليفونه رارسېدلي او ته تر هر رحم کوونکي ډېر مهربان يې! نو د ده دعا مو قبوله کړه او هغه کړاو مو تري دفع کړ چې پرې اخته شوی وو، د ده کورنۍ مو ورکړه او له مثل سره ئې، زمونږ له لورې د يوې پېرزويني په توګه او عابدانو ته د يوه تذکار او يادونې په توګه.

ګورئ چې دلته ايوب عليه السلام د الله تعالی د واقعي بندګانو لپاره د يوې بېلګې په توګه معرفي شوی خو بايبل له يوې خوا ده ته دا خبره منسوبوي چې وئې ويل: د مور له رحمه لوڅ دنيا ته راغلم او لوڅ به ځم، خدای راکړي وو او خدای واخيستل، د خدای نوم دې مبارك وي!! خو له بلې خوا ليکي چې په دې وخت کې ايوب پاڅېدو، له ډېره ويره ئې خپلې جامې څيرې کړې، د سر وېښتان ئې وخرېيل او د خدای په وړاندې په خاورو کې ورغښت!!! يوه کس ته په يوه وخت کې دا دواړه

خبرې منسوبول صریح تناقض دی.

قرآن د ده د مېرمنې په هکله فرمایي چې هغه هم نېك انسان، صبرناکه مېرمن او الله تعالی ته ډېره مخه کوونکې ښځه وه:

... ÇíÍÈ Ò #r« ¥çR] ¹ ¤R6 ` r $R] ص: ۴۱-۴۴

خو بایبل وایي چې هغې ایوب علیه السلام ته وویل: :آیا سره له دې چې خدای داټول مصیبتونه درباندې راوستل بیا هم ورته وفادار یې، په خدای لعنت ووایه او ومره!!

په یقین سره ویلی شو چې په اصلي انجیل کې به د ایوب علیه السلام یادونه په همغه توګه شوې وي چې په قرآن کې راغلې، خو د بایبل کمزوري لیکوال له هغه داسې بې محتوی قصه جوړه کړې، که د بایبل لیکوال په دې قصې کې د قرآن اسلوب غوره کړی وی، ایوب علیه السلام ئې د صبر او قناعت بېلګه، مېرمن ئې د وفادار دوست په توګه، زامن او خپلوان ئې د بې وفا خپلوانو او دوستانو په توګه او دا ځلور کسان ئې داسې انځور کړي وی چې یو ئې د مصیبتونو او کړاوونو په وخت کې په مصیبتونو اخته دوست ملامتوي او مصیبتونه د ده د اشتباهاتو او ګناهونو نتیجه ګڼي، بل ئې له کړاوونو د وتلو لپاره د غلطو لارو چارو غوره کولو ته هڅوي او بل ئې په خپلو کړنلارو کې تجدید نظر ته تشویقوي، د قصې په ترڅ کې ئې د شیطان وندې ښه تمثیل کړې وی او الله تعالی ئې هغسې معرفي کړی وی چې له هغه سره ښایي، نو دا کتاب به د بایبل تر ټولو غوره او مفید کتاب وو ، خو متأسفانه هغه اشتباه کړې او قصه ئې په ناسم لوري غزولې ده.

- د بایبل د نظر په خلاف قرآن شیطان داسې معرفي کوي چې کار ئې یوازې د انسان وسوسه کول، ګناه او بد کار ته هڅول، بد عزایم او غلط افکار ئې په سینه کې راپیدا کول دي، نه پر انسان څه تسلط لري او نه د تاوان او ضرر رسولو توان.
- د حوادثو ، مصیبتونو او پېښو په هکله ځلور نظریې وړاندې کیږي:

۱. یوه د بایبل دغه نظریه چې وایي: په انسان باندې چې کوم مصیبتونه راځي، دا د شیطان کار دی، خدای شیطان ته دا اجازه ورکوي چې انسان له کړاوونو او مصیبتونو سره مخامخ کړي.

۲. بله دا چې انسان د خپلو ګناهونو په سبب له مصیبتونو سره مخامخ کېږي، هر په مصیبت اخته انسان په حقیقت کې یو ګناهګار انسان دی!! دا ځکه چې مصیبتونه یوازې یو لامل لري او هغه د انسان ګناه ده او بس.

۳. درېیمه نظریه هغه ده چې وایي: ټولې پېښې تصادفي حوادث دي، که دا ستر ستر طوفانونه دي، که سیلابونه، که زلزلې او وچ کالي او که وړې وړې پېښې، د یوه انسان له عادي بیماریو نیولې تر هغو لویو لویو پېښو چې په میلونونو خلك تړې متاثره شي، دا ټول طبیعي اسباب او عوامل لري، د خلکو له کړو وړو او ګناهونو سره ئې هیڅ تعلق نه شته، هم ګناهګار نیسي او هم بې ګناه، نه ئې د انسان بد عمل په راتلو کې څه ونډه لري او نه ئې ښه عملونه په مخنیوي کې.

۴. خو قرآن فرمایي چې د ښه او بد، راحت او مصیبت، نعمت او نقمت پربکړه د الله تعالی له لوري کېږي، نه شیطان په دې کې څه تصرف او مداخله کولی شي او نه په ځمکې او آسمان کې له الله تعالی پرته بل څوك. د هرې پېښې پربکړه د الله له لوري کېږي، هره حادثه د هغه په اراده رامنځته کېږي، الله نه په چا ظلم کوي او نه د عدالت خلاف پربکړه، له هر فرد او ټولنې سره همغه څه کوي چې د عدالت له مخې ئې مستحق وي، نه ستر ستر حوادث تصادفي پېښې دي او نه واړه واړه مصیبتونه، کله د انسان بد عملونه د دې مصیبتونو د راتلو لامل وي او نېك عملونه ئې د تم کیدو باعث او کله الله تعالی غواړي د مصیبتونو په ترڅ کې انسان وروزي، کمال ته ئې ورسوي او هغه استعدادونه په کې راویښ او ځلانده کړي چې یوازې له کړاوونو سره د مخامخ کېدو په صورت کې په انسان کې وده کوي، لکه هغه ماشوم چې د لومړي ځل لپاره په خپلو پښو تګ زده کوي نو په وار وار لوېږي او لټېږي او په همدغو لوېدلو او لټېدلو کې د ده روزنه کېږي، ډېر څه ورښودل کېږي، هډوکي ئې مضبوطېږي او په لوړو ژورو کې د تلو هنر زده کوي.

قرآن فرمایي:

ÇìÈ Ðvï. `ã {qÞè/r ßBƒï‰ƒ« ßM6 ¡ . $Jî ù p6ŠÃB `Ï Nà6 7» ¹ ‹ $Br الشوری: ۳۰

او په کوم مصیبت چې تاسو اخته کېږئ نو دا ستاسو د خپلو لاس ته راوړنو په وجه دی او له ډېرو ئې (الله) تېرېږي.

دا آیت په ډېر صراحت او قاطعیت سره وایي چې مصیبتونه ستاسو د کړو وړو په سبب راځي او دا چې دا ستاسو د ګناهونو یوازې د یوې برخې سزا ده، که الله عفو ونه کړي او له تاسو سره د فضل او عفوې په ځای د عدل له مخې معامله وکړي نو تر دې به ئې ستر ستر مصیبتونه درباندې نازل کړي وو.

همدا راز فرمایي:

Ò§Îæ ±Ó« ê@aÎ ª! $ ¼gó‰ï‰ö «! $Î .`Bs±ã`Br «! $ÈÈ@ÎÎ ïv)þ6ŠÃB `B >$ ¹ & $B

ÇÏÈ التغابن: ۱۱

هیڅ مصیبت نه راځي مګر د الله په إذن سره او څوك چې پر خدای ایمان لري، زړه ئې ورهدایت کړي او الله په هر څه ښه پوه دی.

دا آیت هم په ډېر تأکید او قاطعیت سره وایي چې هیڅ مصیبت په خپل سر او تصادفي نه راځي، د الله په حکم او إذن راځي، د ایمان خاوندان ئې په وجه او حقیقت پوهېږي او په دې هکله ئې الله زړونه روښانه کوي او له شك او اعتراض نه ئې خوندې ساتي.

مسلمانانو ته په دې هکله داسې لارښوونه کوي:

šc qÆBs¤GB$ê@ž2 qG$ù «! $'?ãr $Z99qB qÈd $Z9 ª! $=FŸ2 $B ïv)$Z;‹Ã ã`È@ê

Æa7ŠÃ ã b& ¤aÎ ÍÈ ƒŽIR ßtør È±Š^ó¢ß¤$ “ ‰±n) W)$ZÎ šc qŸÃƒ•? @d @êÇÎÈ

ÇÎÈ šc qŸÃ ñIB Nà6 èB $R) {pÃƒŽIù $Yƒ‰ƒ-Î ±& ¾ƒ‰ŽÆ ïÆ Ï5> # ‹ èÎ ª! $

التوبة:۵۱- ۵۲

ووایه: له هغه څه پرته چې الله راته لیکلي هیڅکله څه نه رارسي ، هغه مو مولا دی او مؤمنان خو باید پر الله توکل وکړي، ورته ووایه: آیا مونږ ته له دوو نه د یوې ښیګړې پرته د بل څه انتظار لرئ او مونږ خو ستاسو لپاره یا دې ته سترګې په لاره یو چې الله مو له خپل لوري په کوم عذاب اخته کړي او یا زمونږ په لاس، نو انتظار وکړئ چې مونږ هم درسره انتظار کوونکي یو.

دا مبارك آيتونه هم په پرېكنده ډول وايي چې هيڅكله كوم داسې مصيبت نه دررسېږي چې الله تعالى له مخكې نه وي درته ليكلى، كه دا مرګ ژوبله وي، په جګړې كې ماتې وي، يا كوم بل مصيبت، مؤمنان به په خداى توكل كوي، د مصيبتونو په اړه به هيڅكله دا شك نه كوي چې دا په خپل سر او د الله تعالى له عادلانه پرېكړې پرته نازل شوي. قرآن د يوې داسې ډلې يادونه كوي چې ورته وويلى شو: لاسونه مو راتم كړئ، لمونځ وكړئ او زكات وركړئ، خو كله چې پر دوى جهاد فرض كړى شو نو ځينې ئې له خلكو نه داسې وېرېدل لكه له الله نه او يا تر دې هم سخته وېره او ويل ئې: اى زمونږ ربه! ولې دې پر مونږ جنګېدل فرض كړل؟ ولې دې تر يوې نږدې نېټې ونه ځنډولو؟ الله تعالى وفرمايل: دوى ته ووايه چې د دنيا متاع خو وړوكى شى دى او آخرت غوره دى، د هغه لپاره چې تقوا ئې غوره كړه او د بڅرګي په اندازه به پر تاسو تېرى ونه شي، چې چېرې وئ مرګ به مو بيا مومي، كه څه هم په دنګو كلكو ماڼيو كې وئ، او ورپسې د مصيبت په اړه فرمايي:

p¥ñ™ bÛG6ÃÂê bÎr «¢ $Ÿ‰ZŸâ ôB ¾ÍÉ»d {qßuà}f pZ¡m bÛG6ÃÂê bÎr

Ÿv ÐQö)¥$âwè¯d É$Jù «¢ $Ÿ‰ZŸâ ôB @â@è 8Ÿ‰ZŸâ ôB ¾ÍÉ»d {qßuà}f

$Br «¢$ `Ùù pZ¡m ôB 7/$¹& $B ÇÐÈ $Z‰n bqß)ÿf brß3f

«¢$ 4".r ZvqÐ‘ Ä $Z=ï 7»Ÿù™ör 7 Åÿ¯ `Ùù p¥ñ™ `B 7/$¹&

النساء: ٧٨- ٧٩ **ÇÐÈ#‰‹Í-**

او چې كومه ښېګړه ئې په برخه شي نو وايي: دا خو د الله له لوري ده، خو كه كړاو ئې په برخه شي نو وايي: دا خو له تا څخه دى، ورته ووايه: ټول د الله له لوري دي، په دې خلكو څه شوي چې په هيڅ خبرې نه پوهېږي. له ښېګړې چې څه ستا په برخه شي نو د الله له لوري ده او چې كړاو او ستونزه درورسېږي نو هغه په خپله ستا لخوا ده، ته خو مو خلكو لره يو استائى لېږلى يې او الله د شاهد په حيث كافي دى.

ګورئ چې قرآن مصیبتونه د الله تعالی له لوري ګڼي، د ګټې او تاوان پربکړه هغه ته منسوبوي، ښېګړه د ده پېرزوینه او کړاو د انسان د عمل سزا بولي، کله ئې د مرګ په څېر یو فطري بهیر ګڼي چې پربکړه ئې الله تعالی کوي او د انسان ښه یا بد عمل هیڅ اغېز پرې نه لري او کله ئې د انسان د عملونو پایله او سزا.

بایبل له دې وروسته د هغو څلورو کسانو خبرې رااخلي چې ایوب علیه السلام ته راغلي، د ده دردناکه وضعه ئې لیدلې، د ده شکایتونه ئې اورېدلي او ده د شکایتونو په اړه ئې خپل نظر وړاندې کړی، لیکي:

درې دوستان ئې خوا ته راغلل، الیفاز تیماني، بلدد شوحي او سوفر نعماتي،... د ده دردونو ته په پام سره ئې اووه ورځې (بیا هم اووه!!) له څه ویلو پرته د ده په خوا کې تېرې کړې... ایوب په شکایت کولو پیل وکړ، وئې ویل: په هغې ورځې هم لعنت چې زه په کې دنیا ته راغلم او په هغې شپې هم چې زه د مور په رحم کې پیدا شوم، کاش دا ورځ د تل لپاره هېره شي، د خدای له یاده هم ووځي!! ... محوه شي او نور نو د میاشتې په ورځو کې حساب نه شي!! ... په دې شپې لعنت ووایئ چې زما د زېږېدو سبب شوه او له دغو مصیبتونو سره مخامخ شوم، ولې په دې ورځ مړ نه شوم؟!! ... کاش مړ پیدا شوی وی...ځکه د مرګ په دنیا کې انسان آرامه وي او د شریرو خلکو له ځورونو خوندي، زنداني د زندان د ساتونکي چیغې نه ځوروي، غني او فقیر یو شانې وي، غلام د ارباب له لاسه آزاد وي، ... ولې باید پر هغو خلکو د ژوند رڼا ولګېږي چې په بدبختۍ کې ژوند کوي؟ ولې هغو خلکو ته مرګ نه راځي چې د مرګ په انتظار کې دي، داسې لکه څوک چې د ګنج په لټه کې وي؟ ...

ګورئ چې دلته ایوب علیه السلام داسې ښودل شوی: له خپل پیدا ېښته بې زاره، مرګ تر ژوند غوره ګڼي او تمنا ئې کوي، د هغو خلکو په پېدا کولو اعتراض لري چې بدمرغیو کې ژوند کوي!! دا خبرې نه له یوه پیغمبر سره ښایي او نه له یوه صابر بنده سره، دا یوازې د یوه شاکي او بې صبره بنده خبرې کېدی شي.

بایبل د هغو شکایتونو په اړه چې ایوب علیه السلام ته ئې منسوب کړي، د ده د یوه دوست غبرګون داسې انځوروي: الیفاز تیماني وویل: ایوبه! اجازه راکوې چې

څو خبرې وکړم، ځکه نور نو چوپ نه شم پاتې کېدی، تا مخکې خلکو ته ویل: چې پر خدای توکل وکړئ، کمزورو ته دې ډاډ ورکاوو او د دوی زړونه دې مضبوطول، ستا په څېر نېك سړی باید په داسې حالت کې خپل اعتماد له لاسه ورنه کړي او ناامېده نه شي... لږ فکر وکړه آیا تراوسه دې لیدلې چې کوم نېك او بې ګناه سړی هلاك شوی وي؟ تجربې ښودلې: چې څه کړي هغه به رېبې!! ... یوه شپه چې په ژور خوب ویده وم، ناڅاپه مې یو غږ تر غوږ شو او یو حقیقت راته څرګند شو، د روح حضور مې احساساوو خو نه مې لیدله، وېرې اخیستی وم... په هغه وحشتناك سکوت کې مې دا زمزمه واورېده: آیا خاورین انسان کولی شي د خالق خدای په نظر کې بې ګناه وي، حتی د آسمان فرشتې هم د خدای له نظره پاکې نه دي!!!.... انسان بې موجبه او بې علته په بلا او بدبختۍ نه اخته کېږي، د بدبختۍ چینه په خپله له انسانه راخوټېږي، که زه ستا په ځای وی خپل مشکلات به مې خدای ته وړاندې کړي وو، ځکه خدای عجیب عجیب کارونه او خارق العاده معجزې ترسره کوي... هغه باران وروي، فقیران او مظلومان ژغوري او ظالمان او بدکاران له بدو پاېلو سره مخامخ کوي...هغه څوك نېك مرغه دی چې خدای ئې تنبیه کړي، د هغه په تنبیه مه غمجنه کېږه، که تا ټپي کړي نو د ټپونو علاج دې هم کوي او له هرې بلا دې ژغوري!! ... حیوانات به ضرر نه شي دررسولی، له قحطي او جګړو به وېره نه لري، کور به دې خوندي وي او څه به دې نه غلا کېږي، نسل به دې د وښو په څېر زیات شي، بریالی به له دنیا ولاړ شې... تجربې ما ته ثابته کړې چې دا خبرې حقیقت لري، نو زما نصیحت واوره!!

که لږ ځیر شو نو د ایوب علیه السلام د دې دوست ډېرې خبرې به هغسې وموسو چې له دیني ارشاداتو سره سمون خوري، خو څو اساسي اشتباهات په کې لیدل کېږي: د مصیبتونو یوازنی لامل د انسان ګناه ګڼي او ګناه ته هومره عمومیت ورکوي چې فرشتې هم نه ترې مستثنی کوي، د ده د خبرې معنی دا ده چې هر په مصیبت اخته انسان ګناهګار دی او دا خبره حقیقت نه لري، ډېر ښه خلك هم په مصیبتونو اخته شوي او ډېر بد خلك هم په دنیا کې د خپلو ګناهونو له سزا نه خوندي پاتې شوي.

بايبل دې کس ته د ايوب عليه السلام ځواب داسې ګڼي: (که تاسو توانېدی شوی چې زما غمونه وتلئ نو درته معلومه شوې به وه چې د ساحل تر شګو هم درانه دي، د همدې لپاره مې خبرې تندې او ترخې دي، قادر خدای زه په خپلو غشو ويشتلی او پر ځمکې غورځولی يم، د ده زهرجن غشي زما په زړه کې ننوتي، ... حيوان هغه مهال چيغې وهي چې وږی وي.... کاش خدای زما هيله ترسره کړي او ومرم!! که پوهېدی چې دا کار کوي نو له دې ټولو دردونو سره سره به خوښ وم، ما هيڅکله د خدای له اوامرو سرغړاوی نه دی کړی، څنګه کولی شم دا حالت وزغمم، ... انسان بايد د خپل عاجز دوست په اړه مهربان وي... زه ستاسو په دوستۍ باور نه لرم، ځکه تاسو د هغه ويالې په څېر يئ چې په دوبي کې اوبه په کې بهېږي او په ژمي کې وچه وي، کاروانيان د خپلې تندې د رفع کولو لپاره ورشي خو اوبه په کې ونه مومي او له تندې ومري...زه هم له تاسو ناامېده شوی يم، تاسو زما د وضعې له ليدو وپرېږئ، دې ته تيار نه يئ چې زما مرسته وکړئ...آيا له تاسو مې غوښتي چې له دښمنانو مې وژغورئ؟ يوازې يو منطقي ځواب درنه غواړم: ما ته ووايئ چې څه غلطي او ګناه مې کړې؟ آيا په دې دليل مې ملامتوئ چې له ډېرې ناامېدۍ مې بې ارادې چيغې وهلې دي؟ ما مه محکوموئ ځکه بې ګناه يم!!... زما بدن له پرهارونو او چينجو ډک دی،... پرېږدئ چې خپل غمونه بيان کړم، اې خدايه! آيا زه يو وحشي ځناور يم چې په بند کې دې اچولی يم؟! حتی هغه وخت هم چې په خپل پالنګ سر ږدم چې په خوب سره څو شېبې غمونه هېر کړم، ته مې د تورې شپې په هولناکې تيارې سره وېروې!! ... زه له ژونده بې زاره يم، په دغو څو ورځو کې چې زما له ژونده پاتې دي ما خپلې مخې ته پرېږده!!... اې خدايه چې د بندګانو د عملونو شاهد يې! آيا زما ګناه تا ته کوم تاوان دررسولی؟ ولې دې زه په خپلو غشو په ننبه کړی يم؟... ولې زما ګناه نه بخښې؟...)

دلته ايوب عليه السلام ته داسې خبرې منسوب شوې چې د شکوې او شکايت انتهاء ورته ويلی شو، ځان بې ګناه ګڼي، د الله تعالی په پرېکړې او پر هغه مصيبت چې دی ئې پرې اخته کړی سخت اعتراض لري، د مرګ تمنا کوي، له خپلو دوستانو دا ځواب غواړي چې الله تعالی په کومې ګناه نيولی؟!!

بلدد څواب ورکوي:

اې ایوبه! تر کله به دا خبرې کوې؟ ستا خبرې هسې بابوزې دي، آیا قادر خدای عدالت تر پښو لاندې کوي؟ زامنو دې ګناه وکړه او خدای په حقه سزا ورکړه، خدای ته دعا وکړه، که پاك او ښه سړی یې نو خدای به ستا دعا قبوله کړي، برکت به ستا د کورنۍ په برخه کړي، دومره څه به درکړي چې ستا مخکښې ژوند به د هغه په پرتله هیڅ وي، له سپین ږیرو وپوښته چې له خپلو تجربو دې خبر کړي، مونږ هومره ژوند نه دی کړی چې په هرڅه پوه شو، د مخکښیو له پوهې او حکمت نه څه زده کړه، هغوی به درته ووایي: څوك چې خدای هېر کړي ناامېده شي، بې خدایه خلك داسې وي لکه څوك چې د غنمې ځالې ته پناه وړي، که تکیه پرې وکړي لوېږي او که ځان ترې راځوړند کړي نه ئې شي ساتلی، ... پوه شه چې خدای خپل نېك بندګان یوازې نه پرېږدي او بدکاران نه بریالي کوي...)

د بلدد د څواب اساسي ټکي دا دي: زامنو دې ګناه کړې وه او خدای مناسبه او عادلانه سزا ورکړه، که ته پاك یې نو خدای ته دعا وکړه خدای د پاکانو دعا قبلوي، له کړاوونو به دې وژغوري،

ایوب ځواب ورکړ:

په دې خبرو پوهېږم، .. خو ما ته ووایئ چې انسان څنګه کولی شي د خدای له لوري ښه وګڼلی شي؟ که وغواړي له هغه سره بحث وکړي نه شي کولی چې له زرهاوو پوښتنو نه ئې یوې ته ځواب ووایي!! ځکه چې خدای پوه او ځواکمن دی او هېڅوك ئې مقابله نه شي کولی!! ناڅاپه غرونه خوځوي او په غصې سره ئې رانسکوروي او د ځمکې ستنې لړزوي، ... عجیب کارونه کوي... زما تر څنګ تېرېږي خو زه ئې نه وینم، هر څه چې وغواړي له ځان سره ئې وړي، څوك پرې دا اعتراض نه شي کولی چې دا څه کوې؟... زه څوك یم چې مجادله ورسره وکړم... حتی که هغه مرستې ته راوبلم او راشي، پوهېږم چې زما خبرې نه اوري، لوڅړې به راولېږي، ما به وځپي او هسې به زما پرهارونه رازیات کړي، څوك کولی شي عادل خدای محکمې ته احضار کړي؟!! که څه هم زه بې ګناه یم، دا ما ته اهمیت نه لري، خدای هم ګناهګار له منځه وړي او هم بې ګناه!! کله چې یو بې ګناه په کوم مصیبت

اخته شي او وئې وژني، خداى پرې خاندي!! خداى دنيا د ګناهګارانو لاس ته ورکړې!! هغه د قاضيانو سترګې ړندې کړې دي تر څو عدالت ونه شي کړى!! که دا د خداى کار نه وي نو د چا کار دى؟! غواړم ښاد اوسم او خپل غمونه هېر کړم خو نه شم کولى، وېرېږم چې خداى به مې په بل غم اخته کړي، ځکه پوهېږم چې ته ما بې ګناه نه شمېرې، نو که په هر صورت کې زه ګناهګار يم زما هڅې به څه ګټه ولري؟!! ته د انسان په څېر نه يې چې ځواب درکړم يا محکمې ته درسره ولاړ شم، کاش زمونږ تر منځ کوم شفيع وى چې سره پخلا کړي ئې وى، هغه مهال به تا زما له تنبيه کولو لاس اخيست او ما به له تا وېره نه درلوده!! اې خدايه! ما مه محکوموه، فقط راته ووايه چې ما څه کړي چې داسې چلند راسره کوې؟! آيا ستا له نظره دا سم کار دى چې پر ما ظلم وکړې او هغه انسان سپك او ذليل کړې چې تا په خپله پيدا کړى او بدکارانو ته خوښي او سوکالي ورپه برخه کړې؟!! ... تا پيدا کړم، تا ژوند راکړ، تا ستر کړم، تا وروزلم،... خو له دې ټولو سره سره له اوله ستا په اړه دې فکر کې وم چې که زه ګناه وکړم نو ته به مې نه بخښې او له منځه به مې وړې!! څومره بې وزلى انسان يم، که سم کار وکړم مهم نه ګڼل کېږي، خو که وړوکې ګناه وکړم سملاسي تنبيه کېږم، که وغواړم له ځمکې پاڅم نو د زمري په څېر راباندې برېد کوې او خپل قدرت ښيې، ... نو ولې دې زه پيدا کړم؟!! ...

دلته هم ډېرې ناسمې او د ايوب له شأن نه ډېرې لرې خبرې هغه ته منسوب شوې، له خدايه کاملاً ناامېده ښودل شوى، غواړي محکمې ته ئې بوځي، ځان بې ګناه ګڼي خو وايي چې دا هيڅ اهميت نه لري ځکه خداى هم بې ګناه وژني او هم ګناهګار نو بې ګناهي څه ګټه لري؟!! وايي خداى هغه وخت خاندي چې يو بې ګناه انسان په مصيبت اخته کړي او وئې وژني، خداى دنيا د ګناهګارانو په لاس کې ورکړې، په دې اعتراض لري چې خداى ولې هغه انسان سپکوي چې ده په خپله پيدا کړى، ولې بدکارانو ته سوکالي ورپه برخه کوي؟ که د بايبل ليکونکي دا خبرې بل چا ته منسوب کړې وى او ځواب ئې د ايوب لخوا ورکړى وى، نو د منلو وړ وو، خو داسې خبرې يوه پيغمبر ته منسوبول چې الهي اديان ئې د کافرانو ناسمې انګېرنې او غلطې خبرې ګڼي او ځواب ئې وايي، د بايبل د ليکوال مشوش

ذهن په ګوته کوي، که تاسو قرآن ته مراجعه وکړئ نو وبه ګورئ چې داسې ویناوې کافرانو ته منسوبوي او ځواب ئې وایي، قرآن مرګ ته د سزا په سترګه نه ګوري بلکې یو فطري بهیر ئې ګڼي، هم ښه انسان مري او هم بد، قرآن فرمایي چې الله تعالی د ځمکې اقتدار صالحانو ته سپاري نه ګناهګارانو ته، که چېرې ګناهګاران اقتدار ترلاسه کړي نو دا د الله تعالی د مرضي خلاف حالت دی، دا حالت د انسانانو د خپلو غلطو تصرفاتو او ګناهونو نتیجه ده، الله تعالی انسان آزاد او د اختیار خاوند پیدا کړی، ده له خپل اختیار نه غلطه استفاده کړې او دا حالت ئې راپیدا کړی، یوه د ظلم لار غوره کړې او بل ظلم ته تسلیم شوی، الله تعالی نه په دې راضي کېږي چې څوك ظلم وکړي او نه په دې چې څوك ظلم ته تسلیم شي او د ظالم ملګرتیا وکړي. الله تعالی په دې نه راضي کېږي چې څوك په مصیبتونو اخته شي، برعکس له مصیبتونو نه د انسان ژغورل خوښوي او خپلو صالح بندګانو ته امر کوي چې په مصیبتونو د اخته انسانانو مرسته وکړي، دوی ته فرمایي: وږې، تږې او لوڅ ته خوراك، څښاك او جامه ورکول داسې وګڼئ لکه چې ما ته مو راکړي وي، د مظلوم ملګرتیا داسې وشمېرئ لکه چې زما مرسته مو کړې وي، قاضي ته د عدالت کولو امر کوي، د ده بې عدالتي د دې لپاره نه ده چې خدای غواړي همداسې وشي، یوه مظلوم ته د ظالم قاضي په لاس سزا ورکړي او په دې سزا خوشحاله کېږي، ظالم قاضي د الله تعالی د حکم او رضا خلاف عمل کړی، له هغه اختیاره ئې غلطه استفاده کړې چې الله تعالی هغه ته د نورو انسانانو په څېر ورکړی، که له ظالم او مظلوم نه دا اختیار سلب شي بیا خو انسان د تیږې او ونې په څېر په یوه محکوم او مجبور مخلوق بدلېږي!! څوك چې د انسان د بدو کارونو په وجه په هغه خدای اعتراض کوي چې انسان ئې پیدا کړی!! او هغه ته اختیار او د ښه او بد له منځه د یوه د غوره کولو واك ورکړی، هغه د سطحي نظر خاوند دی، د قضیې یوه اړخ ته ئې کتلي، د انسان ښېګړې ئې له پامه غورځولې، دې ته ئې پام نه دی کړی چې دا د انسان د هغه اختیار نتیجه ده چې په سبب ئې انسان ته پر ټولو مخلوقاتو شرف او غوره والی ورپه برخه شوی، د همدې اختیار په سبب هغه ترملائکو هم غوره ګڼل شوی. چا چې یو ډېر حساس کمپیوټر جوړ کړی، داسې چې

ببلګه ئې نه موندل کېږي، اتيا په سلو کې خلك ترې د نېکو مقاصدو لپاره استفاده کوي او شل په سلو کې ئې د غلطو مقاصد لپاره کاروي، آيا سمه ده چې د کمپيوټر جوړوونکی ملامت کړو او د اعتراض وړ ئې وګڼو؟!!

سوفر نعماتي ځواب ورکوي:

آيا دغو بې معنی خبرو ته بايد ځواب ونه وايو؟ آيا څوك کولی شي په ډېرو خبرو سره ځان تبرئه کړي؟ آيا ته دا ګمان کوې چې مونږ ځواب نه شو درکولی؟ کله چې ته پر خدای ملنډې وهې مونږ به خاموش پاتې کېږو؟ ته ادعا کوې چې خبرې دې سمې دي او هيڅ ګناه دې نه ده کړې، خو کاش چې خدای خبرې کولی او ويلي ئې وی چې ستا په اړه ئې نظر څه دی؟ کاش خدای داسې څه وکړي چې ته خپل ځان هغسې وګورې چې يې، دی په ټولو هغو کارونو پوه دی چې تا کړي، په دې پوه شه چې خدای تر هغه څه لږ سزا درکړې چې ته ئې مستحق يې!! آيا ته د خدای له ارادو خبر يې؟ ... ته په خپل عقل سره د هغه په وړاندې څه کولی شې؟ کله چې خدای غواړي تا محاکمه کړي نو بايد مخالفت ونه کړې، هغه پوهېږي چې څوك ګناهګار دی...نو خپل زړه پاك کړه، خدای ته لاسونه اوچت کړه، ګناهونه له ځانه لرې کړه او له بدو کارونو لاس واخله، ترڅو وتوانېږې چې خپل سر له شرمه رااوچت کړې او په جرأت او اطمئنان سره ودرېږې!!... خو پوه شه چې د ګناهګار لپاره له مرګه پرته د تېښتې بله لار نه شته!!

ايوب ځواب ورکوي:

آيا دا ګمان کوئ چې عقل کل يئ، که ومرئ نو حکمت به هم له تاسو سره يو ځای مري؟ زه هم ستاسو په څېر د فکر او عقل خاوند يم.... هغه به څوك وي چې په دې خبرو نه پوهېږي؟ زه هغه يم چې يو وخت به مې دعا کوله او خدای به قبلوله، خو اوس د خپلو دوستانو د خندا يم، هو يو ربښتونی او صادق انسان د خندا وړ ګرځېدلی!! خو هغه چې سوکاله ژوند لري، بې وزلي سپکوي، ځورېدلي سپك ګڼي، غله، خدای نه پېژندونکي ځواکمنان، چې په خپل ځواك متکي دي نه پر خدای، خوندي دي او سوکاله ژوند لري!! ستاسو په دې خبرو خو نه يوازې هر انسان بلکې حيوانات او مارغان، ځمکه او سيندونه هم پوهېږي!! که له هر يوه

پوښتنه وکړئ نو درته وبه وايي چې دا هر څه خدای پيدا کړي او د هر ژوي ژوند د ده په واك کې دی، لکه څنګه چې زما خوله د خوندور خوراك په خوند پوهېږي، همداراز کله چې حقيقت اورم زما غوږ ئې تشخيصوي. تاسو وايئ چې مشران او عمر خوړلي د حکمت او تجربې خاوند وي او په هر څه پوهېږي، خو حقيقي حکمت او قدرت له خدای سره دی يوازې هغه پوهېږي چې څه بايد وکړو. د پوه مشاورانو پوهه ترې واخلي او احمق ترې جوړ کړي، پاچايان غلامان کړي، کاهنان ذليل کړي، ځواکمن رانسکور کړي، له سپين ږيرو بصيرت واخلي او له خوله ورو بلاغت او فصاحت، رښا په تياره بدله کړي، ... کاش ما په خپله مخامخ له خدای سره خبرې کولی شوی، ځکه چې تاسو حقيقت په درواغو پټوئ، تاسو دروغجن طبيبان يئ، که مو حکمت درلودی نو دا خبرې به مو نه کولې!!

اوس زما دلايلو ته غوږ شئ: آيا دې ته اړ يئ چې د خدای په عوض خبرې وکړئ او هغه څه ده ته منسوب کړئ چې هغه نه دي ويلي؟ غواړ ئ د ده په پلوي حق تحريف کړئ؟ ... آيا ګمان کوئ چې خدای هم د انسانانو په څېر غولولی شئ؟ آيا له خدايه نه وېرېږئ؟ ستاسو ويناوې د يوه توت په اندازه هم ارزښت نه لري، ستاسو استدلال د زوړ دېوال په څېر سست دی،... زما خبرو ته ځير شئ: زما دعوا دا ده چې زه هيڅ تقصير نه لرم، څوك کولی شي په دې هکله له ما سره بحث وکړي؟ که تاسو ثابته کړه چې زه ګناهګار يم نو له ځانه به دفاع نه کوم، پرېږدئ چې ومرم!!... خدايه! ما ته ووايه: څه خطا مې کړې؟!! زما ګناه راوښيه، ولې له ما مخ اړوې؟ زه څه يم چې ما خپل دښمن ګڼې؟ يوه پاڼه، يو خس، ما تورنوې او زما دځوانۍ حماقتونه زما مخې ته ږدې، ... اې خدايه! آيا له ضعيفو انسانانو سره بايد داسې سخت چلند وکړې او له دوی وغواړې حساب درکړې، څنګه دا انتظار لرې چې له يوه ناولي شي نه پاك شی راووځي؟ د ده عمر دې له مخکې ټاکلی او دی نه شي کولی بدل ئې کړي، نو خپلې قهرجنې سترګې ترې واړوه او پرېږده چې څو ورځې آرامه او سوکاله تېرې کړي!!... ای کاش زه دې تر هغه د مړو په څنګ کې پټ کړی وی چې ته غصه يې او له هغه وروسته دې درپه ياد کړی وی!! ... ته د انسان هيلې شنډې کړې، ناتوانه ئې کړې، زوړ او عمر خوړلی ئې کړې او د مرګ کومې ته ئې ولېږې، که ئې

زامن عزت او سرلوړي ته ورسي نه تري خبرېږي او که له خواړې سره مخامخ شي هم نه تري خبرېږي، يوازې غمونه د انسان په برخه شوي!!...

اليفاز تيماني ځواب ورکوي:

اې ايوبه! مونږ ګمان کاوو چې ته يو هوښيار انسان يې، خو احمقانه خبرې دې له خولې وځي...هيڅ هوښيار انسان په داسې پوچو خبرو له ځانه دفاع نه کوي، آيا له خدايه نه وېرېږي؟ ستا خبرې ستا ګناهونه څرګندوي، ... په کار نه ده چې زه دې ملامت کړم ستا خبرې په خپله تا ملامتوي!!... مونږ د خدای له لوري په نرمۍ درسره خبرې کوو خو ته له غصې سور اوښتی يې، ... ته د خدای په ضد خبرې کوې!! ته ځان هومره پاک ګڼې چې د ځمکې پر سر ستا سيال نه موندل کېږي، خو خدای حتی په فرشتو هم اعتماد نه لري، د ده له نظره فرشتې هم پاکې نه دي، انسان خو لرې پرېږده چې ګناه د اوبو په څېر په سر اړوي! له ما واوره چې خبرې مې د هوښيارو مشرانو خبرې دي: شرير سړی به په ټول عمر کې له کړاوونو سره مخامخ وي، هيبتناک غږونه به ئې ترغوږ کېږي، هغه وخت چې د امنيت ګمان به کوي ناڅاپي به د يرغلګرو تر برید لاندې راشي، د وژل کېدو له وېرې به په تياره کې له خپله کوره د وتلو جرأت نه شي کولی، د ډوډۍ لپاره به دا او هغه دروازه ټکوي، راتلونکې ته به ئې امېد نه وي، مصيبتونه او بدمرغۍ به ئې تر برید لاندې نيسي، دا ځکه چې دی له خدای سره جنګېږي... شرير انسان که شتمن هم وي په پای کې به په ورانو او ويجاړو ښارونو او کورونو کې ژوند کوي او ټوله شتمني به ئې له منځه ځي، ...

ايوب ځواب ورکوي:

ما دا خبرې ډېرې اورېدلې دي، تاسو ټول مزاحم تسلي ورکوونکي يئ، آيا ستاسو دا بېهوده خبرې پای لري؟ چا مجبور کړي يې چې دا خبرې وکړئ؟ که ستاسو په ځای وی نو د تمسخر په ځای به مې داسې څه درته ويل چې مرسته مې درسره کړې وی او ستاسو غمونه مې راکم کړي وی ... اې خدايه! زه دې په داسې کړاوونو کې اچولی يم چې له پوستکي او هډوکو پرته څه نه دي راته پاتې او زما دوستان زما دا حالت زما د ګناهونو نتيجه ګڼي، خدای د دښمن په سترګه راته

ګوري، خلك ملنډې راباندې وهي، خداى زه د ګناهګارانو په لاس کې ورکړى يم، دومره مې ژړلي چې سترګې مې سرې شوې، خو زه خپلې اوښکې د خداى په وړاندې تويوم، هغه ته زاري کوم چې د يوه دوست په توګه زما خبرې واورې، هيڅوك ما بې ګناه نه ګڼي، ځکه تا دا پوهه نه ده ورکړې چې زما مرسته وکړي، صالح خلك زما په ليدلو حيران شي، خو نېکان به په پاى کې په بدکارانو بريالي شي،که ومرم نو قبر به لکه خپل پلار او چينجي به لکه مور او خور وموم، زما هيلې به چېرې وي؟ آيا څوك ئې موندلى شي؟!! نه، زه او زما هيلې به په قبر کې ښخ شو. بلدد شوحي ځواب ورکوي: ... آيا دا انتظار لرې چې ځمکه ستا لپاره ولړزېږي او ډبرې راورغړي؟ د بدکار انسان څراغ مري، په هر کور کې چې شرارت وي تياره به پرې حکومت کوي، د شرير انسان قدمونه سستېږي، په خپلې لومې کې ئې پښې ونښلي، وېره قدم قدم ورپسې وي، مصيبتونه خپل کومى ورته پرانېزي، مهلك مرضونه پرې برید کوي، جړې ئې وچې شي، له منځه ولاړ او د هر چا هېر شي، دا مصيبتونه پر ګناهګارانو راځي پر هغو چې خداى نه پېژني!!

ايوب ځواب ورکوي: ولې ما نه پرېږدئ؟... که ما خطا کړې زما خطا تاسوته څه تاوان دررسولى؟ تاسو ځان تر ما ښه ګڼئ او زما دا وضعيت زما د ګناهونو نتيجه بولئ، حال دا چې زه خداى په دې مصيبتونو اخته کړى يم، ... زما خپلوان او دوستان ئې رانه لرې کړل، مېرمن مې رانه تښتي، ورونه مې زما وجود نه شي زغملى، اې دوستانو په ما رحم وکړئ، ولې تاسو هم د خداى په څېر ما ځوروئ، ... خو زه پوهېږم چې زما ژغورونکى ژوندى دى، په پاى کې به پرځمکه ودرېږي، که مې بدن وروست هم شي خداى به وګورم، زه به ئې په خپلو دغو سترګو وګورم، څومره ښايسته هيله!!...

سوفر ځواب ورکوي: تر دې زيات ستا خبرې نه شم زغملى، مجبور يم ځواب درکړم، ما په دې خاطر رتې چې تا ته مې ګناهګار ويلي، خو زه پوهېږم چې څنګه ځواب درکړم، آيا په دې نه پوهېږې چې له مخکې نه تراوسه تل د شريرانو نېك مرغي لنډه وي، که څه هم بدکار انسان سرلوړى او شمله ئې آسمان ته ورسي، ډېر ژر د خوشايو په څېر لرې وغورځولى شي، ... داسې چې خلك به ورته حيران شي

چې دا څه پرې وشول، ... زامن به ئې فقیرانو ته د سوال لاس اوږدوي او په زحمت سره به د خپل پلار پورونه ادا کوي، له زړښته مخکې به ومري، له شرارت نه به خوند اخلي، خو په ګډه کې به ئې ګنده شي، له کومې تېر کړی ثروت به بېرته استفراغ کړي، نه به ئې هڅې ثمره لري او نه به ثروت خوښي ورپه برخه کړي، دا ځکه چې په فقیرانو ئې ظلم کړی او له خپل کور او ژوند نه ئې محروم کړي، کله چې د بریاوو اوج او لوړو څوکو ته ورسي بدمرغي به ئې په برخه شي، خدای به خپل غضب پرې نازل کړي، ...یو په بل پسې به د عذابونو غشې او تورې پرې راپرېوځي، شتمني به ئې تباه شي، آسمان به ئې ګناهونه بربنډ کړي او ځمکه به پرې شهادت ورکوي، دا د بدکارانو هغه برخلیك دی چې خدای ورته ټاکلی!!

ایوب ځواب ورکوي: ما ته غوږ شئ، ... زه له خدایه شکایت لرم نه له انسان نه، زما د بې تابۍ وجه همدا ده، ما ته وګورئ او له حیرته ګوته په غاښ کړئ، واقعیت دا دی چې بدکاران تر زړښته ژوندي وي او بریالي شي، زامن او لمسي ئې ستر شي او په خوا کې ئې راغونډ وي، کورونه ئې له هر خطر نه خوندي وي او خدای ئې نه مجازات کوي، رمې ئې ډېرېږي او زامن ئې خوشحاله او ساز او سرود ته نڅېږي، خپلې ورځې په راحت او سوکالۍ کې تېروي او آرام مري! په داسې حال کې چې نه د خدای په لټه کې وو او نه د هغه د لارې د پېژندو په لټه کې، شروران وایي: قادر مطلق څوك دی چې مونږ ئې عبادت وکړو؟!! څه ګټه لري چې د دعا لاس ورته اوچت کړو؟ ګناهګاران چې هر کار ته لاس کوي موفق وي، خو زه ما ورسره کار نه شته، تر اوسه څو ځلې داسې شوي چې د بدکارانو څراغ ومري او په بدمرغۍ اخته شي؟!! او څو ځله داسې شوي چې خدای سزا ورکړې وي؟... تاسو وایئ چې خدای د شریرانو زامن مجازات کوي! خو زه وایم چې خدای باید په خپله شریران مجازات کړي، پرېږده چې د شرارت خوند په خپله وڅکي او د خپلو اعمالو سزا وګوري، کله چې انسان ومري نو د خپلې کورنۍ کوم حالت احساسولی شي؟ څوك کولی شي خدای دا ستر قاضي ملامت کړي؟ هغه هم بډایان او ځواکمنان هلاکوي او هم هغه چې په فقر کې ژوند کوي او هیڅکله ئې په خپل ژوند کې د خوښیو خوند نه دی ځکلی، دواړه مري او ترخاورو لاندې کېږي او چینجي ئې خوري!! هیڅوك شریر

خلك نه ملامتوي، له مرګه وروسته هم په درناوی سره ښخ کړی شي، پر قبر ئې ساتونکي وګمارل شي، د ښخبدو په مراسمو کې ئې ډېر خلك برخه واخلي، تاسو څنګه کولی شئ په خپلو پوچو او دروغجنو خبرو ما ته تسلي راکړئ؟!!

الیفاز تیماني ځواب ورکوي:

آیا له انسانه خدای ته کومه ګټه رسېږي،... که ته عادل او صادق وې آیا ګټه ئې خدای ته رسېږي؟ آیا که ته له خدایه وېرېدونکی وې خدای به تا مجازات کړي؟ هیڅکله نه؛ ستا مجازات د هغو بې شمېره ګناهونو په سبب ده چې تا په خپل ژوند کې کړي، تا به له خپل هغه پوروړي خپلې ټولې جامې په ګرو کې اخیستې وي چې محتاج وو، تېږې ته دې اوبه نه دي ورکړي، وژی دې نه دی موړ کړی، که څه هم شتمن وې او ډېر ثروت دې درلود، کونډې دې تش لاس له ځانه لرې شړلې او په یتیمانو دې رحم نه دی کړی، د همدې لپاره له دې کړاوونو او تیارې ورځ سره مخامخ شوی یې!! خدای له آسمان او ستورو هم لوړ دی او ته وایې چې خدای څنګه کولی شي د تیارو پرېږو وربځو له شا زما عملونه وګوري او قضاوت وکړي؟!! وربځو احاطه کړی او مونږ نه شي لیدلی، دی هملته د آسمان د ګنبدو د پاسه خوځي!! آیا غواړې د هغو خلکو په لار ولاړ شې چې مخکښ ګناهګاران پرې تللي، چې تباه شول او په مرګ محکوم، ځکه مطلق قادر خدای ته ئې ویلي وو: اې خدایه! له مونږ لرې شه، ته زمونږ لپاره څه کولی شې؟ په داسې حال کې چې خدای د دوی کورونه له برکتونو ډك کړي وو، نېکان به د بدکارانو هلاکت په خپلو سترګو ګوري خوشحالېږي به او خاندي به او وایي به: زمونږ دښمنان له منځه ولاړل او په شتمنیو ئې اور ګډ شو، اې ایوبه! د خدای له مخالفته لاس واخله او روغه جوړه ورسره وکړه چې خپل لطف ستا په برخه کړي، ... که د خدای په لوري بېرته ستون شې او ټولې بدې کړنې پرېږدې، ژوند به دې د مخکې په څېر رغنده او ښېرازه شي، ... ته به دعا ورته کوې او هغه به ئې قبلوي، هر کار ته چې ملا وتړې بریالی به وې، ...

ایوب ځواب ورکوي:

زه اوس هم له خدایه شکایت لرم... نه پوهېږم خدای چېرې وممم چې د تخت خوا ته ئې ودرېږم او خپل دلایل ورته ووایم او د ده ځوابونه واورم!! او په دې به پوه

شوی وم چې له ما څه غواړي، ... خو زما لټون بې فایدې دی، نه ئې په شرق کې موندلی شم، نه په غرب کې، نه په شمال او نه په جنوب کې، په هر لوري چې ځم د ده ننبه نه مومم، که څه هم زه پاك یم، هیڅ قصور نه لرم، خو دی هیڅکله نه بدلېږي، هیڅوك ئې له خپل هوډ نه نه شي اړولی، څه چې غواړي هغه کوي، نو څه چې ئې زما لپاره غوښتي هغه به راباندې راولي، هغه د خپلو منصوبو مطابق کار کوي، کله چې زه د دغو خبرو په اړه فکر کوم نو تري وېرېږم، قادر خدای له ما نه جرأت سلب کړی او په تیارو کې ئې پرېښی یم... خدای ولې د قضاوت لپاره یوه نېټه نه ده ټاکلې، تر کله به خدای نه منونکو ته مهلت ورکول کېږي، د ظلم څپو محاصره کړي یو، خدای نه منونکي ځمکې غصبوي، رمې غلا کوي، حتی د یتیمانو له خرو هم نه تېرېږي، د کونډو هر څه تري ګرو کړي، د فقیرانو حق تر پښو لاندې کوي، فقیران د دوی له وېرې ځان پټوي، د صحرایي خرو په څېر د ځان او خپل اولاد مړولو لپاره په بېدیا کې ژوند کوي او وابنه او د شریرانو د باغونو هغه انګور خوري چې پر ځمکه پرېوتي، نه پوښاك لري او نه د سرپټولو سیوری، په سړو شپو کې لوخ ځملي، د کور نه درلودو په سبب غارونو ته پناه وړي او غرونو کې له بارانه لوند خیشت شي، ظالمان ماشوم یتیمان له خپلو مېندو تښتوي او د فقیرانو بچیان په ګرو تري بیایي، فقیران مجبور دي لوخ لپړ وګرځي او په لوخ بدن د بدکارانو پېټي په شا یوسي، په ژرندو کې د دوی لپاره د زیتون غوړي وباسي پرته له دې چې خوند ئې وڅکي او په داسې حال کې چې له تندې مري په انګورو خپڑي چې زېښې ئې ترلاسه او ظالمانو ته شراب تري جوړ کړي، د مظلومانو او دردمندانو د مرګ چیغې له ښاره اورېدل کېږي او مرسته غواړي خو خدای د دوی چیغې نه اوري،!! بد کاران د نور او رنا په ضد پاڅېدلي، ... انسان وژونکي دي، سهار وختې د دې لپاره پاڅېږي چې فقیران او محتاجان ووژني او د شپې راتلو ته انتظار کوي چې غلا او زنا وکړي، وایي: په تیاره کې به مونږ څوك نه ګوري، خپل مخونه پټ کړي تر څو ونه پېژندل شي، د شپې تالان کوي او د ورځې ځان پټوي، ... د شپې تیاره دوی ته د ورځې د رنا په څېر ده...خو دوی به ډېر ژر د ځمکې له مخه ورك شي، پر ملك ئې لعنت ویل شوی او ځمکه ئې حاصل نه لري، مرګ به ئې تر

خپل کومې تېر کړي، ... د ګناهګارانو جړې به غوڅې شي، ... نو که ظالمان هر څومره په ظاهر کې موفق او بریالي وي، خو په خپل ژوند کې هیڅ هیله او امېد نه لري، د لږې مودې لپاره به بریالي شي خو له لنډې شېبې وروسته به د نورو په څېر له منځه ولاړ شي... آیا څوك کولی شي ووایي چې حقیقت له دې پرته بل څه دی؟!!

دلته که څه هم بایبل د ایوب علیه السلام په وینا کې د ده د ټولنې د هغه مهال بد وضعیت، د بې وزلو او نېستمنو خلکو دردوونکی حالت ډېر ښکلی انځور کړی، له مظلومانو سره د ظالمانو معامله ئې ډېره ښه او دقیقه توضیح کړې، سره له دې چې دوه سترې نقیصې په کې ترسترګو کېږي: د حاکمانو د ظلم په اړه څه نه دي ویل شوي او د دوی د ملګرو ټګمارو مذهبي مشرانو په اړه څه نه وایي، خو لوی عیب ئې دا چې د دې خبرو تر څنګ له یوې خوا ئې بیا هم ایوب علیه السلام د شاکي او د الله تعالی په پرېکړو د معترض په توګه معرفي کړی، د دې په ځای چې ظلم د ظالمانو کار او د الله تعالی د رضا خلاف ګڼي د الله تعالی کار ئې ګڼي او له بلې خوا ئې هغه خبرې ایوب ته منسوب کړې چې له دې د مخه نورو کولې او ده ورسره مخالفت کاوو!!

بلدد شوحي ځواب ورکوي:

(خدای ځواکمن او هیبتناك دی، پاچایي ئې په آسمان کې مضبوطه ده، څوك کولی شي د ده آسماني لښکرې وشمېري؟... څوك د ده په وړاندې پاك او سپېڅلی ګڼل کېدی شي؟ حتی سپوږمۍ او ستوري د ده په وړاندې پاك او نوراني نه دي، انسان خو تر یوه چینجي زیات نه دی!!

ایوب ځواب ورکوي:

... څنګه مو داسې عالي خبرې فکر ته راغلې؟!! د مړو ارواح د خدای په وړاندې پرېږي او د مړو په نړۍ کې هیڅ څه له ده پټ نه دي، خدای آسمان پر خالي فضا غوړولی او ځمکه ئې پر نیستۍ ځوړنده کړې، خدای خپل تخت پر وربڼو پټ کړی... په هغه قادر او ژوندي خدای لوړه کوم چې زما حق ئې ترپښو لاندې کړی او زما ژوند ئې راتریخ کړی، ترڅو چې ژوندی وم ناسمه خبره به له خولې ونه باسم او په ژبې به دروغ ونه وایم، ستاسې خبرې به رښتیا ونه ګڼم، تر هغې ورځې چې مرم

په خپلې بې ګناهۍ به لوړه کوم ... تاسو ولې د خدای په اړه دا پوچ او بې بنسټه خبرې کوئ؟ دا دی د ګناهګارانو برخلیك چې خدای ورته ټاکلی: که ګناهګار هر څومره زامن ولري، دوی به یا په جنګونو کې مري، یا به له لوږې تلف کېږي، څوك چې له جنګ او لوږې روغ رمټ وځي نو په بیماریو او مصیبتونو سره به مري او مېرمنې به ئې هم پر دوی ویر نه کوي، که د شګو په اندازه ثروت جمع کړي او خپل صندوقونه له جامو ډك کړي خو په پای کې به نېکان د دوی جامې اغوندي او د دوی پیسې به په خپل منځ کې وېشي، ... خلك به په دې خوښي کوي چې پر دوی مصیبتونه نازل شوي، خلك د ځمکې له زړه نه د سرو او سپینو زرو معادن راباسي، غرونه سوري کوي، کمرونه ماتوي چې قیمتي ډبرې ترې راوباسي،.... خو نه پوهېږي چې حکمت څنګه ترلاسه کړي، حکمت تر دغو ټولو قیمتي متاع ده، خو هیڅوك نه پوهېږي چې حکمت له کوم ځای نه تر لاسه کړي، ... یوازې خدای پوهېږي چې حکمت له کومه ترلاسه کېدی شي، ... هغه خلکو ته وایي: په دې پوه شئ چې واقعي حکمت له خدای نه وېره ده او حقیقي پوهه له شرارت نه لرې والی دی!! ای کاش مخکنۍ ورځې بیا راشي، هغه ورځې چې خدای زما ساتونکی وو، زما لارښوونه ئې کوله، بریالی وم او د خدای ترسیوري لاندې وم، زامن مې په خوا کې، هر چا مې درناوی کاوو... ځوانان به زما په لیدو سره یوې خوا ته کېدل او مشران به زما لپاره ودرېدل، ... هر چا زما خبرو ته غوږ نیولو، زما خبرې به ئې وروستۍ خبرې ګڼلې، خو نن هغه کسان پر ما ملنډې وهي چې تر ما کشران دي، له ما کرکه لري، زما په مخ د لاړو له توکلو هم ډډه نه کوي، ... اې خدایه! تا ته استغاثه کوم خو ته مې چیغې نه اورې، ستا په وړاندې ودرېږم خو ما ته نظر نه کوې، زما په اړه بې رحمه شوی یې او په ټول توان سره ما ځوروې، ... ما ښه کړي خو بده بدله ئې راکول کېږي، ما خپلې سترګې پردۍ ښځې ته د شهوت په نظر نه دي اړولې، درواغ مې نه دي ویلي، پرېږده چې خدای په خپله ما د عدل په تلې کې وتلي، که مې پښه کږه ایښې وي نو سزا راکړي، زما د ګناه مطابق، (خپل ټول نېك کارونه شمېرې او ځان له بدو او ګناهونو تبرئه کوي)...

بایبل ورپسې لیکي: د ایوب دریو دوستانو نور ځواب ورنه کړ، ځکه هغه په

خپلې بې ګناهۍ ټینګار کاوو، نو د الیهو په نامه یوه کس چې تراوسه ئې څه نه وو ویلي او د دوی خبرو ته ئې غوږ نیولی وو، په دې هم غصه وو چې ایوب ځان بې ګناه ګڼي او دا نه مني چې خدای د عدالت له مخې ده ته سزا ورکړې او په دې دریو کسانو هم غصه وو چې ایوب ته د کوم قانع کوونکي ځواب له ورکولو پرته هغه ملامتوي، ده په دې خاطر تراوسه صبر کړی وو چې دا نور تر ده مشران ول خو چې وئې لیدل هغوی ځواب ورنه کړی شو غصه شو او وئې ویل: زه ځوان یم او تاسو زاړه، ویلي ئې دي چې مشران تر کشرانو پوه وي، خو حکمت په عمر پورې نه دی تړلی، هغه د خدای روح ده چې د انسان په برخه کېږي، ... تاسو یو هم ونه توانېدئ چې د ایوب ځواب ورکړئ یا ثابته کړئ چې هغه ګناهګار دی، .. ما ته داسې مه وایئ چې فقط خدای کولی شي انسان په خپلې ګناه ملزم کړي (یوازې هغه د ده په ګناه پوهېږي او ملامتولی ئې شي) که ایوب له ما سره مباحثه کړې وی نو ما به هیڅکله داسې ځواب نه وو ورکړی!!... ایوبه! زما خبره واوره: تا وویل: زه بې تقصیره یم او هیڅ ګناه نه لرم، خدای هسې بهانې لټوي، ... خو ایوبه ته اشتباه کوې، واوره:...د څه لپاره دا شکایت کوې چې خدای ولې د هغو کارونو په اړه وضاحت نه کوي چې ترسره کوي ئې؟!! خدای له مختلفو لارو له انسان سره خبرې کوي (او دا وضاحت ورته کوي)،... د خوبونو او رؤیاوو له لارې ئې خبروي، تنبیه کوي ئې او له ګناه او تکبر نه ئې منع کوي، په درد او مرض سره ئې تأدیبوي، ... له سختې ناروغۍ د قبر ژۍ ته ورسېږي، خو که د آسمان له لورې کوم لېږل شوی استاځی (فرشته) هلته حاضر شي او د ده لپاره شفاعت وکړي او هغه څه وروښیي چې سم دي، نو هغه وخت خدای پرې رحم وکړي او وفرمایي: آزاد ئې کړئ مه پرېږدئ چې ومري!! دا ځکه چې د ده لپاره مې فدیه ترلاسه کړه!! ... نو روغ، قوي او ځواکمن شي، که دعا وکړي خدای ئې دعا قبلوي،... خلکو ته به ووایي: ما ګناه وکړه، سم ونه چلېدم، خو خدای زما له تقصیره راتېر شو او وئې نه غوښتو چې ومرم!! ... اې حکیمانو!ایوب وایي: ما ګناه نه ده کړې خو خدای مې ګناهګار شمېري، ... سره له دې چې هیڅ تقصیر نه لرم هغه سخت تنبیه کړی یم... وګورئ هغه څومره سپکې سپورې خبرې کوي، ځکه وایي: څه ګټه لري چې څوك د خدای د

راضي کولو هڅه وکړي؟!! نو اې هوښيارانو! ما ته غوږ شئ: څنګه ممکنه ده چې قادر خدای به ظلم او بدي کوي، هغه هر چا ته د خپل عمل مطابق سزا ورکوي، ... خدای بې انصافي نه کوي، ... که خدای له عدالت او انصاف نه متنفر وی نو آیا دا عالم ئې اداره کولی شو؟ آیا غواړې دا ستر قاضي محکوم کړې؟ هغه پاچایان او اشراف په بې انصافي او بدي متهموي، هیڅکله د ځواکمنو پلوي نه کوي او شتمن ته پر فقیر ترجیح نه ورکوي، ځکه ټول ده پیدا کړي، خدای د ټولو انسانانو کارونه ګوري، هیڅ تیاره نه شي کولی بدکاران ترې پټ کړي، نو خدای دې ته اړ نه دی چې د قضاوت لپاره صبر وکړي، پرته له دې چې څېړنې او تحقیق ته څه ضرورت وي واکمنان ځپي او نور د دوی پر ځای کښېنوي، ځکه خدای د دوی له عملونو خبر دی، ... دوی په مظلومانو دومره ظلم کړی چې چیغې ئې تر خدای پورې رسېدلې، هوا! خدای د مظلومانو چیغې اوري، نه پرېږدي چې بدکاران پر خلکو حکومت وکړي، اې ایوبه! آیا د خپلو ګناهونو په اړه دې د خدای په وړاندې اعتراف کړی؟ آیا له هغه سره دې ژمنه کړې چې بیا به ګناه نه کوې؟ ... ترڅو چې له مخالفته لاس وانه خلې دا انتظار نه شې کولی چې خدای به همغسې درسره کوي چې ته ئې غواړې، اوس تصمیم ستا په لاس کې دی... هر انسان پوهېږي چې ته د یوه احمق په څېر خبرې کوې!! د دې وړ یې چې د دغو کفري خبرو په سبب په کلکه مجازات شې، ځکه اوس دې د نورو ګناهونو په څنګ کې سرغړاوی، کفر او اهانت هم ورزیات کړی، آیا دا سمه ده چې وایې: بې ګناه یم او له بې ګناهۍ مې هیڅ ګټه نه ده ترلاسه کړې؟!! زه ئې تا ته او ستا امثالو ته ځواب درکوم: آسمان ته وګوره، که ته ګناه وکړې نو خدای ته څه تاوان رسولی شې، ... او که ګناه ونه کړې څه ګټه وررسولی شې؟!! د دواړو اغېز یوازې پر انسانانو پرېوځي، ... اې ایوبه! ته وایې چې خدای نه شې لیدلی، انتظار وکړه، هغه به ستا دې دعوا ته ځواب درکړي، ... وایې: خدای ګناهګاران نه مجازات کوي، خو ستا دا خبرې پوچې او باطل دي، ... هغه بدکاران بې مجازاته نه پرېږدي او د مظلومانو پوښتنه کوي، له نېکانو حمایت کوي او ابدي عزت ورکوي، ... که دوی د خپل تکبر او ګناه په سبب له کړاوونو سره مخامخ شي نو ګناه ئې د دوی مخې ته نه ږدې، مرسته ورسره کوي چې له ګناه لاس واخلي... خو

بدکاران له فساده لاس نه اخلي، نو په ځوانۍ کې ومري، خدای د کړاوونو او مصیبتونو په ژبه له انسان سره خبرې کوي او له ستونزو ئې باسي، ... خدای په خپلو ټولو کارونو کې د ستاینې وړ دی، خلك د ده کارونه ګوري خو له بشپړ درك کولو ئې عاجز دي، ځکه خدای هومره ستر دی چې په بشپړه توګه ئې پېژندل ممکن نه دی، آیا څوك کولی شي په آسمان کې د ورېځو د خورېدو او د برېښنا او تالندې په حقیقت پوه شي؟ په تالندې سره د طوفان د راتلو خبر ورکوي، ... هغه ورېځې یا د خلکو د مجازات لپاره، یا د ځمکې د خړوبولو او یا د خپل رحمت د ښودلو لپاره رالېږي، آیا ته پوهېږې چې له خدای سره څنګه مخامخ شو؟! څنګه ورسره خبرې وکړو؟ په کوم جرأت له هغه سره وغږېږو؟ لکه چې په یوې تودې او بې ورېځو ورځ کې نه شو کولی د لمر په لوري وګورو، همدا راز نه شو کولی د خدای پرتمین جلال ته چې له آسمانه مونږ ته راخرګند شي نظر وکړو، ...)

د الیهو د وینا څو برخې د غور وړ دي:

- دی له یوې خوا د ایوب د دریو دوستانو خبرې ناقصې ګڼي او د ایوب د پوښتنو مناسب او سم ځواب ئې نه شمېري، خو له بلې خوا د ایوب وینا هم پوچه او بې بنسټه ګڼي، په حقیقت کې د دواړو خواوو د اظهاراتو په هکله دا قضاوت کول چې د مصیبتونو د لاملونو په اړه ئې استدلال ضعیف دی او څوك نه شي قانع کولی، صحیح قضاوت دی او هر څوك به له دغو خبرو همدا انتباه اخلي چې الیهو اخیستې، خو آیا د ده استدلال څه وزن او وقعت لري؟!! آیا دی کولی شي په دې استدلال سره څوك قانع کړي؟!! د دې ځواب په خپله بایبل هم ویلی، بایبل له دې وروسته د خدای د وینا په نامه څه مطالب رااخلي چې په هغې که د الیهو په شمول د ټولو ځوابونه غلط ګڼل شوي.
- الیهو هم مصیبت د ګناه مناسبه او عادلانه سزا ګڼي او وایي چې خدای له ځنډه پرته سزا ورکوي او د ایوب له دې وینا سره مخالفت کوي چې خدای باید د محاسبې او مجازات لپاره حتماً یوه نېټه وټاکي، د ایوب وینا د قیامت او مکافات او مجازات ضرورت په ګوته کوي، خو د الیهو وینا ئې تردید کوي.
- الیهو د هغو دریو کسانو پر خبرو د (شفاعت) او (فدیې) خبره علاوه کوي او

وايي: خداى له مختلفو لارو له انسان سره خبرې كوي ... د خوبونو او رؤياوو له لارې ئې خبروي، تنبيه كوي ئې او له ګناه او تكبر نه ئې منع كوي، په درد او مرض سره ئې تأديبوي، ... له سختې ناروغۍ د قبر ژۍ ته ورسېږي، خو كه د آسمان له لوري كوم لېږل شوى استاځى (فرشته، دا د شارح خبره ده) هلته حاضر شي او د ده لپاره (شفاعت) وكړي او هغه څه وروښيي چې سم دي، نو هغه وخت خداى پرې رحم وكړي او وفرمايي: آزاد ئې كړئ مه پرېږدئ چې ومري!! دا ځكه چې د ده لپاره مې فديه ترلاسه كړه!! ... نو روغ، قوي او ځواكمن شي!!! يعني خداى انسان په خپلې ګناه نيولى، عادلانه سزا ئې وركړې، په مصيبت ئې اخته كړى، خو كه په دې وخت كې د ده (شفاعت) وشي او خداى كومه (فديه) ترلاسه كړي، نو له وژلو ئې لاس واخلي!! او دا داسې وګڼئ لكه يو قاضي چې يو مجرم محاكمه كړي، د ده سزا اعلان كړي، زندان ته ئې ولېږي، د اعدام پرېكړه ئې وروراوروي، خو په دې منځ كې څوك واسطه شي، سفارش وكړي، رشوت وركړي، نو هم ئې له زندانه وباسي او هم ئې د اعدام پرېكړه باطله كړي!! كه كوم قاضي دا كار وكړي آيا حق نه لرو ووايو چې دا ظالم او بې انصافه قاضي دى؟ آيا د بايبل منونكي د خپل هېواد داسې قاضي ته په كومه سترګه ګوري؟!! عادل ئې ګڼي كه ظالم؟!! كه بايبل همدا كار خپل خداى ته منسوبوي نو د بايبل او د بايبل د خداى په هكله ستاسو قضاوت څه دى؟ آيا الله تعالى ته داسې څه منسوبول ډېره بې باكي نه ده؟!

- بايبل له دغسې خبرو د (شفاعت) او (فديې) بې بنسټه او د الهي عدالت خلاف عقيده راايستلې ده.

خو راشئ وګورو چې بايبل د اليهو او د دغو ټولو ويناوو په اړه چې بايبل نومورو كسانو ته منسوب كړې د خپل خداى غبرګون څنګه انځوروي؟!!

بايبل ليكي: په دې وخت كې خداى د لوخړو له منځه ايوب ته ځواب وركړ: دا ته څوك يې چې په خپلو پوچو او بې معنى خبرو زما حكمت ردوې؟ نو اوس د يوه مېړني په څېر ودرېږه او زما پوښتنو ته ځواب راكړه؛

كله چې مې د ځمكې بنسټ كېښودو ته چېرې وې؟!! آيا پوهېږې چې د ځمكې اندازې څنګه وټاكل شوې، ... كله چې د سباوون د ستورو او د آسمان د فرشتو په

خوښيو کې د ځمکې بنسټ ايښودل کېدو ستنې ئې پر څه باندې ودرول شوې؟ !! چا د سيند لپاره حدود وټاکل، دا زه وم چې سمندر ته مې ساحل او حدود وضع کړل او ورته ومې ويل چې له دې نه به تېری نه کوې، ... آيا دا ته يې چې لمر ته د راختو امر کوې، ورځې ته وايې چې ځمکه رڼا کړه، تر څو د شپې د شرارت تغر ټول شي، آيا ته د سباوون شفق ته سور رنګ ورکوې چې د ورځې راتګ اعلان کړي او بدکاران له شرارت او ظلم نه منع کړي؟!! آيا د دريابونو سرچينې دې کشف کړې؟ د سيند تل ته رسېدلی يې؟ آيا د مړو د تيارې دنيا دروازې دې ليدلې؟ آيا پوهېږې چې د ځمکې پراخوالی څومره دی؟ که پوهېږې ما ته ووايه، آيا پوهېږې چې رڼا او تياره له کومه راځي؟ (دلته څو داسې خبرې کوي چې له مخکنيو سره هيڅ اړخ نه لګوي، ليکي) البته ته په دې ټولو پوهېږې ځکه چې ته د دنيا د پيدا ښت په وخت کې موجود وې!! (يعني څه؟) آيا د واورو له مخزنه خبر يې؟ آيا پوهېږې چې ژلې چېرې جوړېږي او ذخيره کېږي؟ ما هغه د جنګ او بلا د ورځو لپاره ذخيره کړې، آيا پوهېږې چې رڼا له کومه راځي او شرقي بادونه له کوم ځای نه؟ چا ناوونه د سېلابونو لپاره ژور کړي او د آسمان د برېښنا لوری ئې ټاکلی؟ څوك په وچو بېدياوو بارانونه وروي تر څو تازه واښه راوټوکوي؟ آيا باران او پرخه پلار لري؟ څوك يخ رامنځ ته کوي او پرخه راپيدا کوي، اوبه کنګل کړي او د درياب مخ د ډبرې په څېر کلك کړي؟ آيا کولی شې چې د پېروتې د ستورو مجموعه سره وترې؟ او د جبار د منظومې تړاو وشلوې؟ آيا د فصلونو منظم تګ راتګ اداره کولی شې؟ او ضب اکبر له خپلو ستورو سره په آسمان کې هدايت کولی شې؟ (دلته د بايبل ليکوال غواړي وښيي چې فصلونه په ضب اکبر پورې تړل شوي)، آيا د آسمان له قوانينو خبر يې چې اغېز ئې پر ځمکې څنګه دی؟ آيا کولی شې ورېځو ته غږ کړې چې وورېږئ؟ آيا د آسمان برېښنا ته ويلی شې چې په دې استقامت وخوځېږه؟ آيا هغه ستا امر مني؟ انسان ته فهم او شعور څوك ورکوي؟ هغه څوك دی چې په خپل حکمت سره د آسمان ورېځې شماري او د آسمان د اوبو ژي پر ځمکې تشوي او خاوره د ختيو د لوټو په څېر ګرځوي؟ دې ته ورته ډېرې نورې داسې خبرې کوي چې: حيواناتو او مرغانو ته څوك روزي ورکوي؟ د حيواناتو زېږېدا څنګه تر سره کېږي؟

دا ولې ځینې حیوانات وحشي دي چې انسان ته نه رام کېږي؟ ځینې مرغان الوتی شي او ځینې نه؟ د شتر مرغ په هکله د حقیقت خلاف خبره کوي او وایي: هغه خپلې هګۍ پر ځمکې ږدي چې خاوره ئې تودې وساتي، دې ته ئې پام نه کوي چې ښایي څوك به ئې ترپښو لاندې کړي یا به ئې وخوري، د خپلو چوچنو په اړه هومره بې اعتنا وي چې ګواکې بچیان ئې نه دي، ... دا ځکه چې ما ورته شعور او فهم نه دی ورکړی، (حال دا چې شتر مرغ هم د نورو مارغانو په څېر پر خپلو هګیو کښېني او د خپلو بچیانو پالنه او ساتنه کوي)، خو چې خپل وزرونه پرانېزي او ځغاسته پیل کړي نو نه کوم آس پسې رسېدی شي او نه کوم سور، (دا هم د حقیقت خلاف دی، آس تر شتر مرغ تېز دی، د شتر مرغ اعظمي سرعت نږدې شپېته کیلو متره په ساعت کې دی)، آیا آس ته د ده ځواك تا ورکړی؟ غاړه ئې تا په څنګو پوښلې؟ آیا تا دا ځواك ورکړی چې د ملخ په څېر ټوپ ووهي او په خپل شنهار سره په زړونو کې وېره اچوي؟ (د آس ټوپ قطعاً له ملخ سره ورته نه دی، دا ډېره کمزورې تشبیه ده) وګوره څنګه خپله پونده په ځمکې وهي او له خپل ځواك نه خوند اخلي، چې کله جګړې ته ځي نه وېرېږي، د تورو څوکې او د غشو باران ئې نه شي په شا کولی، د جنګ له اعلان سره سم میدان ته دانګي، .. د جنګ بوی له لرې احساسوي، د جنګ له شور ماشور او د افسرانو له چیغو خوند اخلي، (دا ډېر ښکلی تعبیر دی خو کاش په خپل ځای کې شوې وی، قرآن د آسونو په اړه دې ته ورته خبرې لري خو په ډېرې ښکلې بڼې او په مناسب ځای کې، هلته چې د آس وفاداري او د خپل سور په وړاندې د ده اطاعت د الله تعالی په وړاندې د انسان له اطاعت سره پرتله کوي او فرمایي: وګورئ، انسان د خپل رب په وړاندې څومره بې وفا او ناشکره دی، آس یوازې د خوراك، څښاك او د ده په غاړې د لاس رابښکلو په سبب خپل خاوند ته دومره مطیع وي، د ده د لاس په یوې اشارې د جنګ میدان ته دانګي، نه د ایستلو تورو پروا کوي او نه د غشو د باران، خو انسان د هغو ټولو نعمتونو په مقابل کې د خپل پالونکي رب نه سرغړاوی او ناشکري کوي چې پر ده ئې پېرزو کړي او دی ئې ښه پېژني!!!) آیا تا شاهین ته ورښودلي چې څنګه والوزي او خپل وزر د جنوب په لوري پرانېزي؟ (د جنوب په لوري د وزر پرانیستل بې معنا خبره ده)، آیا عقاب ستا

په امر د غرونو پر سر الوزي او په څوکو کې ئې ځاله جوړوي ... له لوړو نه خپل ښکار تر نظر لاندې نیسي...آیا سره له دې غواړې له ما سره چې قادر مطلق خدای یم مباحثه وکړې؟ ته چې پر ما انتقاد کوې آیا کولی شې زما ځواب راکړې؟)

دلته څو ټکو ته اشاره کول ضروري برېښي:

- په دې ځواب کې الله تعالی ته هغه خبرې منسوب شوې دي چې د ده له شأن او عظمت نه ډېرې ټیټې دي، لکه دا خبره چې د ایوب په څېر یوه وړوکې مخلوق، په مصیبتونو اخته یوه عاجز بنده ته وایي: که مېړنی یې نو اوس تم شه او زما د خبرو ځواب راکړه!!
- دا خبرې له اصلي موضوع سره هیڅ ربط نه لري، نه ایوب له دغو خبرو انکار کړی نه ئې دوستانو، ټول په دغو خبرو باور لري او د خپلو ویناوو په ترڅ کې ئې دې ته ورته خبرې کړې دي، اصل موضوع دا ده چې آیا هر مصیبت د ګناه مناسبه او عادلانه سزا ده؟ آیا هر په مصیبت اخته انسان ته د ګناهګار په سترګه کتلی شو؟ بایبل نه دی توانېدلی چې دې پوښتنو ته ځواب ووایي، د خپل خدای په خبرو کې ئې دا پوښتنه بې ځوابه پرېښې.
- د ایوب د پوښتنو ځواب باید داسې وی: مصیبتونه د الله تعالی له لوري دي، همداراز لکه چې نعمتونه د ده له لوري دي، خو مصیبتونه کله فطري پېښې وي لکه د هغه ماشوم پر له پسې پر مخ لوېدل چې د لومړي ځل لپاره په خپلو پښو تګ زده کوي او یا هغه تنکی ځوان چې بایسکل او په آس سورېدل زده کوي، لکه کله چې شپه وي او کله ورځ، کله یخني وي او کله ګرمي، په ګرمي کې خولې درنه بهېږي او په یخني کې دې ژامې رپي، او کله د انسان د ګناه په سبب وي او دا یا په دې معنی چې ګناهګار ته د ګناه بشپړه سزا او یا د ګناه د یوې برخې سزا ورکول کېږي او یا دا کس د بل د ظلم او ګناه ښکار شوی، د ده بل همنوع انسان پرې ظلم کړی، الله تعالی انسان داسې پیدا کړی چې ګناه هم کولی شي، د ده له احکامو سرغړاوی هم کولی شي او پر خپل همنوع انسان ظلم هم کولی شي، د آدم علیه السلام د دوو زامنو په هغې قصې کې چې قابیل خپل بې ګناه ورور هابیل وژني، قابیل ظالم او قاتل دی او هابیل مظلوم، مونږ ته همدا حقیقت رابنیي، عجیبه ده

چې بايبل د دې قصې له راوړلو سره سره په دې نه پوهېږي چې هر مصيبت د ګناه سزا نه ده او هر په مصيبت اخته انسان ګناهګار نه دی!!

بايبل د خدای د دغو پوښتنو په وړاندې د ايوب ځواب داسې ګڼي:

زه تر دې ډېر ووړ يم چې ستا ځواب درکړم، لاس پر خوله ږدم او نور نو خبرې نه کوم؟ (دا هم مناسب ځواب نه دی، د ايوب ځواب بايد دا وی: اعتراف کوم چې دا ټول کارونه زما رب کوي، په دې مې باور او ايمان دی).

بايبل بيا ليکي: دا وخت خدای بيا د دوړو له منځه پر ايوب غږ کړ: د مېړنې په څېر ودرېږه او زما پوښتنو ته ځواب راکړه، آيا ما په بې عدالتۍ تورنوې او ما محکوموې تر څو ثابته کړې چې ته په حقه يې؟ آيا ته زما په څېر ځواکمن يې؟ آيا ستا غږ کولی شي زما د غږ په څېر تالندې ته ورته شي، که داسې وي نو له خپل شان او جلال سره پاڅه او متکبرو او مغرورو انسانو ته وګوره او په خپل غضبناك کتلو سره ئې پر ځمکې رانسکور کړه؟ ... که دا کار دې وکولی شو نو بيا منم چې ته کولی شې په خپل قوت سره وژغورلی شې!! ... بيا د بهيموت په نامه د يوه حيوان نوم اخلي او په ځانګړتياوو کې ئې وايي: لکۍ ئې د سروې د ونې په څېر سيده ولاړه وي، هډوکې ئې د مسو په څېر او پوښتۍ ئې د اوسپنو په څېر کلکې، عجيب مخلوق دی، يوازې زه ئې له پښو غورځولی شم، ... او بيا د نهنګ يادونه کوي او وايي: ... هيڅوك ئې نه شي رامولی، څوك په پوزې کې پرې نه شي وراچولی، پوستکی ئې په نېزه نه شي سوری کولی، خوله ئې څوك نه شي پرانيستلی(دا ټول کارونه کېدی شي او نن خو د غربي نړۍ تلويزيونونه نږدې هره ورځ د هغه د نيول کېدو، په خوله کې ئې د پرې اچولو او د ده د خولې پرانيستل ښيي) سترګې ئې د لمر په څېر ځلېږي، له خولې ئې اور وځي!!! هغه دود چې د ده له پوزې وځي هغه بخار ته ورته وي چې له خوټېدونکي دېګه پورته کېږي، سا ئې په لرګيو اور ګډوي، سوځوونکې لمبې ئې له خولې وځي!!! ... زړه ئې د ژرندې تر لاندنۍ ډبرې هم سخت دی!!! چې پاڅي نو ځواکمن کسان ئې له ليدو بې سده شي، توره، غشی او نېزه پرې اغېز نه کوي، اوسپنه ورته د خس په څېر او مس ورته د وروست لرګي په څېر دی، غشې ئې تېښتې ته نه شي اړ کولی، د مچلوغې ډبرې ورته داسې

برېښي لکه د پروړې ډکي، هغو ډبرو ته خاندي چې د ده په لوري وېشتل کېږي!!! د بايبل له منونکو پوښتنه کوم: آيا داسې نهنګ مو ليدلی؟ آيا ستاسو په دائرة المعارف کې د داسې حيوان يادونه شوې؟! آيا د نړۍ کوم مست او ټوکي شاعر به هم داسې مبالغه وکړي؟؟ آيا هغه کتاب د خدای کتاب ګڼئ چې داسې خندوونکې او مسخره خبرې په کې راغلې وي؟!! آيا دا خبرې د هغه چا نه دي چې نهنګ ئې په خپلو سترګو نه دی ليدلی، په عوامي قصو کې ئې د هغه نوم اوربدلی؟)

بايبل د دې ويناوو په ځواب کې د ايوب خبرې داسې ګڼي:

زه پوهېږم چې ته هر څه وغواړې هغه کولی شې، ته پوښتې: هغه څوک دی چې په خپلو پوچو او بې معنی خبرو زما د حکمت منکر شي؟ هغه کس زه يم، زه نه پوهېدم چې څه وايم، د هغه څه په هکله مې خبرې کولې چې زما له عقله اوچتې وې!! تا له ما وغوښتل چې خبرو ته دې غوږ شم او ستا پوښتنو ته ځواب ووايم، تر دې د مخه زما غوږونو ستا په اړه څه اوربدلي وو خو اوس زما سترګې تا ګوري، نو له همدې کبله پر خاورو او ايرو توبه کوم!!

تاسو د بايبل هغه خبرې وليدې چې ايوب او خپل خدای ته ئې منسوب کړې، ما ته ووايئ: آيا په دې خبرو کې تاسو د ايوب ځواب وموندو؟ آيا ايوب داسې څه له خدای نه واوربدل چې نه پرې پوهېدو، په خپله ئې نه وې کړې او يا ئې له خپلو دوستانو نه وې اوربدلې؟ هغه خبره کومه وه چې ايوب پرې قانع شو او پوښتنه ئې ځواب شوه؟!! ما ته راوښيئ چې د ايوب د دې پوښتنې ځواب څه دی چې وايي: زه ګناهګار نه يم نو خدای ولې په مصيبتونو اخته کړی يم؟!! خدای ده ته په کومې وينا سره ځواب ويلی؟!! بايبل ورپسې ليکي:

کله چې خدای خپلې خبرې له ايوب سره خلاصې کړې، نو اليفاز تيماني ته ئې وويل: له تا او ستا له دوو ملګرو خفه يم، ځکه زما په هکله ستاسو خبرې زما د بنده ايوب په څېر سمې نه وې، نو اوس اووه سخوندران او اووه پسونه (هماغه د بايبل تلنې اووه) درسره بوځئ او زما د بنده ايوب خوا ته ورشئ او د خپلې ګناه لپاره ئې قرباني کړئ، هغه به تاسو ته دعا وکړي او زه به ستاسو له مجازاته تېر شم!! ... همداسې ئې وکړل، ... او ايوب ته هم خپل ثروت او شتمني بېرته ورکړی

شوه، ورونه، خوښدي او مخکني دوستان ئې کور ته راغلل .... او هديې ئې ورته راوړې... بيا ايوب يو سل څلوښت کاله (يعني شل واره اووه) عمر وکړ او تر څلورم پوښت ئې خپل اولادونه وليدل...

که ايوب ته منسوب شوو ويناوو ته لږ ځير شو نو په آسانۍ راته جوتېږي چې د ده ټول اظهارات د بايبل په هغې نظريې د شديد او مضبوط اعتراض بڼه لري چې د مصيبتونو د لاملونو په اړه ئې وړاندې کړې، هغه وايي: زه ګناهګار نه يم، که يم خدای او تاسو ئې ما ته راوښيئ، هيڅوک دا نه شي ثابتولی چې ما غلطي کړې، نو ولې خدای په دغو مصيبتونو اخته کړی يم؟!! د ده د دوستانو ځوابونه په حقيقت کې د بايبل د مختلفو نورو کتابونو ځوابونه دي، خو په دې نه توانېږي چې ايوب قانع کړي او اعتراضونو ته ئې قانع کوونکی ځواب ووايي، هغوی فقط دا ورته وايي: ته حتماً ګناهګار يې، هسې ځان پاک ګڼې، يوازې خدای پاک دی، فرشتې هم د خدای له نظره پاکې نه دي، انسان خو په خپل ځای پرېږده چې له سره ګناهګار پيدا شوی، مصيبتونه د ګناه نتيجه ده، يوازې مجرمان له مصيبتونو سره مخامخ کېږي، ستا کړاوونه شهادت ورکوي چې ګناهګار يې، هغه څوک اعدام او په دار ځړول کېږي چې ملعون وي او خدای پرې لعنت ويلی وي!!

خو د ايوب پوښتنه بې ځوابه پرېږدي، نه ئې د دوستانو په ويناوو کې د ده ځواب ويلی او نه خدای ته په منسوب وينا کې!!

د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: دا ستاسو خدای ولې د ايوب درې دوستان ورټل؟ دوی خو ايوب ته همغه خبرې کولې چې خدای هم ورته وکړې، دوی هم پر خدای د ايوب نيوکو ته ځواب وايو، د خدای عظمت ئې ثابتولو، ايوب ته ئې توصيه کوله چې توبه وکړي!! دوی ولې د (فديې) په ورکولو مکلف شول؟ ولې ئې د بخښنې لپاره (شفيع) ته ضرورت پيدا شو؟!! دا ولې سره له دې چې خدای د ايوب خبرې هم د ده د دوستانو په څېر غلطې خبرې وګڼلی او سخت پرې غصه وو او په داسې سختو الفاظو ئې وګواښو خو په پای کې ئې نه يوازې هغه په (فديې) مکلف نه کړ بلکې (شفيع) ئې ترې جوړ کړ؟! ولې ستا خدای د هغه څلورم کس د وينا په هکله هيڅ ونه ويل؟!! نه د فديې په ورکولو مکلف شو او نه ئې خبره تائيد يا ترديد

شوه؟ په دې معما خو زمونږ سر خلاص نه شو، باور وکړئ چې دا خو د سامسون تر معما هم پېچلې ده!!

قرآن د مصيبتونو څو لاملونه او اسباب په ګوته کوي:

- طبيعي او فطري بهير ئې ګڼي، داسې چې هر انسان په يوې او بلې بڼې کې ورسره مخامخ کېږي او فرمايي:

ÇíÈ%6. 'Î`»¡ SIYS$Zϑ=z 6)9 البلد:۴

بې شکه چې انسان مو پيدا کړی په سختۍ کې.

دا د بايبل او د هر هغه دين او مذهب د دې غلطې وينا لپاره قاطع دليل دی چې وايي: هر په مصيبت اخته انسان ګناهګار دی!! دلته هغو خلکو ته ځواب ورکړی شوی چې د پيغمبر عليه السلام او د ده له دعوت سره ئې مخالفت ته ملاترلې وه او هغه څه ئې ده ته ويل چې د ايوب عليه السلام دوستانو ورته ويل، خو دوی د دې وينا تر څنګ خپل ټول وسايل او امکانات د الهي نهضت د مقابلې لپاره کارول او د پيغمبر عليه السلام ياران ئې ځورول او ويل به ئې: په دې خبرې څنګه باور وکړو چې محمدعليه السلام د خدای پيغمبر دی، د ټولو ملائکو مطاع جبرئيل د الله له لوري ده ته د الهي وحي قاصد دی، دا ادعا کوي چې لار ئې حقه او الله ئې مل دی!! په داسې حال کې چې دی او ياران ئې له دغو سختو کړاوونو او ستونزو سره مخامخ دي، په هرګام کې مصيبتونه او ابتلاءات ورته منتظر، تعذيب کېږي، له ملك نه شړل کېږي او وژل کېږي!! دا ولې د ده خدای د ده مرسته نه کوي؟ ولې ملائکې د ده مرستې ته نه راځي؟ ولې د ده مخالفين د الله په عذاب نه اخته کېږي؟ قرآن په دغه مبارك آيت کې ځواب ورکوي چې: له کړاوونو او ستونزو سره مخامخېدل يو ثابت الهي سنت دی، خدای جل شأنه انسان داسې پيدا کړی چې خامخا به د راز راز محنتونو او مشقتونو له کړلېچونو نه تېرېږي، لوړې ژورې به ګوري، کړاوونه به ګالي، له مصيبتونو سره د چا د مخامخ کېدو معنی دا نه ده چې هغه د الله له تائيد نه محروم او لاره ئې ناسمه ده!! تاسو سخته اشتباه کړې چې دا انګېرنه مو د خپلو قضاوتونو لپاره ملاك او معيار ګرځولی، مګر خبر نه ياست چې

څنګه ستاسو جد ابراهيم عليه السلام د خداى خليل، خپله ناتوانه مېرمن، هاجر رضي الله عنها او خپل وړوکى ماشوم زوى، اسمعيل عليه السلام په دغې سوځنده وادي کې هغه وخت يوازې پرېښودل چې نه په کې د څښاك اوبه وې، نه ونه او بوټي، نه سيورى، نه حيوان او انسان، وبرونکې وچه دره او سپېره ډاګ، دواړه ځې د الله تعالى په حکم دلته يوازې پرېښودل، څومره ستره ابتلاء، هم پلار ته او هم مور او زوى ته!! څومره سختې ورځې ورباندې راغلې؟ که ابراهيم عليه السلام دا د کعبې معمار او زوى ځې اسمعيل ذبيح الله، هغه دوه ستر شخصيتونه چې تاسو اې قريشو! اې اسرائيليانو، ځان ورته منسوبوئ او په دې انتساب فخر کوئ، که دوى له داسې ابتلاءاتو سره مخامخ شوي او تاسو دا نه وايست چې ولې ستاسو جد له داسې سختو ورځو سره مخامخ شوى نو د محمد عليه السلام په اړه ولې دا خبره کوئ؟ د پيغمبرانو د ابتلاءاتو قصې خو دا حقيقت ثابتوي چې دا يو ثابت الهي سنت دى.

د هر انسان د ژوند بهير ته پام وکړئ، که پلار وي او که زوى، د هرچا ژوند له لوړو ژورو ډك، کمزورى، ضعيف او محتاج دنيا ته راشي، بل ته په هرڅه کې اړ، لاس پښې وهي، له يوه نه بل اړخ ته نه شي اوښتى، بل څوك بايد د ده مرسته وکړي، خپله غذا په اوښکو، ژړا او چيغو ترلاسه کوي، چې له ځمکې د پورته کېدو شي نو هرګام په ډېر زحمت پورته کوي، په هر قدم کې پر مخ لوېږي، له راز راز بيماريو سره د دوامدارې مقابلې لړۍ ځې په مخ کې، دردونه او رنځونه، تر څو ځوان شي، د ژوند بهير ځې نوى پړاو پيل کړي او ستونزې ځې نوې بڼه او پېچلي ابعاد، له يوې نزاع لا نه وي فارغ شوى چې په بلې سر شي، يو مشکل ځې لا نه وي حل چې له بل سره مخامخ شي، له يوې بيمارۍ روغ شي په بلې اخته، دغه دى د انسان د ژوند حقيقي انځور، له ستونزو سره مخامخ کېدل ځې د ژوند طبيعي بهير، د الهي سنتو مطابق او د ژوند لازمه. خداى جل شأنه انسان داسې نه دى پيدا کړى چې تل به د ګلانو د پاڼو په بستر څملي، الله د ګلانو ترڅنګ اغزي پيدا کړي، د خندا تر څنګ ژړا، د خوشحالۍ ترڅنګ غم، د سوکالۍ ترڅنګ ستونزې. څوك ږوند، ګوډ او کوڼ پيدا شي، دا نه د ده د جرم او ګناه په سبب ده او نه د ده د مور او

پلار د ګناه په سبب، الله تعالی له خاورو نبات هم پیدا کوي او حیوان او انسان هم، هیڅوك دا نه شي ویلی چې الله تعالی په نبات او حیوان ظلم کړی چې دوی ئې د انسان په ځبر نه دي پیدا کړي او دا هم نه شي ویلی چې د انسان په پیدا کولو سره ئې د نورو په اړه بې عدالتي کړې، ظلم او بې عدالتي دې ته وایي چې د چا حق تلف شي، د ځمکې په سر هم د نبات پیدا ېښت ضروري وو او هم د حیوان، تر څو د انسان د پیدا ېښت لپاره شرایط برابر شي، هر یو په خپل خپل ځای کې غوره او مفید دی، که ړوند او کوڼ نه وی څوك به د غوږونو او سترګو په اهمیت نه پوهېدو، که بیماری نه وی مرګ به هم نه وو او خلك به له ډېره زړښته ځورېدل، څوك به د روغتیا او صحت په اهمیت نه پوهېدو.

- قرآن کله مصیبتونه د ګناه سزا ګڼي، خو په څنګ کې ئې وایي چې دا د ټولو ګناهونو د یوې برخې سزا ده، له ډېرو ئې الله تعالی انسان ته تېرېږي. بایبل یوازې دا برخه یادوي خو هغه هم په ډېره ناقصه بڼه.
- قرآن د دې تر څنګ فرمایي چې په دنیا کې د مکافات او مجازات لړی نسبي ده، ډېرو ته د خپلو عملونو د یوې برخې بدله او سزا ورکړی شي او ځینو ته یا لږ او یا هیڅ، خو د بشپړ او مکمل مجازات او مکافات لپاره الله تعالی د قیامت ورځ ټاکلې، هلته به د هر نېك عمل لس برابره بدله او د هر بد عمل عادلانه سزا ورکول کېږي او دا هغه خبره ده چې هر الهي دین او هر پیغمبر خپل امت ته کړې او په همدې سره ټولې هغه پوښتنې ځواب کېږي چې بایبل ئې له ځواب ویلو عاجز دی او د ایوب په دې قصې کې ئې ځواب ونه شو ویلی، که بایبل د دې په ځای چې لیکلي ئې دي: ایوب علیه السلام وویل: ولې خدای د محاکمې لپاره یوه نېټه نه ټاکي؟!! داسې ویلي وی: ایوب دا ځواب ورکړ چې الله تعالی د بشپړې محاکمې لپاره یوه ثابته نېټه ټاکلې، په دنیا کې ئې هم د ځینو مجازاتو لپاره نېټه ټاکلې، انسان ته مهلت ورکوي، له ګناه سره سم ئې فوراً نه نیسي، د مهلت په پای کې سزا ورکوي، ځکه فوري مجازات د اختیار او آزادۍ منافي ده او له انسان څخه یو محکوم او مجبور مخلوق جوړوي، د بشپړې او مکملې محاکمې لپاره ئې د قیامت ورځ ټاکلې، نو هم به ئې خبره سمه او هم ځواب قانع کوونکی وو.

• د مصيبتونو د لاملونو په اړه د بايبل ناقص او غلط تصور د دې باعث شوی چې ووايي: څوك چې په دار شو هغه لعنتي دی (خدای د خپل لعنت وړ ګڼلی وو چې په دار کړی شو) او دا څومره بې بنسټه او غلطه عقيده ده؟ آيا ټول اعدام شوي او په دار ځړول شوي، مجرمان او د الله تعالی د لعنت وړ کسان دي؟ آيا دا قضاوت ډېر ظالمانه او د حقايقو او واقعيتونو خلاف نه دی؟ آيا دا د ټولو سرکاري ملايانو فتوی نه ده؟ آيا تل د ظالمو واکمنانو په خدمت کې دين پلورونکو ملايانو د مصلحينو او عدالت غوښتونکو په اړه همدا خبره نه ده کړې؟ آيا مونږ حق نه لرو چې ووايو د بايبل ليکونکي دا خبره د روم د هغه امپراطور په ګټه کړې ده چې د عيسی عليه السلام د اعدام پرېکړه ئې وکړه؟!! عجيبه دا ده چې د همدغې غلطې انګېرنې په څنګ کې دوی دا هم وايي چې مسيح عليه السلام په صليب وځړولی شو!! او بيا د دې لپاره توجيهات وړاندې کوي چې ثابته کړي دی د لعنتيانو په ضمن کې نه راځي!!

د مصيبتونو په هکله د الله تعالی يو سنت دا هم دی چې کله ئې مصيبت يوازې ظالمان نه نيسي بلکې عام وي او د ظالمانو تر څنګ نور هم نيسي، قرآن فرمايي:

É $)ËÆÆ&ƒ‰© ©$žc & {pG=ß$ ¤ ! { ÆÆ¥B {qG=ß ûï‰ÆÆù‹Á êž ¤ZÆi {qà?$

ÇÈ الانفال: ۲۵

او له هغې فتنې او مصيبت نه ووېرېږئ چې يوازې ستاسو ظالمان نه نيسي (بلکې عام وي) او په دې پوه شئ چې الله سخت عذاب ورکوونکی دی.

دا هغه مصيبتونه دي چې مختص د ظالمانو په سر نه راپرېوځي، بلکې عام وي او نور خلك هم پرې اخته کېږي، خو بايد په دې پوه شو چې دا نور خلك څوك دي چې د ظالمانو ترڅنګ دوی هم په دې الهي مصيبتونو اخته کېږي. دا يا هغه خلك دي چې د ظالمانو ملګرتيا ئې کړې، د دوی په څنګ کې ودرېدلي، دوی ته تسليم شوي، د دوی واکمني ئې منلې، د عسکر، پوليس، مأمور او مستخدم په حيث ئې د دغو ظالمانو خدمت کړی، ماليه ئې ورکړې او يا پر ظلم راضي شوي او د ظالمانو په مقابل کې ساکت پاتې شوي. له عام مصيبت نه مقصد دا نه دی چې

ګناهګار او بې ګناه دواړه نيسي، دا ځکه چې قرآن د لوط عليه السلام د قوم د هلاکت په اړه په ډېر صراحت سره فرمايي چې هلته له يوې مسلمانې کورنۍ پرته بل داسې څوک نه وو چې د ژغورلو مستحق وو او الله تعالى همدغې يوې کورنۍ ته نجات ورکړ او نور ټول ئې هلاک کړل، فرمايي:

ÇÌÏÈ ûüÏÍóŒ¾Ÿ`Ï ÑÏ ž¤î $kŽÏ $R¾ `r $Jù الذاريات: ٣٢

نو مونږ په هغه (کلي) کې د مسلمانانو له يوې کورنۍ پرته (بله) ونه موندله.

د مصيبتونو او پېښو په هکله د قرآن ټول آيتونه په دې تأکيد لري چې دا تصادفي پېښې نه دي او په خپل سر او د الله له حکم او ارادې پرته نه واقع کېږي، قرآن دا يو کافرانه تصور او انګېرنه ګڼي چې څوک پېښې او حوادث يوازې طبيعي عواملو ته منسوب کړي او په هغه کې د الله تعالى تصرف نفي کړي.

قرآن ټول هغه مصيبتونه چې د فرعون د اقتدار په وخت کې په مصريانو راغلي دا د فرعون او فرعونيانو د کفر، ظلم، طغيان او فساد په وجه ګڼي، د نوح عليه السلام په قوم طوفان د دوی د عملونو سزا بولي، همداراز نور ټول هغه عذابونه چې په ښارونو قومونو راغلي. همدا راز د الاعراف د سورې ۹۶ آيت کې فرمايي:

`Å»9r ÇÚ ÖŒ{ $r ä¼$Jµ 9$`Ï Ñ».•/ NÍÖã $ZÓ GÿÙ {ö)?$r {qŽB#ä #• •à¼$Ÿ@el& Ò& ö9r

ÇÌÏÈ bqÇÅÖƒ{qÞŸ2 $JÎ MßRÖ{'ù{qÇ¤.

که کليوالو ايمان راوړی وی او تقوا ئې درلودی نو مونږ به حتماً د آسمانونو او د ځمکې د برکاتو (دروازې د دوی پر مخ) پرانيستې وې، خو دوی دروغ وګڼلو، نو په هغه څه مو ونيول چې دوی کول.

5¼3B Ê@ä `Ï #%î ' $gÊí $g‹ïÙ ÆZÍJÖB ÆŸB#ä ÑR$Ÿ2 Æ¢Ö¼ WÑB ª! $ > ŽÑr

šc qãZÓƒ{qÞŸ2 $JÎ Å¾ö, ¼r ÆÊqÃ ¼$ ¨ $6ï ª! $$g%Œ'ù ‹! $ÉÊã#Î ÑI•ÿ 6 ù

ÇÌÈ النحل: ١١٢

او الله د يوه داسې کلي مثال بيانوي چې خوندي او ډاډمن وو، له هرې سيمې تازه

او پربمانه رزق ورته راتلو، نو دوی د الله د نعمتونو کفران وکړ، نو الله هم د لوږې او وبرې د لباس خوند وروځاکو، د هغه څه په سبب چې دوی کول.

ŠÇ%r 7#ÖèB Šøîr $gÈ©rëã 4?ã îþíf%{ ‘îgù þxJÏ$ß št Ér $g»¥ß=d& þƒé% `B ûÉ£3ù

ÇíÎÈ‰‹ÏtB الحج: ۴۵

او څومره کلي چې ظالمان وو او تباه مو کړل، نو دا ئې په خپلو چتونو راپریوتي او وزګار پاتې ځاګان او ټینګې مانۍ.

ÇíÎÈ ÞçÃ J‰¥‹Îr $kßõ {& Oêþ×JÏ$ß št Ér $I; ÆMøB& þƒé% `B ûÉŸ2 r

الحج: ۴۸

او څومره کلي چې فرصت مو ورکړ سره له دې چې ظالم ول، بیا مو ونیول او بېرته ګرځېدل خو زما په لوري دي

په لاندې مبارک آیت کې الله تعالی د هغو مغرورو ځواکونو په هکله چې خپل زور ځواک مغرور کړي او په نورو ئې تیری کړی او ملکونه ئې تري نیولي خو الله تعالی هلاک کړي، داسې فرمایي:

Œ ‹ïe `B @d Ÿ‰=îß’Î {qè}Zù $ÆÖ/ Nâ‰B ‰©& ßd Æë% `B NG=ö $Zò6 =d& ß.r

ÇÏÈ ق:۳۶

او لدوی نه مخکې مو څومره داسې نسلونه هلاک کړل چې تر دوی ځواکمن او (د خلکو په نیولو او تعذیبولوکې) شدید ول، نو ښارونو ته (د اشغال لپاره) ننوتل، خو آیا کوم پناه ځی ئې وو.

خلك دا واوري چې په فلاني ملك کې زلزله وشوه، طوفان راغی، وچ کالي ده او وبا خوره شوې او په زرګونو او لکونو خلك په کې مړه شوي، طبیعي ده چې

عواطف ئې تحريك شي، د زړه له تل نه خواخوږي وښيي او دا پوښتنه ورسره راولاړه شي چې دا ولې او د څه لپاره او د کومې ګناه په وجه دومره خلك په يو ځای مري؟ دلته به خامخا ډېر بې ګناه خلك هم وو، ولې الله تعالی د دومره بې ګناه خلکو په مرګ راضي کېږي؟!! د دغو کسانو قضاوت يو اړخيز او پر عاطفې ولاړ قضاوت وي، د قضيې له ټولو ابعادو او اړخونو خبر نه وي، په دې نه پوهېږي چې په هغه ځای کې څه تېرېدل، د خلکو عملونه څنګه وو، که په قرآن کې د هغو ولسونو چې ستر ستر عام عذابونه ورباندې راغلي، يوازې د عذاب څرنګوالی راغلی وی او عوامل او د خلکو ګناهونو ته ګوته نه وی نيول شوې نو خلکو به همدا ويل چې دا دومره خلك ولې په يو ځای او په يو وخت وژل شوي، د خلکو ګناه څه وه؟!! خو الله تعالی د دغو عذابونو لاملونه هم په ګوته کړي، د همدې لپاره نن مونږ قانع يو چې په عاد، ثمود، د نوح او لوط عليهماالسلام په قومونو او په فرعونيانو مسلط شوي عذابونه د الله تعالی له لوري د عادلانه پرېکړې او د خلکو د عملونو په وجه وو، که همداسې هره هغه سيمه وځېړو چې داسې الهي عذابونه پرې مسلط شوي نو عوامل به ئې هرومرو ترلاسه کړو او په دې به پوه شو چې دا عذابونه نه خو د ړندو او پټو سترګو پرېکړو نتيجه ده او نه غيرعادلانه، که دا پېښې په دقت سره وځېړئ نو حتماً به په ټولو کې هغه عوامل بياموميئ چې د هغه په وجه مخکنې قومونه په الهي عذابونو اخته شوي.

مزامیر

د دې کتاب په مقدمه کې لولو: د مزامیر کتاب چې د زبور په نامه هم یادېږي، د سپېڅلي کتاب له خوندورو کتابونو څخه دی، دا د هغو شعرونو او سرودونو مجموعه ده چې د اسرائیلیانو روحیه او تاریخي پېښې په کې بیان شوې، ډېرې برخې ئې د داؤد په وخت کې او څه تر هغه وروسته لیکل شوې!! دوه اویا سرودونه ئې داؤد لیکلي، دوه ئې سلیمان، دوولس ئې آساف، نه ئې د قورح کورنۍ او په پای کې یو ئې موسی لیکلی...

دا جملې ښیي چې بایبل هم په دې اعتراف کوي چې دا کتاب د الله تعالی له لورې لېږل شوی کتاب نه دی، په ښلو ښلو وختونو کې د ښلابښلو خلکو لخوا لیکل شوي سرودونه او اشعار په کې راغونډ شوي، نه ئې راغونډوونکی معلوم دی او نه ئې راوي، د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوو: په سپېڅلي کتاب کې خو باید یوازې تورات او انجیل راغونډ شوي وی، د انسانانو په لاس لیکل شوي کتابونه، په ځانګړې توګه د دوی اشعار او سرودونه ولې په دې کتاب کې رااخیستل شوي؟ ته خو د شجرو په راوړلو کې ډېر مهارت لرې او نیمایي کتاب دې له شجرو ډک کړی، دلته ولې نه لیکې چې د اشعارو او سرودونو دا مجموعه چا راغونډه کړې؟ څنګه درته ثابته شوې چې دا اشعار د نومورو شخصیتونو دي؟ ولې د راوي او سند یادونه نه کوې؟ هغه بې معنا شجرې مهمې دي که د راویانو او سند یادونه؟!! مونږ خو خپل پیغمبر علیه السلام ته منسوب هغه حدیث هم نه منو چې له قرآن سره مطابقت ونه لري او راویان ئې موثق نه وي، ته څنګه له خپلو منونکو

غواړي هغه خبره ومني چې نه ئې راوي معلوم دی او نه ئې سند؟! په داسې حال کې چې ستا نوموړي شخصيونه زمونږ تر ګران پيغمبر عليه السلام نه ډېرې پېړۍ مخکې تېر شوي!!

چې د کوم کتاب په نشر کې هومره مبالغې وي، هغه هم په داسې نشر کې چې د خدای د کلام نوم ورکوي، نو په اشعارو کې به ئې د مبالغې کچه څومره وي؟ که تاسو د دغو سرودونو الفاظو او محتوی ته ځير شئ نو وبه ګورئ چې د ډېرو ښکلو او سمو خبرو په څنګ کې ډېرې ناسمې او غلطې خبرې هم په کې شته. زه د دې کتاب په اړه بحث مفيد نه ګڼم، په مخکنيو بحثونو اکتفاء کوم، دلته اکثراً مخکنې مطالب د شعر په ژبه تکرار شوي، هسې مختصر پرې څو خبرې کوم: د دې کتاب په سر کې دا جملې ګورو:

هغه څوک بختور دی چې له بدکارانو سره مشوره نه کوي، د ګناهګارانو لار نه غوره کوي، له هغو سره نه کښيني چې په خدای ملنډې وهي، هغه څوک چې په شوق سره د خدای د اوامرو اطاعت کوي او شپه ورځ په هغوی کې فکر کوي، هغه د داسې ونې په څېر دی چې د اوبو د نهر په ژۍ کرل شوې، په خپل وخت مېوه ورکوي، پاڼې ئې هيڅکله نه مړاوې کېږي، د ده کارونه تل خپل نتايج ورکوي. خو بد کاران داسې نه دي، د دوی هڅې هغې پروړې ته ورته وي چې د باد په وړاندې خورې شي، دوی به د خدای د عدالت په وړاندې محکوم شي او د خدای پالونکو ډلې ته به لار ونه مومي، نېکان د خدای له لوري ساتل کېږي او لارښوونه ئې کېږي خو بدکاران د نابودۍ په لور خوځي.

دا ئې د سمو خبرو ښېلګې دي، چې قرآن ئې تائيد کوي او تر دې ئې په ډېرو ښکلو او اغيزمنو الفاظو سره رااخلي، هلته چې فرمايي:

ÿv 7#ï¹ ‰æ Ëqƒ 'Î ß‹h¤šïî ÑŁ‰FÖ$Š¤B•. óßèJã« óÛÎhÎ {rãÿ. šú ï‰ß¤ÃWB

ابراهيم: ۱۸ **ÇïÈ ß‹è7ßã»=Ð9$qd š• ï°Œ ãó« 4?ã {qç¡ Ÿ2 $ÐÏ brâ‰ƒ**

د هغو خلکو عملونه چې کافران شوي، هغو شګو ته ورته دي چې د سختې سيلۍ په ورځ تند باند پرې ولګېږي، د خپلو لاس ته راوړنو په هيڅ څه نه شي برلاسي

کېدلی، دا هماغه ژور ضلالت دی.

او د مؤمنانو د نیکې وینا او نېك عمل مثال داسې بیانوي:

’Î $gãëûr ¥MÎ$O $gëØ & ÐBÍÛ ÿ• f ±. ÐBÍÛ ÐZJÎ. ¥W¥B ª! $ > ŽÑÑ # ø• ? Ñ9%

ÓÐ§Ñè9 Ä $Y=ï A$¥BÐ[$ª! $ÛU ÎØ„r $gÎf ÈÐØÎ ûüïm @ä$g-à2 éÞÎsêÇ¡ÍÈ ä$Jjj 9$

$B ÇJ Ö[$ÉÞù `Ï Ñ¥V6ô $Þ¥•î z ÞÞ f ±. Þ¥•î z ÞJÎ. Ð¥Br Ç¡ÍÈ šc rëZ2 ‹Gƒ

† Îr $‹R‰9$ÍÞ$tØ$’Î M Î$¥9$ÉÞ)ÐÐ {qÐB#ä šú ï¥Ñ$ª! $Ð¥Ñ¥ÐÇ¡ÍÈ 9#•% `Ï $g9

Ç¡ÍÈ Ð±ƒ $B ª! $Ð@èÞƒr šú üÜÎ»Ð9$ª! $Ð@Ð@r Í•ÅÞ$ ابراهيم: ۲۴-۲۷

آیا نه ګورې چې الله د سپېځلې کلمې مثال څنګه بیانوي، د هغې پاکې ونې په څېر چې جړې ئې مضبوطې او څانګې ئې د آسمان (په غېږ) کې، د خپل رب په حکم هر وخت خپله مېوه ورکوي، الله خلکو ته دا مثالونه بیانوي چې پند واخلي، او ناپاکه کلمه هغه پلیت بوټي ته ورته ده چې د ځمکې له سر نه ایستل شوی (جړې ئې په ځمکې کې نه وي ښخې او څانګې ئې د ځمکې له سره نه وي لوړې شوې) هیڅ ټیکاو ئې نه شته، (نه ئې ځمکه جړې په خپلې سینې کې قبلوي او نه ئې آسمان څانګې په خپلې غېږ کې نیسي)، الله مؤمنان په مضبوطې وینا سره هم په دنیوي ژوند کې او هم په آخرت کې مضبوطوي او ظالمان بې لارې کوي او همغه څه کوي چې وئې غواړي.

د مزامیر څو کچه خبرې هم وګورئ:

... اې پاچایانو! غوږ شئ، اې پېښوایانو ځیر شئ، په وېرې او درناوي سره د خدای عبادت وکړئ، مخکې له دې چې د ده زوی غصه شي او تاسو تباه کړي!! په پښو کې ئې ولوېږئ او هغه ښکل کړئ، ځکه کېدی شي د هغه غصه هره شېبه راوپاري، هغه خلك بختور دي چې ده ته پناه یوسي!!!

د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوو:

- دا د خدای زوی څوك دی؟ داؤد که مسیح؟ دا شعر موسی، داؤد یا سلیمان د ځان په هکله ویلی که د مسیح په هکله؟
- آیا د خدای عبادت د دې لپاره وکړو چې د خدای زوی غصه نه شي؟ یعني د سزا پربکړه د زوی له لوري کېږي؟ خدای یوازې د عبادت لپاره دی، سرکښو انسانانو ته سزا د ده د زوی له لوري ورکول کېږي؟
- په انساني قاموس کې خو د زوی اصطلاح د هغه چا لپاره کارول کېږي چې پلار او مور ولري، له موره پیدا شوی وي او د پیدا ېښت ټاکلې نېټه ولري، د دې زوی مور څوك ده؟ کله پیدا شوی؟ د ده له پیدا ېښته مخکې سرکښانو ته چا سزا ورکوله؟
- د هر انسان، حیوان او مارغه زوی او بچی پلار ته ورته وي، مونږ ته ووایه: خدای د خپل کوم زوی په څېر دی؟ آیا د ځمکې او آسمانونو پیدا کوونکی خدای د خپل زوی په څېر ووړ دی؟ ټول هغه انساني عیبونه لري چې زامن ئې لري؟ نه وو، پیدا شوی، ووړ وو، ستر شوی، وږی شوی، تږی شوی، بیمار شوی، مړ شوی؟ مونږ خو اوربدلي چې د ده زامنو د خپل وزن دوه برابره پېټی نه شو پورته کولی، څنګه ومنو چې دوی د هغه خدای زامن دي چې یو سل شل ملیارده ستور لیکي اداره کوي، د دې ستر او پراخ عالم دا بې شماره ستوري په خپل خپل ځای کې ساتي!! آیا په هغه عقل ژړا نه ده په کار چې دا ضعیف او کمزوری انسان د هغه ځواکمن او قدیر خدای زوی ګڼي؟!! او هغه باعظمته خدای د دغه ناتوان او وړوکي انسان په څېر ګڼي؟!!

د سرودونو په ضمن کې د بایبل دا خبره هم واورئ: بالآخره خدای د هغه چا په څېر چې له خوبه راویښ شي او د هغه پیاوړي انسان په څېر چې د شرابو له څښلو مست شوی وي، د اسرائیلیانو مرستې ته راوړاندې شو، د خپل قوم دښمنانو ته ئې ماتې ورکړه او د تل لپاره ئې سپك او رسوا کړل، هغه د یوسف زامن او د افرایم قبیله ورټله، خو د یهودا قبیله او د صهیون غر ئې غوره کړ ځکه چې له مخکې ئې خوښېدل !! او هلته ئې خپل سپېځلی او تلپاتې کور د نړۍ د مضبوطو غرونو په څېر جوړ کړ!!

په دې کتاب کې به تاسو د بېلابېلو مناسبتونو په اړه د دعاګانو یو اوږد فهرست ومومئ، ما ته دې اوږد فهرست د هغې مذهبې فرقې دعاګانې مخې ته ودرولې چې د هرې ورځې لپاره ئې یوه خاصه دعا جوړه کړې او ګمان کوي چې که په دغه ورځ په دغو الفاظو خدای ته دعا وکړي نو خدای ئې هرو مرو مني!!! احساس مې دا دی چې دې فرقې خپلې دا دعاګانې له بایبل نه نقل کړې او په معمولي تصرف سره ئې اسلامي رنګ ورکړی، په داسې حال کې چې نه په قرآن کې د دعاګانو د وختونو داسې فهرست شته او نه په احادیثو کې، الله تعالی د اخلاص دعا قبلوي، هغه دعا قبلوي چې د انسان له زړه راولاړه شي، د الله تعالی نښه پېژندا، د ده په عظمت اعتراف او د ده په وړاندې د انسان عجز او اړتیا ئې محرک وي، که په هرې ژبې او په هرو الفاظو وي.

امثال

لکه څنګه چې د دې کتاب له نامه نه معلومېږي دا د متلونو مجموعه ده، مواعظ او نصائح د متلونو په ژبه وړاندې کوي، په مقدمه کې ئې راغلي: د امثال د کتاب ډېرى برخې د سليمان، د نړۍ تر ټولو باحکمته انسان، لخوا ليکل شوې، د کتاب اصلي موضوع کولى شو په خلاصه توګه په اووم، اتم او نهم آيتونو کې ومومو چې وايي: د حکمت او پوهې د ترلاسه کولو لپاره لومړى ګام له خداى نه وېره ده، څوك چې حکمت او ادب خوار ګڼي احمق دى، اې ځوانه! د پلار نصيحت واوره او د مور له لارښوونو مخ مه اړوه، ځکه د دوى خبرې به د ملغلرو په څېر ستا تاج ښايسته کړي... د امثال کتاب ډېرى برخې د حکيمانو او پوهانو د کارونو په اړه بحث کوي او د ناپوهانو له کړو وړو سره ئې مقايسه کوي، لکه دا: ناپوه انسان داسې فکر کوي چې د ده هر کار سم دى، د چا نصيحت ته ضرورت نه لري، خو پوه انسان د نورو نصيحت ته غوږ نيسي، د امين او چغلګر په هکله وايي: چغلګر انسان چې هر چېرې ولاړ شي د نورو اسرار افشاء کوي او امين انسان اسرار په خپل زړه کې ساتي، ... دا کتاب دوه ډوله انسانان مونږ ته معرفي کوي: هغه چې د خپل نفس د ارضاء په لټه کې وي او هغه چې د خداى رضاء لټوي...

د دې کتاب په اړه دومره ويلى شو چې د بايبل تر نورو کتابونو ئې ګټه ورې برخې ډېرې دي، خو اهميت ئې ښايي دومره وي لکه د پښتو د متلونو يوه مجموعه!!

ښه به دا وي چې دلته د حکمت په اړه د قرآن خبرې هم واورو او وګورو چې د بايبل په ځواب کې قرآن څه ته د (حکمت) نوم ورکړى او کوم کوم کارونه د حکمت

كارونه ګڼي؟ قرآن فرمايي:

þJßöø$`B 7ƒ‘ 7øÎé r#¼ $ÐB 7Ï℃Œ ÇÌÈ $tdrãßB 7Îf ‰Zä ¼gßf™ b¼. 7Ï℃Œ

ÇÌÈ #‘qãnßB $Bqè Lèg_ ’Î4+ûù•z#ä $g»9Î‹d $ì B Ðèpß Ÿ‰r الاسراء: ٢٢-٣٩

د الله تر څنګ بل څوك معبود مه ګرځوه که نه نو سپېره ګنهل شوی او یوازې پاتې شوی به شې، او ستا رب دا پرېکړه کړې چې له ده پرته د بل چا عبادت مه کوه، او له مور پلار سره ښېګړه وکړه، که د دوی یو یا دواړه ستا په ژوند کې زړښت ته ورسېدو نو اف قدري هم مه ورته وایه، مه ئې رټه او په غوره وینا ورته خبره کوه، د پېرزویني له مخې د ټیټوالي وزر ورته پرانېزه او دا دعا کوه چې: اې زما ربه! داسې پېرزوینه پرې وکړه لکه چې دوی په ماشومتوب کې وروزلم، ستاسو رب په هغه څه ښه پوه دی چې ستاسو په زړونو کې دي، که دوی نېکان وي نو الله د توبه کوونکو لپاره بخښونکی دی، او خپلوانو ته هم د هغوی (د خپلوی) حق ورکړه او مسکینانو او مسافرانو ته هم، او اسراف مه کوه، یقیناً چې اسراف کوونکي د شیطانانو وروڼه دي او شیطان د خپل رب په وړاندې ډېر ناشکره دی، او که دې له دوی اعراض کاوو (له کومې غلطۍ ئې تېرېدئ) د خپل رب د یوې پېرزویني په لټه کې چې هیله ئې کوې، نو دوی ته پسته خبره وکړه، مه دې لاسونه تر خپلې غاړې تړلي ساته (له ورکړې لاس مه راتموه) او مه ئې په بشپړ پرانستو سره پرانېزه، داسې چې (سبا ته) (ځان) ملامتوې او حسرت کوې)، یقیناً چې ستا رب چا ته وغواړي رزق پراخوي او تنګوي ئې، یقیناً چې هغه د خپلو بندګانو په حال ښه خبر او ښه لیدونکی دی، او خپل زامن د لوږې له وېرې مه وژنئ، مونږ دوی ته هم روزي ورکو او تاسو ته هم، بې شکه چې د دوی وژل لویه ګناه او خطا ده، زنا ته مه نږدې کېږئ چې دا یوه بې حیایي او کرکجن کار دی، او هغه څوك مه وژنئ چې الله ئې وژل حرام کړي مګر په حقه سره، او څوك چې په مظلومیت سره ووژل شو نو مونږ د ده خپلوانو ته (د قصاص) واك ورکړی، نو هغه دې په وژلو کې تېری نه کوي، ځکه (د الله له لوري ئې) مرسته شوې، او د یتیم مال ته مه نږدې کېږئ، مګر په هغه توګه چې ترټولو غوره وي، تر څو خپل پوخوالي ته ورسېږي، او په ژمنو وفا وکړئ، دا ځکه چې د ژمنو خامخا پوښتنه کېږي، او کله چې څه پیمانه کوئ نو پیمانه بشپړه

کړئ او په سمې تلې تلل وکړئ، دا غوره دی او د پاېلې له مخې ډېر ښه، او په هغه څه پسې مه ځه چې پرې نه پوهېږې، دا ځکه چې غوږ، سترګې او زړه داسې دي چې د هر یوه پوښتنه کېږي (چې څنګه دې کارولی)، او په ځمکې کې په کبر او نخرو مه درومه، ځکه ته خو نه ځمکه سورې کولی شې او نه په خپل لوړوالي کې د غرونو څوکو ته رسېدی شې، د دې هر یوه بدوالی ستا د رب په نزد کې کرکجن دی، دا د حکمت هغه برخې دي چې ستا رب درته وحي کړې، نو له الله سره بل معبود مه ګرځوه که نه نو په دوزخ کې به ملامت شوی او رټل شوی وغورځولی شې.

د حکمت په اړه د بایبل انګېرنه داسې ده لکه هوا ګز کول، لکه د باد په سر مانۍ جوړول، لکه له هغه چا د ښېګړې او نېکۍ طمعه درلودل چې نه ئې زړه ورته چمتو دی او نه ذهن، له ښوره ځمکې د ښېرازه فصل طمع، څوك چې خدای نه پېژني له هغه نه دا انتظار درلودل چې له خدای نه ووېرېږي او له ګناه ځان وساتي، بې ځایه توقع ده، بایبل د خدای په اړه واضح تصور نه لري، د قیامت او حساب و کتاب، مکافات او مجازات په اړه واضح خبره نه کوي، د بیا ژوندون د اثبات لپاره هیڅ دلیل نه وړاندې کوي، برعکس وایي چې مسیح زمونږ د ګناهونو فدیه ورکړې، نو د بایبل منونکي ته دا خبره کول چې له خدای نه وېره د حکمت سرچینه ده، یوه بابیزه خبره ده، خو د بایبل په مقابل کې د قرآن وینا نه یوازې داسې ده چې د انسان له عملي ژوند سره ژور ارتباط لري، انسان ته لارښوونه کوي چې خپل ژوند او له نورو سره خپلې اړیکې څنګه تنظیم کړي، چې هم په دنیا کې له حسرت او ندامت نه خوندي وي او هم په آخرت کې، بلکې لومړی خدای ورمعرفي کوي، داسې معرفي چې هم د انسان ژور محبت ورسره راپیدا شي او هم ژوره وېره، رحمت ته ئې امېدوار او له مواخذې ئې په وېرې کې، د اثبات لپاره ئې مضبوط دلایل مخې ته ږدي، بیاژوندون او مکافات او مجازات ورته ثابتوي، ... له دې وروسته ورته وایي چې څه به کوي او له څه به ځان ساتي.

جامعه (ټولنه)

د دې کتاب په سر ليك کې راغلي: کولی شو دې کتاب ته يو فلسفي کتاب ووايو، په عربي نسخې کې ئې ليکل شوي چې ښايي له مېلاد نه لس پېړۍ مخکې ليکل شوی وي او په انګريزي نسخې کې ئې ليکل شوي چې ليکونکی ئې په قوي احتمال سليمان دی، يو پوه او فيلسوف انسان چې د ايمان او شك، امېد او يأس، خوند او ځور، ژوند بامفهومه يا پوچ ګڼلو، تر منځ لالهانده دی، هغه پوهېږي چې خاورين انسان بايد حال ته شا کړي او د مستقبل په لوري مخکې ولاړ شي، انسان د امېد تږی دی خو له راتلونکې بې خبره، نو دا ورته غوره ده چې له حاضرې زمانې خوند واخلي، د کتاب ليکونکی په دې لټه کې شوی چې د ژوند مفهوم په لذت، ثروت او حکمت کې وموميي خو څه نتيجه ئې نه ده ترلاسه کړې، دا ټول ئې آزمويلي خو هغه پوچ او بې ارزښته ګڼي، ځکه شر او بدي په هرې هغې هڅې سيوری غورځولی چې د ژوند په معنا د پوهېدو لپاره ترسره کېږي، خو تر ټولو بد ئې مرګ دی چې د سيند د څپو په څېر د ژوند له ساحل سره تصادم کوي او ښګمنه مانۍ ئې وروړانوي، انسان د حيوان په څېر، حکيم د احمق په څېر او عادل د شرير په څېر مري!! په دې دنيا کې عدالت تل بريالی نه وي، په بلې دنيا کې عدالت ته امېد درلودل هم يو بېهوده کار دی، له مرګه وروسته ژوند ئې هم نه شي هيله من کولی!! د ده وروستی نصيحت دا دی: انسان بايد له خدايه ووېرېږي او احکام ئې په ځای کړي، دا ځکه چې د ده ټوله دنده همدا ده!!

که د دې کتاب مطالبو ته ځير شو او دا خبره په پام کې ولرو چې د کتاب په مقدمه کې هم ويل شوي چې (احتمالاً) دا کتاب به د سليمان لخوا ليکل شوی وي،

نو په يقين سره ويلی شو چې دا کتاب له سليمان عليه السلام نه ډېر وروسته او هغه وخت ليکل شوی چې د يونان الحادي فلسفه خپل اوج ته رسېدلې او کليسا ئې دې ته اړ کړې وه چې د دې فلسفې د بحثونو په اړه خپلو پلويانو ته څه په لاس ورکړي او دا تشه ډکه کړي چې د دوی سپېځلی کتاب د فلسفي بحثونو لپاره څه نه لري، دا نه ده معلومه چې دا کتاب چا له خپلې خوا ليکلی او هغه ئې سليمان عليه السلام ته منسوب کړی او د بايبل ليکونکی هم په دې هکله څه نه وايي چې دا کتاب کله د بايبل د سپېځلو کتابونو په فهرست کې علاوه شوی، خو په يقين سره ويلی شو چې دا کتاب په همدې مرحله کې ليکل شوی!! که د مذهبي کتابونو په هکله غور وکړو ډېر به داسې ومومو چې يوه ټګمار ليکلی او يوه معروف او منلي مذهبي شخصيت ته ئې منسوب کړی، پيغمبر عليه السلام ته په لکهاوو جعلي احاديث منسوب شول، محدثين په ډېر زحمت او زيار سره وتوانېدل چې د لکهاوو جعلي، ضعيف او له قرآن سره متصادم روايانو له منځ نه يوازې څو زره راوباسي، په سلو کې يو ئې تر غوره کړی او په سلو کې نه نوي ئې لرې ايښي!! الله تعالی دې دوی ته ډېر ډېر اجر ورکړي، که د دوی دا مبارك زيار نه وی نو نړۍ وه چې اسرائيلي روايات مونږ ته هومره ستونزې راولاړې کړي چې مسيحيت ئې ورسره مخامخ کړ، د عظيم الشأن قرآن شته والي هم د داسې جعلي احاديثو د عام کېدو مخه نيوله، مسيحيت داسې مطمئنه او ډاډمنه مرجع نه درلوده او دې تشې ټګمارو مذهبي مشرانو ته دا موقع په لاس ورکړه چې خپلې غرضناکې خبرې د الله تعالی او د هغه پيغمبرانو ته منسوب کړي!! د علي رضي الله عنه له شهادت نه نړۍ څلور سوه کاله وروسته يو څوك راولاړ شو، کتاب ئې وليکو، ده ته ئې منسوب کړ او ډېر داسې څه ئې په کې وليکل چې د ده له شأن نه ډېر ډېر لرې او د قرآن او عقل خلاف، خو همدا کتاب د يوې مذهبي فرقې د رامنځ ته کېدو باعث شو، داسې کتاب هم وليکل شو چې په هغه کې له خره او چنګابنې هم احاديث روايت شوي!! ښايي بې مناسبته به نه وي که دې مطلب ته اشاره وکړم چې يوه ورځ مې د ايران په ټلويزيون کې يو آخوند تر سترګو شو چې وايي: کله چې د آدم عليه السلام په کالبوت کې روح پو شوه او راژوندی شو نو لومړی خبره ئې دا وه: يا علي! کله چې نوح عليه

السلام په کښتۍ کې سورېدو وئې ويل: يا علي! کله چې ابراهيم عليه السلام اور ته لوېدو وئې ويل يا علي!! او... او... او کله چې پيغمبر عليه السلام د معراج په شپه له اوومه آسمانه تېر او عرش ته نږدې ورسېدو يو غږ ئې واورېدو او وئې ويل: يا الله دا ته يې که دا علي؟ له هغې خوا ورته وويل شو: دا زه يم خو ما د ځمکې پر سر تر علي غوره انسان پيدا نه کړ چې د هغه په غږ له تا سره خبرې وکړم!!!! دا نن چې تاسو ايران ته ولاړ شئ نو وبه ګورئ چې څوک کومې خونې ته ننوځي نو وايي: يا علي! چې له ځايه پاڅېږي وايي: يا علي!! له علي رضي الله عنه نه مرسته غواړي، له هغه چا نه چې جومات ته په داسې حال کې روان وو چې يو قسي القلب دښمن ورته په کمين کې ناست وو، دی ترې خبر نه وو، تر برید لاندې راغی، په زهرجنې توري زخمي شو او په شهادت ورسېدو، لمسيان ئې په کربلا کې د يزيد د بې رحمه لښکر په لاس شهيدان شول، نه هغوی ځان وژغورلی شو او نه علي رضي الله عنه د دوی مرسته وکړی شوه!! څوک چې په خپل ژوند کې د ځان مرسته ونه کړی شي له مرګ نه وروسته به څنګه د بل مرسته وکړی شي!! په خدای قسم چې که د علي رضي الله عنه په وړاندې چا دا خبرې کړې وی نو په خپلې توري به ئې د هغه سر ترې غوڅاوو!! که داسې کتاب ئې ليدلی وی نو تنور ته به ئې غورځاوو، ده ته منسوب دروغجنې او جعلي خبرې خو پرېږده د خپلو اصلي خبرو په هکله به ئې ويل: دا زه څوک يم چې د قرآن په شته والي کې او د پيغمبر عليه السلام د احاديثو په موجوديت کې زما اقوال راغونډوئ، په هغه استدلال کوئ او هغه د خپل مذهب بنسټ ګرځوئ، ما له قرآن نه پرته او د پيغمبر عليه السلام له قول نه پرته بله خبره نه ده کړې!! ما له ابوبکر، عمر او عثمان رضي الله عنهم سره صادقانه بيعت کړی، تل مې په دوی پسې لمونځ کاوو او په صداقت سره مې د دوی اطاعت کړی!! ما هيڅکله نه دي ويلي چې د مخکښو خلفاوو په تاکنې خفه وم، ما نه دي ويلي چې (تقيه) مې کوله، په ستونې کې مې هډوکی ننښتی وو، څه مې نه شو ويلی او خپلې خبرې مې په زړه کې ساتلې، ما منافقت نه دی کړی، ما ځان ته امارت نه دی غوښتی، زه د عثمان رضي الله عنه په شهادت د خپل زوی تر شهادت زيات خفه شوی يم، زه د مسلمانانو وحدت غواړم، څوک چې زما په نامه د مسلمانانو تر منځ

د اختلاف او تفرقې باعث کېږي، هم زما دښمن دی او هم د اسلام دښمن، زه د الله تعالی په وړاندې له هغه چا نه خپل برائت اعلانوم چې زما او زما د اولاد په قبرونو قصرونه جوړوي، له هغوی مرستې غواړي، د دعاګانو د اجابت وسیله ئې ګڼي، له دې قبرونو نه ئې د جاهلو خلکو د غولو دام جوړ کړی، امامت زما د اولاد منصوصي حق ګڼي او په دې سره په اسلامي امت کې اختلاف راولاړوي!! خو ما لیدل چې د دغه جاهل آخوند همدغو مسخره خبرو ته ځینو جاهلو او غولېدلو اوښکې تویولې!! راشئ وګورو چې بایبل د جامعې په کتاب کې سلیمان علیه السلام ته کوم له شرك او کفر نه ډکې خبرې منسوب کړې دي، لیکي:

(دا د داؤد د زوی خبرې دي چې په اورشلیم کې ئې حکومت کاوو او په حکیم مشهور وو: بېهوده دی، بېهوده دی، ژوند له سره تر پایه بېهوده دی!! انسان ته له خپل ټول هغه زیار او زحمت نه چې تر آسمان لاندې ئې باسي څه ګټه وررسېږي؟ نسلونه یو په بل پسې راځي او ځي خو دنیا همغسې پاتې وي، لمر خېژي او لوېږي او بیا په تلوار هغه ځای ته ځان رسوي چې ترې راخېژي، سیلۍ د جنوب په لور خوځي او له هغه ځایه د شمال په لوري راواوړي او بیا خپل لومړي ځای ته ځان رسوي (دا د سیلۍ په اړه ډېر ضعیف او د حقیقت خلاف تعبیر دی)، د ویالو اوبه په بحر کې توئېږي خو هیڅکله نه ډکېږي، دا اوبه بېرته ویالو ته راوګرځي او بیا د بحر په لوري وخوځېږي، هر څه ستونزمن او ستومانه کوونکي دي، داسې چې ژبه ئې له بیانولو عاجزه ده، نه سترګې له لیدو مړېږي او نه غوږونه له اورېدو!! څه چې وو بیا به هم وي او څه چې شوي بیا به هم وشي، تر آسمان لاندې داسې څه نه شته چې ووایو: دا خو تازه او نوی دی!!)

د بایبل دا وینا غلطه او بې بنسټه ده، هره شېبه او هره ورځ نوې نوې شیان پیدا کېږي، د تکرار عقیده بې بنسټه ده، مونږ په دې عالم کې د (تکرار) په ځای د (ابتکار) شاهد یو، نه زړې پېښې تکرارېږي او نه زاړه شیان په خپلې زړې بڼې کې بیا راپیدا کېږي، هره پېښه نوې وي او هر توکی نوی، د انسانانو له پیدا ېښته تر نن پورې دوه انسانان په یو رنګ نه دي پیدا شوي!! د عالم له پیدا ېښته تر نن پورې دوه ورته ورځې نه دي راغلې، قرآن دې حقیقت ته په دغو الفاظو اشاره کړې:

Çïè 5© ’ Îqè Ëöï @ä هره ورځ (شپبه) الله تعالی په یوه ځانګړې کار لګیا وي.

د تکرار عقیده هغه څوك وړاندې کولی شي چې قضاوت ئې سطحي وي او د پېښو ظاهري شباهتونو ته په پام سره قضاوت کوي. نه تللی دور بیا تکرارېږي او نه تللې پېښې.

دلته بایبل د ګڼ شمېر شیانو نومونه اخلي او ټول بېهوده شمېري، وایي حکمت بېهوده دی، داسې لکه په باد پسې منډې وهل، د حکمت او حماقت، او د پوهې او جهالت تر منځ په توپیر د پوهېدو هڅه هم خوشې او بېهوده ده، ... عیش او عشرت ته مخه کول، شراب څښل، ځان ته بنګلې او باغونه جوړول، غلامان او وینځې درلودل، رمې او سره او سپین زر راغونډول،.. هم خوشې او بېهوده کار دی، د هر کار بدله یوازې هغه خوند دی چې د کولو په وخت کې ئې انسان تړې اخلي!! ما ستر ستر کارونه وکړل خو چې په پای کې ورته ځیر شوم ټول خوشې او بېهوده ول... د احمق انسان او حکیم انسان ترمنځ هیڅ توپیر نه شته، ځکه دواړه په پای کې مري!! زه له هر څه بې زاره شوم ، له خپلو ټولو هغو هڅو هم چې تر اوسه مې کړې... دا ځکه چې انسان د هغه څه لپاره زیار باسي چې بل ته ئې پرېږدي... هر زیار بېهوده دی که د ښه کار لپاره وي او که د بد کار لپاره، د هر څه لپاره یوه نښته ټاکل شوې: د پیدا ېښت لپاره، د مرګ لپاره، د کرلو او رېبلو لپاره، د جوړولو او ورانولو لپاره ...نو د انسان د ټولو هڅو ګټه څه ده؟ خدای تللی دور او تللې پېښې تکراروي.. بیا مې فکر وکړ چې خدای انسان آزمویي تر څو وروښیي چې تر حیواناتو غوره نه دي!! (یوازې یو بې عقله انسان دا خبره کولی شي چې انسان تر حیواناتو غوره نه دی!!)... د حیوان او انسان ترمنځ توپیر نه شته ځکه دواړه مري.. نو هر څه بېهوده دي.، مخکې تګ بېهوده دی، ثروت بېهوده دی... نو ښه دا ده چې وخوره، وڅښه، خوند واخله او حاضر غنیمت وګڼه، خو دا هم بېهوده دی...

که دې خبرو ته ځیر شئ نو ستاسو قضاوت به هم دا وي چې دا ټولې خبرې خوشې، بې بنسټه او بېهوده دي، څنګه ممکنه ده چې د الله تعالی یو جلیل القدره پیغمبر داسې خوشې او بې بنسټه خبرې وکړي او هر څه ته د بېهوده، بې مقصده،

بې ګټې او باطل په سترګه وګوري!! څوك چې الله تعالى پېژني او په دې ئې باور وي چې دا عالم او د هغه هر څه ده پيدا کړي، په دې ئې ايمان وي چې خداى عليم او حکيم دى، دا ايمان او باور اجازه نه ورکوي چې د عالم په اړه دا غلطه انګېرنه ولري او هر څه ئې باطل وګڼي!! قرآن فرمايي:

ûïÿ%ê)®f¤qù {rãÿ. ûïÿ%ê$• ß 7ÿ'Œ WÜ»/ $Jå¤</ $Br Ú öÆ{$ ä$Jj 9$$Zþ=z $Br

Çïè Éf$Z9$`Ïß {rãÿ. ص: ۲۷

او آسمان او ځمکه او څه چې په دوى کې دي، دا مې خوښې او بېهوده نه دي پيدا کړي، دا خو هسې د هغو کسانو (غلط) ګمان دى چې کافران شوي، نو د کافرانو په حال چې اور (ئې په برخه کېږي) افسوس دى.

که په ټول عالم کې يو عيب او نقص ترسترګو شي او څوك په دې وتوانېږي چې په دې پراخ عالم کې کومه تشه او خلا او کوم اضافي يا بېهوده شى په ګوته کړي او دا ثابته کړى شي چې واقعي دا شى بېهوده دى نو له الله تعالى نه د انکار لپاره همدا کافي ده!! خو بايبل سليمان عليه السلام ته داسې اقوال منسوبوي چې د عالم هر څه خوښې او بېهوده ګڼي، د داسې ناپرتو خبرو د کولو جسارت خو يوازې هغه څوك کولى شي چې نه په الله تعالى باور لري او نه دا عالم او په هغه کې بدلونونه د يوه عليم او حکيم خداى د تصرف نتيجه ګڼي!! چا چې د يونان هغه فلسفي افکار ورانديِ کړل چې عالم بېهوده او بې هدفه ګڼي، هغه ملحد او د الله تعالى له شته والي منکر وو. خو دا دى د بايبل بې عقله ليکونکى همدا الحادي افکار يوه پيغمبر ته منسوبوي او مذهبي رنګ ورکوي!! د عالم په اړه دغه انګېرنه چې بايبل ئې سليمان عليه السلام ته منسوبوي يوازې د هغه چا انګېرنه کېدى شي چې يا خداى نه منې، يا دا عالم د ده ملك او دى ئې ټولواك نه ګڼي، يا په دې باور وي چې د عالم هر څه په خپل سر او له کومې خاصې منصوبې پرته د تصادف له مخې رامنځ ته شوي او ټولې پېښې ئې تصادفي دي!! او دا نه يوازې په الله تعالى باندې له ايمان سره سخت تصادم کوي بلکې د حقيقت خلاف او دروغجنې خبرې دي،

هیڅوك نه شي کولی په دې پراخ عالم کې یو بېهوده، بې مقصده او خوشې شی په ګوته کړي!!

خدای منونکی انسان ټول موجودات د خپل رب د صفاتو او افعالو مظهر ګڼي او په دې عقیده وي چې هیڅ څه بېهوده او عبث نه دی پیدا شوی، په دې خور عالم کې نه څه خلا او تشه شته، نه څه کموالی او زیاتوالی، نه داسې کوم څه پاتې دی چې کموالی ئی احساس شي او نه داسې څه چې اضافي او غیرضروري وګڼلی شي، هرڅه پوره او په خپله اندازه پیدا شوي. موحد ته د دې عالم هر څه ښایسته او بشپړ برېښي او هیڅ عیب په کې نه ګوري او که ئې کوم عیب تر سترګو شي نو دا یا د خپل لنډ او محدود فکر او نظر عیب ګڼي او یا ئې د خپلې نامناسبې معاملې او ناسمو کړو محصول عیب. تل د خدای ستاینه کوي، په هر حالت او هر صورت کې، د دی خور عالم په غېږ کې هره ښکلا، کمال او جمال دی د همدې ښکلا، کمال او جمال د خالق ستاینې ته هڅوي، د هر بدلون او تحول تر شا حکمتونه او مصلحتونه ګوري، که له کوم نعمت نه برخمن شي هغه د خپل مهربان او منعم خدای ورکړه او عنایت ګڼي او که له کوم نقمت، کړاو او ستونزې سره مخ شي هغه د خپلو کړو عادلانه بدله او جزا بولي. د ملحد او کافر انسان عیب دا دی چې خپله غلطي او د ده له غلطو تصرفاتو نه راولاړې شوې ستونزې خدای ته راجع کوي، د دې په ځای چې د ظلم او بې عدالتۍ په لیدو سره ظالم محکوم کړي خدای محکوموي، د دې په ځای چې ووایي الله تعالی انسان ته د واك او اختیار په ورکولو سره خپله ستره پېرزوینه په انسان کړې او په دې سره ئې انسان ته پر ټولو مخلوقاتو شرف او فضیلت ورکړی، خو انسان له دې واك او اختیار نه چې پر ټولو مخلوقاتو د ده د فضیلت نښه او امتیاز دی، غلطه استفاده کوي، برعکس خدای په هغه څه ملامتوي چې په کار ده د هغه په سبب ئې د الله تعالی ستاینه او مننه کولی!!

د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوم: ستا د بدن کوم غړی بېهوده او بې فایدې دی، سترګې، غوږونه، خوله، ژبه، غاښونه، لاس، پښه، ګوتې، نوکان... ؟ نور خو پرېږده دا د سترګو څو باڼوګان، چې ښایي تا ته بې فایدې وښتان معلوم شي، پرې کړه او بیا په هېنداري کې خپل مخ ته وګوره او قضاوت وکړه، وروځې دې بېهوده

وګڼه او وئې خرييه ... که ستا په وجود کې څو وېښتان هم ضروري وي او هر يو ئې خاصه دنده لري او نشتوالی ئې هم ستا وجود او هم ستا ښايست ته تاوان رسوي، نو ته څنګه په ټول عالم د ببهوده حکم کوې؟ تا ته خو په کار وه چې سليمان عليه السلام ته دې داسې وينا منسوب کړې وی چې دا عالم مونږ ته په جګ غږ وايي: دا هر څه يوه عليم او خبير ذات پيدا کړي، دلته هر څه سم پيدا شوي، دلته ببهوده شی نه شته، هغه ذات چې دا عالم ئې پيدا کړی، د هغه ساتنه او پالنه کوي، په هر څه او ټولو برخو کې ئې د رب (پالونکي) په حيث تصرف کوي او د ربوبيت او پالنې او روزنې دا آثار او مظاهر هرې خوا ته په هرګام کې تر سترګو کېږي، بې شکه چې دا ذات د ټولو ستاينو وړ دی، له هر عيب نه منزه، د ده په هکله دا خبره کول چې ببهوده او عبث شيان ئې پيدا کړي لوی ظلم او ستر جهالت دی، دا عالم او په هغه کې دا بې شمېره توکي مونږ دغه حقيقت ته هدايت کوي او په دغه اعتراف مو مجبوروي، دا هرې خوا ته تر سترګو کېدونکې ښکلا او ښايست، کمال او جمال، نظم او دقت او دا چې ګورئ هر څه سم پيدا شوي، هر څه د خاص مقصد لپاره پيدا شوي، سمه پالنه او روزنه ئې کېږي، هر يو ئې په ډېر دقت او ظرافت سره، په ډېره غوره او ښايسته بڼه کې پيدا شوی، هر يو ئې د يوه مشخص هدف او ځانګړې غايې د تحقق لپاره په کار ګمارل شوی، چې په منظم او پرله پسې توګه او په کامل انهماك سره په خپل خاص کار او د خپل ځانګړي مأموريت په ترسره کولو کې شپه ورځ لګيا دی، په خپله او په خپل وجود سره ئې هم يوه تشه ډکه کړې او په هغه څه هم چې د ده په کار او هلو ځلو مرتب کېږي هم يوه تشه ډکوي او يوې اړتيا ته ځواب وايي. په ټول خور وور عالم کې، خوشی، بې هدفه، له اړتياوو زيات او له ضرورت نه کم څه نه شئ موندلی، هغه ذات چې دا بې انتهاء پراخ عالم ئې له ټولو دغو ښکلاوو او ښېګړو او له دې ژور او دقيق نظم سره پيدا کړی، د عالم پالنه او روزنه ئې په واك کې ده، هره ذره ئې ساتي او پالي، رشد ورکوي، کمال ته ئې رسوي، د کمال په لوري د خوځېدو توفيق ورکوي او له مخکې نه ټاکلې نتيجې ورباندې مرتب کوي، بې له شکه چې دا ذات د ټولو ښېګړو واجد او د ټولو ستاينو وړ دی. د دې هستۍ هرې خوا ته چې مخ واړوم، ګورم چې هر څه له هيڅ نه پيل شي، ورو ورو

ستر شي، د کمال په لوري وده ورکړی شي، د خپلې ارتقاء او کمال آخری پوړي ته ورسولی شي، يو ضروري او لازم کار وربانديې ترسره شي، يو ضرورت وربانديې رفع کړی شي، يوه خلا وربانديې ډکه کړی شي، بيايې زوال پيل شي، په زړښت او مرګ محکوم شي او ځای ئې بل نوې، ځواکمن او وده موندونکي توکي ته خالي کړی شي، هرڅه ښه پيدا شوي او د واضح هدف او مقصد لپاره پيدا شوي، په پيدايښت کې ئې د "علم"، "حکمت" او "قدرت" څرګند آثار ګورو. د دې مظاهرو تر شا، ما ته د ربوبيت او پالنې يو نامرئي او ناڅرګند لاس په نظر راځي، هماغه زما الله دی او هماغه د دې هستي الله دی. زه نه يوازې په دې عالم کې د روزنې او پالنې يو نامرئي لاس احساسوم، بلکې ګورم چې د هرڅه پيدايښت، پالنه، روزنه او ساتنه په ډېر دقت سره ترسره کېږي. د دې عالم په هر جزء او د هرجزء په حرکت او خوځښت کې زه ښايست، ښکلا، کمال او هدفمندي ګورم. خوشی، بې مقصده، اضافي او غيرضروري شی مې په نظر نه راځي. زما هرې خوا ته خواره شيان، هر يو ببل ببل هم او ټول په ګډه هم، د خاص مقصد لپاره په کار لګيا دي، د ټولو ترمنځ د نظم، يووالي او ژور تنسيق شاهد يم. د دې عالم همدا ملموس او مشهود کيفيت، زما په ژبه د دې الفاظو د جاري کېدو لامل دی چې: ټولې ستاينې د عالمونو رب الله لره دي. مونږ د دې خور عالم په پراخې غېږ کې داسې شی نه شو موندلی چې پيدايښت ئې بې مقصده او بې هدفه وي، داسې شی نه شو په ګوته کولی چې ځای ئې خالي وي، د دې عالم هرڅه د الله په شته والي شهادت ورکوي، په الله له ايمان نه پرته نه د دې ستر او خور عالم عظمت او په ډېر دقت سره د هغه ساتنه او پالنه تعبيرولی شو او نه په دې عالم کې نظم، ښايست او هدفمندي تفسيرولی شو.

الله تعالی همغه ذات دی چې ته ئې په دې عالم کې د رحمت او پېرزويني څرګندې نښې او واضح مظاهر ګورې: ماشوم لا دنيا ته نه وي راغلی او د خپلې مور په ګېډې کې وي خو د ده ټول حياتي ضروريات، د خوندورو شېدو په شکل کې د مور په تی کې، مخکې له مخکې ورته تيار کړی شوي وي او د مور، پلار په زړه کې يې هومره مينه ورته ځای په ځای شوې وي چې د ده لپاره هر کړاو زغمي!! هغه ماشوم ته د ده له احتياج نه د مخه، څوک روزي برابروي؟ د ده د مور، پلار په زړه

کې دا مینه چا اچولې؟ چا د ده څېره، حرکات او غږ داسې جوړ کړي چې نه یوازې د مور پلار بلکې د هر چا مینه وربانديې راځي او دا هغه څه دي چې دا ماشوم ورته تر هرڅه زیات ضرورت لري! دا څوك دی چې د انسان، حیوان او نبات هر ضرورت ته ځواب وایي؟ د رڼا، تودوخې اوبو او هوا انتظام ورته کوي؟ د څښاك اوبه یې له استعمال نه وروسته، یا د نهرونو له لارې د لویو لویو بحرونو په لور وخوځېږي، تروې او تېزابي شي او یا په ځمکه کې ننوځي او انسان ته یې هم له ځمکې نه راایستل ګران شي او هم یې له بحرونو نه بېرته راوړل محال شي، خو ګورو چې د لمر د وړانګو په ذریعه د بحرونو همدا تروې او تېزابي اوبه تبخیر او تصفیه شي، دا بخارات د بادونو په ذریعه د آسمان په لوري اوچت کړی شي، هلته د سړې هوا په وجه په وربځو بدل شي، مؤظف بادونه دا وربځې په سر واخلي، ناڅاپي ووېشلی شي، هر یو، خپله برخه، په خپل خاص سمت، خاصې منطقې ته د رسولو لپاره وخوځوي، په بېدیا او د آوارې په محتاجو او باران ته سترګې په لاره خلکو باندې باران ووروي او په غرونو باندې واورې. ترڅو د دنګو دنګو غرونو په ژورو او پراخو لمنو کې، د واورې کافي ذخیره، د دوبي لپاره خوندي وساتي او بیا د دوبي په سختې ګرمۍ کې چې انسان، حیوان او نبات اوبو ته سخت اړ وي، همدا ذخیره شوې واوره ورو ورو ویلې شي او په نهرونو، کاریزونو او چینو کې د دوی د خړوبولو لپاره راوخوځېږي او د هر یوه ضرورت رفع کړي. بې شکه چې ټولې ستاینې هغه رب لره دي چې په دې عالم کې د ده د بې انتهاء رحمت او پېرزوینې وسیع آثار او ننبې هرې خوا ته خورې ګورو.

مونږ په دې عالم کې د "رحمت" او "پېرزوینې" څرګندې ننبې ګورو او د ننبو تر شا د داسې ذات نامرئي لاسونه احساسوو چې په پوره زړه سوي او خواخوږۍ د هرڅه پالنه او روزنه کوي. "انسان" لا د ځمکې په سر قدم نه وي اینبی چې د مور په تي کې ده ته داسې شېدې برابري شوې وي چې ټولو اړتیاوو ته ئې ځواب وایي، دا کار څوك کوي، د چا په اراده د راتلونکو پېښو لپاره تیاری نیول شوی، کوم مهربان ذات د انسان اړتیاوې په پام کې نیولې او د ده له پیدا ېښت نه مخکې ئې د مهربانې مور په تي کې ورته تیارې کړې؟ چې کله انسان، حیوان او نبات باران ته اړ

شي دا څوك دی چې د هغه په اراده باران ورېږي، چې کله رڼا او حرارت ته اړ شي دا څوك دی چې لمر راخېژوي چې د دوی میشت ځای رونړ او تود کړي، چا په انسان او حیوان کې د هرې بیماری او د هر مکروب د مقابلې استعداد اینبی؟!

مونږ په دې عالم کې منظم او هدفمند بدلونونه ګورو چې د خاصو ضوابطو او سننو مطابق تر سره کېږي، د دې بدلونونو تر شا د یوه داسې ذات نامرئي لاسونه په خپل عقل او شعور سره لمس کوو چې په ډېر دقت او انتهائي ظرافت سره چارې سنبالوي، د هر شي پیدا ېښت له هیڅ نه پیل کړي، له یوه حالت نه ئې بل ته واړوي، ورو ورو وده ورکړي، کمال ته ئې ورسوي، ځانګړی له مخکې نه ټاکلی کار ورباندې ترسره کړي، خاصې اړتیاوې ورباندې رفع کړي، زړښت ته ئې ورسوي او په پای کې ئې په مرګ محکوم کړي.

د دې عالم له ښکلا، نظم او بامقصده بدلونونو نه هر باشعوره او بااحساسه انسان دې نتیجې ته په آسانۍ رسي چې دا هر څه هرو مرو د هغه حکیم رب او علیم پالونکي د تصرف مظاهر دي چې په ټولو غورو صفاتو متصف او د ټولو ستاینو مستحق دی. مونږ ته د پلاستیك یوه ټوټه، د مات شوي چیني لوښي یوه برخه، په سپین کاغذ څو کرښې په نظر راشي، ورته ځیر شو، په هغه کې د یوه رسام، انجنیر، خطاط او لیکوال د لاس اثر ګورو او ډېر ژر دې نتیجې ته رسو چې په دې کې دا رسم د هغه چا د لاس نښه ده چې ښه رسام دی، د پلاستیك دا ټوټه درته وایي چې زه یوه داسې کس جوړه کړې یم چې د پلاستیك له خصوصیاتو خبر او له هغه نه د راز راز شیانو په جوړولو قادر دی، د چیني لوښي دا ټوټه هم خپل صانع درته معرفي کوي او ته په هغه کې د چیني جوړوونکي د مهارت، علم او هنر نښې ګورې، دا لیکنه هم تا د خپل لیکونکي په وړتیاوو او استعدادونو خبروي، څنګه ممکن ده چې انسان دې د عالم دا بې شمېره ښاېسته، ښکلي او غوره مخلوقات؛ انسانان، رنګ رنګ ښکلي مرغان، واړه او ستر حیوانات، ګټور او مفید نباتات، ښاېسته ګلان، خوندورې مېوې، زړه رابنکونکې منظرې او ... ګوري، خو د هغه پلاستیك د ټوټې، د مات شوي چیني لوښي هغه برخې او پر سپین کاغذ د هغو څو کرښو په اندازه دې هم اهمیت ورنه کړي، له خالق او صانع دې انکار وکړي او هغه

دې ببهوده وګڼي؟ ښايي څوك په ژبه انكار وكړي خو ګرانه ده چې د چا زړه او دماغ دې له داسې دروغجنې ژبې سره ملګرتيا وكړي. قرآن د هغه چا وينا د آسمانونو او ځمكې د پيدا ښت په اړه داسې بيانوي چې تل خپل رب يادوي:

ÇÌÈ É»6ØÆ[$'írÏ[M»ƒY í$K]9$r È@ØÉ»Ï-z$r ÇJ öÆ[$r ÑºQ»J¡ 9$È£ùz 'Î žc Î

ÑºQ»K¡ 9$È£ùz 'Î brã¬6 ÿGƒr ÑÛÎqãã 4?ãr #Šqãr $W»Ši ©$brãã¤ƒ ûï¼Ø$

`B 7RÎ $Y/' ÇÌÈ í$Z9$>#‹ã $YÉû 7Y»s6Ø WÜ»/#‹»d MÞ¬z $B $Z/' ÇJ öÆ[$r

$ÆŠ$Yã $YèÜ™ $YRÎ $Y/Š ÇÌÈ 9%ÁR& ôË ûüÜÎ»ê¬ï $Br ½ç¬F/"¬z&ê)ù '$Z9$è@Åêê

$Yï$«ñ™ $Yã ëÞŸ2 r $Y/qÇê $Z9 ëÿô$ $Y/' YB«ù ÑãÎ¬Î {qË#ä Þ& ÇJƒMï " Š$Yã

7RÎ ÞJ»ŠÉÆ$Pœ $RÌæ Ÿr 7îØâ4?ã $Y?‰ãr $B $Yï#är $Y/' ÇÌÈ í#•ÐÆ$ì B $Y@q?r

ÇÌÍÈ Š$èŠÎ$Æ# îæ Ÿr آل عمران: ۱۹۱-۱۹۴

هغه چې الله په ولاړه، ناسته او په خپل اړخ ملاسته باندې يادوي او د آسمانونو او ځمكې په پيدا ښت كې فكر كوي، (وايي:) ای زمونږ ربه! دا دې خوشې نه دي پيدا كړي، پاكي تا لره ده، مونږ د اور له عذابه وساته.ای زمونږ ربه! بې شكه څوك چې اور ته داخل كړې نو هغه دې رسوا كړ او ظالمان خو هېڅ مرستندوی نه لري. ای زمونږ ربه! يو بلونكی مو واورېدو چې د ايمان په لوري ئې دا بلنه وركوله چې په خپل رب ايمان راوړئ، نو ايمان مو راوور، ای زمونږ ربه! نو زمونږ ګناهونه راته وبخښه او زمونږ بدي او سيئات رانه ورېژوه او له نېكانو سره مو وفات كړه. ای زمونږ ربه! هغه څه راپه برخه كړه چې وعده دې د پېغمبرانو په واسطه راسره كړې ده او د قيامت په ورځ مو مه رسوا كوه، بې شكه چې ته له وعدې نه نه په شا كېږې.

په دې مبارکو آيتونو كې څو مهمې لارښوونې زمونږ مخې ته ابښودل شوې:

- څوك چې د سالم عقل خاوند وي، د آسمانونو او ځمكې په پيدا ښت كې او د شپې ورځې په تلو راتلو كې د ډېرو حقايقو په لوري څرګندې نښې ګوري. خو هغه د

عقل خاوندان چې الله ئې تل او په هر حالت کې په یاد وي، له الله نه غافل زړه په دغو حقایقو د پوهېدو وړتیا او اهلیت نه لري.

• دوی نه یوازې په الله باور لري او تل ئې په یاد وي، بلکې د آسمانونو او ځمکې په پیدا ېښت کې فکر کوي، هم ئې پر الله باور له دغه فکر کولو راولاړ شوی او هم د الله یاد او ذکر، د ځمکې او آسمانونو هر څه الله ورپه یادوي، دوی په هر څه کې د الله د قدرت ننبې ګوري.

• د ځمکې او آسمانونو په پیدا ېښت کې د دوی د غور او تفکر حاصل او نتیجه دا وي چې: الله هېڅ څه خوشې او عبث نه دي پیدا کړي، هر څه ئې حکیمانه پیدا کړي، الله له دې عیب نه منزه او لوړ ګڼي چې څه ئې عبث او بې فایدې پیدا کړي وي. دا احساس او د غور او تفکیر دا نتیجه، دوی په دې باور کولو ته اړ کوي چې الله تعالی به له خپلو بندګانو سره هرو مرو محاسبه کوي او حتماً به تېري کوونکو ته سزا ورکوي، دا ځکه چې عدم محاسبه او د مجرم عدم مجازات په دې معنی ده چې دا ځمکه او آسمان خوشې او عبث پیدا شوي. د همدې لپاره د عقلمنو لومړۍ دعا دا وي چې: مونږ د اور له عذاب نه وساته. عقلمن په دې پوهېږي چې له الله نه انکار کوونکي ظالمان د الله له عذاب نه هېڅوك او هېڅ څه نه شي ژغورلی.

• عقلمن د هغه منادي نداء اوري چې دوی په الله باندې ایمان راوړو ته بلي، دا منادي څوك دی؟ دوی د کوم منادي غږ ته لبیك ویلی او په الله ئې ایمان راوړی؟ پېغمبر، کوم داعي، خپل عقل او ضمیر، که کوم بل منادي؟! دا هر یو کېدی شي د دوی منادي وي خو د آیت له سیاق او سباق نه معلومېږي چې دا همغه منادي دی چې د مضمون په سر کې ورته اشاره شوې: د آسمانونو او ځمکې په پیدا ېښت او د شپې ورځې په تګ راتګ کې پرتې ننبې، دغه منادي دوی په خپل رب باندې ایمان ته رابللي، د دغه منادي دعوت ته ئې لبیك ویلی او په خپل رب ئې ایمان راوړی.

• له ایمان نه وروسته دوی له خپل رب نه پنځه اساسي غوښتنې لري: زمونږ ګناهونه راوبخښه، زمونږ بد عادات او اخلاق رااصلاح کړه، دا توفیق راپه برخه کړه چې مرګ مو د ابرارو او نېکانو مرګ وي، تا چې د پېغمبرانو په لاس کومې وعدې له مونږ سره کړې دي هغه ترسره کړه او د قیامت د ورځې له رسوایي او

سپکاوي مو وساته!

د سليمان غزلونه

د بايبل د دې کتاب په سريزه کې لولو: دا د هغو عاشقانه شعرونو مجموعه ده چې د عاشق او معشوق تر منځ د يوه بل په ستاينې کې ويل شوي،... باور کېږي چې دا کتاب سليمان ليکلی، يهودان دا اشعار د خدای او دوی تر منځ د مينې او محبت انځور ګڼي او مسيحيان ئې هغه روحاني رابطه بولي چې د مسيح او کليساوو تر منځ شته!!

که تاسو د دغو شعرونو متن، محتوی او الفاظو ته په لږ دقت سره ځير شئ نو حيران به شئ چې له داسې ځنده الفاظو ډک اشعار څنګه الله تعالی ته منسوب شوي، څنګه د يوه مذهبي کتاب په پاڼو کې ليکل شوي او څنګه ئې د خدای او بنده او يا د مسيح او کليسا تر منځ د مينې او محبت انځور ګڼي؟!! د بايبل په دې کتاب کې د اخلاق، عفت او معنويت ټولې پولې نړول شوې او ټول اخلاقي حدود ترپښو لاندې شوي، هغه الفاظ په کې کارول شوي چې د جيمز باند په څېر ګنده او د اخلاق ضد کتابونو کې کارول شوي، هغه څه په کې ويل شوي چې د خرابات په محفلونو او له چټې وتلو بدکارو ځلميانو او په شرابو مستو ځوانانو او پېغلو په ګډو مجلسونو کې ويل کېږي، عجيبه ده چې له داسې ځنده کلماتو ډک کتاب ته څنګه د يوه سپېڅلي کتاب په سترګه کتل کېږي. خدای پال انسان خو پرېږده يو عادي شريف انسان هم د هغه له اوربدو کرکه کوي، خو دا يو عام مصيبت دی، اکثراً دين او مذهب د داسې کړيو په لاس کې ولوېږي چې نه ئې افکار او عقايد له واقعي دين نه خړوبه کېږي، نه ئې اخلاق هغه وي چې دين ئې غوښتنه کوي او نه ئې سليقه او مزاج د دين په رنګ رنګ شوي، که په مسيحيانو او يهودانو کې داسې

ډله راپيدا شوه چې له داسې ګنده الفاظو ډك كتاب ته د سپېځلي كتاب په سترګه ګوري نو په مسلمانانو كې هم د داسې ډلې په راپيدا كېدو حيرت او تعجب نه دی په كار چې د عمر خيام يا حافظ عاشقانه اشعارو ته صوفيانه توجيه لټوي!! ځكه چې پيغمبر عليه السلام فرمايي:

عن أبي سعيد الخدري قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لتتبعن سنن الذين من قبلكم شبرا بشبر و ذراعا بذراع حتى لو دخلوا في جحر ضب لاتبعتموهم قلنا يا رسول الله آليهود والنصارى ؟ قال فمن ؟ رواه مسلم

له ابو سعيد خدري رضي الله عنه روايت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: د هغو خلكو كړنلارې به خپلې كړئ او لوبشت لوبشت او ګام ګام به د دوی په پل پل ږدئ چې تر تاسو مخكې وو، حتى كه د سمسارې سوري ته ننوتلي وي، تاسو به هم ننوځئ، مونږ وويل: يا رسول الله!! يهود او نصارى ښيي؟ وئې فرمايل: نو څوك؟

كه هغوی دا كتاب سپېځلی وګانو نو زمونږ صوفيان هم ملامت نه دي چې د حافظ شيرازي كتاب ته د تصوف د كتاب په سترګه ګوري!!!

ما ته د بايبل دې كتاب هغه مناقشه او شخړه راپه ياد كړه چې د حافظ شيرازي د كتاب په اړه په ايران كې پيل شوه، خراباتي كړيو د حافظ كتاب د خپلو احساساتو ښكلی انځور ګانو، په داسې بڼې كې ئې چاپ كړ چې د هر غزل په خوا كې ئې ښاېسته پېغله، له اوږدو كوڅيو، سرو شونډو، تورو سترګو سره د ساقي په توګه د شرابو صراحي او جام په لاس، د يوه مخمور مخې ته ولاړه ښوده او ترڅنګ ئې د موسيقي ډله له رباب، چنګ او دريا سره، هر لوستونكي به د حافظ له اشعارو نه يوازې هغه معنى اخيستله چې په دغو انځورونو كې ئې تر سترګو كېده، خو د دې په مقابل كې د صوفيانو داسې ډله راولاړه شوه چې هڅه ئې كوله حافظ ته برائت وركړي، اشعار ئې توجيه كړي، شراب، ساقي، بت، بتخانه، مى كده، پيرمغان، مست، مخمور، دوه كلن شراب، څوارلس كلن محبوب، سپينې او بربنډې لېچې، تورې زلفې، چاك ګريوان او نور هغه الفاظ چې كتاب ئې ترې ډك دی او داسې شعر په ندرت سره تر سترګو كېږي چې له دغو الفاظو تش وي، ...

داسې تعبیر او توجیه کړي چې هم حافظ د خپلې ډلې غړی ثابت کړي او هم ئې اشعار د تصوف په خدمت کې، مرتضی مطهري د ایران معروف مذهبي مشر د خراباتي حلقو د ګڼ شمېر کتابونو په ځواب کې یوه وړه رساله ولیکله او دا هڅه ئې وکړه چې له حافظ نه دفاع وکړي او هغه ته برائت ورکړي!! خو نه د هغو کتابونو په ځوابولو موفق شو او نه حافظ ته په برائت ورکولو!!

د غزلونو کتاب خپل (یار) ته د (معشوقې) په دې وینا پیل شوی:

ما په خپلو شوندو ښکل کړه، ځکه ستا محبت تر شرابو هم ډېر خوندور دی، ته ښه بوی لرې، ستا نوم د خوندورو عطرونو ښابسته وړمې رایادوي او نجونې په تا مینې کېږي، ... اې زما محبوبه! ما ته ووایه چې نن خپله رمه چېرې پیایې او غرمه ئې چېرې تم کوې تر څو دې په پیدا کولو کې ستا د ملګرو شپنو له منځ نه تېرېدو ته اړه نه شم!

محبوب ځواب ورکوي:

اې د نړۍ تر ټولو ښکلې! ... که ځای درته معلوم نه وي نو د رمو په پلونو پسې هغه ځای ته خپل سېرلي د څرولو لپاره راوله چې د شپنو خېمې ولاړې دي، اې زما محبوبې! ته د فرعون د ګاډۍ د اسپو په څېر ښکلې یې، ستا اوبدلو کوڅیو ستا مخ ته ښابست ورکړی او د مرغلرو د هار په څېر ستا غاړې ته ښکلا ورکوي...

محبوبه ورته وایي:

زما بادار، زما له ښکلې بوی نه مست، په خپل پالنګ څملاست (!!!)، زما محبوب چې زما په غېږ کې پروت دی د ښکلې عطر بوی لري، د هغه ښابسته وحشي ګل په څېر دی چې په (عین جدي) کې راټوکېږي...

محبوب ځواب ورکوي:

ته څومره ښابسته یې، ستا سترګې د ښکلو کوترو په څېر دي!!

محبوبه ورته وایي:

...کېنې لاس ئې زما تر سر لاندې، په ښي لاس سره ئې په خپلې غېږ کې ټینګه نیولې یم، اې د اورشلیم پېغلو! تاسو ته د صحرا په هوسیو لوړه درکوم چې زمونږ مه مزاحم کېږئ،

همدا هوس پاروونکو له شهوت نه ډکو خبرو ته تر هغه پورې دوام ورکوي چې وايي:

محبوب وويل:

... ستا ورنونه داسې دي لکه هنرمندو مجسمه جوړوونکو چې له جواهراتو جوړ کړي وي، ستا نو (نوم) هغه جام ته ورته دی چې له شرابو ډك وي، ستا ملا د غنمو د هغې ګډې په څېر ده چې ګلان تري راتاو وي، ستا تي د هوسۍ يوې جوړې بچيانو ته ورته دي... ستا د زلفو کړۍ پاچايان په خپلو لومو کې تړي... ستا قد د خرما د ونې په څېر او ستا سينې د هغې د وړو په څېر...

او محبوبه ورته وايي:

اې کاش ته مې ورور وی، چې چېرې مې ليدلی نو پرته له دې چې رسوا شم ته مې نښکلولی، ته مې د خپلې مور کورته راوستی وی او عشق دې را نښودلی وی، هلته به مې خپل خوندور شراب او د خپلو انارونو شربت تا ته درکړي وو چې څښلي دې وی، ...

بايبل دا ګنده شعر، دا د يوه بد اخلاق او له معنويت نه د محروم شاعر د ګنده جذباتو انځور، سليمان عليه السلام ته منسوب کړی، د عربي نسخې په مقدمه کې ئې ليکل شوي چې دا د سليمان د هغې پاکې او صفا مينې نښودنه کوي چې د شمولیث په نامه له يوې پېغلې سره ئې درلوده!!

پوښتنه کوو: که پاکه او صفا مينه دا وي نو ناپاکه او ګنده مينه څه ته وايي؟ مونږ خو د دې غزل په هيڅ بيت او هيڅ لفظ کې د صفا او پاکې مينې هيڅ نښه ونه ليده، صفا او پاکه مينه خو هغه ده چې مور ئې له خپل اولاد سره لري، هر څه ئې ورته ښايسته ښکاري، له هر څه ئې خوند اخلي، خپل راحت د هغه د راحت لپاره قرباني کوي، د ماشوم غږ، ژړا، خندا، د شونډو، سترګو، لاس پښو حرکات ئې په زړه چونډې (سکونډاري) ورلګوي، صفا مينه خو هغه ده چې پلار ئې له خپل اولاد سره لري، نېك اولاد ئې له مور او پلار سره لري، هغه چې د خور او ورور تر منځ وي، هغه چې د پاك لمني مېړه او وفاداري مېرمن تر منځ وي، هغه مېړه او مېرمن چې غواړي تل يو ځای وي، د خپل اولاد لپاره د وفاداری، پېرزوينې، قربانۍ او

اخلاص بېلګې وي.

د چا چې مزاج او سليقه ګنده شي نو ګنده او بوی ناك شيان هم ورته ښکلي او ښايسته ښکاري، په اخلاقي ګندګيو لړلي ټګمار مذهبي مشران داسې ګنده اشعارو ته هم د سپېځلو اشعارو نوم ورکوي!!

په يقين سره ويلی شو چې د غربي نړۍ په اوسني بې مهاره اخلاقي انحراف او انحطاط کې د بايبل لويه ونډه ده، بايبل نه يوازې د غربي نړۍ عام ولس ته د بداخلاقۍ په ډنډ کې د لوېدو لار آواره کړه، بلکې کليسا ئې هغه ځای ته ورسوله چې ډېر ئې د فحش او بداخلاقۍ د سپېځلي ځای په نامه يادوي. ښايي د ګريګوري هغه وينا د دې حقيقت د بيانولو لپاره کافي وي چې د ليونز په هغې غونډې کې ئې برخه والو مهمو پادريانو ته وويل: تاسو د نړۍ د اخلاقي تباهۍ باعث يئ!!

تر دې د مخه تاسو ته د بايبل د اخلاقي لارښوونو معيار په هغو څرګندونو کې څرګند شو چې د پيغمبرانو عليهم السلام په هکله ئې کړې، يو ئې په زنا، بل په درواغو، دوکې، قتل، شرك، ...تورن کړي او دا دی دلته ئې يوه ستر پيغمبر عليه السلام ته داسې ګنده شعر منسوب کړی!!

راشئ وګورو چې قرآن د شعر او شاعرانو په اړه څومره په زړه پورې او دقيقه وينا لري: هلته چې فرمايي:

ÇÌÈ bqß‹ûƒ Š#r è‡2 'Î ÐGR •? Ó% ÇÍÈ b½ßóÐ ßqàR® ã•è±%#r

ÇÌÈ šc qèÿƒ Ÿ$B šc qèùàƒ الشعراء: ۲۲۴-۲۲۷

او دا شاعران خو (هغه دي چې) لار ورکي ئې متابعت کوي، آيا نه ګورې چې په هر ناو کې لالهانده وي او دوی هغه څه وايي چې نه ئې کوي.

قرآن په دې لارښوونې کې مونږ ته بد شعر او خراب شاعر رامعرفي کوي او دا ئې ځانګړتياوې ګڼي:

- لار ورکي او بدکاران به دی او د ده شعر خوښوي، د ده شعر به د دوی په

محفلونو کې زمزمه کېږي، دی به د هغوی ملګری ومومي او هغوی به د ده ملاتړي.

• د ده د اشعارو له مخې به په دې پوه نه شې چې د ده هدف څه دی؟ خپل مخاطب څه ته رابلي؟ بس هغه چوتکي ته ورته دی چې کله په یوې څانګې کښېنې او کله په بلې، لالهانده، کله په یوې درې سر شي او کله په بل ناو، د ده په شعرونو کې به واضح او سپېځلی پیغام ونه مومې، بس غواړي خپل مخاطب راضي کړي، له هغه څه ترلاسه کړي، که نور هیڅ نه وي نو یو شاباش خو ئې په برخه شي!!

• هسې د بې مقصده ویناوو او خوشو خبرو ګوډی وي، په رګونو کې ئې د عمل کولو جوهر نه وي، د خبرو د میدان اتل وي خو د عمل د میدان ملا ماتی او شل، هغه څه وایي چې نه ئې د کولو اراده لري او نه ئې همت!

خو قرآن له دې ډلې هغه شاعر مستثنی کوي چې ځانګړتیاوې ئې دا وي:

• د ایمان خاوند وي، شعر ئې له ایمان نه راخوټېدلی او د ایمان په خدمت کې، د ایمان ننبې به د ده د هر شعر په هرې مصرع کې وګورې.

• د عمل د مېدان مېړنی دی، عمل ئې نېك وي، تر دې د مخه چې شاعر وي یو صالح انسان دی، داسې نه دی چې په عمل پانې کې ئې له شعره پرته بل څه نه شته، د ژوند ټوله پانګه ئې یوازې څو اشعار دي، ټول عمر، وختونه او استعدادونه ئې د دغې پانګې په ترلاسه کولو کې ضایع کړي، بلکې هغه یوازې د فراغت وختونه د شعر لیکلو او ویلو ته مختص کړی.

• تل ئې الله تعالی په یاد وي، ژبه ئې د الله په یاد لمده، زړه ئې د الله په یاد دربېږي، شعر ئې له ذاکر زړه راخوټېدلی، په خپلو اشعارو کې خدای ډېر یادوي، که څوك ستایي نو هغه خدای دی، که له چا سره د مینې اظهار کوي هغه خدای دی، که له چا طمع یا وېره لري نو هغه یوازې خدای دی، خدای پالي، خدای لمانځي، له خدایه مرسته غواړي، د الله په لوري بلنه ورکوي.

• مبارز او مجاهد شاعر دی، له مظلومانو دفاع کوي، له ظالمانو نه د غچ اخیستلو لپاره ملا تړي او په خپلو انقلابي او ظالم ځپونکو اشعارو سره د ظالمانو پر سر کلك کلك مرګوني ګوزارونه کوي.، د ظالمانو په ضد پاڅون ته بلنه ورکوي، د مظلومانو دردونه منعکس کوي.

{qÎB $B ‰è/ .`B {rãÁ FR$ #Ÿ. ¢$(rã.Er M»sî»Á9$(qÐãr {q¾B#ä ûï¼$Dv}

الشعراء: ٢٧ Ç:ÈbqÎ)Zƒ5=:)Z£“&{qG=ß ûï¼$D=è‹™r

په استثنا د هغو چې ایمان ئې راوړی، نېك عملونه ئې کړي، الله ئې ډېر یاد کړی او وروسته له هغه چې ظلم پرې شوی غچ ئې اخیستی، ظالمان به ډېر ژر پوه شي چې په کومې کندې کې به نسکور کړی شي!!

ډېره عجیبه ده چې څوك په قرآن د ایمان دعوی هم کوي او د حافظ او عمر خیام په څېر اشعارو ته د صوفیانه او سپېځلو اشعارو په سترګه هم ګوري!! د حافظ ټول کلیات د اقبال په دې څلورو مصرعو نه ارزي چې وایي:

جهان اگر چه دگرگون هے، قم باذن الله
وهی زمین وهی گردون هے، قم باذن الله
کیا نوای انالحق کو آتشین جس نی
تیری رگوں میں وهی خون هے، قم باذن الله

د شعر په ژبه ئې ترجمه داسې ده:

که جهان درته بدل برېښي زلمیه! قم باذن الله
نه آسمان دی بدل شوی نه هم ځمکه! قم باذن الله
چا چې نعره د اناالحق کړه شررناکه پرون
ستا په رګ رګ کې ده دا وینه! قم باذن الله

اشعيا

بايبل دا کتاب داسې معرفي کوي: د عهد جديد په کتاب کې چې له دغه کتاب نه څومره يادونه شوې او مطالب ترې رانقل شوي د عهد قديم تر ټولو نورو کتابونو زيات دي، ...اشعيا تر مسيح نه اووه سوه (همغه د بايبل اووه سوه) کاله مخکې اوسېدو، تر هر نبي ئې د مسيح راتلو ته زياته توجه درلوده، ... ښايي تر ټولو مهم فصل ئې دري پنځوسم فصل وي چې په هغه کې د مسيح د زحماتو يادونه شوې!!

که تاسو بايبل ته په دقت سره ځير شئ نو دا حقيقت به درته جوت شي چې د بايبل په مخکنيو کتابونو کې د مسيح منتظر په هکله هيڅ نه دي ويل شوي، د دې بحث لړۍ له دغه کتابه پيل شوې، په يهودانو کې د (انتظار) عقيده هغه وخت راپيدا شوه چې دوی د ذلت او اسارت په ډېر دردناک حالت کې ژوند کاوو، هېواد ئې د پلازمېنې په شمول د دښمنانو په لاس کې پرېوتی وو، دوی له خپل کور کلي شړل شوي وو، ځينې ئې په اسارت ونيول شول او ځينې ئې تبعيد شول، د غلامۍ او خواری په دې بد حالت کې او د دې حالت د فطري غوښتنې په توګه، په دوی کې يوه ناجي او ژغورونکي ته د (انتظار) عقيده راولاړه شوه، په ظلم ځپلو او جهل وهلو قومونو کې د داسې يوې عقيدې راپيدا کېدل او يوه داسې چا ته انتظار کول چې راشي، د يوې ګوتې په خوځولو سره او د سترګو په رپ کې، د دوی حالت بدل کړي، له ذلت او سپکاوي ئې وژغوري او د عزت لوړو څوکو ته ئې ورسوي، يوه فطري طمع او انتظار دی، د انتظار عقيده د دې په ځای چې مذهبي بنسټ ولري، ذهني بنسټ لري، د دې په ځای چې بې وزلو قومونو دا عقيده له خپلو مذهبي کتابونو نه اخيستې وي، برعکس همدا د مظلوميت او بې وزلۍ حالت د هغو

کتابونو د رامنځ ته کېدو سبب شوی چې د (انتظار) عقیده ئې وړاندې کړې!! هیڅ الهي کتاب چا ته نه وایي چې د یوه ناجي راتلو ته انتظار وکړه، برعکس ورته وایي: ستا نجات په دې کې دی چې په الله ایمان راوړې، له الله پرته بل ته سر ټیټ نه کړې، له الله پرته نه له بل نه طمع و لرې او نه وېره، ظلم ته تسلیم نه شې، د ظالمانو په ضد جهاد ته ملا وتړې، د مظلومانو ملګرتیا وکړې، قرآن پیغمبران علیهم السلام داسې معرفي کوي چې هر یوه ئې له ځان نه د مخکني پیغمبر تصدیق کړی او تر ځان نه د وروستني تائید، خو دا تائید هیڅکله د انتظار په معنی نه ده، قرآن په خپل دې بیان سره د پیغمبرانو علیهم السلام یوه مهمه ځانګړتیا او له نورو مشرانو نه د دوی یو اساسي توپیر په ګوته کوي، نور زعماء او مشران داسې وي چې مخکني محکوموي او په خپل څنګ کې د بل قیادت او زعامت د راولاړېدا ټول امکانات له منځه وړي، د چا په هکله چې ګمان وکړي د دوی ځای به ونیسي او د دوی قیادت به له ګوابښ سره مخامخ کړي، د هغوی د ورکولو او وژلو لپاره له هیڅ جنایت نه دریغ نه کوي، هغوی هر د استعداد خاوند ځان ته رقیب او حریف ګڼي او د ختمولو هڅه ئې کوي، خو پیغمبرانو او د دوی له لارې د دوی امتونو ته ویل شوي چې تاسو به د هر هغه چا ملا تړ کوئ چې له تاسو وروسته راځي او په هغه لار درومي چې تاسو پرې روان یئ، قرآن په دې هکله فرمایي:

Ùà2 ä¦` Ôê7JßÖmr 5÷»GÅ2 `Ï Nà6 ç÷#ä $J9 `¿ÎÑY9$,»W‹Ï ª¦ $‹{& Øîr

Ùäï°Œ4?ã Ûêõ{&r Ôêõ•Ùä A$% ¼ÇÑØÃYG9r ¾íî£ßsç9 Ùäè$Jj×ÙÁ¤AqÛ‘

آل عمران:۸۱ **ÇÌÈûïŸ‰ĝ»Œ9$`Ï NäèBÙr{rÛkô$Ù A$% $RÖ•Ùä{ÞÞ%“ Ìô Î**

او کله چې الله د پېغمبرانو ژمنه واخیسته چې دا دی تاسو ته مې کتاب او حکمت درکړ، نو که بیا تاسو ته داسې کوم پېغمبر راغی چې تاسو ته د درکړی شوي کتاب تصدیقوونکی وي نو حتماً به ایمان پرې راوړئ او مرسته به ئې کوئ، وئې فرمایل: آیا په دې اقرار کوئ او پر دې باندې زما دا پېټی (پر اوږو) اخلئ؟ وئې ویل: اقرار کوو، وئې فرمایل: نو شاهد اوسئ چې زه هم له شاهدانو څخه یم.

ګورئ چې الله تعالی له پېغمبرانو نه دا ژمنه اخیستې ده چې یو به د بل ملاتړ او

مرسته کوي، په دې ژمنې کې د دوی امتیان هم شامل دي، دوی به هم د خپلو پېغمبرانو پر پله ګام ږدي او د هر مؤمن او د کتاب تصدیقوونکي ملګرتیا او ملاتړ به کوي. څوک چې دا کار ونه کړي په حقیقت کې ئې له الله سره کړې ژمنه ماته کړې او د پېغمبرانو له لارې منحرف شوی. دا د انتظار د عقیدې درس نه ورکوي، بلکې د عدم تعصب درس ورکوي، د هر حق پال د ملا تړ او تائید درس ورکوي!!

په تورات او انجیل کې حتماً دې ته ورته خبره شوې خو یهودانو او مسیحیانو له دې نه یوه ناجي ته د انتظار عقیده رانایستلې!!

په مسلمانانو کې هم یوه فرقه راپیدا شوه او له مسیحیانو او یهودانو نه ئې د انتظار عقیده کاپي کړه او له یوه ورك شوي ماشوم نه ئې (منتظَر امام) جوړ کړ، داسې چې نن په خپلو دعا ګانو کې وایي: عجل الله فرجه الشریف: الله دې د ده راخلاصېدل رانږدې کړي!! یعني دا چې دا منتظر امام چېرې په زولنو ترړل شوی، خدای ته سوال کوي چې راخوشې ئې کړي او راشي د دوی آرمانونه تر سره کړي!!

د اشعیا د کتاب څو برخې د پام وړ دي:

- د اسرائیلیانو وضعیت داسې انځوروي چې د انتظار عقیده ئې طبیعي زېږنده وي.
- د خدای په هکله وایي چې اسرائیلیانو ته ئې وویل: چا تاسو ته ویلي چې ما ته د راتلو په وخت کې د قربانۍ پسونه له ځان سره راوړئ، نور دا باطلې هدیې ما ته مه راوړئ، ستاسو له مذهبي مراسمو بې زاره یم ...

یقیناً چې د حقیقي الهي دین له نظره دا خبرې رښتیا دي، هر الهي دین د داسې قربانیو او مراسمو په هکله همدا پرېکړه کوي.

د اشعیا د کتاب دې خبرو ته ځیر شئ:

... اې اسرائیلیانو! آیا په کافي اندازه مجازات نه شوئ؟ له سر تر پښو ټپي ټپي یې، روغ ځای دې په بدن کې نه دی پاتې، زخمونه دې ناسور شوي، هېواد مو وران شوی، ښارونه مو سوځېدلي، پردې هر څه ستاسو په مخ کې غارت کوي، اورشلیم داسې دی لکه په پټیو کې ویجاړه خونه، ... بې دفاع او یوازې پاتې دی، که قادر خدای زمونږ چیغې نه وی اورېدلې نو زمونږ دا لږ پاتې شمېر به هم نه وو پاتې... دا

الفاظ په ډېر وضاحت سره ښيي چې د انتظار عقيده په دغسې حالت کې زېږېدلې!! د همدې لپاره ده چې د اشعيا کتاب په دې پسې ليکي: ... په راتلونکو ورځو کې به خلك هغه غره ته ځي چې د خداى کور پرې جوړ شوى او وايي به: راشئ د خداى هغه غره ته ولاړ شو چې د اسرائيليانو د خداى کور پرې جوړ شوى، د خداى اوامر واورو او اطاعت ئې وکړو، خداى به د قومونو تر منځ جګړې پاى ته ورسوي، دوى به له خپلو تورو يوې او له خپلو نېزو اړې جوړې کړي...

يهودانو له خپلو ملايانو دې ته ورته خبرې اورېدلې او دا ئې د يوه ناجي د راتلو په اړه وړاندوينې ګڼلې، خو کله چې عيسى عليه السلام مبعوث شو نو تر هر چا زيات دوى د هغه مخالفت ته ملا وتړله او د دې مخالفت اساسي وجوهات دا وو:

- د (موعود مسيح) په اړه چې دوى له خپلو ټګمارو مذهبي مشرانو څه اورېدلي وو، په ده کې ئې هغه ونه موندل، دوى ته ويل شوي وو چې ناجي مسيح به د يوې ګوتې په خوځولو سره غرونه له ځايه خوځوي، د فرشتو لښکرې به ورسره وي، د اسرائيليانو ټول آرمانونه به ترسره کړي، د دوى ټول دښمنان به مجازات کړي، د ټولې نړۍ پاچايي به دوى ته وسپاري... خو د عيسى عليه السلام له راتلو وروسته دا هيلې ترسره نه شوې، دى ئې د هغه موعود مسيح په څېر ونه موندو چې مذهبي مشرانو ئې د راتلو زېرى ورکاوو!! په ده کې ئې هغې ننبې ونه موندلې چې مذهبي مشرانو په درواغو پيغمبرانو ته منسوبولې.
- دوى ګمان کاوو چې موعود مسيح به د دوى د اوسنيو مذهبي مشرانو په څېر وي، خو عيسى عليه السلام ئې داسې وموندو چې تر هر چا د مخه د اسرائيليانو په مذهبي مشرانو سخت ګوزارونه کوي، دوى ټګمار او مذهب ئې غلط او محرف ګڼي، د ده هره وينا د هغوى د ويناوو خلاف، د ده هر عمل د دوى د کړو وړو خلاف، د ټګمارو مذهبي مشرانو ډېر حلال ئې حرام او ډېر حرام ئې حلال کړل، د ده د دعوت په هېنداړې کې دغو مذهبي مشرانو ته خپله څېره ډېره کرکجنه معلومېده، په دې پوهېدل چې که خلك د عيسى عليه السلام دعوت قبول کړي نو د دوى دکانونه تړل کېږي، نور نو نه شي کولى د دين په نامه خلك وغولوي او د خداى په

نامه خلك وشكوي او شكرانې ترلاسه كړي...

د قرآن له ويناوو معلومېږي چې له ټولو پيغمبرانو عليهم السلام سره همدا معامله شوې، چا چې تر ټولو زيات د دوی مخالفت ته ملا تړلې، هغه دين پلورونكي ټګمار مذهبي مشران وو چې تر ټولو مخكې ئې بايد په هغوی ايمان راوړی وی، خو دوی له دين نه دكان جوړ كړی وو او له مذهب نه دام!! پيغمبرانو حقيقي دين ته بللي، له الله تعالی وېرې ته، حق او عدالت ته، له حرامو ځان ساتلو ته، صداقت او رښتيا ته او دا هغه څه وو چې دوی ئې منلو ته تيار نه وو، دوی د هر نوي پيغمبر مقابله په دې سره كوله چې خلكو ته به ئې ويل: په ده كې هغه ځانګړتياوې نه شته چې په مخكنيو پيغمبرانو كې وې، عوامو له دوی نه د مخكنيو پيغمبرانو په اړه هغه څه اورېدلي وو او هغه څه ئې هغوی ته منسوب كړي او په هغو الفاظو ئې ستايلي وو چې يوازې له الله تعالی سره ښايي، دوی پيغمبران د خدايۍ او الوهيت مقام ته رسولي، عوام د دوی د غلطو تبليغاتو تر اغېز لاندې له پيغمبرانو نه د هغه څه انتظار كاوو چې په وس كې ئې نه وو، قرآن دا حالت څومره ښكلی او دقيق انځوروي، هلته چې فرمايي:

`Ïþ¥_ š• 9 bqã?ƒ¼ÇÏÈ ‰æqÇ:ƒ ÇJ öÏ[$`Ï $Z9•ãïÿ?ÁÏm 7 9 ŠÆ Ïs¤ïè 9{q‰%r

$Zïsã Mðã–$J.ä$Jï 9$Ýïéó¦è¼ÇÏÈ#ž•Éïÿ?$g=»=Å •»gRÏ[$•Éïÿ¦ù 5= ZÏãr @Š¦U

'Î 4'ö?ƒ¼:$ãzã `Ï MÏ 7 9 bqãƒ¼ÇÏÈ χ‹î%ïþ 6 í»=Jïïr «ï $Ï 'ÎÜ?ƒ¼$ÿ¡Ï

@d 'Îí b$s ÜÏ @è ½ïï•ÿR $¥FÏ $ZïsãAÍ\ê Áïm 7 ïïïï ŠÆ Ïs¤ïè`9r ä$Jï 9$

{ïï‰% bï wÎ)#‰ïïïæïï!` ëÎ){ïïÏs¤ãbï ¨ $Z9$ìZB $Br ÇÏÈ ZvqÏ§#Ž³0 žvÎ ÐMZä

ÇÏÍÈ ZvqÏ§#Ž³0ª! $]è/ï الاسراء: ۹۰-۹۴

او وئې ويل: تر هغه به هيڅكله دربانديې باور ونه كړو چې له ځمكې يوه چينه راته جاري نه كړې، يا د كجورو او انګورو داسې باغ دې وي چې هرې خوا ته ويالې په كې وبهوي او يا لكه څنګه چې ګمان كوې د آسمان يوه تكړه پر مونږ راپرې باسې،

یا خدای او فرشتې مخامخ راولې، یا د سرو سپینو زرو کور ولرې، یا آسمان ته لوړ ولاړ شې او پورته تګ دې هم تر هغه نه منو چې داسې کتاب درسره راوړې چې مونږ ئې ولولو، ورته ووایه: پاکي زما رب لره ده ، آیا زه له یوه داسې انسان نه پرته بل څه یم چې د پیغمبر په توګه لېږل شوی؟ او خلکو ته د هدایت له راتلو وروسته یوازې دې خبرې دوی له ایمان راوړو منع کړل چې ویل ئې: آیا خدای یو انسان د پیغمبر په توګه رالېږلی؟!!

ګورئ چې (خلك) دغې خبرې له ایمان راوړلو منع کړي چې پیغمبر ئې د نورو انسانانو په څېر یو انسان موندلی، داسې چې حیرتناك او خارق العاده کارونه نه شي کولی، د ده په خوا کې نه څوك خدای په څرګنده ګوري او نه د فرشتو لښکرې، آسمان ته نه شي ختلی، له ځمکې چینې نه شي راخوټولی، سره او سپین زر ئې په لاس کې نه شته، د باغونو او بنګلو خاوند نه دی!!

د یهودانو مذهبي مشرانو د خپلو پیغمبرانو په هکله خلکو ته همدا ویلي وو چې دوی دغه ټول کارونه کولی شو، نو ځکه ئې د عیسی علیه السلام په څېر په هغه پیغمبر هم ایمان رانه ووړ چې معجزې ئې تر ټولو پیغمبرانو زیاتې وې!!

که واقعاً د اسرائیلیانو په کتابونو کې د موعود مسیح په اړه وړاندوینې شوې وی، نو دوی ولې په عیسی علیه السلام د ایمان راوړلو په ځای د ده د وژلو لپاره ملا وترله؟ ولې مسیحیانو دا وړاندوینې د عیسی علیه السلام په هکله وګڼلې او یهودانو ورسره توافق ونه کړ او اوس هم د بل چا په انتظار کې دي؟!!

بایبل د اشعیا د یوې مراقبې یادونه کوي او د ده له خولې لیکي: (وامې وربدل چې خدای وایي: څوك ولېږم چې زما پیغام زما قوم ته ورسوي؟ ما وویل: خدایه! زه حاضر یم چې ولاړ شم، ما ولېږه!! وئې فرمایل: ولاړ شه او زما دا پیغام ورکړه: هر څومره چې زیات واورئ همدومره به لږ پوه شئ!! هر څومر چې زیات وویني لږ به ئې درك کړئ!! بیا ئې وفرمایل: د دې قوم زړه سخت کړه، غوږونه ئې درانه کړه او سترګې ئې وروټړه، داسې نه چې وویني، واوري او پوه شي او زما په لور راوګرځي او شفا ئې په برخه شي)!!

زه له هر خدای پال انسان نه پوښتنه کوم: آیا په دې ټولو خبرو کې تاسو ته د الله تعالی او د هغه د یوه پیغمبر کومه وینا په نظر درځي؟!! آیا دا د الله تعالی له شأن سره ښایي چې ووایي: زه خپل قوم ته یو پیغام لرم، هغه به څوک وي چې دا پیغام ورسوي!! او بیا داسې پیغام: هر څومره چې زیات واورئ همدومره به لږ پوه شئ!! هر څومره چې زیات ووینئ لږ به ئې درک کړئ!! یعنې څه؟! د دې وینا کومه برخه پیغام ته ورته ده؟ خدای به څنګه یوه انسان ته وایي چې د دې قوم زړه سخت کړه، غوږونه ئې درانه کړه او سترګې ئې وروټړه، داسې نه چې ووینې، واوري او پوه شي او زما په لور راوګرځي او شفا ئې په برخه شي!! آیا دا پیغام دی که پیغام وړونکي ته داسې دنده ورکول چې د ده په وس پوره نه ده؟

بیا لیکي: ما وویل: خدایه! تر کله به دا حالت روان وي؟ ځواب ئې راکړ: تر هغه چې ښارونه ئې وران شي، څوک په کې پاتې نه شي او ټول هېواد ئې وران شي او زه دوی ټول نورو ملکونو ته ولېږم او د دوی هېواد تش پاتې شي، په دې وخت کې که څه هم لسمه برخه ئې پاتې وي دا به هم له منځه ولاړ شي، خو له دې سره سره د اسرائیل قوم د چنار او بلوط د ونې په څېر دی چې غوڅ شي نو سټه ئې بیا راشنه شي!!

که څه هم دا بیان له ډېرو تناقضاتو ډک دی، یو ځای وایي ټول ښارونه به وران او هیڅوک به په کې پاتې نه شي، بیا وایي که لسمه برخه هم پاتې شي، بیا وایي دا به هم له منځه ولاړ شي، بیا وایي چې سټه به ئې پاتې شي او هغه به راشنه شي!! د یوه عادي انسان په کلام کې هم دومره تناقضات نه وي، د الله تعالی په کلام کې به څنګه دومره ضد او نقیض خبرې راځي؟!! خو یوه خبره ترې معلومېږي او هغه دا چې اسرائیلیان په دې وخت کې په ډېر بد او دردناک حالت کې وو او یوه ناجي ته د انتظار عقیده دغه حالت په دوی کې راولاړه کړې!!

د بایبل لاندې وینا دا حقیقت ښه په ګوته کوي:

(اشعیا وویل): خو دا تیاره به چې د خدای قوم په تنګسې کې دی تر ډېرو پاتې نه شي، خدای د زبولون او نفتالیانو د قومونو سیمه له ذلت سره مخامخ کړې وه خو په راتلونکې کې به دا سیمه له مدیترانې نیولې د اردن تر آخوا حتی تر جلیل پورې

چې اوس پردي په کې اوسېږي، دې ټولې سيمې ته به درناوی ورپه برخه شي، هغه قوم چې په تياره کې خوځېدل، ستره رڼا به وګوري، په هغو به رڼا وځلېږي چې په تيارو کې ئې ژوند کاوو!! ... خدای به ئې د غلامۍ جغ مات کړي...ټولې هغه وسلې او جنګي جامې به وسوځي چې په وينو سرې دي... ځکه زمونږ لپاره يو زوی دنيا ته راغلی، ... هغه به پر مونږ حکومت کوي...نوم به ئې (عجيب)، (مشير)، (قدير خدای)، (تلپاتی پلار) او (د خوښۍ سرود) وي، هغه به د داؤد پر تخت کښېنې او د ده پر هېواد به د تل لپاره پاچايي کوي!!... د ده د سلطنت پراخېدا به پای نه لري... قادر او متعال خدای همدا اراده کړې... په هغه وخت کې به لېوه او وری يو ځای اوسي، پړانګ او سپرلی به يو ځای سره ځملي، سخوندر به له زمري سره يو ځای درومي او يو ماشوم به ئې هرې خوا ته چې زړه ئې غواړي بيايي!! غويی به د يږ خوا ته ځري، د يږ بچی به له سخوندر سره يو ځای ځملي او زمری به د غوايي په څېر وانبه خوري!! تی خور ماشوم به له مارانو سره پرته له وېرې او خطر لوبې کوي!!! له تي نيول شوی ماشوم به د افعي ځالې ته لاس ننباسي خو هيڅ تاوان به نه وررسېږي، ... په دې ورځ به د داؤد د کورنۍ دا نوی راولاړ شوی پاچا د ټولو قومونو لپاره د نجات بيرغ وي، خلك به د ده خوا ته راځي او د ده هېواد به له جلال او عظمت نه ډك وي، په دې وخت کې به خدای بيا خپل لاس رااوږد کړي او د خپل قوم پاتې شونې به له مصر، سودان.... راغونډ کړي، اسرائيليان به متحد شي... په فلسطينيانو به برید وکړي... ادوم او موآب به ونيسي، عمون به ځان ته تابع کړي!!! خدای به د مصر خليج وچ کړي، فرات به په اوو نهرونو وويشي... لار به په بابل کې د خپل قوم پاتې شونو ته پرانېزي چې خپل هېواد ته راستانه شي!!! ... په دې پسې ګن شمېر وړاندوينې کوي، له تبعيد نه د اسرائيليانو راستنېدا، د بابل د پاچايي نسکورېدا، د فلسطين، موآب، دمشق، حبشه، بابل، ادوم د سقوط وړاند وينې کوي، د مصر، سعودي اورشليم، فنيقيه، د ورانېدو او ضعيفېدو خبر ورکوي... او په پای کې ليکي چې ټوله ځمکه به ورانه شي... خدای به په دې ورځ هغه ځواکونه هم مجازات کړي چې په آسمانونو کې دي او هغه هم چې پر ځمکې حکومت کوي، نه به سپوږمۍ رڼا لري او نه لمر، دا ځکه چې متعال او قادر خدای به حکومت

کوي، د صهيون په غره به کښېني، په اورشليم کې به حکومت کوي او د نړۍ واکمنان او مشران به د ده عظمت وګوري!! په دې ورځ به خدای په اورشليم کې، د صهيون د غره پر سر ټولو قومونو ته لويه مېلمستيا برابره کړي، پر دسترخان به رنګارنګ خوندور خوراکونه او خوندور زاړه شراب پراته وي، هغه توره ورېځ به ختمه کړي چې پر خلکو ئې خپل وزر خور کړی وو او مرګ به له منځه يوسي...د خدای لاس به د صهيون غر خوندي وساتي خو د موآب قوم به د ده ترپښو لاندې شي، ... د موآب کلاګانې او دنګ دنګ دېوالونه به ئې نسکور او له خاورو سره برابر کړي...

دلته څو خبرې د پام وړ دي:

- اسرائيليانو ته ويل شوي چې د يوه ځواکمن پاچا راتلو ته انتظار وکړئ، دا پاچا به د يهودانو ټول دښمنان ورته وځپي او ملکونه به ئې ترې ونيسي. نه يوازې فلسطينيان به مجازات کړي بلکې د موآب قوم چې دوی ئې د ځان حريف او رقيب ګڼي، هم کلك مجازات او د دوی کلاګانې به نسکورې کړي.
- د بايبل ليکوال د قيامت د ورځې الهي محاسبه، حساب و کتاب، مکافات او مجازات او د جنت او دوزخ هغه خبرې چې ټولو پيغمبرانو عليهم السلام خپلو امتونو ته کړې او هر الهي دين ورباندې ټينګار کوي، تحريف کړې او هغه ئې په ډېر کرکجن او غلط رنګ کې په اورشليم کې، د صهيون د غره پر سر د خدای د مېلمستيا په توګه وړاندې کړې!!
- بايبل دا وضاحت نه کوي چې له خدای نه ئې مراد څوك دی، د ځمکې او آسمانونو پيدا کوونکی خدای، که هغه خدای چې د مسيح په بڼې کې به راڅرګند شي، خو له وينا ئې هر عادي لوستونکی دا انتباه اخلي چې مراد ئې موعود مسيح دی.
- بايبل د اسرائيليانو دا ناجي يو پيغمبر نه بلکې يو پاچا ګڼي او ليکي: په دې ورځ به د داؤد د کورنۍ دا نوی راولاړ شوی پاچا د ټولو قومونو لپاره د نجات بيرغ وي، خلك به د ده خوا ته راځي او د ده هېواد به له جلال او عظمت نه ډك وي او د ده په پاچايۍ کې د سولې او امنيت دا انځور وړاندې کوي: په هغه وخت کې به لېوه

او وری یو ځای اوسي، پرانګ او سپرلی به یو ځای سره ځملي، سخوندر به له زمري سره یو ځای درومي او یو ماشوم به ئې هرې خوا ته چې زړه ئې وغواړي بیایي!! غویی به د یږ خوا ته ځري، د یږ بچی به له سخوندر سره یو ځای ځملي او زمری به د غوایي په څېر وانښه خوري!! تی خور ماشوم به له مارانو سره پرته له وېرې او خطر لوبي کوي!!! له تي نیول شوی ماشوم به د افعي ځالې ته لاس ننباسي خو هیڅ تاوان به نه ورسېږي، ...

- دوی ته خپلو مذهبي مشرانو د (ناجي مسیح) په اړه داسې دروغجنې او له مبالغو ډکې وړاندوینې کولې، ځکه ئې عیسی علیه السلام د منتظر ناجي په توګه قبول نه کړ او ایمان ئې پرې رانه وړ.
- د بایبل له مخکنیو ویناوو هم معلومېږي او له دې وروسته چې څه وایي له هغوی هم چې دا وړاندوینې د قیامت په اړه نه دي، ځکه په دې پسې (د ستاینې سرود) تر سر لیك لاندې لیکي: په دې ورځ به د یهودا په سیمې کې دا سرود ویل کېږي: زمونږ ښار قوي او محکم دی، خدای ئې په ژغورونکي حصار زمونږ ساتنه کوي، ... خدای مغرور کسان سپك او ذلیل کړل او د دوی مضبوط ښارونه ئې له خاورو سره برابر کړل، څوك چې تر ظلم لاندې وو نن په لوړ سر د دوی په ورانو ښارونو کې ګرځي او تر پښو ئې لاندې کوي...

که تاسو د دې کتاب وروستیو برخو ته لږ ځیر شئ نو دا حقیقت به درته جوت شي چې دا کتاب تر هغو تاریخي پېښو ډېر وروسته لیکل شوی چې د کتاب په سر کې د وړاندوینو په توګه راغلې، د مثال په توګه د کتاب په سر کې وړاندوینه شوې چې د یهودانو ښارونه به د دښمن په لاس کې پرېوځي، خو د کتاب په وروستیو برخو کې لیکي چې د آشوریانو پاچا سنجاریب د یهودانو پر سیمو برید وکړ او ټول ښارونه ئې ونیول. خو دا کتاب ئې په داسې ځای کې نیمګړی پرېښی چې اورشلیم د آشوریانو لخوا محاصره دی او په دې ګوابنل کېږي چې تسلیم شي، ... له دې مخکې نه ځي او دا نه وایي چې څه وشول... زما انتباه دا ده چې د کتاب پاتې برخه عمداً حذف شوې... د دې لپاره چې د وړاندوینو اهمیت ئې له منځه وړ!!

ارمیا

دا کتاب د اشعیا د کتاب د تتمې حیثیت لري، د بابلیانو په لاس د اورشلیم د سقوط خبره کوي او لیکي چې د یهودانو د پاچا صدقیا د پاچایۍ د نهم کال د نهمې میاشتې په نهمه کې نبوکدنصر (بخت نصر) د بابل پاچا پر اورشلیم برید وکړ... حصار ئې مات کړ ... ښار ته ننوتل... صدقیا له خپلو لښکرو سره اردن ته وتښتېدو... خو بابلیانو تعقیب کړل.. د اریحا په دشتې کې ئې ونیولو او بنوکدنصر ته ئې وروستل، ... هغه امر وکړ چې د ده زامن او درباریان د ده په وړاندې ووژني... بیا ئې د ده سترګې تړې وایستلې او په زنځیرونو کې ئې تړلی بابل ته ولېږو.. . بابلیانو ښار او شاهي مانۍ وسوځول او حصار ئې وران کړ... ډېر ئې ووژل... پاتې ئې بابل ته د اسیرانو په توګه ولېږدول... ارمیا لیکي چې زه په دې وخت کې په زندان کې وم... د بابل پاچا د خپل فوځ مشر ته امر کړی وو چې ما پیدا کړي او په پوره درناوي سره زما مواظبت وکړي... نو د عسکرو یو ټولګی راغی او زه ئې جدلیا ته وسپارلم او په دې توګه زه د خپل قوم له پاتې شونو سره یو ځای شوم!!! جدلیا د بابلیانو لخوا د مصفه حاکم وټاکل شو...

له دې بحث نه معلومېږي چې ارمیا او جدلیا په هغې ډلې کې ول چې د اسرائیلیانو د حکومت مخالفت ئې کاوو او بابلیانو د دوی مرسته او ملا تړ کاوو، د همدې لپاره بابلیانو د اورشلیم له نیولو وروسته جدلیا د مصفه حاکم وټاکو او ارمیا ئې له زندانه وایست.

له دې وروسته بایبل د ارمیا ډېرې هغه وړاندوینې رانقلوي چې ګواکې ده ته د

خدای له لوري ویل شوې، دا وړاندوینې د اشعیا د کتاب وړاندوینو ته ورته دي، د مصر، په مصر باندې د نبوکدنصر د برید، د فلسطینیانو، موآب، عمونیانو، ادومیانو، دمشق، قیدار، حاصور، عیلام او بابل د مستقبل او برخلیك په هکله د ده وړاندوینې رانقلوي، په یقین سره ویلی شو چې دا وړاندوینې نه بلکې له پېښو نه ډېر وروسته لیکل شوي مطالب دي.

د اورشلیم د سقوط په اړه د دې کتاب دوې متناقضې خبرې تاسو ته د کتاب څرنګوالی او د وړاندوینو ماهیت ښه واضح کولی شي: په اورشلیم د برید په هکله دوه تاریخونه ورکوي: مخکې ئې لیکلي چې د یهودانو د پاچا صدقیا د پاچایۍ (د نهم کال د نهمې میاشتې په نهمه) کې نبوکدنصر د بابل پاچا پر اورشلیم برید وکړ... حصار ئې مات کړ ... ښار ته ننوتل... صدقیا له خپلو لښکرو سره اردن ته وتښتېدو ... خو څو صفحې وروسته لیکي: د صدقیا د پاچایۍ د نهم کال د لسمې میاشتې په لسمې (مخکې د نهمې میاشتې نهمه او دلته د لسمې میاشتې لسمه!!) د بابل پاچا نبوکد نصر په اورشلیم برید وکړ، دوه کاله ئې ښار محاصره کړ... خلك له لوږې تنګ شول، د حصار په یوې برخې کې ئې سوری جوړ کړ او فوځیان تر ې ووتل او د اردون په لوري وتښتېدل!!!

همداراز له دې وروسته بایبل ارمیا ته منسوب یو بل کتاب رااخلي چې د ده لخوا لیکل شوې مرثیه ئې ګڼي، په دې کې هغه دردناك حالات انځور شوي چې اسرائیلیان ورسره مخامخ او ده په خپلو سترګو لیدلي، په سر کې ئې د اورشلیم هغه دردوونکی وضعیت انځوروي چې د بابلیانو په لاس له ورانېدو وروسته ترسترګو کېدو!!!

پوښتنه دا ده چې بایبل به څنګه ثابته کړي چې د ارمیا هغه مخکنی کتاب چې د اورشلیم د سقوط وړاندوینه په کې شوې، د دې کتاب په څېر نه دی او له دغو پېښو وروسته نه دی لیکل شوی؟

د دې کتاب څو جملې چې اورشلیم ته په خطاب کې ویل شوې، ډېرې په زړه پورې دي او ډېر حقایق په ګوته کوي:

اې اورشلیمه! ستا غم د چا له غم سره مقایسه کولی شم؟ څه ووایم او څنګه تا

ته تسلي درکړم؟ ستا پرهار د سيند په څېر ژور دی، څوك شفا درکولی شي؟ انبياوو دې په درواغو نبوت کاوو (وړاندوينې ئې کولې) او ستا ګناهونه ئې نه درښودل، د دروغجنو پيغامونو په درکولو سره ئې ته وغولولې او ستا د اسارت باعث شول!!! اوس چې څوك ستا لخوا تېرېږي وايي: آيا دا همغه ښار دی چې د نړۍ تر ټولو ښکلی او محبوب ښار ګڼل کېدو؟!!

دا جملې د بايبل د انبياوو د وړاندوينو حقيقت په ګوته کوي!! مونږ د ارميا دغه خبره د بايبل د ټولو هغو ويناوو په هکله يو قاطع او دقيق قضاوت ګڼو چې انبياوو او پيغمبرانو ته ئې منسوب کړې او وايو: انبياوو دې په درواغو نبوت کاوو، ستا اصلي غلطي ئې نه ده درپه ګوته کړې، دوی ته دې دروغجن پيغامونه منسوب کړي، په خپله هم غولېدلی يې او يهودان او مسيحيان دې هم غولولي!!!

حزقيال نبي

بايبل د دې کتاب په مقدمه کې ليکي: حزقيال د اسرائيليانو يو نبي وو چې د يهودا له خلکو سره ئې يو ځای په بابل کې د تبعيد ژوند تېراوو، دی په دې کتاب کې وړاندوينه کوي چې يهودان به ډېر ژر خپل وطن ته ستانه شي او اورشليم به بيا ودان کړي، دا وړاندوينه پنځوس کاله وروسته د عزرا او نحميا په وخت کې ترسره شوه، .... د کتاب په پای کې راغلي چې خدای حزقيال ته په خوب کې وويل چې اسرائيل او يهودا به بيا سره متحد شي او د داؤد له نسله به يو پاچا پر دوی حکومت کوي!! ... ورپسې د حزقيال يو خوب داسې رااخلي: په يوه خوب کې مې يو طوفان وليدو چې له شماله زما په لور راروان دی، په مخکې ئې د اور لوخړې خوځېدې، د نور يوه کړۍ ترې راتاو وه او په منځ کې ئې د ځلانده فلز په څېر يو شی ځلېدو، بيا د لوخړو له منځه څلور عجيب موجودات چې انسان ته ورته ول راڅرګند شول، خو هر يوه څلور مخونه او دوه جوړې وزرونه درلودل، پښې ئې هم د انسان پښو ته ورته وې، خو ګوتې ئې د سخوندر نوك ته ورته وې او د ځلانده فلز په څېر ځلېدلې، د هر وزر لاندې مې انسان ته ورته لاسونه ليدل، د وزرونو پای ئې سره وصل وو، مخامخ به ئې تګ کاوو پرته له دې چې راوګرځي!! هر يوه څلور مخونه درلودل: مخکنی ئې د انسان د مخ په څېر، ښی ئې د زمري په څېر، کين ئې د غوايي په څېر او شاتنی ئې د عقاب په څېر!! هر يوه دوه جوړې وزرونه درلودل، چې يوه جوړه ئې پرانستلې وه او د بل موجود د وزرونو څوکو ته به رسېدل او بلې جوړې د دوی بدن پوښلی‌وو، کوم ځای ته چې به د دوی روح تله په همغه لوري به

تلل، له دې پرته چې بل لوري ته کاږه شي!! د دغو موجوداتو په منځ کې د بلو سکروټو په څېر شیان خوځېدل، چې له منځه ئې برېښنا راوته، دا ژوندي موجوات هم د برق په څېر تېز تېز مخکې شا ته خوځېدل، ... څلور څرخونه مې ولیدل، تر هر یوه لاندې یو څرخ، د زبرجدو په څېر ځلېدل او یوه بل ته ورته ول، د هر څرخ منځ کې بل څرخ وو، د همدې لپاره په دې توانېدل چې په هر لوري وخوځېږي، پرته له دې چې راوځرخي، څرخونو داسې پرې درلودې چې له سترګو ډکې وې، ... کله چې به دغه موجودات خوځېدل نو څرخونه به هم ورسره خوځېدل، چې له ځمکې به پورته کېدل نو څرخونه به ورسره پورته کېدل او چې ودرېدل به نو څرخونه به هم ودرېدل، دا ځکه چې د دغو څلورو موجوداتو روح په څرخونو کې هم وه، نو دا موجوات او څرخونه د خپلې روح تر حکم لاندې ول، ... د هر یوه د سر له پاسه صفحې ته ورته څه خور وو چې د شیشې په څېر به ځلېدو او انسان به ئې وېراوو، د دغې صفحې لاندې د دوی وزرونه داسې پرانیستي وو چې د یوه وزر به د بل وزر ته رسېدو، ... کله چې به الوتل نو غږ به ئې داسې وو لکه د ساحل د څپو غږ، یا د خدای غږ یا د یوه لوی لښکر چیغې، کله چې به ودرېدل نو وزرونه به ئې راټیټ کړل، له هر ودرېدو سره به د صفحې له سر نه یو غږ اورېدل کېدو، د صفحې په سر د یوه ښکلې پاچایې تخت په څېر یو شی تر سترګو کېدو، داسې لکه چې له شنو یاقوتو جوړ شوی وي او د دې تخت له پاسه داسې ذات ناست وو چې انسان ته ورته وو، له ملا پورته داسې برېښېدو لکه په اور کې سور شوی فلز او له ملا لاندې لکه د اور ځلاندې لمبې، شاوخوا ئې نور راتاو وو او په دې نور کې د بوډې د ټال (قوس قزح) ټول رنګونه تر سترګو کېدل، د خدای پرتمین حضور داسې ما ته راڅرګند شو، کله چې ما دا صحنه ولیده، په سجده پرېوتم، په دې وخت کې مې یو غږ واورېدو چې ما ته ئې وویل: اې خاورین انسانه! پاڅه چې خبرې درسره وکړم، کله چې ئې له ما سره خبرې کولې د خدای روح په ما کې وچلېده او زه ئې پاڅولم، هغه غږ مې واورېدو چې راته ویل ئې: اې خاورین انسانه! زه تا د اسرائیل قوم ته لېږم، هغه یاغي قوم چې زما په ضد ئې پاڅون کړی... تا ورلېږم چې زما کلام وروراوروي...که څه هم دوی ډېر سخت زړي او سخت سري دي... نو تا به هم سخت

سری کړم... د الماس او ډبرې په څېر د دوی په وړاندې ودرېږه... نو له یاغیانو مه وېرېږه!! بیا خدای زه له ځمکې پورته کړم، زه ئې لوړ کړم او تل ابیب ته ئې د تبعید شوو یهودانو خوا ته ورسولم، ... هلته مې اوه ورځې (د بایبل اوه ورځې) تېرې شوې...

دلته څو خبرې د پام وړ دي:

- دا په اصل کې خوب نه دی، بلکې د خدای، عرش او فرشتو په اړه د بایبل عقیده ده چې د خوب بڼه ئې ورکړې او دا ښایي د دې لپاره چې له یوې خوا عوام د وینښې تر خبرو د خوب په خبرو ژر باور کوي او له بلې خوا که څوك اعتراض کوي نو بایبل په آسانۍ ځواب ورکړي او ورته ووایي: دا خو د حزقیال رؤیا او خوب دی!! نه بحث ته ضرورت لري او نه ځواب ویلو ته!!
- دلته بایبل د تل په څېر خدای له انسان سره تشبیه کړی، له انسان سره ئې توپیر یوازې په دې کې دی چې (له ملا پورته داسې برېښېدو لکه په اور کې سور شوی فلز او له ملا لاندې لکه د اور ځلاندې لمبې، شاوخوا ئې نور راتاو وو...)، عرش ئې د پاچایانو ښکلې تخت ته ورته، د عرش حمله ئې داسې څلور فرشتې چې هر یو ئې څلور سرونه او څلور وزرونه لري، یو سر ئې انسان ته، بل ئې زمري ته، بل ئې غوایي ته او بل ئې عقاب ته ورته دی!!!
- یو پیغمبر خو پرېږده هیڅ مؤمن انسان به د الله تعالی په هکله نه داسې خوب وګوري او نه به په خپل ذهن کې داسې غلط او ناقص انځور جوړ کړي!!
- ما ته د بایبل دا وینا داسې برېښي لکه چې د انسان د سر په یوه وېښته باندې ناست یو ویروس بل ته ووایي: خدای زمونږ په څېر دی، همداسې ګرد مرد، نه سر لري نه پښې، ځان ته ئې کتلي او مونږ ئې د خپل ځان په څېر جوړ کړي یو، تر مونږ ښاېسته او ښکلی مخلوق به چېرې وي چې خدای به هغه د ځان په څېر جوړ کړی وي؟! آیا خدای به د دغه لوی او بې عقله ځناور (انسان) په څېر وي چې مونږ ئې د وېښته په سر ناست یو، یوې خوا بلې خوا ته ځغلو او هغه پرې خبرېږي هم نه؟!! سترګې ئې دومره کمزورې دي چې مونږ نه وینې، غوږونه ئې دومره درانه دې چې زمونږ غږ نه اوري!! دا به د ډاینا سور په څېر له منځه ځي!! بې شکه چې خدای به

زمونږ په څېر وي او تخت به ئې هم زمونږ د پاچا تخت ته ورته، چې وزر لرونکي بکتریا به ئې له یوه ځایه بل ځای ته په خپلو اوږو وړي!!! له مونږ نه د خدای توپیر یوازې په دې کې دی چې هغه خدای دی او مونږ ویروس، د هغه بدن ځلېږي او زمونږ نه ځلېږي!!!

- د کوم احمق انسان عقل به په دې قانع شي چې ستر خدای، د دې ستر عالم خالق، ټولواک، ساتونکی او پالونکی رب، د وړوکي انسان په څېر دی، د پاچایانو په څېر تخت باندې ناست دی، دا تخت ئې څلور، څلور سړې فرشتې په اوږو وړي؟!!!
- د بایبل لیکونکي اورېدلي چې خدای اورېدونکی او لیدونکی دی، هر څه وینې او هر څه ګوري، خپلو پیغمبرانو ته ئې وحي لېږلې، دوی ته ئې لارښوونې کړې، خپل احکام ئې ورته بیان کړي،... د تورات او انجیل له دغو اظهاراتو ئې دا انتباه اخیستې چې خدای حتماً د انسان په څېر دی، همداسې دوه سترګې، دوه غوږونه، دوه لاسونه او دوه پښې لري، نو ځکه ئې مخکې هم ویلي چې خدای انسان د ځان په څېر پیدا کړ او دلته د حزقیال په رؤیا کې هم خدای انسان ته ورته ګڼي!! ده اورېدلي چې خدای د عرش خاوند دی، نو ځکه ئې دلته د خدای عرش د ځمکې د پاچایانو له تخت سره تشبیه کړی!! هغه په دې نه پوهېږي چې په اصلي تورات او انجیل کې د الله تعالی د عرش یادونه د دې مطلب د افادې او بیانولو لپاره شوې چې الله تعالی د عالم ټولواک دی او هر څه د ده په حکم تر سره کېږي!! ده د تورات او انجیل دا خبره اورېدلې چې الله تعالی فرمایي: که تاسو ایمان او تقوی ولرئ زه به مو یوازې نه پرېږدم، له تاسوه سره به وم او ستاسو مرسته او ملاتړ به کوم، هغه له دې وینا دا نظریه راایستلې چې خدای له اسرائیلیانو سره دی، په دوی کې اوسېږي، چې چېرې دوی ځي خدای ورسره ځي، نو کله چې دوی په بېدیا کې په خېمو کې اوسېدل خدای ته ئې هم د ځان په څېر خو ډېره ښکلې او قیمتي خېمه او په خېمې کې خاص ځای د قدس الاقداس په نامه جوړ کړ او کله چې په فلسطین کې ځای په ځای شول نو مجلل کور ئې، د پرېمانه سرو او سپینو زرو په کارولو سره ورته جوړ کړ، له دې وروسته خدای له آسمان نه راکوز شو او پرېکړه ئې وکړه

چې د تل لپاره به په دغه کور کې د اسرائیلیانو خوا ته اوسېږي!!! په مجازي توګه کارول شوي الفاظ ئې په اصلي معنی ونیول او د الهي کتابونو آیتونه ئې غلط تعبیر او تفسیر کړل!!

- د تورات او انجیل په شمول په ټولو الهي کتابونو کې د الله تعالی د صفاتو او د عرش په څېر د داسې شیانو په اړه هم بحث شوی چې د انسان له نظره پټ دي او انسان په خپل قاموس کې د هغه لپاره نوم نه لري، دا ځکه چې انسان په خپل قاموس کې یوازې د هغو شیانو لپاره نوم لري چې دی ئې پېژني او په خپلو سترګو ئې ګوري او د غیبي شیانو لپاره نومونه نه لري، که څوک وغواړي د انسان په ژبه دا غیبي شیان معرفي کړي نو له دې پرته بله لار نه لري چې د تشبیه له فن نه کار واخلي او د انسان د قاموس موجود الفاظ وکاروي، په الهي کتابونو کې دغه تشبیه او مجاز کارول شوي او په دې سره انسان ته د عالم غیب په اړه نسبي پوهه ورکړی شوې، کم عقلو او غرضي خلکو دغه تشبیه او په هغه کې کارول شوي الفاظ په اصلي معنا اخیستي!! داسې لکه چې د بایبل لیکونکي د الله تعالی له عرش نه د پاچا ښکلی تخت جوړ کړی، خپل خدای ئې د یوه پاچا په څېر وربانديې کښېنولی او له فرشتو ئې څلور سرې موجودات جوړ کړي، چې دا تخت پر اوږو وړي او خدای له یوه ځای بل ځای ته لېږدوي!! د بایبل لیکونکي هڅه کړې چې په دې بیان سره د مسیحیانو او یهودانو دې پوښتنې ته ځواب ووایي چې خدای څنګه له یوه ځای بل ځای ته ځان رسوي!! دا دی هغه پیاوړې فرشتې ئې له یوه ځای بل ځای ته رسوي چې هم د انسان هوښیارتیا لري، هم د عقاب وزرونه، هم د غوایي زور، هم د زمري مضبوطې پښې او هم خدایي روح!! له انسان سره د الله تعالی په اړه یوه پوښتنه دا ده چې خدای چېرې دی؟ څه کوي؟ له دې عالم سره ئې تعلق څنګه دی؟ که څوک وغواړي چې دغه پوښتنه ځواب کړي او په دې ئې پوه کړي چې الله تعالی دا عالم اداره کوي، ساتنه او حفاظت ئې کوي، دلته هر څه د ده په حکم تر سره کېږي... د دغه مطلب د افادې تر ټولو غوره او یوازنۍ طریقه دا ده چې هغه ته وویلی شي: خدای د دې عالم ټولواک، پاچا او حاکم دی، لکه څنګه چې د یوه چا د پاچا کېدو په اړه وایي: د پاچایۍ په تخت کښېناستو، یعني د دې ملك او هېواد

ټولواك او پاچا شو او له دې وروسته به ټول کارونه د ده په امر ترسره کېږي، په الهي کتابونو کې دغه استعاره (پر عرش استوی) د دغه مطلب د افادې لپاره کارول شوې، چې الله تعالی د دې عالم ټولواك دی، امور ئې د ده په واك کې دي او د دې عالم د پاچايي پر عرش ئې استوی کړې!! عرش او پر عرش استوی هغه الفاظ دي چې انسان ئې د يوه پاچا د واکمنۍ او قدرت ته د رسېدو لپاره کاروي، په کومو آيتونو کې چې د الله تعالی لپاره داسې الفاظ راغي، دا متشابه آيتونه دي چې په هغه کې د تشبيه فن کارول شوی، د الله تعالی عرش چې د انسان له درك او فهمه اوچت، فوق مشهود او غائب مفهوم دی او انسان په خپل قاموس کې بل ځانګړی او خاص لفظ او نوم ورته نه لري، په داسې لفظ معرفي شوی چې په اصل کې د يوه مشهود او ملموس شي لپاره وضع شوی، د تشبيه له لارې د انسان ذهن او فهم ته نږدې کړی شوی، په دا ډول آيتونو کې راغلي الفاظ په متبادره او متداوله معنا نه شو اخيستی، داسې نه چې د الله تعالی له عرش نه هغه تصور او انګېرنه ولرو چې د ځمکې پر سر د کوم تخت او عرش په هکله ئې لرو!! الله تعالی د مخلوق په څېر مکان ته اړ او محتاج نه دی، د عالم هيڅ څه په ذات او افعالو کې الله تعالی ته ورته نه دی، نه ئې عرش د ځمکې د کوم عرش او تخت په څېر دی او نه په عرش استوی ئې داسې لکه په کوم تخت د کوم مخلوق ناسته!! کله چې د عرش او په عرش باندې د الله تعالی د استوی خبره کوو بايد دا مطلب مو په پام کې وي چې نه د عالم کوم څه الله تعالی ته ورته دي او نه الله تعالی په کوم څه کې له مخلوق سره شباهت لري. پام کوه چې د فرشتو په ذريعه د الله تعالی د عرش حمل کېدا داسې ونه ګڼئ لکه چې په دنيا کې څوك کوم تخت پر اوږو وړي، که داسې تصور دې په ذهن کې راولاړ شو، اشتباه دې کړې او الله تعالی دې له خپل مخلوق سره تشبيه کړی. دا هغه غلطي ده چې د بايبل ليکونکي او منونکو وکړه!!

پيغمبر عليه السلام دا مطلب د يوه حديث په ترڅ کې څومره ښايسته او دقيق انځور کړی هلته چې فرمايي:

إن الله أذن لی اَن اُحَدِّثَكُم عَن ملك قد مرقت رجلاه الارض السابعة السفلی و العرش علی منكبه و هو يقول سبحانك انت أين كنت و أين تكون. مسند ابو يعلی

يقيناً چې الله (جل جلاله) اجازه راکړه چې له داسې يوې فرشتې مو خبر کړم چې پښې ئې له اوومې ښکتنۍ ځمکې تېرې شوې او عرش ئې پر اوږو دی او هغه وايي: پاکي تا لره ده اې ربه! چې چېرې وې او چېرته يې!!

ګورئ چې هغه باعظمته فرشته چې قامت ئې له اوو آسمانونو او ځمکې تېر شوی او د عرش حامل ده د الله تعالی د ذات له درکه عاجزه او په عرش ئې د استوی له څرنګوالي يې خبره ده!! او په دې هکله خپل کامل عجز په دې الفاظو بيانوي: پاکي تا لره ده چې هر ځای وې!!

که د عرش په هکله د پيغمبر عليه السلام دا وينا د بايبل له وينا سره مقايسه کړو همدا کافي ده چې ووايو: د الله تعالی او د هغه د عرش په اړه د بايبل وينا د هغه چا وينا ده چې خدای نه پېژني او د هغه له عظمته خبر نه دی او د ځمکې پر سر له يوه پاچا سره ئې ورته ګڼلی!!

متأسفانه په مسلمانانو کې هم يوه داسې کم عقله ډله راپيدا شوه چې د الله تعالی، عرش، د عرش حمله او پر عرش د الله تعالی د استوی په هکله بايبل ته ورته انګېرنه لري، هغوی هم وايي چې خدای انسان د ځان په څېر پيدا کړ، دوه سترګې، دوه غوږونه، دوه لاسونه، هر لاس ئې پنځه ګوتې، دوه پښې، پنډۍ، ردا او پرتوګ لري!!! خو وايي: خدای دوه سترګې لري بلاتشبيه، دوه (ښی او کيڼ) لاسونه لري بلا تشبيه، هر لاس ئې پنځه ګوتې لري بلا تشبيه، دوه پښې او پنډۍ لري بلا تشبيه، پر عرش ناست دی بلاتشبيه، د قيامت په ورځ به خپلې پنډۍ لوڅې کړي بلاتشبيه.... يعني مُتَشٰبِهاً وَ غَيرَ مُتَشٰبِهٍ!! هم سره ورته او هم نه ورته!! دوی هم له الله تعالی نه کټ مټ يو انسان جوړوي، د الله تعالی عرش همغسې ګڼي لکه د کوم پاچا تخت او پر عرش د الله تعالی استوی همغسې لکه پر تخت د يوه پاچا ناسته، له دې څرګندې او قبيح تشبيه وروسته د بلاتشبيه او بلاتکييف لفظ راوړل هيڅ ګټه او معنا نه لري، خو دوی دا لفظ د يوه مجبوريت په سبب علاوه کوي او هغه دا چې په قرآن کې راغلي:

الشوری:: ۱۱ ÇÈ ÞÃ 7 B Ü ¡ 9 $ q d r Ü † « ¾ ¡ ¡ Ü . § Ø

الله تعالی ته ورته شئ نه شته او هغه اوریدونکی پوه ذات دی

ÇÙÍÈ bqèçè? ẅ ÓÉ&r D-è/ ®$Ò] A$VBF$-I {qÇÕ? xù النحل:۷۴

الله تعالی ته مثالونه مه بیانوئ، یقیناً چې الله پوهېږي او تاسو نه پوهېږئ.

دا آیتونه په ډېر قاطعیت سره وایي چې په ټول عالم کې الله تعالی ته ورته شی نه شته، نه کوم څه په خپل ذات کې الله تعالی ته ورته دی، نه په صفاتو او افعالو کې، نه انسان په ذات، صورت، افعالو او صفاتو کې الله تعالی ته ورته دی او نه الله تعالی انسان یا کوم بل مخلوق ته، الله تعالی اوري خو د دې اوربدو معنا دا نه ده چې خدای زمونږ په څېر دوه غوږونه لري او په دغو غوږونو سره زمونږ خبرې اوري، الله تعالی علیم دی خو د الله تعالی علم د انسان د علم په څېر نه دی چې د زده کړې او تعلیم او تعلم له لارې ئې ترلاسه کوي، الله تعالی بصیر دی، هر څه وینې، هیڅ حجاب د ده د لیدو مانع کېدی نه شي، په مخلوقاتو کې هم لیدونکي شته، خو الله تعالی په دې صفت کې هم هیڅ مخلوق ته ورته نه دی، که انسان او ځینې حیوانات داسې دي چې دوې سترګې لري نو داسې هم شته چې یوه سترګه یا ډېرې سترګې لري او داسې هم شته چې د خپل بدن په ټول پوستکې سره هره خوا لیدی شي!! خو بصیر او لیدونکی خدای په خپل دغه صفت کې له هیڅ مخلوق سره ورته نه دی ...

- په قرآن کې د الله تعالی په اړه د لاس او سترګې ذکر شوی، هم د مفرد، هم د تثنیه او هم د جمع په صیغه، خو دا په داسې ځای کې نه چې ګواکې د الله تعالی د ذات څرنګوالی بیانوي، بلکې په هغه ځای کې چې الله تعالی ته یا داسې یو فعلي صفت منسوبوي چې انسان ئې په خپلو جوارحو ترسره کوي، او یا د الله تعالی فعلي صفت په هغې استعارې سره بیانوي چې انسانان ئې د همدې لپاره کاروي، د مثال په توګه وایي چې د ټول عالم واګې د الله تعالی په لاس کې دي، تاسو پوهېږئ چې د عالم واګې په خپل واك کې درلودل، د لاس په نامه کوم غړی، عضو او جارحه نه ایجابوي، نه عالم (د آس په څېر) واګې لري او نه واك داسې شی دی چې

په لاس کې نیول کېږي، له دې بیان نه به ډېر ناپوه انسان دا انتباه اخلي چې خدای یو لاس لري او دا واګې ئې په لاس کې دي، د هر عاقل انسان انتباه به یوازې دا وي چې الله تعالی مالك الملك دی، همدا راز چېرې چې په قرآن کې د استوی علی العرش ذکر راغلی، ورپسې متصل ویل شوي چې د چارو واګې د الله تعالی په واك کې دي، یدبر الامر، یغشي اللیل النهار، له الخلق و الامر او دې ته ورته مطالب راغلي او دا ښیي چې په استوی علی العرش سره قرآن مونږ ته دا لارښوونه کوي چې الله تعالی د دې عالم ټولواك دی، ډېر بې عقله انسان به له دې نه هغه انتباه اخلي چې د بایبل لیکونکي اخیستې او خپل خدای ئې د یوه داسې تخت په سر کښېنولی چې څلور سرې فرشتې ئې حمل کوي!! د قرآن له نظره څوك چې له عرش نه د پاچایانو د تخت په څېر تخت جوړوي او له استوی نه په تخت کښېناستل، د ده په زړه کې کوږوالی دی، مؤمن انسان به وایي: استوی علی العرش یوه استعاره ده چې انسانان ئې د چا د پاچایي لپاره کاروي، الله تعالی مونږ ته په دغو الفاظو سره ښیي چې دی د عالم ټولواك دی او ټولی واګې ئې د ده په واك کې دي، نه ئې عرش کوم تخت ته ورته شی دی او نه ئې استوی د انسان استوی ته ورته کوم فعل!! د عرش او استوی په تأویل له الله تعالی پرته هیڅوك نه پوهېږي.

په یقین او پوره ډاډ سره ویلی شو چې په اصلي تورات او انجیل کې به د قرآن په څېر د الله تعالی د ذات د څرنګوالي په اړه هېڅ نه وي ویل شوي، دا ځکه چې له یوې خوا په ټول قرآن کې د الله تعالی د ذات د څرنګوالي په اړه هیڅ بحث نه دی شوی، پیغمبر علیه السلام مونږ د الله تعالی د ذات په هکله له بحث او فکر کولو منع کړي یو او له بلې خوا په دې پوهېږو چې د انسان عقل او فکر محدود دی، له یوه خاص حد نه آخوا نه شي تلی، آخوا ته د الوت لپاره وزرونه نه لري، همداسې لکه چې د ده غوږونه د معینو څپو غږونه اوري او له معین فریکانس نه لوړ او ټیټ غږ نه شي اوربدی، لکه څنګه چې معین شیان په معینې فاصلې کې وینې او له هغه آخوا د ده سترګې د لیدو توان نه لري، همدا راز د ده د عقل وزرونه هم تر یوه ځانګړې پرې او الوت کولی شي، له هغې لیکې آخوا تېربدل ورته ممکن نه دی.

صحابه وو د الله تعالی د ذات په اړه له فکر کولو او څه ویلو ډډه کوله، د سلف

صالح منهج همداسې وو، معتبرو مفسرينو د قرطبي په شمول له دې سره مخالفت کړی چې څوك الله تعالی ته د انسان په څېر او شمېر غړي او جوارح منسوب کړي، دا بحث ډېر وروسته يوې بدعتي ډلې د مسلمانانو منځ ته راواچاوو، دوی په همغې بيماری اخته دي چې مسيحيان پرې اخته شول، د استعارې او مجاز په توګه راغلي الفاظ ئې په حقيقي معنا ونيول او الله تعالی ئې له مخلوق سره تشبيه کړ!!

تاسو د بايبل دغې ادعا ته هم لږ ځير شئ چې حزقيال ته د خدای وينا داسې ګڼي: اې خاورين انسانه! يوه خښته درواخله، خپلې مخې ته ئې کېږده، د فلسطين نقشه پرې جوړه کړه، شاوخوا ئې برجونه، مورچلې، منجنيق او د دښمن اډې انځور کړه، چې وښيي ښار تر محاصرې لاندې دی، يوه اوسپنيزه تيغنه درواخله او د ځان او انځور تر منځ ئې ودروه چې وښيي دښمن به دا ښار په فولادي هوډ سره محاصره کړي، بيا دري سوه نوي ورځې په چپ اړخ پرېوځه، زه د اسرائيليانو ګناه پر تا باندې ږدم، په دې مودې کې به د دوی د ګناه په سبب ډېر وځورېږې، د اسرائيليانو د هر کال مجازات لپاره به ته يوه ورځ پر اړخ پروت وې، بيا په بل اړخ راواوړه، څلوېښت ورځې په ښي اړخ پرېوځه، د يهودانو د ګناه لپاره به وځورېږې، د يهود د هر کال مجازات لپاره به يوه ورځ په اړخ پروت وې!!.... په دې دري سوه نوي ورځو کې به ستا خوراك هغه ډوډۍ وي چې د غنمو اوربشو، باقلي، نسك او ږدنو (ارزن) له اوړو جوړه شوې.... او په هغه اور پخه شوې وي چې د انسان وچ فضله مواد به په کې سوځوې، دا کار به د خلکو په وړاندې کوې!! ... همداسې به اسرائيليان د تبعيد په وخت کې ګنده او حرامه ډوډۍ خوري!! ... ما وويل: خدايه زه به څنګه دا کار کوم؟ زه په خپل ټول عمر کې نه يم پليت شوی، له ماشومتوب نه تراوسه مې هېڅکله حرامه غوښه نه ده خوړلې... خدای وويل: ډېر ښه، کولی شې د انسان په ځای د حيواناتو له خوشايو استفاده وکړې!!!

دا ئې د بايبل خدای، دا ئې د هغه پرېکړه او دا ئې د سزا ورکولو کيفيت!! د اسرائيليانو سزا حزقيال ته ورکوي، د هر کال په مقابل کې يوه ورځ په اړخ پرېوتا، د حرام خوراك په مقابل کې د انسان په خوشايو پخه شوې ډوډۍ او چې حزقيال اعتراض وکړ نو فوراً له خپلې پرېکړې په شا شو او ورته وئې ويل: ډېر ښه، کولی

شې د انسان په ځای د حیواناتو له خوشایو استفاده وکړي!!!

د بایبل منونکو ته وایم: تاسو او خدای مو، ما ته ووایئ: که دا خبره په کوم کاغذ ولیکئ او یوه داسې متعصب یهودي یا مسیحي ته ئې ورکړئ چې بایبل ئې نه وي لوستلی او ورته ووایئ چې دا خبرې د مسلمانانو په یوه مذهبي کتاب کې لیکل شوي، هغه به د دغو خبرو په لوستلو سره څه عکس العمل ښیي؟ څه قضاوت به کوي؟ او له دې پاڼې سره به څه کوي؟ آیا دا به پرې نه کړي؟ تر پښو به ئې لاندې نه کړي؟ اور ته به ئې وانه چوي؟ معلومه ده چې غبرګون به ئې څه وي؟ خو وروسته ورو په غوږ کې ورته ووایئ چې دا په سپیځلي بایبل کې راغلي!!

د دې کتاب یوه بله برخه هم په زړه پورې ده او ډېر حقایق په ګوته کوي، هلته چې لیکي: اې خاورین انسانه! دا څه متل دی چې اسرائیلیان ئې وایي: عمر مو پای ته ورسېدو خو وړاندوینې رښتونې نه شوې!!! دوی ته ووایه: ... له دې وروسته به په اسرائیلیانو کې هیڅ دروغجنه وړاندوینه نه وي!!... دا ځکه چې زه خدای یم، چې څه وایم له ځنډه پرته به ئې سر ته رسوم...ورپسې لیکي: .. اې خاورین انسانه! زما کلام د اسرائیلیانو د دروغجنو انبیاوو په اړه اعلام کړه، هغه انبیاء چې خپل افکار زما د پیغام په نامه بیانوي!! افسوس په هغو ناپوه انبیاوو چې خپل خیالات زما د کلام په ځای بیانوي، په داسې حال کې چې زما لخوا هیڅ کلام په دوی نه دی نازل شوی!!!

د بایبل دا وینا له یوې خوا د ټولو هغو دروغجنو وړاندوینو ماهیت بیانوي چې بایبل تري ډك دی او ښیي چې دا د الله تعالی له لوري نه بلکې د ټګمارو مذهبي مشرانو لخوا جوړې شوې وې، ځکه چې د الله تعالی له لوري وړاندوینې رښتونې وي، هیڅ ځنډ په کې نه راځي، خو د بایبل یوه وړاندوینه هم رښتیا نه ده ختلې او په خپل وخت نه ده ترسره شوې، یوازې د هغو پېښو په هکله ئې وړاندوینې رښتیا ختلې چې له پېښې وروسته ئې د هغې په هکله وړاندوینه!!! کړې، لومړی پېښه واقع شوې، چا په خپلو سترګو لیدلې، بیا د بایبل لیکونکي د دغې پېښې په هکله د یوه مجهول راوي په حواله له پېښې نه مخکې تېر شوي کوم شخصیت ته یوه جعلي وړاند وینه منسوب کړې!!

له بلې خوا ښيي چې په دوی کې ډېر د نبوت کذاب او دروغجن مدعیان راولاړ شوي، هغه د نبوت مدعیان چې خپل خیالات به ئې الله تعالی ته منسوبول، خپل کلام به ئې د الله تعالی کلام ګڼلو!! قرآن د بایبل د دغې خبرې تصدیق کوي او فرمایي:

šÆE Ïß qèl $Br É»GÅ6 ßÏs`Ïß qqÇ¡ é¤GÏ É»FÅßßÎ OßF^Åßï b½âùÏ $ZÍÌÝ9 ÔßGZÏß ÞÎr

>É3ßßß<ï $'?ã bqßùqàƒr ‹ï $Ï‰ÝÏã ÔÏß qèl $Br ‹ï $Ï‰ÝÏã ÔÏß qèl šc qßùqàƒr É»GÅßßß

ÇÑÈ bqß3-êƒ tßèlr آل عمران: ۷۷-۷۸

او له دوی نه یوه ډله داسې ده چې په خپلې لیکنې او کتاب خپلې ژبې داسې اړوي چې ته هغه د الله د کتاب یوه برخه وبولې، په داسې حال کې چې هغه د الله د کتاب برخه نه ده، دوی وایي: دا خبرې ټولې د الله له لوري دي په داسې حال کې چې د الله لخوا نه دي، په الله پورې دروغ تړي سره له دې چې ښه پوهېږي.

ګورئ چې دا مکاره او ټګماره ډله خپلې لیکنې او خپلې خبرې د الله تعالی کتاب ته منسوبوي، خپل غلط او مغرضانه تفسیر او تعبیر ته الهي تعبیر وایي، دوی دا غلطي قصداً او په لوی لاس کوي، ښه پوهېږي چې دا خبرې نه د الله تعالی په کتاب کې شته او نه د الهي کتاب معنا هغه ده چې دوی ئې وایي. په دې آیت پسې له راغلو نورو آیتونو نه دا په ډاګه معلومېږي چې په دې رنځ اخته کسان یا هغه خلك دي چې له دین نه ناوړه ګټه پورته کول ورته په میراث رسېدلي، یا هغه واکمنان دي چې له دین نه د خپل زعامت او واکمنۍ د اثبات لپاره وسیله جوړوي او دین د خلکو د غلامۍ آله ګرځوي او یا هغه کسان دي چې غواړي پېغمبرانو علیهم السلام او دیني مشرانو ته د انتساب له لارې امتیازات لاسته راوړي، همدا کسان دي چې ځینې شخصیتونه د الوهیت تر مقامه پورته کوي، د الله شریکان ئې جوړوي، د علم غیب خاوند او د عالم په امورو کې د تصرف حق ورته ثابتوي، له دوی نه مرسته او پردوی توسل لازمي ګڼي او ادعا کوي چې یوازې د دوی له لارې د الله تعالی دربار ته لار موندل ممکن ده!! دوی دا ادعاګانې له دغو درنو

شخصيتونو سره د محبت او هغوی ته د درناوي له امله نه کوي، بلکې له دې نه ئې هدف خپلې ګټې وي، غواړي په همدې سره خپل مقام اوچت کړي، ځکه دوی ځان د دغو شخصيتونو د مادي او معنوي مقام وارث ګڼي، هر کرامت چې د هغوی لپاره ثابت کړي ګټه ئې دوی ته راګرځي، له همدې نه د امتيازاتو د لاسته راوړلو وسيله جوړوي، قرآنکريم په دې هکله فرمايي:

’ĺ«Š$6ß {qÇqä Ä $Z-ï Aqà}ƒ ßê¤oßÇ¥9$ NßßS ßß = »GÅßß$"! $qŠÏs¶ãb¼ @;ï b¼. $B

bqß¶ãß? ÓßZä$JÎr = »GÅß$bqßÏèêÓßZä$JÎ `¿ĥï»ƒ‘ {qÇqä `Å»9r «ï $ßÈrß `Ï

Lã¼ ßÍ ‰è/ ÌÿãßÍ Nãæß¼ $ƒ$/ß¼ `¿ĥÎZ9$ p3Í»ß${räÏ, G? b¼ Nä•ß¼ Ẅr ÇÏÈ

ÇÏÈ bqßÎóB آل عمران: ۷۹-۸۰

هېڅ انسان ته نه ښايي چې الله تعالی ورته کتاب، حکم او نبوت ورکړي او بيا هغه "له دې الهي پېرزويني وروسته" خلکو ته ووايي: له الله تعالی نه علاوه زما بندګان شئ! بلکې "د دې برعکس هغه ته دا ښايي چې" ووايي: د دې لپاره بايد خدای پالونکي شئ چې تاسو خو نورو ته دا کتاب ورزده کوئ او په خپله ئې لولئ. او هغه تاسو ته دا امر نه کوي چې ملائکې او پېغمبران خپل اربابان ونيسئ، آيا تاسې ته به د کفر امر وکړي، وروسته له هغې چې د دوی په دعوت سره په اسلام مشرف شوي ياست؟!

يعني تاسو ډېرې خبرې پېغمبرانو ته منسوبوئ، د خپل شرك، فساد، ګناه او خيانت د توجيه لپاره داسې روايات راپيدا کوئ چې پېغمبرانو ته مو منسوب کړي، خو د الله يو پېغمبر به څنګه خلکو ته وايي چې الله پرېږدئ زما عبادت وکړئ، ما په خدايي ونيسئ، ما ته دعا وکړئ، له ما نه د خپلو حاجتونو د ترسره کېدو طمع وکړئ، ما د ضرر او ګټې رسولو واکمن وګڼئ، د پېغمبر خبره خو له دې پرته بل څه نه شي کېدی چې خدای پالونکی شئ. تاسو اې د اهل کتابو مذهبي مشرانو! څنګه په دې خبره نه پوهېږئ چې د الله پېغمبران هېڅکله داسې خبرې نه

کوي، تاسو خو د الله د کتاب د تعلیم او تدریس دعوی کوئ او د الله د کتاب بنیادي او اساسي خبره خو دا ده چې یوازې د یوه خدای عبادت وکړئ. څنګه به ستاسو دا خبره د منلو وي چې د الله کوم پېغمبر خلکو ته ویلي چې ملائکې او یا پېغمبران په ربوبیت کې شریك کړئ، تاسو خو د پېغمبر په لاس هدایت شوئ، څنګه به هغه تاسو ته د کافر کېدو بلنه درکړې وي، تاسو چې خپل پېغمبر ته څه منسوبوئ دا خو د کفر طرف ته بلنه ده.

د قرآن له دې او ډېرو نورو آیتونو نه معلومېږي چې پېغمبرانو ته منسوب جعلي روایات د الله له کتاب نه د مخالفت ستره وجه ده، ټګمار مذهبي مشران په دې نه توانېدل چې مخامخ د الله کتاب تحریف کړي، په جعلي روایاتو د استناد او استدلال له لارې توانېدلي چې د الله کتاب تحریف کړي. که تاسو دا اوس اوس په اسلامي امت کې د اختلاف او انحراف عوامل ولټوئ نو جعلي، موضوعي او ضعیف روایات به د ستر او اساسي عامل په ځېر مخې ته درشي.

د بایبل دې وینا ته هم لږ غوږ شئ: اې اسرائیلیانو! ستاسو انبیاء هغه ګیدړې دي چې ورانو ویجاړو کنډوالو کې اوسېږي، هیڅ ګټه ئې تاسو ته نه ده رسولې، هغوی هیڅکله د ښار د حصار ویجاړې نه ده رغولې، تر څو هغه ورځ د دښمن په وړاندې ودرېږئ چې خدای مقرره کړې!! خوبونه ئې باطل او وړاندوینې ئې دروغجنې دي، وایي چې پیغام ئې زما له لوري دی په داسې حال کې چې ما دوی نه دي لېږلي!! ما هیڅکله له دوی سره خبرې نه دي کړې!!! د دغو جعلي خوبونو او درواغو په سبب زه ستاسو په ضد یم او تاسو به مجارات کړم، دغو شریرو کسانو زما قوم وغولولو، دوی ته ئې وویل: هر څه سم دي، خو داسې نه وه، زما قوم سست دېوال جوړوي او دا دروغجن پیغمبران دوی تشویقوي او په ګچ سره دا سست دېوال سپینوي، ... زه به دا دېوال نسکور کړم او دوی به ترې لاندې کړم، اې خاورین انسانه! هغو ښځو ته هم زما پیغام واوروه چې خپل افکار زما د پیغام په توګه وړاندې کوي، وای په تاسو چې زما قوم دوکه کوئ، په مټ ئې د جادو او طلسم تعویذونه ترئ او د کوډو تراړې پرې خرڅوئ... تر څو خپل جېبونه ډک کړئ، مړ کېدونکي ته په دروغو وایئ چې ژوندی به پاتې شې او ژوندی پاتې کېدونکي

ته وایئ چې مړ به شې، خلك غولوئ او هغوی په تاسو باور کوي!! زه ستاسو د سحر او جادو په ضد یم، خلك به ستاسو له شر نه ژغورم!!!

هر څوك چې بایبل په دقت سره مطالعه کړي نو د بایبل د کوډګرو ښځو او د بایبل د انبیاوو د وړاندوینو او ویناوو په اړه به همدا انتباه لري، دوی د ګیډړو په څېر ورانو ویجاړو ځایونو کې اوسېږي، دروغجنې وړاندوینې کوي، د خلکو لپاره د خیر خبره، لارښوونه او واضح پیغام نه لري، د خلکو له ژوند سره ئې هیڅ کار نه وي، هیڅ ویجاړ حصار د دوی په لاس نه رغول کېږي، د پاچایانو د سر دعا کوي، د خلکو د غولولو لپاره د پاچایانو سر په زیتون غوړوي او دا د خدای له لوري د ده د انتخاب نښه ګڼي. زه حیران یم چې د بایبل منونکي ولې د داسې خبرو په رڼا کې د خپلو دروغجنو انبیاوو په اړه همدا قضاوت نه لري!!!

دلته د بایبل یوه بله وینا هم داسې ده چې د هغه بې شمېره مخکنۍ خبرې ردوي، لیکي: اې خاورین انسانه! کله چې د دې سیمې خلك له ما مخ واړوي، ګناه ته مخه کړي او د دې په سبب زه روزي پرې بنده کړم او داسې قحطي ورباندې راولم چې انسان او حیوان له منځه یوسي، نو هغه وخت که د دوی په منځ کې نوح، دانیال او ایوب هم وي، د دوی تقوی او صالح عمل به یوازې د دوی د ژغورنې سبب شي نه د نورو!! او که د وحشي ځناورو تر برید لاندې ئې راولم،.... یا ئې له جنګ سره مخامخ کړم او د دښمن فوځ ته دا موقع ورکړم چې هر څه له منځه یوسي... یا وبا پرې مسلطه کړم... په خپل ذات لوړه کوم چې دوی (دا درې پیغمبران علیهم السلام) به خپل اولاد هم ونه شي ژغورلی، یوازې په خپله به ژغورل کېږي!!...

بیا لیکي: اې خاورین انسانه! ولې اسرائیلیان دا متل تېروي چې: (تریو انګور پلرونو وخوړ او غاښونه ئې د زامنو پخ شول)، په خپل حیات لوړه کوم چې له دې وروسته به په اسرائیل کې دا متل نه تېرېږي، ... زما قانون د قضاوت په اړه داسې دی: څوك چې ګناه وکړي یوازې دی به مري ... نېك انسان به ژوندی پاتې کېږي او بد زوی به ئې مري!!! او د بدکار انسان نېك زوی به ژوندی پاتې کېږي!!!

که تاسو په بایبل کې غور وکړئ نو دا څو مخکنۍ خبرې به په ټول بایبل یو سخت ګوزار وګڼئ، د بایبل په سلهاوو مخکنۍ خبرې به د دې خلاف ومومئ،

بايبل له دې مخکې په وار وار ويلي چې خدای نېك او بد انسان ته تر څو څو پوښته بدله او سزا ورکوي، د يوه کس د ګناه په سبب د ده کورنۍ او قوم مجازات کوي، خو دلته وايي چې خدای له هر چا سره د ده د خپلو کړو وړو له مخې معامله کوي، نه نېك پلار د بد اولاد په ګناه نيول کېږي او نه بد اولاد د نېك پلار په سبب ژغورل کېږي او دا هغه څه دي چې قرآن ئې په ډېر تأکيد سره او په مکرره توګه وايي.

د بايبل د نورو کتابونو په څېر د دې کتاب په وروستيو برخو کې ډېرې وړاندوينې شوې او د خدای د کور يوه تفصيلي نقشه په کې راغلې، چې په هغې کې د قربانۍ ځای او څرنګوالی ئې، د حصار اوږدوالی، دروازې او نومونه ئې... ذکر شوي، له نورو سره ئې توپير په دې کې دی چې دا نقشه حزقيال ته د خوب او رؤيا په ترڅ کې ورکړل شوې، هر څوك په لږ دقت سره په دې پوهېدی شي چې په خوب کې دومره ارقام، تاريخي پېښې، تفصيلي نقشه هېڅوك نه شي حفظ کولی، دا له مخکنيو کتابونو نه نقل شوې نقشه او ارقام دي چې د خوب نوم ورکړی شوی!! خپل آراء او افکار د خوب او رؤيا په توګه وړاندې کول داسې وګڼئ لکه څوك چې يو خيالي ناول ليکي، د بايبل دغو کتابونو ته د داسې ناولونو په سترګه وګورئ چې مذهبي شخصيتونو ليکلي او يا د هغو صوفيانو تصوفي خيالاتو په توګه چې ادعا کوي د مراقبې له لارې ئې ترلاسه کړي، د بايبل د دې ناولونو لړۍ د ارميا له کتابه پيل شوې او ورو ورو ئې شمېر زيات شوی.

سره له ټولو هغو اساسي نواقصو او اشتباهاتو چې د حزقيال په کتاب کې ترسترګو کېږي، هغه نواقص چې د بايبل د ليکونکي خوښېږي او د همدې په وجه ئې دا کتاب د سپېځلو کتابونو په ضمن کې نيولی، خو ما دا کتاب داسې وموندلو چې د بايبل د مخکنيو کتابونو په سلو کې نږدې د اويا غلطو او بې بنسټو خبرو تردید کوي او په ځينو برخو کې د قرآن له ويناوو سره اړخ لګوي.

دانیال

دا کتاب هم د خوبونو ناول دی، په مقدمه کې ئې لولو: ... شپږ لومړي فصلونه ئې د دانیال ژوند او هغو خوبونو ته ځانګړي شوي چې ده تعبیر کړي، دوهمه نیمایي د ده خپلو خوبونو ته مختص شوي.... دانیال د هغو یهودي اسیرانو په ډله کې وو چې بابل ته انتقال شوي وو او هلته د پاچا په دربار کې د خدمت لپاره غوره شوي وو، دلته ئې د هغه وخت ټول علوم او حکمت زده کړل او د خوبونو د تعبیر فهم ئې په برخه شو... نبوکد نصر (نوخد نصر او بخت نصر هم ورته ویل شوي) د بابل پاچا خوب ولید چې ډېر ئې پریشانه کړ... نجومیان، فال لیدونکي، جادوګران او رمالان ئې راوغوښتل او ورته وئې ویل: راته ووایئ: ما څه خوب لیدلی او تعبیر ئې څه دی؟ که دا کار ونه کړئ د ټولو د وژلو امر صادروم... هغوی ئې ورته وویل: دا کار له خدای نه پرته بل څوك نه شي کولی... پاچا د ټولو د وژلو امر وکړ، دانیال هم د دغو وژل کېدونکو خلکو په ډله کې وو... دی اریا د جلادانو رئیس ته ورغی چې پاچا ولې زمونږ د وژلو امر کړی؟ هغه پوه کړ... دانیال د پاچا حضور ته ورغی او مهلت ئې تري وغوښت، بیا کور ته ولاړ او له خپلو ملګرو سره ئې خبره شریکه کړه او ورته وئې ویل چې راشئ د آسمانونو له خدای نه وغواړو چې پر مونږ رحم وکړي او دا خوب او تعبیر ئې مونږ ته راوښیي، همغه شپه دغه راز دانیال ته څرګند شو... نو دانیال د جلادانو رئیس ته ورغی او ورته وئې ویل: حکیمان مه وژنه، ما پاچا ته وروله چې خوب او تعبیر ئې ورته ووایم... هغه دانیال له ځان سره روان کړ او په تلوار سره پاچا ته ورغی او ورته وئې ویل: ما یو یهودي اسیر موندلی چې

کولی شي ستا خوب تعبیر کړي، پاچا دانیال ته وویل: آیا ته کولی شې چې راته ووایې: څه خوب مې لیدلی او تعبیر ئې څه دی؟ هغه ځواب ورکړ: هیڅ منجم، حکیم او ... نه شي کولی د پاچا دا غوښتنه ترسره کړي، خو په آسمان کې داسې خدای شته چې په رازونو پوهېږي، هغه پاچا ته خبر ورکړی چې په مستقبل کې به څه وشي، پاچا چې کوم خوب لیدلی داسې دی: ... تا په خوب کې یوه ستره مجسمه ولیدله چې ډېره ځلانده او وېروونکې وه، د دې مجسمې سر د خالصو سرو زرو، سینه او مړوندونه ئې د سپینو زرو، نس او ورنونه ئې د مسو، پوندې ئې د اوسپنې، پښې ئې داسې چې یوه برخه ئې د اوسپنې او بله ئې له خټې، په همغه حال کې چې ته ورته ځیر وې، ودې لیدل چې یوه ډېره د کوم انسان د لاس له مداخلې پرته له غره راورغېږده او د مجسمې په اوسپنیزې او خټینې پښو ولګېده او هغه ئې ټوټې ټوټې کړې، ... مجسمه ورژېده او سیلې د هغې دوړې د پروړې په څېر خورې کړې، داسې چې هیڅ ځنبه ئې پاتې نه شوه، خو هغه ډېره چې مجسمه ئې ټوټې توټې کړه، لوی غر ترې جوړ شو. خوب دا وو او تعبیر ئې دا دی: اې پاچا! ته د پاچایانو پاچا یې، ځکه د آسمانونو خدای تا ته سلطنت، قدرت، ځواك او جلال دربخښلی، هغه تا ته د نړۍ پر ټولو خلکو، حیواناتو او مارغانو واکمني درکړې، د هغې مجسمې د سرو زرو سر ته یې، کله چې ستا پاچایي پای ته ورسېږي داسې سلطنت به راشي چې ستا تر سلطنت به کمزوری وي، بیا به دریم سلطنت راشي چې دا به د مجسمې د درېیمې برخې تعبیر وي او په ټولې نړۍ به حکومت وکړي، بیا به څلورم سلطنت راشي چې د اوسپنې په څېر به مضبوط وي او هر څه به وځپي، خو لکه تا چې په خوب کې لیدلي چې یوه برخه ئې د اوسپنې او بله ئې د خټې ده، دا سلطنت به ووېشل شي، یوه برخه به ئې د اوسپنې په څېر مضبوطه او بله ئې د خټې په څېر کمزوري وي، د اوسپنې او خټې ګډوالی ښیي چې سلطنتي کورنۍ به هڅه کوي چې د وصلت له لارې سره متحد شي خو ... دوی به متحد نه شي، لکه څنګه چې اوسپنه او خټه سره متحد کېدی نه شي، د دغو پاچایانو د واکمنۍ په دوران کې به د آسمانونو خدای داسې یوه پاچایي جوړه کړي چې هیڅکله به له منځه نه ځي او هیڅوك به پرې برلاسی نه شي، بلکې ټول سلطنتونه به مغلوب کړي او په

خپله به تر ابده پاتې وي!! دا د هغې ډبرې تعبیر دی چې د انسان له مداخلې پرته له غره راورغړېده او اوسپنه، مس، خټه، سپین زر او سره زر ئې وځپل، په دې سره خدای پاچا له هغه څه خبر کړ چې له دې وروسته به راشي، د خوب تعبیر همدا دی!!!

راشئ د دې خوب او تعبیر خوا ته لږ ودرېږو او څو برخو ته ئې لږ ځیر شو:

• بایبل له دې مخکې د فرعون په اړه همدا خبره کړې وه چې نجومیان، فال لیدونکي او جادوګران ئې سهار وختي خپل دربار ته راغونډ کړل چې د ده د تېرې شپې خوب ورته تعبیر کړي، دلته ئې د نبوکدنصر په اړه هماغه خبره تکرار کړې!!

• آیا په تاریخ کې به داسې لیونی پاچا هم تېر شوی وي چې له نجومیانو نه هم خپل خوب پوښتي او هم ئې تعبیر او کله چې هغوی ورته وایي: ته خپل خوب راته ووایه چې بیا ئې مونږ تعبیر کړو، دا کار خو نه مونږ کولی شو او نه بل څوک چې د خوب له اورېدو پرته هغه تعبیر کړي!! پاچا غصه کېږي او جلاد ته امر کوي چې وئې وژني؟!! آیا دا خبره به د بایبل له لیکونکي پرته بل څوک په خوله راوړي؟

• همدا راز بایبل مخکې داسې ښیي چې دانیال هره شېبه کولی شو د پاچا حضور ته ورشي، د جلادانو د رئیس له مرستې پرته پاچا ته ورغی او مهلت ئې تري وغوښت او هغه مهلت ورکړ، خو وروسته لیکي چې اریا له ځان سره د پاچا حضور ته وروست!! او پاچا دانیال ته وویل: آیا ته کولی شې چې راته ووایې: څه خوب مې لیدلی او تعبیر ئې څه دی؟ چې د یوه کتاب په یوې صفحې کې داسې تناقضات وي د هغه خوب به څوک د اعتبار وړ وګڼي؟!! کوم بې عقله انسان به د ده دا خبره ومني چې دانیال هم پاچا ته د ده خوب بیان کړی او هم ئې تعبیر؟!

• د دانیال د وینا دې له مبالغو ډکو خبرو ته هم ځیر شئ: ته د پاچایانو پاچا یې!! ځکه د آسمانونو خدای تا ته سلطنت، قدرت، ځواک او جلال دربخښلی!! هغه تا ته د نړۍ پر ټولو خلکو، حیواناتو او مارغانو واکمني درکړې!! په داسې حال کې چې نه هغه د پاچایانو پاچا وو، نه ئې د نړۍ په ټولو خلکو، حیواناتو او مرغانو حکومت کاوو!! او نه اسیر دانیال د اور لمانځونکي پاچا په وړاندې د آسمان د خدای نوم اخیستی شو!! دا پاچا خو همغه دی چې په اسرائیلیانو ئې د دوی له خدای سره د دښمنۍ په سبب برید وکړ، د دوی د خدای کور ئې وران او د دې کور

ټول سپېځلي شيان ئې تالان کړل، دانيال ئې له نورو سره يو ځای د اسيرانو په توګه بابل ته راوستل!!

• پوښتنه کوو: دانيال د دې خوب له کومې برخې دا انتباه او تعبير واخيست چې ځلور سلطنتونه به يو په بل پسې راشي؟ په خوب کې خو داسې کومه صحنه نه تر سترګو کېږي چې يو شی خپل ځای بل ته پرېږدي، نوی شی راشي او د زوړ شي ځای ونيسي، دانيال به په کوم دليل د يوې مجسمې ځلور برخې د ځلورو سلطنتونو په معنی تعبيروي؟ که احياناً دا ځلور سلطنتونه تعبير کړي د مجسمې لاندنۍ برخه خو بايد د زوړ سلطنت په معنی تعبير کړي او د مجسمې سر هغه سلطنت چې د نورو د پاسه جوړ شوی!! آيا دا پاچا دومره بې عقله وو چې داسې کمزوری تعبير ئې قبول کړ؟

• ما ته ووايئ: که تاسو د يوه هنرمند په لاس داسې جوړه شوې رمزي مجسمه وګورئ چې پورتنۍ مجسمې ته ورته وي، څه انتباه به تري اخلئ؟ سر، سينه، ورنونه او پښې به ئې څنګه تعبيروئ؟ آيا له دې پرته بله انتباه به ولرئ چې دې هنرمند په دې مجسمې سره هغه ټولنه انځور کړې چې په ځلورو طبقو وېشل شوې: پاچا او کورنۍ ئې، شتمنه طبقه، فوځ او عام ولس چې يا کارګران دي يا بزګران، شتمنۍ د دوو لومړنيو په لاس کې ده، دوی او فوځ ئې د ولس په اوږو سپاره دي، مخصوصاً که تاسو په هغې زمانې کې اوسېدئ چې د فوځيانو خود او زره به له مسو جوړې شوې وې، په دې مجسمې باندې د يوې ډبرې رارغړېدل به يقيناً داسې تعبيروئ چې يو مضبوط ځواك به له غرنيو سيمو راکوز شي او دا نظام به دړې وړې کړي او هغه به په يوه ډبر ځواکمن او مضبوط قدرت بدل شي، ډبر ناپوه او کم عقله انسان به هم له داسې يوه خوب او منظرې نه هغه انتباه او تعبير ونه لري چې بايبل دانيال ته منسوب کړی.

• يوه بل تناقض ته هم پام وکړئ: وايي: کله چې پاچا دا تعبير واورېدو، د دانيال په وړاندې ئې د هغه د تعظيم او درناوي لپاره رکوع وکړه، د قربانۍ او د عطرناکو بوټو د دودولو امر ئې وکړ او دانيال ته ئې وويل: په رښتيا چې ستاسو خدای د خدايانو خدای، د پاچايانو خدای او د اسرارو څرګندونکی خدای دی، ... او دانيال

ئې د ټول بابل واکمن وټاکو!! او د ده دري ملګري ئې هم په مهمو دندو وګمارل، خو ورپسې لیکي: نبوکدنصر د بابل د دورا په دشتې کې د سرو زرو یوه داسې مجسمه جوړه کړه چې لوړوالی ئې د برش ګزه او سور ئې دري ګزه وو... ټول لوړ رتبه حکام او عام خلك ئې راغونډ کړل... اعلان ئې وکړ چې کله مو د موسیقي غږ واورېدو ټول به د مجسمې په وړاندې سجده کوئ، چا چې سرغړاوی وکړ له ځنډه پرته به په اور کې واچول شي!!!

د دې معنی دا ده چې نبوکدنصر د دانیال په خدای ایمان نه وو راوړی او هغه ته ئې دا خبره نه وه کړې چې په رښتیا ستاسو خدای د خدایانو خدای، د پاچایانو خدای او د اسرارو څرګندونکی خدای دی!!

دا خو لا څه کوئ له دې وروسته لیکي: ... پاچا ته اطلاع ورکړی شوه چې د دانیال دریو ملګرو سجده ونه کړه، هغوی ئې راوغوښتل... اعتراف ئې وکړ او له سجدې کولو ئې انکار وکړ... لاس پښې ترلي ئې اور ته واچول... ناڅاپه ئې پام شو چې په اور کې د دریو په ځای څلور کسان روغ رمټ چکر وهي... څلورم ئې خدایانو ته ورته وموندو... نو اور ته ورنږدې شو... هغه دري کسان ئې په نامه یاد کړل او ورته وئې ویل: له اوره راووځئ!! ... نو امر ئې وکړ چې له دې وروسته که چا د دوی د خدای په ضد څه وویل دی به وژل کېږي او کور به ئې ورانېږي!!

یعني د دانیال د تعبیر په اورېدو سره ئې ایمان راوړ، خو بیا ببرته مشرك شو او دسرو زرو مجسمه ئې جوړه کړه، د دانیال ملګري ئې په اور کې واچول، د اور په لمبو کې ئې د دوی تر څنګ خدای ته ورته څلورم کس ولید چې له دوی سره یو ځای د اور په لمبو کې چکر وهي، نو بیا ئې ایمان راوړ او دا ځل داسې کلك یهودي شو چې وئې ویل: که له دې وروسته چا د دوی د خدای په ضد څه وویل دی به وژل کېږي او کور به ئې ورانېږي!!! او دا هغه خبره ده چې نه ئې عقل مني او نه له بایبل نه پرته بل چا کړې، په خپله بایبل څو سطره وروسته بیا لیکي چې پاچا خپل بتان لمانځل!!!

• د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: د دانیال تعبیر به کله رښتیا کېږي؟ او هغه درېیم سلطنت چې په ټولې نړۍ به حکومت کوي ولې تراوسه جوړ نه شو؟ په دې

نړۍ درې زرو کلونو کې خو درې نه بلکې په لسهاوو سلطنتونه راغلل، هغه سلطنت چېرې دی چې په ټولې نړۍ به حکومت کوي؟!! د بایبل په حاشیه کې لیکل شوي چې له دوهم سلطنت نه مراد د ماد او فارس سلطنت، له دریم نه د یونان سلطنت او له څلورم نه احتمالاً د روم سلطنت دی!! تاسو ووایئ: په دې سلطنتونو کې کوم یوه په ټولې نړۍ حکومت وکړ؟!! دانیال خو ویلي وو: د دغو پاچایانو د واکمنۍ په دوران کې به د آسمانونو خدای داسې یوه پاچایي جوړه کړي چې هیڅکله به له منځه نه ځي او هیڅوک به پرې برلاسی نه شي، بلکې ټول سلطنتونه به مغلوب کړي او په خپله به تر ابده پاتې وي!! د هغو پاچایانو په دوران کې دا تر ابده پاتې کېدونکې پاچایي ولې جوړه نه شوه؟!! په کوم کتاب کې چې دومره دروغجنې، له مبالغو ډکې، ضد او نقیض خبرې وي آیا هغه ته د یوه سپېڅلې کتاب په سترګه کتل سفاهت نه دی؟!!

بایبل مخکې وویل چې پاچا له نجومیانو وغوښتل چې هم د ده خوب ورته ووایي او هم ئې تعبیر، خو څو سطره وروسته د پاچا له خولې او د ده د دوهم خوب تر نامه لاندې لیکي چې ما خوب ولیدو، نجومیانو ته مې تېر کړ، هغوی تعبیر نه کړی شو، دانیال ته مې خپل خوب تېر کړ او هغه راته تعبیر کړ!! پوښتنه کوو: دا ځل خو په کار وه چې پاچا له دانیال نه پرته له بل چا پوښتنه نه کولی، خپل خوب ئې هم هغه ته نه وی تېر کړی، د مخکې په څېر ئې یوازې دا ورته ویلي وی: خوب مې لیدلی، تعبیر ئې څه دی؟!! او دانیال هم خوب ورته بیان کړی وی او هم ئې تعبیر!! آیا د یوه تکړه، مجرب او پوه معبر په شته والي کې څوک بل معبر او منجم ته خپل خوب تېروي؟

بایبل له دې وروسته د پاچا د لمسي یو خوب رااخلي، د ده د نیکه خوب ته ورته، خو په دې کې د مجسمې په ځای یوه ونه ګوري... حکیمان او منجمان ئې نه شي تعبیرولی، دانیال ئې ورته تعبیر کړي، ورپسې د ده د لمسي د سلطنت په دوران کې د یوه محفل قصه وړاندې کوي او لیکي چې په دې شاهي محفل کې خلك د شرابو په څښلو لګیا وو چې ناڅاپي یو لاس راڅرګند شو او په دېوال باندې ئې دا درې الفاظ ولیکل: منا، منا، ثقیل، فرسین. منجمان ونه توانېدل چې دا خط

ولولي او معنی ئې ووايي، دانيال خط ولوست او داسې ئې وژباړو: منا يعني شمېرل شوي، ثقيل يعني تلل شوي او فرسين يعني تقسيم شوي او معنی ئې دا ده چې ستا د سلطنت ورځې لنډې دي او څو شمېرل شوې ورځې ئې پاتې دي، خدای په خپلې تلې کې تللی يې او سپك ختلی يې، ستا ملك به ووېشل شي او مادیانو او فارسیانو ته به ورکړی شي!! ... نو پاچا دانيال د هېواد د درېيم لوړ پوړي شخصيت په توګه وټاکو او په همدغه شپه، د بابل پاچا ووژل شو او داريوش قدرت ته ورسېدو!! دانيال په لوړ دولتي مقام پاتې شو... څه وخت وروسته په داسې کوهي کې وغورځول شو چې زمريان په کې اوسېدل... خو دی روغ رمټ پاتې شو... پاچا له پاسه پرې غږ کړ، ده ځواب ورکړ چې روغ يم او له کوهي ئې راوايست او هغه خلك ئې له خپلو کورنيو سره په دې کوهي کې وغورځول چې د ده په وژلو ئې ټينګار کړی وو... او له داريوش نه وروسته د کورش په حکومت کې هم بريالی وو...

د دې ادعا معنی دا ده چې دانيال، د نبوکدنصر، د ده د لمسي بلشصر، داريوش او کورش په سلطنت کې د وزارت او صدارت په څېر په لوړو مقامونو پاتې شوی، هر پاچا راغلی، مخکنی ئې له منځه وړی خو دانيال ئې په خپل مخکني مقام پرېښی او حتی ترفيع ئې ورکړې!!! کاش بايبل دا هم ويلي وی چې د دغو څلورو سلطنتونو د اقتدار موده څو کاله وه او د دانيال عمر څو کاله او ولې هر پاچا مخکنی پاچا له خپلو ټولو اعيانو او اعواتو سره له منځه وړل او دانيال ته ئې په کړه سترګه هم نه کتل؟!! دا هم د سامسون تر معما زياته پېچلې ده، ځواب ئې يوازې د بايبل ليکونکی ويلی شي!!

بايبل له دې وروسته د دانيال څو خوبونه رااخلي چې د محتوی او ماهيت له مخې مخکنيو خوبونو ته ورته دي، په لومړي کې د څلورو سلطنتونو راتګ او زوال او د يوه ابدي او تل پاتې سلطنت ادعا کوي، خو د څلورو سلطنتونو په ځای بې شمېره سلطنتونه راغلل ولاړل او د هغه تلپاتې سلطنت په اړه د دانيال خوب رښتيا نه شو، بل خوب ئې هم دې ته ورته دی، چې يو ئې هم رښتيا نه شو... د يوې رؤيا په اړه دې ناپرتو خبرو ته ئې هم غوږ شئ: د دجلې خوا ته ولاړ وم، کله چې مې

پورته وکتل یو سړی مې ولیدو چې کتاني جامې ئې اغوستې وې او د سرو زرو ملابند ئې ترلی وو، بدن ئې ځلېدو، مخ ئې روښانه وو، سترګې ئې د اور د لمبو په څېر وې، .... غږ ئې داسې وو لکه د ډېرو خلکو یو ځایې چیغې، د رود په غاړه نور خلك هم ولاړ وو خو یوازې ما دا د وېښې خوب ولید، خو سره له دې زما ملګرې داسې ووېرېدل چې ټول وتښتېدل (پرته له دې چې څه ئې لیدلي وي)، دې سړي ما ته وویل: ... اې دانیاله! مه وېرېږه، ستا دعا منل شوې، ... همغه ورځ زه مأمور شوم چې تا ته راشم خو په فارس ګمارل شوې فرشتې یو وېشت ورځې (درې واره اووه) زما مقابله وکړه او زما د راتلو مانع شوه!!! په پای کې میکائیل زما مرستې ته راوړاندې شو او زه وتوانېدم چې تا ته ځان راورسوم او درته ووایم چې ستا په قوم به څه راځي!!!.... کله چې له تا ولاړ شم نو د هغې فرشتې په ضد به جګړه کوم چې په فارس حکومت کوي، بیا به له هغې فرشتې سره جنګېږم چې پر یونان حکومت کوي، په دې مودې کې به میکائیل چې د اسرائیلیانو حامي دی زما مرسته کوي!!

ښایي د هر عاقل لوستونکي لپاره دا څو جملې کافي وي او د دې خوبونو ماهیت ورته څرګند کړي، د بایبل د ادعا معنی دا ده چې د نړۍ ببلې ببلې برخې د مختلفو فرشتو په واك کې دي، هره یوه ئې د یوه خاص قوم او قبیلې حامي ده، په خپلو منځونو کې ئې جګړې وي، هغه برلاسې شي چې کومه زوروره او خدای ته مقربه فرشته ئې ملا تړ وکړي، میکائیل د اسرائیلیانو حامي ده، کومه فرشته چې خدای دانیال ته لېږلې وه، یو وېشت ورځې ئې د بابلیانو حامي فرشتې مخنیوی وکړ او په دې ونه توانېده چې د خدای پیغام په خپل وخت دانیال ته ورسوي، د میکائیل په مرسته وتوانېده چې مقاومت وځپي، خنډ له لارې لرې کړي او ځان دانیال ته ورسوي!!! د بایبل کم عقله لیکونکی په دې نه پوهېږي چې که د نړۍ په یوه وړوکي هېواد کې د پاچا او د ده د والیانو، وزیرانو او درباریانو ترمنځ دغه حالت وي چې دی ئې د خپل خدای د پاچایۍ او د فرشتو ترمنځ د رقابت او جګړو په اړه وړاندې کوي نو دا هېواد څو ورځې هم دوام نه شي کولی.

قرآن د فرشتو په هکله فرمایي:

p3Í»=B $kÐæ ë‘$ f ïœ® â¨ $Z9$$dßqê® #Y¾R ßB‹îel&r ßB ¡ ÿR& {|p®{qæB#ä ûïï½$$$k$»7

ÇïÈ brâDsfâ$B bqèÿ/r ÙèÐ•B¿$B ®$bqÁè/ ÿv Š#‰© êÝ¥ï التحريم: ٦

اې مؤمنانو! ځان او خپله کورنۍ له هغه اوره وساتئ چې سوند به ئې خلك او ډبرې (له ډبرو جوړ شوي بتان) وي، داسې فرشتې پرې ګمارل شوې چې سختې (سخت زړې) او شديدې (کلك نيونکې) دي او په هغه څه کې سرغړاوی نه کوي چې الله ئې پرې ګماري او همغه څه کوي چې پرې ګمارل کېږي.

brÿ¢Ó¢Gó„ ŵ ÙèÐr è3Í=Jèèr 7#Š `B ÇJ ó¶$ † Î$Br ÏNºq»J¡ 9$'Î$B ¶¢ó„ ¬r

النحل:٤٩- ٥٠ ÇïÈ) brâDsfâ$B bqèÿ/r ÓÎÝíqù `B Nè® bqè¢/† ÇïÈ

او الله ته هم د آسمانونو او ځمکې هر څه سجده کوي او هم فرشتې، په داسې حال کې چې دوی تکبر نه کوي، له خپل سر لوړ خپل رب نه وېرېږي او همغه څه کوي چې پرې ګمارل کېږي.

دا خرافي عقيده له يهودانو نه مسلمانانو ته هم راانتقال شوه، په مسلمانانو کې هم ځينې په دې ګنده ويروس اخته شول، له الله تعالى ئې داسې واکمن جوړ کړ چې د خپل ملك د اداره کولو لپاره دې ته اړ دی چې هغه په بېلابېلو برخو ووېشي او د هرې برخې اداره يوه نائب ته وسپاري، بايبل د الله تعالى ملك په فرشتو وېشلی، هره فرشته د يوه قوم حامي او زمونږ صوفيانو په نقيبانو، ابدالو، اقطابو، سلطان او غوث وېشلی، ټول عالم د غوث په واك کې او تر هغه لاندې دا نور هر يو په يوې يوې برخې حکومت کوي، دوی چې چا ته وغواړي اقتدار سپاري، د دوی تر منځ هم کله کله د فرشتو جګړو ته ورته جګړې رامنځ ته شي، هغه برلاسی شي چې د غوث ملاتړ ترلاسه کړي!! يوه له عبدالقادر جيلاني څخه غوث الاعظم دستګير جوړ کړی او بل له امام زمان څخه، دا بې عقلان په دې نه پوهېږي چې داسې وېش د کمزورۍ نښه ده، هر څومره چې يو واکمن کمزوری وي نائبان، وزيران او واليان به ئې ډېر وي، انسان د کمزورۍ او ضعف په وجه دې ته اړ کېږي چې د نورو په مرسته خپل کارونه ترسره کړي او خپل وظايف له نورو سره ووېشي،

الله تعالى له دې عيب نه ډېر لوړ دى، هغه صمد دى، په هيڅ څه کې بل ته اړ نه دى، هغه له شريك نه مستغني دى، هغه ذات به څنګه شريك نيسي چې شأن ئې دا وي:

ÇÈ ãqâŠù `ä¼â âqà}ƒ $JRÎù #Ø« é Ó% #Œ}r Çj ö Ÿ Å/ ºq»J ¡¡ 9$ ƒ‰/

البقرة: ١١٧

(الله) د آسمانونو او ځمکې د پيدا ښت پيل کوونکى دى او چې کله د کوم کار پربڼه وکړي نو فقط ورته وايي: وشه، نو هغه وشي.

دلته قرآن د بايبل د هغې کفري عقيدې په رد کې فرمايي: د چا په واك کې چې د ځمکې او آسمانونو هر څه وي او هر څه ده ته منقاد او تابع وي، ځمکه او آسمانونه ئې پيدا کړي وي او چې د هر کار اراده وکړي نو په محض امر سره ئې ترسره کېږي، هغه به ولې ځانته شريك، ځاى ناستى او زوى غوره کوي، د څه لپاره به د خپل ملك د ځينو چارو واك بل ته سپاري؟ دا کار خو هغه څوك کوي چې ټولو چارو ته په خپله او يوازې او د بل له مرستې پرته نه شي رسېدى. په دې ژور او دقيق ځواب سره نه يوازې د ټګمارو مذهبي مشرانو ادعا رد شوې، بلکې د هر هغه باور او عقيدې جړې ايستل شوې چې وايي: الله تعالى داسې خاص نازولي بندګان لري چې هغوى ته ئې خاص خاص اختيارات سپارلي او د عامو بندګانو عبادت او دعا د دغو نازولو له لارې او د دوى په سپارښتنه او وساطت قبلوي!!

تل مشرك او لارورکي مذهبي مشران خلکو ته وايي: الله خاص نازولي بندګان لري، هغوى ته ئې خاص خاص اختيارات سپارلي، د عامو بندګانو عبادت او دعا د دغو نازولو له لارې او د دوى په سپارښتنه او وساطت قبلوي، که څوك غواړي الله ته ورسېږي، حاجتونه ئې ترسره او دعاګانې ئې قبولې شي، بايد د دغو نازولو لاس او لمن ونيسي، دا خبره دغه ټګمار مذهبي مشران په دې خاطر نه کوي چې د اولياوو د مقام درناوى وکړي او خلك پرې قانع کړي، برعکس هدف ئې دا وي چې له دې لارې ځانته په عوامو کې خاص مقام ترلاسه کړي، دوى ځانونه د دغو شخصيتونو وارثان ګڼي او په دې سره په عوامو کې دا باور راپيدا کوي چې اوس د هغوى مقام دوى ته راانتقال شوى، که څوك غواړي دعاګانې ئې قبولې او

حاجتونه ئې ترسره شي بايد دوی ته رجوع وکړي، د دوی لمن ونيسي او د شکرانو په ورکولو سره د دوی رضا حاصل کړي، د دوی په رضا کې د الله رضا نغښتې ده. د هر انحرافي مذهب بې لارې او ټګمار مذهبي مشران همداسې شي، همداسې د پېغمبر اولاده د الله ځای ناستي او ځانونه د هغوی ځای ناستي وګڼي او له دې لارې له مذهب نه دکان او د عوامو د غولولو دام جوړ کړي.

دانيال له دې وروسته د مخکنيو وړاندوينو په څېر د مصر او سوريې په اړه وړاندوينې کوي او په پای کې ليکي: دغه آسماني استازې راته وويل: ... په دې وخت کې به ميکائيل ستا د قوم مرستې ته راپاڅي، داسې سخت حالت به راشي چې د بشر په تاريخ کې ئې بېلګه نه ده ليدل شوې، خو ستا د قوم هر هغه څوک به وژغورل شي چې نوم ئې له خدای سره ثبت شوی!! ټول مړي به راژوندي شي، ځينې د تلپاتې ژوند لپاره او ځينې د تلپاتې شرم او سپکاوي لپاره!! خو ته اې دانياله! دا وړاندوينه له ځان سره وساته او چا ته ئې مه وايه، مهر پرې ووهه، تر هغه چې آخري زمانه راورسېږي!! ... په دې وخت کې متوجه شوم چې يو سړی د رود يوې غاړې ته او بل ئې بلې غاړې ته ولاړ دی، يوه له هغه آسماني استازې وپوښتل: څومره وخت به ونيسي چې دا عجيبې پېښې پای ته ورسېږي؟ هغه په ځواب کې لاسونه د آسمان په لوری لوړ کړل او په تل پاتې خدای ئې لوړه وکړه او وئې ويل: دا وضعيت به تر درې نيمو کلونو دوام وکړي، کله چې د خدای پر قوم ظلمونه ختم شي دا پېښې به هم پای ته ورسېږي، ... زه ئې په مطلب پوه نه شوم، ورته ومې ويل: باداره! د دې پېښو په پای کې به څه وشي؟ هغه ځواب راکړ: دانياله! ته خپل کار ته دوام ورکړه، دوه سوه نوي ورځې به تېرې شي!! هغه څوک بختور دی چې تر هغه صبر وکړي چې يو زر درې سوه پنځه دېرش ورځنې دوره پای ته ورسېږي!!

د بايبل له منونکو پوښتنه کوم: دا تاريخونه خو تېر شول، نه قيامت راغی، نه خلک بېرته راژوندي شول او نه هغه تلپاتې او ابدي پاچايي جوړه شوه!! چا دروغ ويلي؟ بايبل، دانيال، که هغې فرشتې چې بايبل ئې آسماني استازی ګڼي؟!!

د بايبل له دغو خبرو معلومېږي چې (دانيال) او په ده پورې تړل شوې خبرې جعلي نوم او له ځانه جوړې شوې خبرې او له سره تر پايه غلطې او بې بنسټې دي،

خو عجيبه ده چې دانيال ته منسوب دغه قصې، خوبونه او تعبيرونه ئې په مسلمانانو کې خورې شوې، دانيال د يوه معروف معبر په نامه پېژني او حتى ځينو مفسرينو په خپلو تفسيرونو کې د ده خبرې نقل کړي، دا په داسې حال کې چې عمر رضي الله عنه يو کس د دې لپاره سخت تنبيه کړ چې دانيال ته دغه منسوب خبرې ئې تبليغ کړې وې او ورته وئې ويل چې زه پيغمبر عليه السلام د اهل کتابو د آثارو له لوستلو په کلکه منعه کړی وم.

هوشع

دا د بايبل بل کتاب دی چې داسې پيل شوی: لومړی پيغام چې خدای هوشع ته ورکړ دا وو: ولاړ شه او يوه فاحشه ښځه په نکاح کړه چې له نورو سړو تا ته زامن وزېږوي!!... نو هوشع ګومر په نکاح کړه، ... زوی ئې وزېږاوو، خدای ورته وويل: نوم ئې يزرعيل کېږده، ځکه چې زه غواړم اسرائيليان د يزرعيل په درې کې مجازات کړم، ... انتقام ترې اخلم... خپلواکی ئې پای ته رسوم!!! ... لا ډېره موده نه وه تېره شوې چې ګومر بيا حامله شوه، لور ئې وزېږوله، خدای هوشع ته وويل: لوروحامه (يعني نور رحمت بس دی) ئې ونومووه، دا ځکه چې نور پر اسرائيليانو رحم نه کوم او نه ئې بخښم، خو د يهودا پر خلکو به رحمت کوم او زه به ئې په خپله او د دوی له فوځ او وسلې پرته له دښمنانو ژغورم!!! ګومر بيا حامله شوه، زوی ئې وزېږاوو، خدای د لوعمي (زما قوم نه دی) نوم ورته غوره کړ، ځکه اسرائيليان زما قوم نه دي او زه ئې خدای نه يم، خو له دې سره سره به د اسرائيليانو شمېر زيات شي او داسې وخت به راورسېږي چې خدای به ورته ووايي: تاسو د ژوندي خدای زامن ياست!! اسرائيل او يهودا به متحد شي، يو مشر به لري، له تبعيد نه به بېرته راستانه شي!!

پوښتنه کوو: الله تعالی ولې هوشع ته وويل چې يوه فاحشه ښځه ځان ته په نکاح کړه؟ آيا د دې لپاره چې ډېر اولاد وزېږوي؟ آيا د مېړونو زياتوالی د اولاد د زياتوالي سبب کېږي؟ الله تعالی خو په تورات، زبور، انجيل، قرآن او په ټولو کتابونو کې زنا حرام کړې، ټولو پيغمبرانو عليهم السلام زنا حرام کړې، الله تعالی د انسان، حيوان او مارغه په فطرت او خټې کې دا احساس اينبی چې له خپلې

مېرمنې سره د بل له نږدې کت نه کرکه لري او نه ئې زغمي، انسان خو پرېږده دا بې شمېره حیوانات او مارغان ګورو چې دوه دوه سره جوړه کېږي، ځان ته ببله کورنۍ او ځاله جوړوي، په خپلو کې ئې مینه وي، یو له بله دفاع کوي، مېړه په خپلې مېرمنې غیرت کوي، بل نږدې نه ورپرېږدي، چرګ پر خپلو مېرمنو هومره غیرت کوي چې پرې زخمي زخمي شي، دا فطري احساس د ژوو د بقا لپاره ضروري دی، د همدې لپاره الله تعالی د دوی په خټې او فطرت کې اینبی، د بایبل خدای دلته ولې د دائمي الهي سنت او د هغه فطرت خلاف امر کوي چې الله تعالی په خپله په بې شمېره ژوو کې اینبی؟!! (محدود شمېر ئې تري مستثنی دی، چې دا یا هغه ژوي دي چې انسان اهلي کړي او د دوی طبیعي ژوند ئې وربدل کړی او یا هغه چې د دوی جنسي غریزه په ټول کال کې یو ځل فعاله کېږي).

- که د بایبل دا خبرې رښتیا وي چې خدای وویل: زه غواړم اسرائیلیان د یزرعیل په درې کې مجازات کړم، ... انتقام تري اخلم... خپلواکۍ ئې پای ته رسوم!!! نور پر اسرائیلیانو رحم نه کوم او نه ئې بخښم، اسرائیلیان زما قوم نه دی او زه ئې خدای نه یم، نو د خدای پرېکړه خو نه بدلېدونکې وي، بیا داسې پرېکړې چې د هوشع په اولاد ئې د خپلې هرې پرېکړې نوم کېښود!! خو بایبل په دې پسې متصل لیکي چې خدای خپلې خبرې بېرته واخیستې او له خپلو قاطع پرېکړو په شا شو او وئې ویل: له دې سره سره به د اسرائیلیانو شمېر زیات شي او داسې وخت به راورسېږي چې خدای به ورته ووایي: تاسو د ژوندي خدای زامن یاست!! او بیا به یزرعیل ته ووایي: د خپلې خور او ورور نومونه دې بدل کړه!! د ورو نوم دې عمي (زما قوم یې) او د خور نوم دې روحامه (رحم کړی شوی) کېږده!!

له دغو خبرو د دې کتاب د نورو خبرو ماهیت درک کولی شئ.

یوئیل

د دې کتاب په مقدمه کې راغلي: یوئیل دا کتاب د یهودانو لپاره ولیکو، هغه وړاندوینه کوي چې خدای به د اسرائیلیانو د تنبیه لپاره د ملخانو په بڼې کې لوی مصیبت راولېږي، ځکه چې دوی خدای ته وفادار نه وو ... او د کتاب تر ټولو مهمه برخه دا ګڼي چې په کې راغلي: خپله روح به په ټولو خلکو توی کړم، ستا لونې او زامن به نبوت کوي، ستاسو زاړه به خوبونه او ستاسو ځوانان به رؤیاګانې ګوري. کتاب د ملخانو د راتلو په وړاندوینې سره پیل کېږي، د ملخانو د لښکر، برید او د هغې تباهۍ په اړه چې دوی ئې ترشا پرېږدي، تفصیلي بحث کوي، ولس توبې ته رابلي او ډاډ ورکوي چې د توبې په نتیجه کې به بلا او مصیبت رد شي او خدای به ستاسو په هر څه کې برکت واچوي، خو بیا پرته له دې چې ووایي دا مصیبت راغی که نه، د خدای د قضاوت د ورځې په اړه بحث کوي او وایي: د خدای د لویې او هولناکې ورځې په رارسېدو سره به لمر تك تور او سپوږمۍ تکه سره شي، خو هر څوك چې د خدای په یاد وي وبه ژغورل شي، لکه څنګه چې خدای وعده کړې په اورشلیم کې به ځینې روغ پاتې شي، دا ځکه چې خدای ځینې له مخکې نه غوره کړي چې پاتې شي.

یعني د ده له نظره قیامت هغې ورځې ته ویل کېږي چې نور خلك به ټول له منځه ولاړ شي، یوازې ځینې اسرائیلیان به په اورشلیم کې روغ رمټ پاتې شي او دا ځکه چې خدای یوازې دوی د پاتې کېدو لپاره غوره کړي!!! ټول خلك به د الهي قضاوت په درې کې راغونډ کړی شي، محاکمه به شي او پر اسرائیلیانو د ظلم کولو په سبب به مجازات شي او اسرائیلیانو ته به خدای ووایي: له دې وروسته به پردي فوځونه

اورشليم ته داخل نه شي، له غرونو نه به تازه شراب رابهېږي او له لوړو شيدې، د يهودا وچ نهرونه به ډك شي، د خداى له كوره به يوه چينه راوخوځېږي او د شكيم دره به خړوبه كړي، مصر او ادوم به د هغو ظلمونو په سبب له منځه ولاړ شي چې د يهودا له هېواد سره ئې كړي او بې ګناه خلك ئې وژلي!! خو يهودا او اورشليم به تر ابده تلپاتې وي، زه به د خپل قوم د وينو انتقام واخلم او د هغه چا ګناه به ونه بخښم چې په دوى ئې ظلم كړى، زه به په اورشليم كې له خپل قوم سره يو ځاى مېشت شم!! دا ئې د قيامت، مكافات، مجازات، جنت او دوزخ په هكله د بايبل عقيده!! او دا په داسې حال كې چې بايبل په ټولو مخكنيو كتابونو كې د قيامت، الهي محاسبې، مكافات، مجازات، دوزخ او جنت په اړه دومره څه هم نه دي ويلي، دا لومړى ځل دى چې په ګونګو او لنډو الفاظو سره په دې اړه د څه ويلو جسارت كوي!!

قرآن د قيامت، بيا ژوندون او الهي محاسبې په اړه هومره ژور او مفصل بحث كوي چې د انسان هيڅ پوښتنه بې ځوابه نه پرېږدي او ټول شكوك او شبهات ئې له منځه وړي او دا د دې لپاره چې خلكو ته د دې خبرې منل تر بلې هرې خبرې ګران وو چې انسان به له مرګه وروسته بيا راژوندى كېږي، د الله تعالى په وړاندې به ودرېږي او د خپلو عملونو سزا او جزا به ګوري، په قرآن كې د قيامت ورځ په ګڼ شمېر نومونو ياده شوې چې هر نوم د دې ورځې يو اړخ انځوروي، لكه يوم القيامة، يوم الآخرة، يوم البعث، يوم الدين، يوم الحساب، الساعة، الطامة، الصاخة، القارعة، ... كه هغه آيتونه وشمېرو چې قيامت او په دې ورځې پورې اړوند مسايل په كې څېړل شوي نو دومره به ئې ومومو چې د ټول قرآن نږدې لسمه برخه جوړوي، په دې آيتونو كې نه يوازې د دې ورځې كيفيت او څرنګوالى څېړل شوى بلكې د اثبات لپاره ئې ډېر مضبوط او قانع كوونكي دلايل ويل شوي، په يقين سره ويلى شو چې په اصلي تورات او انجيل كې به هم د قرآن په څېر په دې هكله تفصيلي بحث شوى وي خو يهودي ملايانو دا برخې عمداً او داسې حذف كړې چې اوس د دوى په سپېڅلې كتاب كې په دې هكله اجمالي اشارې هم نه تر سترګو كېږي!!

عاموس

د دې کتاب په مقدمه کې راغلي: عاموس، د دې کتاب لیکونکی شپون وو ، ... خدای وروبالو او یو رسالت ئې ورکړ... هغه په وعظ او وړاندوینو پیل وکړ...خلکو ته ئې ویل: ستاسو په دې قربانیو او مذهبي جشنونو خدای لازیات غصه کېږي، د دې په ځای له مسکینانو سره مرسته وکړئ...

د اسرائیلیانو د مذهبي مراسمو او قربانیو په هکله به د هر خدای پال او دیندار انسان قضاوت همدا وي چې عاموس درلودو ، مونږ هم تر دې د مخه د دې مراسمو په هکله همدا د عاموس خبره کړې ده، په دې مراسمو زمونږ اعتراض همدا وو چې د اسرائیلیانو قربانۍ د مسکینانو په ځای ټګمارو مذهبي مشرانو ته ورکول کېدې.

بایبل لیکي: ...خدای عاموس ته د اسرائیلیانو د مستقبل په هکله دا رؤیا وروښوده: ...خدای د صهیون له غره نه د زمري په څېر وغرېدو ، د کرم د غره ښبرازه او سمسور څرځایونه وچ شي او شپانه ویر کوي.. او خدای د اسرائیلیانو د ګاونډیو په هکله فرمایي: زه به سوریه مجازات کړم، د سوریې د خلکو له ګناه څخه نه تېرېږم، زما په قوم ئې تېری وکړ... د غزې د خلکو ظلمونه هم نه هېروم، دوی زما قوم تبعید کړ... د صور اوسېدونکو ته هم عفو نه کوم، سزا ورکوم...په اسرائیلیانو ئې برید وکړ...د ادوم خلکو هم په وار وار ګناه وکړه...زه نه ترې تېرېږم... دوی په وار وار په خپلو اسرائیلي ورونو تېری کړی... عمون او موآب هم همداسې وکړل... سزا ورکوم... یهودا بتان ولمانځل... اسرائیل هم ګناهونه وکړل... سزا ورکوم... او بیا د دې سزا ورکولو دلایل په ګوته کوي... او د دوی د پریشانه او دردونکي وضعیت په

اړه یوه مرثیه وړاندې کوي او توبې ته ئې رابلي... بیا وایي چې خدای ما ته په رؤیا کې د هغو ملخانو سیلونه راوښودل چې د اسرائیلیانو لپاره ئې تیار کړي وو خو ما خدای ته زاري وکړه او هغه ومنله او دا ملخان ئې ونه لېږل، بیا ئې اور راوښود... ما زاري ورته وکړه، خدای ومنله او د اور له لېږلو تېر شو، ... خو په پای کې ئې د اسرائیلیانو د مجازات داسې پرېکنده فیصله وکړه او عاموس ته ئې وویل: نور نو دا پرېکړه نه بدلېږي، ... د خدای کور به رانسکور او چت به ئې پر خلکو راپرېوځي، هیڅوك به تري ژوندی ونه وځي، څوك چې په تېښتي بریالی شي په لار کې به ووژل شي... خو خدای به اسرائیلیان د نورو قومونو په واسطه تصفیه کړي، بدکاران به تري لرې کړي... بیا به د داؤد سلطنت بېرته احیاء کړي،.. بیا به سوکالي او پرېمانې وي!! اسرائیلیان به په هغې سیمې کې مېشت کړم چې ما ورکړې او دوی به بیا له منځه نه ځي!!

که دې مذهبي ناول ته ځیر شئ او له مخکنیو سره ئې مقایسه کړئ نو په آسانۍ به درته جوته شي چې د محتوی له پلوه له مخکنیو سره خاص توپیر نه لري، په دې ټولو کې یوه اساسي خبره شریکه ده او هغه دا چې یوازې له اسرائیلیانو او د دوی له ګاونډیو بحث کوي، نوره نړۍ او قومونه ئې هېر کړي، په ټولو کې په دې خبرې تأکید شوی چې د اسرائیلیانو بد او سخت حالت به پای ته ورسېږي، خدای به ئې له ګناهونو تېر شي، د داؤد سلطنت به بیا احیاء کړي او خدای به د اسرائیلیانو له دښمنانو خامخا انتقام واخلي، د خدای دا پرېکړه بدلېدونکې نه ده، فلسطینیان، مصریان، د سوریې خلك او د خدای د نازولي قوم نور داخلي دښمنان به وځپي او اسرائیلیانو ته به تلپاتې پاچایي ورپه برخه کړي!!

عوبديا

د دې کتاب په سريزه کې راغلي: دا د عهد قديم د کتاب تر ټولو وړ کتاب دی، ليکونکی ئې عوبديا دی خو د ده په اړه ډېر لږ معلومات ترلاسه شوي، د دې کتاب يووېشت آيتونه د ادوم د قوم په اړه خبرې کوي، د ادوم قوم د عيسو له نسله دی، ... د اسرائيليانو او ادوميانو تر منځ به اکثراً نښتې کېدې او کله کله به ادوميانو له اسرائيليانو سره په جګړو کې له فلسطينانو نه مرسته غوښته، د عوبديا کتاب وايي چې خدای به د ادوم قوم له منځه يوسي، ځکه چې دوی د نورو قومونو په مرسته غواړي د خدای قوم له منځه يوسي، نو خدای د عوبديا له لارې د ادوم قوم ته وويل: که د عقاب په څېر د آسمان لوړو ته ولاړ شې او خپله ځاله په ستورو کې جوړه کړې، تا به له هغه ځايه ځمکې ته راکوز کړم....

د دې کتاب په اړه بايد ووايو چې په بايبل کې د ادوم د قوم او د دوی د جد عيسو په هکله چې څه ويل شوي، که دا د رؤيا او خوب په بڼې کې دي او که د وړاندوينو په بڼې کې، ټول له قومي تعصب نه نشأت کوي، په کوم خوب، رؤيا او وړاندوينې کې چې تاسو د ادوميانو په ضد څه واورئ نو پوه شئ چې دا خوب، رؤيا او وړاندوينه دروغجنه او جعلي ده او له قومي تعصب نه راولاړه شوې، عيسو د يعقوب عليه السلام مشر ورور دی او ادوميان د اسرائيليانو تربورونه دي، دوی ټول عمر له دغو تربورونو سره په نښتو کې تېر کړي، ځان د خدای ځامن ګڼي او ادوميان د خدای د نازولو زامنو دښمنان!! داسې دښمنان چې خدای ئې له ګناه هيڅکله نه تېرېږي او عفو ورته نه کوي، په داسې حال کې چې دواړه د يوه پلار اسحاق عليه السلام زامن دي او د بايبل په وينا اسحاق عليه السلام غوښتل چې

عیسو ئې ځای ناستی وي، خو یعقوب په چل سره خپل پلار دوکه کړ او په داسې حال کې ئې له پلاره برکت ترلاسه کړ چې هغه د عیسو ګمان پرې کاوو!! خو دا دی ګورئ چې د اسرائیلیانو انبیا د دوی په ضد وړاندوینې کوي، کاهنان ئې خوبونه ګوري، شاعران ئې شعرونه وایي، شجره لیکونکي ئې دا هڅه کوي چې له عیسو نه مشروالی په یو نس ډوډۍ یعقوب ته ترلاسه کړي،... او لیکوالان ئې قیامت داسې انځور کړي چې ادومیان به د نورو قومونو په ځپر له منځه ځي او په ټولې نړۍ به یوازې د اسرائیلیانو تلپاتې پاچایي قائمېږي!!!

همداراز کله چې تاسو د بایبل په کوم کتاب کې د فلسطین، مصر، سوریې، بابل او د اسرائیلیانو د نورو ګاونډیو په اړه کومه وړاندوینه، رؤیا او خوب ګورئ، داسې چې په قومي او نژادي بنسټ د یوه د نابودۍ او ورکې خبر ورکوي او د بل د بریا زېرى، نو پوه شئ چې دا حقیقت نه لري، جعلي دي او منشأ ئې قومي تعصب دی، الله تعالی هیڅکله یوه قوم ته په بل ترجیح نه ورکوي، ټول قومونه ورته برابر دي، ټول د یوه پلار زامن دي، خدای ته هغه انسان نږدې دی چې ایمان لري او عمل ئې صالح دی، کوم خوب چې وایي: اسرائیلیان تر ادومیانو ښه دي، خدای یهودان تر نورو قومونو خوښوي، دا رحماني نه بلکې شیطاني خوبونه دي!! دا د اولیاء الرحمان رؤیاګانې نه بلکې د اولیاء الشیطان رؤیاګانې دي.

یونس

د دې کتاب په مقدمه کې راغلي: یونس نبي د خدای له لوري په دې وګمارلی شو چې د آشور پلازمېنې نینوا ته ولاړ شي، ...او خلك خدای ته راوبلي، خو یونس له دې نه ډډه کوي، دا ځکه چې د هغه ځای اوسېدونکي د اسرائیلیانو دښمنان وو او د یونس هیله دا وه چې خدای دوی مجازات کړي!!! نو ځکه یونس نینوا ته د تلو په ځای ترشیش ته روان شو، ... خو د دې سفر په دوران کې خدای داسې څه وکړل چې دی نینوا ته په تلو مجبور شو!! د نینوا خلکو د خدای د کلام په اورېدو سره توبه وکړه او خدای ته ئې رجوع وکړه، یونس له دې کار نه خفه شو او خدای ته ئې شکایت وکړ، خو خدای ده ته وویل: باید هغو خلکو ته ارزښت ورکړې چې ما پیدا کړي، ځکه خدای په خلکو کې توپیر نه کوي!!!

دغه مقدمه کافي ده چې د دې کتاب په ماهیت پوه شو او ووایو چې له ځانه جوړ شوی جعلي کتاب دی، ځنګه ممکن ده چې الله تعالی یو څوك د پیغمبر په توګه غوره کړي او یوه قوم ته ئې په تلو مأمور کړي، دی انکار وکړي او په بل لوري روان شي؟! د بایبل د وینا معنی دا ده چې د ده خدای په خپل انتخاب کې کمزوری دی، نه پوهېږي څوك د رسالت لپاره غوره کړي!! په داسې چا لاس ږدي چې د ده خبره نه مني او د رسالت وړتیا او اهلیت په کې نه شته!! د بایبل له منونکو نه پوښتنه کوم: تاسو نن او د موسی او عیسی علیهما السلام له بعثت نه څو زره کاله وروسته د تورات او انجیل له احکامو په دې خاطر سرغړاوی نه کوئ چې دا احکام د خدای له لوري دی، نو هغه پیغمبر به ځنګه د خدای له حکم نه سرغړاوی کوي چې خدای په خپله غوره کړی او وحي ئې ورته کړې؟!!

بايبل ليکي: خداى يونس ته دا پيغام ولېږو: د نينوا لوى ښار ته ولاړ شه او اوسېدونکو ته ئې ووايه چې خداى داسې فرمايي: زه ستاسو له شرارتونو غافل نه يم، ډېر ژر به مو هلاک کړم!!

که پر الله تعالى د ايمان په رڼا کې دې خبرو ته ځېر شو نو پوهېږو چې دا نه الهي پيغام کېدى شي او نه د يوه پيغمبر رسالت، داسې پيغامونه يوازې هغه څوک لېږي چې له يوه قوم سره د جنګ اراده لري، داسې پيغامونه د هيټلر او موسولينې په څېر جلادانو ته منسوبول صحيح دي خو الله تعالى ته ئې انتساب لوى ظلم او ستر جسارت دى، الله تعالى د خپل رحمت او پېرزوينې په سبب او د خلکو د هدايت لپاره پيغمبران لېږي، د عذاب پرېکړه هغه وخت کوي چې د خلکو د هدايت ټولې هڅې ناکامې شي، ولس خپل پيغمبر ته د رد ځواب ورکړي، اتمام حجت وشي، نه د زړه سواندو پيغمبرانو عليهم السلام مسلسل دعوت څه نتيجه ورکړي او نه ئې معجزې، په دې وخت کې خلك په الهي عذاب ګوابنل هم معقول کار دى او هم عادلانه، خو له دې د مخه ګوابنل له مهربان رب سره نه ښايي!! قرآن فرمايي:

$Br $ZÏ»f#ä ÐÎÞbæ {qèƒ ŒqÎ‘ $gÏÉþÎ] èƒ ÁÐn 3‘ •àÐ6 7îÔÁ 7ƒ‘ b¾. $Br

القصص: ۵۹ ÇÌÈ šc qÐÎ»ß $gèd&r ŒÎ)#” •àÐ’ ÐÎÔÁ$Zà2

او ستا رب تر هغه د کليو هلاکوونکى نه دى چې په مرکزي برخې کې ئې يو پيغمبر ونه لېږي، چې زما آيتونه پرې ولولي او مونږ د کليو هلاکونکي نه يو مګر دا چې اوسېدونکي ئې ظالمان وي.

ÇÌÈ brÐÿÁGó„ ÐèdrÐÐ/ÉèÐ¹ $šc ¾. $Br ÐÍZi MR&r ÐÐ/ÉèÐ¹ $šc ¾Ÿ2 $Br

الانفال: ۳۳

او الله داسې نه دى چې دوى تعذيب کړي په داسې حال کې چې ته (اې پيغمبره!) لا په دوى کې يې او الله ئې په داسې حال کې تعذيبوونکى نه دى چې دوى د بخښنې غوښتونکي وي.

الله تعالی دا ځواب هغه چا ته ورکړی چې په خپله خوله د عذاب نازلېدل غواړي او وايي: ولې په مونږ باندې له آسمانه ډبرې نه ورېږي؟ الله تعالی فرمايي: زما سنت دا دی چې د پيغمبر په شته والي کې او تر هغه چې په خلکو کې د توبې او استغفار امکان وي زه خپل عذاب نه نازلوم!!

تاسو ګورئ چې يهودان حتی دا نه خوښوي چې د دوی خدای نورو قومونو ته پيغمبران ولېږي، يونس عليه السلام داسې معرفي کوي چې بل قوم ته ئې د هدايت په ځای د هلاکت تلوسه درلوده، د خپل خدای له امره ئې په دې خاطر سرغړاوی وکړ چې غوښتل ئې بابل وران شي او په اوسېدونکو ئې د خدای عذاب نازل شي، د خدای دا خبره ئې هم ونه منله چې زه د ټولو انسانانو خدای يم، په دوی کې توپير نه کوم، زما بندګانو ته ارزښت ورکړه!!

بايبل ورپسې ليکي: يونس چې نه ئې غوښتل نينوا ته ولاړ شي، فيصله ئې وکړه چې له خدای نه ترشيش ته وتښتي!!... په کشتۍ کې سور شو... طوفان راغی، نږدې وه کشتۍ غرقه شي... د دې لپاره پچه واچول شوه چې معلومه شي چا خدای غصه کړی... پچه د يونس په نامه وختله، يونس ئې سيند ته وغورځاوو... ماهي له کومې تېر کړ، درې ورځې د ماهي په نس کې پاتې شو، يونس اوږده دعا وکړه، خدای ماهي ته امر وکړ چې يونس په ساحل کې وغورځوه او ماهي همداسې وکړل!! خدای بيا يونس ته وويل: نينوا ته ولاړ شه او هغوی ته ووايه چې بد برخليک درته منتظر دی!! يونس اطاعت وکړ، نينوا ته ولاړ، چې لوی ښار وو، له يوه سر تر بل سر ئې رسېدل درې ورځې مزل غوښت، موعظه ئې پيل کړه، وئې ويل چې له څلوېښتو ورځو وروسته به ښار وران شي!! پاچا او ټول خلك ووېرېدل، توبه ئې وکړه... خدای هم پر دوی رحم وکړ او هغه بلا ئې دفعه کړه!! خو يونس په دې کار سخت ناراضه او غصه شو!! ... خدای ته ئې وويل: ما ووژنه! تر دې ژوند مرګ راته غوره دی!! خدای ورته وويل: آيا دا سم کار دی چې ته د دې خلکو په ژغورنې غصه شوی يې؟ يونس له ښاره ووت چې وګوري څه پرې راځي، ناست وو چې ناڅاپي خدای يو بوټی راشين کړ، په ده ئې خپلې پانې وغوړولې، له سيوري ئې خوښ شو، خو سبا دا بوټی وچ شو، يونس په دې کار ډېر خفه شو...خدای ورته وويل: آيا د دې بوټي په

وچېدو خفه شوې؟ ده ځواب ورکړ: هوا... خدای ورته وویل: ته د هغه بوټي لپاره خفه کېږي چې په یوه شپه کې راپیدا شو او په بله شپه کې له منځه ولاړ، سره له دې چې تا ئې په راپیدا کېدو کې هیڅ زحمت نه وو ایستلی، نو آیا زما زړه دې د نینوا لپاره ونه سوځېږي چې په هغه کې یوسل شل زره بې ګناه ماشومان او ډېر حیوانات اوسېږي؟!!

په دې هکله څو خبرو ته پام وکړي:

- د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوم: دلته چې تا خدای ته کومه وینا منسوب کړې، یونس ته ئې ځواب ورکړی او هغه ته ئې ویلي: ته د هغه بوټي لپاره خفه کېږي چې په یوه شپه کې راپیدا شو او په بله شپه کې له منځه ولاړ، سره له دې چې تا ئې په راپیدا کېدو کې هیڅ زحمت نه وو ایستلی، نو آیا زما زړه دې د نینوا لپاره ونه سوځېږي چې په هغه کې یوسل شل زره بې ګناه ماشومان او ډېر حیوانات اوسېږي؟!! دا ولې دلته خدای د یونس غوښتنه نه مني، د بابل خلکو ته د سزا په ورکولو کې تلوار نه کوي، د دوی توبه ئې قبوله کړه او عذاب ئې تم کړ؟ سره له دې چې دوی اسرائیلیان نه دي او ستا په وینا د خدای زامن نه دي!! دا وینا ستا د ټولو مخکنیو ویناوو خلاف ده او په ټولو تېرو کتابونو کې دا لومړی او یوازنی وار دی چې ته خپل خدای ته دا صفت منسوبوې، تر دې د مخه خو تا خپل خدای داسې انځور کړی چې د عذابونو له نازلولو خوند اخلي، له اسرائیلیانو پرته د نورو قومونو په وژلو، شړلو او د دوی د کورونو په ورانولو خوشحاله کېږي، هغه پاچایان ئې نه دي بخښلي چې پر نورو قومونو ئې رحم کړی او د دوی د اسیرانو په وژلو کې ئې لټې کړې؟!! د الله تعالی په اړه ستا دا وینا سمه ده که مخکنۍ؟ دا ولې دلته خدای د یوه مهربان ذات په توګه معرفي کوې او نبي د یوه سخت زړې انسان په توګه، خو تر دې د مخه دې خدای سخت زړی او غضبناك معرفي کاوو او نبي زړه سواند؟ فقط یوه وجه په نظر راځي او هغه دا چې نبي باید داسې انځور شي چې د خپل قوم په اړه تعصب لري، که خدای د اسرائیلیانو په ضد د عذاب پرېکړه وکړي نو نبي ئې باید مخنیوی وکړي او که د اسرائیلیانو د دښمنانو په اړه د کومې پېرزوینې پرېکړه کوي نو نبي باید داسې شدید اعتراض وکړي چې خدای ته

ووايي: د دې حالت تر ليدو خو دا راته غوره دی چې زه مړ شم!!

- که د بايبل دا کتاب د پيغمبر عليه السلام له بعثت نه وروسته ليکل شوی وي نو په يقين سره ويلی شو چې دا قصه ئې له قرآن نه اخستې او په هغې کې ئې کرکجن تصرف او تحريف کړی او که تر دې د مخه ليکل شوی وي نو قرآن د هغې تصحيح کوي او حقيقت ئې په ګوته کوي. د بايبل د تدوين او په اوسنۍ بڼې کې د هغه د خپرولو واضح او يقيني تاريخ نه دی معلوم، محققين وايي چې احتمالاً له شپږمې تر لسمې ميلادي پېړۍ کې دا کار شوی.
- قرآن فرمايي چې يونس عليه السلام په داسې سيمې کې مبعوث شوی وو چې د اوسېدونکو شمېر ئې سل زره يا څه زيات وو. دا يوازنی مورد دی چې قرآن د يوه قوم د شمېر خبره کوي او هغه هم په دې توګه چې سل زره او يا څه تر ې زيات او دا د دې لپاره چې قرآن د تاريخ او احصايې کتاب نه دی، قانون او لارښود دی او ښايي دا هم د دې لپاره وي چې د بايبل د ادعا پوچ والی په ګوته کړي، د بايبل خبره له مبالغې ډکه ده، دومره ښار چې اوږدوالی يا سور ئې د دريو ورځو مزل په اندازه وي، يعني نږدې پنځوس کيلومتره، دا بايد د اوسني بغداد، تهران او حتی د کراچۍ په اندازه پراخ وي او نفوس به ئې هم نږدې لس مليونه او د ماشومانو شمېر به ئې يو سل شل زره نه بلکې نږدې څلور مليونه وو، په داسې ښار کې به د يوه مسافر خبره څنګه په يوه ورځ کې د ټولو ښاريانو حتی د پاچا غوږ ته رسېږي؟ هلته خو نه راډيو وه او نه تلويزيون!! څنګه به خلك د يوه ناآشنا مسافر دا خبره مني چې په څلوېښتو ورځو کې به دا ښار وران شي او بيا به ټول د پاچا په شمول توبه کوي؟!! عجيبه ده چې ځينو درنو مفسرينو د قرآن اسلوب او په دې هکله وضاحتونو ته پام نه دی کړی او د قوم د شمېر په اړه ئې ارقام ورکړي، چا يو لك شل زره، چا يولك دېرش زره او چا تر دې څه کم يا څه زيات ښودلی!! او ځينې بيا د بايبل تر اغېز لاندې تللي او نينوا ئې د يونس عليه السلام د دعوت سيمه ښودلې!! حال دا چې په کار ده د قرآن په الفاظو اکتفاء وکړو او داسې څه له خپل لوري ونه وايو چې قرآن نه دي ويلي او نه ئې خوښوي. قرآن دا نه خوښوي چې مخاطب ئې د شمېرو او ارقامو په بې ګټې بحثونو کې مصروف شي.

• قرآن فرمايي چې يونس عليه السلام په قوم کې مبشت وو، ډيره موده ئې خلك د الله تعالى لوري ته وبلل، هغوى پرې ايمان رانه ووړ، ستومانه او غصه شو، خپل مأموريت ئې نيمګړى پرېښود او له وخته مخکې له سنګر نه راکوز شو او د فرار لار ئې غوره کړه، الله تعالى د دغې تېښتې په سبب د سيند څپو ته وسپارو او د کب نس ته تېر شو، خو سيند ته د لوېدو په مهال ئې په خپلې غلطۍ اعتراف وکړ او په دې الفاظو سره ئې ندامت وښود:

wÎm»9Îw b«ÏM»Jèà9$'Î3‘ Š$Yù ïøã ‘Ï‰ÿR¯`Œb«£àù$MÔ»óÃ= dÇŒÎÈqZ9$#Œr

Éó¤$`B pYqŪr ½ÿ9 $Z6f GØ$u ÇÌÞÈ šú üÜÎ»Ø9$`B ÆMZà2 ’Îš• Y»s6Ù MR«

ÇÌÌÈ ûüŸÏBs3Ø$ÓÊÇçš• Ï‘‹.r الانبياء: ٨٧-٨٨

او هغه کب وال در په يادکړه چې کله په غصې روان شو او ګمان ئې وکړ چې مونږ به هيڅکله پرې ونه توانېږو، نو په تيارو کې ئې غږ کړ: له تا پرته بل معبود نه شته، پاکي تا لره ده، يقيناً چې زه له ظالمانو څخه يم!! نو د ده دعا مو قبوله کړه او له غمه مو وژغورو او مؤمنان همداسې ژغورو.

يعني يوازنى معبود ته يې، زما په اړه ستا پرېکړه عادلانه ده، زه پرې قانع يم او اعتراض نه لرم، اعتراف کوم چې له ما نه تېرى شوى!!

الله تعالى ورته عفو وکړه، د کب له نسه روغ رمټ ووت، خپل قوم ته ستون شو، هغوى الهي عذاب د نازلېدو په حال کې ليدلى وو، ايمان ئې راووړ او الله تعالى هغه عذاب تم کړ او قرآن فرمايي چې دا يوازنى قوم دى چې د عذاب پرېکړه ئې معطل او مسترده شوه او دا ځکه چې پيغمبر خپل مأموريت نه وو بشپړ کړى او اتمام حجت نه وو شوى، که نه نو د الله تعالى پرېکړې نه بدلېږي، دا پرېکړې هغسې نه دي لکه چې بايبل ئې د ژر ژر بدلېدو ادعا کوي!!

Ìèã $Zø±. {qÆB#ä $Ø9 § ÞqãPq% ÆvÎ $kÐJƒÎ $gèÿZù ÔMZB#ä ÞƒÖ% ÔMR%. ÜÞqù

ÇÌÌÈ &üïm 4<Î Èà»Yè¢Br $‹P‰9$ÍqŠs ¤$'Î Ä ¼Ï, ¤$>#‹ã يونس: ٩٨

د يونس له قوم نه پرته بل داسې کلى نه دى ليدل شوى چې د عذاب له پرېکړې

وروسته ئې ايمان راوړلو ګټه وررسولې وي، خو کله چې دې قوم ايمان راووړ نو د سپکاوي عذاب مو په دنيوي ژوند کې تړې لرې کړ او تر يوه وخته مو له خپلو پېرزوينو برخمن کړل.

`Ï b¼3ù Nd$ ¡ ù ÇíÍÈ È¤qS ¢ J¤¢Å ¤¤¢'<Î , /& ¤Î ÇÎÌÈ ûüî™ë¤¢$`Ï9 § ¤qÃb)Îr

ÇíÎÌÈ ûüÅ Îm ¤¤¢$`Ï b¼. ½ÇR wö÷ù ÇíÍÈ ÞÎÃ qër ¤ qtç¢$çJ)G¤¢ ÇíÍÈ ûüÂ m¢¤¤¢$

ïøã $ZF;R&r ÇíÍÈ Ò¢Ê™ qër ï&!•è¤¢Î ¤ÞR¢6Zù * ÇíÍÈ bq¤è¤ÃQö/ 4<Î ¥ïïŽÖ/ 'Î] Î=9

¤¢G»Yè¢Kù {qÃB$«ù ÇíÍÈ šc r¤ƒÌƒ ¤¼ A¤ ¤ Þ•{Ï 4<Î ¤Þ¥Ù™ör ÇíÍÈ ¤üÜ¤ƒ `Ï Ã f ©

ÇíÍÈ ¤üïm 4<Î الصفت:١٣٩- ١٤٨

او يقيناً چې يونس هم له پيغمبرانو څخه وو. کله چې د ډکې کشتۍ په لور وتښتېدو. پچه ئې سره واچوله او دې پرې وخوت. نو کب په داسې حال کې تېر کړ چې ځان ئې پرې ګاڼو. که له تسبيح ويونکو څخه نه وی، نو تر هغې ورځې به د هغه په نس کې پاتې وو چې خلك بيا راژوندي کېږي. نو په داسې حال کې مو په لوڅ ډاګ وغورځاوو چې ناروغ وو، او د کدو بوټی مو پرې راشين کړ. او سلو زرو يا تر دې څه زياتو (خلکو) ته مو استازی لېږلی وو. نو ايمان ئې پرې راووړ او تر يوه وخته مو مهلت ورکړ.

ګورئ چې د يونس عليه السلام په قصې کې د الله د لارې مجاهدينو او دعوتګرانو ته يو ستر درس او لارښوونه پرته ده، دوی ته وايي: پام کوئ چې له ستونزو او کړاوونو سره د مخامخېدو په سبب خپله مبارزه نيمګړې پرې نه ږدئ، د خلګو مخالفتونه بايد تاسو مأيوس نه کړي، د خپل دعوت له پايلو او نتايجو مه ناامېده کېږئ، سنګر مه پرېږدئ، دا ګمان مه کوئ چې د سنګر په پرېښودو سره ستاسو ستونزې حل کېدی شي!! وګورئ يونس عليه السلام مخکې له وخته خپل سنګر پرېښود، له ولس نه مأيوس شو، بلې سيمې ته ئې د تلو پرېکړه وکړه، نتيجه

ئې دا شوه چې د کب په کومې کې پرېوځي!! خو کله چې ده په خپلې اشتباه اعتراف وکړ، له هغه سخت مصیبت نه مو وژغورو، له مؤمنانو سره زمونږ معامله همداسې وي!!

ښایي بې مناسبته به نه وي که په قرآن کې د یونس علیه السلام د قصې اغېز د خپل ژوند په یوه ډېر نازك او حساس پړاو کې ستاسو مخې ته کېږدم: دا هغه پړاو وو چې د کابل په جنوب کې په چهار آسیاب کې او له هغو جګړو سره مخامخ وو چې د شمال ائتلافي جبهې پیل کړې وې، د روسانو د وتلو پر مهال مسکو او واشنګټن په دې توافق وکړ چې روسي فوځونه دې ووځي، د مجاهدینو د حکومت د جوړېدو مخه په ګډه ونیسي، د نجیب حکومت پاتې شي، د امریکا پلوي ډلې له کمونستانو سره ائتلافي حکومت جوړ کړي، پاکستان او ایران د دې ائتلافي حکومت ملاتړ وکړي، ایران موافقه وکړه، شورای نظار او شیعه ډلې ئې له نجیب سره روغې جوړې او ملګرتیا ته تیار کړل، په مشهد کې ئې نجیب ته ښه راغلاست ووایو، شیعه ډلو په بامیان کې او شورای نظار په پنجشیر کې د مجاهدینو د تلو راتلو لارې بندې کړې او د دوی په کاروانونو ئې بریدونه پیل کړل، کله چې د نجیب حکومت په نسکورېدو شو، نو د ایران په وساطت د جبل السراج ائتلاف جوړ شو، دا ائتلافي جبهه د پرچم له مسکو پلوه ډلې، ایران پلوه شیعه ډلو او شورای نظار نه جوړه شوې وه، غوښتل ئې نجیب لرې کړي او په ځای ئې ائتلافي حکومت جوړ کړي، د دې ائتلافي حکومت د صدارت لپاره عبدالعلي مزاري غوره شوی وو، نجیب دې نتیجې ته رسېدلی وو چې قدرت یوه داسې موقت حکومت ته پرېږدي چې د ملګرو ملتونو په وساطت جوړ شي او د دولت مخالفینو ته هم د منلو وړ وي، خو د پرچم د ډلې نظامي ارځ چې د ببرك کارمل پلویان او د حکومت ټول مهم نظامي مناصب ئې په لاس کې وو، له دې طرحې سره موافق نه وو، د یوې سپینې کودتا په ترڅ کې ئې نجیب لرې کړ او قدرت ئې په خپل لاس کې ونیولو، د شورای نظار او شیعه ډلو مسلح کسان ئې کابل ته راانتقال کړل او زمونږ په خلاف ئې جګړه پیل کړه، پاکستان د امریکا تر فشار لاندې له دې بدلون سره توافق وکړ، داسې موقت حکومت ئې په پېښور کې جوړ کړ چې ترکیب ئې دغې ائتلافي جبهې او د

دوی بهرنیو حامیانو ته د منلو وړ وو، د آی اس آی جنرال د افغاني ډلو مشرانو ته ویل: که دا کار ونه کړو په کابل مسلط جنرالان مخالفت کوي!! مونږ یوازې پاتې وو، په یوازې سر مو د بریدونو په وړاندې مقاومت کاوو، پاکستان زمونږ دفترونه وټړل، ایران په خلاص او په پراخه پیمانه دې ائتلافي جبهې ته وسایل او مهمات لېږل، داسې وخت هم راورسېدو چې هره ورځ به له مشهد نه له شپږو تر لسو طیارو مهمات او وسایل بګرام او تخار ته انتقالېدل، مسکو ورته پیسې چاپولې او هره اونۍ به له پیسو ډك کانتیرونه له مسکو نه بګرام ته رارسېدل... که څه هم زمونږ مجاهدینو په مېړانه مقاومت کاوو او د دوی ټول بریدونه ئې په شا تمبول خو ما غوښتل له دې جګړې د وتلو کومه مناسبه لار پیدا کړو، په یوه موقت حکومت توافق وشي او بیا انتخابات ترسره شي، د جګړو دوام مې مضر ګانړو، خو مقابل لوري او د دوی بهرنیو حامیانو خپلې ګټې د جګړو په دوام کې لټولې، زمونږ هره هڅه ئې له ناکامۍ سره مخامخ کوله، په دغه سخت دوران کې مې څو ځلې په فکر کې ګرځېدلي چې په یوه طرفه توګه د جګړې پای اعلان کړم، مجاهدینو ته ووایم چې له سنګرونو په شا شئ او څه موده د انتظار حالت غوره کړئ!! ښایي دا به د ډېرو له نظره یو غوره او مناسب تصمیم وو، خو زه هر ځل دوو خبرو له دې تصمیم نه په شا کړی یم:

- یو دا چې ګمان مې کاوو ائتلافي جبهه به له دې اعلان سره سره زمونږ په ضد خپله جګړه متوقف نه کړي، زمونږ سیاسي شته والی به هم ونه زغمي او له کابل نه لرې په ولایاتو کې به هم مونږ آرام پرې نه ږدي او د چهارآسیاب روانه جګړه به د هېواد نورو سیمو ته انتقال کړي.
- بل دا چې هر ځل مې د یونس علیه السلام دغه قصه مخې ته درېدلې او زه ئې له خپل تصمیم نه په شا کړی یم، احساس مې دا وو چې د ستړیا یا ستونزو په سبب خپل سنګرونه کمونستو جنرالانو ته پرېښودل ستره ګناه ده. که داسې څوك پیدا شوی وی چې دا سنګرونه ئې ساتلي وی او د کمونستانو په لاس کې ئې پرېوتو ته نه وی پرېښي نو ما به همغه وخت خپل هر څه هغه ته سپارلي وو.

میکاه

د دې کتاب په سرېزې کې لولو: دا کتاب تر هغه لږ د مخه لیکل شوی‌چې په ۷۲۲ مخکې له میلاد نه د اسرائیلیانو شمالي حکومت نسکور شو، میکاه په دې کتاب کې د نورو انبیاوو په څېر د اسرائیلیانو د ګناهونو په ضد خبرې کوي خو په عین وخت کې د داسې راتلونکې په هکله زېرې ورکوي چې په هغې کې به د خدای برکت د ده د قوم په برخه شي!! هغه ګناهونه چې خدای پرې غصه کېدو دا وو: شرک، د بتانو لمانځنه، د فقیرانو استثمار او د خدای له اوامرو سرغړونه، میکاه وړاندوینه کوله چې د اسرائیلیانو او یهودانو پلازمېنې سامره او اورشلیم به د دوی د دښمنانو په لاس وران شي،... بیا به موعود مسیح راشي او هغه منصوبه به عملي کړي چې خدای د انسانانو د ژغورنې لپاره جوړه کړې، میکاه یوازنی نبي دی چې د مسیح د زېږېدو ځای په ګوته کوي!! کتاب داسې پیل شوی: د یوتا، آحاز او حزقیا... د پاچایۍ په دوران کې خدای میکاه ته د سامره او اورشلیم په اړه دا پیغام په یوې رؤیا کې ورکړ: اې ټولو قومونو! واورئ، خدای له خپل سپېځلي کور څخه ستاسو په ضد شهادت ورکوي، خدای په آسمانونو کې خپل تخت پرېږدي او د غرونو له لوړو ځمکې ته راکوزېږي، غرونه به د ده ترپښو لاندې د مومو په څېر ویلي شي او د سېل په څېر به له لوړو نه درو ته راوبهېږي!! دا ټول به د اسرائیلیانو او یهودانو د ګناهونو په سبب ترسره شي!! بیا د یهودانو او اسرائیلیانو د مختلفو سیمو، ښارونو او قبیلو نومونه اخلي او لیکي چې څه به ورسره وشي، څنګه به دا سیمې ورانې شي او خلك به له کوم برخلیك سره مخامخ شي!! بیا د اسرائیلیانو انبیاء او د قوم مشران ملامتوي او ورته وایي: ...تاسو له ښو کرکه لرئ او بد

خوښوئ، تاسو زما قوم له پوسته کوئ، غوښه ئې په هډوکو نه پرېږدئ، هډوکي ئې ورماتوئ... نو خدای ستاسو دعا نه قبلوي او مخ درنه اړوي...خدای وايي: اې دروغجنو انبياوو چې زما قوم بې لارې کوئ! څوک چې اجوره درکوي په جګ غږ د هغه د سلامتۍ دعاګانې کوئ او څوک چې شکرانې نه درکوي ګوابنئ ئې.. اې ظالمانو، اې رشوت خورو، اې اجيرو واعظانو! چې اجوره درنه کړي موعظه نه کوئ او په دروغو وايئ چې خدای له مونږ سره اوسېږي نو ځکه به مونږ ته هيڅکله زيان نه رسېږي... ستاسو په سبب به اورشليم وران شي!! او په پای کې همغه وړاندوينې کوي چې الفاظ ئې د اشعيا له کتاب نه رانقل کړي: په راتلونکو ورځو کې به خلك هغه غره ته ځي چې د خدای کور پرې جوړ شوی او وايي به: راشئ د خدای هغه غره ته ولاړ شو چې د اسرائيليانو د خدای کور پرې جوړ شوی، د خدای اوامر واورو او اطاعت ئې وکړو، خدای به د قومونو تر منځ جګړې پای ته ورسوي، دوی به له خپلو تورو يوې او له خپلو نېزو اړې جوړې کړي...

د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: خدای کله په آسمانونو کې خپل تخت پرېښود او د غرونو له لوړو ځمکې ته راکوز شو؟ کله غرونه د ده ترپښو لاندې د مومو په څېر ويلي شول او د سېل په څېر له لوړو نه درو ته راوبهېدل؟!! تاسو ولې بيا هم د هغو انبياوو وړاندوينې منئ چې ميکاه ئې په دغو الفاظو محکوموي: اې دروغجنو انبياوو چې زما قوم بې لارې کوئ! څوک چې اجوره درکوي په جګ غږ د هغه د سلامتۍ دعاګانې کوئ او څوک چې شکرانې نه درکوي ګوابنئ ئې.. اې ظالمانو، اې رشوت خورو، اې اجيرو واعظانو! چې اجوره درنه کړي موعظه نه کوئ او په دروغو وايئ چې خدای له مونږ سره اوسېږي نو ځکه به مونږ ته هيڅکله زيان نه رسېږي... ستاسو په سبب به اورشليم وران شي!!!

له بيت لحم نه د يوه پېښوا د ظهور وعده

د ميکاه ليکونکی تر دې سرليك لاندې ليکي: اې بيت لحم افراته! که څه هم په يهودا کې وړوکی کلی يې، خو له تا به داسې څوك ظهور وکړي چې له ازله وو او هغه به زما د قوم اسرائيل لارښوونه وکړي، خدای به خپل قوم تر هغه دښمن ته

تسليم نه کړي چې حامله ښځه خپل زوی وزېږوي، په دې وخت کې به د اسرائيليانو پاتې شونې چې په اسارت کې ژوند کوي ببرته راستانه شي او له خپلو وروڼو سره به يوځای شي... کله چې هغه د خدای، خپل خدای له قوت او جلال سره راشي، خپله رمه به وپيايي، د ده قوم به په امنيت کې ژوند کوي، دا ځکه چې د نړۍ ټول خلك به د ده په عظمت پوه شي!! کله چې آشوريان زمونږ په سيمې برید وکړي او زمونږ کلاګانو ته داخل شي، مونږ به خپل ځواکمن مشران مقابلې ته ورولېږو او دوی به آشور، دا د نمرود هېواد په خپلو ايستلو تورو فتح کړي!! او کله چې آشوريان پر مونږ برید وکړي، دی به مو له هغوی ژغوري!! په دې وخت کې به اسرائيليان نورو خلکو ته د خدای له لوري د پرخې او باران په څېر وي، دوی به د نورو قومونو په منځ کې داسې وي لکه زمری د مېږو په رمو کې، چې د دوی له منځه د تېرېدو په وخت کې به ئې تر پښو لاندې کوي او څيرې به ئې خو څوك به ئې مخنيوی نه شي کولی... دښمنان به نابود کړي..

څو اساسي خبرو ته ستاسو پام رااړوم:

- د بايبل د وينا له مخې دا لومړی ځل دی چې د يوه ناجي د راتلو او د هغه د زېږېدو په اړه وړاندوينه کېږي، پوښتنه دا ده چې تر دې مخکې د بايبل په ټولو مهمو کتابونو کې ولې دا وړاندوينه نه ترسترګو کېږي؟ دا خو د مسيحيانو د مذهب تر ټولو ستره او اساسي خبره ده، له دې پرته خو مسيحيت هيڅ معنی نه لري، ولې دا موضوع د کتاب په پای کې، په لنډو او مجملو الفاظو راغلې؟! د يوه مذهب اساسي موضوع خو د کتاب په سر کې، په واضح الفاظو او په مکرر ه توګه راځي!!
- بايبل له يوې خوا وايي چې دا ناجي به له حاملې ښځې دنيا ته راشي او له بلې خوا ادعا کوي چې دی په ازل کې وو!! آيا کوم عاقل انسان به دا خبره ومني چې يو څوك هم ازلي وي او هم له مور پيدا شوی، ازلي خو هغه چا ته وايي چې د پيدا کېدو نېټه ونه لري او له حاملې ښځې پيدا شوی هغه چا ته وايي چې له زېږېدو مخکې نه وو!! دا معما هم د سامسون معما ته ورته ده، يوازې د بايبل ليکونکی پرې پوهېږي!!

• تبعید شوي اسرائیلیان خو له بابل نه هم او له نورو سیمو هم خپل هېواد ته ستانه او له خپلو ورونو سره یو ځای شول، خو مخکې له دې چې هغه ناجي راشي، دا ولې؟!! که دا وړاندوینه رښتیا وي نو هغه ماشوم خو به د دوی له ستنېدو مخکې پیدا شوی وي، تاسو ولې بل ته انتظار کوئ؟

• اوس خو نه د آشور په نامه کوم هېواد شته او نه آشوریان داسې ځواکمن قوم چې تاسو وګوابنې، ستاسو په هېواد حمله وکړي او کلاګانو ته مو داخل شي، د دغې وړاندوینې معنی څه ده؟ له دې الفاظو خو معلومېږي چې دا د هغه وخت خبرې دي چې آشوریان ځواکمن وو او تاسو ئې ګوابلئ اوس به دا وړاندوینه څنګه تعبیروئ.

• آیا د هغه ناجي له راتلو وروسته به ستاسو معامله له نورو قومونو سره داسې وي لکه له رمو سره د هغو زمریانو معامله چې مېږې تر پښو لاندې کوي او څیري ئې خو څوك ئې مخنیوی نه شي کولی؟!!

• که تاسو موعود ناجي ته د انتظار د عقیدې جړې ولټوئ درته ثابته به شي چې دا تر مسیحیت نه ډېر زوړ تاریخ لري، مسیحیانو او تر دوی وروسته نورو جاهلي او مشرکو مذاهبو له هغوی نه اقتباس کړې، د بودا په اړه د بودایانو عقیده دا ده چې: بودا د خدای زوی دی، له کړاوونو نه د خلکو ژغورونکی دی، د دوی د ګناهونو پېټی ئې په خپلو اوږو واخیست، روح القدس د (مایا) په جسد کې حلول وکړ او بودا دنیا ته راغی، کله چې وزېږېدو د آسمان لښکرو خوشحالي وکړه او فرشتو سندرې وویلې، حکیمانو بودا وپېژاندو چې په ده کې الهي روح ده، بودا یو ځل د بتانو ځای ته ننوت، ټول بتان ورته سجده شول، د ژوند په وروستیو کې یو نور پرې راکوز شو او د ده سر ئې احاطه کړ، له ده نه ستر نور خور شو، لیدونکو ئې وویل: دا انسان نه دی، حتماً ستر خدای دی، کله چې مړ شو پلویانو ئې وویل: له خپل جسد سره آسمان ته وخوت، له هغه وروسته چې خپل کار ئې په ځمکې کې بشپړ کړ، بېرته به ځمکې ته راګرځي چې صلح او برکت ورپه برخه کړي، بودا ازلي دی، له نوره جوړ شوی...

• د روم د بحیرې شاوخوا مېشت قومونو کې تر مسیحیت نه د مخه داسې

مذاهب راولاړ شول چې په يوه سري معبود ئې باور وو او دا ګمان ئې کاوو چې هغه د انسان په بڼې کې ژوند کړی، مړ شوی او بېرته راژوندی شوی، په دغو مذاهبو کې د متراس مذهب تر ټولو مشهور وو، پلويان ئې په دې عقيده وو چې متراس يو اتل ځوان او يو معبود وو، د بې وزلو خلکو مرسته به ئې کوله، آسمان ته لوړ کړی شو، اوس په هغه ځای کې د خپلو پلويانو ګټو ته پاملرنه کوي، له آسمانه به بيا ځمکې ته راشي!!

- بودايان، د متراس پلويان او مسيحيان سره ورته دي، د دوی منتظر ناجي اول دنيا ته راغلی، ستر ستر کارونه ئې کړي، مړ شوی، بېرته ژوندی شوی، آسمان ته ختلی، بيا به راځي، د يهودانو منتظر ناجي لا نه دی پيدا شوی، په مناسب وخت کې به پيدا شي او يهودانو ته به ستر ستر کارونه وکړي، د شيعه ګانو منتظر ناجي پنځه کلن وو چې غائب شو، تر اوسه ژوندی دی، خدای د ټول عالم چارې ورسپارلې دي، د شيعه وو دعاګانې د ده له لارې او د ده په شفاعت او وساطت قبلوي، په مناسب وخت کې به راشي او د شيعه وو ټول دښمنان به ووژني!! تاسو په خپله قضاوت وکړئ چې په دغو ډلو کې د کومې ډلې عقيده تر ټولو زياته د عقل خلاف ده؟!!

قرآن فرمايي چې مسيحيانو او يهودانو د منتظر ناجي په اړه خپل شرکي عقايد له مخکنيو کافرانو ترلاسه کړي:

Oğ‰Ÿ% š• Ï℃Œ «‡$ÚÆ Œ‰Ÿš ÅJ‰$ “ •» Á¥9$ÌM9$%r «‡$Ûœ‰Ÿ–“ã Šqß‹‰$ÌM9$%r

šc qà6 ùsñ4Tž ª‡$DÐG»% @0% `Ï{rãÿ¥2 ûïï%Ÿ$Aq% šc qèğ»Ðã ÓÎğÏ'qø Í

التوبة: ٣٠ **ÇÌÈ**

او يهودانو وويل: عزير د خدای زوی دی او مسيحيانو وويل: مسيح د خدای زوی دی، دا هسې د دوی د خولو خبرې دي، له هغو کافرانو سره خپله خبره ورته کوي چې (تر دوی) مخکې وو، الله دې دوی هلاک کړي، څنګه دوکه کېږي؟!!

د زمانې په هر پړاو کې چې خلکو د انسان په بڼې کې ځان ته معبود جوړ کړی،

دا کاذب او دروغجن معبودان یا ټګمارو مذهبي مشرانو جوړ کړي، یا مکارو سیاسي مشرانو؟! کاذب معبود هم د مذهبي مشر په لاس کې دام وي او هم د مکار سیاسي مشر په لاس کې د خپل حریف د ماتولو توره او ډال، او دا دواړه د انساني نړۍ عجیبې او حیرانوونکې کرشمې دي. یو داعي او مصلح به د ظلم خلاف قیام وکړي، د محکومو او مظلومو انسانانو لپاره به آزادي او عدالت وغواړي او په اوچت غږ به ووایي: انسانان ټول برابر پیدا شوي، ظلم او جهل دوی په خپلو کې ویشلي، له یوه ئې بادار او له بل نه مریی جوړ کړی، دا د ظلم نظام رنګ کړئ، دا د مظلومانو په لاس پښو کې پراته زنځیرونه مات کړئ، انسان باید له خپل رب نه پرته بل ته سر ټیټ نه کړي... مظلومان به ده او د ده دعوت ته د شك په سترګه وګوري، ظالمان به ئې خطرناك وګڼي، د امپراطور له نظام، دین او مذهب نه د بغاوت په جرم به متهم شي، مذهبي مشران به ئې د وژلو فتوی ورکړي، قاضي به ئې په قتل محکوم کړي، په دار به شي، جسد به ئې په اور کې واچولی شي، په صلیب به وځړولی شي، خو همدا باغي، مطرود، محکوم او په صلیب خپړول شوی به پس له لنډې مودې د یوه نوي امپراطور لپاره د خپل مخکنې رقیب په ضد یوه مؤثره وسیله شي، هغه به د ظلم قرباني وګڼي، مجسمې به ئې جوړې کړي، هماغه مخکنې مذهبي مشران به ئې یوه سپیڅلې هستي وګڼي، د ده د لمانځنې فتوی به ورکړي، له ده سره به هر مخالفت او د ده په ضد هره وینا او له عظمت نه ئې هر انکار به له خدای او له نوې نظام او له نوې دین او مذهب نه بغاوت وګڼي، هومره تبلیغات به ورته وکړي چې عوام به ئې خدای وګڼي، د هغه مجسمې به جوړې کړي، یو به ئې د مجسمو دکان جوړ کړي، دا به ئې حرفه شي، په خرڅولو به ئې ډېر څه ترلاسه کړي، بل به ئې د څه ترلاسه کولو لپاره مجسمې ته په سجده شي، هغه ته به خپل حاجتونه وړاندې کوي، مرستې ته به ئې رابولي، د خدای ځای ناستی به ئې کړي، په دې ترتیب به د نوې سیاسي نظام په څنګ کې نوی مذهب رامنځته شي، د زوړ نظام باغي به د نوي نظام (اله) شي، ټګمار مذهبي مشر به هم د (باغي) ګرځولو په فتوی سره خپله اجوره ترلاسه کړي او هم له هغه (باغي) نه د (اله) جوړولو په فتوی سره!! پرون د مخکنې نظام د معبد مجاور وو او نن د هغه (باغي) د قبر

مجاور او متولي، دا د طاغوت په لاس د هر محرف مذهب د رامنځ ته کېدو قصه ده او دا د شخصيتونو، قبرونو او بتانو د لمانځونکو قصه ده. له بودا سره همداسې وشول، له عيسى عليه السلام سره همداسې وشول او له ډېرو نورو سره همداسې!!

آيا دې ته مو توجه کړې چې څنګه نن د هرې کليسا په هر دېوال د عيسى عليه السلام هغه مجسمه ترسترګو کېږي چې په صليب ئې ځوړند ښيي، په لاسونو او پښو ئې مېخونه ټك وهل شوي، وجود ئې تغمې تغمې، زخمي زخمي او په وينو سور؟ له مجاور نه پوښتنه وکړه چې دا څوك دی؟ ولې په داسې دردوونکي حالت کې ښودل شوی؟ ځواب ئې دا دی: دا مسيح، د خدای زوی او په خپله خدای دی، ځمکې ته راغلی وو، د خپلو بندګانو د ژغورنې لپاره!! پوښتنه وکړه: مګر څوك کولی شي چې خدای په دار کړي، په لاسونو ئې مېخونه ټك وهي، په درو ئې ووهي؟ ځواب ئې دا دی: هيڅکله نه، ده په خپله ځان قربانۍ ته وړاندې کړ، چې زمونږ د ګناهونو فديه ورکړي او د قيامت په ورځ د ده ټول منونکي له مؤاخذې او مجازات نه پرته مخامخ جنت ته ولاړ شي!! پوښتنه وکړه: دا نورې مجسمې د چا دي، دوی ولې په صليب ځوړند ښودل شوي، دوی هم هر يو ېېل خدای وو که همغه يو خدای په ېېلو ېېلو څېرو کې؟ وايي به: دا د مسيح حواريون وو، د ده ملګرتيا ئې وکړه او په همدې جرم په صليب ځوړند او په اور کې وسوځول شول، پلار خدای او زوی مسيح همداسې غوره ګڼله!! پوښتنه وکړه: دا ولې د هغه صليب ننبه نن د هر مسيحي په سينه ځوړنده ده؟ په دې صليب خو بايد د هغه امپراطور جسد ځوړند شوی وی او د هغه د قبر د پاسه نصب شوی وی چې دا ئې مسيح عليه السلام او د ده د حواريونو لپاره جوړ کړی وو!! ولې بايد د مسيحيانو د غاړو طوق وي؟ صليب خو د ماتولو دی نه د لمانځلو، دا خو د وحشت او ظلم ننبه ده، سپکول او سوځول ئې پکار ده، نه په غاړه ځوړندول؟ پوښتنه وکړه: هغه خدای به ستا حاجتونه څنګه ترسره کړی شي چې ځان ئې ونه ژغورو، خپل ملګري ئې ونه ژغورل؟ څنګه ومنو چې د ځمکې او آسمانونو پيدا کوونکی خدای د مسيح د وړوکي جسد په اندازه وړوکی کېدی شي، پر خپل ځان داسې لوبې هم منلی شي؟ او دې ته ورته سلهاوو نورو پوښتنو ته هيڅ ځواب نه شې ترلاسه کولی، يو ځواب به واوري: کليسا ته

راشه، د زېړو اوبو غسل وکړه، د کشیش د لاس مقدس خواړه وخوره، مسیح ته په خپل زړه کې ځای ورکړه، په تندي او د خپلې سینې په ښي او کین لوري د اسې لاس کېده چې د صلیب نښه تر ې جوړه شي، حقیقت به درك کړې او د خپلو پوښتنو ځوابونه به ترلاسه کړې!!

حسین رضي الله عنه هم د ظالم او مفسد یزید په ضد غږ اوچت کړ، د کوفې خلکو د ملګرتیا ډاډ ورکړ، خو دی ئې د کربلا په میدان کې یوازې پرېښود، زړه ئې له ده سره خو تورې ئې له یزید سره شوې، د خپلې کورنۍ له اویاوو کسانو سره په شهادت ورسېدل، خو کله چې د یزید واکمنې پای ته ورسېده، اقتدار د ده د کورنۍ د مخالفینو په لاس کې پرېووت، نو حسین رضي الله عنه نه یوازې په خپله له شهادت نه وروسته امام حسین شو، بلکه امارت د ده د اولادې الهي مسلم حق، نه یوازې د ده په قبر زیارت جوړ شو، بلکه د ده د پلار علي رضي الله عنه لپاره هم په دغه وخت کې قبر په ګوته شو او د وخت حاکم ورباندې زیارت جوړ کړ، قبر ئې هم د وخت حاکم د یوه (خوب او رؤیا) په ترڅ کې وموندو، تر دې وخته ئې قبر هیڅا ته نه وو معلوم، له دې نېټې وروسته نه یوازې په نجف کې بلکه په ډېرو نورو ځایونو کې هم د ده په نامه زیارتونه جوړ شول، په مزار شریف او د کابل په کارته سخي کې هم!! چا چې یزید ته د امام حسین رضي الله عنه د وژلو فتوی ورکوله د یزید له تلو وروسته د دې زیارتونو مجاور شو، د چا چې تورې له یزید سره وې اوس د کربلا د پیښې په یاد خپلې سینې په زنځیرونو وهي، تورې جامې اغوندي او ویر کوي!! همدا کسان د ده اولاده یوازني حقیقي امامان ګڼي او یو پنځه کلن لمسی ئې د اسې امام زمان ګڼي چې خدای ته په خپلو دعاګانو کې وایي: خدایه! امام زمان له مونږ نه راضي کړه، خدایه! د قیامت په ورځ مو د امام زمان په وړاندې شرمنده نه کړې، خدایه! زمونږ دعا ګاني امام زمان ته ورسوه!! اوس نو خدای د امام زمان قاصد شو، خدای د امام زمان په دربار کې یو شفیع شو، له هغه نه دا غواړې چې د امام زمان په وړاندې د دوی شفاعت وکړي!! دا امام زمان پنځه کلن ماشوم وو چې له خپله کوره غایب شو، نه ئې تر دې وخته د شهادت کلمه زده وه، نه ئې یو رکعت لمونځ کړی، نه ئې روژه نیولې، نه په قرآن پوهېدو، ... خو سره له دې د خلکو

لارښود او امام شو!! چا امام کړ؟ خدای، چا درته وویل چې خدای د خلکو لپاره یوه پنځه کلن ماشوم امام ټاکلی؟ فوراً درته وایي: داسې خبرې مه کوه چې کافر کېږې!! امام او لارښود خو هغه چا ته وایي چې د خلکو مخې ته روان، په لمانځه کې ورته مخکې او په ژوند کې ئې لارښود وي، غایب کس ته د امام لقب کارول یوه مغالطه ده، الله تعالی به څنګه د خلکو لپاره غایب امام ټاکي؟!!

چا چې له قصرونو او د قصرونو له واکمنانو نه کرکه درلوده، هر قصر ئې د ظلم نښه ګڼله او په همدې جرم له مخالفتونو سره مخامخ کېدو او چا چې هر جګ قبر ړنګاوو، اوس د دوی له قبرونو نه داسې قصرونه جوړ شوي چې نه فرعون په خپل ژوند کې درلود، نه نمرود او نه یزید. عجیبه ده، عجیبه؛ د ژوندي لپاره قصر حرام دی او د مړي لپاره جائز او د ثواب کار!!

هو؛ په کربلا کې ستر جنایت وشو، دردوونکی او نه هېرېدونکی، خو کاش تا د کربلا د دردوونکې پېښې ترڅنګ هغه توره ورځ هم غندلی چې کربلا او نجف صلیبي ځواکونو اشغال کړل او په لسهاوو زره مظلوم عراقیان، د امام حسین د جد امتیان، په خپلو وینو کې ورغړېدل، خو دا دی برعکس ګورو چې د نجف مجاور په لندن کې معالجه کېږي او عراق ته له راستنېدو وروسته د نجف او کربلا کنجیانې امریکایانو ته سپاري!!

مسیحي د عیسی علیه السلام مذهب هېر کړ او د ده د مجسمې لمانځل ئې مذهب شو او ده د امام حسین د جد دین ته شا کړه، د امام حسین د قبر لمانځل ئې مذهب شو. ګورئ چې مسیحي د صلیب طوق په غاړه ګرځوي او دا د کربلا له خاورې نه د جوړ شوي مهر ټاپې په خپل تندي!!

دا دی ګورئ چې سیاست کله له پیغمبر نه د مذهب باغي جوړ کړي او کله له دینداره باغي نه خدای!! که د ټګمارو مذهبي مشرانو او د مکارو سیاستمدارانو مکرونه عجیب دي، نو تر دې د هغه چا سفاهت د لازیات حیرت او تعجب وړ دی چې د دوی د مکر په دام کې پرېوځي او (دروغ) د (مذهب) په نامه مني!! خو نه؛ ترڅو چې دنیا وي، ساده لوح او سفیه انسانان به هم وي او د ټګمارو په دام کې به د دوی پرېوتل هم!! که سامري له سخوندر نه معبود جوړولی شي او هندو له غوا نه،

که د یهودو ملایان د یوه واکمن په دربار کې مریم په زنا متهم کوي او زوی ئې ساحر ګڼي، خو د بل واکمن په دربار کې ئې دا د خدای مور ګڼي او زوی ئې د خدای زوی، نو له پنځه کلن غائب ماشوم نه امام زمان جوړول او خدای د ده قاصد ګڼل هم ډېره نادره خبره نه ده!! نو په دې هم ډېر تعجب مه کوئ چې څنګه یوه داسې کس ته له مرګ نه وروسته د امام لقب ورکوي چې له بل سره ئې بیعت کړی او د هغه تر امامت لاندې ئې په دولت کې کار کړی، وائې: دا د دې لپاره چې هغه (تقیه) کوله، (تقیه) خو د ثواب ستر کار دی، هومره چې ترشهادت نه ئې هم اجر زیات دی!! یعني (مذهبي خدعه) نه یوازې جائزه ده بلکه د ثواب موجب!! په دې هم حیرت مه کوه چې ولې به هغه څوك په خپله د زهرو جام څښي چې په غیب پوهېږي، همغه کار چې وائې امام کاظم وکړ!! او عالم الغیب به ولې په داسې خلکو اعتبار کوي چې د اعتبار وړ نه دي او دی به په میدان کې یوازې پرېږدي او ولې به هغه څوك له خپل ملك نه شړل کېږي چې (متصرف الامور) ئې ګڼي او د (حاجتونو د تر سره کېدو مرجع) ئې بولي، څوك چې په خپل ژوند کې نه خپل مشکلات حل کولی شي او نه د خپلو ملګرو، نو له مرګ نه وروسته به څنګه د ژوندیو ستونزې حل کړي؟

مسیحیان د عیسی علیه السلام بیا راتلو ته منتظر دي، خو که هغه راغی نو تر هرچا د مخه به دوی د ده مخالفت کوي، د خپلو پلرونو په څېر به د هغه د وژلو لپاره ملا تړي، پلرونو ئې په دې خاطر د ده د وژلو هوډ وکړ چې دی یو انسان دی، نه له ځانه دفاع کولی شي او نه له خپلو ملګرو نه، د خدای پیغمبر خو باید داسې نه وي، باید فرشته وي او د سترګې په یوه رپ او د ګوتې په یوې اشارې سره باید ځمکه او آسمان وخوځولی شي او د دوی اوسني زامن به ئې هم دروغجن ګڼي ورته وائې به: ته هغه عیسی نه یې چې مونږ ورته منتظر وو، ته یو عادي انسان یې، عیسی خو د خدای زوی دی او په متو کې ئې د خدای زور. یهودان مسیح ته منتظر وو خو چې مسیح راغی منتظر مسیح ئې ونه ګانو او ایمان پرې رانه وړ!!

که دا نن هغه امام زمان راشي چې ځینې ورته منتظر دي او ووائې: د زمانې د فرعون او د وخت د یزید په خلاف قیام وکړئ، له اسلام نه دفاع ته چمتو شئ، خپل هېواد د صلیبي ځواکونو له سلطې نه آزاد کړئ، نو وبه ګورئ چې تر هر چا د مخه

ئې هغه څوك مخالفت وكړي چې نن وايې : عجل الله فرجه الشريف: خدای دې د ده راوتل رانږدې كړي!! دغه خلك به ورته وايي: ته خو هغه امام زمان نه يې چې مونږ ئې په انتظار كې وو ، ته خو له مونږ نه مرسته غواړې او له هغه نه خو به مونږ مرسته غوښته!! ته مونږ قيام او جهاد ته رابلې، حال دا چې امام زمان خو د يوې ګوتې په خوځولو سره ځمكه او آسمان خوځولی شي!!

مونږ هم د مسيح راتلو ته منتظر يو ، خو (انسان مسيح) ته، هغه چې د يوه انسان په څېر به ژوند كوي او لومړی كار به ئې د صليب ماتول وي. مونږ هم مهدي ته منتظر يو ، خو يوه (انسان او مجاهد) مهدي ته، نه د خدای ځای ناستی مهدي ته، داسې مهدي ته چې د توحيد او عدالت لپاره به جهاد كوي او لومړی جنګ به ئې له هغو آخوندانو سره وي چې مشرك شوي، د جهاد مخالفت كوي او له دين نه ئې دكان جوړ كړی. په دې حيرانوونكو خبرو تعجب مه كوه، دا ځكه چې سياست له پيغمبر نه د مذهب باغي جوړولی شي او له باغي نه خدای او معبود!!

ناحوم

د دې کتاب په مقدمه کې راغلي: ناحوم نبي د دې کتاب لیکونکی دی چې د ده په اړه دقیق معلومات په لاس کې نه شته، دومره پوهېږو چې دی د القوش په نامه د یوې سیمې اوسېدونکی وو!! ... ناحوم د آشوري امپراطورۍ د سقوط وړاندوینه کوي، نینوا ته د یونس له سفره یوه پېړۍ وروسته دا وړاندوینه شوې ده، ... او په ۶۱۲ مخکې له میلاده او له دې وړاندوینې پنځوس کاله وروسته د آشور لویه امپراطوري د بابل په وړاندې په ګونډه شوه او نینوا داسې له خاورو سره برابر شو چې لرغون پوهانو ۲۵۰۰ کاله وروسته د هغه ځینې وران ویجاړ آثار او پاتې شونې وموندل!!

وړاندوینه ئې داسې ده لکه یو شاعر چې د خیال په عالم کې د خپل هېواد د دښمن د ماتې هیله کوي او دا تمنا په خپلو رنګینو الفاظو کې څرګندوي چې د دښمن په هېواد ناڅاپي برید وشي، ښارونه ئې وران شي، خلك ئې ووژل شي، په کلیو او کورونو ئې اور ګډ شي او هر څه ئې له خاورو سره برابر شي!! پوښتنه دا ده چې د بایبل لیکوال به څنګه دا ثابته کړي چې دا وړاندوینه د نینوا له سقوط نه مخکې شوې؟ دی خو د لیکوال په اړه دقیق معلومات هم نه لري، له دې خبر نه دی چې څه وخت پیدا شوی، څه وخت وفات شوی او دا کتاب ئې کله لیکلی!! آیا داسې ویناوو ته څوك د یوه نبي د وړاندوینې په سترګه کتلی شي چې نیمه پېړۍ وروسته ترسره کېږي؟ که څوك ووایي: دا لویه ونه به ړنګه شي، توتې توتې به شي، وبه سوځولی شي، آیا دا وړاندوینه ګڼلی شو؟ په داسې حال کې چې لنډه موده وروسته د دې سړي خبره رښتیا کېږي، که څوك ووایي: دا ستره مانۍ به رانسکوره

شي، دا لويه امپراطوري به په زوال محکومه شي، طبيعي ده چې دا دواړه کارونه کېږي، نه يوه مانۍ د تل لپاره پاتې کېږي او نه کومه ستره امپراطوري، که دا کارونه وشي آيا د دې سړي خبرې وړاندوينې ګڼلی شو؟ د روسانو په ضد د جهاد په دوران کې د افغانستان ډېرو مجاهدينو داسې ګمان کاوو چې شوروي اتحاد به د بريتانيا په برخليك اخته شي، همداسې وشول، له افغانستان نه ووتل او د شوروي اتحاد وېروونکې امپراطوري ټوټې ټوټې شوه، نن ډېر دا ګمان کوي چې امريکا به د شوروي اتحاد په برخليك اخته کېږي، که همداسې وشول دې ته به په کومه سترګه ګورې؟ آيا هغو کسانو ته به د نبي لقب ورکوې چې داسې وړاندوينې ئې سمې وختې؟!!

حبقوق

د دې کتاب په سريزې کې هم راغلي: حبقوق نبي احتمالاً دا کتاب د ۲۰۵ او ۵۸۶ ميلاد نه مخکې کلونو په منځ کې ليکلی، په خپل کتاب کې دا پوښتنه کوي چې ولې يهودان دومره پليت او ګناهګار دي او له دوی نه غواړي چې توبه وکړي او له شرارت نه لاس واخلي که نه نو خدای به د دوی شمالي دښمن، بابليان راولېږي چې د يهودانو هېواد له خاورو سره برابر کړي، ... حبقوق خدای ته شکايت کوي: اې خدايه! تر کله به له تا مرسته غواړم چې زما دعا قبوله کړې؟ هر څومره چې چيغې وهم ګټه نه لري ځکه ته مو له ظلمه نه ژغورې!! تر کله به د دغو بې عدالتيو شاهد وم؟ ولې څه نه کوې؟ ته زما چيغې نه اورې.... اې خدايه! تا بابليانو ته قدرت ورکړ چې مونږ مجازات کړي، صحيح ده چې مونږ ګناهګار يو، خو دوی تر مونږ زيات ګناهګار دي، .. ته تر دې ډېر عادل يې چې بې عدالتي تحمل کړې، نو ولې هغه وخت ساکت يې چې اشرار هغه خلك له کومې تېروي چې تر دوی ئې ګناه کمه ده؟ خدای ځواب ورکوي: دا درسره په ډېرې وليکه چې ... بدکاران به خامخا له منځه

ځي او نېکان به ژوندي پاتې کېږي ځکه چې پر خدای ایمان لري. له دې وروسته د حبقوق دعا او هغه ډاډ بیانوي چې د دغه ځواب له اورېدو وروسته ورسره راپیدا شوی او په همدې سره کتاب پای ته رسوي!!

صفنیا

د دې کتاب په سریزه کې راغلي: ښایي صفنیا نبي دا کتاب په ۶۲۵ مخکې له میلاده لیکلی وي... صفنیا په دې کتاب کې وړاندوینه کوي چې خدای به حتماً له یهودانو او هغو قومونو سره محاسبه وکړي او مجازات به ئې کړي چې عدالت نه مراعاتوي... هغه اسرائیلیانو ته وایي: که خدای ته راوګرځئ او د ده اطاعت وکړئ نو له دې مجازات نه به وژغورل شئ... د کتاب آخري مبحث د اسرائیلیانو د هغه قدرت او عظمت په اړه دی چې خدای به ئې د دوی په برخه کړي...)

دا کتاب د بایبل د نورو کتابونو په څېر د خدای په سختو او له مبالغې ډکو ګوابونو داسې پیل کېږي: خدای فرمایي: د ځمکې له سر نه به هر څه له منځه یوسم، انسانان، حیوانات، د هوا مرغان او د اوبو ماهیان... دا شریر انسان به له ټولو هغو بتانو سره له منځه یوسم چې دی ئې لمانځي!! بیا یو په بل پسې ټول هغه خلك په ډېر تفصیل سره یادوي چې خدای ئې د هلاکولو پرېکړه کړې او خدای ته دا قول منسوبوي: هغه ورځ به له څراغ سره په اورشلیم کې ګرځم او هغه خلك به راپیدا او مجازات کړم چې ګمان کوي زه ئې له ګناهونو خبر نه یم او له دوی سره څه کار نه لرم... دا سخته ورځ ده، د خرابۍ او ورانۍ ورځ، د تیارې او ظلمت ورځ، د وربځو او تیارو ورځ، په شپېلۍ کې به پو شي، جګړه به پیل شي، کلاګانې او برجونه به رانسکور شي... د اسرائیلیانو د ګاونډیو ښارونه به ویجاړ شي، په خپل ژوند لوړه کوم چې موآب او عمون به د عموره او سدوم په څېر له منځه ولاړ شي... زما د قوم

پاتې شونې به دوی تالان کړي او سیمې به ئې ونیسي!!! نینوا به داسې وران شي چې د رمو څرځای به ترې جوړ شي!!!

ګورئ چې دلته هم د نورو کتابونو په څېر د اسرائیلیانو او د دوی د دښمنانو بحث دی او وړاندوینې په دې راڅرخي چې د خدای د قوم بهرني او کورني دښمنان به له منځه ولاړ شي، هرڅه به ئې د خدای د قوم په لاس غارت او سیمې به ئې د دوی په لاس تصرف شي!!! او داسې ورځ به راشي چې خدای دوی ته وایي: اې اورشلیمه! په خوښۍ سره سرود وایه، اې اسرائیل! د ښادۍ نعره اوچته کړه، ځکه چې خدای ستا مجازات تم کړ او ستا دښمنان ئې خواره واره کړل، په خپله خدای، د اسرائیلیانو پاچا په تاسو کې میشت دی، نور به بلاګانې تا نه وېروي!!

د بایبل لیکونکی دې ته نه دی متوجه چې څو کرښې وړاندې خدای ته دا کلام منسوبوي: د ځمکې له سر نه به هر څه له منځه یوسم، انسانان، حیوانات، د هوا مرغان او د اوبو ماهیان ئې... دا شریر انسان به له ټولو هغو بتانو سره له منځه یوسم چې دی ئې لمانځي!! خو وروسته بیا د دې پرېکنده وینا خلاف د یهودانو د ژوندي پاتې کېدو خبره کوي!! آیا یهودان د ځمکې د هغو انسانانو په ضمن کې نه راځي چې خدای ئې د ختمولو خبره کړې؟!! په مخکني کلام کې خو د استثناء هیڅ مجال نه تر سترګو کېږي!!

حجي

بايبل دا کتاب داسې معرفي کوي: دا کتاب حجي نبي ليکلی، له ميلاد نه مخکې د ۲۲۰ کال شاوخوا کې، په دې وخت کې يهودان په بابل کې له تبعيد نه بېرته راستانه شوي وو او په اورشليم کې ئې د خدای د کور په جوړولو لاس پورې کړی وو... خو هغه ئې نيمګړی پرېښود... په همدې سبب خدای له لوړې، فقر او وچکالۍ سره مخامخ کړل... په دې وخت کې حجي نبي راڅرګند شو او يهودان ئې تشويق کړل چې د خدای د کور رغونه پيل کړي.

حجي ته د خدای پيغام داسې ګڼي: خلکو ته ووايه: آيا دا صحيح ده چې تاسو په آبادو کورونو کې اوسېږئ او زما کور وران پاتې دی؟!! زه ناراض يم، نو ځکه ډېره دانه کرئ خو کمه غله ترلاسه کوئ، خورئ خو نه مړېږئ، څښئ خو نه خړوبه کېږئ، جامې اغوندئ خو نه تودېږئ، اجوره ترلاسه کوئ خو داسې ده لکه چې په سوريو جېبونو کې ئې اچوئ... د دې پيغام په اورېدو سره ووېرېدل او کار ئې پيل کړ، نو خدای په ځواب کې دا پيغام ورته راولېږو: زه له تاسو سره يم.... ډېر ژر به آسمانونه، ځمکه، سيندونه او وچه ولړزوم، ټول قومونه به نسکور کړم، شتنمۍ به ئې دغه کور ته راشي... او حجي ته د خدای بل پيغام داسې ګڼي: زرو بابل د يهودا حاکم ته ووايه: ډېر ژر به آسمانونه، ځمکه ولړزوم او د واکمنانو تختونه به نسکور کړم او قدرت به ئې له منځه يوسم... خو کله چې دا کارونه ترسره شي، اې زروبابل! زما خدمتګاره! ته به ما ته داسې وې لکه د ګوتې غمی، ځکه چې ته مې غوره کړی يې!! خو زروبابل مړ شو او له ده وروسته ډېر نور هم راغلل ولاړل او د بايبل د خدای دا وعده ترسره نه شوه!!

زکریا

بایبل د دې کتاب په مقدمه کې لیکي: د زکریا نبي کتاب د هغو زیاتو وړاندوینو په سبب ډېر معروف دی چې د موعود مسیح په اړه ئې کړې دي، حجي او زکریا په یوه وخت کې اوسېدل، دواړو خلك د خدای د کور بیاودانولو ته هڅول... زکریا به خلکو ته ویل: موعود مسیح راتلونکی دی، کله چې هغه راشي په ټولې دنیا به حکومت کوي، ... د زکریا ځینې وړاندوینې ۵۰۰ کاله وروسته د مسیح په راتلو سره ترسره شوې، نورې برخې به ئې د مسیح د بیا راتلو په وخت کې ترسره شي!! دا کتاب په اتو خوبونو مشتمل دی...

دا زکریا ته د خدای لومړی پیغام ګڼي: زه ستاسو له نیکونو ډېر ناراضه او پرې غصه وم، خو اوس تاسو ته وایم: که زما په لوري راوګرځئ زه ستاسو لوري ته درګرځم... بل پیغام دا رؤیا وه: د یو نهر په ژېړ، د ونو په منځ کې مې یوه فرشته په سره آس سوره ولیده، تر شا ئې سره، ژیړ او سپین آسونه ولاړ وو، ومې پوښتل: زما سالاره! دا آسونه د څه لپاره هلته ولاړدي؟ راته وئې ویل: ...خدای رالېږلې دي چې د ځمکې حالت وڅېړي، بیا د دغو آسونو سورو فرشتې ته وویل: په ټولې نړۍ کې وګرځېدو هر ځای کې صلح او آرامي ده!! د خدای فرشتې چې دا خبره واورېده وئې ویل: اې خدایه! اویا کاله کېږي چې د یهودا پر ښارونو غصه وې، څومره وخت به نور تېرېږي چې بیا پرې رحم وکړې، د خدای ځواب فرشتې ته تسلي ورکوونکی وو!! بیا فرشتې ما ته وویل: زما لخوا دا پیغام اعلان کړه: زه په اورشلیم او یهودا باندې ډېر غیرت کوم او په هغو قومونو غصه ناك یم چې په امنیت او آرامۍ کې دي.

د دې خبرو معنی دا ده: د خدای فرشته د نورو فرشتو د هغې وینا په اورېدو

خفه شوه چې وئې ویل: په ټولې نړۍ کې آرامي ده!! خدای هم د دې خبرې په اورېدو خفه شو، غیرت ئې په جوش راغی او فیصله ئې وکړه چې له ډېر رحمت او پېرزوینو سره به د یهودانو خوا ته راځم !! اورشلیم ته به برکت ورکړم او په خپله به په کې مېشت شم!!

بل خوب ئې: د حیواناتو څلور ښکران مې ولیدل، له فرشتې مې پوښتنه وکړه: دا څه دي؟ هغې راته وویل: دا د نړۍ هغه څلور ځواکونه په ګوته کوي چې د یهودا، اسرائیل او اورشلیم خلك ئې خواره واره کړل، بیا فرشتې څلور پښان راوښودول، پوښتنه مې وکړه: دا د څه لپاره راغلي؟ فرشتې وویل: دا راغلي چې دغه څلور ښکرونه ... ټوټې ټوټې کړي!!! ... بیا مې په یوه بل خوب کې یو سړی ولیدو چې د اندازه کولو لرګی ئې په لاس کې وو، ومې پوښتو: چېرې روان یې؟ هغه راته وویل: ځم چې اورشلیم اندازه کړم او وګورم چې د ټول قوم لپاره کافي پراخوالی لري که نه... بلې فرشتې وویل: ورته ووایه: یوه ورځ به اورشلیم داسې له خلکو ډك وي چې ډېر به له حصار نه بهر اوسېږي، خو خوندي به وي، ځکه په هغه ورځ به خدای په خپله د یوه اورین حصار په توګه د دوی حفاظت کوي!! اې یهودانو! د اورشلیم په لوري وتښتئ او هلته مېشت شئ، زه خدای غوره کړی یم او د هغو قومونو د مقابلې لپاره ئې لېږلی یم چې تاسو ئې ځوروي یئ، ستاسو ځوروونکي د خدای ځورول دي، ځکه تاسو د خدای د سترګو تور یئ!! له دوی سره به وجنګېږم، ټول به ستاسو غلامان کړم... اې اورشلیمه! د خوښۍ سندرې ووایه چې خدای فرمایي: زه راځم چې په تاسو کې مېشت شم!!!

دا همغه خوبونه دي چې بایبل ئې په وار وار او د بېلابېلو انبیاوو په نامه راوړي، نه یوازې محتوی ئې یوه ده بلکې تر ډېره حده ئې الفاظ هم سره ورته دي!! دا خوبونه، وړاندوینې او زېرې داسې دي چې د ټولو محکومو او له کړاوونو، ستونزو او مصیبتونو سره لاس او ګرېوان ولسونو ته د دوی سیاسي، مذهبي او قومي مشرانو ویلي، هر یوه د خپل ولس د تشویق لپاره ویل: ډاډه اوسئ ډېر ژر به دا حالت پای ته ورسېږي، دا د غم او ویر توره شپه به تېره شي، د خوشحالۍ او آزادۍ سباوون به راشي، ستاسو دښمنان به ډېر ژر له ماتې سره مخامخ شي....

توپیر ئې یوازې په دې کې دی چې بایبل د رؤیا او خوب رنګ ورکړی!!

د زکریا بل خوب داسې رااخلي: ستر کاهن یهوشع مې ولید چې د خدای د فرشتې په وړاندې ولاړ دی، شیطان هم د فرشتې په ښی خوا کې ولاړ وو او په یهوشع ئې تورونه لګول، ... یهوشع له ګنده جامو سره ولاړ وو، ... د ده جامې ئې وربدلې کړې، بیا فرشتې ورته وویل: وګوره ستا ګناهونه مې درنه لرې کړل او دا ده نوې جامه دراغوندم!! ... اې یهوشع! او اې کاهنانو! ما ته غوږ شئ: تاسو د هغه څه لپاره یوه نښه یئ چې وروسته به واقع شي: زه خپل خدمتګار چې ښاخ (څانګه) نومېږي، راولم او په یوه ورځ به د دې سیمې ګناه رفع کړم، زه به دا پر هغې ډبرې ولیکم چې د یهوشع خوا کې ده!! کله چې هغه ورځ راشي نو ستاسو هر یو به خپل ګاونډی رابلي چې راشه د انګور او زیتون تر سیوري لاندې په ډاډه زړه او امنیت کې کښېنه!!

د بایبل په حاشیه کې لیکل شوي: دا خدمتګار چې نوم ئې ښاخ ښودل شوی مسیح دی!!! پوښتنه کوو: څنګه پوه شوې چې دا د مسیح په اړه وړاندوینه ده؟ هغه ډبره چېرې ده چې خدای دا وړاندوینه پرې لیکلې؟ مسیح خو په هیڅ کتاب کې د څانګې او ښاخ په نامه نه دی یاد شوی!! دا ستا خدای ولې صریح او سپینې خبرې نه شي کولی؟ ولې په صریح الفاظو نه وایي چې مسیح د مریمې زوی رالېږم؟ مجامله خو هغه څوک کوي چې د صریح خبرې کولو جرأت نه لري، وېرېږي او یا په خپلې خبرې باور نه لري او دا شك لري چې خپله خبره ترسره کولی شم که نه؟ تا خو ویلي چې زکریا له عیسی علیه السلام نه ۵۰۰ کاله مخکې تېر شوی!! که دا خبره رښتیا وي نو یهوشع او نور کاهنان څنګه د مسیح د راتلو نښه کېدی شي؟ کله چې مسیح دنیا ته راتلو نو د دوی هډوکې هم وراسته شوي او پنځه پېړۍ پرې تېرې شوې وې؟!! دوی ولې ونه توانېدل چې خپل ګاونډي ته ووایي: راشه! د انګور او زیتون تر سیوري لاندې خاطر جمع کښېنه؟!!

دې ته ورته ډېر نور ګډ وډ خوبونه رااخلي او د هر یوه تعبیر داسې وړاندې کوي چې له ده پرته ئې هیڅ معبر او هیڅ انسان نه شي منلی، او په پای کې د یهودانو د ستر او فاتح پاچا او په ټولې نړۍ د اسرائیلیانو د غلبې او برلاسي خبرې کوي او

وايي: په دې وخت کې به د داؤد د کورنۍ او د اورشليم د خلکو لپاره داسې چينه وبهېږي چې دوی به له ټولو ناپاکيو او ګناهونو پاک کړي!!! د بتانو عبادت به پای ته ورسېږي، ځمکه به له دروغجنو انبياوو او فال نيونکو پاکه شي، انبياء به له نبوت (د جذبې نڅا) نه شرمېږي او د خلکو د غولولو لپاره به د انبياوو جامه نه اغوندي!! هر يو به وايي: زه نبي نه يم، بزګر يم، له ځوانۍ نه تراوسه مې دنده بزګري ده!! او که پوښتنه ترې وکړې چې دا د بدن زخمونه دې څه وايي؟ ځواب به ورکړي: له دوستانو سره په ننښتې کې زخمي شوم!!! (د بايبل په حاشيه کې د دې زخمونو په اړه راغلي: دروغجنو انبياوو به خپل بدن زخمي کاوو، د تفصيل لپاره ئې د لومړيو پاچايانو کتاب ته مراجعه وکړئ!!)

دا عجيب اعتراف دی، د بايبل د دروغجنو انبياوو حقيقت ئې په ډېره دقيقه توګه انځور کړی او ښيي چې دوی په خپلو جامو خلك غولوي، جذبه کېدل، نڅا او حتی ځان زخمي کول به ئې د اخلاص او خدای ته د قرب نښه ګڼله!! ډېر شرکي مذاهب په دې بيماری اخته دي، شيعه وو هم د کربلا د پېښې په ياد ځان په زنځيرونو وهل او خپل سره پرهارونه خلکو ته ښودل له دوی نه زده کړي، د بايبل دا خبره صحيح ده چې د حق او الهي دين د غلبې په وخت کې د دغو دروغجنو انبياوو ټغر ټولېږي، خلك ئې په ماهيت پوهېږي، نور نه شي کولی په خپلې سپېځلې جامې!! او خپلو دروغجنو وړاندوينو خلك وغولوي، نور به (د جذبې نڅا)، د خدای د ذکر په نامه مستي کول، ساز سرود غږول، رقص او نڅا کول او دې ته د عبادت نوم ورکول نه وي، نه به د هندوانو رياضتونه وي، نه د مسيح د زخمونو په نامه ځان زخمي کول او نه د کربلا په نامه ځان په زنځيرونو وهل، چا چې دا غلطي کړې وه ځان به تبرئه کوي!!

د بايبل دې خبرې ته هم ځير شئ: متعال او قادر خدای فرمايي: اې تورې! پاڅه زما د شپون په ضد، هغه څوك چې زما مل او همکار دی، شپون ووهه چې مېږې خورې شي!! زه به خپل قوم ووهم، له دريو دوه برخې به ئې له منځه ولاړې شي، پاتې درېيمه به له اوره تېره کړم او صفا به ئې کړم، داسې لکه سره زر چې په اور صفا کېږي!! ... زه به وايم دا زما قوم دی، دوی به وايي: خدای زمونږ خدای دی!!

په حاشیه کې لیکي چې دا د مسیح په اړه وړاندوینه ده!!

د بایبل له منونکو پوښتنه کوم:

- که د بایبل له لوستلو مخکې تاسو په کوم کتاب کې دا جملې لوستلې وی، آیا دا شپون به مو مسیح او دا به مو د ده په اړه وړاندوینه ګڼله؟ مخصوصاً که دا هم درته ویل شوي وی چې دا وړاندوینه د ده تر تولد نه پنځه سوه کاله مخکې شوې؟ آیا له تاسو پرته به داسې څوک پیدا شي چې له دغو الفاظو همدا انتباه واخلي؟ که دا د عیسی علیه السلام په هکله وړاندوینه وی ولې یهودانو ونه منله؟!!
- ولې به خدای تورې ته وایي چې شپون ووهه؟ او ولې به خدای دا خبره پنځه سوه کاله مخکې کوي؟ د دې ګټه څه ده؟ که هدف دا وي چې خلك د مسیح راتلو ته ذهناً چمتو شي، باید دا خبره په واضح الفاظو شوې وی نه په داسې ګونګو الفاظو چې د بایبل له لیکونکي پرته هیڅوك دا معنی نه شې تړې اخیستلی؟
- مسیح خو نه شپون وو او نه په توره وهل شوی، نو د دې حکم معنی څه ده؟

د کتاب په پای کې د نورو کتابونو په څېر د اسرائیلیانو د لویې پاچایۍ د جوړېدو وړاندوینه شوې!! همغه چې د مسیح له راتلو وروسته هم جوړه نه شوه!!

قرآن د بایبل دا ادعا له بنسټه ردوي چې زکریا علیه السلام تر عیسی علیه السلام نه پنځه سوه کاله مخکې تېر شوی، یا ئې وړاندوینې کولې او یا په غیب پوهېدو، وایي چې زکریا علیه السلام د عیسی علیه السلام د مور مریم علیها السلام تربیت او روزنه په غاړه درلوده، د ده هغه زوی چې الله تعالی په زېږنت کې ورکړ یحیی نومېدو چې د عیسی علیه السلام نږدې همزولی او موئید وو. قرآن وایي چې زکریا علیه السلام یوه ورځ د مریمې خوا ته بې موسمه مېوه ولیده، پوښتنه ئې وکړه: مریمې! دا له کومه راغلې؟ هغې ورته وویل: الله تعالی خپلو بندګانو ته له محاسبې پرته رزق ورکوي، زه ئې مستحقه نه یم، خو الله تعالی هسې پر ما پېرزوینه کړې او دا بې موسمه مېوه ئې راکړې!! د مریمې دې حالت او دې وینا په ده کې دا هیله راولاړه کړه چې کېدی شي الله تعالی ما ته هم بې موسمه اولاد راکړي، دعا ئې وکړه، الله تعالی ئې دعا قبوله کړه، یوه فرشته ئې د زوی د زېږي لپاره ورولیږله، زکریا علیه السلام لمونځ کاوو چې فرشتې زېږی ورکړ، ده په

ځواب کې وویل: اې خدایه! ما ته به څنګه زوی راکوې، زه خو زوړ یم او میرمن مې شنډه ده؟! د دې نښه به څه وي؟ ورته وویل شول: نښه ئې دا ده چې د زوی د تولد په مهال به دری ورځې خبرې ونشې کړی!! په دې سره قرآن مونږ ته وایي: د بایبل دا وینا چې زکریا او نور انبیاء علیهم السلام په غیب پوهېدل او وړاندوینې ئې کولې غلطه او بې بنسټه ده، زکریا علیه السلام له دې خبر نه وو چې مریمې علیها السلام ته بې موسمه مېوه راځي، له دې خبر نه وو چې الله تعالی به ده ته زوی ورکړي، په دې نه پوهېدو چې کله به ئې زوی په برخه شي، په داسې حال کې چې فرشتې د زوی زېری ورکړی وو له الله تعالی نه ئې نښه غوښتې!! حقیقت دا دی چې قرآن له ماسوی الله نه د علم غیب په نفي کولو سره د ټولو هغو ټګمارو مذهبي مشرانو، فال نیونکو او نجومیانو په سر سخت ګوزار ورکړی چې خلك غولوي او په دې نامه پیسې ترې شکوي چې له راتلونکو پېښو دې خبروو، درته وایو چې له کومو ګوابونو سره مخامخ یې، چا درباندې کوډې کړې، څنګه به ترې وژغورلی شې، څنګه خپلو موخو ته رسېدی شې؟ څنګه به دې آرمانونه ترسره شي؟ کوم خنډونه دې په مخکې پراته دي؟.... او بایبل د دغو ټګمارو لپاره لار پرانیستې، خو بایبل هم کله کله دې ته مجبور شوی چې ووایي: دا وړاندوینې د رښتنو انبیاوو کار نه بلکې د دروغجنو انبیاوو دروغجنې وړاندوینې وې!!

ملاکي

دا د عهد قديم وروستی کتاب دی، په سريزې کې ئې لولو: ملاکي نبي نږدې سل کاله له حجي او زکريا وروسته اوسېدو، ... په دې وخت کې د خدای د کور رغونه بشپړه شوې وه... په دې کتاب کې دا پوښتنې کوي: خدای ولې مونږ پرېښي يو؟ هغه له مونږ څه غواړي؟ په څه مو هغه له ځانه ناراضه کړی؟ کله چې هغه راځرګند شي څوک ژوندی پاتې کېدی شي؟ آيا څوک کولی شي خدای دوکه کړي؟ د کتاب په پای کې ملاکي د موعود مسيح د راتلو زېری ورکوي، کتاب په دې وينا پيل کېږي: خدای وايي: (ما تل له تاسو سره محبت کړی) او د مسيح د راتلو په دې وعدې پای ته رسي: (او ستاسو لپاره چې زما وېره په زړه کې لرئ، د عدالت لمر به له خپلو شفابخښونکو وړانګو سره طلوع وکړي او تاسو به داسې خوښ او خوشحاله ټوپکې وهئ لکه خوسکي چې بېدیا ته بهول کېږي!! د ملاکي په کتاب سره د عهد عتيق کتاب پای ته رسي او نړۍ به د مسيح راتلو ته څلور سوه کاله د انبياوو له ويناوو پرته په انتظار کې پاتې کېږي ...

بايبل ليکي: خدای د ملاکي په لاس اسرائيليانو ته دا پيغام ولېږو: ما تل له تاسو سره محبت او دوستي کړې، خو تاسو وايئ: له مونږ سره دې څنګه دوستي کړې؟ خدای فرمايي: ما ستاسو له جد يعقوب سره محبت او دوستي وکړه که څه هم د دې وړ نه وو!! او په دې توګه مې تاسو ته خپله دوستي دروښوده!! خو عيسو چې د ده ورور وو هغه مې وراتو او د ده غرنۍ سيمه مې ورانه کړه او د ګيدړو د اوسېدو ځای مې ترې جوړ کړ!! ښايي ادوميان، د عيسو اولاد، به ووايي: مونږ بېرته ځو چې خپله سيمه آباده کړو، خو خدای وايي: که ئې آباده کړئ زه به ئې بېرته

ورانه کړم!! سیمه به د شرارت د سیمې په نامه او دوی به د هغه قوم په نامه یاد شي چې خدای ئې هیڅکله نه بخښي!!

د دې کتاب همدا څو جملې ښایي د دې لپاره کافي وي چې لرې ئې وغورځو او ووایو: دا د الله تعالی له لوري پیغام نه بلکې د یهودانو له قومي تعصب نه راخوټېدلي بې بنسټه او بېهوده افکار او عقاید دي، عادل خدای به څنګه د هغه یعقوب اولاد ته هیڅ په هیڅه او له کوم دلیل نه پرته د عیسو پر اولاد ترجیح ورکوي چې دی ئې نااهله بولي؟! ولې به بې موجبه او یوازې په دې سبب د ادومیانو سیمه ورانوي چې د اسرائیلیانو تربرونه دي؟ د الله تعالی معامله له هر انسان سره د ده د عمل او عقیدې له مخې وي، نه د قومي او نژادي توپیرونو له مخې، کوم قاضي چې د چا په اړه د ده له عمل او کړو وړو نه پرته په بل بنسټ قضاوت وکړي، مونږ ئې ظالم او بې انصافه قاضي ګڼو، کوم نظام چې یوه قوم ته پر بل قوم ترجیح ورکړي هغه یو ظالمانه نظام شمېرو، په کوم قانون کې چې انسانان برابر ونه ګڼلی شي او قومي او نژادي توپیرونو ته ئې اعتبار ورکړی وي غلط او د عدالت خلاف قانون ګڼو، هغه حاکم چې د یوه نااهل پلار اولاد ته د اهل پلار پر اولاد ترجیح ورکړي!! بې انصافه او ظالم حاکم بولو، آیا الله تعالی ته د داسې بې عدالتۍ او بې انصافۍ نسبت کول ستر کفر نه دی؟ یهودان د قومي تعصب او په نورو د خپل قوم د غوره والي ثابتولو لپاره له دې هم ډډه نه کوي چې خپل خدای په بې عدالتۍ تورن کړي!! هیڅ عدل او عقل د بایبل دا خبره نه شي منلی، له یوه متعصب او ظالم انسان نه پرته بل څوک داسې غلطه خبره نه کوي!!

د بایبل دې خبرو ته هم غوږ شئ چې د خدای له لوري ئې کاهنانو ته کوي: ستاسو زامن به تنبیه کړم، د هغو حیواناتو خوشایي به ستاسو پر مخ وتپم چې زما لپاره ئې قرباني کوئ او تاسو به د خوشایو په څېر لرې وغورځوم!!

خدای خو پرېږده آیا یو شریف انسان داسې خبرې کوي؟ ولې به د پلار په ګناه زوی تنبیه کېږي؟ کوم عدالت دا جائز ګڼي؟ آیا دا الفاظ د الله تعالی د کلام الفاظ کېدی شي؟

دې الفاظو ته هم ځیر شي: آیا مونږ ټول د یوه پلار اولاد نه یو؟ آیا ټول یوه

خدای نه یو پیدا کړي؟ نو ولې یو له بل سره خیانت کوو؟ ولې هغه ژمنه ماتوو چې خدای زمونږ له پلرونو سره کړې؟ خو دا خبرې د دې لپاره کوي چې ولې د یهودا د قبیلې ځینو خلکو له نورو قبایلو سره خپلوي کړې او د دوی له لونږو سره ئې نکاح کړي!! ډېره عجیبه ده!! هغه دلیل چې د دوی د غلطې عقیدې د تردید لپاره وړاندې کېږي دوی ئې د ځان لپاره مستمسك ګڼي!! د دې خبرو معنی خو دا ده چې انسانان د یوه پلار اولاده دي، خدای او خالق ئې یو دی، نسل او نژاد ئې یو دی، قومي توپیرونه ارزښت نه لري، هیڅ قوم پر بل د ځان لوړ ګڼلو حق نه لري!! هغه مذهب چې د خلکو ترمنځ قومي او نژادي پولې راباسي، کوږ او شیطاني مذهب دی!! خو یهودان وایي: کوم یهودي چې له غیریهودي سره خپلوي وکړه له خدای سره ئې خیانت کړی او له خدای سره کړې ژمنه ئې ماته کړې!!

ورپسې لیکي: قادر متعال خدای فرمایي: خپل قاصد به ولېږم چې ما ته لار پرانېزي!! بیا به هغه خدای ناڅاپي خپل کور ته راشي چې تاسو ئې انتظار کوئ!! هغه رسول به راشي چې تاسوئې لیدو ته لېوال یاست او زما عهد به درته اعلان کړي!! ... خو څوك د ده په وړاندې د ودرېدو توان لري؟ او څوك ئې راتګ زغملی شي؟ ځکه دی د هغه سوځوونکي اور په څېر دی چې فلزات تصفیه کوي، هغه صابون دی چې ناولې جامې پاکوي، ...کاهنان به داسې تصفیه او سره ببل کړي لکه څوك چې سره او سپین زر په اور تصفیه کوي... هغه وخت به خدای د تل په څېر په هغو هدایاوو خوشحاله کېږي چې د یهودا او اورشلیم خلك به ئې ورته راوړي!!... نو ما ته راوګرځئ چې بخښنه درته وکړم، تاسو وایئ: مونږ څه کړي چې بېرته دروګرځو؟ ... خدای ورته وایي: تاسو له ما غلا کړې... مقصد مې عشر او هدیې دي!! اې د اسرائیل قومه! تاسو ټول ملعون یاست!! ځکه زما مال غلا کوئ... عشر زما کور ته نه راوړئ!! ... د قضاوت ورځ به داسې راشي لکه د اور له لمبو ډك تنور، مغرور او بدکار خلك به داسې وسوځوي لکه پروړه، ... او ستاسو لپاره چې زما وېره په زړه کې لرئ، د عدالت لمر به له خپلو شفابخښونکو وړانګو سره طلوع وکړي او تاسو به داسې خوښ او خوشحاله ټوپکې وهئ لکه خوسکي چې ببدیا ته ببول کېږي!! تاسو به هغه ورځ چې ما ټاکلې بدکاران تر خپلو پښو لاندې کړئ!! ... د

خدای د قضاوت د هغې ستړي او هولناکې ورځې له رارسېدو مخکې به زه د ایلیا نبي په څېر یو رسول تاسو ته درولېږم، هغه به د پلرونو او زامنو زړونه سره نږدې کړي او دا به د دې سبب شي چې زه ستاسو سیمه ورانه نه کړم!!

په دې اړه څو عرایض لرم:

- زه نه پوهېدم چې بایبل ولې دا تر ټولو کمزوری کتاب په پای کې رااخستی؟ لیکوالان خو اکثراً تر ټولو غوره، جالب او جاذب خبرې د خپل کتاب په پیل او پای کې راوړي، خو ده د پای لپاره داسې کتاب غوره کړی چې هم د محتوی له لحاظه ډېر ضعیف دی او هم د ادبي ترکیب له مخې!! له غور نه وروسته متوجه شوم چې بایبل د خپلو هغو دوو خبرو لپاره دا کار کړی چې تر هر څه زیات ورته اهمیت لري او هغه دا چې:

۱. یهودانو! د خدای کور ته عشر او هدیې راوړئ!!

۲. په ټولې نړۍ د یهودانو د پاچایۍ هغه لویه ورځ راتلونکې ده چې دوی به داسې خوښ او خوشحاله ټوپکې وهي لکه خوسکي چې ببدیا ته ببول کېږي!! په دې ورځ به دوی خپل دښمنان تر خپلو پښو لاندې کوي!!

د بایبل له منونکو څو پوښتنې لرم:

- دا وړاندوینه د چا په اړه ده؟ د مسیحیانو مسیح که د یهودانو مسیح؟ یو مسیح خو راغی او ولاړ، ولې دا وعدې ترسره نه شوې؟ په دې وړاندوینې کې خو دا نه دي ویل شوي چې د هغه په دوهم ځل راتلو سره به دا کارونه وشي!!

- آیا د مسیح د لومړي ځل راتلو په مهال خدای خپل کور ته راغی که نه؟ ولې مسیح ونه توانېدو چې خدای ته لار پرانېزي؟ او خدای ولې په خپلې وعدې وفا ونه کړه؟

- آیا دا الفاظ د عیسی علیه السلام په اړه صدق کوي چې (هغه د داسې سوځوونکي اور په څېر دی چې فلزات تصفیه کوي، هغه صابون دی چې ناولې جامې پاکوي؟ د ده په راتلو سره خو نه یوازې کاهنان پاك او تصفیه نه شول او لارې ته رانه غلل بلکې د ده د وژلو لپاره ئې ملاوتړله، د ده ګڼ شمېر یاران ئې په دار کړل او په اور کې ئې واچول!! په ټولو کاهنانو کې ولې داسې څوك پیدا نه شو چې په ده

ایمان راوړي؟ ولې د کب نیونکو په څېر بې وزلو او کمزورو خلکو د ده ملګرتیا وکړه؟ ولې د ده په ژوند کې د هغو کسانو تعداد د ګوتو په شمېر وو چې په ده ئې ایمان راوړ؟

- که دا حقیقتاً د خدای خبره وي چې یهودانو ته ئې کړې: تاسو ټول ملعون یاست!! ځکه زما مال غلا کوئ... عشر زما کور ته نه راوړئ!! نو پوښتنه کوو: خدای ولې یو ملعون قوم خپل قوم او حتی خپل زامن ګڼي؟ آیا هغه څوك عادل ګڼلی شو چې یو ملعون قوم په نورو داسې مسلط کوي چې ترپښو ئې لاندې کړي؟!!

په دغو څو پوښتنو سره د عهد قدیم نقد پای ته رسوم او قضاوت لوستونکو ته پرېږدم، مطمئن یم چې د بایبل منونکي ټولو هغو پوښتنو ته له ځواب ویلو عاجز دي چې په دې کتاب کې د بایبل لیکونکي او منونکو ته راجع شوي.

ټټمه

د قرآن په رڼا کې چې زه د بایبل په اړه کومې نتیجې ته رسېدلی یم، خلاصه ئې دا ده:

په بایبل کې له تحقیق نه وروسته ما ته نه یوازې د دې کتاب ماهیت څرګند شو، بلکې د قرآن د ډېرو برخو په هکله مزید بصیرت راپه برخه شو، په ځانګړې توګه د هغو برخو په اړه چې په بایبل کې هم پرې بحث شوی، زه اوس په ډېر اطمئنان او پوره ډاډ سره ویلی شم چې قرآن د بایبل په سلو کې نږدې پنځه نوي مطالب ناسم او غلط ګڼي او پاتې پنځه ئې تصحیح کوي، د قرآن په عظمت هغه وخت ښه پوهېدی شو چې د بایبل په خوا کې ئې کېږدو او وګورو چې د دې دواړو کتابونو ترمنځ څومره ژور توپیر شته، یو ئې هومره لوړ دی چې سر ئې آسمان ته رسي او بل ئې هومره ټیټ چې له ځمکې سره نښلي، یو ئې د الله تعالی کلام دی او بل ئې د یوه کمزوري انسان ضعیف کلام، د یوه حرف حرف او جمله جمله دقیق او په حقیقت مبتني او د بل په هرې پانې کې اشتباهات، تناقضات، د عقل او علم خلاف خبرې. زه هغو خلکو ته حیران یم چې بایبل د یوه سپېڅلي کتاب په توګه مني، ګمان نه کوم چې په ټولې نړۍ کې به بل داسې مذهبي کتاب پیدا شي چې د

بايبل په څېر له دروغجنو قصو، تناقضاتو، د عقل او علم خلاف خبرو... ډك وي!!

ما ته په بايبل كې له تحقيق نه وروسته دا هم معلومه شوه چې زمونږ شيعه وو د خپل مذهب هغه عقايد او مراسم له كوم ځای او كوم مذهب نه اقتباس كړې چې په قرآن او حديث كې د هغه لپاره هيڅ مدرك او سند نه شته، ما ته اوس څرګنده شوې چې دوی له بايبل نه لاندې شيان اقتباس كړي:

- په غائب او منتظر امام باور او دا ګمان كول چې هغه به راځي، اقتدار به شيعه وو ته سپاري او د دوی ټول دښمنان به له منځه وړي!! همغسې لكه يهودان او مسيحيان چې خپل خپل مسيح ته منتظر دي.
- امام زمان د خدای نائب او په كون او عالم كې متصرف ګڼل او دا عقيده درلودل چې امامان په خپل ژوند كې هم او له مرګه وروسته هم د خدای او بندګانو ترمنځ واسطه دي، د دوی له لارې خدای ته د انسان دعاګانې رسي او خدای د دوی په شفاعت دعاګانې او عبادتونه قبلوي. دوی خبره هغه حد ته رسولې چې د خپلو مړو امامانو د قبرونو خوا ته خپلې ليكلې عريضې غورځوي او جواب ته ئې انتظار كوي!! د ايران يو جمهور رئيس د منبر په سر وايي: مونږ له امام زمان سره خطي رابطه لرو!!
- امامت موروثي ګڼل.
- په دوولسو امامانو عقيده درلودل، همغسې لكه مسيحيان چې د عيسى عليه السلام په دولسو حواريونو باور لري او يهودان دوولس قبيلې لري.
- خپل امامان عالم الغيب بلل او ډېرې وړاندوينې هغوی ته منسوبول.
- سادات د لاويانو په څېر خاصه مذهبي طبقه او مذهبې مشري د دوی دنده ګڼل، خمس او صدقات د دوی حق شمېرل. دوی او نورو مذهبي مشرانو ته د لاويانو په څېر خاصه مذهبي جامه ټاكل.
- د كربلا په ياد ويرې كول او ځان په زنځيرونو زخمي كول، هغه هم د نورو په مخكې او د يوه مذهبي رقص په بڼې كې!!
- په فال نيولو باور ساتل، خبره ئې دې حد ته رسولې چې قرآن ئې په ځانګړې بڼې كې داسې چاپ كړی چې د يوې پاڼې په سر ئې ليكلي: خوب (ښه) او په بلې

(بد)، په پټو سترګو ئې د فال لپاره پرانېزي، که د (خوب) پانه راووتله بختور دی او کار ئې سم، باید ډاډه وي چې ترسره کېږي او که د (بد) پانه ئې مخې ته راغله نو بخت ورسره یاري نه کوي، له خپل هوډ نه دې لاس په سر شي!! حتی د حافظ شیرازي په کتاب همداسې فال نیسي!! دا په داسې حال کې چې پیغمبر علیه السلام فرمایي: چا چې د عراف، منجم او فال نیونکي په وینا باور وکړ، هغه قرآن ئې تکذیب کړی چې پر محمد نازل شوی.

عن أبي هريرة قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : من أتى عرافا أو كاهنا فصدقه فيما يقول فقد كفر بما أنزل على محمد صلى الله عليه وسلم

۳۰رمضان ۱۴۲۷

۱۳۸۵۱۷۱۳۰

عهد جدید

عهد جدید د بایبل دوهمه برخه ده، دا د اناجیلو او د عیسی علیه السلام حواریونو ته د څو منسوب لیکونو او مکاشفو مجموعه ده، لویه برخه ئې د پولس خطونو احتوا کړې، مسلمانان چې کله د انجیل نوم اوري نو داسې ګمان کوي چې دا به همغه کتاب وي چې پر عیسی علیه السلام نازل شوی، خو حقیقت دا دی چې له هغه انجیل نه هیڅ څه نه دي پاتې، تاسو به په ټول بایبل کې داسې څه ونه ګورئ چې وښیي دا همغه انجیل یا د هغه یوه برخه ده، عیسی علیه السلام په داسې حالت کې دنیا پربښوده چې یاران ئې یا ونیول شول، یا ووژل شول یا پټ او خواره واره شول، تر اوږدې مودې پورې د دې لپاره شرایط مساعد نه وو چې څوک ځان د عیسی علیه السلام پلوي وګڼي او د انجیل د لیکلو یا بیانولو جرأت وکړي، د بایبل د وینا له مخې موجود انجیلونه د عیسی علیه السلام له تلو نه نږدې یوه پیړۍ وروسته لیکل شوي. دا انجیلونه په حقیقت کې د عیسی علیه السلام د سیرت کتابونه دي چې تر ده ډېر وروسته لیکل شوي، دا نه د اصلي انجیل په اړه لیکل شوي کتابونه دي او نه ئې شرح او تفسیر. کله چې تاسو دا انجیلونه لولئ نو حیران به شئ چې د عیسی علیه السلام د سیرت کتاب ته ئې ولې د انجیل نوم ورکړی او ولې په دې کې د انجیل هیڅ برخه نه ترسترګو کېږي؟

ما ته د تحقیق په ترڅ کې معلومه شوه چې د عهد جدید ډېرې برخې د عیسی

علیه السلام له تلو نه څو پېړۍ وروسته لیکل شوي خو د یوه خاص غرض لپاره د ده شاګردانو ته منسوب شوې!! حقیقت دا دی چې د ده له تلو وروسته د اختناق او رعب داسې فضاء رامنځته شوې چې په هغه وخت کې د ده شاګردانو نه دا جرأت کولی شو چې د ده په ملاتړ کې څه ووایي، یا ئې ولیکي او یا ئې نشر کړي او نه اصلاً په داسې موقعیت کې وو چې ځان مسیحي وښیي!! خو وروسته شرایط بدل شوي، هم د روم په سیاسي نظام کې بدلون راغلی او هم د فلسطین شاوخوا سیمو کې، په دې وخت کې د عیسی علیه السلام په نسبت خواخوږي راڅرګنده شوې، د دې خواخوږي ستره وجه هم سیاسي وه، له مخکني نظام نه د غچ اخیستو په غرض عنوان شوې، په همدې وخت کې د انجیل او د ده د سیرت په اړه د کتابونو د لیکلو لړۍ پیل شوې او شمېر ئې ورځ په ورځ زیات شوی، تر دې چې کنائس مجبور شوي دا کتابونه راغونډ کړي، وئې چنې او یو کتاب ترې جوړ کړي.

په درېیمې میلادي پېړۍ کې کنائسو څلور انجیلونه معتبر وګڼل:

د متی انجیل: بایبل ادعا کوي چې دا د متی لخوا لیکل شوی انجیل دی، متی د عیسی علیه السلام له دوولسو شاګردانو څخه وو. دا انجیل په عبري یا سرياني لیکل شوی او تر ټولو مخکنۍ نسخه ئې په یوناني ژبې کې ترلاسه شوې، په دې هکله نه یوازې په مسیحیانو کې اختلاف شته چې دا کتاب په اصل کې چا لیکلی، بلکې د همدې انجیل له متن نه معلومېږي چې لیکونکی ئې متی نه دی، ځکه په همدې کتاب کې د متی د ایمان راوړلو قصه په داسې توګه راغلې چې نښیي لیکونکی ئې بل څوک دی، ما ته له تحقیق نه وروسته معلومه شوه چې ښایي لیکونکی ئې کوم یوناني وي، دا په اصل کې د مرقس انجیل بله او مشرح نسخه ده، معلومېږي چې لیکونکي ئې د مرقس په انجیل کې څه له ځانه علاوه کړي او داسې بڼه ئې ورکړې چې قصه خوښو او خرافات خوښوونکو عوامو ته لاجالب شي.

د مَرقُس انجیل: ویل کېږي چې لیکونکی ئې مرقس نومی دی چې د اویاوو کسانو په ډله کې غوره شوی وو او په ۶۲ میلادي کال کې ووژل شو.

د لوقا انجیل: لوقا یو یهودي طبیب او د پولس ملګری وو، دی د مسیح له ملګرو څخه نه دی.

د يوحنا انجيل: د يوحنا په هكله دا خبره مشهوره شوې چې دى د عيسى له دوولسو حواريونو څخه وو، دى لومړنى كس دى چې د درې ګونو خدايانو او د مسيح د الوهيت عقيده ئې رامنځته كړه.

خو د دغو انجيلونو تر څنګ د برناپا په نامه يو بل انجيل هم شته چې برناپا ليكلى، دى د مرقص ماما وو، خو انجيل ئې له هغه سره ژور اختلاف لري، د اختلاف اصلي ټكي ئې دا دي: د ده له نظره الله همغه د عالمونو رب او خالق دى، عيسى عليه السلام فقط يو پيغمبر ګڼي او بس، د عيسى عليه السلام په دار كېدا نه مني بلكې وايي چې د ده په ځاى بل څوك اشتباهاً په دار شو، په دې باور دى چې اسمعيل عليه السلام د قربانۍ لپاره غوره شوى وو نه اسحاق عليه السلام، هغه پيغمبر چې عيسى عليه السلام ئې د راتلو زېرى وركوي د محمد (عليه السلام) په نامه يادوي، د دغو خبرو په سبب دا كتاب د اناجيلو له فهرست نه وغورځولى شو.

د بايبل په عهد جديد كې د كتابونو ترتيب داسې دى چې ما د نقد لپاره هغه ترتيب مناسب او مفيد ونه ګڼلو، دې ته مې ترجيح وركړه چې لومړى ئې څلور معتبر انجيلونه وخېړم او بيا ئې رسائل او مكاشفې. رسائل مې هم داسې ترتيب كړې چې د پولس ټولې رسالې مې يو ځاى او د كتاب په پاى كې راوستې.

د مَرقُس او متٰی انجیلونه

دا دواړه انجیلونه په اصل کې یو انجیل دی، لومړی مرقس لیکل شوی او بیا بل څوك راولاړ شوی په دې ئې څه علاوه کړي او متٰی ته ئې منسوب کړی او دا د دې لپاره چې لیکنه ئې اعتبار پیدا کړي، د بایبل د وینا له مخې مَرقُس لا تنکی ځوان وو چې د عیسی له شاګرد پطرس سره ملګری شو، وروسته ئې دا کتاب د عیسی د ژوند په اړه ولیکو. کتاب ئې د انجیل شرح یا تفسیر نه بلکې د عیسی علیه السلام د سیرت په اړه دی او د متٰی د کتاب په مقدمه کې راغلي: عیسی هغه وخت وزېږېدو چې اسرائیلیان د رومي امپراطورۍ تر سلطې لاندې او مجبور ول چې دوی ته باج ورکړي، د اسرائیلیانو له نظره تر ټولو کرکجن کار د هغه چا مأموریت وو چې د روم لپاره به ئې دغه باج راغونډاوو، متٰی د دغو باج راغونډوونکو څخه وو، کله چې عیسی دی ولیدو، دعوت ئې کړ، ده هم له هغه ګنده کار نه لاس واخیست او د عیسی له دوولسو شاګردانو څخه شو او دا انجیل ئې آسمان ته د خپل استاد له لورېدو څو کاله وروسته ولیکو.... خو دا ادعا نه یوازې حقیقت نه لري بلکې دا کتاب په خپله هغه تکذیبوي، څو صفحې وروسته به تاسو ولولئ چې دا کتاب، تر دې عنوان لاندې (یو ګناهګار د عیسی شاګرد شي)، د متٰی د ایمان راوړلو قصه په دې صیغه کوي: عیسی د خپل سفر په دوران کې له یوه باج راغونډوونکي سره مخامخ شو، نوم ئې متٰی وو... عیسی ورته وویل: راشه زما اطاعت وکړه! هغه فوراً پاځېدو او له ده سره روان شو!! له دې الفاظو په صراحت سره معلومېږي چې دا انجیل متٰی نه دی لیکلی!! او د مرقس انجیل تر

همدغه عنوان لاندې ليکي چې دا ګناهګار متى نه بلکه لاوي د حلفي زوی وو!!

د مرقس انجيل د اشعيا نبي په هغې وړاندوينې پيل شوی چې د مسيح د راتلو په اړه ئې کړې او ليکي: خدای د اشعيا نبي په ژبه خبر ورکړی وو چې خپل زوی مسيح به دنيا ته لېږم او تر ده مخکې به يو بل څوك لېږم چې خلك د ده راتلو ته چمتو کړي، خو د متى انجيل د عيسى عليه السلام په تفصيلي شجرې پيل کېږي، ابراهيم عليه السلام ئې ستر جد او يوسف د يعقوب زوی د مريمې مېړه معرفي کوي او مريم د عيسى عليه السلام مور او ورپسې ليکي: په دې توګه له ابراهيم نه تر داؤد پورې څوارلس پوشته، له داؤد نه بابل ته د يهودانو تر تبعيد څوارلس پوشته او د تبعيد له زمانې تر يوسف پورې څوارلس پوشته!!

په دې اړه څو خبرو ته ستاسو پام رااړوم:

- ګورئ چې دا انجيلونه د عيسى عليه السلام د سيرت کتابونه دي نه انجيل، د عيسى عليه السلام په شجرې پيل شوي!!
- يوسف د مريمې مېړه ګڼي او وروسته وايي چې عيسى عليه السلام د ده له نطفې څخه نه دی او له مريمې سره د ده له نږدېکت نه مخکې پيدا شوی!! که دا خبره رښتيا وي نو ولې عيسى عليه السلام د يوسف زوی او ابراهيم عليه السلام د ده ستر جد ګڼي؟!! دلته خو د يوسف شجره وړاندې شوې او يوسف د عيسى عليه السلام پلار نه دی!!
- د دوی اصلي ستونزه دا ده چې د وړاندوينو په بنسټ ګمان کوي چې موعود مسيح به د داؤد په اولاد کې راپيدا کېږي، دې ته اړ شوي چې له يوې خوا دا ثابته کړې چې مسيح د داؤد له اولاد څخه دی او له بلې خوا بايد وښيي چې مسيح د خدای زوی دی!! ځکه ئې يوسف ورته ناسکه پلار کړ او د دې پلار شجره ئې د ده شجره وګڼله!! که تاسو د عربي متن مقدمې ته لږ ځير شئ نو دا خبره به په ډېر وضاحت سره احساس کړئ، د عربي متن په مقدمه کې داسې راغلي: په لومړۍ ميلادي پېړۍ کې روح القدس وغوښتل چې څلورو کسانو ته وحي وکړي چې انجيل وليکي، چې دا د عالم د ژغورونکي مسيح زېرى دی، نو هر يوه د مسيح د نادر شخصيت د ژوند په يوه ځانګړې اړخ باندې تركيز وکړ، هغه انجيل چې متى

وليکلو په دې ترکيز کوي چې هغه موعود پاچا چې يهودان ئې راتلو ته منتظر ول همدا مسيح دی، خو کله چې هغه راغی نو تکذيب ئې کړ او په صليب ئې وځړاوو، په داسې حال کې چې دی همغه د داؤد زوی دی چې د مخکنۍ زمانې نبوت پرې پای ته رسېدلی او دی د هغه ابراهيم زوی دی چې ټولو خلکو ته به برکتونه راوړي!! د بايبل له وينا خو معلومېږي چې د يهودانو خبره سمه ده او عيسی عليه السلام همغه منتظر مسيح نه دی، ځکه چې دی نه د داؤد له اولاد څخه دی او نه ئې هغه لويه پاچايي جوړه کړی شوه چې د يهودانو انبياوو ئې وړاندوينه کړې وه!!

- د شجرې بيانولو په لړ کې د متی انجيل د څوارلس (دوه وارې اووه)، رقم وړاندې کوي، دا د بايبل تکيه کلام دی، چېرې چې غلط ارقام وړاندې کوي او غواړي هغه ته سپېڅلې الهي بڼه ورکړي نو اووه ورته بنسټ کړي!! پوښتنه دا ده چې دلته د څوارلس څوارلس ذکر څه ګټه لري او ولې بايد دا عدد ورکړی شي؟!! تاسو به په راتلونکو کتابونو کې وګورئ چې دا شجره تکذيبوي او د يوسف پلار او د ده اجداد په بلې بڼې کې معرفي کوي.
- بايبل به څنګه ثابتوي چې دا کتابونه متی او مرقس ليکلي؟!! ولې د دې اسناد او راويان نه په ګوته کوي؟ په کار خو دا وه چې د عيسی عليه السلام د شجرې په ځای ئې ټول هغه کسان معرفي کړي وی چې لړۍ ئې تر متی او مرقس پورې رسېږي، داسې لکه چې زمونږ محدثين د هر حديث اسناد او راويان په ډېر دقت او تفصيل سره معرفي کوي!!

د عيسی تولد

دا د متی عنوان دی چې په مرقس کې نه دی راغلی، تر دې سرليک لاندې ليکي: د عيسی مسيح د زېږېدو واقعه داسې وه: مريم، د عيسی مور، د يوسف په نکاح کې وه، خو له واده مخکې د روح القدس له لوري حامله شوه، يوسف چې اخلاقي اصولو ته سخت ژمن وو، وئې غوښتل چې له دې واده لاس په سر شي، خو دا ئې مناسبه وګڼله چې دا کار په پټه او د خلکو له خبرولو پرته وکړي، ترڅو مريمه بې پته نه شي، په دغو سوچونو کې غرق وو چې خوب پرې راغی او په خوب کې ئې

یوه فرشته ولیدله چې ده ته ئې وویل: یوسف، د داؤد زویه!! له مریمې سره د واده په اړه اند ېښنه مه کوه، د دې په رحم کې ماشوم د روح القدس له لوري دی، هغه به یو زوی وزېږوي ته به ئې نوم عیسی (ژغورونکی) کېږدې، ځکه دی به خپل قوم له ګناهونو وژغوري. او دا همغه پیغام دی چې خدای څو پېړۍ مخکې د خپل نبي، اشعیاء په ژبه لېږلی وو چې: وګورئ! پېغله نجلۍ به حامله شي او زوی به وزېږوي او هغه به عمانوئیل ونومول شي، عمانوئیل یعني خدای له مونږ سره دی!! کله چې یوسف ویښ شو، د فرشتې له وینا سره سم ئې عمل وکړ او مریم ئې کور ته راوسته چې د ده میرمن وي!! خو ده تر هغه وخته ورسره نږدېکت ونه کړ چې زوی ئې پیدا شو او عیسی ئې ونوماوو!!

په دې ارتباط څو پوښتنې لرو:

- که دا خبره رښتیا وی چې مریم علیها السلام د یوسف نومې په نکاح کې وه، نو خلکو به ولې د عیسی علیه السلام پیدا ېښت خارق العاده ګڼلو او جاهلانو به دی د خدای زوی بالو؟ بیا خو به په نړۍ کې یو داسې احمق انسان نه وو پیدا شوی چې عیسی علیه السلام د خدای زوی وګڼي!! بیا به خلکو دی د عیسی بن مریم په نوم نه بلکې د عیسی بن یوسف په نامه یاداوو او د بایبل دا ادعا به ئې هیڅکله نه منله چې عیسی د خدای کلمه وه چې د روح القدس له لوري مریمې ته القاء شوه!! له نکاح وروسته او له واده مخکې ډېرو میرمنو اولاد زېږولي!!
- فرشتې ولې یوسف ته د داؤد د زوی خطاب وکړ؟ ستا د وینا له مخې خو د ده پلار یعقوب نومېدو!! یوازې د یوسف په نامه به ئې یاداوو، ولې ئې له ستر جد نه پلار ورته جوړ کړ؟!! هر څوك پوهېږي چې د داؤد له یادولو څخه ستا هدف څه دی؟! ته په زور او لجاجت سره غواړې دا ثابته کړې چې عیسی علیه السلام د یوسف زوی او د داؤد له اولاد څخه دی!!
- مونږ ته ووایه: د مریمې د زوی نوم عیسی وو که عمانوئیل؟ د فرشتې خبره صحیح ده که د اشعیاء نبي؟ دواړه خو په یوه وخت نه شي صحیح کېدی، د دواړو نومونو معناوې هم سره ورته نه دي!!
- آیا دا خبره عقل مني چې میرمن ئې راواده کړې، کور ته ئې راوستې، څو

میاشتې ئې شپه ورځ په یوه کور کې ورسره تېرې کړې خو نږدېکت ئې نه دی ورسره کړی، یوسف خو نه پیغمبر وو، نه نبي او نه راهب!! زمونږ په مخکې خو ستاسو د راهبو او راهبانو تاریخ هم پروت دی، چې د کلیسا په سپېڅلو خونو کې ئې څه څه کارونه کړي!!

منجمان د عیسی په لټه کې

دا قصه هم د متی په انجیل کې علاوه شوې، په مرقس کې نه شته، متی تر دې عنوان لاندې لیکي: عیسی د هیرودیس د سلطنت په وخت کې په بیت لحم کې وزېږېدو، په دې وخت کې څو مجوس ستورپېژاندي له ختیځو سیمو اورشلیم ته راغلل او پوښتنه ئې وکړه: هغه ماشوم چېرې دی چې د یهودانو پاچا به وي؟ مونږ د ده ستوری د ختیځ په لرو سیمو کې لیدلی او راغلي یو چې د ده عبادت وکړو!! کله چې دا خبره د هیرودیس غوږونو ته ورسېده نو ډېر پرېشانه شو، ... هغه د یهودانو ټول مذهبي مشران راوغوښتل او ورته وئې ویل: د پیغمبرانو د وړاندوینو له مخې به مسیح د نړۍ په کوم ځای کې پیدا کېږي؟ هغوی ځواب ورکړ: باید په بیت لحم کې پیدا شي ځکه میکای نبي همداسې ویلي دي...بیا هیرودیس دغو مجوسیانو ته پټ پیغام ولېږو چې د ده ملاقات ته ورشي او ورته ووایي چې کله ئې د لومړي ځل لپاره دا ستوری لیدلی؟! .. بیا ئې دوی ته وویل چې بیت لحم ته ولاړ شئ او وئې لټوئ او ما ترې خبر کړئ...دوی وخوځېدل... ناڅاپه ئې یو ستوری ولید چې د دوی په مخ کې تر بیت لحم پورې درومي او د هغه کور پر سرودرېدو چې ماشوم په کې وو، له خوښۍ په جامو کې نه ځائېدل، کله چې هغه کور ته ننوتل چې مریم او زوی ئې په کې وو په سجده پرېوتل، د ماشوم لمانځنه ئې وکړه، بیا ئې د سرو او سپینو زرو او عطرو هدیې وړاندې کړې، خو د ستنېدو په وخت کې د اورشلیم له لارې نه ولاړل او هیرودیس ئې خبر نه کړ، ځکه خدای په خوب کې ورته ویلي وو چې له بلې لارې ستانه شئ!!

یوه هوښیار او په دین پوه انسان ته د بایبل دغه بې بنسټې او خرافي خبرې کافي دي چې ووایي دا له ځانه جوړه شوې جعلي قصه ده، چې هیڅ حقیقت نه لري،

هر عاقل انسان به د بايبل له ليکونکي دا پوښتنې کوي:

• د ستورو ئې د انسان له پيدا ښت سره څه؟ ستوري خو د عيسى عليه السلام له پيدا ښت نه نږدې ۱۳,۷ مليارده کاله مخکې پيدا شوي!! هرالهي دين په ستورو باندې دا باور ساتل يوه خرافي عقيده ګڼي چې د ستورو او د انسان د پيدا ښت تر منځ څه تړاو شته او د دوی له مخې کېدی شي د انسان د مستقبل په اړه وړاند وينه وشي، هيڅ عاقل انسان به دا خبره ونه مني چې د ستورو او د انسانانو د پيدا ښت تر منځ څه رابطه شته.

• بايبل ولې نه وايي چې دا ستور پېژاندي مجوسان څوك وو؟ څو نفره وو؟ نومونه ئې څه وو؟ له کوم هېواده راغلي وو؟ آيا دوی په عيسى عليه السلام ايمان راوړ؟ له دوی نه کوم يو د عيسى د حواريونو او ملګرو په ډله کې شامل شو؟ بايبل خو د حواريونو په فهرست کې د هيڅ داسې مجوسي نوم نه دی ياد کړی چې ايمان ئې راوړی وي!! دا بې سنده هوايي خبره به کوم عقلمن انسان ومني؟!!

• طبيعي ده چې دې پلاوي به د ورځې سفر کاوو، په رڼا ورځ کې خو ستوري په آسمان کې نه ليدل کېږي، نو دې ستورې څنګه د دوی لارښوونه کوله؟

• دا څنګه د يهودو کاهنان، چې تاسو ئې په غيب پوه او وړاندوينې ئې رښتونې ګڼئ، د عيسى عليه السلام له زېږېدو خبر نه شول او څو مشرك مجوسان خبر شول؟!!

قرآن د متى انجيل دا خبرې بې بنسټه او دروغجنې ګڼي او د عيسى عليه السلام د پيدا ښت قصه په خپلو جالبو او زړه راښکونکو الفاظو سره داسې وړاندې کوي:

MR& 7Ñ ÚÎß Ø7-) Gù #Ysš ÓÍÖ/ 'Î $B š• 9 Ö< R 'ÑÉ ' b°•ðÄ Ö•ßM9$% ßÑ

ÚèÊr $JÎ Ð-æ& ª! $r Ú\RÉ$kèÊr 'ÑÉ ' ÚM9$% $kèÊr $Ð-ù ÇÏÈ ÐŠÎè$ßŠÉ¡ 9$

ÇÜœ9$ `Ä $gƒfér š• Î $dÄŠÄéÑr Oƒ Ä $kœ™ 'Ñr Ú\RÚ$ ã‰$ § ßr

$J-ä $f.– $g-ÿ.r $Ÿ¡ m $?$6R $gF7&r 9 ¡ m @ç)Î $gš $g-6) Fù ÇÏÈ ÉŠÅ$9$

qè Ø¶9$% #‹»d Å¢9 4™¢ãqöJ»ƒ A$% $]¸ø $d‰Zïä ‰ ` r > #•é ÜÏ¥$$fì . – $gÞãˆØ z Š

ÇìÈ A¢$ ¡ ïm Îöí Î ât±„ `B äãæ ® $Þ Î ‹ ¢ $Ï‰Zïä ôÏ آل عمران: ۳۵-۳۷

هغه وخت چې د عمران مېرمني وويل: اې زما ربه! زما په رحم کې چې څه دي هغه مې ستا لپاره نذر کړي، آزاد (له بل هر کار نه) نو له ما نه ئې قبول کړه، بې شکه چې ته ښه پوه اورېدونکی يې. نو کله چې ئې وزېږوله، وئې ويل: اې زما ربه! ما خو نجلۍ وزېږوله او الله ښه پوهېږي چې څه ئې زېږولي او نارينه خو د ښځې په څېر نه وي او ما هغه مريم ونومولە او زه دا او اولاده ئې له رټل شوي شيطان نه ستا په پناه کې درکوم. نو خپل رب ئې په ښه توګه قبوله کړه او د دې ښه روزنه ئې وکړه او زکريا ئې د دې روزونکی او کفيل وګرځاوو، چې کله به هم زکريا د دې عبادت ځي ته ورننووت نو د دې په خوا کې به ئې خاص خوراك وموندو، وبه ئې ويل: اې مريمې! دا له کومه درته راغلې؟ وبه ئې ويل: دا د الله له لوري ده، بې شکه چې الله هر چا ته چې وغواړي بې حسابه روزي ورکوي.

د مريمې مور، د عمران مېرمن حامله وه، له الله سره ئې وعده وکړه چې خپل بچی به د ده په لار کې وقف کوي، انتظار ئې دا وو چې الله تعالی به زوی ورکړي او هغه به د الله د دين خدمت ته وړاندې کوي، خو الله تعالی ورته لور ورکړه، وئې ويل: زما ربه! دا خو لور ده، ما خو د زوی طمع وه، نارينه خو د ښځې په څېر نه وي، هغه محدوديتونه ئې نه وي چې ښځه عادتاً ورسره مخامخ وي، ما ئې نوم مريم (دالله بنده او خدائي خدمتګار) کېښود، زه ئې تا ته سپارم، دا او اولاد ئې له رټلي شيطان نه په خپل حفظ او امان کې وساته، الله تعالی ښه پوهېدو چې څه ئې زېږولی، الله تعالی د دې همدا نذر قبول کړ، د مريمې د ښې روزنې انتظام ئې وکړ، کله چې لږ ستره شوه نو مور ئې دا معبد ته وسپارله، د قرعې له مخې د دې روزنه د زکريا عليه السلام په ذمه شوه، هلته په معنوي لحاظ داسې لوړ مقام ته ورسېده چې د الله تعالی له لوري بې موسمه مېوه ورته راتله، د روزنې په دوران کې يو ځل زکريا عليه السلام په داسې حال کې د دې هستوګنځي ته ورغی چې د مريمې خوا

ته ئې بې موسمه مېوې وليدې، له هغې نه ئې پوښتنه وکړه چې دا له کومه رااغلې، مريمې ځواب ورکړ: دا د الله له لوري دي، الله چې چا ته وغواړي له حسابه پرته روزي ورکوي، زه د داسې رزق مستحقه نه يم، دا د الله پېرزوينه ده، زما د کومې ځانګړتيا له مخې ئې نه راکوي، له محاسبې پرته ئې راکوي. زکريا عليه السلام اولاد نه درلود، دی او مېرمن ئې د عمر هغه حد ته رسېدلي وو چې څوك هغه وخت د اولاد طمع نه شي کولی، خو چې وئې ليدل الله تعالی بې موسمه مېوه هم ورکوي، دا طمع پکې راپيدا شوه چې ما ته به هم بې موسمه اولاد راکړي.

مريم عليها السلام، يوه ورځ په داسې حال کې چې له خلکو ګوښه او يوازې وه، يوه فرشته د سړي په شکل کې ورته راڅرګنده شوه، هغې ورته وويل: زما خوا ته مه راځه، زه رحمان خدای ته له تا پناه وړم، هغې ورته وويل: زه د الله تعالی له لوري لېږل شوې يم چې تا ته هغه زوی درپه برخه کړم چې د الله د يوې کلمې (امر او حکم) په وجه به پيدا کېږي، نوم به ئې مسيح عيسی د مريمې زوی وي، هغې وويل: اې زما ربه! زه به څنګه اولاد زېږوم حال دا چې د هيڅ انسان لاس راباندې نه دی لګېدلی؟! په ځواب کې ورته وويل شو: ستا رب چې د کوم څه د پيدا کولو اراده وکړي نو يوازې دا کافي ده چې ووايي: وشه او هغه له ځنډه پرته وشي، ستا زوی به په وړکتوب او زړښت کې خبرې کولی شي، په انجيل او تورات به پوهېږي، پېس او له موره ړوند پيدا شوی به د الله تعالی په إذن روغولی شي، مړی به په دعا سره ژوندی کولی شي، خلکو ته به دا ويلی شي چې نن به ئې کوم خوراك په برخه کېږي او سبا ته به څه ذخيره کوي. قرآن د عيسی عليه السلام د زېږېدو په اړه فرمايي:

ÍÔĝïrß `Ë ôl ‹ ƒB$‰ ÇÏÈ $ÝÝÆŸ $Æ3B $gÎel& ôË ôl ‹ 7KR$ËÎ Nƒë Ê »G$Ø$’Î ëæ®

7 ZË ÇÞHq9Ï êqã& Þô ô19$% ÇÞÈ $ƒÆ™ #Ž³ 0 $g9 @VJFù $Ymrâ$gØÔ $Yù™ ö ù IgÉ

4T& ô19$% ÇÏÈ $ƒÅ2 – $V»=ã Å 9 = dl¿ Å Îf ãqI‘ ‰& $JR Î A$% ÇÏÈ $ƒÉ² MZä bÎ

ëîd ¥?ã që Å ß A$% Å ï‹ . A$% ÇÏÈ $ƒé7 ã& ô9r ž³ 0 ÓÍó ¡ ðƒ ô9r Ô=â ’íãqãƒ

¾ïÎ ñV ‹ 7KR$ñ ç=J s ù ÇÏÈ $ƒÔ ÞB #ÞB& šc %.r $YB Æq‘r Ä $Z=Ï Æƒ#ä Yëèð ZÏr

مریم: ۱۲-۳۲

د دې آیتونو خلاصه دا ده: ... کله چې د ماشوم د زېږېدو نېټه رانږدې شوه نو د معبد شرقي لوري ته د خلکو له سترګو پټه او د خرما د یوه نوي رسېدلي نیالګي لاندې کښېناسته او وئې ویل: اې زما ربه! کاش تر دې د مخه مړه شوې او هر چا هېره کړې وی! فرشتې ورته وویل: اندېښنه مه کوه، دا دی رب دې ستا تر پښو لاندې چینه راخوټولې، که وږې شوې ونه وخوځوه تازه خرما به درته راتوی شي، د زوی په پیدا کېدو به دې سترګې خوږې شي، که کوم انسان دې تر سترګو شو ورته ووایه: ما نن روژه نیولې ده، له هیچا سره خبرې نه کوم، ماشوم ئې وزېږېدو، په غېږ کې ئې واخیست او د خپل ټبر په لوري وخوځېده، خلك پرې راغوند شول او ورته وئې

ویل: مریمې! دا د څه بد کار کړی؟ اې د هارون خورې! نه خو ستا پلار بد سړی وو او نه دې مور بد لمنه وه!! دې ماشوم ته اشاره وکړه، چې له ده پوښتنه وکړئ!! دوی وویل: څنګه له وړوکي ماشوم سره چې د زانګو دی خبرې وکړو؟ ماشوم ځواب ورکړ: زه د الله تعالی بنده یم، کتاب ئې راکړی، پیغمبر ئې ګرځولی یم، برکت ئې راپه برخه کړی، د ژوند تر پایه ئې په لمانځه او زکات او له خپلې مور سره په ښه سلوک ګمارلی یم، مغرور او بدبخته ئې نه یم ګرځولی، الله زما او ستاسو رب دی، د هغه عبادت وکړئ چې مستقیمه لار همدا ده، دا د عیسی بن مریم حقیقت دی. دا همغه حقیقت دي چې دوی په کې شك کوي، الله تعالی له دې ډېر لوړ دی چې ځان ته زوی غوره کړي، د ده کار داسې دی چې د څه اراده وکړي ورته وایي: وشه، او هغه سملاسي ترسره شي.

ګورئ چې د قرآن او بایبل د ویناوو ترمنځ څومره ژور توپیر شته، بایبل د عیسی علیه السلام پیدا ښت د یوه داسې عادي انسان پیدا ښت ته ورته ګڼي چې په کورنۍ، کلي او سیمه کې ئې هیڅا د اهمیت په سترګه نه دي ورته کتلي، خاص توپیر ئې نه دی ترسترګو شوی، ډېره موده وروسته له نامعلوم مشرق نه، نامعلوم شمېر مجوسان راغلي، دی ئې لیدلی او سجده ئې ورته کړې!! دا نه وایي چې مریمه څوك او د څنګه شخصیت خاونده وه، د عیسی علیه السلام ماشومتوب څنګه پیل شوی، د ده په معجزاتو کې دا نه رااخلي چې په وړکتوب کې او د پیدا ښت په لومړیو ورځو کې ئې هغه ستړي ستړي خبرې کړې دي چې د یوه پیغمبر د ټول دعوت خلاصه په کې راغلې، د هغه لومړۍ خبره دا وه چې زه د خدای بنده او د هغه پیغمبر یم، آیا د انسان عقل دا خبره مني چې په مشرق کې څوك د یوه (عجیب) زوی له پیدا کېدو خبر شي خو د ده کورنۍ او کلی هغه یو (عجیب) ماشوم ونه مومي؟!! او له نورو سره ئې هیڅ توپیر ترسترګو نه شي؟! دا په داسې حال کې چې مسیحیان دا ماشوم د خدای زوی ګڼي او پیدا ښت ئې هم خارق العاده!! خو مسلمانان د قرآن د لارښوونو په رڼا کې سره له دې چې عیسی علیه السلام ته دومره ستړي ستړي معجزې ثابتوي چې ډېرې ئې د مسیحیانو په مذهبي کتابونو کې نه تر سترګو کېږي، خو عیسی علیه السلام یو انسان او د نورو پیغمبرانو په څېر یو پیغمبر

ګڼي!!

مصر ته تښته

دا قصه هم متی له ځانه جوړه کړې او په مرقس کې نه شته، متی تر دې عنوان لاندې لیکي چې د خدای فرشته یوسف ته راڅرګنده شوه او ورته وئې ویل: پاڅه او ماشوم او مور ئې درسره روان کړه او مصر ته وتښته او تر هغه هلته پاتې شه چې زه خبر درکړم، ځکه هیرودیس پاچا غواړي ماشوم ووژني، یوسف مصر ته ولاړ او د هیرودیس تر مرګه هلته پاتې شو، یوه نبي څو پېړۍ مخکې په دې هکله وړاندوینه کړې وه چې (خپل زوی مې له مصره راوبالو)!! داسې معلومېږي چې د کتاب لیکونکي دا ټوله قصه د دې لپاره جوړه کړې چې د هغه نبي وړاندوینه رښتونې ثابته کړي او عیسی علیه السلام ئې مصداق وګڼي، د همدې لپاره ئې مریمې ته مېړه جوړ کړی، د هغه نوم ئې یوسف ایښی، یوسف ئې د یعقوب زوی ښودلی، عوام چې دا خبرې اوري ژر ئې یقین راځي او مني ئې چې یوسف د یعقوب زوی په مصر کې اوسېدلی!! حقیقت دا دی چې مریمې مېړه نه دی کړی، که د بایبل دا دروغجنه خبره ومنلی شي نو باید ټولې هغه وړاندوینې ئې دروغجنې وګڼو چې وایي: بې مېړه (پیغله) به ماشوم وزېږوي!! له دې دواړو خبرو خو یوازې یوه رښتونې کېدی شي!! همداراز د دغې څو پېړۍ مخکنۍ وړاندوینې الفاظ ښیي چې په تکلف سره د عیسی علیه السلام لپاره جوړه کړی شوې، د وړاندوینې الفاظ داسې دي چې (خدای څو پېړۍ مخکې ویلي چې خپل زوی مې له مصره راوبالو) د دې الفاظو معنی خو دا ده چې دا کار څو پېړۍ مخکې ترسره شوی، د کوم منطق له مخې د دې اطلاق له مصر نه د عیسی علیه السلام په راستنېدو کوي؟!!

د یحیی پیغمبر ظهور

د مرقس انجیل له دغه ځایه پیل شوی، متی دا موضوع او الفاظ ئې له مرقس نه اقتباس کړي او تر دې سرلیک لاندې لیکي: ... یحیی چې په (تعمید ورکوونکي) مشهور شوی وو، د یهودا په ښدیا کې ئې خپل رسالت پیل کړ... ده به د اوښ له

وړيو جوړه شوې جامه اغوسته او د څرمنې ملابند به ئې تاړو، خوراك ئې صحرايي شات او ملخان وو، ... خلك به ورته راتلل، د ده موعظو ته به ئې غوږ نيولو، په خپلو ګناهونو به ئې اعتراف کاوو او د ده په لاس به ئې د تعميد غسل په برخه کېدو، ... خلکو ته به ئې ويل: زه هغو خلکو ته چې توبه وکړي په اوبو سره تعميد ورکوم، خو داسې څوك به راشي چې تر ما به ئې مقام ډېر لوړ وي، هومره چې زه به د ده پښو ته دکپيو اينبودو وړتيا هم نه لرم، هغه به تاسو ته په روح القدس او الهي اور سره تعميد درکوي، هغه به پروړه له غنمو بېله کړي او په تلپاتې اور کې به ئې وسوځوي، خو غنم به په ګودام کې غوندې کړي!! ... په دې وخت کې عيسى هم د تعميد لپاره يحيى ته راغى... مرقس دا نه وايي چې يحيى ورته وويل: دا مناسب کار نه دى، زه بايد ستا په لاس تعميد شم،خو متى دا خبرې له ځانه اضافه کړې دي، همداراز متى وايي: کله چې عيسى له اوبو راوتو نو يحيى يوه کوتره وليده چې له آسمانه راکوزه شوه او د عيسى پر سر کښېنسته او له آسمانه يو غږ واورېدى شو چې (دا زما ګران زوى دى چې ترې راضي يم) خو مرقس وايي چې عيسى په خپله دا کوتره وليده او دا غږ ئې واورېدو.

په دې اړه څو وضاحتونه ضروري برېښي:

- بايبل د خپلو نورو انبياوو په څېر يحيى عليه السلام هم داسې معرفي کړى چې د اردن سيند شاوخوا په کومې صحرا کې له خلکو لرې اوسېدو، خو د قرآن د وينا له مخې معلومېږي چې د ده محترم والد زکريا عليه السلام په يوه معبد کې مدرس او استاد وو او د مريمې عليها السلام روزنه او تربيت د ده په لاس ترسره شوې!
- عيسى عليه السلام او يحيى عليه السلام همزولي وو، په يو ځاى کې اوسېدل، د قرآن د وينا له مخې ده په عيسى عليه السلام ايمان راوړى، د ده په لاس د عيسى عليه السلام تعميد حقيقت نه لري.
- بايبل څو صفحې وروسته ليکي چې يحيى له زندانه دوه سړي عيسى ته ولېږل چې ترې وپوښتي: آيا په رښتيا ته همغه موعود مسيح يې؟ پوښتنه دا ده چې ته خو دلته ادعا کوې چې يحيى دى وپېژندو، نه ئې غوښتل دى تعميد کړي، يوه کوتره ئې هم وليده چې له آسمانه راکوزه شوه، د عيسى پر سر کښېنسته، آسماني غږ ئې

هم واورېدو چې دا زما همغه ګران زوی دی، نو بیا ئې له زندانه دوه سړي د څه لپاره ورلېږل؟! متأسفانه سره له دې چې بایبل له داسې تناقضاتو ډك دی خو مسیحیان ئې د سپېځلي کتاب په توګه مني!!

• د بایبل دا الفاظ ډېر کچه او بې معنا دي چې عیسی علیه السلام به په روح القدس او اور خلکو ته تعمید ورکوي!!

• بایبل دا ټوله جعلي قصه د دې لپاره جوړه کړه چې یوه بې بنسټه وړاندوینه رښتونې او د عیسی علیه السلام په اړه ثابته کړي، وړاندوینه دا ده: اشعیا نبي څو سوه کاله مخکې ویلي وو: له بېدیا یو غږ اورم چې وایي: د خدای لپاره لار پرانېزئ او لار ورته آواره کړئ.

د عیسی آزمېښت

دا عنوان متی علاوه کړی، په مرقس کې نه شته، مرقس په مختصره توګه لیکي چې د خدای روح عیسی بیدیا ته بوت، څلوېښت ورځې هلته پاتې شو، شیطان وسوسه کولو خو فرشتو د ده ساتنه کوله، خو متی ښه ډېرې خرافي خبرې پرې علاوه کړې او تر دې سرلیك لاندې لیکي: د خدای روح عیسی صحرا ته بوت، چې شیطان ئې وسوسه کړي او وئې آزمویي، عیسی څلوېښت شپې ورځې روژه ونیوله، په پای کې ډېر وږی شو، شیطان ورته راغی، وسوسه ئې کړ او ورته وئې ویل: که ته په رښتیا د خدای زوی یې نو دا ډبرې په ډوډۍ بدلې کړه! خو عیسی ورته وویل: نه زه داسې نه کوم، ځکه آسماني کتاب ویلي: انسان یوازې په ډوډۍ ژوندی نه پاتې کېږي، بلکې په هرې هغې کلمې چې د خدای له خولې وځي!!

د بایبل له لیکونکي څو پوښتنې لرو:

• ته خو عیسی علیه السلام د خدای زوی ګڼې، آیا د خدای زوی وږی کېږي؟ عقل خو وایي: هر زوی پلار ته ورته وي، که خدای زوی درلودی نو نه به کله ډوډۍ ته اړ کېدو او نه اوبو ته!! او که عیسی علیه السلام یو انسان وو نو ولې ئې څلوېښت ورځې روژه نیوله؟ الله تعالی خو انسان له خپل وس او طاقت نه په اوچت کار نه مکلف کوي، په هیڅ الهي شریعت کې د څلوېښتو شپو ورځو مسلسل روژه نه

شته، د بايبل په هيڅ کتاب کې هم داسې روژه نه ده راغلې، دا خو نه د ثواب کار دی او نه د معنوي ارتقاء لپاره ضروري او مفيد کار!!

• شيطان ولې هغه ته وويل: که ته په رښتيا د خدای زوی يې؟!! آيا ستا شيطان له دې خبر نه وو چې عيسی عليه السلام په خارق العاده توګه او د خدای له کلمې جوړ شوی؟ تا خو تر دې د مخه او د ايوب عليه السلام په قصې کې شيطان داسې معرفي کړی وو چې له فرشتو سره يو ځای د خدای دربار ته حاضرېدو، د ټولې نړۍ د ټولو خلکو له حالاتو نه په بشپړه توګه خبر وو، د ايوب په اړه ئې د خدای پوښتنې ته فوراً ځواب ووايو!! دلته ولې له دې نه دی خبر چې مسيح د خدای زوی دی؟ ولې ثبوت غواړي؟ او هغه هم داسې ثبوت: که دا ډبرې دې په ډوډيو بدلې کړې نو په رښتيا چې د خدای زوی يې؟!! که د يوه پيغمبر معجزه د خدای د زوی والي نښه وي نو بيا خو به د خدای د زامنو شمېر ډېر زيات وي، آيا د موسی او هارون عليهما السلام هغه معجزې چې بايبل ئې ادعا کړې د عيسی عليه السلام تر معجزو ډېرې حيرانوونکې نه وې؟!!

• آيا د عيسی په دې ځواب کې تا ته څه معقوليت په نظر درځي؟ انسان يوازې په ډوډۍ نه مړېږي يعني څه؟ الله تعالی خو انسان داسې پيدا کړی چې په ډوډۍ مړېږي، دلته خو د لوړې خبره مطرح ده، ته په خپله وايي چې څلوېښت شپې ورځې ئې څه نه وو خوړلي، دلته خو د روحي تغذيې خبره مطرح نه ده، نو عيسی عليه السلام به ولې داسې بې ربطه ځواب ورکوي؟ په دې کې شك نه شته چې د الله تعالی کلام د انسان د روحي تسکين لپاره داسې دی لکه د ده د وجود لپاره غذا، خو دلته دا ځواب له پوښتنې سره هيڅ ارتباط نه لري، هيڅ معقول انسان داسې ځواب نه ورکوي!!

د شيطان بله آزموينه داسې ګڼي: بيا شيطان اورشليم ته ورسولو او د خدای د کور پر بام ئې ودراوو او ورته وئې ويل: که د خدای زوی يې نو له دې ځايه ځان لاندې وغورځوه، ځکه آسماني کتاب وايي: خدای به خپلې فرشتې ورولېږي او دی به له خطره وساتي... هغوی به پرې نه ږدي چې ستا پښه په تيږې ولګېږي!! عيسی ځواب ورکړ: هو؛ خو همدا کتاب وايي: خدای هسې بې سببه مه آزمويه!

دلته هم څو پوښتنې لرو:

- آیا د خدای زوی دومره کمزوری دی چې شیطان ئې اورشلیم ته له ځان سره په زور بیایي؟
- په الهي شریعت کې خو د داسې شیطاني وسوسې ځواب دا نه دی، ځواب ئې دا دی چې الله تعالی دا کار حرام کړی، په اور کې ځان اچول، زهر خوړل، له لوړې ځان لاندې غورځول او هر هغه کار چې د انسان ژوند او بدن ته تاوان رسوي په الهي کتابونو کې حرام شوی.

بیا لیکي: شیطان د یوه جګ غره سر ته ورساوو، د ټولې نړۍ ملکونه او د هغوی شأن او شوکت ئې وروښود او ورته وئې ویل: که ما ته سجده وکړې نو دا ټول تا ته درکوم!! عیسی ورته وویل: لرې شه اې شیطانه! مقدس کتاب وایي: یوازې د خدای عبادت او اطاعت وکړه!

دلته هم څو پوښتنې راولاړېږي:

- آیا شیطان د خدای زوی ته داسې خبره کولی شي چې د نړۍ ټول ملکونه زما دي که ما ته سجده وکړې نو ټول تا ته درکوم؟ آیا د خدای زوی نه پوهېږي چې ځمکه او آسمان د ده د پلار دي او دی ورسره شریك دی او شیطان په دې کې هیڅ برخه نه لري، نه ئې چا ته ورکولی شي او نه ئې ترې اخیستلی شي؟
- تاسو ولې د سپیڅلې کتاب دا پرېکنده او صریح خبره له پامه غورځولې او له الله تعالی پرته د بل عبادت او اطاعت کوئ؟ د دې خبرې معنی خو دا ده چې په ځمکې او آسمان کې به له الله تعالی پرته نه بل چا ته د عبادت سر ټیټوئ او نه د دعا لاس اوږدوئ، تاسو ولې عیسی او روح القدس له خدای سره په عبادت کې شریك کړي؟!

د غونډې د سر موعظه

مرقس په دې اړه یوازې دومره لیکي چې عیسی یوې غونډې ته وخوت او خپل دولس شاګردان ئې هلته وروغوښتل، د موعظې په ارتباط هیڅ نه وایي خو متی تر دې سرلیك لاندې یو تفصیلي موعظه رااخلي، که څه هم په دې موعظې کې څو

داسې ښکلې خبرې عیسی علیه السلام ته منسوبوي چې د اصلي انجیل نښې په کې ترسترګو کېږي، خو معلومېږي چې دا هم له ځانه لیکل شوې، لیکي:

- هغه څوک بختور دی چې ځان خدای ته اړ او محتاج ګڼي...
- د هغه چا په حال خوشحالي په کار ده چې کبر نه کوي، ځکه دوی به د ټول جهان خاوندان شي.
- د عدالت وږو او تږو ته زېرى دی چې ماړه به شي.
- خوښې ده هغو لره چې مهربان او عفو کوونکي دي، ځکه مهرباني او عفو به ئې په برخه شي.
- پاک زړو ته زېرى دی چې له خدای سره به مخامخ شي.
- خوښې ده هغو لره چې د نورو تر منځ روغه جوړه کوي...ځکه دوی به د خدای زامن ونومولی شي.
- هغه دې خوښ وي چې د نېک عملې په وجه ځورول کېږي، ځکه د آسمان برکتونه به ئې په برخه شي.
- که زما لپاره خلک تاسو ته بد رد ووایي، ومو ځوروي، تورن مو کړي، خوښ اوسئ ځکه په آسمان کې لویه بدله درته انتظار کوي، پوه شئ چې له مخکنیو پیغمبرانو سره هم دې ته ورته معامله شوې.
- تاسو د نړۍ مالګه یئ، چې هغې ته خوند ورکوئ، خو که تاسو هم خپل خوند له لاسه ورکړئ نو د بې کاره او بې خونده مالګې په توګه به مو لرې غورځوي او تر پښو به مو لاندې کوئ.
- تاسو د نړۍ لپاره د نور په څېر یئ،... نو خپل نور له نورو مه پټوئ، پرېږدئ چې په نورو وځلېږي او ستاسو نېکو کارونو ته په پام سره ستاسو آسماني پلار ولمانځي.

په دې ښکلو خبرو کې څو د اعتراض وړ موارد ګورو:

- الله تعالی د آسماني پلار په نامه یاد شوی، که څه هم دا نوم له الله تعالی سره نه ښایي او مونږ په قرآن کې د الله تعالی لپاره داسې نوم او دې ته ورته نوم نه مومو، خو که احیاناً دا نوم د مجاز په توګه کارول شوی وي، نو مسیحیان ولې دا د عیسی

علیه السلام په اړه په حقیقي معنی نیسي او د ده خاص پلار ئې ګڼي؟

• دلته د مصلحینو لپاره د خدای د زامنو نوم غوره شوی، که څه هم د الله تعالی بندګانو ته د خدای د زامنو نوم ورکول نامناسب کار دی او اشتباهات راولاړوي او مونږ په قرآن کې داسې نوم نه مومو، خو که احیاناً دا نوم د مجاز په توګه راغلی وي نو مسیحیان ولې یوازې د عیسی علیه السلام په اړه دا په حقیقي معنی نیسي او دی د خدای حقیقي زوی ګڼي او نور ترې مستثنی کوي؟!

د تورات احکام

بایبل تر دې سرلیک لاندې څو خبرې عیسی علیه السلام ته منسوبوي: ګمان مه کوئ چې زه د موسی د تورات او نورو انبیاوو د کتابونو منسوخولو ته راغلی یم، زه راغلی یم چې بشپړ او عملي ئې کړم، ... که تاسو د یهودانو تر علماوو او پېشوایانو غوره نه شئ د خدای ملکوت (جنت) ته به داخل نه شئ، ویل شوي: که څوک قتل وکړي باید ووژل شي، خو زه وایم: که ته پر خپل ورور غصه شې ... باید محاکمه شې او که خپل ورور ته ابله او کم عقله ووایې باید تا محکمې ته بوځو او که خپل دوست ته ښکنځلې وکړې سزا دې د جهنم اور ده، که د خدای لپاره دې نذر او قرباني وړاندې کوله او درپه یاد شو چې څوک دې ځورولی، نو قرباني په خپل ځای پرېږده او ولاړ شه لومړی خپل هغه دوست راضي کړه چې تا ځورولی، تر محاکمې مخکې خپل پور ادا کړه، ویل شوي چې زنا مه کوه، خو زه درته وایم: که یوې ښځې ته د شهوت په نظر وګورې نو په زړه کې دې زنا ورسره کړې، نو که هغه سترګه چې دربانديې ګرانه ده، ستا د ګناه باعث کېږي ښه ده چې وئې باسې او لرې ئې وغورځوې، تر دې چې په دوزخ کې پرېوځې دا غوره ده چې یو غړی دې ناقص وي، ... ویل شوي: که څوک غواړي له خپلې مېرمنې خلاص شي نو کافي ده چې طلاق پاڼه ولیکي او هغې ته ئې ورکړي، خو زه تاسو ته وایم: که څوک خپله مېرمن پرته له دې چې کوم خیانت ئې ترې لیدلی وي طلاق کړي او هغه ښځه بل مېړه وکړي، دا سړی مقصر او ګناهګار دی، ځکه د دې باعث شوی چې دا ښځه زنا وکړي او هغه بل سړی چې له دې سره ازدواج کوي هم زناکار دی!! ویل شوي چې په

درواغو لوړه مه کوه او که د خدای په نوم لوړه کوې وفا پرې وکړه، خو زه وایم: هیڅکله لوړه مه کوه، مه په آسمان چې تخت ئې دی، مه په ځمکه چې د پښو ځای ئې دی، مه په اورشلیم چې د هغه ستر پاچا ښار دی.. مه په خپل سر، ځکه نه شې کولی یو وېښته ئې تور یا سپین کړې... یوازې ووایه: (هو) یا (نه)، ویل شوي: که چا د بل سترګه ورړنده کړه سترګه به ئې ورړندېږي،او که چا د بل غاښ مات کړ غاښ به ئې ماتېږي، خو زه وایم: که چا تیری درباندې وکړ مقابله ئې مه کوه، حتی که په ښي مخ ئې څپېړه درکړه کینې مخ هم ورواړوه، که چا غوښتل د دې لپاره دې محکمې ته بوځي چې کمیس دې درنه واخلي خپله عبا هم ورکړه، که یو رومي عسکر درته ووایي چې دا بار تر یوه میله یوسه ته ئې تر دوه میله ورسره یوسه، ... تاسو اورېدلي چې له دوستانو سره دوست اوسه او له دښمنانو سره دښمن، خو زه درته وایم: له خپلو دښمنانو سره مینه وکړئ ، که چا پرتاسو لعنت وایو تاسو د برکت دعا ورته وکړئ... که چا وځورولئ د خیر دعا ورته وکړئ، که دا کار وکړئ نو د آسماني پلار ښتوني زامن به وئ، ځکه هغه په نېکانو او بدانو لمر راخېږوي او په دواړو باران وروي...

په دې ویناوو کې چې د یوې موعظې حیثیت لري نه د یوه قانون، هم ښې خبرې تر سترګو کېږي او هم کمزورې او د حقیقت او عدالت خلاف خبرې، لاندې خبرې ئې له الهي لارښوونو سره اړخ نه لګوي:

- طلاق حرام او له مطلقه ښځې سره نکاح زنا ګڼل شوې، دا دواړه خبرې نه له الهي لارښوونو سره اړخ لګوي او نه له عدل او عقل سره، ازدواج د نارینه او ښځې تر منځ د ګډ ژوند او د یوې کورنۍ د جوړولو لپاره د دوی ترمنځ ګډ توافق او تعهد دی، تر هغه ئې په دوام ټینګار ضروري دی چې د دواړو تر منځ مینه، اعتماد، اخلاص او پېرزوینه وي، کله چې کرکه، بې اعتمادي او ناخوالي رامنځته کېږي او په صبر او زغم سره هم لانجه نه شي حل کېدی نو طلاق ئې یوازنۍ چاره ده، طلاق ته د حرام په سترګه کتل او له مطلقه ښځې سره ازدواج زنا ګڼل هیڅ معقوله توجیه نه لري. داسې معلومېږي چې دلته د عیسی علیه السلام په قول کې عمداً یا سهواً تحریف شوی، اصلي الفاظ ښایي دا وو چې: که څوک بې موجبه خپله مېرمن طلاق

کړي او دا طلاق د دې باعث شي چې هغه ښځه زنا ته مخه کړي، نو دا سړی مقصر او ګناهګار دی، ځکه د دې باعث شوی چې دا ښځه زنا وکړي!!

• ظلم ته تسلیمېدل او تېري ته غاړه ایښودل، نه یوازې له الهي لارښوونو سره سمون نه خوري، بلکې له هغو فطري غوښتنو سره هم اړخ نه لګوي چې الله تعالی د ټولو ژوو په ختې کې ایښي، له ځان نه دفاع او د تېري مقابله کول یو فطري او د ژوند د بقا لپاره یو ضروري عنصر دی، الله تعالی هیڅله انسان په داسې کار نه ګماري چې د ده د جبلت او فطرت خلاف وي، له دې نه علاوه هغه څوک چې ظلم ته غاړه ږدي او ظالم ته سر ټیټوي، نه یوازې په خپل ځان ظلم کوي او ظالم ته جسارت ورکوي، بلکې په نورو هم ظلم کوي، ده ظالم ته دا جرأت ورکړ چې په نورو هم تېری وکړي.

• آیا ستا عقل دا خبره مني چې د عیسی علیه السلام په څېر یو عظیم لارښود، مرشد، مصلح او د شرك، ظلم او بې عدالتۍ په ضد لېړل شوي ستر پیغمبر به خلکو ته ویلي وي چې د رومي بې رحمو عسکرو په وړاندې داسې منقاد او مطیع اوسئ چې که درته وئې ویل: دا بار تر یوه میله یوسه ته ئې تر دوه میله ورسره یوسه!! دا خبره خو له سرکاري مفتیانو او د ظالمانو په خدمت کې بوخت دین پلورونکو ملایانو سره ښایي نه له پیغمبرانو علیهم السلام سره!! راشئ وګورئ چې زمونږ ګران پیغمبر علیه السلام په دې هکله څه فرمایي:

عن أبي هريرة قال: جاء رجل إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال يا رسول الله أرأيت إن جاء رجل يريد أخذ مالي؟ قال فلا تعطه مالك، قال أرأيت إن قاتلني؟ قال قاتله، قال أرأيت إن قتلني؟ قال فأنت شهيد، قال أرأيت إن قتلته؟ قال هو في النار.

یو سړی رسول الله صلی الله علیه وسلم ته راغی او وئې ویل: یا رسول الله! د هغه چا په هکله څه مشوره راکوې چې راشي او زما مال رانه اخلي؟ وئې فرمایل: خپل مال مه ورکوه، وئې ویل: که جګړه ئې راسره کوله؟ وئې فرمایل: ورسره وجنګېږه، وئې ویل: که ئې ووژلم؟ وئې فرمایل: نو ته به شهید وې، وئې ویل: که مې هغه ووژلو؟ وئې فرمایل: هغه به په اور کې وي.

زمونږ ایمان او عقل خو دا خبره نه مني چې زمونږ د پیغمبر علیه السلام د ورور

عیسی علیه السلام خبره به دې ته ورته نه وه او له دې پرته به بل څه وه.

• دلته له دښمنانو سره دوستي او مینه کول په داسې عامه صیغه ذکر شوي چې لازم دقت نه دې په کې مراعات شوی، ټول دښمنان یو شانته نه دي، له ټولو سره ورته معامله نه شي کېدی، ځینې دښمنان داسې دي چې له هغوی سره دوستي کول له الله تعالی سره د دښمني کولو په معنی ده، د خدای او د هغه د دین له دښمنانو سره دوستي کول د ایمان منافي او د الله تعالی د غضب وړ کار دی، د منافق، مفسد او فاسق احترام کول او له هغوی سره دوستي پالل هغه کار دی چې هیڅ پیغمبر او هیڅ الهي کتاب ئې سپارښتنه نه کوي!!

له دې وروسته بایبل د عیسی علیه السلام ځینې توصیې رااخلي، لکه دا چې تظاهر او ریاکاري مه کوئ، د تظاهر اجر همغه دی چې له خلکو ئې د ستاینې په توګه ترلاسه کوئ، که له کوم فقیر سره مرسته کوئ په پټه ئې وکړئ، داسې لکه په ښي لاس چې څه ورکوئ او کین لاس ترې خبر نه شي، د ریاکارانو په څېر د خلکو په مخ کې دعا او عبادت مه کوئ، له زړه نه دعا وکړئ نه دا چې الفاظ په ژبه تکراروئ، کله چې روژه نیسئ نو د هغو خلکو په څېر مه کېږئ چې ځان وچې شوندې او کمزوری ښیي چې خلك ګمان وکړي روژه ئې نیولې، دا خلك خپل اجر له لیدونکو ترلاسه کوي، ثروت په دنیا کې مه ذخیره کوه ځکه ښایي وروست شي، یا زنګ ئې ووهي یا ئې غل درنه غلا کړي، په آسمان کې ئې درته ذخیره کړه، سترګې له طمعې او ګناه خوندي وساته، په یوه وخت د دوو اربابانو خدمت نه شي کېدی، یا به د خدای بندګي کوئ یا د پیسو، د خوراك او پوښاك ډېره اندېښنه مه کوئ، خدای ئې ذمه وار دی، په بل اعتراضونه پرېږدئ ځان اصلاح کړئ، ... خدای ته د رسېدو لاره نرۍ ده، خو جهنم ته د ننوتو لار پراخه ده، له دروغجنو انبیاوو ځان وساتئ، د مېږې په جامه کې درته راځي خو په باطن کې ځیرونکي لېوان وي، دوی له خپلو عملونو پېژندی شي، داسې لکه ونه چې له خپلې مېوې پېژندی شئ، دا هغه خبرې دي چې په قرآن او حدیث کې تر دې په ډېرو ښکلو او اغېزناکو الفاظو او په ډېر تفصیل سره راغلي.

ورپسې د عیسی علیه السلام د ډېرو معجزو یادونه کوي، خو داسې لکه چې

هر څوك ورته راغلی، خپل حاجت ئې وړاندې کړی او ده ترسره کړی، ړوند ، پېس، جذامي، ګونګ، فلج، لېونی... د ده په لاس روغ شوي او بيا د متّی د ايمان راوړو ذکر په دې الفاظو کوي: يو ګناهګار د عيسی شاګرد شي... عيسی د خپل سفر په دوران کې له يوه باج راغونډوونکي سره مخامخ شو ، نوم ئې متّی وو... عيسی ورته وويل: راشه زما اطاعت وکړه! هغه فوراً پاڅېدو او له ده سره روان شو!! له دې الفاظو په صراحت سره معلومېږي چې دا انجيل متّی نه دی ليکلی!! ډېره عجيبه ده چې بايبل دا کتاب متّی ته منسوبوي او هغه ئې ليکونکی ګڼي!!

د همدې متّی په ارتباط ليکي: يوه ورځ عيسی او شاګردان ئې د متّی کره مېلمانه وو ، ځينې باج غونډوونکي او بدنام خلك هم په دسترخان ورسره ناست وو ، ځينو روحانيونو اعتراض وکړ او د ده شاګردانو ته ئې وويل: ستاسو استاد ولې له داسې خلکو سره ناسته پاسته کوي؟! عيسی ورته وويل: د دې لپاره چې روغ سړي طبيب ته ضرورت نه لري، بيا ئې وويل: ولاړ شئ او د آسماني کتاب د دې آيت په اړه لږ فکر وکړئ چې فرمايي: زه له تاسو هديه او قرباني نه غواړم، ترحم او زړه سوی غواړم.

خو د مرقس انجيل ليکي چې دا ګناهګار متّی نه بلکه لاوي د حلفي زوی وو او د مېلمستيا قصه هم د ده په کور پورې مربوطوي!! نه پوهېږو چې بايبل به دې صريح تناقض ته څه توجيه لري؟!!

دا هم بايد واضح کړو چې بايبل له معجزو نه ملنډې او ټوکې ټکالې جوړې کړې، بايبل نه يوازې د عيسی عليه السلام په هکله وايي چې هر کس او ناکس ته ئې معجزې ښودلې، بلکې ادعا کوي چې خپلو دوولسو شاګردانو ته ئې په مېراث پرېښودې، هغوی هم کولی شول همدا معجزې ترسره کړي، حتی هغه شاګرد ئې هم په دې ډلې کې ګڼي چې نوم ئې اسخريوطي وو ، منافق شو او دی ئې دښمن ته په لاس ورکړ!! دا نه يوازې بې بنسټه ادعا ده بلکې د معجزې د حکمت او فلسفې خلاف خبره ده، معجزه د دې لپاره وي چې يو پيغمبر هغه معاندين او مخالفين قانع کړي چې د ده رسالت نه مني، دلايل غواړي، په عقلي دلايلو نه قانع کېږي او خارق العاده کارونه ترې غواړي، دا کار بايد د ډېرو کسانو په وړاندې تر سره شي،

همغسې لکه د موسی علیه السلام او جادوګرانو مقابله چې د عید د ورځې په یوې لویې غونډې کې وشوه او هلته د ده عصا د جادوګرانو جادو مات کړ، همغسې لکه ابراهیم علیه السلام چې د ټولو خلکو په وړاندې له اور نه روغ رمټ ووتو!! بایبل په خپله د عیسی علیه السلام له قوله لیکي: د یهودو علماوو له عیسی نه معجزه وغوښته، هغه ورته وویل: یوازې بدکار او بې ایمانه خلك معجزې غواړي!! تاسو ته به د یونس له معجزې پرته بله معجزه درونه ښودی شي!! بایبل ادعا کوي چې عیسی په خپلې سیمې کې د دې لپاره خلکو ته معجزې نه دي ترسره کړې چې هغوی بې ایمانه وو، یعني دا چې معجزې به مؤمنانو ته ښودل کېږي نه بې ایمانو ته!! او دا د معجزو د حکمت او هدف خلاف خبره ده، معجزه باید د هغو خلکو په وړاندې ترسره شي چې ایمان ته رابلل کېږي، نه هغو ته چې ایمان ئې راوړی!! معجزه یعني هغه کار چې معارض او مخالف پرې پرې او عاجز کړی شي.

بایبل د معجزو په لړ کې دا هم وایي چې عیسی علیه السلام له څو بیمارانو هغه پلیته روح وایسته چې دوی ئې ناروغ کړي وو او حتی لیکي چې یو ځل ئې له څو لېونیانو پلیته روح وایسته او په خوګانو ئې کښېنوله، بیماران جوړ شول او خوګان لیونې شول او په دریاب کې ئې ځان وغورځاوو!! دا ټولې خبرې خرافي او بېهوده خبرې دي، نه پلیته روح شته، نه د انسان ناروغي د کومې پلیتې روح د کښېنستو په سبب راپیدا کېږي او نه دا روح له یوه نه بل ته انتقالېږي، دا د هغو ټګمارانو خبرې دي چې د مذهب په نامه خلك غولوي، کم عقلو خلکو ته وایي: ستا د بیماری وجه هغه پلیته روح ده چې پر تا ناسته ده، مونږ کولی شو دا روح درنه وشړو خو د شکرانې په بدل کې!! خو شکرانه ئې د ډاکټر تر پیس او د دوا تر قیمت ډېره زیاته!! او چې روغ نه شي نو ورته وایي: مخکنۍ پلیته روح مې درنه لرې کړه خو اوس یوه بله درباندې ناسته ده چې تر مخکنۍ اووه برابره زورووه ده!! همداسې لکه د بایبل دغه وینا چې عیسی علیه السلام ته ئې منسوبوي: دا بد کار قوم هغه چا ته ورته دی چې په پلیتې روح (پېرې) اخته شوی وي، کله چې دا پلیته روح ترې ووځي نو یوې بېدیا ته ولاړه شي چې کوم آرام ځای وموميي، خو داسې ځای پیدا نه کړي او بېرته هغه سړي ته راستنه شي او د ده زړه پاك او تش وموميي، نو اووه تر

ځان لازياتې پليټې ارواح له ځان سره ملګرې کړي او د دې شخص وجود ته ننوځي او په دې سره د هغه سړي وضعيت تر مخکې لازيات خراب کړي!!

بايبل د دغو معجزو په وړاندې د يهودي روحانيونو غبرګون داسې ګڼي: روحانيونو وويل: عيسى په دې خاطر کولی شي پليته روح د خلکو له وجوده وباسي چې د پليتو ارواحو رئيس يعني شيطان د ده په وجود کې دی!!

د روژې په اړه پوښتنه

تر دې عنوان لاندې لولو: يوه ورځ د يحيى شاګردان عيسى ته راغلل او ترې وئې پوښتل: ولې ستا شاګردان د فريسيانو په څېر روژه نه نيسي؟ عيسى ځواب ورکړ: آيا مېلمانه تر هغه پورې چې زوم ورسره وي کولی شي ويړ وکړي او روژه ونيسي؟ (د واده د مراسمو او د زوم په شته والي کې خلك ويړ نه کوي او روژه نه نيسي)، خو يوه ورځ به راشي چې زه له خپلو دوستانو ولاړ شم، د روژو نيولو وخت دغه دی!!

دا هم ډېره خوشې او بېهوده خبره ده، روژه د ويړ او ماتم نښه نه ده او د دوستانو د بېلېدو په غم او ويړ کې نه نيول کېږي، په ټولو الهي اديانو کې فرض شوې، له عيسى عليه السلام نه مخکې ټولو پيغمبرانو عليهم السلام نيولې، په هغه تورات کې هم فرض وه چې عيسى عليه السلام پرې ايمان درلود او د هغه اطاعت ئې کاوو، عيسى عليه السلام به څنګه داسې غلطه خبره کوي، په خپل شته والي کې به شاګردان له روژې معاف ګڼي او وايي به: خو يوه ورځ به راشي چې زه له خپلو دوستانو ولاړ شم، د روژو نيولو وخت دغه دی!!

دوولس شاګردان

دلته ليکي: عيسى خپل دوولس شاګردان راوغوښتل، ټولو ته ئې دا قدرت ورکړ چې پليتې ارواح وباسي او هر ډول بيمارانو ته شفا ورکړي، د شاګردانو نومونه اخلي او په پای کې د يهودا اسخريوطي نوم يادوي او ليکي: هغه څوك چې په پای کې ئې له عيسى سره خيانت وکړ!!

د دې خبرې معنی خو دا ده چې عیسی علیه السلام په غیب نه پوهېدو، د خدای زوی نه وو، تر آخره ئې خپل خائن شاګرد ونه پېژندو، همدغه خائن او منافق شاګرد ته ئې هم خپل کرامات لېږدولي وو!! آیا په دې خبرو له اعتراف سره سره عیسی علیه السلام خدای یا د خدای زوی ګڼل ډېره د حیرت خبره نه ده؟! له دې نه خو په وضاحت سره معلومېږي چې د کراماتو د انتقال ادعا دروغجنه او بې بنسټه ده، خائن او منافق به څنګه د کرامت خاوند کېږي؟!!

ورپسې لیکي: عیسی دوی د دعوت لپاره ولېږل او ورته وئې ویل: سامرانیانو او غیریهودانو ته مه ورځئ، یوازې اسرائیلیانو ته ورشئ چې د خدای ورکې شوې مېږې دي!! ... بیمارانو ته شفا ورکړئ، مړي راژوندي کړي، ... پلیتې ارواحې له خلکو وباسئ!! دا کار وړیا وکړئ... د تلو په وخت کې مه پیسې درسره اخلئ، مه اضافي جامې او مه توښه، ځکه هغه خلك چې تاسو ئې مرستې ته ورځئ ستاسو خوراك او پوښاك به درته تیار کړي!!

دلته څو اعتراضات لرو:

• د دې خبرې معنی دا ده چې عیسی علیه السلام یوازې د اسرائیلیانو پیغمبر دی او د نړۍ له نورو قومونو سره هیڅ کار نه لري!! دا خبره نه یوازې له یوه پیغمبر او مصلح سره نه ښایي بلکې د انساني وروروليِ خلاف خبره ده، کېدی شي د یوه پیغمبر مأموریت تر یوه قوم پورې محدود وي او د نورو قومونو لپاره نور بندوبست شوی وي، خو خپلو شاګردانو او دعاتو ته دا ویل چې غیر یهودانو ته مه ورځئ د عیسی علیه السلام له شأن نه لرې خبره ده!! او که له بایبل سره دا خبره ومنو نو تاسو ولې اوس په نورو قومونو کې د مسیحیت د خورولو هڅه کوئ؟ ولې مسیحیت ته د جهاني مذهب بڼه ورکوئ؟ ولې د خپل پیغمبر له وینا سرغړاوی کوئ؟

• له یوې خوا وایي چې دا کار وړیا وکړئ، یعني له خلکو هیڅ معاوضه مه اخلئ... خو له بلې خوا وایي: د تلو په وخت کې مه پیسې درسره اخلئ، مه اضافي جامې او مه توښه، ځکه هغه خلك چې تاسو ئې مرستې ته ورځئ ستاسو خوراك او پوښاك به درته تیار کړي!! آیا دا خوراك او جامې بدله او معاوضه نه ده؟ آیا

ټګمارو مذهبي مشرانو له خلکو نه تر دې زیات غوښتل؟

• زمونږ قرآن خو د بایبل د دې وینا خلاف لارښوونه کوي چې حج ته د تلو په دوران کې حتماً توښه درسره واخلئ او دا د دې لپاره چې د نورو د اوږو پېټی نه شئ او بل ته لاس اوږد نه کړئ!! او مونږ ته خو قرآن وایي: هغه څوك د لارښود په توګه غوره کړئ او متابعت ئې وکړئ چې له الله تعالی پرته له بل چا هیڅ اجر او معاوضه نه غواړي.

خپلو شاګردانو ته د لارښوونو په ضمن کې عیسی علیه السلام ته یوه ډېره عجیبه وینا منسوبوي او لیکي: ګمان مه کوئ چې زه راغلي یم ترڅو صلح او امنیت راولم، نه، زه راغلی یم چې توره راوړم، زه راغلی یم چې زوی له پلاره، لور له موره، نږور له خوابنې بېل کړم، داسې چې د هر چا دښمنان به د ده خپله کورنۍ وي، که مور او پلار مو تر ما زیات دربانديې ګران وي زما د ملګرتیا وړ نه یئ او که خپل زوی او لور تر ما غوره وګڼئ د دې وړ نه یئ!! او که خپل صلیب درسره وانه خلئ او په ماپسې رانه شئ، د دې وړ نه یئ!!

دلته څو پوښتنې لرو:

• له دې نه خو معلومېږي چې عیسی علیه السلام د تورې پیغمبر دی نه د صلحې او امنیت، تاسو څنګه پر اسلام اعتراض کوئ او هغه د تورې دین ګڼئ؟!!

• دا وینا او هغه مخکنۍ وینا چې وایي: که چا تیری دربانديې وکړ مقابله ئې مه کوه، حتی که په ښي مخ ئې څپېړه درکړه کینې مخ هم ورواروه، که چا غوښتل د دې لپاره دې محکمې ته بوځي چې کمیس دې درنه واخلي خپله عبا هم ورکړه، که یو رومي عسکر درته ووایي چې دا بار تر یوه میله یوسه ته ئې تر دوه میله ورسره یوسه... دا څنګه سره تلفیق کوي؟!! کومه یوه ئې د عیسی علیه السلام وینا ده؟! حقیقت دا دی چې عیسی علیه السلام خلکو ته هیڅکله نه دي ویلي چې ظلم ته غاړه کېږئ، امنیت خوښي اوسئ او له حاکم نظام نه او په ټولنې مسلط دود دستور نه د بغاوت هڅه مه کوئ، بلکې هغوی ته ئې ویلي: قربانۍ ته تیار شئ، خپل صلیب درسره راواخلئ، په صلیب باندې ځړېدو ته چمتو شئ، د مور، پلار او نږدې دوستانو د شدید مخالفت انتظار وکړئ، باید داسې فکر وکړئ چې تر ټولو سخت

دښمنان به مو د خپلې کورنۍ غړي وي!! دوی به ستاسو مخالفت او ممانعت ته ملا تړي، یوازې دغه وینا له عیسی علیه السلام او هر پیغمبر او داعي سره ښایي.

د یحیی پوښتنه

دلته هم د مرقس او متی تر منځ اختلاف شته، مرقس دا خبره نه کوي چې یحیی له زندانه څوک عیسی ته لېږلی خو متی تر دې سر لیك لاندې څو متناقضې خبرې لري: کله چې یحیی پیغمبر په زندان کې د عیسی له معجزو خبر شو دوه شاګردان ئې ورولېږل چې تړې پوښتنه وکړي: آیا ته همغه موعود مسیح یې، که نه او د هغه د راتلو انتظار باید وکړو؟ هغه ځواب ورکړ:.... زما معجزې ورته بیان کړئ او په پای کې ورته ووایئ: بختور دی هغه څوک چې زما په اړه شك ونه کړي!

بیا عیسی د یحیی په هکله خلکو ته وویل: یحیی تر یوه پیغمبر هم لوړ دی، تر ده په نړۍ کې ستر شخص نه دی پیدا شوی، که رښتیا خبره منئ نو یحیی همغه الیاس پیغمبر دی چې آسماني کتاب ئې د راتلو زېری ورکوي!! خپل غوږونه خلاص کړئ او په غور سره واورئ چې څه درته وایم!!

- یحیی علیه السلام ته منسوب دا خبره هم د بایبل له مخکنیو خبرو سره تعارض لري او هم ئې قرآن تردیدوي، بایبل مخکې لیکلي وو چې یحیی عیسی ته د تعمید ورکولو په جریان کې دی وپېژندو، د ده په هکله ئې آسماني غږ واورېدو چې ویل ئې: دا زما هغه زوی دی چې تړې راضي یم او قرآن وایي چې یحیی علیه السلام له لومړۍ ورځې د عیسی علیه السلام مصدق او موئید وو.
- دوهمه خبره ئې چې وایي یحیی همغه الیاس دی چې سپېځلې کتاب ئې وړاندوینه کړې، هم له بایبل سره تعارض لري او هم له قرآن سره، بایبل الیاس علیه السلام هغه نبي ګڼي چې تر عیسی علیه السلام څو پېړۍ مخکې تېر شوی او قرآن ئې هم ېبل پیغمبر بولي.

د یهودانو علماء د معجزې غوښتنه کوي

بایبل تر دې سرلیك لاندې یوه بله بې بنسټه ادعا کوي او لیکي: د یهودو

علماوو له عیسی نه معجزه وغوښته، هغه ورته وویل: یوازې بدکار او بې ایمانه خلك معجزې غواړي!! تاسو ته به د یونس له معجزې پرته بله معجزه درونه ښودی شي!! لکه څنګه چې یونس درې شپې ورځې د هغه ستر ماهي په نس کې پاتې شو زه به هم درې شپې ورځې تر خاورو لاندې پاتې شم!!

په دې اړه څو خبرو ته ستاسو توجه رااړوم:

- د ماهي په نس کې د یونس علیه السلام پاتې کېدل او بېرته ژوندی راوتل، نه د ده د قوم لپاره معجزه وه او نه له یونس علیه السلام نه پرته د بل چا لپاره، ځکه دا پېښه نه د ده قوم په خپلو سترګو لیدلی او نه بل چا، په حقیقت کې د یونس علیه السلام د قوم لپاره معجزه هغه عذاب وو چې یونس علیه السلام ئې د راتلو ګواښ کاوو خو خلکو نه منلو، کله چې هغه عذاب راڅرګند شو، خلکو ایمان راوړ او عذاب تم شو.
- که عیسی علیه السلام د یونس علیه السلام معجزې ته اشاره کړې وي نو مراد ئې یوازې دا کېدی شي چې له دې وروسته معجزو ته نه بلکې عذاب ته انتظار وکړئ!!
- له دې نه دا خبره رااېستل هیڅ معقولیت نه لري چې ګواکې ده مخالفینو ته ویلي: زه به ووژل شم، په خاورو کې به ښخ شم، درې شپې ورځې وروسته به بېرته راژوندی شم او له قبره به راووځم!! وژل کېدل خو ئې معجزه نه ده او بېرته راژوندی کېدل ئې هیڅا په خپلو سترګو نه دی لیدلی، نو دا څنګه معجزه شوه؟!!
- د عیسی علیه السلام د وژل کېدا او بېرته راژوندی کېدا ادعا نه یوازې د قرآن له وینا سره تعارض لري بلکې د مسیحیانو ډېرې ډلې ئې هم نه مني.
- په دې اړه د بایبل ادعا ډېره بې بنسټه ده، ځکه د عیسی علیه السلام د نیول کېدو او د صلیب خوا ته د راوستو صحنه نه د عیسی علیه السلام شاګردانو په خپلو سترګو لیدلې او نه ئې خپلوانو او د بایبل ادعا دا ده چې نن ووژل شو، له صلیب نه راکوز کړی شو، دفن شو، سبا نه بله ورځ یو مجهول کس (روایات متفق القول نه دي) ولیدل چې قبر چاودلی او تش پاتې دی!! او په دې حساب دوه شپې او څه باندې دوه ورځې په قبر کې پاتې شوی، نه هغه درې شپې او درې ورځې چې په

وړاندوينې کې ورته اشاره شوې!! ډېره عجيبه ده چې له دغې بې بنسټې او بې دليلې ادعا نه يوه مذهبي عقيده جوړه شوې!!

- دا هم بايد ووايو چې د ماهي په نس کې درې شپې ورځې د يونس عليه السلام پاتې کېدا د بايبل بې ثبوته ادعا ده!!

د هيرودیس مضطرب وجدان

تر دې عنوان لاندې لولو: هيرودیس د خپلې مېرمنې هيرودیا د ټينګار په سبب يحيى زنداني کړ، دا ځکه چې يحيى ورته ويلي وو: د خپل ورور کونډه هيرودیا په نکاح کول ګناه او غلطي ده، مرقس وايي هيرودیس يحيى ته احترام درلود او د يحيى په هکله ئې د خپلې مېرمنې غوښتنه نه منله، خو متى ليکلي: هيرودیس هم غوښتل چې يحيى ووژنى خو د خلکو له شورش او بغاوت نه وېرېدو، خو د ده د کليزې په جشن کې د هيرودیا لور داسې رقص وکړ چې د هيرودیس ډېر خوښ شو او لوړه ئې وکړه چې هر څه وغواړي وربه ئې کړي... دې د خپلې مور په وينا ورته وويل: د يحيى سر په يوه پطنوس کې غواړم... پاچا مجبور شو د هغې غوښتنه ئې ترسره او د يحيى د وژلو امر ئې وکړ او سر ئې په پطنوس کې ورته راوړ!! د يحيى شاګردان راغلل، د هغه جسد ئې ترلاسه او دفن کړ او بيا عيسى ته راغلل او له پېښې ئې خبر کړ، کله چې عيسى له پېښې خبر شو، په کښتۍ کې کښېناست او يوازې په نامعلوم لوري وخوځېدو!!

په دې وينا کې څو داسې اعترافات ګورو چې د بايبل ډېرې خبرې ردوي: عيسى عليه السلام د يحيى له شهادت نه خبر نه وو، نورو خبر کړ او له خبرېدو وروسته په دې خاطر په کښتۍ کې سور او په مجهول لوري وخوځېدو چې ګمان ئې کړى شايې دى به هم ونيولى شي!! آيا داسې چا ته د خداى زوى ويل او وړاندوينې ورته منسوبول صريح تناقض نه دى؟!! عيسى عليه السلام نه يوازې ونه توانېدو چې د يحيى مرسته وکړي، له مرګه ئې وژغوري، بېرته ئې راژوندى کړي، بلکې د ځان له وېرې پټ شو!! آيا خداى او د خداى زوى دومره بې وسه وي؟ مونږ له دغو ټولو خبرو سره سره عيسى عليه السلام د الله تعالى يو ستر پيغمبر ګڼو!!

په عیسی باندې د کنعاني ښځې ایمان

مرقس وایي چې دا مېرمن د سوریې له فنیقیه څخه وه، خو متی ادعا کوي چې دا د کنعان وه او تر پورتني سرلیك لاندې همغه د مرقس الفاظ رانقلوي او لیکي: یوه کنعاني ښځه عیسی ته راغله او زاري ئې ورته وکړه چې زما لور پېریانو نیولې ده، سخته ئې ځوروي، پر ما رحم وکړه! خو ده هیڅ ځواب ورنه کړ، ترهغه چې شاګردانو تریې وغوښتل چې دې ته یو ځواب ورکړه، چیغو ئې زمونږ سر راپه درد کړ، عیسی وویل: زه خدای رالېږلی یم چې د یهودانو مرسته وکړم نه د غیریهودانو ځکه یهودان د خدای ورك شوي پسونه دي!! ښځه د ده پښو ته ولوېده او وئې ویل: باداره! زاري درته کوم چې زما مرسته وکړه، عیسی وفرمایل: دا سم کار نه دی چې زه د خپلو زامنو له لاسه ډوډۍ واخلم او سپي ته ئې واچوم!! ښځې ځواب ورکړ: ستا خبره سمه ده، خو سپي ته هم هغه اتامونه د خوراك لپاره په لاس ورځې چې د خاوند له دسترخانه ئې په ځمکې توئیږي!! عیسی ورته وویل: اې ښځې! ستا ایمان ډېر ستر دی، ځه ستا هیله ترسره شوه، همغه لحظه ئې لور روغه شوه!!

د بایبل منونکو ته د خپل خدای په نامه لوړه ورکوم چې، د عیسی علیه السلام په څېر یو ستر پیغمبر خو په ځای پرېږدئ آیا یو عادي شریف انسان به داسې ځواب چا ته ورکړي؟! آیا ممکن ده چې عیسی علیه السلام به هغې بې وزله او محتاجه ښځه له سپي سره تشبیه کړي وي؟! او هغه هم د دې لپاره چې یهودي نه بلکې کنعاني وه؟ آیا دا د یوه پیغمبر له شان سره ښایي چې غیریهودان له سپو سره تشبیه کړي او یهودان خپل زامن وګڼي؟!! آیا د دې انجیل د لرې غورځولو لپاره همدا ستر تور او کرکجن اتهام کافي نه دی؟

بایبل د یهودانو له مذهبي مشرانو نه د عیسی یوه پوښتنه په دې الفاظو رااخلي: د مسیح په هکله څه فکر کوئ؟ هغه د چا زوی دی؟ هغوی ځواب ورکړ: د داؤد پیغمبر زوی. عیسی پوښتنه وکړه: نو داؤد ولې د الهي الهام په رڼا کې مسیح ته د خدای خطاب کوي؟ ځکه ده په خپل کتاب زبور کې لیکلي: خدای زما خدای ته وویل: زما ښي لاس ته کښېنه، چې دښمنان دې ستا تر پښو لاندې کړم!! څنګه ممکن ده چې داؤد به خپل زوی ته خدای وایي؟ دوی څه ځواب نه درلود نو ځکه له

دې وروسته دوی هیڅ پوښتنه ونه کړه!!

دا د بایبل تر ټولو نورو خبرو ډېره بېهوده او ګنده خبره ده چې مونږ دا شدید اعتراضات پرې لرو:

• بایبل خو په مکرره توګه ویلي چې موعود مسیح به د داؤد له اولاد څخه وي، د عیسی علیه السلام په دروغجنې شجرې کې ئې هم د دې هڅه کړې چې دی د داؤد له اولاد څخه ثابت کړي، اوس ولې له هغې خبرې په شا شوی او عیسی علیه السلام ته دا خبره منسوبوي: (داؤد به څنګه خپل زوی خدای ګڼلو؟)، یعني موعود مسیح به د داؤد د وینا له مخې خدای وي نه د د ده له اولاد څخه یو انسان!! مونږ ته ووایئ: د بایبل دغه خبره سمه ده او که هغه چې ډېرو انبیاو ته ئې منسوب کړې؟ موعود مسیح به خدای وي او که د داؤد له اولاد څخه یو انسان؟

• که د موعود مسیح په اړه د نورو ټولو هغو انبیاوو وړاندوینې غلطې وي چې دی د داؤد له اولاد څخه ګڼي نو داؤد ته منسوب دا خبره به څنګه رښتیا وي چې وایي: یو خدای به بل خدای په خپلې خوا کې کښېنوي او ورته وبه وایي: ستا ټول دښمنان به ستا تر پښو لاندې کړم؟! بایبل داسې بې بنسټه خبرې د دې دلیل ګڼلی چې عیسی علیه السلام د خدای زوی او یو له دریو خدایانو څخه دی!! په کار ده دلته د مسیحیانو د دغې عقیدې په اړه لږ مفصل بحث وکړو:

• دوی په دریو خدایانو باور لري، د دې عقیدې له مخې یو خدای له دریو خدایانو جوړ شوی، پلار، زوی (مسیح) او روح القدس، یعني خدای له دریو اقانیمو جوړ شوی، یعني پلار خدای دی، زوی خدای دی او روح القدس خدای دی، خو دا درې په ګډه یو خدای دی، د ځینو مسیحیانو له نظره پلار، زوی او مریم درې ګونې اقانیم دي!!

• یو درې او درې یو ګڼل یوه مغالطه ده، یا به هر یو مستقل ذات لري یا یو ذات، یا درې دي یا یو، په یو وخت کې دواړه خبرې نه عقل مني او نه علم، داسې عدد تراوسه نه دی پیدا شوی چې هم یو وي او هم درې، داسې شی نه شته چې هم یو وي او هم درې، که دا یو درې کړی شي نو هر یو به ئې درېیمه برخه وي نه بشپړ یو، یوازې ډېر احمق انسان به داسې ناپړته او بېهوده خبره په خوله راوړي چې

خدای هم یو دی او هم درې!!

• دوی په دې نه پوهېږي چې که له یوه شي نه څه ښېل شي نو دوه ناقص شیان ترې جوړ شي، که یو په دریو وویشو درې ناقص اعداد ترلاسه کوو، که د خدای له ذات، ځواك او صفاتو نه څه ښیل او بل ته انتقال شي، نو دوه ناقص خدایان ترې جوړېږي، د بایبل د عقیدې له مخې هم د ده پلار خدای ناقص دی او هم ئې زوی خدای!! دې اشکال ته په پام سره دوی دې ته مجبور شوي چې د تقسیم په ځای د تجسیم نظریه وړاندې کړي او ووایي: پلار خدای د زوی خدای په ښې کې تجسم کړی، خدای له آسمانه راکوز شو، د انسان ښه ئې غوره کړه، له مور نه دنیا ته راغی، ستر شو، مصلوب شو، درې ورځې وروسته ښېرته ژوندی شو او آسمان ته ولاړ!! حال دا چې په دې سره دوی تر مخکې نه په لازیات ژور ډنډ کې پرېوځي، د دې غلطې عقیدې معنی خو دا ده چې د بایبل خدای له هغه وخت نه چې د مور په رحم کې ځای په ځای شو تر هغې ورځې چې ښېرته آسمان ته ختو، د عالم پالنه، ساتنه او اداره ئې شا ته پرېښې وه او په خپله نورو ته محتاج وو!! په دې نړۍ د برشو کلونو کې دی هغه خدای نه وو چې دا عالم اداره کوي بلکې د یوه انسان په څېر کمزوری او ضعیف خدای وو!! داسې خو هیڅکله نه شي کېدی چې په نوې ښې کې له تجسم سره سره په مخکنې حالت پاتې وي!!

• عجیبه دا ده چې دوی وایي: عیسی د خدای کلمه ده، کلمه د خدای صفت دی، صفت له خدای نه ښېل نه دی، نو عیسی خدای دی!! دې جنابانو ته وایو: د خدای کلمه یوه نه بلکې دومره دي چې قرآن ئې داسې بیانوي: که بحر مداد (د قلم رنګ) شي، د ځمکې د سر ټولې ونې قلمونه شي، اووه بحرونه نور ورسره یو ځای شي او د الله تعالی کلمې ولیکي، نو رنګ به خلاص شي خو د خدای کلمې به لا پاتې وي!! دا د عالم هر شی د الله تعالی د یوې کلمې مظهر دی، الله تعالی د (کن) په امر سره راپیدا شوی!! ته هسې د الفاظو په چکر کې لوېدلی یې، یوازې عیسی د خدای کلمه ګڼې او کلمه یوه، په دې هم نه پوهېږي چې کلمه شی نه دی او په کلام سره له متکلم نه کوم شی نه ښلېږي، کلمه مستقل وجود نه لري، داسې نه چې عیسی علیه السلام یا د عالم دا ټول مخلوقات د الله تعالی له ذات نه رابېل شوي، بلکې دا هر

څه د الله تعالی په یوه فرمان (کلمې) له نشت نه راپیدا شوي.

• دوی روح القدس هم د الله تعالی د رحمت د صفت مظهر ګڼي او د کلمې په څېر دلته هم وایي چې رحمت د خدای صفت دی، صفت له خدای نه بېل نه دی، نو روح القدس هم خدای دی!! دا یوه کرکجنه مغالطه ده، دوی دې ته پام نه کوي چې د الله تعالی د رحمت د صفت مظاهر بې انتهاء دي، د عالم هر لوري ته چې مخ واړوو نو د الله تعالی د رحمت بې شمېره مظاهر مو تر سترګو کېږي، آیا کولی شو دې هر یوه ته د یوه مستقل خدای نوم ورکړو؟!!

• دوی په دې هم نه پوهېږي چې د الله تعالی صفتونه یوازې دا دوه (کلام او رحمت) نه دي، هغه خدای چې یوازې دا دوه صفتونه ولري یو ناقص خدای دی، د خدای صفتونه بې انتهاء دي، کامل ذات هغه وي چې صفتونه ئې زیات وي، په دې خور وور عالم کې چې څه مونږ ته په نظر راځي او په هغه کې کوم صفت ګورو دا په حقیقت کې د الله تعالی یو صفت مونږ ته راپه ګوته کوي، دا په حقیقت کې د الله تعالی د یوه صفت مظهر دی، په دې عالم کې د اشیاوو په لیدو سره په حقیقت کې مونږ د الله تعالی د بې شمېرو صفتونو مظاهر ګورو، دغه عالم مونږ ته لارښوونه کوي چې خالق ئې په کومو کومو صفاتو متصف دی، مونږ په عالم کې مخلوقات ګورو نو ځکه وایو چې الله تعالی خالق دی، د علم ننبې ګورو نو ځکه وایو چې الله تعالی علیم دی، د قدرت مظاهر ګورو نو ځکه وایو چې الله تعالی قدیر دی، ښاېست او جمال ګورو نو ځکه وایو چې الله تعالی جمیل دی... بایبل د دې په ځای چې د عیسی علیه السلام بې پلاره پیدا کېدا د دې دلیل ونیسي چې الله تعالی له پلار نه پرته هم انسان پیدا کولی شي، له دې معکوسه نتیجه اخلي او دا خارق العاده پیدا ېښت د دې ننبه ګڼي چې عیسی علیه السلام د خدای یوه ځانګړې کلمه دی، داسې کلمه چې له خدای نه رابېله شوې، نو ځکه دی په خپل ذات کې له خدای سره ورته دی، خدای له خدای نه، نور له نور نه پیدا شوی!! د دې بېهوده خبرې معنی دا ده چې آدم علیه السلام هم باید خدای وګڼو او تر ده مخکې دا د ځمکې او آسمان هر څه چې په لومړي ځل او په خارق العاده توګه او د الله تعالی په فرمان او حکم پیدا شوي، د الله تعالی له ذات نه رابېل شوي او د عیسی علیه السلام په څېر

مستقل خدایان وګڼو!! دا خبره به د بایبل له جاهل لیکونکي پرته کوم باشعوره انسان ومنيﷺ!!

قرآن دا مطلب په څومره ښکلې او اغېزناکه توګه بیانوي، هلته چې فرمایي:

ÇÎÈ ãqã‹ù `ä¼ç9 A$% ©ê5> #•ê`Ï¼ç)=z PŠ#ä @VJ. ‹ $‰ŽÃ ‹¤ŠÃ ©VB žc Î

ÇÏÈ ûïÎíðãã`Ï `ã? Ÿù 7Î¢`Ï ‘, sã آل عمران: ۵۹-۶۰

د عیسی مثال خو د الله په نزد یقیناً د آدم د مثال په څېر دی، چې له خاورې ئې پیدا کړ، بیا ئې ورته وویل: وشه، نو هغه وشو. دا حق دی ستا د رب له لوري، نو له شك کوونکو څخه مه کېږه.

- څوك چې د عیسی علیه السلام خارق العاده پیدایښت د دې ننبه ګڼي چې ده ته باید د انسان په سترګه ونه ګورو او مافوق انسان ئې وګڼو نو د آدم علیه السلام په هکله به څه وایي؟ د آدم علیه السلام پیدایښت خو تر ده ډېر خارق العاده وو، دی خو مور لري او تاسو دا منئ چې هغه له مریمې رضي الله عنها پیدا شوی، خو هغه نه مور درلوده او نه پلار!! دا ولې هغه یو انسان ګڼئ او دا خدای؟! هر د عقل خاوند خو به یوازې دا وایي او له دې پرته به بله خبره نه کوي چې عیسی علیه السلام په دې دلیل یو انسان دی چې له انسان نه دنیا ته راغلی، له انسان نه پیدا شوی، یو له بل نه پیدا شوي شیان په خپل ذات کې سره ورته وي، که مریم رضي الله عنها انسان ګڼې نو زوی ته ئې له انسان نه پرته بل نوم نه شې ورکولی!! که ته عیسی او مریم علیهما السلام په خدایي کې شریکوې نو د مریمې ټول اجداد به خدایان ګڼې!! آیا د عقل او شعور خاوند انسان دا خبره منلی شي چې له انسان نه پیدا شوی داسې انسان چې د نورو انسانانو په څېر ئې خوراك او څښاك کاوو، لوېږه او تنده ئې درلوده، یخني او ګرمې ئې کېده، ویښه او خوب ئې درلود، ژړا او خندا ئې درلوده، ماشوم وو ورو ورو ستر شوی او ځوانۍ ته رسېدلی، لږو کسانو د ده دعوت قبول کړی، د ټولنې اکثریت د ده مخالفت ته ملاتړلې، مخالفینو ځورولی، یاران ئې وروژلي، په صلیب ئې ځړولي او په اور کې ئې اچولي او دی په

دې نه دی توانېدلی چې هغوی له دغو مصیبتونو وژغوري.... دا مافوق انسان هستي او حتی خدای وو؟!!

- تل په مسیحیانو کې داسې شخصیتونه راولاړ شوي چې مسیحیت او د هغه سپېڅلې کتابونه ئې د عقل خلاف او د یوه الهي دین له غوښتنو نه لرې ګڼلی، اعتراض ئې کړی، خپله لاره ئې بېله کړې او نوې ډله ئې جوړه کړې، په همدې سبب تراوسه په سلهاوو مذاهب په کې جوړ شوي او دا لړۍ تر ننه روانه ده، آریوس یو له دغو معترضینو څخه دی، د کلیسا له تثلیث سره ئې کلك مخالفت وښود، په توحید او د الله تعالی په یووالي ئې ټینګار وکړ، کلیسا د کشیشانو په سترې غونډې کې هغه په ارتداد محکوم کړ او د ده د افکارو د تردید لپاره ئې یو ګډ بیان صادر کړ چې ځینې برخې ئې دا دي: مونږ په واحد خدای، پلار، قادرمطلق او د ټولو مشهود او غایب شیانو خالق باندې ایمان لرو او په واحد خدای عیسی مسیح، د خدای زوی، له یوازني پلار نه پیدا شوی، هغه مولود چې د پلار له ذاته دی، خدای له خدای نه، نور له نور نه، حقیقي خدای له حقیقي خدای نه، مولود دی نه مخلوق، له پلار سره ئې ذات یو دی او د ده په سبب هر څه پیدا شول، څه چې په آسمانونو کې دي او څه چې په ځمکې کې دي او دی زمونږ انسانانو لپاره او زمونږ د نجات لپاره ځمکې ته راکوز شو او مجسم شو، انسان شو، زحمتونه ئې وګالل، په درېیمه ورځ پاڅېدو او آسمان ته ولاړ، په هغه چا لعنت چې وایي: هغه نه وو او له نشت نه راپیدا شو او وایي چې دی له کوم بل ذات یا جنس څخه دی او یا دا چې د خدای زوی خلق شوی، یا تغیر او بدلون په کې راتلی شي....

په ریاکاری سره ځان دیندار ښودل

بایبل تر دې عنوان لاندې هم څو ښکلې خبرې لري او په یوې جاهلي ټولنې کې د ټګمارو مذهبي مشرانو حالت ډېر ښه انځوروي، لیکي: مذهبي مشران د موسی پر کرسۍ ناست دي او د ده احکام تفسیروي، نو کوم څه چې درښیي عمل پرې وکړئ، خو د دوی د عملونو تقلید مه کوئ، ځکه دوی هیڅکله په هغه څه عمل نه کوي چې نورو ته ئې ورښیي، دوی دیني احکام د درنو بارونو په څېر ستاسو پر اوږو ږدي

خو په خپله حاضر نه دي هغه ترسره کړي!! هر کار ئې د ريا لپاره وي، دعاګانې او د خداى د کتاب آيتونه ليکي او په خپل متې ئې تړي، د خپل کميس لمن عمداً اوږدوي چې د خلکو توجه ځان ته جلب کړي او متقي او ديندار ئې وګڼي، دا ئې ځومره خوښېږي چې په مېلمستياوو کې ئې په لوړ ځاى کې کښېنوي او د عبادت په دوران کې په لومړي صف کې ځاى ورکړى شي؟ له دې ځومره خوند اخلي چې په لارو او کوڅو کې ئې خلك درناوى وکړي او هغه ته استاد ووايي!! خو تاسو داسې مه کېږئ، تاسو ټول سره وروڼه او برابر يئ، اې رياکارو علماوو! نه په خپله د خداى پاچايۍ ته غاړه ږدي او نه نور ورته پرېږدئ، خپل لمونځ عمداً اوږدوئ چې خلك مو ديندار وګڼي خو د خلکو له سترګو پټ د بې وزلو کونډو مالونه خورئ!! ... ماشې په صافي چنځ خو اوښان له خپل کومي تېروئ!! اې رياکارانو! د لوښو مخ داسې پاکوئ چې وځلېږي خو منځ ئې د طمعې او ظلم په ګندګيو ناولى وي! د هغو سپين شوو قبرونو په څېر يئ چې ظاهر ئې ښايسته وي خو په منځ کې ئې د مړو وراسته هډوکي!! واى پر تاسو! د هغو پيغمبرانو لپاره چې ستاسو نيکونو وژلي ښايسته قبرونه جوړوئ او وايئ: که مونږ د خپلو پلرونو په ځاى وى نو پيغمبران به مو نه وژل!! خو تاسو د انبياوو د قاتلانو زامن يئ او ګام په ګام د هغوى متابعت کوئ!!

په آخري زمانې کې به زه بيا راستون شم

د متى انجيل تر دې سرليك لاندې ليکي: ... لمر به تك تور شي، سپوږمۍ به رڼا نه لري، ستوري به ورژېږي او هغه ځواکونه به ولړزېږي چې ځمکه ئې تم کړې... په پاى کې به زما د راتلو نښه په آسمان کې څرګنده شي، ... د ټولې نړۍ خلك به ما وګوري چې د آسمان په وريځو کې له شأن شوکت سره راځم او زه به خپلې فرشتې د شپېلۍ له جګ غږ سره ولېږم چې زما غوره شوي خلك د ځمکې او آسمان له کنارو راغونډ کړي!... مطمئن اوسئ چې دا نسل به پاتې شي او دا پېښې به په خپلو سترګو وګورې!! ځمکه او آسمان به له منځه ولاړ شي خو زما کلام به پاتې وي، هيڅوك نه پوهېږي چې دنيا به کله او په کومه ورځ پاى ته رسي، فرشتې هم نه

پوهېږي او د خدای زوی هم ترې خبر نه دی، یوازې خدای، زما پلار ترې خبر دی!!
دلته څو خبرو ته لږ ځیر شئ:

• کومې پېښې چې دلته ورته اشاره شوې، دا د قیامت پېښې دي، خو بایبل ئې د عیسی علیه السلام د راتلو نښې ګڼې!! او د عیسی علیه السلام راتګ هم داسې ښیي لکه د الله تعالی راتګ!! او دا یوه قبیح مغالطه ده.

• د دې پېښو په راتلو سره خو به هم آسمان له منځه ځي او هم ځمکه، داسې څوک به د ځمکې پر سر پاتې نه شي چې د عیسی علیه السلام راتګ په خپلو سترګو وګوري!! نو د دې خبرې معنی څه ده چې د ټولې نړۍ خلك به ما وګوري؟!!

• د دې خبرې معنی څه ده چې (مطمئن اوسئ چې دا نسل به پاتې شي او دا پېښې به په خپلو سترګو وګوري!!)، هغه نسل خو ولاړ او نړدې شل نسله نور هم راغلل او ولاړل، دا پېښې ولې تر سره نه شوې؟ ولې عیسی علیه السلام په خپلې کلکې ژمنې وفا ونه کړه؟ ده خو ویلي وو: ځمکه او آسمان به له منځه ولاړ شي خو زما کلام به پاتې وي!! د دې خبرې معنی خو دا ده چې زما خبرې نه بدلېدونکې دي، هیڅ حالت په کې تغیر نه شي راوستی، پوښتنه کوو چې دا کلام ولې رښتونی نه شو؟ آیا دا غلطه وړاندوینه کافي نه ده چې ووایو: د بایبل ټولې وړاندوینې دې ته ورته بې بنسټه او دروغجنې دي؟

• آیا دا وړاندوینه د دې خبرې ضد او نقیض نه ده چې وایي: هیڅوك نه پوهېږي چې دنیا به کله او په کومه ورځ پای ته رسي، فرشتې هم نه پوهېږي او د خدای زوی هم ترې خبر نه دی، یوازې خدای، زما پلار ترې خبر دی!! که داسې وي نو عیسی علیه السلام څنګه وویل: (مطمئن اوسئ چې دا نسل به پاتې شي او دا پېښې به په خپلو سترګو وګوري!!)

• بایبل خو تر دې د مخه په نورو ځایونو کې د موعود مسیح راتګ کاملاً په بلې بڼې کې ښودلی، داسې چې له دې ویناسره ژور توپیر لري، هلته خو د ځمکې او آسمان د ورانېدو خبره نه کوي، د نېکانو او بدکارانو د تفکیك، جنت ته د نېکانو د تلو او په دوزخ کې د بدکارانو د پرېوتو هیڅ یادونه نه کوي، بلکې وایي چې د اسرائیلیانو لویه پاچایي به جوړه شي او د دوی دښمنان به له منځه ولاړ شي، په دې

دواړو کې کومه خبره رښتیا ده؟ او دا صریح او کرکجن تناقض د څه لپاره؟

- مونږ هم د عیسی علیه السلام په بیا راتلو باور لرو، خو تر قیامت نه مخکې او د یوه عادي انسان په توګه، د مسلمانانو په امام پسې به اقتدا کوي، په جهاد کې به برخه اخلي او په خپل طبیعي مرګ به مري او قیامت به تر دې وروسته هغه ورځ راځي چې له الله تعالی پرته هیچا ته معلومه نه ده.

په دنیا کې د عیسی د ژوند وروستۍ ورځې

تر دې عنوان لاندې یوه داسې دروغجنه او جعلي قصه لولو چې نه یوازې قرآن ئې تردید کوي بلکې د قصې له ډېرو برخو په وضاحت سره معلومېږي چې لیکونکي له ځانه جوړه کړې او هیڅ حقیقت نه لري، قصه داسې پیل شوې:... عیسی خپلو شاګردانو ته وویل: دوه ورځې وروسته د فصح عید پیل کېږي، په دې عید کې به ما ونیسي او په صلیب به مې ځوړند کړي..

دلته څو خبرې په پام کې ولرئ:

- د عیسی علیه السلام د ژوند په اړه هیڅ دقیق او د منلو وړ اسناد نه شته، د مسیحیانو محققین په خپله اعتراف کوي چې زمونږ په لاس کې موجود اسناد د مسیح د ژوند یوازې پنځوس ورځې احتوی کوي!!
- دا د الله تعالی سنت نه دی چې څوک د خپل مرګ له نېټې خبر کړي، هیڅوک د پیغمبرانو علیهم السلام په شمول په دې نه پوهېږي چې کله به مري.
- که عیسی علیه السلام له دې خبر وو چې دښمن د ده د نیولو په لټه کې دی او ده سره له دې د ځان ژغورلو لپاره هڅه نه وي کړې، دا کار هم د الهي دین له غوښتنو سره سمون نه خوري او هم له هغو فطري سننو سره چې الله تعالی د انسان په خټه کې ایښي، هر انسان ته ئې دا احساس ورکړی چې د خطر له ځایه ځان وباسي.

ورپسې لیکي: په همدې وخت کې د قوم روحانیون او مشایخ د ستر کاهن قیافا په کور کې راغونډ شوي وو او مشوره ئې وکړه چې عیسی په کومې بهانې ونیسو او وئې وژنو، خو پرېکړه ئې وکړه چې د عید په ورځو کې دا کار نه کوو، د دې لپاره چې خلك شورش ونه کړي.... په دې وخت کې یهودا اسخریوطي چې د

عیسی له دوولسو شاګردانو څخه وو، سترو کاهنانو ته ورغی او ورته وئې ویل: څومره راکوئ چې عیسی په لاس درکړم؟! هغوی د سپینو زرو دېرش سکې ورکړې، له هغې ورځې وروسته دی د مناسب فرصت په لټه کې وو چې عیسی په لاس ورکړي... یوه شپه چې عیسی له خپلو دوولسو شاګردانو سره د یوه سړي په کور کې د مانښامنې لپاره په دسترخان ناست وو، عیسی وویل: له تاسو نه به یو کس له ما سره خیانت وکړي!! ټول په اندېښنه کې ولوېدل او پوښتنه ئې وکړه: هغه به څوک وي؟ ده وویل: همغه چې له ما سره یو ځای ئې د خوراک لوښي ته لاس اوږد کړ!! ... یهودا هم پوښتنه وکړه: استاده! آیا هغه کس زه یم؟ عیسی جواب ورکړ: هو په خپله دې وویل،...

پوښتنه کوو: که عیسی علیه السلام دا خائن شاګرد پېژندو نو ولې ئې سره له دې هغه کور او بیا هغه ځنګله ته راغوښتی چې دی او نور شاګردان ئې په کې پټ وو؟ داسې کار خو هیڅ هوښیار انسان نه کوي.

بیا لیکي: د خوراک په وخت کې عیسی یوه ټوټه ډوډۍ راواخیسته، شکر ئې وکړ او بیا ئې دا ډوډۍ ټوټې ټوټې کړه او شاګردانو ته ئې ورکړه او وئې فرمایل: واخلئ، وئې خورئ، دا زما بدن دی!! بیا ئې جام راواخیست، شکر ئې وکړ او وئې ویل: هر یو له دې جام څخه وڅښئ ځکه دا زما وینې دي، چې په دې سره دا نوی پیمان مهر کوم، زما وینې به توی شي چې د ډېرو ګناهونه وبخښلی شي!!...

پوښتنه کوو: ډوډۍ ځنګله او د کوم منطق له مخې د عیسی غوښه او هغه شراب د ده وینې دي؟ ولې عیسی علیه السلام خپله غوښه او وینې په خلکو خوري؟ شاګردانو ځنګله دا بې احترامي وکړه او د ده غوښه او وینې ئې وخوړې؟! او دا ځنګله پیمان دی چې یو خائن شاګرد ئې په کې شریك دی، هغه هم دا غوښه او وینې وخوړې!! آیا ممکن ده یو جلیل القدره پیغمبر داسې غلطه او بېهوده خبره وکړي؟! د ده په وینو سره کوم پیمان مهر شوی؟ د کوم عدالت له مخې د یوه بې ګناه انسان د وینو توئېدل د ګناهګارانو د ګناهونو د بخښل کېدو سبب کېدی شي؟!! آیا د چا ایمان او عقل دا خبره منلی شي چې الهي عدالت به داسې وي؟!

ورپسې لیکي: بیا عیسی دوی ته وویل: نن شپه به تاسو ټول ما یوازې پرېږدئ،

ځکه په مقدس کتاب کې راغلي: خدای به شپون ووهي او د رمې پسونه به خواره شي، ... پطرس وویل: که ټول تا یوازې پرېږي زه ستا له ځنګه نه ښلېږم، عیسی ورته وویل: باور وکړه چې همدا نن شپه به له هغه مخکې چې چرګان آذان وکړي دریځلي له ما انکار وکړې او وبه وایي: زه ئې نه پېژنم!! خو پطرس وویل: که لازم وي له تا سره یو ځای مرګ منم خو له تا انکار نه کوم!! نورو شاګردانو هم دغه خبره وکړه، بیا عیسی دوی یوه ځنګله ته راوستل او ورته وئې ویل: کښېنئ، منتظر اوسئ، زه ځم چې دعا وکړم، پطرس او د زیدي دوه زامن، یعقوب او یوحنا ئې له ځان سره روان کړل، .. او ورته وئې ویل: زه د ډېر غم او اندېښنې په وجه د مرګ په درشل کې یم، تاسو دلته پاتې شئ او له ما سره وېښ اوسئ، بیا لږ لرې ولاړ، پر ځمکه پرېوت او دا دعا ئې وکړه: پلاره (خدایه) ! که ممکن وي دا د کړاو او عذاب جام رانه لرې کړه، خو نه زما په غوښتنه بلکې ستا په غوښتنه! بیا دغو دریو کسانو ته راستون شو او وئې لیدل چې ویده دي، غږ ئې کړ: پطرسه! یو ساعت هم ونه توانېدې چې له ما سره ویښ پاتې شې او دعا وکړې... بیا ئې دوی پرېښودل او ولاړ داسې دعا ئې وکړه: که زما له مخې د دې جام لرې کول ممکن نه وي نو زه ئې ځښم، څه چې ته غواړې همغسې دې وشي، چې راستون شو وئې لیدل چې دوی بیا ویده شوي، پیرته ولاړ او هغه دعا ئې تکرار کړه، ...

دلته څو پوښتنې راولاړېږي:

- کومه دعا چې عیسی علیه السلام ته منسوب شوې له دې خو معلومېږي چې هغه نه پوهېږي څه به ورسره کېږي؟ آیا دا د کړاو او عذاب جام به ترې لرې شي که نه؟ دا دعا خو په خپله مخکنۍ ادعا ردوي او ښیي چې دی له راتلونکې حالت نه خبر نه وو او نه پوهېدو چې الله تعالی به څه ورسره کوي، د دعا له الفاظو هم دا خبره معلومېږي او له مکرر دعا کولو هم.
- همداراز له دې نه خو معلومېږي چې هغه نه خدای وو، نه د خدای زوی او نه مافوق انسان ذات، بلکې ټول احساسات او مشاعر ئې یوه انسان ته ورته وو، د خطر په وخت کې د نورو انسانانو په څېر پرېشانه وو، خوب نه ورتو، پرله پسې ئې دعا کوله، ملګرو ته ئې ویل چې د ده خوا ته پهره وکړي.

ورپسې لیکي: په دې وخت کې یهودا له ډېرو نورو سره چې تورې، دُرې او لرګي ئې په لاس کې وو راورسېدل، ... خائن شاګرد نورو ته ویلي وو: څوك چې مې ښکل کړ، همغه عیسی دی وئې نیسئ، نو یهودا مخامخ عیسی ته ورغی او وئې ویل: استاده! سلام او هغه ئې ښکل کړ، یوه شاګرد توره راوایسته د ستر کاهن د غلام غوږ ئې په یوه ګوزار ترې غوڅ کړ، خو عیسی ورته وویل: توره دې په تېکي کې کړه، څوك چې توره راوباسي په تورې وژل کېږي، زه کولی شم له خپل پلار نه وغواړم چې زر فرشتې مې مرستې ته راولېږي، خو که دا کار وکړم نو د آسماني کتاب خبره به څنګه رښتونې کېږي ... له راغلو سړو سره د خبرو په مهال ټول ملګرې تره وتښتېدل، ... دی ئې د ستر کاهن ځای ته وروست، پطرس هم تر شا ورپسې روان وو او هغه ځای ته داخل شو، هلته درې ځلې تره پوښتنه وشوه چې ته ئې هم ملګری یې، هغه درې ځلې انکار وکړ او وئې ویل: زه ئې اصلاً نه پېژنم!! ستر کاهن غوښتل چې څوك د عیسی په خلاف شهادت ورکړي، خو په دې موفق نه شو، بیا ئې ده ته وویل: د ژوندي خدای په نامه لوړه درکوم چې آیا ته مسیح د خدای زوی یې که نه؟ عیسی ځواب ورکړ: هو، یم، یوه ورځ به ما وګورئ چې د خدای په ښۍ خوا کې ناست یم او د آسمان په وریځو کې ځمکې ته راکوزېږم!! ناڅاپه ستر کاهن خپل ګرېوان څیرې کړ او وئې ویل: کافر شو، کافر شو، نور نو شاهد ته څه ضرورت لرو، ... فیصله مو څه ده؟ ټولو ورسره چیغې کړې، مرګ، مرګ!! چا ئې پر مخ لاړې ورتو کړې او چا په څپېړو ووهو... سبا ئې وپتېله چې د روم حکومتي مقاماتو ته ئې وسپاري، نو عیسی ئې لاس تړلی پیلاطوس ته وسپارو، خو خاین یهودا ... له خپل کار نه پښېمانه شو او هغه دېرش سکې ئې کاهنانو ته راوړې او ورته وئې ویل: ما ګناه کړې ځکه د یوه بې ګناه انسان د محکومولو باعث شوم، هغوی ځواب ورکړ: په مونږ ئې څه؟ نو ده هغه سکې د خدای په کور کې وشېندلې او ځان ئې په پړې پانسۍ کړ، کاهنانو سکې راغونډې کړې او وئې ویل: زمونږ شریعت اجازه نه ورکوي هغه پیسې د خدای د کور په بیت المال کې واچوو چې د چا د وژلو لپاره ورکړی شوې وي!!

قرآن د دغو خبرو تردید کوي او وایي چې عیسی علیه السلام نه وژل شوی او نه

په صلیب ځړول شوی، بلکې الله تعالی آسمان ته لوړ کړی، د ده د وژلو مدعیان په اشتباه کې لوېدلي، بل څوك ئې وژلی او په هغه ئې د عیسی ګمان کړی. په پورتني بیان کې یو داسې اعتراف تر سترګو کېږي چې د قرآن د دغې وینا تصدیق کوي، دلته ویل شوي چې خائن شاګرد پشېمانه شو او ځان ئې په پرې غرغره کړ، دا هیڅ عقل نه مني چې د عیسی علیه السلام د نیول کېدو په شپه به دی پشیمانه شوی وي او ځان به ئې وژلی وي، عقل خو دا حکم کوي چې همدا اسخریوطي د کاهنانو په لاس اعدام شوی، په ده ئې د عیسی ګمان کړی، له بیان نه دا هم معلومېږي چې دوی عیسی نه پېژندو، ځکه نو اسخریوطي ورته وویل: څوك چې ما ښکل کړ همغه عیسی دی. د عیسی علیه السلام په هکله لاندې نورې خبرې حقیقت نه لري او له ځانه جوړې شوې دي:

عیسی د پیلاطوس په مخکې د کاهنانو تورونو ته ځواب نه ورکاوو، ... پیلاطوس خلك راغونډ کړل او ورته وئې ویل: له عیسی سره څه وکړم؟ دوی ورته وویل مصلوب ئې کړه، ده وویل: ولې؟ څه ګناه ئې کړې؟ خلکو بیا وویل: اعدام ئې کړه، اعدام ئې کړه! د خلکو د بغاوت له وېرې ئې د ده د وژلو پرېکړه وکړه خو وئې ویل: زه د ده د وینو له تویولو بریئ یم، مسئولیت ئې ستاسو په غاړه، خلکو وویل: مسئولیت ئې زمونږ او زمونږ د اولاد په غاړه!! نو پیلاطوس عسکرو ته امر وکړ چې په درو ئې ووهئ او په صلیب ئې ځوړند کړئ!! ... عسکرو جامې ترې وایستې، سره عبا ئې پر اوږو ورواچوله او د اغزو تاج ئې ورپه سر کړ او یو لرګی ئې د پاچایۍ د نښې په توګه د ده په لاس کې ورکړ او په ملنډو ملنډو ئې د ده په وړاندې درناوی په ځای کړ، (داسې لکه څوك چې د یوه پاچا درناوی کوي) او په خندا خندا ئې ویل: درود د یهودانو پر پاچا!! بیا ئې پر مخ لاړې ورتو کړې، لرګی ئې ترې واخیست او په سر سر ئې پرې وواهو!! بیا ئې هغه سره عبا ترې لرې کړه او خپلې جامې ئې ورواغوستې او د اعدام لپاره ئې روان کړ، ... په صلیب له پورته کولو وروسته، ... عسکر تر هغه هلته ناست وو او تماشا ئې کوله چې د ده روح قبض شوه، دا لیکنه ئې هم د ده د سر له پاسه په صلیب نصب کړه: (دا دی عیسی، د یهودانو پاچا)، په همغه ورځ دوه غله هم د ده خوا ته په صلیب وځړول شول، ... هر

څوك چې د ده خوا ته تېرېدو نو بد و رد به ئې ورته ویل... چا به ویل: د خدای کور دې وراناوو دا دې سزا شوه، چا به ویل: ته څنګه د خدای زوی یې چې ستا مرسته نه کوي، ولې خدای ونه ژغورلې؟.... متٰی لیکي چې هغه ورځ له غرمې تر تېر ماسپښینه ټوله نړۍ تیاره شوه، خو مرقس دا خبره نه کوي، بیا لیکي: عیسی ناړې کړې: ایلی ایلی، لما شبقتني (یعني اې زما خدایه! اې زما خدایه! ولې دې یوازې پرېښودم؟! ... یو ځل بیا ئې یوه ناره له خولې ووته او روح ئې ترې جلا شوه!! مرقس نه وایي چې په دې وخت کې کومه ناڅاپي پېښه ترسترګو شوې خو متٰی لیکي: په دې وخت کې د خدای د کور هغه پرده چې د قدس الاقداس مخې ته ځړېده په منځ کې څیري شوه او داسې سخته زلزله وشوه چې ډبرې ماتې او قبرونه وچاودېدل او د خدای ډېر مقدسین چې مړه شوي وو راژوندي شول او اورشلیم ته ولاړل او خلکو ولیدل، عسکر له دغو پېښو ووېرېدل او وئې ویل: دا سړی حتماً د خدای زوی دی!! د لمر لوېدو په وخت کې یو بډای سړی چې یوسف نومېدو او د عیسی له پلویانو څخه وو پیلاطوس ته راغی او د عیسی جسد ئې ترې وغوښت، ... جسد ئې ورکړ، په سپین کتان کې ئې ونغښت او په هغه قبر کې ئې دفن کړ چې نوی ئې د ځان لپاره جوړ کړی وو، بیا ئې یوه لویه ډبره د قبر دروازې ته ودروله او ترې ولاړ، دوه مېرمنې چې دواړه مریمې نومېدې، (یوه مریم مجدلیه چې وایي لېونۍ وه او د عیسی په دعا پیریان ترې لرې شول او بله مریم د یعقوب مور) هلته ولاړې وې او وئې لیدل چې عیسی ئې چېرې ښخ کړ، کاهنان پیلاطوس ته ورغلل او ترې وئې غوښتل چې څو ساتونکي د قبر په سر وګماري، داسې نه چې پلویان ئې وباسي او ادعا وکړي چې بېرته راژوندی شو... هغه ورته وویل: د خدای د کور له ساتونکو نه څوك ولېږئ، دوی ولاړل او د قبر ډبره ئې مهر کړه او ساتونکي ئې پرې وګمارل، شنبه تېره شوه، د یکشنبې په ورځ سهار وختي، دغه دوه ښځې چې د عیسی د وژل کېدو او ښخېدو صحنه ئې په سترګو لیدلې وه، هلته راغلې، مرقس وایي: کله چې دوی قبر ته رانږدې شوې نو هغه ئې پرانیستی وموند او د قبر خوا ته ئې یوه فرشته ولیدله چې جامې ئې سپینې وې او د قبر ښي اړخ ته ناسته وه، خو متٰی د خپل عادت په څېر دلته هم وایي چې دوی له آسمانه د یوې فرشتې راکوزېدا ولیده، چې

په راتلو سره ئې ځمکه ولړزيده او قبر پرانستل شو او ليکي چې عيسی د يکشنبې سهار وختي ژوندی شو او لومړی کس چې د ده ژوندي کېدا ئې وليده مريم مجدليه وه او دا همغه مېرمن ده چې وايي داسې سخته لېونۍ او پېريانۍ وه چې عيسی اووه پلېتې ارواح تري ايستلې وې!! آيا دا ډېره د حيرانتيا خبره نه ده چې يو مذهب داسې مېرمنې ته منسوب يوه بې بنسټه وينا د يوې عقيدې لپاره بنياد ګرځوي؟!!

متی ليکي: ناڅاپه يوه سخته زلزله راغله، وجه ئې د هغې فرشتې راتګ وو چې راغله او د قبر ډبره ئې لرې وغورځوله او پرې کښېنسته، مخ ئې ځلېدو او د واورې په څېر سپينې جامې ئې وې، ساتونکي له وېرې بې خوده شول... فرشتې دغو ښځو ته وويل: مه وېرېږئ، پوهېږم چې په عيسی پسې ګرځئ، هغه دلته نه شته، لکه څنګه چې ده په خپله ويلي وو، ښېرته راژوندی شو، راوړاندې شئ او هغه ځای وګورئ چې د ده جسد ئې په کې اېښی وو او ژر ولاړې شئ او شاګردانو ته ئې ووايئ چې هغه ژوندی شوی، جليل ته درځي چې له تاسو سره وګورې!! ګورئ چې دا پيغام مو هېر نه شي!! ښځې په تلوار ووتلې... په لارې کې ئې عيسی مخې ته راغی، هغه وويل: سلام! ښځې ئې په پښو کې پرېوتې او د ده لمانځنه ئې وکړه!! هغه ورته وويل: مه وېرېږئ، ولاړې شئ او زما وروڼو ته ووايئ چې ډېر ژر جليل ته ولاړ شئ چې ما هلته وګورئ!! ښځې لا ښار ته نه وې رسېدلې چې ساتونکي کاهن ته ورغلل او له پېښې ئې خبر کړل، د يهودانو ټول مشران راغونډ شول چې ساتونکو ته د دې لپاره رشوت ورکړي چې ووايي: مونږ ويده وو چې د عيسی پلويان راغلل او د ده جسد ئې غلا کړ، ... ساتونکو رشوت واخيست او دا درواغ ئې وويل، ... چې دا دی تر ننه يهودان دا دروغجنه قصه مني!! نو يولس شاګردان جليل ته ولاړل او د همغه غره په سر راغونډ شول چې عيسی ورښودلی وو، کله چې ئې عيسی هلته وليدو سجده ئې ورته وکړه!! خو ځينو ئې په دې خبرې شک کاوو چې دا دې عيسی وي!! په دې وخت کې عيسی راوړاندې شو او وئې ويل: د آسمان او ځمکې ټول اختيارات ما ته راکړل شوي، ولاړ شئ او ټول قومونه زما شاګردان کړئ او دوی ته د پلار، زوی او روح القدس په نامه د تعميد غسل ورکړئ، ... ډاډه اوسئ د دنيا هر ځای ته چې ولاړ شئ زه به درسره وم!!

دلته څو خبرو ته پام وکړئ: د عیسی علیه السلام په وړاندې د ده د شاګردانو او پلویانو سجده کول نه یوازې حقیقت نه لري بلکې دا هغه کار دی چې عیسی علیه السلام ئې مقابلې ته لېږل شوی وو ، د ده لومړۍ وینا دا وه چې له الله تعالی پرته هیچا ته سجده مه کوئ. څو صفحې وروسته به تاسو وګورئ چې د مسیح شاګرانو خلك انسان ته له سجدې منع کول!! دا خبره هیڅ عقل نه منې چې ساتونکو ته رشوت ورکړی شوی او هغوی دروغ ویلي نو ځکه تر نن پورې یهودان په شك کې پراته دي، د دوی شك دا وو چې که مونږ عیسی علیه السلام وژلی وي نو اسخریوطي څه شو؟! او که مو اسخریوطي وژلی وي نو عیسی څه شو؟ تاسو به په نورو انجیلونو کې او د بایبل په نورو کتابونو کې وګورئ چې د عیسی علیه السلام د وژل کېدو په اړه ضد او نقیض خبرې کوي، له دې ضد او نقیض خبرو نه په ډاګه معلومېږي چې ادعا ئې بې بنسټه او قصې ئې جعلي دي.

د لوقا انجيل

د عيسی مسيح قصه

دا د بايبل بل کتاب دی چې وايي لوقا ليکلی او هغه يو طبيب او د پولس ملګری ګڼي، دا په حقيقت کې يو ليك دی چې تئوفيلوس ته لېږل شوی، که څه هم دې ته د انجيل نوم ورکړی شوی خو په دې کې د هغه انجيل يوه جمله هم نه شئ موندلی چې پر عيسی عليه السلام نازل شوی، دا د عيسی عليه السلام د سيرت په اړه يوه داسې ناقصه او کمزورې ليکنه ده چې حتی د هغه شخصيت، پيغام، رسالت او اخلاق هم نه دي په کې توضيح شوي. د محتوی، مطالبو او عنوانونو له مخې د متّی او مرقس انجيلونو ته ورته دی، خو د قصې په ډېرو برخو کې داسې څه وايي چې له نورو سره ژور توپيرونه لري، ويلی شو چې دا په حقيقت کې د مرقس بله نسخه ده خو له ډېرو لاسوهنو او تصرفاتو سره، زه دا کتاب په دې خاطر له متّی او مرقس نه وروسته راوړم چې د دوی تر منځ ژور توپيرونه په خپله وګورئ او درته واضح شي چې د بايبل په بېلابېلو کتابونو کې څومره ژور اختلافات او تناقضات شته، د لوقا کتاب داسې پيل شوی:

عاليجناب تئوفيلوس!

ډېرو هڅه کړې چې د عيسی مسيح د ژوند قصه وليکي، د دې کار لپاره ئې له هغو مطالبو نه استفاده کړې ده چې د ده د شاګردانو او د پېښنو دعيني شاهدانو له لارې ترلاسه شوي، ما دا مطالب په دقت سره څېړلي دي او غواړم جريان په بشپړه

توګه او د پېښو ترتیب ته په پام سره درته ولیکم، چې په دې سره د هغه تعلیم د حقانیت په اړه ډاډه شې چې ترلاسه کړی دې دی.

ماجرا له هغه یهودي کاهن نه پیل کوم چې زکریا نومېدو او د یهودانو د پاچا هیرودیس په زمانه کې اوسېدو، دی د کلیسا د خدمه وو د هغې ډلې غړی وو چې ابیا نومېده، د ده مېرمن الیزابت هم د کاهنانو له ډلې څخه وه، د موسی د ورور هارون له نسله څخه وه، دواړه د خدای له نظره نېکان ول او په صداقت او اخلاص سره ئې د خدای احکام په ځای کول. خو دوی اولاد نه درلود، الیزابت شنډه وه او دواړه ډېر عمرخوړلي ول، ... یو ځل چې زکریا د خدای په کور کې په خدمت بوخت وو، ناڅاپه یوه فرشته ورته راڅرګنده شوه... زکریا د فرشتې په لیدو سره حیران شو او ووېرېدو، فرشتې ورته وویل: اې زکریا! مه وېرېږه، زه راغلې یم چې زېری درکړم، خدای ستا دعا اورېدلې، الیزابت په زوی وزېږوي او ته به ئې یحیی ونوموې، ... هغه به د خدای په وړاندې یو ستر شخصیت وي، هیڅکله باید شراب او مستوونکي څښاك ونه څښي، دا ځکه چې له زېږېدو د مخه به له روح القدس ډك وي... تر مسیح به مخکې راشي، چې خلك د ده ظهور ته چمتو کړي... زکریا وویل: دا کار خو ممکن نه دی، ځکه چې زه زوړ شوی یم او مېرمن مې عمر خوړلې ده، فرشتې ځواب ورکړ: زه جبرئیل یم... راغلم چې تا ته دا زېری درکړم، په دې خاطر چې زما په خبرې دې باور ونه کړ نو تر هغه به د خبرو کولو توان نه لرې چې زوی دې پیدا شي... خلك بهر منتظر وو چې زکریا راووځي، حیران وو چې ولې دومره ځنډ کوي، کله چې راووت او وئې لیدل چې خبرې نه شي کولی، د ده له اشارو پوه شول چې په سپېڅلې ځای کې ئې کومه رؤیا لیدلې!! ... الیزابت امېدواره شوه... په شپږمه میاشت خدای جبرئیل په جلیل کې د ناصره ښار ته ولېږو چې د ده وحي هغې پیغلې ته ورسوي چې مریم نومېده، مریم د یوسف په نامه یوه کس ته چې د داؤد له نسله څخه وو، کوژده شوې وه خو واده ئې لا نه وو تر سره شوی، جبرئیل ورته وویل: سلام پر تا اې پېغلې! چې د خدای لطف دې په برخه شوی، خدای له تا سره دی!! مریمه ډېره پرېشانه او ووېرېده، نه پوهېده چې د فرشتې مقصد له دې خبرې څخه څه دی! فرشتې ورته وویل: اې مریمې ! مه وېرېږه، ... ډېر ژر به حامله شې،

زوی به وزېږوي، نوم به ئې عیسی کېږدي، هغه به ستر شخصیت وي، د خدای زوی به ورته ویل کېږي او خدای به د ده د جد داؤد د پاچایي تخت ده ته ورکړي چې د تل لپاره پر اسرائیلیانو حکومت وکړي، د ده سلطنت به هیڅکله پای نه مومي!! مریمې له فرشتې وپوښتل: دا کار څنګه ممکن دی، تر اوسه د هیڅ انسان لاس راباندې نه دی لګېدلی، فرشتې ځواب ورکړ: روح القدس به پر تا نازله شي او د خدای قدرت به پرتا سیوری وغورځوي!!... پوه شه چې ستا خپلوانه الیزابت هم شپږ میاشتې مخکې حامله شوې او ژر به زوی وزېږوي، ... خدای ته هیڅ کار محال نه دی. مریمې وویل: زه د خدای خدمتګاره یم، څه چې د ده خوښه وي په اخلاص سره به ئې کوم، هیله منه یم هغه څه وشي چې تا وویل.

څو ورځې وروسته مریمې د سفر بند و بست وکړ، الیزابت ته ورغله... د دې په لیدو سره د الیزابت په رحم کې بچی وخوځېدو او الیزابت له روح القدسه ډکه شوه او وئې ویل: خدای تر ټولو نورو ښځو زیاته پېرزوینه په تا کړې، ستا زوی به هم د خلکو لپاره د برکتونو باعث وي، څومره د افتخار ځای دی چې زما د بادار مور زما لیدو ته راغلې... مریمه نږدې دري میاشتې د الیزابت خوا ته پاتې شوه، بیا خپل کور ته ستنه شوه.

الیزابت زوی وزېږاوو، د مبارکۍ لپاره راغلو ښځو ورته وویل چې د خپل پلار نوم پرې کېږده، خو دې ونه منله او یحیی ئې ونوماوو، دوی ورته وویل: ستا په کورنۍ کې دا نوم سابقه نه لري، بیا ئې په اشارو اشارو له زکریا وپوښتل چې څه نوم ورته غوره کوي، هغه د ټولو په وړاندې په یوې دړې ولیکل: نوم ئې یحیی دی!! په همدې وخت کې ئې ژبه خلاصه شوه او د خبرو کولو قدرت ئې ترلاسه کړ او د خدای شکر ئې په ځای کړ.

دلته ستاسو پام څو خبرو ته راړوم:

- په دې اړه د قرآن وینا مې د متی او مرقس انجیل په بحث کې وړاندې کړې امېد دی هلته مراجعه وکړئ. خو دومره ویل ضروري ګڼم چې د قرآن د وینا له مخې عیسی علیه السلام په هغه ځای کې زېږېدلی چې مور، د ده کورنۍ او قوم ئې په کې اوسېدل او دا د بایبل ادعا ردوي چې مریمه له خپل ټاټوبي بیت لحم ته تللې او

عیسی هلته زېږېدلی، بایبل دا خبره د دې لپاره کوي چې د مسیح د زېږېدو د ځای په اړه د دوی د سپېځلي کتاب وړاندوینه رښتونې کړي. همداراز د قرآن د وینا له مخې زکریا علیه السلام فرشتې ته وویل: د دې ننبه به څه وي چې الله تعالی به ما ته زوی راکوي؟ هغې ورته وویل: د یحیی (علیه السلام) د پیدا ېښت په مهال به درې ورځې له چا سره خبرې نه شي کولی او دا د بایبل ادعا ردوي چې وایي: زکریا ته په دې سبب دا سزا ورکړی شوه چې د فرشتې په خبرې ئې باور ونه کړ نو ځکه ئې له همدې ورځې نه د یحیی تر زېږېدو پورې خبرې نه شوی کولی، دا خبره په دې خاطر غلطه ده چې زکریا خو جبرائیل نه وو پېژندلی، ولې به ئې د خپلې پوښتنې به سبب مجازاتوي؟ دی څه خبر وو چې دا جبرائیل دی؟)

- د لوقا وینا د مرقس او متی له وینا سره توپیر لري.
- د لوقا دا وینا د بایبل د نورو کتابونو او په خپله د لوقا له دې خبرې سره تعارض لري چې یحیی د عیسی لپاره لار آوارولە!! دا خبره خو په هغه صورت کې سمه وه چې یحیی تر عیسی ډېر مشر وی، حال دا چې د لوقا د دغې وینا له مخې د دوی تر منځ نږدې شپږ میاشتې توپیر وو، د بایبل منونکي دې مونږ ته ووایي چې دې صریح تعارض ته څه ځواب لرئ؟ بایبل خو په وار وار ویلي چې یحیی د عیسی د راتلو لپاره خلك چمتو کول او د ده د راتلو زېری ئې خلکو ته ورکاووو!! حال دا چې لوقا وایي: یحیی د مور په رحم کې وو او کله چې مریمه د دوی کور ته راغله نو دی له خوشحالۍ وخوځېدو!!

د عیسی تولد

لوقا تر دې سرلیك لاندې لیکي: ... یوسف له مریمې سره یو ځای له جلیل نه بیت لحم ته لاړ، د مریمې د وضع حمل نېټه راورسېده، لومړی زوی ئې وزېږاوو، په یوې جامې کې ئې ونغاښتو، ښه ئې پټ کړ او د څارویو په آخور کې کېښود، دا ځکه چې د هغه ځای په مېلمستون کې د دوی لپاره ځای نه وو!! د هغه ښار په ښدیا کې ځینې شپانه وو چې خپلې رمې ئې پېولې، په دې شپه ناڅاپي یوه فرشته د دوی خوا ته راڅرګنده شوه او د خدای د جلال نور په دوی سیوری وغورځاوو او ووېرېدل،

خو فرشتې ورته وویل: مه وېرېږئ زه تاسو ته یو زېرى لرم، ټولو خلکو ته زېرى او هغه دا چې همدا نن مسیح، ستاسو بادار او ژغورونکى، د داؤد په ښار کې وزېرېدو ، زما د خبرې د رښتیاوالي ننبه دا ده چې داسې ماشوم به وګورئ چې په جامه کې پېچل شوى او په آخور کې ئې ځملولى. ناڅاپه ډېرې نورې فرشتې له دغې سره یوځاى شوې او د خداى ستاینه ئې کوله...

کله چې فرشتې آسمان ته ولاړې، شپنو وویل: راځئ چې بیت لحم ته ولاړ شو او دا عجیبه پېښه په خپلو سترګو وګورو!!... دوى هلته ولاړل، مریم، یوسف او ماشوم ئې ولیدل او ټولو خلکو ته ئې دا قصه وکړه، (څنګه مخامخ د دوى د اوسېدو ځاى ته ورغلل؟ فرشتې خو نه ځاى ورښودلى وو او نه ئې مور او پلار)، هر چا چې به دا خبرې اورېدې نو حیران به شو، مریمې هم دا ټولې خبرې اورېدې او خپل زړه ته ئې تېرولې او په دې اړه به ئې فکر کاوو!! ... په اتمه ورځ ئې ختنه کړ او عیسى ئې ونوماوو، ... کله چې د ده والدینو، یوسف او مریمې، دى د خداى کور ته راوست چې د شریعت مطابق ئې د خداى کور ته وقف کړى، ځکه د شریعت د حکم له مخې د هرې کورنۍ مشر زوى باید د خداى کور ته وقف شوى وى، هلته یو کس چې شمعون نومېدو او روح القدس ورته ویلي وو چې د خداى کور ته ولاړ شه او مسیح وګوره، ... ماشوم ئې په غېږ کې ونیولو او وئې ویل: خدایه! اوس کولى شم په ډاډه زړه له دنیا ولاړ شم!! ؛ هغه ژغورونکى چې نړۍ ته دې بخښلى ما په خپلو سترګو ولید، ... یوسف او مریم هك پك او حیران ورته کتل... شمعون دعا ورته وکړه او وئې ویل: اندېښنې او غمونه به ستا زړه د توري په څېر زخمي کړي ځکه ډېر اسرائیلیان به دى ونه منې او په دې سره به خپل ځان هلاك کړي!!... کله چې شمعون له دوى سره خبرې کولې، د آنا په نوم یوه کونډه ښځه چې تل د خداى په کور کې اوسېده، د دوى خوا ته راغله، د خداى شکر ئې په ځاى کړ او د اورشلیم ټولو خلکو ته ئې خبر ورکړ چې موعود مسیح زېرېدلى!! له دې وروسته یوسف او مریم خپل ښار جلیل ته ستانه شول، هلته عیسى ستر شو!!

حتماً به متوجه شوي یئ چې دا قصه په متى او مرقس کې نه ده راغلې، د دې په ځاى هلته ویل شوي چې له لرې ختیځ نه څو نجومیان د مسیح د لیدو لپاره

راغلل، خو دلته ويل شوي چې شپنو فرشتې وليدې او د مسيح د زېږېدو زېرى ئې ورکړ، دغه تناقض او ګډوډې خبرې کافي دي چې ووايو: دا قصې ټولې له ځانه جوړې شوې، نه مسيح په بيت لحم کې زېږېدلى، نه فرشتو د هغه ځاى نوم ورکو او مجهولو شپنو ته زېرى ورکړى او نه ناپېژاندو نجومیانو د نجوم په خرافي علم سره د هغه له زېږېدو خبر شوي او د ده ليدو ته راغلي، عيسى عليه السلام په خپلې سيمې کې، له پلار نه پرته، له هغې مريمې زېږېدلى چې پېغله وه، نه مېړونه، په ماشومتوب کې ئې خبرې کړې.

لوقا دا خبره هم نه کوي چې يوسف مصر ته تللى خو د متى انجيل په دې ټينګار کوي چې هغه مصر ته تللى او هلته څه موده پاتې شوى!!

له دې وروسته لوقا د يحيى په اړه څه خبرې کوي ، وايي چې هغه په بيديا کې په پيغمبرۍ مبعوث شو ، هملته ئې خلکو ته د تعميد غسل ورکاوو ، خلك ئې توبې او نيك عمل ته رابلل، ورته ويل ئې: که دوه کميسونه لرئ يو ئې هغه چا ته ورکړئ چې نه ئې لري، همدا راز که اضافي خوراك لرئ بل ته ئې ورکړئ، د باج او خراج غونډوونکو ته ئې ويل: له هغه مقدار نه چې د روم حکومت ټاکلى له خلکو نه زيات باج او خراج مه اخلئ، عسکرو ته ئې ويل: په زور له خلکو پيسې مه اخلئ او خلك په ناحقه مه تورنوئ او په خپل معاش قناعت وکړئ!!! کله چې به خلکو ترې وپوښتل: آيا ته موعود مسيح يې؟ هغه به ځواب ورکړ: زه په اوبو سره تاسو ته د تعميد غسل درکوم، ډېر ژر به هغه څوك راشي چې په روح القدس او اور سره به تاسو ته د تعميد غسل درکوي، د هغه مقام تر ما ډېر لوړ دى، حتى زه د دې وړ نه يم چې د ده د څپلۍ بند وروتړم... او ورپسې د يحيى د زنداني کېدو او عيسى ته د تعميد د غسل ورکولو او له آسمانه د يوې کوترې د راتلو قصه هعمغسې کوي چې متى ليکلي...

د عيسى اجداد

لوقا تر دې عنوان لاندې د عيسى د شجرې يو اوږد فهرست وړاندې کوي، تر آدم عليه السلام پورې ئې رسوي، په دې شجرې کې دوه خبرې د خاصې پاملرنې وړ

دي: او هغه دا چې دی یوسف د عیسی پلار او هالي د ده نیکه ګڼي، خو بایبل تر دې د مخه لیکلي چې یوسف د یعقوب زوی وو، یعني د عیسی نیکه یعقوب نومېدو!! تاسو تر دې د مخه د متۍ په انجیل کې ولوستل چې ابراهیم علیه السلام ئې د عیسی ستر جد او یوسف د یعقوب زوی، د مریمې مېړه ئې د ده پلار معرفي کړی وو او لیکلي وو: په دې توګه له ابراهیم نه تر داؤد پورې څوارلس پوشته، له داؤد نه بابل ته د یهودانو تر تبعید پورې څوارلس پوشته او د تبعید له زمانې تر یوسف پورې څوارلس پوشته!! یعني تر داؤد پورې اته وېشت پوشته، خو لوقا له یوسف نه تر داؤد پورې څلوېښت پوشته او له یوسف نه تر آدم علیه السلام پورې جمعاً څلور اویا پوشته حسابوي!! چې د شجرو په اړه د بایبل په کتابونو کې دومره ژور اختلاف او تناقض وي نو له دې نه قیاس کولی شئ چې په نورو برخو کې به د دوی تر منځ څومره توپیر وي؟!! د بایبل منونکي دې مونږ ته ووایي: د عیسی علیه السلام پلار کوم یوسف وو؟ د یعقوب زوی که د هالي زوی؟ د متۍ انجیل خبره صحیح ده که د لوقا؟ او که دواړه دروغ وایي او عیسی اصلاً پلار نه درلود؟!!

ورپسې په ښېدیا کې د شیطان له لوري د عیسی د وسوسه کېدو هغه قصه رااخلي چې تر دې د مخه مرقس او متۍ په مختلفو الفاظو ذکر کړې، په دې هکله هم د دغو دریو اناجیلو خبرې سره ورته نه دي!!

عیسی خپل خدمات پیل کړل

لوقا تر دې عنوان لاندې څو خبرې لري: د ناصره په معبدکې ئې خلکو ته د اشعیاء د نبي له کتاب نه دا برخه ولوسته: د خدای روح پر ما ده، خدای زه غوره کړی یم چې د ده د رحمت زېری بې وزلو ته ورسوم، هغه زه لېږلی یم چې ځورېدلو ته تسلي ورکړم، ړندو ته لیدل ورپه برخه کړم او مظلومان آزاد کړم او د هغه وخت د رارسېدو خبر ورکړم چې خدای به خپل لطف د انسان په برخه کړي. پاڼه ئې د معبد خدمتګار ته ورکړه او دی خلکو ته مخامخ کښېناست.. او وئې ویل: نن دا لیکنه ترسره شوه!... خلك حیران ول... عیسی ورته وویل:... ښایي ما ته ووایئ: په کفرناحوم کې دې ډېرې معجزې وښودې، دلته په خپل ټاټوبې کې ئې هم وښیه!! خو

پوه شئ چې هيڅ نبي ته په خپل قوم کې په درنه سترګه نه دي کتل شوي، نه الياس په خپل قوم کې معجزه وښوده او نه اليشع!! اورېدونکي پرې غصه شول او له ښار نه ئې وايستو، غوښتل ئې له يوې لورې ئې وغورځوي خو دی تري ووت او لاړ!!

بيا ليکي چې په کفرناحوم کې ئې د خطبې پر مهال له يوه پېريانې نه ئې چې چيغې ئې وهلې پليته روح (پېريان) لرې کړل... خلك حيران وو چې د دې سړي په خبرو کې څومره اغېز دی چې حتی پليتې ارواح ئې هم اطاعت کوي!! بيا د شمعون مور ته د شفا ورکولو غوښتنه تري وشوه او هغه ورغی او تبې ته ئې د ختمېدو وينا وکړه، همغه شېبه ئې تبه پرې شوه او پاڅېده... مانښام ټولو خلکو خپل ناروغان ورته راوستل او ده هر يوه ته شفا ورکړه، پليتې ارواح هم د ده په وينا له لېونو لرې کېدې!! او ويل به ئې: ته د خدای زوی يې، خو ده به پليتې ارواح خاموشولې او نور څه ويلو ته به ئې نه پرېښودې، ځکه هغه پوهېدې چې دی موعود مسيح دی!! ... پطرس او د ده ملګري يعقوب او يوحنا د زيدي زامن چې ټولو به ماهيان نيول، د عيسی دا معجزه وليده چې دوی ته ئې وويل: د سيند ژورې برخې ته ورشئ او ماهيان ونيسئ، دوی ورته وويل: هلته مو تورونه واچول خو څه په لاس رانه غلل، ستا په وينا به يو ځل بيا ورشو... په جال کې ئې دومره ماهيان راووتل چې په مټ کې دوو کشتيو انتقال کړی شول، ... کله چې وچې ته راووتل، خپل کار ئې پرېښود او له ده سره ملګري شول!!

بيا د يوه جذامي او يوه مفلوج د روغولو خبره کوي، ورپسې د يوه باج ټولوونکي مامور د ايمان راوړلو او بيا د ده په کور کې د يوې مېلمستيا قصه همغسې کوي چې په مرقس کې راغلې او دا کس د لاوي په نامه يادوي، حال دا چې بايبل د متی په انجيل کې دا کس د متی په نامه ياد کړی!!

د روژې په اړه پوښتنه

لوقا تر دې سرليك لاندې په مخکنيو کتابونو کې راغلې هغه قصه تکراروي چې عيسی دې پوښتنې ته ځواب وايي چې ولې د ده ملګري د يحيی د شاګردانو او فريسيانو په څېر روژه نه نيسي او تل په خوراك څښاك لګيا وي، ځواب ئې همغه

مخکې تکرار شوی ځواب ګڼي چې عیسی ورته وویل: په واده کې تر څو زوم په مجلس کې حاضر وي آیا څوک کولی شي خلك په روژه نیولو مجبور کړي؟ خو داسې وخت به راشي چې زوم ووژنئ هغه وخت به دوی روژه نیسي!! په مخکنیو کتابونو کې دا الفاظ نه شته!! هلته داسې لیکل شوي: آیا مېلمانه تر هغه پورې چې زوم ورسره وي کولی شي ویر وکړي او روژه ونیسي؟ خو یوه ورځ به راشي چې زه له خپلو دوستانو ولاړ شم، د روژو نیولو وخت دغه دی!!

ورپسې د دولسو شاګردانو د انتخاب په اړه او دا چې څه نومېدل بحث کوي او هغوی ته د عیسی علیه السلام څو سپارښتنې راوړي، دا سپارښتنې مخکې تکرار شوي خو په نورو مواردو کې، نه شاګردانو ته د سپارښتنو په ضمن کې!! بیا د یوه رومي افسر د غلام د روغولو خبره کوي، په مخکنیو کتابونو کې د غلام په ځای د افسر د زوی خبره شوې، بیا د یوه مړي د ژوندي کولو خبره داسې کوي: ... کله چې د ښار دروازې ته ورسېدو خلك ئې ولیدل چې د یوه داسې ځوان جنازه انتقالوي چې د مور یوازنی زوی وو، مور ئې ژړل، خلکو هم له دې سره ویر کاوو، کله چې عیسی هغه غمجنه مور ولیده، زړه ئې پرې وسوځېدو او هغې ته ئې وویل: ویر مه کوه، بیا تابوت ته ورغی، لاس ئې پرې کېښود... وئې ویل: اې ځوانه! پاڅه! هغه سملاسي پاڅېدو او له خلکو سره ئې خبرې پیل کړې!! تاسو تر دې د مخه د یوحنا په کتاب کې لوستلي وو چې عیسی یو ځلمی چې ایلعازر نومېدو، دوې خویندې ئې درلودې، د مریم او مرتا په نامه، مړ شو، دفن شو او څلور ورځې وروسته د عیسی په امر راژوندی شو!!

د عیسی پیغام یحیی ته

لوقا تر دې عنوان لاندې هم د مرقس او متی خبرې تکراروي، خو څو خبرې ئې د یادولو وړ دي، چې لیکي: عیسی د یحیی په هکله وویل: ... ټولو هغو خلکو چې د یحیی پیغام ئې اورېدلی، حتی د باج او خراج مأمورینو، ... په ده ایمان راوړی او د ده په لاس ئې د تعمید غسل کړی، خو فریسیانو او دیني علماوو د ده د خدای دعوت رد کړ او چمتو نه شول چې د ده په لاس د تعمید غسل وکړي... نو د دغو

خلکو په اړه به څه وایو؟ له څه سره ئې تشبیه کړو، د ماشومانو په څېر دي چې په کوڅو کې د لوبو پر مهال په غصې سره خپلو همزولو ته وایي: نه زمونږ ساز ته ګډ ږئ او نه زمونږ وېر ته ژاړئ، دوی به د یحیی په اړه ویل چې لېونی دی، هغه یحیی چې اکثراً به روژه وو او شراب ئې هم نه څښل او زما په اړه چې خورم او څښم، وایي: ډېر خوراك کوي، شراب څښي او له ګناهګارانو سره ناسته پاسته کوي!! که عقلمن وئ نو داسې به مو نه ویل او په دې به پوهېدئ چې ده ولې هغسې کول او زه ولې داسې کوم!!

د لوقا د خبرو معنی دا ده چې عیسی علیه السلام په عبادت کې تر یحیی وروسته وو، شراب ئې څښل او له ګناهګارانو سره ئې ناسته ولاړه وه!! او ګواکې د ده له نظره له یحیی سره هغه کار مناسب وو او له ده سره دا کار!! دا خبرې نه یوازې د عیسی علیه السلام په اړه کرکجن تورونه دی، بلکې د دې نښه ده چې د دې کتاب لیکونکی یا هغه څوك دی چې پیغمبران نه پېژني او په دې نه پوهېږي چې ټول پیغمبران له فکري او اخلاقي لحاظه سره ورته دي او د ټولو فکري او عملي تګلاره یوه ده او یا هغه څوك دی چې د خپلو غلطو کړنلارو لپاره پیغمبرانو ته هغه څه منسوبوي چې خپل کړه وړه پرې توجیه کړي!!

یوه بد لمنه مېرمن وبخښل شوه

لوقا تر دې سرلیك لاندې لیکي: یوه ورځ یوه فریسي عیسی ته د مېلمستیا بلنه ورکړه، ... د هغه کور ته ورغی... په دسترخان ناست وو چې یوه بدلمنه ښځه چې د عیسی له راتلو خبره شوې وه او یو بوتل ګران بیه عطر ئې له ځان سره اخیستي او دې کور ته راغله، ... د عیسی پښو ته کښېنسته او ژړا ئې پیل کړه، د اوښکو څاڅکې ئې د عیسی په پښو پرېوتل او دې په خپلو وېښتانو پاکولې، بیا ئې د عیسی پښې ښکل کړې او عطر ئې پرې توی کړل، د کور خاوند چې دا ښځه ئې پېژندله له ځان سره وویل: که دی پیغمبر وی نو حتماً به پوه شوی وو چې دا ښځه بدلمنه ده!! عیسی د ده د زړه په حالت پوه شو او ورته وئې ویل: یو چا په دوو کسانو پور درلود، په یوه پنځوس او په بل پنځه سوه، یوه هم نه شو کولی خپل پور

پرې کړي، دې مهربانه کس دواړو ته پورونه وروبخښل اوس ما ته ووايه: له دغو دواړو به کوم يو زيات ترې خوښ وي؟ شمعون ځواب ورکړ: هغه چې ډېر بوروړی وو، عيسی وويل: رښتيا دې وويل، ... کله چې ستا کور ته راغلم تا دا زحمت ونه ايست چې د پښو د وينځلو لپاره اوبه راته راوړې، خو دې ښځې زما پښې د خپلو سترګو په اوښکو ووينځلې او د خپل سر په وېښتانو ئې پاکې کړې، تا د معمول مطابق زما مخ ښکل نه کړ خو له هغه وخته چې دې کور ته داخل شوم دې ښځې زما د پښو له ښکلولو لاس وانه خيست، تا غفلت وکړ چې د درناوي لپاره دې زما سر راغوړ کړی وی، خو دې زما په پښو عطر توی کړل!! د دې محبت په دې خاطر زيات دی چې زيات ګناهونه ئې بخښل شوي، څوك چې لږ بخښل شوی وي محبت به ئې لږ وي!! بيا ئې دې ښځې ته مخ کړ او ورته وئې ويل: ستا ګناهونه بخښل شوي، څوك چې پر دسترخان ناست وو وئې ويل: دا سړی څوك دی چې د خلکو ګناهونه بخښي؟!! عيسی دې ښځې ته وويل: خپل ايمان وژغورلې!!

دلته څو خبرې د پام وړ دي:

- بيا هم عيسی عليه السلام ته داسې کار منسوب شوی چې د يوه پيغمبر له شأن نه ډېر لرې دی، يوې بدلمنې ښځې ته اجازه ورکول چې په پرله پسې توګه د ده پښې ښکل کړي، په خپلو وېښتانو ئې پاکې کړي او عطر پرې توی کړي دا له يوه پيغمبر سره نه ښايي، دا ځکه چې پيغمبر د خلکو لپاره اسوة او بېلګه وي، له وړو وړو ګناهونو نه هم ځان لرې ساتي او دا د دې لپاره چې که يو لارښود وړه ګناه کوي نو د ده اتباع تر ده ډېر وړاندې درومي او ډېر ستر ستر ګناهونه هم جائز ګڼي!!
- دا قصه مخکې هم تېره شوې خو په بېلو بېلو الفاظو چې د لوقا له وينا سره ئې ژور توپير شته، يوحنا ليکلي وو چې دا ښځه مريم نومېده او ورور ئې د عيسی په دعا بېرته راژوندی شو.
- قرآن فرمايي چې الله تعالی د ګناه د بخښلو اختيار هيچا ته نه دی سپارلی، پيغمبر عليه السلام ته فرمايي چې د خلکو توبه قبلول او يا د دوی د تعذيب پرېکړه کول، دا ستا کار نه دی. په آل عمران: ۱۲۸ راغلي:

ÇËÈ šc qBî»ß bGRîu bG/Éèãr« bÖæ > qÇ/ r« âÓ« ÌBF $`Ë š• 9 § ßø

د دې کار هیڅ څه په تا پورې اړه نلري، یا به ئې توبه قبلوي او یا به ئې د دې لپاره تعذیبوي چې ظالمان دي.

رسول الله صلي الله علیه وسلم ته فرمایي چې ته د هیڅ شي واك او اختیار نه لرې، دا په الله پورې اړه لري چې د چا توبه قبلوي او چا ته عذاب ورکوي، دا یوازې د الله کار دی، نه په تا پورې اړه لري او نه په بل چا پورې.

د خدای د کلام اغېز

لوقا تر دې عنوان لاندې عیسی علیه السلام ته یو ډېر ښکلی کلام منسوبوي او لیکي: (یوه ورځ یو بزګر خپلې کروندې ته ولاړ چې څه وکري، کله چې ئې دانې شیندلې نو ځینې د تلو راتلو په لارې توی شوې او ترپښو لاندې شوې او مرغان راغلل او هغه ئې وخوړې، ځینې په داسې ځمکې توی شوې چې ښګمنه وه او لږ خاوره پرې پرته وه، دانې شنې شوې خو د دې لپاره چې ځمکې کافي رطوبت نه درلود، له لنډې مودې وروسته ژېړ او وچ شول، ځینې په اغزو کې پرېوتې، دانې له اغزو سره یو ځای لوړ شول خو ځوان بوټي د زړو بوټو تر سیوري لاندې دپ او مړاوي شول، خو ځینې په شېرازې ځمکې کې پرېوتې، وټوکېدې او سل برابره ئې حاصل ورکړ)،... د دې مثال معنی دا ده: له دانو نه مراد د خدای کلام دی، د تلو راتلو له لارې نه مراد د هغو خلکو سخت زړونه دي چې د خدای کلام اوري خو شیطان راشي او دا کلام ترې هېر کړي، نه ئې پرېږدي چې ایمان راوړي، له شګمنې ځمکې نه د هغو خلکو زړونه مراد دي چې د خدای کلام اوري خو اغېز پرې نه کوي، که څه هم پوهېږي چې د خدای کلام حق دی، د لږ وخت لپاره ایمان راوړي خو کله چې د کړاوونو او ځوروتو سیلۍ راشي خپل ایمان له لاسه ورکړي، له اغزنې ځمکې نه مراد هغه کسان دي چې د خدای کلام اوري او ایمان راوړي خو مادیات، د ژوندانه چارې او لذتونه ئې راګیر کړي او حاصل ورکولو ته ئې پرې نه ږدي، خو شېرازه ځمکه هغه خلك په ګوته کوي چې په پراخ او صفا زړه د خدای کلام ته غوږ ږدي او په پوره جدیت د هغه اطاعت کوي...

دا ښکلی مثال دی، که څه هم په الفاظو او ترکیب کې ئې څه رکاکتونه شته خو

قرآن چې په دې اړه کوم مثالونه لري هغه تر دې ډېر زړه راښکونکي، اغېزمن او ښکلي دي. چې ځینې ئې دا دي:

ﷺä ’Î Ø Î$Z™ ì ð™ ÐMF;ℝ& p6m ﷺVJ. «ł $ﷺ‹î™ ’Î ÓGº qB& bqàŸZ ãûï¥€$ã@WB

bqàŸZ ãûï¥€$ÇïÏÈ ÐŠÎæ ì Å°r ª! $r â±„ `JÏ ®ë»Ð ã ª! $r p6m è•{B ŽØ Ï$

ÐÎ Î‰ Ÿã Ðèëõ_& Ðt° “ Ł& ŒwrB $¥B {qàŸR& $B bqãÎG ãŸ ®ê«ł $ﷺ‹î™ ’Î ÐGº qB&

p‰ ¹ `Ë ž öz î•ÿóBr Ô rõèB Aq% ÇïÈ šc qç“é ƒ Ðè Ÿr ÓÎ è æ ì$ öz Ÿr

ÇJ N ã‰»‰ ¹ {qäÜ õè Ÿ {qB#ä ûï¥€$gƒ'»ƒ ÇïÏÈ Ò Îm ÓÍ î ª! $r “ Ł& $gã7 ƒ

ﷺVJ. ½ãéJù ÌÅ ¥$ÐÖ«ł $ ß Ës ã Ÿr Ä $Z9$ä$•í ½ã$B Ô Ÿ ã “ É€ 3 Œ $

$ Ë äó« 4?ã šc rã‰ð ƒ ÿv #Ÿù¹ ½ç Ÿ2 Žlù @Î#r ½g/$ ¹ 'ù Ò #•êïøã Þ#qÿ¹

Ð Gº qB& šc qàŸ ã ûï¥€$ã@WBr ÇïÏÈ ûïíÿ»3Ð$Pö)Ð$ “ Ÿ‰ƒ Ÿ ª! $r {qç¡ Ÿ2

Ð?$«ù @Î#r $g/$ ¹ & ¤qÐÎ ¥ _ ﷺVJ. Ðî Å ã& ÔË $ •Î r «ł $Å/ $ Ê ËB ä$óÏÐ$

Šq ƒ& ÇïÏÈ Î•Á / bqèJè? $JÎ ª! $r @Ùù @Î#r $kÖÃ ãÐ©bîù Éú ÿèÆ $g=à2 é

½ç9 ãgRÆ $$gÏé ? `Ë “ Ìð ? 5 $Yã&r @ŠÏ, R¯ `Ë ¥ _ ½ç9 šc qã? b& Ðà2 ß n&

ÐR Ï‹Ì ÐÁ ãÎ $g/$ ¹ 'ù â ÿèÊ ¥ƒÍ Ê ½ r ÿ Å $ç/$ ¹ &r Ï°•J 9$ﷺà2 `Ë $g‹Ì

ÇïÏÈ šc rõ ÿG? Ða³è9 Ï»ƒÐ ¥$Ðà6 9 ª! $Úú Î7ãš• Ï° ‹ . Ð ŽIô$

البقرة: ٢٢١-٢٢٢

د هغو کسانو مثال چې خپل مالونه د الله په لار کې لګوي، هغې دانې ته ورته دی چې اووه وږي راوټوکوي، په هر وږي کې سل دانې او الله چې چا ته وغواړي ورته مضاعف کوي ئې او الله ښه پوه د وسعت خاوند دی. همغه چې خپل مالونه د الله په لار کې لګوي او بیا په خپلو انفاق کړو مالونو پسې نه کړول کوي او نه منت بارول.

دوی ته د خپل رب په خوا کې خپل اجر دی، نه په دوی څه وبره شته او نه به غمجن شي. غوره وینا او بخښنه تر هغې صدقې ډېره غوره ده چې کړول ورپسې وي او الله حلیم غني دی. اې مؤمنانو! خپل صدقات په منت او اذیت سره مه باطلوئ، د هغه چا په څېر چې خلکو ته د ځان ښودنې لپاره خپل مال انفاق کوي، په داسې حال کې چې پر الله او د آخرت پر ورځې ایمان نه لري. نو د ده مثال هغې ښوېې تېږې ته ورته دی چې څه خاوره ورباندې پرته وي او داسې زورور باران ورباندې وشي چې صفا او ښویه ئې کړي، د خپلو لاس ته راوړنو د هیڅ څه په ترلاسه کولو به نه توانېږي او الله داسې کافر قوم نه هدایت کوي. او مثال د هغو چې خپل مالونه د الله د رضاء په لټه کې او د خپل نفسي ثبات په وجه انفاق کوي، د یوې لوړې ځمکې په سر یوه باغ ته ورته دی، چې که زورور باران ئې په برخه شي نو دوه برابره مېوه ورکړي او که زورور باران ورونه رسېږي نو پرخه، او الله ستاسو د کړنو ښه لیدونکی دی. آیا ستاسو کوم یو دا خوښوي چې د کجورو او انګورو داسې باغ دې وي چې ویالې تر لاندې بهېږي او په هغه کې ده ته هر ډول (نورې) مېوې هم وي او ده ته زوړوالی رسېدلی وي او کمزوري زامن ئې وي، خو ناڅاپه ئې باغ ته داسې سخته سیلۍ ورسېږي چې پکې اور وي او باغ ئې وسوځي، الله دغسې آیتونه درته بیانوي ترڅو تفکر وکړئ.

په دې مثالونو کې لاندې لارښوونې ترستر ګو کېږي:

- څوك چې خپل مال د الله په لار کې لګوي، دا کار د ده پر زړه، دماغ او شخصیت ژورې اغېزې او اثرات پرېږدي، ډېر ناوړه او خراب صفات او عادات ئې په غوره صفاتو او عاداتو بدلوي، حرص، بخل، له مال سره افراطي مینه، کبر، د مال په وجه په بل د لویې احساس، بې وزله او نادار انسان ته په سپکه سترګه کتل او ډېر نور اخلاقي رذائل له منځه وړي او په ځای ئې ترحم، زړه سوی، ایثار، قناعت، په حلال رزق اکتفاء او ډېرونورو انساني ارزښتونو او اخلاقو ته وده ورکوي، په پورتني آیت کې د انفاق دا اثرات هومره ژور او پراخ ګڼل شوي لکه یوه دانه چې اوه داسې وړې راشنه کړي چې په هر یوه کې ئې سل دانې وي او تر دې هم زیات، دا

ځکه چې الله ښه پوه د وسعت خاوند دی، په دې پوهېږي چې څوك د دې وړ دی چې په انفاق باندې ئې تر دې هم زیاتې نتیجې مرتب کړي. خو په دې شرط چې له انفاق نه وروسته نه د هغو کسانو د کړولو او ځوروالو باعث شي چې مرسته ئې ورسره کړی او نه منت وربانديې بار کړي، هغوی ته په سپکه سترګه ونه ګوري، تل خپله مرسته وریاد نه کړي، د دې انتظار تر ې ونه لري چې د مرستو په وجه به د ده تراحسان لاندې وي او د ده لوبي به مني.

• تر هغې مرستې چې ځوروول او منت ورپسې وي، یوه ښه وینا او د بل له اشتباهاتو تېرېدل ډېر غوره دی.

• د مال هغه انفاق کوونکی چې انفاق ئې پر الله او آخرت له ایمان نه نه دی راولاړ شوی، بلکې د ځان ښودنې لپاره انفاق کوي، له هغې ښویې سختې تیږې سره تشبیه شوی چې په سر ئې لږ غوندې خاوره پرته وي، ظاهر ئې داسې بریښي چې سمسوره ځمکه او د کښت لپاره جوګه وي، خو چې تېز باران وربانديې راشي، خاوره ئې له ځان سره یوسي او حقیقت ئې راڅرګند شي، دا ریاکار منفق هم دغسې وي، له انفاق نه ئې خلك داسې انګېرې چې په زړه کې به ئې ترحم او عاطفه وي، انفاق به ئې د ایمان او عقیدې په حکم وي، خو ډېر ژر ئې اصلي څېره بربنډه شي، د زړه اصلي کیفیت ئې په هغه کړولو او منت بارولو کې راڅرګند شي چې له انفاق نه وروسته ئې خلك د ده په چلند کې ګوري. داسې کافران له الهي هدایت نه محروم دي، له انفاق نه چې د څه ترلاسه کولو طمع لري هغه به هم ترلاسه نه کړي.

• هغه چې انفاق ئې د الله د رضاء ترلاسه کولو لپاره وي او پوخ ایمان ئې انفاق ته هڅوي، مثال ئې هغه باغ ته ورته دی چې په لوړې ځمکې راشین شوی وي، د ونو جړې ئې د لوړې ځمکې په پرېړی خاورې کې ژورې ننوتې وي، که تېز باران ئې په برخه شي نو دوه برابره حاصل ورکړي او که تېز باران نه وو نو نرم باران او پرخه هم ورته کافي وي.

• په خپل لاس، په ریا، منت او د مسکین په کړولو سره د خپلو نېکو عملونو او انفاق نه جوړ هغه باغ مه سوځوئ چې په سختې ورځې به ورته سخت اړ وئ، که نه مثال به مو دغه کس ته ورته وي چې د احتیاج په ورځې ئې باغ په اورنۍ سیلۍ

وسوځېدو.

لوقا یو ځل بیا د معجزو په لور خوځي او یو شمېر نورې معجزې په ګوته کوي، لکه دا چې عیسی طوفاني څپو ته امر وکړ چې آرامه شي، څپې ودرېدې او د ده شاګردان له غرقېدو وژغورل شول، یوه پېریاني لېونې ته ئې شفا ورکړه، د یوې ناروغې نجۍ روغول او د یایروس لور راژوندۍ کول او ورپسې لیکي چې خپل شاګردان ئې راغونډ کړل او دوی ته ئې دا قدرت ورکړ چې پلیتې ارواح له لیونو وشړي او ناروغانو ته شفا ورکړي او بیا د متی او مرقس همغه خبره کوي چې دوی ته ئې وویل: په دې سفر کې هېڅ څه درسره مه اخلئ، نه عصاء، نه بستره، نه توښه، نه خوراك او نه اضافي جامې!! .... نو شاګردان ولاړل او ښار په ښار ګرځېدل، د انجیل پیغام ئې خلکو ته رساوو او ناروغان ئې روغول!! ... ورپسې یو ځل بیا یوه بله معجزه یادوي، په پنځو ډوډیو او دوو ماهیانو پنځه زره کسان مړول، داسې چې ټول ماړه شول او دولس ټوکرۍ اتامونه ترې پاتې شول، دا همغه قصه ده چې مخکې تېره شوې!!... له خپلو شاګردانو پوښتنه کوي چې خلك زما په اړه څه وایي؟ هغوی وویل: یا یحیی، یا الیاس او یا کوم بل تېر شوی پیغمبر چې بېرته راژوندی شوی، بیا ئې ترې پوښتنه وکړه: تاسو مې څوك ګڼئ؟ پطرس وویل: ته موعود مسیح یې، مسیح دوی ته په کلکه وویل چې دا خبره هیڅا ته مه کوئ، بیا ئې د خپل مرګ وړاندوینه وکړه او وئې ویل: باید ډېر کړاوونه وګالم، د قوم مشران، ستر کاهنان او دیني علماء به ما محکوم کړي او زما د وژلو پرېکړه به وکړي، خو زه به درېیمه ورځ بېرته راژوندی شم، (دا لومړی ځل دی چې عیسی علیه السلام ته دا وړاندوینه په دومره صراحت سره منسوب کېږي، تر دې د مخه دا خبرې ورته منسوب شوې خو په مجمله او مبهمه توګه) بیا ئې وویل: څوك چې زما متابعت کوي بایدله خپلې سوکالۍ تېر شي، هره ورځ باید کړاوونه د صلیب په څېر پر اوږه یوسي او په ماپسې راشي، (دا مطلب هم مخکې راغلی خو په دې الفاظو: که مور او پلار مو تر ما زیات دربانديې ګران وي زما د ملګرتیا وړ نه یئ او که خپل زوی او لور تر ما غوره وګڼئ د دې وړ نه یئ!! او که خپل صلیب درسره وانه خلئ او په ماپسې رانه شئ، د دې وړ نه یئ!!

بیا لیکي چې اته ورځې وروسته په داسې حال کې چې عیسی د یوې غونډۍ په سر په دعا بوخت وو، پطرس، یعقوب او یوحنا ولیدو چې څېره ئې نوراني او جامې ئې داسې سپینې شوې چې سترګې ئې تیاره کولې، په دې وخت کې موسی او الیاس هم راڅرګند شول او د عیسی د مرګ په اړه ئې له ده سره خبرې کولې، ... کله چې موسی او الیاس له هغه ځایه تلل نو پطرس پرېشانه شو او عیسی ته ئې وویل: استاده! آیا خوښه دې نه ده چې دلته تاسو دریو ته څپړې ودروو، د ده خبرې لا پای ته نه وې رسېدلې چې ناڅاپه وریځ راغله او پر ټولو ئې وزر وغوړاوو او دا غږ ترې واورېدی شو: دا زما محبوب زوی دی، د ده خبرو ته غوږ شئ، کله چې غږ خاموش شو، وئې لیدل چې عیسی یوازې دی، دوی تر اوږدې مودې دا خبره چا ته ونه کړه!! ورپسې د یوه بیمار د روغولو معجزه یادوي او بیا د یوه کس قصه رااخلي چې عیسی ته ئې وویل: ما پرېږده چې درسره ملګری شم، هغه ورته وویل: ګېدړې د اوسېدو ځایونه لري او مرغان ځالې، خو زه د ودېدو لپاره ځای نه لرم، یو بل کس ته ده بلنه ورکړه چې ورسره ملګری شي، هغه ومنله خو دا ئې د خپل پلار له مړینې نه وروسته ته موکول کړه، عیسی ورته وویل: هغه خلك داسې اندېښنو ته پرېږده چې تلپاتې ژوند نه لري، ستا وظیفه دا ده چې د خدای ملکوت په هر ځای کې اعلان کړې!! (یعني پلار په خپل حال پرېږده)، یوه بل سړي ورته وویل: باداره! زه غواړم ستا متابعت وکړم، خو پرېږده چې له خپلې کورنۍ اجازه ترلاسه کړم، هغه ورته وویل: د چا چې ټول فکر او سوچ زما خدمت ته نه وي متوجه، د دې خدمت وړ نه دی!!

لوقا بیا د عیسی له لوري د اویاوو کسانو د انتخاب او مختلفو سیمو ته د ددوی د لېږلو خبره کوي، چې د خدای کلام خلکو ته ورسوي، خو دا نه وایي چې د خدای کلام یعني څه؟ له کوم پیغام سره خلکو ته تللي؟ مونږ خو په ټول عهد جدید کې د انجیل او د خدای د کلام په نامه څه ونه موندل، لوقا یو ځل بیا لیکي چې هغوی ته ئې وویل: هیڅ څه مه درسره اخلئ، نه توښه، نه پیسې او نه اضافي څپلۍ (مخکې جامې راغلې)، خو دې ته مو پام وي چې زه تاسو د سپرلیو په څېر د لېوانو منځ ته لېږم!! دوی ته د توصیو او لارښوونو په ضمن کې ئې د خورزین، بیت صیدا

او کفرناحوم په اړه وویل چې بد عاقبت ورته منتظر دی... له څه مودې وروسته دا اویا کسان راوګرځېدل او عیسی ته ئې وویل: باداره! ستا په نامه حتی پلیتې ارواح زمونږ اطاعت کوي!! هغه ورته وویل: هو؛ ما شیطان ولیدو چې د برېښنا په څېر له آسمانه لاندې راولوېدو، ما تاسو ته قدرت درکړی چې په ټولو شیطاني ځواکونو برلاسي شئ، د مارانو او لړمانو په منځ کې به تېرېږئ، تر پښو به ئې لاندې کړئ، خو هیڅ تاوان به نه دررسېږي!!

دا خبرې ټولې خوشې او بې بنسټه دي، دا ځکه چې نه شیطان په آسمان کې اوسېږي، نه له آسمانه راغورځېدلی او له منځه تللی او نه د عیسی ملګري د مارانو او لړمانو په منځ کې له چیچلو خوندي پاتې شوي، ډېر ئې ووزل شول، ډېر ئې په صلیب وځړول شول، زندانونو ته ولاړل او له راز راز کړاوونو سره مخامخ شول!!

د خدای تر ټولو ستر حکم

لوقا تر دې عنوان لاندې عیسی علیه السلام ته څو داسې ډېرې ښکلې خبرې منسوبوي چې په بایبل کې ئې شمېر ډېر لږ دی، لیکي:

یوه ورځ یوه دیني عالم چې غوښتل ئې د عیسی عقیده معلومه کړې ترې وپوښتل: استاده! انسان څه باید وکړي چې تلپاتې ژوند ئې په برخه شي؟ هغه ورته وویل: په تورات کې په دې اړه څه لیکل شوي؟ ځواب ئې ورکړ: لیکل شوي چې له خپل خدای سره په ټول بدن، په ټول قوت او په ټول فکر سره مینه او محبت لره، له ګاونډي سره محبت کوه، دومره لکه له خپل ځان سره!! عیسی وفرمایل: ډېر ښه، ته هم همداسې کوه، ... هغه وویل: زما ګاونډی څوک دی؟ عیسی په ځواب کې دا قصه ورته تېره کړه: یو یهودي له اورشلیم نه اریحا ته روان وو، په لار کې شوکمارانو ته په لاس ورغی، هر څه ئې ترې واخیستل، ډېر ئې وواهو، نیم ژواندی ئې د لارې خوا ته وغورځاوو او ولاړل، ناڅاپه یو یهودي کاهن له هغې لارې تېرېدو، کله چې ئې دا کس په لارې کې پروت ولیدو، خپله لاره ئې بدله کړه او په بلې لارې روان شو، بیا د خدای د کور له خادمانو نه څوک پرې برابر شو، دی ئې ولید، خو هغه هم په خپله مخه ولاړ، په دې وخت کې یو سامري راغی (د یهودانو

او سامریانو ترمنځ زړه دښمني ده)، په ده ئې زړه وسوځېدو، خوا ته ئې ورغی، زخمونه ئې ورپرې وینځل، مرهم ئې پرې کېښودل او وئې تړل، بیا ئې پر خپل خره سور کړ او یوه میلمستون ته ئې ورساوو او ښه پالنه ئې وکړه، سهار چې کله رخصتېدو نو د میلمستون خاوند ته ئې څه پیسې ورکړې او ورته وئې ویل: د دې کس سمه پالنه وکړه، که تر دې زیات مصرف دې پرې وشو چې راستون شم زه به ئې درکړم، اوس ته راته ووایه چې له دغو دریو کسانو څخه کوم یو د دې بې وزلې انسان نږدې ګاونډی وو؟ هغه ځواب ورکړ: هغه چې له ده سره ئې مرسته وکړه، عیسی ورته وویل: ته هم دغسې کوه.

د خدای کلام ته د غوږ نیولو اهمیت

لوقا تر دې سرلیك لاندې د مریم او د دې د خور مرتا قصه کوي، د دوی نومونه او قصه مخکې هم راغلې، لوقا هغه خبرې نه کوي چې په مخکنیو کتابونو کې راغلې، یوازې دا وایي چې مریمه د عیسی د خبرو د اورېدو لپاره په غونډې کې پاتې شوه، خور ئې په کور کې په کار لګیا وه، ستومانه شوه، په مریمې پسې وګرځېده، هغه ئې په غونډې کې وموندە، عیسی ته ئې وویل: آیا دا له انصافه لرې نه ده چې خور مې دلته ناسته وي او ټول کارونه ئې ما ته پرېښي وي؟ .دې ته ووایه چې له ما سره مرسته وکړي.. عیسی ورته وویل: مرتا! ته هسې د هر څه لپاره ځان پرېشانه کوې، په داسې حال کې چې یوازې یو کار اهمیت لري، مریمې همغه غوره کړی او زه نه غواړم چې دا له دې فیضه محرومه کړم!!

عیسی د دعا کولو ترتیب شاګردانو ته ښیي

... عیسی خپلو شاګردانو ته وویل چې داسې دعا کوئ: اې پلاره! ستا نوم دې لوړ وي! ستا ملکوت دې قائم وي! زمونږ د اړتیا وړ رزق! هره ورځ مونږ ته راکړه! زمونږ ګناهونه راوبخښه! همداسې لکه مونږ چې هغه خلك بخښو چې بد راسره کوي! د شیطان له وسوسو مو لرې وساتې!

په دې دعا کې څو ټکي د اعتراض وړ دي: الله تعالی د پلار په نامه یاد شوی. د دې

په ځای چې ووایي: ستا نوم لوړ دی، ویل شوي چې ستا نوم دې لوړ وي، دا داسې ده لکه څوک چې د خدای د نوم لوړوالی له بل نه غواړي!! ورپسې دعا هم د مخکنۍ په څېر غلطه ده چې ویل شوي: ستا ملکوت او پاچایي دې قائمه وي!! د دې په ځای باید وویل شي: ستا ملکوت او پاچایي تلپاتې ده، همداسې لکه مونږ چې د لمانځه په پیل کې وایو:
سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ° پاکې ده تالره ای بارئ ربه! او ستاینې دي تا لره او بابرکته دی نوم ستا او اوچت دی شأن ستا، له تا نه پرته بل معبود نه شته.

د دې جامع الفاظو معنی دا ده: اې زما ربه! ته په خپل ذات، صفاتو او افعالو کې له هر عیب او نقص نه منزه او پاک یې. تا چې څه پیدا کړي، ته چې څنګه د دې عالم پالنه، ساتنه او روزنه کوې، ستا په اراده او ستا د سنو مطابق چې په دې هستۍ کې څه کېږي، څه له نیست نه هست کېږي، څه د کمال په لوري درومي او څه په زوال محکومېږي...؟ په دې ټولو کې نه یوازې دا چې د عیب او نقص هېڅ نښه نه ګورو، بلکې په هرڅه کې خاص حکمت او مصلحت ګورو، په دې ټولو کې ته د هغو ستاینو وړ یې چې ستاله شأن سره ښایي، برکتونه ټول ستا له مبارک نامه سره تړلي او د خیر او برکت هره دړه یوازې ستا په نامه خلاصېږی. ستا لویې او شان ډېر ډېر اوچت دی. له تا نه پرته بل داسې څوک په ټوله هستۍ کې نه ګورو چې د عبادت وړ وي.

دا هم صحیح نه ده چې ویل شوي: مونږ د خلکو له اشتباهاتو تېرېږو نو ته هم زمونږ ګناهونه راوبخښه!! که الله تعالی له مونږ سره داسې معامله وکړي چې مونږ ئې د ده له بندګانو سره کوو، نو له هلاکت او تباهۍ پرته باید د بل څه انتظار ونه کړو، د دې په ځای باید داسې وویل شي: زمونږ ګناهونه راوبخښه چې ته تر ټولو غوره بخښونکی یې!

لوقا ورپسې په دعا کې د ټینګار او اصرار په اړه عیسی علیه السلام ته دا وینا منسوبوي: فرض کړئ په نیمه شپه یو مېلمه ستاسو کور ته راغی، په کور کې د خوراک لپاره هم څه نه لرئ، د مجبوریت له مخې د بیوه دوست دروازه ورټکوئ او

درې ډوډۍ په پور تري غواړئ او هغه له خپلې بسترې درته وايي: له بچيانو سره پروت يم، نه شم کولی چې درپاځم او ډوډۍ درکړم، خو که بيا بيا دروازه وروټکوئ نو که د دوستۍ له وجهې راپورته نه شي، له مجبوريته به راپاڅي او چه څه غواړئ در به ئې کړي، په دعا کې بايد همداسې وکړئ، دومره دعا وکړئ چې د دعا ځواب مو درکړی شي، دومره لټه وکړئ چې وئې مومئ، دومره دروازه وټکوئ چې پرانستل شي!! دا ځکه چې څوك غوښتنه وکړي ترلاسه کوي ئې، څوك چې لټه وکړي مومي ئې، څوك چې دروازه وټکوي ورته پرانستل کېږي!! ته چې پلار يې آيا که زامن درنه ډوډۍ وغواړي ډبرې ورکوې؟ او که کب درنه وغواړي مار ورکوې؟ او که د چرګې هګۍ درنه وغواړي لړم ورکوې؟ هيڅکله نه!!

دا ډېرې ښکلې خبرې دي، کاش بايبل عيسی عليه السلام ته د بې ښټو معجزو په ځای داسې خبرې منسوب کړې وی، کاش په بايبل کې داسې خبرې تر سترګو کېدی!! دا همغه خبرې دي چې زمونږ ګران پيغمبر عليه السلام ئې کوي او فرمايي چې دعا په اصرار او جديت سره کوئ، داسې چې په قبلېدو ئې ډاډه او مطمئن وئ.

لوقا له دې وروسته د دغو عنوانونو لاندې همغه خبرې له تغير او تبديل سره راوړي چې په مخکنيو کتابونو کې راغلې: په عيسی باندې تهمت، د عيسی د زمانې بې ايمانه خلك، پر خدای توکل، له طمعې او مادياتو لرې والی، تيار اوسئ او توبه يا هلاکت او په دې پسې يو ځل بيا يوه بله معجزه يادوي او وايي: يوه د شنبې ورځ عيسی په معبد کې د خدای کلام خلکو ته ښودو، هلته يوه داسې ښځه وه چې اتلس کاله پليتې روح ځورولې، کمزورې شوې او په ملا کوپه شوې وه ... کله چې عيسی وليدله ورته وئې ويل: اې ښځې ته روغه شوې يې، د دې خبرې د کولو په مهال ئې خپل لاس په دې کېښود، ښځه سملاسې روغه شوه او سمه ودرېده او د خدای ستاينه ئې په ځای کړه. د معبد مسئول په دې سبب غصه شو چې عيسی د شنبې په ورځ دا کار وکړ، نو خلکو ته ئې وويل: په اونۍ کې بايد شپږ ورځې کار وشي... په دغو شپږو ورځو کې راشئ او شفا ولټوئ، نه د شنبې په ورځ!! عيسی ورته وويل: اې دوه مخې! آيا ته د شنبې په ورځ خپل څاروي نه خوشې کوې او د

خړوبولو لپاره ئې بهر نه بیایې؟ ولې پر ما اعتراض کوې چې د شنبې په ورځ مې دا ښځه له ناروغۍ وژغورله؟

د خدای د ملکوت په اړه یو مثال

لوقا تر دې عنوان لاندې یوه بې مفهومه خبره عیسی علیه السلام ته منسوبوي او لیکي: عیسی د خدای د ملکوت په اړه یو مثال راوړ او وئې فرمایل: د خدای ملکوت څه ته ورته دی؟ له څه سره ئې تشبیه کړم؟ د خردل د وړې دانې په څېر دی چې په یوه باغ کې وکرل شي او له څه مودې وروسته په داسې ستر بوټې بدله شي چې مرغان ئې په څانګو کې ځالې جوړوي او یا هغه خمېره چې په اوړو کې ئې ګډوي او ورو ورو ئې اغېز په ټولو اوړو کې راخرګند ېږي!!

او تر بل عنوان لاندې لیکي: ... یوه ورځ چا ترې پوښتنه وکړه: باداره! د ژغورل شوو شمېر به لږ وي؟ عیسی وفرمایل: د آسمان دروازه تنګه ده، هڅه وکړئ چې ورننوځئ، ډېر به هڅه کوي چې ورننوځي خو موفق به نه شي، داسې وخت به راشي چې د کور خاوند به دروازه وټړي، تاسو به بهر پاتې شئ، دروازه به ټکوئ، زاري به کوئ چې خدایه! خدایه! دروازه پرانېزه، ځواب به درکړي: زه تاسو نه پېژنم، تاسو به وایئ: مونږ درسره ډوډۍ خوړلې، تا زمونږ د ښار په کوڅو کې خلکو ته لارښوونه کوله، څنګه مونږ نه پېژنې؟ هغه به ځواب درکړي: زه قطعاً تاسو نه پېژنم، اې بدکارانو لرې شئ...

دلته عیسی علیه السلام د آسمان خاوند او د آسمان د دروازې متولي معرفي شوی او ادعا شوې چې د دروازې ټرل او پرانیستل د ده په خوښه ترسره کېږي!! دا یقیناً چې د عیسی علیه السلام په اړه یو دروغجن تور او تهمت دی، هیڅ پیغمبر داسې غلطه خبره نه کوي!!

یو ځل بیا د شنبې په ورځ د یوه ناروغ د جوړولو خبره د مخکې په څېر کوي او ورپسې لیکي چې عیسی خلکو ته دا نصیحت وکړ: په مجلس کې د بر کښېنستو هڅه مه کوه، ځکه کېدی شي تر تا مهم مېلمه راشي او د کور خاوند تا ته ووایي: خپل ځای ده ته پرېږده، بیا به نو په شرمندګۍ سره پاڅېږې او د مجلس پای ته به

څې، نو لومړی د مجلس په پای کې کښېنئ چې د کور خاوند راشي او تاسو د مجلس برنې برخې ته بوځي، په دې سره به د مېلمنو په وړاندې سرلوړې شئ، ځکه څوک چې لویې کوي سپك کېږي او څوك چې خضوع کوي سرلوړی کېږي، بیا ئې د کور خاوند ته مخ کړ او وئې فرمایل: مېلمستیا ته خپل بډای دوستان، عزیزان او ګاونډیان مه رابله، ځکه دا خو د یوې راکړې ورکړې په څېر ده چې سبا به هغه تا خپلې مېلمستیا ته وربلي، هغه خلك دروبله چې فقیر، ګوډ، فلج، ړوند او بې لاس پښو وي، په دې صورت کې به خدای د دې اجر درکوي...

د عیسی د متابعت بیه

لوقا تر دې عنوان لاندې همغه مخکنۍ خبره تکراروي او لیکي: څوك چې غواړي زما متابعت وکړي باید زه تر مور، پلار، ښځې، زوی، خور، ورور او حتی تر خپل ځان زیات پرې ګران وم، څوك چې خپل صلیب ورسره وانه خلي او په ما پسې رانه شي، نه شي کولی زما شاګرد وي!!

خدای د ورك شوو په لټه کې

لوقا تر دې سرلیك لاندې همغه مطالب چې تر دې د مخه تکرار شوي لیکلي: د یهودانو علماوو په عیسی باندې اعتراض کولو چې ولې له ګناهګارانو سره ناسته پاسته کوي، هغه په ځواب کې دوه مثالونه بیان کړل، یو دا چې یو کس سل مېږې لري، یوه تړې ورکه شي، نه نوي په خپل ځای پرېږدي او په یوې پسې لټه کوي، کله چې ئې پیدا کړي نو پرې خوشحاله شي او بل دا چې یوه مېرمن لس سکې لري، یوه تړې ورکه شي، ټول کور لټوي، چې کله ئې پیدا کړي نو دومره پرې خوشحاله شي چې ګاونډیان هم خبر کړي، همداسې د خدای فرشتې د یوه ګناهګار په توبې خوشحاله کېږي.

او ورپسې یو بل ښکلی مثال رااخلي او وایي: یوه سړي دوه زامن درلودل: کشر زوی ورته وویل: پلاره! ښه به دا وي چې ما ته هغه برخه سر له اوسه رابېله کړې چې په مېراث کې ما ته رسېږي، پلار ورسره ومنله او خپله شتمني ئې د دواړو تر منځ

ووښله، کشر زوی هر څه له ځان سره واخیستل، بل ښار ته ولاړ، په عیاشۍ بوخت شو، څه وخت وروسته ټې ټوله شتمني له لاسه ووته، قحطي شوه، دی له لوږې مجبور شو له بل سره مزدور شي، هغه خپلې ځمکې ته ولېږو چې د ده خوګان وپالي، له داسې سختو ورځو سره مخامخ شو چې ډېر ځله به ئې دا هیله کوله چې د خوګانو په خوراك خپل نس موړ کړي، ... یوه ورځ ئې فکر سر ته راغی او له ځان سره ئې وویل: زما د پلار کره خدمتګاران هم کافي خوراك او حتی تر ضرورت زیات لري، خو زه دلته له لوږې مرم، ښه ده چې پاڅم، خپل پلار ته ورشم او ورته ووایم: اې پلاره! ما ستا په حق کې او د خدای په حق کې ګناه کړې ده، نور د دې وړ نه یم چې ما خپل زوی وګڼې، هیله کوم ما په نوکرۍ ونیسه، نو پاڅېدو او د پلار د کور په لوري وخوځېدو، خو دی لا له کوره لرې وو چې پلار پرې خبر شو، مخې ته ئې ورغی، په غېږ کې ئې ونیولو او ښکل ئې کړ، زوی ورته وویل: پلاره! ما د خدای په حق کې او ستا په حق کې جفا کړې ده، د دې وړ نه یم چې ستا زوی وم!! خو پلار خدمتګارانو ته وویل: تلوار وکړئ، تر ټولو ښې جامې له کوره ورته راوړئ او وروائې غوندئ، ګوتې ورپه ګوته کړئ او څپلۍ ورپښو کړئ او یو سورب سخوندر حلال کړئ چې جشن ونیسو او خوشحالي وکړو، ځکه چې زما دا زوی مړ شوی وو بېرته راژوندی شو، ورك وو بېرته راپیدا شو!! نو شاندار مېلمستیا ئې برابره کړه، په دې وخت کې مشر زوی په پټي کې په کار بوخت وو، کله چې کور ته راغی او دا حالت ئې ولیدو، له یوه خدمتګاره ئې وپوښتل: څه خبره ده؟ هغه ورته وویل: ستا ورور کورته راستون شوی او ستا پلار د ده د موندلو په خاطر دا جشن جوړ کړی، مشر ورور غصه شو او کور ته له ننوتلو ئې ډډه وکړه، پلار خبر شو، ورغی او زاري ئې ورته وکړه چې کور ته راشي، خو هغه ورته وویل: کلونه کلونه کېږي چې زه د یوه نوکر په څېر ستا خدمت کوم او یو ځل مې هم ستا له امره سرغړونه نه ده کړې، خو په دې ټولې مودې کې تا ما ته څه راکړي؟ حتی یو سپرلی دې هم رانه کړ چې حلال ئې کړم او خپل دوستان او ملګري مېلمانه کړم، خو ستا دې زوی ستا ټوله شتمني په فاحشو ولګوله، اوس چې بېرته راستون شوی تا زمونږ سورب سخوندر ورته حلال کړ او جشن دې ورته جوړ کړ!! پلار ورته وویل:

ګرانه زویه! ته تل زما په خوا کې وې، زما هر څه ستا او ستا د میراث برخه ده، خو اوس باید د دې لپاره خوشحالي وکړو او جشن جوړ کړو چې ستا دا ورور مړ شوی وو، بېرته راژوندی شو، ورک وو بیاراپیدا شو!!

راشئ د داسې کس په هکله د اسلام د ګران پیغمبر وینا هم واورئ چې څومره اغېزناکه او جامع ده:

عن أَنَسُ بْنُ مَالك قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللّه صلى الله عليه وسلم : «للّهُ أَشَدُّ فَرَحاً بِتَوْبَة عَبْده، حينَ يَتُوبُ إِلَيْه، منْ أَحَدكُمْ كَانَ عَلَىٰ رَاحلَته بِأَرْض فَلاَة. فَانْفَلَتَتْ منْهُ. وَعَلَيْهَا طَعَامُهُ وَشَرَابُهُ. فَأَيسَ منْهَا. فَأَتَى شَجَرَةً. فَاضْطَجَعَ في ظلّهَا. قَدْ أَيسَ منْ رَاحلَته. فَبَيْنَا هُوَ كَذَلكَ إِذَ هُوَ بهَا، قَائمَةً عنْدَهُ. فَأَخَذَ بِخطَامهَا. ثُمّ قَالَ منْ شدّة الْفَرَح: اللّهُمّ أَنْتَ عَبْدي وَأَنَا رَبُّكَ. أَخْطَأَ منْ شدّة الْفَرَح». رواه مسلم

له انس رضي الله عنه روایت دی چې رَسُولُ اللّه صلى الله عليه وسلم وفرمایل: یقیناً چې الله تعالى د خپل بنده په توبه، هغه وخت چې ده ته توبه کوي، ستاسو تر هغه چا هم زیات خوشحاله کېږي چې په یوې بیدیا کې په خپلې سورلۍ سور وو، خو تري ورکه شوه، خوراك او څښاك ئې هم پرې بار وو، نو مأیوس او ناهیلی شو، یوې ونې ته راغی، په سیوري کې ئې ډډه ولګوله، له خپلې سورلۍ په قطعي توګه ناامېده شوی، دی په همدې حالت کې وو چې سترګې ئې وغړولې، سورلۍ ئې خوا ته ولاړه، تر واګې ئې ونیوله، بیا ئې له ډېرې خوشحالۍ وویل: بارئ ربه! ته مې بنده او زه دې رب یم!! له ډېرې خوشحالۍ ئې خبره غلطه کړه.

لوقا له دې وروسته د امانت په اړه د عیسی څو توصیې او مثالونه بیانوي، لکه دا: څوك چې په وړو کارونو کې سم چلندکوي په سترو کې ئې هم کوي، که د خلکو په مال کې خیانت وکړئ څنګه به خلك خپل مال تاسو ته په امانت درکړي، هیڅ خدمتګار نه شي کولی دوه اربابان ولري، ځکه یا به له یوه سره مینه لري او له بل نه کرکه او یا به یو ښه ګڼي او بل بد، تاسو هم نه شئ کولی چې هم د خدای بنده وئ او هم د مال بنده!! فریسیانو په دې خبرې باندې ملنډې ووهلې، عیسی ورته وویل: تاسو په ظاهر کې د تقوی او دیانت جامه اغوستې خو خدای ستاسو له شریر

باطن څخه ښه خبر دی.. څوك چې خپله مېرمن طلاق کړي او له بلې سره نکاح وکړي، زنا کوي او هر څوك چې له طلاق شوې ښځې سره نکاح وکړي په حقیقت کې زنا کوي!!

دا خبره مخکې تېره شوې او مونږ ورباندې بحث کړی!!

لوقا په دې پسې عیسی علیه السلام ته یوه قصه منسوبوي چې د یوه بډای او د ایلعازر په نامه د یوه داسې فقیر قصه ده، چې تل به د دې بډای د کور په دروازې کې پروت وو چې د ده نه پاتې اتامونه ترلاسه کړي، دواړه مري، ایلعازر د ابراهیم علیه السلام خوا کې لوړ آسمان ته ځي او بل لاندې دوزخ ته، دا بډای هغه لوړ ګوري او هیله کوي چې کاش ایلعازر ورشي، خپله ګوته په اوبو لمده او د ده ژبه ورسړه کړي، خو منفي ځواب ترلاسه کوي او ورته ویل کېږي: نه د هغه ځای خلك دلته رارسېدی شي او نه د دې ځای خلك هلته، بیا هیله کوي چې څوك دنیا ته ولاړ شي او د ده پاتې پنځه وروڼه له دې حقیقت نه خبر کړي خو ابراهیم علیه السلام ورته وایي: موسی او نورو انبیاوو په وار وار خلك له دې حقیقت نه خبر کړي، ستا وروڼه دې د دوی خبرو ته پام وکړي!!

د عیسی ځینې نورې خبرې

لوقا تر دې عنوان لاندې لیکي: عیسی خپلو شاګردانو ته وویل: د ګناه په لوري وسوسه به تل وي، افسوس د هغه چا په حال چې خلك ګناه ته وسوسه کوي، دې کس ته دا غوره ده چې د ژرندې لوی پل ئې په غاړه کې ولوېږي او د سیند تل کې ئې وغورځوي، تر دې چې د خدای د یوه ساده زړې او بې تجربې بنده د بې لارې کولو سبب شي، که ستا ورور اشتباه وکړه، خپلې غلطۍ ته ئې متوجه کړه، که پښیمانه شو نو وئې بخښه، حتی که د ورځې اووه ځلې له تا سره بدي وکړي او هر ځل تا ته راشي او پښېماني څرګنده کړي وئې بخښه،... که خپله دنده ترسره کړئ نو له چا نه د تعریف او ستاینې طمع مه کوئ، لوقا له دې وروسته بیا د لسو جذامیانو د روغېدا خبره کوي، چې په دوي کې یو ئې سامري وو ، کله چې پوه شو روغ شوی، له نیمې لارې بېرته راوګرځېدو او له عیسی نه ئې مننه وکړه، هغه ورته وویل: ما

خو لسو ناروغانو ته شفا ورکړه، ولې یوازې یو د مننې لپاره راغی؟ بیا ئې ده ته وویل: ځه خپل ایمان شفا درکړه!!

د عیسی وینا د قیامت په اړه

لوقا تر دې سرلیك لاندې لیکي: ... عیسی وویل: د قیامت ورځ به په ځانګړیو نښو سره نه پیل کېږي، داسې به نه ویل کېږي چې د ځمکې په دې یا هغې برخې کې پیل شوی، ځکه چې د خدای ملکوت ستاسو په منځ کې دی، ... کله چې زه بیاراشم تاسو به حتماً ترې خبر شئ، زما راتګ به د برېښنا په ځېر وي چې په ټول آسمان کې به وځلېږي، خو تر دې د مخه باید ډېر زحمتونه وګالم او د دې قوم له لوري محکوم شم، زما د راتلو پر مهال به خلك داسې وي لکه د نوح او لوط په وخت کې چې خلك په ګناهونو او عیش عشرت کې غرق وو او ناڅاپي عذاب پرې نازل شو!!

باید په جدیت سره دعا وکړئ

لوقا یو ځل بیا دغه موضوع څېړي او لیکي: یوه ورځ د دعا په اړه عیسی خپلو شاګردانو ته دا مثال د دې لپاره تېر کړ چې تر هغه له دعا لاس وانه خلي چې دعا ئې قبوله شي، وئې ویل: په یوه ښار کې یو قاضي وو، نه له خدایه وېرېدو او نه ئې خلکو ته توجه کوله، یوه کونډه به تل ورته راتله او ترې غوښتل به ئې چې شکایت ئې د هغه چا په خلاف واوري چې دې ته ئې تاوان رسولی، قاضي تر یوې مودې د دې شکایت ته توجه ونه کړه، په پای کې ترې تنګ شو او له ځانه سره ئې وویل: که څه هم زه نه له خدایه وېرېږم او نه له خلکو، خو د دې لپاره چې د دې ښځې له تنګولو وژغورم ښه ده چې شکایت ئې واورم.. بیا عیسی وویل: که داسې بې انصافه قاضي د خلکو شکایت اوري نو خدای به څنګه د خپل قوم دعا نه اوري چې شپه ورځ ده ته دعا کوي؟! بیا ئې وویل: دوه نفره د خدای کور ته ولاړل چې دعا وکړي، یو ئې مغرور فریسي وو او بل ئې باج اخیستونکی مامور، مغرور فریسي په یوې ګوښې کې ودرېدو او داسې دعا ئې وکړه: خدایه شکر کوم چې زه د نورو خلکو مخصوصاً دغه باج اخیستونکي په ځېر ګناهګار نه یم، نه څوك غولوم، نه په

چا ظلم کوم او نه زنا کوم، بلکې په اونۍ کې دوې ورځې روژه نیسم او څه چې ترلاسه کوم لسمه ئې ستا په لار کې لګوم، خو هغه باج اخیستونکي، د دعا په وخت کې د څه ویلو جرأت ونه کړ، له شرمه ئې سر ټیټ اچولی وو، له ډېره غمه ئې خپله سینه په سوک ووهله او وئې ویل: خدایه! پر ما ګناهګار رحم وکړه!! تاسو ته وایم چې دا ګناهګار باج اخیستونکی وبخښلی شو او خپل کور ته ولاړ خو دا مغرور فریسي د خدای له بخښنې او رحمت نه محروم شو.

د بایبل دا وینا ناقصه ده، ځکه چې په ښه عمل شکر کول او د بد انسان په لیدو سره دا ویل چې شکر دی الله تعالی زه د دې بدکار انسان په څېر نه یم ګرځولی، نه یوازې غلط کار نه دی او الله تعالی نه پرې غصه کېږي بلکې د ثواب کار دی، داسې لکه څوک چې یو بیمار وګوري او په خپل روغ صحت د خدای شکر ادا کړي، په دې اړه، ډېره دقیقه او ښکلې خبره هغه ده چې پیغمبر علیه السلام کړې:

عن ضمضم بن جوس اليمامي قال: قال لي أبو هريرة يا يمامي لا تقولن لرجل والله لا يغفر الله لك أو لا يدخلك الجنة أبدا. فقلت يا أبا هريرة إن هذه لكلمة يقولها أحدنا لأخيه وصاحبه إذا غضب قال فلا تقلها فإنى سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول "كان في بني إسرائيل رجلان أحدهما مجتهد في العبادة وكان الآخر مسرفا على نفسه فكانا متآخيين فكان المجتهد لا يزال يرى الآخر على الذنب فيقول يا هذا أقصر فيقول خلني وربى أبعثت علي رقيبا؟ قال: إلى أن رآه يوما على ذنب استعظمه فقال له: ويحك أقصر قال خلني وربي أبعثت علي رقيبا؟ فقال والله لا يغفر الله لك أو لا يدخلك الجنة أبدا قال: فبعث الله إليهما ملكا فقبض أرواحهما واجتمعا عنده فقال للمذنب اذهب فادخل الجنة برحمتي وقال للآخر أكنت بي عالما أكنت على ما في يدي خازنا؟ اذهبوا به إلى النار ... رواه احمد

له ضمضم بن جوس اليمامي نه روایت دی چې ما ته ابو هریره رضي الله عنه وویل: یا یمامي! هیڅا ته داسي مه وایه چې په الله قسم چې الله به دې ونه بخښي او یا دا چې الله به دې هیڅکله جنت ته داخل نه کړي، ما ورته وویل: اې ابوهریره! مونږ خو هغه وخت دا خبره خپل ورور یا ملګري ته کوو چې پرې غصه شو، هغه وویل: دا خبره مه کوه، ځکه ما له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه اوریدلي چې وئې فرمایل:

په بني اسرائيلو کې دوو کسانو په خپلو کې وروري کوله، يو ئې په عبادت کې ډېر زيارايستونکی وو او بل ئې مسرف او ګناهګار، عابد به هر کله چې دا بل په ګناه ولید نو ورته ويل به ئې: له ګناه راتم شه، هغه به ورته وويل: ما له خپل رب سره پرېږده، ته خو به زما څارونکی نه ئې ټاکل شوی؟ تر دې چې هغه يوه ورځ په داسې ګناه ولید چې ډېره ستره ورته معلومه شوه، نو ورته وئې ويل: افسوس په تا، راتم شه، هغه بيا هم ورته وويل: ما له خپل رب سره پرېږده، ته خو به زما څارونکی نه ئې ټاکل شوی؟ ده ورته وويل: په الله قسم چې نه به الله بخښنه درته وکړي او نه به دې هيڅکله جنت ته داخل کړي، وئې وويل: نو الله تعالی يوه ملائکه ورولېږله، د دواړو روح ئې قبض کړه، دواړه د ده خوا ته راغونډ شول، نو ګناهګار ته ئې وفرمايل: زما په رحمت سره جنت ته داخل شه او هغه بل ته ئې وويل: آيا ته په دې پوهېدې چې زه به څه کوم؟ آيا ته د هغه څه خازن وې چې زما په لاس کې دي؟ دوزخ ته ئې بوځئ، پېغمبر عليه السلام وفرمايل: په هغه ذات قسم چې د ابوالقاسم روح ئې په واک کې ده چې دې عابد داسې خبره کړې وه چې خپله دنيا او آخرت ئې پرې تباه کړ.

عيسی له ماشومانو سره محبت کوي

لوقا ليکي: يوه ورځ څو ښځو خپل ماشومان عيسی ته راوستل چې پر سر ئې لاس کښ کړي او برکت ورکړي، د عيسی شاګردانو ممانعت وکړ، عيسی ورته وويل: پرېږدئ چې واړه ماشومان زما خوا ته راشي ځکه يوازې هغه څوك د خدای د ملکوت له برکاتو برخمن کېدی شي چې د دغو ماشومانو په څېر پاك او ژر باور کوونکي زړونه لري او هغه به تر ې محروم وي چې زړونه ئې د دوی په څير نه وي.

د زيات ثروت خطر

لوقا تر دې عنوان لاندې ليکي: يوه ورځ يو بډای عيسی ته راغی او وئې ويل: استاده! انسان څه وکړي چې خدای ترې راضي شي؟ ... ده ورته وويل: ته ښه پوهېږې چې په لسو فرامينو کې (د تورات) راغلي: زنا مه کوه، قتل مه کوه، غلا مه

کوه، درواغ مه وایه، د مور او پلار احترام کوه او نور، هغه وویل: دا اوامر مې یو په یو له ماشومتوبه ترسره کړي، عیسی ورته وویل: یو کار لا پاتې دی، څه چې لرې هغه وپلوره، فقیرانو ته ئې ورکړه چې ستا د آخرت لپاره درته ذخیره شي، بیا راشه زما متابعت وکړه!! هغه کس د دې خبرې په اورېدو سره ډېر غمجن شو او ولاړ، ځکه ډېر شتمن وو، ... عیسی شاګردانو ته مخ کړ او وئې ویل: څومره ګرانه ده چې یو بډای د خدای ملکوت ته داخل شي، د ستنې له سپم نه د اوښ تېرېدل آسان دی خو د خدای ملکوت ته د یوه بډای ننوتل ګران!! ... بیا عیسی د شاګردانو په ځواب کې وویل: څوک چې ستاسو په څېر د خدای لپاره کور، ښځه، زامن، ورونه، خویندې، پلار او مور پرېږدي، څو برابره به ئې په دنیا کې عوض ورکړی شي او په بلې دنیا کې به ئې تلپاتې ژوند په برخه شي.

عجیبه دا چې بایبل له یوې خوا نجات ترلاسه کول دومره آسان کړی چې یوازې په عیسی مسیح باندې ایمان کافي ګڼي خو له بلې خوا ئې دومره ګران کړي چې د الله تعالی په ټولو اوامرو عمل کول، هغه هم له ماشومتوب نه تر زړښت پورې، کافي نه ګڼي او د دغه صالح بډای په اړه د عیسی علیه السلام وینا داسې ګڼي: د ستنې له سپم نه د اوښ تېرېدل آسان دی خو د خدای ملکوت ته د یوه بډای ننوتل ګران!! حقیقت دا دی چې نه حقیقي الهي دین هغه خبره کوي او نه دا، نه بډای په دې ګماري چې له خپلو ټولو شتمنیو به لاس اخلي او د یوه راهب په څېر به ژوند کوي او نه د پولس خبره کوي چې د نجات د لاس ته راوړو لپاره په دې مکلف نه یئ چې د شرعي احکامو متابعت به کوئ!!

عیسی د خپل مرګ او بیاژوندون وړاندوینه کوي

لوقا تر دې عنوان لاندې لیکي: عیسی خپلو شاګردانو ته وویل: ... مونږ اورشلیم ته ځو، هلته به ټول هغه څه ترسره شي چې مخکنیو انبیاوو زما په اړه وړاندوینې کړې دي، ما به غیر یهودانو ته وسپاري، زما سپکاوی به وکړي، زما مخ ته به لاړې راتو کړي، په متروکو به مې ووهي او په پای کې به ما ووژني، خو زه به له خپل مرګ نه دریم ورځې وروسته بیا راژوندی شم، خو شاګردان د ده د خبرو

په معنی او مفهوم پوه نه شول!! نه پوهېږو په دې خبرو کې څه ابهام شته چې شاګردان ئې پرې پوه نه شول؟!! دې ته مو باید پام وي چې د بایبل نور کتابونه دا خبره نه کوي.

لوقا تر دې وروسته بیا د معجزو لړۍ پیلوي، په سر کې د یوه ړانده د روغېدا قصه کوي او بیا د یوه ګناهګار شتمن باج اخیستونکي چې قد ئې ټیټ وو، کله چې عیسی د خلکو په ټولي کې روان وو ده نه شو لیدلی، نو ونې ته وخوت، کله چې عیسی د ونې لاندې راورسېدو دی ئې په خپل نامه یاد کړ او ورته وئې ویل: زکّی! راکوز شه چې نن ستا کور ته درځو، خلکو چې دا خبره واورېده شکایت ئې وکړ چې ولې د یوه بدنام ګناهګار کره ځي؟ خو زکّی د عیسی په وړاندې ودرېدو او وئې ویل: باداره! زه د خپلې شتمنۍ نیمایي فقیرانو ته سپارم، که له چا مې اضافي مالیه ترلاسه کړې وي څلور برابره ئې بېرته ورکوم، عیسی وویل: له دې نه معلومېږي چې نن نجات د دې کورنۍ په برخه شوی، دا سړی د ابراهیم له اولاد څخه وو چې بې لارې شوی وو، زه راغلم چې داسې خلك پیدا کړم او وئې ژغورم، بیا ئې دا مثال بیان کړ: د روم د امپراطورۍ په یوه ایالت کې یو معزز کس اوسېدو، یوه ورځ ئې د پلازمېنې په لوري اوږد سفر پیل کړ، چې د امپراطور له لوري د دې ایالت پاچا وټاکل شي، له سفر نه مخکې ئې لس کسان راوغوښتل، هر یوه ته ئې څه پیسې ورکړې چې تجارت پرې وکړي، ځینو خلکو امپراطور ته احوال ولېږو چې د دې کس په پاچایۍ راضي نه دي، خو دی په پاچایۍ وګمارلی شو، خپل ایالت ته راستون شو او له هغو کسانو ئې پوښتنه وکړه چې د ده له پیسو سره ئې څه کړي او څومره ګټه ئې ترلاسه کړې؟ لومړني وویل: لس برابره مې ګټه کړې ده، پاچا ورته وویل: آفرین پر تا اوس چې تا په یوه واړه کار کې خپل اهلیت ثابت کړ نو زه د لسو ښارونو واك تا ته سپارم، دوهم وویل چې ما پنځه برابره ګټه کړې ده، هغه ته ئې هم د پنځو ښارونو واك وسپارو، خو درېیم همغه مبلغ چې ورسپارل شوی وو بشپړ بېرته ورکړ او ورته وئې ویل: ما ستا له وېرې ستا پیسې په خوندي ځای کې وساتلې، ځکه پوهېدم چې ته په حساب اخیستو کې ډېر سخت یې... پاچا ورته وویل: ای نااهله خدمتګاره! ته په دې خبرو سره ما محکوموې!! که زه سختي

کوم نو په کار خو دا وه چې تا لږ تر لږه زما پيسې په ګټه چا ته ورکړې وی چې له راستنېدو وروسته مې هغه ترلاسه کړې وی، بيا ئې حاضرو کسانو ته وويل: له ده نه پيسې واخلئ او هغه چا ته ئې وسپارئ چې ډېره ګټه ئې کړې وه.

اورشليم ته د عيسی ننوتل

لوقا تر دې سرليك لاندې ليکي: ... عيسی اورشليم ته د تلو په دوران کې دوه شاګردان مخکښ کلي ته ولېږل او ورته وئې ويل: هلته به يو کوټی ترلی ومومئ چې تر اوسه څوك نه دی پرې سور شوی، هغه راخلاص کړئ او دلته ئې درسره راولئ،... هغوی لاړل او هغه ئې راوست، ... جامې ئې پرې واچولې، عيسی پرې سور شو، ... خلکو د ده په احترام خپلې جامې په لار کې غورولې...خلکو د ده په استقبال کې ويل: مبارك دې وي هغه پاچا چې د خدای په نامه راځي، سوکالي دې په آسمان کې وي او جلال خدای لره... ځينو فريسيانو عيسی ته وويل: استاده ! شاګردانو ته دې ووايه چې پټه خوله شي، دا څه خبرې دي چې دوی ئې کوي؟!! عيسی وويل: که دوی خاموش شي د لارې خوا ته ډبرې به له خوشحالۍ همدا خبرې کوي... بيا د خدای کور ته داخل شو او هغه خلك ئې ترې وشړل چې هلته په پېر پلور بوخت وو، د دوی ټغرونه ئې ورټول کړل او دوی ته ئې وويل: د خدای په کلام کې ليکل شوي چې زما کور به د عبادت ځای وي خو تاسو له هغه د غلو پناه ځی جوړ کړی...

د لوقا دا خبره د يوحنا له وينا سره توپير لري، يوحنا ليکلي: ... عيسی په اورشليم کې د خدای د کور خوا کې خلك وليدل چې د قربانۍ لپاره د غوايو، پسونو او کوترو په اخستلو لګيا دي، ... عيسی له پرې متروکه جوړه کړه او ټول خلك ئې له هغه ځايه وشړل، ځاروي ئې وشړل او د صرافانو پيسې ئې خورې ورې کړې، د کوترو پلورونکو ته ئې وويل چې دا له دې ځايه لرې کړئ او زما د خدای له کوره بازار مه جوړوئ!!

د ظالمو ملياړانو قصه

لوقا تر دې سرليك لاندې ليکي: ... يوه کس خپل باغ څو ملياړانو (باغوانانو) ته

په اجاره ورکړ، دی لرې بل ځای ته ولاړ، د مېوو په وخت کې ئې څوک ورولېږو چې اجاره ئې ورکړي، هغوی وواهو او تش لاس ئې ستون کړ، د باغ خاوند بل او بل ورولېږل، هغوی ئې هم ووهل او تش لاس ئې ستانه کړل... په پای کې ئې خپل یوازنی زوی ورولېږو، ملیارانو وویل: راځئ چې دا ووژنو، له پلاره وروسته به دی وارث وي، چې دی نه وي ټول باغ به زمونږ شي، هغه ئې ونیولو، له باغه ئې وایستلو او وئې وژلو... عیسی پوښتنه وکړه: نو اوس به د باغ خاوند څه کوي؟ زه به درته ووایم چې څه به کوي: هغه به ورشي او ټول ملیاران به ووژني او باغ به بل چا ته په اجاره ورکړي، ... کله چې کاهنانو دا خبرې واورېدې پوه شول چې له ظالمو ملیارانو نه د عیسی مراد مونږ یو، غوښتل ئې دی هملته ونیسي خو وېرېدل چې له دې به بلوا راولاړه شي... نو په بهانې پسې ګرځېدل... په پټه ئې دوه داسې کسان ورولېږل چې ځان د حق لټوونکي معرفي کړي، هغوی عیسی ته وویل.... ته خو تل د حق وینا کوي، پرته له دې چې د چا مراعات وکړې... مونږ ته ووایه چې د موسی د شریعت له مخې دا جائز ده چې مونږ د روم دولت ته باج او خراج ورکړو؟ عیسی چې د دوی مکر ته متوجه شوی وو، وئې ویل: یوه سکه راوښیئ چې د چا نوم او انځور پرې لیکل شوی؟ ځواب ئې ورکړ: د روم امپراطور، عیسی ورته وویل: د امپراطور مال امپراطور ته ورکړئ او د خدای مال خدای ته، هغوی خاموش پاتې شول او نور څه ئې ونه ویل، بیا ځینې صدوقیان چې په قیامت ئې باور نه درلود، ورته راغلل او ترې وئې پوښتل: ... اووه وروڼه وو، مشر ئې بې اولاده مړ شو، کونډه ترې پاتې شوه، د تورات له حکم سره دوهم ورور په نکاح کړه، هغه هم مړ شو، دریېم په نکاح کړه، همداسې نور ئې مړه کېدل او په پای کې تر ټولو کشري ورور په نکاح کړه، هغه هم مړ شو او دا ښځه هم، مونږ ته ووایه چې د قیامت په ورځ به دا ښځه د کوم ورور میرمن وي؟ عیسی ځواب ورکړ: ازدواج د دې دنیا د فاني خلکو لپاره دی، خو څوک چې د دې وړ وګڼل شي چې بیا راژوندي شي، کله چې هغه عالم ته ولاړ شي نه به نکاح کوي او نه به مري، له دې لحاظه به د فرشتو او د خدای د زامنو په څېر شي، ځکه چې له مرګه وروسته به یوه نوي ژوندون ته منتقل شي!!

دلته څو غلطې خبرې عیسی علیه السلام ته منسوب شوې:

• دا چې یوازې ځینې خلك به بیاراژوندي کېږي، حال دا چې ټول انسانان، که ښه وي که بد ، که مؤمن وي که کافر بیاراژوندي کېږي.
• دا چې په هغه عالم کې ازدواج نه شته، حال دا چې هلته به هم انسان انسان وي او ازدواجي ژوند به ئې وي، مېرمن به تر ټولو له غوره او له دې سره مناسب خاوند سره وي.

لوقا د قیامت په اړه د عیسی ځواب په ډېره ناقصه توګه وړاندې کوي او لیکي: ... اما ستاسو د اصلي پوښتنې په اړه چې آیا قیامت به راشي که نه؟ موسی په څرګنده توګه وښوده چې د مړو قیامت شته، ځکه چې موسی د خدای په لیدو سره هغه د ابراهیم خدای، د اسحاق خدای او د یعقوب د خدای په نامه یاد کړ، کله چې خدای د یو چا د خدای په نامه یاد ږي معنی ئې دا ده چې هغه شخص ژوندی دی او نه دی مړ شوی، ځکه د خدای له نظره ټول ژوندي دي!!

دا ډېره بې معنی خبره ده او د قیامت د اثبات لپاره قطعاً د دلیل په توګه نه شي ګڼل کېدی، امکان نه لري چې عیسی علیه السلام به د قیامت د اثبات لپاره داسې کمزورې، مبهمه او بې معنی خبره کړې وي.

لوقا لیکي چې بیا عیسی په خپله له دوی دا پوښتنه وکړه: ولې وایي چې موعود مسیح به د داؤد له نسله وي، حال دا چې داؤد په زبور کې په خپله لیکلي چې خدای زما بادار مسیح ته وویل: زما ښۍ خوا ته کښېنه چې دښمنان دې ستا پښو ته وغورځوم، څنګه ممکنه ده چې مسیح هم د داؤد زوی وي او هم ئې خدای؟!! له دې وینا دوه خبرې ترلاسه کولی شو: لومړی دا چې د عیسی علیه السلام په هکله د بایبل دا خبره چې دی به د داؤد له نسله څخه وي، غلطه او بې بنسټه ده او عیسی علیه السلام ئې په خپله ردوي. او دوهمه دا چې که داؤد علیه السلام مسیح له خپل نسله څخه ګڼلی وي نو دا خبره غلطه ده چې دی ئې د خدای په نامه یاد کړی!! ځکه عیسی علیه السلام په خپله وایي چې دا دواړه خبرې په یوه وخت کې داؤد علیه السلام ته منسوبول غلطي ده!! بایبل دې مونږ ته د عیسی علیه السلام د دې پوښتنې ځواب راکړي!! خو متأسفانه بایبل دې پوښتنې ته ځواب نه وایي او همداسې تري تېرېږي!!

لوقا له دې وروسته د ریاکارو علماوو په اړه همغه خبره کوي چې په متۍ کې تر دې عنوان لاندې راغلې (په ریاکارۍ سره ځان دیندار ښودل)، بیا د یوې کونډې یادونه کوي چې دوه وړې سکې ئې د اعانو په صندوق کې وغورځولې، عیسی وویل: دې مېرمنې تر ټولو زیاته صدقه ورکړه، ځکه بډایانو د خپلو اضافي شتمنیو لږ برخه د اعانې په توګه سپارلې خو دې خپله ټوله شتمنۍ صدقه کړه، بیا ئې د خدای د کور د ورانېدو وړاندوینه وکړه او ورپسې ئې د جګړو، زلزلو، قحطیو، مصیبتونو، ناروغیو د راتلو او دا چې د ده اتباع به له کړاوونو او ستونزو سره مخامخ شي، زندانونو ته به کښل شي، ځینې به ووژل شي، خپلوان به ورسره مخالفت وکړي او د دښمن په لاس به ئې ورکړي... وړاندوینه وکړه او وئې ویل: کله چې وګورئ اورشلیم د دښمن له لوري محاصره شوی نو پوه شئ چې د خدای کور به ویران شي، هغه مهال به یهودان غرونو ته وتښتي او د اورشلیم اوسېدونکي به تر پې فرار وکړي... د خدای غضب به پر دې قوم نازل شي، یا به د تورو خوراک شي، یا به اسیر شي او یا به نورو ملکونو ته تبعید شي، اورشلیم به د پردیو په لاس کې پرېوځي... بیا به په آسمان، لمر او سپوږمۍ کې عجیبې پېښې تر سترګو شي، په ځمکې کې به د سیندونو د څپو له غږ نه ډېر خلك بې سده شي... په دې وخت کې به د نړۍ ټول خلك ما وګوري چې له آسمانه په وریځو سور، له پرتم او شأن سره راکوزېږم، کله چې دا پېښې تر سترګو شوې نو پوه شئ چې ستاسو د نجات شېبه رارسېدلې... ورپسې لیکي چې د فصح عید رانږدې شوی وو... شیطان د یهودا اسخریوطي چې له دولسو شاګردانو څخه وو، زړه ته ننوت، ... دی کاهنانو ته ورغی او ورته وئې ویل چې څنګه به عیسی دوی ته په لاس ورکوي، چې وئې وژني، دوی ومنله او د ښې جائزې وعده ئې ورسره وکړه، ... عیسی له خپلو دولسو ملګرو سره په اورشلیم کې د یوه کس کره د مانښامنې خوړلو لپاره ولاړل، په دسترخان ناست وو او دوی ته ئې وویل: په ډېر اشتیاق سره دې ورځې ته منتظر وم، چې د خپلو کړاوونو له پیل نه مخکې د فصح دا مانښامنی له تاسو سره وخورم، ځکه تاسو ته وایم چې دا سې مانښامنی به بیا تر هغه ونه خورم چې واقعي مفهوم ئې د خدای په ملکوت کې تحقق وموميې، بیا ئې یوه پیاله ډکه کړه او شاګردانو ته ئې

ورکړه او ورته وئې ویل: واخلئ او په خپلو کې ئې ووېشئ، ځکه چې د خدای د ملکوت تر قائمېدو پورې به بیا د انګورو دا محصول ونه څښئ!! بیا ئې یوه ډوډۍ واخیسته، ټوټه ټوټه ئې کړه او په دوی ئې ووېشله او ورته وئې ویل: دا زما بدن دی چې ستاسو په لار کې فدا کېږي، دا کار زما په یاد ترسره کوئ!! له ماشامني وروسته ئې بله پیاله ورکړه او وئې ویل: دا د خدای د نوي پیمان نښه ده چې زما په وینو مُهر کېږي، هغه وینې چې ستاسو د ژغورنې لپاره به توی شي، خو دلته په دې دسترخان داسې څوک هم ناست دی چې ځان زمونږ دوست ګڼي خو له ما سره به خیانت وکړي....

دلته څو خبرې د توجه وړ دي: دا قصه له دې د مخه په متّی کې هم تکرار شوي او د هغه الفاظ دا دي: یوه شپه چې عیسی له خپلو دوولسو شاګردانو سره د یوه سړي په کور کې د مانښامني لپاره په دسترخان ناست وو، عیسی وویل: له تاسو نه به یو کس له ما سره خیانت وکړي!! ټول په اندېښنه کې ولوېدل او پوښتنه ئې وکړه: هغه به څوک وي؟ ده وویل: همغه چې له ما سره یو ځای ئې د خوراک لوښي ته لاس اوږد کړ!! ... یهودا هم پوښتنه وکړه: استاده! آیا هغه کس زه یم؟ عیسی جواب ورکړ: هو په خپله دې وویل،...

تاسو ګورئ چې د دې دواړو ویناوو تر منځ کافي توپیر شته!!

مونږ له لوقا نه همغه پوښتنې کوو چې له متّی مو کړې: پوښتنه کوو: ډوډۍ څنګه او د کوم منطق له مخې د عیسی غوښه او هغه شراب د ده وینې دي؟ ولې عیسی علیه السلام خپله غوښه او وینې په خلکو خوري؟ شاګردانو څنګه دا بې احترامي وکړه او د ده غوښه او وینې ئې وخوړې؟! آیا ممکن ده یو جلیل القدره پیغمبر داسې غلطه او بېهوده خبره وکړي؟! د ده په وینو سره کوم پیمان مُهر شوی؟ د کوم عدالت له مخې د یوه بې ګناه انسان د وینو توئېدل د ګناهګارانو د ګناهونو د بخښل کېدو سبب کېدی شي؟!! آیا د چا ایمان او عقل دا خبره منلی شي چې الهي عدالت به داسې وي؟!

له دې وروسته د زیتون غره ته تګ، هلته خدای ته دعا کول او دا چې دی ډېر پرېشانه او مضطرب وو، د ده د نیولو لپاره له یهودا سره د یوې ډلې راتګ، د

دوستی په توګه د عیسی ښکلول، د کاهن په خادم باندې د تورې وار، دې ډلې ته د عیسی وینا، د ده نیونه، د کاهن کور ته د ده بېول، د دوی تر شا د پطرس تګ، درې ځلې له دې انکار کول چې د عیسی ملګری دی یا دی پېژني، د ده محاکمه، رومي حاکم پیلاطوس ته د ده سپارل، د ده د اعدام او په صلیب د ځړولو مطالبه، د سپکاوي لپاره د پاچایي لباس وراغوستل، د ده تر څنګ د دوو جنایتکارانو اعدامول، له اعدامه وروسته د ده جامې د عسکرو ترمنځ وېشل کېدا، د ده د سر له پاسه دا لوحه ځړوندول چې: دا دی د یهودانو پاچا!! ... او نورې خبرې په همغه صیغه او ترتیب کوي چې په متّی کې راغلې. خو دی دلته وایي چې ماسپښین درې ساعته تیاره شوه، لمر له ځلېدو ودرېدو، د خدای د کور هغه پرده په منځ کې څیرې شوه چې په سپېځلې ځای کې ځړېده، بیا د عیسی علیه السلام د تدفین په اړه همغه د متّی خبره کوي چې یوسف نومي کس په خپلې نوي هدېرې کې دفن کړ، خو دی دا کس له مذهبي مشرانو څخه ګڼي او وایي: دی د یهودانو د عالي شورى غړی وو، خو متّی ئې یو بډای بولي او وایي: د لمر لوېدو په وخت کې یو بډای سړی چې یوسف نومېدو او د عیسی له پلویانو څخه وو پیلاطوس ته راغی او د عیسی جسد ئې تري وغوښت، ... جسد ئې ورکړ، په سپین کتان کې ئې ونغښت او په هغه قبر کې ئې دفن کړ چې نوی ئې د ځان لپاره جوړ کړی وو، لوقا لیکي چې له جلیل نه راغلې مېرمنې له یوسف سره هغه ځای ته ورغلې چې عیسی په کې دفن شو، ېېرته ستنې شوې... د یکشنبې په سهار بیا هلته ولاړې، خو وئې لیدل چې د قبر د خولې ډبره یوې خوا ته غورځېدلې، قبر ته ننوتې خو د عیسی جسد ئې ونه موندو، حیراني ولاړې وې چې ناڅاپي دوه سړي له ځلېدونکو جامو سره راڅرګند شول، ښځې ووېرېدې او هغوی ته ئې تعظیم په ځای کړ، سړو ورته وویل: ولې د مړو په منځ کې په ژوندي پسې ګرځئ؟ عیسی دلته نه شته، ژوندی شوی... په تلوار اورشلیم ته ولاړې چې یولس شاګردان او نور خبر کړئ، کومې ښځې چې د قبر خوا ته تللې وې، دا وې: مریم مجدلیه، یونا، د یعقوب مور مریم او څو نورې ښځې!! شاګردانو دا خبرې هسې خیالي قصه وګڼله او باور ئې پرې ونه کړ، خو پطرس په تلوار د قبر په لور وخوځېدو... هلته ئې تش کفن وموندو، په همغه ورځ د عیسی

دوه منونکي د عموآس کلي ته تلل، په لارې کې ئې د دغو څو ورځو پېښې سره یادولې، ناڅاپه عیسی ورسره ملګری شو، دوی ونه پېژندو، عیسی ترې وپوښتل: په څه مو خبرې کولې؟ یوه ورته وویل: داسې معلومېږي چې ته یوازنی کس یې چې د دغو ورځو له پېښو خبر نه یې!! عیسی وپوښتل: کومې پېښې؟ ده ورته وویل: هغه څه چې له عیسی ناصري سره وشول... څو ښځو په خپلو خبرو سره مونږ حیران کړو، نن سهار د قبر خوا ته تللې وې، کله چې بېرته راستنې شوې وئې ویل چې مونږ جسد ونه موندو!! فرشتې ئې لیدلې وې چې دوی ته ئې ویلي وو چې عیسی ژوندی شوی، نو څو نفره د قبر سر ته ورغلل، وئې لیدل چې د دغو ښځو خبره رښتیا وه!! بیا عیسی دوی دواړو ته وویل:... ولې دومره ناپوه یئ، ولې د انبیاوو په خبرو باور کول درته دومره ګران دی؟!! عموآس ته ورسېدل... عیسی له دوی سره کورته ولاړ... د مانښامنې په وخت کې ئې ډوډۍ ماته کړه او دوی ته ئې ورکړه، په همدې وخت کې د دوی سترګې پرانیستل شوې او عیسی ئې وپېژندو او همغه لحظه ترې غایب شو!! ... له ځنډه پرته اورشلیم ته راغلل، یولس شاګردان ئې وموندل چې د عیسی د بیاژوندې کېدو په اړه خبرې کوي او پطرس هم وایي چې ده په خپله لیدلی، دوی هم خپله قصه ورته وکړه، په همدې وخت کې چې دوی په خبرو بوخت وو، ناڅاپه عیسی د دوی په منځ کې ودرېدو، سلام ئې ووایو، ټول ووېرېدل، ګمان ئې وکړ چې روح ګوري، عیسی ورته وویل ولې ووېرېدئ، ولې په دې کې شک کوئ چې زه په خپله یم؟ زما لاسونو او پښو کې د مېخونو ځایونو ته ځیر شئ، ګورئ چې زه په خپله یم، زما په بدن باندې لاس ووهئ چې ډاډه شئ زه روح نه یم، دا ځکه چې روح بدن نه لري، ... عیسی ترې وپوښتل: آیا دلته د خوراک لپاره څه شته؟ هغوی لږ پوخ شوی کب ورکړ، ده هم د دوی د حیرت وهلو سترګو په وړاندې هغه وخوړ، بیا ئې ورته وویل: آیا په یاد مو ده چې ما درته ویل: څه چې د موسی په تورات، د انبیاوو په کتابونو او د داؤد په زبور کې زما په اړه لیکل شوي، ټول به ترسره شي، دا دی هر څه ترسره شول... اوس به زه هغه روح القدس تاسو ته راولېږم چې زما پلار د هغې ژمنه درسر ه کړې ده، مخکې له دې چې دا پیغام خلکو ته ورسوئ په اورشلیم کې ترهغه پاتې شئ چې روح القدس راشي او

تاسو په الهي قدرت مجهز کړي!! بيا عيسی دوی تر بيت عنيا پوري بوتلل، هلته ئې خپل لاسونه د آسمان په لوري لوړ کړل، دوی ته ئې برکت ورکړ، له ځمکې ببل شو او د آسمان په لوري لوړ شو، شاګردانو د ده لمانځنه وکړه او په خوشحالۍ سره يورشليم ته ستانه شول، ...

دلته څو خبرې ضروري ګڼم:

- د قرآن له مخې دا ټولې خبرې دروغجنې، بې بنسټه، جعلي او له ځانه جوړې شوې دي.
- د لوقا او نورو انجيلونو ترمنځ توپيرونه ښيي چې دا قصه حقيقت نه لري، مټی او مرقس ليکلي وو: يو بډای سړی چې يوسف نومېدو او د عيسی له پلويانو څخه وو پيلاطوس ته راغی او د عيسی جسد ئې تري وغوښت، ... جسد ئې ورکړ، په سپين کتان کې ئې ونغښت او په هغه قبر کې ئې دفن کړ چې نوی ئې د ځان لپاره جوړ کړی وو، بيا ئې يوه لويه ډبره د قبر دروازې ته ودروله او تري ولاړ، دوه مېرمنې چې دواړه مريمې نومېدې، يوه مريم مجدليه او بله مريم د يعقوب مور،) هلته ولاړې وې او وئې ليدل چې عيسی ئې چېرې ښخ کړ، خو لوقا ليکي چې يونا او نورې ښځې هم ورسره وې، مټی ليکي چې د يکشنبې په ورځ سهار وختي، دغه دوه ښځې چې د عيسی د وژل کېدو او ښخېدو صحنه ئې په سترګو ليدلې وه، هلته راغلې، مرقس وايي: کله چې دوی قبر ته رانږدې شوې نو هغه ئې پرانيستی وموند او د قبر خوا ته ئې يوه فرشته وليدله چې جامې ئې سپينې وې او د قبر ښي اړخ ته ناسته وه، خو مټی د خپل عادت په څېر دلته هم وايي چې دوی له آسمانه د يوې فرشتې راکوزېدا وليده، چې په راتلو سره ئې ځمکه ولړزيده او قبر پرانستل شو او ليکي چې عيسی د يکشنبې سهار وختي ژوندی شو او لومړی کس چې د ده ژوندي کېدا ئې وليده مريم مجدليه وه او دا همغه مېرمن ده چې وايي داسې سخته لېونۍ او پېريانۍ وه چې عيسی اووه پلېتې ارواح تري ايستلې وې!!

متی ليکي: ناڅاپه يوه سخته زلزله راغله، وجه ئې د هغې فرشتې راتګ وو چې راغله او د قبر ډبره ئې لرې وغورځوله او پرې کښېنستله، مخ ئې ځلېدو او د واورې په څېر سپينې جامې ئې وې، ساتونکي له وېرې بې خوده شول... فرشتې

دغو ښځو ته وويل: مه وېرېږئ، پوهېږم چې په عيسی پسې ګرځئ، هغه دلته نه شته، لکه څنګه چې ده په خپله ويلي وو، ببرته راژوندی شو، راوړاندې شئ او هغه ځای وګورئ چې د ده جسد ئې په کې اېښی وو او ژر ولاړې شئ او شاګردانو ته ئې ووايئ چې هغه ژوندی شوی، جليل ته درځي چې له تاسو سره وګوري!! ګورئ چې دا پيغام مو هېر نه شي!! ښځې په تلوار ووتلې... په لاړې کې ئې عيسی مخې ته راغی، هغه وويل: سلام! ښځې ئې په پښو کې پرېوتې او د ده لمانځنه ئې وکړه!! هغه ورته وويل: مه وېرېږئ، ولاړې شئ او زما وروڼو ته ووايئ چې ډېر ژر جليل ته ولاړ شئ چې ما هلته وګورئ!! ښځې لا ښار ته نه وې رسېدلې چې ساتونکي کاهن ته ورغلل او له پېښې ئې خبر کړل، خو لوقا ادعا کوي چې دغو ښځو دوه سړي وليدل!! متی وايي چې يولس شاګردان جليل ته ولاړل او د همغه غره په سر راغونډ شول چې عيسی ورښودلی وو، کله چې ئې عيسی هلته وليدو سجده ئې ورته وکړه!! خو ځينو ئې په دې خبري کې شک کاوو چې دا دې عيسی وي!! خو تاسو وليدل چې لوقا د دې په خلاف ادعا کوي چې عيسی دوی ته په اورشليم کې او په يوه کور کې ځان وروښودو!!

د رسولانو اعمال

بايبل ليکي چې دا د لوقا له لوري ليکل شوی بل کتاب دی، په دې کې هغه پېښې څېړل شوې چې آسمان ته د مسيح له تلو مخکې او په آخري ځل خپلو شاګردانو ته له راڅرګندېدو وروسته رامنځته شوې، په دې کتاب کې د مسيح د رسولانو هغه فعاليتونه موندلی شو چې د روح القدس په مرسته ئې ترسره کړي، کولی شو دې کتاب ته د يوه داسې تاريخي کتاب په سترګه وګورو چې د کليسا د پيدا ېښت او ودې څرنګوالی بيانوي او رسولانو دا کار د هغه حکم مطابق تر سره کړی چې په انجيل کې د خدای له لوري ورکړی شوی وو او هغه دا چې: (په اورشليم، د يهودانو په ټولې سيمې کې، په سامره او د ځمکې تر آخري سره انجيل نشر کړئ)!! سره له هغه شديد اختناق چې مسيحيان ورسره مخامخ وو، کليسا وده وکړه، پولس چې تر نورو زيات له کړاوونو سره مخامخ وو په داسې رسول بدل شو چې انجيل ئې د رومي امپراطورۍ مختلفو برخو ته ورساوو، په دې توګه مسيحيت د يهودانو له دائرې ووت او غيريهودانو ته ئې هم لمن خوره شوه.

د دې مقدمې څو ټکي د غور وړ دي:

- ما ته د تحقيق په ترڅ کې ثابته شوه چې دا کتاب لوقا نه بلکې په خپله پولس ليکلی او د يوه غرض لپاره ئې لوقا ته منسوب کړی، د کتاب له ډېرو برخو دا خبره معلومېږي چې ليکونکی ئې پولس دی، هم ئې محتوی په دې شهادت ورکوي، هم ئې الفاظ او هم ئې د ليکنې اسلوب، په دې کې هغه افکار او عقايد وړاندې شوي چې باني ئې پولس دی او تر ده د مخه هيڅا نه دي وړاندې کړي، داسې قصې په کې

راغلې چې له پولس نه پرته بل څوك تړې خبر نه وو ، په دې کې پولس ته ډېرې جعلي معجزې منسوب شوې، حتی دا چې مړ شوی او بیا راژوندی شوی، د پولس زندانې کېدا ، له یوې محکمې بلې ته او له یوې سیمې بلې ته د ده انتقال او هغه قصې چې یوازې پولس تړې خبر وو او د پولس بې انتهاء ستاینې ... ښیي چې پولس نه شو کولی دا کتاب په خپل نامه خپور کړي، نو ځکه ئې خپل ملګري ته منسوب کړی، خو د کتاب په ډېرو ځایونو کې داسې څه تړې ویل شوي چې ښیي لیکونکی ئې په خپله پولس دی، مخصوصاً هغه ځایونه ئې چې دی یوازې د ساتونکو او پولیسانو په واسطه روم ته انتقالېږي، نه لوقا ورسره شته او نه بل ملګری، خو د دې سفر قصه د متکلم په صیغه لیکل شوې او ویل شوي، مونږ هلته ورسېدو ، مونږ دا وکړل او له مونږ سره دا وشول، طبیعي ده چې بل لیکونکی داسې کار نه کوي، داسې هم نه ده چې دا د لیکونکي یوه انشائي اشتباه وګڼلی شي او دوه درې ځایه تړې غلطي شوې وي، بلکې څو ځایه تکرار شوې.

• دلته د بایبل دا وینا چې مسیحیت له یهودانو پرته نورو قومونو ته هم ورانديې کېدی شي، د بایبل له مخکنیو خبرو سره تعارض لري، مخکې ئې لیکلي چې مسیح خپلو شاګردانو ته وویل: یوازې یهودانو ته ورشئ او بلنه ورکړئ، همداراز د عیسی له قوله ئې لیکلي: زه خدای رالېږلی یم چې د یهودانو مرسته وکړم نه د غیریهودانو ، ځکه یهودان د خدای ورك شوي پسونه دي!! او حتی دا ئې هم لیکلي چې یوې غیر یهودي مېرمنې د خپلې ناروغې لور لپاره د دعا هیله تړې وکړه او هغه ورته وویل: دا سم کار نه دی چې زه د خپلو زامنو له لاسه ډوډۍ واخلم او سپي ته ئې واچوم!!

• پولس په رومي امپراطورۍ کې د مسیحیت په خورېدو کې لویه ونډه درلوده، له دې خبرې معلومېږي چې د رومي امپراطورۍ چارواکو دې ته ترجیح ورکړې چې د یهودانو په ضد د پولس مذهب ته وده ورکړي، دې مذهب له یوې خوا خلکو ته د واکمنانو د اطاعت او له نظام سره د عدم مخالفت درس ورکاوو ، له بلې خوا ئې د یهودانو ټول شریعت او مذهبي مراسم لغو کول او یوازې له مسیح سره مینه ئې د نجات لپاره کافي ګڼله!!

کتاب داسې پیل کېږي:

ګران دوست تئوفیلوس!

په لومړي کتاب کې مې د عیسی د ژوند بشپړه شرحه او لارښوونې بیان کړې او ومې لیکل چې هغه څنګه له هغه وروسته چې ډېر احکام ئې د روح القدس په واسطه خپلو غوره رسولانو ته ورکړل، آسمان ته ولاړ او په څلوېښتو ورځو کې په وار وار ورته راڅرګند شو او ورته ثابته ئې کړه چې دی واقعاً ژوندی دی... یو ځل ئې دوی ته وویل: د اورشلیم له ښاره بهر مه وځئ، بلکې د روح القدس راتلو ته انتظار وکړئ ... یحیی تاسو ته په اوبو سره د تعمید غسل درکاوو خو په څو راتلونکو ورځو کې به تاسو په روح القدس سره تعمید شئ!! بیا ورته راڅرګند شو او دوی تړې وپوښتل: خدایه! آیا د اسرائیلیانو له منځه تللې پاچایي به په همدې وخت کې جوړه کړې؟ ځواب ئې ورکړ: دا نېټې زما پلار خدای تعینوي، په دې پوهېدل ستاسو کار نه دی!! خو څه چې باید پرې پوه شئ دا ده چې کله روح القدس درباندې نازل شي نو تاسو به په اورشلیم، په ټول یهودیه، سامره او حتی د ځمکې تر لرو لرو برخو زما د مرګ او بیا ژوندي کېدو په هکله شهادت ورکوئ!! کله چې عیسی دا خبرې وکړې، د دوی په وړاندې آسمان ته لوړ شو او په وربځو کې د دوی له نظره پټ شو!!

دلته څو پوښتنې راولاړېږي:

- دوی ته خو ویل شوي وو چې له اورشلیم نه مه وځئ، ولې ووتل؟ ولې ئې د اسرائیلیانو په ځای د رومیانو په منځ کې کار پیل کړ؟
- د شاګردانو له خبرې خو معلومېږي چې دوی د اسرائیلیانو د هغې پاچایۍ د بیا جوړېدو په انتظار کې وو چې له لاسه ئې وتلې وه!! په دې انتظار کې خو یهودان ورسره شریك وو، اختلاف ئې په دې کې وو چې یهودانو د خپل موعود مسیح نبۍ په عیسی علیه السلام کې ونه موندلې، ځکه ئې د ایمان په ځای د ده د وژلو لپاره ملا وترله!! پولس او ملګرې ئې څنګه له دې انتظار نه د عیسی علیه السلام د بېرته راتلو قصه جوړوي؟
- د بایبل له ادعا نه خو معلومېږي چې دا وعده به په څو راتلونکو ورځو کې

ترسره کېږي، هغه لويه پاچايي به جوړېږي او بيا به دوی په ټولې نړۍ کې د مسيح د بيا راڅوندې کېدو شهادت ورکوي، خو په دې څو ورځو دا دی شل پېړۍ تېرې شوې، ولې هغه وعده ترسره نه شوه!!

• کوم عاقل انسان به دا خبره ومني چې د عيسی عليه السلام دعوت په دې کې راخلاصه شوی وو چې له مرګه وروسته به بيا راڅوندی کېږي؟ آيا د انجيل خلاصه همدا وه؟

ورپسې ليکي:... شاګردان د زيتون له غره نه چې د اورشليم له ښار نه نږدې يو کيلومتر لرې پروت وو ښار ته کوز شول، د هغه کور په دوهم پوړ کې په دعا بوخت شول چې مخکې په کې اوسېدل، ... دې دعا څو ورځې دوام وکړ...په دې دوران کې يوه ورځ چې يو سل شل نفره حاضر ول، پطرس وويل: وروڼو! د سپېڅلې کتاب خبره د يهودا په هکله بايد رښتيا شوې وی، چې مفسدينو ته ئې لارښوونه وکړه چې عيسی ونيسي، ... داؤد نبي ډېر د مخه دا وړاندوينه کړې وه!! يهودا زمونږ له ډلې څخه وو، عيسی غوره کړی وو چې زمونږ په څېر د ده رسول او استاځی وي، خو په هغو پېسو ئې چې د خپل خيانت په بدل کې ئې ترلاسه کړې وې يو پټې واخيست او په همغه پټې کې له لوړې نه پرمخې راپرېووت، دوه ټوټې شو او کولمې ئې راووتې!! د ده د مرګ خبر په ټول ښار کې خور شو او خلکو هغه ځمکه (د وينو پټې) ونوماوو!!

دلته هم تاسو د يوه قبيح تناقض شاهد يئ، بايبل له دې نه څو صفحې مخکې تر دې عنوان لاندې (په دنيا کې د عيسی د ژوند وروستۍ ورځې) داسې ليکي: يهودا له خپل کار نه پښېمانه شو او هغه دېرش سکې ئې کاهنانو ته راوړې او ورته وئې ويل: ما ګناه کړې ځکه د يوه بې ګناه انسان د محکومولو باعث شوم، هغوی ځواب ورکړ: په مونږ ئې څه؟ نو ده هغه سکې د خدای په کور کې وشېندلې او ځان ئې په پرې پانسۍ کړ... هلته نه د ځمکې د اخيستو خبره کوي او نه له لوړې د راپرېوتو او دوه ټوټې کېدو، بلکې د پښېمانه کېدو او په کليسا کې د ځان پانسۍ کولو خبره کوي!!

د پطرس د وينا په دوام کې ليکي: اوس بايد يو بل څوک انتخاب کړو چې د ده

ځای ونیسي، چې له مونږ سره د عیسی د بیا ژوندي کېدو شاهد وي!! ... حاضرینو دوه کسان معرفي کړل... له دوی نه متیاس په قرعې سره غوره شو!!

دلته پوښتنې دا دي چې:

• ولې باید دا شمېر بشپړ شي؟ ولې ئې په خپل حال نه پرېږدي؟ یهودا اسخریوطي خو د هغو شاګردانو په ضمن کې نه وو چې آسمان ته د عیسی ختل ئې لیدلي وو، شاهدان خو هسې هم یولس وو؟ آیا دا د دولسو رقم په دې خاطر نه دی وضع شوی چې د اسرائیلیانو د دوولسو قبیلو له شمېر سره سمون وخوري؟

• آیا کېدی شي چا ته یو مذهبي مقام د قرعې له مخې ورکړی شي؟ هر حقیقي الهي دین خو د چا وړتیا او اهلیت، علم او تقوی، د مقام او منزلت لپاره معیار ګڼي، په قرعې سره د مقاماتو وېش یوازې په هغه مذهب کې موندلی شو چې بنسټ ئې په خرافاتو اېښودل شوی وي.

ورپسې لیکي: د مسیح د مرګ او بیا ژوندي کېدو نه اووه اونۍ وروسته.... د پنځوسمې عید راورسېدو (دا هغه عید دی چې د فصح له عید نه پنځوس ورځې وروسته لمانځل کېدو)، په دې ورځ کله چې مؤمنان راغونډ شول، ناڅاپه داسې غږ واورېدل شو چې د تندې سیلۍ غږ ته ورته وو او خونه ئې ډکه کړه، بیا د اور د لمبو په څېر یو شی د دوی په سر وځلېدو او په همدې وخت کې ټول له روح القدس نه ډک شول او په داسې پردیو ژبو ئې خبرې پیل کړې چې له دې مخکې نه پرې پوهېدل!! دا ځکه چې د خدای سپېڅلې روح دا قدرت دوی ته ورکړ!! ... په دې ورځ دیندار یهودان د عید د مراسمو لپاره له هرې سیمې اورشلیم ته راغلي وو، کله چې ئې له هغه کور نه دا غږ واورېدو یوه ډله په تلوار ورغله او وئې لیدل چې د عیسی شاګردان د دوی په ژبه خبرې کوي نو حیران پاتې شول او په حیرت سره ئې وپوښتل: دا څنګه ممکنه ده؟ دوی خو د جلیل اوسېدونکي دي، خو دا څنګه د مختلفو قومونو په ژبو خبرې کوي؟!! ځینو ملنډې پرې وهلې او ویل ئې: دا مست شوي!!

دا د بایبل د ډېرو نورو خبرو په څېر یوه مسخره خبره ده چې یوازې یو ټګمار او دوکه مار ئې د بې عقلو خلکو د غولو لپاره کوي، هیڅ باایمانه او باشعوره انسان

ئې نه مني!! د بايبل له ټګمار ليکونکي نه پوښتنه کوم: آيا عيسى عليه السلام داسې کار کړى؟ آيا له ټولو هغو پيغمبرانو نه چې تا ئې نومونه ياد کړي کوم يوه ئې داسې کار کړى؟ آيا کوم يو ئې مست شوى او د مستۍ په حالت کې ئې د نورو قومونو په ژبه خبرې کړې؟ که پيغمبرانو دا کار نه وي کړى د مسيح شاګردان به ئې څنګه کوي؟!! آيا د الله تعالى له لوري لېږل شوى لارښود دين داسې وي؟ د خلکو لپاره د يوه معقول پيغام او څرګندې لارښوونې په ځاى د داسې خرافاتو نندارې وړاندې کوي؟ داسې دين به د انسان کوم درد دوا او کومه ستونزه حل کړي؟ تا خو له دين، ديندارانو او رسولانو نه د يوه مداري لوبه او د ده په خوا کې د راغونډ شوو کم عقلو خلکو نندارە جوړه کړې!! داسې صحنه به يوازې بې عقله کسان په حيرت کې اچوي او هر هوښيار انسان به دا ډله د ملنډو وړ ګڼي او وايي به: دا مست شوي!!

ورپسې ليکي: پطرس له يولسو نورو رسولانو سره راوړاندې شو او خلکو ته ئې وويل: اې د اورشليم خلکو! ... له تاسو نه ځينې وايي چې مونږ مست يو! مونږ مست نه وو، اوس خو غرمه ده او دا د شراب څښلو او مستۍ وخت نه دى!! ... دا هغه څه دي چې يوئيل نبي څو پېړۍ مخکې د هغه وړاندوينه کړې وه، خداى د ده له قوله ويلي وو: په آخرو ورځو کې به ټول خلك له خپلې روح ډك کړم، دومره چې ستاسو لونې او زامن به نبوت کوي، ځوانان به مو رؤياګاني ګوري او زاړه به مو خوبونه!! ... نبوت به کوي او زما له لوري به خبرې کوي!! په آسمان او ځمکې کې به عجيبې نښې راڅرګندې شي... په ځمکې به وينې وبهېرې او له آسمانه به اور ووربېږي، ... لمر به تك تور شي، سپوږمۍ به د وينو په څېر تکه سره شي، ... خداى د خپلې نقشې له مخې تاسو ته دا قدرت درکړ چې مسيح د رومي چارواکو په لاس مصلوب کړئ، خو خداى له هغه وحشتناك مرګ نه وژغورو او بېرته ئې راژوندى کړ، ځکه مرګ نه شو کولى داسې څوك په خپلو منګولو کې اسير کړي!! داؤد نبي د مسيح له قوله ويلي وو: ډاډه يم چې په مرګ کې هم د خداى په امان کې يم!! ته نه پرېږدې چې روح مې په قبر کې پاتې شي او ستا د سپېځلي زوى بدن وروست شي!! ته به ما ته بيا ژوند او نوى عمر راپه برخه کړي او په خپل حضور کې به مې له

خوښيو برخمن کړي!!

بايبل ته دا خبرې ډېرې مهمې برښنې او ګمان کوي چې کولی شي په دې سره خپله غلطه ادعا سمه ثابته کړي!! خو هغه ته وايم:

• که د يوئيل وړاندوينه رښتيا وګڼو نو د دې وړاندوينې مصداق خو دا نه بلکې بل څه دی، هغه خو وايي چې: په آخرو ورځو کې به (ټول خلك) له خپلې روح ډك کړم، دومره چې ستاسو لونې او زامن به نبوت کوي، ځوانان به مو رؤياګانې ګوري او زاړه به مو خوبونه!! ... نبوت به کوي او زما له لوري به خبرې کوي!! ته خو د يوئيل د وينا خلاف وايي چې يوازې دومره کسانو نبوت کاوو چې په يوې خونې کې راغونډ شوي وو، (ټول خلك) خو پرېږده له دوی پرته په ټولې نړۍ کې بل داسې څوك نه وو چې نبوت او مستي وکړي، بلکې ځينې ورته حيران ول او ځينو ملنډې پرې وهلې او دوی ئې مست شوي ګڼل!!

• ستا د ادعا له مخې خو يوئيل ويلي دي: د دې ورځې له رارسېدو نه مخکې به په ځمکې باندې وينې وبهېږي او له آسمانه به اور ووربږي، لمر به تك تور شي، سپوږمۍ به د وينو په څېر تکه سره شي... له دې کارونو نه خو هيڅ يو ئې ونه شو!! دا ولې!!

• ته خو له يوې خوا وايې: خو خدای له هغه وحشتناك مرګ نه وژغورو او له بلې خوا وايې: او ببرته ئې راژوندی کړ، ځکه مرګ نه شي کولی داسې څوك په خپلو منګولو کې اسير کړي!! له تا پرته به آيا بل داسې څوك راوښيې چې د داسې متناقضو ويناوو جسارت وکړي؟ هم له وحشتناك مرګ نه ژغورل شوی او هم مړ شوی او له مرګ نه وروسته بيا راژوندی شوی!! مونږ خو د دې دواړو خبرو له تلفيق نه عاجز يو!!

جنابه! د داؤد هغه خبرې د مسيح خبرې نه بلکې په خپله د داؤد خبرې دي او يوازې دا معنی ترې اخيستلی شو چې د انسان روح نه بلکې يوازې د ده بدن په قبر کې پاتې کېږي او دا هم د تل لپاره د ورستو هډوکو په څېر په قبر کې نه پاتې کېږي بلکې بيا راژوندی کېږي، ته د دې وينا له کومې برخې د مسيح د مرګ او درې ورځې وروسته بيا راژوندي کېدو خبره راباسې؟ ما ته ووايه: د دې خبرې معنی څه

ده: ډاډه یم چې په مرګ کې هم د خدای په امان کې یم؟ که داسې ئې معنی کوې چې له مرګ نه په امان کې یم، نو بیا خو ستا ادعا سراسر غلطه شوه، ته خو وایې چې مسیح مړ شوی!! او که داسې ئې معنی کوې چې په مرګ کې هم د خدای په امان کې یم، نو دا خبره خو د ټولو انسانانو په اړه صدق کوي، ځکه الله تعالی هیڅ انسان له مرګه وروسته مهمل نه پرېږدي، بېرته ئې راژوندی کوي، ته ولې له دې د مسیح په اړه یوه ځانګړې خبره جوړوې؟!!

عجیبه دا ده چې بایبل د خپلې دروغجنې ادعا د اثبات لپاره وایي: داؤد دا خبرې د ځان په اړه نه دي کړې، ځکه هغه مړ شو، دفن شو او قبر ئې دا دی زمونږ په خوا کې دی!!! بلکې دا خبرې ئې د مسیح په اړه کړې دي، دی پوهېدو چې مسیح به د ده پر تخت کښېني، په دې سره ئې د مسیح د بیا راژوندي کېدو وړاند وینه کړې ده!! پوښتنه کوو: د دې وړاندوینې له کومې برخې او کوم لفظ نه د مسیح نوم او د ده د بیاراژوندي کېدو خبره راباسې؟ مسیح خو د ده پر تخت نه دی کښېنستی او یهودانو هم د دې لپاره د موعود مسیح په توګه ونه مانو چې د داؤد پر تخت نه دی کښېنستلی او هغه لویه پاچایي ئې جوړه نه کړی شوه چې دوی ئې د مسیح ننېنه ګڼي، نو دا وړاندوینه خو د عیسی علیه السلام په هکله صدق نه کوي!! ته خو دا هم وایې چې د قیامت په ورځ او د عیسی د بیاراتلو په وخت کې به دی د داؤد پر تخت نه بلکې د خدای په څنګ کې پر عرش ناست وي، نو مونږ ته ووایه چې ستا د خبرې معنی څه شوه؟

له دې وروسته بایبل د مسیح د شاګردانو داسې معجزې بیانوي چې د مسیح تر معجزو ئې هم اغېز زیات ښودلی!! لیکي چې یوه ورځ پطرس او یوحنا د خدای د کور په خوا کې داسې یو کس ولیدو چې له موره شل پیدا شوی وو او څلوېښت کاله شل وو!! دوی ته ئې د سوال لپاره لاس اوږد کړ، پطرس ورته وویل: مونږ پېسې نه لرو چې درئې کړو، خو یو بل شی درکوو، د عیسی مسیح په نامه درته امر کوم چې پاڅه او روان شه!! له لاسه ئې ونیولو او اوچت ئې کړ او هغه روغ رمټ شو او ټوپکې ئې وهلې!! ... او په دغه ورځ پنځو زرو کسانو ایمان راوړ!!

پوښتنه دا ده چې ولې د عیسی علیه السلام په ټول ژوند کې له هغو ټولو

معجزو سره سره پنځو زرو کسانو ایمان نه وو راوړی او دلته په یوه ورځ دومره کسانو ایمان راوړ؟!! د شاګردانو معجزه تر ده اغېزمنه وه او که ته دروغ وایې؟!

ته خو له یوې خوا دوی ته داسې سترې سترې معجزې ثابتوې او له بلې خوا لیکې چې دوی دواړه ئې په درو ووهل، څوك چې له درو نه ځان نه شي ژغورلی، بل به څنګه له ناروغۍ وژغوري؟!! څوك چې د یوه هیبتناك خبر په اورېدو سره تښتي او سیمه پرېږدي او له دې نه عاجز وي چې د ځان په اړه د دښمن عزایم بدل کړي څنګه ومنو چې هغه کولی شي څلوېښت کلن ګوډ روغ کړي؟!!

بایبل ورپسې لیکي چې دا دواړه معجزه ښودونکي د کاهنانو لخوا کلیسا ته احضار او تهدید شول چې بیا به د عیسی په هکله خلکو ته څه نه وایي!! او دوی خدای ته شکایت وکړ چې ولې ټول خدای نه منونکي خلك او جاهل قومونه د خدای په ضد بغاوت کوي او د نړۍ پاچایان متحد شوي چې د خدای او مسیح په ضد وجنګېږي؟ نه پوهېږو دا دواړه متناقضې خبرې څنګه سره تلفیق کوي؟ له یوې خوا د خلکو له پراخ مخالفت نه شکایت او له بلې خوا داسې معجزه ښودل چې په یوه ورځ پنځه زره کسان ورسره ملګري کېږي!!

بایبل دلته په یوې داسې خبرې اعتراف کوي چې د ده د ډېرو کتابونو ماهیت په ډاګه کوي او ثابتوي چې دا کتابونه د عیسی علیه السلام د شاګردانو په نامه مجهولو لیکوالانو له ځانه لیکلي، هغه لیکي چې کاهنان له هغې معجزې خبر شول، جلسه ئې راوبلله چې په دې هکله تصمیم ونیسي، نه پوهېدل څه وکړي، دوی ته تر ټولو حیرانوونکې خبره دا وه چې لیدل ئې پطرس او یوحنا بې سواده او ډېر معمولي کسان دي!! د بایبل له منونکو پوښتنه کوم: دغو بې سواده کسانو څنګه هغه کتابونه ولیکل چې بایبل ئې ورته منسوبوي؟ که املاء د دوی له لوري وه او لیکل د بل چا له لوري، نو ولې بایبل دا حقیقت خلکو ته نه وایي؟ له دې خبرې خو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې دا کتابونه نورو د دوی په نامه لیکلي!!

بایبل دلته د برناپا یادونه کوي چې خپله ځمکه ئې وپلورله او ټولې پېسې ئې رسولانو ته ورکړې!! خو د ده تر څنګ د حنانیا او د ده د مېرمنې سفیره یادونه کوي چې خپل پتې ئې وپلورو خو نیمایي پېسې ئې دوی ته ورکړې او ورته وئې ویل چې

پتې مو په همدې بيه پلورلی... پطرس پوه شوو چې دروغ وايي... هغه سړی او مېرمن ئې د همدې درواغو په سبب ځای په ځای مړه شول!! ... کاهنانو دوی زندان ته واچول خو فرشتو وژغورل او سبا د زندان ساتونکو وليدل چې د زندان دروازې تړلې دي خو زندانيان نه شته... بيا ئې کليسا ته احضار کړل... کاهنانو غوښتل دوی ووژني خو يو کس ئې مخنيوی وکړ.. نو څو درې ئې ووهل او خوشې ئې کړل...

د بايبل ليکوال ته وايم: الله تعالی چا ته په سزا ورکولو کې عجله نه کوي، په داسې درواغو څوك نه وژني، که ئې وژلی نو ته خو به ئې په دغو سترو سترو درواغو سل ځلې وژلی وې، تا په بايبل کې د خدای، پيغمبرانو او د الله تعالی د کتابونو په اړه دومره درواغ ويلي چې د حنانيا او سفيرې دروغ ورته هيڅ دي، دوی يوازې پطرس ته دروغ ويلي او هغه هم داسې دروغ نه چې بل ته ئې څه تاوان ورسېږي، تا ټولې نړۍ ته درواغ ويلي، په لکونو انسانان دې دوکه کړي او د دوی دنيا او آخرت دې تباه کړی!!

له دې وروسته د استيفان په نامه د يوه چا قصه رااخلي او ليکي چې دی هم د کاهنانو لخوا احضار شو، په دې ئې تورن کړی وو چې ويلي ئې دي: عيسی به د خدای کور وران او د موسی شريعت به لغو کړي!! ستر کاهن ترې وپوښتل: آيا دا تور صحيح دی؟ بايبل دلته د استيفان له لوري يو داسې مفصل ځواب وړاندې کوي چې نه خو ستر کاهن د هغه د اورېدو فرصت درلود او نه ئې تاسي د لوستلو حوصله!! د استيفان خبرې د ابراهيم عليه السلام له هجرت نه شروع کوي، په حران کې د ده مېشتېدا، د اسحاق او بيا يعقوب تولد، مصر ته د يوسف رسېدل، قحطي، د يعقوب د کورنۍ تګ مصر ته (خو دلته د بايبل د مخکنيو ادعاوو په خلاف وايي چې مصر ته تلو په مهال د يعقوب د کورنۍ شمېر پنځه اويا کسان وو خو بايبل تر دې د مخه ليکلي وو چې په مصر کې د يعقوب عليه السلام د مېشتېدو په وخت کې د ده د کورنۍ د ټولو غړو شمېر اويا کسان وو)، په مصر کې د اسرائيليانو د ابتلاءاتو دور، (خو دلته هم د بايبل د مخکنيو ادعاوو په خلاف وايي چې په مصر کې داسې يو پاچا قدرت ته ورسېدو چې د يوسف خدماتو ته ئې اهميت نه ورکاوو، زمونږ د توکم دښمن وو، زمونږ پلرونه ئې په دې ګمارل چې خپل

زامن په صحرا کې پرېږدي تر څو ومري!! حال دا چې تر دې د مخه ئې ویلي وو چې فرعون د اسرائیلیانو زامن وژل او دوی ته ئې اجازه نه ورکوله چې ښځیا ته ولاړ شي!!)، د موسی علیه السلام تولد، په څلوېښت کلنۍ کې د یوه قبطي وژل، مدیان ته تېښته، څلوېښت کاله وروسته د سینا په ښځیا کې د فرشتې لیدل او د خدای غږ اورېدل، مصر ته تګ، معجزې ښودل، له مصر نه د اسرائیلیانو وتل، له بحر نه تېرېدل او څلوېښت کاله په ښځیا کې د قوم لارښوونه، د هارون په لاس قوم ته د سخوندر په څېر د یوه بت جوړېدل، د عبادت د خیمې تفصیلات، د یوشع او بیا د داؤد یادونه، د سلیمان په لاس د خدای د کور جوړېدا، (خو دلته د مخکنیو ادعاوو په خلاف لیکي چې خدای وویل: زه د انسان په لاس جوړ شوي کور کې نه اوسېږم، آسمان مې تخت او ځمکه مې ترپښو لاندې کرسۍ ده!! تاسو به څنګه ما ته کور جوړ کړی شئ؟ او څنګه به زه په دې کور کې اوسېږم؟ آیا دا آسمان او ځمکه ما نه دي پیدا کړي؟ خو مخکې ئې لیکلي وو چې خدای راغی او په دې کور کې مېشت شو او وئې ویل: له دې وروسته به تل ستاسو په منځ کې اوسېږم!!) او په پای کې دا اورېده قصه چې د استیفان دفاعیه ئې ګڼي داسې پای ته رسوي: ټولو پیغمبرانو د مسیح د راتلو وړاندوینه کوله، خو تاسو مسیح هم ونیولو او ومو وژلو، د قوم مشران له دې خبرو سخت غصه شول، په ده ئې یرغل راوړ، استیفان آسمان ته وکتل، خدای ئې ولید چې عیسی ئې ښي لاس ته ولاړ دی، دا خبره ئې هم خلکو ته وکړه، نو خلکو جامې ترې وایستلې او پولُس ته ئې ورکړې او بیا ئې دی رجم کړ او مړ شو، پولس د استیفان له وژلو سره موافق وو، له دې ورځې وروسته د مؤمنانو ځورول پیل شو، له رسولانو پرته نور ټول سامره او یهودیه ته وتښتېدل، پولس به د لېږلو په څېر د مسیحیانو کورونو ته ننوتو او هغوی به ئې نیول او زندان ته به ئې لېږل او د ده د مسیحي کیدو په اړه لیکي: ... پولس د مسیحیانو له ځورولو او وژلو ډډه نه کوله، د اورشلیم ستر کاهن ته ورغی او د دمشق د کنایسو او معبدونو په نامه ئې یو لیک ترې واخیست چې د مسیحیانو، که نارینه وي او که ښځینه، په نیولو کې مرسته ورسره وکړي چې لاس ترلې ئې اورشلیم ته راولي... د دمشق په لوري وخوځېدو، په لاړې کې ناڅاپي له آسمانه یو نور پرې راکوز شو، دی بې سده

شو او پر ځمکه پرېوت او يو غږ ئې واورېدو چې ورته وايي: پولسه! پولسه! ولې مې دومره ځوروې؟!! هغه ورته وويل: باداره ته څوك يې؟ هغه غږ ځواب ورکړ: زه مسيح يم، هغه څوك چې ته ئې ځوروې!! اوس پاڅه، ښار ته ولاړ شه او زما امر ته انتظار وکړه!! د پولس ملګري حيران ول، ځکه غږ ئې اورېدو خو څوك ئې نه ليدو، کله چې پولس په سد شو، پاڅېدو، خو متوجه شو چې سترګې ئې څه نه وينې، نو تر لاس ئې ونيولو او دمشق ته ئې ورسولو، هلته تر دريو ورځو ړوند وو، په دې مودې کې ئې نه څه وخوړل او نه ئې څه وڅښل، ... په دمشق کې يو مسيحي د حنانيا په نامه اوسېدو، خدای په رؤيا کې هغه ته وويل: پاڅه! په ښې کوڅې کې د يهودا کور ته ورشه او د پولس طرسوسي پوښتنه وکړه، هغه اوس په دعا بوخت دی، ما په رؤيا کې ورته ويلي چې حنانيا به راشي، خپل لاس به ستا پر سر کېږدي او ستا سترګې به روغې شي، .... پولس مې غوره کړی چې زما پيغام قومونو، پاچايانو او اسرائيليانو ته ورسوي، زه به هغه ته وښيم چې زما په لار کې بايد څومره زيار وباسي!! حنانيا له دې کار سره موافق نه وو خو د خدای د مکرر امر په اورېدو سره ورغی، پولس روغ شو، د تعميد غسل ئې وکړ، د يهودانو معبدونو ته ورغی او خلکو ته ئې وويل: عيسی د خدای زوی دی!! د يهودانو مشرانو پرېکړه وکړه چې دی ووژني، پولس خبر شو، د خپلو پلويانو په مرسته له ښار نه ووت او اورشليم ته ولاړ، مسيحيانو پرې باور نه کاوو، ويل ئې ښايي کومه دسيسه ئې جوړه کړې، خو برناپا ډاډه کړل او په دې توګه ئې دی په خپلې ډلې کې ومنلو، څو يوناني يهودانو وغوښتل چې دی ووژني، مسيحيان ترې خبر شول او دی ئې لومړی قيصريه او بيا خپل وطن طرسوس ته ولېږو.

دلته څو پوښتنې راولاړېږي:

- د استيفان دا تفصيلي وينا چا اورېدلې وه؟ او چا لوقا ته اورولې وه؟ لوقا خو نه په خپله په دې ځای کې حاضر وو او نه ئې دا ويلي چې دا خبرې ئې له چا اورېدلې دي. څنګه ومنو چې دا خبرې رښتيا د استيفان دي؟ کوم عقلمن انسان به دا ومني چې استيفان په هغه حالت کې دومره اوږده بې ربطه وينا کړې او ستر کاهن موقع ورکړې چې خپله موعظه واوروي او ده هم په حوصلې سره اورېده؟!! او

څنګه په دې باور وکړو چې دا کتاب لوقا لیکلی؟

• ستا له وینا خو داسې معلومېږي چې پولس په دې غونډې کې حاضر وو، نو په کار خو دا ده چې دا لیکنه هم د ده وي او دا قصه هم ده جوړه کړې وي.

• پولس چې له مسیحیت سره کوم څه کړي، له دې نه خو معلومېږي چې دی له یوې خطرناکې منصوبې سره د مسیحیانو په لیکو کې ننوتی، ډېر ناپوه انسان به د ده ډرامه د یوه حقیقت په توګه ومني او په دې به باور وکړي چې ده د لارې په اوږدو کې ناڅاپي یوه رڼا ولیده، دومره زوروره رڼا چې دی ئې ړوند کړ، خو د ده ملګرو دا رڼا ونه لیده!!

• دا د مسیحیت خطرناک دښمن څنګه د مسیحیت ستر مبلغ شو؟ ده خو نه انجیل لوستلی، نه ئې څه وخت د مسیح له شاګردانو سره تېر کړی او دی په خپله وایي: ما خپل انجیل له انسانانو څخه نه بلکې د مکاشفې له لارې په خپله له مسیح نه ترلاسه کړی!! الله تعالی خو انسان ته د تعلیم او تعلم له لارې څه ورښیي، پیغمبرانو ته ئې هم د کتاب په لېږلو سره لارښوونه کړې، تورات او انجیل ئې د همدې لپاره لېږلي، آیا الله تعالی د مکاشفې له لارې پولس ته هغه څه ښودل چې هم د تورات خلاف وي او هم د انجیل؟!! د ده ویناوې ښیي چې د ده افکار شیطاني القاءات وو نه رحماني الهامات، شیطان ډېرو ټګمارانو ته دا وسوسه القاء کړې چې له یوه انسان نه خدای جوړ کړي، د داسې جعلي خدایانو شمېر ډېر زیات دی، شیطان د زمانې په هر پړاو کې د پولس په څېر یو څوک غوره کړی او له هغه ئې د نورو د غولولو لپاره کار اخیستی، تل ګورو چې د مکاشفې خبرې یوازې جاهل، له دین نه بې خبره ټګمار پیران کوي.

بایبل له دې وروسته د پطرس لپاره یوه قصه جوړه کړې او لیکي چې: په قیصریه کې یوه رومي افسر کرنیلیوس په رؤیا کې فرشته ولیده چې هغه ته ئې وویل: ... څوک ولېږه چې پطرس تا ته راولي، کله چې د ده استازي د پطرس د اوسېدو ځای ته ورنږدې شول، هغه د رؤیا په عالم کې ولیدل چې آسمان پرانیستل شو او یو لوی دسترخان ځمکې ته ترې راکوز شو، په دسترخان کې ټول هغه حیوانات او حشرې تر ستر ګو کېدل چې یهودان ئې غوښه حرامه ګڼي، بیا ئې یو غږ

واورېدو چې ويل ئې: پطرسه! پاڅه! هر يو چې غواړې ذبح او وئې خوره!! پطرس وويل: خدايه! زه به هيڅکله دا کار ونه کړم، ما په خپل ټول عمر کې حرامه غوښه نه ده خوړلې!! بيا هغه غږ ورته وويل: د خدای امر مه ردوه، چې خدای څه حلال ګڼي ته ئې حرام مه ګڼه!! دا رؤيا دريې ځلې تکرار شوه او بيا دا دسترخان آسمان ته لوړ شو... په همدې وخت کې د کرنيليوس استازي راورسېدل... روح القدس پطرس ته اطلاع ورکړه چې درې کسان ستا ليدو ته راغلي، دوی ته ښه راغلاست ووايه او ورسره ولاړ شه... پطرس ورسره ولاړ... کله چې ورورسېدل کرنيلوس د ده په وړاندې سجده وکړه خو ده ورته وويل: پاڅه! زه ستا په څېر يو انسان يم، بيا ئې ورته وويل: ته پوهېږې چې د يهودانو شريعت ما ته د دې اجازه نه راکوي چې د يوه غيريهودي کور ته ننوځم، خو خدای ما ته په رؤيا کې وويل چې هيڅوک به نجس او ناولی نه ګڼم... اوس پوه شوم چې يوازې يهودان د خدای ګران او مجبوب بندګان نه دي بلکې هرڅوک له هر توکم او نسل نه چې د خدای عبادت او نېک کار وکړي خدای ورسره مينه کوي... ټولو پيغمبرانو زمونږ په آسماني کتاب کې ليکلي دي چې څوک پر ده ايمان راوړي ټول ګناهونه ئې بخښل کېږي... لا د پطرس خبرې پای ته نه وې رسېدلې چې روح القدس پر ټولو نازل شو، هغه يهودان چې له پطرس سره راغلي وو کله چې ئې په غيريهودانو د روح القدس نازلېدل وليدل حيران شول، خو د شک هيڅ مجال نه وو پاتې، ځکه ليدل ئې چې ټول په مختلفو ژبو خبرې کوي!! په دې وخت کې پطرس وويل: له دې وروسته هيڅوک پر ما اعتراض نه شي کولی چې ولې غيريهودانو ته د تعميد غسل ورکوم!! ... د غيريهودانو د ايمان راوړلو خبره په هر ځای کې خوره شوه، ټولو رسولانو ته هم ورسېده،... کله چې پطرس بېرته ستون شو نو يهودي توکمه مسيحيانو پرې اعتراض وکړ چې ولې ئې له غيريهودانو سره ناسته پاسته کړې او تر ټولو بده دا چې پر يوه دسترخان ئې له دوی سره ډوډۍ خوړلې!!

دلته څو خبرو ته ځير شئ:

- د پولس د ملګرو په مذهب کې ټول هغه حرام غوښې حيوانات او حشرې حلال ګڼلې شوي چې د يهودانو په شريعت کې حرام ول!! او دا هم د پطرس د رؤيا له

مخې!! ښايي دغې رؤيا ته په پام سره نن مسيحيان د خنزير غوښه هم حلاله ګڼي، په داسې حال کې چې د بايبل مخکني کتابونه په ډېر تأکيد او تکرار سره هغه حرام شمېري!!

• د بايبل له وينا داسې معلومېږي چې پطرس خپله پورتنۍ رؤيا داسې تعبير کړې ده: غير يهودان هغه حيوانات او حشرې دي چې يهودانو حرام او د دوی کور ته ننوتل ئې د شريعت خلاف عمل ګڼلو، خو پطرس ته د دغې رؤيا او بيا له کرنيليوس سره له ملاقات نه وروسته ثابته شوه چې کېدی شي نور خلك هم د خدای د محبوبانو په ډلې کې راشي، نه د دوی کور ته ننوتل څه شرعي مانع لري او نه د تعميد غسل ورکول!!!

• دا خبرې ثابتوي چې مسيحيت له دې نېټې مخکې په يهودانو کې راخلاصه شوی وو او دا لومړی ځل وو چې د مسيح يو شاګرد د غير يهودي کور ته ننوځي او هغه ته د تعميد غسل ورکوي.

• يوازې په مسيح باندې ايمان د ټولو ګناهونو د بخښل کېدو لپاره کافي ګڼي!!

• دا ټولې خبرې د هغه مذهب خلاف دي چې بايبل ئې عيسی عليه السلام ته منسوبوي.

پطرس ليکي چې دا کار په ترکيه او يونان کې هم وشو او هلته هم ډېرو غيريهودانو په مسيح ايمان راوړ، په ترکيه کې دا کار د برناپا په لاس تر سره شو چې ډېر مهربان او له روح القدس نه ډك وو!! همدلته د لومړي ځل لپاره د عيسی پلويان د مسيحيانو په نامه ياد شول!!

بايبل د پولس لپاره هم څو معجزې ثابتوي، يوه ئې د مخکنيو په څېر د يو ګوډ روغول ښيي، خو په ضمن کې ئې يو عجيب اعتراف کوي او ليکي: کله چې خلکو دا صحنه وليدله نو وئې ويل: دا سړي خدايان دي چې د انسان په بڼې کې راغلي دي!! داسې ئې وانګېرله چې برناپا، زئوس دی او پولس هرمس، زئوس او هرمس د يونانيانو خدايان ول... د زئوس د معبد کاهن د ګلانو له هارونو سره راغی چې د پولس او پطرس په غاړو کې ئې واچوي، ... او غوښتل ئې د دوی لپاره غوايي قرباني کړي... خو دوی ورته وويل: مونږ ستاسو په څېر انسانان يو!!

ګورئ چې تر پولس مخکې داسې خلك تېر شوي چې په انسانانو ئې د خدای ګمان کاوو، د دوی په نامه ئې معبدونه او زیارتونه جوړ کړي وو، د معبد ټګمار مجاور تر نورو مخکې د داسې خدایانو په غاړه کې د ګلانو هارونه اچول!! پولس خپل مذهب له دغو زړو شرکي مذاهبو نه اقتباس کړی.

ورپسې لیکي چې پولس د یهودانو په تحریك دومره ووهل شو چې خلکو ګمان وکړ مړ شوی، تر پښو ئې ونیولو او په کشولو کشولو سره ئې له ښار نه بهر وغورځاوو، خو دی هملته د ټولو په مخ کې راڅوندی شو!!! بیا لیکي چې مسیحي شوو غیریهودانو ته وویل شو چې دوی باید ختنه شي، خو پولس مخالفت وکړ او وئې ویل: ولې دوی په داسې څه ګمارئ چې مونږ عملي نه کړی شو؟!! اعتراض کوونکي د ده د ځواب په اوږدوساکت شول!! ...او پرېکړه وشوه چې غیر یهودانو ته وویلی شي: یوازې د هغو حیواناتو غوښه به نه خورئ چې د بتانو په نامه ذبح شوي یا مردار شوي وي او وینه به نه خورئ او زنا به نه کوئ، بس همدا!!

ګورئ چې پولس ټول مسیحیت په دغو څو خبرو کې راخلاصه کوي او د مخکني شریعت ټول نور احکام لغو کوي؛ یوازې د هغو حیواناتو غوښه به نه خورئ چې د بتانو په نامه ذبح شوي یا مردار شوي وي او وینه به نه خورئ او زنا به نه کوئ، بس همدا!! یعني له دې پرته بل هر کار جایز دی او د ټولو حیواناتو غوښه درته حلال ده!!

په لږ دقت سره به دا درته معلومه شي چې د پولس د ستاینو او معجزو په اړه چې دلته او تر دې د مخه څه لیکل شوي ټول ده په خپله لیکلي، خو د دې لپاره چې خلك ئې ژر او له تأمل نه پرته ومني بل ته ئې منسوب کړي، راتلونکی عنوان تاسو ته دا خبره په ډاګه کوي.

د مسیح پیام اروپا ته رسېږي

تر دې سرلیك لاندې بایبل په لاشعوري توګه د پولس او د ده د ملګرو وینا د متکلم په صیغه رااخلي او ښیي چې په خپله دوی خبرې کوي او وایي: نو ځکه په تروآس کې کشتۍ ته وختو او مخامخ ساموتراکي ته او له هغه ځایه یوه ورځ

وروسته نیاپولیس ته ولاړو او په پای کې فلیپي ته ورسېدو، .. څو ورځې هلته پاتې شوو، له دې وروسته د سفر ټول بهیر داسي لیکل شوی لکه چې د دوی له منځ نه چا لیکلی وي!!! پوښتنه دا ده چې د بایبل د ادعا له مخې دا کتاب لوقا لیکلی او لوقا په دې سفر کې له پولس سره نه وو او لوقا هم دلته نه وایي چې د پولس له ملګرو نه چا دا قصه ورته کړې ده او د هغه وینا ئې رانقل کړې، دا ولې؟ د څه لپاره د لیکنې بڼه بدله شوې او لیکونکي ځان د پولس له ملګرو څخه معرفي کړی؟ د بایبل لیکونکي دې پوښتنې ته د ځواب ویلو لپاره په حاشیه کې لیکلي دي چې له دې وروسته لوقا له دوی سره ملګری شوی!! خو دا هسې یوه له درواغو نه د رښتیا جوړولو بې ځایه هڅه ده. ځکه له دې څو سطره وروسته لیکنه بیا خپله بڼه بدلوي او د متکلم په ځای د غایب په صیغه خبرې کوي او لیکي چې پولس او سیلاس په دې خاطر زنداني شول چې یوه پیریانۍ وینځه چې په دوی پسې به روانه وه او خلکو ته به ئې ویل: دا خدایي خدمتګاران دي او غواړي تاسو ته د نجات لار دروښیي، څو ورځې ئې همدا کار وکړ، پولس ترې تنګ شو او پلیته روح ئې ترې وایسته او روغه شوه، له دې وروسته بیا لیکي چې پولس او سیلاس ئې ونیول او په لښتو ئې ووهل او زندان ته ئې ولېږل... د زندان رئیس په زنځیرونو وترړل د زندان تر ټولو خوندي ځای ته ئې ولېږل... خو نیمه شپه چې پولس په دعا مشغول وو سخته زلزله وشوه، دېوالونه ولړزېدل او زنځیرونه مات شول، د زندان رئیس له وېرې راپاڅېدو، ګمان ئې وکړ چې زندانیان تښتېدلي، غوښتل ئې ځان ووژني خو پولس پرې غږ کړ، ځان ته تاوان مه رسوه، مونږ نه یو تښتېدلي، ... نو پولس ته ئې وویل: زه څه وکړم چې نجات مې په برخه شي؟ هغه ورته وویل: زمونږ پر خدای عیسی مسیح ایمان راوړه چې ته او ټوله کورنۍ دې وژغورل شئ، هغه هم ومنله ایمان ئې راوړ، د تعمید غسل ورکړی شو، ...او دوی ئې آزاد کړل!!

له دیارلسمې جملې وروسته یو ځل بیا په لاشعوري توګه همغه اشتباه کوي او بحث د متکلم په صیغه مخکې بیایي او په اورشلیم کې د پولس د نیونې تر عنوان لاندې لیکي: کله چې له دوی نه ببل شوو په کشتۍ کې کوس ته ولاړو.... په پای کې د اورشلیم په لوري وخوځېدو... هلته د مناسون کور ته ورغلو... د هغه ځای

مسیحیانو پولس ته مشوره ورکړه چې باید یهودانو ته وښیي چې ته یهودي مذهب ته التزام لرې، ده هم ومنله، سبا د خدای کور ته ولاړ... خو هلته خلکو په ده برید وکړ، پولیسانو وژغورو... بیا ئې د افسر په اجازه هغه خلکو ته یوه تفصیلي وینا وکړه، خپل ځان ئې معرفي کړ، د مسیحي کېدو قصه ئې وکړه، .... او په پای کې ئې د غیریهودانو د ایمان راوړو خبره وکړه، خلك د دې خبرې په اورېدو سره سخت تحریك شول او د ده په ضد ئې شعارونه ورکړل او د ده د اعدام غوښتنه ئې وکړه، د پولیسانو افسر دی برج ته داخل کړ او د ده د وهلو امر ئې وکړ، خو کله چې پوه شو دی رومي دی له وهلو ئې منصرف شو، سبا ئې محکمې ته ولېږو... له یوې محمکې بلې ته د ده محول کېدا او څو ځلې او په تفصیل سره د ده د ژوند او مسیحي کېدو قصه او تکراري دفاعیه رااخلي او په پای کې ئې لاس ترلی او د پولیسانو په منځ کې روم ته رسوي، خو عجیبه دا ده چې دا لیکونکی په دې ټول اورېد سفر کې، هم په زندان کې، هم په لاره او هم په کشتۍ کې ورسره دی!! په هغه ځای او وخت کې هم ورسره دی چې دی یوازې دی او له ملګرو څخه ئې هیڅوك ورسره نه شته!! خو د دې قصې مجهول او غایب لیکوال ئې په همدې صیغه لیکي چې مونږ داسې وکړل او له مونږ سره داسې وشول او پولس دا او دا وویل!! او دا دا معجزې ئې وښودلې، تر هغه چې روم ته رسېږي او همدلته قصه نا تمامه پرېږدي!!

زه په ډېر اطمئنان سره ویلی شم چې دا جعلي قصه یقیناً په خپله پولس لیکلې او لوقا ته ئې منسوب کړې.

د يوحنا انجيل

بايبل ليکي: يوحنا؛ دا د مسيح شاګرد چې ټول وجود ئې د خداى له ميني ډک وو، د عيسى واقعي شخصيت په دې انجيل کې څرګندوي... يوحنا په دې انجيل کې د عيسى هغه تعلق چې له خداى سره ئې لري په عرفاني او سليسي ژبې بيانوي.

مسيح زمونږ دنيا ته راغى

دا د دغه انجيل لومړى عنوان دى چې ترې لاندې لولو: په ازل کې، مخکې له دې چې څه پيدا شي، (کلمه) وه او د خداى په خوا کې وه، هغه تل ژوندى وو او دى په خپله خداى دى، چې څه شته د ده په وسيله پيدا شوي، داسې څه نه شته چې ده نه وي پيدا کړي، دا تلپاتې ژوندى خلکو ته نور او رڼا بخښي، خداى يحيى پيغمبر راولېږو چې دا نور خلکو ته معرفي کړي او خلك پرې ايمان راوړي، ... که څه هم نړۍ ده پيدا کړې وه خو کله چې دنيا ته راغى هيڅوا ونه پېژاندو، حتى په خپل ټاټوبي کې او په خپل قوم يهودانو کې چا ونه منلو، يوازې څو کسانو پرې ايمان راوړ، خو ده ټولو هغو کسانو ته چې ايمان ئې پرې راوړ دا حق ورکړ چې د خداى زامن شي، هو؛ يوازې دا کافي ده چې پر ده ايمان راوړي او نجات وموميـ... د خداى کلمه انسان شو او د دې ځمکې پر سر او زمونږ په منځ کې ئې ژوند وکړ!!

دلته څو خبرو ته توجه په کار ده:

- يوازې په مسيح ايمان د نجات لپاره کافي ګڼل شوى، حال دا چې تر دې په مخکنۍ رسالې کې ويل شوي چې د الله په احکامو له عمل کولو پرته د ايمان دعوا هيڅ ارزښت نه لري او د انسان د نجات سبب نه کېږي.

• که په مسیح د ایمان راوړو په نتیجه کې نور هم د خدای زامن ګرځي، نو د دې معنی خو دا ده چې د زوی لفظ هم د مسیح په اړه په مجازي معنی راغلی او هم د نورو په اړه، دا ولې تاسو دا لفظ د مسیح په اړه په یوه معنی نیسئ او د نورو په اړه په بلې معنی؟ دا خو داسې ده لکه یوحنا چې د مسیح په هکله وایي: مسیح نور وو، یحیی دا نور خلکو ته معرفي کړ! مسیح خو نور نه وو، نور خو په سترګو نه لیدل کېږي، د نور اغېز خو هر څوك په خپلو سترګو ګوري، د بل معرفي ته اړ نه وي، دلته خو نور په مجازي معنی راغلی، همداسې د زوی لفظ هم په مجازي معنی راغلی.

• دا څومره کرکجنه مبالغه ده چې د مسیح په اړه وایي: که څه هم نړۍ ده پیدا کړې وه خو کله چې دنیا ته راغی هیڅوا ونه پېژاندو، حتی په خپل ټاټوبي کې او په خپل قوم یهودانو کې چا ونه منلو، یوازې څو کسانو پرې ایمان راوړ!! د دې خبرې معنی خو دا ده چې مسیح علیه السلام د نورو انسانانو په څېر یو عادي انسان وو، خدای نه بلکې د خدای پیغمبر وو او له ده سره همغه څه شوي چې له نورو پیغمبرانو سره شوي!!

• یوحنا وایي چې مسیح د خدای په خوا کې یوه کلمه وه! انسان شو، ځمکې ته راغی او زمونږ په منځ کې ئې ژوند وکړ!! پوښتنه کوو: د دې خبرې معنی څه ده؟ دا خو یوه نامکمله او نامفهومه جمله ده، کلمه خو وجود نه لري، کلمه او لفظ خو (شی) نه دی چې د خدای په خوا کې ئې وګڼو، کلمه خو د متکلم د ارادې او فکر مظهر دی او د دې ښودنه کوي چې متکلم څه غواړي او څه وایي، د دې ناقصې جملې بشپړه ښه دا ده چې ووایو: مسیح د الله تعالی د یوې داسې کلمې مظهر دی چې مریمې علیها السلام ته ئې القاء کړه، الله تعالی فیصله وکړه چې مسیح له پلار نه پرته او یوازې له مور نه په فوق العاده توګه پیدا شي، دا فرمان ئې صادر کړ، مسیح د هغې کلمې مظهر دی چې دا الهي فرمان ئې منعکس کړ، قرآن هم د مسیح علیه السلام په هکله د (کلمه) لفظ کاروي خو د یوه بشپړ، مکمل او واضح آیت په ترڅ کې او فرمایي:

ß¤ŠÅJ¤$JÑ ¨; s¤$ŠÑ‹ ‹ $'?ã {q¤u¿? Ñr ¤à6 Ï£Š '{q¤Ñ? Ñ É»GÅ6 ¤$Ñ@d'»£

«ł Sf {qžB$«ù qžB Ór â r Nƒé B 4<Î $g9)ß ÿqÇJîŸ2 r «ł $Ú^ qP‘ Nƒé B ß é $Ó¤Šß

b& ÿqÇ»sØ ßÖm°r ¤9Î ª! $$JRÎ ßà6 ©#Žßz {qßFR$ ÎW»=0 {qßqà? Ÿr ¾ßFIâr

ÇÈ WŠÅ2 r «ł Sf 4".r ÇJ ßF{$’Î$Br Ï N°q»J¡ 9$’Î$B ½Å©Ór ½Åß šc qßƒ

النساء: ١٧١

اې اهل کتابو! په خپل دین کې غلو مه کوئ او د الله په هکله له حق نه پرته بل څه مه وایئ، بې شکه چې مسیح د مریمې زوی خو یوازې د الله رسول او د ده هغه کلمه وو چې مریمې ته ئې القاء کړې وه او د ده یوه روح، نو پر الله او پېغمبرانو ئې ایمان راوړئ او مه وایئ چې درې دي، ډډه وکړئ، چې دا درته غوره دی، الله خو یوازنی اله دی، له دې نه منزه دی چې کوم زوی ئې وي، څه چې په آسمانونو کې دي او څه چې په ځمکې کې دي ټول د ده دي او الله د وکیل په حیث کافي دی.

د بایبل منونکو ته وایو: یوازې مسیح نه بلکې د عالم هر (شی) د الله تعالی د یوې کلمې مظهر دی، یوحنا هم د الله تعالی د یوې کلمې مظهر دی، د الله تعالی له کلمې نه د یوحنا په څېر یو انسان جوړ شوی، یوحنا باید د الله تعالی د کلمو شمېر لږ تر لږه هومره وګڼي لکه د عالم د ټولو موجوداتو شمېر. جنابه! ته له یوې خوا وایې چې مسیح کلمه وو، له بلې خوا وایې هغه تل ژوندی وو او پر دې سربېره وایې چې هغه په خپله خدای وو!! دا درې خبرې هومره متناقضې دي چې یوازې ستر ناپوه او جاهل به په یوه وخت کې ټولې مني!! نه کلمه تلپاتې ژوندی (شی) ګڼلی شو، نه پر خدای د کلمې اطلاق کولی شو او نه د خدای په خوا کې بل شی په خپله خدای ګڼلی شو!!

له دې نه وروسته یوحنا د مسیح په اړه د یحیی د شهادت خبره کوي او وایي: ... یحیی کاهنانو ته وویل: زه مسیح نه یم، الیاس هم نه یم، زه هغه پیغمبر هم نه یم چې تاسو ورته منتظر یئ، کاهنانو تري وپوښتل: نو ته څوك یې؟ هغه وویل: زه د اشعیا نبي د وړاندوینې سره سم هغه غږ کوونکی یم چې په بېدیا کې نعرې وهي: اې خلکو! د آقا د راتلو لپاره ځان تیار کړئ.... د هغه مقام دومره لوړ دی چې زه حتی د

دې وړ نه یم چې څپلې ئې مخې ته کښږدم!! یوه ورځ وروسته ئې عیسی ولیدو چې د ده خوا ته راځي نو خلکو ته ئې وویل: وګورئ! دا همغه وری دی چې خدای لیږلی تر څو د نړۍ د ټولو انسانانو د ژغورنې لپاره قرباني شي!! ....

دلته څو خبرې په پام کې ولرئ: د قرآن د وینا له مخې هم معلومېږي او د بایبل د ادعا له مخې هم چې عیسی علیه السلام او یحیی علیه السلام همزولي وو، دواړه یو ځای، په یوې سیمې کې او حتی دواړه د هغه زکریا علیه السلام تر وصایت لاندې اوسېدل چې د یحیی علیه السلام پلار وو، د دې خبرې معنی دا ده چې د بایبل دا ادعا حقیقت نه لري چې یحیی علیه السلام تر عیسی علیه السلام نه هومره مشر او تر ده مخکې ګڼي چې ګواکې د هغه تر پیدا کېدو د مخه ئې خلکو ته د راتلو زېری ورکاوو او لار ئې ورته آوارولە، بایبل په دې اړه ډېرې متناقضې خبرې لري، کله لیکي چې دی ئې نه پېژاندو، له زندان نه ئې عیسی علیه السلام ته دوه کسان ورولېږل او دا پوښتنه ئې ترې وکړه چې آیا ته همغه موعود مسیح یې؟ کله لیکي چې دی ئې ولیدو او خلکو ته ئې وویل: وګورئ! دا همغه وری دی چې خدای رالېږلی چې د نړۍ د ټولو خلکو د ګناهونو د بخښنې لپاره قرباني شي، دا همغه کس دی چې ویل مې له ما نه وروسته به راشي خو مقام به ئې تر ما لوړ وي!! ځکه چې تر ما نه مخکې موجود وو، ما هم نه پېژاندو!! خو خدای راته وویل: کله چې خلکو ته د تعمید غسل ورکوې او ودې لیدل چې خدایي روح له آسمانه راکوزېږي او د چا پر سر کښېنې، نو یوه شه چې دا همغه کس دی چې ورته منتظر یئ، ما دا صحنه په خپلو سترګو ولیده نو ځکه شهادت ورکوم چې دی د خدای زوی دی!!

تاسو به د بایبل په ځای ځای کې وګورئ چې د انبیاوو او پیغمبرانو کار او ځانګړتیا د معجزو ښودل ګڼي، داسې لکه دلته چې د عیسی علیه السلام د پیغمبرۍ د اثبات نښه دا ګڼي چې له آسمانه کوتره راکوزه او پر سر ئې کښېنسته، یحیی علیه السلام له آسمانه غږ واورېدو او یوه شو چې عیسی علیه السلام پیغمبر دی، خو حقیقت دا دی چې پیغمبر د خپل پیغام، وینا، اخلاق او عملي ژوند له مخې پېژندل کېږي، لکه څنګه چې ونه له مېوې پېژندل کېږي شخصیتونه هم له خپل عمل او وینا پېژندل کېږي، مونږ محمد علیه السلام په خپلو سترګو نه

دی لیدلی، د ده معجزې مو هم نه دي مشاهده کړې، خو د هغه قرآن له مخې چې ده خلکو ته وړاندي کړ، مونږ په دې ایمان راوړی او د زړه سلول سلول مو په دې شهادت ورکوي چې دی یقیناً د خدای پیغمبر دی، د ده لوړ اخلاق، د ده هغه پیغام چې خلکو ته ئې درلود، هغه تبدیلي چې ده په نړۍ کې راوسته، هغه انسان چې ده ئې د جوړولو هڅه کوله، دا مونږ ته ثابتوي چې دی پیغمبر وو، مونږ چې د عیسی علیه السلام له میلاده دوه زره کاله وروسته په بایبل کې داسې کوم کلام وګورو چې د یوه پیغمبر له شأن سره ښایي نو وایو چې دا به حتماً د عیسی علیه السلام وینا وي، مونږ له بایبل سره په دې اړه موافق یو چې ناپوه انسانان او فاسقان به معجزې غواړي، عاقلان له معجزو پرته په دې پوهېږي چې څوك ربښتونی پیغمبر دی او څوك د پیغمبرۍ دروغجن مدعي.

د یوحنا انجیل له دې وروسته په عیسی علیه السلام باندې د څو کسانو د ایمان راوړلو بهیر په داسې بڼې کې وړاندې کوي چې د واقعیتونو تر بیان یوې قصې ته ورته دی، لومړی دوه کسان د یحیی دوه شاګردان ګڼي چې یو ئې اندریاس نومېدو، هغه خپل ورور شمعون ته ورغی او روته وئې ویل: شمعونه! مونږ مسیح وموندو، هغه ئې له ځان سره راوست چې عیسی وګوري، عیسی څو شیبې ورته وکتل او بیا ئې ورته وویل: ته شمعون د یونا زوی ئې، خو له دې وروسته به پطرس یعني ډبره نومېږې، بله ورځ عیسی وغوښتل چې جلیل ته ولاړ شي، په لارې کې ئې فلیپ ولید او هغه ته ئې وویل: له ما سره راشه... فلیپ ولاړ او نتنائیل ئې وموندو او هغه ته ئې وویل: نتنائیله! مونږ مسیح موندلی! همغه چې موسی او د خدای نورو پیغمبرانو د ده په اړه خبر راکړی وو، نوم ئې عیسی دی، د یوسف زوی دی او د ناصره اوسېدونکی دی، ... کله چې عیسی ته نږدې ورسېدو عیسی وویل: وګورئ دا سړی یو شریف انسان او یو واقعي اسرائیلی دی!! نتنائیل وویل: له کومه وپوهېدې چې زه څوك یم؟ هغه ورته وویل: مخکې له دې چې فلیپ تا پیدا کړې ما د انځر تر ونې لاندې لیدلې!! نتنائیل په حیرت سره وویل: سالاره! ته د خدای زوی او د اسرائیلیانو پاچا یې!! ... دوه ورځې وروسته ئې په یوه واده کې چې دی او شاګردان ئې هم وربلل شوي وو، ناڅاپه شراب خلاص شول، د عیسی مور مریم

(علیها السلام) ورته راغله او وئې وویل: شراب خلاص شوي، ده وویل له ما څه غواړې؟ لا د دې وخت نه دی چې زه معجزه وښیم، مور ئې خدمتګارانو ته وویل: څه خبره چې درته وکړي همغسې عمل وکړئ، هلته د اوبو شپږ ډبرین منګي وو چې په ودونو کې به تري استفاده کېده او په هر یوه کې سل لېټره اوبه ځائېدې، عیسی خدمتګارانو ته وویل: دا منګي له اوبو ډک کړئ اوس له دې نه لږ واخلئ او د مجلس اداره کوونکي ته ئې وروړئ، کله چې هغه دا اوبه وڅښلې، نو زوم ته ئې وویل: څومره خوندور شراب!! داسې معلومېږي چې تاسو له نورو خلکو توپیر لرئ چې ښه شراب د مجلس په پای کې خلکو ته ورکوئ!! او ورپسې لیکي: د قانا په کلي کې د عیسی دا معجزه د ده د بدلوونکي قدرت لومړۍ نښه وه، شاګردانو ئې ایمان راوړ چې دی واقعاً همغه مسیح دی!!

تاسو به د بایبل په هیڅ ځای کې دا ونه مومئ چې د یوه پیغمبر د حقانیت نښه او پر هغه د ایمان راوړلو وجه دا ښودل شوې وي چې هغه خپل قوم ته حقایق بیان کړي، د الله تعالی په لوري ئې دوی ته بلنه ورکړې، د بیا ژوندون په هکله ئې دوی ته قانع کوونکي دلایل وړاندې کړي، د سم انساني ژوند په اړه ئې دوی ته لارښوونه کړې، د خپل دعوت د حقانیت لپاره ئې مضبوط دلایل وړاندې کړي، د مظلومانو د ژغورنې غږ ئې اوچت کړی او خلکو د ده دعوت او دلایلو ته په پام سره په ده ایمان راوړی، دلته خو بایبل وایي چې عیسی علیه السلام د خپلې مور په وینا له اوبو ډک منګي په شرابو بدل کړل او د همدې لپاره د ده شاګردان په دې پوه شول چې دی واقعاً همغه مسیح دی چې دوی لټولو!! آیا دا خبره د یوه مؤمن انسان عقل مني چې د عیسی علیه السلام په څېر یوه ستر پیغمبر دې داسې کار کړی وي؟ دا د یوه پیغمبر په اړه د یوه شرابي قوم انګېرنه کېدی شي خو د یوه پیغمبر معجزه نه!!

قرآن مونږ ته د محمد علیه السلام د رسالت د اثبات لپاره دا نه وایي چې ده خلکو ته دا او هغه معجزې وښودې، بلکې وایي: دا له حکمته ډک قرآن، شهادت ورکوي چې دی پیغمبر دی!! د یٰس د سورې په لمړیو څلورو آیتونو کې راغلي: حکیم قرآن شهادت ورکوي چې بې شکه ته له پیغمبرانو څخه یې، په مستقیمي لارې برابر، د عزتمن رحیم خدای رالېږنه. په ګڼ شمېر آیتونو کې به دې ته ورته وینا

وګورئ چې په ټولو کې قرآن د محمد علیه السلام د رسالت د حقانیت لپاره د شاهد په توګه وړاندې شوی، په دې آیتونو کې دا ویل شوي چې د قرآن عظمت او شأن، د قرآن حکیمانه لارښوونې، ذکر او پند ئې، په دې شهادت ورکوي چې محمد علیه السلام د نورو پیغمبرانو په څېر یو پیغمبر دی، د ده د پیغمبرۍ د اثبات لپاره قرآن کافي دی، د ده لار سمه ده او د عزیز رحیم خدای له لوري ښودل شوې لار ده. که څوک قرآن ته رجوع وکړي، په شفاف او صاف ذهن سره هغه مطالعه کړي، په هغه کې د ژور حکمت نه ډکو لارښوونو ته ځیر شي، حکیمانه دعوت ته ئې دقیقاً پام وکړي، علمي څېړنې ئې او د طبیعت په اړه د هغه دقیق او عمیق علمي بحثونو ته ځیر شي او بیا دا کتاب د یوه ستر لیکوال، لوی عالم، معروف حکیم او نومیالي محقق له کتاب او لیکنې سره مقایسه کړي، ډیر ژر او په آسانۍ به پوه شي چې د انسان لخوا د قرآن جوړیدا محال ده، خبرې ئې، لارښوونې ئې، مواعظ ئې، پریکړې او قضاوتونه ئې، احکام او قوانین ئې، استدلال ئې، د طبیعت او هستي په هکله دقیق علمي بحثونه ئې، دا ټول په څرګنده توګه ښیي چې دا یوه پیغمبر ته د الله له لوري ورکړی شوی کتاب کېدی شي نه د یوه انسان د ذهن زېږنده، که هرڅومره انسان پوه وي او د ډیر اوچت نبوغ خاوند، دا ورته ممکن نه ده چې داسې کتاب جوړ کړی شي.

همداراز قرآن د عیسی علیه السلام د معرفي لپاره تر دې د مخه چې د ده معجزاتو ته اشاره وکړي د ده ګڼ شمېر هغه صفتونه بیانوي چې د ده پر پیغمبرۍ دلالت کوي، فرمایي: هغه مخور، عزتمن او د وجاهت خاوند وو، د خدای مقرب بنده وو، صالح انسان وو، خلك ئې د الله تعالی بندګۍ ته رابلل، د تورات او انجیل علم ئې په برخه شوی وو، د پوهې او حکمت خاوند وو. د آل عمران د سورې له **۴۵** نه تر **۵۴** آیت پورې په دې هکله داسې راغلي:

هغه وخت چې ملائکو وویل: اې مریمې! بې شکه چې الله تا ته د یوې الهي کلمې زېرى درکوي، چې نوم به ئې مسیح عیسی د مریمې زوی وي، په دنیا او آخرت کې مخور او له مقربینو نه. او خلکو ته به په ماشومتوب او زوړوالي کې وینا کوي او له صالحینو څخه به وي. وئې ویل: اې زما ربه! څنګه به ما لره زوی وي؟! حال دا چې

د هيڅ بشر لاسنه دی راباندې لګېدلی، وئې فرمايل: همداسې الله چې څه وغواړي پيدا کوي ئې، چې کله د کوم کار پربکړه وکړي ورته وايي: وشه نو هغه وشي. او کتاب، حکمت، تورات او انجيل به ورزده کړي. او د بني اسرائيلو په لوري يو رسول، په دې چې ستاسو د رب له لوري مې څرګنده ننبنه درته راوړې ده، هغه دا چې زه ستاسې لپاره له خټې نه د مرغه څېره جوړوم، بيا په هغه کې پو کوم، نو هغه به د الله په اذن سره ژوندی مرغه شي او د الله په حکم به له موره ړوند پيدا شوی او برګی روغوم او مړي به ژوندي کوم او په هغه څه به مو خبروم چې په خپلو کورونو کې ئې خورئ يا ئې ذخيره کوئ، بې شکه چې په دې کې تاسو ته څرګنده ننبنه ده که مؤمن يئ. او د هغه تورات تصديقوونکی چې له ما نه مخکې وو او ترڅو ځينې هغه شيان درته حلال کړم چې پر تاسو حرام کړی شوي او ستاسو له رب نه مې څرګنده ننبنه درته راوړې، نو له الله نه ووېرېږئ او زما اطاعت وکړئ. بې شکه چې زما او ستاسې رب الله دی، نو عبادت ئې وکړئ، همدا نېغه لاره ده. نو کله چې عيسی د دوی کفر احساس کړ، وئې ويل: څوک مې د الله په لار کې ملګری دي؟ حواريونو وويل: مونږ د الله ملګري يو، په الله مو ايمان راوړی او ته دې شاهد وې چې مونږ مسلمانان يو. اې زمونږ ربه! په هغه څه مو ايمان راوړی چې تا رالېږلی، د پېغمبر متابعت مو وکړ، نو مونږ د شاهدانو په زمره کې وليکه. او دوی پټ تدبير ته لاس کړ او الله هم پټ تدبير وکړ او الله خو تر ټولو غوره تدبيرکوونکی دی.

له دې نه په مخکني آيت کې د پېغمبر دا صفت بيان شوی چې په خپله علم غيب نلري خو الله تعالی ئې د وحي له لارې د غيب په ځينو خبرو خبروي او دلته د عيسی عليه السلام دا صفات ښودل شوي چې:

- په دنيا او آخرت کې به مخور او منلی وي او الله ته مقرب او نږدې.
- په ماشومتوب کې به هم له خلکو سره همغسې خبرې کولی شي چې په زړښت کې به ئې کوي.
- صالح بنده به وي.
- الله تعالی، عيسی عليه السلام په ځوانۍ کې خپلې خوا ته اوچت کړ، له قيامت

نه مخکې به ئې بېرته رالېږي او خپل پاتې عمر به پوره کوي، په دې آیت کې دغه مطلب ته اشاره شوې.

دا آیتونه مونږ ته وایي چې مریم علیها السلام په دې نه پوهېږي چې الله تعالی به زوی ورکوي او په دې هم نه پوهېږي چې څنګه به ئې ورکوي، دا خو ئې په خیال کې هم نه ګرځېده چې له پلار نه پرته هم اولاد پیدا کېدی شي، ورته وویلی شو: الله چې څه وغواړي داسې ئې هم پیدا کولی شي، له پلار نه پرته هم، الله چې د کوم څه د کېدو پرېکړه وکړي نو یوازې امر ئې کافي دی، د ده له امر سره سم او له ځنډ نه پرته هغه کار ترسره کېږي.

عیسی علیه السلام ته د تورات او انجیل علم ورکړی شوی وو، د بني اسرائیلو په لوري پېغمبر لېږل شوی وو، څرګندې معجزې ورکړی شوې وې، له ختې نه به ئې د مرغه شکل جوړ کړ او په هغه کې به ئې پو کړل او له هغه نه به ژوندی مرغه جوړ شو، له مور نه پرون پیدا شوي او بره ګی به د ده په دعا روغ شو، مړی به د ده په دعا راژوندی شو، له دې به ئې خلك خبرولی شو چې څه به خوري او څه به په کور کې ذخیره کوي، د نن او سبا له خوراك نه ئې خبرولی شو، خو ده به په خپله خلکو ته ویل: دا زما ذاتي کار نه دی، د الله په إذن ئې ترسره کوم، دا زما د رسالت نښې دي، دا نښې شهادت ورکوي چې زه د الله پېغمبر یم. زما وینا همغه ده چې د موسی علیه السلام وینا وه، زه د تورات مصدق یم، تاسو له تورات نه عدول کړی، ستاسو مذهبي مشرانو په خپل سر او د تورات د حکم خلاف ډېر شیان په تاسو حرام کړي، زه راغلی یم چې دا اضافي پېښې ستاسو له اوږو راکوز کړم، په دې ټولو خبرو مې ستاسو د رب له لوري څرګندې نښې درته راوړې، زما د پېغام خلاصه دا ده چې: له الله نه ووېرېږئ او زما اطاعت وکړئ، الله هم زما معبود دی او هم ستاسو معبود، د هغه عبادت وکړئ، سمه او مستقیمه لار همدا ده چې له الله نه پرته د بل چا عبادت ونه کړئ.

دا آیتونه مونږ ته لارښوونه کوي چې:

- د پېغمبرانو معجزې د دوی ذاتي کار نه دی، دا د الله کار او د دوی د رسالت نښې دي.

- د پېغمبرانو د دعوت خلاصه دا ده چې يوازې د يوه الله عبادت وشي، دوی يوازې دې ته مستقيمه لار وايي او همدې ته بلنه ورکوي.
- پېغمبران عليهم السلام يو د بل ملاتړ او تائيد کوي، موجود پېغمبر د مخکني تصديق کوي او د وروستني زېرى ورکوي، د بې لارې سياسي مشرانو په څېر نه وي چې واکمن مشر هم مخکني مشران محکوموي او هم د هغو د ختمولو هڅه کوي چې د ځان سيالان ئې ګڼي.
- د پېغمبرانو يوه اساسي دنده دا ده چې د خلکو له اوږو نه اضافي پېټي راکوز کړي او د دوی په لاس پښو کې اچول شوي زنځيرونه مات کړي، اضافي پېټي هغه څه دي چې ټګمارو مذهبي مشرانو له خپلې خوا په خلکو باندې لازم کړي او هغه ته ئې د دين او مذهب رنګ ورکړى او له زنځيرونو نه مراد هغه اضافي او جعلي قيود او حدود دي چې دوی له خپلې خوا وضع کړي خو هغوی ته ئې مذهبي بڼه ورکړې. له دې نه معلومېږي چې په دين کې انحراف له همدې نه راولاړېږي چې په يوه او بل نامه د خلکو پېټي درانه کړى شي او د حلالو شيانو په حرامولو سره د دوی په لاس پښو کې زنځيرونه واچولی شي.

کله چې عيسى عليه السلام احساس کړه چې بني اسرائيلو د کفر لار غوره کړې او د دغو ټولو معجزو له ليدو سره سره ايمان نه راوړي، نو وئې ويل: زه د الله په لوري درومم، څوك مې په دې سفر کې ملګرتيا ته تيار دی؟ د ده مخلصو يارانو ورته وويل: مونږ د الله ملګرتيا ته چمتو يو، له تا سره د الله په لوري او د الله په لار کې سفر ته تيار يو، دا په اصل کې جهاد ته د تيارېدو په معنی وه او په دې سره الله تعالی له يوې خوا دا حقيقت بيانوي چې د عيسى عليه السلام په څېر پېغمبر له خپلو ټولو هغو بې ساري معجزو سره سره د انصار او ملاتړو په لټه کې دی، له هغو خاصو کارونو نه پرته نور کارونه په معجزو نه شي ترسره کولی، نور کارونه به د الله تعالی د عام او عادي سننو مطابق ترسره کوي، نه په خارق العاده توګه، له بلې خوا په پېغمبر باندې د ايمان راوړونکو مواصفات معرفي کوي، په پېغمبر واقعي او مخلص ايمان لرونکی داسې وي لکه د عيسى عليه السلام مخلص ملګري، د دوی څو خبرې رااخلي:

- ستا ملګرتيا په حقيقت کې د الله ملګرتيا ده، مونږ دې ملګرتيا ته چمتو يو.
- په کتاب ايمان لرو
- د پېغمبر متابعت کوو.
- تمنا مو دا ده چې زمونږ نومونه د شاهدانو په ډله کې وليکلی شي، د هغو کسانو په ډله کې چې د هدايت ډيوې ئې په لاس کې وي، د دوی د کړو وړو له مخې خلك په دې پوهېږي چې حقيقت څه ته ويل کېږي، حقيقي دين کوم دی، د الله په هکله مو عقيده څنګه وي او څنګه د ده عبادت وکړو او څنګه د يوه واقعي مخلص بنده په څېر ژوند وکړو، دوی، د دوی فکر او عقيده او د دوی عملي ژوند د نورو لپاره د شاهد حيثيت لري.

ګورئ چې قرآن عيسی عليه السلام او ياران ئې څنګه معرفي کوي او بايبل ئې څنګه معرفي کوي؟ بايبل هغه چا ته پيغمبر وايي چې شرابيانو ته اوبه شراب کړي، خو قرآن هغه څوك د پيغمبر په توګه معرفي کوي چې وينا ئې نورو پيغمبرانو ته ورته وي، د حلال او حرام په اړه ئې نظر همغسې وي لکه د نورو پيغمبرانو، د دوی په څېر ټول ګنده شيان د شرابو په شمول حرام ګڼي.

د بايبل له وينا معلومېږي چې خلکو پر عيسی عليه السلام د ده د معجزو له مخې ايمان نه دی راوړی، د ده د سيمې اوسېدونکو پر ده د ايمان په ځای د ده مخالفت ته ملا تړلې او د قرآن له وينا معلومېږي چې د ده نږدې ملګرو په الله تعالی ايمان او د عيسی عليه السلام متابعت او د الله په لار کې د ده مرسته او ملګرتيا خپله ځانګړتيا ګڼي، دوی د الله په لار کې کړاوونه وګالل، يهودانو د عيسی عليه السلام ډېر ياران ورته ووژل، په صليب ئې وځړول، په لاس پښو کې ئې ميخونه ټك وهل، په اور کې ئې وسوځول، دا پرېکړه وکړه چې عيسی عليه السلام په خپله ووژني او په صليب ئې وځړوي، الله تعالی په خاص تدبير سره هغه وژغورو، په ده او د ده په يارانو باندې دا بې رحمانه ظلمونه او د دوی صبر او زغم او پر خپل دين ټينګار د دې باعث شول چې خلك د دوی لار خپله کړي، د دوی دين حق دين وګڼي او له بې رحمو يهودانو نه ئې کرکه او نفرت په زړونو کې راپيدا شي، د يهودانو ټګمارو مذهبي مشرانو چې د کوم مقصد لپاره په عيسی عليه السلام او د ده پر

ملګرو کوم ظلمونه کول او دې ته ئې له مذهب نه د دفاع نوم ورکاوو، دا ټول ظلمونه ئې د مذهب تر نامه لاندې کول، خو اصلي موخه ئې خپل سیادت ساتل او خپلې ناروا ګټې وې، هغه ګټې چې د مذهب په نامه ئې ترلاسه کولې، دین د دوی دکان وو، غوښتل ئې خلك د عیسی علیه السلام دین ونه منې او په دې سره د دوی دکانونه ونه ټړل شي، د تجارت هغه بازار ئې له کساد سره مخامخ نه شي چې دوی د مذهب سودا پکې کوله او دین ئې په دنیا خرڅولو، خو دوی له دې مکر او پټ تدبیر نه برعکس نتیجه ترلاسه کړه، همدا د الله پټ تدبیر وو د دوی د پټ تدبیر په مقابل کې . وروستی آیت په څرګنده ښیي چې الهي تدبیر همدا وو، عیسی علیه السلام او ملګري ئې د همدې لپاره له هغو امتحانونو سره مخامخ شول، همدغه ابتلاءات د دې لامل شو چې خلك په پراخه پیمانه مسیحیت ته مخه کړي او همغه څه وشي چې یهودانو د هغه د مخنیوي لپاره د دوی د کړولو لار غوره کړې وه!!

د یوحنا انجیل له دې وروسته لیکي: ... عیسی په اورشلیم کې د خدای د کور خوا کې خلك ولیدل چې د قربانۍ لپاره د غوایو، پسونو او کوترو په اخستلو لګیا دي، ... عیسی له پړي متروکه جوړه کړه او ټول خلك ئې له هغه ځایه وشړل، څاروي ئې وشړل او د صرافانو پیسې ئې خورې ورې کړې، د کوترو پلورونکو ته ئې وویل چې دا له دې ځایه لرې کړئ او زما د خدای له کوره بازار مه جوړوئ، شاګردانو ته ئې د دې حالت په لیدو سره د سپېڅلې کتاب دا وینا ورپه یاد شوه چې وایي: کومه مینه چې د خدای له کور سره لرم زما په زړه کې د دې مینې اور لمبې وهي، د یهودانو مشرانو ترې پوښتنه وکړه: ته په کوم حق دا کارونه کوې، که دا د خدای په امر سره وي نو په ډوډ معجزې سره ئې ثابته کړه، عیسی جواب ورکړ: ډېر ښه، کومه معجزه چې تاسو ته ئې درښیم هغه دا ده چې: د خدای دا کور وران کړئ چې زه ئې په دریو ورځو کې بېرته جوړ کړم!! هغوی ورته وویل: دا څه وایې؟ دا کور خو په شپږڅلوښت کالونو کې جوړ شوی، ته غواړې په دریو ورځو کې ئې بېرته جوړ کړې؟... خو د خدای له کور نه د عیسی هدف د ده خپل ځان وو، کله چې عیسی له خپل مرګ نه وروسته بیا راژوندی شو، نو شاګردانو ته ئې د ده دا خبره ورپه یاد شوه او پوه شول چې له سپېڅلې کتاب نه د ده دا نقل قول د ده په اړه وو او حقیقت

ئې درلود.

د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو: عيسی عليه السلام ولې په دې وخت کې هغو خلکو ته يوه څرګنده معجزه ونه ښوده؟ د شرابو په محفل کې چې څوک داسې خلکو ته معجزې ښيي چې مست دي او د بايبل په وينا سرونه پرې درانه شوي، نو د خدای په کور کې هغو خلکو ته ولې معجزه نه ښيي چې د معجزې غوښتنه ئې ترې کړې؟ په دريو ورځو کې د خدای د کور د بيا جوړولو خبره له دې سره څه تعلق لري چې عيسی عليه السلام ووژل شو او درې ورځې وروسته بيا راژوندی شو؟! مونږ خو د دې دواړو خبرو ترمنځ تړاو نه شو موندلی!! آيا کوم عاقل انسان به د چا پوښتنې ته داسې ځواب ورکړي چې نه يوازې سوال کوونکی پرې پوه نه شي بلکې د ده خپل شاګردان هم څو کاله وروسته پرې پوه شي؟ او شاګردان ئې هم داسې تعبير کړي چې د بايبل له ليکونکي پرته هيڅوک دا تعبير نه مني!! قرآن د اهل کتابو د بې لارې مذهبي مشرانو يوه لويه ځانګړتيا دا ګڼي چې د الله تعالی په کتاب کې لاسوهنې کوي او د کتاب د ويناوو موضع او ځای بدلوي، په بايبل کې له تحقيق نه وروسته زه پوه شوم چې د دې خبرې معنا څه ده، څنګه هغوی د کلام موضع بدلوي، د دې مثالونه ډېر زيات دي، چې يو ئې دا دی دلته ستاسو له نظره تېر شو، د خدای کور يعني د عيسی خپل بدن، د کور ورانول يعني د ده وژل، په دريو ورځو کې د کور بياجوړول يعني له وژل کېدو وروسته د عيسی بياراژوندي کېدا!!! او دا ټول د دې پوښتنې په ځواب کې چې ته ولې خلك د خدای په کور کې له پېر پلور څخه منعه کوې؟ که ته د خدای په امر دا کار کوې نو مونږ ته يوه معجزه وښيه!!

راشئ د دې يوه بله بېلګه هم وګورئ:

بايبل ليکي: يوه شپه د يهودانو يو ستر روحاني د خبرو آترو لپاره عيسی ته راغی، نوم ئې نيقوديموس او له فريسيانو څخه وو، عيسی ته ئې ويل: استاده! مونږ د دې ښار ټول روحانيون پوهېږو چې ته د خدای له لوري زمونږ د هدايت لپاره راغلی يې، دليل ئې هم ستا دغه معجزې دي، عيسی ورته وويل: که بيا ونه زېرېږې، هيڅکله د خدای ملکوت نه شې ليدلی!! څه چې وايم حقيقت همدا دی،

نیقودیموس په حیرت سره ورته وویل: له نوي پیدا ښبت نه ستا مقصد څه دی؟ زما په څېر یو سپین ږیری څنګه کولی شي بېرته د خپلې مور رحم ته داخل او بیا پیدا شي؟ عیسی ځواب ورکړ: تر څو چې څوك له اوبو او روح نه ونه زېږېږي د خدای ملکوت ته نه شي ننوتی!! جسماني ژوند انسان پیدا کوي خو روحاني ژوند د خدای روح له آسمانه د چا په برخه کوي!! ... داسې لکه چې د باد غږ اورې خو په دې نه پوهېږې چې دا له کومه راځي او چېرې ځي، د نوي پیدایښت په اړه هم څوك نه پوهېږي چې د خدای روح ئې څنګه وربخښي!!! نیقودیموس ترې وپوښتل: مقصد دې څه دی؟ زه ستا په خبرو پوه نه شوم! عیسی ځواب ورکړ: نیقودیموسه! ته د یهودانو له علماوو څخه یې، څنګه په دې خبرو نه پوهېږې؟ ... زه د خلکو د ژوند اړوند مسایلو په اړه درسره خبرې کوم او ته پرې باور نه کوې!! که د آسمان په اړه درسره خبرې وکړم څنګه به باور پرې وکړې؟!! ... لکه څنګه چې موسی په ښدیا کې مسي مار په یوه لرګي وځړاوو چې خلك ورته وګوري او له مرګه وژغورل شي، زه هم باید په صلیب وځړول شم تر څو خلك پر ما ایمان راوړي او له ګناه وژغورل شي او تلپاتی ژوند ئې په برخه شي!! ځکه خدای له خلکو سره دومره مینه لري چې یوازنی زوی ئې راولېږو، چې خلك پرې ایمان راوړي او د ده په وسیله خلك له دائمي مرګ نه وژغوري!!

که دغو خبرو ته لږ ځیر شئ نو ډېر ژر به پوه شئ چې دا بې ربطه، مبهمې او بې معنا خبرې هیڅکله د عیسی علیه السلام په څېر د یوه هوښیار داعي او پیغمبر خبرې نه شي کېدی، پیغمبران نه د هغو شاعرانو په څېر وي چې د شعر معنا ئې په خپل بطن کې وي او له ده پرته بل څوك نه پرې پوهېږي، نه د هغو فیلسوفانو په څېر چې خلك ئې د الفاظو په معنا او د استدلال په ماهیت نه پوهېږي، پیغمبر د (الناس) لارښود وي او خبرې ئې (عوامو) ته قابل فهم، نه په کې غموض او ابهام وي او نه د معما په څېر پوهېدل پرې ګران، د یو چا په خبرو چې د یهودانو ستر ستر مذهبي مشران او روحانیون نه پوهېږي نو عام خلك به څنګه پوه شي؟ زه د بایبل منونکو ته وایم: که تاسو دا پورتنۍ خبرې له بل چا واورئ، آیا یقین به مو راشي چې دا سړی یو هوښیار انسان دی؟ د یهودانو دې مذهبي مشر خو عیسی علیه السلام ته

حقیقت ویلی وو او د ده په پیغمبرۍ ئې اعتراف کړی وو، دغو بې ربطه او بې معنا خبرو ته څه ضرورت وو، ولې به عیسی علیه السلام د مننې په ځای داسې ځیږ، غامض او مبهم ځواب ورکاوو؟!! تاسو ته وایم: د بایبل د دغه ځواب له اورېدو وروسته ما ته ووایئ چې له بیا پیدا ېښت او نوي زېږېدو څخه د عیسی علیه السلام مراد څه وو؟ په دې ځواب قانع شوي یئ؟ آیا په معنی ئې پوه شوي یئ؟

یوه بله بېلګه ئې هم وګورئ:

عیسی جلیل ته د تلو په لار کې د سوخار په کلي کې د یعقوب کوهي ته ورسېدو، د سفر له ستونزو ستومانه او د لمر له تودوخې تږی او د کوهي غاړې ته ناست وو، شاګردان ئې د خوراك اخیستلو لپاره کلي ته تللي وو، په دې وخت کې یوه سامري مېرمن راغله چې غوښتل ئې له کوهي اوبه راوباسي، عیسی اوبه تږې وغوښتې، مېرمنې تعجب وکړ چې څنګه یو یهودي له دې نه اوبه غواړي، یهودان خو له دوی نه هومره کرکه لري چې خبرې ورسره نه کوي څه دا چې د خوراك لپاره څه تږې وغواړي!! دې مېرمنې دا خبره هغه ته وکړه، عیسی ځواب ورکړ: که ته پوهېدی چې خدای څه لوړه هدیه تا ته درکوي او زه څوك یم نو له ما نه به دې ژوند بخښونکې اوبه غوښتې وې!! ښځې ورته وویل: ته خو نه سلواغه لرې او نه پرې او کوهی هم ډېر ژور، نو دا د حیات اوبه به له کومه راوړې؟ آیا ته زمونږ تر جد یعقوب نه لوړ او غوره یې؟ څنګه کولی شې چې د یعقوب د کوهي تر اوبو غوره اوبه مونږ ته راکړې؟ عیسی ځواب ورکړ: خلك د دغو اوبو له څښلو وروسته بیا هم تږي کېږي، خو هغه اوبه چې زه ئې ورکوم د دوی په بدن کې په داسې تل خوټېدونکې چینې بدلېږي چې تل دوی ته د حیات اوبه ورکوي او تلپاتی ژوند ورپه برخه کوي!! ښځې ورته وویل: باداره له دې اوبو نه لږ ما ته راکړه چې نور نو تږې نه شم او دې کوهي ته د بیا بیا راتلو له کړاوه وژغورل شم، عیسی ځواب ورکړ: ولاړه شه خپل مېړه راوله، هغې ورته وویل: مېړه نه لرم، هغه ورته وویل: رښتیا وایي، تر اوسه دې پنځه ځلې مېړه کړی او له چا سره چې اوس اوسېږي هغه ستا مېړه نه دی... ښځه هك پك حیرانه شوه او وئې ویل: داسې نه چې ته پیغمبر وې!! .... زه دومره پوهېږم چې مسیح راتلونکی دی، تاسو یهودان هم دا خبره منئ، کله چې هغه راشي ټولې

خبرې به څرګندې شي، عیسی‌ورته وویل: زه همغه مسیح یم، په دې وخت کې شاګردان راورسېدل، که څه هم له دې حیران شول چې هغه له یوې ښځې سره خبرې کوي خو د څه ویلو جرأت ئې ونه کړ، هغې ښځې خپل منګی پرېښود، کلي ته ولاړه او خلکو ته ئې وویل: راشئ هغه څوک وګورئ چې ما ته ئې زما ټول مخکنې کړي کارونه راپه ګوته کړل، آیا ګمان نه کوئ چې دی به همغه مسیح وي؟ خلك له کلي راووتل چې عیسی وګوري، په دې وخت کې شاګردانو اصرار کولو چې دی څه وخوري خو ده وویل: زه داسې خوراك لرم چې تاسو تړې خبر نه یئ، ... زما خوراك دا دی چې د خدای غوښتنې ترسره کړم او هغه کار وکړم چې ما ته ئې سپارلی دی!! آیا دا ګمان کوئ چې د فصلونو تر ریبلو لا څلور میاشتې پاتې دي، شا و خواته مو وګورئ چې د خلکو یو لوی پټی د ریبلو لپاره تیار دی، لوګړې به ډېره ښه بدله ترلاسه کړي که دا محصول په آسماني ګودامونو کې ذخیره کړي، څومره ستر برکت به د کرونکي او رېبونکي په برخه شي!! دا متل دلته هم صدق کوي چې نورو وکرل او مونږ ورېبل!... ډېر خلك راغلل او ایمان ئې راوړ او له عیسی نه ئې وغوښتل چې له دوی سره کلي ته ولاړ شي، ورسره ولاړ او دوه ورځې ئې ورسره تېرې کړې!!

دلته هم ګورئ چې عیسی علیه السلام ته داسې خبرې منسوب شوې چې مخاطب ئې په مطلب نه پوهېږي، له ښځې اوبه غواړي، خو بیا همدې ښځې ته وایي: که زه دې پېژندلی وی نو له ما نه به دې د حیات اوبه غوښتې وې!!! په داسې حال کې چې هغې هیڅ څه نه وو تړې غوښتي!! ښځې ته نه وایي چې د حیات له اوبو نه د ده مراد څه دی؟ څنګه به ئې تلپاتې ژوند په برخه کېږي؟ څنګه به د تل لپاره له تندې ژغورل کېږي؟ داسې خبرې خو له هغه چا سره ښایي چې له خلکو او د دوی له عقل سره لوبې کوي نه له پیغمبر سره چې خلکو ته واضح پیغام او څرګنده لارښوونه لري، خلکو ته د نجات لار ښیي او الله تعالی ئې د همدې لپاره خلکو ته لېږي، ګورئ چې د بایبل د وینا له مخې هغه بدکاره ښځه چې له پردې سړي سره اوسېده په همدې سره له ژغورل شوو څخه وګڼل شوه چې مسیح ئې وپېژاندو، په داسې حال کې چې بایبل په خپله په نورو ځایونو کې وایي چې دا مهمه نه ده چې څوك په دې پوه شي چې دا کس پیغمبر دی، مهمه دا ده چې د پیغمبر متابعت

وشي، كه يوازې پېژندا كافي وی نو عيسی عليه السلام به د يهودو هغه مذهبي مشر ته نه ويل چې ته لا په دې نه پوهېږې چې جنت او د خدای ملكوت ته د داخلېدو لار كومه ده!! همداراز ګورئ چې خپلو شاګردانو ته د ده خبرې داسې ګڼي چې نه واضح معنا لري او نه هغوی پرې پوهېږي: زه داسې خوراك لرم چې تاسو ترې خبر نه يئ!! زما خوراك دا دی چې د خدای غوښتنې ترسره كړم او هغه كار وكړم چې ما ته ئې سپارلی دی!! ... دا متل دلته هم صدق كوي چې نورو وكرل او مونږ ورېبل!!... مونږ نه پوهېږو چې دا متل دلته څنګه صدق كوي؟ كه له كرلو او رېبلو نه مراد د كليوالو لارښوونه او هدايت وي نو دلته خو كرل او رېبل دواړه په خپله عيسی عليه السلام كړي، نه نورو!! عيسی عليه السلام خو وړی او تړی وو، خوراك او څښاك ئې كاوو، د دې معنی څه ده چې شاګردانو ته وايي: زه داسې خوراك لرم چې تاسو ترې خبر نه يئ؟!!

بايبل له دې وروسته عيسی عليه السلام ته څو معجزې منسوبوي او وايي: د يوه افسر بيمار زوی ئې روغ كړ، يوه داسې ناروغ ته ئې شفا وركړه چې اته دېرش كاله د يوه حوض خوا ته په دې طمع پروت وو چې كله د حوض اوبه وخوځېږي نو دی به ورودانګي او روغ به شي، دا حوض د ښار د يوې دروازې خوا ته وو، چې د پسه دروازه نومېده، مشهوره شوې وه چې دې حوض ته په كال كې يو ځل فرشته راځي او په كې لامبي، د اوبو خوځېدا د فرشتې د لامبو ننبه ګڼل كېده او د خلكو باور دا وو چې كه له فرشتې وروسته هر څوك تر نورو مخكې په دې حوض كې ولمبېږي نو له هرې بيماری روغېږي. دې بې وزلي ته دا فرصت په لاس نه وو ورغلی، مفلوج وو، نور به ترې مخكې شول، عيسی عليه السلام ولېدو او هغه ته ئې وويل: خپله بستره ونغاړه او خپل كور ته ولاړ شه چې نور نو ته روغ يې!! د بايبل ليكونكي ته وايم: څومره كسان به په دې طمع دې حوض ته راغلي وي؟ او له روغېدو پرته به تللي وي؟ خو د خلكو باور همغسې پاتې شوی او نور ورته راغلي او كلونه كلونه ئې د هغه خوا ته تېر كړي؟ ته چې عيسی عليه السلام او د ده شاګردانو ته كومې معجزې منسوبوې آيا د دغه حوض له كراماتو نه څه توپير لري؟ ما ته خو داسې ښكاري چې د نړۍ په ګوټ ګوټ كې دې حوض ته ورته مقامات

هومره دې چې شمېرل ئې ګران دي، که ووايو د هر کلي خوا ته خلکو او مخصوصاً ټګمارانو داسې ځايونه ټاکلي او هغوی ته ئې داسې کرامات او تر دې هم زيات منسوب کړي مبالغه مو نه کړې، ډېرو قبرونو او زيارتونو ته خلك په همدې طمع درومي او په داسې حال کې چې هيڅا ته ئې هيڅ ګټه نه رسي خو بيا هم د منونکو اعتقاد ئې نه يوازې نه کمزورى کېږي بلکې مريدان ئې تر مخکې زياتېږي!! د شيطان د مبلغينو شمېر او پر جاهلانو د دوی د تبليغ اغېز هومره دی چې کولی شي په داسې مقاماتو د باور لرونکو شمېر کمبدو ته پرې نه ږدي!! ته خو د حوض خوا ته د يوه مفلوج يادونه کوې، مشهد ته ولاړ شه داسې بيماران به وګورې چې د زيارت له ستنو سره ئې ځان په زنځېرونو تړلي او وايي: امام رضاء! زه دې سپی يم، زما مراد ترسره کړه!! آيا پوهېږې چې په دې زيارت څومره سره زر لګول شوي؟ او دا له کومه ترلاسه شوي؟ که پوه شې نو حيران به شې، دا ټول له هغو نه ترلاسه شوي چې د زيارت په کراماتو باور لري خو هيڅ کرامت ئې په خپلو سترګو نه دی تړې ليدلی!! او دا د هغه چا قبر دی چې له خپل کور کلي هجرت او له خپلو دښمنانو نه تېښتې ته مجبور شوی وو او ويل کېږي چې ډېره موده د وخت له حاکم سره ملګری وو، خو هغه وغوښتل چې دی ووژني، نو د شربت په نامه ئې په زهرو لړلی جام ورکړ چې وئې څښي او دی پوهبدو چې په دې کې زهر اچول شوي خو سره له دې ئې وخښل او (شهيد!!) شو!! آيا پوهېږې چې دا خبرې ئې ولې په ده پسې جوړې کړې دي؟ دا د دې لپاره چې دی د خدای له لوري منصوصي امام ګڼي، د دوی د عقېدې او باور خلاف دغه منصوصي امام له بل سره بيعت کړی!! اوس نو دوی مجبور دي د دې لپاره څه توجيه جوړه کړي، نو ځکه غواړي وښيي چې ده په (ظاهر) کې بيعت کړی وو خو په په (باطن) کې مخالف وو، (تقيه) ئې کوله، د وخت حاکم پرې پوهبدو، نو ځکه ئې د ده د وژلو پربکړه وکړه!! خو دغه بې بنسټه استدلال دوی له بلې ستونزې سره مخامخ کوي، دا پوښتنه ئې مخې ته ږدي چې دا امام خو بايد په غيب پوهبدو، ولې ئې د زهرو جام وخښلو؟ ولې ئې ځان په خپل لاس ووژلو؟ ولې ئې له دې حالت نه ځان ونه شو ژغورلی؟ څوك چې په خپل ژوند کې له وېرې (تقيه) کوي، خپل (ظاهر) د (باطن) خلاف جوړوي او له مجبوريت او وېرې د زهرو جام په

سر اړوي، هغه به له مرګه وروسته څنګه د بل مرسته وکولی شي؟ دې پوښتنو ته هغوی یو ځواب لري: ستاسو عقیده خرابه ده!! که مو عقیده سمه وی دا پوښتنې به مو نه کولې!!! د بایبل منونکو ته وایو: ګورئ چې تاسو په خپلو شرکي عقایدو کې یوازې نه یئ، په دې کړه لار ډېر نور درسره روان دي.

مونږ د عیسی علیه السلام په معجزو ایمان او باور لرو، قرآن په ډېر وضاحت او تفصیل سره د ده معجزې بیانوي، خو قرآن وایي چې دا معجزې د الله تعالی په إذن او حکم ترسره کېدې، په کوم ځای او وخت کې چې الله تعالی د دغو معجزو څرګندېدا ضروري او مفید ګڼله همغه وخت ترسره کېدې، دا د عیسی علیه السلام ذاتي کار نه وو، د ده په خوښه او اختیار نه ترسره کېدې، (بایبل هم وایي چې عیسی خلکو ته وویل: زه په خپله خوښه او میل کوم کار نه کوم)، قرآن وایي چې دی لا د مور په غېږ کې ماشوم وو چې خلکو ته ئې همغه خبرې کولې چې په ځوانۍ کې ئې کولې، خو د ده لومړنۍ خبرې دا وې:

åMZà2 $B ûüä ‰º‘$7ßÁ ÓÍ-è_r ÇÌÈ $ŠîR ÓÍ-è_r =»GÅß$ÓÍ9?#ä «ł $ßõã ’Ïþ A$%

$ŧÉ© #Y$7-_ ÓÍ¡èÞt ß9r ’Î$Îºqî #Œr ÇÌÈ $ŧm åMÐß$B íq4Ÿ2 "9$r íq4-Á9$ß ÓÍ» ¹ ≠&r

ÇÌÈ مریم: ۳۰-۳۲

زه د خدای بنده یم، کتاب ئې راکړی، پیغمبر ئې ګرځولی یم او چې چېرې وم برکت ئې راپه برخه کړی او چې تر څو ژوندی وم په لمانځه او زکات ئې ګمارلی یم او په دې چې د مور په اړه به نېکي کوونکی وم او جابر او بد بخته سخت زړی به نه وم.

دا هغه اساسي خبرې دي چې بایبل د ټولو انبیاوو په اړه هېرې کړې دي، معجزې ئې له مبالغو په ډکو الفاظو سره بیانوي خو د دوی اصلي خبرې نه کوي!!

بایبل له دې وروسته لیکي چې عیسی پنځو زرو کسانو ته د یوې غونډۍ پر سر خوراك ورکړ، ټول ئې په پنځو ډوډیو او دوو ماهیانو ماړه کړل او په پای کې دوولس ټوکرۍ اتامونه ترې پاتې وو!! بیا لیکي چې عیسی خپل شاګردان هغه وخت له غرقېدو وژغورل چې په کشتۍ کې سواره ول، ناڅاپي طوفان راغی، نږدې

وو چې کشتۍ غرقه شي، هوا تياره وه، ناڅاپه ئې عيسی وليدو چې د اوبو پر سر راروان دی، دوی غوښتل هغه په کشتۍ کې له ځان سره سور کړي، خو متوجه شول چې کشتۍ ساحل ته رسېدلې... بيا ليکي چې سبا خلك د همغې غونډۍ خوا ته منتظر ول چې عيسی بيا وګوري، خو خبر شول چې هغه له سيند نه تېر شوی، پسې ورغلل، وئې موندو، پوښتنه ئې ترې وکړه: استاده! دلته څنګه راغلې؟ عيسی ځواب ورکړ: حقيقت دا دی چې تاسو د خوراك لپاره زما خوا ته راغلي يئ نه په ما د ايمان لپاره... دوی وپوښتل: څه وکړو چې خدای له مونږ راضي شي؟ عيسی وفرمايل: خدای له تاسو څخه غواړي چې په ما ايمان راوړئ، زه د ده له لوري لېږل شوی يم، هغوی وويل: که غواړې چې مونږ په دې خبرې ايمان راوړو چې ته مسيح يې نو بايد تر دې زياتې معجزې راوښيې، هره ورځ مونږ ته وړيا ډوډۍ راکړه، همغسې لکه موسی چې زمونږ نيکونو ته په ښديا کې ورکوله، عيسی وويل: دا ومنئ چې زما خدای دوی ته ډوډۍ ورکوله نه موسی او نن هم خدای له آسمانه حقيقي ډوډۍ تاسو ته درکړي!! دا حقيقي ډوډۍ خدای له آسمانه رالېږلې چې خلکو ته تلپاتې ژوند ورپه برخه کړي!! وئې ويل: باداره! له دغې ډوډۍ هره ورځ مونږ ته څه راکړه، عيسی ځواب ورکړ: دا حقيقي ډوډۍ زه په خپله يم، څوك چې زما خوا ته راشي هيڅکله نه وږی کېږي او څوك چې په ما ايمان راوړي هيڅکله به تږی نه شي!! ... يهودانو اعتراضونه پيل کړل چې ولې عيسی وايي زه له آسمانه راغلې ډوډۍ يم؟ مګر دی د يوسف زوی نه دی؟ مونږ ئې مور او پلار پېژنو... عيسی وويل: دا حقيقت دی چې له آسمانه نازل شوې ډوډۍ زه يم، چا چې دا ډوډۍ وخوړه تر ابده به ژوندی وي!! دا ډوډۍ په حقيقت کې زما بدن دی چې فدا کوم ئې ترڅو خلك وژغورل شي!! تر څو چې د مسيح بدن ونه خورئ او وينې ئې ونه څښئ هيڅکله نه شئ کولی چې ابدي ژوند ترلاسه کړئ!! زما بدن واقعي خوراك او زما وينې واقعي څښاك دي، څوك چې زما بدن وخوري او زما وينې وڅښي، زه به په ده کې پاتې شم او دی په ما کې!! بايبل ورپسې ليکي: د دې خبرو درك کول دومره ګران وو چې حتی د عيسی شاګردانو هم يوه بل ته ويل: ګرانه ده چې يوه شو دی څه ويل غواړي؟ څوك کولی شي د ده د خبرو په مراد او مقصد پوه شي؟!!

نه پوهېږو دا څنګه معجزې او دا څنګه خبرې دي؟ وايي چې نن د يوې معجزې په ليدلو سره پنځو زرو کسانو ايمان راوړ، داسې ايمان چې سبا په مسيح پسې له هغه سيند نه تېر شول چې له کشتۍ پرته څوك نه شو تېرېدی، خو سبا دغو ټولو کسانو مسيح يوازې پرېښود او تېرې ولاړل، دا ځکه چې د ده خبرې ئې درك نه کړی شوې!! نه پوهېږو د بايبل ليکونکی عيسی عليه السلام ته د داسې خبرو له منسوبولو څخه څه مقصد لري؟ آيا مقصد ئې د ده ستاينه ده او غواړي په دې سره د ده مقام لوړ کړي؟ دا خو په حقيقت کې هغه ته يو لوی عيب منسوبول دی، څوك چې د خپل مخاطب له سويې لوړې خبرې کوي او اورېدونکي د ده د خبرو په مطلب نه پوهېږي، په حقيقت کې يو کمزوري او ضعيف مبلغ دی، هم خپل وقت ضايع کوي او هم د خپلو مخاطبينو، د عيسی عليه السلام په څېر يو حکيم پيغمبر به څنګه خلکو ته دا خلاف واقع، بې معنی او مبهمې خبرې کوي چې له آسمانه نازله شوې ډوډۍ زه يم!! زما بدن حقيقي خوراك دی!! او زما وينه حقيقي څښاك!! څوك چې زما بدن وخوري او زما وينې وڅښي ابدي ژوند به ئې په برخه شي!! زه به په ده کې پاتې شم او دی په ما کې!! بايبل په خپله ليکي چې له دې وينا وروسته ټول شاګردان تېرې ولاړل، يوازې دولس کسان ورسره پاتې شول، دوی ته هم عيسی وويل چې تاسو چېرې ځئ؟ هغوی ورته وويل: له تا پرته چا ته ورشو؟ د دې معنی دا ده چې داسې خبرې نړدې ملګري او شاګردان هم تېرې بېل کړل!! دا خبرې حقيقت نه لري، د مسيحيانو ټګمارو مذهبي مشرانو جوړې کړې دي، دوی د رحماني مانبامني په نامه يو مذهبي دود رايج کړ، د دې دود لپاره ئې دا خبرې عيسی عليه السلام ته منسوب کړې، په دې مراسمو کې مسيحيان په کليسا کې راغونډوي، خوراك او څښاك پرې وېشي او دې ته د مسيح د بدن او وينو نوم ورکوي او ورته وايي: دغه شراب چې تاسو په دې رحماني مانبامني کې څښئ په دې سره ستاسو وينه د مسيح په وينې بدلېږي او دا سپېځلې ډوډۍ چې په دې مانبام ئې تاسو خورئ په دې سره ستاسو بدن د مسيح بدن ګرځي!! چې مسيح کېدا دومره آسانه ده نو ولې د کشيش خوا ته نه راځئ؟ ولې خپلې قربانۍ او خيراتونه کليسا ته نه سپارئ!!

ګورئ چې خلك له عيسی عليه السلام نه پوښتنه کوي چې مونږ څنګه د خپل

خدای رضا ترلاسه کولی شو؟ بایبل د دې پوښتنې ځواب دا ګڼې چې عیسی ورته وویل: په ما ایمان راوړئ!! نور نو بایبل څه نه وایي چې د دې ایمان معنی څه ده؟ دوی باید په خپل عملي ژوند کې څه وکړي؟ عیسی له دې پرته بله خبره هغوی ته نه لري!! حال دا چې دې خلکو په عیسی ایمان راوړی وو، د ده معجزې ئې لیدلې وې، په دې ئې باور کړی وو چې دی مسیح او د خدای پیغمبر دی!! آیا بایبل دغه ایمان کافي نه ګڼي، دې ته د ایمان په سترګه نه ګوري؟ که دا ایمان نه وي او ایمان له دې علاوه نورې غوښتنې او مقتضیات هم لري نو بایبل ولې د هغوی له بیانولو ډډه کوي؟!!

بایبل لیکي چې حتی د عیسی ورونو هم په ده ایمان نه وو راوړی، حتی په ملنډو ملنډو او د طعنې په توګه به ئې ده ته ویل: یهودیه ته ولاړ شه چې نور خلك هم ستا معجزې وګوري!! که ځان داسې پټ کړې نو بیا خو شهرت ته نه شې رسېدلی، که په رښتیا ستر شخصیت یې نو دا نړېوالو ته ثابته کړه!! دا خبرې ئې ځکه ورته کولې چې د یهودیه خلکو د ده د وژلو پرېکړه کړې وه او ده هلته له تلو ډډه کوله!!

د یوې بدلمنې ښځې محاکمه

یوحنا تر دې عنوان لاندې لیکي:... عیسی د خدای کور ته ولاړ، خلك ئې شاو خوا کې راغونډ شول، عیسی کښېناست او دوی ته ئې تعلیم ورکول پیل کړ، د قوم مشرانو او فریسیانو یوه بدلمنه ښځه چې په زنا ئې نېولې وه، تراس نیولې د خلکو مخې ته راوسته او عیسی ته ئې وویل: استاده! مونږ دا ښځه د زنا په حالت کې موندلې او نیولې ده، د موسی د قانون مطابق باید ووژل شي، خو ستا نظر څه دی؟ د دوی مقصد دا وو چې عیسی داسې څه ووایي چې د ده د محاکمې بهانه په لاس ورکړي، خو عیسی سر ټیټ واچاوو او په ځمکې ئې څه لیکل پیل کړل، د قوم مشرانو ټینګار وکړ چې دی څه ووایي، نو عیسی سر رااوچت کړ او وئې فرمایل: ډېر ښه! دومره ډبرې پرې وروئ چې ومري، خو لومړی ډبره به هغه څوك ولي چې ګناه ئې نه وي کړې!! بیا ئې خپل سر ټیټ واچاوو، د قوم مشران یو په بل پسې

ووتل، تر هغه چې د خلکو په وړاندې یوازې دا ښځه او عیسی پاتې شول، عیسی بیا سر رااوچت کړ او ښځې ته ئې وویل: هغه خلك چې ته ئې نیولې وې څه شول؟ حتی یو کس هم پاتې نه شو چې تا محکومه کړي؟ ښځې وویل: نه باداره، عیسی وفرمایل: زه هم تا نه محکوموم، ځه نور ګناه مه کوه.

یوحنا له دې وروسته له یهودانو سره د عیسی علیه السلام ځینې خبرې رااخلي، داسې خبرې چې هغوی په ځواب کې ورته وویل: اوس معلومه شوه چې ته لېونی یې، ته یو پردی او سامري یې، ابراهیم او ټول نور پیغمبران مړه شول او ته مونږ ته وایې: څوك چې زما اطاعت وکړي، هغه نه مري، یعني ته له ابراهیم او له نورو پیغمبرانو هم لوړ یې، هغوی خو مړه شول!! ته ځان ته په کومه سترګه ګورې؟ ... عیسی وویل: له دې د مخه چې ابراهیم دنیا ته راشي زه موجود وم، ... د قوم مشرانو چې نور ئې د ده د خبرې نه شوی زغملې، ډبرو ته ئې لاس کړ چې وئې وژني، خو عیسی د دوی له اړخه تېر شو او د خدای له کوره ووت او د دوی له نظره غایب شو!!

ورپسې د عیسی علیه السلام په لاس د یوه داسې ناروغ د روغېدا قصه رااخلي چې له مورە ړوند پیدا شوی وو، د یهودانو مذهبي مشرانو تړې پوښتنه وکړه چې د چا په لاس روغ شوې؟ هغه ورته وویل: یو کس چې عیسی نومېږي، دوی په دې خبرې باور ونه کړ، د ړوند له مور او پلار نه ئې پوشتنه وکړه، هغوی ورته وویل: هو؛ دا زمونږ زوی دی، ړوند وو اوس روغ شوی، نه پوهېږو څنګه او د چا له لوري روغ شو!! دوی دا کس بیا راوغوښتو او ورته وئې ویل: د خدای شکر په ځای کړه، د عیسی نوم مه اخله، ځکه مونږ پوهېږو چې هغه شیاد او شیطان کس دی، هغه ورته وویل: زه نه پوهېږم چې هغه ښه سړی دی که بد، دومره پوهېږم چې زما سترګې د ده په دعا روغې شوې، ... عجیبه ده چې تاسو د داسې چا په اړه معلومات نه لرئ چې ړوند ئې په دعا روغ شو!! هرڅوك پوهېږي چې خدای د بدو او شیطانو خلکو دعا نه اوري، د دنیا له پېدا ېشته تر نن پورې داسې څوك نه دی پیدا شوی چې له مورە ړوند پیدا شوی دې د ده په دعا روغ شي، که دی د خدای له لوري نه وي څنګه دا کار کولی شي؟ هغوی پرې چیغې کړې، اې حرامي! ته مونږ ته سبق

رانښيې؟ کله چې عيسى خبر شو ده ته ورغى او ورته وئې ويل: آيا ته په مسيح ايمان لرې؟ هغه ورته ويل: باداره! راته ووايه چې مسيح څوك دى؟ عيسى ورته وويل: تا هغه ليدلى او همدا اوس له تا سره خبرې كوي، هغه وويل: هو؛ خدايه! ما ايمان راوړى او د عيسى لمانځنه ئې په ځاى كړه.

بايبل له دې وروسته عيسى عليه السلام ته يوه داسې غلطه خبره منسوبوي چې نه يوازې د ده بلكې د هر پيغمبر له لوړ شأن نه ډېره ډېره لرې ده، ليكي چې عيسى وويل: (څوك چې د پسونو غجل ته له دروازې داخل نه شي بلكې له د بواله وروادوړي نو يقيناً چې هغه غل دى، ځكه چې د مېږو شپون تل له دروازې ورننوځي او دروازه وال هم شپون ته دروازه پرانېزي، مېږې د ده غږ پېژني او په اورېدو سره ئې د هغه خوا ته ورشي، شپون د هرې يوې نوم اخلي او بهر ئې بيايي، هغه د مېږو په مخ كې درومې او دوى ورپسې خوځېږي، ځكه د ده غږ پېژني، مېږې په نابلد كس پسې نه ځي، بلكې له هغه تښتي، ځكه چې دوى ئې له غږ سره بلدې نه وي)، چا چې دا خبرې واورېدې د عيسى په مقصد پوه نه شول، نو عيسى په خپله ورته توضيح كړه او وئې ويل: د مېږو لپاره زه دروازه يم، څوك چې له ما نه مخكې راغلل ټول غله او لاړې شكوونكي ول، د همدې لپاره واقعي مېږو د هغوى خبرو ته غوږ ونه نيولو، هو؛ زه دروازه يم!! څوك چې له دې دروازې ننوځي ژغورل كېږي، په داخل او بهر كې به ګرځي او سمسوره ورشه او څرځاى به ئې په برخه كېږي، د غله كار دا دى چې غلا وكړي، ووژني او له منځه يوسي، خو زه راغلى يم چې تاسو ته واقعي او ابدي ژوند درپه برخه كړم، زه ښه او زړه سوانده شپون يم، ښه شپون له خپل ځان نه تېرېږي چې مېږې له لېوانو وژغوري، خو هغه څوك چې مزدور دى او شپون نه دى، كله چې ګوري لېوه په رمې برېد كوى نو مېږې پرېږدي او وتښتي، دا ځكه چې مېږې د ده نه دي او دى ئې شپون نه دى، ... زه ښه او مهربانه شپون يم، مېږې مې ما پېژني او زه دوى پېژنم، داسې لكه زما پلار چې ما پېژني او زه دى پېژنم، ... څوك نه شي كولى په خپل زور سره ما ووژني، زه په خپله ځان قربانۍ ته وړاندې كوم، ځكه د دې اختيار او قدرت لرم چې كله وغواړم خپله سا وركړم او بېرته ئې ترلاسه كړم، زما پلار دا اختيار ما ته راكړى!!

دلته څو خبرې د غور وړ دي:

- په دې مثال کې ویل شوي چې عیسی علیه السلام تر ځان د مخه نور پیغمبران غله او لاره شکوونکي ګڼلي!! دا په داسې حال کې چې د همدې بایبل په نورو برخو کې هغه د مخکښو پیغمبرانو علیهم السلام ستاینه او تصدیق کړی او ویلي ئې دي چې زه د مخکښو پیغمبرانو د شریعت د لغو کولو لپاره نه یم راغلی، بلکې د بشپړ کولو لپاره راغلی یم. څنګه ممکنه ده چې د عیسی علیه السلام له مبارکې خولې نه د ابراهیم علیه السلام، موسی علیه السلام او نورو پیغبرانو علیهم السلام په اړه داسې خبرې ووځي؟
- په دې مثال کې یو ځای عیسی علیه السلام له دروازې سره تشبیه شوی او په بل ځای کې له ښه او زړه سواند شپون سره، دا تشبیه په خپله ښیي چې پورتنۍ وینا د کوم کمزوري لیکونکي لخوا جوړه شوې او عیسی علیه السلام ته منسوب شوې!!
- الله تعالی د هیڅا د مرګ او ژوند اختیار هغه ته نه دی سپارلی، د دې پرېکړه فقط الله تعالی کوي چې څوک کله پیدا شي او کله د مرګ داعي ته لبیك ووایي، که دا اختیار د عیسی علیه السلام په لاس کې وی نو نه به د ده کوم شاګرد وژل کېدو او نه به د بایبل په وینا دی په خپله په صلیب ځړول کېدو!! قرآن په دې اړه یوه ډېره ارزښتناکه لارښوونه لري او فرمایي: چا ته چې تاوان رسېږي او له کړاوونو او ستونزو سره مخامخ کېږي، دا ښیي چې د ده په واك کې نه د ګټې اختیار او واك شته او نه د تاوان او ضرر د دفع کولو قدرت او اختیار، پیغمبر علیه السلام ته فرمایي:

=øóßÑ§ñ-ã& ÅMZä ûØr ª! $ä$© $B ÝvÎ #ŽÑÑ ÜÝr $ßÝR ÓÅ¡ÝZÏ ã7îÞ& W @è

ÇÑÑÈ bqäßs¬ñÑûÐ)Ï¸+Ë¤0r ÛÉÉR ÝvÎ ßÞ& ÞÎ âÞ¡ 9$ÓÍ¡¡ B $Br Îö, ß§`Ï ÑÑŽÝÒ6 GØ¡v

الاعراف: ۱۸۸

ووایه: نه د ځان لپاره د ګټې (رسولو) واك لرم او نه د ضرر او تاوان (دفع کولو)، مګر هغه څه چې الله ئې وغواړي او که په غیب پوهېدی نو ډېر خیر او ښېګړه به مې ترلاسه کړې وه او تاوان به نه رارسېدو، زه خو مؤمنانو ته د یوه خبرداری

ورکوونکي او زېرې ورکونکي نه پرته بل څه نه يم.

په يقين سره ويلی شو چې خپل قوم ته د عيسی عليه السلام وينا به همداسې وه لکه دلته چې قرآن فرمايلي او د بايبل خبره يو کرکجن تور او اتهام دی او عيسی عليه السلام د داسې غلطې خبرې له کولو ډېر برئ او لرې!

دلته به د بايبل له يوې بلې مغالطې سره مخامخ شئ، عيسی عليه السلام ته دا خبره منسوبوي چې وايي: زه او زما پلار خدای يو يو!! ليکي چې عيسی د خدای د کور په صحن کې ګرځېدو، د يهودو مشران د ده شاوخوا کې راغونډ شول او ورته وئې ويل: تر کله غواړې مونږ په شك او ترديد کې وساتې؟ که همغه مسيح يې نو مونږ ته په واضح توګه ووايه، عيسی ځواب ورکړ: ما مخکې تاسو ته ويلي دي خو تاسو باور ونه کړ، هغه معجزې چې زه ئې ښيم ثابتوي چې زه مسيح يم، خو تاسو ايمان رانه وړ، دا ځکه چې تاسو زما پسونه نه يئ، زما مېړې زما غږ پېژني، زه ئې هم پېژنم، هغوی په ما پسې راځي، زه هغوی ته تلپاتې ژوند وربخښم چې هيڅکله ونه مري، څوك نه شي کولی هغوی له ما نه واخلي، ځکه زما پلار خدای ما ته راکړې دي، هغه تر هرچا زورور او قوي دی، هيڅوك نه شي کولی هغوی زما له پلاره واخلي، زه او زما پلار خدای يو يو!! د قوم مشرانو تېږو ته لاس کړ چې وئې وژني، عيسی وفرمايل: د خدای په امر او له خلکو سره د مرستې لپاره مې ډېرې معجزې وښودې، د کومې معجزې په سبب مې وژنئ؟ دوی ځواب ورکړ: مونږ د هغه کفر لپاره غواړو تا ووژنو چې ته ئې وايې، نه ستا د ښو کارونو په سبب، ځکه چې ته يو انسان يې خو د خدايۍ دعوا کوې!! عيسی ځواب ورکړ: آيا ستاسو په تورات کې نه دي ليکل شوي چې (تاسو خدايان يئ)؟ که په آسماني کتاب کې چې د غلطې خبرې راتګ په کې محال دی، هغه چا ته چې د خدای پيغام وررسېدلی وايي چې تاسو خدايان يئ، نو که هغه څوك چې خدای په خپله سپېځلی کړی او نړۍ ته ئې لېږلی، ووايي چې زه د خدای زوی يم، نو آيا دا کفر دی؟ که ما معجزې ونه ښودې په ما ايمان مه راوړئ او که مې وښودې نو که په ما ايمان نه راوړئ لږ تر لږه زما په معجزو ايمان راوړئ چې پوه شئ پلار مې زما په وجود کې دی او زه د ده په وجود

کې!! بیا ئې وغوښتل چې دی ونیسي خو دی ولاړ او ترې لرې شو!!

د دې برخې څو خبرو ته لږ ځیر شئ:

• عیسی علیه السلام ته له منسوب شوو خبرو نه معلومېږي چې په تورات کې د پیغمبرانو علیهم السلام او صالح او نېکو بندګانو لپاره داسې الفاظ په مجازي معنی راغلي چې د آقا، بادار، سالار او د خدای د زوی په معنی وو، د کږو زړونو خاوندانو دغه الفاظ په حقیقي معنی تعبیر کړي، د دې په ځای چې ووایي: د خدای د زوی معنی دا نه ده چې خدای ئې پلار دی او دی ترې پیدا شوی، بلکې مراد ئې دا دی چې الله تعالی ته دومره نازولی دی لکه زوی خپل پلار ته، خو مشرکو مذهبي مشرانو د دې الفاظو غلط تعبیر وړاندې کړی او له عیسی علیه السلام نه ئې د خدای حقیقي زوی جوړ کړی.

• د عیسی علیه السلام له ځوابه دا هم معلومېږي چې د ځان په اړه د خدای د زوی لفظ کارول داسې دی لکه په تورات کې چې هغو خلکو ته د (سالار، بادار یا خدای) نوم راغلی چې د الله تعالی پیغام وررسېدلی، دا لفظ به حتماً د انګریزي لارډ (Lord) ته ورته لفظ وو چې په پښتو کې په سالار او بادار سره تعبیر کېږي، په انګریزي کې دا لفظ د خدای په معنا هم راځي او د سالار او بادار په معنی هم، هغه ټګمار مذهبي مشران چې د خلکو له عقل سره لوبې کوي او د الهي کتابونو الفاظ د خپلو غلطو افکارو لپاره غلط تعبیروي، په هغه ځای کې هم دا الفاظ په حقیقي معنی تعبیروي چې په حقیقت کې په مجازي معنی راغلي.

• عجیبه لا دا ده چې د کومو الفاظو په کارولو سره چې یهودي مشرانو عیسی علیه السلام د کفر په ویلو تورنولو، د مسیحیانو ټګمارو مذهبي مشرانو له همدغو الفاظو دا کرکجنه شرکي عقیده راوایسته چې عیسی علیه السلام د خدای حقیقي زوی او یو له دریو خدایانو څخه دی او یا په خپله خدای د ده په شکل کې ځمکې ته راکوز شوی!! دا په داسې حال کې چې عیسی علیه السلام له خپلو دغو الفاظو نه هم د یهودي مشرانو تعبیر ردوي او هم هغه تعبیر چې مسحیان ئې ترې لري!! عیسی علیه السلام له دې خبرې نه چې زه او زما پلار خدای یو یو او زه د خدای زوی یم، د دغو دواړو ډلو تعبیر ردوي او د تورات له هغې خبرې سره ئې

ورته ګڼي چې د نورو پيغمبرانو او د دوی د اتباعو په اړه راغلې!!

يوحنا له دې وروسته عيسی عليه السلام ته د يوه مړي د راژوندي کولو معجزه منسوبوي او ليکي: د ايلعازر په نامه يو کس ناروغ شو، خويندو ئې چې مريم او مرتا نومېدې عيسی ته احوال ولېږو چې دوست دې ناروغ دی، مريم هغه ښځه ده چې د عيسی په پښو ئې ډېر ګران عطر توی کړل او بيا ئې په خپلو وېښتانو پاک کړل، کله چې عيسی دا خبر واورېدو وئې ويل: دا ناروغي به د ايلعازر د مرګ باعث نه شي بلکې د خدای د عظمت او جلال د زياتوالي سبب به شي او زه د خدای زوی به هم له دې پېښې جلال او پرتم ترلاسه کړم!! ... کله چې عيسی د دوی سيمې بيت عينا ته راورسېدو نو خبر شو چې ايلعازر ئې څلور ورځې مخکې دفن کړی، ... مرتا ورته وويل: ... که له خدايه وغواړې زما ورور به بېرته راژوندی شي، هغه ورته وويل: ستا ورور به حتماً راژوندی شي، هغې وويل: البته چې هغه به له نورو سره يو ځای د قيامت په ورځ راژوندی شي، عيسی ورته وفرمايل: هغه څوک چې مړي راژوندي کوي هغه زه يم، څوک چې په ما ايمان ولري حتی که د نورو په څېر ومري بيا به راژوندی شي... مريم او د تسليت لپاره راغلي يهودي مذهبي مشران هم هغه ځای ته راغلل، عيسی پوښتنه وکړه چې ايلعازر مو چېرې دفن کړئ؟... د قبر خوا ته راغلل، قبر ئې يوه سوري ته ورته وو چې په خوله کې ئې يوه ډبره ودرولې وه، عيسی وويل: ډبره لرې کړئ، مرتا وويل: څلور ورځې تېرې شوې دي جسد به ئې خراب او متعفن شوی وي، عيسی وويل: تا ته مې ونه ويل چې که ايمان راوړې نو د خدای له لوري به عجيب عجيب کارونه وګورې؟ عيسی آسمان ته وکتل او وئې ويل: خدايه! شکر چې زما دعا دې اورېدلې.... بيا ئې په لوړ غږ وويل: ايلعازره! بهر راووځه! ايعازر په داسې حال کې له قبره راووت چې کفن ئې ترې تاو وو، عيسی وويل: خلاص ئې کړې چې روان شي!! د قوم ځينو مشرانو ايمان راوړ، خو نور فريسيانو ته ورغلل او دا قصه ئې ورته وکړه، ستر کاهنان او فريسيان سره غونډ شول چې موضوع وڅېړي، پرېکړه ئې وکړه چې دا سړی ډېرې معجزې ښيي که خپلې مخې ته ئې پرېږدو ټول خلك به ورسره شي او رومیان به زمونږ په سيمې برید وکړي، هم به د خدای کور وران کړي او هم به قوم له منځه يوسي، ستر کاهن قيافا

وويل: ښه دا ده چې يو کس فدا شي چې ټول قوم وژغورل شي، آيا دا غوره نه ده چې دا کس د ټول قوم لپاره فدا شي!! قيافا په حقيقت کې په دې خبرې سره وړاندوينه وکړه چې عيسی به د خلکو لپاره فدا شي!! دا ئې له خپله لوري ونه کړه بلکې د روحاني مقام په سبب ورته الهام شوه!!

په داسې حال کې چې مونږ په دې باور لرو چې عيسی عليه السلام ته د مړو د ژوندي کولو معجزه هم ورکړی شوې وه خو د بايبل په دې وينا کې څو د اعتراض وړ خبرې تر سترګو کېږي:

- د يوې نامحرمې ښځې په لاس د يوه پيغمبر په پښو عطر تويول او بيا ئې په خپلو وېښتانو پاکول، له يوه پيغمبر سره نه ښايي.
- عيسی ته منسوب دا خبره غلطه وخته چې دا ناروغي به د ايلعازر د مرګ باعث نه شي!! ځکه هغه مړ شو، بيا راژوندی کېدا ئې د ده له هغې خبرې سره اړخ نه لګوي، دا ځکه چې ده نه وو ويلي چې وبه مري خو بيا به راژوندی شي!!
- دا خبره هم د معنی له لحاظه غلطه ده او هم د الفاظو له لحاظه چې دا ناروغي به د ايلعازر د مرګ باعث نه شي بلکې د خدای د عظمت او جلال د زياتوالي سبب به شي او زه د خدای زوی به هم له دې پېښې جلال او پرتم ترلاسه کړم!! د الله تعالی عظمت او جلال هيڅکله کم نه دی چې کومه پېښه ئې زيات کړي!! د عيسی عليه السلام په څېر يو پيغمبر هيڅکله داسې غلطه خبره نه کوي، که دلته عيسی عليه السلام ته دا خبره منسوب شوې وی چې: دا پېښه به د دې باعث شي چې خلك د خدای په عظمت او جلال اعتراف وکړي او ما د پيغمبر په توګه ومني، نو دا خبره هم د الفاظو له لحاظه صحيح ګڼل کېده او هم د معنی او محتوی له لحاظه.
- دا دوه خبرې هم بې بنسټه او غلطې دي چې ګواکې عيسی عليه السلام مرتا ته وويل: هغه څوك چې مړي راژوندي کوي هغه زه يم!! څوك چې په ما ايمان ولري حتی که د نورو په څېر ومري بيا به راژوندی شي!! دا ځکه چې مړي عيسی نه بلکې خدای ئې راژوندي کوي، د ايلعازر د ژوندي کېدو لپاره عيسی خدای ته دعا وکړه او په دې ئې شکر وکړ چې خدای د ده دعا قبوله کړه او دا ځکه چې مسيحيان نه د تل لپاره ژوندي پاتې کېږي او نه له مرګ نه ژغورل کېږي او د قيامت په ورځ خو

یوازې مسیحیان نه بلکې ټول انسانان، مسیحي او غیر مسیحي، مؤمن او کافر بیاراژوندي کېږي، عیسی علیه السلام به څنګه داسې غلطې خبرې کوي؟

- د قیافا دا خبره چې وئې ویل: (ښه دا ده چې یو کس فدا شي چې ټول قوم وژغورل شي، آیا دا غوره نه ده چې دا کس د ټول قوم لپاره فدا شي؟)، داسې تعبیرول چې دا د عیسی علیه السلام په اړه یوه وړاندوینه وه او دا خبره ده ته الهام شوې وه!! دا هغه کرکجن تحریف دی چې په بایبل کې ئې ډېرې بېلګې او مثالونه مومو!! عجیبه ده! قیافا نورو کاهنانو ته د عیسی علیه السلام د وژلو فتوی ورکوي خو یوحنا د ده فتوی یوه وړاندوینه او د خدای له لوري الهام ګڼي!!

یوحنا په دې پسې اورشلیم ته د عیسی علیه السلام د تلو قصه کوي او لیکي چې د سپېڅلې کتاب له وړاند وینې سره سم په خره سور ښار ته داخل شو، خلکو د ګلانو په ګډیو او د خرما د څانګو په خوځولو سره ده ته ښه راغلاست وایو او ویل ئې: راتګ دې مبارك، ژوندی دې وي د اسرائیلیانو پاچا، درود پر تا اې د خدای پیغمبره!!... عیسی وویل: د دې وخت رارسېدلی چې زه په آسمان کې خپل مخکنې جلال ته ښه ته وګرځم،... آیا زه باید دا دعا وکړم چې اې پلاره! له هغه چې غواړې پر ما راشي ما وژغوره؟! خو زه د همدې کار لپاره دنیا ته راغلی یم!! نو وایم: اې پلاره! خپل نوم ته عزت او جلال ورکړه!! ناڅاپه له آسمانه یو غږ واورېدی شو چې وئې ویل: جلال مې ورکړی بیا به هم جلال ورکړم!! ځینو دا د تالندې غږ وګڼلو او ځینو وویل چې فرشتې ورسره خبرې وکړې!! خو عیسی وویل: دا غږ ستاسو لپاره وو اوس دا وخت رارسېدلی چې خدای د نړۍوالو په اړه قضاوت وکړي او د نړۍ واکمن شیطان له قدرته عزل کړي، کله چې مسیح له ځمکې لوړ کړئ نو هغه به هم ټول خپل لوري ته لوړ کړي!! عیسی په دې خبرې سره په صلیب باندې د ده وژل کېدو ته اشاره کړې وه!!

دلته هم څو غلطې خبرې عیسی علیه السلام ته منسوب شوې: عیسی علیه السلام د نورو انسانانو په ځېر په ځمکې کې او له خپلې مور مریمې نه پیدا شوی، دا خبره قطعاً غلطه ده چې ده ویلي: د دې وخت رارسېدلی چې زه په آسمان کې خپل مخکنې جلال ته ښه ته وګرځم. بایبل له دې مخکې لیکلي چې عیسی علیه السلام

په مکرره توګه دعا وکړه چې خدای ئې له دې کړاو نه وژغوري، خو دلته لیکي چې ده وویل: آیا زه باید دا دعا وکړم چې اې پلاره! له هغه چې غواړي پر ما راشي ما وژغوره؟! خو زه د همدې کار لپاره دنیا ته راغلی یم!! دا خبره هم غلطه ده چې عیسی علیه السلام په صلیب د ځړول کېدو لپاره دنیا ته راغلی وو، حقیقت دا دی چې عیسی علیه السلام د دې لپاره دنیا ته راغلی وو چې د الله تعالی پیغام خلکو ته ورسوي، دی د خدای پیغمبر وو، انجیل د خدای پیغام وو، د ده مأموریت دا وو چې دا الهي پیغام خلکو ته ورسوي، معجزې ئې د دې لپاره وې چې خلك ئې د خدای د پیغمبر په توګه ومني او انجیل د الله تعالی د پیغام په توګه قبول کړي.

- دا خبره هم ډېره رکیکه او بې معنا ده چې ګواکې عیسی علیه السلام وویل: اوس دا وخت رارسېدلی چې خدای د نړۍ والو په اړه قضاوت وکړي او د نړۍ واکمن شیطان له قدرته عزل کړي، کله چې مسیح له ځمکې لوړ کړئ نو هغه به هم ټول خپل لوري ته لوړ کړي!! دا ځکه چې نه خو شیطان د نړۍ واکمن دی او نه هغه بر په آسمان کې اوسېږي او نه آسمان ته د عیسی علیه السلام له تلو وروسته شیطان پاتې خلك د ځان په لوري لوړ کړي!! د الله تعالی د وروستي قضاوت وخت هم لا تراوسه نه دی رارسېدلی!! د بایبل منونکي دې مونږ ته ووایي: آیا ممکنه ده عیسی علیه السلام داسې غلطې او خلاف واقع خبرې وکړي؟!!

یوحنا په دې پسې هغه آخري ماشامنی یادوي چې ګواکې عیسی علیه السلام له خپلو شاګردانو سره درلود، د ده خائن شاګرد اسخریوطي هم په کې شرکت کړی وو او همدلته ئې تصمیم ونیولو چې خپله خائنانه نقشه عملي کړي، عیسی اوبه، لوښی او تولیا راواخیستل او د خپلو شاګردانو پښې ئې ورووینځلې او بیا ئې وچې کړلې، کله چې شمعون پطرس ته راورسېدو، هغه وویل: استاده! ښه نه ده چې ته زمونږ پښې راووینځې! عیسی ورته وویل: اوس زما د دې کار په علت نه پوهېږې، یو وخت به پوه شې!! پطرس ټینګار وکړ، خو عیسی ورته وویل: که ما دې کار ته پرې نږدې نو زمونږ رابطه به سره قطع شي!! ... په پای کې عیسی دوی ته وویل: له دې کار نه مې مقصد دا وو چې تاسو همداسې د یوه بل پښې ووینځئ!! بیا ئې وویل: آسماني کتاب وایي: داسې یو کس چې له ما سره ئې ډوډۍ خوړلې له

ما سره به خیانت وکړي!! حقیقت دا دی چې له تاسو نه به یو کس له ما سره خیانت وکړي، ... زه (د دې کتاب لیکونکی یوحنا) د عیسی خوا ته ناست وم، ورنږدې شوم او ومې پوښتل: باداره! دا کس څوک دی؟ هغه ویل: دا هغه څوک دی چې زه به یوه ګوله مړې راواخلم او هغه ته به ئې ورکړم، په دې وخت کې ئې همدا کار وکړ او یهودا اسخریوطي ته ئې هغه ګوله مړې ورکړه، (په نورو ځایونو کې د دې خلاف بله خبره شوې، ویل شوي چې له ما سره به یو ځای لوښې ته لاس اوږد کړي!!)، څنګه چې دا مړې د ده له ستونې تېره شوه، شیطان ئې زړه ته ننوت، عیسی ورته وویل: تلوار وکړه او کار پای ته ورسوه! هیڅوک د دې خبرې په مقصد پوه نه شو، یهودا پورته شو او د شپې په تیاره کې ووت، عیسی د ده له وتلو سره سم وویل: زما وخت پای ته رسېدلی!! تاسو ته لارښوونه کوم چې یو له بل سره مینه او محبت کوئ، همداسې لکه زه چې له تاسو سره محبت لرم، ... شمعون پطرس وپوښتل: استاده! ته چېرې ځې؟ ... باقي قصه همغسې رانقلوي چې تر دې د مخه د متی او مرقس په کتابونو کې تر دې عنوان لاندې تېره شوې: (په دنیا کې د عیسی د ژوند وروستۍ ورځې)، خو څو ډېرې غلطې خبرې پرې علاوه کوي او لیکي: عیسی وویل: زه ځم چې د خدای په خوا کې تاسو ته ځای برابر کړم، کله چې هر څه تیار شي بېرته راځم او تاسو له ځان سره بیایم، که له دې پرته بله خبره وی نو حتماً مې تاسو ته کوله!!.. توما وویل: مونږ نه پوهېږو چې ته چېرې ځې نو څنګه به وکولی شو چې (هلته د درتلو) لار پیدا کړو؟ عیسی وویل: لار زه یم او ژوند زه یم، هیڅوک نه شي کولی خدای ته ورسېږي مګر زما په وسیله!! که پوهېدی چې زه څوک یم، نو هله به پوه شوي وئ چې زما پلار څوک دی، خو له دې وروسته هغه پېژنئ او هغه مو لیدلی!! فلیپ وویل: باداره! خدای مونږ ته راوښیه چې همدا زمونږ لپاره کافي ده!! عیسی ځواب ورکړ: فلیپه! آیا سره له دې اوږدې مودې چې له تاسو سره وم بیا هم نه پوهېږئ چې زه څوک یم؟ چا چې زه ولیدلم، نو پلار خدای ئې لیدلی، نو نور ولې غواړې چې هغه وګورې؟ آیا په دې ایمان نه لرې چې زه په پلار خدای کې یم او هغه په ما کې؟ کومې خبرې چې کوم دا زما خبرې نه دي د پلار خدای خبرې دي چې په ما کې ژوند کوي او دا دی دی چې دا کارونه کوي!! دا عین حقیقت دی... څوک چې

په ما ایمان راوړي همغه معجزې تر سره کولی شي چې ما ترسره کړې، حتی تر دې هم ستړې، ځکه چې زه د پلار خدای لوري ته ځم، زما د نامه په یادولو سره هر څه چې له خدایه وغواړې نو زه ئې درکوم، ؛ زما نوم واخلئ او چې څه مو زړه غواړي هغه وغواړئ، زه ئې درکوم!! ... زه له خپل پلاره غواړم چې روح القدس ستاسو په برخه کړي... دې ته ورته ډېرې نورې ناپرتې او مسخره خبرې عیسی علیه السلام ته منسوبوي، دا هغه خبرې دي چې هیڅ عقلمن انسان به ئې نه ووایي او نه به ئې ومني، آیا ممکن ده چې عیسی علیه السلام دې خپلو شاګردانو ته ویلي وي:

- لار زه یم او ژوند زه یم!! پوښتنه کوو : د دې خبرو معنی څه ده؟ عیسی خو انسان دی نه لار!! او نه ژوندون!!
- هیڅوک نه شي کولی خدای ته ورسېږي مګر زما په وسیله!! پوښتنه کوو: دا تر ده مخکې په زرګونو ټهر شوي پیغمبران او د الله تعالی صالح بندګان، چې عیسی علیه السلام ئې نه لیدلی او نه ئې پېژندلی، دوی خدای ته نه وو رسېدلي او الله تعالی نه وو تړې راضي شوی، که داسې وي نو بیا خو د بایبل ټولې هغه خبرې غلطې دي چې د دغو په اړه ئې کړې او لیکلي ئې دي چې ځینو له خدای سره خبرې کړې، ځینو په خپلو سترګو لیدلی او ځینې ئې خپل نازولي زامن ګڼلي!!
- که پوهېدی چې زه څوک یم، نو هله به پوه شوي وئ چې زما پلار څوک دی، خو له دې وروسته هغه پېژنئ او هغه مو لیدلی!! چا چې زه ولیدلم، نو پلار خدای ئې لیدلی، نو نور ولې غواړې چې هغه وګورې؟ آیا په دې ایمان نه لرې چې زه په پلار خدای کې یم او هغه په ما کې؟... دا خبرې له یوې خوا بې معنی، خوشې او ناپرتې دي، یو لېونی به هم ونه وایي چې زه په خدای کې یم، خدای په ما کې دی او په ما کې ژوند کوي!! له بلې خوا د دې خبرو معنی خو دا ده چې عیسی ځان خدای ګڼي، د ده لیدل یعني د خدای لیدل، دا له دې پرته بله معنی نه شي درلودی چې عیسی په خپله خدای دی، که عیسی دا خبره کړې وي نو ولې خدای د بېل ذات په توګه یادوي، ولې هغه ته د پلار خدای نوم ورکوي، ولې دعا ورته کوي او ولې وایي چې زه د خدای په لوري ځم، د ده په خوا کې تاسو ته ځای برابروم؟ !! داسې متناقضې خبرې یوازې هغه څوک کوي چې یا د خپلو خبرو په معنی نه پوهېږي او یا غواړي د

خلکو له عقل سره لوبې وکړي... آیا ممکنه ده چې عیسی علیه السلام به ویلي وي چې: زه همغه خدای یم چې تاسو ئې د لیدو تلوسه کوئ؟!!

په اسلامي امت کې هم ځینې خرافات ځپلې متصوفین په دغې بیماری اخته شول، تر مشرکو مسیحیانو هم مخکې ولاړل، د وحدت الوجود خرافي عقیده ئې راوایسته، که مسیحیانو یوازې د عیسی علیه السلام په هکله دا عقیده درلوده چې (خدای په ده کې دی او دی په خدای کې)، نو زمونږ جاهلو متصوفینو وویل: کله چې صوفي د عین الیقین مقام ته ورسېږي د خدای ذات په ده کې حلول کوي، دواړه سره یو شي، خدای په صوفي کې او صوفي په خدای کې شي!! په دې ګنده ډنډ کې مزید غرق شول او وئې ویل: صوفي د عالم هر څه ته د خدای په سترګه ګوري، د ده له نظره یو ذات په بېلابېلو بڼو کې راڅرګند شوی، ټول شیان له خدای نه رابېل شوي او بېرته په خدای منتهي کېږي، دا په داسې حال کې چې قرآن د اذلي او ابدي (خالق) او له هیڅ نه د پیدا شوي (مخلوق) خبره کوي، دواړه له یوه بل نه متباین، نه په ذات کې سره ورته او نه په صفاتو کې.

- څوک چې په ما ایمان راوړي همغه معجزې تر سره کولی شي چې ما ترسره کړې، حتی تر دې هم ستړې، ځکه چې زه د پلار خدای لوري ته ځم، زما د نامه په یادولو سره هر څه چې له خدایه وغواړئ نو زه ئې درکوم، ؛ زما نوم واخلئ او چې څه مو زړه غواړي هغه وغواړئ، زه ئې درکوم! پوښتنه کوو: د بایبل لیکونکی خو په عیسی علیه السلام ایمان لري، له هغو معجزو نه چې ده ته ئې منسوبوي یوه دې ترسره کړي، که دا کار نه دی کولی شي، نه پاپان او کشیشان، نو د عیسی علیه السلام د دغې پورتنۍ خبرې معنی څه ده؟ داسې ټګماران ډېر تېر شوي، ډېر اوس هم شته او ډېر به وروسته هم راشي چې خلکو ته وایي: مونږ ستاسو او د خدای تر منځ واسطه یو، زمونږ له لارې خدای ته رسېدی شئ، مونږ خدای ته واسطه کړئ چې څه غواړئ خدای ئې درکوي!! مونږ د خدای د کور دروازه وان یو، زمونږ له اجازې پرته نه څوک دې کور ته ننوتی شي او نه ئې عرایض خدای ته وړاندې کېدی شي!! خو قرآن دغو مشرکینو، عوام غولونکو ټګمارانو ته په خوله کلك ګوزار ورکوي او فرمایي: خدای خپل بنده ته د غاړې تر رګ ورنږدې دی، د ده او بنده

ترمنځ نه حجاب شته، نه خنډ او مانع، نه ئې کور دروازه لري او نه دروازه وان، نه الله تعالی د دنیا د حاکمانو په څېر دی چې د سفارش، واسطې او وسیلې له لارې د خلکو عرایض اوري او غوښتنو ته ئې ځواب وایي!!

یوحنا د عیسی د نیول کېدو په اړه داسې څه لیکي چې د متی او مرقس له وینا سره ژور توپیر لري، دی وایي چې: یهودا له عسکرو او د خدای د کور له محافظینو سره هغه ځنګله ته راغلل چې عیسی له خپلو شاګردانو سره تللی وو، په داسې حال کې چې مشعلونه ئې په لاسونو کې او د عیسی لټه ئې کوله، که څه هم عیسی پوهېدو چې څه برخلیک ئې په انتظار کې دی، خو وروړاندې شو او وئې وپوښتل: په چا پسې ګرځئ؟ جواب ئې ورکړ: په ناصري عیسی پسې.

عیسی وویل: دا دی زه په خپله یم.

د دې خبرې په اورېدو سره ټول ترشا شول او پر ځمکه پرېوتل!!

عیسی بیا تري وپوښتل: څوک غواړئ؟

بیا ئې ځواب ورکړ: ناصري عیسی

وئې فرمایل: ما درته وویل چې زه په خپله یم. که په ما پسې راغلي یئ پرېږدئ چې نور ولاړ شي... په همدې وخت کې شمعون پطرس خپله توره راوایسته او د ستر کاهن د خدمتګار ملوك ښی غوږ ئې پرې کړ، عیسی پطرس ته وویل: توره دې په تېکي کې کړه، آیا هغه جام چې زما پلار راکړی باید وئې نه څښم؟ په دې وخت کې عسکرو عیسی ونیولو او لاسونه ئې وروتړل، ورپسې همغه قصه تکراروي چې متی او مرقس کې هم تکرار شوې او لیکي چې پطرس درې ځلې له دې انکار وکړ چې عیسی پېژني او یا ئې ملګری دی!!

تاسو تر دې د مخه دا قصه په متیٰ او مرقس کې ولوسته، هلته لیکل شوي چې عسکرو عیسی نه پېژندو، یهودا اسخریوطي ورته ویلي وو چې څوك زه ښکل کړم هغه عیسی دی وئې نیسئ، نو یهودا مخامخ عیسی ته ورغی او وئې ویل: استاده! سلام او هغه ئې ښکل کړ، یوه شاګرد توره راوایسته د ستر کاهن د غلام غوږ ئې په یوه ګوزار تري غوڅ کړ، خو عیسی ورته وویل: توره دې په تېکي کې کړه، څوك چې توره راوباسي په توري وژل کېږي، زه کولی شم له خپل پلار نه وغواړم چې زر

فرشتې مې مرستې ته راولېږي، خو که دا کار وکړم نو د آسماني کتاب خبره به څنګه رښتونې کېږي؟ ګورئ چې د دې دواړو ویناوو تر منځ څومره ژور توپیر شته؟ د بایبل منونکي دې ووایي چې له دې دواړو متناقضو ویناوو څخه کومه یوه رښتیا ده؟!! تاسو څنګه له داسې کریه تناقضاتو نه ډک کتاب د یوه سپېڅلي کتاب په توګه منئ؟!!

د یوحنا وینا له متیٰ او مرقس سره په دې اړه هم توپیر لري چې هغه ئې چېرې بوت، څنګه ئې د ښار رومي حاکم ته وسپارو، څه پوښتنې ترې وشوې، ده څه ځواب ورکړ، څه وخت ئې د اعدام پرېکړه صادره شوه، څنګه اعدام شو او په دې وخت کې له مسیحیانو نه څوک هلته حاضر وو، یوحنا لیکي چې په دې وخت کې د ده مور مریم، د ده تورې، د کلوپا مېرمن مریم او مریم مجدلیه حاضرې وې، خو مرقس لیکي: دوه مېرمنې چې دواړه مریمې نومېدې، یوه مریم مجدلیه او بله مریم د یعقوب مور، هلته ولاړې وې او وئې لیدل چې عیسی ئې چېرې ښخ کړ!! همداراز د ده د بیا راژوندي کېدو او دا چې لومړی چا ولېدو، چېرې ئې ولیدو، له شاګردانو سره ئې کله او چېرې ولیدل، په دې ټولو کې د دوی په ویناوو کې پوره اختلافات شته، مرقس لیکي: د یکشنبې په ورځ سهار وختي، دغه دوه ښځې چې د عیسی د وژل کېدو او ښخېدو صحنه ئې په سترګو لیدلې وه، هلته راغلې، مرقس وایي: کله چې دوی قبر ته رانږدې شوې نو هغه ئې پرانیستی وموند او د قبر خوا ته ئې یوه فرشته ولیدله چې جامې ئې سپینې وې او د قبر ښي اړخ ته ناسته وه، خو متیٰ وایي چې دوی له آسمانه د یوې فرشتې راکوزېدا ولیده، چې په راتلو سره ئې ځمکه ولړزیده او قبر پرانستل شو او لیکي چې عیسی د یکشنبې سهار وختي ژوندی شو او لومړی کس چې د ده ژوندي کېدا ئې ولیده مریم مجدلیه وه، خو یوحنا وایي: د یکشنبې په سهار مریم مجدلیه قبر ته ورغله، ناڅاپه ئې ولیدل چې قبر پرانستلی شوی، نو په منډه زما (یوحنا) او شمعون پطرس خوا ته راغله، مونږ دواړو د قبر په لوري وځغاستل، زه مخکې ورسېدم، ومې لیدل چې خالي کفن پروت دی،... بیا پطرس راورسېدو او قبر ته ننوت او هغه هم تش کفن ولیدو... بیا کور ته راغلو، خو مریم مجدلیه هلته پاتې شوه او ژړل ئې، په همدې حالت کې ئې

قبر ته وکتل او دوه فرشتې ئې په کې ولیدې، یوه ئې د قبر په یوه سر کې او بله ئې په بل سر کې ناستې وې!! فرشتو ترې وپوښتل ولې ژاړې؟ هغې وویل: د خدای جسد ئې وړی دی!! ناڅاپه ئې احساس کړه چې څوک ئې شا ته ولاړ دی، دې ونه پېژاندو خو هغه عیسی وو، عیسی ترې وپوښتل ولې ژاړې؟ ... په پای کې ئې هغه وپېژندو... عیسی ورته وویل: ولاړه شه او زما ورونو ته ووایه: زه د خپل خدای او ستاسو خدای او خپل پلار او ستاسو پلار خوا ته لوړ ځم!! مریم ولاړه او شاګردان ئې پیدا کړل او هغوی ته ئې وویل: خدای ژوندی شوی او ما په خپلو سترګو ولید!! دې ته مو باید پام وي چې دا مریم مجدلیه هغه مېرمن ده چې وایې داسې سخته لېونۍ او پېریانۍ وه چې عیسی اووه پلېتې ارواح ترې ایستلې وې!! متی لیکي: ناڅاپه یوه سخته زلزله راغله، وجه ئې د هغې فرشتې راتګ وو چې راغله او د قبر ډبره ئې لرې وغورځوله او پرې کښېنستله، مخ ئې ځلېدو او د واورې په څېر سپینې جامې ئې وې، ساتونکي له وېرې بې خوده شول... فرشتې دغو ښځو ته وویل: مه وېرېږئ، پوهېږم چې په عیسی پسې ګرځئ، هغه دلته نه شته، لکه څنګه چې ده په خپله ویلي وو، ښېرته راژوندی شو، راوړاندې شئ او هغه ځای وګورئ چې د ده جسد ئې په کې اېښی وو او ژر ولاړې شئ او شاګردانو ته ئې ووایئ چې هغه ژوندی شوی، جلیل ته درځي چې له تاسو سره وګوري!! ګورئ چې دا پیغام مو هېر نه شي!! ښځې په تلوار ووتلې... په لارې کې ئې عیسی مخې ته راغی، هغه وویل: سلام! ښځې ئې په پښو کې پرېوتې او د ده لمانځنه ئې وکړه!! هغه ورته وویل: مه وېرېږئ، ولاړې شئ او زما ورونو ته ووایئ چې ډېر ژر جلیل ته ولاړ شئ چې ما هلته وګورئ!! د متی په وینا عیسی له دوی سره په جلیل کې وکتل خو یوحنا وایي چې د همدغې ورځ په مابنام شاګردان راغونډ شول او د یهودانو له وېرې ئې دروازې په ځان پسې وترلې، خو ناڅاپه ئې عیسی په خپل منځ کې وموندو چې ولاړ دی‌او د خپلو لاسونو او اړخ زخمونه ئې دوی ته وروښودل!! ... یوه اونۍ وروسته بیا راغونډ شوي وو او دروازې ئې په ځان پسې ترلې وې، بیا ئې عیسی په خپلې خوا کې ولاړ وموندو، دریم ځل ئې د سیند په غاړه وموندو، دوی ته ئې ډوډۍ او کبان ورکړل او په پای کې لیکي: شاګردانو ډېرې معجزې ترې

ولیدې، چې په دې کتاب کې نه دې لیکل شوې، خو ما همدومره ولیکلې چې ایمان راوړئ، عیسی همغه مسیح د خدای زوی دی... او په ده باندې د ایمان په راوړو سره مو تلپاتې ژوند په برخه شي!!

د یوحنا دا وینا هم د متی له وینا سره ژور توپیر لري، متی لیکلي کله چې شاګردان د عیسی له ژوندي کېدو خبر شول نو یوولس شاګردان جلیل ته ولاړل او د همغه غره په سر راغونډ شول چې عیسی ورښودلی وو، کله چې ئې عیسی هلته ولیدو سجده ئې ورته وکړه!! خو ځینو ئې په دې خبري کې شك کاوو چې دا دې عیسی وي!! خو یوحنا دا لیدنه د سیند په غاړې کې نښیي، په داسې حال کې چې متی په سیند کې د شاګردانو د ژغورنې پېښه د عیسی علیه السلام له غائبېد ډېر د مخه پېښه ګڼي!!

له دغو ژورو توپیرونو نه په آسانۍ سره قضاوت کولی شئ چې د دغو قصو ماهیت څه دی؟ دې ته حیران یو چې د بایبل منونکي څنګه په یوه وخت په دې ټولو متناقضو قصو باور کوي؟

مکاشفه

د آخرۍ زمانې پېښې

بایبل د دې کتاب په سریزه کې لیکي: مکاشفه د عهد جدید وروستۍ برخه ده، دا برخه له ډېرو اړخونو له مخکنیو څخه توپیر لري، د مکاشفې ډېرى برخې په رمزي او سمبولیك ژبه لیکل شوې او ژور مفاهیم لري، د نورو برخو په څېر ئې باید تحت اللفظي معنی نه کړو، دا کتاب په داسې وخت کې لیکل شوی چې مسیحیان تر سختو ځورونو لاندې وو، نو ځکه یوحنا خپل مطالب په رمزي توګه بیانوي چې د مسیحیت دښمنان پرې پوه نه شي....

د مقدمې په اړه څو عرایض لرو: یوحنا نورې لیکنې هم لري چې بایبل رااخیستې دي، پوښتنه کوو چې هلته ئې ولې رمزي ژبه نه ده کارولې او په صریحو الفاظو ئې خبرې کړې دي؟!! داسې وینا چې دښمن پرې پوه نه شي، دوست هم نه شي پرې پوهېدی، ګټه ئې څه ده؟ مونږ خو په دې کتاب کې داسې څه ونه موندل چې ژور مطالب افاده کړي، ټولې خبرې ئې بې معنی، خوشې او بې بنسټه دي!!

کتاب داسې پیل شوی: دا کتاب له راتلونکو پېښو پرده اوچتوي، له هغو پېښو چې ډېر ژر به رامنځ ته شي، خدای مسیح ته اجازه ورکړه چې دا پېښې په یوې رؤیا کې خپل خادم یوحنا ته وښیي، هغه وخت یوه فرشته راغله او د دې رؤیا معنی ئې هغه ته واضح کړه، یوحنا هم د خدای او عیسی مسیح خبرې او ټول هغه څه چې ده لیدلي یا اوریدلي وو ولیکل....

د یوحنا له لوري، د آسیا اوو کلیساوو ته:

د هغه خدای فیض دې ستاسو په برخه وي چې شته، وو او رابه شي!! او د خدای د اووه ګونو ارواحو له لوري چې د الهي تخت مخې ته دي!! او د عیسی مسیح له لوري چې ټول حقایق په بشپړه توګه مونږ ته واضح کوي!! مسیح لومړی کس دی چې له مرګه وروسته راژوندی شو او هیڅکله نه مري!! او د دې نړۍ تر ټولو پاچایانو لوړ دی، ده لره ستاینه ده چې له مونږ سره محبت لري او په خپلې وینې سره ئې مونږ ووینځلو او له ګناهونو نه ئې پاک کړو!!.... زه د انجیل د پیغام اعلانولو په وجه د پطموس جزیرې ته تبعید شوم.. د خدای په یوې ورځې کې د خدای روح ونیولم، ناڅاپه مې ترشا د شپېلۍ غږ ته ورته غږ تر غوږ شو چې ویل ئې: زه الف او یا یم، زه پیل او پای یم، څه چې وینې په یوه خط کې ئې ولیکه او اوو کلیساوو ته ئې ولېږه، یعنی د اَفَسُس، ازمیر، پرغامه، طیاتیرا، سارد، فیلادلفیه او لائودیکیه کلیساوو ته، کله چې مې د غږ لوري ته مخ واړاوو د سروزرو د شمعو اووه فانوسونه مې ولیدل، د دوی په منځ کې مې عیسی مسیح ته ورته انسان ولید، چې اوږد څادر ئې اغوستی وو، د سرو زرو ملابند ئې تر سینې راتاو، سر او وېښتان ئې تك سپین لکه واوره او وړۍ، سترګې ئې د اور په څېر ځلېدې، پښې ئې داسې ځلېدې لکه مس چې په اور صیقل شوي وي، غږ ئې داسې وو لکه اوبه چې له بر نه راپرېوځي، په ښي لاس کې ئې اووه ستوري وو او دوه مخې تېره توره ئې په خوله کې، مخ ئې د غرمې د لمر په څېر ځلېدو، کله چې زما سترګې پرې ولګېدې د مړي په څېر ئې پښو ته ولوېدم، خو هغه ښی لاس راباندې کېښود او راته وئې ویل: مه وېرېږه، زه پیل او پای یم، زه ژوندی وم، مړ شوم اوس به تر ابده ژوندی وم او د مرګ او د مړو د عالم کلیاني زما په لاس کې دي!! څه چې دې ولیدل او څه چې به دروښیم ټول ولیکه!! زما په ښي لاس کې اووه ستوري د اوو کلیساوو مشران دي او اووه فانوسونه په خپله کلیساوي!!

بې محبته کلیسا ته د مسیح پیغام

دا پیغام د افسس کلیسا ته ولیکه او هغه ته داسې ووایه: هغه چې د کلیساوو په منځ کې قدم وهي او د کلیساوو مشران په خپل ښي لاس کې ساتي، دا پیغام

درته لري: ستا له نېکو کارونو، زیارونو او صبر نه خبر یم، پوهېږم چې د خپلو همکارانو له هیڅ ګناه سترګې نه پټوې او د هغو کسانو ادعاء دې په دقت سره څېړلې چې وایي د خدای له لوري لېږل شوي، خو په شوی یې چې دوی درواغ وایي، تا زما لپاره کړاوونه ګاللي او مقاومت دې کړی. خو سره له دې په تا کې یوه ناخواله ګورم، ته د مخکې په څېر له ما سره محبت نه لري، نو رایاد کړه چې له کومه ځایه راپرېوتی یې، توبه وکړه او همغه ځای ته بېرته ستون شه چې لومړی په کې وې، که نه دربه شم او ستا فانوس به له کلیساوو پورته کړم!!

څوك چې دا واوري باید ښه پام ورته وکړي چې د خدای روح کلیساوو ته څه پیغام لري: څوك چې بریالی شي هغه ته به اجازه ورکړم چې د خدای په باغ کې د حیات د ونې مېوه وخوري!!!

دلته څو خبرو ته ستاسو پام راړوم:

- دا همغه ونه ده چې د بایبل په وینا د آدم علیه السلام په جنت کې ولاړه وه، خدای غوښتل چې آدم د هغه مېوه ونه خوري، نو هغه ته د ننوتلو په لارې کې ئې د لوڅو تورو څرخ ودراوو چې آدم ترې تېر نه شي او مېوه ئې ونه خوري او د ده لپاره تلپاتې رقیب او حریف جوړ نه شي!!!
- د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوو: په دې رموزو کې کوم مهم او ژور مطالب نغښتي وو چې یوحنا غوښتل دښمنان پرې پوه نه شي؟ که له دې نه د دښمن خبرېدل خطرناك وو ولې ئې توضیح کوي؟ ولې وایي چې له فانوس نه مراد کلیسا ده او له ستورو نه مراد د کلیسا مشران؟
- دا نور رموز ولې نه توضیح کوي؟ مونږ خو داسې انګېرو چې په خولې کې له تېرې تورې نه مراد تېره ژبه ده، له سپینو وېښتانو نه زوړوالی او د عمر او زمانې آخري پړاو، له ځلېدونکو سترګو نه مراد وقار او هیبت، له مسې پښو نه مراد دا چې د هغه مهال عسکر او فوځ به ئې په خدمت کې وي، دا ځکه چې د هغه مهال فوځیانو به د مسو خودونه او د پښو، لاسونو او سینو لپاره زغرې درلودې. که مونږ اوس د دې رموزو په معنی پوهېږو نو آیا د یوحنا دښمنان هغه وخت په دې نه پوهېدل؟

• په دغه وخت کې خو ستاسو په وينا عيسى عليه السلام اعدام شو، شاګردان او پلويان ئې له سختو ابتلاءاتو سره مخامخ شول، ځينې ووژل شول او ځينې بنديان او ځينې د يوحنا په شمول تبعيد شول، چا دا جرأت هم نه شو کولی چې ځان مسيحي وګڼي او له عيسى عليه السلام نه دفاع وکړي، په دې سختو شرايطو کې څنګه د مسيحيت لپاره اووه کليساوې جوړې شوې؟ له دې نه خو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې دا کتاب د هغه مهال ليکنه نه ده، ډېر وروسته او هغه وخت چې مسيحيت په نړۍ کې خور شو، يو ځای بل ځای کليساوې جوړې شوې، په دغه وخت کې چا دا کتاب د يوحنا په نامه ليکلی!!

ځورېدلې کليسا ته د مسيح پيغام

دا د هغه چا پيغام دی چې پيل او پای دی، مړ شو او بېرته راژوندی شو!! پوهېږم چې زما لپاره له څومره کړاوونو سره مخامخ شوې يې او څومره نېستمنه او فقيره يې، خو په عوض کې ئې له آسماني شتمنۍ برخه منه يې، له هغو کفري خبرو هم واقف يم چې ستا مخالفين ئې کوي، دوی وايي چې يهودان د خدای زامن دي خو نه دي، ځکه د شيطان پلويان دي، له ستونزو او کړاوونو مه وېرېږه، ډېر ژر به شيطان ځينې له تاسو نه زنداني کړي چې تاسو وآزمويي، لس ورځې به وځورول شي خو ترمرګه وفادار پاتې شئ چې د تلپاتې ژوند تاج درپه سر کړم.... څوک چې بريالی شي له دوهم مرګ نه به خوندي وي!!

د پرغامه کليسا ته د مسيح پيغام

هغې کليسا ته چې د غلط تعليم په وړاندې جدي غبرګون ښيي، دا پيغام د هغه چا له لوري دی چې پوهېږي خپله دوه مخې تېره توره څنګه وکاروي، پوهېږم چې په هغه ښار کې يې چې د شيطان د حکومت مقر دی او خلك د شيطان عبادت کوي، خو سره له دې ما ته وفاداره پاتې شوې يې، حتی هغه وخت چې آنتيپاس زما وفادار شاهد د شيطان د پلويانو په لاس شهيد شو، ته زما په نسبت وفاداره او امين پاتې شوې، خو په تا کې يو عيب شته او هغه دا چې ته د هغو خلکو د

تعالیمو تر اغېز لاندې ځې چې د بلعام په څېر دي، چې اسرائیلیان ئې زنا او د هغو شیانو خوړلو ته وهڅول چې د بتانو په نامه به نذر کېدل... نو توبه وکړه او خپله لاره بدله کړه!! که نه نو رابه شم او د خپلې خولې په تورې به ورسره وجنګېږم!! ... څوك چې بریالی شي (من) یعني هغه آسماني ډوډۍ به وخوري!! او زه به هغه سپینه ډبره ورکړم چې نوی نوم به پرې لیکل شوی وي، داسې نوم چې هیڅوك ترې خبر نه وي، مګر هغه څوك چې دا ډبره ترلاس کړي!!

پوښتنه کوو:

- (من) خو ډوډۍ نه بلکې دانې وې!! اسرائیلیانو د همدې لپاره په موسی علیه السلام اعتراض وکړ چې دا خو ډوډۍ نه ده او تا له مونږ سره د ډوډۍ ژمنه کړې!!
- له دې بې معنا خبرو څخه څه جوړېږي چې زه به سپینه ډبره ورکړم، داسې نوم به پرې لیکل شوی وي چې څوك به پرې نه پوهېږي؟!! محال ده چې عیسی علیه السلام به داسې ناپرتې او بې معنی خبرې کړې وي!!

د طیاتیرا کلیسا ته پیغام

دا پیغام د خدای د زوی لخوا دی، چې سترګې ئې تېزې او پښې ئې د صیقل شوو مسو په څېر ځلېدونکې دي، ستا له نېکو عملونو خبر یم.... خو یو عیب لرې، ته هغې ښځې ته چې ایزابل نومېږي او ادعا کوي چې نبیه ده، اجازه ورکوي چې غلط تعلیمات خواره کړي... او خلك بې لارې کړي... زه به هغه له خپلو ټولو فاسدو مریدانو سره د ناروغۍ په بستر څملوم او په سخت مصیبت به ئې اخته کړم مګر دا چې زما خوا ته راستنه شي.... له غلطو تعلیماتو څخه زما مراد هغه تعلیمات دي چې نوم ئې (ژور حقایق) پرې اینبی، ... څوك چې بریالی شي ... (هغه ته به قدرت ورکړم چې په ټولو قومونو په اوسپنیزې عصا سره حکومت وکړي، همغسې لکه زما پلار چې دا قدرت ما ته راکړ چې پر دوی حکومت وکړم، یوه ورځ به ټول د خټنو کوزو په څېر ختم شي، همداراز زه به د سباوون ستوری ورکړم!!!

دلته هم څو پوښتنې لرو:

- آیا له دې ژورو حقایقو نه مراد د یوحنا مکاشفه ده، ځکه ته دې ته د ژورو

حقایقو نوم ورکوې؟

- عیسی علیه السلام خو په هیڅا حکومت ونه کړ، تلپاتې حکومت خو څه کوې د څو شېبو لپاره ئې هم حکومت ونه کړ، آیا دی به همداسې حکومت مسیحیانو ته ورکوي؟ ولې ئې دا حکومت ورنه کړ؟
- د دې خبرې معنی څه ده چې زه به د سباوون ستوری ورکړم؟!! هیڅ پیغمبر او مصلح داسې بې معنی خبره نه کوي!!

د مسیح پیغام د سارد بې روح کلیسا ته

دا پیغام د هغه چا لخوا دی چې د خدای اووه ګونې ارواح او اووه ستوري لري!! پوهېږم چې په ظاهر کې فعاله کلیسا یې خو په حقیقت کې مړه یې!! نو راویښه شه... مه پرېږده هغه څه چې پاتې دي له منځه ولاړ شي!! ... زما خوا ته راوګرځه، که نه نو د غله په څېر به راشم او ته به ناڅاپي ونیولی شې... څوک چې بریالی شي سپینه جامه به ئې په برخه شي او زه به هم د ده نوم د حیات له دفتره پاک نه کړم، بلکې د خدای په وړاندې به ووایم چې دی زما دی!!

دا هم عجیبې او د نه منلو خبرې دي چې عیسی علیه السلام ته منسوب شوې، څنګه به عیسی علیه السلام وایي چې زه به دغله په څېر درشم!! او څنګه به هغه وایي چې د حیات په کتاب کې د چا نوم لیکل یا حذفول زما کار دی؟!!

د فیلادلفیه مثالي کلیسا ته د مسیح پیغام

دا پیغام د هغه چا لخوا دی چې پاک او صادق دی او د داؤد کلي ورسره ده!! هغه دروازه چې دی ئې وتړي څوک ئې پرانیستلی نه شي او چې دی ئې پرانېزي څوک ئې تړلی نه شي!! تا ښه پېژنم، پوهېږم چې ډېر ځواکمن نه یې، خو بیا دې هم خپله هڅه کړې چې زما اطاعت وکړې.... نو زه هم داسې دروازه ستا پر مخ پرانېزم چې څوک ئې تړلی نه شي!! ... ستا مخالفین به ستا پښو ته وغورځوم.... له هغې بلا او مصیبت نه به دې وساتم چې ټوله نړۍ به پرې اخته شي!! ... څوک چې بریالی شي هغه به د خدای د کور مضبوطه ستنه کړم چې تل د خدای په وړاندې وي او هیڅکله

تري ونه وځي، د خپل خدای نوم به هم پرې کېږدم!! تر څو زما د خدای د ښار، هغه اورشلیم برخه شي چې له آسمانه راځي!!

دلته هم ډېرې بې معنی خبرې عیسی علیه السلام ته منسوب شوې؛ څنګه به عیسی علیه السلام وایي چې زه به د خدای نوم پرې ږدم، له هغه نه به د خدای د کور ستنه جوړوم، د خدای دا ښار به له آسمانه راځي؟!! له یوحنا نه پوښتنه کوو: که دا کلي د داؤد کلي یي، نو هغه ولې د داسې کلي د درلودو خبره نه ده کړې؟!! هغه خو له ډېرو سختو ورځو سره مخامخ شوی، ډېر ځلې ئې دروازې پر مخ تړل شوې او دی ئې له پرانیستلو عاجز وو!!

د لائودیکیه کلیسا ته د مسیح پیغام

دا پیغام د هغه چا لخوا دی چې تل حقیقت په امانت سره بیانوي او د ټول خلقت منشأ دی!! زه تا ښه پېژنم چې نه سوړ یې او نه تود، کاش یو له دغو څخه وی، ... نو ځکه به تا له خپلې خولې استفراغ کړم او لرې به دې وغورځوم!! ته ګمان کوې چې بډای یې او چې څه دې زړه وغواړي کولی ئې شي.... خو له دې غافل یې چې بدبخت، بې وزلی، ړوند او بربنډ یې!! نو نصیحت درته کوم چې له ما نه تصفیه شوي سره زر، سپینه جامه او درمل واخله... څوك چې پر ما ګران وي تنبیه کوم ئې، تا به هم تنبیه کړم... څوك چې بریالی شي زه اجازه ورکوم چې زما پر سلطنتي تخت زما خوا ته کښېني، همغسې لکه زه چې بریالی شوم او د خپل پلار خدای په څنګ کې د ده پر تخت کښېنستم!!

دلته هم ګورئ چې د یوحنا په دروغجنې او له ځانه جوړې شوې مکاشفې کې دا مسخره خبره عیسی علیه السلام ته منسوب شوې چې زه د خدای پر تخت د ده په څنګ کې ناست یم او څوك چې بریالی شي زما په څنګ کې به زما پر سلطنتي تخت کښېني!! نه عیسی یا بل انسان د خدای پر عرش کښېنستی شي، نه عیسی سلطان او پاچا وو او نه سلطنتي تخت لري، د هغه د پیغمبرۍ مقام تر دې ډېر لوړ دی چې د سلطان او پاچا نوم ورکړی شي او داسې غلطې خبرې د ځان او الله تعالی په هکله وکړي!!

څو پوښتنې لرو:

- په دې اوو کلیساوو کې خو ځښې نښې او ځینې بدې وې، څنګه د یوحنا په مکاشفې کې ټولې د فانوس په توګه ښودل شوې او مشران ئې د ستورو په توګه؟!!
- یوحنا د مکاشفې دا خبرې د مکاشفې په حالت کې لیکلې دي که هغه وخت چې مکاشفه پای ته رسېدلې او دی خپل طبیعي حالت ته راګرځېدلی؟ ځواب به حتماً دا وي چې وروسته ئې لیکلي، نو پوښتنه دا ده چې دا خطونه ئې او ټول هغه مطالب چې تر دې وروسته راځي او یوحنا ئې د همدې مکاشفې پیغام ګڼي، څنګه په یاد پاتې شوي؟!! ولې صفا نه وایي چې دا کتاب یو چا د یوحنا په نامه لیکلی او خپل افکار ئې د یوحنا د مکاشفې په بڼې کې وړاندې کړي؟!!

آسماني رؤیا

تر دې سرلیك لاندې لولو: بیا همغسې چې آسمان ته مې کتل .. همغه غږ مې بیا واورېدو چې ما ته ئې ویل: بر راشه چې راتلونکې پېښې در وښیم، ناڅاپه د خدای روح احاطه کړم او ځان مې په آسمان کې ولید ؛ اوه؛ څومره پرتمین وو!! یو تخت مې ولید چې داسې څوك پرې ناست وو چې د الماس په څېر ځلېدو، د ده چاپېر د زمرد په څېر د بوډۍ ټال (قوس قزح) راتاو وو، د تخت چاپېر څلرویشت واړه تختونه پراته وو، پر هغوی څلرویشت روحاني مشران ناست وو، چې ټولو سپینې جامې درلودې او د سرو زرو تاجونه ئې پر سر، له لوی تخت نه برېښنا او تالنده پورته کېده او د تالندې غرا تري اورېدل کېده، د تخت په وړاندې اووه څراغونه هم روښانه وو، دا اووه څراغونه همغه د خدای اووه ګونې ارواح دي!! د تخت په وړاندې د شیشې سیند تر سترګو کېدو، څلور ژوندي موجودات هم د تخت څلورو کونجونو کې ولاړ وو، چې مخکې او شا ته ئې سترګې درلودې، لومړی ئې د زمري په څېر وو، دوهم ئې د غوایي په څېر، دریم ئې د انسان او څلورم ئې د الوتلو په حال کې عقاب ته ورته!! هر یوه شپږ وزرونه درلودل او تر وزرونو لاندې ډېرې سترګې، دوی شپه ورځ پر له پسې د خدای ذکر کاوو او ویل به ئې: قدوس، قدوس، قدوس دی خدای، قادر خدای چې وو، شته او رابه شي!! کله چې دغو

ژوندیو موجوداتو هغه چا ته جلال، حرمت او ستاینه وړاندې کړه چې پر تخت ناست وو او د تل لپاره به ژوندی وي، نو هغه څلرویشت مشرانو ورته سجده وکړه، ... او خپل تاجونه ئې د ده د تخت په وړاندې وغورځول... او دا سرود ئې ووایو: خدایه! جلال، حرمت او قدرت له تا سره ښایي، ځکه ته د ټولو موجوداتو پیدا کوونکی یې.... بیا مې د همدغه پر تخت ناست کس ښې لاس ته لیك ولیدو چې په اوو مُهرونو مُهر شوی وو، بیا مې یوه فرشته ولیده چې ویل ئې: څوك د دې وړ دی چې دا لیك پرانېزي او وئې لولي؟! .. په آسمان او ځمکې کې هیڅوك پیدا نه شو چې دا کار وکړي، ما له دې کبله وژړل چې ولې څوك پیدا نه شو!! خو له دغو څلرویشتو مشرانو نه یوه راته وویل: مه ژاړه، وګوره، د یهودا د قبیلې زمری چې د داؤد له نسله څخه دی، دا اووه مُهرونه او لیك پرانېزي، خو چې ومې کتل د زمري په ځای مې یو وری ولید چې د تخت په وړاندې د څلرویشتو مشرانو په منځ کې ولاړ دی، په بدن باندې ئې داسې زخمونه معلومېدل چې د ده د مرګ باعث شوي وو، هغه اووه ښکران او اووه سترګې درلودې چې همغه د خدای اووه ګونې ارواح دي چې د نړۍ ټولو برخو ته لېږل کېږي!! ... لیك ئې تري واخیست، څلرویشت مشران ورته سجده شول... دا نوی سرود ئې ووایو: ته د دې لیك د پرانیستلو او ویلو وړ یې ځکه چې ځان دې قرباني کړ... خلك دې د خدای لپاره وپېرل... سلطنت دې ورپه برخه کړ نو ځکه به پر ځمکه حکومت کوي!!! بیا مې په رؤیا کې په زرګونو فرشتې ولیدې چې د تخت او څلرویشتو مشرانو چاپېر راغونډې وې او دا سرود ئې وایو: د خدای وری، چې ځان ئې د خلکو د ژغورنې لپاره قرباني کړ؛ د دې وړ دی چې د قدرت، دولت، حکمت، قوت، حرمت، جلال او برکت خاوند وي!!! بیا مې د ځمکې او آسمان ټول موجودات لیدل چې همدا سرود وایي... وري لومړی مُهر پرانیستو... ناڅاپه مې یو کس ولیدو چې په سپین آس سور دی، لیندۍ ئې په لاس کې او تاج ئې پر سر، هغه اسپ زغلاوو چې په ډېرو جګړو کې بریالی شي!! بیا وري دوهم مُهر پرانیستو، دا ځل سور آس راڅرګند شو، سور ته ئې توره ورکړی شوه چې وکولی شي صلح او آرامي له منځه یوسي او هرج و مرج راولاړ کړي، په نتیجه کې ئې په هر ځای کې جګړه پیل شوه، دریم مُهر ئې پرانیستو، تور آس مې ولید چې د

سور په لاس کې ئې تله وه، دا غږ اوچت شو چې: يوه د غنمو ډوډۍ او يوه کيلو د اوربشو اوړه دې د يوه کارګر ورځنۍ اجوره وي، خو د زيتون غوړو او شرابو ته تاوان مه رسوه!! څلورم ئې پرانيستو او رنګ الوتی آس راڅرګند شو چې د سور نوم ئې مرګ وو، تر شا ئې بل آس روان وو چې د سور نوم ئې د مړو نړۍ وو، دوی دواړو ته اختيار ورکړی شو چې د نړی څلورمه برخه خلك د جګړو، قحطي، مرضونو او وحشي ځناورو په وسيله له منځه يوسي، کله چې ئې پنځم مُهر پرانيستو نو د قربانۍ يو ځای راڅرګند شو، تر دې ځای لاندې مې د هغو خلکو روحونه وليدل چې د خدای د کلام د تبليغ او ږښتونې شهادت ورکولو په وجه شهيدان شوي وو، دوی په جګ غږ ويل: اې خدايه! ... تر کله به زمونږ انتقام نه اخلې؟ بيا هر يوه ته سپين څادر ورکړی شو او ورته وويلی شو: لږ نور دې استراحت وکړي چې د دوی نور ملګري هم ورسره يوځای شي، بيا ئې شپږم مُهر پرانيستو، ناڅاپه زلزله راغله، لمر تك تور شو او سپوږمۍ د وينو په څېر سره شوه، ستوري مې ليدل چې له آسمانه لاندې پر ځمکه توئېږي، داسې لکه خام انځر چې له ونې پر ځمکه پريوځي(له دې نه معلومېږي چې يوحنا د ستورو په هکله څه انګېرنه لري، ګمان کوي چې ستوري به د وړو وړو ګردو ګردو څراغونو په څېر وي او کله چې پر ځمکه راپرېوځي، د راپرېوتو انځرو په څېر به وي، په دې نه پوهېدو چې د آسمان اکثر ستوري تر ځمکې ستر دي، که يو ئې هم په ځمکه راپرېوځي نو ځمکه به داسې ټوټې ټوټې شي چې ګردونه به ئې په آسمان کې خواره شي)... آسمان له منځه ولاړ (خو دی لا په آسمان کې دی!!)، غرونه او سيندونه له خپل خپل ځايه بې ځايه شول، هر څوك، پاچا او ګدا او ... په غارونو کې پټېدل.. او دا هيله به ئې کوله چې ډبرې پرې راپرېوځي... بيا مې څلور فرشتې وليدې چې د ځمکې په څلورو کونجونو کې ولاړې دي او نه پرېږدي چې څلور ګونې بادونه پر ځمکه راشي، چې نور نو نه پاڼه وخوځېږي او نه د سيندونو څپې...بيا مې بله فرشته وليده چې له ختيځه راغله، د خدای لوی مُهر ئې په لاس کې او دې څلورو فرشتو ته ئې وويل: لاس درتم کړئ... پرېږدئ چې د خدای د بندګانو تندي مُهر کړم!! د هغو کسانو شمېر چې د يهودانو له قبيلو مُهر شول يو سل څلورڅلويښت زره وو، له هرې قبيلې دولس زره، بيا د

دولسو قبيلو نومونه اخلي (ټول يو اندازه په جنت کې د برخې وړ ګڼي، هغه قبيلې هم چې د بايبل نور کتابونه ئې د دوزخ سوند بولي)، بيا مې لويه ډله د مختلفو ملتونو وليده چې شمېرل ئې ممکن نه وو، چې سپينې جامې ئې اغوستې وې او د خرما څانګې ئې په لاسونو کې وې... دوی په جګ غږ ويل: زمونږ ژغورنه د خدای او وري له لوري ده، ... يوه مشر له ما وپوښتل: آيا دا د سپينو جامو خلك پېژنې؟ ... راته وئې ويل: دا هغه کسان دي چې له عذابه راوتلي، خپلې جامې ئې د وري په ونيو وينځلې او سپينې کړې دي!! ... اوس ... وري ورته خوراك ورکړی، له دې وروسته به نه وږې کېږي او نه تږې!! ... کله چې وري اووم مُهر پرانيستو په آسمان کې نږدې نيم ساعت سکوت او خاموشي شوه، بيا مې اووه فرشتې وليدې چې د خدای په وړاندې ودرېدې او اووه شپېلۍ ورکړی شوې، يوه بله فرشته د قربانۍ له ځای سره ودرېده، عطرناك بوټې ورکړی شول چې د مؤمنانو له دعاګانو سره ئې يو ځای کړي او د خدای په وړاندې ځای کې ئې ودودوي، نو په دې وخت دا د عطرو بوی د مؤمنانو له دعاګانو سره يو ځای د خدای حضور ته لوړ شو، بيا دغې فرشتې د اور لوښی د ځمکې خوا ته وغورځاوو، چې ناڅابه رعد او برق او زلزله رامنځته شوه، په دې وخت هغه اووه فرشتې تيارې شوې چې شپېلۍ وغږوي، لومړۍ فرشتې خپله شپېلۍ وغږوله او ناڅاپه پر ځمکې ژلې، اور او وينې وورېدې، چې په دې سره د ځمکې درېيمه برخه او ونې او بوټې ئې وسوځېدل، د دوهمې فرشتې په شپېلۍ سره د غره په څېر يو شی سيند ته وغورځېدو، چې په دې سره درېيمه برخه کشتۍ غرقې شوې، او د سيند درېيمې برخې اور واخيست او درېيمه برخه کبان ئې مړه شول، (يعني ده ټول په دقيقه توګه شمېرل او ورته معلومېده چې درېيمه درېيمه برخه ئې له منځه ځي!!)، د درېيمې فرشتې په شپېلۍ سره د سور اور په څېر يو ستوری په سيندونو او چينو ولوېدو، نوم ئې تريخ ستوری وو، په دې سره د ځمکې د اوبو درېيمه برخه ترخې شوې او ډېر تړې مړه شول!! په څلورمې شپېلۍ سره د لمر، سپوږمۍ او ستورو په درېيمې برخې سخت ګوزار وشو چې درېيمه برخه ئې تکه توره شوه، په دې وخت کې مې يو عقاب وليد چې په لوړ غږ وايي: وای، وای، وای د ځمکې د اوسېدونکو په حال چې اوس به پاتې درې

فرشتې هم خپلې شپېلۍ وغږوي، د پنځمې فرشتې په شپېلۍ سره يو ستوری پر ځمکه پرېوت، د يوه بې انتهاء کوهي کلي ورکړی شوې وه، کله چې ئې په دې کلي سره دا کوهی خلاص کړ نو ستر دود تړې اوچت شو، دومره چې لمر او هوا ئې تياره کړه، بيا له دې دود نه ملخان راووتل، د ځمکې مخ ئې پټ کړ، د لړمانو په څېر نيشونه ورکړی شو، ورته وويلی شو چې له وانبو او بوټو سره به کار نه لرئ، يوازې هغه کسان وچيچئ چې د خدای مُهر ئې په تندي نه دی وهل شوی، دوی ته اجازه ورکړی شوه چې تر پنځو مياشتو خلك وځوروئ، ... خلك به د دوی له لاسه د مرګ هيله کوي خو نه به مري، ملخان د آسونوپه څېر او پر سر ئې تاجونو ته ورته شيان ترسترګو کېدل، مخ ئې انسان ته ورته وو، د ښځو په څېر وېښتان ئې وو، .... په دې سره يوه بلا تېره شوه خو دوه لا پاتې وې!! د شپږمې فرشتې په شپېلۍ سره مې يو غږ واورېدو چې ويل ئې: هغه څلور فرشتې آزادې کړئ چې د فرات په سيند کې بنديانې دي!! دوی آزادې شوې او د خلکو درېيمه برخه ئې ووژل، وامې ورېدل چې دوی دوه سوه مليونه جنګيالي په واك کې درلودل، د دوی آسونه او سواره مې وليدل .... ځينې په يوه رنګ او ځينې په بل رنګ... د آسونو لکۍ ئې د مار سر ته ورته وې... څوك چې له دې بلا روغ ووتل بيا هم حاضر نه شول چې د خدای عبادت وکړي او له ګناهونو لاس واخلي!! بيا مې يوه فرشته وليده چې له آسمانه راکوزه شوه (دلته داسې څه وايي چې ګواکې دی په ځمکه دی، خو د رؤيا له مخې دی د خدای خوا ته په آسمان کې دی)، شاوخوا ئې ورېځ تاو وه، .... په لاس کې ئې ووړ ليك باز ته ورته وو، يوه پښه ئې په سيند او بله پر ځمکه کېښوده، د تالندې په څېر غږ تړې اوچت شو او په ځواب کې ئې اوو رعدونو څه وويل، غوښتل مې د دوی خبرې وليکم، خو له آسمانه راته وويل شو: لاس دې تم کړه، د رعدونو خبرې بايد ونه ليکل شي!! (دلته هم داسې ښيي چې دی پر ځمکه دی او هر څه د مکاشفې په ترڅ کې ليکي!!)، دغې فرشتې لوړه وکړه چې نور به ځنډ نه کېږي!! بلکې د اوومې فرشتې له شپېلۍ سره سم به د خدای منصوبه عملي شي!! بل غږ مې واورېدو چې ويل ئې: ولاړ شه هغه ليك چې له فرشتې سره ده درواخله، نړدې ورغلم... ليك ئې راکړ او راته وئې ويل: واخله او وئې خوره،... لکه څنګه چې دې راته ويلي وو په

خوله کې مې خوږ ولګېدو خو په نس کې تریخ، بیا ئې راته وویل: ته باید د قومونو، نسلونو، ژبو او پاچایانوپه اړه نورې وړاندوینې هم وکړې، ما ته ئې د لرګي ګز راکړ او راته وئې ویل: لاړ شه د قربانۍ د ځای او معبد د منځ اندازه معلومه کړه او په معبد کې عبادت کوونکي وشماره، خو غولی مه اندازه کوه، دا نورو قومونو ته پرېږده، دوی به دوه څلوېښت میاشتې سپېځلی ښار تر پښو لاندې کړي!! خو زه به دوه شاهدان په خړو جامو کې ولېږم چې دوی به یو زر دوه سوه شپېته ورځې زما پیغام خلکو ته ورسوي!! دا دوه شاهدان د زیتون همغه دوه ونې او دوه د څراغ لوښي دي!! چې د ټولې ځمکې د خدای په وړاندې ودرېږي!! څوک چې وغواړي دوی وځوروي په هغه اور سره به له منځه ځي چې د دوی له خولو راوځي!! دوی به په دغو درې نیمو کلونو کې دا قدرت لري چې که وغواړي د باران د وریدو مانع شي، چینې په وینو بدلې کړي او نړۍ په رنګ رنګ مصیبتونو اخته کړي!! د دوی د مأموریت په پای کې به له کوهي نه یو عجیب ځناور راووځي، د دوی په ضد به جګړه پیل کړي او دوی به ووژني!! د دوی جسدونه به درې نیمې ورځې په ستر ښار کې خلکو ته ښودل کېږي!! دا ښار به د فساد له مخې سدوم او مصر ته ورته وي او هغه ځای دی چې د دوی خدای هم په صلیب ووژل شو!! ... د دوی په مرګ به خلك خوشحالي کوي... خو خدای به ئې بیا راژوندي کړي... خلك به ووېرېږي، له آسمانه به غږ شي او دوی دواړه به لوړ ولاړ شي... سخته زلزله به راشي او د ښار لسمه برخه به له منځه ولاړه شي او اوه زره کسان به ووژل شي!! پاتې کسان به د خدای عبادت وکړي!! د اوومې فرشتې په شپېلۍ سره له آسمانه لوړ غږ تر غوږو شو چې ویل ئې: د نړۍ سلطنت زمونږ د خدای او د ده د مسیح په برخه شو او هغه تر ابده سلطان دی!! څلرویشتو مشرانو سجده وکړه او وئې ویل: ... ستا ستاینه کوو چې خپل عظیم قدرت دې په خپل لاس کې ونیولو او سلطنت دې پیل کړ... اوس د خلکو تر منځ د قضاوت وخت دی... چې خپلو انبیاوو او خدمتګارانو ته اجر او بدله ورکړې!! او هغه خلك له منځه یوسي چې په نړۍ کې ئې فساد کاوو!! په دې وخت کې د خدای کور په آسمان کې پرانیستل شو او د عهد صندوق څرګند شو!! برېښنا او تالنده، ژلۍ او زلزله راغله!! بیا یوه عجیبه منظره ترسترګو شوه... داسې

ښځه مې ولېده چې لمر ئې د جامې په توګه اغوستی وو، سپوږمۍ ئې ترپښو لاندې وه، په سر ئې د دولسو ستورو تاج وو، ښځه د زېږون په درد اخته او زېږولو ته سترګې په لار وه، ناڅاپه یو سور ښامار راڅرګند شو اووه تاجونه او لس ښکرونه ئې درلودل، په خپلې لکۍ سره ئې د ستورو درېیمه برخه پر ځمکه وغورځول (د آسمان یو ستوری په ځمکه نه ځایېږي خو ده د ټولو ستورو درېیمه برخه لیدلې چې پر ځمکې راپرېوتي!!)، د ښځې مخې ته ودرېدو چې زوی ئې له ستونې تېر کړي، ښځې زوی وزېږاوو، چې پر ټولو قومونو به حکومت کوي... له پیدا کېدو سره سم ئې هغه د خدای لوري ته لوړ یووړ، خو مور ئې ښېدیا ته وتښتېده، خدای هغه ځای ورته برابر کړی وو چې یو زر دوه سوه شپېته ورځې هلته تېرې کړي، بیا په آسمان کې جګړه پیل شوه، میکائیل له خپلو فرشتو سره له دې ښامار او خبیثو فرشتو سره ئې وجنګېدو، ښاماراو ملګري ئې له آسمانه وشړل شوو، هو؛ دا ښامار همغه ابلیس دی چې ټول خلك ئې وغولول!!! (یعني د ابلیس لښکرې هم فرشتې دي خو خبیثې فرشتې او دوی هم تر همدې وخته په آسمان کې اوسېږي، د دې جګړې په نتیجه کې به له آسمانه وشړل شي!!!)، په دې وخت کې غږ شو چې د خدای د نجات، قدرت او سلطنت او د مسیح د حقیقي حکومت وخت راورسېدو... زمونږ ورونړو د وري په وینو سره مدعي ته ماتې ورکړه...کله چې ښامار ولیدو چې پر ځمکه راپرېوت (دا ښامار څو شېبې مخکې د ښځې مخې ته ولاړ وو، خو بیا د جګړې لپاره آسمان ته ورسېدو، له ماتې وروسته بېرته پر ځمکې راپریوت!!!)، د ښځې په لوري ئې برید وکړ خو هغې ته د عقاب دوه وزرونه ورکړی شول چې ښدیا ته والوزي او هلته درې نیم کاله له ښامار نه خوندي وي!! د ښامار له خولې اوبه د سېل په څېر ووتې چې ښځه غرقه کړي خو ځمکې خوله پرانیسته او دا اوبه ئې تېرې کړې، بیا ئې د دې زامنو ته مخه کړه... بیا مې له سیند نه د یوه عجیب ځناو راوتل ولیدل... اووه سرونه او لس ښکرونه ئې درلودل!!(یعني د ښامار په څېر!!)، .... ښامار خپل تخت، قدرت او اختیار ده ته وسپارو، ... د نړۍ ټولو خلکو د دې ځناور متابعت پیل کړ.... دوه څلوېښت میاشتې ئې ... د کفر خبرې کولې!!! ... ځینې خلك به زنداني شي، ځینې به ووژل شي!!... بل ځناور له ځمکې راووت... او د نړۍ له

ټولو خلکو ئې غوښتل چې د لومړي ځناور عبادت وکړي!! رنګ رنګ معجزې ئې خلکو ته ښودلې، له آسمانه به ئې اور راکوزاوو!... خلك ئې دې ته اړ کول چې پر ښي لاس او تندي يوه خاصه نښه ولګوي، هيڅوك نه توانېدو چې کوم کسب ترلاسه او خپل معيشت د هغه له لارې تأمين کړي، مګر دا چې د دې ځناور نوم يا عدد پر خپل ځان ولري!! د ده نوم د يوه انسان نوم دی او د نامه د حروفو عددې شمېره ئې ۶۶۶ ده (که همت لرئ نو د دې عدد مصداق معلوم کړئ، د يوحنا له خپل شيطان نه پرته بل څوك نه پرې پوهېږي!!)... بيا ليکي چې وری مې له يوسل څلوېښت زرو هغو نفرو سره ولیدو چې هيڅ ګناه ئې نه وه کړې او هيڅ دروغ ئې نه وو ويلي، په تندیو ئې د د ده او د ده د پلار نوم ليکل شوی وو، بيا مې د ورانۍ فرشته ولیده چې د بابل د ورانېدو خبره ئې کوله، بله فرشته مې ولیده چې ويل ئې چا چې د هغه ځناور عبادت وکړ د خدای غضب به پرې نازل شي... بيا مې له آسمانه شهداوو ته يو زېری واورېدو!! ... بيا مې د ورېځو پر سر داسې څوك ولیدو چې انسان ته ورته وو،... يوې فرشتې ورته وويل: پاڅه لور دې وکاروه د لو وخت دی!! بله فرشته هم له لور سره له آسمانه راغله... انګور ئې ورېبل او د خدای د غضب په لوی لوښي کې ئې واچول.. دومره ئې ترپښو لاندې کړل چې د وينو داسې رود تري وبهېدو چې اوږدوالی ئې د ۱۶۰۰ د غښو د وېشتلو په اندازه او لوړوالی ئې دومره چې د يوه آس خولې ته رسېدو... بيا مې اووه فرشتې ولیدې چې اووه بلاوې ئې له ځان سره درلودې چې پر ځمکه ئې رانازلې کړي چې په دې سره د خدای غضب سوړ شي... بيا مې د سيند غاړې ته يو بريالی ټولګی ولیدو چې د موسی سرود ئې وايو... له مقدس ځای نه مې واورېدل چې دغو اوو فرشتو ته وايي: ولاړې شئ او د خدای د غضب جامونه پر ځمکه تش کړئ!! لومړی جام د زخم جام وو، دوهم جام ئې مرګ په سيند کې، په درېيم جام اوبه وينې شي، څلورم ئې د سوځوونکي حرارت جام وو، پنځم ئې د تياړې جام وو، په شپږم جام سره د سيند اوبه وچې شوې، اوومې فرشتې خپل جام په هوا کې تش کړ او له مقدس ځای نه دا غږ لوړ شو چې هر څه پای ته ورسېدل... داسې زلزله راغله چې مثال ئې چا نه وو ليدلی.. د بابل ښار درې برخې شو، نور ښارونه هم نسکور شول... جزېرې ختمې او غرونه نسکور شول... له دغو

اوو فرشتو څخه يوه راغله او راته وئې ويل: له ما سره راشه او وګوره چې په هغې فاحشې به څه راځي چې د نړۍ د اوبو پر سر ناسته او پاچايانو ورسره زنا کړې او د نړۍ خلك د دوی د زنا له شرابه مست دي!! ... هغه مې د يوه سره ځناور د پاڅه وليده... په تندي ئې ليکل شوي وو: لوی بابل د نړۍ د فاحشو او فساد مور. ... بيا مې بله فرشته وليده چې له آسمانه راغله او وئې ويل: لوی بابل وران شو... (دلته يوحنا په خپلې مکاشفې کې د اسرائيليانو پر ستر دښمن بابل باندې ښه زړه سړوي او څو نور عنوانونه هم ورته ځانګړې کوي)... بيا وايي چې د (خدای کلمه) مې پر سپين آس وليده... جامې ئې په وينو سرې وې... له خولې ئې تېره توره راووتله چې بې ايمانه قومونه پرې وځپي... په جامو او ورانه ئې ليکل شوي وو: د پاچايانو پاچا ... بيا مې فرشته وليده چې هغه ښامار ئې په زنځيرونو وتاړو او د زرو کلونو لپاره ئې په کوهي کې واچاوو چې تر زرو کلونو پورې خلك ونه غولولی شي!!! بيا مې پر تختونو ناست هغه کسان وليدل چې د قضاوت اختيار ورکړی شو او د هغو کسانو ځانونه مې وليدل چې د عيسی د پيغام د رسولو په وجه شهيدان شوي وو، ... دوی نوی ژوندون پيل کړ او له مسيح سره ئې زر کاله حکومت وکړ (يعني دا چې يوحنا دا زر کاله هم په دې مکاشفه کې ليدلي!!)، دا لومړی قيامت دی، بل قيامت به د دغو زرو کلونو په پای کې راځي!! هغه وخت به نور مړي هم راژوندي کېږي!!، (خو د عيسی له تلو نه دا دی نږدې دوه زره کاله تېر شول خو هغه قيامت رانه غی او هغه زر کاله هم رانغلل چې دوی به د عيسی په څنګ کې حکومت کولو!!)، يوحنا يو ځل بيا وايي چې شيطان به د دغو زرو کلونو په پای کې آزاد شي، د جوج ماجوج فوځ به جوړ کړي، شمېر به ئې د شګو په اندازه وي، دوی به اورشليم محاصره کړي خو له آسمانه به اور راشي او دوی به وسوځوي!! (دا کار هم د زرو کلونو په پای کې ونه شو!!)، بيا شيطان د اور په سيند کې واچول شو چې تر ابده هلته پاتې شي، (دا کار هم ونه شو، شيطان لاهمغسې د سابق په څېر ژوندی دی او لښکرې جوړوي)، بيا مې لوی سپين تخت وليدو، داسې څوك پرې ناست وو چې په ليدو سره ئې ټول خلك خواره واره شول، بيا مې مړي وليدل چې د خدای په وړاندې ولاړ دي... مړي محاکمه شول... بيا مړي او مرګ د همدې اور په سيند کې وغورځول شول او يوازې

هغه څوك ژوندي پاتې شول چې د ژوند په دفتر کې ئې نومونه لیکل شوي وو!! (یعني یهودان چې نومونه ئې د خدای په کتاب کې لیکل شوي ژوندي پاتې شول او نورو قومونه له مرګ سره یو ځای په دائمي مرګ محکوم شول!!)، نوی آسمان او نوې ځمکه مې ولیده... ما یوحنا نوی اورشلیم ولیدو چې له آسمانه ځمکې ته راغی... غږ شو او راته وئې ویل: له دې وروسته به د خدای کور د خلکو په منځ کې وي، خدای به له دوی سره یو ځای ژوند کوي!! بیا یوه فرشته راغله او ما ته ئې وویل: راشه د وري ناوې وګوره... د اورشلیم ښار مې ولیدو چې له آسمانه راکوزېږي... د فرشتې په لاس کې د سرو زرو ګز وو چې ښار اندازه کړي... معلوم شو چې ښار مربع دی، لوړ والی ئې هم د طول او عرض په اندازه وو (غلط شوی، داسې ښار ته باید مکعب ووایي، نه مربع، په مربع کې لوړولی نه وي)، هره ضلع ئې د دولس زرو غشو د ویشتلو په اندازه، (که هر غشی دوه سوه متره وګڼو نو دوه لکه څلوېښت زره ګزه، که د نړۍ ټول ښارونه سره یو ځای او سر په سر کړئ نو داسې عجیب ښار نه شي تري جوړېدی چې طول، عرض او لوړوالی ئې دوه سوه څلوېښت کیلومتره وي)، د ښار دېوال هم یو سل څلوېښت ګزه وو، په خپله ښار له خالصو سرو زرو جوړ شوی وو.... په خپله ځلېدو او رڼا ته ئې ضرورت نه وو، ... بیا ئې د ژوند سیند راوښود چې د خدای او وري تر تخت لاندې بهېدو... په ښار کې هیڅ بد شی نه وو، دا ځکه چې د خدای او وري تخت هلته وو، ... بیا فرشتې راته وویل: دا خبرې ټولې رښتیا او د اعتماد وړ دي... عیسی وایي: زه ډېر ژر راځم... ما یوحنا دا ټول شیان ولیدل او په ګونډه شوم چې دغې فرشتې ته سجده وکړم، خو هغې یو ځل بیا له دې نه منع کړم او راته وئې ویل: مونږ ټول د عیسی خدمتګاران یو، یوازې د خدای عبادت وکړه(یعني عیسی خدای دی او مونږ ټول باید د ده عبادت وکړو!!)... بیا ئې ما ته امر وکړ چې د دې کتاب وړاندوینې ټولو خلکو ته وکړه... او د کتاب په پای کې لیکي: څوك چې په دې کتاب کې څه اضافه کړي یا څه تري کم کړي، هغه بلاګانې به پرې راشي چې په دې کتاب کې لیکل شوي!!!

دا د یوحنا د خبرو یوه لویه برخه وه، دې ته ورته ډېرې نورې خبرې ئې هم کړې دي چې ما ونه غوښتل تر دې زیات ستاسو وخت پرې ضایع کړم، لومړنۍ برخه مې

د دې لپاره په بشپړه توګه ترجمه کړه چې له دې نه نورې برخې قیاس کړئ .

که تاسو د دې مکاشفې ټولې هغه ورځې، میاشتې او کلونه حساب کړئ چې یوحنا ښودلې نو نه یوازې د یوحنا تر ټول عمر به ئې د کلونو شمیر زیات وموميئ بلکې وبه ګورئ چې څو پېړۍ نیسي، خو یوحنا وایي چې دا ټولې پېښې ئې د څو شېبو مکاشفې په دوران کې لیدلې!!

په دې مکاشفې کې هومره مسخره، د خندا وړ، خوشې، بې بنسټه او خرافي خبرې تر سترګو کېږي چې ښایي د نړۍ د هېڅ خرافي مذهب په کتابونو کې به ئې څوک ونه مومي!!

زمونږ اعتراض په دې نه دی چې ولې دلته د رمز ژبه کارول شوې او ولې لیکوال خپلو افکارو او نظریاتو ته د مکاشفې بڼه ورکړې، ډېرو لیکونکو دا اسلوب کارولی، شکسپیر هم په خپلو ډرامو کې دې ته ورته اسلوب غوره کړی، علامه اقبال لاهوري هم د دوو سترو منافقینو د معرفي په اړه همدا طریقه کارولې، اعتراض مو د دې مکاشفې په محتوا او کیفیت دی، د محتوی او کیفیت له پلوه د یوه عادي ډرامه لیکونکي له ساده ډرامې سره هم نه شي مقایسه کېدلی، کاش د بایبل لیکونکي د دې بې محتوی او بېهوده مکاشفې په ځای د شکسپیر ډرامو ته ورته کومه لیکنه راوړې وی!! که تاسو دا مکاشفه د اقبال د یوه ډېر ښکلي شعر سره مقایسه کړئ چې د یوې مکاشفې یا رؤیا په بڼه کې ئې لیکلی او د انګریزانو د دوو منافقو جاسوسانو؛ میر جعفر او میر صادق د ناپاکو ارواحو حالت او برخلیك ئې په کې انځور کړی او ښودلې ئې ده چې د دوی ناپاکې روح ته د جهنم دروازه هم خلاصه نه شوه او ورته وئې ویل چې ستا لپاره دلته مناسب ځای نه شته!!! وبه ګورئ چې د یوحنا مکاشفه ډېره بې محتوا او پرېوتې ده، خو د علامه اقبال دا شعر ډېر ښکلې او اغېزناك!!

دا باید واضح کړم چې بایبل تر دې د مخه د حزقیال نبي د رؤیا تر نامه لاندې هم دې ته ورته رؤیا راوړې، خو هلته د خدای، عرش، فرشتو او نورو په اړه داسې څه ویل شوي چې د یوحنا له مکاشفې سره ژور توپیرونه لري، هلته داسې لیکل شوي: په یوه خوب کې مې یو طوفان ولیدو چې له شماله زما په لور راروان دی، په

مخکې ئې د اور لوخړې خوځېدې، د نور یوه کړۍ ترې راتاو وه او په منځ کې ئې د ځلانده فلز په څېر یو شی ځلېدو، بیا د لوخړو له منځه څلور عجیب موجودات چې انسان ته ورته ول راڅرګند شول، خو هر یوه څلور مخونه او دوه جوړې وزرونه درلودل، پښې ئې هم د انسان پښو ته ورته وې، خو ګوتې ئې د سخوندر نوك ته ورته وې او د ځلانده فلز په څېر ځلېدلې، د هر وزر لاندې مې انسان ته ورته لاسونه لیدل، د وزرونو پای ئې سره وصل وو، مخامخ به ئې تګ کاوو پرته له دې چې راوګرځي!! هر یوه څلور مخونه درلودل: مخکنی ئې د انسان د مخ په څېر، ښی ئې د زمري په څېر، کین ئې د غوایې په څېر او شاتنی ئې د عقاب په څېر!! (یوحنا دا څلور ښپل ښپل موجودات ګڼي خو حزقیال ئې د څلورو مخونو یو موجود!!)، هر یوه دوه جوړې وزرونه درلودل، چې یوه جوړه ئې پرانستلې وه او د بل موجود د وزرونو څوکو ته به رسېدل او بلې جوړې د دوی بدن پوښلی‌وو، کوم ځای ته چې به د دوی روح تله په همغه لوري به تلل، له دې پرته چې بل لوري ته کاږه شي!! د دغو موجوداتو په منځ کې د بلو سکروټو په څېر شیان خوځېدل، چې له منځه ئې برېښنا راوته، دا ژوندي موجوات هم د برق په څېر تېز تېز مخکې شا ته خوځېدل، ... څلور څرخونه مې ولیدل، تر هر یوه لاندې یو څرخ، د زبرجدو په څېر ځلېدل او یوه بل ته ورته ول، د هر څرخ منځ کې بل څرخ وو، د همدې لپاره په دې توانېدل چې په هر لوري وخوځېږي پرته له دې چې راوڅرخي، څرخونو داسې پرې درلودې چې له سترګو ډکې وې، (یوحنا دا سترګې تر وزرونو لاندې ښیي!!)... کله چې به دغه موجودات خوځېدل نو څرخونه به هم ورسره خوځېدل، چې له ځمکې به پورته کېدل نو څرخونه به ورسره پورته کېدل او چې ودرېدل به نو څرخونه به هم ودرېدل، دا ځکه چې د دغو څلورو موجوداتو روح په څرخونو کې هم وه، نو دا موجوات او څرخونه د خپلې روح تر حکم لاندې ول (یوحنا د څرخونو یادونه نه کوي)، ... د هر یوه د سر له پاسه صفحې ته ورته څه خور وو چې د شیشې په څېر به ځلېدو او انسان به ئې وېرااوو، د دغې صفحې لاندې د دوی وزرونه داسې پرانیستي وو چې د یوه وزر به د بل وزر ته رسېدو، ... کله چې به الوتل نو غږ به ئې داسې وو لکه د ساحل د څپو غږ، یا د خدای غږ یا د یوه لوی لښکر چیغې (یعني ده د خدای غږ

پېژندو)، کله چې به ودرېدل نو وزرونه به ئې راټيټ کړل، له هر ودرېدو سره به د صفحې له سر نه يو غږ اورېدل کېدو، د صفحې په سر د يوه ښکلې پاچايۍ تخت په څېر يو شی تر سترګو کېدو، داسې لکه چې له شنو ياقوتو جوړ شوی وي او د دې تخت له پاسه داسې ذات ناست وو چې انسان ته ورته وو، له ملا پورته داسې برېښېدو لکه په اور کې سور شوی فلز او له ملا لاندې لکه د اور ځلاندې لمبې، شاوخوا ئې نور راتاو وو او په دې نور کې د بوډۍ د ټال (قوس قزح) ټول رنګونه تر سترګو کېدل، د خدای پرتمين حضور داسې ما ته راڅرګند شو....

دا په اصل کې نه خوب او رؤيا ده او نه مکاشفه، بلکې د خدای، عرش، قيامت او فرشتو په اړه د بايبل خرافي عقايد دي چې د خوب او مکاشفې بڼه ئې ورکړې او دا ښايي د دې لپاره چې له يوې خوا عوام د ويښې تر خبرو د خوب او مکاشفې په خبرو ژر باور کوي او له بلې خوا که څوک اعتراض کوي نو بايبل په آسانۍ ځواب ورکړي او ورته ووايي: دا خو د حزقيال رؤيا او د يوحنا مکاشفه ده!! نه بحث ته ضرورت لري او نه ځواب ويلو ته!! د يوحنا د مکاشفې تر نامه لاندې خو ئې د خرافاتو کچه هغه ځای ته رسولې چې د بايبل کتاب ئې له دې پلوه د نړۍ د ټولو خرافي کتابونو په سر کې راوستی.

- په دې خوبونو او مکاشفو کې بايبل د تل په څېر خدای له انسان سره تشبيه کړی، له انسان سره ئې توپير يوازې په دې کې دی چې (له ملا پورته داسې برېښېدو لکه په اور کې سور شوی فلز او له ملا لاندې لکه د اور ځلاندې لمبې، شاوخوا ئې نور راتاو وو...)، عرش ئې د پاچايانو ښکلې تخت ته ورته، د عرش حمله ئې داسې څلور فرشتې چې هر يو ئې څلور سرونه او څلور وزرونه لري، يو سر ئې انسان ته، بل ئې زمري ته، بل ئې غوايي ته او بل ئې عقاب ته ورته دی!!! خو يوحنا له څلورو مقربو فرشتو چې جبرائيل، ميکائيل، اسرافيل او عزرائيل دي، څلور ژوندي موجودات جوړ کړي.
- د قيامت په اړه هم د بايبل عقيده په دې مکاشفې کې انځور شوې.
- که بايبل د آسمان دا ستر ستر ستوري له وړو وړو اومو انځرو سره تشبيه کوي، نو په دې هم حيرت مه کوئ چې خپل خدای له اوسپنيز انسان سره، عيسی

علیه السلام د قربانۍ له وري سره، څلور مقربې فرشتې له څلورو څلور سرو موجوداتو سره، یا یوه له انسان سره، بله له زمري سره، بله له غوایي سره او بله له عقاب سره، تشبیه کوي!! او عرش د پاچایانو له تخت سره او حمله ئې له بارورونکو حیواناتو سره!! او شیطان له ښکرور ښامار سره!! د یوه هوښیار انسان لپاره دغه مکاشفه کافي ده چې په شي بایبل له څومره خرافاتو ډک دی؟!!

- یو پیغمبر خو پرېږده هیڅ مؤمن انسان به د الله تعالی په هکله نه داسې خوب وګوري او نه داسې مکاشفه او نه به په خپل ذهن کې داسې غلط او ناقص انځور جوړ کړي!! دا یو شیطاني خوب او یوه ابلیسي مکاشفه کېدی شي خو په هیڅ صورت کې یوه رحماني مکاشفه او خوب نه شي کېدی!!

د يوحنا ليکونه

لومړی ليك

بايبل ليکي چې يوحنا د عيسی له نږدې شاګردانو څخه وو، دی او ورور ئې يعقوب د ځيږ او توندو اخلاقو خاوندان وو، د همدې لپاره مسيح دوی (د رعد زامن) ونومول، دا د ده ليك ګڼي چې په دې الفاظو پيل شوی: د خدای حيات بخښونکې (کلمه) په ابتداء کې موجوده وه، ما په خپلو سترګو ليدلې او د ده خبرې مې اورېدلې او په خپل لاس مې لمس کړې، دا کلمه د خدای له لوړي راغله او مونږ ته ئې ځان راڅرګند کړ او مونږ شهادت ورکوو چې هغه مو ليدلی، يعنې عيسی مسيح مو ليدلی، هغه تلپاتې ژوند دی، هغه له پلار سره وو، خو وروسته ئې ځان مونږ ته راڅرګند کړ!!!... دا دی هغه پيغام چې خدای مونږ ته راکړی چې تاسو ته ئې ورسوو: ... خدای نور دی او هيڅ تياره په کې نه شته... که مونږ د مسيح په څېر د خدای د حضور په نور کې ژوند وکړو نو ... د خدای د زوی عيسی وينې به مونږ له ګناه پاك کړي... ځکه عيسی مسيح زمونږ د ګناهونو د پاکولو لپاره خپل ژوند فدا کړ... ګناه مه کوه، خو که ګناه درنه وشوه داسې څوك شته چې د خدای په وړاندې زمونږ واسطه شي او زمونږ لپاره معافي ترې وغواړي!! هغه زمونږ د ګناهونو تاوان ورکړی، .. هغه نه يوازې زمونږ د ګناهونو لپاره بلکې د ټولو انسانانو د ګناهونو لپاره فدا شو!! څنګه پوه شو چې خدای پېژنو؟ لار ئې دا ده چې څپل زړه ته ځير شو او وګورو چې آيا د خدای د احکامو عملي کولو ته چمتو يو که نه؟ څوك چې وايي خدای پېژنم خو د ده احکام نه په ځای کوي دروغ وايي!!... څوك چې وايي مسيحي يم بايد د مسيح په څېر ژوند وکړي،... زامنو! د دنيا پای رانږدې شوی..د مسيح

دښمن، دجال د راتلو په اړه به مو حتماً څه اورېدلي وي، اوس هم د مسيح مخالفين هر ځای تر سترګو کېږي... له همدې نه پوهېږو چې د دنيا پای رانږدې شوی!! د مسيح دا مخالفين له مونږ سره وو... خو له مونږ نه ښه شول او دا ښيي چې دوی اصلاً له مونږ سره نه ول... څوك چې ووايي: عيسی همغه موعود مسيح نه دی، دروغجن دی، همدا دجال دی... تاسو پوهېږئ چې خدای په مطلقه توګه نېك او غوره دی، نو په دې هم پوه شئ: څوك چې نېکي کوي د خدای زوی دی!! وګورئ مونږ څومره پر خدای ګران يو، مونږ ئې خپل زامن ګڼلي يو؟ او مونږ حقيقتاً همداسې يو!! ... تاسو پوهېږئ چې مسيح انسان شو چې زمونږ ګناهونه پاك کړي!! ... څوك چې نېك کار کوي د خدای د کورنۍ غړی دی او څوك چې ګناه کوي د شيطان زوی دی... له دې لارې معلومولی شو چې څوك د خدای زوی دی او څوك د شيطان زوی!! ... رښتونی او دروغجن معلم او مبلغ له دې نه معلومولی شئ چې پوښتنه تري وکړئ: آيا په دې ايمان لري چې عيسی مسيح د خدای زوی واقعاً انسان شو که نه؟ که ئې ايمان درلود نو پيغام ئې د خدای له لوري دی او که نه نو پيغام ئې د خدای له لوري نه دی بلکې د دجال له لوري دی!!! څوك چې په دې ايمان ولري او په ژبه ووايي چې عيسی د خدای زوی دی، نو خدای د ده په وجود کې مېشت دی او دی په خدای کې!!!... مونږ پوهېږو چې عيسی د خدای زوی دی، ځکه خدای دوه ځلې له آسمانه دا حقيقت اعلان کړ، يو ځل د ده د تعميد پر مهال او بل ځل د ده له مرګ نه لږ د مخه!!! خدايي روح چې د رښتونولۍ او صداقت مظهر دي هم دا تائيدوي چې مسيح د خدای زوی دی (يعني زمونږ زړه هم په دې شهادت ورکوي) ..

دا د يوحنا د ليك خلاصه ده، چې څو خبرې ئې د غور وړ دي:

- مسيح د خدای کلمه ګڼي او وايي چې په ابتداء يعني ازل کې وه، خو ورپسې مغالطه کوي او داسې ښيي چې ګواکې ده دا کلمه په ازل کې لېدلې، حال دا چې که دا ليکونکی واقعاً يوحنا د عيسی عليه السلام شاګرد وي نو دی ئې په خپلو سترګو ليدلی او خبرې ئې اورېدلې، نه هغه کلمه چې د عيسی ښه ئې غوره کړه!!
- دا هم يوه مغالطه ده چې عيسی عليه السلام ته په دې خاطر د کلمې لفظ

کاروي چې ثابته کړی دی په ازل کې له پلار سره یو ځای وو او تلپاتی ژوند دي یعني ازلي او ابدي دی!! عیسی علیه السلام ته د کلمې لفظ په دې خاطر نه دی کارول شوی چې هغه د انسان په بڼې کې د خدای کلمه ده او یا د خدای له ذات نه بېل شوی، دا غلطه خبره چې څوک کوي هغه باید د ټولو مخلوقاتو په باره کې همدا خبره وکړي، نور مخلوقات هم د الله تعالی په امر او یوې کلمې سره پیدا شوي، په کلمې سره د دوی پیدا ښت په دې معنی نه ده چې ټول د الله تعالی له ذات نه رابېل شوي او په ازل کې وو!! د عیسی علیه السلام په اړه دا خبره کول همدومره غلطه ده لکه د نورو مخلوقاتو په اړه. دا خبره یا ماترلیستان کوي یا هغه چې په وحدت الوجود باور لري او ټول مخلوقات د خدای له ذاته او ازلي او ابدي ګڼي، تاسو په خپله منئ چې عیسی علیه السلام له خپلې مور مریمې پیدا شوی، ماشوم وو ورو ورو ستر شوی او د انسان ټولې ځانګړتیاوې ئې درلودې!! عقل حکم کوي چې په څه کې بدلون راځي او له یوه حالت نه بل ته اوړي هغه نه ازلي کېدی شي او نه ابدي، حتماً پیل او پای لري، ډېر کم عقله انسان به بدلېدونکي شي ته د ازلي او ابدي ذات په سترګه ګوري. د تفصیل لپاره رجوع وکړئ په عیسی باندې د کنعاني ښځې ایمان سرلیک لاندې بحث ته.

- یوحنا له یوې خوا وایي: څوک چې نېکي کوي د خدای زوی دی!! څوک چې نېک کار کوي د خدای د کورنۍ غړی دی او څوک چې ګناه کوي د شیطان زوی دی... له دې لارې معلومولی شو چې څوک د خدای زوی دی او څوک د شیطان زوی!! یعني هر نېک انسان د خدای زوی دی او وایي: وګورئ مونږ څومره پر خدای ګران یو، مونږ ئې خپل زامن ګڼلي یو؟ خو له بلې خوا یوازې عیسی د خدای یوازنی زوی ګڼي!! دا هم یوه مغالطه ده، په یوه ځای کې زوی په مجازي معنی اخلي او په بل ځای کې په حقیقي معنی!! په پوره یقین سره ویلی شو چې د زوی لفظ په حقیقي معنی اخیستل یو له هغو کرکجنو تحریفونو څخه دی چې په بایبل کې ئې ډېر مثالونه مومو!! پوښتنه دا ده چې تاسو ولې دا د (زوی) لفظ په یو ځای کې په مجازي معنی اخلئ او په بل ځای کې په حقیقي معنی، که مسیح د خدای زوی وي نو بیا خو به داؤد، سلیمان او ټول اسرائیلیان د خدای همداسې زامن وي لکه

مسیح!! بیا خو به هر نېك بنده هم د خدای همداسې زوی وي لکه مسیح!! تاسو مونږ ته راوښیئ چې د بایبل خدای په کوم کتاب کې ویلي دي چې عیسی له ما نه پیدا شوی زوی دی؟ هغه دوه موارده چې یوحنا ورته ګوته نیسي په دواړو کې فقط دومره ویل شوي: دا مې هغه زوی دی چې پر ما ګران دی!! دا خبره خو یوحنا د ټولو مسیحیانو په ارتباط کوي او وایي: وګورئ مونږ څومره پر خدای ګران یو، مونږ ئې خپل زامن ګڼلي یو؟!!

- یوحنا د رښتونې او دروغجن معلم او مبلغ د پېژندو لپاره همغه معیار کارولی چې پولس کارولی او وایي: چا چې مسیح د خدای زوی وګڼلو رښتونی دی او چا چې دا خبره ونه کړه دروغجن دی او پیغام ئې د دجال له لوري دی!! حال دا چې خبره د دې عکس ده، چا چې عیسی علیه السلام د خدای زوی وګڼلو شیطان دی او وینا ئې د دجال وینا!!

د یوحنا دوهم لیك

دا لیك چې یوازې یوه پاڼه ده، د یوې مېرمنې په نامه لیکل شوی، په لیك کې د دې وضاحت نه دی شوی چې دا مېرمن څوك ده، خو لوستونکي ته دا انتباه ورکوي چې ښایي د مریم علیها السلام په نامه لیکل شوی وي!! اما دا چې ولې د نامه له یادولو ډډه شوې، زما انتباه دا ده چې د یوحنا او د عیسی علیه السلام د شاګردانو په نامه لیکل شوي خطونه ټول جعلي دي، بل چا د عیسی علیه السلام د شاګردانو په نامه لیکلي، لیکونکي ئې هم ببل ببل نه دي، بلکې یو کس دی، الفاظ، د لیکنې اسلوب او محتوی ئې سره ورته ده، په ټولو کې په معینو خبرو ترکیز شوی، همغه خبرې چې د لومړي ځل لپاره پولس په مسیحیت کې اختراع کړې!!

لیك داسې پیل شوی: د کلیسا روحاني مشر یوحنا لخوا

درنې مېرمنې او اولاد ته ئې چې نه یوازې زه بلکې ټوله کلیسا د زړه له تل نه ورسره مینه لري، دا محبت د هغه په وجه دی چې زمونږ په بدن کې دی او د تل لپاره به په مونږ کې پاتې وي!! د پلار خدای او زوی ئې عیسی مسیح له لوري دې فیض او سوکالي ستاسو په برخه وي... ټګمارو معلمینو ته مو پام وي چې په دغو ورځو کې

ئې شمېر په زیاتېدو دی، دوی دا نه مني چې عیسی مسیح د یوه انسان په توګه او زمونږ د بدن په څېر بدن سره دې عالم ته راغی، هو؛ دوی د حقیقت او مسیح مخالف دي!!... په پای کې لیکي ډېرې خبرې راسره دي، نه غواړم په خط کې ئې درته ولیکم، امېد دی هلته درشم او درسره وګورم او مخامخ سره وغږېږو!!

ګورئ چې د دې لیك هغه اساسي خبرې چې لیکوال پرې تأکید کړی دا دي: خدای پلار، زوی خدای، مسیح د انسان په توګه له آسمانه ځمکې ته راغلی، څوك چې دا خبره نه مني ټګمار مبلغ دی!!

د یوحنا درېیم لیك

دا لیك د یوحنا لخوا غایوس نومې کس ته لېږل شوی، د یوحنا مخکني لیك ته ورته دی، خو تر هغه ډېر مختصر، یوازې یوه صفحه ده او د پام وړ او مهمه خبره په کې نه شته.

د يعقوب ليك

د بايبل دا مختصره رساله تر ټولو کتابونو او رسالو ئې غوره رساله ده، له څو محدودو برخو پرته ئې نور ټول داسې مطالب لري چې له الهي کتابونو نه اخيستل شوي. که د دې رسالې مطالب د قرآن او حديث په رڼا کې وڅېړو نو د هرې جملې لپاره به ئې يو آيت او حديث وموموـ. دې ته ترجيح ورکوم چې د دې رسالې د ځينو برخو ژباړه وړاندې کړم.

بايبل تر دې سر ليك لاندې ليکي: په دې ليك کې د مسيح ورور يعقوب چې د اورشليم د کليسا اسقف وو، هغو کسانو ته چې مسيحي شوي وو ليکي: دا کافي نه ده چې څوك دعوا وکړي چې په خدای ايمان لري او مسيحي دی، بلکې بايد په خپلو عملونو سره دا خبره ثابته کړي، د يوه مسيحي عمل دا دی چې بايد د خدای اوامرو ته التزام ولري او رښتونی مسيحي هغه دی چې د خدای د اوامرو مطابق عمل کوي.

د دې رسالې مهم ټکي دا دي:

- کله چې ستونزې او آزمويني له هرې خوا درباندې برید کوي، نو خوښ اوسئ، ځکه دا مشکلات او ستونزې دي چې ستاسو صبر زياتوي، نو پرېږدئ چې ستاسو صبر زيات شي او دا هڅه مه کوئ چې له مشکلاتو نه خپله اوړه سپکه کړئ، ځکه کله چې ستاسو صبر بشپړ شي نو کامل به شئ او هيڅ څه ته به محتاج نه وئ.
- که څوك له تاسو نه د خدای په ارادې او غوښتنې د پوهېدو حکمت او پوهه وغواړي، بايد په خپله خدای ته دعا وکړي او له خدای څخه ئې وغواړي، ځکه

خدای هر هغه چا ته پوه او حکمت په پوره سخاوت سره ورکوي چې تر وئې غواړي، پرته له دې چې هغه ملامت کړي، خو کله چې هغه ته دعا کوئ شك ته مجال مه پرېږدئ، بلکې یقین ولرئ چې خدای ستاسو دعا قبلوي... که په یقین او باور سره دعا ونه کړئ نو له خدای نه د ځواب انتظار هم مه کوئ.

• هغه مسیحیان چې د دنیا له مال نه فقیر دي د حقارت احساس دې نه کوي، بلکې باید په دې خوښ وي چې د خدای په وړاندې سرلوړي دي، شتمن مسیحیان دې هم ځان تر نورو لوړ نه ګڼي باید په دې خوښ وي چې د دې دنیا ثروت او شتمني د دوی واقعي شتمني نه ده، ځکه چې د دنیا شتمني هغه ګل ته ورته ده چې له لنډې مودې وروسته ... خپل ښایست له لاسه ورکوي، شتمن هم داسې وي، له لنډې مودې وروسته ومري او ټولې هڅې ئې بې ثمره پاتې شي.

• کله چې څوك وسوسه شي او د ګناه لوري ته وهڅولی شي نو دا فکر دې نه کوي چې دا وسوسه د خدای له لوري ده، ځکه خدای له ګناه او بدو لرې دی او هیڅوك ګناه ته نه هڅوي، وسوسه یعني دا چې څوك د خپلو غلطو او ناولو افکارو او امیالو مجذوب شي، دغه ناولي افکار او امیال دی ګناه ته هڅوي... او همدا کارونه په الهي مجازات منتج کېږي.

• ورونو! دې خبرې ته پام وکړئ: زیات واورئ، لږ خبرې وکړئ او ژر مه غصه کېږئ، ځکه ژر غصه کېدا مونږ نه پرېږدي چې همغسې ښه او رښتوني وو چې خدای پرې ګمارلي یو.

• د خدای کلام واورئ، یوازې اورېدل نه بلکې عمل پرې وکړئ، ... ځان مه غولوئ، څوك چې کلام اوري او عمل پرې نه کوي داسې دی لکه څوك چې خپله څېره په هېنداري کې ګوري خو له هېنداري نه له لرې کېدو سره سم خپله څېره هېروي...

• څوك چې ځان مسیحي ګڼي خو خپله ځیږه ژبه نه شي مهارولی، غولېدلی دی او مذهب ئې د یوه توت په اندازه ارزښت نه لري.

• د الله تعالی په وړاندې هغه مسیحي ارزښت لري چې د یتیمانو او کونډو مرستې ته دانګي، خدای ته وفادار وي او ځان د دنیا له ناولو کارونو ساتي.

• دوستانو! تاسو څنګه ادعا کوئ چې مسیحي یئ، په داسې حال کې چې د شتمنو پلوي کوئ او نېستمن سپك ګڼئ؟!! ... که یوداسې کس ستاسو کلیسا ته راشي چې قیمتي جامې ئې په تن دي او د سرو زرو ګوتې ئې په ګوتو او په همدې مهال یو فقیر له خیرنو جاموسره راشي او تاسو هغه شتمن ته زیات پام کوئ او تر ټولو په ښه ځای کې د کښېناستو بلنه ورکوئ او هغه فقیر ته وایئ: ولاړ شه هلته لرې ودرېږه او یا هلته پر ځمکه کښېنه، آیا دا نه ښیي چې تاسو د خلکو ارزښت د دوی د شتمنیو له مخې ټاکئ؟! وروڼو! خدای فقیران غوره کړي چې په ایمان کې شتمن وي او په الهي ملکوت کې ئې برکات په برخه وي... خو تاسو همدا د خدای دوستان سپك ګڼئ، آیا دا مو هېره کړې چې همدغه شتمن له یوې خوا ستاسو حقوق تر پښو لاندې کوي او له بلې خوا تاسو محکمې ته بیایي، اکثراً همدغه کسان په مسیح ملنډې وهي. څومره به ښه وو چې تاسو د خدای په دې حکم عمل کولی چې فرمایي: خپل ګاونډی داسې دوست ګڼه لکه ځان چې دربانديې ګران دی.

• څوك چې د خدای په ټولو احکامو عمل وکړي خو په یوه واړه کار کې اشتباه وکړي، د هغه چا په اندازه مقصر دی چې په ټولو احکامو عمل نه کوي، ځکه هغه خدای چې ویلي ئې دي زنا مه کوئ دا ئې هم ویلي چې قتل مه کوئ، که تاسو زنا ونه کړئ خو د قتل مرتکب شئ، نو د خدای له حکم نه مو سرغړونه کړې او د هغه په وړاندې مقصر یئ....

• د خپلو افکارو او اعمالو مواظبت وکړئ، ځکه چا چې په دې دنیا کې رحم نه دی کړی په ده به هم رحم ونه شي، خو که د خلکو په نسبت رحیم او مهربان وئ نو د قضاوت په ورځ به ستاسو په هکله د خدای رحمت د ده پر قضاوت غالب شي.

• هغه ایمان چې په نېکو عملونو منتج نه شي، د خیر له کارونو سره توأم نه وي اصلاً ایمان نه دی، بلکې یوه تشه او پوچه ادعا ده. دا کافي نه ده چې څوك ووایي خدای یو دی، دیوان هم په دې خبرې باور لري.

• دا نېك عمل وو چې ابراهیم ئې خدای ته مقرب کړ.

• خلك په خپلو اشتباهاتو ژر مه نیسئ، مونږ ټول خطاکار یو، مونږ دیني معلمین به د خپلو اشتباهاتو په سبب تر نورو زیات مجازات کېږو، ځکه چې په دیني

احکامو پوهېږو.

• څوك چې خپله ژبه مهار کړی شي په نورو کارونو کې به هم ځان اداره کړی شي. ژبه که څه هم وړه عضوه ده خو لوی لوی تاوانونه تړې راولاړېږي، داسې لکه یو لوی ځنګل چې په بڅرکي اور وسوځي. انسانان ډېر وحشي حیوانات رامولی شي خو د خپلې ژبې له رامولو عاجز دی، کله پرې د خدای شکر ادا کوو او کله پرې پر انسانانو لعنت وایو، آیا کېدی شي له یوې چینې کله خوږې اوبه راووځي او کله تروې؟ آیا کېدی شي د انځر له ونې زیتون ټول کړو؟ نو له تریو کوهي نه خوږې او خوندورې اوبه نه شو څښلی.

• که ځان پوه ګڼئ نو تل باید مهربان او زړه سواند اوسئ. که ستاسو په ژوند کې کینه، کرکه او حسادت وي نو خوشې ځان عاقل او پوه مه ګڼئ چې دا له درواغو پرته بل څه نه دي، داسې خصلتونه د هغې روح ځانګړتیاوې نه دي چې خدای ئې انسان ته ورکوي، چېرې چې حسادت او ځان غوښتنه وي هلته به هرو مرو شخړې او لانجې وي. خو هغه حکمت او پوهه چې له آسمانه وي، نو پاکه او سپېڅلې وي، مؤدبه، ملایمه او صلح غواړې وي، له نورو سره خبروآترو او د دوی د نظریاتو منلو ته چمتو وي، له مهربانۍ او نېکو عملونو ډکه وي، صمیمي، بې ریا او واضح وي.

• ستاسو تر منځ د شخړو او نښتو لامل څه دی؟ آیا له هغو ناولو هیلو پرته بل لامل لري چې ستاسو په زړه کې ئې ځای نیولی؟ د هغه څه په حسرت کې سوځئ چې نه ئې لرئ، نو د هغه د لاس ته راوړو لپاره خپل لاسونه د نورو په وینو سره کوئ، د دې لامل چې ولې یو څه نه لرئ دا دی چې له خدای نه ئې نه غواړئ او کله چې ئې له خدای نه غواړئ نو هغه ستاسو غوښتنو ته په دې خاطر ځواب نه وایي چې ستاسو نیت ښه نه وي، تاسو یوازې د هغه څه د لاس ته راوړو هڅه کوئ چې تاسو ته لذت او خوښي در په برخه کړي. تاسو د هغو بې وفا مېرمنو په څېر یئ چې د خپلو مېړونو له دښمنانو سره مینه کوي. آیا دې ته متوجه نه یئ چې که د دنیا له ناولو لذتونو سره مینه کوئ نو په حقیقت کې د خدای له دښمنانو سره مینه کوئ.

• نو په عجز او انکسار سره ځان خدای ته وسپارئ او د شیطان په وړاندې مقاومت وکړئ، تر هغه چې له تاسو لرې شي، خدای ته نږدې شئ چې هغه هم

درنږدې شي، اې ګناهګارانو! له ګناه نه لاس ووینځئ، د خپلو اشتباهاتو لپاره اوښکې توی کړئ او ویر وکړئ، د خندا په ځای وژاړئ، کله چې په دې پوه شوئ چې د خدای په وړاندې ډېر واړه او کمزوري یئ نو خدای به تاسو سرلوړي کړي او عزت به درپه برخه کړي.

• د یوه بل غیبت مه کوئ، په دې سره به تاسو د خدای د حکم متابعت کړی وي او که دا کار ونه کړئ معنی ئې دا ده چې د خدای حکم ناقص او غلط ګڼئ. ستاسو دنده دا نه ده چې د نورو په اړه قضاوت وکړئ، دا قضاوت خدای ته پرېږدئ.

• داسې مه وایئ چې نن یا سبا به کوم کار کوم، څه پوهېږئ چې سبا به څه کېږي؟ ستاسو عمر د سهارني غبار په څېر دی چې یوه شېبه ترسترګو کېږي او بله شېبه له منځه ځي، باید ووایئ: که خدای غوښتل او ژوندي پاتې شوو نو دا او دا کار به کوو.

• که په دې پوه شئ چې فلانی کار سم دی او وئې نه کړئ نو ګناه مو کړې ده.

• بډایانو! توبه وکړئ، چې هیبتناکې بلاګانې درته انتظار کوي، تاسو په دې دنیا کې سره او سپین زر ذخیره کوئ خو په دې نه پوهېږئ چې په دې سره د قیامت د ورځې مجازات درته ذخیره کوئ، د هغو کارګرانو ځګېروي ته غوږ شئ چې تاسو غولولي، تاسو ته ئې کار کړی خو تاسو ئې اجوره نه ده ورکړې، د دوی چیغې آسمان ته رسېدلې او خدای اورېدلې دي، تاسو خپل عمر په عیش او عشرت کې تېر کړی او د لاندي د پسونو په څېر سورب شوي او د ذبح کولو لپاره تیار شوي یئ، تاسو بې وزلي خلك چې له ځان نه ئې دفاع نه شوی کولی، محکوم کړي او وژلي دي.

• اې هغو عزیزانو چې د مسیح راتګ ته منتظر یئ! داسې صبر وکړئ لکه بزګر چې د خپل پټې رسېدو ته انتظار کوي، صبر او زغم له خپلو پیغمرانو زده کړئ، ټول هغه کسان بختور شوي چې صبر ئې کړی، ایوب یو له هغو کسانو څخه دی چې له ستونزو او کړاوونو سره سره ئې خپل ایمان او صبر له لاسه ورنه کړ او خدای هم دی په پای کې بریالی کړ، ځکه چې هغه ډېر مهربان دی.

• هیڅکله لوړه مه کوئ، که وایئ هو؛ نو باید خبره مو واقعاً هو وي او که وایئ نه

نو بايد قصد مو واقعاً نه وي.

- که له تاسو نه څوك په ستونزو او کړاوونو اخته وي نو بايد دعا وکړي، که بيمار وي خدای به ئې روغ کړي او که بيماري ئې د ګناه په سبب وي خدای به ئې ګناه هم ورته وبخښي، يو بل ته دعا وکړئ، د صادق او رښتوني انسان دعا عجيب قدرت او اغېز لري.
- که څوك له سمې لارې کوږ شي او خپل ايمان له لاسه ورکړي او بل ئې مرسته وکړي چې سمې لارې ته راوګرځي ، دغه کس چې د خدای لوري ته د ده د راګرځېدو سبب شوی، بايد پوه شي چې يو انسان ئې له ابدي هلاکت نه ژغورلی او د ده د ډېرو ګناهونو د بخښل کېدو سبب شوی.

د پطرس ليکونه

لومړی ليک

دا ليک پطرس ته منسوب شوی، پطرس همغه څوک دی چې بايبل د ده په هکله ليکلي دي: د عيسی عليه السلام د نيول کېدو په شپه ئې درې ځلې وويل چې زه عيسی نه پېژنم!! خو اوس ده ته داسې خط منسوبوي چې ګواکې له اورشليم نه بهر ټولو مسيحيانو ته ئې لېږلی، که په ترکيه کې اوسي، يا پونتوس، غلاطيه، کپدوکيه، آسيا، يا بيطينيا کې!! د دې پروا هم نه کوي چې څوک به ئې وپوښتي: جنابه! په هغې زمانې کې چې تګ راتګ په پښو وو، دا يو خط څنګه دومره خورو ورو ملکونو ته لېږل شوی؟ چا وړی؟ او چا ته ئې سپارلی؟ آيا دا يو راډيويي او ټلوېزيوني پيغام وو؟! زه په پوره ډاډ او يقين سره ويلی شم چې دا خط نه يوازې د پطرس له لوري نه دی او هغه په داسې موقعيت کې نه وو چې داسې خطونه وليکلی شي او د ده په وخت کې مسيحيان هم د ګوتو په شمېر وو او له اورشليم نه بهر يو مسيحي هم نه وو، بلکې ډېر وروسته د ده په نامه جعل شوی او په همغو خبرو ترکيز کوي چې پولس په خپلو خطونو کې وروسته ټينګار کوي، د استدلال اسلوب او الفاظ ئې هم د پولس خطونو ته ورته دي!!

د خط خلاصه دا ده: اې عزيزانو! پلار خدای له مخکې تاسو غوره کړي يئ، ځکه هغه پوهېدو چې تاسو به ايمان پرې راوړئ، د خدای روح هم تاسو د عيسی په وينو سره پاک کړئ، چې وکولی شئ د مسيح له غوښتنې سره سم ژوند وکړئ!! ... په مسيح باندې ستاسو ايمان به تاسو ته نجات درکړي... دا نجات هغه راز دی چې حتی انبياء هم ترې سم خبر نه وو!! ... بالآخره هغه وخت راورسېدو چې مونږ په کې

ژوند کوو... او د انجیل دغه پیغام په څرګنده توګه په کې اعلان شو!! چا چې تاسو ته دا پیغام رسولی د روح القدس په واسطه ئې بیان کړی، همغه آسماني روح القدس چې له انبیاوو سره به ئې خبرې کولې!! دا پیغام دومره لوړ دی چې فرشتې هم غواړي پرې پوه شي!! ... خدای ستاسو د نجات لپاره لویه بیه ادا کړې،... دا بیه د مسیح وینې وې چې د بې ګناه وري په څېر قرباني شو!! ... خدای د عالم له پیدا ښته مخکې د همدې مقصد لپاره غوره کړی وو، خو وروسته ئې راولېږو چې تاسو وژغورې!! ... دا سمه ده چې تاسو له مذهبي بندیزونو آزاد شوي یئ، خو د دې معنی دا نه ده چې هر غلط او ناسم کار ته لاس کړئ!!! د خدای لپاره د هېواد له حکامو او چارواکو اطاعت وکړئ، که د هېواد مشر وي او که د دولت هغه مامورین چې د مشر له خوا ټاکل شوي، د خپلو اربابانو په وړاندې هم مطیع اوسئ، یوازې د ښو اربابانو په وړاندې نه بلکې د ځېرې او تند خوی ارباب په وړاندې هم!! ... د مسیح په څېر کړاوونه تحمل کړئ!! هغه د صلیب په سر زمونږ د ګناهونو پېټی په خپلو اوږو واخیست، د ده زخمونه هم زمونږ د دردونو دوا شوه!! ... مسیح اوس په آسمان کې د خدای ښي لاس ته ناست دی او ټولې فرشتې او آسماني ځواکونه ده ته تعظیم کوي او ورته مطیع دي!! د کلیسا له کشیشانو نه یوه غوښتنه لرم، زه هم کشیش یم، زه د صلیب په سر د مسیح د مرګ شاهد وم!! غوښتنه مې دا ده: دغې رمې ته چې خدای تاسو ته سپارلې ده خوراک ورکړئ...دا لیك مې په سیلاس درته ولیکلو ګمان کوم چې هغه د اعتماد وړ دی...په روم کې زمونږ د کلیسا غړي تاسو ته سلامونه لېږي، زما زوی مرقس هم سلام وړاندې کوي!!

دلته څو ټکیو ته توجه وکړئ:

- د پطرس له خولې ویل شوي چې زه د صلیب په سر د مسیح د مرګ شاهد وم!! حال دا چې بایبل مخکې لیکلي چې هغه مهال د مسیح له شاګردانو څخه هیڅوك هلته حاضر نه وو، یوازې څو مېرمنو هغه صحنه له لرې لیدلې! همدا راز بایبل لیکلي چې د ده ټول شاګردان تري وتښتېدل او دی ئې یوازې پرېښود او پطرس په کلیسا کې درې ځلې وویل چې زه عیسی نه پېژنم او په همدې سره ئې ځان وژغورو!
- د عیسی علیه السلام د مصلوبېدو په ارتباط چې دلته او نورو ځایونو کې

بايبل څه ليکې داسې ترې معلومېږي چې غواړي د روم چارواکو ته برائت ورکړي او داخبرې د دې لپاره کوي چې خلك نه يوازې دا ستر ظلم هېر کړي بلکې دا د الله تعالى له لوري يوه لويه پېرزوينه وګڼي، کله چې تاسو د دې خبرو ترڅنګ دا هم اورئ چې وايي: د خداى لپاره د هېواد له حکامو او چارواکو اطاعت وکړئ، که د هېواد مشر وي او که د دولت هغه مامورين چې د مشر له خوا ټاکل شوي، د خپلو اربابانو په وړاندې هم مطيع اوسئ، يوازې د ښو اربابانو په وړاندې نه بلکې د بد، ځيږ او تند خوى ارباب په وړاندې هم!! ... د مسيح په څېر کړاوونه تحمل کړئ!! له دې خبرو نه هر څوك دا انتباه اخلي چې دوى خلك دوكه كوي، د ظالمو حكامو اطاعت ته ئې رابلي، د مسيح عليه السلام صبر او تحمل هم داسې ګڼي لكه څوك چې د ظالم حاكم په وړاندې اطاعت كوي!! داسې نه وايي چې ظلم ته مه تسليمېږئ، د ظالمانو اطاعت مه كوئ، كه په دې لار كې له كړاوونو سره مخامخ شوئ نو د مسيح په څېر صبر وكړئ!! د مسيح صبر او زغم غلط او د ظالمانو په ګټه تعبيروي!!

- دلته له مذهبي بندېزونو نه د آزادۍ خبره شوې او دا د پولس د مسلك يوه مهمه او اساسي برخه ده، له شريعت نه خلاصون او دا عقيده درلودل چې د عيسى عليه السلام په طفيل د شريعت له متابعت او مراعات نه خلاص شوي يو، نور نو مسيحيان په دې مكلف نه دي چې مخكني شرعي بندېزونه مراعات كړي، دا مسلك د پولس او د ده د ملګرو لخوا ابداع شو، دوى وايي: مسيح مونږ د شريعت له لعنت نه وژغورلو، دا ځكه چې دى په خپله زمونږ لپاره لعنت شو(مصلوب كړى شو)!! يعني شرعي احكام هغو خلكو ته متوجه دي چې د خداى د لعنت وړ دي، مونږ له دې لعنت نه مسيح وژغورلو او هغه هم داسې چې دى زمونږ په خاطر په لعنت اخته شو، په صليب د ده ځړېدا يو الهي لعنت وو، چې ده زمونږ د ژغورنې لپاره قبول كړ!!
- دا يوازې مسيحيت نه دى چې له بدعت سره مخامخ شو او داسې ټګمار مذهبي مشران په كې راپيدا شول چې له شريعت نه د آزادۍ خبره كوي، د مسلمانانو د نكبت او ادبار په دوران كې هم داسې شيطان صفته ټګمار مذهبي مشران راپيدا

شول چې د پولس خبره به ئې کوله او ویل به ئې: سالك د طریقت له منازلو نه داسې مقام ته ورسېږي چې د شریعت له التزام نه آزاد شي، په شرعي مکلفیتونومکلف نه وي، د وصل مقام ته ورسېږي، عبادت او شریعت ته التزام د هغه چا کار دی چې د وصل مقام ته لانه وي رسېدلي!! د قرآن په دې آیت به ئې استناد کاوو چې فرمایي:

الحجر: ۹۹ ÇÈÚú ïÉ«8 7 ‹ïÙ 4Bn 7/ ‘ 6q5

او داسې ئې ترجمه کاوو: تر هغه د خپل رب عبادت کوه چې د یقین مقام دې په برخه شي!!

وایي: سالك د وصل په مقام کې یقین ترلاسه کوي نو ځکه په دې مقام کې له عبادت نه معاف شي، شریعت پوست دی او طریقت ئې مغز، مونږ د اسلام مغز ترلاسه کړی، پوست مو نورو ته پرېښی!!

مسلمانانو خو دې ټګمارانو ته په ډېره آسانۍ ځواب ورکولی شو او ورته ویل ئې: په دې آیت کې خو د یقین معنی مرګ دی نه بل څه، بل یقین خو د ایمان له لومړۍ ورځ د مسلمان په برخه شي. د طریقت په نامه خو نه په قرآن کې کوم لفظ شته او نه په احادیثو کې. قرآن خو مونږ ته د ژوند تر پایه په شریعت د التزام حکم کوي او راته وایي: مرګ مو باید په هغه حالت کې وي چې د خدای احکامو (شریعت) ته عملاً منقاد او تسلیم یئ. پیغمبر علیه السلام او صحابه وو خو د ژوند تر وروستۍ سیلګۍ عبادت کړی، د دوی په ټول ژوند کې داسې شېبه نه ده راغلې چې له عبادت نه ئې لاس اخیستی وي! په سنګر کې د سختو نښتو په دوران کې هم او د ځپکدن په حالت کې هم، آیا کېدی شي څوك تر پیغمبر علیه السلام او صحابه وو لوړ روحاني مقام ترلاسه کړي؟!

خو مسیحیانو نه حقیقي انجیل په لاس کې درلود او نه د عیسی علیه السلام د سیرت دقیق او حقیقي انځور، د پولس په څېر دوکه مارانو ته د دوی د غولولو ټول شرایط برابر وو، هر څه ئې د انجیل او عیسی په نامه ویلی شو.

د پطرس دوهم لیك

زما شمعون پطرس د عیسی مسیح خدمتګار او رسول لخوا

ټولو هغو ته چې مونږ ته ورته ایمان لري

دعا کوم چې د خدای او زمونږ د سالار مسیح د پېژندو په سبب پراخ رحمت او سوکالي درپه برخه شي... کله چې مونږ د خپل خدای عیسی مسیح د قوت او بیا راتلو په اړه تاسو ته څه وایو نو هسې جعلي قصې درته نه کوو، ځکه ما په خپلو سترګو د ده عظمت او جلال لیدلی، کله چې د هغه غره پر سر د پلار خدای جلال د ده په څېرې کې ځلېدو زه هلته وم، ما هغه آسماني غږ واورېدو چې ویل ئې: دا زما ګران زوی دی، ډېر ترې راضي یم!! لکه اوس چې دروغجن معلمین شته هغه وخت هم وو، دوی په خپلو غلطو خبرو سره غواړي ستاسو پېسې ترلاسه کړي...له زناوو نه مړېږي، بې اراده ښځې په لومې کې اچوي، دوی د بلعام باعور په څېر دي... وایي: څوک چې ژغورل شوی د هر څه کولو آزادي لري، پوه شئ چې مسیح د دې لپاره خپل راتګ ځنډولی چې مونږ نورو ته د ده د ژغورونکي پیغام د رسولو لپاره کافي فرصت ولرو، زمونږ ګران ورور پولس له خپل هغه حکمت سره چې خدای ورپه برخه کړی په خپلو ډېرو خطونو کې د دغه مطلب په اړه خبرې کړې دي، د ده په ځینو خطونو پوهېدل خو ګران کار دی او ځینې کسان چې له آسماني کتاب نه پوره اطلاع نه لري د دې خطونو غلط تفسیر او تعبیر کوي، همغه کار ورسره کوي چې د آسماني کتاب له نورو برخو سره ئې هم کوي، خو په دې کار سره په خپل لاس ځان تباه کوي!!

په دې لیک کې د پولس له تائید نه معلومېږي چې دا خط په خپله پولس لیکلی او پطرس ته ئې منسوب کړی، نه دا ثابته ده چې پولس له پطرس سره لیدلي او نه دا چې پطرس د پولس خطونه لوستلي، نو د دې خبرې معنا څه ده چې پطرس وایي: پولس هم په خپلو لیکونو کې په همدې مطلب خبرې کوي؟! دا مو هم په پام کې وي چې د بایبل د وینا له مخې پطرس بې سواده وو او په لیک لوست نه پوهېدو!!

د يهودا ليك

بايبل د دې ليك په مقدمه كې ليكي: په لومړۍ مېلادي پېړۍ كې مسيحيت د نړۍ په مختلفو ملكونو كې په چټكتيا خورېدو... خو په مسيح باندې د رښتونو ايمان راوړونكو په ليكو كې داسې خلك ننوتل چې دروغجن او د حقيقت خلاف عقايد ئې درلودل، ځان ئې روحاني او مسيحي ښودو خو بدې موخې ئې درلودې، يهودا په دې ليك كې مسيحيان له دروغجنو روحانيونو نه احتياط ته رابلي او د حق او حقيقت متابعت ته ئې هڅوي!!

لكه څنګه چې بايبل دلته اعتراف كوي حقيقت دا دی چې په مسيحيت كې د شركي او انحرافي عقايدو لړۍ په همدغې لومړۍ پېړۍ كې پيل شوې، د عيسى عليه السلام د شخصيت په اړه كتابونه او رسالې په همدې وخت كې ليكل شوي، همدا وجه ده چې په دې كتابونو او رسالو كې د ده د دعوت او پيغام په هكله هيڅ څه نه مومو، يوازې د ده د شخصيت او معجزو په ارتباط له مبالغو، درواغو او تناقضاتو ډكې ليكنې مومو، دا رسالې او كتابونه په همدې وخت كې او د ټګمارو مذهبي مشرانو لخوا د ده د شاګردانو په نامه ليكل شوي.

دا رساله داسې پيل كېږي: د عيسى مسيح خدمتګار او د يعقوب د ورور يهودا له لوري، هغو مسيحيانو ته چې د پلار خدای محبوب او غوره بندګان دي او په عيسى مسيح كې خوندي دي!! د خدای له درباره تاسو ته د رحمت، سوكالي او زياتېدونكي محبت غوښتونكی يم.

اې عزيزانو! ما غوښتل چې د هغه نجات په اړه څه درته وليكم چې خدای پر مونږ پېرزو كړی خو اوس لازمه ګڼم چې د يوه بل مطلب په اړه تاسو ته څه وليكم... ځكه چې ځينې خدای نه پېژندونكي په چل ول سره كليسا ته ننوتي او خلكو ته د

دې خبرې تعليم ورکوي چې له مسيحي کېدو وروسته هر څه چې مو زړه وغواړي کولی ئې شو، پرته له دې چې د خدای له مجازات نه څه وېره ولرو!! د دغو دروغجنو مبلغينو او معلمينو بد عاقبت له مخکې ټاکل شوی، ځکه دوی زمونږ له آقا مسيح سره د مخالفت لار غوره کړې!! ... تاسو پوهېږئ چې خدای هغه اسرائيليان هلاک کړل چې له مصر نه له وتلو وروسته بې ايمانه شول، هغه فرشتې ئې هم په تيارو کې محبوسې کړې چې ګناه ئې وکړه!! د سدوم او عموره ښارونه مو هم په ياد دي چې اوسېدونکو ئې فساد، جنسي انحراف او بدکارۍ ته مخه کړه او ټول نابود شول او زمونږ لپاره د پند او عبرت باعث، تر څو پوه شو چې جهنم شته او هلته ګناهګاران مجازات کېږي... دوی د قائن، بلعام او قورح په څېر دي، د خدای په لعنت به اخته شي، دوی کليسا ته د خپلو ګټو د ډکولو لپاره راځي، ....

اې عزيزانو! زمونږ د سالار عيسی د استاځو خبرې درپه ياد کړئ چې ويل ئې: په آخرې زمانې کې به داسې خلک راپيدا شي چې د خپلو ناولو نفساني غوښتنو په حکم به عمل کوي او په حقيقت به ملندې وهي، همدا خلک دي چې په تاسو کې اختلاف او تفرقه اچوي، .... تاسو خپل ژوند د ايمان پر بنسټ ودروئ او د روح القدس په مرسته دعا وکړئ...

لکه چې ګورئ دا مختصره رساله يوازې په دې خبرې ټينګار کوي چې مفسدينو د مسيحيانو په ليکو کې نفوذ کړی، مسيحيانو ته په کار ده چې له دوی نه ځان وساتي.

د پولس ليکونه

لومړی ليك د قرنتس مسيحيانو ته

دا د عهد جديد لومړی کتاب دی، بايبل د عهد جديد په سر او پای کې د پولس خطونه رااخيستي، چې دا په خپله د دې خبرې وضاحت کوي چې بايبل څومره د پولس نظرياتو ته اهميت ورکوي، ما په دې څېړنې کې د بايبل د عهد جديد د کتابونو ترتيب مرعات نه کړ، د پولس ټول خطونه مې يو ځای په پای کې راوستل، دا ترتيب له لوستونکي سره مرسته کوي چې د پولس د ټولو خطونو له محتوی خبر شي او پوه شي چې د ده د خطونو اصلي بر خې کومې دي.

د پولس د لومړي خط په سرليك کې داسې راغلي: پولس پيغمبر دا ليك د قرنتس کليسا مؤمنانو ته ولېږو چې د مسيح د ايمان او ژوند په اړه د دوی پوښتنو ته ځواب ووايي، ... له دې ليك نه د پولس اصلي موخه دا وه چې په کليسا کې د اختلاف، اخلاقي فساد، د کليسا نظام، قيامت، ... په هکله بحث وکړي...

مخکې له دې چې د پولس د دې ليك په اړه څه ووايو د ده پېژندا ضروري ګڼو: پولس د يوناني مذهب او فلسفې معتقد وو، بهودانو ته واوښت، د مسيحيانو په ضد ئې پراخې هڅې وکړې، تل ئې دا هڅه کوله چې يهودي مشران او رومي چارواکي د عيسی عليه السلام د پلويانو په خلاف جدي، شديد او پراخ غبرګون ته چمتو کړي، له يهودي مشرانو نه ئې داسې احکام ترلاسه کول چې رومي چارواکې د مسيحيانو په نيولو، وژلو او تعذيبولو کې د ده مرسته وکړي، پولس د اورشليم له مذهبي مشرانو او کاهنانو نه دا اجازه ترلاسه کړې وه چې دمشق ته ولاړ شي، تکړه تکړه مسيحيان ونيسي او دوی ته ئې راورسوي، د لارې په نيمايي کې

ئې دا پربکړه وکړه چې د دوست تر نامه لاندې او د يوه مسيحي په توګه د عيسى عليه السلام او د ده د دعوت ښه مقابله کولی شي، نو نه يوازې مسيحي شو بلکې د دې مذهب يو جدي مبلغ ترې جوړ شو او حتى د پيغمبرۍ دعوا ئې وکړه، په ډېرې زيرکۍ ئې انجيل مسخ کړ. دی وايي چې دمشق ته د تلو په لار کې مې يوه ږنا ترسترګو شوه چې ما ته ئې غږ کړ: اې سائول! اې سائول! ته ولې ما ځوروې؟!! بيا ئې وويل: زه هغه يسوع يم چې ته ئې ځوروې، همغه چې د (شاهد) په توګه ټاکل شوی!! بايبل ليکي چې د ده همسفر ملګرو دا غږ نه دی اورېدلی!! خو ږنا ئې تر سترګو شوې!!

که تاسو د پولس ليکنو او هغه ژور انحراف ته لږ ځير شئ چې دی ئې باني وو او مسيحيت ئې د شرك او تثليث په ډنډ کې وغورځاوو، نو يقيناً به ووايئ چې پولس له يوې خطرناکې او شيطاني منصوبې سره د مسيحيانو په صف کې داخل شوی او د دوستۍ تر پردې لاندې ئې له مسيحيت سره هغه څه کړي چې په دښمنۍ کې ئې نه شو کولی!! ده نه يوازې مسيحيت تحريف کړ او د توحيد عقيده ئې مسخه کړه، بلکې له هغه ئې په خرافاتو ولاړ نوی مذهب جوړ کړ.

که څوك پوښتنه وکړي چې پولس خپل نظريات له کومه ترلاسه کړل؟ نو ځواب خو ئې بايد دا وي چې له هغو روايتو نه چې د عيسى عليه السلام له نږدې ملګرو او حواريونو ئې اورېدلي!! خو حقيقت داسې نه دی، دی په خپله وايي: ما خپل انجيل له انسانانو څخه نه بلکې د مکاشفې له لارې په خپله له مسيح نه ترلاسه کړی!! ده ټول مخکنې روايات شا ته غورځولي او خپلو شيطاني افکارو ته ئې د مکاشفې نوم ورکړی!! او ادعا ئې کړې چې دا افکار ئې مخامخ له مسيح نه ترلاسه کړي!! زه د تحقيق په ترڅ کې دې نتيجې ته رسيدلی يم چې پولس له مسيحيت سره همغه څه کړي چې عبدالله بن سبا له اسلام سره کړي، دواړه يهودان وو او دواړو د دوستۍ په نامه د مسيحيت او اسلام مقابله کړې، توپير ئې په دې کې دی چې عبدالله بن سبا د قرآن په څېر له يوه داسې څرګند کتاب سره مخامخ وو چې نه ئې تحريفولی شو، نه ئې مسخه کولی شو او نه ئې مقابله کولی شوه، خو پولس ته لار آواره وه او له داسې خنډ سره نه وو مخامخ، هر زهر او زقوم ئې د انجيل او

مکاشفې په نامه خوروﻟی شو.

دی خپل لیك داسې پیلوي:

زما (پولس) لخوا، چې د خدای په غوښتنه غوره شوی یم، چې د عیسی، رسول او استازی وم او همداراز زمونږ د ورور سوستانیس استازی!! تاسو د قرنتیس مسیحیانو ته، چې د خدای له لوري بلل شوي یئ چې د ده قوم وئ او د عیسی په واسطه ومنلی شئ او ټولو مسیحیانو ته، هر ځای چې وي او د هغه مسیح په نامه دعا کوي، چې هم زمونږ خدای دی او هم د دوی خدای!!

د پولس دغه مقدمه، د ده د شیطاني افکارو ټول بنسټونه په دې توګه په ګوته کوي:

- دی ځان د خدای له لوري غوره شوی ګڼي!
- ځان د عیسی علیه السلام استازی معرفي کوي!
- د قرنتیس مسیحیانو ته وایي چې خدای غواړي تاسو په خپل خاص او ځانګړې قوم او ټبر کې داخل کړي.
- خو دا کار د عیسی په وساطت کوي!
- مسیح د ټولو مسیحیانو خدای ګڼي!

که تاسو هر شرکي مذهب وڅېړئ او د هر دروغجن نبي دعوی ته ځیر شئ نو وبه ګورئ چې بنسټ ئې په دغو پنځو پښو ولاړ وي، خو د دې په مقابل کې به حقیقي دین او واقعي پیغمبر وګورئ چې وایي:

- خدای یو دی، شریك نه لري.
- ټول انسانان ئې یو شانته بندګان دي، په انسانانو کې خاص قوم او ټبر نه لري.
- د خدای پیغمبران هغه دي چې خلکو ته وایي: د یوازني خدای عبادت وکړئ، مه له الله تعالی پرته بل چا ته سر ټیټوئ او مه لاس او لمن اوږدوئ.
- د خدای او انسان تر منځ واسطې او وسیلې ته ضرورت نه شته، خدای له هر بنده سره د ده د عقیدې او عمل له مخې معامله کوي، دعا ئې مخامخ او له واسطه نه پرته اوري، د غاړې تر رګ ورنږدې دی.
- هر څوك چې ځان خدای وګڼي او په خدایي کې ځان شریك، دروغ وایي، دجال

دی، خلك غولوي، څوك چې د چا په هكله ووايي: دا په خدايي كې له الله تعالى سره شريك دی، خدای د ده له لارې او د ده په وساطت او شفاعت دعا او عبادت قبلوي، يو خبيث ټگمار دی!!

پولس له دې وروسته ليكي: ... تاسو ته د مسيح په نامه سوال كوم چې اختلاف پرېږدئ،... ما ته ويل شوي چې له تاسو نه ځينې وايي: زه د پولس پلوي يم، ځينې وايي زه له پطرس سره يم، ځينې وايي زه له مسيح سره يم... تاسو په دې كار سره مسيح ټوټې ټوټې كوئ... آيا دا پولس وو چې ستاسو د ګناهونو د بخښنې لپاره په صليب وځړول شو؟ ما له دوو دريو كسانو پرته چا ته د تعميد غسل نه دی وركړی، د پولس په نامه مې كومه كليسا هم نه ده جوړه كړې!! زه مسيح د تعميد لپاره نه يم رالېږلی، د دې لپاره ئې لېږلی يم چې خلكو ته انجيل وښيم!! ... زه ښه پوهېږم چې ځينو خلكو ته دا څومره احمقانه او بېهوده خبره معلومېږي چې عيسى مسيح د صليب په سر خپل ځان قرباني كړ چې انسان ته نجات وركړي!! خو مونږ ته چې د نجات په لوري درومو دا د خدای د قدرت ننبه ده!! ... خدای دا غوره ونه ګڼله چې انسان ئې په عقل، علم او حكمت سره وپيژني، بلكې دی په خپله زمونږ منځ ته راغی او ټول هغه خلك ئې وژغورل چې د ده په پيغام ئې ايمان راوړ!! يعني همغه پيغام چې د نړۍ ټول خلك، كه يهودان دي او كه غير يهودان هغه پوچ او بېهوده ګڼي!! يهودان معجزه غواړي او يونانيان يوازې هغه خبرې مني چې د دوی له فلسفې او حكمت سره اړخ لګوي، خو زمونږ پيغام دا دی: مسيح د انسان د نجات لپاره مصلوب شو او ومړ!!... مسيح مونږ له خپلو ګناهونو پاك كړو او د خدای په وړاندې د منلو وړ ئې وګرځولو!! كه څه هم خدای دا نقشه د عالم له پيدا ښته مخكې زمونږ لپاره جوړه كړې وه خو په تېرو زمانو كې ئې هيڅا ته ونه ښوده، حتى د دنيا مشرانو هم دا درك نه كړه، ځكه كه ئې درك كړې وی نو (د عظمت خدای) به ئې نه وو مصلوب كړی... خدای د خپلې هغې روح په واسطه مونږ ته دا حقايق راښيي چې مونږ ته ئې راپه برخه كړې، هيڅوك نه شي كولى پوه شي چې د بل په زړه كې څه افكار دي، خو په خپله پرې پوهېږي، همداسې هيڅوك د خدای په افكارو او نقشو نه پوهېږي، مګر د خدای روح!! خدای په حقيقت كې د همدې لپاره

خپله روح زمونږ په برخه کړه، چې په هغې سره مونږ ته راوښيي چې د خپل لطف او برکت څومره هدايا ئې زمونږ په برخه کړې دي!! طبيعي ده، هغه روح چې مونږ ترلاسه کړې د دنيا له روح نه فرق لري!! مونږ د روح القدس د کلماتو حقيقت په روح القدس سره درک کوو!! خو بې ايمانه کس هغه حقايق نه شي درک کولی چې روح القدس ئې مونږ ته راښيي، نور دا خبرې پوچ او بېهوده ګڼي دا ځکه چې د خدای په خبرو هغه څوک پوهېږي چې د خدای روح ئې په وجود کې وي!!

په پورتنيو خبرو کې له لږ غور او دقت نه وروسته هر انسان دې نتيجې رسېږي چې:

- داسې خبرې يوازې هغه څوک کولی شي چې لوی دجال، د انسان په جامه کې شيطان، د الله تعالی، د عيسی عليه السلام، د دين، توحيد او حق دښمن وي!! ډېره ګرانه ده چې د يوه خدای پال انسان په ژبه داسې کرکجنې خبرې راشي.
- پولس اعتراف کوي چې د ده خبرې ډېرو ته احمقانه برېښي، يهودان ئې نه مني، يونانيان ئې هم نه مني، په مخکنيو کتابونو کې نه دي راغلې، د عقل، علم او حکمت خلاف دي، همداراز وايي: خدای نه دي غوښتي چې انسان په علم او حکمت سره د دغو خبرو په حقيقت پوه شي، له مسيحيانو پرته ئې هيچا ته دا خبرې نه ده ښودلې، په مخکنيو الهي کتابونو کې ئې هم نه دي بيان کړې او دا ځکه چې که دا کار ئې کړی وی نو بيا خو عيسی په صليب نه ځړول کېدو او انسان به له نجات نه محروم پاتې کېدو!! د خدای خبرې هغه څوک درک کولی شي چې د خدای روح ئې په وجود کې وي، دا روح يوازې د مسيحيانو په برخه شوې، د مسيحيانو روح د نورو نړېوالو له روح نه تفاوت لري!!
- پولس د مسيحيانو له عقل سره لوبې کوي، هغوی ورته احمقان برېښي، دوی ته وايي چې د خدای اصلي خبرې همدا دي چې زه ئې تاسو ته کوم، مسيح د انسان د نجات لپاره مصلوب شو، له آدم عليه السلام نه تر عيسی عليه السلام پورې هيڅوک، نه کوم انسان او نه کوم پيغمبر، د خدای په خبرې نه دي پوه شوي، خدای نه دي غوښتي چې هغوی پوه کړي، يوازې پولس ئې پوه کړی!! آيا د هغه چا په عقل ژړا نه ده په کار چې داسې احمقانه خبرې مني؟!

• پولس الله تعالی ته داسې یو ستر تور او اتهام متوجه کوي چې هیڅ خدای پال انسان به ئې جسارت ونه کړي، خدای ته داسې کلام منسوبوي چې مخاطبین ئې نه پرې پوهېږي، انسانانو ته ئې پیغمبران لېږلې او د دوی په لاس ئې کتابونه لېږلي، خو نه ئې خبرې داسې کړې دي چې انسانان پرې پوه شي او نه ئې پیغمبران پوه کړي چې د خبرو مراد ئې څه دی؟ مونږ خو هغه څوک چې خبرې ئې غامض، مبهم او پیچلې وي، خپل مخاطب پوه نه کړی شي، اوربدونکی د هغه له خبرو نه د ده په مطلب پوه نه شي، یو ناموفق او ضعیف ویاند ګڼو او خبرې ئې ناقصې او کمزورې، آیا الله تعالی ته دا عیب منسوبول لوي جسارت نه دی؟

• آیا ټولو مخکنیو الهي کتابونو او پیغمبرانو اشتباه کړې چې انسانانو ته ئې د نجات نورې لارې په ګوته کولې او ورته ویل ئې: ستاسو د نجات لار دا ده چې عقیده مو سمه او عمل مو صالح وي، په خدای او آخرت ایمان ولرئ او د الله تعالی د احکامو اطاعت وکړئ؟!!

• له پولس نه پرته هیڅا، د عیسی علیه السلام په شمول، نه دې ویلي چې د مسیح په مصلوب کېدو سره د انسانانو ګناه بخښل کېږي او نجات ئې په برخه کېږي!! دا ولې د بایبل په عهد قدیم کې هیڅ ځای دا خبره نه تر سترګو کېږي؟

• هغه قاضي چې یو د بل په ګناه نیسي او یو د بل لپاره له مجازات نه معافوي یو ظالم قاضي دی، یوازې یو جاهل انسان به خدای داسې یوه قاضي ته ورته ګڼي!!

• د مسیحیانو په وجود کې کومه روح ده چې په نورو انسانانو کې نه شته؟ د دوی او د نورو د روح تر منځ څه توپیر شته؟ آیا ستا ادعا دا ده چې الله تعالی مسیحیانو ته یوه روح ورکړې او نورو ته بله، دا روح الهي ده او د نورو غیر الهي؟! آیا په دې عالم کې، په انسانانو او نورو مخلوقاتو کې غیر الهي روح، غیر الهي وینه، یا بل څه پیدا کېږي؟ آیا پولس کولی شي مونږ ته داسې څه راوښیي چې خدای نه وي پیدا کړي؟ او آیا مونږ ته به داسې څه راوښیي چې د الله تعالی له ذات نه بېل شوی وي؟

• پولس د عقل مخالفت کوي او وایي چې د خدای خبرې په عقل سره نه بلکې په روح سره درک کېدی شي او په هغې انساني روح سره هم نه چې د ټولو انسانانو

په برخه شوې بلکې په هغې روح سره چې دی ئې روح القدس ګڼي او وايي چې يوازې د مسيحيانو په برخه شوې!! دا يوازې پولس نه دی چې دا خبره کوي، هر هغه ټګمار انسان چې غواړي خلك تحميق کړي او د عقل خلاف خبرو منلو ته ئې چمتو کړي نو همدا د پولس خبره ورته کوي او ورته وايي: بس! دا خبره پرته له دې چې خپل عقل وجنګوې ومنه، زړه ته ئې واچوه، دا د عقل خبرې نه بلکې د روح او ايمان خبرې دي.

• هيڅ باشعوره انسان هغه خبره نه مني چې د عقل خلاف وي، انسان د هر څه حقيقت په خپل عقل سره درك کوي، عقل د ده د روح يوه ځانګړتيا ده، په هيڅ الهي کتاب کې به د عقل خلاف خبره ونه مومئ، الله تعالى د انسان عقل ته په پام سره هغه مخاطب کوي، نه هغه څه ورته وايي چې د ده عقل ئې نه شي درك کولى او نه هغه چې د ده د عقل خلاف وي، دا کار هغه څوك کوي چې ناپوه او بې حکمته وي، الله تعالى عليم او حکيم ذات دى.

• پولس په دې هم نه پوهېږي چې روح القدس د جبرئيل عليه السلام نوم دى، د جبرئيل په ذريعه د خداى په خبرو د پوهېدو معنى خو يوازې دا کېدى شي چې هغه به هر مسيحي ته راځي او ورته وايي به: د خداى د دې خبرې معنى او مراد دا دى!!

• پولس ته وايو: دا خبرې يهودانو هم کولې، ته خو يوازې مسيح د خداى زوى ګڼې هغوى خپل ټول قوم د خداى زامن ګڼي، ته وايي روح القدس له مونږ سره دى او د خداى د خبرو په مراد مو خبروي، هغوى ويل خداى په خپله په مونږ کې اوسېږي، زمونږ انبياء او کاهنان په غيب پوهېږي، لمر او سپوږمۍ ودرولى شي!! دوى نه يوازې عيسى عليه السلام د مسيح په توګه قبول نه کړ بلکې په دې نامه ئې د ده د وژلو پرېکړه وکړه چې ګواکې ده ويلي: زه به د خداى په نېي لاس کې ناست وم او له آسمانه به راکوز شم!! ما ته ووايه: ته خو يهودي وې او مسيحيت ته له راتلو وروسته هم هغه کتابونه مني چې يهودان هم پرې باور لري، د يهودانو او د دوى د کتابونو خبرې سمې دي که ستا؟!!

پولس ورپسې ليکي: ګرانو ورونو! زه تراوسه نه يم توانېدلى له تاسو سره هغسې خبرې وکړم چې له ځلميو سره کېږي، ځکه تاسو روحاني نه بلکې جسماني

یئ، تر اوسه مو لا په مسیح کې رشد نه دی کړی، مجبور شوم د درانه او سخت خوراك په ځای شیدې درکړم، دا ځکه چې ماشومان یئ او سخت خوراك نه شئ هضمولی!! ... خدای پر ما پیرزوینه وکړه او دا ئې راوښوده چې څنګه یو ماهر معمار شم، ... داسې یو وخت به راشي چې مسیح به قضاوت کوي... هلته به معلومه شي چې د چا مانیِ سمه جوړه شوې، د هر چا کار به له اوره تیر او وآزمویلی شي، ... که ځان هوښیار او عاقل شمېرئ غوره دا ده چې دا عقل او هوښیاري لرې وغورځوئ او یو ناپوه شئ، ... دا ځکه چې د دې دنیا حکمت د خدای له نظره حماقت دی، همغسې لکه چې په مقدس کتاب کې راغلي: د انسان هوش او عقل څومره احمقانه دی!!... زه غواړم د خپلو زامنو په څېر تاسو ته نصیحت او لارښوونه وکړم، ځکه که څه هم په زرګونو روحاني معلمین ولرئ، خو یو پلار لرئ او هغه زه یم، ځکه دا زه وم چې د انجیل پیغام مې درورساوو او تاسو مې د مسیح په لوري هدایت کړئ!! نو تاسو ته التماس کوم چې ما درته ببلګه کړئ او په ما پسې اقتداء وکړئ!!

ګورئ چې پولس څنګه د مسیحیانو له عقل سره لوبې کوي، دوی ماشومان ګڼئ، ځان د دوی یوازنی پلار، ادعا کوي چې انجیل ده ورښودلی او د مسیح حقیقت ته ده هدایت کړي، نور روحاني معلمین نه د انجیل په اسرارو پوهېدل او نه د مسیح په حقیقت، خپلې خبرې د دوی تر فهم او عقل نه ډېرې لوړې بولي، داسې ښیي چې ډېر اسرار په زړه کې لري، په ډېرو شیانو پوه دی، د مجبوریت له مخې د اسرارو کشوړه نه شي پرانیستلی، ځکه داسې څوك نه مومي چې د ده په خبرو پوه شي، دا یوازې د ده خبرې نه دي ټول ټګماران او دوکه ماران همداسې خبرې کوي!! تاسو د پولس ټول خطونه له نظره تېر کړئ، نه یوازې له دغو اسرارو او پټو خبرو څخه به هېڅ څه په کې ونه مومئ بلکې ټولې خبرې به ئې یوه ټګمار مداري ته ورته ومومئ!!

دی ادعا کوي چې یو وخت به مسیح د قضاوت په ګدیِ ناست وي او د ټولو خلکو د عملونو او کړو وړ په اړه به قضاوت کوي!! مراد ئې دا دی چې د قیامت د ورځې قاضي به مسیح وي!! دی نه یوازې د مسیح په اړه دا خبره کوي بلکې د ټولو

مسیحیانو په هکله لیکي: آیا نه پوهېږئ چې مونږ مسیحیان به یو وخت د ټولې نړۍ په اړه قضاوت کوو، حتی د فرشتو په اړه به هم قاضیان وو!! حال دا چې د قیامت د ورځې قاضي به فقط الله تعالی وي، عیسی علیه السلام به هم د نورو بندګانو په څنګ کې د الله تعالی د قضاوت په وړاندې ولاړ وي!! پولس د مسیحیت هغه عقیده چې وایي: د الله تعالی د مطلقه ملکوت ورځ به راځي، یعني هغه ورځ به راشي چې اقتدار او واک به په بشپړه توګه د الله تعالی په اختیار کې وي، یوازې هغه به د بندګانو د عملونو په هکله قضاوت کوي، دا خبره تحریفوي، د الله تعالی په ځای مسیح د دغه قضاوت او ټولواکۍ په ګدۍ کښېنوي او ټول مسیحیان ورسره شریکوي!! خو که تاسو په همدې بایبل کې د قیامت په اړه د عیسی علیه السلام اقوال د دې خبرو خوا ته کېږدئ او قضاوت وکړئ نو ډېر ژر به درته جوته شي چې د قیامت په هکله د پولس نظریه د مسیح علیه السلام په دین کې یو څرګند تحریف دی!! د عیسی علیه السلام په لارښوونو او اقوالو کې په آخرت او اخروي ژوند تأکید شوی، په دنیا کې د هغې لویې پاچایي جوړولو یادونه نه ترسترګو کېږي چې یهودان ورته منتظر وو او پولس ئې ادعا کوي!! د عیسی علیه السلام ځینې اقوال دا دي: د ښه حاصل ترلاسه کولو لپاره د ښې دانې کرل ضروري دي، هغه داسې یوه خزانه ده چې که څوک خپل هر څه وپلوري او هغه پرې وپېري تاوان ئې نه دی کړی، مونږ ته په کار ده چې د دنیا د لټولو په ځای د (خدای پاچایي) یعني آخرت ولټوو، کله چې د آسمان پاچایي راشي ښه او خراب ماهیان به سره ببل کړی شي، یعني فرشتې به راووځي اشرار به له ابرارو ببل کړي او د اور په بټۍ کې به ئې واچوي، هلته به ژړا وي او د غاښونو چپچپل.

پولس ورپسې لیکي: که څوک د یهودانو له دود سره سم ختنه (سنت) شوی وي نو تشویش دې نه کوي او که نه وي ختنه شوی اوس دې ځان نه سنت کوي، ځکه د یوه مسیحي لپاره هیڅ پروا نه لري چې سنت شوی وي یا نه وي سنت شوی!!

پوښتنه دا ده چې عیسی علیه السلام خو وایي چې زه د تورات د منسوخولو لپاره نه یم راغلی او مسیحیان په هغه تورات د ایمان دعوی کوي چې ختنه تر ټولو نېکو کارونو ستر کار ګڼي او نه ختنه کېدل تر ټولو ګناهونو ستره ګناه، هومره چې

ګواکې خدای غوښتل موسی علیه السلام په دې خاطر هلاك کړي چې خپل زوی ئې نه وو سنت کړی!! پوښتنه دا ده چې پولس د تورات د منسوخولو صلاحیت له کومه ترلاسه کړی!!

د ازدواج په اړه نجونو او هلکانو ته مشوره ورکوي چې مجرد پاتې کېدل ورته غوره دي، خو که واده کوي اشکال نه لري!! دا هم یوه غلطه او د انساني فطرت خلاف مشوره ده، هیڅ عاقل او مؤمن انسان چې د الهي دین له حقیقته خبر وي داسې غلطه مشوره چا ته نه ورکوي، د الهي دین او انساني فطرت سره برابره مشوره دا ده چې ورته وویلی شي: هر ځوان او پېغله بلوغ ته له رسېدو وروسته باید ازدواج وکړي، مګر دا چې توان ئې ونه لري، ټول حیوانات او مرغان همداسې کوي.

پولس لیکي: ټول پوهېږو چې فقط یو خدای شته او بس، همغه زمونږ آسماني پلار، چې هر څه ئې پیدا کړي، ... همداراز پوهېږو چې یوازې یو آقا او سالار خدای شته چې عیسی مسیح دی، چې هر څه د ده په وسیله پیدا شوي او زمونږ ژوند د ده دی!! نو د بتانو په نامه د ذبح شوي حیوان غوښه خوړل یا نه خوړل برابر دي، په خوړلو کې ئې هیڅ اشکال نه شته!!

دا هم د تورات او د بایبل د ټولو هغو مخکنیو کتابونو خلاف حکم دی چې د بت په نامه د مذبوحې غوښه حرام ګڼي خو پولس دا حکم منسوخ کړی!!

د پولس یوه بل شطارت ته هم ځیر شئ چې لیکي: زه د خدای رسول او استاځی یم، یوازې د خدای په وړاندې مسئولیت لرم، ما خپل خدای عیسی په خپلو سترګو لیدلی، ستاسو په ژوند کې دا بدلون زما د خدمتونو نتیجه ده، که نور مې پیغمبر نه ګڼي تاسو مې باید پیغمبر وګڼئ، ځکه ستاسو خپل وجود زما په پیغمبرۍ دلالت کوي، تاسو زما په وسیله په عیسی مسیح ایمان راوړ!!

دا ئې د خپل رسالت د اثبات لپاره د پولس استدلال!! ما عیسی په خپلو سترګو لیدلی او تاسو زما په وسیله په مسیح ایمان راوړی نو ځکه زه پیغمبر یم!! آیا هغه کسان ټول پیغمبران دي چې عیسی ئې په خپلو سترګو لیدلی او نور خلك د دوی په وسیله مسیحیت ته بلل شوي؟!! ته خو وایي چې ما یوه رښا ولیده او یو غږ مې

واورېدو چې ويل ئې زه مسيح يم، نورو خو عيسى عليه السلام په وار وار په خپلو سترګو ليدلى او د ده خبرې ئې اورېدلې، پيغمبر خو هغه وي چې خداى لېږلى وي نه هغه چې مسيح ئې ليدلى وي!!

پولس د مخالفينو دا اعتراض چې ولې د کليسا له شتمنيو تغذيه کېږي او مصارف ئې د کليسا له لوري تأمين کېږي، داسې ځوابوي: بڼوال، شپون، عسکر.... د خپل خدمت په مقابل کې اجوره ترلاسه کوي، آيا زه دا حق نه لرم؟!! خداى ويلي: کله چې په درمن څپر تېروئ د خپل غوايي خوله مه ورتړئ، پرېږدئ چې څه وخوري، آيا دا حکم يوازې د غوايو لپاره دى؟ خداى دا حکم ورکړى چې مسيحيان بايد د روحاني خدمتګارانو معاش تأمين کړي!!

پوښتنه کوو: آيا عيسى عليه السلام د کليسا له لوري تغذيه کېدو؟ آيا په خپل دعوت ئې له چا اجوره ترلاسه کړې؟ آيا داسې پيغمبر به مونږ ته راوښيې چې د دعوت او تبليغ په مقابل کې ئې له خلکو معاوضه ترلاسه کړې وي؟ آيا د عيسى عليه السلام په لاړښوونو، په تورات، انجيل، زبور او نورو الهي کتابونو کې به داسې څه راوښيې چې دا معاوضه اخيستل ئې جائز ګڼلې وي؟ قرآن خو مونږ ته وايي: د هر پيغمبر يوه مهمه او اساسي وينا خپلو مخاطبينو ته دا وه چې: مونږ خپل اجر يوازې او يوازې له رب العالمين نه غواړو، قرآن خو مونږ ته وايي: د رښتوني او صادق لاړښود نښه دا ده چې هغه له خلکو نه اجر او معاوضه نه غواړي.

پولس د تعميد لپاره دا دروغجنه فلسفه راباسي: ... له مخکنيو پېښو بايد عبرت واخلو... خداى په صحرا کې ورېځې راولېږلې چې زمونږ د قوم له پاسه سيورى جوړ کړي، دوى ئې له سيند نه روغ رمټ تېر کړل، په حقيقت کې دوى په ورېځو او سيند کې د تعميد غسل وکړ!! ...

دا خو لا څه کوئ وايي: دوى هغه اوبه څښلې چې مسيح ورکولې، مسيح په حقيقت کې همغه ډبره وه چې خداى په صحرا کې له هغې اوبه راوايستلې!! په خپله فکر وکړئ چې آيا زما خبرې صحيح نه دي؟ آيا هغه شراب چې مونږ ئې په رحماني مانښامني کې څښو په دې معنى نه ده چې په دې سره مونږ د مسيح د وينو په برکت کې شاملېږو؟ او هغه ډوډۍ چې په هغه مانښام ئې سره وېشو او خورو ئې په دې

معنی نه ده چې مونږ د مسیح د بدن په برکاتو کې شاملېږو؟

حیران یم چې د مسیحیانو په سر کې ماغزه دي که بوس چې د داسې مداري خبرې د یوه پیغمبر خبرې ګڼي او د ده مسخره خطونه ئې په مقدس بایبل!! کې شامل کړي!! دا به کوم بې شعوره انسان ومني چې:

- مسیح همغه ډبره وو چې دوولس چینې تري وبهېدې!!
- دوی هغه اوبه څښلې چې مسیح ورکولې!!
- په حقیقت کې دوی په وربځو او سیند کې د تعمید غسل وکړ!!
- هغه شراب چې مسیحیان ئې په رحماني مانښامنې کې څښي په دې سره د دوی وینه د مسیح په وینې بدلېږي!! او هغه ډوډۍ چې په دې مانښام ئې خوري د دوی غوښه د مسیح په غوښه بدلوي!!
- آیا مسیح کېدل دومره آسانه دی؟ آیا د عیسی علیه السلام ملګرو اشتباه کوله چې زندانونه، شهادتونه، اعدامونه، صلیبونه او په اور کې لوېدل ئې زغمل؟ ولې ئې د مسیح مقام ته د رسېدو لپاره دغه د پولس نسخه نه کارولې؟

دا یوازې پولس نه دی چې دین ئې مسخه او په څو شکلي مسخره مراسمو کې ئې خلاصه کړی، ټول مکار او ټګمار مذهبي مشران همداسې وي، هغوی د دې لپاره چې په عوامو کې پلویان پیدا کړي نو د دین هغه بنیادي او اساسي کارونه چې ترسره کول ئې همت او قرباني غواړي، شا ته وغورځوي، په خپلو ویناوو کې هغه نه یادوي، د دې په ځای خلکو ته د پولس په څېر څو آسان کارونه ورپه ګوته کوي او ورته وایي: په دې سره تاسو هغه مقام ترلاسه کولی شئ چې نه ئې مجاهد په جهاد سره ترلاسه کولی شي او نه ئې شهید په شهادت سره!! په رحماني مانښامنې کې مقدسه ډوډۍ او سپېڅلې شراب تاسو د مسیح مقام ته رسوي!!

دې مسخره خبرې ته ئې هم ځیر شئ:

څنګه کولی شو پوه شو چې څوک په خپلې دې ادعا کې دروغجن او دوکه مار دی او که رښتونی چې وایي ما ته د خدای له لوري الهام کېږي؟ وایي: په دې باندې پوهېدل ډېر آسان دی او هغه داسې: څوک چې د خدای د روح تر اغېز لاندې خبرې کوي هیڅکله نه شي کولی په مسیح باندې لعنت ووایي او هېڅوک هم نه شي کولی

په خپل ټول ځواك او توان سره مسيح خداى وګڼي مګر دا چې روح القدس دا حقيقت ورته څرګند کړي!!

يعني ځوك چې مسيح ته د خداى نوم ورکوي او په پوره زور سره په دې خبرې ټينګار کوي چې هغه خداى دى، نو همدا ټينګار د دې نښه ده چې هغه ته واقعاً د روح القدس له لورې الهام کېږي او دا روح القدس دى چې دا خبرې د ده په خوله ادا کوي او ځوك چې دا کار نه شي کولى نو هغه دوکه مار دى !! دا شوه د ټګمار او رښتونې د پېژندو پولسي طريقه!! اوس نو که همت لرې نو په خپلو خطبو کې سل ځله ووايه چې مسيح خداى دى او همدا کار به مسيحيانو ته ثابته کړي چې تا ته د خداى له لورې الهام شوى او که دا خبره دې ونه کړه او هغه دى محض يو پيغمبر وګڼلو نو دروغجن يې!!

کليسا د مسيح بدن ګڼي او وايي: ځينې غړي چې خداى په کليسا يعني د عيسى په بدن کې ټاکلي دا دي:

رسولان يعني د مسيح استاځي

انبياء يعني هغه چې په الهام سره د خداى له لورې پيغامونه راوړي.

معلمان يعني هغه کسان چې د خداى کلام نورو ته ورښيي.

هغه چې معجزې ښيي،

هغه چې بيمارانو ته شفا ورکوي

هغه چې له خلکو سره مرسته کوي

هغه چې د خلکو لارښوونه کوي

هغه چې په نامفهومو ژبو خبرې کوي، په داسې ژبو چې نه دوى تر دې د مخه پرې خبرې کړې او نه ئې زده وې، ناڅاپي ئې په خوله جاري شوې او هيڅوك هم نه پرې پوهېږي، دا يوازې د خبرې کوونکي او د خداى ترمنځ يو رمز وي!!

له دې نه معلومېږي چې دا هم د کليسا يوه مذهبي نندارە وه چې ځينې کسان به جذبې ونيول او د مستي په حالت کې به ئې داسې خبرې له خولې وتلې چې هيڅوك به نه پرې پوهېدل!! د دغو مجذوبانو د خبرو ترجماني به خاصو کسانو کوله او خلکو ته به ئې ويل چې خداى د ده په خوله کوم پيغامونه مونږ ته لېږلي دي!! ښايي

د دوی ټګمارو مذهبي مشرانو دا چل او چم جوړ کړی وو، ځینې به ئې په دې وګمارل چې ځان جذبه کړي، په غونډې کې چیغې او نعرې پیل کړي، خوشې او ناپرتې خبرې تر خولې وباسي او دا مذهبي مشران د غونډې حیرت ځپلو خلکو ته ووایي: دوی له خدای سره د راز او نیاز په حالت کې دي، په خبرو ئې تاسو نه پوهېږئ، ترجمان به راشي او تاسو ته به ووایي چې خدای د دوی په خوله څه پیغام رالېږلی!!

پولس په دغو ژبو د خبرو کولو پلوي نه کوي مګر په هغه صورت کې چې څوك ئې ترجمه کړی شي، خو د نبوت یعني جذبه کیدا او روحاني مستي سپارښتنه کوي!! خو دی دعوی کوي او په دې شکر کوي چې کولی شي، په خفا کې، کله چې یوازې وي، په ډېرو ژبو خبرې وکړي، خو د خلکو په مخ کې دا خوښوي چې د خلکو په ژبه خبرې وکړي!! او د دې خبرو لپاره دا دلیل راوړي: خدای په آسماني کتاب کې لیکلي: خدای به له نورو سیمو داسې خلك راولي چې په پردیو ژبو به د خدای کلام د ده قوم ته وراوروي!!! خو سره له دې به ئې دوی وانه وري!... که یو بې ایمانه ستاسو غونډې ته داخل شي او وګوري چې تاسو په پردیو (نامفهومو) ژبو خبرې کوئ نو ګمان به ئې دا وي چې تاسو لېونیان یئ!!

دا هم په ډېر واضح کلام کې یو ډېر کرکجن تحریف دی، کلام دا دی: خدای به له نورو سیمو داسې خلك راولي چې په پردیو ژبو به د خدای کلام د ده قوم ته وراوروي!!! خو سره له دې به ئې دوی وانه وري! د دی کلام واضح معنی دا ده: که بني اسرائیل د الله دین ته شا کړي، نو الله تعالی به د بل قوم خلك راپیدا کړي چې ژبه به ئې هم له اسرائیلیانو او د دوی په ژبه د نازل شوي کتاب له ژبې ببله وي او هغوی به د الله تعالی دغه کلام چې اسرائیلیانو ورته شا کړې دوی ته وراوروي خو بیا به هم دوی ایمان نه راوړي، خو پولس شیطان له دې نه د کلیسا په غونډو کې د مجذوبو او مستو صوفیانو ناپرتې خبرې راایستلې، که ومنو چې په مقدس کتاب کې دا خبره راغلې نو په یقین سره ویلی شو چې دا به همغسې وي لکه په قرآن کې چې په دې ته ورته الفاظو عربو ته ګوابس شوی:

Ÿr ¤ž¿ôî $B¤% 'Îì ®ì÷Gó„r Ó¤ôÕ] ÿµîÎ ÀMÜÅœ$B /¤ç¿ôÕ ¤)ù {¤®?¿ bîù

نو که اعراض مو وکړ، پوه شئ چې ما په یقین سره هغه پیغام دررسولی چې تاسو ته ئې د رسولو لپاره لېږل شوی وم او زما رب به له تاسو پرته بل قوم راولي او تاسو هیڅ ضرر نه شئ وررسولی، بې شکه چې زما رب د هر څه ساتونکی دی.

دې ته مو پام وي چې په مسلمانانو کې هم داسې خرافي ډلې شته چې خپله عقیده ئې له مسیحیانو اخیستې او په خپلو غونډو کې مستي، جذبه او ناړېتې خبرې له خولې ایستل د وصل او راز و نیاز حالت ګڼي!!

پولس ورپسې لیکي: لکه څنګه چې د آدم د ګناه په سبب مرګ دې دنیا ته راغی، همداسې د مسیح د ژغورونکي کار په سبب له مرګ نه وروسته ژوند زمونږ په برخه شو!!... چېرې چې ګناه وي مرګ به هم وي، خو څوک چې د مسیح وي بیا به راژوندی شي...د ده د بیاراتلو په وخت کې به ټول راژوندي شي، بیا به آخرت راشي، مسیح به خپل ټول دښمنان له منځه یوسي...خدای ټول اقتدار ده ته سپارلی... البته په خپله خدای د ده د اقتدار تر سلطې لاندې نه دی... لومړی آدم له خاورې راپیدا شو خو دوهم آدم مسیح له آسمانه راغی!!

د پولس غولېدلو پلویانو ته وایو:

- د مرګ او ګناه تر منځ هیڅ تړاو نه شته، هر مخلوق د پیدایښت او مرګ یوه ثابته نېټه لري چې د هغه په ګناه او نه ګناه پورې ارتباط نه لري، انسانان هم مري او حیوانات هم او د ابراهیم علیه السلام په څېر ستر له ګناه معصوم شخصیت هم!!
- یوازې د مسیح پلویان نه بلکې ټول انسانان به بیا راژوندي کېږي، کافر هم او مؤمن هم، دا د قیامت په اړه د پولس یو بل ستر تحریف دی چې وایي یوازې د مسیح پلویان به بیا راژوندي کېږي!! په دې سره خو د الله تعالی عدالت تر پوښتنې لاندې راځي، که ظالمان، کافران او ګناهګاران راژوندي نه شي او د خپلو عملونو سزا ونه ګوري، دا خو د بې عدالتۍ لویه نښه ده، د پولس دا خبره د تورات، انجیل او ټولو الهي کتابونو خلاف خبره ده. د قیامت په اړه د بایبل غامض، ګونګ او متناقض بیانات پولس او د ده په څېر نورو منحرفینو ته دا موقع په لاس ورکړې

چې داسې نظريات وړاندې کړي او مسيحيان دوکه کړي.

د پولس او د ده د ملګرو په لاس په مسيحيت کې د پراخو تحريفونو نه وروسته چې دوی وتوانېدل په ډېرې زېرکۍ سره د مسيحيت جړې قطع کړي او د شرک او خرافاتو په ګندګيو ئې ولړي، په مسيحيانو کې لاندې مراسم او عقايد راولاړ شول:

- اصلي ګناه: دا يوه اصطلاح ده چې دوی رامنځته کړه او په هغې ګناه ئې اطلاق کوي چې د ممنوعه شجرې د مېوې په خوړلو سره حوا او آدم عليهما السلام ئې مرتکب شول، دا موروثي ګڼي او وايي چې له دوی نه اولاد ته انتقال شوې، د آدم ټول اولاد د پيدا ېښت له ورځې په دې ګناه اخته ګڼي.
- کفاره: وايي چې د دې موروثي ګناه کفاره عيسی عليه السلام په خپلې قربانۍ سره ادا کړه، يعني د آدم او حوا د ګناه په سبب انسانان د خدای له رحمت نه لرې شول او د الله تعالی د کلام صفت (زوی) د دې لپاره د انسان په بڼې کې دنيا ته راغی او قرباني ئې ورکړه چې د دې کفارې په سبب ېېرته د خدای په رحمت کې داخل شي!
- نجات: عيسی عليه السلام د ګناهونو کفاره ادا کړې، ځوک چې په ده ايمان راوړي، نجات ئې په برخه کېږي.، له دې پرته د انسان د نجات لپاره بله لار نه شته!! د ده قرباني يوازې د هغه چا لپاره وه چې په ده ايمان راوړي. په مسيح باندې د ايمان راوړلو نښه دا ده چې تعميد کړی شي، ځوک چې دا مراسم ترسره نه کړي ګناه به ئې په خپل حال پاتې وي او د دائمي عذاب مستحق به وي، هغه ماشوم هم په دې ډله کې ګڼل کېږي چې د دې مراسمو له ادا کولو مخکې ومري.
- بپتسمه (د تعميد غسل): دا هغه مراسم دي چې يو مسيحي ئې په اوبو کې د غوټه کېدو په ترڅ کې ترسره کوي او له دې نه ئې تعبير دا وي چې دی په خپلې غوټې سره له عيسی عليه السلام سره دفن شو او په ېېرته راوتو سره له ټولو ګناهونو پاک شو!!
- تصليب: يعني مسيح عليه السلام په صليب باندی وژل شوی او دفن شوی، خو دري ورځې وروسته ېېرته راژوندی شوی.
- رباني مانېامنی: دا هغه مانېامنی دی چې په کليسا کې د مسيح د تلين په ورځ

ترسره کېږي، روحاني پلار پتيره ډوډۍ او شراب د مسيحيانو په منځ کې وګرځوي، بيا څه اوراد او اذکار ووايي، وروسته دې ډوډۍ او شرابو ته سجده وکړي، په دې عقيده چې اوس دا ډوډۍ د مسيح جسد او دا شراب د ده په وينو بدل شوي، بيا ئې د مسيحيانو تر منځ وېشي او هر يو ئې په دې نيت خوري چې په دې کار سره د مسيح غوښه او وينه د ده بدن ته داخلېږي او دی هم د مسيح په څېر سپېڅلی کېږي!!

- د تجسم عقيده: يعني خدای د عيسی په څېره کې راڅرګند شوی، له موره زېږېدلی، ورو ورو ستر شوی، د انسان ټول ځانګړتياوې ئې درلودلې، په صليب ځړول شوی، مړ شوی، دريم ورځې وروسته بېرته ژوندی شوی!!
- عيسی د خدای زوی ګڼل: دا عقيده چې خدای پلار دی او مسيح د خدای زوی دی، هم ئې ذات خدای ته ورته دی او هم ئې صفات! خدای له خدای نه او نور له نور نه پيدا شوی.
- بيا راتګ: يعني مسيح به بيا دنيا ته راځي!! خو ځينې ئې وايي چې دی به له قيامت نه وروسته راځي او د خلکو د عملونو په هکله به قضاوت کوي او ځينې وايي چې له قيامت نه مخکې به راځي، خپل دښمنان به له منځه يوسي او اقتدار به مسيحيانو ته وسپاري!!

په دې خرافي عقايدو او مراسمو چې د مسيح په دين کې ابداع شوي په لنډه توګه دا اعتراضات لرو: ولې بايد د پلار د ګناه سزا اولاد ته ورکړی شي؟ دا عقيده له الهي عدالت سره جدي تعارض لري، حقيقي دين هغه دی چې وايي: هر ماشوم بې ګناه دی، سالم الفطرت او له ګناه پاک دنيا ته راځي، د ګناه لړۍ ئې هغه وخت پيل کېږي چې د ده عقل پوخ شي، ښه او بد تفکيک کړی شي او له دې وروسته په خپله خوښه د ګناه مرتکب شي. که دا ومنو چې آدم عليه السلام ته عفو نه ده شوې او له جنت نه وتل ئې د هغې غلطۍ په سبب وو، نو دا سزا يوازې په خپله ده ته ورکړی شوې، اولاد ئې نه په دې ګناه کې شامل دي او نه په سزا کې.

- کفاره خو دا ده چې څوک خپله ګناه جبران کړي، داسې څه وکړي چې کړې ګناه او غلطي ئې جبران شي، بايبل هم د عيسی عليه السلام دا قول رااخلي چې وايي:

خيرات د ګناه کفاره ده. د مسيحي مذهب په لومړيو پېړيو کې د کفارې دا عقيده چې وروسته ډېره خوره شوه له نشت سره برابر ده، تاسو د بايبل په عهد قديم کې يوازې په وروستيو غيرمهمو کتابونو کې دوه درې ځلې په مجملو الفاظو د هغې يادونه موندلی شئ، په غالب ګمان دا هم وروسته پرې اضافه شوي، پوښتنه دا ده چې د عيسی عليه السلام قرباني او د بايبل په اصطلاح مصلوب کېدا به ولې د نورو انسانانو د ګناهونو کفاره ګڼل کېږي؟

• مسيحيانو د فديې او کفارې دا عقيده له زړو شرکي مذاهبو څخه اخيستې ده!! په مخکنيو زمانو کې دا دود وو چې کله به يو ملك له ستر خطر او ګوابښ سره مخامخ شو، دا خطر به ئې د ديوانو او پېريانو لخوا ګڼلو، د هغه هېواد پاچا به د خلکو له لوري خپل ګران زوی دغو غچ اخيستونکو پېريانو ته د فديې په توګه وړاندې کاوو.

• آيا عقل او عدل دا خبره مني چې يوازې د تعميد په غسل سره، په اوبو کې له يوې غوټې سره انسان له ټولو ګناهونو پاك وګڼلی شي او هر ظلم، تېری او ګناه ئې ورته وبخښلی شي، نوی انسان تړې جوړ شي، د مسيح په څېر شي او د نجات مستحق شي؟!! د عدالت تقاضاء خو دا ده چې چا يوه ذره نيك يا بد عمل وکړ سزا ئې وګوري، هيڅ نېك عمل ئې ضايع نه شي او هيڅ بد عمل ئې بې پوښتنې پاتې نه شي، نه د بل د ګناهونو په سبب له خپل اجر نه محروم شي او نه د بل د نېکو عملونو په سبب له سزا معاف شي، له ده سره هره معامله د ده د عقيدې او عمل له مخې وي، همدا د اسلام او هر واقعي الهي دين پرېکړه ده.

• مسيحيانو د تجسم خرافي عقيده هم له شرکي مذاهبو اقتباس کړې، دا عقيده هغو کسانو له ځان سره مسيحيت ته راوړه چې د شرکي مذاهبو په غېږ کې ستر شوي او د دوی له افکارو او معتقداتو متأثره شوي وو، د تجسم عقيده په اصل کې د انسان دې پوښتنې ته د يوه ناقص او غلط ځواب په توګه رامنځته شوې چې وايي: ولې يو انسان ظلمونه او ګناهونه کوي، له دنيا ولاړ شي پرته له دې چې سزا وګوري او بل مظلوم او بې ګناه ومري څوك ئې پوښتنه ونه کړي؟!! د دې پوښتنې په ځواب کې دا عقيده وړاندې شوې چې: هم د ظالم انسان روح بېرته دنيا ته رالېږل

کېږي او هم د مظلوم انسان، په دې دوهم ځل راتلو کې دواړه په داسې حالت کې دنیا ته راځي چې د خپل مخکښي ژوند د عملونو سزا او جزا ئې هم په برخه کېږي، یوه ته ښه او غوره حالت ورپه برخه شي او بل ته بد حالت!! مسیحي بدعتیانو له دې عقیدې نه د تجسم دا مفکوره راوایسته چې خدای د انسان په بڼې کې دنیا ته راغی، د خدای روح د انسان په هیکل کې دنیا ته راغله، مسیح همغه خدای دی چې د انسان په بڼې کې راخرګند شوی!! حال دا چې ټول الهي کتابونه په دې تأکید کوي چې الله تعالی ایکي یو دی، په هیڅ څه کې مخلوقاتو ته ورته نه دی، نه څه په خپل ذات کې ده ته ورته دی او نه په صفاتو کې، نه الله تعالی د انسان په بڼې کې مجسم کېږي او نه انسان د الله تعالی په ځېر کېدی شي، څوك چې ومري یوازې د قیامت په ورځ به بیاراژوندی کېږي، د خپلو عملونو له مکافات او مجازات سره به هلته مخامخ کېږي.

د پولس لومړی لیك د تسالونیکي مسیحیانو ته

بایبل د دې لیك په مقدمه کې لیکي: تسالونیکي د یونان یو بندر دی چې اوس د سالونیك په نامه یادېږي، پولس په دې ښار کې له ګناه نه د انسان د آزادۍ پیغام اعلان کړ، که ځه هم د یهودانو ځینې مشران د ده په ضد راپاڅېدل او دی ئې له ښاره وایست خو هغو چې پیغام ئې اوربدلی وو په مسیح ئې ایمان راوړ او له ډېرو ځورونو او کړاوونو سره سره ئې خپل ایمان له لاسه ورنه کړ!! لیك داسې پیل شوی:

د پولس، سیلاس او تیموتائوس لخوا، د تسالونیکي ښار مسیحیانو ته چې د خدای پلار او زمونږ د خدای عیسی مسیح یئ، د پلار خدای او زمونږ د خدای عیسی مسیح له دربار نه تاسو ته د رحمت او سوکالۍ غوښتونکي یو.....

د مؤمنانو وضعیت له مرګه وروسته

.... باید په دې یقین ولرو چې د مسیح د بیاراتلو په مهال به خدای ټول هغه مسیحیان چې مړه شوي له ده سره یو ځای دنیا ته راولي، دا زه د خدای له لوري تاسو ته وایم: که مونږ د مسیح د بیا راتلو په وخت کې ژوندي وو نو تر مړو مخکې

آسمان ته نه ځو، ... ناڅاپه به خدای په خپله ځمکې ته راکوز شي... ټول هغه مسیحیان به راژوندي شي چې مړه شوي، چې له خدای سره ملاقات وکړي او مونږ چې لابه ژوندي او د ځمکې پر سر به وو، له دوی سره به یو ځای په ورېځو کې اوچت کړی شو چې ټول له خدای سره په هوا کې ملاقات وکړو او د تل لپاره له ده سره پاتې شو!!! نو په دې خبرې یو بل ته زېری او تسلي ورکړئ!!

دا باید هېر نه کړو چې خدای مونږ د دې لپاره نه یو پیدا کړي چې تر خپل غضب لاندې مو ونیسي، بلکې مونږ ئې غوره کړي یو چې د مسیح په وسیله مو وژغوري، هغه خپل ځان فدا کړ چې مونږ تر ابده ژوند وکړو... هیڅکله د خدای د روح د کارونو مخنیوی مه کوئ، نبوت یعني هغه پیغامونه چې خدای ئې مؤمنانو ته ورکوي سپک مه ګڼئ، بلکې په دقت سره ئې واورئ، که پوه شوئ چې د خدای له لوري دي وئې منئ!!!

د دې لیك څو ټکي د یادونې وړ دي:

- دلته هم پولس په څو خبرو تأکید کوي: خدای پلار، مسیح خدای، دواړو ته یو ځای د دعا لاسونه اوچتول او مرسته تري غوښتل. مسیح به بیا راځي او د ده په راتلو سره به یوازې مسیحیان بیا راژوندي کېږي، زما خبرې ټولې د خدای خبرې دي، مسیح زمونږ لپاره ځان فدا کړ، خدای مونږ غوره کړي یو چې د مسیح په وسیله مو وژغوري!!
- قیامت به په داسې وخت کې راځي چې پولس او هغه خلك به لاژوندي وي چې ده دا خط ورته لیکلی او ورته ویلي ئې وو: او مونږ چې لابه ژوندي او د ځمکې پر سر به وو، له دوی سره به یو ځای په ورېځو کې اوچت کړی شو چې ټول له خدای سره په هوا کې ملاقات وکړو او د تل لپاره له ده سره پاتې شو!!! خو پولس، د ده ټول مخاطبین او تر ده وروسته دا دی نړۍ شل پوشته انسانان راغلل ولاړل خو د پولس قیامت رانه غی!!
- پولس په دې تأکید کوي چې د کاهنانو مذهبې رقصونو او وړاندوینو ته په سپکه سترګه مه ګورئ، خدای غواړي له دې لارې خپل پیغامونه مؤمنانو ته ولېږي!!

دا هغه ټکي دي چې پولس په خپلو ټولو ليکنو کې پرې ټينګار کوي.

د پولس لومړی ليک تيموتائوس ته

دا ليک هم د محتوی او الفاظو له مخې مخکنې ته ورته دي، تيموتائوس ته ئې لومړی توصيه دا ده: د هغو غلطو تعاليمو مخنيوی وکړه چې ځينې ئې ورکوي، اجازه مه ورکوه چې خلك قصو او نکلونو ته مخه کړي او يا ځان په هغو اوږدو او پای نه منونکو شجرو باندې مشغول کړي، دا مسايل د بې ګټو بحثونو له رامنځته کولو نه پرته هيڅ ګټه نه لري!! دا پوچ عقايد او بحثونه د هغو الهي نقشو مانع کېږي چې په ايمان سره جوت کېږي!! ... که څه هم ما مخکې مسيح ته له کفره ډکې خبرې کولې، په مسيحيانو پسې ګرځېدم او دوی مې نيول او ځورول، خو خدای په ما رحم وکړ او راوئې ښوده چې څنګه پر مسيح ايمان راوړم!! ... زه اجازه نه ورکوم چې ښځې نارينه وو ته څه ورزده کړي، ... ښځې بايد د کليسا په غونډو کې ساکت وي، علت ئې دا دی چې خدای لومړی آدم پيدا کړ بيا ئې حوا!! او دا آدم نه وو چې د شيطان په لاس دوکه شو بلکې حوا وغولېده او ګناه ئې وکړه!! د همدې لپاره خدای ښځه د اولاد د زېږولو په درد اخته کړه!! کشيش بايد د يوې مېرمنې وفادار مېړه وي!! داسې کشيشان به هم راپيدا شي چې له ډېرو دروغو ويلو به داسې ځای ته ورسېږي چې نور به له درواغ ويلو څخه نه شرمېږي، مثلاً وايي به: واده کول او غوښه خوړل سم کار نه دی، ... ده ته توصيه کوي او ورته وايي: ښه ده چې کله کله د اوبو په ځای شراب وڅښې ځکه اکثراً ناروغ کېږي!! هغه مسيحيان چې غلامان دي بايد خپلو بادارانو ته ښه خدمت وکړي!! تر څو خلك ونه وايي چې مسيحيان سم کار نه کوي!! ... واحد او مقتدر خدای، د پاچايانو پاچا او د سالارانو سالار به مسيح په معين وخت کې راولېږي، خدای هغه ذات دی چې هيڅکله نه مري، په داسې نور کې اوسېږي چې هيڅوك نه شي کولی ورنږدې شي، هيڅ انسان تر اوسه نه ليدلی او نه به ئې وګوري!!

په دې ليک کې څو ټکي د پام وړ دي:

- له بې ګټو قصو او نکلونو او اوږدو پای نه منونکو شجرو نه د پولس مراد حتماً

د بايبل قصې او شجرې دي چې ټول کتاب ئې ترې ډك او لويه برخه ئې همدې ته مختص کړې، له دې نه هم معلومېږي چې پولس له بايبل نه د بغاوت لار غوره کړې، د احکامو او شريعت په څېر ئې د دې کتاب له قصو او شجرو سره هم نه ده جوړه!! حقيقت دا دی چې د بايبل قصې او شجرې تر دې هم زياتې پوچې، بېهوده او بې ګټې دي چې پولس ورته اشاره کوي.

• پولس اعتراف کوي چې د عيسی او مسيحيانو سخت دښمن وو او ډېر مسيحيان ئې ځوروِلي، خو حقيقت دا دی چې ده په دښمنۍ کې مسيحيت ته دومره تاوان نه دی رسولی لکه په دوستۍ کې ئې چې رسولی.

• پولس چې په دې ليك کې د ښځو په اړه څه وايي په مسيحيت کې د ښځې حيثيت او مقام انځوروي، دی ښځه د لومړي ګناهګار په توګه معرفي کوي، له جنت نه د انسان د ايستلو عامل، په کليسا کې د خبرو کولو حق نه لري... عجيبه ده چې مسيحيان سره له دې د ښځو او نارينه وو تر منځ د مساوات خبره کوي او ځان ته د ښځو د حقوقو اتل مدافعين وايي!!

• دا هم ډېره عجيبه ده چې مسيحيان دا خبره هم د خدای خبره ګڼي چې: حوا وغولېده او ګناه ئې وکړه!! د همدې لپاره خدای ښځه د اولاد د زېږېدو په درد اخته کړه!! پوښتنه کوو: دا نور حيوانات چې د اولاد زېږولو پر مهال دردونه ګالي په کومې ګناه نيول شوي؟!!

• پولس د تورات او انجيل د صريح احکامو په خلاف خپل شاګرد ته کله کله د شراب څښلو سپارښتنه کوي!!

• پولس په دې کې هم له کليسا نه د بغاوت لار غوره کړې چې کشيش ته د واده کولو توصيه کوي، حال دا چې نور په دې ټينګار کوي چې کشيش بايد د مسيح په څېر وي او له واده نه ډډه وکړي!!

• تر ټولو نادره خبره ئې چې له بايبل سره هم او د ده له خپلو ويناوو سره هم سخت ټکر کوي دا ده چې وايي: خدای هغه ذات دی چې هيڅکله نه مري، په داسې نور کې اوسېږي چې هيڅوك ورنږدې کېدی نه شي، هيڅ انسان تر اوسه نه ليدلی او نه به ئې وګوري!! که داسې وي چې په حقيقت کې همداسې ده، نو بايبل ولې په

لسهاوو ځله ویلي چې خدای ځمکې ته راکوز شوی، لیدل شوی، له یعقوب سره ځې غېږې نیولې، د ابراهیم پر دسترخان ځې ډوډۍ خوړلې، موسی علیه السلام لیدلی، د اسرائیلیانو مشرانو په یوه دسترخان ورسره ډوډۍ خوړلې!!!...

د پولس دوهم خط د قرنتیس مسیحیانو ته

د قرنتیس مسیحیانو ته د پولس دا لیك د لومړي لیك په څېر پیل شوی، څو نوې خبرې په کې تر سترګو کېږي:

- خدای مونږ ته دا توفیق راکړ چې خلکو ته دا پیغام اعلان کړو: خدای د انسان د نجات لپاره نوی عهد او پیمان برابر کړی، د دې پیمان پیغام او محتوی داسې نه ده چې که څوك د خدای ټول احکام په ځای نه کړي مري، بلکې پیغام دا دی چې: د خدای روح انسان ته ژوند وربخښي، د زوړ پیمان او طریقې له مخې باید د نجات لپاره د موسی د ټولو احکامو اطاعت شوی وی او له دې کبله چې هیڅوك نه توانېدو ټول احکام پلي کړي نو ټول په مرګ او دائمي مجازات محکوم وو، خو د دې نوي پیمان له مخې یوازې دا کافي ده چې څوك په مسیح ایمان راوړي تر څو د خدای روح ده ته واقعي ژوند ورپه برخه کړي!! خو سره له دې هغه زړه طریقه چې د انسان په تلپاتې مرګ او مجازات منتهي کېده له داسې جلال او پرتم سره توأم وه چې خلکو د موسی مخ ته نه شو کتلی، کله چې هغه د خدای له حضور نه تورات راوړ نو د خدای له جلال نه ځې مخ ځلېدو، خو دا ځلا ورو ورو محوه کېده، خو اوس چې د خدای روح انسان ته حیات او ژوند وربخښي آیا په کار نه ده چې تر مخکې زیات جلال ته منتظر وو؟ چې د هلاکت طریقه له داسې جلال سره توأم وه نو هغه طریقه خو باید له زیات جلال سره مل وي چې د انسان د نجات سبب ده!!! په حقیقت کې هغه جلال چې د موسی په څېرې کې ځلېدو د دې پیمان د جلال په پرتله داسې دی لکه یوه قطره د بحر په وړاندې!! ... نو مونږ د انجیل پیغام په جرأت سره اعلانوو، داسې نه کوو لکه موسی چې وکړل، چې نقاب ځې پر مخ راکښ کړ تر څو اسرائیلیان د ده له مخ نه د جلال محوه کېدا ونه ګوري، ... د ده د قوم پوهه او فهم هم په نقاب کې وو... حتی یهودان تر اوسه د موسی په وینا سم نه پوهېږي، ګمان

کوي چې د نجات لار همغه د موسی د شریعت متابعت دی!! خو چېرې چې د خدای روح وي هلته آزادي وي، آزادي له هغو هڅو چې د مذهبي تشریفاتو له لارې سعادت ته د رسېدو په طمع ترسره کېږي!!

که لږ دقت وکړئ نو دا به درته په آسانۍ جوته شي چې د لیك په دې برخې کې پولس له شریعت او شرعي احکامو ته له التزام نه د آزادۍ خبره کوي، په دې تأکید کوي چې خدای د پولس په لاس مسیحیانو ته نوی پیغام لېږلی، دا پیغام له زړو پیغامونو نه ژور توپیر لري، په مخکنیو پیغامونو کې ویل شوي وو چې له شرعي احکامو نه سرغړاوی د انسان د هلاکت باعث کېږي، خو دا نوی پیغام وایي چې د خدای روح انسان ته ژوند وربخښي، د دې نوي پیمان له مخې یوازې دا کافي ده چې څوك په مسیح ایمان راوړي تر څو د خدای روح ده ته واقعي ژوند ورپه برخه کړي!! یعني د نوي پیغام له مخې خلك په دې نه دي مکلف چې شرعي احکام په ځای کړي، د انسان نجات په دې پورې نه دی تړل شوی چې دغو احکامو ته غاړه کېږدي، بلکې یوازې په مسیح باندې ایمان درلودل کفایت کوي!! دی وایي: یهودان تر اوسه د موسی په وینا سم نه پوهېږي، ګمان کوي چې د نجات لار همغه د موسی د شریعت متابعت دی!! خو چېرې چې د خدای روح وي هلته آزادي وي، آزادي له هغو هڅو چې د مذهبي تشریفاتو له لارې سعادت ته د رسېدو په طمع ترسره کېږي!! بیا ادعا کوي: که څه هم زړه طریقه د انسان په مرګ او هلاکت منتهي کېده، ځکه چې هیڅوك په دې نه توانېدل دا احکام په ځای کړي، خو سره له دې له جلال او پرتم سره توأم وه، خو هغه جلال موقتي وو او ورو ورو ختمېدو، خو د نوې طریقې جلال تلپاتی دی!!

د پولس دغې خبرې په هغو خلکو کې د ده مسلك ته جذابیت ورپه برخه کړ چې غوښتل ئې له مذهبي احکامو نه د آزادۍ جواز ترلاسه کړي، څوك ئې په دې ملامت نه کړي چې ولې شرعي احکامو ته التزام نه لري؟ پولس جنت ته رسېدا ورته آسانه کړه، له دوزخ نه د نجات آسانه لار ئې ورپه ګوته کړه، یوازې په مسیح باندې ایمان ئې کافي وګانو چې جنت ئې په برخه او له دوزخ نه وژغورل شي!!

عجیبه دا ده چې مسیحیان د موسی علیه السلام په تورات د ایمان دعوی هم

کوي، د بايبل هغه برخې هم مني چې په ډېر تأکيد سره په شرعي احکامو التزام د نجات يوازنۍ لار ګڼي او وايي: هغه څوك د ايمان په دعوی کې رښتونی دی چې الهي احکامو ته غاړه ږدي، خو سره له دې د پولس هغه خبره هم مني چې د ټولو مخکنيو پيغمبرانو د ويناوو په ضد ئې کوي!!

پولس په ډېر شطارت او مهارت سره د ناپوهو مسيحيانو له عقل سره لوبې کوي او ورته وايي: مونږ نه غواړو څوك وغولوو... خدای شاهد دی چې دا له شرمه ډك کار نه کوو، بلکې له حقيقت نه پرته بل څه نه وايو!! ... مونږ د مسيح سفيران يو، خدای زمونږ له لارې له تاسو سره خبرې کوي!! مونږ چې له تاسو نه څه غواړو دا داسې ده لکه مسيح چې له تاسو څه غواړي!! خدای زمونږ د ګناهونو بار د بې ګناه مسيح پر اوږو کېښود، په خپل پاك ژوند او روحاني بصيرت سره او په خپل صبر او تحمل سره مو ثابته کړې ده چې زمونږ ادعا سمه ده، مهربانه او له روح القدس نه ډك يو!! د ځان د بې حده ستاينو په لړ کې ليکي: ګمان نه کوم دغه کسان چې ځان د خدای غوره رسولان ګڼي تر ما زيات څه ولري!! زه که ښه ويايند نه يم خو د روحاني حقايقو په پېژندو کې هيڅ کمی نه لرم... او دا خبره مې په وار وار درته ثابته کړې ده!! پرېږدئ زه هم لږ د ځان ستاينه وکړم، څوارلس کاله مخکې آسمان ته يووړی شوم، دا پوښتنه رانه مه کوئ چې زما روح هلته تللې او که زما جسم، زه هم نه پوهېږم فقط خدای پوهېږي، په هر حال ځان مې په جنت کې وموند، هلته مې داسې څه واورېدل چې بيانول ئې ممکن نه دي او دا اجازه نه ده راکړی شوې چې په هکله ئې چا ته څه ووايم!! تاسو زه مجبور کړم چې د يوه ناپوه په څېر داسې د ځان ستاينه وکړم!! بايد تاسو زما ستاينه کولی، ځکه زه د خدای تر دغو غوره پيغمبرانو په هيڅ څه کې کم نه يم، ... خدای زما په لاس ډېرې معجزې ترسره کړې، دغه معجزې ثابتوي چې زه د خدای پيغمبر يم، يوازنی کار چې په نورو کليساوو کې مې کړی او له تاسو سره مې نه دی کړی هغه دا دی چې له تاسو څخه مې مالي مرسته نه ده غوښتې، هيله کوم چې زما دا تقصير راته وبخښئ!!

ګورئ چې پولس څنګه د يوه ماهر مداري په څېر د مسيحيانو له عقل سره لوبې کوي، ځان تر غوره پيغمبرانو په هيڅ څه کې کم نه ګڼي او خپله دا ادعا د دې

مضبوط دليل!! په وړاندې کولو سره ثابتوي چې: څوارلس کاله مخکې آسمان ته یووړی شوم، دا پوښتنه رانه مه کوئ چې زما روح هلته تللې او که زما جسم، زه هم نه پوهېږم، فقط خدای پوهېږي، په هر حال ځان مې په جنت کې وموند، هلته مې داسې څه واورېدل چې بیانول ئې ممکن نه دي او دا اجازه نه ده راکړی شوې چې په هکله ئې چا ته څه ووایم!! یعني مسیحیان باید دغه آسمان ته ختل چې هیڅا په خپلو سترګو نه دی لیدلی، دی په خپله هم نه پوهېږي چې دا ختل څنګه وو، دا هم خلکو ته نه شي ویلی چې هلته ئې څه لیدلي!! دغه باید د ده د پېغمبرۍ نښه وګڼي!! او همداراز وایي: خدای زما په لاس ډېرې معجزې ترسره کړې، دغه معجزې ثابتوي چې زه د خدای پیغمبر یم!! خو دا نه وایي چې کومې معجزې؟! ادعا کوي چې زما په لاس د قرنتیس د خلکو ایمان راوړل زما معجزه ده او ثابتوي چې زه پیغمبر یم!!

تاسو به د پولس په لیک کې په ډېر وضاحت سره وګورئ چې اصلي موخه ئې دا ده چې د قرنتیس خلك د هدایاوو ورکولو ته وهڅوي، د لیك څو صفحې ئې همدې موضوع ته مختص کړې دي، په دې ډېر تأکید او اصرار کوي چې د قرنتیس مسیحیان باید تر نورو زیاته مرسته وکړي، په لیك کې وایي: زه په خپله درروان یم، خو څو کسان مې له دې لیك سره درولېږل چې خپلې هدایاوې زما له رسېدو مخکې تیارې کړئ!! خو په ضمن کې دا هم ورته لیکي: یوازنی کار چې په نورو کلیساوو کې مې کړی او له تاسو سره مې نه دی کړی هغه دا دی چې له تاسو څخه مې مالي مرسته نه ده غوښتې، هیله کوم چې زما دا تقصیر راته وبخښئ!!

د پولس دوهم لیك د تسالونیکي مسیحیانو ته

بایبل د دې لیك په مقدمه کې لیکي: د لومړي لیك په څېر په دې لیك کې هم پولس د مسیح د بیا راتګ په هکله خبرې کوي، د تسالونیکي ځینې مسیحیان دومره د دې خبرې تر اغېز لاندې راغلي وو چې له ورځني ژوند او کار وبار نه ئې لاس اخیستی وو او د عیسی د نامه لپاره د پېغور سبب شوي وو، نو ځکه پولس په دې لیك کې دوی په دې پوهوي چې داسې کار په مسیحیت کې ځای نه لري!!!

له دې مقدمې نه پوهېدی شئ چې د پولس زهرجنو افکارو په مسیحیانو باندې

څومره ناوړه اغېز کړی، نه یوازې دا چې دوی ئې مذهبي مراسمو او شرعي احکامو ته له التزام او غاړه ایښودو لاس په سر کړي وو بلکې له ورځني ژوند او کار وبار نه ئې هم لاس اخیستو ته هڅولي وو!! او دا یو حقیقت دی، د دې افکارو پایله له دې پرته بل څه نه شي کېدی، څوك چې داسې ګمان وکړي چې یوازې په مسیح باندې ایمان کافي دی چې د دنیا او آخرت سعادت ئې په برخه شي، ټول ګناهونه ئې معاف شي، مسیح د ده د ګناهونو فدیه ورکړې او خدای د ټولو انسانانو د ژغورنې لپاره خپل یوازنی نازولی زوی قربانۍ ته وړاندې کړی، مسیح به ډیر ژر بیا راځي او ده ته به تلپاتی بختور ژوند ورپه برخه کوي، داسې مسیحي به ولې له ټولو کارونو لاس نه اخلي؟!! حقیقتاً چې د پولس شیطاني افکار له انسان نه یو عاطل مسیحي جوړوي.

هغه لیکي: دا خبره اعلانوم چې کله عیسی خدای د اور په لمبو او د خپلو ځواکمنو آسماني فرشتو په منځ کې له آسمانه راڅرګند شي، خدای به مونږ او تاسو ته سوکالي او آرامي راپه برخه کړي او هغو ته به سزا ورکړي چې د خدای له پېژندو او د مسیح په واسطه د نجات او ژغورنې د الهي نقشې له منلو سرغړوي، دوی به له تلپاتي مجازات سره مخامخ کړي... ځینې وایي چې د مسیح د بیاراتلو ورځ رارسېدلې ده،... هیله کوم د دا راز خبرو په اوربدو سره ځان پرېشانه نه کړئ، په دې هکله د هیچا خبره مه منئ،... تر څو دا دوه کارونه نه وي شوي هغه ورځ نه راځي: لومړی دا چې د خدای په ضد به یو بغاوت وشي او دوهم دا چې هغه جهنمي انسان به راڅرګند شي چې دا بغاوت ئې پیل کړی، دی به له هر هغه څه سره مخالفت وکړي چې په خدای او دین پورې مربوط وي، د خدای په کور کې به کښېنې او وبه وایي: زه خدای یم!! ... خو هغه کارونه چې دا جهنمي باغي به ئې د ظهور په وخت کې ترسره کوي، سر له اوسه پیل شوي، خو دی به هغه وخت راڅرګند شي چې د ده په وړاندې مانع کس یوې خوا ته شي، خو زمونږ خدای مسیح به دی په خپلې یوې سا سره له منځه یوسي!! ... تاسو ته حکم کوم چې: له هر هغه مسیحي نه ځان لرې وساتئ چې لټ وي او هغسې کار نه کوي چې ما ویلي، ... د عیسی مسیح په نامه داسې خلکو ته نصیحت کوم چې کار وکړي او زیار وباسي او ځان ته ډوډۍ وګټي!!

تاسو ځان تري لري وساتئ چې وشرمېږي، خو دښمن ئې مه ګڼئ، بلکې نصيحت ورته وکړئ!!

دلته پولس له يوې خوا هغو مسيحيانو ته نصيحت کوي چې د ده د افکارو په سبب لټ شوي، پرته له دې چې ووايي دوی د مذهبي مراسمو او عباداتو په تر سره کولو کې لټي کوي، ځکه له دې کارونو لاس اخيستل خو د ده د مذهب اساسي غوښتنه ده، دی خو ادعا کوي چې د خدای نوی پيغام له دغو عباداتو او مراسمو نه د آزادۍ پيغام دی، فقط دومره وايي چې دې مسيحيانو له ورځني کارو بار نه هم لاس اخيستی او مسيحيت ئې شرمولی!! له بلې خوا د يوه مجهول دښمن د راتلو او د ده له مخې د يوه مجهول دوست د لرې کېدو خبره کوي!! ادعا کوي چې د دې دښمن د راتلو نښې راڅرګندې شوې دي، خو دی په خپله په دې خاطر له ځرګند ېدو ډډه کوي چې يو ځوک ئې په مخې کې خنډ دی!! پولس په ډېر شطارت سره داسې ښيي چې دا مانع کس په خپله پولس دی، د ده هر پلوې به له دې خبرو نه له دې پرته بله انتباه نه اخلي چې دا مانع کس له پولس نه پرته بل ځوک نه شي کېدی!!

د پولس دوهم ليک تيموتائوس ته

زما، پولس، لخوا چې د خدای په خوښه، د مسيح استاځی يم، په دې مأمور شوی چې په هر ځای کې دا اعلان وکړم: ځوک چې پر مسيح ايمان راوړي تلپاتی ژوند به ئې په برخه شي. ګران زوی تيموتائوس ته

د خدای پلار او زمونږ د خدای عيسی مسيح له درباره تا ته د فيض، رحمت او سوکالي غوښتونکی يم.

پولس په دې ليک کې ځان د غير يهودانو لپاره د عيسی مسيح پيغمبر معرفي کوي او ليکي: د انجيل د پيغام رسولو لپاره خدای زه غوره کړم چې په غير يهودانو کې د ده پيغمبر وم. بيا ليکي: هيڅکله دا حقيقت مه هېروه چې عيسی مسيح په جسماني توګه د داؤد له نسله دنيا ته راغی او له مرګه وروسته بيا راژوندی شو، دا د انجيل هغه پيغام دی چې زه ئې اعلانوم!!

مسيح هغه وخت هم مونږ ته وفادار وي او زمونږ مرسته کوي چې مونږ ضعيف

او ایمان مو کمزوری شي، دا ځکه چې مونږ د ده له وجود څخه یو او نه شي کولی مونږ له ځانه بېل کړي!!

بیا د ځان ډېرې ستاینې کوي او په ضمن کې ئې خپل شاګرد ته لیکي: له ما سره یوازې لوقا پاتې دي، کله چې راتلې نو مرقس هم درسره راوله، ځکه چې د ده مرستې ته اړ یم... د محکمې په لومړۍ غونډې کې هیڅوك زما د مرستې لپاره حاضر نه شو، ټولو یوازې پرېښودم... خدای په خپله زما مرسته وکړه، ... زه ئې وژغورلم او پرې ئې نه ښودم چې د زمریانو مخې ته مې واچوي.

ګورئ چې پولس په دې لیك کې په څو خبرو تأکید کوي:

- الله تعالی د خدای پلار په نامه او عیسی علیه السلام د زوی خدای په نامه په مکرره توګه یادول.
- دا ادعا کول چې دی د خدای له لوري غوره شوی پیغمبر او د مسیح استاځی دی.
- په دې ټینګار کول چې عیسی مسیح په جسماني توګه د داؤد له نسله دنیا ته راغلی او له مرګه وروسته بیا راژوندی شوی، د ده له وینا معلومېږي چې دا خبره د لومړي ځل لپاره د ده له لوري اختراع شوې خو دی وایي: دا د انجیل هغه پیغام دی چې زه ئې اعلانوم!! خو جناب پولس دې ته نه دی متوجه چې انجیل د عیسی علیه السلام له تلو د مخه بشپړ شوی او په هغه کې عیسی علیه السلام ته د هغو حالاتو په اړه لارښوونې شوې چې دی ورسره مخامخ وو، نه د هغو پېښو په اړه وړاندوینې چې د ده له تلو وروسته رامنځته کېدې.
- د پولس دا خبره د ده د نورو خبرو ماهیت ښه په ډاګه کوي چې وایي: مونږ د عیسی مسیح له وجود څخه یو!! او هغه نه شي کولی مونږ له ځانه بېل کړي!! د دې بېهوده خبرې په معنی له ده پرته بل څوك نه پوهېږي!! دا خبره هم د حقیقت خلاف ده او هم د عقل خلاف، دا ځکه چې عیسی علیه السلام نه واده کړی او نه اولاد لري، یوازې حقیقي زوی د حقیقي پلار او مور له وجود څخه ګڼلی شو، دا ویلی شو چې عیسی علیه السلام د مریمې له وجود څخه وو، خو هیڅوك د عیسی علیه السلام له وجود څخه نه شو ګڼلی، ځګه چې دی اولاد نه لري. پولس دې مونږ ته وښیي چې

په نړۍ کې څوک په حقیقي معنی د مسیح له وجود څخه دی؟

• که دا لیک د اعتبار وړ وګڼو او په دې خبرې باور وکړو چې پولس له لوقا، مرقس او یوحنا سره لیدلې نو په یقین سره ویلی شم چې د دوی په نامه انجیلونه د پولس له لورې جعل شوي.

د پولس لیک د کولسي مسیحیانو ته

بایبل د دې لیک په مقدمه کې لیکي: د کولسي ښار په اوسنۍ ترکیه کې پروت وو، د دې ښار په کلیسا کې د عیسی مسیح د شخصیت په اړه دا لانجه راولاړه شوې وه چې آیا دی یوازې یو انسان وو او که د خدای له ذات څخه وو؟ یو څوک ئې پولس ته ورولېږو چې له هغه نه پوښتنه وکړي، پولس د دوی د پوښتنې په ځواب کې دا لیک ورولېږو... لیک داسې پیل شوی:

زما پولس لخوا چې خدای د عیسی مسیح د خدمت لپاره غوره کړی
او زمونږ د ورور تیموتائوس لخوا
زمونږ د هغو مسیحي وروڼو لپاره چې په کولسي کې اوسېږي

د پلار خدای او زمونږ د خدای عیسی مسیح له درباره تاسو ته د رحمت او هوسایۍ غوښتنه کوم.

کله چې تاسو ته دعا کوم نو لومړی د هغه خدای شکر په ځای کوم چې زمونږ د خدای عیسی مسیح پلار دی... تل د آسماني خدای ستاینه کوئ چې مونږ ئې د دې وړ کړو چې د هغو کسانو په برکتونو او امتیازاتو کې شامل شو چې د نور په عالم کې ژوند کوي، هغه مونږ د شیطان له تیارې دنیا وژغورلو او د خپل ګران زوی ملکوت ته ئې منتقل کړو!! همغه زوی چې د خپلو وینو په برکت ئې مونږ آزاد کړو او زمونږ ګناهونه ئې راوبخښل!!

مسیح څوک وو او څه ئې وکړل؟

مسیح د نه لیدل شوي خدای لیدل شوې څېره وه، هغه د خدای زوی دی او تر ټولو موجوداتو غوره دی، په حقیقت کې ټول عالم د مسیح په واسطه پیدا شوی،

يعني هر هغه څه چې په آسمان او ځمکې کې دي، لیدل کېدونکي او نه لیدل کېدونکي، روحاني عالم له ټولو واکمنانو او مشرانو سره ئې او له تاج او تخت سره ئې، ټول د مسیح په وسیله او د ده د جلال لپاره پیدا شوي، مخکې له دې چې څه پیدا شي دی وو او دا د ده قدرت دی چې عالم ساتي، ... هغه لومړنی کس دی چې له مرګه وروسته راژوندی شو!! او ثابته ئې کړه چې په هر څه کې لومړی مقام لري!! ځکه خدای اراده وکړه چې خپل زوی ته بشپړ الوهیت ورپه برخه کړي!! د هغه کار په وجه چې مسیح زمونږ لپاره وکړ... د صلیب پر سر ځان قرباني کول او هغه وینه چې ده زمونږ لپاره ورکړه، له خدای سره د پخلاینې او صلح لامل شو، دا پخلاینه ستاسو هم په برخه شوه چې یو وخت تري لرې او ورسره دښمن وئ... اوس د خدای په خوا کې یئ او هغه هیڅ داسې خطا او ګناه په تاسو کې نه وینې چې د هغې په سبب مو مجازات کړي!! زه خدای لېږلی یم چې تاسو غیریهودانو ته د ده هغه راز څرګند کړم چې په پېړیو پېړیو ئې له هر چا پټ ساتلی وو او هغه راز دا دی: مسیح ستاسو په وجود کې ستاسو یوازنی امېد دی!! ... په مسیح کې د خدای ذات او صفات په بشپړه توګه د یوه انسان په بدن کې څرګند شوي!! نو تاسو چې مسیح لرئ هر څه لرئ، مسیح په حقیقت کې پر ټولو ریاستونو او قدرتونو حاکم او مسلط دی!!... کله چې تاسو د تعمید غسل وکړ نو زوړ او ګناهګار شخصیت مو له مسیح سره مړ او دفن شو او بیا ببرته له مسیح سره ژوندي شوئ او نوی ژوند مو پیل کړ!! ستاسو ګناهونه ئې له منځه یووړل او ستاسو د ګناهونو پاڼه ئې د صلیب پر سر مېخ کړه او د مسیح په نامه ئې حساب کړل، ... نو هیڅا ته اجازه مه ورکوئ چې په تاسو اعتراض وکړي چې ولې دا شی خورئ او دا شی څښئ او ولې د مذهبي عید فلانۍ ورځ نه لمانځئ او ولې د شنبه په ورځ کار کوئ!! دا ټول موقتي احکام وو چې د مسیح په راتلو سره بې اعتباره شول!!... اوس تاسو له مسیح سره یو ځای مړه شوي او د دنیا له عقایدو آزاد شوي یئ، له هغو عقایدو نه چې وایي د نجات لپاره باید نېك کارونه تر سره شي او د ځانګړو احکامو متابعت وشي، ... اوس چې له مسیح سره ژوندي شوي یئ، د آسمان برکتونو او خوښیو ته پام وکړئ او تل د هغه څه په فکر کې واوسېږئ چې په آسمان کې دي او د دې فاني دنیا چارو ته هیڅ

اند ښښنه مه کوئ، له دې فاني دنيا سره دومره علاقه ولرئ لکه مړي چې ئې ورسره لري!! دا ځکه چې ستاسو واقعي ژوند په آسمان کې دی!!

د دې شيطاني ليك څو برخې د دقت وړ دي:

• يو ځل مسيح په خپله خدای ګڼي چې د انسان په بڼې کې څرګند شوي او ليکي: مسيح د نه ليدل شوي خدای ليدل شوې څېره وه، بيا د دې وينا کاملاً مخالفه خبره کوي او ليکي: هغه د خدای زوی دی!! داسې متعارضې او متناقضې خبرې هغه څوك کوي چې د خپلو خبرو په معنی نه پوهېږي. يا خو بايد ووايي چې خدای د مسيح په څېرې کې مجسم شوی او يا دا چې مسيح د خدای زوی دی. او دا دواړه خبرې هم د عقل خلاف دي او هم د تورات او انجيل، او قرآن خو وايي: د الله تعالی په اړه دا خبره کول چې هغه زوی لري دومره ستره کرکجنه خبره ده چې آسمانونه او ځمکه ئې نه شي زغملی، فرمايي:

{قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

مريم: ۹۰-۹۳

له دې خبرې نږدې ده آسمان ټوټې ټوټې شي، ځمکه وچوي او غرونه وران او رانسکور شي، چې رحمن خدای ته د زوی ادعا کوي، حال دا چې له رحمن خدای سره نه ښايي چې ځان ته کوم زوی غوره کړي ، د آسمانونو او ځمکې هر څه د ده په وړاندې د بنده په توګه رادرومي!!

• هر عاقل انسان په دې پوهېږي چې د تجسم معنا يوازې دا ده چې يو ذات خپل حالت بدل کړي او په نوې بڼې کې راڅرګند شي او د زوی معنی دا ده چې له يوه ذات نه بل مستقل ذات او هغه ته ورته ذات راپيدا شي، د پولس د ليك له مخې هم خدای يو دی او هم دوه، مسيح هم خدای دی او هم د خدای زوی!! نه پوهېږم آيا داسې انسان به هم پيدا شي چې په سر کې ئې ماغزه وي او هغه دا خبره وکړي يا ئې ومني؟!!

• پولس ادعا کوي: مخکې له دې چې څه پیدا شي مسیح موجود وو او دا د ده قدرت دی چې عالم ساتي، په حقیقت کې ټول عالم د مسیح په واسطه پیدا شوی، یعني هر هغه څه چې په آسمان او ځمکې کې دي، لیدل کېدونکي او نه لیدل کېدونکي، روحاني عالم له ټولو واکمنانو او مشرانو سره ئې او له تاج او تخت سره ئې، ټول د مسیح په وسیله او د ده د جلال لپاره پیدا شوي!! پولس ته وایو: بایبل خو له دې مخکې لیکلي چې د ځمکې پر سر لومړی پیدا شوی انسان آدم وو او عیسی د داؤد له نسله څخه پیدا شوی، مونږ ته ووایه: له دې دواړو خبرو نه کومه ئې رښتونې او سمه ده، ستا ادعا او که د بایبل مخکنۍ وینا؟! دا دواړه خبرې خو په خپلو کې شدید تعارض لري، په یوه وخت دواړه صحیح نه شي ګڼل کېدی!!

• د دې خبرې معنی څه ده چې د عالم هر څه د مسیح په وسیله پیدا شوي؟ ده پیدا کړي او که خدای د ده لپاره پیدا کړي؟! مونږ خو د بایبل په عهد قدیم کې هیڅ ځای دا خبره ونه لوستله چې مسیح تر ټول عالم مخکې وو، یا مخکې پیدا شوی، یا عالم د ده په وسیله او یا د ده لپاره پیدا شوی، تا دا خبره له کومه ځایه ترلاسه کړې؟

دا یوازې پولس نه دی چې د یوه انسان په ستاینې کې تر دې حده غلو کوي، تر ده مخکې ډېرو دا کار کړی او تر ده وروسته هم ډېرو، په مسلمانانو کې هم داسې جاهل غلات راپیدا شول چې د پیغمبر علیه السلام په اړه همدا د پولس خبره کوي او وایي: لو لاك لو لاك لما خلقت الافلاك: که ته نه وی، که ته نه وی، نو ما به آسمانونه نه وو پیدا کړي، دا شعر د دې خرافي عقیدې یوه بېلګه ده:

که رښا د محمد نه وی پیدا　　پیدا کړې به خدای نه وه دا دنیا

په صورت که آخرین دی پیدا شوی　　په معنی کې اولین دی تر هر چا

خدای ئې مه ګڼه بې شکه چې بنده دی　　نور ئې ټول واړه صفات دي په رښتیا

پولس لیکي: ... خدای اراده وکړه چې خپل زوی ته بشپړ الوهیت ورپه برخه کړي!! یعني دا چې مسیح بشپړ خدای دی، د الوهیت په ټولو صفاتو متصف دی او له ټول هغه واك او ځواك نه برخمن دی چې خدای ئې لري!! په دې وینا کې هم پولس

یوازې نه دی، ډېرو تر ده مخکې دې ته ورته خبره کړې او ډېرو هم تر ده وروسته، په مسلمانانو کې هم د ده په څېر ډېر ټګماران او جاهلان راپیدا شول چې همدا خبره ئې د خپلو پیرانو، امامانو او حتی پیغمبر علیه السلام په اړه کړې ده، قرآن د دې غلطې انګېرنې د تردید لپاره یو ډېر عام فهم خو درونده او مضبوط دلیل وړاندې کوي او فرمایي: که په ځمکې او آسمان کې له یوه خدای نه پرته نور خدایان وی نو حتماً به د ځمکې او آسمان ټولې چارې مختل او هر څه به تباه شوي وو، دا ځکه چې په هغه صورت کې به هر خدای له خپلې خوښې سره سم د دې عالم اداره غوښتله، خپل واك او ځواك به ئې د خپلې خوښې مطابق کارولو، حتماً به د دوی تر منځ د آراوو اختلاف راولاړېدو، په اجراءاتو او تصرفاتو کې به د دوی بېلې بېلې ارادې حتماً په ټکر او تصادم منتج کېدې او دا به په کائناتو کې د لوېې تباهۍ سبب جوړېدو. په هستي او کاینات کې دا حاکم نظم او نسق په دې دلالت کوي چې د مخلوقاتو د امورو د تدبیر واك او اختیار له یوه ذات سره دی.

Çïè bqğÃƒ $Ø ã Ą ëëëë ‘ ‹ $` » s Ý ù $?‰ ¡ ÿ9 ª ! $ŭĵ p Ìĵ # ä $JÍŽi b ¼ . ø

الانبیاء:۲۲

که په آسمان او ځمکې کې له الله پرته نور خدایان وی؛ دواړه حتماً تباه کېدل، نو د دوی له ستایلو نه د عرش پالونکي الله لره پاکي ده.

دا د توحید د اثبات او د متعددو خدایانو د غلطې انګېرنې د تردید دومره مضبوط دلیل دی چې هیڅ عاقل انسان ترې انکار نه شي کولی.

د دجال پولس له پلویانو څو پوښتنې لرم:

۱. د دې خبرې معنی څه ده چې وایي: د صلیب پر سر ځان قرباني کول او هغه وینه چې زمونږ لپاره ئې ورکړه، له خدای سره د پخلاینې او صلح لامل شو، دا پخلاینه ستاسو هم په برخه شوه چې یو وخت ترې لرې او ورسره دښمن وئ... اوس د خدای په خوا کې یئ او هغه هیڅ داسې خطا او ګناه په تاسو کې نه وینې چې د هغې په سبب مو مجازات کړي؟!!

۲. آیا تر دې قربانۍ مخکې د بایبل خدای له ټولو پیغمبرانو علیهم السلام او د

دوی له امتونو سره د دښمنۍ په حال کې وو؟ که داسې وي نو بایبل ولې په ځای ځای کې لیکلي چې خدای له فلان فلان پیغمبر نه راضي شوی، له یحیی، الیاس، زکریا، داؤد، موسی، یعقوب، اسحاق، ابراهیم، نوح او آدم علیهم السلام نه؟

۳. که له دې قربانۍ نه وروسته ټولو انسانانو یا یوازې مسیحیانو ته ټول ګناهونه بخښل شوي وي نو الله تعالی ولې دوی د خپلو ګناهونو په سبب مواخذه کوي او مصیبتونه پرې راولي؟

۴. کوم عقل او عدل به دا خبره معقوله او عادلانه وګڼي چې یوازې ځان ته مسیحي ویل او په اوبو کې یوه غوټه د ظلمونو، تېریو، فسادونو او ګناهونو د بخښل کېدو وسیله شي؟!!

• د پولس له غولېدلو پلویانو نه پوښتنه کوم: آیا تاسو د پولس دا مسخره خبره هم منئ چې وایي: زه خدای لېږلی یم چې تاسو غیریهودانو ته د ده هغه راز څرګند کړم چې په پېړیو پېړیو ئې له هر چا پټ ساتلی وو او هغه راز دا دی: مسیح ستاسو په وجود کې ستاسو یوازنی امېد دی؟!! دا خبره خو هم د الفاظو له مخې یوه معما ده او هم د محتوی له مخې، د سامسون تر معما هم زیاته پېچلې!! آیا خدای دا راز له پولس نه مخکې حتی هیڅ پیغمبر ته هم نه وو څرګند کړی؟ له مسیح ئې هم پټ ساتلی وو؟ یوازې پولس ته ئې څرګند کړ؟!! د دې خبرې معنی څه ده چې (مسیح ستاسو په وجود کې ستاسو یوازنی امېد دی؟!!) مسیح د دوی په وجود کې څه معنی لري؟ او بیا څنګه یوازنی امېد؟!! آیا دا بېهوده او بې معنی خبره همغه راز دی چې خدای له پولس نه مخکې له ټولو پټ ساتلی وو؟!! کوم بې عقله انسان به دې بې محتوی خبرې ته د راز په سترګه وګوري؟

• پولس په ډېرې بې باکۍ او جسارت سره ټول مخکنې شرعي احکام لغو کوي او وایي: ... نو هیڅوا ته اجازه مه ورکوئ چې په تاسو اعتراض وکړي چې ولې دا شی خوړئ او دا شی څښئ او ولې د مذهبي عید فلانۍ ورځ نه لمانځئ او ولې د شنبه په ورځ کار کوئ!! دا ټول موقتي احکام وو چې د مسیح په راتلو سره بې اعتباره شول!!... اوس تاسو له مسیح سره یو ځای مړه شوي او د دنیا له عقایدو آزاد شوي یئ، له هغو عقایدو نه چې وایي د نجات لپاره باید نېک کارونه تر سره

شي او د ځانګړو احکامو متابعت وشي... نه پوهېږو هغه څوك چې د پولس دا خبرې مني څنګه په بايبل، موسی او عيسی او نورو پيغمبرانو عليهم السلام د ايمان دعوا هم کوي؟ دا خو له ټولو اديانو نه د بغاوت او له ټولو پيغمبرانو سره د مخالفت په معنی ده!! لکه څنګه چې الله تعالی يو دی، دين ئې يو دی او انسانانو ته ئې لېږلي احکام ورته دي، هر پيغمبر عليه السلام همغه خبره کوي چې تر ده مخکې او وروسته پيغمبران ئې کوي، د دوی تر منځ توپير په حلال او حرام کې نه بلکې په هغو فرعي امورو کې دی چې د هر امت په خاص اجتماعي حالت پورې اړه لري، لکه دا چې د يوه امت لپاره بيت المقدس د قبلې په توګه ټاکل شوی او بل ته کعبه، يوه ته د شنبې ورځ د اجتماعي عبادت لپاره غوره شوې او بل ته د جمعې ورځ، د الله تعالی له لوري لېږل شوي پيغمبران د يوه بل د تګلارو تردید او تکذيب نه بلکې تائيد او تصديق کوي، يوازې د پولس په څېر د شيطان استاځي به د مخکنيو پيغمبرانو او د دوی د شريعت د لغو کولو جسارت کوي. نه يوازې يو بې دينه انسان به هر خوراك او څښاك جايز ګڼي بلکې ډېر جاهل او ناپوه انسان به د داسې خبرې کولو جسارت کوي، ټول حيوانات داسې پيدا شوي چې څه خوري او څه نه خوري، د حيوان بچی د پيدا کېدو له لومړۍ ورځې په دې پوهېږي چې کوم بوټی وخوري او له کوم نه ډډه وکړي، د دوی په فطرت کې دا پوهه اېښودل شوې، د دوی د دماغ په کمپيوټر کې دا سافټ ويره اېښودل شوی چې مضر او مفيد خوراك تشخيص کړي، خو انسان ته يا بايد وويلی شي چې دا خوراك درته ګټور دی او دا مضر او يا له ډېرو تجربو وروسته مضر او ګټور شيان تشخيص کړي، پولس دې ته هم اعتناء نه کوي چې له جنت نه د آدم عليه السلام د وتلو وجه د ممنوعه خوراك خوړل وو او همدغه خوراك له خپلې ښکلې جنتي (طبيعي) جامې محروم او په خپل لاس د جامې جوړولو ته ئې اړ کړ.

- عجيبه ده چې بايبل د عيسی عليه السلام له قوله ليکي: ګمان مه کوئ چې زه د موسی د تورات او نورو انبياوو د کتابونو منسوخولو ته راغلی يم، زه راغلی يم چې بشپړ او عملي ئې کړم... خو د دې تر څنګ د پولس دا خبره هم رااخلي چې وايي: اوس تاسو له مسيح سره يو ځای مړه شوي او د دنيا له عقايدو آزاد شوي

يئ، له هغو عقايدو نه چې وايي د نجات لپاره بايد نېك كارونه تر سره شي او د ځانګړو احكامو متابعت وشي، ... آيا ډېره عجيبه نه ده چې مسيحيان په يوه وخت دا دواړه خبرې مني او د دوی تر منځ شديد تعارض ته نه ګوري، مسيح مخكنې اديان بشپړ كوي او پولس ټول مخكنې عقايد باطل ګڼي، د نجات لپاره نېك عمل ضروري نه بولي او د ټولو مخكنيو اديانو احكام لغو كوي، خو له دې سره سره ناپوه مسيحيان دی د مسيح رسول ګڼي!!

- د پولس دا وينا هم په ځانګړې توګه د پام وړ ده چې وايي: اوس چې له مسيح سره ژوندي شوي يئ، د آسمان برکتونو او خوښيو ته پام وكړئ او تل د هغه څه په فكر كې واوسېږئ چې په آسمان كې دي او د دې فاني دنيا چارو ته هيڅ اند ښښنه مه كوئ، له دې فاني دنيا سره دومره علاقه ولرئ لكه مړي چې ئې ورسره لري!! دا ځكه چې ستاسو واقعي ژوند په آسمان كې دی!! دا په داسې حال كې چې هيڅ الهي دين دا خبره نه كوي، الله تعالى انسان ته نه وايي چې له دنيا نه لاس واخله، بلكې ورته وايي: په دنيا كې سم كار وكړه چې آخرت دې سم شي، جنت ستا د سمې عقيدې او نېك عمل بدله ده، كه دنيا دې سمه وه آخرت به دې سم وي او كه خرابه وه آخرت به دې خراب وي، په دنيا كې د ذلت، سپكاوي، فساد او ګناه ژوند د آخرت سپكاوی او د دوزخ عذاب ستا په برخه كوي، ته د ځمكې پر سر د خدای خليفه يې، كه د الله تعالى د لارښوونو مطابق دې په كې ژوند وكړ او په حقيقي معنى دې د ده نيابت وكړ، شېرازه او آباده دې كړه، د اصلاح په چارو كې بوخت شوې، عدالت دې پلې كړ، نو زما رضا او جنت ترلاسه كوې. خو پولس له دنيا نه د لاس اخيستو درس وركوي.

زه په ډېر ډاډ او يقين سره ويلى شم چې له هر الهي دين سره د دين دښمنانو همدا كار كړی چې پولس له مسيحيت سره كړی، د دين دښمنانو د ديندارانو په صفوفو كې داسې كسان ګمارلي چې د پولس دغه عقيده په دوی كې خوره كړي، دا نن نن او په يوبشتمې پېړۍ كې امريكايان په ټول توان طاقت سره د دې هڅه كوي چې په اسلامي نړۍ كې داسې مسخه شوي تصوف ته وده وركړي چې د پولس له دغې مفكورې سره ورته خبرو ته بلنه وركوي، له ډېرو هغو ډلو سره مالي مرستې

کوي چې بنسټ ئې به دغسې عقایدو ولاړ دی، د اسلام په ضد جنګ کې د امریکایانو سیاست په دې ولاړ دی چې وایي: د رادیکال اسلام په ضد او د هغو ډلو په خلاف چې دین له سیاست سره ګډوي او د اسلامي نظام پلي کول غواړي، هغه ډلې استخدام کړئ چې دین او دنیا سره ببلوي!! دا خبره عادي مه ګڼئ چې نن بي بي سي او امریکا غږ د مثنوي تصوفي اشعار خپروي او په منظمه او پرله پسې توګه پرې بحثونه کوي، که تاسو د انګریزانو استعماري تاریخ ته ځیر شئ نو وبه ګورئ چې دوی په اسلامي نړۍ د تسلط په دوران کې څومره داسې ډلې جوړې کړې، څومره ټګمار او استخدام شوي پیران ئې له یوې سیمې بلې ته ولېږل چې همداسې تصوف ته بلنه ورکړي او د دوی د مستعمراتو محکومو ولسونو ته ووایي: له دنیا لاس واخلئ، آخرت ته مخه کړئ، کوم حالت چې خدای درباندې راوستی په دې راضي او قانع اوسئ، مه اعتراض کوئ او مه ئې د بدلولو هڅه!!

د اَفَسُس مسیحیانو ته د پولس لیک

زما پولس لخوا چې خدای د عیسی مسیح د خدمت لپاره غوره کړی یم

د افسس د ښار ګرانو مسیحیانو ته چې تل زمونږ خدای مسیح ته وفادار دي.

د پلار خدای او زمونږ د خدای عیسی مسیح له درباره تاسو ته د رحمت او هوسایۍ غوښتونکی یم

د خدای شکر.... چې د عالم له پیدا ښته مخکې ئې مونږ غوره کړو... چې د مسیح د قربانۍ په سبب د ده شو!! او په همغه وخت کې ئې فیصله وکړه چې مونږ پاک کړي، د همدې لپاره ئې مسیح راولېږو... د ده لطف دومره دی چې حاضر شو د خپل زوی د وینو په بیه زمونږ ګناهونه وبخښي!! ... تاسو ټول د روح القدس په وسیله مُهر شوي یئ!! د خدای مُهر پر مونږ باندې د دې نښه ده چې خدای مونږ اخیستي یو!! په تېرو زمانو کې خدای دا راز خپل قوم ته نه وو ویلی، خو اوس ئې د روح القدس په وسیله خپلو رسولانو ته څرګند کړی، دا خبره ځکه تاسو ته لیکم چې درته واضح کړم خدای څنګه په دې راز پوه کړم!! هغه راز دا دی: غیریهودان هم د یهودانو په ځېر په هغه میراث کې شریک دي چې د خدای د زامنو لپاره دی، دواړه

بلل شوي چې د مسيح د بدن يعني کليسا برخه وي!! خدای دا افتخار زما په برخه کړ چې دا راز څرګند کړم... د خط په پای کې د معمول مطابق توصيې او نصيحتونه کوي، خو دا نصيحتونه داسې دي لکه زهرجنه مړۍ په شاتو خوړول.

په دې ليك کې هم ګورئ چې پولس د يوه بل داسې راز په څرګندولو افتخار کوي چې تر ده د مخه خدای هيڅا ته نه دی څرګند کړی!! او هغه راز دا دی: غيريهودان هم د يهودانو په څېر په هغه ميراث کې شريك دي چې د خدای د زامنو لپاره دی!! دا د پولس راز دی، د ده د ادعا له مخې له دې راز نه مسيح هم خبر نه وو!! هو؛ که خبر وی نو ده به هيڅکله نه ويل چې زه يوازې د يهودانو لپاره لېږل شوی يم ځکه چې يهودان د خدای د رمې ورك شوي پسونه دي!!

ښايي د پولس دې بېهوده خبرې ته به مو هم پام کړی وي چې وايي: تاسو ټول د روح القدس په وسيله مُهر شوي يئ!! د خدای مُهر پر مونږ باندې د دې نښه ده چې خدای مونږ اخيستي يو!! پوښتنه کوو: د دې خبرې معنی څه ده؟ روح القدس څنګه مسيحيان مُهر کړي او دا مهر څنګه د دې نښه ده چې خدای مسيحيان اخيستي دي؟

د غلاطيه مسيحيانو ته د پولس ليك

زما پولس پيغمبر او ټولو هغو ورونو لخوا چې له ما سره دي.

د غلاطيه کليساوو ته.

د پلار خدای او زمونږ د خدای عيسی مسيح له درباره تاسو ته د رحمت او هوسايۍ غوښتونکی يم

که زه ځان رسول ګڼم له دې نه مې قصد دا نه دی چې کومې مذهبي ډلې يا پلاوي زه د رسول په توګه ګمارلی يم، زما رسالت زمونږ د سالار عيسی مسيح او د پلار خدای له لوري دی... تعجب کوم چې تاسو د نجات نورې لارې لټوئ، غير له هغې لارې چې ما درښودلې... څوك چې د نجات نورې لارې تاسو ته په ګوته کوي تاسو غولوي... په دغو کسانو دې د خدای لعنت وي، حتی که دا کس زه په خپله وم او حتی که له آسمانه کومه فرشته نازله شي او تاسو ته بله لار وښيي په هغې دې هم

د خدای لعنت وي!! له دې خبرو نه زما مقصد دا نه دی چې په غوړه مالي سره ستاسو اعتماد ترلاسه کړم!! خدای شاهد دی چې دا خبره له ځانه نه کوم، په خپله مسیح ما ته رابنودلې ده... ما دا له هیڅ انسان څخه نه ده زده کړې!!

یوه هوښیار لوستونکي ته د پولس دا الفاظ او مکرر لوړه کافي ده چې دی وپېژني او د ادعاګانو ماهیت ئې ورته جوت کړي!!

پولس له دې وروسته د نورو لیکونو په څېر خپله قصه لیکي چې یهودي وو، مسیحیان ئې ځورول، ناڅاپه په حقیقت پوه او مسیحي شو، بیا لوړه کوي او وایي خدای شاهد دی چې دا خبرې حقیقت لري، .... له پطرس سره خپل مخالفت ته ګوته نیسي او وایي چې هغه له ما سره همفکره وو او مسیحیت ته د غیریهودانو له بللو سره موافق وو خو خپله رایه ئې بدله کړه،... وایي: د تورات په لوستلو سره پوه شوم چې د شریعت او مذهبي احکامو په مراعات سره نه شو کولی د خدای په حضور کې مقبولتیا ترلاسه کړو، یوازې په مسیح باندې د ایمان له لارې کولی شو د خدای په وړاندې بې ګناه وګڼلی شو!!

پوښتنه کوو:

- د تورات په کومې برخې کې دې دا خبرې لوستلې دي؟ تورات خو په ډېر تأکید سره وایي چې د خدای رضا یوازې د شرعي احکامو په مراعات سره ترلاسه کولی شئ، له تورات نه خو چې له یهودانو سره څه پاتې وو نو هغه خو لس احکام وو نه بل څه، د تورات په هغو دوو لوحو کې خو یوازې همدا احکام ذکر شوي او د مسیح یادونه هم نه ده شوې!! بایبل خو ډېر ځلې په دې تأکید کړی چې: څوک چې وایي خدای پېژنم خو د ده احکام نه په ځای کوي دروغ وایي!! نو بایبل دې مونږ ته ووایي چې د پولس دا خبره څنګه توجیه کوي؟ مونږ ته خو د بایبل د نورو ویناوو له مخې د پولس ټولې اساسي خبرې دې ته ورته دروغجنې او د حقیقت خلاف برېښي.
- مسیح خو وایي: هیڅکله لوړه مه کوه، څوک چې لوړه کوي په زړه کې ئې حتماً څه خیره شته، نو دا ته ولې د مسیح د وینا مخالفت کوي او په مکرر لوړې سره غواړې خپل مخاطب قانع کړې، مسیحیانو ته وایم: آیا د پولس دا مکرره لوړه تاسو ته د مسیح دا قول نه در په یادوي، ولې نه وایئ چې د دې قسم خور په زړه کې

خامخا څه خيره شته، باور وکړئ چې که تاسو په خلاصو سترګو د ده ويناوو ته ځېر شئ نو په ډېرې آسانۍ سره به پوه شئ چې د ده زړه او دماغ له خيرو نه بلکې له زهرو ډك دي

د ټګمار پولس دې خبرې ته هم لږ ځير شئ چې وايي: همداراز څوك چې غواړي د شرعي احکامو د مراعات له لارې نجات ترلاسه کړي د خدای تر لعنت لاندې دي، دا ځکه چې په تورات کې راغلي: په هغه چا دې لعنت وي چې حتی د شريعت د کتاب يو حکم هم ماتوي!! نو دا څرګنده ده چې هيڅوك نه شي کولی د شرعي احکامو د مراعات له لارې خدای راضي کړي!!

ګورئ چې پولس د تورات هغه وينا څنګه تحريفوي چې غرض او غايه ئې په شرعي احکامو په کلکه او په پوره احتياط او دقت سره عمل کول دي، دومره چې د الله تعالی يو حکم هم بايد شا ته ونه غورځولی شي، پولس له دې صريح او څرګند حکم نه غلطه معنی راباسي او هغه څه ترې جوړوي چې د ټول شريعت شا ته غورځول سم او صحيح کار ثابت کړي، د ده د استدلال معنی دا ده: له دې کبله چې تورات وايي: د يوه حکم د نه پلې کولو په صورت کې انسان د لعنت وړ ګرځي او هيڅوك نه شي کولی چې په ټولو احکامو عمل وکړي، نو ځکه د تورات له نظره هر څوك د لعنت وړ دی، له دې لعنت څخه د خلاصون لار دا ده چې ټول تورات شا ته وغورځوو او په دې عقيده وو چې د نجات لپاره يوازې په مسيح باندې ايمان کافي دی!! له شريعت نه د انکار په ارتباط د پولس ټول استدلالونه دې ته ورته مسخره او د خندا وړ دي!!

يهودي توکمه مسيحي عبرانيانو ته ليك

په تېرو زمانو کې خدای د پيغمبرانو په وسيله، خپله اراده او مشيت په تدريج سره زمونږ نيکونو ته ښودو، له مختلفو لارو، کله د خوب، کله د رؤيا او حتی مخامخ له پيغمبرانو سره د خبرو له لارې، خو په دې وروستيو وختونو کې ئې د خپل زوی له لارې له مونږ سره خبرې وکړې! خدای په حقيقت کې د هر څه اختيار خپل زوی ته سپارلی دی او عالم او ټول موجودات ئې د ده په وسيله پيدا کړي!! د

خدای زوی د ده د جلال منعکس کوونکی او د ده د وجود دقیق مظهر دی!! دی په خپل ځواکمن کلام سره عالم اداره کوي، دی دې دنیا ته راغی چې خپل ځان فدا کړي او مونږ پاك کړي او زمونږ ټول تېر ګناهونه محو کړي، له دې وروسته د افتخار تر ټولو لوړ مقام کې، د متعال خدای په ښي لاس کې کښېناست!! ... د ده نوم (د خدای زوی) دی، ... خدای د ده په اړه وفرمایل: زه د ده پلار او دی مې زوی دی!! کله چې له آسمانه راتلو خدای وفرمایل: ټولې فرشتې دې ده ته سجده وکړي!! الله تعالی دی د خدای په نامه یاد کړ او وئې فرمایل: خدایه! تا لومړی ځمکه پیدا کړه او آسمانونه ستا په لاسونو جوړ شوي، دوی به ټول له منځه ولاړ شي خو ته به تل پاتې وې!! یوه ورځ به دوی راونغاړې خو ته به هیڅکله تغیر ونه مومې!! خدای خپل زوی ته وویل: زما خوا کې کښېنه چې دښمنان دې په پښو کې درته واچوم!!

ګورئ چې پولس څومره په شطارت او شیطانت سره د مسیحیانو په عقل لوبې کوي، له عیسی علیه السلام نه داسې ذات جوړوي چې هم د خدای د وجود دقیق مظهر دی، یعني دقیقاً خدای دی او بیا ئې د خدای حقیقي زوی ګڼي!! خو داسې زوی چې د عالم د اداري ټول واك د ده په لاس کی دی، آسمانونه او ځمکه ده پیدا کړي او دی به ئې بېرته له منځه وړي!! وایي چې په آسماني کتاب کې خدای د ده په اړه فرمایلي دي: خدایه! تا لومړی ځمکه پیدا کړه او آسمانونه ستا په لاسونو جوړ شوي، دوی به ټول له منځه ولاړ شي خو ته به تل پاتې وې!! یوه ورځ به دوی راونغاړې خو ته به هیڅکله تغیر ونه مومې!! دا د الله تعالی له لوري مسیح ته د ده خطاب ګڼي نه په خپله د الله تعالی په اړه د آسماني کتاب وینا ، استدلال ئې دا دی چې خدای د بل خدای په اړه خبره کړې، داسې ئې نه دي ویلي چې ما آسمانونه پیدا کړل... بلکې ویلي ئې دي: خدایه! تا ځمکه او آسمانونه پیدا کړل، نو مراد ئې ځان نه بلکې مسیح دی!! ډېره عجیبه ده چې د مسیح علیه السلام په څېر یو مظلوم او په خپل ملك کې د دښمن تر تعقیب لاندې انسان، هغه چې د یحیی په څېر ملګري ئې نیول کېږي او وژل کېږي خو دی ئې مرسته نه شي کولی، ملګري ئې یوازې پرېږدي او د ده په هکله دا هم وایي چې په صلیب وځړول شو ، په قبر کې دفن شو ، خپلوان او ملګري ئې په دې ونه توانېدل چې د هغه جسد ترلاسه او په درناوي سره ئې دفن

کړي، خو یوه پېړۍ وروسته داسې کسان راپیدا کېږي چې دا مظلوم او د خپل قوم له لوري مطرود انسان د خدای پر عرش کښېنوي، د ځمکې او آسمانونو پیدا کوونکی ئې ګڼي او وایي: د عالم د اداري ټول واك د ده په لاس کی دی، آسمانونه او ځمکه ده پیدا کړي او دی به ئې ببرته له منځه وړي!!

او تر دې هم عجیبه لا دا ده چې دا ټول شرکي او خرافي عقاید د سپېځلي کتاب په استناد ثابتوي!! کله سپېځلي کتاب ته داسې الفاظ منسوبوي چې دغه خرافي او مسخره عقاید ترې راوباسي او کله ئې په الفاظو کې داسې تحریف او تأویل کوي چې خپله دروغجنه ادعا پرې سمه او صحیح ثابته کړي او بې خبره عوام پرې قانع کړي!! د پولس دغو څو خبرو ته لږ ځیر شئ چې څنګه کم عقله مسیحیان د سپېځلي کتاب په استناد غولوي او وایي: په آسماني کتاب کې خدای فرمایلي دي: خدایه! تا لومړی ځمکه پیدا کړه او آسمانونه ستا په لاسونو جوړ شوي، دوی به ټول له منځه ولاړ شي خو ته به تل پاتې وې!! یوه ورځ به دوی راونغاړې خو ته به هیڅکله تغیر ونه مومې!! پولس ادعا کوي چې د سپېځلي کتاب دا وینا مسیح ته متوجه ده نه الله تعالی ته!! همدا راز لیکي: په راتلونکې زمانې کې به فرشتې نه بلکې مسیح دا عالم اداره کوي، دا ځکه چې داؤد په خپل زبور کې خدای ته ویلي دي: (دا انسان څه دی چې ته دومره توجه او اعتناء ورته کوې؟ دا د انسان زوی څوك دی چې تا دومره سرلوړي ورپه برخه کړې؟ څه موده دې تر فرشتو لاندې ودراوو خو اوس دې د افتخار او جلال تاج پر سر ورایښی دی او هر څه دې د ده تر واکمنۍ لاندې راوستل)، پولس د داؤد په دې وینا استناد کوي او وایي: مونږ تر اوسه هیڅ انسان نه دی لیدلی‌چې هر څه د ده تر حکم لاندې راغلي وي خو مسیح ګورو چې څه موده ترفرشتو لاندې وو خو وروسته زمونږ په خاطر د خپل ځان په فدا کولو سره د افتخار تاج ورپه سر شو!!! پولس دلته هغه کلام چې د ټولو انسانانو په اړه ویل شوی، په تورات، انجیل او قرآن کې راغلي چې الله تعالی انسان ته پر ټولو مخلوقاتو فضیلت ورکړ، فرشتې ئې د ده په وړاندې په سجدې وګمارلې، د عالم هر څه ئې د ده په خدمت کی او د ده لپاره مسخر کړل، دا یوازې د مسیح په هکله ګڼي او وایي: مونږ تر اوسه له مسیح نه پرته هیڅ انسان نه دی لیدلی‌چې هر څه د ده

تر حکم لاندې راغلي وي... نو ځکه دا کلام یوازې مسیح ته متوجه دی!! پوښتنه کوو: آیا تا مسیح داسې لیدلی چې هر څه د ده تر واکمنۍ لاندې دي؟ تا خو مسیح په خپلو سترګو نه دی لیدلی، د ده له ځواك او قدرت نه هم خبر نه یې، د خپلې غلطې ادعا د ثبوت لپاره د داؤد علیه السلام له زبور نه په داسې خبرې استناد کوې چې له تا پرته هیڅا دا معنی نه ده ترې اخیستې، چا چې عیسی علیه السلام په خپلو سترګو لیدلی وو هېڅکه ئې هغه د عالم ټولواك نه ګڼلو، آیا د حیرت ځای نه دی چې کم عقله مسیحیان ستا دغه ناپرتې خبرې مني؟!!

پولس ورپسې لیکي: اوس چې مونږ د مسیح په وسیله سپېځلي شوو نو د ده پلار زمونږ پلار هم ګڼل کېږي، له همدې امله مسیح له دې خبرې عار نه کوي چې مونږ خپل ورونه وګڼي!! لکه چې په زبور کې راغلي: د خپل پلار خدای په هکله به له خپلو ورونو سره خبرې وکړم او ټول به یو ځای د ده حمد او تسبیح وایو، په بل ځای کې هم راغلي: زه به له خپلو ورنو سره په خدای توکل وکړم او په بل ځای کې راغلي: (وګورئ دا زه او دا هم هغه زامن چې خدای مونږ ته راپه برخه کړي)، له دې کبله چې د خدای دا زامن انسانان دي، غوښه او وینه لري، دی هم غوښه او وینه شو، د انسان په څېر شو، دا ځکه چې یوازې په انسان کېدو سره ئې کولی شو ځان زمونږ لپاره فدا کړي او ومري!! او په خپل مرګ سره د هغه شیطان قدرت له منځه یوسي چې د مرګ اختیار ئې په واك کې وو!!

دا ئې د پولس استدلال!! د زبور په داسې جملو استناد کوي چې مفهوم ئې سل په سلو کې د ده د غلطې ادعا خلاف، خو دی ئې د خپلې مدعا د اثبات لپاره وړاندې کوي!! د زبور وینا د داؤد علیه السلام قول دی خو پولس ئې د مسیح قول ګڼي، مسیح نورو خلکو ته ورور ویلي، د دې لپاره چې دی یو انسان دی او نور انسانان د ده همنوع ورونه دي، خو پولس دا وینا داسې توجیه کوي چې مسیح خدای دی، هسې ئې د انسانانو لپاره ځان انسان جوړ کړی، نو ځکه اوس دوی ته د ورونو خطاب کوي، په کار خو دا وه چې پولس ویلي وی: د مسیح له دغې وینا معلومېږي چې هغه یو انسان وو، که خدای وی نو انسانان به ئې خپل ورونه نه ګڼل!! د پولس د وینا معنی دا ده چې خدای مجبور وو د انسان په بڼې کې راڅرګند

شي، ځان فدا کړي، ځکه له دې پرته ئې د انسان د ژغورنې لپاره بله چاره نه درلوده!! ډېره عجيبه ده چې کوم انسان داسې مسخره استدلال ومني، آيا الله تعالى ته د انسان د بخښلو او له عذاب او ګناه نه د ژغورلو لپاره يوازې دا کافي نه ده چې ووايي: ما بخښلی دی؟ ولې به هغه له خپل عذاب نه د خپلو بندګانو د ژغورلو لپاره د انسان په بڼې کې دنيا ته راځي، عذابونه به ګالي او وژل کېږي به؟ عجيبه ده! پولس شيطان د مرګ ټولواک ګڼي او وايي چې خدای په خپل مرګ سره غوښتل د شيطان دغه قدرت ختم کړي!! پوښتنه کوو: ستا په وينا خو خدای مړ شو، خو مرګ لا په خپل حال پاتې دی او پر مرګ د شيطان واکمني پای ته ونه رسېده، دا ولې؟ پولس څو سطره وروسته تر دې هم يوه ډېره مسخره خبره کوي او ليکي: له دې کبله چې مسيح عذاب وځکلو، وسوسه شو، نو ځکه اوس کولی شي د عذاب په وخت کې د انسان درد احساس کړي او مرسته ئې وکړي!! يعني مسيح، دا د انسان په بڼې کې خدای، د دې لپاره دا عذابونه وځکل چې له دې وروسته د انسان درد احساس کړي او د همدې احساس په حکم د ده مرستې ته راوړاندې شي!! يعنی دا چې د پولس خدای يوې تجربې ته ضرورت درلود، بايد درد ئې په خپلو حواسو احساس کړی وی، له دې پرته د انسان په دردونو نه شو پوهېدی، په صليب له ځوړند ېدو او په لاس پښو ئې د مېخونو له ټک وهلو وروسته پوه شو چې درد څه ته وايي!!

د ملك صادق لوړوالی پر ابراهيم

پولس تر دې سرليك لاندې ليکي چې ملك صادق نه پلار درلود او نه مور او نه ئې د پيدا ېښت او مرګ نېټه، مقام ئې تر ابراهيم لوړ، ابراهيم ده ته عشر ورکړی، مسيح ته ورته دی!! او د دې ادعا د اثبات لپاره ګن شمير مسخره دلايل وړاندې کوي چې ملك صادق تر ابراهيم نه ډېر لوړ وو!! د پولس د دې خبرې معنی خو دا ده چې ملك صادق هم د مسيح په څېر خدای يا د خدای زوی وو او مقام ئې تر عيسی هم لوړ، ځکه عيسی بې پلاره پيدا شوی او ملك صادق بې پلار او بې مور، ملك صادق ته ابراهيم هديه او عشر ورکاوو، خو مسيح د ابراهيم عليه السلام اولاد هم

قبول نه کړ او د ده د مرګ لپاره ئې ملا وټړله!!

خنوخ

پولس تر دې عنوان لاندې لیکي چې خنوخ په خدای ایمان درلود، د همدې لپاره خدای دی پرته له دې چې د مرګ خوند وڅکي خپلې خوا ته لوړ کړ، هغه ناڅاپي له سترګو پټ شو، ځکه خدای له دې دنیا بل عالم ته بوت، له دې نه مخکې خدای ویلي وو: له خنوخ راضي یم!!

پوښتنه کوو: ته خو مسیح په دې دلیل کله خدای ګڼې او کله د خدای زوی چې آسمان ته ولاړ، د خدای په خواکې کښېناست، خدای ورته وویل: زه درنه راضي یم، دا ټولې خبرې خو ته دلته د خنوخ په اړه هم کوې، دی ولې په خدایي کې نه شریکوې؟ ولې ئې خدای او د خدای زوی نه ګڼې؟ ستا له دې وینا خو معلومېږي چې د خنوخ مقام تر مسیح هم لوړ وو!!

د پولس لیك فولیمون ته

د پولس .... او تیموتائوس لخوا

زمونږ ګران همکار فولیمون او هغو مسیحیانو ته چې ستا په کور کې راغونډېږي او .... د خدای او زمونږ د بادار عیسی مسیح له درباره تاسو ته د رحمت او سوکالي غوښتونکی یم.

ګران فلیمونه! کله چې تا ته دعا کوم نو لومړی ستا لپاره د خدای شکر په ځای کوم، ځکه له نورو اورم چې په عیسی مسیح باندې څومره مضبوط ایمان لرې او له خپلو مسیحي وروڼو سره څومره مینه لرې ... په ضمن کې له تا نه غواړم، که څه هم حق لرم د مسیح په نامه درته حکم وکړم، خو د هغه محبت په وجه چې له تاسره ئې لرم غوښتنه درنه کوم چې د انیسیموس په اړه مهربانه اوسه، دی مې په زندان کې له مسیح سره آشنا کړ... که څه هم د ده د نوم معنی مفید دی، خو دی مخکې تر دې ستا لپاره مفید نه وو خو امید دی له دې وروسته هم تا او هم ما ته مفید وي، اوس چې دی بېرته تا ته درلېږم داسې وګڼه لکه چې خپل زړه درلېږم... هغه د یوه غلام په

توګه د لنډې مودې لپاره له تا وتښتېدو ، خو اوس به د يوه ورور په توګه تل ستا په خدمت کې وي، .. هغه اوس نه يوازې ستا خدمتګار دی بلکې ستا يو مسيحي ورور دی... که ئې څه درنه غلا کړي وي په ما پسې ئې وليکه!!... په ضمن کې ما ته يو اطاق هم تيار کړه، ځکه هيله من يم چې خدای ستاسو دعا قبوله کړي او اجازه راکړي چې ډېر ژر ستاسو خوا ته درشم!! ... ايافراس، مرقس، ارسترخوس، ديماس او لوقا هم سلامونه درلېږي

زمونږ د بادار عيسی مسيح فيض دې ستاسو د روح په برخه وي.

د پولس ليك فليپي مسيحيانو ته

د پولس .... او تيموتائوس لخوا

د کليسا کشيشانو او خدمتګارانو او د فليپي ټولو مسيحيانو ته

د خدای او زمونږ د بادار عيسی مسيح له درباره تاسو ته د رحمت او سوکالي غوښتونکی يم.

کله چې تاسو رايادوم نو ستاسو په وجه د خدای شکر کوم او کله چې تاسو ته دعا کوم زړه مې خوشحاله شي، دا ځکه چې تاسو له هغې ورځې چې د انجيل پيغام مو واورېدو تر اوسه مو د هغه د خورولو لپاره ډېرې مرستې کړې دي، ... يوازې خدای پوهېږي چې عيسی مسيح ستاسو څومره محبت زما په زړه کې اينبی... دعا کوم چې ستاسو ژوند داسې پاك وي چې د عيسی مسيح تر راتلو هيڅوك په تاسو کې کوم عيب ونه مومي.

ګرانو ورونو! غواړم په دې هم پوه شئ چې له دغو پېښو سره زما مخامخېدل د انجيل د پيغام د لازيات خورېدو سبب شو، اوس ټول حتی د ګارد سربازان هم پوهېږي چې زه د مسيحيت په جرم بندي شوی يم، پردې سربېره زما زنداني کېدل د دې باعث شو چې د دې ځای مسيحيان له زنداني کېدو ونه وېرېږي، البته ځينې له ما سره حسادت کوي او د همدې لپاره غواړي چې دوی هم د انجيل مواعظ وړاندې کړي، د دوی مقصد دا دی چې د نورو تشويق او توجه ئې په برخه شي... تاسو بايد داسې فکر ځان ته غوره کړئ چې مسيح درلود ، هغه سره له دې چې خدايي ماهيت

ئې درلود، خو وئې نه غوښتل چې له خپل خدايي حق او اختيار نه کار واخلي، بلکې خپل خدايي قدرت او جلال ئې يوې خوا ته کښښود، د يوه بنده په څېر او انسانانو ته ورته شو!! او حتی تر دې ئې هم ځان ټيټ کړ، تر دې چې حاضر شو د يوه باغي او ياغي په توګه د صليب پر سر اعدام شي!! د همدې لپاره خدای سر لوړی کړ او داسې نوم ئې ورکړ چې تر ټولو نومونو غوره دی، چې د عيسی نامه ته د آسمان او ځمکې هر څوک ګونډه ووهي!! ... او په خپله ژبه اعتراف وکړي چې عيسی مسيح خدای دی!! .... زه، تيموتائوس او اپافروديتوس درلېږم... د دې خبرې له تکرار نه ډډه نه کوم چې دغو خطرناکو سپيانو ته مو پام وي، هغه چې وايي د نجات لپاره بايد ختنه شو، مونږ د خپل بدن د يوې برخې په قطع کولو سره د خدای زامن نه شو ګرځېدی، بلکې په خدايي روح سره د خدای عبادت مونږ دې مقام ته رسوي، واقعي ختنه کښدا همدا ده!! ... زه يو اصيل يهودي يم، د بنيامين له نسله، په اتمه ورځ ختنه شوی يم، د فريسيانو له ډلې څخه وم چې د ديني احکامو په مراعات کې ترټولو مخکې دي او زيات پرې عمل کوي، په يهوديت کې زما تعصب دومره وو چې مسيحيان به مې ځورول... خو اوس مې دا ټول امتيازات لرې غورځولي، چې د مسيح په نسبت خپل ايمان او امېد وترم،... په دې هيله چې مسيح زما وي او ورسره يو شم او نور نو د نجات لپاره په خپلو ښو کارونو او له احکامو اطاعت باندې تکيه ونه کړم، دا ځکه چې په مسيح باندې ايمان سره خدای مونږ بې ګناه ګڼي... منظور مې دا نه دی چې زه کمال ته رسېدلی او کامل شوی يم، لا ډېر شيان بايد زده کړم...

ګرانو وروڼو! ما ځان ته د ښېلګې په توګه غوره کړئ او هغه چا ته پام کوئ چې زمونږ د ښېلګې په طريقه عمل کوي... زمونږ اصلي سرمنزل آسمان دی، زمونږ ژغورونکی عيسی مسيح خدای هم هلته دی، د ده بيارتلو ته سترګې په لار يو، کله چې هغه راشي زمونږ دا فاني بدنونه به د خپل پرتمين بدن په څېر کړي... په پای کې د دوی له هدايا وو مننه کوي او ليکي ټولو مسيحيانو ته زما سلامونه ورسوئ، د دې ځای ټول مسيحيان مخصوصاً د امپراطور د دربار مسيحيان تاسو ته سلامونه لېږي... زمونږ د خدای عيسی مسيح فيض دې ستاسو په برخه وي.

پولس په دې لیك کې هم د نورو په څېر په څو غلطو خبرو تأکید کړی:

- مسیح د خدای په توګه معرفي کوي او وایي چې خدایي قدرت او جلال ئې یوې خوا ته کښښود او د انسان په بڼې کې دنیا ته راغی!!
- د دیني احکامو مراعات د نجات ضامن نه دی، یوازې په مسیح باندې ایمان کافي دی چې انسان وژغورل شي!!
- په مسیح ایمان مونږ د هغو خلکو په ډلې کې راولي چې خدای ئې بې ګناه ګڼي!!

د پولس لیك د روم مسیحیانو ته

زه پولس د عیسی غلام، تاسو ته دا خط لیکم، خدای زه غوره کړی یېم چې د ده د انجیل زېری ټولو ته ورسوم... دا زېری د خدای د زوی، یعني زمونږ بادار عیسی په اړه دی!! چې د یوه ماشوم په توګه د داؤد له نسله دنیا ته راغی او په خپل بیا ژوندي کېدو سره ئې ثابته کړه چې د خدای ځواکمن زوی دی او سپېڅلی خدایي ذات لري!!

دا د پولس همغه مخکنې شیطاني افکار دي چې په هر لیك کې پرې ټینګار کوي، عیسی د خدای زوی ګڼي، د خدایي ذات څېښتن او انجیل په همدې کې راخلاصه کوي، تاسو به د ده هیڅ لیك نه وي لوستي چې دی انجیل او د انجیل پیغام توضیح کړي، بس همدومره وایي چې د انجیل پیغام او زېری یعني دا چې عیسی د خدای زوی دی!!

اې عزیزانو! ... تاسو هم د عیسی په وسیله بلل شوي یئ چې د خدای سپېڅلی قوم وئ، ... د خدای او زمونږ څښتن عیسی مسیح له دربار نه تاسو ته د رحمت او سوکالي غوښتونکی یم. (د پولس دا خبره غلطه او د بایبل د نورو ویناوو خلاف ده چې عیسی رومیان هم بللي چې د خدای سپېڅلی قوم وي، بایبل د عیسی له قوله مکرر لیکلي چې دی یوازې د اسرائیلیانو لپاره لېږل شوی!!)

... خدای شاهد دی چې زه تل تاسو ته دعا کوم، د هغه خدای حضور ته چې په ټول توان سره د ده خدمت کوم او د ده د انجیل زېری چې د ده د زوی عیسی مسیح

په اړه دی خلکو ته رسوم، بله دعا مې دا ده چې ډېر ژر تاسو وګورم او خدایي برکت درپه برخه کړم!! ... د انجیل پیغام په لومړي سر کې یوازې یهودانو ته وړاندې کېدو خو اوس ټول کولی شي په هغه د ایمان راوړلو له لارې د خدای حضور ته لار پیدا کړي!! دا پیغام دا دی: خدای په یوه صورت کې زمونږ له ګناهونو تېرېږي او هغه دا چې په عیسی مسیح ایمان راوړو، یوازې او یوازې ایمان کافي دی!!! خلکو هغه څه لیدلي چې خدای پیدا کړي نو ځکه د بې ایمانۍ لپاره هیڅ عذر او بهانه نه لري!! ... خو سره له دې د خدای د عبادت په ځای له لرګي او ډبرې نه د فاني انسان، مرغانو، حیواناتو او خزنده وو په څېر بت جوړ کړي او د هغه عبادت کوي!! اصلي خدای پرېږدي او د ده په ځای د مخلوقاتو عبادت کوي!! (د پولس دا خبرې حیرانوونکې دي، دی په خپله له مخلوق نه خالق جوړوي، خو په نورو د همدې خبرې اعتراض کوي، پوښتنه کوو: تا خو تر دغو بت لمانځونکو هم خبره آخوا اړولې، ته خو عیسی کله اصلي خدای او کله د ده زوی ګڼې!! ستا او د دوی تر منځ توپیر په څه کې دی؟!! بت لمانځونکي خو وایي چې مونږ د دغو بتانو له لارې خدای لمانځو، دا زمونږ او د خدای تر منځ واسطه او وسیله دي، د دوی له لارې زمونږ دعاګانې خدای ته رسي!! او ته له یوه زېرېدلي انسان نه خدای او د خدای زوی جوړوي!!)

پولس د آسماني کتاب په استناد وایي: هیڅوک نېک نه دی!! په ټول عالم کې یو بې ګناه هم نه پیدا کېږي!! هیڅوک د خدای په لار نه دی تللی!! هیڅوک د ده واقعي غوښتونکی نه دی، ټول په خطا لار تللي. یو کس هم نه شته چې نېک وي، خبرې ئې ناولې او متعفنې دي، ... ژبه د غولولو لپاره کاروي، ... پښې ئې د وینو تویولو لپاره تلوار کوي!! نو ځکه به خدای یهودان تر نورو زیات تعذیب کړي!!!

نو ګورئ چې د شریعت په پلې کولو سره څوک د خدای رضا نه شي ترلاسه کولی، په حقیقت کې څومره چې په شریعت پوه شو همدومره به ئې زیات تر پښو لاندې کوو!! خو اوس خدای مونږ ته د نجات لار ښودلې، مونږ تراوسه غوښتل په شریعت د عمل کولو له لارې نجات ترلاسه کړو خو اوس داسې نه ده... اوس خدای داسې پټېلې چې څوک په عیسی ایمان راوړي له ګناهونو نه ئې تېرېږي!!! او هغه په بشپړه توګه بې ګناه ګڼي!!!

دا هم د خبیث پولس زړه شیطاني نظریه ده چې په هر لیك کې ئې تکراروي، له شریعت نه بغاوت ته خلك رابلي او یوازې په مسیح ایمان د نجات لپاره کافي ګڼي!! د ده احمقانه استدلال ته به مو حتماً پام شوی وي چې د یهودانو ګناهونه او بد عملونه د دې نښه ګڼي او د خپلې ادعا لپاره ئې د دلیل په توګه وړاندې کوي، حال دا چې د یهودانو دا ګناهونه په شریعت د عمل کولو په وجه نه بلکې له شریعت نه د بغاوت په سبب دي!! آسماني کتاب ځکه پر دوی نیوکې کوي چې دوی په شریعت عمل نه دی کړی!!

پولس لیکي: خدای مسیح راولېږو چې زمونږ د ګناهونو پټتی په خپلو اوږو واخلي!! د ده وینې زمونږ د نجات لپاره وسیله کړي!! پولس دې پوښتنې ته چې آیا دا بې انصافي نه ده چې خدای ګناهګاران بې ګناه وګڼي؟ دا ځواب ورکوي: نه؛ ځکه خدای دا کار په عیسی باندې د دوی د ایمان په سبب کوي!! یعني په هغه چا ایمان چې په خپلې وینې سره ئې دوی پاك کړل!!

دا ئې هم د پولس استدلال او دې پوښتنې ته د ده ځواب!! ګناه یوه کړې، سزا بل ګالې، خو سره له دې بې انصافي نه ده شوې!! د پولس ټول استدلالونه دې ته ورته دي!! همداراز وایي مونږ د خپلو نېکو کارونو په سبب د خدای رضا نه شو ترلاسه کولی، بلکې دا مقام یوازې له هغو کارونو ترلاسه کوو چې مسیح زمونږ لپاره وکړل!! د پولس دا استدلال د مخکني په څېر دی، ښه کار مسیح کوي او د ده د کارونو په سبب خدای له مونږ راضي کېږي، زمونږ ښه کارونه هیڅ ارزښت نه لري!!

دې بل استدلال ته ئې هم څېر شئ: وایي: حقیقت دا دی چې که هڅه وکړو چې په شریعت د عمل کولو له لارې نجات ترلاسه کړو، نو تل به ئې نتیجه دا وي چې د خدای د غضب وړ وو، دا ځکه چې هیڅکله نه شو کولی په بشپړه توګه په شریعت عمل وکړو، یوازې هغه وخت کولی شو قانون مات نه کړو چې اصلاً قانون نه وي!!

د حیرانۍ ځای دی چې څوك داسې ټګمار انسان د پیغمبر په توګه مني، پولس خلك د خدای د قانون ترپښو لاندې کولو او لرې غورځولو ته رابلي، له شریعت او الهي دین نه د بغاوت بلنه ورکووي خو دوی ئې رسول ګڼي!! د ده استدلال دا دی چې په قانون باور مه لره نو هیڅ قانون به دې نه وي مات کړی!! یعني شریعت مه منه

نو هیڅ کار به دې د شریعت خلاف نه وي!!

د آدم ګناه او د عیسی مسیح بخښنه

پولس تر دې عنوان لاندې لیکي: کله چې آدم ګناه وکړه، د ده ګناه ټول انسانان ناولې کړل او په نړۍ کې د مرګ د خوړېدو سبب شوه، ... څومره توپیر دی د آدم او موعود مسیح تر منځ!! آدم د خپلې ګناه په سبب د ډېرو د مرګ باعث شو او عیسی د خدای د لطف له مخې د ډېرو د ګناهونو د بخښل کېدو باعث!!... نو د موسی لس فرمانه د انسان په نجات کې څه ونډه لري؟!!

ګورئ چې پولس له شریعت سره په مخالفت کې دومره مخکې تللی چې د تورات لس احکام هم د انسان د ژغورنې لپاره ضروري نه ګڼي او وایي چې د انسان په ژغورنې کې هیڅ ونډه نه لري، په داسې حال کې چې عیسی علیه السلام په خپله وایي چې زه د تورات د عملي کولو لپاره راغلی یم، نه د منسوخولو لپاره!! همدا راز ګورئ چې دی آدم علیه السلام ته داسې ګناه منسوبوي چې د ټولو انسانانو د مرګ سبب شوې، خو دا نه وایي چې څنګه؟ څوک د دې ګناه په سبب مړ شوی؟ مرګ خو یوه طبیعي الهي پېښه ده، ښه او بد پرې اخته کېږي، د بایبل په وینا عیسی علیه السلام هم مړ شوی!!

د پولس پلویانو ته باید ووایو: هیڅوک د بل په خاطر نه بخښل کېږي، نه د عیسی علیه السلام په خاطر او نه د بل انسان په خاطر، هغه څوک چې یو د بل په ګناه نیسي او یو د بل په خاطر بخښي یو بې انصافه قاضي دی، الله تعالی له دې عیبه ډېر لوړ دی.

بیا لیکي: کله چې مونږ په عیسی ایمان راوړ او د تعمید غسل مو وکړ، له دې وروسته د ده د سپېځلې وجود برخه شوو، زمونږ هغه طبیعت هم مړ شو چې په ګناه لړلی وو!... کله چې مسیح بیا راژوندی شي مونږ به هم په هغه پرتمین ژوند کې ورسره شریك وو!! په حقیقت کې کله چې مسیح د صلیب پر سر مړ شو مونږ هم ورسره مړه شوو او کله چې بېرته راژوندی شو مونږ په دې ژوندون کې ورسره شریك یو!! ...

د خدای واقعي قوم

پولس تر دې سرلیك لاندې هم ځېنې داسې خبرې لري چې څېړل ئې ضروري ګڼم: هغه یهودان د خدای خاص قوم ګڼي او ورته وایي چې ډېره مینه ورسره لري، دومره چې حتی د دوی لپاره دې ته تیار دی چې په خپله له نجاته محروم شي چې دوی وژغورل شي!! او په دې خبرې عیسی مسیح او فرشتې شاهد نیسي!!... خدای له تاسو سره خپلې وعدې رښتونې کړې، دا وعدې له واقعي یهودانو سره شوې وې.. دا کافي نه ده چې څوك د ابراهیم له نسله څخه وي، ټول هغه خلك چې د ابراهیم له نسله څخه دي د خدای حقیقي زامن نه دي... خدای ابراهیم ته زوی ورکړ... دې زوی له ربکا سره نکاح وکړه.. د دوه ګونو زامنو له زېږولو مخکې خدای ورته وویل: ما اراده کړې چې یعقوب ته برکت ورکړم، نه عیسو ته، دا خبره ئې د دوی له زېږېدو مخکې وکړه، مخکې له دې چې دوی ښه یا بد عمل وکړي، دا ښیي چې د خدای کار د ده د مخکنې تصمیم له مخې وو... نو آیا خدای بې انصافي کوله؟ نه؛ هغه موسی ته ویلي وو: که وغواړم په چا رحم وکړم نو رحم پرې کوم ... نو د خدای برکت د خلکو د هڅو او غوښتنو له مخې نه ورکول کېږي بلکې هغه چا ته ورکول کېږي چې خدای ئې په خپله غوره کړي!! خو دا پوښتنه چې که خبره داسې وي نو ولې خدای انسان په خپلو کړو وړو محاکمه او مجازات کوي؟ ځواب دا دی چې ته انسان د دې څه حق لرې چې پر خدای اعتراض وکړې؟!! آیا دوی کولی شي د خدای د ارادې نه پرته کوم کار تر سره کړي؟! آیا صحیح ده چې مخلوق خالق ته ووایي: زه دې ولې داسې پیدا کړی یم؟ آیا کولال حق نه لري له یوې خټې ښه لوښی جوړ کړي او له بلې عادي لوښی؟!!

پولس په دې اړه هم مغالطه کړې، دوې بېلې بېلې خبرې ئې سره خلط کړې، دا خبره چې خالق کوم مخلوق له کومو ځانګړتیاوو سره پیدا کوي، بېله موضوع ده او دا چې الله تعالی له خپل بنده سره څنګه او د څه له مخې معامله کوي بېله موضوع ده، پولس د دې په ځای چې مخکنۍ پوښتنې ته صحیح ځواب ووایي، مغالطه کوي او داسې څه وایي چې له پوښتنې سره هیڅ تعلق نه لري!! پوښتنه دا نه ده چې خدای ولې ځینې مخلوقات یو رنګ او ځینې بل رنګ پیدا کړي؟ بلکې پوښتنه دا

ده چې که د خدای برکت د خلکو د هڅو او غوښتنو له مخې نه ورکول کېږي بلکې هغه چا ته ورکول کېږي چې خدای ئې په خپله غوره کړي!! نو ولې خدای انسان په خپلو کړو وړو محاکمه او مجازات کوي؟ د پولس یو ځواب دا دی: انسان څه حق لري چې پر خدای اعتراض وکړي؟ بل ځواب ئې دا دی: آیا کولال حق نه لري له یوې خټې ښه لوښی جوړ کړي او له بلې عادي لوښی؟!! دا ځواب خو هغه چا ته باید ورکړی شي چې وایي: زه خدای ولې داسې پیدا کړی او هغه بل هغسې؟ ولې ئې ځینې د انسانانو په بڼې کې پیدا کړي او ځینې د حیواناتو، نباتاتو او مرغانو په بڼې کې؟

که څوک نېک انسان مجازات کړي او بد انسان ته مکافات ورکړي نو یقیناً چې ظلم ئې کړی، الله تعالی ظلم نه کوي، که څوک یو انسان ګناه کولو ته اړ کړي او بیا ئې مجازات کړي یقیناً چې ظلم ئې کړی، الله تعالی دا ظلم نه کوي، که څوک یو انسان ښه کار ته اړ کړي او بیا مکافات ورکړي بې انصافي ئې کړې، الله تعالی بې انصافي نه کوي، الله تعالی انسان داسې پیدا کړی چې هم ښه کار په خپله خوښه کولی شي او هم بد، انسان ته ئې د ښه او بد تر منځ د یوه د انتخاب قدرت او اختیار ورکړی، د همدغه اختیار او قدرت په وجه ئې په خپل غلط انتخاب او غلط عمل مجازات کوي او د ښه انتخاب او نېک عمل نېکه بدله ورکوي.

پولس ته وایو: ستا بایبل د یعقوب په هکله لیکلي چې د برکت اصلي مستحق دی نه بلکې عیسو وو، عیسو تر ده مشر وو، اسحاق علیه السلام غوښتل عیسو ته برکت ورکړي، خو یعقوب له پلار سره دوکه وکړه، هغه ئې غلط کړ، ځان ئې عیسو وښود، په خپل لاس او غاړې ئې د سپرلي پوستکی ونښلاوو او پلار ته ئې داسې وښوده چې دی په خپله عیسو دی، پلار پرې غلط شو او د عیسو په ځای ئې ده ته برکت ورکړ، د بایبل د وینا له مخې دا برکت ده ته خدای نه دی ورکړی، بلکې ده په دوکې سره ترلاسه کړی، د خدای پرېکړه خو دا وه چې عیسو ته برکت ورکړی شي، د همدې لپاره ئې هغه مشر پیدا کړی وو!! مونږ ته ووایه: څنګه په دغې مسخره، دروغجنې او بې بنسټې قصې استناد کوې او دا غلطه خبره پرې ثابتوې چې د خدای معامله له خپل بنده سره د ده د عمل او عقیدې له مخې نه بلکې د

خپلې مخکنۍ پرېکړې له مخې وي؟!!

پيغمبر عليه السلام فرمايي چې انسان له روغ او سالم فطرت سره دنيا ته راځي، د ده مور او پلار ئې يهودي، نصراني او مجوسي کړي، لکه څنګه چې له څاروي څاروی پيدا کېږي او تاسو په دوی کې غوږ پرې شوی نه ګورئ، بلکې تاسو ئې غوږ ورپرې کوئ:

عن أبي هريرة رضي الله قال: قال النبي صلى الله عليه وسلم (كل مولود يولد على الفطرة فأبواه يهودانه أو ينصرانه أو يمجسانه كمثل البهيمة تنتج البهيمة هل ترى فيها جدعاء...) رواه البخاري

قرآن فرمايي:

ûüÐÎ»ëÏ $RÔÇã¿ $RÎ ëÞß‹ù ä$© Æ Br `Ïsãù ä$© `Jù ÓãÎ§ `Ï ‘, s#ß#è#r

š [ø nqã_ê#s “ ê#„ è#ÇÞ#s ä#JÎ {q#óã{q#ßßó„ bÎr $gß#ŽÞß Þ¾n¿ #‘$R

ÇÙÈ$)ÿ?ëãÔlä$™r Ù #ž# 9$ الكهف: ٢٩ ـ ٣٠

او ووايه: دا ستاسو د رب له لوري يو حقيقت دی، نو څوك چې غواړي ايمان دې راوړي او د چا چې خوښه وي کافر دې شي، بې شکه چې مونږ د ظالمانو لپاره داسې اور تيار کړی چې ديوالونه به ئې پرې راتاو وي او چې کله د مرستې لپاره غږ کړي نو په داسې اوبو به ئې غږ ته ځواب ويلی شي چې خوټېدونکې، تورې او بويناکې دي او مخونه وريتوي، څومره بد څښاك او څومره بد ټاټوبی او بې شکه هغو چې ايمان ئې راوړی او صالح عملونه ئې کړي، مونږ د هغه چا اجر نه ضايع کوو چې د عمل له مخې ښه وي.

له دې مبارك آيت نه په ډېر صراحت او وضاحت سره معلوميږي چې انسان ته دا اختيار او واك ورکړ شوی چې په خپله خوښه يا د ايمان او صالح عمل لار غوره کړي او يا د کفر او ظلم لار، د همدغه واك او اختيار په وجه او د خپل انتخاب د څرنګوالي له مخې به سزا ګوري.

ګورئ چې قرآن د (ايمان) او (کفر) انتخاب په خپله د انسان کار ګڼي او دې

پوښتنې ته ځواب وايي چې آيا انسان (آزاد) او (مختار) پيدا شوی که (مجبور) او (محکوم)؟ آيا په خپلو کړو وړو کې له استقلال او خپلواکۍ برخمن دی که د هغو مقدراتو په وړاندې محکوم دی چې دی ئې په خپلو منګولو کې نيولی او د هر راز مخالفت او سرغړاوي امکان ئې تړې سلب کړی؟! قرآن وايي چې الله تعالی (ظالم) ته سزا ورکوي او د (نېک عمله مؤمن) اجر نه ضايع کوي. د دې معنی دا ده چې (دوزخ) او (جنت)، (مکافات) او (مجازات) د انسان د (عقيدې) او (عمل) له مخې ورکول کېږي. خو بايبل وايي چې يو قوم د جنت لپاره پيدا شوی او نور قومونه د دوزخ لپاره، د دواړو په هکله له مخکې پرېکړه شوې!!

واقعيت دا دی چې بايبل د قضاء او قدر په اړه لکه د نورو اساسي مسايلو په ځېر ناقصه او غلطه انګېرنه لري او له دې ډېر عاجز دی چې د خلکو پوښتنو ته ځواب ووايي!! په مقابل کې ئې قرآن دا موضوع په ډېره دقيقه توګه څېړلې او ټولو پوښتنو ته ئې ځواب ويلی، قرآن مونږ ته وايي چې انسان نه مجبور مطلق دی او نه مختار مطلق، بلکې په يوې محدودې کې د اختيار خاوند دی، د ده مکافات او مجازات د همدغه اختيار له مخې ترسره کېږي. د انسان په اړه دا عقيده درلودل چې هغه په مطلقه توګه محکوم او مجبور دی هم د واقع خلاف خبره ده، هم له ځرګندو نصوصو سره متصادم او هم د الهي عدالت خلاف، عملاً ګورو چې انسان نه د جماداتو په څېر بې واکه او محکوم دی او نه داسې فعال مايشاء چې هر څه ئې زړه وغواړي وئې کړی شي، بلکې د ځينو کارونو د کولو واک او اختيار لري او د ځينو له کولو عاجز او ناتوانه، د همدغه واک او اختيار په وجه له هغه سره محاسبه کېږي، ده ته چې د کومو کارونو کول ممکن دي د هغوی له منځه د يوه انتخاب کولی شي، خو د ده په دې انتخاب چې کوم نتايج مرتب کېږي، دی ئې په خپله نه بلکې الله تعالی ئې پرې مرتب کوي، په دې لار کې چې دی له کومو لوړو ژورو سره مخامخ کېږي دا ټول د ده له واکه بهر شيان دي، که هغه مجبور او بې اختياره وی نو نه محاسبه ورسره صحيح وه او نه ئې مجازات، دا ځکه چې د هغه چا مجازات او تعذيبول د عدالت خلاف کار دی چې د اختيار او واک خاوند نه وي او د هر کار په کولو اړ شوی وي، الله تعالی په خپلو بندګانو ظلم نه کوي، ځنګه به هغه څوک

تعذیبوي چې بل ګناه ته اړ کړی وي، الله تعالی خو د مجبوریت او اضطرار په وخت کې حرام کار هم انسان ته روا کړي.

که وغواړو د قرآن لارښوونه د یوه مثال په ترڅ کې توضیح کړو نو داسې وګڼئ لکه چې تاسو د یوه داسې باغ خاوند یئ چې جګ جګ دیوالونه او دنګه مضبوطه دروازه لري، ښه ساتنه او حفاظت ئې کېږي، هیڅوك نه شي کولی ستاسو له اجازې پرته دې باغ ته ننوځي، خپل یوه دوست ته اجازه ورکوئ چې باغ ته ننوځي او مېوه ئې وخوري، د دروازې کلي ورکوئ او ورته وایئ: دې باغ ته له دې کلي نه په استفادې سره ننوتی او هره مېوه ئې خوړلی شې، له دې وروسته د دې باغ اختیار ستا په لاس کې دی، خو دې ته دې پام وي چې د باغ کښ لوري ته داسې ونې ولاړې دي چې د مېوو رنګ ئې ښاېسته او جالب، خوند ئې ښه، خو خوړل ئې د ګټې په ځای تاوان درته لري، ستا صحت او سلامتیا ته تاوان رسوي، که دغو ونو ته ورنږدې نه شې او مېوه ئې ونه خورې نو دا به ستا په ګټه او زما د رضایت باعث شي، زما خوښه دا ده او دا مې پرتا پېرزو کېږي چې دا نورې هغه مېوې وخورې چې هم تا ته ګټورې دي او هم ئې زه درته خوشوم او پرې راضي کېږم او په دې سره به روغ رمټ له باغه ووځې. ستا دا دوست ستا په اجازه باغ ته ننوځي، هر څه چې په دې باغ کې کوي او هره مېوه چې خوري نو ستا په اجازه او له هغه اختیاره په استفادې سره ئې خوري، چې تا ورکړی، په حقیقت کې هغه ستا په اراده، إذن او اجازه او له هغه اختیار او صلاحیت نه په استفادې سره عمل کوي چې تا ورکړی، که مضر او د ده روغتیا او سلامتیا ته تاواني او ستا د خوښې خلاف مېوه خوري او ستا د رضایت خلاف کار کوي او یا ګټوره مېوه خوري او هغه څه کوي چې ستا د رضایت باعث کېږي، دواړه کاره ئې ستا په إذن، اجازه، اراده او توفیق کړي، تا دا موقع، توان، توفیق او اجازه ورکړه چې باغ ته ننوځي او د خپلې خوښې مېوه وخوري، که تا دا اجازه نه وی ورکړې نه باغ ته ننوتی شو، نه ئې سم او بد کار کولی شو او نه ئې تاواني او ګټوره مېوه خوړلی شوه، غلطي ئې ستا په اجازه کړې خو مسئولیت ئې پر خپله غاړه دی، د دې لپاره چې په خپل انتخاب کې ئې اشتباه کړې، له اختیار او صلاحیته ئې غلطه استفاده کړې، هغو ونو ته نږدې شوی او

مېوه ئې خوړلې چې د ده لپاره تاواني او د باغ د خاوند د خفګان باعث. باغ ته له ننوتو وروسته چې نوموړی کس هرڅه کوي مسئولیت ئې د ده په خپله غاړه دی، هم مفیده مېوه خوړی شي او هم مضره، دا ځکه چې د انتخاب واك ورکړی شوی، د خپل انتخاب نتائج به ګالي، ښه انتخاب ئې ښه نتائج لری او بد انتخاب ئې بد. د ځمکې په سر د انسان خلافت او د قضاء او قدر په وړاندې د هغه محکومیت او ده ته د (اختیار) او (انتخاب) صلاحیت او واك ورکولو معنا همداسې ده.

پولس له دې وروسته ځینې داسې خبرې لري چې غواړې په دې سره زهر په ګوړې وپوښي، خپلې زهرجنې خبرې په خوږو خبرو کې ونغاړي ...

د مسیحیانو وظیفه د دولت په وړاندې

پولس تر دې عنوان لاندې لیکي: د دولت او د قوانینو په وړاندې ئې مطیع اوسئ، ځکه چې دا خدای قائم کړی!! په ټولې نړۍ کې ټول دولتونه خدای قدرت ته رسولي، نو څوك چې د دولت له قوانینو سرغړاوی وکړي په حقیقت کې له خدای نه سرغړونه کوي!!! البته چې مجازات به شي (د خدای له لوري)، د چا چې عمل سم وي د حکومت له چارواکو نه وېرېږي، خو خطاکاران او ناسم خلك تري وېرېږي!!! که غواړې په وېره کې نه وي نو د قوانینو اطاعت وکړه، د دولت مامورین د خدای له لوري ګمارل شوي چې ستا مرسته وکړي!! او که غلط کار وکړې نو ووېرېږه چې هغه به دې مجازات کړي، خدای دوی د همدې لپاره ګمارلي!! نو په دوه دلایلو د قانون اطاعت کوه: لومړی د دې لپاره چې مجازات نه شې او دوهم د دې لپاره چې اطاعت کول ستا وجیبه ده!! د همدغو دلایلو له مخې باید خپل مالیات دولت ته وسپارئ چې د دولت د مامورینو حقوق تأمین شي او دولت د خدای په کار یعني تاسو ته په خدمت باندې موفق شي.... دلته څو خبرې د پام وړ دي:

- د پولس دا خبرې د ده اصلي څېره بربنډوي او ښیي چې ده په اصل کې د رومي دولت لپاره کار کاوو، له یهودانو سره ئې د مخالفت وجه هم دغه وه، د روم امپراطوري غوښتل د یهودانو په خلاف داسې څوك راوړاندې کړي چې د دوی د مذهب مقابله وکړي، د یهودانو په لوري د خلکو د تلو مخنیوي وکړي، د همدې

لپاره ګورئ چې د پولس محرف مسیحیت د یهودانو د سیمو په ځای په هغو سیمو کې وده وکړه چې د روم د امپراطورۍ تر بشپړې واکمنۍ لاندې وې، ښایي له ځینو سره دا پوښتنه راولاړه شي چې نو پولس د څه لپاره په روم کې بندي وو؟ ځواب ئې ډېر څرګند دی، پولس په فلسطین کې او د یهودي مذهبي مشرانو لخوا ونیولی شو، کله چې د فلسطین رومي واکمن ته معلومه شوه چې دی د روم اوسېدونکی دی نو د ساتونکو په لاس ئې روم ته ولېږو، پولس فلیپي مسیحیانو ته په خپل خط کې لیکلي: غواړم په دې هم پوه شئ چې له دغو پېښو سره زما مخامخېدل د انجیل د پیغام د لازیات خورېدو سبب شو اوس ټول حتی د ګارد سربازان هم پوهېږي چې زه د مسیحیت په جرم بندي شوی یم... د دې خبرې معنا دا ده چې د روم دولتي چارواکو ته د دې خبرې معلومېدل له ده سره مرسته کوي او د ده د خوشې کېدو سبب کېږي چې دی د مسیحیت په جرم بندي شوی، یعني رومي چارواکي له مسیحیانو سره خواخوږي لري او که ورته ثابته شي چې پولس مسیحي دی نو له زندان نه ئې خوشې کوي!!!

- د دولتونو په اړه د پولس دا وینا د ټولو الهي ادیانو خلاف وینا ده، هیڅ پیغمبر خلکو ته نه دي ویلي چې د حاکم نظام اطاعت وکړئ، دا نظام د الله تعالی د رضا او ارادې مظهر دی، د دې نظام د قوانینو اطاعت د خدای د اطاعت په معنی دی او بغاوت ئې د له الله تعالی نه د بغاوت په معنی!!! داسې خبرې یوازې سرکاري مفتیان او د ولت مزدور مبلغین کوي، پیغمبران علیهم السلام د دې لپاره لېږل شوي چې دغه نظامونه رانسکور کړي، خلك د دې نظامونو په ضد بغاوت ته راوبلي او ورته ووایي: له الله تعالی پرته بل چا ته سر مه ټیټوئ، د الله تعالی له قانون نه پرته بل قانون مه منئ، که داسې نه وی نو تل به واکمنانو د پیغمبرانو علیهم السلام مقابله نه کوله، موسی علیه السلام به د فرعون او ابراهیم علیه السلام به د نمرود مقابله نه کوله، هغه څوك چې خلکو ته د دغو طاغوتي نظامونو د اطاعت او منلو او هغوی ته د مالیې ورکولو خبره کوي، پیغمبر نه دی یو سرکاري مبلغ دی!!
- د پولس دا وینا د دین په هکله د بایبل تصور او انګېرنه په ګوته کوي، دوی

ګمان کوي چې دين هسې څو مذهبي مراسم دي، چې د انسان له اجتماعي ژوند، سياسي او اقتصادي نظام سره هيڅ تعلق نه لري، يو مسيحي کولی شي مسيحي هم وي او د روم د امپراطور مطيع رعيت هم!!

- همداراز ښيي چې دوی د ټولنې هر حاکم حالت د الله تعالی د رضا مطابق حالت ګڼي چې يو مسيحي بايد د هغه د بدلولو هڅه ونه کړي، دولت د خدای له لوري مسلط شوی، مأموريت ئې دا دی چې د خلکو خدمت وکړي، د مسيحيانو شرعي او ديني دنده دا ده چې د دولت د مامورينو اطاعت وکړي او ماليه ورکړي!! حاشا و کلا چې د عيسی عليه السلام په څېر يو اولوالعزم پيغمبر به خلکو ته داسې غلطه خبره وکړي!! که هغه داسې وی نو د بايبل په وينا به د رومي چارواکو په لاس په صليب نه ځړول کېدو!! دا د پولس په څېر د رومي امپراطور په خدمت کې مزدور مبلغين دي چې وايي: رومي چارواکو نه غوښتل عيسی عليه السلام اعدام کړي، خو يهودي مشرانو دې ته اړ کړل!! دغه مبلغين وتوانېدل چې د خلکو پام له دغې پېښې بلې خوا ته واړوي او د عيسی عليه السلام اعدام د الله تعالی د رضاء، د انسانانو د ژغورنې وسيله او د مخکنيو سپېڅلو کتابونو د وړاندوينو مطابق وښيي!!
- راشئ د بايبل دا وينا د قرآن له هغې وينا سره مقايسه کړو چې فرمايي:

brßƒÌã7Î6% `Ë AÌRÉ¢Br 7 øÎ AÌRÉ¢JÎ {qãB#ä bGR& bqßã¼ƒ šú ï¥Ë$'‹Î•? b9%

bGÊÃqãb& ß»Üœ¢9$ßƒÌãr ¾ïÎ {rëãßƒ b& {ÿéÉé6%r ÏNqã»Ö9$'‹Î {þß.$ÛFƒ b&

النساء: ٢٠ **ÇÏÈ#%‹è/ K»=Ê**

آيا هغه دې ونه ليدل چې ګومان کوي هم پر هغه څه ايمان لري چې پر تا نازل شوي او هم پر هغه څه چې له تا نه مخکې نازل شوي، خو غواړي چې د تحاکم لپاره طاغوت ته ورشي، حال دا چې ورته امر شوی چې له هغه نه به انکار کوئ او شيطان غواړي چې په ژوري تېروتنې سره ئې تېرباسي.

د دې آيت له مخې د هغه چا د ايمان دعوی د منلو نه ده چې د طاغوت حکومت

ته غاړه ږدي او خپلې شخړې طاغوت ته راجع کوي، څوك چې د طاغوت واکمنۍ ته غاړه ږدي او د خپلو مشاجراتو په هکله د هغه پرېکړې مني، د ایمان دعوا ئې د اعتبار وړنه ده، که څه هم په ځان د مؤمن ګمان وکړي، حتی که په ځان ئې دا ګومان وي چې هم پر قرآن ایمان لري او هم پر مخکنیو کتابونو، په حقیقت کې هغه سخت تېروتی، شیطان دوکه کړی. تر څو چې ته له طاغوت نه انکار ونه کړې الله تعالی ستا ایمان نه قبلوي.

دا آیت نه یوازې د ایمان حقیقت مونږ ته راښیي بلکې د طاغوت معنی هم راښیي، طاغوت هغه دی چې خلك د خپلو شخړو د حل وفصل لپاره ورته رجوع کوي، حاکم او قاضي دی خو پرېکړې ئې د الله د دین مطابق نه دي او په ماانزل الله حکم نه کوي، طاغوت شیطان نه بلکې شیطان ته منقاد حاکم دی.

ګورئ چې قرآن د هغه چا ایمان هسې یوه تېروتنه ګڼي چې ظالمو او باغي حاکمانو ته غاړه ږدي او پرېکړې ئې مني، فرمایي چې نه یوازې د ده د ایمان دعوا باطله ده، بلکې شیطان سخت دوکه کړی، خو بایبل د روم امپراطور ته غاړه ایښودل، اطاعت ئې کول، مالیه ورکول... د مسیحیانو دیني وجیبه ګڼي!!

پولس دا هم وایي چې یو په بل اعتراض مه کوئ، حتی که یو هغه څه خوري چې د بت په نامه نذر شوي او بل د غوښې له خوراك نه هم ځان ساتي، پرېږدئ چې خدای په خپله خلك خپلو غلطیو ته متوجه کړي!!! دا هم یو بل شیطاني درس دی چې پولس ئې خپلو شاګردانو ته ورکوي!! په داسې حال کې چې ټول پیغمبران راغلي له غلطو او ناروا کارونو نه خلك منع کړي، که الله تعالی په خپله خلك خپلو غلطیو ته متوجه کولی نو پیغمبران به ئې نه رالېږل!!!

د پولس منشي ترتیوس چې دا لیك ئې د ده په وینا لیکلی، په پای کې د ډېرو کسانو نومونه اخلي او هغوی ته د پولس ځانګړې سلامونو رسوي!!

د پولس لیك تیطوس ته

زما؛ پولس، د خدای خدمتګار او د عیسی مسیح رسول لخوا
زما حقیقي زوی تیطوس ته،

زمونږ د پلار خدای او زمونږ د ژغورونکي عیسی مسیح له درباره تا ته د فیض، رحمت او سوکالۍ غوښتونکی یم

خدای زه لېږلی یم چې د ده د غوره شوو ایمان تقویه کړم او الهي حقایق وروښیم، هغه حقایق چې د انسان په ژوند کې بدلون راولي او د تلپاتې ژوند په لوري ئې هدایت کوي!! ... خدای د نجات وعده اوس په انجیل کې څرګنده کړه او زه ئې په دې وګمارلم چې دا پیغام ټولو ته ورسوم!!

د پولس د دې خبرې معنی دا ده چې د نجات دا پیغام تر ده د مخه هیڅا ته نه وو ښودل شوی، د لومړي ځل لپاره د ده په لاس خلکو ته ښودل شوی!! حقیقت دا دی چې د ده دا مسخره خبرې او د انجیل په اړه د ده وینا نه تر ده د مخه کوم پیغمبر کړې او نه په خپله عیسی علیه السلام چې انجیل پرې نازل شوی!! دا خبرې د شیطان مریدانو هم تر ده د مخه کړې او هم تر ده وروسته!!

ته مې د دې لپاره د کریت په جزیرې کې پرېښودې چې د هغه ځای کلیساګانې تقویه کړې او په هر ښار کې داسې کشیشان وټاکې چې زما له لارښوونو سره سم کار وکړي، پام کوه چې ښه کشیشان غوره کړې... غلط مبلغین هم پیدا شوي، یوه ئې د پیغمبرۍ دعوا کړې او د کریت د خلکو په اړه ئې ویل: دوی دروغجن او د حیواناتو په څېر تنبل دي او یوازې د خپلې ګېډې په غم کې دي!! د ده خبره سمه ده، نو د کریت مسیحیانو ته ووایه چې په خپل ایمان او اعتقاد کې مضبوط وي!! او اجازه مه ورکوه چې د یهودانو قصو او د هغو خلکو خبرو ته توجه وکړي چې بې لارې شوي!! ... غلامانو ته ووایه چې په اخلاص سره د خپلو بادارانو خدمت وکړي... مسیحیانو ته ووایه چې د دولتي مقاماتو اطاعت وکړي... ورته ووایه چې د هیڅا په اړه بده وینا او تبلیغات ونه کړي (له دې نه هم د ده مقصد دا دی چې د دولت په ضد له تبلیغاتو ځان وساتئ!!)... مونږ هم یو وخت ناپوه، یاغي او بې لارې وو... مونږ له خلکو متنفر وو او خلك له مونږ نه، خو زمونږ ژغورونکی راڅرګند شو او مونږ ئې وژغورلو، له ګناهونو نه ئې پاك کړو او د روح القدس په ذریعه ئې نوی ژوند راپه برخه کړ، چې د عیسی مسیح په لطف سره بې ګناه وګڼلی شو!! ... د مذهبي عقایدو او احکامو په اړه له چا سره جر او بحث مه کوه، ځکه چې دا بحثونه

نه یوازې کوم درد نه شي دوا کولی بلکي دواړو خواوو ته تاوان رسوي... غواړم آرتیماس یا تیخیکوس درولېږم، هر یو چې درغی ژر زما خوا ته راشه، غواړم ژمی په نیکوکې تېر کړم... زما ټول دوستان تا ته سلام وایي، ته هم زمونږ مسیحي دوستانو ته سلام ورسوه، د خدای فیض دې له تاسو ټولو سره وي!!

دا د بایبل وروستۍ رساله وه، په دې کې هم د پولس همغه څو تکراري خبرې بیا راغلې چې په خپلو نورو خطونو کې هم پرې ټینګار کوي. دلته څو خبرې ضروري ګڼم:

- د بایبل لیکونکي ولې د پولس دا رساله د خپل کتاب په پای کې راوړې؟ معمولاً هر لیکونکی خپلې اساسي خبرې د کتاب په پیل او پای، مقدمه او تتمه کې کوي، خو د بایبل لیکونکي یوه داسې رساله د خپل کتاب په پای کې راوړې چې له یوې خوا تکراري ده او له بلې خوا د محتوی له پلوه ډېره کمزورې!!
- تاسو به حتماً متوجه شوي وئ چې د پولس خطونه د محتوی له لحاظه کاملاً سره ورته دي، پوښتنه دا ده چې د بایبل لیکونکي د څه لپاره دا تکراري خطونه په خپل کتاب کې رااخیستي؟! آیا غوښتل ئې د کتاب ضخامت او پرېږوالي زیات کړي؟ او که غوښتل ئې د پولس دا څو غلطې خبرې په وار وار د خلکو مخې ته کېږدي او ورته وښیي چې د بایبل اصلي خبرې همدا دي؟!! په داسې حال کې چې د پولس مذهب له یوه کرکجن بدعت او د تورات او انجیل په ضد له یوه بربنډ بغاوت نه پرته بل څه نه دی!!

تتمه

مسیحیان د بایبل عهد جدید ته د انجیل په سترګه ګوري، خو تاسو ولیدل چې د دې برخې له سر نه تر پای پورې د هغه انجیل څو کرښې هم نه شو موندلی چې پر عیسی علیه السلام نازل شوی، په عهد جدید کې یا د عیسی علیه السلام د سیرت او معجزو په اړه داسې ناقصې او کمزورې لیکنې ګورو چې د ده شاګردانو ته منسوب شوې او یا د پولس هغه بې محتوی او تکراري خطونه چې له دین او مذهب نه بغاوت ته بلنه ورکوي. انجیل خو د هغو الهي لارښوونو مجموعه وه چې د الله

تعالی له لوري عیسی علیه السلام ته ورکړی شوې وې، خلکو ته د رسولو په غرض او د دوی د هدایت او لارښوونې لپاره، پر عیسی علیه السلام نازل شوی انجیل خو باید د مسیحیانو تر منځ داسې روغ او له هر راز تغیر او بدلونه پرته ساتل شوی وی لکه قرآن چې نن د یو نیم ملیارد مسلمانانو تر منځ د داسې متفق علیه او سپېځلي کتاب په توګه پاتې دی چې څوک ئې په یوه حرف کې هم د تغیر او بدلون جسارت نه شي کولی، دا دی په تېرو څوارلسو پېړیو کې قرآن په بشپړه توګه له هر راز بدلون او تغیر نه خوندي پاتې شوی، پوښتنه دا ده چې ولې په عهد جدید کې د داسې ګڼ شمېر انجیلونو شاهد یو چې نه په خپلو کې سره ورته دي او نه د اصلي انجیل یوه وړه برخه په کې موندلی شو؟ ولې په انجیل کې د عیسی علیه السلام د شاګردانو لیکونه رااخیستل شوي؟ ولې د پولس په څېر د داسې خلکو شخصي لیکونه هم پرې علاوه شوي چې نه ئې عیسی علیه السلام په خپلو سترګو لیدلی، نه ئې د هغه غږ اورېدلی او نه ئې د ده له شاګردانو نه څه اورېدلي؟ دا ولې څوک د قرآن په کلماتو کې خو پرېږده حتی په زور او زیر کې ئې لاسوهنه نه شي کولی؟ دا ځکه چې قرآن د الله تعالی له لوري نازل شوی کتاب دی، الله تعالی د هغه د حفاظت داسې انتظام کړی چې هیڅا ته په هغه کې د لاسوهنې مجال پاتې نه شي، خو بایبل د ګڼ شمېر داسې مجهول الهویه لیکوالانو د لیکنو مجموعه ده چې نه د مسایلو په اړه واحد نظر لري او نه ئې د لیکنو اسلوب سره ورته دی. حقیقت دا دی چې د عیسی علیه السلام له تلو سره سم اصلي انجیل هم غائب شوی، مسیحیان له داسې سختو ورځو سره مخامخ شوي چې د اصلي انجیل ساتل او راتلونکو نسلونو ته ئې انتقالول ورته ممکن نه وو، د عیسی علیه السلام له تلو وروسته د ده د دعوت اغېز په یوې محدودې ساحې کې تر لنډې مودې پاتې شوي، او ډېر ژر د پولس په څېر د داسې خلکو په لاس د هغه د تحریف او مسخه کېدو لړۍ پیل شوې چې دې دین ته د وفاداری تر نامه لاندې ئې د هغه د جرړو ایستلو لپاره ملا تړلې وه، رومي واکمنانو هم د دې لپاره دوی ته د کار مجال ورکاوو چې د یهودانو په ضد تر ې استفاده وکړي. د عیسی علیه السلام په ځای د یوه بل پیغمبر بعثت او د انجیل په ځای د یوه بل الهي لارښود کتاب نزول یو داسې ضرورت وو چې هیڅ خدای پال

انسان تري انکار نه شي کولی. دا تشه د محمد علیه السلام د مبارك بعثت او د قرآن په نزول سره ډکه شوه، هر باضمیره او منصف انسان له دې پرته بله خبره نه شي کولی چې نن د ځمکې پر سر له قرآن نه پرته بل داسې کتاب نشته چې د انسان لارښوونه وکړي او د ده پوښتنو ته ځواب ووایي.

سُبْحَانَكَ اللّهُمّ وَبِحَمْدِكَ، أشهد أن لاَ إِلَهَ إِلاّ أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

۱۸ذي الحجة ۱۴۲۷
۱۳۸۵\۱۱\۱۱۸